རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་གསུང་འབུམ།

(ཙ)

མཛད་པ་པོ། ༸རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

དཀའ་ལྡན་བྱང་རྩེ་དགེ་མཛོད་ཁང་།

༄༅། །འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ ཆེན་པོའི་གསུང་འབུམ་ བཞུགས་སོ།།

(ཚ་པ)

མཛད་པ་པོ། ༧རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

དགའ་ལྡན་བྱང་རྩེ་ཐོས་བསམ་ནོར་གླིང་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

དེབ་ཕྲེང་བརྒྱ་དང་ཉེར་བརྒྱད་པ།

GADEN JANGTSE THOESAM NORLING LIBRARY

འགན་འཛིན། རྗེ་ར་དགེ་བཤེས་ཕུན་ཚོགས་ཚེ་རིང་།

ཚ་བ་དགེ་བཤེས་གནས་བརྟན་བཀྲ་ཤིས།

འཕྲུལ་དེབ་སྒྲིག་སྦྱོར་བ། ཧར་གདོང་བསོད་ནམས་དགའ་བ།

རྒྱབ་ཤ་ཇུས་འགོད་པ། ཧར་གདོང་བསོད་ནམས་དགའ་བ།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༠ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༥ ཉིན་དགའ་ལྡན་བྱང་རྩེ་དཔེ་མཛོད་ཁང་གིས་འཕྲུལ་དེབ་ཏུ་བཏབ།

GADEN JANGTSE LIBRARY

Lama Camp No.1 P.O. Tibetan Colony 581411 Mundgod

Distt Karwar Karnataka State INDIA

Ph#: (+91-8301) 245757

E-Mail: gajanglibrary@yahoo.co.in

website: www.gajanglibrary.org

གླེང་བརྗོད།

༄༅། །དེ་ཡང་འདི་ག་༸འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་གདན་ས་དགའ་ལྡན་བྱང་རྩེ་གྲྭ་ཚང་གི་དཔེ་མཛོད་ཁང་གིས་དཔལ་ན་ལེནྡྲའི་ཆོས་བརྒྱུད་དྲི་མ་མེད་པའི་རིག་གཞུང་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་ལ་དོན་གཉེར་ཅན་གྱི་བོད་ཕྱི་ནང་གཉིས་སུ་བཞུགས་པའི་རྣམ་དཔྱོད་ཡངས་པའི་རྒྱ་ཆེ་གཟིགས་པ་པོ་རྣམས་འཇུག་པ་བདེ་བའི་ཕྱིར་དུ་དུས་རབས་ཀྱི་འགྱུར་འགྲོས་དང་མཐུན་པར་དེབ་གཟུགས་མང་དག་ཅིག་འཕྲུལ་དེབ་ PDF བཟོ་བཞིན་པའི་ཁོངས་ནས་ལུང་རིགས་དཔྱད་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་དག་ཐར་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་༸འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་འབུམ་ཆ་ཚང་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་པ་འབའ་ཞིག་གི་སླད་འཕྲུལ་དེབ་ཏུ་བཀོད་པ་ལགས་ཤིང་། ནོར་འཁྲུལ་མང་དག་ཅིག་ཡོད་སྲིད་པས་ན་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ལ་སྙིང་ནས་བཟོད་གསོལ་གྲངས་མེད་ཞུ་རྒྱུ་དང་། རྣམ་དཔྱོད་ཡངས་པའི་རྒྱ་ཆེའི་གཟིགས་པ་པོ་རྣམ་པས་འཕྲུལ་དེབ་འདིའི་ནང་དུ་ཡི་གེ་ལྷག་ཆད་སོགས་སྐྱོན་གྱི་རིགས་གང་ཡོད་པ་རྣམས་དེད་ཅག་དཔེ་མཛོད་ལས་བྱེད་པར་མཚམས་སྦྱོར་བྱུང་ཚེ་དགའ་བསུ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། མཐའ་དོན་ནང་དོན་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་འདི་དག་འཕྲུལ་དེབ་དུ་བཀོད་པའི་རྣམ་དཀར་དགེ་བའི་རྩ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་༸འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྔགས་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཕྱོགས་དུས་ཀུན་ཏུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་དང་། བསྟན་པ་དེ་འཛིན་ཀུན་གྱི་གཙུག་གི་རྒྱན་དུ་གྱུར་པ་འཛམ་གླིང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་༸སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་རྒྱལ་དབང་བཅུ་བཞི་བ་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་དབུས་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ས་ཡི་སྟེང་ན་སུ་བཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་ཚེ་ཞབས་པད་བསྐལ་བརྒྱར་བརྟན་ཅིང་མཛད་འཕྲིན་རྒྱས་པ་དང་། འཛམ་གླིང་ཡུལ་གྲུ་ཀུན་ཏུ་ནད་ཡམས་དམག་འཁྲུག་མུ་གེ་སོགས་མི་

འབྱུང་བར་རང་དབང་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་དཔལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཐུབ་པ་དང་། བོད་གཞིས་བྱེས་མཉམ་འཛོམས་ཀྱི་ཉི་མ་མྱུར་ཏུ་འཆར་བའི་སྨོན་འདུན་དང་བཅས།

ཕྱི་ལོ་༢༠༢༠ ལོའི་ཟླ་ ༡༢ པའི་ཚེས་ ༢༧ ཉིན་དགའ་བྱང་དཔེ་མཛོད་འགན་འཛིན་གྱིས།

ངོ་སྤྲོད།

༄༅། །མདོ་རྒྱུད་དུ་མ་ནས་ལུང་གིས་གསལ་བར་བསྔགས་པའི་དཔལ་མཉམ་མེད་རི་བོ་དགེ་ལྡན་བསྟན་པའི་སྲོལ་འབྱེད་འཇམ་དབྱངས་མིའི་རྣམ་རོལ་ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཤར་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་བསམ་བཞིན་དུ་འཛིག་རྟེན་འདིར་བྱོན་ནས་མཛད་པ་གྲངས་ལས་འདས་པ་བསྐྱངས་གནང་བའི་ནང་ཚན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་གསུང་གི་མཛད་པ་ཕྱི་རབས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་བརྩེ་བས་གདམས་པའི་ལེགས་བཤད་ས་གསུམ་ན་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ་པོད་བཅོ་བརྒྱད་བཞག་གནང་མཛད་ཅིང་། དེའི་ནང་དུ་བསྟོད་ཚོགས། གཏམ་ཚོགས། གཞུང་འགྲེལ་སོགས་ཆོས་ཚན་རྒྱས་བསྡུས་བསྡོམས་སུམ་བརྒྱ་ལྷག་བཞུགས། དེ་དག་ཞིབ་ཏུ་ཕྱེ་ན། ༡༽ བསྟོད་པའི་སྐོར། ༢༽ གསང་སྔགས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ཆོས་སྐོར་སྤྱིར་བཀོད་པ་དང་། ༣༽ བྱེ་བྲག་ཏུ་གསུང་བཀའ་རྒྱ་མའི་སྐོར། ༤༽ སྔགས་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐོར་རྗེའི་གསུང་དངོས་སློབ་རྣམས་ཀྱིས་ཟིན་བྲིས་སུ་བཀོད་པ། ༥༽ གསུང་ཐོར་བུའི་ནང་བཞུགས་སྔགས་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐོར་བཅས་ཡོད། ཡང་མདོ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་ལ། ༦༽ འདུལ་བའི་སྐོར། ༧༽ ཤེར་ཕྱིན་གྱི་སྐོར། ༨༽ དབུ་མའི་སྐོར། ༩༽ ཚད་མའི་སྐོར། ༡༠༽ མདོ་ཕྱོགས་དང་འབྲེལ་བའི་གཞུང་རྗེའི་གསུང་དངོས་སློབ་རྣམས་ཀྱིས་ཟིན་བྲིས་སུ་བཀོད་པ། ༡༡༽ མདོ་ཕྱོགས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་སྐོར། ༡༢༽ གསུང་ཐོར་བུའི་ནང་བཞུགས་གསུང་མགུར་བསླབ་བྱ་དང་། འཕྲིན་ཡིག་སོགས་ཀྱི་སྐོར་དང་། ༡༣༽ སྙན་ངག་དང་འབྲེལ་བའི་སྐོར། ༡༤༽ བསྔོ་སྨོན་གྱི་སྐོར་དང་། ༡༥༽ རྗེའི་རྣམ་ཐར་ཁག་གི་སྐོར་བཅས་གསལ་ཡོད།

དེའི་ནང་ཚན་གསུང་འབུམ་ཚ་པའི་ནང་གསེར་ཐྲེང་སྐབས་བཞི་པ་མན་ཆད་སོགས་ཆོས་ཚན་དགུ་ལྷག་བཞུགས། རྗེ་བླ་མའི་གསུང་པོད་བཅོ་བརྒྱད་དེ་ཉིད་སྐྱེ་དགུའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་དུ་བཞུགས་ཤིང་དེ་ཡི་བྱིན་མཐུ་ལས་ཞྭ་སེར་འཆང་བའི་རིང་ལུགས་གསེར་སྦྲངས་བཅོ་མ་ལྟ་བུ་འདི་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུན་འཛིན་རྒྱལ་བ་པཎ་ཆེན་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་གཙོས་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྐྱེས་ཆེན་གནམ་གྱིས་ས་བཀབ་པ་ལྟར་འཛམ་གླིང་ས་ཆེན་མཛེས་པའི་རྒྱན་དུ་གྱུར་ཡོད་པ་དེ་ལགས་སོ། །

༄རྡོ་རྗེ་ཚོང་ཁ་པའི་གསུང་འབུམ།

དཀར་ཆག ༼ཚ་པ།༽

༡) སྔོན་གླེང་།...i

༢) དཔེ་བསྐྲུན་གསལ་བཤད།...vi

1) ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ་ལས་སྐབས་བཞི་པ་མན་གྱི་འགྲེལ་པ་བཞུགས་སོ།།.......1

གཉིས་པ་འཇུག་པ་སྦྱོར་བཞིའི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

༡) དབང་དུ་བྱ་བ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་།..1

༢) བརྟན་པ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ།།..................................316

དང་པོ་དབང་དུ་བྱ་བ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས།

༡) དབང་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་རྣམ་ཀུན་དང་།..1

༢) དབང་དུ་བྱ་བའི་འབྲས་བུ་རྩེ་མོའི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ།།...................216

དང་པོ་དབང་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་རྣམ་ཀུན་ལ་གསུམ།

༡) འབྲེལ་བརྗོད་པས་མཚམས་སྦྱར།..1

༢) རྣམ་ཀུན་གྱི་ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད་པ།..2

༣) སྐབས་བསྡུ་བའོ།།...215

གཉིས་པ་རྣམ་ཀུན་གྱི་ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

༡) སྦྱོར་བ་ཁྱད་པར་ཅན་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པ་དང་།...2

༢) སྦྱོར་བ་ཁྱད་པར་ཅན་རྒྱུ་ལ་སྐྱེས་པའི་སྒོམ་པའི་རིམ་པའོ།།...............................130

དང་པོ་སྦྱོར་བ་ཁྱད་པར་ཅན་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པ་ལ་བཞི།

༡) སྦྱར་ས་རྣམ་པ། 2

༢) སྦྱོར་བ་པོ་གང་ཟག 62

༣) སྦྱོར་བ་རང་གི་ངོ་བོ། 64

༤) སྦྱོར་བའི་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཆོས་སོ།། 73

དང་པོ་སྦྱར་ས་རྣམ་པ་ལ་གསུམ།

༡) མདོར་བསྟན། 2

༢) རྒྱས་པར་བཤད། 4

༣) དོན་བསྡུ་བའོ།། 60

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

༡) སྤྱིའི་དོན་དང་། 4

༢) ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ།། 7

གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ལ་གཉིས།

༡) མཚམས་སྦྱར་བ། 7

༢) དོན་བཤད་པའོ།། 7

གཉིས་པ་དོན་བཤད་པ་ལ་གསུམ།

༡) གཞི་ཤེས་དང་། 7

༢) ལམ་ཤེས་དང་། 13

༣) རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ།། 20

བཞི་པ་སྦྱོར་བའི་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཆོས་ལ་བཞི།

༡) ཐོབ་བྱ་ཡོན་ཏན། 73

༢) དོར་བྱ་སྐྱོན། 78

༣) ཤེས་བྱ་མཚན་ཉིད། 86

༤) རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་བྱ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ནོ།། 123

གསུམ་པ་ཤེས་བྱ་མཚན་ཉིད་ལ་གཉིས།

༡) སྤྱིའི་དོན་དང་། 86

༢) ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ།། 92

གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ལ་གཉིས།

༡) མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། 92

༢) དོན་བཤད་པའོ།། 93

གཉིས་པ་དོན་བཤད་པ་ལ་གསུམ།

༡) ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་མདོར་བསྟན། 93

༢) དབྱེ་བའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད། 94

༣) གྲངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དོན་བསྡུ་བའོ།། 123

གཉིས་པ་དབྱེ་བའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བཞི།

༡) ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད། 94

༢) ཁྱད་པར་གྱི་མཚན་ཉིད། 108

༣) བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད། 115

༤) ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ།། 119

གཉིས་པ་སྦྱོར་བ་ཁྱད་པར་ཅན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་སྒོམ་རིམ་ལ་གསུམ།

༡) སྦྱོར་བ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེས་པའི་དུས། 130

༢) སྐྱེས་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག 147

༣) གང་ཟག་དེའི་སྒོམ་རིམ་མོ།། 194

གསུམ་པ་གང་ཟག་དེའི་སྒོམ་རིམ་ལ་གསུམ།

༡) བརྟེན་པ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ། 194

༢) རྟེན་ཞིང་གཉིས་དག་པར་བྱེད་པ། 208

༣) སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཞིང་དེར་དོན་མཛད་པའི་རྒྱུའོ།། 209

སྐབས་ལྔ་པ་རྩེ་སྦྱོར་གྱི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

གཉིས་པ་དབང་དུ་བྱ་བའི་འབྲས་བུ་རྩེ་སྦྱོར་གྱི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ།

༡) འབྲེལ་དགོད་པས་མཚམས་སྦྱར། 216

༢) རྩེ་སྦྱོར་གྱི་ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད། 216

༣) སྐབས་བསྡུ་བའོ།། 315

གཉིས་པ་རྩེ་སྦྱོར་གྱི་ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བཞི།

༡) སྦྱོར་ལམ། 216

༢) མཐོང་ལམ། 227

༣) སྒོམ་ལམ། 277

༤) བར་ཆད་མེད་པའི་རྩེ་མོའོ།། 298

སྐབས་དྲུག་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྦྱོར་བ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་བརྟན་པ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

༡) བརྟན་པའི་རྒྱུ་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་། 316

༢) བརྟན་པའི་འབྲས་བུ་སྐད་ཅིག་མའི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ།། 322

དང་པོ་བརྟན་པའི་རྒྱུ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལ་གསུམ།

༡) འབྲེལ་བརྗོད་པས་མཚམས་སྦྱར། 316

༢) མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚོས་རྒྱས་པར་བཤད། 317

༣) སྐབས་བསྡུ་བའོ།། 321

གཉིས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

༡) བསྟན་པ་དང་། 317

༢) བཤད་པའོ།། 318

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་འདི་ལ་སྤྱར་ལྷར་གསུམ་ལས།

༡) ལམ་གྱི་མཐར་ཕྱིན་པ། 318

༢) ལམ་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པའི་མཐར་ཕྱིན་པ། 319

༣) ལམ་དག་བྱེད་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པའོ།། 321

སྐབས་བདུན་པ་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་བརྟན་པའི་འབྲས་བུ་སྐད་ཅིག་མའི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ།

༡) འབྲེལ་བརྗོད་པའི་མཚམས་སྦྱར། 322

༢) སྐད་ཅིག་མའི་ཚོས་རྒྱས་པར་བཤད། 322

༣) སྐབས་བསྡུ་བའོ།། 327

གཉིས་པ་སྐད་ཅིག་མའི་ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

༡) ཡོན་ཏན་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། 322

༢) ཡུམ་གྱི་རང་བཞིན་རྟོགས་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྐད་ཅིག་མའོ།། 326

དང་པོ་ཡོན་ཏན་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་གཉིས།

༡) རྣམ་སྨིན་མ་ཡིན་པ་དང་། 322

༢) རྣམ་སྨིན་གྱི་སྐད་ཅིག་མའོ།། 325

གཉིས་པ་ཡུམ་གྱི་རང་བཞིན་རྟོགས་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་ལ་གཉིས།

༡) མཚན་ཉིད་མེད་པ་དང་། 326

༢) གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་མའོ།། 327

སྐབས་བརྒྱད་པ་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུའི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

གསུམ་པ་ཞུགས་འབྲས་ཆོས་སྐུའི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ།

༡) འབྲེལ་བརྗོད་པས་མཚམས་སྦྱར། 328

༢) ཆོས་སྐུའི་ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད། 328

༣) སྐབས་བསྡུ་བའོ།། 386

གཉིས་པ་ཆོས་སྐུའི་ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

༡) སྤྱི་དང་། 328

༢) ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ།། 341

དང་པོ་སྤྱིའི་དོན་ལ་གཉིས།

༡) བྱེད་པ་པོ་སྐུ་དང་། 328

༢) བྱ་བ་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ།། 340

དང་པོ་བྱེད་པ་པོ་སྐུ་ལ་གཉིས།

༡) སྐུའི་གྲངས། 328

༢) ངོ་བོའོ།། 336

གཉིས་པ་སྐུའི་ངོ་བོ་ལ་གཉིས།

༡) སྐུ་དང་། 336

༢) ཡེ་ཤེས་སོ།། 338

གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ལ་གཉིས།

༡) སྐུ་དང་། 341

༢) མཛད་པའོ།། 375

དང་པོ་སྐུ་ལ་བཞི།

༡) ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ། 341

༢) ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ། 344

༣) ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུ། 363

༤) སྤྲུལ་པའི་སྐུའོ།། 374

གཉིས་པ་མཛད་པ་ལ་གསུམ་ལས།

༡) མཚམས་སྦྱར་བ། 375

༢) རྒྱ་བས་བསྟན་པ། 376

༣) འགྲེལ་པས་བཤད་པའོ།། 383

གཉིས་པ་རྒྱ་བས་བསྟན་པ་ལ་གསུམ།

༡) དུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མདོར་བསྟན། 376

༢) དབྱེ་བའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་བཤད། 377

༣) གྲངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མཇུག་བསྡུ་བའོ།། 383

གཉིས་པ་དབྱེ་བའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་བཤད་པ་ལ་གསུམ།

༡) ལམ་གྱི་རྟེན་དང་། 377

༢) ལམ་དང་། 377

༣) ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་འགོད་པའོ།། 383

2) **ཡིད་དང་ཀུན་གཞིའི་དཀའ་བའི་གནས་ཀྱི་རྩ་བ་བཞུགས་སོ།།** 396

3) **ཡིད་དང་ཀུན་གཞིའི་དཀའ་བའི་གནས་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ་བཞུགས་སོ།།** 400

4) **སྡེ་བདུན་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་དོན་གཉེར་ཡིད་ཀྱི་མུན་སེལ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།** ...478

5) **བསམ་གཟུགས་ཟིན་བྲིས་བཞུགས་སོ།།** 511

6) **དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་ཟབ་ལམ་དབུ་མའི་ལྟ་ཁྲིད་ཅེས་བྱ་བ་བཞུགས་པའི་བེའུ་བུམ་མོ།།** 525

7) **༄རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་གནང་བའི་དབུ་མའི་ལྟ་ཁྲིད་བསྡུས་པ་བཞུགས་སོ།།** 534

8) **དགེ་འདུན་ཉི་ཤུ་བསྡུས་པ་རྗེས་གནང་བ་དང་ཞུགས་གནས་བཞུགས་སོ།།** 542

9) **ཞུགས་པ་དང་གནས་པའི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བློ་གསལ་གྲོང་པའི་ཐེམ་སྐས་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།** 551

10) **གཞི་གནས་འབྱུང་བའི་བསླབ་བྱའི་ཟིན་བྲིས་བཞུགས་སོ།།** 611

དཔར་བྱང་སྨོན་ཚིག 623

༄༅། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་འཕྲེང་བ་ལས་རྣམ་ཀུན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པའི་སྐབས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་བཞུགས་སོ།།

༄༅༅། །གཉིས་པ་འཇུག་པ་སྦྱོར་བཞིའི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དབང་དུ་བྱ་བ་དང་། བརྟན་པ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དབང་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་རྣམ་ཀུན་དང་། དབང་དུ་བྱ་བའི་འབྲས་བུ་རྩེ་མོའི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། འབྲེལ་བརྗོད་པས་མཚམས་སྦྱར། རྣམ་ཀུན་གྱི་ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད། སྐབས་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་འོག་ཏུ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་ཏེ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་རྫོགས་པར་ཏེ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་རྣམ་ཀུན་གསུངས་སོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི། སྐྱེ་མེད་གསུམ་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཞེས་པའི་མཁྱེན་གསུམ་སྒོམ་པར་བྱེད་དགོས་པས་སོ། །འདིར་མཁྱེན་གསུམ་བླང་དོར་དུ་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཞེས་པ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་མི་སྒོམ་གྱི་སྐྱེ་མེད་གསུམ་དེས་ཞེས་པའི་རྟོགས་པ་བརྟན་པའི་ཕྱིར་ཡིན་པ་སྐབས་ཀྱི་དོན་ནོ། །གང་གིས་ན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་སྟེ་དེའི་ཡུལ་སྐྱེ་མེད་གསུམ་ཡོངས་སུ་ཞེས་པས་ནའོ། །གང་གི་དོན་དུ་ན༑ ཐོས་བསམ་གྱི་ཞེས་རབ་ཡོན་ཏན་རང་དབང་ཅན་མ་ཡིན་པས་སྒོམ་བྱུང་གིས་རང་དབང་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུའོ། །ཇི་ལྟར་ན། རྣམ་པ་དང་ལམ་དང་གཞི་ཤེས་པའི་མཁྱེན་པ་གསུམ་ཐམས་ཅད་བསྡུ་བའི་སྒོ་ནས་སོ། །བསྡུ་ཚུལ་ནི། ཚིག་གསལ་ལས། ཐོས་བྱུང་མིང་རྐྱང་ལ་དམིགས་པ་དང་། བསམ་བྱུང་ཡང་མིང་དོན་གཉིས་ཀ་ལ་དམིགས་པས་སྤྱོས་པ་མ་བསྡུས་པས་སྒོམ་བྱུང་ཉིད་སྤྱོས་པ་

བསྡུས་པ་སྟེ་དོན་རྒྱུད་ལ་དམིགས་པས་སོ། །ཞེས་འཆད་པ་ནི་ཤེས་རབ་གསུམ་གྱི་ངོས་འཛིན་དུ་བཀག་ཟིན་ཏོ། །དེས་ན་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ན་དེ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་རེ་རེ་ནས་མ་འདྲེས་པར་དབྱེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་མིན་པར་སྒོམ་པའི་ཚེ། གཞི་ལམ་རྣམ་པ་གསུམ་སྐྱེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་གསུམ་པོ་དེ་དུས་གཅིག་ཏུ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པའོ། །ཡང་ནི་སྔར་དེ་གསུམ་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱས་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་པའོ། །མདོའི་འགྲེལ་ནི། གཞི་ཤེས་རྫོགས་པ་དང་རབ་འབྱོར་གྱིས་ཡུམ་མ་མཆིས་པའི་ཕར་ཕྱིན་ཏུ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྦྱོར་བ་ཁྱད་པར་ཅན་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པ་དང་། སྦྱོར་བ་ཁྱད་པར་ཅན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་སྒོམ་རིམ་མོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། སྦྱོར་ས་རྣམ་པ། སྦྱོར་བ་པོ་གང་ཟག སྦྱོར་བ་རང་གི་ངོ་བོ། སྦྱོར་བའི་ཡོན་འགྲོའི་ཆོས་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བས་བསྟན། འགྲེལ་པས་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། ངོ་བོ་དང་། དབྱེ་བ་མདོར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་པ་སྦྱོར་བ་ཞེས་པའི་རྣམ་པ་དེ་གང་ན། གཞི་བདེན་བཞིའི་དངོས་པོ་ཤེས་པ་སྟེ་དེ་ལ་དམིགས་པའི་བྱེ་བྲག་གམ་ཁྱད་པར་རྣམས་ལ་རྣམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །བྱེ་བྲག་དེ་ཡང་སྣང་བྱ་གང་གི་གཉེན་པོའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ། དཔེར་ན་རྟག་པར་འཛིན་པའི་གཉེན་པོར་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །མཚན་ཉིད་ཅེས་པ་ནི་རྣམ་པའི་རང་བཞིན་དུ་སྟོན་པའོ། །ཤཱཀྱ་པས་གཞི་ནི་དམིགས་པ་སྟེ་བདེན་བཞི་སོགས་སོ། །དེའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ནི་རྣམ་པ་གང་གིས་བདེན་བཞི་དེ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དེ་དག་ལ་རྣམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །མཚན་ཉིད་ནི་མིང་ངོ་ཞེས་དོན་རྣམ་ལ་ངོས་གཟུང་ངོ་། །རིགས་བྱིན་ནི། སྐབས་གསུམ་དུ་གསུངས་པའི་གཉེན་པོ་མ་ལུས་པ་ནི་གཞི་དེའི་ཡེ་ཤེས་ནི་སྐྱེ་མེད་གསུམ་མཁྱེན་པའོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་གཉེན་པོ་མ་ལུས་པ་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་པའི་སེམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་བློ་དེ་ལ་སྣང་བའོ། །མཚན་ཉིད་ནི་རྣམ་ཀུན་མངོན་རྫོགས་སྦྱོར་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅེས་འདོད་དེ་འདི་ནི་འཕགས་སེང་གི་དགོངས་པར་མི་སྣང་ངོ་། །གཉིས་པ་ནི། རྣམ་པ་དེ་ནི་དབྱེ་གཞིའོ། །དབྱེ་ངོ་

ནི་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད་དོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི། ཀུན་མཁྱེན་ཞེས་སོགས་སོ། །དོན་རྣམ་མདོར་བསྟན་ཚུལ་གྱི་འདོན་པ་ནི། ཤེས་བྱ་གཞི་ཡི་བྱེ་བྲག་རྣམས། །རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་མཚན་ཉིད་དེ། །བདེན་པ་དག་ནི་རྣམ་བཞིའི་ཕྱིར། །དེ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་རུ་འདོད། །ཅེས་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡུལ་བདེན་པ་དང་ཡུལ་ཅན་མཁྱེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ནི་རྣམ་པ་སྟེ། དོན་དང་ཤེས་པའི་རྣམ་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཞིང་བདེན་པ་བཞི་དང་མཁྱེན་གསུམ་ལ་བརྟེན་པའོ། །འདིར་མཁྱེན་གསུམ་གཞི་ཤེས་སུ་གསུངས་པ་ནི་གཞི་ཤེས་ཀྱིས་གཞིའི་ངོ་བོ་དང་ལམ་ཤེས་ཀྱིས་ཡུལ་ཅན་དང་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་དེའི་ཁྱད་པར་གྱི་སྒོ་ནས་མཁྱེན་པ་ལ་དགོངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། ངོ་བོ་མདོར་བསྟན་པ་ནི། ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་རྣམ་པར་བཞག་ན་བདེན་བཞིའི་ཆོས་མི་རྟག་པ་དང་སོགས་པས་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་རྣམས་ལ་ནི་རྣམ་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་གོ །རྣམ་པ་དེ་དག་ནི་རྣམ་པ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འདི་དག་ཁྱད་གཞི་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་པས་གཞི་མེད་ཀྱི་རྣམ་པའི་ཉེས་པ་མེད་དོ། །བྱེ་བྲག་གང་ན་རྟག་པ་དང་སོགས་པས་སྡུག་བསྔལ་མ་ཡིན་པ་སོགས་སུ་འཛིན་པའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མི་རྟག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་སོགས་སུ་དམིགས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་དག་ནི་གཞི་ཤེས་པའི་བྱེ་བྲག་ཅེས་པའི་འགྱུར་དང་བསྟུན་པའི་བཤད་པ་ཡིན་នོ། །གཞུང་གཞན་དག་ལས་ཀྱང་བར། གཞི་དང་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་རྣམས། །ཞེས་དང་། འགྲེལ་པར་ཡང་དམིགས་པ་དང་ཡེ་ཤེས་དང་རྣམ་པ་རྣམས་ཞེས་འབྱུང་བའི་སྐྱེང་ནས་ཚིག་གསལ་ལས་བཤད་དོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། རྣམ་པ་ལ་གྲངས་ནི་དུ་ཞིག་རང་བཞིན་ནི་གང་ཞིག །དེ་གང་གིས་བཞག་ཅེས་རྟོག་པ་ལ། རྟག་པ་དང་སོགས་པས་བདེ་བ་དང་གཙང་བ་སོགས་སུ་འཛིན་པ་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཏེ། ཐྱིས་པ་སྲིད་པར་འཁྱམ་པའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་འཁོར་བའི་གཞིའམ་རྒྱུའོ། །གཞི་དེ་ཇི་ལྟར་བཟུང་བ་ལྟར་མེད་པར་ཤེས་པ་གཉེན་པོའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མི་རྟག་སོགས་སུ་དམིགས་པ་ནི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་

པ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ནི་ཡུལ་ཡེ་ཤེས་རྟོགས་པའི་གནས་སྐབས་ལ་བརྗོད་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པས་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ལམ་ཤེས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཡོན་ཏན་སློས་པའི་སྒོ་ནས་རྣམ་མཁྱེན་ཞེས་བྱ་བས་ན་འདིར་ཡང་རྣམ་པ་ཞེས་སློས་ཏེ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པའོ། །རྣམས་ནི་དྲུག་པའི་མང་ཚིག་སྟེ་དེ་ལྟར་གསུམ་མོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤྱར་རྣམ་པ་རྣམས་ནི་བྱེ་བྲག་དུ་མ་ལ་བྱ་བར་བསྟན་པས་དེའི་འོག་ཏུ་བྱེ་བྲག་དེ་དག་སོ་སོ་བའམ་སྙམ་པ་དགག་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་མཚན་ཉིད་དེ་ཞེས་སློས་ཏེ། ཆོས་ཅན་མཚན་གཞི་གཅིག་གི་མཚན་ཉིད་དོ་ཞེས་བསྟན་པས་ཐ་དད་པ་སྤོང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་རྣམ་པ་ཉེར་བདུན་ནི་ཉན་རང་གིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། རྣམ་པ་སོ་དྲུག་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། རྣམ་པ་བརྒྱ་ཅ་བཅུ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཤེས་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་མ་ལུས་པ་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་མཁྱེན་པའི་མཚན་གཞི་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་མཚན་ཉིད་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་འཕགས་པའི་སྐྱེ་བོ་མ་ལུས་པའི་ཡོན་ཏན་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇུག་ཅིང་བརྟེན་པས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། རྣམ་པ་དེ་དག་ཀྱང་རྒྱུ་མཚན་གཞན་གྱིས་ཕྱེ་བ་མ་ཡིན་གྱི་ཇི་ལྟར་ཕྱེ་བའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་ཡོད་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་བཞག་པས་གསུམ་པོ་ནར་གྲངས་ངེས་པར་བཞེད་དོ་ཞེས་འཆད་དེ་གཞིའི་དོན་མ་མཁྱེན་ཞིང་དབྱེ་བ་ལོགས་སུ་གསུངས་པ་དང་ཟློས་པར་དོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རྣམ་པ་དེ་དག་ཅེས་སོགས་སོ། །ཀྱང་ནི་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་པར་མ་ཟད་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྤྱི་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། རྣམ་པའི་ངོས་འཛིན། མདོ་ནས་གསུངས་ཚུལ། བསྟན་བཅོས་སུ་བསྡུས་ཚུལ། ཇི་ལྟར་སྒོམ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཚིག་གསལ་ལས། རྣམ་པ་ནི་བྱེ་བྲག་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཡོད་པ་སྟོན་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱང་གི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རབ་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་ཡང་རྟོགས་བྱ་བདེན་བཞི་དང་རྟོགས་པ་པོ་མཁྱེན་གསུམ

ལ་ཡོད་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གཉིས་ཏེ། ལས་དང་བྱེད་པའི་རྣམ་པའོ། །དེ་གཉིས་ལ་དོན་རྣམ་དང་ཤེས་རྣམ་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱང་མཛད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། མདོ་ལས། ཡུམ་འདི་ནི་མ་མཆིས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་ནམ་མཁའ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། ཡུམ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་དུ་རབ་འབྱོར་གྱིས་ཡུམ་འདི་འདི་དང་འདིའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་ཏོ། །ཞེས་དམ་བཅའ་རྣམས་བཞག་ཅིང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དེའི་འཐད་པ་རྣམས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པ་ཉེར་བདུན་དང་སོ་དྲུག་ལ་དམ་བཅའ་དང་འཐད་པའི་མདོ་དེ་དག་དང་གྲངས་མཉམ་ཡོད་ལ། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་སོ་བདུན་ལ་སྡེ་ཚན་བདུན་པོ་རེ་རེ་ལ་རེ་རེ་སྟེ་མདོ་བདུན་དང་། སོ་བཞི་ལ་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་ལ་གཅིག །སྙོམས་འཇུག་དགུ་ལ་གཅིག །སྦྱོང་ལམ་ལ་གཅིག །གཞན་བཅུ་གསུམ་ལ་རེ་རེ་སྟེ་བཅུ་དྲུག་དང་། སོ་དགུ་ལ་ཐ་མ་གསུམ་ལ་རེ་རེ་གཞན་སྡེ་ཚན་བཞི་ལ་རེ་རེ་སྟེ་མདོ་བདུན་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་རབ་འབྱོར་གྱིས་ཤེས་རྣམ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དོན་རྣམ་གསུངས་པར་ཁ་ཅིག་འཆད་ལ་ཁ་ཅིག་དེ་ལས་བཟློག་སྟེ་འཆད་ཀྱང་། རབ་འབྱོར་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཉིས་ཀས་དོན་རྣམ་དང་ཤེས་རྣམ་གཉིས་ཀ་ཅི་རིགས་པར་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་མ་མཆིས་པས་དོན་རྣམ་དང་དེའི་ཕར་ཕྱིན་གྱིས་ཤེས་རྣམ་གཉིས་སྦྲས་ཟིན་པར་བསྟན་ལ། ནམ་མཁའ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པས་དངོས་སུ་རྟག་པ་མེད་པའི་དོན་རྣམ་དང་། ཤུགས་ལ་དེ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རྣམ་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། མདོ་དེ་དག་ལ་རྗེ་བཙུན་གྱིས། མེད་པའི་རྣམ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འདི་ནས་འདིའི་བར་གྱིས་གཞི་ཤེས་དང་ལམ་ཤེས་དང་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་བསྟན་ཏོ་ཞེས་ས་གཅོད་མཛད་དོ། །དེ་ཡང་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་ས་གཅོད་དངོས་སུ་མ་མཛད་ཀྱང་གཞི་ཤེས་དང་རྣམ་མཁྱེན་ལ་ཐོག་མཐའ་བཟུང་བས་བར་གྱི་དེ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པ་གོ་སླ་

བར་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་བཅུ་མདོར་གསུངས་པ་ལ། སོ་བདུན་དང་སོ་བཞི་དང་སོ་དགུ་རྣམས་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པར་རྗེ་བཙུན་གྱིས་མཚམས་སྦྱོར། །དེ་ནི་མདོ་མཚམས་སྦྱེ་ཚུལ་ཡིན་ལ་འདིར་བསྟན་པའི་ཚུལ་ནི་མདོར་བསྟན་ཏུ་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་དང་རྒྱས་བཤད་དུ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་གཙོ་བོར་བསྟན་ཏེ། ཉི་སྣང་ལས། དེ་ལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་རྟེན་དུ་བྱས་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྐབས་ཀྱི་བདེན་པ་གང་ལ་རྣམ་པ་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་དེ་སྟོན་པས་སོ། །ཞེས་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་མཚམས་སྦྱར་དུ་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ཡང་མཁྱེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ལ་བདེན་པ་བཞི་ག་དང་ཐ་མ་ལ་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ཉི་ཚེ་གསུངས་ཏེ། ལམ་བདེན་ཉི་ཚེ་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་དེའི་རྣམ་པ་རྣམས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་དོན་རྣམ་དང་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་པ་ནི་སྐབས་དེ་ཉིད་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །བཞི་པ་ནི། འོ་ན་རྣམ་པ་འདི་དག་ལས་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ནི་གང་ཞེ་ན། ཐུ་མ་དག་ཤེས་རྣམ་བརྒྱ་དོན་གསུམ་གྱིས་དོན་རྣམ་བརྒྱ་དོན་གསུམ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་ནས་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་དོན་རྣམ་ཉིད་བསྒོམ་བྱའོ་ཞེས་འཆད་དོ།། །།འོན་ཀྱང་གཞུང་ནས་སྦྱོར་བས་རྣམ་པ་སྒོམ་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ནི་གཙོ་བོར་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་ཉིད་སྒོམ་པར་སྣང་སྟེ། ཡུལ་ཅན་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་ཡུལ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཚུལ་འདི་ལྟར་རྟོགས་པའི་དམིགས་རྣམ་ཅན་གྱི་ལམ་རྣམས་མི་གནས་པའི་སྦྱོར་བ་དང་མི་སྦྱོར་བའི་སྦྱོར་བ་གཉིས་ཀྱིས་ཐབས་ཤེས་ཟུང་འབྲེལ་དུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་སྦྱོར་བས་རྣམ་པ་སྒོམ་པའི་དོན་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་འབའ་ཞིག་དང་ཉན་རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ནི་དེ་དང་རིགས་མཚུངས་པའི་ལམ་དེ་དང་དེ་དག་སྐྱེད་པ་ལ་དེ་སྒོམ་པ་དང་སྐྱེད་པར་བཏགས་ཏེ། དཔེར་ན་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཉན་རང་གི་ལམ་སྐྱེད་པར་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སྐབས་འདིར་རྣམ་པ་རྣམས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་དང་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྟེན་ཐ་དད་པའམ། ཡུལ་ལམ་ཡུལ་ཅན་གང་གི་སྒོ་ནས་བསྟན་ཀྱང་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་བྱའི་གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་སྐྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཞིག་གི་དམིགས་རྣམ་

མཚོན་པར་བཞེད་ནས་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བསྐྱེད་བྱའི་དམིགས་རྣམ་ཤེས་པ་ན་སྦྱོར་བས་སྤང་ལྟར་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་རྣམ་པ་ཡུལ་དུ་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་བདག་མེད་པ་དང་སྙིང་རྗེ་སྒོམ་ཞེས་པ་ལྟར་ཡུལ་སྒོམ་པ་དང་ཡུལ་ཅན་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་བློ་གོམས་པར་བྱེད་པ་གཉིས་ལས་འདིར་ཕྱི་མ་གཙོ་བོར་གཟུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་པ་རྣམས་སྦྱོར་ཏེ་མཁྱེན་གསུམ་སོ་སོ་ལ་མ་ཕྱེ་བར་བསྟན་ནས་ད་ནི་ཕྱེ་ནས་ཁྱད་པར་དུ་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། གཞི་ཤེས་དང་། ལམ་ཤེས་དང་། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། སྦྱར་བསྟན་བཤད་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བསྟན་པ་དེ་ལ་རེ་ཞིག་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་སོ། །འདི་ཕྱི་འགྲེལ་ན་ཡོད་ཀྱང་མཚམས་སྦྱར་ལ་ཐླང་སྟེ། ཉི་སྣང་དུ་འདི་འདིའི་མཚམས་སྦྱོར་དུ་མཛད་ཅིང་དེ་ཉིད་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་བཀོད་པ་དང་། རྒྱན་སྣང་དུ་ཡང་མཚམས་སྦྱོར་དུ་མཛད་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞི་ཤེས་ཀྱིས་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་རྣམ་པ་དེ་གང་ན། མེད་པའི་རྣམ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་མི་གཡོ་བའི་རྣམ་པའི་བར་ཉེར་བདུན་མདོ་ལས་བཤད་པའོ། །ཚིག་གང་གིས་ན། ཡུམ་འདི་ནི་མ་མཆིས་པའི་ཕར་ཕྱིན་ཏོ། །ཞེས་པ་ནས། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། ཡུམ་འདི་ནི་མི་གཡོ་བའི་ཕར་ཕྱིན་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་གནས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སོ། །རྣམ་པ་དེ་དག་བདེན་པ་གང་དང་འབྲེལ་བ་ནི། བདེན་པ་གསུམ་པོ་སོ་སོ་སྟེ་རེ་རེ་ལ་རྣམ་པ་དེ་ནི་བཞི་བཞི་སྟེ་བཅུ་གཉིས་དང་། ལམ་བདེན་ལ་རྣམ་པ་དེ་ནི་བཅོ་ལྔ་ཤེས་པར་བྱའོ། །མདོ་ནས་བདེན་བཞིའི་ཆོས་སུ་དོན་གྱིས་གསུངས་པས་ཕྱི་མ་འདི་བཤད་ཅེས་པ་དང་འབྲེལ་བར་བྱར་རུང་མོད། འོན་ཀྱང་མདོའི་རྣམ་པ་དེ་དག་ལ་རྗེ་བཙུན་གྱིས་བདེན་པ་འདི་ལ་འདི་ཞེས་ཆོས་ཆོས་ཅན་སྦྱར་བས་བཤད་པ་འདི་བདེའོ། །རྣམ་པ་འོག་མ་གཉིས་ལ་ཡང་རྒྱུ་

མཚན་འདི་རིག་པར་བྱའོ། །རྣམ་པ་འདི་དག་ལ་མདོའི་དྲིས་ལན་རྣམས་སྤྱིའི་འོང་ཚུལ་མཐུན་པར་སྣང་ཞིང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་རྣམས་འགྲེལ་པར་ཕལ་ཆེར་མདོ་ཚིག་དྲངས་སྣང་བས་རེ་རེ་ཞིང་མདོ་མི་དྲང་ངོ་། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་དང་། ལམ་གྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། མཚན་ཉིད་དམ་བདག་ཉིད་དག་ཡིན་ནོ། །གང་ན། མདོ་ནས་གསུངས་པའི་མེད་པའི་རྣམ་པ་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རྣམ་པའི་བར་ཏེ་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་ནིའོ། །གང་གི་ན། སྡུག་བསྔལ་དང་སོགས་པས་ཀུན་འབྱུང་དང་འགོག་པའི་བདེན་པ་གསུམ་གྱི་མི་རྟག་པ་དང་སོགས་པས་ངེས་འབྱུང་གི་བར་གྱིའོ། །མི་རྟག་སོགས་བཅུ་གཉིས་ལ་མེད་པའི་རྣམ་པ་སོགས་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ན། མི་རྟག་སོགས་བཞི་ནི་རིམ་པ་ལྟར་རྟག་པ་མེད་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེ་ཡང་དེ་ཁོ་ནར་དེར་མི་སྐྱེ་བའམ་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལས་ལྷག་པར་མི་སྐྱེ་བ་དང་། བྱེད་པ་པོའི་བདག་གིས་དབེན་པ་དང་། བདག་མེད་པས་བདག་ཏུ་རྟོག་པའི་སྐྱོན་གྱིས་མི་རྫི་བའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུ་སོགས་བཞི་ནི་རིམ་པ་ལྟར་ཐ་སྙད་དུ་མིང་གཟུགས་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ཡང་དེ་ཁོ་ནར་དེ་སྐྱེད་པའི་གནས་མེད་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་འགྲོ་འོང་གི་བྱ་བ་དང་ལྡན་ཡང་དེ་ཁོ་ནར་དེ་གཉིས་མེད་པས་ནམ་མཁའ་དང་མཚུངས་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་ནང་གི་བརྗོད་པ་རྟོག་དཔྱོད་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཁོ་ནར་དེ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པས་བརྗོད་དུ་མེད་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་མིང་བཞིའི་ནང་ཚན་ཚོར་བ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཡང་སྲིད་ཀྱི་རྐྱེན་སྲེད་པ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཁོ་ནར་མིང་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འགོག་པ་སོགས་བཞི་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལུས་ཀྱིས་མངོན་དུ་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་རྒྱུད་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་འགྲོ་ཞིང་སོང་ནས་ཐོབ་པར་བྱར་མེད་པ་དང་། གཟོད་མ་ནས་ཉེ་བར་ཞི་བས་མི་འཁྲུགས་པ་སྟེ་ཉོན་ཡོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གཟུང་དུ་མེད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་མི་ཟད་པ་དང་། གཅིག་དང་དུ་མའི་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་གིས་བསྟན་ཏོ། །མི་འཁྲུགས་པ་ཞེས་པ་ལ་དག་སྙིང་དུ་གཟུང་དུ་མེད་པར་བསྒྱུར་བ་བདེའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རྟེན་ལམ་དང་། བརྟེན་པ་རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ། གྲངས་ཀྱིས་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དབྱེ་བ་དངོས་དང་། མཐའ་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞི་ཤེས་ཀྱི་ལམ་བདེན་ནི་དབྱེ་གཞི། དབྱེ་ངོ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །འབྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་ཐེག་དམན་གྱི་ཟག་པ་མེད་པའི་ལམ་གཅིག་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོར་སྒོམ་པའི་ལམ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། མཐོང་བའི་ལམ་ཟག་པ་མེད་པ་གཉིས་སུ་དབྱེར་ཡོད་པ་ཡིན་པས་སོ། །གལ་ཏེ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྟོན་པ་ནཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་སྟོན་པ་མ་འབྲེལ་ཏེ། ཉན་ཐོས་ལ་ཆོས་སྦྱོས་བྲལ་དུ་རྟོགས་པ་མེད་པསཤེ་ན། ཐམས་ཅདཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་སུ་མ་ཟད་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ཀྱང་བསྡུས་པ་དེའི་ཕྱིར། རང་རྒྱལ་དེ་དག་གི་སྤང་བྱཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་སྟོན་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ༑ ༑གཉིས་པ་ནི། དང་པོ་བཞི་ཉོན་སྒྲིབ་དང་ལྷག་མ་བཅུ་གཅིགཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོར་འཇོག་པ་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་ལ་དང་པོ་ལྔ་ཟག་བཅས་དང་ཐ་མ་དྲུག་ཟག་མེད་དུ་འཇོག་པ་དང་། དེ་ཡང་རིམ་པ་ལྟར་སྒོམ་ལམ་དང་མཐོང་ལམ་ལ་འཇོག་པ་དང་། ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་ལ་མ་ཕྱེ་བར་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་ལ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། ལམ་གསུམ་པོ་དེའི་རྟེན་དང་རང་གི་ངོ་བོ་དཔྱད་པ་སྟེ་ལྔས་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། མདོ་ནས་བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་ནས་མི་གཡོ་བའི་བར་བཅོ་ལྔ་གསུངས་པ་དེ་བསྟན་བཅོས་སུ་གཞིཤེས་ཀྱི་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པར་བཤད་པ་ལ། འཕགས་པས་དང་པོ་བཞི་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཟག་མེད་དང་། ལྷག་མ་རྣམསཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ས་གཅོད་མཛད་ཅིང་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་རྣམ་འགྲེལ་དང་སློབ་དཔོན་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པས་ཀྱང་དེ་ལྟར་མཛད་དོ། །དེ་ཡང་ཚོགས་སྦྱོར་ལམ་བདེན་མིན་པ་དང་མི་སློབ་ལམ་སྒྲིབ་པའི་སྤོང་གཉེན་མིན་པ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་དག་གི་རྣམ་གཞག་མ་མཛད་དོ། །སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོར་དེ་ལྟར་སྟོན་པ་ཡང་བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་སོགས་བཞི་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྣང་བ་དང་། དེ་བཞི་ལམ་རིག་པ་སྒྲུབ་པ་ངེས་འབྱིན་བཞི་ཡིན་ལ་གང་ཟག་གི་

བདག་འཛིན་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དང་། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ཀྱང་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོར་ཕྱེ་བའི་ཕྱིར་ན་དང་པོ་བཞི་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོའོ། །ལྷག་མ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོར་བསྟན་པ་ནི། ལམ་གྱི་རྣམ་པ་འདི་རྣམས་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོར་ནི་བསྟན་དགོས་ལ་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་བསྟན་ཟིན་པས་འོས་མེད་ཀྱི་རིགས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྙིང་མཚོག་ཏུ་རྨི་ལམ་ལ་སོགས་པ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རྨི་ལམ་ལ་སོགས་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རྨི་ལམ་ལ་སོགས་པ་ལྟས་ནི་ཡུལ་མེད་བཞིན་དུ་སྣང་བའི་རྫེས་ཐོབ་དག་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་རྟོགས་པ་མཚོན་ལ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ཟག་བཅས་དང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་དྲུག་གི་སྤང་གཉེན་ལ་སོགས་པའི་སྣང་བ་དེ་དག་མེད་པའི་མཉམ་གཞག་གི་རྟོགས་པ་མཚོན་པས་དེ་ཟག་མེད་དུ་བཞག་གོ །གསུམ་པ་ནི། མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་བར་མ་ཆད་དུ་དང་། སྒོམ་ལམ་དུས་རིང་བས་རྗེས་ཐོབ་མངོན་གྱུར་དང་སྤེལ་ནས་ཀྱང་སྐྱེ་བས་ཟག་མེད་དང་པོ་དང་ཟག་བཅས་གཉིས་པ་ལ་བཞག་གོ །བཞི་པ་ནི། ཤེས་སྒྲིབ་སྤང་དཀའ་ཞིང་ཉོན་སྒྲིབ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པས་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་ཀ་དང་ཟག་མེད་གཅིག་ཏུ་བཞག་གོ །ལྔ་པ་ནི། འཕགས་པས་གང་ཟག་ལ་གསལ་ཁ་བཀོད་པ་མེད་ཀྱང་སློབ་དཔོན་གྱིས་མཁྱེན་གསུམ་ལས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པའི་ལམ་བདེན་སྟོན་པའི་སྐབས་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ནས་ཉན་རང་གཉིས་དང་འབྲེལ་བར་གསུངས་སོ། །ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ལ་ཉི་སྣང་རྣམ་འགྲེལ་རྒྱན་སྣང་རྣམས་སུ་ལམ་དང་པོ་ལ་གསལ་ཁ་མེད་ལ་ཕྱི་མ་གཉིས་མཐོང་སྒོམ་ལ་བཤད་དོ། །ཚིག་གསལ་ལས། སྒོམ་ལམ་གཅིག་པུ་ལ་ཕྱི་མ་གཉིས་བཞག་པ་ནི་འགྲེལ་པ་འདིའི་འགྱུར་ལ་མངོན་པ་ལྟར་སྣང་ཡང་ཆེ་བ་གཉིས་དང་མི་མཐུན་པས་འགྲོམ་འགྱུར་དང་ཞེར་འབྱུང་གིས་མཐོང་སྒོམ་ལ་བྱས་པ་ལྟར་གཟུང་ངོ་། །ལམ་དང་པོ་ལ་རྟོགས་དཀའ་ལས། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་ཟག་པ་མེད་པའི་ལམ་ལ་ཞེས་ཉན་ཐོས་ལ་སྦྱར་བ་དང་། ཚིག་གསལ་ལས། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་སློས་པ་ནི་དེ་དག་གི་མཐོང་བ་དང་སྒོམ་པའི་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཅོ་ལྔ་སློས་པ་ནི་

དེ་དག་གི་སྒོམ་པའི་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་དང་། ལམ་བདེན་གྱི་དང་པོ་བཞི་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་སྒོམ་གཉིས་ཆར་ལ་བཞེད་པ་ལེགས་ཀྱང་དང་པོ་བཅུ་གཉིས་ཉན་ཐོས་ཉི་ཚེ་ལ་སྦྱོར་བ་མི་འཐད་དོ། །དེས་ན་ཤེར་འབྱུང་གི་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་དེ་དག་གི་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་སྤང་བྱ་ཉིད་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་ལ་གནས་པ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་མཚུངས་པ་པོ་ནའོ་ཞེས་པ་ལྟར་ལེགས་པས་རང་རྒྱལ་གྱི་ཡང་དེའི་གཉེན་པོ་མཐོང་སྒོམ་བཟུང་ངོ་། །སློབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་དེ་ལ་རྫོག་ཆེན་པོ་ནི་ལམ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་འདི་དག་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་རྣམ་ཡིན་ནམ། དེས་རྫོགས་བྱ་དོན་རྣམ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ལམ་འདི་དག་གིས་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་རྣམ་པ་མ་བསྟན་པས་སྐབས་དང་འགལ་ཏེ། འདིར་ནི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པ་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། འདིའི་ལམ་བདེན་ཉན་རང་དང་འབྲེལ་བའི་གཞི་ཤེས་སུ་འཆད་མི་རིགས་ཏེ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་དེར་འདུ་བས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ་བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སློབ་དཔོན་འདི་ནོར་བ་ཡིན་པས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་ནི། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་གཉིས་ཀྱིས་རང་རྒྱལ་བྱང་སེམས་སངས་རྒྱས་གསུམ་གའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེའི་གཉེན་པོ་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་ཐམས་ཅད་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པས་གང་ཟག་འདིའི་འོ་ཞེས་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཚིག་མེད་ལ་སྤྱིའི་སྒྲ་ཡང་རིགས་པས་འཐད་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པས་སོ་ཞེས་འཆད་དོ། །འོན་ཀྱང་སྤྱིར་གཞི་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་དེར་འདུ་བས་མ་ཁྱབ་ཀྱང་ལམ་བདེན་གྱི་སྐབས་སུ་འདུ་དགོས་ཏེ། འདི་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་གཞི་ཤེས་འབའ་ཞིག་གི་སྐབས་ཡིན་པ་དང་། ཉན་རང་གིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ལུས་ཚོར་སེམས་ཆོས་ཉི་ཚེ་ལ་དམིགས་པས་ཐེག་ཆེན་ལས་དམིགས་པ་དམན་པར་དབུས་མཐའི་འགྲེལ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་ཡང་སློབ་དཔོན་གྱི་འདི་ངེས་པར་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་བདེན་ཉན་རང་གིས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །འཕགས་པས་མཐོང་སྒོམ་གྱི་ལམ་ཉིད་

གསུངས་པས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ལ་ཇི་ལྟར་སྦྱར། མཁྱེན་པ་གསུམ་ཏེན་སོ་སོར་ངེས་པས་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ལ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་རྣམ་ཡོད་པར་མི་འཐད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བཞི་དང་། ལྔ་དང་། དྲུག་ཏུ་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལམ་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་ལ་སྟེ་དེའི་ནང་ནས་ལམ་དང་པོ་ཟག་མེད་ལ་ཡོད་པའི་རྣམ་པ་སྟོན་པ་ནི། མཚན་ཉིད་དམ་བདག་ཉིད་དག་ཡིན་ནོ། །གང་ན། མདོ་ལས་གསུངས་པའི་བྱེད་པ་པོ་མེད་པའི་རྣམ་པ་ནས། འདུལ་བ་མེད་པའི་རྣམ་པའི་བར་ཏེ་བཞི་ནིའོ། །གང་གི་ན། ལམ་དང་སོགས་པས་ངེས་པར་འབྱིན་པའི་བར་གྱིའོ། །ལམ་སོགས་བཞི་ལ་བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་སོགས་བཞིས་སྟོན་པ་ཅི་ཞེ་ན། ལམ་ལ་སོགས་པ་བཞི་ནི་རིམ་པ་ལྟར་བྱེད་པ་པོའི་གང་ཟག་མེད་པར་རྟོགས་པས་དེར་འཛིན་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པ་དང་། ཤེས་པ་པོའི་གང་ཟག་མེད་པར་རྟོགས་པས་དེར་འཛིན་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་དམན་པའི་ས་དོར་ནས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་གནས་སྐབས་ལེན་པའི་སྒོ་ནས་འཕོ་བ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཁོ་ནར་འཕོ་བ་མེད་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་ཉོན་མོངས་བཅུལ་ནས་སྒྱུང་འདས་སུ་འགྲོ་ཡང་དེ་ཁོ་ནར་འདུལ་བ་མེད་པས་དེ་དག་གིས་དེ་བཞིན་བསྟན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ལམ་གཉིས་པ་ཟག་བཅས་ལ་ཡོད་པའི་རྣམ་པ་སྟོན་པ་ནི། གཉེན་པོར་གྱུར་པ་དག་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ན། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པར་གཟུང་བར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་འོ། །གང་ན། ཕྱིའི་གཟུང་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་རྣམ་པ་ལྔའི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་ནི་མཚོན་པའི་སྒོམ་ལམ་ཇེས་ཐོབ་ཀྱི་རྟོགས་པ་ལྔའོ། །ལྔ་གང་ན། གཟུང་བ་རྫི་ལམ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ནས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པའི་བར་ཏེའོ། །ཇི་ལྟར་མཚོན་ན་རྨི་ལམ་སོགས་ལྔས་གཟུང་བ་ངོ་བོ་མེད་པ་སོགས་སུ་མཚོན་ཞིང་དེས་ཀྱང་རང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྟོགས་པ་འཕེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཕྱིའི་གཟུང་བ་རྨི་ལམ་ལྟར་ཡུལ་དུ་སྣང་ཡང་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། བྲག་བརྙན་ཏེ་བྲག་ཆ་ལྟར་བདེན་པའི་རྒྱུ་ལས་མ་སྐྱེས་པ་དང་། མིག་ཡོར་ཏེ་གཟུགས་བརྙན་ནམ་ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་ལྟར་རྣམ་པ་ཙམ་མ་འགགས་པ་དང་། སྨིག་རྒྱུའི་ཆུ་ལྟར་གཟོད་མ་ནས་སྤྲོས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ་དང་། སྒྱུ་མའི་རྟ་གླང

ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་སྟེ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་པས་སོ། །གཉེན་པོ་བྱེད་ཚུལ་ནི༑ སྦྱིར་ཏེ་གཟུང་བ་རྫི་ལམ་ལྟར་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པ་རེ་རེ་བསྒོམས་པས་ཀྱང་དེ་ལ་བདེན་འཛིན་ཐམས་ཅད་སྤོང་བར་ནུས་པའོ། །གསུམ་པ་ལམ་གསུམ་པ་ཟག་མེད་ལ་ཡོད་པའི་རྣམ་པ་ནི། གཉེན་པོར་གྱུར་པ་དག་ཡིན་ནོ། །གང་ན་མཐོང་ལམ་ཟག་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་དྲུག་ནི་འོ། །དྲུག་གང་ན། ཕྱིའི་གཟུང་བ་དོར་བྱ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་དངོས་པོར་མེད་པ་དང་། དེ་བླང་བྱ་རྣམ་པར་བྱང་བའི་དངོས་པོར་མེད་པ་དང་། དེའི་རང་བཞིན་གོས་པ་མེད་པ་འོད་གསལ་བ་དང་། དེ་གཟུགས་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བའི་སྤྲོས་པ་མེད་པ་དང་། དེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་ལ་རློམ་པ་སྟེ་རློམ་པར་བྱར་མེད་པ་ཉིད་དང་། དེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་མི་གཡོ་བ་སྟེ་སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་ཀྱི་བར་དུ་གནས་པར་རྟོགས་པའི་རྣམ་པའོ། །གང་གི་ན། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཤེས་སྒྲིབ་དྲུག་རྣམས་ཀྱིའོ། །དྲུག་གང་ན། ཕྱིའི་གཟུང་བ་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དོར་བྱར་རྟོགས་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ནས་དེ་ལ་རྣམ་པར་བྱང་བ་བླང་བྱ་དང་། དེའི་རང་བཞིན་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་གོས་པའི་དྲི་མ་ཅན་དང་། དེ་ལ་གཟུགས་དང་སོགས་པས་རིག་བྱའི་བར་གྱི་སྤྲོས་པ་སྟེ་དབྱེ་བ་དང་ལྡན་པ་དང་། དེ་ངོ་བོས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་རང་གི་རྟོགས་པ་ལ་གཟུང་བ་བདེན་པ་སྣང་ཡོད་ཕྱིས་མེད་པར་རྟོགས་པའོ་ཞེས་དང་། དེ་ངོ་བོས་སྟོང་པའི་རང་བཞིན་ལ་རེ་ཞིག་སྟོང་ཡང་ཕྱིས་དེ་ལོག་ནས་མི་སྟོང་པར་འཛིན་པས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །གཉེན་པོ་དྲུག་པོ་དེས་སྤྱི་ཙམ་ནས་གཟུང་རྟོག་སྤོང་ཚུལ་ནི། སོ་སོར་ངེས་པ་སྟེ་ཁྱད་པར་རེ་རེ་བའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་རྣམ་རིས་སུ་ཆད་པས་སོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་ཕྱི་མ་དྲུག་སྤོང་ཚུལ་ནི། སྤང་གཉེན་གྱི་གྲངས་གོ་རིམས་བཞིན་དུའོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་སོགས་སོ། །བཞི་པ་ནི། སྦྱིར་ན་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི་ལས། སྦྱར་བ་ནི། གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་དེའི་འོག་ཏུ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་གསུངས་སོ། །བསྟན་པ་ནི། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་བྱའི་རྣམ་པ་གང་ན། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་

བའི་རྣམ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་བར་སོ་དྲུག་མདོ་ལས་བསྒྲགས་པའོ། །ཚིག་གང་གིས་ན། ཡུམ་འདི་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། འདོད་ཆགས་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནས་ཡུམ་འདི་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སོ། །དེས་ན་འདིར། འདོད་ཆགས་བྲལ་བ་ནས་བཟུང་སྟེ། །དངོས་མེད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་བར། །ཞེས་པ་དོན་ལ་འབབ་བོ། །རྣམ་པ་དེ་རྣམས་བདེན་བཞིའི་ཆོས་སུ་སྦྱར་ན་རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་ལ་རྣམ་པ་དེ་དག་བརྒྱད་དང་། ལམ་ལ་དེ་དག་བདུན་དང་། སྡུག་བསྔལ་ལ་དེ་དག་ལྔ་དང་། འགོག་པ་ལ་དེ་དག་བཅུ་དྲུག་ཅེས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །

བཤད་པ་ལ་གཉིས། གོ་རིམ་ལ་རྩོད་སྤངས། གོ་རིམ་ཅན་གྱི་རྣམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གསུང་རབ་གཞན་ལས། སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་དང་དེ་འགོག་པ་དང་དེ་བཞིན་ལམ། །ཞེས་པ་ལྟར་འབྲས་བུ་སྔོན་ལ་དང་རྒྱུ་གཉིས་རྗེས་སུ་འཆད་པ་དང་། འདིར་དེ་ལས་བཟློག་སྟེ་འཆད་པ་གཉིས”མ་མཐུན་པས་[1])གོ་རིམས་ལ་སྐྱོན་ཆགས་ཤེ་ན། དེ་ལྟར་ན་གཞན་གྱི་གོ་རིམས་ཡང་འདི་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར། སྐྱོན་ཆགས་པར་ཐལ་བས་བཀལ་བརྟག་མཚུངས་སོ། །འོ་ན་གཉིས་འོང་བ་ཅི་ཞེ་ན། གཞན་ནས་བཤད་པ་ནི། དེ་དག་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་མངོན་རྟོགས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ལ། འདིར་བཤད་པ་ནི། རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་འགྲུབ་ཚུལ་གྱི་རྒྱུ་འབྲས་དོན་གྱི་རིམ་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ༑ ༑རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རིམ་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། སྔང་བྱ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པ་ནི་རྒྱུ་ཡིན་ལ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་ནི་འབྲས་བུ་དང་། ཀུན་ཉོན་གྱི་ཅིག་ཤོས་བླང་བྱ་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཕྱོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ནི་རྒྱུ་ཡིན་ལ་འགོག་པའི་བདེན་པ་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་བསྟན་ཏོ། །

[1]) ཞ། ༡༠་ན་༥་ མི་མཐུན་པས།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གྲངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཡོད་ས་མདོར་བསྟན། ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་ཡོད་ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཀུན་འབྱུང་བ་སོགས་ཏེ་ཙ་བ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི། ཀུན་བདེན་སྤང་གཉེན་དང་། ལམ་བདེན་དམ་བཅའ་དང་འཐད་པ་དང་། སྡུག་བདེན་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དང་། འགོག་བདེན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་དེ་ལ་སྟེ་དེའི་ནང་ནས་ཀུན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་འཆད་པ་ནི། རྒྱུའི་བདེན་པ་ཀུན་འབྱུང་ལ་ནི་དེའི་རྣམ་པ་སྤང་བྱ་བརྒྱད་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི། རྒྱུ་དང་ཀུན་འབྱུང་དང་རབ་སྐྱེ་དང་རྐྱེན་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོར་གྱུར་པ་གསུམ་དང་གསུམ་དང་གཅིག་དང་གཅིག་སྟེ་གཉེན་པོའི་རྣམ་པ་བརྒྱད་མདོར་དངོས་སུ་གསུངས་པས་སྤང་བྱ་བརྒྱད་ཤུགས་ལ་འཕངས་པ་དེ་ལྟར་ནའོ། །གང་ཞིག་གང་གི་གཉེན་པོ་ཡིན་ན་གཉེན་པོར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ན། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་པ་ནས་སེམས་ཅན་མེད་པའི་རྣམ་པའི་བར་བརྒྱད་དག་ནིའོ། །གང་གི་ན། འདུན་པ་ནས་སེམས་ཅན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་བར་བརྒྱད་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱིའོ། །ཚུལ་ནི། སྤང་བྱ་བརྒྱད་དང་གཉེན་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་སྟུ་ཕྱིའི་གྲངས་ཀྱི་གོ་རིམ་ཛེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ཏེ། འདི་ལྟར་ཡུལ་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི། ཡུལ་ལ་ལྟ་བ་སོགས་སུ་བྱེད་འདོད་པའི་འདུན་པའི་གཉེན་པོ་དང་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཞེས་འོག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ། །ཡུལ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པས་མི་གནས་པའི་རྣམ་པ་ནི། ཡུལ་འདོད་པ་སྤོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་མངོན་པར་ཞེན་པ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་སྟེ༑ རྒྱུ་མཚན་ནི། རིམ་པ་ལྟར་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་རྣམ་དེ་གཉིས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་སྟོབས་ཀྱིས་སྤང་བྱ་དེ་གཉིས་ལྡོག་པས་སོ། །དེ་ཡང་འདུན་པའི་སྐབས་སུ་འདོད་ཆགས་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་འདོད་ཆགས་མེད་ན་འདུན་པ་ཡང་ལྡོག་པའོ། །ཡང་ན་དངོས་འབྲས་འདོད་ཆགས་མེད་པས་དེའི་དངོས་རྒྱུ་འདུན་པ་མེད་པར་སྟོན་པ་སྟེ། དངོས་རྒྱུ་ཡོད་ན་དངོས་འབྲས་མི་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པས་སོ། །འདོད་ཆགས་ཡུལ་ལ་དངོས་སུ་འཇུག་པའི་སྐབས་སུ་འདུན་པ་ནི་དེའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་འདུན་པ་མེད་ན་འདོད་ཆགས་ཀྱང་ལྡོག་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་མདོ་ལས། ཀུན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་རྣམས་གཉེན་པོའི

སྒོ་ནས་བསྟན་པས་དེར་གསུངས་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་འདུན་པ་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་པ་གཉིས། རིམ་པ་ལྟར་འདུན་པ་དང་འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་བཤད་དགོས་པས་དེ་དག་སྤང་གཉེན་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་འགྲེལ་མཛད་རྣམས་ཀྱིས་དེ་གཉིས་གཅིག་དང་བྲལ་བ་ན་ཅིག་ཤོས་དང་ཡང་བྲལ་བ་ཙམ་ཞིག་སྨྲ་བ་ཡིན་ཏེ། ཉི་སྣང་ལས། འདི་དག་ནི་དངོས་པོ་ཕན་ཚུན་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འདོད་འདུན་གཉིས་ལ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འདུན་པ་དང་འདོད་ཆགས་གཉིས་མཚུངས་ལྡན་དུ་ཁས་ལེན་ན་གཉིས་ཀ་”སྲིད་པར་[༡]མི་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་སེམས་བྱུང་རྗེས་ཡོད་ཡིན་ལ་རྗེས་ཡོད་གཉིས་མཚུངས་ལྡན་མི་སྲིད་པས་སོ། །དེས་ན་ཡུལ་ངེས་ཀྱི་འདུན་པ་ལ་བྱའོ། །མཚན་མ་དང་ཉེས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་རྣམ་པ་ནི་མ་འོངས་པའི་ལྷ་མིའི་ལུས་ལ་མངོན་པར་དགའ་བའི་སྲིད་པའི་གཉེན་པོ་སྟེ། སྤང་བྱ་དེ་གསུམ་ནི་ཀུན་འབྱུང་གི་ངོ་བོའི་རྣམ་པ་རྒྱུ་གང་ཡིན་པ་སྟེ་དེ་ཡིན་ནོ། །འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་གསུམ་མེད་པའི་རྣམ་པ་ནི། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོ་སྟེ་དེ་གསུམ་ནི་ཀུན་འབྱུང་གི་ངོ་བོའི་རྣམ་པ་ཀུན་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ་དེ་ཡིན་ནོ། །ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྒྱུ་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་དང་བྲལ་བས་དེ་མེད་པའི་རྣམ་པ་ནི་གཙང་བདེ་སོགས་སུ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའི་གཉེན་པོ་སྟེ་དེ་ནི་ཀུན་འབྱུང་གི་ངོ་བོའི་རྣམ་པ་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ་དེ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཅན་ནམ་བདག་མེད་པར་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་འཛིག་ལྟའི་གཉེན་པོ་སྟེ་དེ་ནི་ཀུན་འབྱུང་གི་ངོ་བོའི་རྣམ་པ་རྐྱེན་གང་ཡིན་པ་སྟེ་དེ་ཡིན་ནོ། །འགྲེལ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚིག་ལ་གཉེན་པོ་བརྒྱད་པོ་དེ་ཉིད་ཀུན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་བརྒྱད་ལ་འདྲེན་པ་ལྟར་སྣང་ཡང་དོན་རྣམ་གྱི་སྐབས་ཡིན་པས་སྔར་བཤད་པ་ཉིད་འཐད་དོ། །དེ་ལྟར་མདོ་ལས་ཀུན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་དངོས་མ་བསྟན་པར་གཉེན་པོ་གསུངས་པ་ནི་ཀུན་འབྱུང་དེ་སྤང་བྱར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་དེའི་རྣམ་པ་བདུན་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི། ལམ་གྱི་རྣམ་པ་གཉིས་དང་རིག་པའི་གཉིས་དང་སྒྲུབ་པའི་གཉིས་

༡) ཞ། ༡༡་བ་༡་ སྲེད་པར།

དང་ངེས་འབྱེད་ཀྱིས་རྣམ་པ་གཅིག་སྟེ་བདུན་གསུངས་པ་དེ་ལྟར་ནའོ། །བདུན་ཪི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གང་ན། མདོར་གསུངས་པའི་ཚད་མེད་པའི་རྣམ་པ་ནས་ཆགས་པ་མེད་པའི་རྣམ་པའི་བར་བདུན་དག་ནིའོ། །གང་གི་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གོ་སྐབས་འབྱེད་པའི་ལམ་ནས་ངེས་པར་འབྱིན་པ་གང་ཡིན་པ་བདུན་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱིའོ། །ཪི་ལྟར་ན། བདུན་ཚན་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་ཀྱི་གོ་རིམས་ཪི་བཞིན་དུའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་བདུན་པོ་དེས་གསུངས་ཤེ་ན། ཚད་མེད་པས་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གོ་སྐབས་འབྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་བསྟན་ལ། མཐའ་གཉིས་དང་མ་འབྲེལ་བས་ནི། དེས་ཪི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གོ་སྐབས་འབྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་བསྟན་ཏེ༑ སྲིད་ཞིའི་མཐའ་གཉིས་སུ་འཛིན་པ་དང་བྲལ་བའི་སྒོ་ནས་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པས་སོ། །དེ་ཡང་སྲིད་ཞི་གང་རུང་ལ་ཞེན་ན་ཚད་མེད་པའི་དོན་བྱེད་པ་མི་འབྱུང་བས་སོ། །ཐ་མི་དད་པས་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ཐ་མི་དད་པར་མ་ལུས་པར་རྟོགས་པ་རིག་པ་གང་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་བསྟན་ལ། མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་མེད་པས་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིག་པ་དེ་ཪི་ལྟར་མ་ལུས་པ་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་བསྟན་ཏེ། ཉན་རང་གི་ས་ཙམ་གྱིས་ཚོག་མི་ཤེས་པར་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་སྒྲུབ་པས་སོ། །དེ་ཡང་ཉན་རང་གི་ས་ལ་མཆོག་ཏུ་གཟུང་ན་ཕྱོགས་གཅིག་པའི་རིག་པར་འགྱུར་བས་སོ། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་པས་ནི། བདག་གཉིས་སུ་མི་རྟོག་པར་ཡུལ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་སྒྲུབ་པ་གང་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་བསྟན་ལ། གཞལ་དུ་མེད་པས་ནི། ཐེག་ཆེན་སྒྲུབ་པ་དེ་ཪི་ལྟར་མི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་བསྟན་ཏེ། ཐོབ་ཟིན་ཉམས་པ་ལ་དམན་པ་དང་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པ་ལ་གྲོ་ནོམ་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་ཆོས་ཉིད་ལ་ཤེས་བྱའི་ཡུལ་དུ་མི་འཛིན་པས་སོ། །ཆགས་པ་མེད་པའི་རྣམ་པས་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ནམ་མཁའ་ལྟར་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་ངེས་པར་འབྱིན་པ་གང་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་བསྟན་ལ། དེ་ལ་འཐད་པ་མ་གསུངས་པ་ནི་གདུལ་བྱ་ཉེ་བའི་བསམ་པ་ལ་ལྟོས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་མདོར་ལམ་བདེན་དམ་བཅའ་དང་རྒྱུ་མཚན་གཉིས་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཁྱད་པར་དུ་བྱུར་པར་གསུངས་པ་ནི་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི།

སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་ལ་དེའི་རྣམ་པ་ལྔ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི། སྐྱེ་འཇིག་གི་ངོ་བོར་གནས་པས་མི་རྟག་པ་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཁྱབ་པས་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། རྟེན་པར་བྱེད་པའི་བདག་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པས་སྟོང་པ་དང་། རང་ཉིད་བདག་མ་ཡིན་པས་བདག་མེད་པ་དང་། གྲངས་ལྔ་པ་དེ་ཁོ་ནར་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་མ་གྲུབ་པས་མཚན་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་མེད་པའི་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་རྣམས་ཏེ་དེ་ལྟར་ནའོ། །སྔ་མ་བཞི་རང་རང་གི་ངོ་བོ་དང་ཐ་མ་ནི་བཞི་གའི་ངོ་བོ་ཡིན་ཞིང་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པས་རང་དང་སྤྱི་མཚན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། འགོག་བདེན་ལ་དེའི་རྣམ་པ་ནི་བཅུ་དྲུག་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི། ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ནས་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་བར་བཅུ་དྲུག་གསུངས་པ་དེ་ལྟར་ནའོ། །ཇི་ལྟར་ན་དེས་འགོག་པའི་རྣམ་པ་བསྟན་ཅེ་ན།

འདི་ལ་ལྔ། ངོས། བཏགས་པ། བྱེད་པ་པོ། ཡུལ་དུ་འཁྲུལ་བ། ངོ་བོ་ཉིད་འགོག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ནང་དང་ཕྱི་དང་གཉིས་ཀའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་ནི་འགོག་བདེན་གྱི་ངོ་བོའི་རྣམ་པ་འགོག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་བསྟན་ཏེ། དེ་ནི་མིག་སོགས་ནང་དང་གཟུགས་སོགས་ཕྱི་དང་དབང་པོའི་རྟེན་ནང་ཕྱི་གཉིས་ཀའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་དགག་པ་སྐྱེ་འགགས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ནས་དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་བར་བརྒྱད་ཀྱིས་ནི་འགོག་བདེན་གྱི་ངོ་བོའི་རྣམ་པ་ཞི་བའི་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་བསྟན་ཏེ། དེ་ནི་སྟོང་ཉིད་དུ་ལྟ་བའི་གཉེན་པོ་དང་། དབྱིབས་སུ་བཀོད་པ་ཙམ་གྱི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དང་། དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པའི་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་དོན་དམ་པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་ལྟོས་པ་ཙམ་གྱི་འདུས་བྱས་དང་། དེ་ལས་བཟློག་པའི་འདུས་མ་བྱས་དང་། མཐར་འཛོག་བྱེད་ཀྱི་དབུས་མ་གྲུབ་པས་རྟག་པ་དང་ཆད་པའི་མཐའ་མེད་པ་དང་། ཐོག་མཐའ་མེད་པ་དང་འདྲ་བར་དབུས་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་ལྟར་གྱུར་པའི་འཁོར་བ་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་དང་། གཟིངས་དང་འདྲ་བར་འབྲས་བུའི་ཚེ་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལམ་དུས་སུ་དོར་བར་བྱ་བ་མེད་པའི་རྫོགས་པའི་ཆོས་ཕྱོགས

མཐུན་ཏེ། དེ་བརྒྱད་ལ་སྒྲོ་བཏགས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་མངོན་པར་ཞེན་པ་བརྒྱད་དགག་པ་སྟེ་དེ་བརྒྱད་ཞི་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱན་སྣང་དུ། བཏགས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་མངོན་པར་ཞེན་པ་རྣམ་པ་བརྒྱད་འགོག་པས་ཞེས་བསྒྱུར་བ་ལྟར་འདིར་ཡང་གོ་བར་བྱའོ། །སྔ་མ་ལ་དངོས་པོ་དང་འདི་ལ་བཏགས་པ་འགོག་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་། སྔ་མར་ཡུལ་ཟག་བཅས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་འདིར་ཡུལ་ལ་ཡུལ་ཅན་གྱིས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཞེན་པ་འགོག་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པས་ནི་འགོག་བདེན་གྱི་ངོ་བོའི་རྣམ་པ་གྱ་ནོམ་པའི་རྣམ་པ་བསྟན་ཏེ། དེ་ནི་ཤུ་སྟེགས་སོགས་གཞན་གྱིས་ཀུན་བཏགས་པའི་གཙོ་བོ་དང་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པ་པོ་དགག་པ་སྟེ་དེ་དག་གིས་མ་བྱས་པར་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱོན་དང་བྲལ་བའི་དག་པ་ཡིན་པས་སོ༑ ༑ཉི་སྣང་ལས། རང་བཞིན་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། རྟོགས་དཀར། གཞན་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་བཏགས་པའི་བྱེད་པ་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་དགག་པས་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་སྟེ། ཡང་དག་པར་ན་བྱ་བ་མེད་པས་ལྷས་བྱིན་ལ་སོགས་པ་ལ་བྱེད་པ་པོ་ནང་ན་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། མ་མཐོང་བར་བཏགས་པ་ནི་ཏ་ཅང་ཐལ་ཆེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་སྟེ་གསུམ་གྱིས་ནི་འགོག་བདེན་གྱི་ངོ་བོའི་རྣམ་པ་ཇི་ལྟར་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་བསྟན་ཏེ་དེ་ནི་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་དང་། མཚན་ཉིད་དུ་དང་། དུས་སུ་འཁྲུལ་བ་གསུམ་དགག་པས་ནིའོ། །གསུམ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་། གཟུགས་སུ་རུང་བ་སོགས་དང་། འདས་སོགས་ལ་ཡུལ་དུ་འཁྲུལ་བའི་བདག་ཉིད་དོ། །ངེས་འབྱུང་ནི་ཐོབ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་ངེས་འབྱུང་གིས་འཁྲུལ་བ་གསུམ་བསལ་བས་དེ་ཇི་ལྟར་འཐོབ་ཚུལ་བསྟན་ཏོ༑ ༑རྟོགས་དཀར་དཔྱིད་ལ་སོགས་པ་ཞེས་དུས་དེ་ལ་འདོད་པ་ནི་མདོ་མ་གཟིགས་སྣང་ངོ་། །ལྔ་པ་ནི། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་གཅིག་གིས་ནི་འགོག་བདེན་གྱི་ངོ་བོའི་རྣམ་པ་གང་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་བསྟན་ཏེ། དེ་ནི་དངོས་པོ་དངོས་མེད་དང་རང་གཞན་གྱི་

ངོ་བོ་ཉིད་བཞི་དགག་པས་སོ། །ཁོ་ནའི་རྣམ་དབྱེད་ནི་རྒྱན་སྣང་ལས་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཁོ་ན་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སྟོང་ཉིད་ལ་ངེས་བཟུང་སྦྱར་བ་རྟོགས་དཀར་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་ཁོ་ན་ཞེས་བྱ་བ་སྨྲ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྣམ་པ་ཉིད་ཡིན་ལ་ཞེས་ངེས་འབྱུང་མྱང་འདས་ལ་བྱས་ནས་སྟོང་ཉིད་ཐ་མ་འདི་མྱང་འདས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་འཆད་ཀྱང་། དེ་ལྟར་ན་ཐ་མ་ཁོ་ན་གང་ངེས་འབྱུང་གི་རྣམ་པའོ་ཞེས་པའམ། འདི་ལྟར་ན་གང་ངེས་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་ཁོ་ན་སྟོང་ཉིད་ཐ་མ་དང་སྦྱོར་ཞེས་པས་རིམ་པ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་གཞན་རྣམས་དང་འགོག་པ་ཞི་བ་སོགས་ཀྱི་ལྡོག་པ་གཅོད་དོ། །འདིར་གང་ངེས་འབྱུང་གིས་ནི་ཐོབ་བྱའི་ངོ་བོར་བདེན་པ་བཀག་སྟེ། ངོ་བོ་བཞི་མེད་པར་བསྟན་པས་སོ། །སྔ་མ་རྣམས་ཀྱིས་གློ་བུར་དྲི་བྲལ་དང་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱིས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་བསྟན་པར་ཤེར་སྒྲོན་དུ་འཆད་དོ། །དངོས་པོ་འགོག་པ་ལ་སོགས་པའི་འགོག་པ་ལྔ་པོ་འདི་དག་ནི་མདོར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚིག་གིས་བསྟན་པར་འཕགས་པ་བཞེད་དོ། །དེ་ལྟར་འགོག་བདེན་སྒྲིབ་པ་འགགས་པས་བསྟན་པ་ནི་མངོན་དུ་བྱ་རྒྱུར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་བསྡུ་བ་ནི། སྦྱིར་སོགས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་དེའི་འོག་ཏུ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྟོགས་བྱའི་རྣམ་པ་གང་ན། ཡུམ་འདི་ནི་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ལུས་དང་ཚོར་བ་དང་སེམས་དང་ཆོས་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་གི་རྣམ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཡུམ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་མཐར་ཐུག་པ་སྟེ་བར་བརྒྱ་དང་བཅུ་བཞིད་པ་སྟེ། མདོ་ལས་བཤད་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ནི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལ་ཐོག་མཐའ་བཟུང་ནས་བཤད་བྱ་བཀོད་པའོ། །དེ་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་བཤད་པའི་ཚུལ་ནི་དེ་

ལྟར་གསུངས་པའི་རྣམ་པ་ལ་སློབ་མ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་ལུས་དྲན་ཉེ་ནས་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་བར་རྣམ་པ་དེ་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་རྣམ་ཐར་གྱི་སྒོ་དང་པོ་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་བར་རྣམ་པ་དེ་སུམ་ཅུ་རྩ་བཞི་དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་སྟོབས་དང་པོ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པའི་བར་རྣམ་པ་དེ་སུམ་ཅུ་རྩ་དགུ་དག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །བརྒྱ་དང་བཅུ་པོ་དེ་ལ་གང་ཟག་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་དེ་དག་ཏུ་དབྱེར་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཞེ་ན། ཀུན་མཁྱེན་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་ལམ་གྱི་བདེན་པའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་ཏེ་ལམ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བས་ནའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། རྩོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ནི་གང་ཟག་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་དང་། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་རྣམ་མཁྱེན་ཁོ་ན་མ་ཡིན་ནམ་ཅིའི་ཕྱིར་གང་ཟག་གསུམ་ལ་ཡོད་པ་དང་མཁྱེན་གསུམ་དུ་དབྱེར་ཡོད་ཅེ་ན། འདིའི་ལན་ལ་གཉིས་ལས། གཞན་ལ་ནི། རྣམ་པ་འདི་དག་དངོས་སུ་ན་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ཅིང་རྣམ་མཁྱེན་ཁོ་ན་ཡིན་མོད། རྟེན་གསུམ་ལ་ཡོད་པ་དང་མཁྱེན་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བ་ནི་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡར་ལྡན་དུ་བསྡུས་པས་ཉན་ཐོས་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་སོ་བདུན་དང་སོ་བཞི་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་རྣམ་མཁྱེན་ལ་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་དེ་དག་གི་མིང་གིས་བཏགས་ནས་བསྟན་པ་ཙམ་མོ་ཞེས་སྨྲ་མ་དག་འཆད་དེ། ལམ་གྱི་བདེན་པའི་རྗེས་མཐུན་པར། །ཞེས་པའི་དོན་དུ་སེམས་སོ། །རྟོགས་དཀའ་ལས་ཀྱང་འདིར་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་བརྒྱ་རྩ་བཅུ་ཡང་དག་པར་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཡིན་པར་བཤད་ལ། དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ལམ་གསུམ་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་གསུམ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་སོ། །ཞེས་དང་། ཚིག་གསལ་ལས་ཀྱང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྣམ་པ་བརྒྱ་རྩ་བཅུ་པོ་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཤེས་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་མ་ལུས་པ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་མཁྱེན་པའི་མཚན་གཞི་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་མཚན་ཉིད་དེ།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ནི་འཕགས་པའི་སྐྱེ་བོ་མ་ལུས་པའི་ཡོན་ཏན་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་འདུག་པ་ཞི་བས་རྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དག་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྣམ་པ་ལ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་དང་ལམ་ཤེས་པས་བསྡུས་པའི་རྣམ་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་དང་། རྣམ་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་བཞི་པོ་རྣམས་ནི་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྒྱུའི་རྣམ་པར་བཞག་གི །དངོས་སུ་ན་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་དང་ལམ་ཤེས་པའི་རྣམ་པར་གོང་དུ་བྲངས་ཏེ་བརྩིའོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། ཞེས་བཀོད་པའི་རང་ལུགས་ནི་སྔ་མ་དང་མཐུན་ལ། གཞན་ལུགས་ནི་སོ་བདུན་དང་སོ་བཞི་ཉེར་བདུན་དང་སོ་དྲུག་རྣམས་སུ་བཤད་པར་བྱ་ལ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ནི་རྒྱུའི་རྣམ་པའོ་ཞེས་འདོད་པའོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཡང་སྐབས་དེར་བསྟན་པའི་ཐམས་ཅད་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་ནི་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་དང་སྦྱོར་བའི་ལམ་དང་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་མཚན་གཞི་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །ལམ་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་བཞི་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་དང་མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དགུ་ནི་མཐོང་བ་དང་སྒོམ་པའི་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང་། སྦྱོང་བའི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ནི་བར་ཆད་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཚན་ཉིད་དོ༑ ༑སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ནི་འབྲས་བུའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ན་སྔར་སངས་རྒྱས་སར་བཤད་པ་དང་གཉིས་རིམ་པ་ལྟར་དོན་རྣམ་དངཤེས་རྣམ་མམ། རྗེས་སུ་མཐུན་པ་དང་མཚན་ཉིད་པ་ལ་དགོངས་པར་བྱ་དགོས་ལ། སྦྱོར་ཕྱོགས་མཐུན་སོ་བདུན་ལ་སྒོམ་ལམ་མ་སློས་ཀྱང་དོན་གྱིས་གོ་བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཡང་། སོ་བཞི་པའི་རྣམ་ཐར་བདུན་སོ་སྐྱེ་ལ་ཡང་ཡོད་པས་འཕགས་པ་ཁོ་ན་ལ་འཆད་པ་ལ་ཤེས་བྱེད་མེད་ལ། ལམ་ལྷ་པ་དང་དྲུག་པ་རྒྱུན་མཐའ་དང་སངས་རྒྱས་སར་བཞེད་པ་ནི་ནོར་བ་ཁོ་ནའོ། །རང་གི་ལན་ནི། སོ་བདུན་དང་སོ་བཞིའི་རྣམ་པ་འདི་དག་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་མིན་ལ་རྒྱུའི་རྣམ་པ་ཙམ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། སྔར་འགྲེལ་ཆེན་གཉིས་ཀྱི་ལུང་དྲངས་པ་ལྟར་རྣམ་པ་རྒྱས་བཤད་དུ་མཁྱེན་གསུམ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་དོན་གྱི་རྣམ་པ་གཙོ་བོར་བསྟན་པས། འདིར་ཡང་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་རྟོགས་

པར་བྱ་བའི་རྣམ་པ་བསྟན་ཅིང་དེ་ལ་སྦྱོར་བདེན་པ་བཞི་ཡོད་མོད་འོན་ཀྱང་། འདིར་ལམ་བདེན་དང་དེ་ཡང་མཁྱེན་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བས་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ལམ་གསུམ་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་བཅུ་སྟེ། ཀུན་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་གྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་སུམ་ཅུ་ཙ་བདུན་ཞེས་སོགས་འབྱུང་བས་སོ༔ །གལ་ཏེ་རྣམ་པ་འདི་དག་ཡུལ་བདེན་བཞིའི་སྒོ་ནས་མ་བསྟན་པར་ཡུལ་ཅན་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་པས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཤེས་རྣམ་ཁོ་ནར་འཆད་པ་རིགས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་མཁྱེན་པའི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་མ་འབྲེལ་ཞེ་ན། རྣམ་མཁྱེན་ནི་ཡུལ་གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་དང་ཡུལ་ཅན་མཁྱེན་གསུམ་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་པ་མཐའ་དག་གི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་འདིའི་རྣམ་པ་སྟོན་པ་ན་གཞི་ཤེས་དང་ལམ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡང་སྟོན་དགོས་ལ། སྤྱར་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་པས་འདིར་ནི་དེ་གཉིས་མཚན་གཞིའི་སྒོ་ནས་བསྟན་ཏོ། །སྤྱར་གྱི་ཉེར་བདུན་དང་སོ་དྲུག་གི་དོན་རྣམ་དེ་གཉིས་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་པོ་ནི་འདིའི་སོ་བདུན་དང་སོ་བཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་ཅན་འདི་དག་དམིགས་པར་བཤད་པ་ན་དེ་དག་གི་ཡུལ་བདེན་བཞི་ཡང་འདིའི་དམིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། ལམ་དེའི་དམིགས་ཡུལ་དང་རྣམ་པ་འདི་ལྟ་བུའོ་ཞེས་མ་གཟུང་བར་དེ་ཤེས་པར་བྱེད་མི་ནུས་པས་སོ། །དོན་གྱི་དབང་འདི་གཟིགས་ནས་བསྟན་བཅོས་སུ་དངོས་སུ་ལམ་བདེན་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་པ་ཉི་ཚེ་བཤད་དོ༔ །རྣམ་མཁྱེན་ནི་རྣམ་པ་མཐའ་དག་གི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མཁྱེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་པ་ཡང་དེའི་ཡུལ་དུ་བསྟན་དགོས་པས། འདིར་དེ་གཉིས་བསྟན་པ་དང་། སྤྱར་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཤད་པ་ལ་ཟློས་པ་ཡང་མེད་དེ། སྤྱར་ནི་དེ་གཉིས་རང་གི་རྫོགས་བྱ་བསྟན་ལ་འདིར་ནི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྫོགས་བྱར་བསྟན་པས་སོ། །ཤེར་འབྱུང་གིས་ཀྱང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་རྣམས་ཁོ་ནས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་རྣམས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་ལོགས་སུ་བསྟན་པས་ཅི་བྱ། འོན་ཏེ་ཐ་དད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཡང་ཕྱིས་བསྡུས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་འོ་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱང་འབའ་ཞིག་བསྟན་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། བརྗོད་པ་དངོས་པོ་དང་ལམ་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་ཀྱང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར

དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པ་མེད་ན་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་རྟོགས་པ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་གཉིས་ཀྱང་བསྡུས་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་རྣམས་ནི་དེ་བཞིན་དུ་པན་ཚུན་བསྡུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདིར་དེ་རྣམས་ཉིད་དམིགས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཙམ་ལོགས་སུ་བསྟན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་དང་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་གནས་པའི་རྣམ་པ་རྣམས་ཉིད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་ཙམ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལམ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པ་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་མཁྱེན་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ན་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་གཉིས་ལན་གཉིས་བཟླས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབད་པས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྣམ་པ་དེ་རྣམས་ཡུལ་ཉིད་ཀྱིས་དེའི་རྟེན་ཀུན་མཁྱེན་གསུམ་པོ་རྣམས་ཀྱང་ཡུལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པར་གཞན་གཉིས་ཀྱང་བསྟན་པས་དེ་གཉིས་སྔར་བསྟན་པ་དང་ཟློས་ལ། འོན་ཏེ་སྔར་སོ་སོ་དང་ཕྱིས་བསྡོམས་ཏེ་བཤད་ན་རྣམ་མཁྱེན་ཀྱང་དེ་གཉིས་ལས་ལོགས་སུ་བསྟན་དགོས་སོ་ཞེས་པའི་ལན་དུ། གཞི་ལམ་གྱི་རྣམ་པའི་ལྡོག་པ་ཙམ་མཁྱེན་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མི་རྟོགས་ཤིང་། ཐམས་ཅད་རྟོགས་པ་དེ་མེད་ན་རྣམ་མཁྱེན་ཀྱང་མེད་པས་དེའི་རྣམ་པས་གཞན་གཉིས་ཀྱང་བསྡུས་ཏེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་རྟོགས་པ་ཡང་རྣམ་མཁྱེན་ལ་ཡོད་པས་སོ་ཞེས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྟོན་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། གཞི་ལམ་གྱི་རྣམ་པས་རྣམ་མཁྱེན་བཞིན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མ་བསྡུས་པ་དང་། རྣམ་མཁྱེན་རྣམ་པ་སྤྱིའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་དེའི་རྣམ་པ་ཙམ་ལོགས་སུ་སྟོན་པར་མི་རིགས་པ་དང་། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཡུལ་ཡིན་པས་དེ་དང་དབྱེར་མེད་པའི་ཀུན་མཁྱེན་གསུམ་ཡང་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་འདིར་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་གང་ཟག་དང་མཁྱེན་པ་སོ་སོ་ལ་ངེས་པར་བཤད་པ་དང་། ལུས་རྣམ་གཞག་གིས་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྟེན་གསུངས་པ

རྣམས་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་སྦྲུས་ཟིན་གང་ཟག་གསུམ་སོ་སོ་ལ་བྱས་ནས་སངས་རྒྱས་སར་དེ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་དེ་དང་རིགས་མཐུན་གྱི་རྣམ་པ་གཟུང་ངོ་། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བཞེད་དོ༑ ༑གང་ལ་ན། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ལའོ། །ཇི་ལྟར་ན། ཉན་ཐོས་ལ་ཡོད་པའི་སོ་བདུན་དང་། བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་ཡོད་པའི་སོ་བཞི་དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ཡོད་པའི་སོ་དགུར་རོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི༑ དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་འཕགས་ལམ་བརྒྱད་པའི་བར་རྣམས་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་གཞི་ཤེས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་སྒོ་ནས་ཏེ་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་གཉིས་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ། །ཁ་ཅིག་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་གྲངས་འགྲེལ་པར་སྦྱར་བའི་ཕྱིར་གྲངས་བཞིན་ཞེས་པ་འགྱུར་ལྷད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དྲན་ཉེ་ནས་རྣམ་པ་རྣམས་ནི་ཞེས་པ་དང་པོ་བདུན་སོགས་གྲངས་བཞིན་དུ་སྦྱར་དགོས་པའམ། གྲངས་བཞིན་དུ་སྦྱར་ན་འོག་ནས་འབྱུང་བ་འདི་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལྟར་དབྱེར་རུང་བ་ཅི་ཞེ་ན། རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཉན་རང་དང་བྱང་སེམས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་རྣམས་ཡུལ་དུ་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་ཉི་སྣང་ལས། དེ་ལ་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བསྡུས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་ལྟར་རྣམ་འགྲེལ་དང་རྒྱན་སྣང་དུ་བཀོད་པའི་དོན་ནོ༑ ༑ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་ལམ་ཡིན་ཞེས་པ་འདི་ལམ་གྱི་བདེན་པའི་རྗེས་མཐུན་པ་ཞེས་པའི་འགྲེལ་པ་ཡིན་ལ། ཉི་སྣང་ལས་ཀྱང་དེ་ལ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ནི་འདི་ཡིན་ནོ་ལམ་ནི་གསུམ་སྟེ། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་དང་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་མོ། །ཞེས་དེ་དང་མཐུན་པར་འབྱུང་བས་རྗེས་མཐུན་པའི་དོན་ནི་ཡིན་པ་ལ་བྱེད་ཀྱི་བཏགས་པ་བ་ལ་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། གཞན་དུ་ན་ལམ་གསུམ་ག་ལ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་སོ་དགུ་ལ་ཡང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། གཞི་ཤེས་དང་། ལམ་ཤེས་དང་། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱི་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ལམ་གང་དུ་བསྒོམ་པ། རྫས་བཏགས་ཀྱི་ཁྱད་པར། སྒྲ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཇུག་ཊཱི་ཀ་ཏུ། དེ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོ་ན་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་སྒོམ་ལ་གཉིས་པ་ན་ཡང་དག་པར་སྤོང་བའོ་གསུམ་པ་ན་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པའོ། །ཞེས་དང་། དབུས་མཐའ་ལས། དབང་པོ་རྣམས་དང་སྟོབས་རྣམས་ལ༔ །ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གཉིས་གཉིས་སོ། །ཞེས་དང་། རྒྱན་ལས། རྒྱལ་སྲས་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་པ། །རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ནི། །རྟག་ཏུ་མཐོང་བའི་ལམ་དེ་དང་། །ལྷན་ཅིག་ཏུ་ནི་ཐོབ་པར་འདོད། །ཅེས་པ་ལྟར་ཏེ། དེ་ཡང་མཐོང་ལམ་ན་བྱང་ལག་དང་སྒོམ་ལམ་ན་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་འཛོག་པ་ནི་གཙོ་ཆེ་བ་ཡིན་གྱི་དང་པོ་ན་ཡང་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་ཡོད་དོ། །མཛོད་ལས་ནི། སྔེ་ཚན་བདུན་ནི་གོ་རིམ་བཞིན། །ལས་ནི་དང་པོ་པ་དག་དང་། །ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་རྣམས་དང་ནི། །སྒོམ་དང་མཐོང་ལ་རབ་ཏུ་ཕྱེ། །ཞེས་ཚོགས་ལམ་ན་དྲན་ཉེ་སྦྱོར་ལམ་ན་ཡང་དག་སྤོང་བ་ནས་སྟོབས་ཀྱི་བར་སྒོམ་ལམ་ནི་མཐོང་ལམ་ལས་བྱང་ཆུབ་ལ་ཉེ་བའི་ཕྱིར་དེ་ལ་བྱང་ལག་གོ །འཇིག་རྟེན་ན་ལམ་ནི་འགྲོ་བས་ཕྱེ་ལ་མཐོང་ལམ་ནི་སྒོམ་ལམ་ལས་ཆེས་མྱུར་བར་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ནི་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་གོ་ཞེས་འཆད་དོ། །ཁ་ཅིག"དེ་དང་[1]འདིར་བཤད་པའི་གོ་རིམ་མ་མཐུན་པས་དངོས་བསྟན་ཉན་ཐོས་ལ་མི་འགྲིག་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ནི་མཛོད་ནས་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་ལྟར་བསྒོམ་པས་ཞེས་འདོད་དོ། །འདི་ནི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མངོན་རྟོགས་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་དང་། གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཚུལ་མ་ཕྱེད་པའི་རྨོངས་པའི་ཁྲུར་གྱིས་ནོན་པའི་ང་རོ་ཡིན་ཏེ། གོ་རིམ་འདི་ནི་བྱེ་སྨྲ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲོ་བཏགས་པས་དེ་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་རང་འགྲེལ་དུ་བཀག་ནས་མཐོང་ལམ་ན་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་ཡོད་པར་མདོ་དྲངས་ནས་བསྒྲུབས་པས་སོ། །ཕྱིར་བྱེ་སྨྲ་གོ་རིམ་དེ་ལྟར་འཆད་པ་ནི་ཉན་ཐོས་གཅིག་པུའི་རྒྱུད་ལ་དེ་ལྟར་སྐྱེ་བར་མི་འདོད་ཀྱི་ཆོས་སོ་བདུན་

[1]) ཞ། ༡༤་བ་༣་ དེ་དག

གང་གི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་ལྟར་སྐྱེ་བར་འདོད་དེ། གཞུང་དེ་ལས་ཁྱད་པར་མེད་པར་བཤད་པས་སོ། །སློབ་དཔོན་གྱིས་བཀག་པ་ཡང་ཐེག་ཆེན་པའི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་ཁོ་ན་མ་བཀག་གི་སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཀག་པའོ། །གལ་ཏེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྣམས་གཞག་རྣམ་མཛོད་ནས་བཤད་པ་འཁྲུལ་མེད་ཡིན་ན། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་རྣམས་ཀྱི་སྤངས་པ་ཕྱོག་པ་དང་བཟོད་ཆེན་ཐོབ་པའི་ཉན་ཐོས་ཡིན་ན་ཐེག་ཆེན་དུ་ཕྱོག་མི་སྲིད་པར་ཁས་བླང་དགོས་སོ། །དེས་ན་བྱེ་སྨྲ་དང་མདོ་སྡེ་པའི་གྲུབ་མཐའ་རྣམས་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱས་པ་ལ་མདོ་དང་མི་མཐུན་པའི་འགལ་བ་དུ་མ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཚོགས་ལམ་ན་སྡེ་ཚན་དང་པོ་གསུམ་དང་། དྲོད་རྩེ་ནས་དབང་པོ་བཟོད་མཆོག་ན་སྟོབས་སྒོམ་པར་ཀུན་བཏུས་སོགས་ནས་གསུངས་པ་འདི་ནི་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་ཡིན་གྱི་ཐེག་ཆེན་ཁོ་ནའི་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བྱེ་སྨྲའི་གྲུབ་མཐའ་ནས་བཤད་ཚད་ཉན་རང་ལ་དེ་ལྟར་འོང་བའི་ངེས་པ་ག་ལ་ཡོད་དེ། གཞན་དུ་ན་ཉན་རང་གི་བློ་ལ་རང་རིག་མེད་པ་དང་དེ་ལ་ཀུན་གཞི་མི་སྲིད་པ་དང་། དེའི་ཕྱུང་སོགས་དོན་དམ་པར་རང་གིས་མི་སྟོང་པར་ཡང་འདོད་དགོས་ཏེ་མཐའ་ཡས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། མཛོད་ལས། མིང་གི་སྒོ་ནས་རྣམ་སུ་བཅུ། །དད་དང་བརྩོན་འགྲུས་དྲན་པ་དང་། །ཤེས་རབ་ཏིང་འཛིན་བཏང་སྙོམས་དགའ། །རྟོག་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས། །ཞེས་ངག་ལས་མཐའ་འཚོ་བ་གསུམ་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ནས་རྣམ་བཅུར་བཤད་དོ། །རང་འགྲེལ་ལས། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལྟར་ན་ལུས་དང་ངག་གི་ལས་དག་ཐ་དད་ཅིང་རིགས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་རྣམ་གཉིས་ཡིན་པས་རྣམ་བཅུ་གཅིག་ཡིན་ནོ༑ ༑ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་ངོ་། །གསུམ་པ་ནི། མཛོད་ལས། ཟད་དང་མི་སྐྱེ་ཤེས་པ་ནི། །བྱང་ཆུབ་དེ་དང་མཐུན་ཉིད་ཕྱིར། །སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་དེ་ཕྱོགས་མཐུན། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་དེ་ལ་སྟེ་དེའི་ནང་ནས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་སྟོན་པ་ལ་བདུན། དངོས་པོ་ལ་རྟོག་པ་དང་། རྟོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་སྦྱོང་བ་དང་། མངོན་པར་རྟོགས་པར་སྦྱོར་

བ་དང༌། མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་འབྲེལ་བ་དང༌། མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང༌། རྣམ་པར་ངེས་པར་འབྱིན་པའི་ལམ་མོ། །དང་པོ་ནི། སྔེ་ཚན་བདུན་གྱི་དང་པོར་ལུས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་སྣེ་ཡུལ་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་ལམ་འཆད་དེ། དེ་ལ་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པའི་རྣམ་པ་བཞིའོ། །འོ་ན་ཡུལ་གང་ལ༑ ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུས། ངོ་བོ་གང་གིས། དགོས་པ་གང་གི་ཕྱིར་རྟོག་ཅེ་ན། དང་པོ་ནི། ལུས་ནས་ཆོས་ཀྱི་བར་རོ། །དེ་ལ་ལུས་ནི་གསུམ་ལས་ནང་གི་ལུས་ནི་ནང་གི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལྔའོ། །གནོད་འཇོམས་ཆེ་བ་དང་ཤཱཀྱ་པས་དབང་པོ་དྲུག་ལ་བྱས་པ་ཀུན་བཏུས་དང་མི་མཐུན་ནོ། །ཕྱིའི་ལུས་ནི་དབང་པོའི་རྟེན་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་ཡུལ་ལྔའོ། །ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀའི་ལུས་ནི་རང་གི་དབང་པོའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་གཟུགས་ཅན་དང་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་པོ་ལྔའོ། །ཚོར་བ་ནི་བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་སོ། །སེམས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོའོ། །ཆོས་ནི་ཚོར་བ་མ་གཏོགས་པའི་སེམས་བྱུང་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་མིན་དང་འདུས་མ་བྱས་སོ། །ཐ་མ་གསུམ་གྱི་ནང་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ནི་རིམ་པ་ལྟར་ལུས་གསུམ་པོ་ལ་བརྟེན་པའམ་དེ་གསུམ་ལ་དམིགས་ནས་བྱུང་བའོ། །དེ་བཞི་ཡང་རིམ་པ་ལྟར་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་གི་རྟེན་དུ་དང༌། བདག་གི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་གཞི་དང༌། བདག་གི་ངོ་བོར་དང༌། བདག་ཀུན་བྱང་དུ་འགྱུར་བའི་གཞིར་རྟོག་པའི་ཡུལ་ལོ༑ ༑གཉིས་པ་ནི། ལུས་སོགས་བཞིའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ་དེའི་སྒོ་ནས་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པའོ། །དེ་ཡང་རིགས་བྱིན་མཚན་ཉིད་དེ་གཉིས་དོན་བྱེད་ནུས་མི་ནུས་ལ་འདོད་པ་ནི་རྟོག་གེ་ནས་བཤད་ཀྱང་སྐབས་མིན་པས། མཛོད་ལས། ལུས་ཚོར་སེམས་དང་ཆོས་རྣམས་ལ། །མཚན་ཉིད་གཉིས་སུ་ཡོངས་བརྟགས་པས། །ཞེས་པའི་རང་འགྲེལ་དུ། དེ་དག་གི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་རང་གི་ངོ་བོའོ། །སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ནི་འདུས་བྱས་རྣམས་མི་རྟག་པ་ཉིད་དང༌། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་བ་ཉིད་དང༌། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་པ་དང་བསྟུན་ལ། དེའི་རང་མཚན་ཡང་ལུས་འབྱུང་བ་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་དང་ཚོར་བ་མྱོང་བའི་དང་སེམས་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་དང་ཆོས་ལ་ནི་སེམས་བྱུང་ལ་སོགས་པ་རང་རང་གི་ངོ་བོ་གང་

ཡིན་པ་སྟེ་དེར་ལྟ་བ་ལ་བཤད་དོ། །གཞན་ཡང་ལུས་ལ་ལུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལྟ་བ་ནས་ཆོས་ལ་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལྟ་བའི་བར་དུ་གསུངས་པ་ནི། ལུས་སོགས་ལ་རྗེས་སུ་ལྟ་བ་ལ་ལུས་སོགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལྟ་བ་ཞེས་བཏུན་པའི་ཚིག་གི་བསྡུ་བ་ཡིན་ལ་རྗེས་སུ་ལྟ་ཚུལ་ཡང་རྣམ་རྟོག་གི་གཟུགས་བརྙན་རོ་བམ་པ་དང་འབུས་གཞིག་པ་སོགས་སུ་ཡིད་ལ་སྣང་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་ལུས་མ་ཤི་བའི་རང་གི་ལུས་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཅན་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ཅན་མཚན་ཉིད་དེ་ལས་མ་འདས་པའོ་ཞེས་མི་གཙང་བར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་སྟེ་ཚིག་གསུམ་ནི་འདས་མ་འོངས་དང་ད་ལྟར་གྱི་ལུས་གསུམ་ལ་སྦྱོར་རོ། །ཚོར་བ་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། སེམས་རྣམས་རྟེན་དང་དམིགས་པ་ཐ་དད་ལས་གཞན་དང་གཞན་དུ་སྐྱེ་བས་མི་རྟག་པ་དང་། ཆོས་རྣམས་བདག་དང་བྲལ་བའི་ཀུན་བྱང་ཙམ་མོ་ཞེས་སྒོམ་པའོ། །དེ་ནི་ཐུན་མོང་གི་སྒོམ་ཡིན་ལ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི་ཁྱད་པར་གསུམ་སྟེ༑ དམིགས་པ་དང་། ཡིད་བྱེད་དང་། འཐོབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉན་རང་རྣམས་རང་གི་ལུས་སོགས་ཁོ་ན་དང་བྱང་སེམས་རྣམས་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་དེ་ལ་དམིགས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཉན་རང་རྣམས་མི་རྟག་སོགས་སུ་ཡིད་ལ་བྱེད་ལ་བྱང་སེམས་རྣམས་ཆོས་ཀྱི་མཚན་མ་དེར་མི་དམིགས་པར་སྒོམ་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཉན་རང་རྣམས་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལུས་སོགས་དང་བྲལ་བ་ཁོ་ནའི་ཕྱིར་སྒོམ་ལ། བྱང་སེམས་རྣམས་དེ་དང་འབྲལ་མི་འབྲལ་གཉིས་ཀའི་ཕྱིར་མིན་གྱི་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཀུན་བཏུས་ལས། ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཤེས་རབ་དང་དྲན་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ལུས་སོགས་ཀྱི་རང་སྤྱི་སོ་སོར་འབྱེད་པ་དང་ཕྱེ་བ་ལྟར་མ་བརྗེད་པར་འཛིན་པའོ། །མཛོད་ལས། དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ཤེས་རབ་སྟེ། །ཞེས་པ་ཡང་གཙོ་བོ་སྨོས་པ་ཡིན་པར་དེ་ཉིད་ལས་སོ། །བཞི་པ་ནི། བདེན་པ་བཞི་ཤེས་སྤོང་མངོན་དུ་བྱེད་སྒོམ་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྒོམ་སྟེ། འདི་ལྟར་ལུས་དྲན་ཉེས་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལུས་གནས་ངན་ལེན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ངོ་བོར་ཤེས་པ་དང་། ཚོར་བ་དྲན་ཉེས་ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་ནི་མི་འབྲལ་བ་དང་འབྲལ་བར་སྲེད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པར་འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས་རྟོག་ལ་སྲེད་པ་ཡང་ཀུན་འབྱུང་གི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་དེ་སྤོང་བར་བྱེད་

པ་དང་། སེམས་དྲན་ཉེས་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་གཞི་སེམས་ལ་མི་རྟག་སོགས་སུ་དཔྱད་པས་དེར་ཞེན་པ་ལྡོག་ལ། དེས་ན་བདག་ཆད་པར་དོགས་པ་མེད་པས་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་མི་སྐྲག་པ་དང་། ཆོས་དྲན་ཉེས་ཀུན་ཉོན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་མཐུན་པ་དང་རྣམ་བྱང་གི་ཆོས་རྣམས་དེའི་གཉེན་པོར་ཤེས་པ་ན་དེ་ཉིད་ཉེར་འཚེ་ལྡོག་པའི་ཐབས་སུ་ཤེས་ནས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་དེས་བདེན་བཞི་ལ་འཇུག་སྟེ། དབུས་མཐའ་ལས། གནས་ངན་ལེན་ཕྱིར་སྲེད་རྒྱུའི་ཕྱིར། །གཞི་ཡི་ཕྱིར་དང་མ་རྨོངས་ཕྱིར། །བདེན་པ་བཞི་ལ་འཇུག་བྱ་བས། །དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་སྒོམ། །ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་མཛོད་ལས། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་གཉེན་པོ་བཞི། །ཞེས་པ་ལྟར་གཙང་བདེ་རྟག་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་སྤོང་བ་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་ལུས་སོགས་བཞི་ལ་ཞེན་པའམ་དེ་བཞི་དང་བྲལ་བ་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་བཞི་པོ་དེ་ལ་དྲན་ཉེ་ཞེས་བྱ་ན། བྱེ་སྨྲ་རྣམས་ཤིང་ག་ཤགས་པ་ཁྱིའུས་འཛིན་པ་ལྟར་དྲན་པས་དམིགས་རྣམ་མ་བརྗེད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཤེས་རབ་ཡུལ་ལ་འཇོག་པས་སོ་ཞེས་འདོད་ཀྱང་། སློབ་དཔོན་གྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དང་པོར་དམིགས་ཡུལ་སོ་སོར་ཕྱེ་བ་དེའི་རྗེས་སུ་དྲན་པས་དེ་འཛིན་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡུལ་ལ་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པས་ནའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཉིད་ལེགས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་ལ་རྟོག་པའི་ལམ་དེའི་འོག་ཏུ་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ལམ་འཆད་དེ༑ ལུས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་རང་སྤྱིའི་སྒོ་ནས་བརྟགས་ཏེ། ཞུགས་པ་ལ་སྤང་གཉེན་ལ་འདོར་ལེན་བྱེད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་འབྱུང་བས་སོ། །དེ་ལྟར་ལམ་དེ་ལ་ཡང་དག་པར་སྤོང་བའི་རྣམ་པ་བཞིའོ། །འོ་ན་ཡུལ་གང་ལ་དམིགས་ནས། ཚུལ་ཇི་ལྟར་དུ། ངོ་བོ་གང་གིས། དགོས་པ་གང་གི་ཕྱིར་སྤོང་ཞེ་ན། དང་པོ་ནི། དགེ་བ་རྣམ་བྱང་དང་མི་དགེ་བ་ཀུན་ཉོན་སྐྱེས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་བཞིའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཀུན་ཉོན་སྐྱེས་པ་དག་རྒྱུན་འཐུད་དུ་མི་འཇུག་པའི་སྒོ་ནས་ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་དང་། དེ་སྔར་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་པ་དག་མི་སྐྱེད་པ་དང་། རྣམ་བྱང་སྐྱེས་པ་དག་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་དང་། དེ་སྔར་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་པ་དག་སྐྱེད་པ་སྟེ་བཞི་པོ་དེའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་བརྩོན་འགྲུས་

རྩོམ་པའོ། །དེ་ཡང་མདོ་ལས་འདུན་པ་སྐྱེད་དོ། །འབད་དོ། །བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་མོ། །སེམས་རབ་ཏུ་འཛིན་ཏོ། །རབ་ཏུ་འཇོག་གོ །ཞེས་བཞི་པོ་དེ་རེ་རེ་ལ་སྦྱར་ནས་གསུངས་སོ། །མདོ་འདིས་བརྩོན་འགྲུས་སྒོམ་པ་གནས་དང་བཅས་པ་བསྟན་ཏེ། འདི་ལྟར་འདུན་པ་ནི་གནས་ཏེ། དེ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་སོ། །འབད་པ་ནི་ཞི་གནས་དང་རབ་ཏུ་འཛིན་པ་དང་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་མཚན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་གསུམ་གྱི་མཚན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་གཉེན་པོ་སྐྱོན་མེད་སྒོམ་པའི་དུས་སོ། །དེ་ཡང་ལྷག་མཐོང་ཤས་ཆེ་ཞིང་ཞི་གནས་ཤས་ཆུང་བ་ན་རླུང་གི་ནང་གི་མར་མེ་བཞིན་དུ་སེམས་རབ་ཏུ་གཡོ་བས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བར་མི་མཐོང་བ་དེའི་ཚེ་ཞི་གནས་ཀྱི་མཚན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་དོ། །སྔ་མ་ལས་བཟློག་པའི་ཚེ་གཉིད་ལོག་པ་བཞིན་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བར་མི་མཐོང་བ་དེའི་ཚེ་རབ་ཏུ་འཛིན་པའི་མཚན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་དོ། །གང་གི་ཚེ་ཞི་ལྷག་གཉིས་ཆ་མཉམ་དུ་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པ་དེའི་ཚེ་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་མཚན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ་འདི་ནི་འབད་པའོ། །བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་ནི་བྱིང་རྒོད་སེལ་བའི་དོན་དུ་སྟེ་དེའི་འོག་ཏུ་རབ་འཛིན་སོགས་སྨོས་པས་སོ། །དེ་ཡང་ནང་དུ་བྱིང་བ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གཟུགས་སོགས་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སེམས་གཟེངས་བསྟོད་པའི་སེམས་རབ་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་ཏུ་རྒོད་པ་ན་འཕོར་བ་ལ་ཡིད་འབྱུང་བའི་དངོས་པོ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སེམས་རབ་ཏུ་འཇོག་པ་གཉིས་ཀྱིས་བྱིང་རྒོད་སེལ་ལོ། །གསུམ་པ་ནི། ཀུན་བཏུས་ལས། ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། བརྩོན་འགྲུས་སོ། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ནི། དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མ་ལུས་པར་ཉམས་པ་དང་། ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་མ་ལུས་པར་འཕེལ་བ་འཐོབ་པའོ། །བཞི་པོ་དེ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། སྤང་བྱ་སྐྱེས་མ་སྐྱེས་གཉིས་སྤོང་བས་ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་ཞེས་ཕྱོགས་གཅིག་གི་མིང་གིས་བཏགས་པའམ། ཡང་ན་མཛོད་འགྲེལ་ལས། ཅིའི་ཕྱིར་བརྩོན་འགྲུས་ལ་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་འཇོག་པར་བཤད་ཅེ་ན། དེས་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་འཇོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཡང་དག་པར་འཇོག་པ་ཞེས་འབྱུང་ཞིང་གནོད་འཛོམས་ཆེ་བར་ཡང་དེ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྩོལ་བྱུང་གི་ལམ་གྱི་འོག་ཏུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་ལམ་འཆད་དེ།༑ སྤང་གཉེན་ལ་འདོར་ལེན་བྱེད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྡན་པ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་སྟེ། ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེ་བའི་གཞིར་བྱེད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ལམ་དེ་ལ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པའི་རྣམ་པ་བཞིའོ། །འོ་ན་ཡུལ་གང་ལ་དམིགས་ནས། ཚུལ་ཇི་ལྟར་དུ། ངོ་བོ་གང་གིས། དགོས་པ་གང་གི་ཕྱིར་སེམས་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་ཞེ་ན། དང་པོ་ནི། ལུས་གཅིག་ལ་དུ་མ་དང་དུ་མ་ལ་གཅིག་ཏུ་བསྒྱུར་བ་ལ་སོགས་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་བྱ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། དབུས་མཐའ་ལས། ཉེས་པ་ལྔ་སྤོང་འདུ་བྱེད་བརྒྱད། །བསྟེན་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་སྒོམ་པ་སྟེ། བརྒྱད་ནི། འདུན་པ། རྩོལ་བ། དད་པ། ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ། དྲན་པ། ཤེས་བཞིན། སེམས་པ། བཏང་སྙོམས་ཏེ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པས་ན་དེ་སྐད་དོ། །དེ་དང་ལྡན་པ་ནི་རྒྱུར་རོ། །དེ་ལ་དང་པོ་བཞི་ནི་མངོན་པར་འདོད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། མངོན་པར་ཡིད་ཆེས་པ་དང་། ལུས་སེམས་ལས་སུ་རུང་བའོ། །དེ་བཞི་ཡང་རིམ་པ་ལྟར་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་དང་། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུར་བཞག་སྟེ། མངོན་པར་འདོད་པ་ནི་རྩོལ་བའི་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་དེའི་རྟེན་དང་དེའི་ཕྱིར་རྩོལ་བ་ནི་བརྟེན་པའོ། །རྟེན་འདུན་པའི་རྒྱུ་ནི་དད་པ་སྟེ། རྒྱུ་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་ཡོད་ན་མཉམ་པར་འཇོག་པའི་བྱ་བ་འདོད་པས་སོ། །བརྟེན་པ་རྩོལ་བའི་འབྲས་བུ་ནི་ཤིན་སྦྱངས་ཏེ། བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པས་ལུས་སེམས་ལས་རུང་གི་ཤིན་སྦྱངས་སྐྱེ་བས་སོ། །འདི་དག་གང་སྤོང་བའི་ཕྱིར་དུ་འདུ་བྱེད་ཅེ་ན། སྤང་བྱ་ལྔ་སྟེ། དབུས་མཐའ་ལས། ལེ་ལོ་དང་ནི་གདམས་ངག་རྣམས། །བརྗེད་དང་བྱིང་དང་རྒོད་པ་དང་། །འདུ་མི་བྱེད་དང་འདུ་བྱེད་དེ། །འདི་དག་ཉེས་པ་ལྔར་འདོད་དོ། །ཞེས་པ་ལྟར་བྱིང་རྒོད་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པས་ལྔའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་སྦྱོར་བའི་དང་། གཉིས་པ་ནི་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའི་དང་། གསུམ་པ་ནི་མཉམ་པར་བཞག་པའི་དང་། བཞི་པ་ནི་བྱིང་རྒོད་བྱུང་བའི་དང་། ལྔ་པ་ནི་བྱིང་རྒོད་ཞི་བའི་དུས་སུ་སྐྱོན་ཡིན་ཏེ། རིམ་པ་ལྟར་སྦྱོར་བ་མི་བྱེད་པ་དང་། སེམས་མཉམ་པར་འཇོག་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། སེམས་ལས་སུ་རུང་བར་མི་འགྱུར་བ་དང་། དགོས་པའི་

ཚེ་བྱིང་རྒོད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དང་། མི་དགོས་པའི་ཚེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སོ། །དེ་དག་ཇི་ལྟར་སྦྱོང་བའི་ཚུལ་ནི། དང་པོ་བཞི་ནི་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོ་སྟེ། དེ་ཡང་བརྩོན་འགྲུས་ཡིན་ཡང་རྒྱུ་འབྲས་དང་བཅས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །ཕྱི་མ་བཞི་ནི་དབུས་མཐའ་ལས། དམིགས་པ་བརྗེད་པར་མ་གྱུར་དང་། །བྱིང་དང་རྒོད་པ་རྟོགས་པ་དང་། །དེ་སྤོང་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དང་། །ཞི་ཚེ་རྣལ་དུ་འཇོག་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་སྤང་བྱ་ཕྱི་མ་བཞི་སྤོང་ངོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ལས། སྤྱིའི་ངོ་བོ་ནི། ཀུན་བཏུས་ལས། ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏོ། །ཞེས་འབྱུང་ལ། མཛོད་ལས་ནི། གཙོ་བོ་སྨོས་པ་དེ་དག་ནི། །སྦྱོར་བྱུང་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱང་ཡིན། །ཞེས་སྡེ་ཚན་དང་པོ་གསུམ་ལ་ཤེས་རབ་དང་བརྩོན་འགྲུས་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་བཤད་པ་ནི་གཙོ་ཆེ་བ་ལ་བཤད་དོ། །བྱེ་བྲག་གི་ངོ་བོ་ནི་དགེ་བ་ལ་འདུན་པ་དྲག་པོའི་གྱུས་སྦྱོར་དང་། བརྩོན་འགྲུས་རྒྱུན་ལྡན་གྱི་རྟག་སྦྱོར་དང་། སྔོན་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམས་པའི་སེམས་ཀྱི་ས་བོན་རྒྱས་པ་དང་། གཞན་གྱི་གདམས་ངག་ལས་དཔྱོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་རྩེ་གཅིག་པར་གནས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། རྫུ་འཕྲུལ་སོགས་གང་དང་གང་མངོན་དུ་བྱ་འདོད་པ་དེ་དང་དེ་ལ་ཡིད་གཏད་པས་མངོན་དུ་འགྱུར་བའོ། །བཞི་པོ་དེ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། མཛོད་འགྲེལ་ལས། ཅིའི་ཕྱིར་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་ཞེས་བཤད་ཅེ་ན། དེ་ནི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འབྱོར་བའི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། གནོད་འཇོམས་ཆེ་བར་རྫུ་འཕྲུལ་འདིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ལ་བྱས་ནས་དེའི་གཞི་དང་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྐང་པའོ་ཞེས་འདོད་དོ། །

བཞི་པ་ནི། ཏིང་ངེ་འཛིན་སྦྱོང་བའི་ལམ་གྱི་འོག་ཏུ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་སྦྱོར་བའི་ལམ་འཆད་དེ། འདུན་པ་སོགས་བརྒྱད་ཀྱིས་སེམས་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བ་བྱས་པ་ལ་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་བྱེད་དྲོ་བ་དང་རྩེ་མོའི་སྦྱོར་བ་འབྱུང་བས་སོ། །དེ་ལྟར་ལམ་དེ་ལ་དབང་པོའི་རྣམ་པ་ལྔའོ། །འདི་དག་གི་ཡུལ་དང་། ཇི་ལྟར་སྒོམ་པ་དང་། ངོ་བོ་དང་། འབྲས་བུ་རྣམས་གང་ཞེ་ན། དང་པོ་ནི། བདེན་བཞི་སྟེ། འདི་དག་འཕགས་ལམ་གྱི་སྦྱོར་བས་བསྡུས་པས་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་

ཡིན་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་རྒྱུར་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་རྣམས་འཇུག་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། དད་པའི་དབང་པོ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོའི་བར་ཏེ། རིམ་པ་ལྟར་བདེན་བཞི་ལ་མངོན་པར་ཡིད་ཆེས་པ་དང་། དེ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ལ་སྤྲོ་བ་དང་། དེའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དམིགས་རྣམ་མི་བརྗེད་པ་དང་། དེའི་དོན་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཆ་དང་། དེ་དག་སོ་སོར་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའོ། །འདི་དག་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་གང་ལ་ཡིན་ཞེ་ན། དྲོ་བ་དང་རྩེ་མོའི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་དེ་གཉིས་ནས་སོ། །བཞི་པ་ནི། མཐོང་ལམ་མྱུར་དུ་འཐོབ་པ་དང་སྦྱོར་ལམ་བཞི་འགྲུབ་པའོ། །ལྔ་པོ་དེ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་དབང་པོ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། མཛོད་འགྲེལ་ལས། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བདག་པོར་གྱུར་པའི་དད་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་དབང་པོ་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རྒྱན་སྣང་དུ་ཡང་། འཕགས་ལམ་འགྲུབ་པའི་བདག་པོར་གྱུར་པས་ཞེས་སོ། །

ལྔ་པ་ནི། མངོན་རྟོགས་ལ་སྦྱོར་བའི་ལམ་གྱི་འོག་ཏུ་མངོན་རྟོགས་དང་འབྲེལ་བའི་ལམ་འཆད་དེ། དྲོ་བ་དང་སོགས་པས་རྩེ་མོའི་ངོ་བོ་མངོན་རྟོགས་དང་སྦྱོར་བའི་ལམ་དབང་པོ་ལྔ་ཐོབ་པ་ལ་བཟོད་མཆོག་གི་ངོ་བོ་སྟོབས་ལྔ་འབྱུང་བས་སོ། །དེ་ལྟར་ལམ་དེ་ལ་སྟོབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལྔའོ། །འདིའི་དམིགས་པ་དང་སྒོམ་ཚུལ་ནི་དབང་པོ་དང་འདྲ་ཞིང་། ངོ་བོ་ནི་དད་པའི་སྟོབས་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱི་བར་ཡིན་ལ། ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ནི་བཟོད་མཆོག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་དེ་གཉིས་ནས་ཡོད་དོ། །དབང་པོ་དང་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། མཛོད་འགྲེལ་ལས། ཅིའི་ཕྱིར་དབང་པོ་རྣམས་ཁོ་ན་ཡང་སྟོབས་སུ་བཤད་ཅེ་ན། ཆུང་ངུ་དང་ཆེན་པོའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྫི་བ་དང་རྫི་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། འགྲེལ་ཆེན་ནས། དབང་པོ་ལྔ་དང་སྟོབས་ལྔ་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། མ་དད་པ་ལ་སོགས་པ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་། དད་པ་ལ་སོགས་པ་གཉེན་པོ་གཉིས་སུ་འདྲེས་པར་འབྱུང་བ་ནི་དབང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་མ་འདྲེས་པར་གཉེན་པོ་འབའ་ཞིག་འབྱུང་བ་ནི་སྟོབས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །རྒྱུ་མཚན་དེ་ཉིད་བཤད་སྨྲར་དུ་ཡང་འབྱུང་ངོ་། །འབྲས་བུ་ནི་ཕྱི་མ་གཉིས་དང་མཐོང་ལམ་འགྲུབ་པའོ། །ལམ་སྤྱི་ཕྱི་འདི་གཉིས་

ལ་མངོན་རྟོགས་ལ་སྦྱོར་བ་དང་འབྲེལ་བར་གསུངས་པ་ནི་གཉིས་ཀ་ཡང་གཉིས་ཀ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་མཐོང་ལམ་ལ་རིང་བར་སྦྱོར་བ་དང་ཉེ་བར་འབྲེལ་བ་ལ་དགོངས་སོ། །རྒྱན་སྣང་དུ་ནི། ལྟ་ཚན་འདི་གཉིས་ཀ་ཡང་སྦྱོར་ལམ་གཉིས་གཉིས་ལ་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ལམ་གཉིས་སུ་བསྒྲུབས་སོ། །

དྲུག་པ་ནི། མངོན་རྟོགས་དང་འབྲེལ་བའི་ལམ་གྱི་འོག་ཏུ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་འཆད་དེ། མངོན་རྟོགས་ལ་སྦྱོར་བ་དང་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་དྲི་བ་ལ་སོགས་པ་བཞི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་ཐོབ་པ་ལ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བདེན་པ་གསར་དུ་མཐོང་བའི་ལམ་འབྱུང་བས་སོ། །དེ་ལྟར་ལམ་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་རྣམ་པ་བདུན་ནོ། །འདིའི་དམིགས་པ་དང་། སྒོམ་ཚུལ་དང་། ངོ་བོ་དང་། ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་ཚུལ་དང་། འབྲས་བུ་རྣམས་གང་ཞེ་ན། དང་པོ་ནི། བདེན་བཞིའི་དེ་ཁོ་ནའོ། །གཉིས་པ་ནི། དྲན་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གིས་སྡུག་བསྔལ་ལ་དམིགས་ནས་དེས་དབེན་པ་ཚོལ་ཞིང་གནས། ཀུན་འབྱུང་ལ་དམིགས་ནས་དེའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཚོལ་ཞིང་གནས། སྡུག་བསྔལ་འགགས་པ་ལ་དམིགས་ནས་དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཚོལ་ཞིང་གནས། སྡུག་བསྔལ་འགོག་པར་འགྲོ་བ་བསྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་སྡུག་བསྔལ་སྤོང་བར་འགྱུར་བ་ལ་དམིགས་ནས་དེའི་སྒོམ་པ་ཚོལ་བ་སྟེ་ལྷག་མ་དྲུག་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡང་མདོ་ལས། དབེན་པ་ལ་གནས་པ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལ་གནས་པ། འགོག་པ་ལ་གནས་པ། རྣམ་པར་སྤོང་བས་ཡོངས་སུ་བསྒྱུར་བ་སྒོམ་པའོ། །ཞེས་པའི་ཚིག་གིས་བསྟན་ཏོ། །གསུམ་པ་ནི། གང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡན་ལག་གཞན་རྣམས་དམིགས་རྣམ་ལས་མི་གཡེང་བར་བྱེད་པས་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་དྲན་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་རྣམ་པ་དང་། ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་གི་རྣམ་པ་ཞེས་འོག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡན་ལག་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། སོ་སྐྱེའི་ས་ལས་རིང་དུ་འདའ་བར་བྱས་པས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་བརྩོན་འགྲུས་དང་། ལུས་སེམས་ལ་ཕན་

འདོགས་པས་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་དགའ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་གཞི་དང་དེ་མེད་པའི་གནས་དང་དེ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཡན་ལག་ནི་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་བཏང་སྙོམས་ཏེ། དེ་ཡང་དང་པོས་ནི་ལུས་སེམས་ལས་སུ་རུང་བར་བྱས་པས་ལུས་སེམས་ལས་སུ་མི་རུང་བའི་གནས་ངན་ལེན་སྤྱངས་པ་དང་། གཉིས་པས་ནི་མཉམ་པར་བཞག་སྟོབས་ཀྱིས་ཡང་དག་པའི་ཤེས་རབ་སྐྱེད་དེ་ཉོན་མོངས་རྣམས་སྤོང་བ་དང་། གསུམ་པས་ནི་སེམས་ཉོན་མོངས་དང་མཐུན་པར་གནས་པའི་མི་མཉམ་པ་དང་རྣལ་དུ་མི་འདུག་པ་དང་རྩོལ་བ་དང་བཅས་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དབུས་མཐའ་ལས། རང་བཞིན་ཡན་ལག་གནས་ཡན་ལག །གསུམ་པ་ངེས་འབྱུང་ཡན་ལག་སྟེ། །བཞི་པ་ཕན་ཡོན་ཡན་ལག་ཡིན། །རྣམ་གསུམ་ཉོན་མོངས་མེད་ཡན་ལག །འདི་ལ་གཞི་དང་གནས་དང་ནི། །ངོ་བོ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །གཞི་དང་གནས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་བྱ་བའི་གཞི་དང་བྱེད་པའོ། །བཞི་པ་ནི། དབུས་མཐའི་འགྲེལ་བཤད་ལས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེ་ལ་དྲན་པ་ལ་སོགས་པ་བདུན་ནི་བྱང་ཆུབ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་དེའི་ཡན་ལག་རྣམས་སོ༑ ༑ཆོས་རབ་ཏུ་འབྱེད་པ་ནི་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་ན་བྱང་ཆུབ་སྟེ་དེ་དག་གི་གྲོགས་སུ་གྱུར་པས་ན་ཡན་ལག་གོ །ཞེས་གསུངས་ཤིང་ཛ་ཡ་ཨ་ནནྟས་ཀྱང་ལུགས་དེ་བཀོད་དོ། །"དོན་གསང་ལས་[1])དྲན་པ་སྔར་སྦྱོང་བའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ལ་མཐོང་ལམ་གྱི་སྔོན་དུ་ཟག་མེད་མེད་པས་དེའི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་དྲན་པ་མེད་པའི་ལུགས་དང་། ཡོད་པའི་བཤད་ཡམས་བྱས་ཀྱང་ཡོད་པ་ལེགས་སོ། །ལྔ་པ་ནི། མཐོང་སྤང་རྣམས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའོ། །

བདུན་པ་ནི། མངོན་རྟོགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་འོག་ཏུ་རྣམ་དག་ངེས་འབྱིན་གྱི་ལམ་འཆད་དེ། བདེན་པ་སྔར་མ་མཐོང་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་ལམ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་སྟེ་ཐོབ་པ་ལ་སྒོམ་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་རྣམ་དག་ངེས་འབྱིན་གྱི་ལམ་འབྱུང་བས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་དེ་ལ་

[1]) ཞ། ༢༥་ན་༩་ དོན་གསལ་ལས།

འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་པ་བརྒྱད་དེ། འདི་དག་དམིགས་པ་དང་སྒོམ་ཚུལ་ནི་སྔར་བཞིན་ནོ། །ངོ་བོ་ནི། མཐོང་ལམ་དུ་གང་ཟག་གམ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པ་དེ་སྒོམ་ལམ་དུ་བདག་གིས་འདི་ལྟར་རྟོགས་སོ་ཞེས་སྔར་གྱི་རྟོགས་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཡང་དག་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་གི་རྣམ་པ་དང་། ཡང་དག་འཕགས་པའི་ཞེས་སོགས་ལྷག་མ་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ། །གལ་ཏེ་འདི་སྒོམ་ལམ་དུ་ཡིན་ན་མཐོང་ལམ་དུ་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་བརྒྱད་བཞག་པ་ཇི་ལྟར་མི་འགལ་ཞེ་ན། འདི་སྒོམ་ལམ་དུ་ནི་སྦྱར་དགོས་ཏེ། དབུས་མཐའི་འགྲེལ་པ་ལས། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ནི་སྒོམ་པའི་ལམ་གྱི་ཚེ་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་ཡན་ལག་སྟེ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྗེས་ལས་ཐོབ་པ་འཇིག་རྟེན་པ་དེས་རང་གི་རྟོགས་པ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་མཐོང་ལམ་དུ་བཞག་པ་མི་འགལ་ཏེ། དེའི་འགྲེལ་བཤད་ལས། དེ་འབྱུང་བའི་མཐུ་སྐྱེད་པས་ལམ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ན་ཡང་དེ་མཉམ་པར་བཞག་གོ། ཞེས་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ཏུ་ཡང་དག་ལྟ་བ་དངོས་མ་སྐྱེས་ཀྱང་དེ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མཐུ་ལྡན་ཐོབ་པ་ལ་དེ་ཐོབ་པར་བཞག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པའོ། །ཡང་དག་ལྟ་བས་རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་དེའི་རྣམ་གཞག་ཇི་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་དང་། །རྣམ་པར་བཞག་པའི་མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པ་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ལ་འཇུག་པའི་ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་དང་། རྫུན་དུ་སྨྲ་བ་སོགས་ངག་གི་ལས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡང་དག་པའི་ངག་དང་། སྲོག་གཅོད་པ་སོགས་ལུས་ཀྱི་ལས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡང་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་། ཚུལ་འཆོས་པ་ལ་སོགས་པ་ལུས་ངག་གཉིས་ཀའི་ལས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡང་དག་པའི་འཚོ་བ་སྟེ། འདིར་ཡང་རྟོག་པ་དང་ངག་གཉིས་ལ་དབུས་མཐའི་འགྲེལ་ཊཱི་ཀཱ། དེ་འབྱུང་བའི་མཐུ་སྐྱེད་པས་ལམ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ན་ཡང་དེ་གཉིས་དང་ལྡན་པར་རིག་པར་བྱའི་མཉམ་པར་བཞག་པ་ན་ཡང་དག་པར་རྟོག་པར་བྱེད་པའམ་སྨྲ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྔར་ལྟར་གསུངས་སོ། །ཐུབ་དགོངས་ལས། ཡན་ལག་འདི་རྣམས་ལངས་པའི་ཡང་སྐྱེ་ལམ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལ་ནི་ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་དང་ངག་དང་ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་འཚོ་བ་དང་དྲན་པ་རྣམས་མི་

སྲིད་དོ། །འོ་ན་ལམ་ལ་སློམས་པར་ཞུགས་པ་དེའི་ཚེ་ཡན་ལག་བརྒྱད་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་སུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཐོབ་པས་དེའི་རང་བཞིན་ཟག་པ་མེད་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་འཐོབ་སྟེ། གང་ཐོབ་པས་ལངས་ཀྱང་སླར་ཡང་ལོག་པའི་ངག་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་འཇུག་ཅིང་ཡང་དག་པའི་ངག་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་འཇུག་གོ །དེའི་ཕྱིར་རྒྱུ་མཚན་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཅན་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ལས་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཉིད་དེ་གཞན་དུ་ན་ལམ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལ་འགལ་ལོ། །ཞེས་འཆད་པ་ནི་མཛོད་འགྲེལ་ལས། བྱེ་སྨྲ་རྣམས་ཀྱིས་མཉམ་གཞག་ན་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཡོད་ཚུལ་སྨྲས་པ་བྲིས་པར་སྣང་ལ། འོན་ཀྱང་དེ་ལས་ནི་རྟོག་པ་དང་དྲན་པ་མི་འབྱུང་ངོ་། །བྱེ་སྨྲའི་འདིའི་མགོ་མཚུངས་ཀྱི་ལན་ལ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་མེད་པའི་ལུགས་ལ་ཡང་མཉམ་གཞག་ཏུ་ལོག་པའི་ངག་སོགས་ལ་མི་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཐོབ་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཅན་ཐོབ་པར་ཅིའི་ཕྱིར་མི་བཞག་ཅེས་འཆད་དོ། །དེས་ན་རྟོག་པ་དང་ལུས་ངག་གི་གསུམ་སྟེ་བཞི་དང་ལྔ་བ་ནི་མཉམ་གཞག་གི་དུས་ན་མངོན་གྱུར་དུ་མེད་དོ། །ཡུན་རིང་པོར་མི་སྐྱོ་བར་ཤེས་སྦྱིན་བསམ་སྒོམ་སྤྱང་གི་གཉེན་པོར་སྒོམ་པའི་ཡང་དག་པའི་རྩོལ་བ་དང་། ཞི་གནས་དང་རབ་ཏུ་འཛིན་པ་དང་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་རྣམས་མ་བརྗེད་པས་བྱིང་རྒོད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞི་ལྷག་གི་ལམ་མངོན་དུ་བྱ་བའི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོར་སྒོམ་པའི་ཡང་དག་པའི་དྲན་པ་དང་། མངོན་ཤེས་སོགས་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་སྒྲུབ་པ་ལ་གེགས་བྱེད་པའི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོར་སྒོམ་པའི་ཡང་དག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏེ། རྒྱན་ལས། དེའི་འོག་ཏུ་ཇི་ལྟ་བུར། །རྟོགས་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་སྐྱེ། །རྣམ་གཞག་ཇི་བཞིན་རྟོགས་པ་དང་། །རྣམ་པར་བཞག་ལ་འཇུག་པ་དང་། །ལས་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། །ཤེས་བྱ་དག་དང་ལམ་དག་ནི། །ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ནི། །སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོར་སྒོམ་པའོ། །ཞེས་སོ། །འདིར་ལས་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་པ་ངག་ལས་མཐའ་འཚོ་བ་གསུམ་ལུས་ངག་གི་ལས་སྣད་པ་རྣམས་དང་བྲལ་བའི་ལུས་ངག་གི་ལས་ལ་བཞེད་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱང་བྱེ་སྨྲ་གཟུགས་ཅན་མཚན་ཉིད་པར་འདོད་པ་ལ་སངས་རྒྱས་གཉིས་པས་མཛོད་འགྲེལ་དང་། ལས་གྲུབ་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པར་

བཀག་ནས་སེམས་པ་ལ་བཞག་པས་འདི་དག་ཤེས་པ་ལ་བྱའི་བེམ་པོ་ལ་ནི་མི་བྱའོ། །འོ་ན་མཉམ་གཞག་ལ་འདི་དག་མི་འབྱུང་བ་འགལ་ཞེ་ན། དེ་ནི་འདི་དག་ཕྱིའི་ལུས་ངག་གི་ཀུན་སྤྱོད་དངོས་སུ་སློང་བའི་ལས་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་མཉམ་གཞག་མེད་པ་ལ་དགོངས་སོ། །གང་དག་ལུས་ངག་གི་ལས་བེམ་པོ་མཚན་ཉིད་པར་འདོད་པ་ནི་བྲེ་སྐྱའི་གྲུབ་མཐས་བཅིངས་པ་ཡིན་ལ། ཁ་ཅིག་ཐེག་དམན་གྱི་ལུས་ངག་གི་ལས་ཞེས་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་ནས་སྨྲ་བ་ནི་གྲུབ་མཐའི་སྒྲོ་བཏགས་པ་དང་དོན་ལ་གནས་པའི་ཆ་མ་ཕྱེད་པ་སྟེ་འདི་ནི་ཕྱར་བཇོད་ཟིན་ཏོ། །འདི་དག་ལ་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་པ་ཡོད་ཀྱང་ཡི་གེ་མངས་པས་འཇིགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། །འབྲས་བུ་ནི་སྒོམ་སྤང་སྤངས་པའོ། །ཡན་ལག་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ཀྱང་ཡན་ལག་བཞིར་འགྱུར་ཏེ། ལྟ་བ་ནི་མཉམ་གཞག་གི་རྟོགས་པ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་ཡན་ལག་དང་། རྟོག་པས་ཀུན་ནས་བསླངས་ནས་ངག་གིས་གོ་བར་བྱེད་པས་དེ་ནི་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་དང་། ངག་གིས་བསྟན་པ་དང་"འབེལ་བའི་[༡]གཏམ་གྱིས་ལྟ་བ་རྣམ་དག་ཏུ་དང་ལས་ཀྱི་མཐས་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་མི་བྱེད་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་ཏུ་དང་། འཚོ་བས་ཆོས་གོས་སོགས་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་བཞིན་ཡོངས་སྤྱད་པས་ཡོ་བྱད་བསྟུངས་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་པས་དེ་གསུམ་གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་གོ །རྩོལ་བས་སྒོམ་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་དང་དྲན་པས་ཉེ་ཉོན་གྱི་བྱིང་རྒོད་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་མངོན་ཤེས་སོགས་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་བསྒྲུབས་པས་དབང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་པས་དེ་གསུམ་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་སྟེ། དབུས་མཐའ་ལས། ཡོངས་སུ་གཅོད་དང་གོ་བྱེད་དང་། །རྣམ་གསུམ་གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ནི། །ལམ་གྱི་ཡན་ལག་དེ་བརྒྱད་དེ། །ལྟ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོ་བྱད་བསྟུངས། །གཞན་ལ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་འདོད། །ཉོན་མོངས་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་དབང་། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་འོ༔ །ཞེས་སོ། །རྒྱན་སྣང་དུ། དྲན་ཉེ་བཞི་ནས་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཀྱི་བར་འདི་དག་ལམ་བདུན་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་དུ་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ལམ་བདུན་ལ་རྣམ་པ་བཞི་ནས་བརྒྱད་ཀྱི་བར་དུ

[༡]) ཞ། ༢༨་ན་༢ འགྲེལ་བའི།

ཡོད་པ་དེ་ལྟར་ན་སློབ་མ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་ཡོད་པའི་ཀུན་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་གྱི་རྟེན་ཅན་ཏེ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་སྟོན་པ་ལ་གཉིས། སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་དྲུག གཉེན་པོ་དང་། སྤྲུལ་པ་དང་། མཐོང་ཆོས་ལ་བདེར་གནས་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དང་། སྦྱོང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་མོ། །དང་པོ་ནི། གཉེན་པོའི་ལམ་ལ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི། རྣམ་ཐར་གྱི་སྒོ་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བ་དེ་ལྟར་ནའོ། །དེ་གསུམ་གང་ན། དེ་ལ་སྡུག་བདེན་གྱི་སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་པའི་ཤེས་པའི་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གཉིས་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་དང་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དེ། དོན་གཞན་དང་ངོ་བོའི་བདག་གིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པས་སོ། །འགོག་པ་དང་ལམ་གྱི་བདེན་པའི་ཤེས་པའི་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་བརྒྱད་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གཉིས་པ་མཚན་མེད་དེ། མཚན་མའི་རྣམ་རྟོག་བྲལ་བ་དང་བྲལ་བྱེད་ཡིན་པར་རྟོགས་པས་སོ། །སྡུག་བདེན་གྱི་མི་རྟག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པའི་ཤེས་པའི་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་བཞི་སྟེ་དྲུག་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་པ་སྨོན་མེད་དེ། ཡིད་འབྱུང་བའི་གཞིར་རྟོགས་པས་སོ། །དེ་དག་གཉེན་པོའི་ལམ་དུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ན་བདག་དང་བདག་གིར་ལྟ་བས་བྱས་པ་སྟེ་ཞེན་པའི་གཉེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་དང་། འཇིག་ལྟ་དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་འབྲས་བུ་མཚན་མའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་དང་། ཁམས་གསུམ་པོ་ལ་སྨོན་པ་སྐྱེ་སྲིད་པའི་གཉེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་སྐྱེ་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རྣམ་ཐར་གསུམ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བཞག་གོ །གཞུང་ཁ་ཅིག་དང་ཤེར་སྦྲོན་རྟོགས་དཀའ་གསུམ་དུ། རྒྱུ་མཚན་ཞེས་འབྱུང་ཡང་འགྲེལ་ཆེན་གཉིས་སུ་རྒྱུ་མཚན་ཅན་ཞེས་པ་ལྟར་འབྲས་བུར་བཤད་ན་འགྲིག་སྟེ། འཇིག་ལྟའི་རྒྱུའི་རྣམ་རྟོག་ལ་བྱས་ན་དེ་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱིས་སྤོང་མི་ནུས་པས་སོ། །རྣམ་ཐར་གྱི་སྒོ་གསུམ་ལ་འཇོག་ཚུལ་དུ་མ་ཞིག་བཤད་ཀྱང་ཚུལ་འདི་ནི་ཀུན་བཏུས་ལས་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཉི་སྣང་དུ་བཤད་

པ་ལྟར་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་བཀོད་པའོ། །ཐུབ་དགོངས་སུ་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་པ་བགྲངས་ནས་རྣམ་ཐར་གྱི་སྒོ་བཞིར་ཡང་བཤད་དོ། །མཛོད་ལས། མཚན་མེད་ཞི་བའི་རྣམ་པ་དང་། །སྟོང་ཉིད་བདག་མེད་སྟོང་ཉིད་དུ། །འཇུག་པའོ་སྨོན་པ་མེད་པ་ནི། །དེ་ལས་གཞན་བདེན་རྣམ་པ་དང་། །ཞེས་འགོག་པའི་རྣམ་པ་བཞི་དོན་ལྔ་དང་ཕོ་མོ་དང་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་སྟེ་མཚན་མ་བཅུ་ཞི་བས་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་མཚན་མེད་དུ་བཤད་ནས། ལམ་གྱི་བཞི་དེར་མ་བཤད་པ་ནི༔ གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོའམ་ཡུལ་གྱི་མཚན་མ་བཅུ་ལ་མཚན་མར་བྱས་ནས་དེ་འགོག་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པས། འདིར་ཡུལ་ཅན་མཚན་མའི་རྣམ་རྟོག་བྲལ་བྱེད་དང་བྲལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པས་མི་འགལ་ལོ། །སྟོང་ཉིད་སོགས་གསུམ་དང་། དེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སོགས་གསུམ་དང་། རྣམ་ཐར་གྱི་སྒོའི་སྒྲས་བསྟན་པ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། བསྡུ་བ་ལས། གང་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། སྨོན་པ་མེད་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་བྱེ་བྲག་མེད་པར་གསུངས་པ་དེར་ནི་དེ་དག་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་སྒོམ་པ་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །གང་དུ་དེ་དག་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒྲ་ཁོ་ནར་གསུངས་པ་དེར་ནི་དེ་དག་བསྒོམས་པ་ལས་བྱུང་བ་འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །གང་དུ་དེ་དག་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོའི་སྒྲར་གསུངས་པ་དེར་ནི་དེ་དག་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤྲུལ་པ་སྒྲུབ་པའི་ལམ་ལ་རྣམ་པར་ཐར་པ་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །འདིར་སྒོ་ཞེས་པ་མ་དག་སྟེ་གཞན་དུ་ན་རྣམ་ཐར་གྱི་སྒོ་བརྒྱད་དུ་འགྱུར་བས་སོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི། གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ལ་ལྟ་བ་དང་། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་གཟུགས་ལ་ལྟ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་འདི་གཉིས་དང་སྡུག་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཅིག་སྟེ་དེ་ལྟར་ནའོ། །འདི་དག་གི་རང་བཞིན་ཀྱང་གང་ཞེ་ན།

འདི་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ལ་ལྟ་བའི་རྣམ་ཐར་ནི་ལྟའོ། །འདི་ལ་དྲུག །རྟེན་གང་གིས། ས་གང་ལ་བརྟེན་ནས། ཡུལ་གང་ལ། ཚུལ་ཇི་ལྟར། ངེས་ཚིག །དགོས་པ་

གང་གི་ཕྱིར་ལྔ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་པ་ཡན་ཆད་དང་། །ཐེག་དམན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་བྱེད་དང་། དགྲ་བཅོམ་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་གྱིས་སོ། །དེ་ཡང་མཛོད་ལས། གཟུགས་མེད་ཅེས་བྱ་ཁམས་གསུམ་གྱི། །རྟེན་ཅན་ལྷག་མ་མི་ལས་སྐྱེ། །ཞེས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་བཞི་ཁམས་གསུམ་ག་དང་། དང་པོ་གསུམ་མིའི་རྟེན་ལ་སྐྱེ་བར་གསུངས་སོ༑ ༑སའི་དངོས་གཞིར་ཡང་འདི་གཉིས་འདོད་པར་སྐྱེས་པའི་རྟེན་གྱིས་སྒོམ་པར་བཤད་ཅིང་། དང་པོ་འདི་ལ་འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ཞིང་གཟུགས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བ་གསུངས་པ་ནི་སྤྱི་མ་ངེས་ཀྱང་། ཕྱི་མ་འདི་ངེས་པར་མི་བཞེད་ཀྱི་མ་བྲལ་བས་ཀྱང་སྒོམ་ནུས་ཞེས་པའི་དོན་ནོ༑ ༑བྱང་སེམས་ཀྱིས་ནི་གཟུགས་དང་འདོད་ལྷའི་རྟེན་ལ་ཡང་སྒོམ་ནུས་སམ་སྙམ་མོ། །གཉིས་པ་ནི། མཛོད་ལས། མི་སྡུག་བསམ་གཏན་གཉིས་ན་ཡོད། །ཅེས་རྣམ་ཐར་འདི་གཉིས་རིམ་པ་ལྟར་འདོད་སའི་ཁ་དོག་གི་འདོད་ཆགས་དང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སའི་ཁ་དོག་གི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་སྒོམ་ལ་ས་ཡང་བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ལ་བརྟེན་པར་འདོད་དེ། དེའི་ལུགས་ཀྱིས་འདི་གཉིས་མི་སྡུག་པ་སྒོམ་པར་འདོད་པས་དེ་འདིར་མི་གཟུང་ངོ་། །འོ་ན་གང་ཞེ་ན། ཀུན་བཏུས་སུ་ཡོན་ཏན་ལྷག་མ་རྣམས་ནི་ཉན་ཐོས་སམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འམ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡང་རུང་སྟེ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་པར་སྒྲུབ་བོ། །ཞེས་ཚད་མེད་བཞི་དང་མངོན་ཤེས་ལྔའི་ལྷག་མའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་དེ་ལྟར་གསུངས་ཤིང་། འདི་དག་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་དུ་རུང་བ་ཡང་ཡིན་པས་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་རབ་མཐའ་ལ་བརྟེན་ནོ། །ལུང་འདིས་ཉན་ཐོས་ཡིན་ན་བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་པར་འདོད་པ་ཡང་བཀག་གོ །འདི་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་ལ་ཉི་སྣང་ལས། བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་གནས་ག་ཅན་དུ་མཛད་པ་རྒྱན་སྣང་དུ་ཡང་བཀོད་པའི་དགོངས་པ་ནི་སྤྱི་མ་ལ་གཟུགས་མེད་ཐོབ་པས་ཀྱང་སྒོམ་པ་ཡོད་པ་དང་། ཕྱི་མ་ལ་གཟུགས་མེད་ཐོབ་ན་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་གཞིག་སླ་བ་ལ་དགོངས་ནས་གཟུགས་མེད་ལ་བརྟེན་པར་གསུངས་ཀྱི་དེ་ལ་བརྟེན་དགོས་པ་ནི་མིན་ཏེ། འདི་གཉིས་བསམ་

གཏན་གྱི་ས་པ་ཡིན་པས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སར་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་ལ་གཟུགས་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་པར་དུ་མ་ཞིག་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཀུན་བཏུས་སུ། དང་པོ་ལ་གཟུགས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བའམ་བཞག་པས་ཀྱང་རུང་སྟེ། ཞེས་པ་དང་། གཉིས་པ་ལ་གཟུགས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའམ་བཞག་པས་ཀྱང་རུང་སྟེ། ཞེས་སྔ་མའི་ཚེ་རང་ལ་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཞག་དགོས་པས་མ་བྲལ་ན་དེ་སླ་ལ། གལ་ཏེ་གཟུགས་མེད་ཐོབ་པས་བྲལ་ཡང་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པར་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་གཞག་དགོས་པ་དང་། ཕྱི་མའི་ཚེ་རང་ལ་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་གཞིག་དགོས་པས་གཟུགས་མེད་ཐོབ་ན་དེ་སླ་ལ་མ་ཐོབ་ཀྱང་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་བློ་”གཞག་དགོས་”[༡]ཞེས་པ་ལྟར། སྔ་མ་གཟུགས་མེད་ཐོབ་པ་དང་ཕྱི་མ་དེ་མ་ཐོབ་པས་ཀྱང་སྒོམ་པ་འོང་བས་སྒོམ་མཁན་གྱིས་གཟུགས་མེད་ཐོབ་པ་སྲིད་ཀྱི་འདི་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་གཟུགས་མེད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་སའི་དངོས་གཞིར་ཡང་། གཟུགས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་ནི་བྲལ་ལ་གཟུགས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ནི་མངོན་དུ་མི་བྱེད་ལ་དེའི་འདུ་ཤེས་དང་ནི་ལྡན་ཏེ། ཞེས་རང་ལ་གཟུགས་ཅན་གྱི་འདུ་ཤེས་འཇིག་པ་ན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་བློ་ཙམ་འཇོག་གི་དེའི་སྙོམས་འཇུག་དངོས་མི་སྐྱེ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་གཟུགས་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ནི་ཀུན་བཏུས་ལྟར་བཤད་ཀྱི་ངེས་པར་མི་གཟུང་ངོ་། །ཚུལ་འདི་ལ་མངོན་པ་བ་ཆེན་པོ་ཁ་ཅིག་ཀྱང་འཁྲུལ་སྣང་བས་ཞིབ་པར་བཤད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཆུང་དུ་ཁ་དོག་བཟང་བ་དང་ཁ་དོག་ངན་པ་དང་ངན་པ་དང་བཟང་པོ་རྣམས་དང་ཆེན་པོ་ལ་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་བ་རྣམས་ལའོ། །དེ་ལ་ཁ་དོག་བཟང་བ་ནི་གཅིག་ཏུ་མཛེས་པར་སྣང་བའོ། །ཁ་དོག་ངན་པ་ནི་དེ་ལས་བཟློག་པའོ། །ངན་པ་ནི་སྒྲ་ནས་རེག་བྱའི་བར་ཡིད་དུ་མི་འོང་བའོ། །བཟང་བ་ནི་དེ་ལས་བཟློག་པའོ། །ཆུང་དུ་ནི་སེམས་ཅན་དང་ཡོད་བྱད་ཀྱི་གཟུགས་སོ། །ཆེན་པོ་ནི་ཁྱིམ་དང་གནས་ཁང་ངོ་། །བཞི་པ་ནི། ནང་ལྟ་བ་པོ་རང་ལ་གཟུགས་ཅན་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་ནས་ཆེ་

༡) ཞ། ༢༩་བ་༣་ གཞིག་དགོས།

ཆུང་བཟང་ངན་རྣམས་ལ་དེ་ལས་ཆེ་བའམ་ཆུང་བ་སོགས་སུ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་པར་བལྟ་
བའོ། །འདི་ལྟར་ལྟ་བའི་ཡུལ་ནི་རང་ཉིད་དེ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་ཅིག་དགོས་ལ་དེ་ལ་ཆགས་
པ་དང་བྲལ་ཡང་ཇི་ལྟར་འདོད་པའི་མོས་པའི་དབང་མ་ཐོབ་པས་དེ་ཐོབ་པར་འདོད་ནས་སོ། །ལྔ་པ་
ནི༑ ཅི་ན་འདི་ལ་གཟུགས་ཅན་ཞེས་པ་ཅི་ཞེ་ན། རང་ལ་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རྣམ་པར་མ་བཤིག་
པ་སྟེ་དེ་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དྲུག་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་འདོད་དུ་སྤྲུལ་པའི་
སྒྲིབ་པ་སྟེ་དེ་ལ་གེགས་བྱེད་པའི་གཉེན་པོར་རོ། །འདི་ནི་མཚོན་པ་སྟེ་ས་ལས་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་མངོན་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་སྦྱོར་བ་ལ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་
སྟེ༑ འདི་ལྟ་སྟེ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཟད་པར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། འཕགས་པའི་རྫུ་
འཕྲུལ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། སྨོན་གནས་ཤེས་པ་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ལ་
སོགས་པ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་གཟུགས་མེད་གཟུགས་ལ་བལྟ་བའི་རྣམ་
ཐར་ལ་ཡང་སྔར་ལྟར་ལས། གཞན་ཐམས་ཅད་སྔར་དང་འདྲ་ལ་རྟེན་གྱི་ཁྱད་པར་ནི་རྣམ་ཐར་དང་པོ་
ཐོབ་པའོ། །ལྟ་བའི་ཚུལ་ནི་རང་ལ་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ནམ་མཁའི་མིང་བཞིར་འདུ་ཤེས་ནས་
ལྟའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་ན་རང་ལ་མིང་བཞིའམ་ནམ་མཁར་འདུ་ཤེས་ཏེ་
གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རྣམ་པར་བཤིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་ན་འདི་གཉིས་ལ་རང་ལ་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་
ཤེས་འཇོག་པ་དང་མི་འཇོག་པ་གཉིས་བྱུང་བ་ཅི་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ་བྱེད་པའི་ཚེ་སྤྲུལ་པ་པོ་སྣང་བ་དང་།
དེ་ཡང་མི་སྣང་བར་བྱས་ནས་སྤྲུལ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཡིན་ནམ་སྙམ་མོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྡོ་ཞེས་པ་ནི་ལྷག་མའོ། །འདི་ལ་བཞི་ལས་གང་ཟག་ནི་སྔར་ལྟར་ལ་ཁྱད་
པར་དུ་རྣམ་ཐར་དང་པོ་གཉིས་ཐོབ་པའོ། །ས་ནི་སྔར་ལྟར་ཏེ་དེ་ཡང་ས་ལས་སྡུག་པའི་རྣམ་པར་
ཐར་པ་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ཏེ་བསྒྲུབས་ནས་ཇི་ལྟར་གནས་ཤེ་ན། འདི་ལྟར་འདི་ན་ཁ་
ཅིག་བཏང་སྙོམས་དང་ལྡན་པ་ཡོངས་སུ་བྱུང་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ལ། དེས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྡུག་པ་
བསྒོམས་ཏེ། ཞེས་དང་། མཛོད་ལས། གསུམ་པ་མཐའ་ན་ཞེས་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་གོ །དགོས་

པ་ནི། གཟུགས་སྡུག་པ་སྤྲུལ་པ་ལ་དགའ་བ་སྐྱེ་འབབ་པའི་བློ་སྐྱེ་བ་དང་། གཟུགས་མི་སྡུག་པ་སྤྲུལ་པ་ལ་མི་དགའ་བ་སྐྱེ། མི་འབབ་པའི་བློ་སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་གི་གཉེན་པོར་རོ༑ ༑འདིའི་དགའ་མི་དགའ་ནི་བཤད་པ་ལྟར་གཟུང་གི་དེ་གཉིས་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་མི་བཟུང་སྟེ་འདིར་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཐོབ་པས་སོ། །ཇི་ལྟར་ན་ཕན་ཚུན་ལྟོས་པ་དང་། ཕན་ཚུན་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པ་དང་། །ཕན་ཚུན་རོ་གཅིག་པའི་འདུ་ཤེས་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། གསེར་དངུལ་ཟངས་གསུམ་གྱི་བུམ་པ་ལྟ་བུ་གཟུགས་སྡུག་མི་སྡུག་བར་མ་གསུམ་ལ་དངུལ་བུམ་དེ་ཟངས་བུམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྡུག་གསེར་བུམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་མི་སྡུག་པར་བསྒོམས་པས་ལྟོས་མེད་དུ་སྡུག་མི་སྡུག་གི་ཞེན་པ་ལྡོག་གོ །གཉིས་པ་ནི། གསེར་བུམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་མི་སྡུག་པ་དང་ཟངས་བུམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྡུག་པ་གཉིས་དངུལ་བུམ་གཅིག་ལ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བར་བསྒོམས་པས་སྡུག་མི་སྡུག་ཐ་དད་དུ་ཞེན་པ་ལྡོག་གོ ༑གསུམ་པ་ནི། སྔ་མ་གཉིས་ལྟར་བསྒོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྡུག་མི་སྡུག་ཐམས་ཅད་ལ་མཐར་གཅིག་ཏུ་སོ་སོར་འཛིན་པ་མེད་པར་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྡུག་པའམ་སྤྲུལ་འདོད་པའི་རྣམ་པར་རོ་གཅིག་པའི་འདུ་ཤེས་འཐོབ་སྟེ། འདི་ནི་གྲུབ་པའི་དུས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྡུག་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཡང་ཡིན་ལ་སྒོ་ཡང་ཡིན་པས་དེའི་སྒོ་སྟེ་སྤྲུལ་པ་བྱེད་པའི་ཐབས་ཏེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པ་སྟེ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ནས་རྫོགས་པར་བྱས་ནས་ཏེ་དེས་ལན་མང་དུ་འཕགས་པ་རྣམས་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །འདི་དང་འགོག་པའི་རྣམ་ཐར་ལ་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་གནས་ཞེས་འབྱུང་ལ་གཞན་ལ་མི་འབྱུང་བ་ཅི་ཞེ་ན། འདི་གཉིས་ཀྱིས་གཟུགས་ཅན་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པའི་གནས་གྱུར་རྫོགས་པར་མངོན་དུ་བྱེད་པས་སོ། །གཙོ་བོ་ཡིན་པ་དང་ཁམས་དང་སའི་མཐའ་ན་གནས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཀྱང་འཆད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་སྤྲུལ་ལམ་ལ་རྣམ་ཐར་གསུམ་བཞག་ཅེ་ན། ཆེ་ཆུང་དང་བཟང་ངན་ལ་ངེས་མེད་དུ་མ་ལྟས་ན་དེ་ལས་གཞན་དུ་སྤྲུལ་མི་ནུས་པས་དེའི་ཕྱིར་དང་པོ་གཉིས་དང་། དེ་དག་ལ་ངེས་མེད་ཀྱི་མོས་པ་ཐོབ་ཀྱང་སྡུག་མི་སྡུག་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་མི་བཟློག་ན་མི་སྡུག་པ་སྤྲུལ་མི་འདོད་ལ་དེ་མ་སྤྲུལ་ན་སྤྲུལ་པ་མི་རྫོགས་པས་དེའི་ཕྱིར་དུ་གསུམ་པ་སྒོམ་དགོས་སོ། །

གསུམ་པ། གང་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ན། མཐོང་བའི་ཆོས་ཚེ་འདི་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་སྟེ་ལུས་སེམས་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ལམ་ལ་རྣམ་པ་ལྔའོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི། གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་རྣམ་པ་བཞི་དང་འགོག་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་གཅིག་སྟེ་དེ་ལྟར་ནའོ། །དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཐར་པ་སྒྲུང་འདས་དང་། ཀུན་དགྲིས་མངོན་གྱུར་པ་བྲལ་བར་མཐུན་པར་གནས་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་གཟུགས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་དངོས་གཞི་བཞི་ཡོད་དེ། དེ་ནི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ས་ལ་རོ་མྱོང་བའི་སྲེད་པ་ཐག་བསྲིངས་ནས་དེ་དང་མི་འབྲེ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྒོམ་པའོ། །གཉིས་པ་ཆགས་སོགས་སེམས་སེམས་བྱུང་ཉེ་བར་ཞི་བར་གནས་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་དགག་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་འགོག་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་གཅིག་ཡོད་ལ། དེ་ནི་འདུ་ཤེས་ཚོར་འགོག་གི་སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་དུ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །གཟུགས་མེད་བཞི་དང་འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་དང་རྣམ་ཐར་གྱི་ཁྱད་པར་གང་ཞེ་ན། ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོའམ་སེམས་སེམས་བྱུང་དམིགས་པ་ལ་ཆ་མཉམ་དུ་བྱེད་པས་སྙོམས་འཇུག་དང་། རང་སའི་ཀུན་དཀྲིས་ལས་ཐར་ཞིང་དེ་དང་མི་འབྲེ་བའི་ཆ་ནས་རྣམ་ཐར་དུ་འཇོག་གོ །མདོར་ན་ནི། རྣམ་ཐར་གྱི་དོན་ས་འོག་མ་ལས་རྒྱལ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པ་ཡིན་པས་ཉེར་བསྡོགས་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་རྣམས་རྣམ་ཐར་མིན་ལ། རྣམ་གྲོལ་ལམ་རྣམས་ཡིན་ཞེས་ཉེར་བསྡོགས་ལ་ཡང་འདོད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་དང་པོ་གསུམ་ནི་གཞན་དོན་གྱི་ཆེད་དུ་འབྱུང་བ་དང་དེ་ནས་ལྔ་ནི་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཅན་རང་གི་དོན་མཐོང་བའི་དོན་ལ་བདེར་གནས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྣམ་ཐར་ཏེ་བརྒྱད་དོ། །

བཞི་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ལ་དགུའོ། །གང་ན་བསམ་གཏན་བཞི་ནས་འགོག་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དག་སྟེ་དེ་དགུའོ། །དེ་ཡང་ལམ་ཤེས་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་པས་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་དག་ལ་གཟུང་ངོ་། །འདི་ལ་ཉི་སྣང་དུ། འགོག་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ནས་གཞན་རྣམས

ལ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་མ་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག་བརྒྱད་པོ་དེ་འགའ་ཞིག་འདས་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གནས་འགའ་ཞིག་དེའི་རྟེན་བྱེད་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ་ཞེས་འཆད་དོ། །ཤེར་སྒྲོན་དུ་བསམ་གཏན་བཞི་ནི་མཐོང་སྒོམ་གཉིས་ཀ་དང་། གཟུགས་མེད་བཞི་སྒོམ་ལམ་གྱི་རྟེན་དང་། འགོག་པ་ནི་འདས་པའི་སེམས་ཉིད་ཀྱིས་འཇུག་ཅིང་ལངས་ནས་ཀྱང་དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པས་འདས་ལམ་དུ་འཆད་པ་ནི་བྱང་ཡེ་ལ་སོགས་པའི་བཤད་པའོ། །རྟོགས་དཀར། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་སྐྱེ་ཐབས་རྣམ་པ་དགུ་ལའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱང་དགོངས་པ་ནི༑ སྲིད་རྩེ་ལ་ཟག་མེད་མེད་པར་མངོན་པ་བ་རྣམས་འདོད་ཀྱང་། སློབ་དཔོན་འདི་ཟག་མེད་བཞེད་པས་དེ་བརྒྱད་ཀྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆ་ནི་འདས་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་དེར་འཇོག་ལ། འགོག་པ་ནི་འདས་ལམ་གྱིས་ངེས་པར་འཐོབ་དགོས་པས་དེའི་སྐོར་དུ་དགོངས་སོ། །

འདིར་འགོག་སྙོམས་ཀྱི་མཐའ་བཅད་པ་ལ་བདུན། གང་ཟག་གང་གིས་དང་། སེམས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་གིས་དང་། དགག་བྱ་གང་འགོག་པ་དང་། ངོ་བོ་དང་། དུས་དང་། ཁམས་གང་དུ་སྙོམས་པར་འཇུག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐེག་དམན་ལྟར་ན་བསྡུ་བ་ལས། དེ་ལ་ནི་སློབ་པ་ཕྱིར་མི་འོང་བ་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་དང་། མི་སློབ་པ་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཡང་སྙོམས་པར་འཇུག་གོ །ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ་ཐེག་ཆེན་ནི་མཐོང་ལམ་ནས་འཇུག་ནུས་སོ། །སོ་སྐྱེ་དང་རྒྱུན་ཞུགས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་གྲོལ་རྣམས་ཀྱིས་འཇུག་མི་ནུས་ཏེ། འདི་ལ་འཇུག་པ་ལ་ཉོན་ཡིད་དགག་དགོས་ཤིང་སྲིད་རྩེའི་སེམས་ཐོབ་དགོས་ན། དང་པོ་ལ་དང་པོ་མེད་ལ་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཕྱི་མ་མེད་པས་སོ། །འོ་ན་ས་བཅུ་པ་ལས། ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་དྲུག་པ་ཡན་ཆད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བདུན་པ་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་ལ་ཡང་འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་ཅིག་ལྡང་སྟེ་འགོག་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་སོ་ཞེས་ནི་མི་བྱའོ་ཞེས་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་ནི་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་དབྱིངས་ལ་

འགོག་པར་བཞེད་པས་མིང་མཚུངས་ཀྱང་དོན་མི་འདྲའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྲིད་རྩེའི་སེམས་དེ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བས་དེ་ལ་བརྟེན་ན་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་རྒྱུ་བ་དགག་སླ་བས་དེ་ལ་བརྟེན་པར་མཛོན་པ་བ་རྣམས་འདོད་དོ། །མཛོད་ལས། ཕྲ་བ་ཕྲ་བའི་མཇུག་ཐོགས་སུ། །ཞེས་སོ། །འོན་ཀྱང་ཡུམ་གྱི་མདོར་ས་དགུ་གའི་སེམས་ལ་བརྟེན་པར་བཤད་པས་སྤྱ་མ་ནི་རྩོམ་པ་དང་པོའི་ཚེ་ལ་འདོད་དགོས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཚོར་འདུ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་རགས་པ་མི་དབེན་པར་མཐོང་ནས་དེས་ཞི་བར་གནས་པའི་འདུ་ཤེས་སྔོན་དུ་བཏང་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སོ། །བྱང་སེམས་ནི་གཞན་དོན་དུ་ཧིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྩལ་སྦྱང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུའོ། །བཞི་པ་ནི། ཚོགས་དྲུག་དང་ཉོན་ཡིད་དེ་བདུན་འཁོར་དང་བཅས་པ་འགོག་སྟེ་འདི་ལ་ཉོན་ཡིད་མ་བཀག་ན་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་དང་འདི་གཉིས་ལ་ཞི་མ་ཞིའི་ཁྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་བས་སོ། །དེ་ཡང་འདོད་ཁམས་སུ་ཡིན་གྱི་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་སུ་ནི་རིམ་པ་ལྟར་སྣ་ལྟེའི་རྣམ་ཤེས་དང་ཚོགས་ལྡ་མེད་པས་ལྡ་དང་གཉིས་འགོག་གོ །ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ཚོགས་དྲུག་ལས་མི་འགོག་གསུང་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། བསྡུ་བ་ལས། འཇུག་པ་པོའི་རྟེན་སྐུར་ལྟར་བཤད་ནས་ཉོན་ཡིད་དང་བཅས་པ་འགོག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཀྱིས་ཚོགས་དྲུག་ལས་མི་འདོད་པས་དེ་ཙམ་ཞིག་འགོག་པར་འདོད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་འཕགས་པས་འདི་ལ་འཇུག་པའི་ཚེ་ཉོན་ཡིད་མི་འགོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ཡང་དངོས་པོ་ལ་གནས་ཚུལ་དང་འདོད་པས་བཏགས་པའི་ཁྱད་མ་ཕྱེད་པའོ། །གནས་སྐབས་དེ་ཡང་ཀུན་གཞི་ཡོད་པས་སེམས་ལྡན་ཡིན་ཏེ། བསྡུ་བ་ལས། འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་ཉེ་བར་ཞི་བར་ཟད་ཀྱི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

ལྔ་པ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་དགོད། རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་སྨྲ་དང་ཐེག་ཆེན་པ་གཉིས་ཀས་ཀྱང་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་འདོད་དོ། །འོན་ཀྱང་བྱེ་སྨྲས་རྫས་སུ་གྲུབ་པར་འདོད་ལ། མདོ་སྡེ་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་བསྡུ་བ་ལས། དེ་ཡང་བཏགས་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི་རྫས་སུ་ནི་མ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་འདོད་པ་ནི་ཁྱད་པར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཁས་བླངས་བརྗོད། དེ་

དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། འདི་ལྟར་མིན་དུ་བཤད་པ་ནི་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་དང་སློབ་དཔོན་པ་ཡིན་གྱི་ཐེག་ཆེན་པ་རང་ལུགས་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འདོད་དེ། སའི་སྙིང་པོ་འཁོར་ལོ་བཅུ་པ་ལས། བྱང་སེམས་རྣམས་འགོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་ནས་ཚོར་བ་གསུམ་དང་འདུ་ཤེས་གསུམ་ཡོངས་སུ་གཅོད་དེ། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་གཡོ་བའི་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་མེད་པར་ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་སེམས་པ་དང་རེག་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཀུན་གཅོད་པར་འགྱུར་རོ༑ ༑ཞེས་དང་། ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས་ཀྱང་ཐོད་རྒལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་བཤད་པ་དང་སྙོམས་འཇུག་ཏུ་གསུངས་པ་དང་རྟོགས་པ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐུར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཡིན། ཞེས་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྐུ་མཆེད་ཀྱི་དགོངས་པ་མིན་པར་བསྟན། དེ་ལས་ལོགས་སུ་འདོད་པ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཕགས་པ་སྐུ་མཆེད་ཀྱིས་འདིའི་ངོ་བོ་ཤེས་པ་ཡིན་པ་ལྟ་ཞོག །བྱེ་སྨྲའི་བཙུན་པ་དབྱིག་བཤེས་ཀྱིས་འདིའི་གནས་སྐབས་ན་ཡིད་ཤེས་མི་གསལ་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་འདོད་པ་ལ། ཐེག་བསྡུས་སུ་བཀག་ཅིང་ལས་གྲུབ་པ་ལས་ཀྱང་། ཁ་ཅིག་ནི་སེམས་དང་བཅས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་འདོད་དེ། དཔེར་ན་བཙུན་པ་དབྱིག་བཤེས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་དྲི་བ་ལས་གང་གི་ལྟར་ན། འགོག་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་སེམས་མེད་པ་ཡིན་པ་དེ་ལ་སྐྱོན་དེ་ཡོད་ཀྱི་ཁོ་བོའི་ལྟར་ན། འགོག་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་སེམས་དང་བཅས་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ལྟ་བུའོ། །འདིར་མདོའི་ཁུངས་ཀྱང་འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་ལུས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་དག་མ་འགགས་པ་ནས་དབང་པོ་དག་མ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཞིང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལུས་དང་མ་བྲལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ཁྱེར་ཏེ་འོང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་དག་དེའི་ཚེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པར་འདོད། ཁ་ཅིག་ན་རེ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། ཡིད་དང་ཆོས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་གསུམ་ཡང་དག་པར་འདུས་པའི་རེག་པ་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་སེམས་པ་སྐྱེའོ་ཞེས་མ་གསུངས་སམ། ཇི་ལྟར་ན་དེའི་ཚེ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ

པར་ཤེས་པ་ཡོད་ཀྱང་གསུམ་ཡང་དག་པར་འདུས་པ་མ་ཡིན། གསུམ་འདུས་ན་ཡང་རེག་པ་ཇི་
ལྟར་མེད། རེག་པ་ཡོད་ན་ཡང་གང་གིས་ན་འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་འགོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཚོར་བ་དང་
འདུ་ཤེས་མེད་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འདི་ལ་ཞུགས་པའི་ཚེ་ཡིད་ཤེས་དགེ་མི་དགེ་
ལུང་མ་བསྟན་ཡོད་པ་རྒྱས་པར་བཀག་ནས། མཇུག་བསྡུ་བར་དེ་བས་ན་རྟོག་གེ་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་ལུང་
གི་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མ་རྟོགས་པས་འགོག་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པའི་གནས་
སྐབས་ན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སེམས་དང་བཅས་པར་རྟོག་པ་ནི་གཟུ་ལུམས་སུ་སེམས་པ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་འདི་མི་རྟོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་ན་ཡིད་ཤེས་ཡིན་དགོས་ལ། དེ་
ལྟ་ན་སུམ་ཅུ་པ་ལས། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་བ་ནི། །རྟག་ཏུ་འོ་ཞེས་འབྱུང་དུས་སྤྱིར་བཏང་ནས།
འདུ་ཤེས་མེད་པ་པོ། །སྙོམས་པར་འཇུག་པ་རྣམ་གཉིས་དང་། །སེམས་མེད་གཉིད་དང་བརྒྱལ་མ་
གཏོགས། །ཞེས་གནས་སྐབས་དེ་ལྟར་མི་འབྱུང་བར་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བའི་ཕྱིར་ཡིད་ཤེས་
སུ་མི་རུང་ངོ་། །གཞན་ཡང་ཚོགས་དྲུག་ལས་མི་འདོད་པའི་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ལ་ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་
སྒྲུབ་པ་ན། བསྡུ་བ་ལས། ཅིའི་ཕྱིར་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་ན་སེམས་མེད་པའི་སྙོམས་
པར་འཇུག་པ་མི་སྲིད་ཅེ་ན། འདི་ལྟར་འདུ་ཤེས་མེད་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པའམ། འགོག་པ་
ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལུས་དང་བྲལ་བ་ཁོ་ནར་འགྱུར་ཞིང་མ་བྲལ་བར་མི་
འགྱུར་བས་དེའི་ཕྱིར་ཤི་བ་ཁོ་ནར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཇི་སྐད་དུ་དེའི་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་ནི་ལུས་དང་བྲལ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཀུན་གཞི་མེད་ན་ཉོན་
ཡིད་ཀྱང་མེད་པས་སྙོམས་འཇུག་གཉིས་ལ་ཞུགས་པ་ན་ཤི་བར་འགྱུར་ལ་ཞེས་གསུངས་པ་མི་
རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། འགོག་སྙོམས་ཉིད་ཡིད་ཤེས་ཡིན་པས་སེམས་ཡོད་ཡིན་ཞེས་ལན་བཏབ་
པས་ཆོག་པས་སོ། །དེས་ན་སྐུ་མཆེད་ཀྱིས་འགོག་སྙོམས་ལ་ཞུགས་པ་ན་ཀུན་གཞིས་སེམས་ཡོད་
དུ་བཤད་ཀྱི་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་སེམས་ཡོད་དུ་བཤད་པའི་ཚིག་གཅིག་ཀྱང་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་
འགོག་སྙོམས་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སློབ་དཔོན་གྱིས་རྣམ་གཞག་མཛད་པ་ནི་ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་ཀྱི་

གཞུང་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྣང་ལ་དེར་ནི་འགོག་སྙོམས་མི་རྟོག་པའི་སྐེང་དུ་བཀྲལ་བ་མི་སྣང་ངོ་། །ཐེག་བསྡུས་དང་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་རྟོག་དཔྱོད་ཉེ་བར་ཞི་བས་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་སུ་འཇོག་ན་འདུ་ཤེས་ཚོར་བ་འགོག་ཀྱང་དེར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བསལ་བ་བྱས་པ་དང་། བསྡུ་བ་ལས་ཀྱང་། འགོག་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ནི་ཟག་པ་མེད་པར་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་དང་། མཚུངས་པར་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དམིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཡུལ་ལ་མི་དམིགས་པ་དང་། སེམས་སེམས་བྱུང་དང་མཚུངས་པར་མི་ལྡན་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལས་རྗེས་ལས་ཐོབ་པ་ཞེས་པ་ནི་མཉམ་རྗེས་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་གྱི། འདས་ལམ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་འདི་ལ་འཇུག་པ་ལ་དགོངས་སོ། །ཡང་ལུང་དེའི་མཇུག་ཉིད་ནས། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ནི་ས་མཐོན་པོར་ཆུད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་མ་གཏོགས་པར་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྒྲུད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་རྣམས་མངོན་དུ་བྱེད་ཀྱང་ཐབས་ལ་མཁས་པས་བྱེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བར་ནི་མི་བྱེད་དོ༑ ༑སློབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་མི་སློབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ནི་རྒྱུ་བ་མེད་པ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཏེ། བྱང་སེམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་ནི་མ་ཡིན་པ་དང་། སློབ་པ་དང་མི་སློབ་པའི་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ལམ་མིན་པར་གསུངས་པས་ལྡན་མིན་ཟག་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྐུ་མཆེད་ཀྱི་ལུགས་དེ་ལ་མི་རྟེན་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོ་གཞན་དུ་ཡང་དེ་དང་མི་མཐུན་པ་མ་བཀྲལ་ལ། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་བཤད་སྲོལ་གང་ལ་མ་བརྟེན་པར་རང་ཉིད་ཀྱིས་མདོ་དང་བྱམས་པའི་དགོངས་པ་ཡང་འཆད་མི་ནུས་ཏེ། ཡོང་ཁྲིད་ཀྱིས་སྤྱངས་པའི་ཡོང་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་འདིའང་། ལམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འཐོབ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ནས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུར་བཤད་ཀྱི་འདིའི་རྗེས་ཤིག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །སངས་

རྒྱས་ཀྱིས་འདི་ལ་འཇུག་པར་གསུངས་པ་ནི་ནུས་པ་ཐོབ་པ་ལ་དགོངས་སོ། །ཐོད་རྒལ་དུ་བཤད་པས་ཀྱང་མི་གནོད་དེ། མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་བཞིན་ནོ། །སྙོམས་འཇུག་ཏུ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ནི། འདིའི་འཇུག་སེམས་དེ་སྙོམས་འཇུག་ཡིན་ཞིང་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་རྒྱུའི་མིང་གིས་བཏགས་པའམ་ཡང་ན་འདི་ལ་ཞུགས་པའི་ཚེ་ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་རྣམས་ཆ་སྙོམས་པར་འཛོག་པ་ལ་དགོངས་སོ། །དེ་ཡང་ཚོགས་བདུན་མ་བཀག་པའི་སྔོན་དུ་མེད་ལ་བཀག་པ་ན་ཡང་ཡོད་པས་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཐ་སྙད་བྱས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མཛོད་འགྲེལ་ལས། ཇི་ལྟར་ན་སེམས་མེད་པ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ཉིད་ཡིན་ཞེ་ན། འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རམ། ཡང་ན་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་སེམས་ཀྱིས་དེ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་ཅིང་ཐོབ་པར་འགྱུར་བས་ན་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཅི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་འདི་དག་རྫས་སུ་ཡོད་དམ་འོན་ཏེ་བཏགས་པར་ཡོད་ཅེ་ན། སེམས་སྐྱེ་བ་ལ་གེགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རྫས་སུ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ༑ ༑མ་ཡིན་ཏེ། སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་སེམས་དེ་ཁོ་ན་དེ་ལ་གེགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་སེམས་ཁོ་ནས་དེ་དང་འགལ་བའི་རྟེན་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་གང་གིས་ན་དུས་གཞན་གྱི་བར་དུ་སེམས་མི་འཇུག་པ་ཙམ་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ལས་གཞན་པའི་སེམས་དང་འགལ་བར་སྐྱེ་སྟེ་དེ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ཞེས་གདགས་སོ། །མི་འཇུག་པ་ཙམ་དེ་ཡང་སྔོན་མ་བྱུང་བ་དང་ཕྱིས་ལངས་པ་ལ་མེད་པ་ཡིན་པས་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་འདི་ནི་འདུས་བྱས་སུ་གདགས་སོ། །ཞེས་སོ༑ ༑ཐུག་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ཞག་བདུན་ལས་ལྷག་པ་མི་འཇུག་སྟེ། གཞན་དོན་དོར་བར་འགྱུར་བས་སོ་ཞེས་འདོད་པ་ལ་མི་རིགས་ཏེ། སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ཡང་གཞན་དོན་ཡིན་པས་དང་། སྙིང་རྗེ་པད་དཀར་ལས། སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་བྱང་སེམས་འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་སེམས་ཀྱིས་བར་གྱི་བསྐལ་པ་བཅུ་པོ་འདི་དག་འདའ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་རྒྱུ་མཚན་སྔ་མ་དེ་ལྟར་ཡིན་ལ། ལུང་འདིས་བཤད་པའི་འགོག་སྙོམས་ས་བཅུ་པ་ནས་བཤད་པ་ཡིན་མིན་བརྟག་ལ་མིན་ན་དེ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཉུང་ངོ་། །བདུན་པ་ནི། མཛོད་ལས།

གཉིས་ཀ་འདོད་དང་གཟུགས་རྟེན་ཅན། །འགོག་པ་དང་པོ་མི་ནང་དུ། །ཞེས་དང་པོར་མིའི་རྟེན་ལ་བསྐྱེད་ནས་ཕྱིས་གཟུགས་སུ་སྐྱེད་པར་བཤད་པ་ལྟར་བསྡུ་བར་ཡང་གསུངས་ལ། འོན་ཀྱང་བསྡུ་བ་ལས། ཀུན་གཞི་ཁས་མ་བླངས་ན་རྣམ་གཞག་དེ་དགོས་པ་དང་། ཁས་བླངས་ན་ཁམས་གསུམ་གར་མངོན་དུ་བྱེད་པར་བཤད་དེ། དགག་གཞི་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་རོ། །ཀུན་བཏུས་སུ། གཟུགས་མེད་ཆེས་ཞི་བ་ཡིན་ལ་འདི་ལ་འཇུག་ན་མ་ཞི་བ་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འཇུག་དགོས་པས་དེ་ན་འདི་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པར་གསུངས་པ་ནི་རགས་པ་ཙམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་ལ། ཞིབ་པར་དཔྱད་ན་དེར་ཡང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་རགས་པ་ཡོད་པས་དེར་འཇུག་པ་རང་ལུགས་སོ། །

ལྔ་པ་སྒོམ་པའི་ལམ་ལ། ཆོས་བཟོད་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་བདེན་པ་བཞིས་ཡུལ་ཅན་དུ་བསྡུས་པ་མཐོང་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་མཚན་ཉིད་ཆོས་བཟོད་བཞིའོ། །འདི་ཆོས་ཤེས་རྒྱུན་མཐར་བཞག་ཀྱང་ཐུབ་དགོངས་སུ་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་བཞི་དང་ཞེས་པ་ལྟར་འཕགས་སེང་གི་དགོངས་པའོ། །

དྲུག་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་སྐེ་དེ་ཁོ་ནར་བགྲོད་པའི་ལམ་ལ་སེར་སྣ་ནས་ཤེས་འཆལ་ཀྱི་བར་དྲུག་དང་ཐབས་དང་སྨོན་ལམ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་དང་སྟོབས་ཆུང་བ་དང་མི་ཤེས་པ་གཉིས་ཏེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བཅུ་མི་སྤྱོད་པའི་སྒྲིབ་པ་ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ལམ་དྲུག་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་ནས་བཅུའི་བར་དུ་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་ན་སོགས་སོ། །གལ་ཏེ་སོ་བདུན་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྒོམ་ལ། རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་ནས་སྦྱོང་ལམ་གྱི་བར་རྣམས་ཉན་ཐོས་ལ་ཡང་ཡོད་ན། ཅིའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་གང་ཟག་ཉན་ཐོས་དང་བྱང་སེམས་ལ་ཡོད་པ་དང་། མཁྱེན་པ་གཞི་ཤེས་དང་ལམ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཤད་ཅེ་ན། འདི་ལ་འབུམ་པས་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་ནི་བདག་གཉིས་ཀས་སྟོང་པར་སྒོམ་ལ་དེ་འདྲ་བ་ཉན་ཐོས་ལ་མེད་པས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལ། འོ་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་དྲན་ཉེ་སོགས་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་སྒོམ་པ་ཡོད་པས་མཚུངས་སོ། །དེས་ན་འདི་མི་ཤེས་པར་སྣང་ངོ་ཞེས་འབྲི་གསུང་བར་གྲགས་སོ། །འོན་ཀྱང་འདི་ཙམ་ཞིག་དགོངས་པར་སྣང་སྟེ། སོ་བདུན་ཉན་ཐོས་

དང་སོ་བཞི་བྱང་སེམས་ལ་གཙོ་ཆེ་བས་བཤད་དོ། །ཇི་ལྟར་གཙོ་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཞེད་དོན་ནི། ཉོན་མོངས་ལས་གྲོལ་བའི་མྱང་འདས་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ལ་དེ་སྒྲུབ་པ་ལ་ནི་སོ་བདུན་མེད་མི་རུང་གི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། སོ་བདུན་འདི་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་ཀྱང་གཙོ་བོར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའི་དམིགས་རྣམ་རྫོགས་པ་ཅན་དུ་གསུངས་ལ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱང་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ལས་བྱུང་བས་སོ། །རྣམ་ཐར་བརྒྱད་དང་སྙོམས་འཇུག་དགུ་དང་ཟད་ཕྱིན་བཅུ་ནི་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོར་སྒོམ་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་བཞེད་པ་མཐར་ཐུག་པ་ཡང་ཤེས་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་ཀུན་མཁྱེན་ཡིན་པས་སོ། །ཡང་ན་སོ་བདུན་གྱི་ལྡོག་པ་ནས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་མི་འཇོག་ལ། དེས་ན་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་གཞན་གྱིས་ཟིན་པའི་མཐུས་ཡིན་པས་སོ་བདུན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་། སོ་བཞིའི་སྐབས་སུ་ལམ་དང་པོ་དང་ལྔ་པ་གཉིས་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་དང་། ལྷག་མ་རྣམས་ལས་རྣམ་ཐར་དང་སྙོམས་འཇུག་ཐེག་དམན་དང་ཐུན་མོང་བའི་ཤེས་སྒྲིབ་དང་ཟད་ཕྱིན་བཅུ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་སྟེ། མདོར་ན་སྒྲིབ་གཉིས་མ་ལུས་པའི་གཉེན་པོའི་རྣམ་པ་བསྟན་པས་འདི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་གོ་ཞེས་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་སོ་དགུ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཐུལ་དུ་བྱུང་བ་སྟེ། སྤངས་རྟོགས་ཐོགས་དབྱུང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་གང་ཟག་གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པས་གཙིག་བུ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ༎ །གཅིག་པུ་དང་ཁོ་ན་ཞེས་ངེས་གཟུང་གཉིས་སྨོས་པ་ནི་བསྟན་པའི་ཆེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྣམ་མཁྱེན་དེ་གཅིག་པུ་ཡིན་ན་དབྱེ་བ་མི་འཐད་སྙམ་ན། རྒྱུད་ཐུན་མོང་བའི་དབྱེ་བ་བྱས་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་དེ་ལ་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟོབས་སོགས་སུ་འབྱེད་དེ།

འདི་ལ་བཞི། ཡོན་ཏན་གྱི་རབ་དབྱེ། དེ་དག་གི་རང་བཞིན། དེ་གང་གི་ཡིན་པ། དེ་གང་གི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། སྟོབས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཅུའོ། །དེ་གང་ན། སྙིན་

པས་ཡོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་ནི་གནས་དབུལ་བ་ནི་གནས་མིན་པ་དང་། སེར་སྣས་དེ་ལས་བཟློག་པ་དང་། འཆལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ངན་འགྲོར་སྐྱེ་བ་གནས་བདེ་འགྲོར་སྐྱེ་བ་ནི་གནས་མ་ཡིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་དེ་ལས་བཟློག་པ་དང་། གནོད་སེམས་ཀྱིས་གཟུགས་མི་སྡུག་པར་འགྱུར་བ་ནི་གནས་དང་། སྡུག་པ་ནི་གནས་མ་ཡིན་པ་དང་། བཟོད་པས་དེ་ལས་བཟློག་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། དགེ་སྡིག་གི་ལས་རྣམས་འབྲེད་པའི་ལས་དང་། ཀུན་སློང་དང་། ལས་དེའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་དམན་པ་དང་ཁྱད་པར་བ་རྣམས་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་གནས་ཤིང་ཞེ་སྡང་ལ་མོས་པ་དང་། དེ་ལས་བཟློག་པ་དང་། ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་སོགས་སུ་མོས་པའི་མོས་པའམ་འདོད་པ་སྣ་ཚོགས་པ་དང་། བསོད་ནམས་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་མི་གཡོ་བའི་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། མིག་གི་ཁམས་ལ་སོགས་པ་བཅོ་བརྒྱད་དང་སའི་ཁམས་ལ་སོགས་པ་ཁམས་དྲུག་ལ་སོགས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དུ་མ་དང་། མདོ་ལས་དེ་གཉིས་ཀོ་བཟློག་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་ཉི་སྣང་གནོད་འཇོམས་ཆེ་བ་དག་ལྡན་རྣམས་སུ་ཡང་འབྱུང་ངོ་། །དད་པ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་མཆོག་སྐྱེ་རྣོ་བ་དང་། མཆོག་མ་ཡིན་པ་སྐྱེ་བརྟུལ་འབྲིང་མེད་པ་སོགས་དང་། སྲིད་ཞི་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་དང་མ་ངེས་པ་རྣམས་དང་མཐུན་པའི་ལམ་དང་། ལོག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་ལམ་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་ཏོག་བཅས་སོགས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་གཟུགས་མེད་བཞི་མཐར་གནས་དགུའི་རོ་མྱང་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་། དེ་མི་དམིགས་པའི་རྣམ་པར་བྱང་བ་སེང་གེ་རྣམ་བསྒྲིངས་སམ་ཐོད་རྒལ་དུ་འཇུག་པའམ་ལྡང་བ་དང་། བདག་གཞན་གྱི་སྔོན་གྱི་སྐྱེ་གནས་དུ་མ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། ལྷའི་མིག་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ད་ལྟར་དང་མ་འོངས་པའི་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་དང་། ཉན་ཐོས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་དུ་ཕྱོགས་གཅིག་དང་མཐའ་དག་གི་ཟག་པ་ཟད་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཀྱི་རྣམ་པའོ། །མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཞེས་ཀུན་གྱི་མཐར་རོ། །དེ་དག་ཀྱང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྒྱལ་ཞིང་དེ་དག་གིས་མི་རྗེ་བས་སྟོབས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། མི་འཇིགས་པའི་རྣམ་པ་བཞིའོ། །དེ་གང་ན། འདི་ལ་བཞི་ལས། རྟོགས་པ་ཕུན་ཚོགས་སུ་དམ་བཅས་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ་ནི། འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་ང་ནི་སངས་རྒྱས་པ་སྟེ་ཤེས་བྱ་མ་ལུས་པ་ཤེས་པའོ་ཞེས་སངས་རྒྱས་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཞལ་གྱིས་འཆེས་པ་སྟེ་ཁས་བླངས་པ་དང་། སྤངས་པ་ཕུན་ཚོགས་ལ་མི་འཇིགས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཟག་པ་སྟེ་སྒྲིབ་པ་མ་ལུས་པ་ཟད་པ་ཉིད་དུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་ནི་རང་དོན་ལས་བརྩམས་པའོ། །བར་དུ་གཅོད་པའི་ཆོས་ལ་མི་འཇིགས་པ་ནི། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིབ་པ་འདི་དག་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་བར་ཆད་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པ་དང་། ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ལམ་ལ་མི་འཇིགས་པ་ནི། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་དང་སོགས་པས་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་འཁོར་བ་དང་ཐེག་དམན་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཉིད་དུ་རབ་ཏུ་བསྟན་པ་ལ་འཁོར་དེར་ཆོས་མཐུན་གྱི་རྒོལ་བ་པོ་མེད་པས་མི་འཇིགས་པའི་རྣམ་པ་གཅིག་སྟེ། འདི་གཉིས་ནི་གཞན་དོན་ལས་བརྩམས་པའོ། །རྒོལ་བ་པོ་མེད་ཅེས་པ་མན་ཆད་སྔ་མ་གསུམ་གྱི་མཐར་ཡང་སྦྱོར། །དེ་བཞི་ནི་ཞུམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་མི་འཇིགས་པའོ། །མདོ་ལས་དེ་བཞིའི་རིམ་པ་དེ་ལྟར་འབྱུང་ཡང་སློབ་དཔོན་གྱིས་གཉིས་པ་བཞི་པར་མཛད་དོ༎ ༎དེ་དག་ཀྱང་མདོ་ལས་ཀྱེ་མ་བདག་གིས་ཆོས་འདི་དག་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ༎ ༎ཞེས་དམ་བཅས་ན་འདིར་ང་ལ་ཆོས་འདི་རྣམས་མངོན་པར་སངས་མ་རྒྱས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་དགེ་སྦྱོང་ངམ་། བྲམ་ཟེའམ། ལྷའམ། བདུད་དམ། ཚངས་པའམ། གཞན་སུ་ཡང་རུང་བས་འཇིག་རྟེན་ན་ཆོས་དང་ལྡན་པར་རྒོལ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་སྟེ། འདིར་རྒྱུ་དེ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མ་མཐོང་བས་བདག་བདེ་བ་ཐོབ་པ་དང་། བག་ཚ་བ་མེད་པ་ཐོབ་པ་དང་མི་འཇིགས་པ་ཐོབ་པས་གནས་ཏེ། ཁྱུ་མཆོག་ཆེན་པོ་ཆེའི་གནས་སུ་དམ་བཅའོ། །འཁོར་གྱི་ནང་དུ་སེང་གེའི་སྒྲ་བསྒྲག་གོ །ཚངས་པའི་འཁོར་ལོ་འཇིག་རྟེན་ན་དགེ་སྦྱོང་ངམ་བྲམ་ཟེའམ་ལྷའམ་བདུད་དམ་ཚངས་པའམ་གཞན་སུ་ཡང་རུང་བས་ཆོས་དང་ལྡན་པར་འཇིག་རྟེན་དུ་བསྐོར་མི་ནུས་པ་བདག་གིས་རབ་ཏུ་བསྐོར་བར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་དང་པོའི་མདོའོ། །གཉིས་པ་ནི།

ཀྱི་མ་བདག་ཟག་པ་ཟད་དོ་ཞེས་དམ་བཅས་ན་དེ་ལ་ཟག་པ་འདི་རྣམས་ཡོངས་སུ་ཟད་པར་མ་གྱུར་ཏོ༑ ༑ཞེས་བདག་ལ་དགེ་སློང་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། གང་ཡང་ངས་བར་ཆད་ཀྱི་ཆོས་སུ་བསྟན་པ་དེ་དག་བརྟེན་ན་བར་ཆད་ཀྱི་ཆོས་སུ་མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུའི་གནས་མེད་དེ་འདིར་ང་ལ་དགེ་སློང་སོགས་སོ། །བཞི་པ་ནི། ངས་འཕགས་པ་ངེས་པར་འབྱིན་པའི་ལམ་དེ་བྱེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཡང་དག་པར་ཟད་པའི་དོན་དུ་ངེས་པར་འབྱིན་པ་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་བསྒྲུབས་ན་སྡུག་བསྔལ་ཡང་དག་པར་ཟད་པའི་དོན་དུ་ངེས་པར་འབྱིན་པར་མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུའི་གནས་མེད་དེ། འདིར་ཡང་ང་ལ་དེ་ཡང་དག་པར་བསྒྲུབས་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་ཡང་དག་པར་ཟད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བར་དགེ་སློང་སོགས་སོ། །དེ་ལ་དགེ་སློང་དང་བྲམ་ཟེ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རློམ་པའོ། །ལྷ་དང་བདུད་ནི་ལྷའི་མིག་གི་དང་ཕ་རོལ་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་སོགས་ཀྱིས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའོ། །ཚངས་པ་ནི་མཐུ་དང་རྫུ་འཕྲུལ་ཆེ་བའོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་རློམ་པ་ཆེ་བས་སྨོས་སོ། །ལུས་ཀྱི་སྤྱི་ཟེར་བྱེད་པ་དང་། བག་འཁུམས་པ་སོགས་མེད་པའི་བདེ་བ་ཐོབ་པའི་མཐུས་ཅང་ཤེས་ཁྱུ་མཆོག་གི་གནས་སུ་དམ་འཆའ་སྟེ། སྐུའི་ཕྲིན་ལས་དག་པས་སོ། །གསུང་ལ་ཞུམ་པ་དང་དམན་པ་སོགས་མེད་པའི་བག་ཚ་བ་མེད་པ་ཐོབ་པའི་མཐུས་སེང་གེ་བཞིན་དུ་སྒྲོག་སྟེ། གསུང་གི་ཕྲིན་ལས་དག་པས་སོ། །ཐུགས་ལ་རྟོགས་པ་དང་ཞུམ་པ་སོགས་མེད་པའི་མི་འཇིགས་པ་ཐོབ་པའི་མཐུས་ཚངས་པ་བཞིན་དུ་འཁོར་ལོ་བསྐོར་ཏེ། ཐུགས་ཀྱི་ཕྲིན་ལས་དག་པས་སོ། །ཡང་ན་ཚངས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ལས་འཕགས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའི་རྣམ་པ་བཞིའོ། །དེ་གང་ན་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སམ། འོད་དཀར་ཅན་དང་རི་བོང་ཅན་ཞེས་སོགས་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་རོ་མྱང་བའི་ཆགས་པ་དང་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་ཐོགས་པ་མི་མངའ་བར་འཇུག་པ་ནི་ཆོས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའི་རྣམ་པ་དང་། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བརྗོད་བྱའམ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཡུལ་ལ་སྣང་བཞིན་ནི་དོན་དང་། འགྲོ་བ་དྲུག་ཏུ་གཏོགས་པའི་

སྐད་དམ་ཡུལ་སོ་སོའི་སྐད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་སྦྱར་བཞིན་ནི་ངེས་པའི་ཚིག་སོགས་དང་། གཞན་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ལ་སོགས་པ་གསུམ་མངོན་དུ་གྱུར་པའམ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ རྫས་ཡོད་བཏགས་ཡོད་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་རྣམ་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་ཡུལ་ལ་སྦྱར་བཞིན་ནི་སྤྱོབས་པ་སོགས་སོ། །དེ་དག་ཀྱང་ཡུལ་བཞི་ལ་ཆགས་ཐོགས་མེད་པའི་ཕྱིར་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའོ། །

བཞི་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་བརྒྱད་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་པ་དག་ཡོད་དོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི། སྤྱོད་པས་བསྡུས་པ་དྲུག །རྟོགས་པས་བསྡུས་པ་དྲུག །འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་གསུམ། ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་གསུམ་སྟེ་དེ་ལྟར་ནའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི།; ཐེག་དམན་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ལ་འཆད་པའི་སྐྱོན་དྲུག་སྲིད་མོད་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ནི་གླང་པོ་ཆེ་དང་བ་ལང་དང་ཁྱི་གཏུམ་པོ་སོགས་ཀྱི་གནོད་པ་འབྱུང་བ་དང་སྤྲུལ་ནག་པོ་ཤང་པས་རྫི་བ་སོགས་ཀྱི་འཁྲུལ་པ་མི་མངའ་བའི་ལུས་ཀྱི་ལས་དག་པ་དང་། ལམ་སྟོར་ནས་ཅ་ཅོའི་སྒྲ་འབྱིན་པ་དང་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་ལྟ་བ་"ཊད་ཆེན་པོ་[1]འབྱིན་པ་སོགས་ཀྱི་ཅ་ཅོ་མི་མངའ་བའི་ངག་གི་ལས་དག་པ་དང་། བརྗེད་ནས་བྱ་བཤོར་བ་དང་དུས་ལས་ཡོལ་བའི་དྲན་པ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་དང་། སྙོམས་པར་ཞུགས་ཟུང་མ་ཞུགས་ཟུང་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཐུགས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་མི་མངའ་བ་དང་། སྲིད་པ་དང་མྱང་འདས་ལ་མི་མཐུན་པ་དང་ཞི་བར་འཛིན་པའི་སློ་ནས་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་མི་མངའ་བ་དང་། སེམས་ཅན་འདུལ་བའི་དུས་ལ་སོགས་པ་སོ་སོར་མ་བརྟགས་པར་དེའི་དོན་ཡལ་བར་འདོར་བའི་བཏང་སྙོམས་མི་མངའ་བའི་རྣམ་པ་སྟེ་བཞི་ནི་ཡིད་ཀྱི་ལས་དག་པ་སྟེ་དེ་ལྟར་དྲུག་གོ །རྣམ་པ་ཞེས་སྨོས་པ་ལ་རྣམས་ཀྱི་མཐར་ཡང་སྦྱར། འོག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ནི་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་དང་། བྱམས་པ་དང་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ལ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འདོད་པ་འབྱུང་བའི་འདུན་པ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་དང་། སེམས་ཅན་རེ་རེའི་ཕྱིར་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་

[1] ཞ། ༥༠་ན་༡་ ཊོད་ཆེན་པོ།

ཞིང་གཉྫཱའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་འདས་པར་དེའི་གནས་སུ་གཤེགས་པའི་བཅོམ་འབྲས་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ནས་དུས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་དེ་འདུལ་བའི་ཐབས་ལ་སོགས་པ་དྲན་པའི་ལམ་དུ་བཞག་པས་ཕྱིས་དེ་ལ་བསམ་མི་དགོས་པའི་དྲན་པ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་ཆོས་སྟོན་པ་མཁྱེན་པ་མི་ཟད་པའི་ཤེས་རབ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་དང་། འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་ཀྱི་བར་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་ལ་མི་ཟད་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལས་ཉམས་པ་མི་མངའ་བའི་རྣམ་པ་སྟེ་དེ་ལྟར་དྲུག་གོ། དེ་དྲུག་ལས་འདུན་པ་ནི་རྟེན་བར་པ་བཞི་དབང་པོ་ཐ་མ་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ་འདི་དག་ཐེག་དམན་རྣམས་ལ་ཐོབ་ནས་ཉམས་པ་མེད་ཀྱང་མ་ཐོབ་པའི་ཉམས་པ་ཡོད་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ནི་གཉིས་ཀ་མེད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། འོད་འགྱེད་པ་དང་གོམ་པ་འདོར་བ་སྨྲུན་འབྱེད་པ་སོགས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་འདུལ་བའི་སྐུའི་ཕྲིན་ལས། སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པ་དང་བག་ལ་ཉལ་དང་མཐུན་པར་འདོམས་པའི་གསུང་གི་ཕྲིན་ལས། བག་ཆགས་མ་ལུས་པ་སྤངས་ཤིང་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཐུགས་ཀྱི་ཕྲིན་ལས་རྣམས་ཡེ་ཤེས་སྔར་བྱུང་གི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བས་ཡེ་ཤེས་སྔོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་རྒྱུ་བས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་རྣམ་པ་སྟེ་གསུམ་མོ། །བཞི་པ་ནི། འདས་པ་ནས་ད་ལྟར་བྱུང་བ་ནི་བར་གྱི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་བཞེད་པ་ཙམ་གྱིས་མཁྱེན་པས་མ་ཆགས་ཤིང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་མ་ཐོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྟེ་གསུམ་མོ། །དེ་དག་ཀྱང་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པས་མ་འདྲེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་རྣམས་གདུལ་བྱའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཐེག་པ་གཅིག་དང་གསུམ་དུ་སྟོན་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་མི་སྟོན་པ་མི་སྲིད་པས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཤད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དྲི་མ་མ་ལུས་པས་དག་པའི་སྒྲ་དོན་ལས་འདས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྲང་བ་མངོན་དུ་བྱ་བ་བསྟན་པ། གསང་བ་བསྐྱེད་པ། དགག་པ་བསྐལ་པ་སྐད་

ཅིག་ཏུ་བྱ་བ་སྐད་ཅིག་བསྐལ་པར་བྱ་བ་སོགས་ལ་མངའ་བསྒྱུར་བ་ནི་རང་བྱུང་གི་མཐུས་ཏེ་རང་བྱུང་ནི་དེའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །རང་བྱུང་ཡང་གཉིས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་། སྲིད་པ་ཐ་མ་པས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དང་པོའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་སྡོང་པོ་བཀོད་པ་ལས། འཇིག་རྟེན་ཁམས་རྣམས་ལ་ལ་དག །བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཚིག་གྱུར་ཀྱང་། །ནམ་མཁའ་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་མེད། །རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱང་སེམས་དུས་རིང་མོར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་གདམས་ངག་གོམས་པར་བྱས་པའི་མཐུས་སློབ་དཔོན་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེས་པས་རང་བྱུང་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། ཉེར་འགྲོ་ང་མི་སངས་རྒྱས་ཏེ། །ང་ལ་སློབ་དཔོན་སུ་ཡང་མེད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཤད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པས་འདིར་གཉིས་པ་གཟུང་ངོ་། །བཞི་པ་ནི། ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་ཏེ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པར་རྫོགས་པར་ཏེ་ཡང་དག་པར་བྱང་ཆུབ་པ་སྟེ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་སྟེ་གསུམ་མོ། །དེ་ཡང་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་ཏེ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ་ན་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་དབང་བསྒྱུར་བའི་མཐུ་དང་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་རང་བྱུང་དུ་དང་ཤེས་བྱ་སྣ་ཚོགས་མ་འདྲེས་པར་མཁྱེན་པའི་སྒོ་ནས་ཐ་མར་བཞག་སྟེ་ཁྱད་པར་འདི་ལས་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡོན་ཏན་སོ་དྲུག་གི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་དེ་ལ་མངའ་བསྒྱུར་བའམ་དེ་དག་གང་ཟག་གང་གི་ཡིན་པར་རང་བྱུང་དང་། དེ་གང་གི་ཆེད་དུ་ཡིན་པ་ཐ་མ་སྟེ་དེ་ལྟར་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །གསུམ་པ་ནི། སྟོབས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཅུ་ནས་རྣམ་པ་ཐ་མ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་ན་སོགས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ངོ་བོ་དང་། གྲངས་ཀྱིས་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་དེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྣམ་ཉེར་བདུན་རྟོགས་པའི་ཤེས་རྣམ་ནི། ཟག་པ་མེད་པ་དང་། དེར་མ་ཟད་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དག་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི། དེ་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་དང་བྱང་སེམས་ཀྱིས་སྒོམ་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་སོ། །ལམ་ཐམས་ཅད་བྱང་སེམས་ཀྱིས་

བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོར་བསྟན་པས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་བྱང་སེམས་ཀྱིས་འདྲིས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྒོམ་པ་ན་ཉོན་མོངས་པ་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་མི་སྤོང་གི་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་ཙམ་བྱེད་པས་ཟག་པ་དང་བཅས་པའོ། །དེ་ཉན་རང་རྣམས་ཀྱིས་སྒོམ་པའི་ཚེ་ནི་ཉོན་མོངས་རྣམས་མདའ་དུག་དང་འདྲ་བར་སྤོང་བའི་ཕྱིར་ཟག་མེད་དོ་ཞེས་འཆད་དོ། །ཉན་རང་དང་བྱང་སེམས་ཀྱིས་སྒོམ་པ་ན་ཟག་མེད་དང་ཟག་བཅས་སུ་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དག་ནི། ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་བཤད་པ་ལྟར་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་དང་དེར་སྐྱེ་བ་འཛིན་པ་ལྟར་ལེན་པས་ཡིན་གྱི་ཉོན་མོངས་མཚན་ཉིད་པ་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་སྤོང་མི་སྤོང་གིས་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་ནི་བདེན་བཞི་མི་རྟག་སོགས་སུ་སྒོམ་པ་ཉན་རང་དང་བྱང་སེམས་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་ཡིན་པས་སོ། །ལམ་ཤེས་ཀྱི་དོན་རྣམ་སོ་དྲུག་རྫོགས་པའི་ཤེས་རྣམ་ནི། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་ཉོན་མོངས་ཏེ་སྲིད་པར་སྐྱེ་བཞིན་ཏུ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ཟག་པ་དང་བཅས་པའོ། །ཁོ་ན་ཞེས་པ་ནི་ཟག་བཅས་སུ་འཇོག་ཚུལ་དེས་ཟག་མེད་མེད་པར་སྟོན་པའོ། །འདི་ལ་ཉི་སྣང་དུ་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་ཟག་བཅས་སུ་གསུངས་པས་ཟག་བཅས་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ལ་ཉོན་མོངས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ན་ཟག་བཅས་ཀྱང་མཚན་ཉིད་པར་འགྱུར་རོ། །རྣམ་མཁྱེན་གྱི་དོན་རྣམ་བརྒྱ་དང་བཅུ་རྫོགས་པའི་ཤེས་རྣམ་ནི་ཡང་དག་པར་སོགས་སོ༑ ༑དོན་བསྡུ་འདི་ཉི་སྣང་དང་རྣམ་འགྲེལ་དུ་རྣམ་པ་སྤྱིའི་གྲངས་ཀྱི་དོན་བསྡུའི་འོག་ཏུ་འབྱུང་ལ། རྫོགས་དཀར་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པའི་རང་བཞིན་དང་གྲངས་དེ་ལ་ཞེས་འདི་དང་འོག་གི་སྤྱི་གྲངས་གཉིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་གྲངས་ཀྱི་དོན་བསྡུར་བཤད་པས་རྣམ་པ་སྤྱིའི་དོན་བསྡུར་འཐད་དོ། །དེ་ཡང་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་དོན་རྣམ་གྱི་དོན་བསྡུར་བྱས་ན་ཟག་མེད་ཁོ་ན་དང་གཉིས་ཀ་སོགས་སུ་བཤད་པའི་ཚུལ་མི་འགྲིག་པས་རང་རང་གི་ཤེས་རྣམ་ལ་གཟུང་དགོས་ལ༑ འོན་ཀྱང་དོན་རྣམ་ཉེར་བདུན་དང་སོ་དྲུག་རྫོགས་པའི་ཤེས་རྣམ་ནི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་དོན་རྣམ་སོ་བདུན་དང་སོ་བཞིར་འགྱུར་བས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡང་ཟག་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་དོན་བསྡུར་འགྱུར་རོ། །གཞི་

ཤེས་ཀྱི་དོན་རྣམ་ཉེར་བདུན་རྟོགས་པའི་ཤེས་རྣམ་ཉན་རང་དང་བྱང་སེམས་གཉིས་ཀའི་ཡིན་ན། དེའི་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པའི་སྐབས་སུ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་སྟོན་པ་ལ་མི་རིགས་པ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་རང་རྒྱལ་དེས་བསྡུས་པ་ཙམ་ཞིག་གསུང་ཅི་དགོས་ཤེ་ན། བདེན་ཏེ་འོན་ཀྱང་དེ་ནི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྫས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ལ། བྱང་སེམས་ལ་ནི་རིགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རྣམ་པ་རྣམས་སོགས་སོ། །རྣམ་འགྲེལ་དུ་རྩ་བར། ལྔ་དང་བཅོ་ལྔ་ཞེས་བསྒྲགས་སོ། །ཞེས་བརྟོན་ནས་ལམ་ཤེས་ཀྱི་འགོག་པའི་རྣམ་པ་ལ་དུས་སུ་འཁྲུལ་བ་འགོག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་མ་བགྲངས་པར་རྣམ་པ་བརྒྱ་དོན་གཉིས་སུ་འཆད་པ་ནི། མདོ་དང་ཉི་སྣང་གི་ཚིག་ཙམ་ཡང་མ་ངེས་པས་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཚིག་རང་དགར་ཕྲི་བའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རྣམ་པའི་འོག་ཏུ་ཡུམ་མཉན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟོད་སྦྱོར་བ་སྒོམ་པ་པོ་གསུངས་ཏེ། མཁྱེན་གསུམ་དུ་བསྟན་པའི་སྦྱོར་བ་རྣམས་ཐོས་བསམ་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པས་མཆོག་མ་ཡིན་ལ། འདིར་བསྟན་པ་ནི་བསྒོམས་པས་བྱང་བར་བྱ་བས་སྦྱོར་བ་ཁྱད་པར་ཅན་དག་གིས་རྣམ་པ་རྣམས་སྒོམ་དགོས་ན་སྦྱོར་བ་དེ་དག་སྦྱོར་བ་སྒོམ་པ་པོ་མེད་པར་བརྗོད་མི་ནུས་པས་སོ། །ཀྱང་ནི་སྦྱོར་བ་མེད་པར་རྣམ་པ་སྒོམ་མི་ནུས་པར་མ་ཟད་སྦྱོར་བ་པོ་མེད་ན་ཡང་སྦྱོར་བ་བརྗོད་མི་ནུས་པའོ། །མདོའི་འབྲེལ་ནི། རྣམ་པ་གསུངས་པ་དང་བརྒྱ་བྱིན་ལ་ཡུམ་ཟབ་མོ་འདི་གང་གིས་ཐོས་པ་དེ་དག་སྔོན་གྱི་རྒྱལ་བ་ལ་བསྙེན་བཀུར་བའོ་སྙམ་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟོགས་པ་སྐྱེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི། ཉན་པ། ལེན་པ། འཛིན་པ། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི༑ ཡུམ་འདི་གཙོ་ཆེར་མཉན་པའི་སྟོད་ཡིན་ནོ། །གང་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དམིགས་ཏེ་གཙུག་ལག་ཁང་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ལྷག་པར་བྱ་བ་བྱས་པ་དང་། བསོད་སྙོམས་འབུལ་བ་ལ་སོགས་པས་སངས་རྒྱས་དེ་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྲུན་པ་སྟེ་བསྐྱེད་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་མགོན་དང་བཅས་པ་དེས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པའི་ཁྱད་པར་གསུམ་དང

ལྡན་པ་སྟེ། ཡུམ་འདི་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་དག་གི་རྣ་ལམ་དུ་གྲག་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་ཀྱང་སྔོན་གྱི་རྒྱལ་བ་ལ་བྱ་བ་བྱས་པའོ། །གང་གི་རྣ་ལམ་དུ་གྲག་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ནས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་མང་པོ་བསྙེན་ཏེ་བསྙེན་བཀུར་བ་ནི་ཚིག་གློ་ལ་ལེན་པའི་སྐོར་དུ་དམ་པ་རྣམས་བཞེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྷག་མ་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ༔ །བཟུང་བཅངས་བཀླགས་ཀུན་ཆུབ་པར་བྱས་ནས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ནི་སངས་རྒྱས་མང་པོ་ལ་བསྙེན་བཀུར་བྱས་པའོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི༔ སངས་རྒྱས་རྣམས་བསྙེན་བཀུར་ནས་ཟབ་ཚོམ་གྱི་དོན་ཀུན་འདྲི་བ་ནི་དོན་མི་བརྗེད་པར་འཛིན་པའི་སྐོར་དེ། སྔོན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ཡོངས་སུ་དྲིས་ཡོངས་སུ་ཞུས་བསྙེན་ཅིང་བསྙེན་བཀུར་བའོ། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ནི། སངས་རྒྱས་སོགས་ཀྱི་དྲུང་དུ་བསྙེན་ནས་སྦྱིན་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བར་ལ་སྦྱོད་པ་ནི་སོགས་པས་མཚན་ཉིད་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྐོར་དེ། སྔོན་གྱི་སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་མང་པོ་ལས་སྦྱིན་པ་ནས་བསམ་གཏན་གྱི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་བར་ལ་སྤྱད་པའོ། །དེ་དག་གིས་སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་མང་པོ་ལས་ཡུམ་ལ་སྦྱར་བའོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། བཞེད་དོ། །གང་ནས་འདས་ད་ལྟར་གྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་དགེ་རྩ་བསྐྲུན་ཅིང་སྤྱངས་པ་སྟེ། དེ་དག་ལ་གཙུག་ལག་ཁང་དང་བསོད་སྙོམས་ཕུལ་བས་དང་པོར་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་ས་བོན་ཐོབ་པ་དང་། སྦྱིར་ཞེས་པ་སྦྱོར་བ་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་ཡོད་པར་སྟོན་པའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་ལུས་ཀྱིས་བསྙོར་བ་དང་སོགས་པས་ངག་གིས་དོན་བཞིན་དུ་བསྟོད་པ་དང་ཡིད་ཀྱིས་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པའི་བསྙེན་བཀུར་གྱིས་མཉེས་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་ཟབ་ཚོམ་ཟ་བའི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཞུས་ཤིང་རྒྱུ་མཚན་ཡོངས་སུ་འདྲི་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དྲུང་དུ་སྦྱིན་སོགས་ཕར་ཕྱིན་བཅུ་སྒྲུབ་པ་སྟེ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། བཞི་ག་ཡང་ཐེག་ཆེན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་

བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་རྣམས་ནི་འོ། །གང་དུ་ན། རྣམ་པ་བརྒྱ་དོན་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཏེ་བརྗོད་བྱ་ཅན་གྱི་ཡུམ་འདིའི་གཞུང་ཉན་པ་དང་འཛིན་པ་དང་དེའི་དོན་མི་བརྗེད་པ་དང་མཚན་ཉིད་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྣོད་བཞི་ཡིན་པར་རོ། །གང་གིས་ན། སངས་རྒྱས་དང་སོགས་པས་བྱང་སེམས་ཀྱིས་སོ། །འདིའི་ཡུམ་ལ་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཞེས་པ་ནི་རྟེན་འདི་དག་གིས་རྣམ་པ་སྒོམ་པ་དང་མདོའི་བརྗོད་བྱ་རྣམ་པར་འདུས་པ་ལ་དགོངས་སོ། །འགྲེལ་པ་གཞན་ལས་དང་པོ་ཉིད་ལ་བཤེས་གཉེན་སྦྱོར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སྦྱོར་བ་སྒོམ་པ་པོ་བསྟན་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་སྦྱོར་བ་རང་གི་ངོ་བོ་གསུངས་སོ། །མདོའི་འབྲེལ་ནི། ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆེན་ཡུམ་ལ་གནས་པ་དང་སྦྱོར་བ་ལགས་ཞེས་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དྲིས་པའི་ལན་དུ་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི༔ སྦྱོར་བ་དེ་ནི་དབྱེ་གཞིའོ། །དབྱེ་ངོ་ནི། ས་མཚམས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དང་བཅས་པ་ཉི་ཤུའོ། །དེ་དག་གང་ན། གཟུགས་དང་སོགས་པས་མ་འདྲེས་པའི་བར་ལ་ཞེན་ནས་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་མི་གནས་པའི་སྦྱོར་བ་སྟེ། བྱང་ཆེ་གཟུགས་ལ་མི་གནས་པ་དེ་གང་གི་ཆེ་གཟུགས་ལ་མི་གནས་པ་དེའི་ཆེ་གཟུགས་ལ་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མ་འདྲེས་པའི་བར་ལ་གསུངས་སོ། །གཟུགས་སོགས་དེ་ལ་ཞེན་ནས་སྦྱོར་བ་བཀག་པའི་ཕྱིར་མི་སྦྱོར་བ་ཉིད་སྦྱོར་བ་ཡིན་པ་སྟེ། བྱང་ཆེན་གཟུགས་ལ་སྦྱོར་བར་མི་བྱེད་དེ་གང་གི་ཆེ་གཟུགས་ལ་སྦྱོར་བར་མི་བྱེད་པ་དེའི་ཆེ་གཟུགས་ལ་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་དེ་ལྟར་རོ། །གཟུགས་སོགས་དེའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཟབ་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཟབ་པའི་སྦྱོར་བ་སྟེ། གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཟབ་པའི་ཕྱིར་ཡུམ་ཟབ་བོ། །ཞེས་སོ། །གཟུགས་སོགས་དེ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཏིང་དཔག་དཀའ་བར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ལམ་ཤེས་ཀྱི་གཏིང་དཔག་དཀའ་བའི་སྦྱོར་བ་སྟེ། གཟུགས་གཏིང་དཔག་དཀའ་བའི་ཕྱིར་ཡུམ་གཏིང་དཔག་དཀའ་བའོ། །ཞེས་སོ། །གཟུགས་སོགས་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ཚད་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཚད་མེད་པའི་སྦྱོར་བ་སྟེ། གཟུགས་ཚད་མེད་

པའི་ཕྱིར་ཡུམ་ཚད་མེད་པའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་དང་པོ་ལྔ་ལ་རྒྱུ་མཚན་གྱི་སྒྲ་སྦྱོར་བས་ནི་མིང་ལྔ་འཕངས་པ་དང་། དྲུག་པ་དང་བཅུ་གསུམ་པ་དང་བཅུ་བཞི་པ་ལ་ཕྱིར་གྱི་སྒྲ་སྦྱར་བ་ནི་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་མཚོན་པ་ཡིན་པས་དོན་བཅུ་གཉིས་ཤུགས་ལ་འཕངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་མདོ་ལས་གཟུགས་ནས་མ་འདྲེས་པའི་བར་ལ་ཟབ་གཏིང་དཔག་དཀའ་ཚད་མེད་ཅེས་བྱ་བར་མི་སྤྱོད་ན་ཡུམ་ལ་སྤྱོད་པར་གསུངས་པའི་འཐད་པར་དེ་དག་གི་ཟབ་པ་སོགས་གསུམ་དེ་དག་མིན་པར་གསུངས་པ་ཚན་པ་གསུམ་གྱིས་སྦྱོར་བ་དེ་གསུམ་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་དུ་གསུངས་པར་ཉི་སྣང་དང་ལེ་བརྒྱད་མར་རོ། །གཞན་ཡང་སྦྱོར་བ་དེ་གསུམ་ཟབ་པ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་། བླ་ན་མེད་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་དབང་དུ་མཛད་པར་ཉི་སྣང་ལས་སོ། །དེ་ལ་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ནི། གཞི་ལམ་རྣམ་པའི་སྐྱེ་མེད་གསུམ་ལ་མི་སྐྲག་པ་སྐྱེ་དཀའ་སླའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཡིན་ལ། བྱང་ཆུབ་གསུམ་དང་སྦྱར་བ་ནི། མཁྱེན་གསུམ་རིམ་པ་ལྟར་ཐ་མལ་བའི་བློ་ལས་ཟབ་པ་དང་། ཉན་རང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་།ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་མེད་པས་དེ་དག་ལ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་སྟེ་བྱང་ཆུབ་པའི་དོན་ནི་རྟོགས་པའོ། །ཤཱཀྱ་པས་ཐ་མ་གསུམ་ལ་ཡང་སྒྲ་ཁོང་ནས་བརྟོན་ཏེ་དེ་ལ་སྦྱོར་བ་བཀག་ཅེས་པ་དང་སྦྱར་ནས་ཟབ་གཏིང་དཔག་དཀའ་ཚད་མེད་པ་གསུམ་ལ་སྤྱོད་པ་བཀག་པ་གསུམ་ཡང་བྱས་ནས་སྦྱོར་བ་ཉེར་གསུམ་དུ་བྱེད་དེ། སྤར་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ལ་དྲངས་པའི་མདོའི་དོན་དུ་བཞེད་དོ༎ །འབད་པའི་ཚོགས་ཆེན་པོས་དུས་ཡུན་རིང་མོ་ནས་བྱང་ཆུབ་རྟོགས་ཤིང་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་དེའི་སྦྱོར་བ་ནི། ཡུམ་ཟབ་མོ་འདི་ཐོས་ནས་དངང་བར་འགྱུར། ཀུན་ཏུ་སྐྲག་པར་འགྱུར། ཀུན་ཏུ་སྐྲག་པས་ཟིན་པར་འགྱུར་དུ་མཆི་བས་སོ། །ཞེས་སོ། །འདི་ཡུམ་ཟབ་མོ་ཐོས་པ་ན་སྐྲག་སྟེ་སྤངས་པས་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བའི་ལས་སོག་པས་ཚོགས་ཆེན་པོ་དང་ཡུན་རིང་པོ་དགོས་པའོ། །ཆོས་ཉིད་ལ་མི་དངང་བ་སོགས་དང་ལྡན་ཞིང་རྫི་ལམ་ན་ཡང་ཕྱིན་དྲུག་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གསུམ་ལས་མི་འདའ་བར་ལུང་བསྟན་འཐོབ་པས་ལུང་བསྟན་པའི་སྦྱོར་བ་སྟེ། བྱང་ཆེན་ཡུམ་ཟབ་མོ་འདི་ཐོས་ནས་དངང་བར་མི་འགྱུར། ཀུན་ཏུ་སྐྲག་པར་མི་འགྱུར། ཀུན་ཏུ་སྐྲག་པས་ཟིན་པར་མི་

འགྱུར་བ་དེ་དག་ནི་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་ལུང་བསྟན་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར་
ཏེ༑ དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཅིག་གམ་གཉིས་སམ་གསུམ་ལས་མི་འདའ་བར་དེ་ནས་བླ་མེད་
རྫོགས་བྱང་དུ་ལུང་བསྟན་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །ཡུམ་གྱི་རྟོགས་པ་རང་ལ་བྱུང་བ་
དེ་འཛིན་པ་སོགས་ཀྱིས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་བྱེད་པའི་སྒྲུབ་པ་ནི། ཡུམ་འདི་བདག་ཉིད་ལ་སྐྱེད་པར་
འགྱུར་ཏེ་བསྐྱེད་ནས་ཀྱང་འཛིན་པར་འགྱུར་ཞེས་པ་ནས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་འགྱུར་
བ་དེ་དག་ནི་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་ལུང་བསྟན་པར་འགྱུར་བའམ། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་འགྱུར་ལེགས་
སོ༑ ༑ཞེས་སོ། །རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ཆད་ཀྱི་ཆོས་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྒྲུབ་པ་ནི། བྱང་ཆེན་
ངེས་དེ་སླན་ཆད་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སའམ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སས་འཇིགས་པར་མི་བགྱིའོ་ཞེས་སྐྱེས་
བུ་འབྲོག་དགོན་པ་དཔག་ཚད་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོ་ནས་བྱུང་བས་གྲོང་སོགས་ཀྱི་མཚན་མ་མཐོང་བ་
ན་ཆོམ་རྐུན་སོགས་ཀྱི་འཇིགས་པ་མེད་པའི་དཔེས་གསུངས་སོ། །ཡུམ་འཛིན་པ་སོགས་ཀྱི་ལུང་
བསྟན་པ་དང་ཉེ་བ་བར་ཆད་མེད་པ་དང་བཅས་པའི་སྒྲུབ་པ་ནི། མི་ཞིག་རྒྱ་མཚོའི་ཆུ་ནི་ལྟ་ཕྱིར་
འགྲོ་བ་ཡིས། །གལ་ཏེ་ཤིང་དང་ནགས་ཚལ་རི་མཐོང་ད་དུང་རིང་། །ཅི་སྟེ་རྟགས་མ་མཐོང་ན་རྒྱ་
མཚོ་ཆེན་པོ་ནི། །ཉེ་བར་གྱུར་ཏོ་སྙམ་སྟེ་དེ་ལ་སོམ་ཉི་མེད། །ཅེས་སོ། །དེ་ནི་རི་ཤིང་གི་མཚན་
མ་དང་འདྲ་བའི་མཐོང་སྣང་གི་རྟོགས་པ་རགས་པ་རྣམས་ཆོས་མཆོག་ཏུ་མི་སྣང་བར་གྱུར་པ་ན་རྒྱ་
མཚོ་དང་འདྲ་བའི་མཐོང་ལམ་བྱང་ཆུབ་ལ་ཉེ་བར་ཤེས་པའོ། །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དང་ཉེ་བའི་
སྒྲུབ་པ་ནི། དཔྱིད་དུས་བཟང་ལ་སྡོང་པོ་ལོ་མ་ལྷགས་གྱུར་ན། །ཡལ་གས་རིང་པོར་མི་ཐོགས་ལོ་
འབྲས་མེ་ཏོག་སྐྲུན། །ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་འདི་སུ་ཡི་ལག་ཐོབ་པ། །རིང་པོར་མི་ཐོགས་འདྲེན་
པ་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་འཐོབ། །ཅེས་ཏེ་ལོ་འདབ་རློན་པ་ལྟ་བུའི་ཆོས་མཆོག་ཕྱིན་གྱི་རྟོག་པ་རྣམས་
སྤངས་ནས། ལོ་འདབ་གསར་པ་ལྟ་བུའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་གསར་པའི་རྗེན་དུ་གྱུར་པས་བྱང་ཆུབ་
ལ་ཉེ་བར་ཤེས་པའོ། །རྫོགས་བྱང་དུ་སྨྱུར་དུ་བྱང་ཆུབ་པའི་སྒྲུབ་པ་ནི། དཔེར་ན་བུད་མེད་སྦྲུམ་གང་
སྡུག་བསྔལ་ཉེར་གྱུར་པ། །དེ་ནི་དེ་ཡི་བཙའ་བའི་དུས་ལ་བབ་ཅེས་བྱ། །དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའ་རྒྱལ་བའི་ཤེས་རབ་ཉན། །དགའ་དང་འདུན་པ་སྐྱེད་པས་མྱུར་དུ་བྱང་ཆུབ་རེག །ཅེས་སོ། །སྐྱེ་བོ་ལ་ཕན་བདེའི་ཕྱིར་དུ་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་ཅིང་བསྐུལ་བའི་གཞན་དོན་གྱི་སྦྱོར་བ་ནི། བདག་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་ལ་གཞན་ཡང་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་ལ་ཡང་དག་པར་སྐུལ་ལོ་ཞེས་སོ། །ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ཚུལ་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པར་མཐོང་བའི་སྦྱོར་བ་ནི། བྱང་ཆེ་ནམ་གཟུགས་ཀྱི་འཕེལ་བ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་། ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་འཕེལ་བ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་བ་དེའི་ཚེ་བྱང་ཆེན་གྱི་ཡུམ་སྒོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་འགྲིབ་པ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་རོ། །ཆོས་དཀར་པོའི་ལས་དང་ཆོས་མིན་ནག་པོའི་ལས་ལ་སོགས་པ་ཡང་དག་པར་མི་མཐོང་བའི་སྦྱོར་བ་ནི། བྱང་ཆེ་ཆོས་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ཞེས་སོ། །གཟུགས་སོགས་ལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་མི་མཐོང་བ་མི་རློམ་པའི་སྦྱོར་བ་ནི། བྱང་ཆེ་གལ་ཏེ་གཟུགས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཅེས་བྱ་བར་འདུ་ཤེས་པ་མེད། ཚོར་བ་འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཅེས་བྱ་བར་འདུ་ཤེས་པ་མེད་ན་ཡུམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །གཟུགས་སོགས་དང་དེའི་མཚན་མ་དང་དེའི་ངོ་བོར་མི་ཞེན་པ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སྦྱོར་བ་སྟེ། བྱང་ཆེ་གཟུགས་སུ་མི་རྟོག་རྣམ་པར་མི་རྟོག །གཟུགས་ཀྱི་མཚན་མར་དང་གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་མི་རྟོག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཅེས་སོ། །ཤཱཀྱེས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་སོགས་གསུམ་གྱིས་གཟུགས་དང་མཚན་མ་སོགས་གསུམ་དུ་མི་རྟོག་པར་བཤད་དོ༑ །འབྲས་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དྲུག་གཞན་ལ་སྦྱིན་པའི་སྦྱོར་བ་ནི། ཡུམ་ནི་རིན་པོ་ཆེའི་ཕུང་པོ་སྟེ། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་དང་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་དང་དགྲ་བཅོམ་པ་ཉིད་དང་། རང་བྱང་ཆུབ་ཉིད་དང་། བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་རིན་པོ་ཆེ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པས་སོ། །ཞེས་སོ། །གནས་ངན་ལེན་ཐ་མོ་དག་པར་བྱེད་པའི་སྦྱོར་བ་ནི། ཡུམ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕུང་པོ་ལགས་སོ་ཞེས་སོ། །རིན་པོ་ཆེ་དང་འདྲ་བར་

བར་ཆད་མེད་པས་ཞག་ནས་ལོའི་བར་གྱིས་འདྲི་བ་སོགས་ལ་བརྩོན་པ་མི་གཏོང་བ། ས་མཚམས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ནི། གལ་ཏེ་ཟླ་བ་གཅིག་གིས་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་དང་བཅང་བར་བྱ་བ་དང་བཀླག་པར་བྱ་བ་དང་ཁ་ཏོན་དུ་བྱ་བ་དང་། ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱ་བ་དང་བསྒོམ་པར་བྱ་ནའང་དེས་དེ་བཞིན་དུ་བསྒོམ་པར་བྱ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །ལོའི་བར་གྱིས་བསྒོམ་པར་བྱ་ནའང་དེས་དེ་བཞིན་དུ་བསྒོམ་པར་བྱ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །ལོ་ཕན་ཆད་མ་སློས་པ་ནི་དེ་ཙམ་གྱིས་དུས་ཚིགས་སྤོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ལོ་ཉིད་སླར་འཁོར་བས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་དང་། ཁྱད་པར་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྦྱོར་བ་སྐྱེད་ཚུལ་དང་། སྐྱེས་པའི་སྦྱོར་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་ཀུན་གྱི་སྦྱོར་བ་དེ་བསྐྱེད་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ལྔའོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི། མི་གནས་པའི་སྦྱོར་བ་ནས་ཚད་མེད་པའི་སྦྱོར་བ་ལ་ཐུག་པ་སྟེ་དེ་ལྟར་ནའོ། །དེ་གང་ན། གཟུགས་སོགས་ལ་མི་གནས་པ་སྟེ་ཞེན་ནས་གནས་བྱར་མི་བདེན་པར་རྟོགས་པའི་དོན་དེའི་མིང་ནི་དང་པོའོ། །གཟུགས་སོགས་དེ་དག་ལ་ཞེན་ནས་མི་སྦྱོར་བ་ཉིད་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་སྦྱོར་བ་ཡིན་པའི་དོན་དེའི་མིང་ནི་གཉིས་པ་སྟེ། གནས་པ་དང་སྦྱར་བྱར་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། གཟུགས་སོགས་ལ་དཔྱད་ན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །དེ་གཉིས་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ལ་ཞེན་པ་འགོག་པས་གནས་པ་དང་རྣལ་འབྱོར་བཀག་པ་ཞེས་བྱའོ། །རྣམ་གྲངས་སུ་ན་གཟུགས་སོགས་སྦྱར་བྱའི་གནས་སུ་མེད་པ་དང་། དེར་རྟོགས་པ་ཉིད་ཐ་སྙད་དུ་སྦྱོར་བ་ཡིན་པར་རྟོགས་པ་ཡང་མདོའི་དོན་ནོ། །གཟུགས་སོགས་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཟབ་པ་དང་། གཏིང་དཔག་དཀའ་བ་དང་། ཚད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་དོན་དེའི་མིང་གསུམ་ནི་རིམ་པ་ལྟར་ཕྱི་མ་གསུམ་མོ། །ཟབ་པ་སོགས་གསུམ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་སྤྲོས་བྲལ་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །འགྲེལ་ཆེན་གཉིས་སུ་གནས་པ་མི་དམིགས་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་རྟོག་པ་མེད་པ་དང་མཐའ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་དོན་གྱིས་ཞེས་ཟབ་སོགས་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་མཚན་དུ་སྦྱར་བའི་དགོངས་པ་ནི། གཞི་ཐ་སྙད་དུ་རྟེན་ཡིན་ཡང་དོན་དམ་པར་གནས་བྱར་མེད་པ་དང་ལམ་

དྲི་མ་དང་བཅས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཚད་ཆད་པ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་རྟོགས་ཞེས་པ་སྔ་མ་གཉིས་ཀྱི་མཐར་ཡང་སྦྱོར་བ་ནི་རྒྱན་སྣང་མ་མཐོང་བར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ལྔ་གསུངས་པ་ནི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དུ་མ་ཞེན་པར་བྱས་ཏེ་སྐྱེ་མེད་གསུམ་བསྒོམས་ན་ཟབ་པ་སོགས་གསུམ་རྟོགས་པའི་སྦྱོར་བ་རྣམས་སྐྱེའོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱན་སྣང་ལས། གང་གི་ཚེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཟབ་པོ་སྙམ་དུ་མངོན་པར་མ་ཞེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མི་གནས་པ་དེའི་ཚེ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ཟབ་པའི་སྦྱོར་བ་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་གང་གི་ཚེ་ཟབ་པོ་སྙམ་དུ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་དུ་མི་བྱེད་པ་དེའི་ཚེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཟབ་པ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་མི་གནས་ཏེ། དེ་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་དང་གནས་པ་བཀག་པས་ཟབ་མོའི་སྦྱོར་བའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཏིང་དཔག་བཀའ་བ་དང་ཚད་མེད་པའི་སྦྱོར་བའི་དོན་དག་ཀྱང་འདིའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྔར་གྱི་ཐབས་དེས་བསྐྱེད་པའི་སྦྱོར་བ་ནི་བཅོ་ལྔའོ། །དེ་དག་གང་ན་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་གཏིང་དཔག་དཀའ་ཚད་མེད་པ་གསུམ་ལ་སྐྲག་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་སོགས་པས་དངང་བ་ཀུན་ཏུ་སྐྲག་པ་སྐྱེ་བའི་སྐྱབ་པ་དང་ལྡན་པ་དེའི་མིང་ནི་ཚོགས་ཆེན་པོས་ཡུན་རིང་མོ་ཞིག་ནས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བའི་སྦྱོར་བའོ། །འདི་ལས་དང་པོ་པའི་སར་བཞེད་པས་ཚོགས་ལམ་ནས་བཞག་ལ། དེ་ཡང་དེ་ལ་དབང་པོ་གཉིས་སུ་བྱས་པའི་བརྟུལ་པོ་འབའ་ཞིག་ལ་བྱ་སྟེ། འདི་སྦྱོར་བ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་འགལ་ཟླ་སྐྲག་པ་དེ་ཡིན་པས་སོ། །དེས་ན་འདིས་ཚོགས་ཆེན་པོས་འཐོབ་ལ་ལྟག་མ་རྣམས་ཀྱིས་བདེ་བླག་ཏུ་འཐོབ་བོ། །དེའི་ཕྱིར་མ་ཞེན་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཡུལ་གསུམ་རྟོགས་པ་ནི་བདུན་པ་ནས་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནས་མིང་ཉིའི་བར་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱི་མཇུག་དང་། སྦྱོར་བ་ཞེས་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་མཐར་སྦྱར་ཞིང་སོགས་ནི་མཐའི་གསལ་བྱེད་ཡིན་པས་ཐམས་ཅད་ལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཤེར་ཕྱིན་ནི་སྐྱེ་མེད་གསུམ་ལ་མི་སྐྲག་མི་དངང་ཀུན་ཏུ་མི་སྐྲག་པ་ནི་ལུང་བསྟན་པ་འཐོབ་པ་དང་། འདི་ཚོགས་ལམ་པ་དབང་རྣོན་དང་རྟེན་ནས་ཏེ། ཟབ་

སོའི་དོན་ལ་སོམ་ཉི་མེད། །ཅེས་སོ། །ཡུམ་ཐོས་ནས་ཡང་དག་པར་འཛིན་པ་དང་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་བར་ནི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཉིད་དང་། འདི་རྩེ་མོ་ནས་ཏེ། ཆོས་ཉིད་ལྡན་པར་འགྲོ་ཉིད་དང་། །ཞེས་སོ། འགལ་རྐྱེན་བར་ཆད་ཀྱི་ཆོས་སོ་གཉིས་སྤོང་བ་དང་། མཐུན་རྐྱེན་རྣམ་མཁྱེན་ཡིད་བྱེད་སྐྱེད་པ་ནི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། འདི་བཟོད་པ་ནས་ཏེ། གཞན་གྱིས་བགྲི་བར་མི་བཏུབ་དང་། །ཞེས་སོ། །རྟག་ཏུ་མཉམ་གཞག་ཏུ་སྦྱོར་བྲལ་གྱི་ཆོས་སྒོམ་པ་དང་། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་དེ་འཛིན་འཆང་སོགས་བྱེད་པ་ནི་བར་ཆད་མེད་པ་དང་། འདི་ཆོས་མཆོག་ནས་ཏེ་མཐོང་ལམ་ལ་བར་མ་ཆད་དུ་སྦྱོར་བས་སོ། །ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་གསར་དུ་ཐོབ་པའི་རྟེན་དང་། དེ་ཕྱིན་གྱི་ཟག་མེད་སྐྱེད་པའི་རྟེན་ནི་ཡང་དག་པར་མངོན་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཉེ་བ་དང་། འདི་མཐོང་ལམ་ནས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ལ་ནི་ཉེ་བར་དང་ཞེས་དང་། ཟག་མེད་གསར་པར་བཤད་པས་སོ། །སྦྱོར་བའི་འབྲས་བུ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་ལོངས་སྤྱོད་མངོན་པར་འགྲུབ་པ་ནི་མྱུར་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། འདི་ས་གཉིས་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་ཏེ། རྒྱུད་བླ་ལས། ས་བདུན་རྗེས་འབྲལ་དྲི་མ་རྣམས། །མངལ་སྦུབས་དྲི་མ་དག་དང་མཚུངས། །མངལ་སྦུབས་བྲལ་འདྲ་མི་རྟོག་པའི། །ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་སྨིན་པ་བཞིན། །ཞེས་མ་དག་ས་བདུན་གྱི་དྲི་མ་རྣམས་བཅའ་བར་ཉེ་བའི་མངལ་སྦུབས་ལྟ་བུ་དང་། ས་བརྒྱད་པ་ཡན་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་ཐོབ་པ་མངལ་སྦུབས་ལས་གྲོལ་བ་བཙས་པའི་གནས་སྐབས་ལྟ་བུར་གསུངས་ཤིང་། འདི་མདོ་ལས་སྦྲུམ་མ་བཙའ་བར་ཉེ་བའི་དཔེས་གསུངས་པས་སོ། །སྔ་མར་ས་དང་པོ་བཤད་ཀྱང་འདིར་བྱང་ཆུབ་ཉེ་བ་དེ་ལ་བཤད་ཟིན་པས་ས་གཉིས་པ་ནས་བཟུང་ངོ་། །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་ཅིང་གཞན་ཡང་དེ་ལ་འགོད་པ་ནི། གཞན་གྱི་དོན་དང་། ཡོན་སྐྱོན་ལ་འཕེལ་འགྲིབ་མཐོང་ཡང་ཆོས་ཉིད་ལ་འཕེལ་འགྲིབ་དང་སྐྱེ་འགག་ཀུན་བྱང་སོགས་མི་མཐོང་བ་ནི་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པ་དང་། འདོད་ཁམས་དང་ཁམས་གཉིས་དེ་དག་སོགས་གསུམ་དུས་གསུམ་སོགས་སུ་མི་དམིགས་པ་ནི། ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་དང་། སོགས་པས་ཁམས་གསུམ་ལ་སོགས་པར་མི་དམིགས་པ་དང་། གཟུགས་དང་སོགས་པས་ཚོར་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་

ལ༔ བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་རྣམ་པར་དང་། གཞལ་བསམ་དུ་མེད་པར་ཞེན་པའི་རློམ་པ་མེད་པ་ནི་གཟུགས་སོགས་ལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་རྣམ་པ་འགོག་པ་དང་འབྲས་བུ་གཟུགས་དང་གཟུགས་དེའི་མཚན་མ་རྒྱུ་དང་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་དང་ཚོར་སོགས་ཀྱི་ཡང་དེ་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ནི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའོ། །རྣམ་གྲངས་སུ་ནི་འདི་དག་གཟུགས་སོ་ཞེས་སྤྱི་ཙམ་དུ་དང་། འདི་དག་གཟུགས་ཀྱི་མཚོན་བྱེད་མཚན་མ་ཞེས་མཚན་ཉིད་དུ་དང་། འདི་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཞེས་མཚན་གཞིར་མི་རྟོག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའོ། །དེ་ལྟར་གཞན་དོན་བྱེད་པ་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པར་རྟོགས་པ། མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་པ། ཆོས་ཉིད་དུ་མི་རློམ་པ། ཆོས་ཅན་དུ་མི་རྟོག་པའི་ཚ་ནས་སྟོར་བཞག་པ་དེ་ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཏེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། རྣམ་ཀུན་དོན་ཡོད་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་ས་བརྒྱད་པ་ཡན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གཞན་དོན་དུ་འགྱུར་བར་གསུངས་ཤིང་། བྲི་འཕེལ་མེད་པའི་དོན་དང་རྣམ་པ་མི་རྟོག་པ་ལ་དབང་བའི་རྟེན་དུ་གསུངས་པས་སོ། །འབྲས་བུ་དང་པོ་རྒྱུན་ཞུགས་དང་ལྷག་མ་རྣམས་མཐོང་བ་སྟེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ནི་འབྲས་བུ་རིན་པོ་ཆེ་སྦྱིན་པ་དང་། འདི་ས་དང་པོ་ནས་ཡོད་ཀྱང་དགུ་པ་ནས་སོ་སོ་རིག་བཞི་ཐོབ་པས་དེའི་སྒོ་ནས་སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་པས་གཙོ་བོ་དེ་ལ་བཞག་གོ །གཟུགས་དང་ཚོར་བ་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་དག་པར་བསྒོམས་པས་སྒྲིབ་པ་སྤོང་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་ནི་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། འདི་ས་བཅུ་པ་ནས་ཏེ་མཆོག་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་མཐར་ཐུག་པ་ཞེས་གསུངས་ལ་སྤྱི་མ་རྣམས་མཐར་མ་ཐུག་ཅིང་སངས་རྒྱས་སར་སྦྱོར་བ་མེད་པས་སོ། །ཡུམ་འདྲི་བ་སོགས་ལ་ལོ་སྐོར་དུ་དང་ཟླ་བ་དང་ཞག་ཏུ་མངོན་པར་བརྩོན་པ་མི་འདོར་བ་ནི་ས་མཚམས་ལའམ་ས་མཚམས་ཀྱི་སྦྱོར་བའོ། །འདི་ཚོགས་ལམ་ནས་ས་བདུན་པའི་བར་ཏེ་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་ནི་དེ་ལྟར་ས་མཚམས་ཀྱིས་ཕྱེ་ནས་བྱེད་མི་དགོས་པས་སོ། །འདི་ནི་སྦྱོར་བ་བཅུ་བཞིའི་རྒྱུར་གསུངས་སོ༔ །དེ་ལྟར་སྐྱེད་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྦྱོར་བ་ལྔ་ཡང་དག་པ་ཡིན་མིན་དུ་སྐྱེས་པའི་སྦྱོར་བ་བཅོ་ལྔ་སྟེ་ཕྱིར་ན་སྦྱོར་བ་ཉི་ཤུའོ། །དེས་ན་སྦྱོར་ལམ་དུ་བཞག་པ་བཞི་ལ་ལུང་བསྟན་མ་ཐོབ་ཅིང་

དེ་ལ་ཉེ་བར་གསུངས་པས་ས་བརྒྱད་པ་ནས་དེ་དག་འཛོག་པ་མི་འཐད་ལ། བྱང་ཆུབ་ཉེ་བ་མཐོང་ལམ་ནས་བཞག་ཅིང་སྦྱོར་ལམ་དུ་སྐྱེ་མེད་གསུམ་ལ་སྒོམ་བྱུང་གི་ངེས་པ་ཐོབ་པས་མི་སྐྲག་པའི་ཕྱིར་སྔོན་གྱི་མཁས་པ་འབྲི་ཨར་གྱིས་བཅོ་ལྔའི་ས་མཚམས་དེ་ལྟར་བཞག་པ་ཉིད་རིགས་སོ། །བུད་ཧྲ་ཤྲཱིས་ས་མཚམས་དེ་ལྟར་བྱས་པར་འཆད་པ་ནི་དེའི་འགྲེལ་པ་ན་མེད་ལ་རང་བཞིན་དང་གནས་སྐབས་སུ་བྱེད་ནའང་ཉེ་ཤུ་པ་གནས་སྐབས་སུ་བྱེད་པ་ནི་བུད་ཧྲ་ཤྲཱིའི་ནོར་བའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྦྱོར་བ་དེ་དག་གི་གོ་རིམ་ཡང་རྒྱན་སྣང་ལས། འདི་ལྟར་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པས་གནས་པ་མི་སྦྱོར་བའི་སྦྱོར་བ་ལ་མངོན་པར་བརྟོན་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གི་ཟབ་པ་ཉིད་དང་གཏིང་དཔག་དཀའ་བ་ཉིད་དང་ཚད་མེད་པ་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་སྦྱོར་བ་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ལས་དང་པོ་པས་ནི་ཚེགས་ཆེན་པོས་འཐོབ་བོ། །དེ་ལས་གཞན་པས་ནི་ལུང་བསྟན་པ་དང་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ས་བདེ་བླག་ཏུ་ཐོབ་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་མི་འབྲལ་བར་འགྱུར་ཞིང་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ལ་ཉེ་བར་འགྱུར་བ་དང་མྱུར་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པར་འགྱུར་བའོ། །དེ་ནས་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་ཅིང་འཕེལ་བ་མེད་པ་དང་འགྲིབ་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ༑ ༑དེ་ནས་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་དང་། གཟུགས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་ལ་འདུ་ཤེས་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ནི། འབྲས་བུ་རིན་པོ་ཆེ་སྦྱིན་པས་མཆོག་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་མཐར་ཐུག་པར་འགྱུར་བ་ནི་སྔ་མ་ཁོ་ནར་ལོ་སྐོར་གྱི་སྦྱོར་བས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་པ་ཡིན་པས། སྦྱོར་བའི་གོ་རིམ་ནི་མངོན་པར་རྟོགས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །མངོན་རྟོགས་ཀྱིས་ཕྱེ་བ་ནི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་སྐྱེ་རིམ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་དང་པོ་ལྔ་དྲུག་པའི་གོང་དུ་སྐྱེས་པར་མི་བཟུང་སྟེ། གཞན་དུ་ན་དྲུག་པ་ལས་དང་པོ་བའི་སྦྱོར་བར་མི་རུང་བས་སོ། །དེས་ན་སྔ་མ་ལྔས་སྤྱིར་སྦྱོར་བ་སྐྱེད་ཚུལ་བསྟན་ཏེ་སྐྱེད་པ་ན་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་མ་ཞེན་པ་དགོས་པས་དང་པོ་གཉིས་དང་ཡུལ་རྟོགས་ཚུལ་གསུམ་འབྱུང་བར་དེ་

ནས་གསུམ་གྱིས་བསྟན་ཏོ། །ས་མཚམས་ལ་ཡང་ཀུ་མཱ་ར་ཤྲཱིས་དེ་ལ་དང་པོ་ལྔ་ནི། ཚོགས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་བསྡུས་ལ། བཅོ་ལྔ་ནི་སྦྱོར་ལམ་ནས་ས་བཅུ་པའི་བར་གྱིས་བསྡུས་སོ། །ཞེས་དང་། ཚིག་གསལ་ལས། འདིར་ཡང་སྦྱོར་བ་ནི་ཉི་ཤུ་ཞེས་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་ནི། ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་བཞི་ཆར་གྱིས་ཐུན་མོང་དུ་སྦྱར་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སྦྱོར་ལམ་ལ་བཞག་པ་གཉིས་མི་འཐད་པ་རྟོགས་སླ་ལ། ཤེར་འབྱུང་གིས་དེ་ལྟར་ན་སྦྱོར་བའི་ལམ་ལ་རྣམ་པ་ལྔ་དང་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་གཅིག་དང་སྒོམ་པའི་ལམ་ལ་ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་པས་དགུ་དང་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་ལ་གསུམ་དང་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་ལ་གཉིས་ཏེ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་རིམ་པས་ལམ་ལྔ་བསྡུས་པའི་སྦྱོར་བ་ཉི་ཤུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་མཐོང་ལམ་དུ་དྲུག་པ་དང་སྒོམ་ལམ་དུ་ཟག་མེད་གསར་པ་དང་རྒྱུན་མཐར་ས་མཚམས་བཞག་པ་ཆེར་ནོར་རོ། །སྤྱི་མ་རྣམས་རང་བཞིན་ལྔ་གནས་སྐབས་བཅུ་བཞི་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་ཉི་ཤུ་པར་འཇོག་པ་ཡང་བརྟགས་ན་མི་འཐད་དེ། སྦྱོར་བ་དང་པོ་ལྔའི་གནས་སྐབས་ཡིན་ན་དྲུག་པར་འགལ་ཏེ། དེ་ནི་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་སྦྱོར་བར་གསུངས་པ་དང་ཡུམ་ལ་སྐྲག་པ་སྐྱེ་བས་སོ། །རང་བཞིན་དང་གནས་སྐབས་སུ་ཞེན་པ་འགོག་ཚུལ་གྱིས་ཡིན་ན་དང་པོ་གཉིས་རང་བཞིན་དང་ཡུལ་རྟོགས་ཚུལ་གྱིས་ཡིན་ན་དེ་འོག་གསུམ་རང་བཞིན་དུ་བཞག་དགོས་པས་སོ། །

བཞི་པ་ལ་བཞི། ཐོབ་བྱ་ཡོན་ཏན། ངོར་བྱ་སྐྱོན། ཤེས་བྱ་མཚན་ཉིད། རྒྱུད་ལ་བསྟེན་བྱ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྦྱོར་བའི་འོག་ཏུ་སྦྱོར་བ་དེ་དག་གི་ཕན་ཡོན་དུ་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་གསུངས་ཏེ། ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་སྔ་ཤེས་པ་སྔོན་དུ་བཏང་ན་དེའི་རྒྱུ་སྦྱོར་བ་རྣམས་ལ་ཤིན་ཏུ་གོམས་པར་བྱེད་པས་སོ། །མདོའི་འགྲེལ་ནི། སྦྱོར་བ་ཐ་མའི་ཚེ་སྦྱོར་བ་སྒོམ་པ་པོ་ལ་བདུད་ཀྱིས་བར་ཆད་བྱ་མི་ནུས་པར་གསུངས་པ་ལ་དེ་གང་གི་མཐུ་ཡིན་པ་དྲིས་པའི་ལན་དུ་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་བཅུ་བཞིའོ། །དེ་གང་ན། བདུད་ཀྱི་མཐུ་བཅོམ་པ་དང་སོགས་པས་ངེས་པར་འཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་བར་རོ། །དེ་ལ་བཅུ་གསུམ་གྱི་མིང་ཚ་བར་མ

བྱུང་ཡང་འཕགས་པས་མདོའི་དོན་བླངས་ནས་མིང་འདོགས་མཛད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བྱེད་རྣམས་ཀྱང་འབྲང་ངོ་། །འདི་དག་ལམ་གང་ན་ཡོད་པ་ལ་ཀུ་མཱ་ར་ཤྲཱི་ནི། བཞི་སྦྱོར་ལམ་དེ་ནས་བཅུ་ས་བཅུ་ལ་འཇོག་པར་འདོད་པ་ནི་བཅུ་བཞིའི་གྲངས་སྒྲིག་པ་ཙམ་ཞེས་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་མི་སྣང་ངོ་༑ ༑འོན་ཀྱང་ཚིག་གསལ་ལས། ཡོན་ཏན་འདི་དག་ནི་ལས་དང་པོ་པའི་ས་ནས་བརྩམས་ཏེ་ལྡན་མོད་ཀྱི་ལེགས་པར་འབྱོར་བ་ནི་དྲོད་ཐོབ་པ་ཡན་ཆད་ལ་སྦྱར་བར་བྱ་སྟེ་ཞེས་པ་ལྟར་ཁས་བླང་ངོ་༑ ༑ཁ་ཅིག་སྐྱོན་རྣམས་སྦྱོར་བ་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལ་བསམས་ནས་ཡོན་ཏན་འདི་དག་སྦྱོར་བ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། ཉི་སྣང་ལས། སྦྱོར་བའི་ཕན་ཡོན་བཤད་ཟིན་ཏོ་ཞེས་པ་ལྟར་སློབ་དཔོན་ཡང་ཕན་ཡོན་དུ་བཞེད་པས་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ནུས་པ་དང་ནུས་པ་ཅན་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། རྗེས་སུ་བསླབ་པར་བྱ་བས་སྦྱོར་བའི་ཡོན་ཏན་ཏེ་དེ་ལ་ནི་བཅུ་བཞི་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་དང་པོ་གཉིས་པ་གསུམ་པ་བཞི་པ་བཅུ་གསུམ་པ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པས་རྒྱུ་འབྲས་སུ་རིགས་བྱིན་གྱིས་སྦྱར་བ་མི་འཐད་པར་བྱས་ནས་མིང་དོན་དང་སྡེ་མ་རྣམས་གང་ཟག་དང་ཕྱི་མ་རྣམས་སྦྱོར་བའི་འབྲས་ལྡོག་ཏུ་འདོད་ལ། ཁ་ཅིག་སྡེ་མ་འབྲས་བུ་དང་ཕྱི་མ་རྣམས་རྒྱུར་བྱས་ནས་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བཅུ་བཞིར་སོ་སོར་བྱེད་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་མི་འཐད་དེ༑ ཕྱི་མ་བཅུ་བཞི་སྦྱོར་བ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་ལ་ཞེས་གང་ཟག་གི་འབྲས་ལྡོག་ཏུ་བཤད་ཅིང་དང་པོ་གཉིས་ལྟ་བུ་མིང་དོན་མ་ཡིན་པ་དང་བཞི་པ་ལྟ་བུ་མིང་དོན་གོ་བཟློག་པ་ཡང་སྣང་བ་དང་། འབྲེལ་པར་སྡེ་མ་བཅུ་བཞི་ཉིད་ཀྱི་མཐར་ཡོན་ཏན་སྦྱར་བས་འོག་མ་རྣམས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་དུ་བྱས་ན་ཡོན་ཏན་བཅུ་བཞི་མ་ངེས་པར་འགྱུར་ལ་འདོད་ན། སྦྱོར་བ་ཉི་ཤུ་སོགས་སུ་ཡང་མ་ངེས་པར་ཏ་ཅང་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་སྦྱོར་བའི་ཡོན་ཏན་དུ་བགྲང་རྒྱུ་ནི་དང་པོ་བཅུ་བཞི་ཡིན་ལ། སྦྱོར་བའི་ཕན་ཡོན་ལ་དེ་དག་ཏུ་དབྱེར་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་སྦྱོར་བ་སྒོམ་མཁན་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་སོགས་འོག་མ་བཅུ་བཞི་པོ་དེ་དག་འབྱུང་བར་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་སྦྱོར་བ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་ལ་འབྱུང་ཞིང་འཐོབ་པས་ཞེས་པ་སྟེ། སྒོམ་པ་བསྒྲུང་མཁན་ལ་མངོན་མཐོ་དང

ངེས་ལེགས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་འབྱུང་བས་དེ་གཉིས་སྟོམ་པའི་ཡང་ཕན་ཡོན་དུ་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་རྒྱན་སྣང་དུ་ཡང་འོག་མ་རྣམས་ཐོབ་པས་གོང་མའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་ཞིང་ལྡན་པར་བཤད་པ་ལ་ཡང་ཚུལ་འདི་རིག་པར་བྱའོ། །བཞི་པོ་དེ་གང་ན། སྦྱོར་བ་སྒོམ་པ་ལ་བར་ཆད་བྱེད་པའི་བདུད་ཀྱི་མཐུ་བཅོམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡོན་ཏན་ནི་དང་པོ་སྟེ། ཡུམ་ཟབ་མོ་འདི་འབྲི་བ་དང་སྟོན་པ་དང་འཆང་བ་དང་ཀློག་པ་དང་ཁ་ཏོན་བྱེད་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། སྒོམ་པ་རྣམས་ལ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་རྣམས་ཀྱི་མཐུས་བདུད་སྡིག་ཏོ་ཅན་གྱིས་བར་ཆད་བྱ་བར་མི་ནུས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཤཱ་རིའི་བུ་ཕྱོགས་བཅུ་ཀུན་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཚད་མེད་གྲངས་མེད་པ་དག་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཚད་མེད་གྲངས་མེད་པ་ཇི་སྙེད་ཅིག་བཞུགས་ཤིང་འཚོ་སྐྱོང་བའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་སྙེད་ཀུང་བྱང་ཆེན་ཡུམ་ཟབ་མོ་འདི་འབྲི་བ་ནས་སྒོམ་པ་ལ་དགོངས་པ་མཛད་པ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །སྦྱོར་བ་ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དགོངས་ཤིང་མཁྱེན་པ་ནི་གཉིས་པ་དང་། སྤྱ་མའི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་པ་ནི་གསུམ་པ་སྟེ། དེ་གསུམ་ནི་སྦྱོར་བའི་ནུས་པ་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་དུ་གྱུར་པ་སྟེ་དཔེར་ན་དགྲའི་མཚོན་བཅག་པ་དང་། གཉེན་ལ་གོ་བསྐོན་པ་དང་། ལག་ཏུ་མཚོན་ཆ་གཏད་དེ་དཔའ་སྐྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་དང་ཉེ་བར་གྱུར་པ་ནི་བཞི་པ་དང་། སངས་རྒྱས་དང་མི་འབྲལ་བའི་དོན་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་སོགས་པས་བདེ་འགྲོར་སྐྱེ་བའི་ཕན་ཡོན་ཆེ་བ་འཚང་རྒྱ་བའི་འབྲས་བུ་ཆེ་བ་སྨྲ་ངན་ལས་འདས་རྗེས་སུ་ཡང་གཞན་དོན་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཆེ་བ་ནི་ལྔ་པ་དང་། བར་ཏ་ནི་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ཡུམ་དར་བར་དབྱུད་པའི་གནས་སུ་ཡུམ་འདྲི་བ་སོགས་ནི་དྲུག་པའོ། །འདིར་མདོ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འདས་ནས་ཡུམ་འདི་ལྷོ་ཕྱོགས་དང་དེ་ནས་ཡུལ་བར་ཏ་ནི་དང་། དེ་ནས་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་དར་བར་གསུངས་པ་དང་། ཡང་མདོ་དག་ལས། ལྔ་བརྒྱ་པ་ཐ་མ་ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་གང་ཞེ་ན། ལྷོ་ཕྱོགས་ནི་ཨོད་ཏྲའི་ཡུལ་དང་། སེང་ག་ལའི་གླིང་ལ

སོགས་པའོ། །བར་ཏ་ནི་ལྷོ་བྱང་གཉིས་ཀྱི་བར་རྒྱ་གར་གྱི་ཡུལ་དབུས་སོ། །བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད་ནི་བོད་ཡུལ་ཡན་ཆད་ཨུ་རྒྱན་དང་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་མན་ཆད་དོ། །ལྷོ་བྱང་ནི་རྡོ་རྗེ་གདན་ལ་ལྟོས་ནས་འཇོག་པར་འདོད་དོ། །གཞན་ནི་བར་ཏ་ནི་ནི་ཤར་ཕྱོགས་དང་བྱང་གི་ཕྱོགས་རྒྱ་ཡུལ་ལ་སོགས་པ་ལ་འཆད་དོ། །ཁ་ཅིག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འདས་ནས་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ལྷོ་ཕྱོགས་ནས་ཡུམ་དར་བར་བྱས་པས་དང་པོར་དེར་དང་། དེ་ནས་རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་དང་དེ་ནས་རྒྱ་དང་བོད་ལ་སོགས་པར་དར་བའོ་ཞེས་འདོད་དོ། །ལྔ་བརྒྱ་ཐ་མ་ཞེས་པ་ནི་བསྟན་པ་ལོ་ལྔ་སྟོང་གནས་པ་ལ་ཕྱེད་ཕྱེད་དུ་བྱས་པས་ལྔ་བརྒྱ་པ་ཐུག་བཅུའོ། །དེ་རེ་རེ་ལ་ལེའུ་རེ་རེར་བྱས་པས་བཅུ་སྟེ། ཁོང་དུ་ཆུད་པ་དང་། སྒྲུབ་པ་དང་། ལུང་གི་ལེའུ་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ལ་གསུམ་གསུམ་སྟེ་དེ་ཡང་དགྲ་བཅོམ་ཕྱིར་མི་འོང་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་ལེའུ་གསུམ་དང་། ལྷག་མཐོང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ལེའུ་གསུམ་དང་། མངོན་པར་མདོ་སྡེ་འདུལ་བའི་ལེའུ་གསུམ་སྟེ་དགུ་དང་། རྟགས་ཙམ་གྱི་ལེའུའོ། །ཁ་ཅིག་ནི་མི་རྣམས་ཀྱི་ཚེ་ཚད་ལོ་བརྒྱ་ཐུབ་པ་ན་ལྔ་བཅུ་པ་གཉིས་ལས་སྔ་མ་ལ་ནི་གཟུགས་སྟོབས་ཤེས་རབ་སོགས་འཕེལ་ལ། ཕྱི་མ་ལ་ནི་དེ་དག་འགྲིབ་བོ། །དེ་བཞིན་དུ་དུས་ཀྱི་མཐའ་བསྟན་པ་འགྲིབ་པའི་དུས་ཀྱང་ལྔ་བཅུ་པ་ཕྱི་མ་དང་འདྲ་བས་ལྔ་བརྒྱ་ཐ་མ་ཞེས་གདགས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ལྔ་སྟོང་ལས་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་ནི་གནས་པ་དང་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་ནི་འགྲིབ་པའི་དུས་ཡིན་པས་དེ་གནས་དུས་ལ་མི་བགྲང་ངོ་། །དེས་ན་ལྔ་བརྒྱ་ཐ་མ་ནི་དེ་བཅུ་ཡོད་པའི་ཐ་མ་ལ་མི་ཟེར་གྱི་འགྲིབ་པའི་དུས་ཙམ་ལའོ་ཞེས་འདོད་ལ། དེ་ཡང་ཞི་བ་འཚོའི་བཞེད་པ་སྟེ། གནོད་འཇོམས་ཆེ་བར། དེ་དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བསྟན་པ་གནས་པའི་དུས་ལོ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱར་འགྱུར་ཏེ་ཊཱི་ཀ་འདི་དང་འགལ་བར་སྣང་བ་ཤཱན་ཏ་ར་ཀྴི་ཏའི་བསམ་པ་ནི་དགྲ་བཅོམ་པའི་ལེའུ་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ལེའུའི་བར་ལ་དམ་པའི་ཆོས་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་བསམས་པ་ཡིན་ཏེ། འཆད་པའི་ལུགས་ལ་ལ་ཇི་སྐད་ལ་ལ་ཇི་སྐད་དུ་འཆད་དེ། སྤྱིར་ལོ་ལྔ་སྟོང་མཐུན་ནོ་ཞེས་རང་ལུགས་དང་གཞན་ལུགས་གཉིས་བྱས་སོ། །འདིའི་རང་ལུགས་དང་མན་ངག་རྗེས་འབྲང་མཐུན་ལ། ཤཱཀྱ་པས་ཀྱང་ལོ་ལྔ་སྟོང་

གནས་པར་བཤད་དོ། །གནོད་འཇོམས་ཚུང་བར་ལྔ་བརྒྱ་གསུམ་པ་ལ་ཕྱིར་འོང་རྒྱུན་ཞུགས་གཉིས་ཀ་འཛིན་ལ་མིང་འདོགས་ཀྱང་དང་པོ་གསུམ་ལ་འབྲས་བུ་གཅིག་དང་གཉིས་ཐོབ་པ་མང་བས་ཚོས་རྫོགས་ཤིང་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་མང་བའི་ཚིགས་དང་། དེ་ནས་གསུམ་ལ་ལྷག་མཐོང་ཤས་ཆེ་ཞིང་ཤེས་རབ་སྒོམ་པ་དང་ཞི་གནས་ཤས་ཆེ་ཞིང་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་མང་བས་སྒྲུབ་པ་དང་ལྡན་པའི་དུས་ཚིགས་དང་། དེ་ནས་གསུམ་ལ་སྡེ་སྣོད་གསུམ་དར་བར་འགྱུར་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཞལ་ནས་གསུངས་པའི་སྡེ་སྣོད་གསུམ་ལ་བརྟེན་ཞིང་ལུང་ལ་སྦྱོད་པ་མང་བས་ལུང་གི་ཚིགས་དང་། ཐ་མ་ལ་སྡེ་སྣོད་གསུམ་ཡང་བཅན་བར་མི་བྱེད་ཚོས་སྦྱོད་པ་རྣམས་ཀྱང་གཞུང་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་ལེགས་པར་ཉམས་ལོག་ཏུ་མ་ཚུད་པར་མཚན་མ་ཙམ་ཞིག་སྦྱོད་པ་མང་བས་མཚན་མ་ཙམ་གྱི་ཚིགས་སོ་ཞེས་འཆད་དོ། །གཞན་ཡང་མདོ་ལས། ཤཱ་རིའི་བུས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བྱང་ཕྱོགས་སུ་ཡུམ་ལ་སྦྱོད་པ་ཅི་ཙམ་འབྱུང་དྲིས་པའི་ལན་དུ། དེར་བྱང་སེམས་མང་དུ་འབྱུང་མོད་ཀྱི་ཡུམ་ཟབ་མོ་འདི་འཛིན་པ་ནས་སྒོམ་པའི་བར་ནི་ཉུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡུམ་འདྲི་བ་སོགས་མང་ཡང་དེར་བཤད་པའི་སྐྱེ་འགག་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོས་བྲལ་ལ་མོས་པ་ཉུང་བར་འཆད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མང་བར་སྣང་ངོ་། །ཕྱིན་དྲུག་སོགས་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི་བདུན་པ་དང་། ཆེ་འཕོས་ནས་ཀྱང་རྫོགས་བྱང་ལས་བརྩམས་པའི་གཏམ་སྐྱེ་མེད་སྨྲ་བའི་སྐྱེ་བུ་ཉིད་ནི་བརྒྱད་པ་དང་། བདུད་དང་བདུད་ཀྱི་རིས་ཀྱིས་རྫོགས་བྱང་ལས་མི་བྱེད་པ་ཉིད་ནི་དགུ་པ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཉན་རང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་འཁོར་གསུམ་རྣམ་དག་གི་སྦྱིན་སོགས་སྐྱེ་བ་ནི་བཅུ་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པར་དམ་བཅས་པའི་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དེ་དངོས་སུ་སྒྲུབ་པ་ནི་བཅུ་གཅིག་པ་དང་། རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འཚང་རྒྱ་བ་ཉིད་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ནི་བཅུ་གཉིས་པ་དང་། ཕྱི་ནང་གི་བདོག་པ་འབྲས་བཅས་སྟེར་བའི་སྒོ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པ་ནི་བཅུ་གསུམ་པ་དང་། ཚེ་བརྗེས་ཀྱང་ཡུམ་ངེས་པར་འཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་བར་རྣམས་ཏེའོ། །ཞེས་བྱ་བའི་ཡོན་ཏན་

ཞེས་བར་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ངོ་། །སྦྱོར་བའི་ཡོན་ཏན་ལ་དེ་དག་ཏུ་དབྱེར་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། སྦྱོར་བ་སྒོམ་པའི་སྐབས་སུ་ཞེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མགོར་སྦྱར་རོ། །བདུད་ཀྱི་མཐུ་ཉམས་པའི་ཕྱིར་དུ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་སྦྱོར་བ་ཡུམ་ལ་སྨྲག་སོགས་དང་བྲལ་བ་སྒོམ་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་སྦྱོར་བ་སྒོམ་པ་པོ་ལ་འབྱུང་ཞིང་འཐོབ་པས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་ཕར་ཕྱིན་འོག་མ་རྣམས་ཀྱིའང་མཐར་རོ། །སྦྱོར་བའི་ནུས་པ་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དགོངས་པ་དང་། དེ་ཁྱད་པར་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་སྤྱན་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཟིགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་ཉེ་བར་གྱུར་པ་དང་། ཡུམ་བྲིས་ཏེ་བཅངས་ཤིང་མཆོད་པའི་ཕན་ཡོན་ཆེན་པོ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་། སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་གཏམ་བརྗོད་པ་རྙེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གྲོགས་དང་མགོན་མཛད་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཚོལ་བའི་དགའ་བ་སྐྱབས་གསུམ་ལ་བརྟེན་པའི་དང་བ། དགེ་བ་ལ་སེམས་འཇུག་པའི་མགུ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པ་དང་། སྦྱོར་བ་སྒོམ་མཁན་དེའི་དམ་བཅས་པའི་ཚིག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་སྒོག་ཆགས་མང་པོ་བྱང་ཆུབ་ལ་དགོད་པར་བྱའོ་ཞེས་ཁས་བླངས་པ་ལ་བསམ་པ་དག་པར་མཁྱེན་ནས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་མཛད་པ་དང་ཆོས་ཟབ་མོ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་མངོན་པར་འདོད་ཅིང་ལྷག་པར་མོས་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་ནུས་པ་ཁྱད་པར་བ་དང་། ཤེར་ཕྱིན་ཚང་བར་རྙེད་པའི་སྔོན་གྱི་དགེ་རྩ་ཕྱིན་དྲུག་ལ་བརྟེན་པ་མི་འདོར་བའོ། །གྲངས་བཞིན་ནི་སྔ་ཕྱི་རྣམས་རེ་རེ་ནས་རིམ་པ་བཞིན་རྒྱུ་མཚན་ཅན་དང་རྒྱུ་མཚན་དུ་སྦྱོར་བའོ། །འོག་མ་འདི་དག་ལ་ཡོན་ཏན་དང་འབྱུང་ཞིང་ཞེས་དང་སྔ་མ་རྣམས་ལ་འཐོབ་པ་ཞེས་པ་སྦྱོར་བ་ནི་གཞུང་གི་གཙོད་མཚམས་མ་དག་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཡོན་ཏན་དེའི་འོག་ཏུ་སྦྱོར་བ་དེ་དག་གི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་གསུངས་ཏེ། སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ལས་གང་ཞིག་ཡོངས་སུ་སྤངས་པས་སྦྱོར་

བ་རྣམས་བསྒོམས་པར་བྱ་བའི་སྦྱོར་བའི་བར་ཆད་བྱེད་པའི་སྐྱོན་གང་དག་གཅིག་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་ལན་དུ་བསྟན་དགོས་པས་སོ། །ཡང་ནི་ཡོན་ཏན་ལ་བྲོད་པ་བསྐྱེད་ནས་སྒོམ་དགོས་པར་མ་ཟད་པའོ། །མདོ་འགྲེལ་ནི། ཡུམ་བསྒོམ་པ་ལ་བར་གཅོད་ཇི་ལྟ་བུ་འབྱུང་ཞེས་དྲིས་པའི་ལན་དུ་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྦྱོར་བའི་སྐྱོན་ནི་བཅུ་ཚན་བཞི་དང་དྲུག་ཏུ་བཅས་པ་ངེས་པར་རྟོགས་པར་བྱའོ། །འདི་དག་ལམ་གང་དུ་ལྡན་པའི་ཚུལ་ནི། ཀུ་མཱ་ར་ཤྲཱིས་ཚོགས་ལམ་དང་སྦྱོར་ལམ་དང་པོ་གསུམ་ལ་བཅུ་ཐྲག་རེ་རེ་ཆོས་མཆོག་ན་དྲུག་གོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་ངེས་པ་ལ་དེ་ལྟ་བུ་ག་ལ་ཡོད། དེས་ན་ཚིག་གསལ་ལས། བར་ཆད་བྱེད་པའི་སྐྱོན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལས་དང་པོ་པའི་ས་ནས་སྒོམ་པའི་ལམ་ཐལ་བའི་བར་དུ་ལྡན་པར་བཞག་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་སྐྱོན་འདི་དག་ནི་ཕལ་ཆེར་ལས་དང་པོ་པའི་ས་དང་། སྦྱོར་བའི་ལམ་ལ་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ཡོན་ཏན་ནི་རིམ་གྱིས་ལམ་གོང་མ་གོང་མ་ལ་ལྡན་ལ་སྐྱོན་ནི་ལམ་འོག་མ་འོག་མ་ལ་ལྡན་པར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་ལྟར་ཚོགས་ལམ་དང་སྦྱོར་ལམ་གཙོ་ཆེ་ལ། ཡ་མཐའ་ས་གཉིས་པ་ནས་བཤད་ཀྱང་ཐྲ་མོ་ས་བདུན་པའི་བར་དུ་འབྱུང་སྲིད་པར་རྫི་ལམ་བསྟན་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འོན་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་འདོར་བ་བདུན་ནི་ལས་དང་པོ་བ་ཁོ་ན་ལ་བཞག་གོ །འདི་དག་ཀྱང་ཁ་ཅིག་བདུད་ལས་མཚན་ཉིད་པ་དང་ཁ་ཅིག་དེ་དང་འདྲ་བས་དང་ཁ་ཅིག་དེ་ལྟར་སྦྱོད་ན་བདུད་ཀྱིས་གླགས་རྙེད་པ་ལ་བསམས་ནས་བདུད་ལས་སུ་གསུངས་ཏེ། གནོད་འཇོམས་ཆུང་བར། དེ་ལ་བདུད་ཀྱི་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་ཁ་ཅིག་ནི་བདུད་ཉིད་ཀྱིས་བར་ཆད་བྱས་པའོ། །ཁ་ཅིག་ནི་ཆོས་འཆད་པ་དང་ཆོས་ཉན་པའི་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་སྐྱོན་རྣམས་ཀྱིས་ཡུམ་འདི་ལ་སྤྱོད་པའི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བ་སྟེ། དེ་དག་ཀྱང་བདུད་ཀྱི་ལས་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་བདུད་ཀྱི་ལས་ཞེས་བྱའོ། །ཁ་ཅིག་ནི་ཆོས་འཆད་པ་དང་ཆོས་ཉན་པའི་མིའི་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་སྐྱོན་ལས་བདུད་གླགས་ལྟ་ཞིང་བར་ཆད་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཡང་བདུད་ཀྱི་ལས་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྐབས་དང་སྦྱར་ཞིང་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། བསལ་བྱ་སྐྱོན། སེལ་བྱེད་གཉེན་པོའོ། །དང་པོ་ནི། ཡུམ་ཤེས་པར་རྟུང་བའི་ཤེས་པ་སྲུན་འབྱིན་པས་སྦྱོར་བའི་སྐྱོན་ཏེ། དེ་ལ་ནི་བཞི་བཅུ་རྩ་དྲུག་ཡོད་དོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། སྦྱོར་བ་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེད་པ་ལ་འགལ་རྐྱེན་ཉེ་བར་གནས་པ་ཉེར་གསུམ་དང་མཐུན་རྐྱེན་མ་ཚང་བ་ཉེར་གསུམ་སྟེ་དེ་ལྟར་ནའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་དང་གཞན་ལ་བརྟེན་པའོ། དང་པོ་ལ་གསུམ། དོན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། སྒོ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་དང་། ཐེག་ཆེན་ལ་འཇུག་པའི་བར་གཅོད་དོ༑ ༑དང་པོ་ནི། སྦྱོར་བ་སྒོམ་པའི་དུས་སུ་ཞེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གོང་དུ་སྦྱར་རོ། །ཚེགས་ཆེན་པོས་ཡུན་རིང་མོ་ནས་ཡུམ་ཤེས་པ་འཐོབ་ཅིང་དེས་སྐྱོ་བ་དང་། སྔོན་དང་ཕྱི་མཐའ་མ་བརྟགས་པར་ཡུམ་ཤེས་པའི་སྤོབས་པ་ཏ་ཅང་མྱུར་བ་སྐྱེ་ཞིང་དེས་རློམ་པ་སྟེ། འདི་གཉིས་ནི་སྤོབས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྐྱོན་ནོ་ཞེས་བཤད་ཀྱང་ས་གཅོད་ལྟར་ལེགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ལུས་རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་གླལ་བ་ཏ་ཏ་ཞེས་པ་རྒོད་པ་ལུས་སམ་ལུས་དང་འབྲེལ་བས་གཞན་ལ་ཀུ་རེ་བྱེད་པའི་སྟེགས་བཞིན་དུ་འདྲི་བ་སོགས་བྱེད་པའི་ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ཏེ་དེའི་རྣམ་གཡེང་དང་། གཉེན་བཤེས་སོགས་ལ་སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་བདག་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་དགའ་བར་བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་ཕན་ཚུན་ཆགས་པ་ཡུམ་འདིའི་རོ་མི་མྱོང་ངོ་ཞེས་སྟན་ལས་ལངས་ནས་གུད་དུ་འགྲོ་བའི་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ཏེ་དེའི་གཡེང་བ་དང་། རིགས་པ་མ་ཡིན་པ་ལུས་ཀྱི་གསུམ་གྱིས་སྐྱེད་པའི་ཁ་ཏོན་བྱེད་པ་སྟེ་དེ་གསུམ་གྱིས་འཆད་པ་དང་། རིགས་པ་མ་ཡིན་པ་སེམས་ཀྱི་གསུམ་གྱིས་སྐྱེད་པའི་སོགས་པས་འཛིན་པ་ནས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་བར་རོ། །འདི་དག་གི་གནས་ངན་ལེན་དུ་བཞག་པ་ནི་ཕྱོགས་གཅིག་པའོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ལས། ཐེག་ཆེན་ལས་ཉམས་པའི་རྒྱུ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྐྱོན་མེད་པར་མ་ཞུགས་པ་ལུང་མི་སྟོན་པས་ལུང་མ་བསྟན་པ་ན་བདག་ལུང་མ་བསྟན་ཏོ། །གང་དུ་སྐྱེས་པའི་གྲོང་ལ་སོགས་པ་མ་བརྗོད་དོ་སྙམ་པ་ཡུམ་ལས་ཕྱིར་ཕྱོགས་པ་སྟེ་མི་དད་ཅིང་སྤོང་བའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་འཛིན་པ་སྟེ། འདི་ནི་ཆོས་སྤོང་བའི་རྒྱུ་དངོས་སོ། །འོག་མ་དྲུག་གིས་ཡུམ་དོར་ནས་དམན་པའི་

སྡེ་སྣོད་ལ་འཇུག་པར་ཁྱད་པར་མེད་པ་ལ་ཕྱོག་པའི་སྒོ་ནས་ཐ་དད་དུ་བཞག་པ་ཙམ་མོ། །ཤིང་གི་རྩ་བ་དོར་ནས་ཡལ་ག་སོགས་ཆོལ་ན་དེ་མི་འགྲུབ་པ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱུ་རྩ་བ་ལྟ་བུའི་ཡུམ་བོར་ནས་ཡལ་ག་སོགས་ལྟ་བུའི་དམན་པའི་སྡེ་སྣོད་ལ་འཇུག་པ་ནི། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྒྱུ་ཡུམ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྙེ་ཆེད་ཆེར་བྱེད་པ་ཉམས་པ་དང་། བཟང་མང་འོང་བའི་ཇོ་བོ་ལ་ཟན་སློང་བ་དོར་ནས་མི་འོང་བའམ་ངན་ཙུང་ཙམ་ལས་མི་འོང་བའི་ལས་མི་ལ་སློང་བའི་ཁྱི་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡུམ་བོར་ནས་དམན་སྡེ་ལ་འཇུག་པ་ནི། གྱ་ནོམ་པའི་རོ་འབྲས་བུ་མཆོག་གི་བདེ་བ་མྱང་བ་ལས་ཉམས་པ་སྟེ། སྡེ་མ་ནི་རྒྱུ་དང་འདི་འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་པའི་ཕྱོག་པ་ནས་སོ། །གླང་པོ་རྙེད་པ་ན་དེའི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པར་མི་བྱེད་པར་དེའི་རྗེས་ལས་དེའི་མཚན་ཉིད་ཚོལ་བ་ལྟར་ཡུམ་ལས་ཐེག་ཆེན་མི་འཛིན་པར་དམན་སྡེ་ལས་དེ་འཛིན་པ་ཚོལ་བ་ནི། དེ་ལས་དེ་རྙེད་པ་མི་སྲིད་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཐེག་པ་མཆོག་ཐེག་ཆེན་ཀུན་ཏུ་འཛིན་པ་ལས་ཉམས་པ་སྟེ། རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀ་ལས་ཉམས་པའི་ཕྱོག་པ་ནས་སོ། །ནོར་བུ་འདོད་པ་འགའ་ཞིག་རྒྱ་མཚོ་མཐོང་ནས་དེ་རྨིག་རྗེས་ཀྱི་ཆུ་དང་སྙོམ་པ་ན་དེས་ཆེམ་ནས་རྒྱ་མཚོར་མ་ཞུགས་པས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ནོར་བུ་ལས་མ་ཐོབ་པའི་ཉམས་པ་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ། ཡུམ་དང་དམན་སྡེ་སྙོམ་པ་ན་དེས་ཆེམ་སྟེ་ཡུམ་ལ་མ་ཞུགས་པ་ན་དེ་ལས་འདོད་པའི་དོན་རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་པ་མི་སྲིད་པས་ཏག་ཏུ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་རྣམ་མཁྱེན་ལས་ཉམས་པ་སྟེ་རེ་རེའི་མཐར་ཞེས་བྱ་བ་སྦྱར་བ་ནི་བཅུ་ཚན་དང་པོའོ། །ཉི་ཟླའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཚད་ཀྱིས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟང་གི་ཚད་དང་མཉམ་པའི་ཁང་བཟང་བྱེད་འདོད་པའི་ཤྭ་མཁན་ནམ་ཤིང་བཟོ་མཁན་བཞིན་དུ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་འབྲེལ་བ་སྟེ་དེ་གཉིས་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ལས་ཉམས་པ་དང་། ཁམས་སམ་མཁར་གྱི་རྒྱལ་ཐྲན་མཐོང་ནས་འཁོར་བསྒྱུར་ཡང་འདི་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་སྙམ་པ་དང་། ཞག་དྲུག་ཅུ་པའི་འབྲས་ཆེན་རྙེད་ནས་ཁ་ཟས་རོ་བརྒྱ་པ་འདོར་བ་དང་། ནོར་བུ་རིན་ཐང་མེད་པ་རྙེད་ནས་ནོར་བུ་རིན་ཆུང་བ་དང་སྙོམ་པ་བཞིན་དུ་ཡུམ་བོར་ནས་དམན་སྡེ་ལས་རྣམ་མཁྱེན་

ཚོལ་བ་ནི། གོང་ན་མེད་པ་ཆོས་ལོངས་སྤྲུལ་གསུམ་ལས་ཉམས་པ་སྟེ། ཉམས་པ་དྲུག་ལས་དང་པོ་གཉིས་ནི་ཐེག་དམན་གྱི་འབྲས་བུ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཡིན་ལ། དེ་ནས་གཅིག་དང་གསུམ་གྱིས་རིམ་པ་ལྟར་ཐེག་ཆེན་དང་རྣམ་མཁྱེན་དོན་དུ་གཉེར་ཡང་དེ་དག་ཡུམ་འདིའི་དོན་དང་དེ་ཁོ་ན་དེའི་རྒྱུར་མ་ཤེས་པ་ཡིན་པས། རྒྱུ་འབྲས་སྔ་མ་གཉིས་དང་འོག་གི་རྒྱུ་འབྲས་རྣམས་ལས་ཉམས་པ་མི་ཤློས་པ་ནི་མདོའི་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་ཐེག་ཆེན་ལས་གཡེང་བའི་རྒྱུ་ནི། གཟུགས་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་རྣམ་པ་མང་པོ་ལ་ཞེན་ནས་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྤོབས་པ་དུ་མ་འབྱུང་བ་དང་། ཡི་གེ་འབྲི་བ་ཉིད་ལ་ཡུམ་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་ཙམ་ལ་ཡུམ་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྟེ། ཡི་གེ་བྲིས་ཟིན་པ་ཙམ་ལ་ཡུམ་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྟེ། འདིར་ཡི་གེ་དང་ཡི་གེར་འབྲི་བའི་ཁྱད་པར་ནི་བྲིས་ཟིན་མ་ཟིན་ནོ། །ཡི་གེ་མེད་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡུམ་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། མཉམ་དགའ་ལ་སོགས་པའམ་མ་ལ་ཡ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དང་། སོགས་པས་ཁྱིམ་གཅིག་ལ་སོགས་པའི་གྲོང་། བཟོའི་བྱེ་བྲག་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་གྲོང་ཁྱེར། ཚོང་པ་མང་པོ་ཡོད་པའི་གྲོང་བརྡལ། རིགས་བཞི་གནས་པའི་ཕྱོགས་ལྗོངས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་ཐོབ་པ་སོགས་ཀྱི་རྙེད་པ་དང་། དཔལ་གྱི་དར་དཔྱངས་བཅིངས་པ་སོགས་ཀྱི་བཀུར་སྟི་དང་། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་སྡེ་སྣན་པའི་རོ་མྱང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ལམ་མ་ཡིན་པ་བདུད་ཀྱིས་བསྟན་པའི་སྡེ་སྣོད་ལས་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཚོལ་བ་སྟེ་རེ་རེའི་མཐར་ཞེས་བྱ་བ་སྦྱར་བ་ནི་བཅུ་ཚན་གཉིས་པའོ། །ཡང་ན་འདི་ཡང་ཐེག་ཆེན་འདོར་བའི་རྒྱུར་བྱས་ནས་བཀྲད་དུ་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། བདུད་དགེ་སློང་གི་ཆ་བྱད་དུ་འོངས་ནས་ངེད་ཀྱི་མདོ་སྡེ་ར་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་དེ་ཡུམ་ཡིན་གྱི་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་པ་སོགས་ཡུམ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་བར་དུ་དབྱེན་བཙུག་ནས་འབྱེད་པར་བྱེད་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། ཡུམ་ལྟར་སྣང་བའི་མདོ་སྡེ་སྟོན་པའི་བཅོས་མ་ཉེ་བར་སྒྲུབ་པ་དང་། བདུད་ཀྱིས་རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་སུ་སྤྲུལ་ནས་དེ་ལ་འདོད་པ་སྐྱེད་དུ་བཙུག་པས་དད་པ་དང་འདོད་པའི་ཡུལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ལ་དད་པ་དང་དགའ་བ་སྐྱེད་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་རེ་རེའི་མཐར་སྦྱར་བ

ཕྱི་མའི་གསུམ་ཚན་ལས་གཞན་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །གཞུང་འདི་གོང་དུ་བཤད་པ་ནི། དོན་གྱི་འབྲེལ་དབང་བཙན་པར་བྱས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རང་གཞན་གཉིས་ཀ་དང་། རང་ཕོ་ན་ལ་བརྟེན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཕྱི་མ་ཉན་པ་པོ་དང་། ”ཕྱི་མ་[༡]འཆད་པ་པོ་དང་འབྲེལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཉན་པ་པོ་ཕྱི་མ་དང་འཆད་པ་པོ་ཕྱི་མ་དང་མངོན་པར་འབྲེལ་བས་འཚོགས་པའི་ཆོས་སྤྱོད་ལས་ཉམས་པ་སྟོན་ཏོ༑ ༑གང་ཡང་རུང་བས་ནི་དེ་ལས་བཟློག་ན་ཡང་སྐྱོན་དུ་བསྟན་ཏོ། །གྲངས་བཞིན་དུ་ནི་ཉན་འཆད་དང་ཕྱི་ཕྱི་གཉིས་སྦྱོར་བའོ། །དག་ནི་གཉིས་ཚིག་སྟེ་འོག་མར་ཡང་དེ་གསུམ་ཞེས་པར་བྱའོ། །དེ་དག་གང་ན། ཉན་པ་པོ་ཡུམ་འདྲི་བ་སོགས་ལ་འདུན་པ་ཆེ་ལ་འཆད་པ་པོ་སློམ་ལས་ལེ་ལོ་ཆེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཚོགས་པའི་ཆོས་སྤྱོད་ལས་ཉམས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ནས་གཅིག་ཡུལ་འདིར་ཉན་འདོད་ལ་ཅིག་ཤོས་ཡུལ་གཞན་དུ་འཆད་འདོད་ན་འདུན་པའི་ཡུལ་ཐ་དད་པས་དང་། ཆོས་གོས་སོགས་ལ་འདོད་ཆེན་ཆུང་ཞིང་ཚིག་ཤེས་པ་དང་དེ་ལས་བཟློག་པ་འདོད་ཆེན་ཆུང་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དང་། བསོད་སྙོམས་པ་ལ་སོགས་པ་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་དང་ལྡན་པ་དང་དེ་དང་མི་ལྡན་པ་དག་གིས་དང་། དགེ་ཞིང་འདུན་པའི་ཆོས་ཅན་ཉིད་ཀྱིས་ཡུམ་འདྲི་བ་སོགས་འདོད་པ་དང་། དེ་ལ་མི་དད་ཅིང་དགེ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཅན་ཉིད་ཀྱིས་ཡུམ་འདྲི་ཞིང་དོན་དུ་གཉེར་བར་མི་འདོད་པས་དང་། ཡོ་བྱད་གཞན་ལ་གཏོང་བ་དང་དེ་ལ་སེར་སྣ་བྱེད་པས་དང་། ཆོས་གོས་སོགས་འཆད་པ་པོ་ལ་སྦྱིན་འདོད་པ་དང་དེ་མི་ལེན་པས་དང་། ཆོས་ཀྱི་མགོ་སྨོས་པས་ཐམས་ཅད་གོ་ཞིང་ཚིག་ལྷུར་མི་ལེན་པ་དང་རྣམ་པར་སྤྲོས་པས་གོ་ཞིང་ཚིག་ལྷུར་ལེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དང་། མདོ་ལ་སོགས་པའི་གསུང་རབ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་། དེ་དག་མངོན་པར་མི་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དང་། སྦྱིན་སོགས་ཀྱིས་ཕྱིན་དྲུག་དང་ལྡན་ཞིང་དེ་ལ་སློབ་པར་འདོད་པ་དང་དེ་ལས་བཟློག་པས་དེ་དང་མི་ལྡན་པས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་རེ་རེའི་མཐར་ཡང་སྦྱར་བ་ནི་བཅུ་ཚན་གསུམ་

༡) ཞ། ༥༨་བ་༩་ ཕྱི་མ།

པའོ། །ཉན་པ་པོ་སློ་མ་དང་འཆད་པ་པོ་ཕྱི་མ་དང་སྦྱར་བ་སྔར་གྱི་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་སྦྱར་ནས་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཐབས་ལ་མཁས་ཤིང་ཐབས་མཁས་དེ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་། དེ་ལས་བཟློག་པས་ཐབས་མ་ཡིན་པ་ལ་མཁས་པས་དང་། ཚིག་དོན་མི་བརྗེད་པའི་གཟུངས་ཐོབ་པ་དང་དེ་མ་ཐོབ་པ་དག་གིས་དང་། ཡུམ་ཡི་གེར་འབྲི་བ་ནས་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་བར་དུ་འདོད་པ་དང་དེའི་བར་དུ་མི་འདོད་པ་དག་གིས་དང་། འདོད་པའི་འདུན་པས་མཚོན་པའི་གནོད་སེམས་དང་གཉིད་རྨུགས་དང་རྒོད་འགྱོད་ཐེ་ཚོམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་ལྔ་དང་བྲལ་བ་དང་དེ་ལྔ་དང་མ་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་རེ་རེའི་མཐར་སྦྱར་བ་བཞིའོ། །འདིར་བཅུ་ཚན་མ་རྫོགས་པར་བཞིའི་གྲངས་སྨོས་པ་ནི་ལྔ་དྲུག་གཉིས་ཚོགས་པའི་ཆོས་སྤྱོད་ལས་ཉམས་པ་མ་ཡིན་པས་དེ་དགར་བའི་ཆེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། འཆད་པ་པོ་སློ་མ་དང་ཉན་པ་པོ་ཕྱི་མ་དང་འབྲེལ་བས་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བ་སྟོན་ནོ། །གཅིག་པུ་སྟེ་དབེན་པ་དང་འཁོར་གྱི་འདུ་འཛི་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་ཉིད་ཀྱིས་དང་། ཉན་པ་པོ་འཆད་པ་པོའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་འདོད་བཞིན་དུ་དེའི་གོ་སྐབས་མི་འབྱེད་པ་ཉིད་དང་ཉན་པ་པོ་ཕྱི་བཞིན་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་སྟེ་འབྲང་བར་འདོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དང་། ཟང་ཟིང་ཙུང་ཟད་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་འདོད་པ་དང་དེ་སྦྱིན་པར་མི་འདོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དང་། གང་ན་སྲོག་གི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་བར་འདོད་པ་དང་དེར་འགྲོ་བར་མི་འདོད་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་རེ་རེའི་མཐར་སྦྱོར་བ་བཞི་སྟེ། བཅུ་ཚན་བཞི་པའོ། །འཆད་པ་པོ་སློ་མ་དང་ཉན་པ་པོ་ཕྱི་མ་ལ་སྦྱོར་བ་སློ་མ་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ནས་ལྷུ་གེ་སོགས་དང་། ཆོམ་རྐུན་པ་དང་སོགས་པས་རྫོན་པ་བ་ལ་སོགས་པས་དཀྲུགས་པ་སྟེ་གཙེས་པའི་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་བར་འདོད་པ་དང་། དེར་འགྲོ་མི་འདོད་པས་དང་། འཆད་པོ་གཙོ་བོར་མཛའ་བོ་སོགས་ཀྱི་ཁྱིམ་ལྟ་བས་ཉན་པོ་ཡིད་མི་བདེ་བ་སྟེ། ཞེས་བྱ་བ་རེ་རེའི་མཐར་སྦྱར་བ་གསུམ་མོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཚོགས་པའི་ཆོས་སྤྱོད་ལས་ཉམས་པ་ནི་དཔོན་སློབ་གཉིས་ཀ་ལ་སྐྱོན་དུ་རང་རང་གི་འདོད་པ་དེ་དང་དེ་གཅིག་གཅིག་ལ་གཙོ་བོར་མཐུན་ན་ཆོས་སྤྱོད་བྱ་ལ་གཞན་དུ་ན་མི་བྱའོ་སྙམ་ནས་མ་མཐུན་པས་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་གྱི་དེ་ལྟ་མིན་ན་དཔོན་སློབ་ལོ་རྒྱན་གཞོན་གྱིས་ཀྱང་སྐྱོན་དུ་ཏ་ཅང་ཐལ་

ཡོ། །འདིར་དྲུག་མ་རྫོགས་པར་གསུམ་སློས་པ་ནི་ཐ་མ་གསུམ་ཚོགས་པའི་ཆོས་སྤྱོད་ལས་ཉམས་པ་མ་ཡིན་པས་དེ་དགར་བའི་ཆེད་དོ། །ཤེར་སྒྲོན་དུ་དཔོན་སློབ་གང་རུང་དང་འབྲེལ་བ་བཅུ་བཞི་གཉིས་ཀ་དང་འབྲེལ་བ་དྲུག་ཞེ་གསུམ་པ་སློབ་དཔོན་ཉིད་དང་འབྲེལ་བར་འཆད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། མདོ་ལས་ཉི་ཤུ་པོ་ཐམས་ཅད་འཆད་ཉན་གཉིས་ཀ་དང་འབྲེལ་བར་གསུངས་པ་དང་ཞེ་གསུམ་པ་ལ་ཉན་པ་པོ་ཡང་གསུངས་པ་དང་། འགྲེལ་ཆེན་གཉིས་ལས་ཀྱང་ཞེ་གསུམ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་སྦྱར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཤཱནྟི་པས་ནི་འདི་གཉིས་ཀ་ལ་མ་སྦྱར་བར་ཚོགས་པ་ལས་ཉམས་པ་ཉི་ཤུར་བཞེད་དོ། །རང་གིར་གྱིས་ཉེར་གཅིག་ནས་ཉེར་ལྔའི་བར་ཐམས་ཅད་ཚོགས་པ་ལས་ཉམས་པར་འདོད་པ་ནི་མདོ་འགྲེལ་ཚད་མ་གང་དང་ཡང་མི་མཐུན་ནོ། །བཅུ་བཞི་དང་བདུན་ལ་རིམ་པ་ལྟར་སྨྲ་མ་ཉན་པ་པོ་དང་སྨྲ་མ་འཆད་པ་པོ་དང་འབྲེལ་བར་བསྟན་པ་ནི་གཉིས་ཀ་ཡང་གཉིས་ཀར་འགྱུར་བས་གོ་རིམ་མ་ངེས་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ངན་སོང་གསུམ་གྱི་བཀྲེས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་བརྗོད་ན་གཞན་དོན་དུ་ངན་སོང་གི་འགྲོ་བར་འགྲོ་བ་ལ་ཕྱིར་ཕྱོགས་པ་སྙེ་མི་མོས་ཤིང་སྐྱོ་བ་དང་། ལྷ་རྣམས་དང་ཞི་བ་ཙམ་གྱི་བསྔགས་པ་བརྗོད་ན་བདེ་འགྲོར་འགྲོ་བ་དང་རྒྱུན་ཞུགས་སོགས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་རང་དོན་དུ་ཡིད་བདེ་བ་སྐྱེ་བ་སྟེ་སྦྱོར་བ་སྒོམ་པ་པོ་རང་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས་སོ། །འདི་གཉིས་འོག་ཏུ་བཤད་པ་ནི་སྨྲ་མ་རྣམས་རིགས་མཐུན་པས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཤད་པའི་ཆེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་དགྲ་མང་བའི་དཔེས་སྦྱོར་བ་པོ་ལ་བར་ཆད་མང་ཡང་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་དགོངས་པར་མཛད་ནས་སྲུང་བ་སོགས་བྱེད་པས་སྦྱོར་བ་ལས་མི་ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་ལྟར་བུ་མང་པོ་ཡོད་པའི་མ་ན་བར་གྱུར་ན་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་ལ་རིམ་གྲོ་སྒྲུབ་པ་ལྟར་རོ། །སྡུད་པར་ཡང་། རྒྱུ་རྣམ་བཞི་ཡིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་སྟོབས་ལྡན། །བདུད་བཞིས་ཐུབ་པར་དཀའ་ཞིང་བསྐྱོད་པར་མི་ནུས་ཏེ། །སྟོང་པར་གནས་དང་སེམས་ཅན་དོར་ཡོངས་མི་གཏོང་དང་། །ཇི་སྐད་སྨྲས་བཞིན་བྱེད་དང་བདེ་གཤེགས་བྱིན་རླབས་ཅན། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། སྤྱི་དང་ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མཚན་མཚོན་གྱི་རྣམ་གཞག །མཚན་ཉིད་ཤེས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་ཚུལ། དེའི་ས་མཚམས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཞན་ལུགས་བསྟན། འཐད་སྒྲོགས་ངོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལུགས་དགོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བསྡུས་དོན་མཁན་དང་། སྔ་རབས་པའི་ལུགས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཀུ་མཱ་ར་ཤྲཱི་ན་རེ། ཤེས་མཚན་སྒྲོགས་ཆོས། བྱེད་མཚན་རྗེས་འགྲོ། ཁྱད་མཚན་ལྡོག་ཚུལ། བཞི་པ་རྟགས་ཀྱི་དཔག་བྱའོ། །དེ་ལ་རང་རྒྱུད་ལ་སྦྱོར་བ་སྐྱེས་པ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ན་མཁྱེན་གསུམ་དང་། གཞན་རྒྱུད་ལ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ན་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཤེར་འབྱུང་གིས། སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་པོ་རྣམས་ལ་ཡོད་པའི་སྔར་བཤད་པའི་ཀུན་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་རྟོགས་པས་སྦྱོར་བ་མཚོན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་ཤེས་མཚན་གྱི་དོན་དང་། ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་གསུམ་སྦྱོར་བདེན་པ་བཞི་ལ་བརྟེན་པའི་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་པོ་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་དག་པ་སྐྱེས་པ་ན་ཁྱད་པར་གྱིས་སྦྱོར་བ་མཚོན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་ཁྱད་མཚན་གྱི་དོན་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྒྱུ་མ་ཚང་བ་མེད་པ་ཅན་གྱི་བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་བྱེད་པས་སྦྱོར་བ་མཚོན་པར་བྱེད་པ་ནི་ཞེས་ཁྱད་མཚན་གྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཚང་བའི་བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བ་བྱེད་མཚན་གྱི་དོན་དང་། བྱ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་ན་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དེས་ཀྱང་སྦྱོར་བ་མཚོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱེད་པའམ་བྱ་བའི་ཁྱད་པར་རྒྱུར་ཡོད་པའི་འབྲས་བུ་ཁྱད་པར་བས་མཚོན་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དོན་དུ་འཆད་དེ་ཇི་ལྟར་མཚོན་ཚུལ་ནི་མ་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། སྔོན་གྱི་མཁས་པ་དག་མཚན་ཉིད་འདི་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱོར་བ་མ་གྲུབ་པ་དེར་མཚོན་པ་མ་ཡིན་གྱི་དེའི་ནུས་པའི་ཆོས་འགའ་ཞིག་མཚོན་བྱ་དང་། འགའ་ཞིག་མཚན་ཉིད་དུ་བྱེད་པས་སྦྱོར་བ་ཉི་ཤུའམ་ལྔ་པོ་མཚན་གཞིར་བཞག་ནས་སངས་རྒྱས་སྐྱེད་པའམ་དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་སྟོན་ནོ་ཞེས་མཚོན་བྱ་དང་དེའི་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྐྱེད་པ་ནི་མཚན་ཉིད་དུ་བྱའོ། །དེས་

ན་ཤེས་པ་བཅུ་དྲུག་པ་ཐག་གསུམ་མཚན་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་ནི་དེ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ནས་བྱས་ཆོས་ལ་བྱེད་ཆོས་ཀྱི་མིང་གིས་བཏགས་པའོ། །དེ་ཡང་མདོ་ལས། ཡུམ་འདིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོབས་བཅུ་སྐྱེད་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིག་རྟེན་འཇིག་མེད་དུ་མཁྱེན་པའི་ཕྱིར་ཡུམ་འདིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐྱེད་པ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་སྟོན་པའོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལ་ཡུམ་ནི་སྦྱོར་བ་སྟེ་མཚན་གཞིའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐྱེད་པ་དང་དེ་ལ་སྟོན་པ་ནི་མཚོན་བྱའོ། །སྟོབས་བཅུ་སྐྱེད་པ་དང་འཇིག་རྟེན་འཇིག་མེད་དུ་མཁྱེན་པ་དེ་ལ་བརྟེན་པར་གསུངས་པ་ནི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་སྨོས་པས་ཤེས་པ་དེ་སངས་རྒྱས་སའི་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཞེད་དོ། །མཚན་ཉིད་ཕྱི་མ་གསུམ་གྱི་མཚོན་ཚུལ་ནི་རང་ལུགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ལུགས་དང་པོ་མི་འཐད་དེ། ཤེས་མཚན་རྟགས་སུ་བྱས་ནས་སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དེ་ཡིན་པ་དང་ཡོད་པ་གང་དུ་སྒྲུབ་ན་ཡང་སངས་རྒྱས་སའི་ཤེས་མཚན་གྱིས་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་ལ། སློབ་ལམ་ན་རྣམ་མཁྱེན་མེད་པས་མཁྱེན་གསུམ་ཆོས་ཅན་དུ་མ་གྲུབ་བོ། །གལ་ཏེ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་བ་ལ་འདོད་ན་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཡང་སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པའམ་དེ་སྟོན་དུ་སོང་བར་སྒྲུབ། དང་པོ་ལྟར་ན། མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱོར་བ་སྐྱེས་པ་ཤེས་པར་བྱེད་པར་ཁས་བླངས་པ་དང་འགལ་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། སྦྱོར་བ་སྒོམ་པ་པོ་ལ་ཆོས་ཅན་དེ་ནམ་ཡོད་པར་གྲུབ་པ་ན་སྦྱོར་བ་སྐྱེས་པར་གྲུབ་པས་དེ་ལ་སྦྱོར་བ་སྐྱེས་པར་དཔགས་པ་དོན་མེད་དོ། །དེས་ན་འདིའི་འཁྲུལ་གཞི་ནི་ཤེས་ཁྱད་བྱེད་པ་གསུམ་པོ་ཤེས་བྱེད་དང་མཚན་ཉིད་ཐ་མ་ཤེས་པར་བྱ་རྒྱུར་བསྟན་པས་བྱས་སོ༑ ༑ལུགས་གཉིས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཤེས་མཚན་ལ་མཁྱེན་གསུམ་དུ་འདིར་གསུངས་པ་ནི། སྔར་རྣམ་པའི་སྐབས་ཀྱི་བདེན་བཞི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གི་ཡུལ་ཅན་དུ་མཁྱེན་གསུམ་སྦྱིར་བསྟན་པ་དེ་མ་ཡིན་གྱི་འདི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་ཞི་བརྒྱད་ཤེས་པ་ལ་གསུངས་པས་དེ་གཉིས་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་མིང་མཚུངས་ཀྱང་མཁྱེན་ལུགས་མི་འདྲ་བས་དེ་ཁོ་ན་

འཆད་པ་མི་འཐད་ཅིང་། ཁྱད་མཚན་ལ་སློབ་དཔོན་གྱིས་གཞི་ཤེས་མ་གསུངས་པས་མཁྱེན་གསུམ་དུ་བྱེད་པ་ནོར་རོ། །བྱེད་མཚན་ཡང་སྦྱོར་སྦྱོར་བ་གསུམ་གྱི་འབྲས་བུའི་ཆ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་གྱི་ཁྱད་མཚན་ཐོབ་པའི་རྗེས་ལ་འགྱུར་བར་མ་ངེས་སོ། །ལུགས་གསུམ་པ་ཡང་རྨ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་བར་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་ལ་ཤེས་མཚན་ཉིད་བགྲངས་པ་དང་། འགྲེལ་པར་ཡང་ཤེས་པའི་རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག་བཅུ་དྲུག་གིས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཞེས་ཤེས་པ་ཉིད་མཚོན་བྱེད་དུ་གསུངས་ཀྱི་དེ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མཚོན་བྱེད་ཡིན་པ་ཟུར་ཙམ་ཡང་མི་འབྱུང་བས་སོ། །མདོ་ལས་ཡུམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོབས་བཅུ་སྐྱེད་པར་གསུངས་པ། བསྟན་བཅོས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་དང་ཞེས་པ་འདིར་བསྡུས་ལ། དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་ཤེས་པ་ཞེས་སྒྱུར་ནས་ཤེས་པ་མཚོན་བྱེད་དུ་གསུངས་ཀྱི་དེ་སྐྱེད་པ་པོ་ན་ལ་མ་གསུངས་པས་སོ། །གཞན་ཡང་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་འགྲོ་རྒྱུ་ཡང་སྦྱོར་བའི་སྟེང་གི་ནུས་པ་ལ་འདོད་ན་སྦྱོར་བའི་རང་བཞིན་གྱིས་རང་བཞིན་མཚོན་པར་སོང་ལ་དེ་ལྟ་ན་མཚན་ཉིད་དང་པོ་གསུམ་ལ་བྱེད་མཚན་དང་ཐ་མ་ལ་ལས་མཚན་དུ་གསུངས་པ་མི་རིགས་ཏེ། སྦྱོར་བའི་རང་བཞིན་གྱི་མཚོན་བྱེད་ནི་ཐ་མ་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐ་མའི་མཚོན་ཚུལ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་བཞིན་དུ་མཚོན་པར་བྱེད་ཅེས་དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་ཡོད་པ་ལྟར་མཚོན་པར་བྱེད་པ་དེ་ལ་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་ནས་གསུངས་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། སྔ་མ་གསུམ་ཡང་དེ་ཡིན་པས་སོ། །འབྲེལ་པ་འདི་དག་ཀྱང་འདིའི་མཚན་མཚོན་དེ་དག་རྣམ་པར་བཞག་འཇོག་མཚན་ཉིད་པར་བཟུང་བས་ནོངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་དང་། ཁྱད་པར་གྱི་མཚོན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད་ལ་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་དོ། །མེའི་ཚ་བ་ལྟ་བུ་རང་ཉིད་གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་མཚོན་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད། བདག་མེད་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་ཆོས་དེ་དང་དེ་མ་ཡིན་གཉིས་ཀ་ལ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད། དངོས་པོ་གཅིག་ལ་ཡང་ལོགས་ས་ལ་ལྟོས་ནས་ལྡོག་པ་དུ་མ་དང་ལྡན་པའི་ལྡོག་ཆ་ནི་རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་མཚན་ཉིད། གཙོ་བོར་དོན་ལ་མ་ཁྱབ་ཁྱབ་ཆེས་གཅོད་

པ་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བའི་མཚན་ཉིད། དོན་ལ་མེད་ཀྱང་བློར་ངོར་དོགས་པ་སེལ་བའི་ཕྱིར་མཚན་ཉིད་དུ་བཀོད་པ་ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་མཚན་ཉིད་རྣམས་ལས་འདིར་གང་གཟུང་ཞེ་ན། ཚིག་གསལ་ལས། འདིར་ནི་རང་བཞིན་གྱི་མཚན་ཉིད་གཟུང་ངོ་དེ་ཡང་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཤེས་པ་དང་ཁྱད་པར་དང་བྱེད་པ་རྣམས་ཏེ། དེ་ལ་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱིས་ཐ་དད་པ་གསུམ་ཆར་ཡང་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐྱེད་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པར་ཤེས་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་པ་ནི་སྔ་རབས་པ་ལྟར་བྱེད་ན་བཀག་ཟིན་ལ། འོན་ཏེ་ཤེས་ཁྱད་བྱེད་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོར་བྱས་ནས་དེ་དག་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྟོགས་པའི་ངོ་བོར་གནས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐྱེད་པ་སོགས་སུ་འདོད་ནའང་མི་འཐད་དེ༑ མདོ་ལས་ཤེས་པ་རྣམས་སྦྱོར་བའི་འབྲས་བུར་གསུངས་པས་ཐད་སོ་ཐད་སོར་འགལ་བས་སོ༑ ༑གཞན་ཡང་འདི་ལས་མཁྱེན་པ་གསུམ་གས་ཡུམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐྱེད་པའི་ཆེ་བ་ཤེས་པར་བྱེད་ན་གཞི་ཤེས་ཀྱིས་ཆོག་པས་གཞན་གཉིས་དོན་མེད་དོ་སྙམ་པ་ལ་ཤེས་པར་བྱེད་པར་མཚུངས་ཀྱང་དེ་དག་གི་ཁྱད་པར་འདིའོ་ཞེས་ཁྱད་མཚན་གྱིས་སྟོན་ཞེས་འཆད་པ་ནི། ཤིན་ཏུ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ་ཁྱད་མཚན་གྱིས་དམན་མཆོག་གི་ཁྱད་ཆེ་བ་ནི་ཉན་རང་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཡིན་ལ། འདིའི་གཞི་ཤེས་ནི་ཡུམ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་སོགས་བཅུ་དྲུག་ཤེས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ཡིན་པས་སོ། །འདི་ཡང་ཁྱད་མཚན་གྱི་སྐབས་སུ་སློབ་དཔོན་གྱིས་གཞི་ཤེས་མ་སྨོས་པས་འཁྲུལ་གཞི་བྱས་ཏེ་དེ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་མ་ཤེས་པས་མཁྱེན་གསུམ་གྱིས་དོན་བརྒྱད་བསྡུས་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་མཚན་ཉིད་ཉི་ཤུ་ཉན་ཐོས་ལ་སྦྱར་ཏེ། དེ་ནི་སྔར་རྒྱས་པར་བཀག་ཟིན་ཏོ། །ཡང་དེ་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད་དེས་དོན་ཅི་ཞིག་བྱ་སྙམ་པ་ལ་ནི་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་ཏོ་ཞེས་ཁྱད་མཚན་གྱིས་བྱེད་པར་བཤད་པ་ཡང་ནོར་ཏེ། འགྲེལ་པར་ཁྱད་པར་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱས་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་པ་ཞེས་ཁྱད་མཚན་གྱིས་མཚོན་པར་བྱས་པའི་སྦྱོར་བའི་བྱེད་པར་གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་སློབ་དཔོན་འདིས་ནོར་བ་འབའ་ཞིག

ཏུ་བཤད་པ་ལ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་མཚན་ཉིད་འདི་དག་ཇི་བཞིན་དུ་རྟོགས་པར་འདོད་པ་ནི་ལྷ་དགའ་བར་བྱེད་པ་འབའ་ཞིག་གོ །འོ་ན་གང་ཞེ་ན། ཤེས་ཁྱད་བྱེད་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅེས་གསུངས་པས་ཤེས་པ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་བར་རང་རང་ལ་ལྟོས་ན་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་ཡང་འགྱུར་མོད་འོན་ཀྱང་འདིར་ནི་བཞི་པོ་འདི་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་བཤད་དགོས་པས། དེ་ལ་ལྟོས་ན་མཚན་ཉིད་ཐ་མ་འདི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ་ཁྱད་པར་ནི་ཕལ་ཆེར་དོན་གཞན་ལྡན་པ་དང་ཤེས་བྱེད་གཉིས་ནི་འབྲས་བུ་རྒྱུ་མཚོན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་བྱ་རོག་གིས་ཁང་བཟངས་མཚོན་པ་ལྟར་དེའི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱས་པ་ཙམ་མོ། །འབྲས་བུས་རྒྱུ་མཚོན་པ་འདིའི་དོན་ཡིན་པར་ཡང་གངས་ཅན་གྱི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་བཞེད་དེ། རྩ་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པའོ། །ལོ་ཙྪ་བ་ཆེན་པོ་ཁ་ཅིག་མཚན་གཞི་དང་མཚོན་བྱ་ཁྱད་པར་མེད་ལ་སྐད་དོད་ཀྱང་གཅིག་པས་དེ་གཉིས་སོ་སོར་བྱས་ནས་བོད་རྣམས་འཆད་ལ་མི་འཐད་གསུང་བ་ནི་གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་འབྱུང་བས་མཚོན་བྱ་སྦྱོར་བའི་ཆོས་ཅན་ལ་མཚན་གཞིའི་ཐ་སྙད་མ་སྦྱར་ན་ལེགས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བྱེད་སྒྲུབ་དང་། ལས་སྒྲུབ་ཀྱི་དོན། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཚོན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དཔེར་ན་འཆེད་པ་ཞེས་པ་གང་འཆེད་པ་དང་། གང་གིས་འཆེད་པ་བྱ་བྱེད་དང་འབྲེལ་བའི་ཚིག་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་སུ་དྲང་དུ་རུང་བ་བཞིན་དུ། མཚན་ཉིད་ཅེས་པ་ཡང་གང་གིས་མཚོན་པ་དང་གང་མཚོན་པའི་བྱ་བྱེད་གཉིས་ཀ་དང་འབྲེལ་བ་ལ་དགོངས་ནས་ཇོ་བཙུན་གྱིས་དང་པོ་གསུམ་གང་གིས་མཚོན་བྱེད་དང་ཐ་མ་གང་མཚོན་བྱ་རུ་མཛད་དོ། །བྱེད་པ་དང་བྱ་བ་དེ་གཉིས་ལ་སློབ་དཔོན་གྱིས་བྱེད་སྒྲུབ་དང་ལས་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་མཛད་དོ། །དེས་ན་རྟགས་དང་བསྒྲུབ་བྱ་ལྟ་བུ་ཤེས་བྱེད་དང་ཤེས་བྱ། སྟ་རེ་དང་ཤིང་ལྟ་བུ་གཅོད་བྱེད་དང་གཅད་བྱ་ཡུལ་ཅན་དང་ཡུལ་ལྟ་བུ་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱ་སོགས་ལ་བྱེད་སྒྲུབ་དང་ལས་སྒྲུབ་ཏུ་འཇོག་པས་མཐའ་ཡས་སོ༔ །གཉིས་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་མཚན་ཉིད་དང་པོ་གསུམ་ལ་བྱེད་སྒྲུབ་ཅེས་བྱ་ཞེ་ན། གསུམ་པོ་འདིས་སྦྱོར་བ་རྣམས་མཚོན་པར་བྱེད་པས་སོ། །ཇི་ལྟར་ན། མཚོན་བྱེད་ཤེས་བྱེད་གཉིས་ཀྱིས་ནི་རིམ་

པ་ལྟར་མཐྱེན་གསུམ་སྦྱོར་བའི་སྐབས་ཀྱི་རང་དོན་མཐྱེན་གསུམ་གྱི་རྟོགས་པ་དང་། གཞན་དོན་ཕྲིན་ལས་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་གཉིས་མཚོན་པར་བྱེད་པས་ནུས་པ་དེ་གཉིས་མཚན་གཞིའམ་མཚོན་བྱའོ། །མཚོན་ཚུལ་ནི། ཞིང་ལས་སྔོན་ཐོག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྐྱེ་བར་མཐོང་བ་ན་དེ་ལ་དེ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པར་ཤེས་པ་ལྟར། མཐྱེན་གསུམ་གྱི་རྟོགས་པ་དང་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་བྱེད་པ་ཁྱད་པར་བ་རྣམས་སྦྱོར་བ་ལས་འབྱུང་བར་མཐོང་བ་ན་སྦྱོར་བ་ལ་དེ་དག་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པར་དཔོག་གོ །དེ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་སྤྱིར་ནུས་པ་ཡོད་པར་མཚོན་པས་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་དུ་མཚོན་ལ༑ དེ་ཉན་རང་གི་སྦྱོར་བ་ལ་ཡང་ཡོད་དམ་སྙམ་པ་ལ་ཁྱད་མཚན་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ཀྱི་གཞན་ལ་མེད་པར་གོ་བར་བྱས་པས་གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་དུ་མཚོན་ནོ། །དེས་ན་ཁྱད་པར་བཅུ་དྲུག་ངོ་བོའམ་འབྲས་བུའམ་རྒྱུར་ལྡན་པའི་སྦྱོར་བ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐྱེད་པར་ཤེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་དང་པོ་གསུམ་གས་ནུས་པ་མཚོན་ཀྱང་མཚོན་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་ཡོད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཐ་མ་ལ་ལས་སྨྲྀབ་ཅེས་བྱ་ཞེ་ན། འདི་ནི་མཐྱེན་གསུམ་སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་སྔ་མ་གསུམ་གྱིས་མཚོན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་སོ། །ནུས་པ་མཚོན་བྱ་མ་ཡིན་ནམ་ཇི་ལྟར་སྦྱོར་བ་མཚོན་བྱ་ཡིན་ཞེ་ན༑ དེ་གཉིས་དངོས་པོ་ཐ་མི་དད་པས་སྐྱོན་མེད་དེ། འདི་དག་རྣམ་པར་བཞག་འཇོག་གི་མཚན་མཚོན་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པས་སོ། །འདི་མཚོན་བྱ་ཡིན་ན་ཇི་ལྟར་ན་མཚན་ཉིད་དུ་རུང་ཞེ་ན། མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་བྱ་བྱེད་གཉིས་ཀ་དང་འབྲེལ་བར་མ་སྨྲས་སམ། ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་གིས་མཐྱེན་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་ཤེས་པར་བྱེད་པས་མཚོན་བྱེད་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་བྱེད་སྒྲུབ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཉེས་པ་མེད་དེ། སྦྱོར་བ་མཚོན་པར་བྱེད་ཀྱང་དོན་ཐ་དད་པའི་སྒོ་ནས་མི་མཚོན་པས་བྱེད་སྒྲུབ་ཏུ་མ་བཞག་ལ། སྔ་མ་གསུམ་ཅི་རིགས་པར་དེ་ལས་བཟློག་པས་བྱེད་སྒྲུབ་ཏུ་གཞག་གོ །འོ་ན་དེ་དག་མཚན་གཞི་དང་དངོས་པོ་ཐ་དད་པས་མཚན་མཚོན་དུ་མི་རུང་སྟེ། གཞན་དུ་ན་བུམ་པ་ཡང་བ་ལང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་ཧ་ཅང་ཐལ་ཞེ་ན། རང་བཞིན་ཐ་དད་ཀྱང་དེ་དག་གི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱས་པ་ལ་དེས་མཚོན་ནོ་ཞེས་མཚན་ཉིད་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པས་རྣམ་པར་བཞག

འཇོག་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ན་བྱེད་པ་དང་ལས་ཀྱི་དོན་དང་མཚོན་ཚུལ་རྣམས་རྒྱུན་གྱི་འགྲེལ་པ་རྣམས་སུ་ཞིབ་པར་མ་བྱུང་བས་རྟོགས་དཀའ་བར་འདུག་པའི་ཕྱིར་ཁོ་བོས་རྒྱས་པར་བཤད་ནས་གཏིང་ཚུགས་པར་བྱས་པས་བློ་གསལ་རྣམས་ཡིད་དགའ་བར་གྱིས་ཤིག །གཉིས་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་གཅིག་ངེས་པར་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ན་དེའི་རྒྱུ་ཡུམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་འཇུག་ལ་དེའི་ཚེ་དེ་ལ་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཡོད་མེད་དཔྱོད་དགོས་པས་དེ་ལ་ཤེས་མཚན་དང་། དེ་ལ་ཡང་གཞན་དོན་མཐར་ཐུག་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མི་སྣང་ན་རྟོགས་པ་ཙམ་ཐེག་ཆེན་གྱི་དོན་དུ་གཉེར་བྱའི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པས་དེ་ཤེས་པ་ལ་བྱེད་མཚན་དང་། ནུས་པ་དེ་གཉིས་ཉན་རང་གི་ལམ་ལ་ཡང་ཡོད་ན་དཀའ་བ་དུ་མ་སྤྱད་དགོས་པའི་ཐེག་ཆེན་ལམ་ལ་འཇུག་པ་ལྡོག་པས་དེ་མེད་པར་ཤེས་པ་ལ་ཁྱད་མཚན་དང་། སྒྲུབ་པ་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་སྤྲངས་རྟོགས་ཇི་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ལ་མཚན་ཉིད་ཐ་མ་བསྟན་དགོས་པས་མཚན་ཉིད་ཤེས་པ་སྒྲུབ་པ་སྒོམ་པའི་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་དེ་ཡིན་ནོ། །འདིས་མཚན་ཉིད་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དགོས་པ་དང་གྲངས་ངེས་པ་ཡང་བསྟན་ཏོ། །གསུམ་པ་ནི། ཚིགས་ལམ་ནས་ས་བཅུ་པའི་བར་དུ་བཞག་སྟེ། སྒྲུབ་པ་སྒོམ་རེས་ཀྱིས་འདི་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་སྒོམ་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱོན་གྱི་འོག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་འཆད་དེ། ཡོན་ཏན་ལྡང་བ་དང་སྐྱོན་དོར་བའི་སྒོ་ནས་སྒྲུབ་པ་རྣམས་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ལ་ནི་སྒྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པས་སོ། །ཚིག་གསལ་ལས། སྒྲུབ་པ་སྒོམ་པ་པོའི་མཁྱེན་གསུམ་དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཅེས་ཟེར་བ་ནི་དོན་མ་ཡིན་ནོ། །མདོའི་འབྲེལ་ནི། སྐྱོན་གྱི་སྐབས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་སྒོམ་པ་པོ་ལ་དགོངས་པར་མཛད་པའི་འཐད་པར་ཡུམ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་སྐྱེད་པ་དང་དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་སྟོན་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ན། ཇི་ལྟར་དེ་གཉིས་ཡིན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་གང་ལགས་ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་མདོར་བསྟན། དབྱེ་བའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད། གྲངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཞེས་པར་བྱའོ། །གང་ན། བྱེད་པ་གང་གིས་སྦྱོར་བ་རྣམས་མཚོན་པར་བྱེད་པ་དེའོ། །གང་དུ་ན། སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་དུའོ། །དེ་ལ་དུ་ན༑ མཚན་ཉིད་དེ་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ་ཤེས་པ་ཁྱད་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཡང་ནི་མཚན་ཉིད་དེའི་ངོ་བོ་ཙམ་བསྟན་པར་མ་ཟད་དབྱེ་བ་ཡང་སྟོན་པའོ། །ཡང་ཞེས་པར་བྱའོ། །གང་ན། བྱ་བ་གང་དེ་གསུམ་གྱིས་མཚོན་པར་བྱ་བ་སྦྱོར་བ་དེའོ། །གང་དུ་ན། མཚོན་བྱེད་དེ་མཚན་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བར་མ་ཟད་མཚོན་བྱ་ཡང་མཚན་ཉིད་དུའོ། །དེ་གང་ན། སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་བཙུ་དྲུག་གོ །ཤཱཀྱ་པས། འདིས་མཚོན་པར་བྱེད་པས་ན་ཞེས་བྱ་བ་བྱེད་པར་སྒྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ་ཤེས་པ་དང་ཁྱད་པར་དང་བྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །མཚོན་པར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་མཚན་ཉིད་དེ་ལས་སུ་སྒྲུབ་པའོ། །དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་སྟེ་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་བཞིའོ། །ཞེས་དང་། ཞེར་སློབ་དུ་ཡང་། འདིས་སྦྱོར་བ་རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་སྐྱེད་པར་མཚོན་པར་བྱེད་པས་ཤེས་པ་དང་ཁྱད་པར་དང་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་བྱེད་པར་སྒྲུབ་པ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་། འདི་དག་མཚོན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ་ལས་སུ་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་པ་གཅིག་སྟེ་མཚན་ཉིད་ནི་བཞིར་ཞེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་གཉིས་ནི་སློབ་དཔོན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཞེས་པར་བྱའོ། །གང་ན་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་ནིའོ། །གྲངས་དུར་ན་བྱེད་པར་སྒྲུབ་པ་བཟུང་ཞིང་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཤེས་ཁྱད་བྱེད་པའང་ཡིན་མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་པས་ཤེས་པ་དང་ཁྱད་པར་དང་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་གསུམ་དང་། ལས་སུ་སྒྲུབ་པ་བཟུང་ཞིང་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་དང་མཚན་ཉིད་གཞི་མཐུན་པས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གཅིག་སྟེ་རྣམ་པ་བཞིར་རོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི། རིམ་པ་ལྟར་ཤེས་ཁྱད་བྱེད་གསུམ་འདིས་མཁྱེན་གསུམ་སྦྱོར་བ་རྣམས་གཞི་ལམ་རྣམ་པ་མཁྱེན་པའི་རྟོགས་པ་དང་ཐེག་དམན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་ཕྲིན་ལས་སྐྱེད་ནུས་སུ་མཚོན་པར་བྱེད་པ་དང་། སྦྱོར་བ་དེ་རྣམས་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་མཚོན་པར་བྱ་བའི་གཞི་ཡིན་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི། ཤེས་པ། ཁྱད་པར། བྱེད་པ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། གཞི་ཤེས། ལམ་ཤེས། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། མཚན་ཉིད་བཞིར་ཕྱེ་བ་དེ་ལ་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བས་ཐ་དད་པ་གསུམ་ཡོད་པ་ལ་རེ་ཞིག་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། མཐའི་ཤེས་ཞེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཇུག་ཏུ་སྦྱར་བ་ནི་རྒྱས་བཤད་ཡིན་ལ་རྐང་པ་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་དོན་བསྡུས་སོ། །གཞན་ཡང་དང་པོས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཇི་ལྟར་སྐྱེད་པའི་ལན་དང་ལྷག་མ་བཅོ་ལྔས་དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་སྟོན་པའི་ཚུལ་བསྟན་པར་བཞེད་དོ། །ཡུམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་སྟོན་ཞེས་པ་ནི་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེས་ཕུང་ལྔའི་འཇིག་རྟེན་ཇི་བཞིན་དུ་མཁྱེན་པའོ། །དེ་དག་ཀྱང་གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ། རྟོགས་པ་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐྱེད་པའི་ཚུལ་དང་དེས་ཇི་ལྟར་རྟོགས་ཚུལ་ཤེས་པ་སྟེ་དང་པོ་དང་ལྷག་མ་རིམ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཡང་གསུམ་སྟེ་འཇིག་རྟེན་དང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་མཁྱེན་པ་སྟེ་གཉིས་པ་དང་དེ་ནས་བཅུ་པའི་བར་དང་ཐ་མ་གཉིས་དང་རིམ་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། བསྡུས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ན༔ དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་སོགས་ཀྱི་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་བཅུ་དྲུག་ནི་འོ། །གང་གིས་ན། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི། ཡུལ་བཅུ་དྲུག་པོ་འདི་རྣམས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྟེ་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་པའི་རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག་གམ་ཁྱད་པར་བཅུ་དྲུག་གིས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་རྣམས་དེའི་མཁྱེན་པ་བཅུ་དྲུག་སྐྱེད་པའི་ནུས་ལྡན་དུ་མཚོན་ཞིང་ཤེས་པར་བྱེད་པས་ནའོ། །མཚོན་ཚུལ་ནི། སྦྱོར་བ་དེ་ལ་ནུས་པ་དེ་ཇི་ལྟར་གནས་པའི་གནས་ཚུལ་ཐ་དད་པ་བཞིན་དུའོ། །རྟོགས་དཀར་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་གིས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཞེས་འདོན་ལ། འོག་མ་གཉིས་ལས་ནི་རེ་རེ་ལས་མེད་དོ། །ཤེར་སྒྲོན་དུ་གོང་མ་མེད་པར་འོག་མ་འབྱུང་བ་ནི་འོག་མ་གཉིས་དང་མཐུན་ཀྱང་རྟོགས་དཀའི་དེ་དག་པར་སེམས་སོ། །བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་དག་ཀྱང་གང་ན་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཞེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་

ཐོག་མ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ཞེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་རོ། །གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་ཡུམ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོབས་སོགས་འབྱུང་བ་ཤེས་པ་ནི། ཡུམ་ཟབ་མོ་འདིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོབས་བཅུ་སྐྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །ཕུང་ལྔའི་འཇིག་རྟེན་དེ་ཁོ་ནར་རྒྱུན་དང་སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ནི། ཡུམ་ནི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་འདི་དག་འཇིག་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་རབ་ཏུ་འཇིག་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན། ཞེས་སོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྟེ་བསམ་པ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་བཞིའམ་གྲངས་མེད་པ་རྣམས་ཆོས་དབྱིངས་སྦྱོར་བྲལ་གྱི་ངོ་བོར་ཚད་མེད་པ་སོགས་སུ་ཤེས་པ་ནི;། སེམས་ཅན་ཚད་མེད་གྲངས་མེད་གཞལ་དུ་མེད་པའི་སེམས་དང་སྤྱོད་པ་རབ་ཏུ་མཁྱེན་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཡུམ་འདི་ཉིད་ལ་བརྟེན་ཅིང་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པས་སེམས་དེ་བསྡུས་པ་དེ་ཁོ་ནར་མི་འཇིག་ཅིང་ཐ་སྙད་དུ་འཇིག་པར་དང་། དེ་ལ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པས་སེམས་དེ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་བལྟས་པའམ་རྣམ་པར་གཡེངས་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གཡེང་ཡང་དེ་ཁོ་ནར་གཡེང་བ་མེད་པར་ཤེས་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་སེམས་བསྡུས་པ་དང་སེམས་རྣམ་པར་གཡེངས་པ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །ཞེས་སོ། །བསྡུས་པ་དང་གཡེངས་པའི་སེམས་དེ་ཡང་དག་པར་ན་རྣམ་པར་འཇིག་པ་མེད་པས་སམ་སྒོམ་སྤང་འགགས་པས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཐམས་ཅད་འགགས་པས་འགོག་པ་དང་མཐོང་སྤང་འགགས་པས་སྤོང་བའི་སྤངས་པ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆ་རྣམ་པར་མཁྱེན་པས་མི་ཟད་པའི་རྣམ་པ་ཤེས་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་སེམས་དབེན་པ་དང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་འགོག་པ་དང་སྤོང་བའི་རྣམ་པར་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཞེས་སོ། །སོ་སྐྱེའི་སེམས་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་དང་སོགས་པས་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་དང་བཅས་པ་རྣམས་སྦྱོར་བྲལ་གྱི་ངོ་བོར་ཤེས་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་སེམས་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །ཞེས་སོ། །རྒྱ

བར་སོགས་པ་ཞེས་འབྱུང་བའི་སྒྲས་བསྡུས་པ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་དང་བྲལ་བ་རྣམས་སྤྲོས་བྲལ་དུ་ཤེས་པ་ནི། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་སེམས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་སེམས་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །ཞེས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཤེས་པ་ནི༔ དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཡུམ་ཟབ་མོ་འདི་ལ་བརྟེན་ཏེ་སེམས་ཅན་ཕ་རོལ་དང་གང་ཟག་ཕ་རོལ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་སེམས་རྒྱ་ཆེ་བ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །ཞེས་སོ། །འདི་ནས་བཅུ་བཞི་པའི་བར་ལ་སེམས་ཅན་དང་གང་ཟག་གཉིས་གཉིས་གསུངས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་དང་དེ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དབྱེ་བས་ཡིན་ནོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་མདོ་འདྲེན་ལུགས་འོག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་འདི་བཞིན་སྦྱར་རོ། །ཁྱབ་པར་བྱེད་པས་སེམས་ཆེན་པོའམ་ཡང་ན་སེམས་ཆེན་པོར་གྱུར་པའི་དོན་ནི་མཉམ་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་སེམས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་བདག་མེད་པ་དང་ཐ་སྙད་དུ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ངོ་བོས་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པའི་རྟེན་དུ་མཉམ་པར་ཤེས་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཡུམ་འདི་ལ་བརྟེན་ཏེ་སྔར་ལྟར་ལ་སེམས་ཆེན་པོར་གྱུར་པའོ་ཞེས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །ཞེས་སོ། །འཇུག་ཡུལ་གྱི་རྟེན་སོ་སོར་ངེས་པ་མེད་པས་གྲངས་དང་ཚད་ཀྱིས་གཞལ་མི་ནུས་པས་སེམས་ཚད་མེད་པ་དེ་ལྟར་ཤེས་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཡུམ་འདི་ལ་བརྟེན་ཏེ་སྔར་ལྟར་ལ་སེམས་ཚད་མེད་པའོ་ཞེས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །ཞེས་སོ། །དཔེ་མེད་པས་སམ་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པས་རྣམ་ཤེས་སམ་སེམས་བསྟན་ཏུ་མེད་པ་ལ་དེ་ལྟར་ཤེས་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཡུམ་འདི་ལ་བརྟེན་ཏེ་སྔར་ལྟར་ལ་བསྟན་དུ་མེད་པའི་སེམས་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །ཞེས་སོ། །ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའམ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱན་ལྔ་ལ་ལྟར་མི་སྣང་བས་སེམས་བལྟར་མེད་པ་ལ་དེ་ལྟར་ཤེས་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཡུམ་འདི་ལ་བརྟེན་ཏེ་སྔར་ལྟར་ལ་བལྟར་མེད་པའི་སེམས་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །ཞེས་

སོ༔ །དེ་གཉིས་ནི་ཡུལ་དང་ཡུམ་ཅན་མི་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའམ་སེམས་དེ་གཡོ་བ་དང་སོགས་པས་འདུ་བ་བཀྲམ་པ་བཙུམ་པའི་ལྟ་བ་དང་ལུས་སྲོག་གཅིག་ཐ་དད་ཀྱི་ལྟ་བ་རྣམས་སྨྲ་མ་ལྟ་བུའི་ཕུང་པོ་ལ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེའི་དེ་དག་གིས་ཞེན་པ་ལྟར་གྲུབ་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཡུམ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་ཕ་རོལ་པོ་རྣམས་དང་གང་ཟག་ཕ་རོལ་པོ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་གཡོ་བ་དང་འདུ་བ་དང་བཀྲམ་པ་དང་བཙུམ་པ་དེ་དག་ཀྱང་འདི་ལྟར་མཁྱེན་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་འགྲོ་བའམ་འདུ་བའམ་བཀྲམ་པའམ་བཙུམ་པ་གང་ཇི་སྙེད་པ་སྐྱེ་ཞིང་འབྱུང་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གཟུགས་ལ་བརྟེན། ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་རྣམས་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་ཞིང་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བར་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །ཞེས་པའི་རྒྱས་བཤད་དུ་ལྟ་བ་བཞི་མཁྱེན་པར་བཤད་དོ། །འདིར་འཕགས་པ་ལ་གཡོ་བ་སོགས་སྦྱོར་བ་ནི། དགག་སྒྲུབ་གཉིས་ཀ་གཉིས་མིན་གྱི་སེམས་ཙམ་ཞིག་ལ་བྱའི་ལྟ་བ་བཅུ་བཞིར་མི་གཟུང་ངོ་། །

འདིའི་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ་བཞི། ལྟ་བའི་ངོ་བོ། སེམས་བཞི་དགག་སྒྲུབ་གཉིས་དང་སྦྱོར་ཚུལ། གང་ཟག་གང་གི་ཡིན་པ། སྒྲ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དབུ་མའི་རྩ་བར། གང་འདས་ཕན་ཆད་མཐའ་སོགས་དང་། །རྟག་ལ་སོགས་པར་ལྟ་བ་དང་། །མྱ་ངན་འདས་དང་ཕྱི་མཐའ་དང་། །སྔོན་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར། སྔོན་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་བཞི། ཕྱི་མའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་བཞི། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་བརྟེན་པ་བཞི་སྟེ་བཅུ་གཉིས་དང་། ལུས་སྲོག་གཅིག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་དེ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་ལྟ་བ་སྟེ་བཅུ་བཞིའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། བདག་དང་འཇིག་རྟེན་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་གཉིས་མ་ཡིན་དུ་ལྟ་བ་སྟེ། དེས་ནི་དེ་གཉིས་དང་པོ་ནས་མི་འགྱུར་བར་ཡོད་པ་དང་ཕྱིས་གློ་བུར་དུ་བྱུང་བ་དང་དེ་གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་མིན་དུ་འཛིན་པས་སྔོན་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། བདག་དང་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་གཉིས་ཀ་གཉིས་མིན་དུ་ལྟ་བ་སྟེ། དེས་ནི་དེ་གཉིས་ཕྱིས་ཀྱི་ཚེ་མཐའ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་སོགས་སུ་འཛིན་པས་ཕྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་

བཞིན་གཤེགས་པ་གྲོངས་ནས་འབྱུང་མི་འབྱུང་གཉིས་ཀ་གཉིས་མིན་དུ་ལྟ་བ་སྟེ། དེས་ནི་བདག་གི་རང་བཞིན་གྱི་སེམས་ཅན་ཤི་ནས་འབྱུང་མི་འབྱུང་སོགས་སུ་འཛིན་པས་མྱང་འདས་ལ་བརྟེན་པའོ། །ལེ་བརྒྱད་མར། བདག་དང་འཇིག་རྟེན་ཤི་ནས་འབྱུང་མི་འབྱུང་མི་འབྱུང་ཞེས་སོགས་སྤྱིར་ལ་བརྒྱད་སྟོང་པ་དང་འབུམ་འགྲེལ་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྦྱར་རོ། །མཛོད་འགྲེལ་དུ་མདོ་དྲངས་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་རྟག་མི་རྟག་ཅེས་འཇིག་རྟེན་ཉིད་འབྱུང་ངོ་། །བདག་དང་འཇིག་རྟེན་ནི་སེམས་ཅན་དང་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཡིན་ལ་འདི་དག་རྟག་མི་རྟག་སོགས་སུ་འདྲི་བ་པོའི་བསམ་པ་ནི༑ གང་ཟག་གི་བདག་དང་དེས་ཡོངས་སྤྱོད་པའི་གཞི་ལ་བསམས་པའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་རྒྱན་སྣང་དུ། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་རྟོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་བདག་གི་རང་བཞིན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་རྣམ་པ་འགའ་ཞིག་ལྟར་གནས་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་ཞིང་། གནོད་འཛོམས་ཆུང་བར་ཡང་བདག་གི་རང་བཞིན་ལ་བཤད་པས་བདག་གི་ངོ་བོའི་སེམས་ཅན་ལ་བྱའི་གྲོལ་བའི་བདག་ལ་བྱས་ན་རྒྱང་འཕེན་ལ་མི་འགྲིག་གོ །བཞི་པ་ནི། ལུས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་སྲོག་གོ་ཞེས་དང་སྲོག་ཀྱང་གཞན་ལ་ལུས་ཀྱང་གཞན་ནོ་ཞེས་འཛིན་པའོ། །ཡང་སའི་དངོས་གཞིར། གང་ལ་ལ་སྲོག་དེ་ལུས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལྟ་བ་དེ་ནི་བདག་གཟུགས་ཅན་དུ་ལྟའོ། །སྲོག་ཀྱང་གཞན་ལ་ལུས་ཀྱང་གཞན་ནོ་ཞེས་ལྟ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པར་ལྟའོ་ཞེས་པ་ལྟར་རོ༑ ༑གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་སེམས་བཞི་པོ་དེ་དགག་སྒྲུབ་གཉིས་གང་ཞེ་ན། ཉི་སྣང་ལས། དེ་ལ་སྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་གཡོ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི། བདག་དང་འཇིག་རྟེན་རྟག་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་བདེན་གྱི་གཞན་ནི་གཏི་མུག་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ་སྲོག་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་ལུས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་པའོ། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ཡུལ་ལ་སེམས་འཇུག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཡོ་བ་ཞེས་བྱའོ། །བཙུམ་པ་ལ་སོགས་པ་དགག་པའི་སྒོ་ནས་སེམས་ཡུལ་གཞན་དུ་མི་འཇུག་པ་ནི། བདག་དང་འཇིག་རྟེན་མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ་སྲོག་ཀྱང་གཞན་ལ་ལུས་ཀྱང་གཞན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་པའོ། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་

དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སེམས་བཞི་དང་དེའང་དགག་སྒྲུབ་གཉིས་སུ་བསྡུ་སྟེ། དང་པོ་གསུམ་གཡོ་བ་དང་གསུམ་པ་གསུམ་དང་བཅུ་གསུམ་པ་ནི་སོགས་ཁོང་ནས་བཀྲམ་པ་བརྟེན་ནས་དེ་ཡིན་པར་སྦྱར་ཏེ། བཅུ་གསུམ་པ་ནི་ཕྱོག་ཀྱང་ལུས་སོ་ལུས་ཀྱང་ཕྱོག་ཅེས་གཉིས་ཀར་ལྟ་བས་སོ༔ ༔གཉིས་པ་གསུམ་ནི། སོགས་ཁོང་ནས་འདུ་བ་གནོན་ལ་དེ་ལ་དང་། བཞི་པ་གསུམ་དང་བཅུ་བཞི་པ་ནི། བཅུམ་པ་ལ་སྦྱར་ཏེ་བཅུ་བཞི་པ་ནི་ཕྱོག་ཀྱང་ལུས་མ་ཡིན་ནོ་ལུས་ཀྱང་ཕྱོག་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གཉིས་ཀ་འགོག་པར་ལྟ་བས་སོ། །དེ་ཡང་དང་པོ་ནི་བྱ་བ་མི་འགོག་པར་རང་ཡུལ་ལ་སེམས་འཇུག་པས་སྒྲུབ་པ་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་བྱ་བ་བཀག་སྟེ་སེམས་ཡུལ་ལ་མི་འཇུག་པས་དགག་པའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པ་སྦྱར་ཏེ། སྙིང་མཆོག་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་འདི་ལས་དང་པོ་དང་གསུམ་པ་ལ་བྱ་བ་ཡོད་པས་ན་ཕྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དང་བཞི་པ་ལ་བྱ་བ་མེད་པས་ན་བཙུམས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས་ཀྱང་གཡོ་བ་སོགས་བཞི་མེད་པར་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱེ་བཙུམས་གཉིས་ཁོ་ན་གསུངས་ནས་དེའི་རྒྱས་བཤད་ལ་ལྟ་བ་བཅུ་བཞི་འབྱུང་བས་འདི་དག་གི་འཇུག་ཚུལ་ནི་དགག་སྒྲུབ་གཉིས་སུ་འདུ་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྟ་བ་གཉིས་ཀ་ཡོད་ཅིང་བཞི་པས་དགག་སྒྲུབ་གཉིས་ཀ་བཀག་ཀྱང་སྒྲུབ་པ་དང་དགག་པར་བཞག་སྟེ་བྱ་བ་ཡོད་པ་དང་མེད་པས་སོ། །འཕགས་པའི་དགོངས་པ་འདི་ཆེན་པོ་དག་གིས་སྦྱར་ཡང་མ་འབྱོར་སྣང་ངོ་། །དག་ལྡན་ལས། འཕྲོ་བ་ནི་སྒྲུབ་པ་སྟེ་ཡོད་ཅེས་པའོ། །འདུ་བ་ནི་དགག་པ་སྟེ་མེད་ཅེས་པའོ། །བཀྲམ་པ་ནི་ཡོད་ཀྱང་ཡོད་ལ་མེད་ཀྱང་མེད་ཅེས་པའོ། །བཙུམ་པ་ནི་གཉིས་ཀ་བཀག་པ་སྟེ་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་དང་། རྟག་ཀྱང་རྟག་ལ་མི་རྟག་ཀྱང་མི་རྟག་པ་དང་། རྟག་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་ཡོད་མེད་དང་གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་མ་ཡིན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་བཞི་དང་ལྟ་བ་རྣམས་སྦྱོར་བར་བཤད་དོ། །གནོད་འཇོམས་ཆུང་བར། འཕྲོ་བ་ནི་རྟག་པར་ལྟ་བའོ། །འདུ་བ་ནི་ཆད་པར་ལྟ་བའོ། །བཀྲམ་པ་ནི་སྒྲོ་འདོགས་པའོ། །བཙུམ་པ་ནི་སྐུར་

བ་འདེབས་པ་སྟེ། ཞེས་འབྱུང་ཞིང་། བཞི་ཚན་གྱི་དང་པོ་གསུམ་ནས་ཐ་མ་གསུམ་གྱི་བར་གྱིས་རིམ་པ་ལྟར་འཕྲོ་བ་ནས་བཅུམ་པའི་བར་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་མཚེན་པ་རྣམས་རྒྱས་པར་བཤད་པར་མཛད་ནས། མཐའ་ཡོད་མེད་སོགས་བཞི་འཁོར་བ་ལ་མཐའ་ཡོད་མེད་སོགས་ལ་བཤད་ཅིང་། གནོད་འཛོམས་ཆེ་བས་སེམས་བཞི་རྟག་སོགས་ལ་སྦྱར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཉེ་སྣང་མ་གཏོགས་པའི་འགྲེལ་པར་ལུས་སྲོག་གི་ལྟ་བ་གཉིས་སེམས་བཞི་པོ་དེ་གང་དུ་འདུ་བཤད་པ་མི་སྣང་ངོ་། །གསུམ་པ་ནི། གྲངས་ཅན་གྱིས་ཤི་བ་ན་མི་མངོན་པའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པར་འདོད་པས་གྲོངས་ནས་འབྱུང་ངོ་ཞེས་ཕྱེ་བ་ལ་རྟོགས་པ་དེ་དག་གིའོ། །རྒྱང་འཕེན་སོགས་ཀྱིས་ཤི་བ་ན་བདག་ཐམས་ཅད་ནས་ཐམས་ཅད་དུ་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་བར་འཇིག་པར་འདོད་པས་གྲོངས་ནས་མི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བཅུམས་པ་ལ་རྟོག་པ་དེ་དག་གིའོ། །གཅེར་བུ་པས་གནས་སྐབས་ཅན་དང་གནས་སྐབས་ཐ་དད་དུ་འདོད་པས་གྲོངས་ནས་འབྱུང་བ་དང་མི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་ཕྱེ་བཅུམས་གཉིས་ཀ་ལ་རྟོག་པ་དེ་དག་གིའོ། །གང་ཟག་ཏུ་སྨྲ་བས་བདག་ཕུང་པོ་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པར་འདོད་པས་གྲོངས་ནས་འབྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་མི་འབྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཕྱེ་བཅུམས་གཉིས་ཀ་བཀག་པ་ལ་རྟོག་པ་ནི་དེ་དག་གིའོ། །འདི་སློབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་སྟེ། ཟླ་འོད་དུ་ཡང་གང་ཟག་གི་སྒྲོར་ཚུལ་དང་རྒྱུ་མཚན་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་བྲིས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་སློབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པས་ཕྱེ་བཅུམས་སོ་སོ་བ་གཉིས་དང་། གཉིས་ཀ་སྒྲུབ་པའི་རྟོག་པ་དང་། གཉིས་ཀ་འགོག་པའི་རྟོག་པ་བཞི་སྒྲོར་ཞིང་བརྒྱད་སྟོང་པར་དང་པོ་གཉིས་གསུངས་པས་ཕྱི་མ་གཉིས་ཤུགས་ལ་གོ་བར་དགོངས་པས་འཇུག་ཚུལ་གྱིས་ནི་དགག་སྒྲུབ་གཉིས་སུ་འདུས་སོ། །སློབ་དཔོན་གྱིས་སྔར་གྱི་བཞི་ལ་སྦྱར་ཟིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བདག་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའི་ཞེས་རྟོག་ཚུལ་བཞི་དང་དེ་གང་ཟག་བཞི་བཞི་ལ་སྒྲོར་ཚུལ་བཞི་ཚན་འོག་མ་གཉིས་ལ་ཡང་གསུངས་སོ། །དོན་དེ་ལ་ཁ་ཅིག་མཐའ་དང་ལྡན་པ་མདོ་ལས་སྨྲར་བཤད་ཀྱང་གྲངས་ཅན་དང་རྒྱང་འཕེན་གཉིས་ལ་དེ་བཟློག་ན་འགྲིག་གོ་ཞེས་འཆད་པ་ནི། བཞིན་གྱི་གཉེར་མ་ལྟར་འགྲིག་པ་བཞིན་སྣང་ཡང་སྙིང་པོ་མེད་དེ། དང་པོ་དང་གཉིས་པ་རྣམས་ནི་

གཡོ་བ་དང་འདུ་བའི་ལྟ་བ་སྒྲུབ་པ་དང་དགག་པ་རྐྱང་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པར་གསུངས་ན། ཇི་ལྟར་ན་མཐའ་ལྡན་དགག་པ་དང་མཐའ་མི་ལྡན་སྒྲུབ་པར་གོ་བཟློག་པ་འཐད་དེ། སྒྲུབ་པ་དགག་པ་དང་དགག་པ་སྒྲུབ་པར་སྦྱར་བ་མི་རུང་བས་སོ། །དེས་ན་བདག་དང་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྡན་ཞེས་པ་ཤི་བའི་འོག་ཏུ་ཟད་ནས་མི་སྐྱེ་བ་ལ་འདོད་ན་དེ་ལྟར་རིགས་ཀྱང་མཐའི་དོན་ནི་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་དེ། རྣམ་བཤད་རིགས་པར། མཐའ་ནི་ཟད་དང་འཇུག་ཆ་དང་། །ཉེ་དང་ཕྱོགས་དང་སྨད་པ་ལའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཚེ་ཕྱི་མའི་ཕུང་པོའི་ཆ་ལ་བྱས་ནས་ཚེ་འདིའི་རྣམ་ཤེས་ཕྱི་མར་འཇུག་པའི་ཆ་དང་ལྡན་པ་ལ་བཤད་ཅིང་མཐའ་དང་མི་ལྡན་པ་དེ་ལས་བཟློག་ན་ཆེས་འགྲིག་གོ །གང་དག་མི་རྟག་པ་དང་མཐའ་དང་ལྡན་པ་རྒྱང་འཕེན་ལ་འདོད་བཞིན་དུ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ལ་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་སྔ་མ་ལ་བརྟགས་པས་དེ་ཕན་ཆད་མེད་པར་མཐོང་བས་མི་རྟག་པར་ལྟ་བ་དང་། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ཕན་ཆད་ལ་བརྟགས་པ་ན་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མཐོང་བས་མཐའ་དང་ལྡན་པར་ལྟ་བ་འབྱུང་བར་འདོད་པ་ནི། ཆོས་མངོན་པ་ལ་མ་འདྲིས་པའི་བབ་ཅོལ་ཏེ། རྒྱང་འཕེན་ལོག་ལྟས་དགེ་རྩ་ཆད་པའི་རྒྱུད་ལ་མངོན་ཤེས་དང་བསམ་གཏན་གྱི་སྙོམ་འཇུག་མངོན་གྱུར་དུ་ཡོད་པ་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སོ། །དེས་ན་དང་པོ་རྒྱང་འཕེན་མ་ཡིན་པ་ལ་ཕྱིས་མངོན་ཤེས་ལ་བརྟེན་པའི་ལྟ་བ་དེ་དག་སྐྱེས་ནས་རྒྱང་འཕེན་དུ་སོང་བ་ནི་སྲིད་དོ། །རྒྱང་འཕེན་ནི་སྐྱེ་བ་སྔ་མ་དང་ཕྱི་མ་གཅིག་ཙམ་ཡང་མི་འདོད་པས་སའི་དངོས་གཞིར་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིག་བསྐལ་དང་འཆགས་བསྐལ་དྲན་པའི་ཚེ་མཐའ་ཡོད་མེད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་ཡང་ལྟ་ལོག་དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་གྱི་མཐའ་ལྡན་སོགས་ལ་སྦྱར་གྱི་འདི་ལ་མི་སྦྱར་རོ། །དེས་ན་འདིའི་མཐའ་ལྡན་སོགས་བཞི་ལ་རྒྱང་འཕེན་ལ་ནི་རྟོག་གེ་ངན་པ་ལ་བརྟེན་པ་གཟུང་གི་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཐ་མ་གཉིས་ལ་གང་ཟག་གང་ཡིན་མི་གསལ་ཡང་བྲེ་བྲག་པ་བདག་གཟུགས་ཅན་དང་གྲངས་ཅན་ཤེས་པར་འདོད་པར་བློ་བརྟན་གྱིས་བཤད་པས་དེ་གཉིས་ལ་སྦྱར་རོ། །བཞི་པ་ནི། བཅུ་བཞི་པོ་དེ་ལ་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ལུང་མ་བསྟན་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། དགེ་མི་དགེར་ལུང་བསྟན་ཏུ་མེད་པས་མ་ཡིན་གྱི་འདི་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་

པ་ལ་དྲིས་པ་ན། ཐམས་ཅད་བདག་ལས་བརྟམས་ཏེ་དྲིས་པས་གཞི་མེད་པ་ལ་ཁྱད་པར་དཔྱད་དུ་མེད་པར་དགོངས་ནས་ལན་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པས་ལུང་མ་བསྟན་ཏོ། །འོ་ན་དེ་ལྟ་བུའི་བདག་མེད་ཅེས་ཅིའི་ཕྱིར་མི་གསུང་ཞེ་ན། དེ་དག་བདག་མེད་པ་བསྟན་པའི་སྣོད་དུ་མ་གྱུར་པས་དེ་ལྟར་ཡང་མ་གསུངས་ཏེ། བཙུན་པ་གཞོན་ནུ་ལེན་གྱིས། མེད་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྨྲོག །དེ་ཉིད་གཞན་དུ་མ་གསུངས་སོ། །ཞེས་དང་། སྨྲོག་ཅེས་བྱ་བ་ཕུང་པོ་ལ། །བཏགས་ཙམ་ཞེས་ཀྱང་མ་གསུངས་ཏེ། །དེ་ཚེའི་སྐྱེ་བོ་དེ་འདྲ་དེ། །སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྐལ་ལྡན་མིན། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་བཞག་པར་བྱ་བའི་དྲི་བ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་བཅུ་བཞིར་གསུངས་པ་ནི། འཁོར་དེའི་བདག་ལྟ་ཅན་གྱི་གདུལ་བྱ་ཉེ་བའི་བསམ་པ་ལ་ལྟོས་པའོ། །གཡོ་བ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་དེ་དག་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཁྱེན་ཚུལ་དེ་ལས་གཞན་དུ་ཡང་མཁྱེན་ཏེ། དེ་ཡང་ཕུང་ལྔ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་མ་ནོར་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་སོགས་སྤྲོས་བྲལ་དུ་ཤེས་པས་གཡོ་བ་སོགས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཡུམ་འདི་ལ་བརྟེན་ཏེ་གཟུགས་མཁྱེན་ནོ། །གཟུགས་ཇི་ལྟར་མཁྱེན་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་མ་ནོར་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་འགྱུར་བ་རྣམ་རྟོག་མཚན་མ་འབད་པ་སྤྲོས་པ་དམིགས་སུ་མེད་པ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་ལྟར་མཁྱེན་ནོ་ཞེས་དང་། སེམས་བཞི་ཡང་དེ་ལྟར་མཁྱེན་པར་གསུངས་སོ༔ ༔གཡོ་བ་སོགས་ལས་གཞན་ཕུང་ལྔ་དེ་དག་ནི་ཞེས་པ་འདས་མ་ཐག་པའི་བསྡེབ་ས་དང་མི་འབྲེལ་ལོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པ་དེ་རང་གིས་རྟོགས་པ་ལྟར་གདུལ་བྱ་གཞན་ལ་བསྟན་ཅིང་བཏགས་པའམ་འདོགས་པ་ཤེས་པ་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་འདོགས་པ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་མཆོག་ཏུ་མཁྱེན་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ཡང་དག་པར་སྟོན་པའི་ཤེས་པ་བཞི་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་འདོགས་པར་མཛད་དོ། །ཞེས་དང་། ཡུམ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བཞིན་ཉིད་འདི་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་གསུངས་སོ། །ཞེས་པའོ། །དེ་དག་གི་

ཁྱད་པར་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཚུལ་གཅིག་ཏུ་འཛོག་པ་དང་། དེ་ཇི་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་དང་། དེ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་རྟོགས་པ་དང་། རྟོགས་པ་ལྟར་གཞན་ལ་སྟོན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་གསུངས་པ་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་འགྲེལ་ཚིག་གིས་ཟིན་ཅིང་རྩ་བས་གཉིས་པ་དང་བཞི་པ་ཡང་ངོ་། །བཅུ་དྲུག་པོ་འདི་དག་གཙོ་བོར་གཞི་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་དེ་ལས་ཀྱང་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་མིང་གཞིའི་ཕུང་པོ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་མཁྱེན་པ་གསུངས་པས་གཞི་མཁྱེན་པའི་ཤེས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་མཚན་དེའི་འོག་ཏུ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དེའི་ཤེས་མཚན་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཚིགས་བཅད་ཕྱེད་དང་གཉིས་ཀྱིས་བཤད་ནས་རྐང་པ་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་དོན་བསྡུས་ཏེ་མཚོན་ཚུལ་བསྟན་ཏོ། །ཐ་མའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་རོ། །ཤཱཀྱ་པས་སྐྱེ་མེད་སོགས་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་དགུར་བྱེད་དོ། །བཅུ་དྲུག་ཀྱང་ལྟར་འདུ་སྟེ། ཆོས་ཅན་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་རབ་དབྱེ་དང་། དམ་བཅའ་གཞན་དུ་བྱ་བར་མི་ནུས་པ་དང་། གཏན་ཚིགས་རྒྱུས་མ་བྱས་ཤིང་བློས་ཀྱང་མ་བསླབས་པ་དང་། དཔེ་ཡི་དོན་དང་། དེ་དག་བདེན་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པའི་ཚུལ་ཤེས་པ་སྟེ་དང་པོ་བཅུ་དང་། བཅུ་གཉིས་པ་དང་། དེ་ནས་གཉིས་དང་བཅུ་གཅིག་པ་དང་ཐ་མ་གཉིས་དང་གྲངས་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། བསྡུས་པ་ཡིན་ནོ༔ །གང་ན། སྟོང་ཉིད་སོགས་ཀྱི་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་བཅུ་དྲུག་ནི་འོ། །གང་གིས་ན། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི། ཡུལ་བཅུ་དྲུག་པོ་འདི་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པའི་རྣམ་པའི་ཁྱད་པར་རམ་བྱེ་བྲག་བཅུ་དྲུག་གིས་ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དག་དེའི་མཁྱེན་པ་བཅུ་དྲུག་སྐྱེད་པའི་ནུས་ལྡན་དུ་མཚོན་པས་ནའོ། །མཚོན་ཚུལ་ནི། སྦྱོར་བ་དེ་ལ་ནུས་པ་བཅུ་དྲུག་ཇི་ལྟར་གནས་པ་བཞིན་དུའོ། །ཉི་སྣང་ལས། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་ཞེས་པ་ནི། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ལམ་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དེའི་སྒོ་ནས་སྦྱོར་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐྱེད་པར་མཆོན་པ་ལ་དགོངས་སོ། །འདི་རྣམ་མཁྱེན་

གྱི་སྐབས་སུ་གསུངས་པ་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ། །དེ་གང་ན་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོག་མ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ཞེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་རོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་དང་། རྒྱུའི་མཚན་མ་མེད་པར་ཤེས་པ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་སྨོན་པར་བྱར་མེད་པར་ཤེས་པ་ནི། ལྷའི་བུ་དག་ཡུམ་ཟབ་མོ་འདིའི་མཚན་ཉིད་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །ལྷའི་བུ་དག་ཡུམ་ཟབ་མོ་འདིའི་མཚན་ཉིད་ནི་མཚན་མ་མེད་པའོ། །ལྷའི་བུ་དག་ཡུམ་ཟབ་མོ་འདིའི་མཚན་ཉིད་ནི་སྨོན་པ་མེད་པའོ་ཞེས། ཡུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་དེ་ཞེས་དྲུག་ཀ་ལ་སྦྱར་རོ། །རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་འབྱུང་གི་སྐྱེ་བ་མེད་པར་དང་། ལུགས་བཟློག་གི་འགག་པ་མེད་པར་དང་། རྒ་བའི་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྡུས་བསྡུས་པ་དྲི་མའི་བདག་ཉིད་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པར་དང་། དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད་པར་དང་། སྤང་བླང་གི་དངོས་པོ་མེད་པར་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཤེས་པ་དང་། ཆོས་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོས་གནས་པའི་རྟེན་མེད་པར་དང་། དེ་དག་ཀྱང་དཔེར་ན་ནམ་མཁའི་མཚན་ཉིད་དམ་ངང་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་ལྟར་ཤེས་པ་སྟེ། ཤེས་པ་དྲུག་ནི་ཡུམ་འདིའི་མཚན་ཉིད་ནི་སྐྱེ་བ་མེད་པའོ། །མཚན་ཉིད་འགག་པ་མེད་པའོ། །མཚན་ཉིད་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའོ། །མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད་པའོ། །མཚན་ཉིད་དངོས་པོ་མེད་པའོ། །མཚན་ཉིད་རང་བཞིན་མེད་པའོ། །མཚན་ཉིད་རྟེན་མེད་པའོ། །མཚན་ཉིད་ནམ་མཁའོ་ཞེས་སོ། །མདོ་དང་ཤེར་སྒྲོན་གཉིས་ཀར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་འབྱུང་ཡང་། ཉི་སྣང་ལས། ངོ་བོ་ཉིད་ཤེས་པ། ཞེས་དང་། རྒྱན་སྣང་དུ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཤེས་པའོ་ཞེས་དང་། འདིར་ཡང་སྟུ་ཕྱི་རྣམས་ལ་མེད་པའི་སྒྲ་སྦྱར་ནས་འདི་ལ་མ་མཛད་པས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་མི་སྦྱོར་བ་འདྲའོ། །ལྷ་མི་སོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཡུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་སོགས་ཡིན་པས་དེ་དག་གི་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་འཇིག་པའམ་དོར་བ་མེད་པར་ཤེས་པ་ནི། མཚན་ཉིད་དེ་དག་ནི་ལྷ་དང་མི་དང་ལྷ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱིས་དཀྲུག་པར་ནུས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །ཆོས་ཉིད་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་འདུ་མི་བྱེད་པ་སྟེ། འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་ཤེས་པ་ནི། མཚན་ཉིད་དེ་དག་ནི་གཟུགས་

ཀྱིས་འདུས་མ་བྱས་པ་ཡིན། ཞེས་སོ། །ཆོས་ཉིད་དེ། འགར་ཡང་གདགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཞེས་པ་ནི། མཚན་ཉིད་དེ་དག་ནི་མིའམ་མི་མ་ཡིན་པའམ་ཟག་པ་དང་བཅས་པའམ་ཟག་པ་མེད་པའམ་འཇིག་རྟེན་པའམ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའམ་འདུས་བྱས་སམ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་ལྟར་མཁྱེན་ནས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བསྟན་པར་ཤེས་པ་ནི། མཚན་ཉིད་འདི་དག་ལ་བཞུགས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་བསྟན་ཏོ༔ །ཞེས་སོ། །དོན་དམ་པར་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་མེད་པར་ཤེས་པ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་གཟུགས་སུ་རུང་བ་སྟེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མཚན་ཉིད་མེད་པར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ། །ཞེས་སོ། །བཅུ་དྲུག་པོ་འདི་ཡུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཤེས་ཆ་ནས་གསུངས་ལ་ཡུམ་ཡང་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་མཚན་དུ་བཞག་གོ །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་མཚན་དེའི་འོག་ཏུ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་མཚན་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཚིགས་བཅད་ཕྱེད་དང་གསུམ་གྱིས་བཤད་ནས་ཀྱང་པ་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་དོན་བསྡུས་ཏེ། མཚོན་ཚུལ་བསྟན་ཏོ། །ཐ་མའི་ཤེས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ལའོ། །ཤཱཀྱ་པས་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་ཀྱང་པ་ཐ་མའི་དོན་གཅིག་ཏུ་དང་བརྗོད་ཅེས་སོགས་བཞི་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་བཅུ་གཉིས་སུ་བྱེད་དོ། །རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་ཚུལ་ནི་སྐབས་ཡིན་ལ་བཤད་པ་ནི་མདོ་ལས་ཏེ་སྔ་མ་གཉིས་ལའང་འདི་སྦྱར་ཞིང་སྔ་མ་གཉིས་ཀྱི་བསྡུས་ཞེས་སོགས་ཀྱང་འདི་ལའོ། །བཅུ་དྲུག་ཡོད་ཀྱང་གསུམ་དུ་འདུ་སྟེ་ཡུམ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་བར་གནས་ཚུལ་དང་། དེ་དེའི་དྲིན་དུ་དང་། དེས་འཇིག་རྟེན་བསྟེན་ཚུལ་ཤེས་པ་སྟེ་དང་པོ་དང་དེ་ནས་ལྔ་དང་ལྷག་མ་རྣམས་རིམ་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་དུ་ཤེས་ཚུལ་གཉིས་ཏེ་བཞི་དང་གཅིག་རིམ་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་ལ་བདེན་གཉིས་དང་དུས་དང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དང་དགག་བྱ་འགོག་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཁྱེན་པ་བཞི་སྟེ། གཉིས་དང་བཞི་དང་གཉིས་དང་གཉིས་རྣམས་གྲངས་བཞིན་

ནོ༎ ༎གསུམ་པ་ནི། བསྡུས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ན། གནས་པ་སོགས་ཀྱི་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་བཅུ་དྲུག་ནི་འོ། །གང་གིས་ན། རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི། ཡུལ་བཅུ་དྲུག་པོ་འདི་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པའི་རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག་གམ་ཁྱད་པར་བཅུ་དྲུག་གིས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྦྱོར་བ་དག་དེའི་མཁྱེན་པ་བཅུ་དྲུག་སྐྱེད་པའི་ནུས་ལྡན་དུ་མཚོན་པས་ནའོ། །ཚུལ་ནི་སྔར་ལྟར་རོ། །དེ་གང་ན། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྦྱོར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྔོན་དུ་དང་། ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་རོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུའི་ཆོས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྦྱོར་བའི་ཡུམ་ལ་མངོན་པར་བརྟེན་ནས་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་ཤེས་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཡུམ་གྱི་ཆོས་འདི་ལ་བརྟེན་ཅིང་གནས་སོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ནི་ཞེས་པ་ཐུབ་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་ཞེས་པའི་ཐུབ་པ་ལ་སྟེག་གོ །ཡུམ་སྟོན་པ་ན་ཉིད་ཀྱིས་གདན་དང་ཁྲི་བཤམས་པ་སོགས་མཛད་ནས་གུས་པར་བྱ་བར་ཤེས་པ་དང་། བཀའ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་བཀུར་བས་བླ་མར་བྱ་བར་ཤེས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་ལ་སོགས་པས་མཉེས་པར་བྱ་བར་ཤེས་པ་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་མེ་ཏོག་གཏོར་བ་སོགས་ཀྱིས་ཡུམ་དེ་ལ་མཆོད་པར་བྱ་བར་ཤེས་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐེག་པ་གང་གིས་བྱོན་པ་དང་ལམ་གང་གིས་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའི་ཐེག་པ་དེ་ཉིད་དང་ལམ་དེ་ཉིད་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིམ་གྲོ་མཛད་པ་དང་། བླ་མར་མཛད་པ་དང་། བསྙེ་སྙང་དུ་མཛད་པ་དང་། མཆོད་པར་མཛད་པ་དང་། རྗེད་པར་མཛད་པ་དང་། བཀུར་སྟིར་མཛད་པ་དང་། རྗེས་སུ་འཛིན་པར་མཛད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་བསྲུང་བར་མཛད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་སོ། །ཡུམ་ལ་དེ་ལྟར་མཛད་པ་ནི། ཕན་ལན་བྱེད་པ་དང་ཕན་པ་ཆུང་དུ་ཡང་ཆེན་པོར་དགོངས་པའི་བྱས་པ་ཤེས་པ་དང་བྱས་པ་ཆོར་བ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ཁོ་ནར་སྐྱེ་འཇིག་དང་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པས་གུས་པ་བྱ་བ་སོགས་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་མེད་པ་ཉིད་ཤེས་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བྱེད་པ་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་བྱས་ཞེས་བྱ་བར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ། །ཞེས་སོ། །ཡུལ་ཐམས་ཅད་དུ་ཐོགས་མེད་དུ་འཇུག་པའམ་འགྲོ་བ་ཤེས་པ་ནི། ཡུམ་ལ་

བརྟེན་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བྱེད་པ་མེད་པ་ཅན་ཞེས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པ་མེད་
པའི་བརྡས་འཇུག་སྟེ། ཞེས་སོ། །གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དོན་དེ་ཁོ་ནར་མ་མཐོང་བ་ཉིད་ཐ་སྙད་དུ
དེ་ཁོ་ན་མཐོང་བར་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཞེས་པ་ནི། གང་གི་ཚེ་གཟུགས་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་མི་སྐྱེ་བ་དེའི་ཚེ་གཟུགས་ཀྱི་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །ཕུང་
པོ་སོགས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཞེས་པ་དང་། གདུལ་བྱ་འཁོར་དུ་བསྡུས་
པ་ལ་འཇིག་རྟེན་དེ་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པ་ཞེས་པ་དང་། རྒྱུད་སྨིན་པའི་གདུལ་བྱ་
ལ་འཇིག་རྟེན་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཞེས་པར་མཛད་པ་ཞེས་པ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་
འཇིག་རྟེན་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་མཛད་པ་ཞེས་པའམ། ཡང་ན་ཐེག་དམན་
འཕགས་པའི་དབང་དུ་མཛད་དེ། ཡུམ་གྱིས་དང་པོར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཡུམ་གྱི་ཕྱོགས་
གཅིག་ལ་འཇུག་པ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སྐྱེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་འཇིག་རྟེན་སྟོང་པ་ཉིད་
དུ་བརྗོད་པ་ཞེས་པ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་དེ། ཡུམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་
བར་དུ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱེད་པའི་འཇུག་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྐྱེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་
འཇིག་རྟེན་སྟོང་ཉིད་དུ་ཞེས་པར་མཛད་པ་ཞེས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་དེ་ཡུམ་
གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མཐར་འཇིག་རྟེན་སྟོང་ཉིད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་འཇུག་པ་
རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྟོགས་པ་སྐྱེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་འཇིག་རྟེན་སྟོང་ཉིད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་
མཛད་པ་ཞེས་པའོ། །གཞན་དག་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དེ་གསུམ་མོ་
ཞེས་ཟེར་རོ། །འདིའི་མདོ་ལ་ཡུམ་ནི་འཇིག་རྟེན་སྟོང་ངོ་ཞེས་བརྗོད་པར་མཛད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པར་
མཛད་པ་དང་། ཡུམ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་སྟོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བར་ཞེས་པར་མཛད་
དོ་ཞེས་སོགས་ཞེས་པར་མཛད་པ་དང་། ཡུམ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་སྟོང་ངོ་ཞེས་
བྱ་བར་སྟོན་པར་མཛད་དོ་ཞེས་སོགས་སྟོན་པར་མཛད་པའི་འགྲེལ་གཅིག་དང་འགྲེལ་གསུམ་
འབྱུང་ཞིང་། ལེ་བརྒྱད་མར་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་བརྗོད་པར་མཛད་པ་དང་ཞེས་པར་མཛད་པ

དང་སྟོན་པར་མཛད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་སྟོང་ཉིད་རྣམ་པ་ལོགས་སུ་མ་བཅད་པར་གསུམ་དུ་འབྱུང་ལ། ཉི་སྣང་ལས་ཀྱང་ཕྱི་མ་གསུམ་མ་ཡིན་པ་སྔ་མ་ལ་མདོ་མ་སྦྱར་རོ། །བརྒྱད་སྟོང་པར། དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་སྟོང་པའོ། །དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་བརྗོད་པའོ། །དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ཤེས་པའོ། །དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ཡང་དག་པར་སྟོན་ཏེ། ཞེས་པ་བཞི་འདི་བཞི་ལ་རིམ་བཞིན་དུ་རྒྱན་སྣང་ལས་སྦྱར་རོ། །ཕུང་ལྔའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལས་འདས་པས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཉིད་དུ་སྟོན་པར་ཤེས་པ་ནི། ཡུམ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཅེས་བྱ་བར་སྟོན་ཏེ། ཞེས་སོ། །ཕུང་ལྔའི་ཆོས་ཉིད་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བ་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་ཤེས་པ་ནི། རྣམ་པར་དབེན་ཞེས་བྱ་བ་དང་ཤིན་ཏུ་སྟོང་ཞེས་བྱ་བ་དང་རང་བཞིན་སྟོང་ཞེས་བྱ་བར་སྟོན་ཏོ༑ ༑ཞེས་སོ། །ཡུལ་འཇིག་རྟེན་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་འགོག་པ་ཤེས་པ་ནི། ཡུམ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བར་སྟོན་ཏོ། །ཞེས་སོ། །ཡུལ་ཅན་ཕུང་ལྔ་ལ་བླང་དོར་རམ་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་དང་ཚུ་རོལ་གྱི་འདུ་ཤེས་འགོག་པ་ཤེས་པ་ནི། ཡུམ་ཟབ་མོ་འདི་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་འདིའི་འདུ་ཤེས་དང་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་གྱི་འདུ་ཤེས་སུ་ཡང་མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་སྟོན་ཏོ། །ཞེས་སོ། །འདི་ནས་བསྟན་པའི་ཡུལ་ནི་ཕལ་ཆེར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་རང་གཞན་གྱི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་ཡིན་པས་དེ་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཅན་བཅུ་དྲུག་ནི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཤེས་མཚན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་མཚན་འདི་དག་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ལ་གཙོ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་ཀྱི་བྱང་སེམས་ལ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར། དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྔར་གྱི་དེ་ལྟར་བར་ཚིགས་དགུས་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱོར་བ་རྣམས་སྤྱིའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་སྟེ། སངས་རྒྱས་སྐྱེད་བྱེད་ཙམ་དུ་མཚོན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་སྐྱེད་བྱེད་དོ་ཞེས་གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་དུ་མ་བྱས་པ་དེ་བརྗོད་ཟིན་ནས་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་དེའི་འོག་ཏུ་བར་ཚིགས་བཞིས་ཁྱད་པར་གྱི་མཚན་ཉིད་འཆད་དེ། ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པས་སྦྱོར་སངས་རྒྱས་སྐྱེད་བྱེད་དུ་ཡོངས་སུ་བཅད་པ་སྟེ་ཤེས་པར་

བྱས་པའི་སྦྱོར་བ་རྣམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དེ་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་པས་སོ། །རྒྱུན་སྣང་དུ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཤེས་པའི་རྣམ་པས་ཡོངས་སུ་བཅད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་པས་ཞེས་པ་ཉིད་གསལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་སྤྱིའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཞེས་པ་གོང་དུ་ཤེས་མཚན་གསུམ་གྱི་དམན་མཆོག་གི་ཁྱད་པར་མ་ཕྱེ་བར་བརྗོད་ནས་འདིར་གཞི་ཤེས་ལས་གཞན་གཉིས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་སྟོན་པ་ནི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དང་ཤེས་མཚན་གཉིས་ཀ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་ཉན་རང་ལས་མཆོག་ཏུ་གསུངས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཁྱད་ཆོས་གྲངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མདོར་བསྟན། དེ་ཉིད་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད། དམན་ལམ་དངོས་སུ་མི་སྟོན་པའི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ན། ཁྱད་པར་སོགས་སོ། །གང་གི་སྒོ་ནས་ན། སྐད་ཅིག་མ་ནི་བཅུ་དྲུག་ཏུ་ཕྱེ་བའི་སྒོ་ནས་སོ། །གང་གིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ན། བསམ་མི་ཁྱབ་སོགས་སོ། །གང་གི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ན། བདེན་པའི་སོགས་སོ། །གང་ལས་ན། མདོ་ལས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁྱད་པར་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གང་ན། ཁྱད་པར་བཅུ་དྲུག་དང་ལྡན་པའི་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གོ །རྒྱུ་མཚན་ནི། བདེན་པའི་ཆོས་ཉིད་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་། མི་མཉམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་བཞིའི་ཡུལ་ཅན་ཆོས་དང་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་སོ་སོར་བཞི་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་དང་། ཆོས་དང་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་སོ་སོར་བཞི་བཞི་སྟེ༑ བརྒྱད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཅུ་དྲུག་གིས་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་དང་སོགས་པས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྦྱོར་བ་དག་ཉན་རང་གི་ལམ་ལས་ཕྱུལ་དུ་བྱུང་བར་མཚོན་པས་ནའོ། །འདིར་གཞི་ཤེས་དང་སྒོམ་ལམ་དང་སྦྱོར་ལམ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་ཁྱད་པར་མི་འཆད་པ་ཅི་ཞེ་ན། དང་པོ་ནི་གཞི་ཤེས་སུ་དེའི་སྦྱོར་བ་བཅུའི་ཁྱད་པར་བཤད་ཟིན་པའམ་ཡང་ན་གཞི་ཤེས་ཙམ་གྱི་ལྡོག་པ་ནི་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་གཞི་ཉན་རང་ལ་ཡང་ཡོད་པས་དེའི་ཆ་ནས་ཁྱད་པར་འཆད་པ་མི་འཐད་ལ། གཙོ་བོ་གཞི་ཤེས་ལ་ནི་ལམ་ཤེས་ཀྱིས་ཁྱབ་པས་དེའི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཡང་དོན་གྱིས་བཤད་པ་ལ་དགོངས་

སོ༔ །འོ་ན་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྦྱོར་བ་ལ་ཡང་ཐལ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ནི་རྣམ་མཁྱེན་ཙམ་གྱི་ལྡོག་པ་ནས་ཀྱང་ཁྱད་པར་ཡོད་པས་མི་མཚུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་མཐོང་ལམ་དེ་སྦྱོར་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་དང་སྒོམ་ལམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས་དེ་ལ་བཤད་པ་ན་གཉིས་ལ་ཡང་གོ་སྟེ། རྒྱུ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ན་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་རྒྱུ་མེད་དུ་འགྱུར་ཞིང་རྒྱུ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་ཀྱང་འབྲས་བུ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ན་རྒྱུའི་དེ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བས་སོ། །ཉི་སྣང་ལས་ཁྱད་པར་འདི་དག་སྦྱོར་བ་གསུམ་གའི་ཡིན་པར་བཞེད་གསུང་ཡང་དམིགས་བསལ་མ་མཛད་པ་ཙམ་ལ་དཔགས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་ཆོས་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་ལན་དུ་བར་ཚིགས་གསུམ་པོ་གསུངས་སོ། །ཡང་ནི་ཁྱད་པར་བཅུ་དྲུག་མདོར་བསྟན་པར་མ་ཟད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཚིགས་བཅད་ཕྱེད་དང་གསུམ་གྱིས་ནི་ཁྱད་པར་གྱི་ངོ་བོ་བསྟན་ལ་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་སོ། །གང་ན། ལམ་སྦྱོར་བ་གཉིས་ནིའོ། །གང་ལས་ན། ཐེག་ཆེན་ལས་གཞན་ཉན་རང་གི་ལམ་དག་ལས་སོ། །བྱེད་ཆོས་གང་གིས་ན། བསམ་མི་ཁྱབ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གང་གིས་ཏེ་དེས་སོ། །གྲངས་དུ་ཞེ་ན། ཁྱད་པར་ནི་བཅུ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །བཅུ་དྲུག་གང་ན་བསམ་མི་ཁྱབ་ནས་རོ་མྱང་མེད་ཀྱི་བར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། ཁྱད་ཞུགས་སོ། །གང་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་སོགས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་དང་སོགས་པས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྦྱོར་བའི་ལམ་གཉིས་ནིའོ། །སངས་རྒྱས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྦྱོར་བའི་རྟེན་དུ་ཇི་ལྟར་རུང་སྙམ་ན་མཁྱེན་པའི་རྟེན་མཚོན་གྱི་སྦྱོར་བའི་མ་ཡིན་པས་སོ། །གང་ལས་ན། ཉན་ཐོས་དང་སོགས་པས་རང་རྒྱལ་བའི་ལམ་རྣམས་ལས་སོ། །ཇི་ལྟར་ན། དེ་གཉིས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ལམ་ཡིན་པར་རོ། །བྱེད་ཆོས་གང་གིས་ན། བསམ་མི་ཁྱབ་སོགས་བཅུ་དྲུག་གང་གིས་སོ། །གང་གི་མཐུས་ན། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་སོགས་པས་བྱང་སེམས་ཀྱིས་སྲིད་ཞིར་མི་ལྟུང་བར་ལེགས་པར་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སོ། །ཁྱད་པར་དེ་གང་ཞེ་ན།

འདི་ལ་བཞི། སྡུག་བསྔལ་དང་། ཀུན་འབྱུང་དང་། འགོག་པ་དང་། ལམ་གྱི་བདེན་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི། སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཆོས་བཟོད་ལ་སོགས་པ་སྐད་ཅིག་མ་བཞི་རྣམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་ནོ། །གང་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བཞིའི་རྒྱུ་བྱེད་ཅིང་རྟོག་གེའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལས་འདས་པས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་། དཔེ་ཟླར་རུང་བའི་མཚུངས་པ་མེད་པས་མི་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། དེ་ཁོ་ནར་ཚད་མས་གཞལ་བ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ་དང་། སྲས་བརྗོད་པ་སོགས་ཀྱི་གྲངས་ཀྱིས་བགྲང་བ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་བཞི་རྟོགས་པ་སྟེ། ཡུམ་འདི་ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་བྱ་བ་དང་མཉམ་པ་མ་མཆིས་པའི་བྱ་བ་དང་གཞལ་དུ་མ་མཆིས་པའི་བྱ་བ་དང་གྲངས་མ་མཆིས་པའི་བྱ་བ་དང་མི་མཉམ་པ་དང་མཉམ་པའི་བྱ་བས་ཉེ་བར་གནས་སོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཆོས་བཟོད་སོགས་སྐད་ཅིག་མ་བཞིའི་ཁྱད་པར་ཡིན་ནོ། །གང་ན་རྒྱལ་པོ་བཏང་སྙོམས་སུ་གནས་ནས་བློན་པོས་དེའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་ལྟར་ཡུམ་གྱིས་མི་རྟོག་བཞིན་དུ་ཉན་ཐོས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤངས་རྟོགས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྡུད་པ་ནི། ཡུམ་ཟབ་མོ་འདི་ནི་ཕར་ཕྱིན་ལྔ་དང་ཡང་དག་པར་ལྡན་པའོ། །ཞེས་སོ། །ཇི་ལྟ་བ་ཐྲ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པ་མཛངས་པ་སྟེ་སོ་སྐྱེ་བློ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱས་པ་དོན་དེ་གཉིས་ལ་འཇུག་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པའི་མཁས་པ་དང་འཕགས་པ་དོན་དེ་གཉིས་ལ་འཇུག་པ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ༑ སྐྱེས་བུ་མཁས་པ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་རིག་པར་བྱ་བའི་དོན་ཇི་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་ནི། ཡུམ་ཞི་བ་ཐྲ་བ་མཛངས་པ་མཁས་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པས་རིག་པར་བགྱི་བ་སྟེ་བྱང་སེམས་གང་ཡུམ་འདི་ལ་མོས་པར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ནི་ངེས་པར་སྟོན་གྱི་རྒྱལ་བ་ལ་བགྱི་བ་བགྱིས་པའོ། །ཞེས་སོ། །ཉན་ཐོས་དང་སོགས་པས་རང་རྒྱལ་བའི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་ཡུལ་དུས་ཀྱིས་ཆོད་པ་ཕྲ་མོ་རྣམས་ཤེས་པའམ་སྟོང་གསུམ་རྒྱུན་ཞུགས་ནས་རང་རྒྱལ་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་སྤངས་ལས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་རྗེས་བཟོད་ལ་མོས་པ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་

པ་ནི། སྟོང་གསུམ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་གང་ཇི་སྙེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་གྱུར། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་བརྒྱད་པ་དང་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་དང་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་དང་ཕྱིར་མི་འོང་བ་དང་དགྲ་བཅོམ་པར་གྱུར་རང་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་ཏེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཤེས་པ་དང་སྤྲངས་པ་ཇི་སྙེད་པ་དང་ཡུམ་ཟབ་མོ་འདི་ལ་གདུགས་གཅིག་ཏུ་བཟོད་ནས་མོས་པ་དང་བགྲང་བའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡུམ་ལ་བཟོད་ཅིང་མོས་ན་འདི་ཉིད་དེ་དག་ལས་མཆོག་དང་གཙོ་བོར་ཁྱམས་ལགས་སོ། །ཞེས་སོ། །གཞན་ལས་ཐུལ་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་རྒྱ་ཆེར་སྟོན་པས་རང་གི་ལུགས་ཡུམ་ལ་བསླབས་པ་ལས་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་སྨྱུང་འདས་ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་དང་ཡུམ་དང་བྲལ་བའི་སྡེ་སྣོད་གཞན་ལས་མངོན་པར་ཤེས་པ་སྟེ་ཐོབ་པ་ཤིན་ཏུ་སྨྱུར་བའི་ཤེས་པ་ནི། ཡུམ་ཟབ་མོ་འདི་ཉན་ཞིང་ཐོས་ནས་འདྲི་བ་དང་བྲིས་ནས་ལུང་འབོགས་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རིགས་ཀྱི་བུ་དང་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་དེ་དག་ནི་ཤིན་ཏུ་སྨྱུར་བར་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་འདོད་པར་བྱའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་བ་རྣམས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་བ་རྣམས་དང་ཡུམ་དང་བྲལ་བའི་མདོ་སྡེ་གཞན་ལ་སྦྱོད་པ་དག་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ༑ །རྟོགས་དཀར་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་མམ་དེའི་ཕྱེད་དམ་དེ་བས་ཀྱང་མྱུར་བར་འཚང་རྒྱ་བར་གསུངས་པས་སོ་ཞེས་འཆད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། འགོག་པའི་བདེན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཆོས་བཟོད་སོགས་སྐད་ཅིག་མ་བཞིའི་ཁྱད་པར་ཡིན་ནོ། །གང་ན། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ་དེའི་ངོ་བོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་བྲི་བ་མེད་པ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའི་ངོ་བོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་གང་བ་མེད་པ་སྟེ་མངོན་ན་སྒྲོ་སྐུར་དང་བྲལ་བར་མཁྱེན་པ་ནི། ཡུམ་ཟབ་མོ་གང་ལ་བསླབས་ཤིང་དད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་འབྱུང་བར་འགྱུར། ཞེས་པ་ནས་གང་ལ་བསླབས་ཤིང་བྱང་ཆེན་རྣམས་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་ཡང་ཡུམ་ཟབ་མོ་འདི་འགྲིབ་པའམ་འཕེལ་བར་ཡང་འཚལ་བར་མི་གདའོ། །ཞེས་སོ། །རྟོགས་དཀར་བྲི་གང་མེད་པ་བདེན་པ་གཉིས་ཅར་ལ་སྦྱར་རོ། །སྦྱིན་པ་པོ་སོགས་སུ་དམིགས་པའི་འཁོར་གསུམ་གྱི་དྲི་མ་རྣམ་པར་དག་པས་སྦྱིན་པ་ལ་

སོགས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་མོས་པ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པས་དྲག་ཏུ་རབ་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ནི། དཔེར་ན་བ་དྲུས་མ་བེའུ་གཞོན་ནུ་མི་འདོར་བ་ལྟར་རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་ཡུམ་ཟབ་མོ་འདིའི་དོན་དུ་ཇི་སྲིད་ཡུམ་ཟབ་མོ་འདི་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བ་དང”འཆད་པ་དང་[༡]ཀློག་པ་དང་ཡོངས་སུ་བསམ་པ་དང་ཡིད་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དང་ལྟ་བས་ལེགས་པར་རྟོགས་པར་མ་བྱས་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཆོས་སྨྲ་བ་དེ་གཏོང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །ཡང་དག་པར་འཁོར་གསུམ་རྣམ་དག་གི་སྒོར་བས་བསྐལ་པ་དུ་མར་བསྒྲུབས་ནས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཡང་དག་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འགྲུབ་པ་ནི། བྱང་ཆེན་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གཞན་དག་ལ་བསྙེན་བཀུར་བྱས་ཤིང་དེ་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་འདིར་སྐྱེས་པ་གང་ཡུམ་ཟབ་མོ་ཐོས་མ་ཐག་ཏུ་མོས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ༑ ༑འདི་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། ཚེ་སྔ་མ་ལ་སྒྲུབ་པ་བྱས་ཀྱང་དྲག་ཏུ་མ་བྱས་པས་ད་ལྟ་མི་དངང་བ་སོགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་བཟང་པོ་མེད་པ་དང་། སྔ་མ་ལ་སངས་རྒྱས་སམ་བྱམས་པ་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་པ་དྲག་ཏུ་བྱས་པས་ད་ལྟ་མི་དངང་བ་སོགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་བཟང་པོ་ཡོད་པའོ། །ཞེས་ཟེར་རོ༑ ༑ཞེན་ནས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས་ཡུམ་མི་འདོར་བའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་དེ་དག་འཛིན་པ་ནི། དེ་དག་ནི་བར་མ་དོར་བྱང་ཆུབ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལས་འདས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱས་ཏེ་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་རྒྱ་མཚོར་གྲུ་ཞིག་པ་ན་ཤིང་སོགས་ལ་འཇུ་བ་དང་མི་འཇུ་བ་ནི་ཕྱི་ནང་གི་གནོད་པ་མེད་པའི་མ་སླེབས་མ་ཉམས་པར་འགྲམ་དུ་ཕྱིན་པ་དང་མི་ཕྱིན་པའི་དཔེས་ཡུམ་ལ་མི་བརྟེན་པ་དང་བརྟེན་ན་བར་མ་དོར་ཉན་རང་གིས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་མི་བྱེད་པ་གཉིས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྤང་གཉེན་དུ་གསུངས་སོ། །བཞི་པ་ནི། ལམ་བདེན་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཆོས་བཟོད་སོགས་སྐད་ཅིག་མ་བཞི་རྣམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་ནོ། །གང་ན་བྱང་སེམས་

---

༡) ཅོ། ༤༣་ན་༣་ འཆང་བ་དང་།

ལས་གཞན་ཡུམ་ཤེས་པ་སོགས་ཀྱི་རྟེན་དུ་མི་རུང་བས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་ཉིད་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་ཡིན་པ་ནི། བྱང་ཆེན་དེ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སའམ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བར་མ་དོར་ཉེ་ཞོར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་བུམ་པ་སོ་བཏང་བ་དང་མ་བཏང་བར་ཆུ་གནས་མི་གནས་ཀྱི་དཔེས་ཐབས་ཤེས་ཀྱིས་བཟུང་མ་བཟུང་གཉིས་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་མིན་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་གསུངས་སོ། །སྨོན་ལམ་ལ་སོགས་པའི་ཕར་ཕྱིན་བཅུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རྒྱུའི་ཚོགས་པ་མཐའ་དག་ཚང་བ་ནི། བྱང་ཆེན་དེ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་མི་ལྟུང་ངོ་། །ཞེས་ཟགས་ལྡན་བྱས་པ་དང་མ་བྱས་པའི་གྲུར་རྫས་བཙུག་སྟེ་རྒྱ་མཚོར་འགྲོ་བའི་དཔེས་སྦྱིན་སོགས་བཟུང་མ་བཟུང་གཉིས་སྒྲུབ་པ་ཚང་བ་དང་མ་ཚང་བར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གསུངས་སོ། །ནང་གི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ཐབས་སྙིང་རྗེ་དང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྲིད་ཞིར་"ལྟུང་བ་[1]ལས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐེག་པ་པ་ལ་ཡུམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་ཐབས་མཁས་པས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སའམ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་མི་ལྟུང་སྟེ། ཞེས་བྲོ་འཚལ་བའི་རྒན་པོ་སྐྱེས་བུ་སྟོབས་ལྡན་ལ་བརྟེན་མ་བརྟེན་གྱི་དཔེས་ཐབས་ཤེས་ཀྱིས་བཟུང་མ་བཟུང་གཉིས་སྲིད་ཞིར་མི་ལྟུང་བ་དང་ལྟུང་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་གསུངས་སོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་པས་དེ་ལ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་ཅིང་འདོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་མངོན་པར་ཞེན་པའི་རོ་མྱང་བ་མེད་ཅིང་དགེ་རྩ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོ་བར་བྱེད་པ་ནི། རིགས་ཀྱི་བུ་ཁྱོད་ཡུམ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ་གཟུགས་ལ་འདོད་པ་མ་སྐྱེད་ཅིག ། ཅེས་སོ། །བདག་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཞེས་པ་རེ་རེའི་མཐར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། འདིར་ཉན་རང་གི་ལམ་ཁྱད་པར་བཅུ་དྲུག་དང་བྲལ་བར་མ་བསྟན་པས་དེ་ལས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཁྱད་པར་འཕགས་པར་མི་ཤེས་ཤེ་ན། དེ་ལྟར་མ་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། གོ་སླ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་རང་དེ་དག་གི་ལམ་ནི་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཁྱད་པར་རྣམས་དང་བྲལ་བའི་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། སོགས་པས་བསམ་མི་ཁྱབ་མ

[1]) ཞ། ༧༤་བ་༣་ ལྷུང་བ།

རྫོགས་པའི་བར་དུ་སྐྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཤུགས་ལ་གོ་ནུས་པས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དེ་མངོན་ཞེན་མེད་པ་ནས་བསམ་མི་ཁྱབ་རྫོགས་པའི་བར་གྱི་ཁྱད་པར་རྣམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཐེག་དམན་ལམ་ལས་ཁྱད་ཞུགས་པར་དངོས་སུ་བསྟན་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །འགྱུར་རྙིང་ལས་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་འབྱུང་ལ། རིགས་བྱིན་ཀྱང་ཉན་ཐོས་སོགས་ཀྱི་ལམ་དེས་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལས་ལྷའི་མིག་ལ་སོགས་པའི་མངོན་ཤེས་ཕྱོགས་རེ་བའི་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་སྐྱེད་ཅིང་སོགས་ཁོང་ནས་ཆགས་བྲལ་སོགས་སྐྱེད་པས་གོ་སླ་བའི་ཕྱིར་དང་། ལུང་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་ལས་གྲགས་ཆེ་བའི་ཕྱིར་མ་བཤད་དོ་ཞེས་འདོད་པས་རྒྱ་དཔེ་འགའ་ཞིག་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡོད་པར་གསལ་མོད། འོན་ཀྱང་དེ་ཡི་གེ་མ་དག་སྟེ། མངོན་ཞེན་ནི་ཁྱད་པར་ཕྱི་མའི་བཟློག་ཟླ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མས་རིམ་ནས་དེ་དག་དང་བྲལ་བར་སྟོན་པ་འགྲིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བཤད་མ་ཐག་པའི་ཁྱད་པར་རྣམས་མེད་པར་སྟོན་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཁྱད་མཚན་གྱིས་ཉན་རང་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་རྣམ་པར་བཅད་པ་སྟེ་ཤེས་པར་བྱས་པའི་སྦྱོར་བ་རྣམས་ཀྱི་གཞན་ལ་ཕན་པ་སྒྲུབ་པའི་བྱེད་པ་གང་ཞེ་ན། དེའི་ལན་དུ་བར་ཚིགས་གཉིས་ཀྱིས་བྱེད་མཚན་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི༑ ཕྱང་པ་བདུན་གྱིས་བྱེད་པ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་དང་། ཐ་མས་དོན་བསྡུས་ཏེ། མཚོན་ཚུལ་སྟོན་ཏོ། །དེ་ལ་མི་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་པ་གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་དེས་མཚོན་ནས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཞེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གོང་དུ་དང་། སྒྲུབ་པར་མཛད་ཅེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་རོ། །བྱེད་པ་འདི་རྣམས་ལས་དང་པོ་བརྒྱད་ཐུན་མོང་བ་དང་ཐ་མ་གསུམ་གཞི་ཤེས་སོགས་མཁྱེན་གསུམ་སོ་སོའི་བྱེད་པར་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་བཞེད་ཀྱང་། དང་པོ་དགུ་གཞི་ཤེས་དང་ཐ་མ་གཉིས་ལམ་ཤེས་དང་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བྱེད་པར་སྟོན་གྱི་མཁས་པ་དག་བཞེད་པ་ནི་ཉི་སྣང་གི་དགོངས་པ་རྒྱན་སྣང་དུ་བླངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་ལེགས་སོ། །འགྲེལ་པ་འདིར་དེ་དག་དང་མི་མཐུན་པར་འབྱུང་བ་ནི། གཉེན་པོ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་བྱེད་པ་ལམ་ཤེས་ལས་ལོགས་སུ་བྱ་མི་རིགས་ལ། གཞི་ཤེས་ཙམ་གྱི་ལྡོག་པ་ནས་དང་པོ་

གསུམ་ལས་སྒྲུབ་མི་ནུས་པར་དགོངས་ནས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གང་ན། བྱེད་པ་བཅུ་གཅིག་ནི་འོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི། ཕན་བྱེད་སོགས་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་སྟེ། ཁྱད་པར་བཅུ་གཅིག་དག་གིས་རང་རྒྱུ་མཐྱེན་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་བ་དག་གཞན་དོན་ཁྱད་པར་བ་སྐྱེད་པའི་ནུས་ལྡན་དུ་མཚོན་པའང་ཤེས་པར་བྱས་པས་ནའོ། །མཚོན་ཚུལ་ནི། སྦྱོར་བ་གསུམ་ལ་ནུས་པ་བཅུ་གཅིག་གནས་པའི་གནས་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུའོ། །བཅུ་གཅིག་ཏུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ན། གཞི་ཤེས་ལམ་ཤེས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བྱེད་པ་གསུམ་དང་དོན་དང་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་ནའོ། །དེ་དག་གང་ན། འདི་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕན་པ་དང་སོགས་པས་བདེ་བ་དང་སྐྱོབ་པའི་བྱེད་པ་གསུམ་ཡོད་དོ། །དེ་གང་ན་འདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་མ་འོངས་པའི་ཕན་པ་ཚེ་ཕྱི་མར་སྲིད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བའི་མྱང་འདས་ཉེ་བར་སྒྲུབ་པའི་དོན་གྱིས་ནི་དང་པོ་སྟེ། བྱང་ཆེན་སེམས་ཅན་རྣམས་འགྲོ་བའི་རྒྱུད་ལྡ་ནས་ཡོངས་སུ་བཀྲོལ་ཞིང་མི་འཇིགས་པའི་ཐང་བདེ་བ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་རབ་ཏུ་འགོད་དོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་རྟེན་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཐབས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་གདུལ་བྱ་ལ་དངོས་པོ་ཕན་པ་སོགས་སྒྲུབ་ཅེས་སྐབས་དང་མཐུན་པར་ཐམས་ཅད་དུ་སྦྱར་རོ། །ཚེ་འདི་ཡི་བདེ་བ་སྡུག་བསྔལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་སོགས་ཀྱི་འཚེ་བ་དང་བྲལ་བ་ལ་ད་ལྟ་འགོད་ཅིང་མཐར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་གཉིས་པ་སྟེ། སེམས་ཅན་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་འཁྲུག་པ་རྣམས་ལས་ཡོངས་སུ་བཀྲོལ་ཞིང་མི་འཇིགས་པའི་ཐང་བདེ་བ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་རབ་ཏུ་འགོད་དོ། །ཞེས་སོ། །སྡུག་བསྔལ་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ལ་རྣམ་སྨིན་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་པས་སྡུག་བསྔལ་ནས་ཆོས་ཉིད་དེ་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཞིང་སླར་མི་སྐྱེ་བའི་ལྷག་མེད་ཀྱི་མྱང་འདས་ནི་གསུམ་པ་སྟེ། འཁོར་བ་ན་ཡོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་གང་ཅི་ཡང་རུང་སྟེ་དེ་དག་ལས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྐྱོབ་ཅིང་དེ་དག་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་ཏེ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཆོས་དེ་ཐོས་ནས་རིམ་གྱིས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་དབང་

དུ་བྱས་པའི་སྐྱབས་དང་སོགས་པས་གནས་དབུང་གཉེན་གླིང་ཡོངས་འདྲེན་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཐེག་གསུམ་གྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་ཞིང་དེའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་བྱེད་པ་བདུན་ཡོད་དོ། །ཚ་བར་ཡོངས་འདྲེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་ཞེས་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདུན་ཀའི་མཐར་རོ། །དེ་གང་ན། སྐྱེ་རྒ་ན་འཆིས་གཙེས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་གཏན་དུ་ཕན་པ་སྲིད་པར་ལྡོག་མི་སྲིད་པའི་ལྷག་མེད་ཀྱི་མྱང་འདས་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་དུས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པར་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཉེ་བར་སྒྲུབ་པའི་དོན་གྱིས་ནི་དང་པོ་སྟེ། སེམས་ཅན་སྐྱེ་བ་དང་རྒ་བ་དང་ན་བ་དང་འཆི་བ་དང་མྱ་ངན་དང་སྨྲེ་སྔགས་འདོན་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་འཁྲུག་པའི་ཆོས་ཅན་རྣམས་སྐྱེ་བ་ནས་འཁྲུག་པ་ལས་ཡོངས་སུ་བཀྲོལ་ཞིང་ཕུང་པོ་མ་ལུས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་རབ་ཏུ་འགོད་དོ། །ཞེས་སོ། །འདི་ནི་བདེ་བ་དམ་པའི་ཕར་ཕྱིན་ཡིན་ལ་དེ་ནི་ལམ་ཤེས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པར་ནུས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཙམ་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་པས་དེའི་བྱེད་པར་མ་བཤད་དོ། །བདེ་བའི་རྒྱུ་དང་ལྡན་པར་བྱེད་ཅིང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་དངོས་པོར་འཛིན་པ་ཆོས་རྣམས་འདྲེ་བ་འབྲེལ་བ་སྐྱེ་བ་འགག་པ་རྣམས་མེད་པར་བསྟན་པས་བཟློག་པ་ནི་གཉིས་པ་སྟེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་འདྲེ་བ་མེད་པར་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །ཞེས་སོ། །འཁོར་འདས་བླང་དོར་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ནི་གསུམ་པ་སྟེ། གཟུགས་ཀྱི་ཕ་རོལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཟུགས་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཕ་རོལ་སྐྱེ་འགག་གི་དངོས་པོ་མེད་པ་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་པའི་གཟུགས་སོགས་མ་ཡིན་པ་དང་དོན་དམ་པར་ན། ཆོས་དབྱིངས་ལས་མི་འདའ་བས་གཟུགས་ཇི་ལྟ་བར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་སྲིད་ཞིའི་མཐའ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གསུངས་སོ། །ཆུས་ཡོངས་སུ་བཅད་པའི་རླན་དང་བྲལ་བའི་སྐམ་ས་ལ་གླིང་ཞེས་པ་བཞིན་དུ་སྟོན་ཕྱིའི་སྲིད་ཞིའི་མཐའ་ལ་སྲིད་པའི་རླན་ཟད་པ་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་རང་གཞན་གྱི་དོན་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་རྟོགས་པ་སྟེ་ཐོབ་པའི་རྟེན་དང་རྒྱུ་ནི་བཞི་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ཆུ་ཀླུང་ཆེན་པོ་རྣམས་སམ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་རྣམས་སམ་ཆུས་ཡོངས་སུ་བཅད་པའི་གནས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གླིང་ཞེས་བརྗོད་དོ། །རབ་འབྱོར་དེ་བཞིན་དུ་

གཟུགས་ནི་སྔོན་གྱི་མཐའ་དང་ཕྱི་མའི་མཐའ་ཡོངས་སུ་ཆད་པའོ། །ཞེས་སོ། །འདིར་མདོ་ལས་བྱང་སེམས་སངས་རྒྱས་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྣང་བ་བྱེད་པ་དང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོན་མ་འཛིན་ཞིང་ཆོས་ཀྱི་འོད་འབྱིན་པ་དང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དེད་དཔོན་དུ་འགྱུར་བ་གསུམ་ཡང་གསུངས་ལ། དེ་ལ་རྒྱན་སྣང་དུ་སྣང་བའི་བྱེད་པ་ཡང་སྣང་བ་དང་བཅས་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་གླིང་དང་ཆོས་མཐུན་པ་དང་མ་རིག་པའི་མུན་པ་ཟད་པ་ནི་སྲིད་པ་ལ་སོགས་པ་ཟད་པའི་ནང་དུ་འདུ་བས་ན་གླིང་གི་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ལ་ཡོགས་ཤིག་ཏུ་བྱས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་བཞི་ནི་མི་ཤེས་པ་ཟད་པ་ལ་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཞེས་སྣང་བ་གླིང་དང་ཆོས་མཐུན་ཡོད་པ་དང་། གླིང་སྦྲ་མའི་ནང་དུ་འདུས་པས་གླིང་གི་བྱེད་པར་འཇོག་པ་དང་། ཡོགས་སུ་སློས་པའི་དགོས་པ་གསུངས་སོ། །ཤཱནྟི་པས་མ་རིག་པའི་སྒོ་ངའི་སྦུབས་ཀྱིས་དཀྲིས་པ་དག་གིས་སྣང་བར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་གླིང་ཡིན་ཏེ་སྣང་བ་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་གླིང་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་གླིང་སྟེ་དེད་དཔོན་ནོ། །དེའི་ལས་ཀྱང་གླིང་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་གླིང་དུ་འདྲེན་པ་དེ་བས་ན་གླིང་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གླིང་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་པོ་དང་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་བྱ་བ་ལ་གླིང་དུ་བཞག་གོ །སྣང་བ་གླིང་ཡིན་པ་ཡང་གླིང་ལ་དྭི་པ་“ཞེས་ཟེར་ལ། དེའི་ཕས་ཏེ་ཕྱིས་མ་དི་པ་[༡]སྣང་བ་ལ་འཇུག་པས་སོ་གསུང་ངོ་། །གཟུགས་སོགས་སྐྱེ་འགག་དང་ཀུན་བྱང་མེད་པར་བསྟན་ནས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཐར་པར་འདྲེན་པའི་གཞན་དོན་སྒྲུབ་པ་ནི་ལྔ་པ་སྟེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་འགག་པ་མེད་པ་དང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་ཏེ་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་དོ༔ ༔ཞེས་སོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བར་སྟོན་ཞིང་རྩོལ་བ་མེད་པར་འཇུག་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇུག་པ་ནི་དྲུག་པ་སྟེ། སེམས་ཅན་རྫོངས་པ་རྟེན་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ་གཟུགས་ནི་ནམ་མཁའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་སེམས་ཅན་

༡) ཞ། ‹༡·བ·༡· ཞེས་ཟེར་བས། དྭིའི་ཕ་ཕྱིས་ཏེ་དི་པ།

རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །ཞེས་སོ། །ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པའི་ཆོས་སྟོན་པས་གཞན་དོན་དུ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་ཞིང་རང་དོན་དུ་དེའི་འབྲས་བུ་མངོན་སུམ་དུ་མི་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདུན་པ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ཏེ་དེ་དག་ནི་ངང་ཚུལ་དེ་ལས་མི་འདའོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལ་ནི་རྟེན་གྱི་མཛད་པ་གཅིག་གོ །རྟེན་གང་ཡིན་པ་དང་གང་གི་རྟེན་ཡིན་ན། ཉི་སྣང་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཇིག་རྟེན་གྱི་རྟེན་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟར་བྱང་སེམས་དང་སངས་རྒྱས་སེམས་ཅན་གྱི་རྟེན་ནོ། །ཅི་བྱས་པས་སེམས་ཅན་གྱི་རྟེན་བྱེད་ཅེ་ན། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་ཐམས་ཅད་ཅེས་ཟེར་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ་དེའི་ངང་ཚུལ་ལས་མི་འདའ་བར་སྟོན་པ་ཉེ་བར་སྒྲུབ་པའི་དོན་གྱིས་ནི་ཐ་མ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ངང་ཚུལ་ཅན་ཏེ། དེ་དག་ནི་ངང་ཚུལ་དེ་ལས་མི་འདའོ། །ཞེས་པ་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་རྫོགས་བྱང་གི་ངང་ཚུལ་ཅན་ཏེ་དེ་དག་ནི་ངང་ཚུལ་དེ་ལས་མི་འདའོ། །ཞེས་སོ། །ཤཱཀྱ་པས་ཐ་མ་འགྲོ་བའི་མཛད་པ་སྟེ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་འགྲོ་བ་ནི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའོ་དེ་ཉིད་བྱེད་པ་སྟེ་ཞེས་འཆད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་ལེ་བརྒྱད་མར་དང་པོ་གཉིས་བྱང་སེམས་དང་ལྷག་མ་དགུ་སངས་རྒྱས་ནས་ཀྱི་བྱེད་པར་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་མཐར་ཐུག་པ་སངས་རྒྱས་དང་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱེད་པ་བཅུ་གཅིག་བྱང་སེམས་ལ་ཡང་ཡོད་དོ། །

བཞི་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བྱེད་མཚན་བཅུ་གཅིག་གིས་གཞན་དོན་ཕུན་ཚོགས་སྐྱེད་ནུས་སུ་ཤེས་པར་བྱས་པའི་སྦྱོར་བ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། བར་ཚིགས་གསུམ་གྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཀུང་པ་དགུས་ངོ་བོ་ཉིད་སོ་སོའི་དོན་བཤད་ལ་ཐ་མ་གསུམ་གྱིས་དོན་བསྡུས་ཏེ་མཚོན་ཚུལ་བསྟན་ཏོ། །ཀུང་པ་དྲུག་པའི་མཐའ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འགྲེལ་པར་ཕྱི་མ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་མཐར་རོ། །དེ་ལ་བཞེད་ཅེས་དྲང་ངོ་། །གང་དུ་ན། མཚན་ཉིད་བཞི་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུའོ། །གང་ན། ཉོན་མོངས་ཀྱིས་དབེན་པ་སོགས་བཅུ་དྲུག་གོ །རྒྱུ་

མཚན་ནི། སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱོར་བ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མཚོན་བྱེད་དོན་གཞན་ཡོད་པའི་མཚོན་བྱའམ་མཚན་གཞི་ལྟ་བུར་མཚོན་པས་ནའོ། །ངོ་བོ་ཉིད་བཞི་དང་ལྡང་དང་བདུན་གྱི་སྒོ་ནས་སྦྱོར་བ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ལྟ་བུའོ་ཞེས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ན། གཏན་ལ་དབབ་བྱ་དེ་མཚན་ཉིད་དོན་གཞན་ཡོད་པ་ལྟར་བློ་ལ་སྣང་བ་ལ་དགོངས་པའོ། །འགྲུར་གཞན་ལས། མཚན་གཞི་ལྟ་བུར་མཚོན་པས་ན་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་བ་ནི། མཚོན་བྱ་དང་དེ་གཉིས་སྐད་དོད་གཅིག་པས་ཡིན་ལ། གྲགས་ཆར་ལྟ་བུ་ཞེས་སློས་པས་དེ་གཉིས་བཏགས་ཡོད་ཙམ་དུ་བསྟན་པར་འདོད་དེ་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། མཚན་ཉིད་བཞི་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞེད་དོ། །གང་ན་རྩ་བ་ལྟར་རོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་གིས་མཐྱེན་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་རང་ལས་གཞན་པའི་མཚན་ཉིད་མེད་ཀྱང་དེ་དང་ལྡན་པའི་མཚོན་བྱའམ་མཚན་གཞི་བཞིན་དུ་མཚོན་པས་དེ་ལྟར་ནའོ། །ཁ་ཅིག་སྦྱོར་བ་ལས་གཞན་པའི་མཚན་ཉིད་མེད་ཅིང་སྦྱོར་བ་ཁོ་ན་ཡང་མཚན་ཉིད་དུ་མི་རུང་བས་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་བཞིན་དུ་མཚོན་ཞེས་འཆད་ཀྱང་སྔ་མ་འགྲིག་གོ །མཚོན་ཚུལ་གཉིས་པ་ནི། ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྟེ་མ་ནོར་པར་རོ། །བཅུ་དྲུག་ཇི་ལྟར་ན། ངོ་བོ་ཉིད་བཞི་ནས་བདུན་གྱི་བར་དུ་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་ནའོ། །དེ་དག་གང་ན།

འདི་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ནི་དབེན་པ་བཞི་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་ངོ་བོ་མངོན་གྱུར་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་ཏེ། བྱང་ཆེན་དེ་དག་ནི་འདོད་ཆགས་རྣམ་པར་བསལ་བས་དབེན་པའི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །ཆགས་སོགས་དེའི་རྟགས་ཏེ་འབྲས་བུ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་གནས་ངན་ལེན་གྱིས་སྟོང་པ་ནི་རྟགས་ཀྱིས་ཏེ། བྱང་ཆེན་དེ་དག་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དབེན་པའི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །ཆགས་སོགས་དེའི་མཚན་མ་སྟེ་རྒྱུ་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ཇི་བཞིན་མ་ཡིན་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གཙང་བ་དེར་འཛིན་པ་དང་སོགས་པས་ཕྱུང་སོགས་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པས་སྟོང་པ་ནི་མཚན་མ་སྟེ། བྱང་ཆེན་དེ་དག་ནི་འདོད་

ཆགས་ཀྱི་མཚན་མས་དབེན་པའི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །འདོད་ཆགས་དང་འདོད་ཆགས་མེད་པ་དང་སོགས་པས་ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་གཉིས་དང་དེ་མེད་པ་རྣམས་རིམ་པ་ལྟར་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོ་དག་ལ་ཞེན་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་མི་མཐུན་གཉེན་པོས་ཏེ། བྱང་ཆེན་གང་ཡུམ་ཟབ་མོ་འདི་ལ་མོས་པར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ནི་འདོད་ཆགས་དང་འདོད་ཆགས་མེད་པས་རྣམ་པར་དབེན་པའི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །དབེན་པ་ཞེས་བཞི་ག་ལ་སྦྱར་ལ་སྔ་མ་གསུམ་ཉོན་སྒྲིབ་དང་ཐ་མ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་དབེན་པའོ། །གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ནི་ལྔའོ། །དེ་ཡང་དོན་དམ་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་གོ་ཆ་བགོས་པ་མེད་ལ་ཐ་སྙད་དུ་དེ་ཐམས་ཅད་མྱ་ངན་ལས་བཟླ་བར་གོ་བགོས་པ་ནི་དཀའ་བ་སྟེ། བྱང་ཆེན་གང་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་བཟླ་བར་བྱའོ་ཞེས་གོ་ཆ་འདི་འཚལ་ཀྱང་དེ་ལ་སེམས་ཅན་དང་སེམས་ཅན་དུ་གདགས་པ་མི་དམིགས་པ་དེ་དག་ནི་དཀའ་བ་བགྱིད་པར་འགྱུར་བའོ། །ཞེས་སོ༔ ༔ཐེག་པ་གཞན་ཉན་རང་དུ་མི་ལྟུང་བའི་མཚན་ཉིད་དམ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་དུ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་ནི་ངེས་པ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་བཟླ་བར་བྱའོ་ཞེས་དེ་ལྟར་གོ་ཆ་འཚལ་བའི་བྱང་ཆེན་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སའམ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ལྟུང་བའི་གནས་དང་སྐབས་མ་མཆིས་ཏེ། ཞེས་སོ། །ཡུན་རིང་པོ་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་ནས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་མཆོག་ཆེན་པོ་གསུམ་ཉིད་ཀྱི་ཆེད་དུ་སྒྲུབ་པ་ནི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་སྟེ། བྱང་ཆེན་གྱིས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་བཟླ་བ་དང་རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དོན་དུ་གོ་ཆ་བགོས་སོ། །ཞེས་སོ། །བསྒོམ་པར་བྱ་བ་དང་སྒོམ་པ་པོའི་གང་ཟག་དང་སྒོམ་གྱི་ཆོས་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པ་ནི་མི་དམིགས་པ་སྟེ། ཡུམ་ཟབ་མོ་འདི་ལ་གང་སྒོམ་པར་བགྱི་བའམ་སྒོམ་པ་གང་ལགས་པའམ་གང་གིས་སྒོམ་པར་བགྱི་བའི་ཆོས་གང་ཡང་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་མ་མཆིས་ཏེ། ཞེས་སོ༔ ༔ཡུམ་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པ་མཐའ་དག་བཀག་པ་ནི་མངོན་ཞེན་བཀག་པ་སྟེ། བྱང་ཆེན་འགའ་ཞིག་གིས་གང་ཡུམ་ཟབ་མོ་འདི་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པར

མི་བྱེད་པ་དེ་ནི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆེན་དུ་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་རོ། །གསུམ་པ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ནི་བདུན་ཡོད་དོ༑ ༑དེ་ཡང་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་དང་ལམ་ཤེས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་སྟེ་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་དངོས་པོའི་ཁྱད་པར་གཞི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་ནི་དམིགས་པ་སྟེ། བྱང་ཆེན་རྣམ་མཁྱེན་ལ་གཞོལ་བའི་བསམ་པས་ཡུམ་ཟབ་མོ་འདི་ལ་བརྟག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །འཇིག་རྟེན་མངོན་ཞེན་ཅན་གྱི་སླུབ་པའི་འཛིན་པ་སྟེ་འདི་ནི་བདག་ཉིད་གཟུང་བར་བྱའོ་ཞེས་ཡོངས་གཅོད་དུ་ཞེན་པ་དང་སོགས་པས་འདི་ནི་གཟུང་བྱ་མིན་ཞེས་རྣམ་བཅད་དུ་ཞེན་པ་ལས་བཟློག་སྟེ་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ཞེན་ནས་གཟུང་མི་གཟུང་གི་མཐའ་བྲལ་དུ་བསྟན་པའམ་རྟོགས་པ་ནི་མི་མཐུན་པ་སྟེ། ཆོས་འདི་ནི་གཟུགས་གཟུང་བའི་ཕྱིར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་མི་གཟུང་བའི་ཕྱིར་བསྟན་པ་མ་ཡིན། ཞེས་སོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱིས་ཐོགས་པ་མེད་པར་ཤེས་པ་ནི་ཐོགས་པ་མེད་པ་སྟེ། ཆོས་འདི་ནི་གང་ལ་ཡང་ཐོགས་པ་མ་མཆིས་ཏེ་གཟུགས་ལ་ཐོགས་པ་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་སོ། །ཤེས་བྱ་གཟུང་བ་དང་ཤེས་པ་འཛིན་པ་མི་དམིགས་པས་རྟེན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ནི་གཞི་མེད་པ་སྟེ། ཆོས་འདི་ནི་གཞི་མ་མཆིས་པ་དང་ལྡན་པ་སྟེ་གཟུགས་ཀྱི་གཞི་མི་དམིགས་པའི་སླད་དུ་དང་། ཞེས་སོ། །རྒྱ་བར་གཞི་མེད་ཅེས་པ་ལ་དག་ལྡན་ལས་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྟན་བཞིན་པའི་ཆོས་དེ་གཞི་མེད་པ་དང་འགྲོ་བ་མེད་པ་དང་སྐྱེ་བ་མེད་པའོ་ཞེས་འཆད་བཞིན་པའི་ཆོས་གཟུགས་སོགས་ལ་བཤད་དོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲོ་བ་དང་འོང་བ་མེད་པར་རྟོགས་པ་ནི་འགྲོ་བ་མེད་དེ། ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་མ་འོངས་པ་མ་སོང་བ་བཞིན་དུ་གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱང་མ་འོངས་མ་སོང་བ་སྟེ༑ ཞེས་སོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་པ་ནི་སྐྱེ་མེད་དེ། གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་ནི་གཟུགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མ་སྐྱེས་གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་མ་སྐྱེས། གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་གཞན་གྱི་རྗེས་སུ་མ་སྐྱེས་པའོ། །ཞེས་

སོ༔ ༔གྲགས་ཚར་དེ་ཆོས་སྟོན་པར་གྱུར་པ་ན་གནས་མེད་པ་དང་འགྲོ་བ་མེད་པ་དང་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སྟེ་གནས་འདི་ལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མེད་ཅེས་པ་ནི་གནས་མེད་པའི་རང་བཞིན་ནོ། །འདིར་འགྲོ་བ་མེད་ཅེས་པ་ནི་འགྲོ་བ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ནོ། །སྐྱེ་བ་འདིར་མེད་ཅེས་པས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ནོ། །ཞེས་འདི་ལ་མེད་འདིར་འགྲོ་བ་མེད། འདི་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་ཅེས་པ་གསུམ་གཞི་མེད་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་འཆད་དོ། །དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་སོགས་པས་གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་མིན་གྱི་ཕུང་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་དེ་བཞིན་ཉིད་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་མི་དམིགས་པ་སྟེ། དེ་ལ་གཟུགས་དང་གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་མི་དམིགས་ཏེ་གང་གི་ཚེ་གཟུགས་ཉིད་མི་དམིགས་པ་དེའི་ཚེ་གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དམིགས་པར་ལྟ་ག་ལ་འགྱུར། ཞེས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་དེ་ལྟར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་དག་ནི་ཞེས་སྒྲ་མ་ཐམས་ཅད་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་མཐར་རོ། །བཅུ་དྲུག་པོ་འདི་ནི་སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་འབའ་ཞིག་ཏུ་བཤད་པས་འདི་སངས་རྒྱས་སར་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། ཤེས་མཚན་ཞེ་བརྒྱད། ཁྱད་པར་བཅུ་དྲུག །བྱེད་པ་བཅུ་གཅིག །ངོ་བོ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ན་ཞེས་སོགས་སོ། །

བཞི་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར། དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མཚན་ཉིད་ཀྱི་འོག་ཏུ་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་འཆད་དེ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགེ་བ་དང་ལྡན་པ་སྟེ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་པོ་ན་ལ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་སྦྱོར་བ་རྣམས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱེད་པ་འབྱུང་བས་སོ༔ ༔མདོའི་འབྲེལ་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ལེའུ་བཤད་པའི་ཚེ་བྱང་སེམས་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་དྲུག་ཅུ་དམན་པའི་དགྲ་བཅོམ་དུ་གྱུར་པར་གསུངས་པའི་འཐད་པར་དེ་དག་གིས་སངས་རྒྱས་ལྔ་བརྒྱ་བསྙེན་བཀུར་ཞིང་སྦྱིན་སོགས་ལ་སྤྱད་ཀྱང་ཡུམ་དང་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་མ་ཟིན་པས་སོ་ཞེས་པ་ལས་འཕྲོས་ནས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྤྱི་དང་ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། གང་ལ་སྐྱེ་བའི་རྟེན། བརྟེན་པ་ལམ་གྱི་ངོ་བོ། རྟགས་དང་སྒྲ་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ལུས་རྟེན་ནི།

མཛོད་འགྲེལ་ནས། མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་ཁོ་ན་དང་། གླིང་གསུམ་ནས་འཕེན་གྱི་གཞན་ནས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཅི་རིགས་པར་ཤེས་རབ་དང་སྐྱོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་སོང་ནི་ཤེས་རབ་དང་སྒྲ་མི་སྙན་དང་ལྷ་ལ་སྐྱོ་བ་མེད་པས་དེ་དག་ལ་མི་སྐྱེ་བར་བཤད་པ་ནི་བྱེ་སྨྲའི་འདོད་པ་ཡིན་ལ། ཐེག་ཆེན་པ་ནི་ཇི་སྐད་དུ། །དེ་ཚེ་ལྷ་མི་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ། །བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་དང་། ཀླུ་ཉི་ཁྲི་གཅིག་སྟོང་གིས་ཐེག་ཆེན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ལྷའི་བུ་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འོད་ཀྱིས་ལམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་སྣོད་ལྡན་དུ་བྱས་པར་གསུངས་པས་འདོད་ཁམས་པ་དང་མི་ཁོ་ནའི་ངེས་པ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་སེམས་རྟེན་ནི། འདི་ལ་སྦྱོར་བྱུང་མཚན་ཉིད་པ་ཡོད་པར་ཀུན་བཏུས་ནས་བཤད་པ་ལྟར་ན་བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་ལ་ཡང་བརྟེན་ལ། མཛོད་ནས་མེད་པར་བཤད་པ་ལྟར་ན་འདོད་པ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནོ། །མངོན་པ་ནས་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་ལྟར་ན་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ལ་ཕལ་ཆེར་བརྟེན་ཏེ་དེ་དག་ནི་གདམས་ངག་ཏུ་བརྗོད་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། མཛོད་ལས། ཐོས་བསམ་ལས་བྱུང་ལས་གསུམ་མོ། །ཞེས་སྦྱོ་གསུམ་གའི་ལས་དང་ཐོས་བསམ་ཉིད་དུ་བཤད་དོ། །ཀུན་བཏུས་སུ། ཚོགས་ཀྱི་ལམ་གང་ཞེ་ན། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། དབང་པོའི་སྒོ་སྡོམ་པ་དང་ཟས་ཀྱི་ཚོད་ཤེས་པ་དང་ནམ་གྱི་ཆ་སྟོད་དང་ཆ་སྨད་ལ་མི་ཉལ་བར་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་དུ་གནས་པར་མངོན་པར་དགའ་བ་དང་། ཡང་གང་རྒྱུར་གྱུར་པའི་དགེ་བ་གཞན་དང་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་། བསྒོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱང་རུང་སྟེ། དེ་གོམས་པས་བདེན་པ་རྣམས་མངོན་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པའི་གནས་ཀྱི་སྣོད་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྒོམ་བྱུང་ཡང་ཡོད་པ་དང་། གཉེན་པོ་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་དང་སྤང་བྱ་དངོས་སུ་སྤང་རུང་གི་སྣོད་དུ་རུང་བ་ཞིག་ལ་བཤད་དོ། །ཉི་སྣང་ལས། འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐོས་པ་དང་བསམ་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཐོག་མ་ཁོ་ནར་བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ༔ ༔ཞེས་མཛོད་ལྟར་འབྱུང་བ་ལ་ཚིག་གསལ་དུ་འཕགས་པས་སྦྱོར་བྱུང་མི་བཞེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་

དུ་དྲངས་སྣང་ཡང་སྒོམ་བྱུང་གཙོ་བོར་མ་གྱུར་པ་ལ་དགོངས་པ་བླངས་ན་ལེགས་སོ། །ཚིག་གསལ་ལས། ཚོགས་ལམ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་ནི་འཁྲུལ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །བསྟན་བཅོས་འདིར་ནི་སེམས་བསྐྱེད་དང་པོ་གསུམ་གོ་སྒྲུབ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྐོར་དུ་ཙུང་བ་དང་སྦྱོར་བ་བཅོ་ལྔའི་དང་པོ་ཐེག་ལས་ཀྱི་བསྡུ་བཞི་ལ་འགོད་པ་སོགས་ཚོགས་ལམ་དང་ཐར་ཆར་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཚོགས་ལམ་སྤྱི་ཙམ་གྱི་རྟགས་ནི་མཛོད་འགྲེལ་ལས། གང་ལ་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་བདག་མེད་པ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་གཏམ་ཐོས་ན་སྤུ་ཟིང་ཞེས་བྱེད་པ་དང་། མཆི་མ་དཀྲུག་ཅེས་བྱེད་པ་དེ་ལ་ནི་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དབྱར་སྨྱུ་གུ་སྐྱེས་པ་ལས་གཡུལ་གྱི་གསེབ་ན་ས་བོན་ཡོད་པར་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པས་བསྔང་བའི་དགེ་རྩ་སྣ་རེ་ཙམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ན་ཡང་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་ཐོགས་རེ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཚོགས་ལམ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྟགས་ནི་ཉི་སྣང་ལས། གང་གིས་དེ་མཚོན་པར་བྱེད་པ་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་འདིའི་རྟགས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་སེམས་མི་ཞུམ་པ་མི་དངང་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། མི་འགོང་བ་མི་སྐྲག་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཡིད་ལ་འགྱོད་པ་མེད་པ་སྐྲག་པར་མི་འགྱུར་བའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཞེས་ཟབ་དོན་ལ་མི་སྐྲག་པ་སོགས་གསུངས་པའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཉི་སྣང་ལས། འདིར་ཐར་པ་ནི་བྲལ་བའི་ཁྱད་པར་ཡིན་ལ་དེའི་ཆ་ལ་ཕན་པས་ན་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། ཚིགས་གསལ་ལས། མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་སོགས་སུ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཉོན་ཆེས་རགས་པ་དང་བྲལ་བ་རྟོད་སོགས་ནི་ཐར་པར་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ངོ་བོ་དང་། དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བྱང་ཆེན་ཐོག་མ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་ཉེ་བར་བཟུང་སྟེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སེམས་དང་མ་བྲལ་བར་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་དང་ཞེས་པ་ནས་རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་སྒོམ་ཞིང་མཚན་མར་མི་བྱེད་དོ༔ ༔ཞེས་གསུངས་པ་བསྡུས་པ་ནི་མཚན་མེད་ཅེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འདོད་དོ། །གང་དུ

ན༔ ཐར་པའི་སོགས་སོ། །གང་ན། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཆོས་རྣམས་ལ་མཚན་མ་མེད་པར་དམིགས་པའི་ཤེས་པའི་རྣམ་པས་སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ནས་རྣམ་མཁྱེན་ལ་ཐུག་པ་རྣམས་ཚོགས་ལམ་པ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པར་མཁས་པ་ནིའོ། །དྲོད་མ་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའ་རྣམས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་མོད་ཀྱི་གཞན་དོན་ལ་དམིགས་པ་སྤྲབ་པས་བདག་གཞན་བརྗེ་མི་ནུས་པས་རང་གི་རྒྱུད་ལ། ཞེས་སོ། །སྐབས་གང་དུ་ན། རྣམ་པ་ནས་འདི་ལ་སྐྱེ་འདིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པར་མཁས་པ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བར་ཚིགས་གཉིས་པོ་འདི་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ངོ་བོ་དང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཚོགས་ལམ་ལ་དད་པ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བར་རྣམ་པ་ལྔའོ། །དེ་དག་ཀྱང་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་དང་སོགས་པས་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་རྣམ་ཐར་གསུམ་ལ་མཚན་མར་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དམིགས་པའི་དད་པ་ནི། ཡུམ་དང་ཐབས་མཁས་པ་དང་མ་བྲལ་བར་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་འདས་པ་དང་མ་བྱོན་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པའི་ཕུང་པོ་དེ་ཐམས་ཅད་ཡིད་ལ་སེམས་ཀྱི་མཚན་མར་མི་བྱེད་དེ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཚན་མར་མི་བྱེད་གཞན་གཉིས་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་གསུངས་ནས། ཤཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆེན་དེ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་གནས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ནི་མ་སླས་མ་ཉམས་པར་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་བར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་སྣང་བ་ནི་ཉན་ཐོས་སོགས་ཀྱི་སར་ལྟུང་བའོ། །སླས་པ་ནི་བྱང་ཆེན་ལས་ཉམས་པའོ། །སྦྱིན་སོགས་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་ཡོད་པ་ཅན་གྱི་བརྟོན་འགྲུས་ནི། བྱང་ཆེན་ཐོག་མ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་ཉེ་བར་བཟུང་སྟེ་སྦྱིན་པ་བྱིན་ཡང་མཚན་མར་མི་བྱེད། ཅེས་སོ། །ཡུམ་དང་ཐབས་མཁས་དང་མ་བྲལ་བའི་བསམ་པ་ཕུན་ཚོགས་ལ་དམིགས་པའི་དྲན་པ་ནི། བྱང་ཆེན་ཡུམ་དང་ཐབས་མཁས་པ་དང་མ་བྲལ་བའི་

བསམ་པ་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེའི་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་ནི་ཐེ་ཚོམ་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་སོ། །གཟུགས་སོགས་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི། བྱང་ཆེན་དེས་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་ཉེ་བར་བཟུང་སྟེ། གང་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བ་དང་། གང་གིས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བ་དང་། གང་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་བགྱི་བའི་གཟུགས་སམ་ཞེས་པ་ནས་རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་དམ་ཆོས་གང་ཡང་དམིགས་པ་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་སོ། །ཆོས་རྣམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཤེས་ཀྱང་དེ་ལ་མི་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་ནི། ལྷའི་བུ་དག་ངས་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཏེ་གང་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱའམ་གང་གིས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱའམ། གང་ཞིག་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བའི་ཆོས་གང་ཡང་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དད་སོགས་རྣོན་པོའམ་ཆེན་པོས་ནི་རྫོགས་བྱང་རྟོགས་པའམ་ཐོབ་པར་སླ་ལ། དད་སོགས་རྟུལ་པོའམ་ཆུང་ངུས་ནི་རྫོགས་བྱང་རྟོགས་པ་སྟེ་ཐོབ་པར་དཀའ་བ་ནི། རིམ་པ་ལྟར། གང་གིས་གང་ཞིག་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་བགྱི་བའི་ཆོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྟོང་པ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམ་གྲངས་དེས་ན་བྱང་ཆེན་གྱིས་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་སླའོ་ཞེས་དང་། དེའི་འཐད་པར་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་གསུངས་པ་དང་། གལ་ཏེ་བྱང་ཆེན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་མོས་པར་བྱེད་ཀྱང་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་སླ་སྟེ། མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་དཀའ་བ་མེད་ན་ནི་བྱང་སེམས་གང྄གཱའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་ལྡོག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་རྣམ་གྲངས་དེས་ན་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་འཚང་རྒྱ་བར་ནི་དཀའ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་དཀའ་སླའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་ཇེ་བཙུན་གྱིས་དབང་པོ་རྣོ་རྟུལ་གསུངས་སོ། །ཤུགས་ལ་བསྟན་པའི་འབྲིང་ནི་ཤཱ་རིའི་བུ་དེ་ཇི་སྙམ་དུ་སེམས། གཟུགས་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་ལས་ལྡོག་གམ། ཤཱ་རིའི་བུས་སྨྲས་པ་ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་དེ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དུ་དེ་དག་དང

དེ་དག་ལས་གཞན་དང་དེ་དག་གི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། དེ་དག་ལས་གཞན་ན་ཕྱིར་ལྡོག་པ་ཡོད་པ་བཀག་ནས་གསུངས་སོ། །འདིའི་མདོ་སྦྱོར་ཚུལ་ལ་ཉི་སྣང་དུ་ཚུང་འབྲིང་གསུམ་དང་། དེ་དག་གི་རྟགས་ཀྱི་མདོ་སྦྱོར་ཚུལ་གཉིས་སུ་མཛད་པ་ནི་ལེ་བརྒྱད་མ་དང་མི་མཐུན་ཞིང་། ཉི་སྣང་ལ་ཡང་མདོ་སྦྱོར་ཚུལ་གཉིས་མཛད་པ་ཤིན་ཏུ་མི་མཐུན་པ་ཡོད་པ་ལ་ཊཱི་ཀ་བྱེད་དག་ཟེ་ཚོམ་ཙམ་ཡང་མ་སྐྱེས་པར་སྣང་བས་མ་དཔྱད་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་རྗེ་ཇོག་ཆེན་པོའི་ཊཱི་ཀ་ཆུང་ལས་གསལ་བར་མདོ་མཚམས་བཟུང་བ་ཉིད་འཕགས་པའི་དགོངས་པར་རྟོགས་སོ། འོན་ཀྱང་ཚིག་མངས་སུ་དོགས་པས་མ་བྲིས་ཏེ་དེར་བལྟ་དགོས་སོ། །ཤཱཀྱ། ཟླ་འོད། ཤེར་སློབ་རྣམས་སུ་ནི་བཏུལ་གཉིས་འབའ་ཞིག་བཤད་ནས་གསལ་ཁ་མེད་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་ལ་བཞེད་པར་མངོན་ནོ། །ཉི་སྣང་། རྣམ་འགྲེལ་གྲགས་པ་སློབ་དཔོན་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པས་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་དུ་བཤད་ལ། ཉི་སྣང་གི་དགོངས་པས་ཐེག་ཆེན་ལ་བཞེད་དེ། དེ་གསུམ་ལ་མདོ་སྦྱར་ཟིན་པའི་མཐར་དེ་དག་གི་རྟགས་ལ་ཡུམ་ལ་མི་སྐྲག་པ་སོགས་གསུངས་པས་སོ། །གྲགས་ཆ་དང་སློབ་དཔོན་མཐུན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ངོ་བོ་དང་། རྒྱུད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། མཁས་པ་ཡིན་ནོ༑ ༑གང་ལ་ན། ཡུལ་རྣམ་པ་ལྔ་ལའོ། །དེ་དག་ཀྱང་སངས་རྒྱས་དང་སོགས་པས་རྟ་བ་ལྔར་རྣམ་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་དང་། སྦྱིན་པ་དང་སོགས་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དང་། བསམ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སེམས་བསྐྱེད་དང་སོགས་པས་དེའི་བསླབ་བྱ་དང་།རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་སྟེ་བརྟག་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དང་སོགས་པས་རློམ་བྱར་མ་ཡིན་པ་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་དང་། གཟུགས་སོགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་སྟེ་རང་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་སོགས་པས་སྤང་བ་དང་མངོན་དུ་བྱ་བའི་ཡུལ་ལོ། །གང་ན། ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་དང་། ཕར་ཕྱིན་ཉམས་ལེན་ལ་སྦྱོ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་མ་བརྗེད་པའི་དྲན་པ་དང་། འཁོར་གསུམ་དུ་མི་རྟོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཐོས་བསམ་ལས་བྱུང་བ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཤེས་རབ་ཉན་རང་ལས་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པ་ཅན། འཇིག་རྟེན་ལས་

འདས་པའི་ཆོས་སྐྱེད་པ་ལ་བདག་པོར་མ་གྱུར་པའམ་མ་དད་པ་སོགས་འཇོམས་པ་ལ་མཐུ་མ་ཐོབ་པས་རྣམ་བྱང་དབང་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ཞེས་ཀུན་གྱི་མཐར་སྦྱར་བ་ལྟའོ། །གྲངས་བཞིན་དུ་ནི་ཡུལ་ཅན་དང་ཡུལ་ལྔ་རིམ་པ་ལྟར་སྦྱོར་བའོ། །ཚིགས་ལམ་ལ་འདི་ལྟར་མ་ངེས་ཀྱང་གཙོ་ཆེ་བས་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དད་སོགས་ཡུལ་ལྔ་ལ་མཁས་ན་དད་སོགས་འདི་དག་ལ་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་དཀའ་སླ་མེད་དོ་ཞེ་ན། ཁྱད་པར་སྟོན་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་དད་སོགས་ལྔ་སྤྱིར་སྨིན་པ་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་སྐྱེད་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་ཡུལ་ལྔ་ལ་མཁས་པ་དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་སྟེ་འོན་ཀྱང་དད་སོགས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་པ་མྱུར་བུལ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་རྣོ་ཞིང་གསལ་ལ་ཆེན་པོས་ནི་རྫོགས་བྱང་རྟོགས་པ་སྟེ་འཐོབ་པར་སླ་ལ། དད་སོགས་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྟུལ་པོས་ནི་རྫོགས་བྱང་རྟོགས་པ་སྟེ་འཐོབ་པར་དཀའོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལྟར་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་དབང་པོ་རྣོན་པོའི་དད་སོགས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་པར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་ན་དད་སོགས་འབྲིང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་ཆུབ་རྟོགས་པ་སྟེ་འཐོབ་ལ། དད་སོགས་ཆུང་ངུ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་རྟོགས་པ་སྟེ་འཐོབ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་འཕངས་པ་ཡིན་ཏེ༑ འདི་གཉིས་ཀྱིས་རིམ་པ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ནི་འཐོབ་དགོས་ལ། ཐེག་ཆེན་དང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་མི་འཐོབ་པ་དང་སྔ་མ་དང་རང་རྒྱལ་གྱི་དེ་མི་འཐོབ་པས་སོ། །དེ་ནི་སྤྱིའི་ཤུགས་འཕངས་ཡིན་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་དབང་པོ་རྣོན་པོ་ལ་རྣོ་བརྟུལ་གཉིས་སུ་བྱས་པས་རྫོགས་བྱང་འཐོབ་དཀའ་སླར་དངོས་སུ་བསྟན་པས་དབང་འབྲིང་དང་དབང་རྟུལ་གྱི་དད་སོགས་ལ་ཡང་རྣོ་རྟུལ་གཉིས་སུ་བྱས་པས་རང་རང་གི་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་དཀའ་སླ་གཉིས་ཡོད་པར་འཕངས་སོ། །འདིར་རྟུལ་པོ་ཐེག་དམན་གྱི་ཡིན་པ་སློབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པར་རྒྱ་བོད་འགའ་ཞིག་བཞེད་ཀྱང་མི་འཐད་དེ༑ སྔར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་རྩོད་པ་དེ་ཁོང་ན་གནས་ཤིང་དེ་ལ་ཡང་དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་ཞེས་པས་ཁྱབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་བསྟན་པ་དང་། ཐེག་དམན་གྱི་དད་སོགས་གཉིས་ཀ་ཤུགས་ལ་བསྟན་པར་གསུངས་

པ་དང་མི་འགྲིག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་དམན་གྱི་དད་སོགས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཤུགས་ལ་དེ་ཉིད་འཕངས་པར་འགྱུར་བས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་སློབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་འབྲིང་རྒྱལ་པོའི་ནང་དུ་བསྡུས་ནས་གཉིས་སུ་མཛད་པས་མཚན་མེད་རབ་སྦྱིན་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཚོགས་ལམ་དེ་ཉིད་ལ་རྫོགས་བྱང་འཐོབ་དཀའ་སླ་གཉིས་རྒྱུན་སྣང་དུ་གསུངས་པ་དང་འགྲོར་ལ་གཞན་དུ་ན་སློབ་དཔོན་གྱིས་སྐབས་མ་མཐུན་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སྦྱོར་བ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེས་པའི་དུས། སྐྱེས་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག གང་ཟག་དེའི་སྒོམ་རིམ་མོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཟློས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཐར་ཆའི་འོག་ཏུ་ངེས་ཆ་གསུངས་ཏེ། ཐར་ཆ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་གཞན་དོན་ལ་སྤྲོ་བ་ཅན་ལ་ངེས་ཆ་འབྱུང་བས་སོ། །མདོའི་འབྲེལ་ནི། བྱང་ཆེན་གྱིས་ཇི་ལྟར་གནས་པར་བྱ་བ་ཞེས་པའི་ལན་དུ་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་དྲོད་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་གཉིས་ལས། དམིགས་པ་ནི། དམིགས་པ་ཡིན་པར་བསྟགས་པ་སྟེ་བརྗོད་དོ། །གང་གི་ན། དྲོ་བ་གསུམ་པོ་རྣམས་ཀྱིའོ། །གང་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དོ། །གང་དུ་ན། རྣམ་ཀུན་གྱི་སྐབས་འདིར་ཏེ་དེ་ཡང་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྐབས་ལས་དཀར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེར་ནི་མཉམ་གཞག་གི་རྟོགས་པ་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་དམིགས་རྣམ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་སྦྱོར་བ་གཙོ་བོར་བྱས་པས་སོ། །རྣམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་དེ་དག་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་མཉམ་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་དག་ནི་བཅུར་མདོ་ལས་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་སེམས་དང་པོ་གཉིས་ནི་དྲོད་ཆུང་ངུའི་རྣམ་པ་སྟེ་ཚེ་འདི་ལ་གཞན་ལ་ཕན་པ་སྒྲུབ་འདོད་པས་སོ། །དེ་ནས་སེམས་གསུམ་ནི་དྲོད་འབྲིང་གི་རྣམ་པ་སྟེ། ཚེ་ཕྱི་མ་ལ་གཞན་ལ་ཕན་པར་འདོད་པས་སོ། །དེ་ནས་སེམས་བྱང་ལྡན་ནི་དྲོད་ཆེན་པོའི་རྣམ་པ་སྟེ༔ འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀ་ལ་གཞན་ལ་ཕན་པ་སྒྲུབ་འདོད་པ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མཉམ་པའི་སེམས་ཀྱིས་དམིགས་པར་བྱ། ཞེས་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་པའི་སེམས་ཀྱིས་དམིགས་པར་བྱ་ཞེས་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པའི་སེམས་ཀྱིས་དམིགས་པར་བྱའི་

ཞེས་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་དམིགས་པར་བྱའོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དྲུང་དུ་མི་འཚེ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དྲུང་དུ་མའི་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཕའི། སྤུན་ཟླའི། སྲིང་མོའི། བུའི། བུ་མོའི། གྲོགས་པོ་དང་ཡིད་བརྟན་པ་དང་། གཉེན་དང་སྣག་གི་གཉེན་མཚམས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ༔ །འདིར་མདོ་ལས། སེམས་རེ་རེ་ཞིང་བསྐྱེད་པ་དང་། དམིགས་པ་གཉིས་གཉིས་སྦྱོས་པ་ནི་གསར་དུ་སྐྱེད་པ་དང་བསྐྱེད་ཟིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དྲོད་དང་ཆོས་མཆོག་གཉིས་ལ་སེམས་ཅན་དམིགས་པར་བཤད་པ་ནི་བར་པ་གཉིས་ལ་མཚོན་པའོ། །

གཉིས་པ་རྩེ་མོར་ཕྱུར་པ་ལ་གསུམ་ལས། བདག་ཉིད་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་མི་དགེ་བ་བཅུའི་སྡིག་པ་ལས་ལྡོག་པ་ལ་གནས་ནས་གདུལ་བྱ་གཞན་དེ་དག་ལ་ནི་འགོད་པ་དང་། ཞུགས་ཙམ་ལ་དེ་ལས་ལྡོག་པའི་བསྔགས་པ་བརྗོད་པ་དང་། མ་བསྐྱུལ་བར་ཞུགས་པ་ལ་ལེགས་པ་བརྗོད་ཅིང་མཐུན་པས་དགའ་བར་བྱེད་པ་ནི། ཆུང་ངུའི་རྣམ་པ་སྟེ། གཞན་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ལས་ལྡོག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་ཉིད་ཀྱང་སྲོག་གཅོད་པ་ལས་ལྡོག་པར་བྱ། གཞན་ཡང་སྲོག་གཅོད་པ་ལས་ལྡོག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་བསྐུལ་བར་བྱ། སྲོག་གཅོད་པ་ལས་ལྡོག་པའི་ལེགས་པ་བརྗོད་པར་བྱ༔ གཞན་ཡང་སྲོག་གཅོད་པ་ལས་ལྡོག་པ་དེ་དག་གི་ལེགས་པ་བརྗོད་ཅིང་མཐུན་པས་དགའ་བར་བྱ་སྟེ། ཞེས་སོ། །སྦྱིན་སོགས་ཕྱིན་དྲུག་ལ་གནས་ནས་གང་ཟག་གཞན་སྦྱིན་སོགས་ལ་གནས་པ་དེ་དག་ལ་ནི་འགོད་སོགས་སྔར་བཞིན་འབྲིང་གི་རྣམ་པ་སྟེ། གཞན་བདེ་རྒྱུ་ལ་སྦྱོར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་ཉིད་ཀྱང་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ། ཞེས་སོ། །སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་སོགས་སྒྲས་བསྡུས་པར་བདག་ཉིད་ནང་སྟོང་ཉིད་སོགས་ནས་རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་དང་མཐུན་མི་མཐུན་སྒོམ་པ་ལ་གནས་ནས་གཞན་དེ་དག་སྒོམ་པ་ལ་འགོད་སོགས་ནི་ཆེན་པོའི་རྣམ་པ་སྟེ། གཞན་བདེ་སྡུག་གི་རྒྱུ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པ་སྤོང་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་ཀྱང་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་བསྒོམ་པར་བྱ་ཞེས་པ་ནས་བདག་ཀྱང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལུགས་དང་ལུགས་མ་

ཡིན་པ་ལ་མཉམ་པར་གཞག་པར་བྱ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་བར་རོ། །གསུམ་པ་བཟོད་པའི་གསུམ་ནི། རྩེ་
མོའི་སྐབས་སུ་རང་གཞན་ལ་བརྟེན་པའི་དམིགས་རྣམ་གྱི་དབྱེ་བས་རང་ཉིད་གནས་པ་དེ་ལ་གཞན་
འགོད་སོགས་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བཤད་དོ། །དེ་ལ་བདག་ཉིད་བདེན་པ་བཞི་ཤེས་པ་དང་
དེས་མཚོན་པའི་སྤྱོང་མངོན་དུ་བྱེད་སྒོམ་པ་ལ་གནས་ནས་གཞན་དེ་ལ་འགོད་སོགས་ནི་ཆུང་ངུའི་
རྣམ་པ་སྟེ། གཞན་འཕགས་ལམ་ལ་ངེས་པར་སྦྱོར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་ཉིད་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་
ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་སོ། །བདག་ཉིད་རྒྱུད་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཤེས་ཀྱང་མངོན་དུ་མི་བྱེད་
པ་ལ་གནས་ནས་གཞན་དེ་ལ་སྔར་ལྟར་འགོད་སོགས་ནི་འབྲིང་གི་རྣམ་པ་སྟེ། གཞན་འབྲས་བུ་ལྔ་
ལ་ངེས་པར་སྦྱོར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་ཉིད་ཀྱང་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ཤེས་པ་མངོན་
དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་སྐྱེད་དེ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་མི་བྱ་ཞེས་སོ། །བདག་ཉིད་བྱང་
སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་རྒྱུད་ལ་གནས་ནས་གཞན་དེ་ལ་འགོད་སོགས་ནི་ཆེན་པོའི་རྣམ་པ་སྟེ།
གཞན་སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་སྦྱོར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་ཉིད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱོན་
མེད་པར་འཇུག་པར་བྱ། ཞེས་སོ། །དེ་གཉིས་ནི་འོག་གི་སོགས་སྒྲས་བསྡུས་པའོ། །བཞི་པ་ཆོས་
མཆོག་གི་གསུམ་ནི། རང་གཞན་ལ་བརྟེན་པའི་དམིགས་རྣམ་གྱིས་འགོད་སོགས་གསུམ་ཡོད་པ་
སྔར་གྱི་དེ་བཞིན་དུ་བྱའོ། །དེ་ལ་བདག་ཉིད་སེམས་ཅན་རྣམས་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དང་ཞིང་སྦྱོང་
བ་ལ་གནས་ནས་གཞན་ལ་སྔར་ལྟར་ནི་ཆུང་ངུའི་རྣམ་པ་སྟེ། གཞན་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐེག་པ་
གསུམ་གྱིས་སྨིན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་ཉིད་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་
བྱ་ཞེས་སོ། །རང་ཉིད་སེམས་དཔའི་མངོན་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ལ་གནས་ནས་གཞན་དེ་ལ་སྔར་ལྟར་
ནི་འབྲིང་གི་རྣམ་པ་སྟེ། གཞན་ཁྱད་པར་དུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ལ་ངེས་པར་སྦྱོར་འདོད་པའི་ཕྱིར་
ཏེ༑ བདག་གིས་ཀྱང་བྱང་སེམས་ཀྱི་མངོན་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱ། ཞེས་སོ། །རང་ཉིད་རྣམ་མཁྱེན་
སྐྱེད་པ་དང་བག་ཆགས་ཀྱི་མཚམས་སྦྱོར་བ་སྤོང་བ་སོགས་ལ་གནས་ནས་གཞན་དེ་ལ་སྔར་ལྟར་
ནི་ཆེན་པོའི་རྣམ་པ་སྟེ། གཞན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་མཐར་ཐུག་པ་ལ་འཇོག་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

བདག་ཉིད་ཀྱང་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱ། ཞེས་སོ། །སོགས་ཀྱི་སྒྲས་འདི་གཉིས་ཀྱང་བསྡུས་ཏེ་དེ་དག་གིས་ནི་ཆོས་མཆོག་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ལས། དྲོད་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་ནི། རྣམ་པ་ནས་འདི་ལ་སྐེ་འདིར་ཆགས་སྡང་གིས་རིས་སུ་ཆད་པ་མེད་པ་མཉམ་པའི་སེམས་དང་། དཔལ་ཕན་པའི་དོན་སྒྲུབ་པའི་བྱམས་པའི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པས་དང་། མ་འོངས་པའི་ཕན་པ་སྒྲུབ་འདོད་པ་ཕན་པ་དང་། ང་རྒྱལ་བཅོམ་པས་གཞན་བདེ་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བ་མེད་པ་དང་། མཐོ་མ་འཚམས་པས་རྣམ་པར་འཚེ་བ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལྔ་དང་། སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་རང་ལས་རྒན་པ་རྣམས་ལ་ཕ་མ་དང་། རང་དང་མཉམ་པ་ལ་སྤུན་དང་སྲིང་མོ་དང་། རང་བས་གཞོན་པ་ལ་བུ་དང་བུ་མོ་དང་ཕན་འདོགས་པའི་བཤེས་དང་། ཡིད་བརྟན་པའི་གྲོགས་དང་། རུས་གཅིག་པའི་གཉེན་དང་། མི་གཅིག་པའི་སྣག་གི་གཉེན་མཚམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་མཉམ་པ་སོགས་ལས་གཞན་ཟུང་ལྡན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ་ནི་དྲོ་བར་གྱུར་པ་ཡིན་པར་བཞེད་དོ། །འདིར་ལྔ་ཚན་གཉིས་སུ་བཅད་པ་ནི་རྩ་བའི་གྲངས་བཅུ་དང་འོག་མ་ལ་ཟུང་དེ་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པའི་ཆེད་དོ། །རྩེ་མོ་ནི། འཁོར་ལེན་གྱི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་ཀྱང་མདོར་བསྡུ་ན་སྲོག་གཅོད་སོགས་མི་དགེ་བ་ལ་སྦྱོང་འདོད་པའི་སྒོ་ནས་དེ་ལས་ལྡོག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཏེ། དེ་ལ་བདག་ཉིད་གནས་པ་དེའི་སྒོ་ནས་གདུལ་བྱ་གཞན་རྣམས་སྡིག་པ་ལས་བཟློག་པ་ལ་སྦྱོར་བའི་རྣམ་པ་དང་། སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་དགེ་བ་ལ་ལེན་པར་འདོད་པའི་སྒོ་ནས་ཞུགས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་དེ་ལ་བདག་ཉིད་གནས་པ་དེའི་སྒོ་ནས་གཞན་རྣམས་དགེ་བ་ལ་གནས་པ་ལ་སྦྱོར་བའི་རྣམ་པ་གཅིག་སྟེ་གཉིས་དང་། གདུལ་བྱ་གཞན་མ་བསྐུལ་བར་བདག་ཉིད་དགེ་སྡིག་གི་འཁོར་ལེན་ལ་སྡང་བཤད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་ངག་གིས་བསྔགས་པ་བརྗོད་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་དགའ་བས་མཐུན་པར་བྱེད་པ་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་དམིགས་ཚུལ་གྱི་ཆོས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་ཕྱེ་ནས་ནི་རྣམ་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ནི་རྩེ་མོར་གྱུར་པ་ཡིན་

ནོ༔ །འདི་གཉིས་ཚན་གཉིས་སུ་བྱས་པ་ནི་རང་གིས་བསྒྲུབས་པ་དང་མ་བསྒྲུབས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །བཟོད་པ་ནི། རྩེ་མོར་གྱུར་པ་ལ་འགོད་བྱེད་བྱང་སེམས་རང་དང་དགོད་བྱ་གདུལ་བྱ་གཞན་གྱི་དབྱེ་བས་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་དག་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་བཟོད་པ་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སྡུག་བསྔལ་སོགས་ཀྱི་བདེན་བཞི་ཤེས་སྐྱོང་མངོན་དུ་བྱེད་སྒོམ་པ་ལས་རང་གི་རྟེན་ཏེ་རང་གནས་ནས་གཞན་གྱི་རྟེན་ཏེ་གཞན་དེ་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའི་རྣམ་པས་དང་། བདེན་བཞི་ཤེས་སྐྱོང་སོགས་ལ་གཞན་ཞུགས་པ་ལ་བསྡུགས་པ་བརྗོད་པའི་རྣམ་པས་དང་། དེ་ལ་ཞུགས་པ་ལ་སེམས་ཀྱི་དགའ་བས་མཐུན་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ནི་བཟོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་གཞུང་འདི་ལྟར་སྦྱར་ཏེ་རང་དང་གཞན་གྱི་རྟེན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་བསྡུགས་པ་བརྗོད་པ་དང་། མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྩེ་མོར་གྱུར་པ་ལ་རང་དང་གཞན་གྱི་རྟེན་གྱི་དབྱེ་བས་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་དམིགས་པ་ནི་བཟོད་པ་ཞེས་པའོ། །འདིར་ཁ་ཅིག་གང་ལ་སྦྱོར་གྱི་ཡུལ་ངོས་མ་བཟུང་བ་དང་། བདེན་པ་དམིགས་པར་བཤད་པ་ནོར་རྒྱ་བའི་བདེན་ཤེས་དང་དམིགས་པ་སེམས་ཅན་ཚད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། འདིའི་དམིགས་རྣམ་གྱི་དབྱེ་བ་རྩེ་མོ་ལྟར་སྦྱོར་བར་གསུངས་པས་སེམས་ཅན་ཚད་པ་དང་བདེན་པ་དམིགས་པར་བཤད་པ་མེད་དོ། །བདེན་པ་ལ་སྦྱོར་ཞེས་སྨྲེལ་པ་བདེན་ཤེས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ཡིན་པས་དེ་ཚད་པ་མེད་ལ། དེ་ཉིད་ལ་གཞན་སྦྱོར་བ་ཡང་ཡིན་པས་གང་ལ་སྦྱོར་མ་བཟུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་གངས་ཅན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིའི་བཞེད་པ་རང་གིས་མ་གོ་བའི་བློ་ཡི་དྲི་མ་གཞན་ལ་འགྲེལ་པའོ། །ཚིག་གསལ་ལས། སེམས་དང་པོ་ཉིད་དྲོད་ཚུང་ངུ་དང་། དགེ་སྡིག་ལས་ལྡོག་འཇུག་གཉིས་རྩེ་མོ་ཚུང་འབྲིང་དང་། བསྡུགས་མཐུན་གཉིས་ཆེན་པོ་ལ་སྦྱར་བའི་དང་པོ་ནི་འགྲེལ་ཆེན་གསུམ་ག་དང་མི་མཐུན་ལ་ཕྱི་མ་གསུམ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། འགྲེལ་པ་འདིར་ཚུང་འབྲིང་གསུམ་དང་སྦྱོར་བ་ལྟར་མ་བླངས་པར་རྒྱ་ཚིག་གིས་ཟིན་ཚོད་བཀྲལ་ནས་བཞི་པོ་སྤྱི་ཙམ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། མདོ་འགྲེལ་བཞི་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་

རོ༑ ༑དེས་ན་ཚུང་འབྲིང་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་བྱེད་ན་རྒྱ་བ་ལྟར་བྱ་དགོས་པས་འགྲེལ་པ་འདིར་བཤད་པ་གཞན་གྱིས་ཁ་བསྐང་ངོ་། ༑དེ་བཞིན་དུ་བཟོད་པ་ལ་ཡང་སྦྱོར་བས་བསྡུགས་མཐུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་རིམ་པ་ལྟར་ཚུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ལ་སྦྱོར་བར་དེ་ལས་བཤད་པ་ཡང་མི་འཐད་དོ། ༑ཆོས་མཆོག་ནི། སྡུ་མ་རྩེ་མོར་རང་གཞན་གྱི་སྒོ་ནས་དམིགས་རྣམ་བཤད་པ་དེ་བཞིན་དུ་རང་གི་རྟེན་ཅན་ཏེ་རང་ཉིད་སྦྱིན་སོགས་ལ་གནས་ནས་གཞན་གྱི་རྟེན་ཅན་ཏེ་གདུལ་བྱ་རྒྱུད་མ་སྨིན་པ་སྨིན་པར་བྱེད། སྨིན་པ་གྲོལ་བར་བྱེད་སོགས་པས་གྲོལ་བ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་དག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་ནོ། ༑ཁོ་ན་ནི་རང་གཞན་གྱི་རྣམ་གཞག་དེ་ངེས་པར་སྦྱོར་བའོ། ༑གཞི་ཤེས་ལམ་ཤེས་རྣམ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་གདུལ་བྱ་སྨིན་པ་དང་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་དག་གིས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ནི་རིམ་པ་ལྟར་ཆོས་མཆོག་ཚུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ཡིན་ནོ། ༑ཞེས་ཚིག་གསལ་ལས་འཆད་པ་ཡང་དོན་མ་ཡིན་ནོ། ༑འདིར་སློབ་དཔོན་གྱིས་འགྲེལ་ཆེན་གསུམ་དང་མི་མཐུན་པར་མཛད་པ་ནི་རྒྱ་བའི་སྒྲས་ཟིན་ཚོད་ལ་འགྲེལ་པ་མཛད་པས་མི་འགལ་ལོ། ༑རྟོགས་དཀར་ཡང་འགྲེལ་ཆེན་རྣམས་དང་མི་མཐུན་པར་སྣང་བ་ནི་བརྟགས་ན་འགྱུར་སྐྱོན་དུ་སྣང་ངོ་། ༑གཉིས་པ་ནི། བསམ་སྦྱོར་ཕུན་ཚོགས་བཅུ་དགུས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་དེ་ལྟར་ན་འདིར་བསྟན་པའི་ངེས་ཚ་ནི་གཙོ་བོར་རྟེས་ཐོབ་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། ༑གཉིས་པ་ནི། མངོན་རྟོགས་དང་པོ་དྲུག་པོ་རེ་རེར་དངོས་ཤུགས་ཅི་རིགས་པར་སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་ལན་གསུམ་གསུམ་བསྟན་པ་རྣམས་ཞློས་ཏེ་བརྗོད་བྱ་ཁྱད་མེད་ཡང་ཡང་བསྟན་པས་ཤེ་ན།

གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པར་སྟོན་པས་ཟློས་སྐྱོན་མེད་པར་འཆད་པའི་ལན་ལ་གཉིས། ལན་དངོས་དང་། དེའི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། ༑དང་པོ་ནི། སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་ལམ་གསུམ་གྱི་སྒྲས་གསུངས་པའི་མངོན་རྟོགས་གསུམ་ནི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པའི་ལམ་གསུམ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ལ། སྦྱོར་བ་དང་པོ་གསུམ་དུ་ལམ་གསུམ་གྱི་སྒྲས་གསུངས་པའི་མངོན་རྟོགས་གསུམ་ནི་སྒྲས་

ཟིན་པ་ལྟར་གྱི་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པས་མི་ༀློས་ཏེ། དཔེར་ན་རི་དྭགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་ལ་སེང་གེ་ཞེས་བརྗོད་པ་མི་ༀློས་པ་བཞིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་དེ་གཉིས་སུ་བསྟན་པའི་ལམ་གསུམ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་མིན་ཞེས་འཆད་པ་ནི་ཞིབ་ཏུ་མ་བརྟགས་པ་སྟེ། སྐབས་གང་དུ་བསྟན་ཀྱང་རྟུང་སྟེ་སྦྱོར་ལམ་སོགས་དེ་དག་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པར་ནི་སུ་ཡང་མི་འདོད་པས་སོ། །དེས་ན་ལམ་གྱི་མིང་གིས་གསུངས་པའི་དོན་དེ་བསྟན་པ་ལྟར་ཡིན་མིན་དཔྱོད་པ་སྟེ། ཚུལ་འདི་ནི་འདི་ལྟ་བུའི་བཏགས་པའི་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དོན་དེ་ཉིད་སྟོན་པ་ནི། རྣམ་མཁྱེན་དང་སོགས་པས་ལམ་ཤེས་དང་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་ནི་རྒྱུ་འཇིག་རྟེན་པ་སོ་སྐྱེའི་ངེས་ཆ་རྟོགས་ཤིང་ཐོབ་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་བཏང་བ་ལས་འབྲས་བུ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་མཐོང་ལམ་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་གསར་དུ་རྟོགས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྒོམ་ལམ་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་གོམས་པར་བྱེད་པ་གཉིས་རྟོགས་ཤིང་ཐོབ་པ་ཡིན་པས་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པའི་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ནོ། །ལ་ནི་སྤྱ་ཕྱིའི་མཚམས་སྦྱར་རོ། །འོ་ན་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ལམ་གསུམ་རྣམས་ཀྱང་ༀློས་ཤེ་ན། དེ་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་ནི་རིམ་པ་ལྟར་གཙོ་བོར་རྣམ་པ་དང་ལམ་དང་གཞི་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པར་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་དུ་དང་། མངོན་སུམ་དུ་གསར་དུ་རྟོགས་ནས་དང་། མཐོང་བ་གོམས་པར་བྱས་ཏེ་རྣམ་པར་སྒོམ་པའི་དབྱེ་བ་གསུམ་ཡོད་པས་མི་ༀློས་སོ། །རྣམ་ཀུན་མངོན་རྫོགས་དང་སོགས་པས་རྩེ་མོ་དང་མཐར་གྱིས་པའི་མངོན་རྟོགས་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་ལམ་གསུམ་གྱི་སྒྲས་གསུངས་པའི་དོན་གསུམ་ནི་བསྟན་པ་ལྟར་གྱི་ངེས་ཆ་སོགས་དངོས་མིན་ཀྱང་ངེས་ཆ་དང་སོགས་པས་མཐོང་སྒོམ་གྱི་ཐ་སྙད་དམ་མིང་ཙམ་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འོ་ན་མིང་དེ་དག་གིས་གདགས་པའི་གཞི། བཏགས་པའི་ཆོས། འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན། བཏགས་པའི་དགོས་པ། དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་རྣམས་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དང་པོ་ནི་ལམ་སྒོམ་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རབ་ཏུ་ཕྱུར་པའི་མཐུས་ཉན་རང་དང་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་ལས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱད་པར་དུ་

འཕགས་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་འབད་རྩོལ་ཞི་བའི་སས་བསྡུས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཟག་པ་མེད་པ་ཆུང་ངུ་ས་བརྒྱད་པ་དང་། འབྲིང་ས་དགུ་པ་དང་ཆེན་པོ་ས་བཅུ་པ་སྟེ། དེ་གསུམ་ལ་ཡང་དབང་རྟུལ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་གསུམ་དུ་བྱས་པ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ལམ་གསུམ་ཚན་གསུམ་སྟེ་དེ་ཡང་སྦྱོར་བ་དེ་གསུམ་ལ་ནུས་པ་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་བྱས་ནས་ལམ་ཚན་པ་གསུམ་ལ་ཡང་ཆུང་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བྱས་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་སྦྱོར་བ་གསུམ་དུ་ལམ་གསུམ་གྱི་སྒྲས་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་རང་གི་སྐབས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དེ་རྣམས་ཡིན་པས་དག་ས་གསུམ་རྣམ་ཀུན་སོགས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཞིང་སྒྲས་ཟིན་ཚོད་ཀྱི་ལམ་གསུམ་བཏགས་པ་བའོ། །དེའི་ཕྱིར་སྦྱོར་བ་གསུམ་ལ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་མིན་གཉིས་ཡོད་ལ་ཁྱད་པར་ཅན་ས་གསུམ་ནས་བཞག་པས་དང་པོར་ཐོབ་པའི་ས་མཚམས་བསྟན་ཏོ། །གསུམ་པ་ནི། ས་རེ་རེའི་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་གསུམ་ལམ་གསུམ་ལ་ནུས་པ་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ཡོད་པར་མཚུངས་པ་ནི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། བརྒྱད་པ་ཡན་འབད་རྩོལ་ཞི་བའི་ས་ཡིན་པས་འབད་པས་སྒོམ་ན་རིམ་ལྟར་དུ་སྐྱེད་ཀྱང་དེ་མེད་པས་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེའམ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་ནི་རྣམ་བཅད་དང་། ཡེ་ཤེས་དེ་དག་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཡིན་པར་རྟོགས་པ་ནི་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དགོངས་པ་སྟེ་སྟུད་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པའོ། །གཞན་དག་ཡེ་ཤེས་རྣམས་དང་ལམ་གསུམ་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བར་ཆོས་མཐུན་པ་འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་འཆད་ཀྱང་མི་འཐྲིག་སྟེ། དགོས་པར་བསྟན་པ་དང་དེ་གཉིས་རྣམ་བཅད་དང་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་ལྡོག་པ་མ་གཏོགས་དོན་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་དགོས་པ་དང་རྒྱུ་མཚན་གཉིས་ཁྱད་མེད་དུ་འགྱུར་བས་སོ། །ལྔ་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་དག་པ་སའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་གནོད་དོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་བསྒྲུབ་བྱ་དང་མཚུངས་པས་སོ། །དེས་ན་བཟོད་པའི་སྐབས་སུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྐྱོན་མེད་པ་ལ་གནས་པ་དང་། ཐོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བག་ལ་ཉལ་ཀུན་འཛོམས་པ་དང་། དེས་བསྟན་ལ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བཤད་པས་དེ་དག་སྦྱོར་ལམ་མཚན་ཉིད་པ་ལ་མི་རུང་བར་བསམས་པ་ཡིན་གསུང་བ་ལྟར་མི་འཐད་པ་ཆེར་

མེད་མོད། འོན་ཀྱང་གཙོ་བོ་ནི་སྐབས་དྲུག་ཁའི་ལམ་རྣམས་མཚན་ཉིད་པར་བྱས་ན། ཟློས་པ་སྤང་དུ་མི་རུང་བར་དགོངས་པའོ། །མཁས་པ་དག་དེ་དང་དེར་ལམ་གསུམ་གྱི་མིང་ཅན་གྱི་མངོན་རྟོགས་རྣམས་སྦྱོར་མཐོང་དང་། ས་དགུ་ནང་ཚན་དུ་ཡོད་པའི་སྒོམ་ལམ་མིན་ཞེས་སྨྲར་གྱི་ས་བརྒྱད་པ་སོགས་དེ་དག་མིན་ཞེས་ནི་མི་སྨྲར་ཏེ། དེ་ལ་ནི་ཟེ་ཚོམ་མེད་པས་སོ་ཞེས་བཞེད་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་རོ༑ ༑འགྲེལ་པ་འདིའི་རྗེས་འབྲང་གཞན་གྱི་བཞེད་པ་དགོད་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཆོས་བཤེས་ཀྱི་ལུགས་ནི་དང་པོར་སློབ་པའི་སྐབས་དང་། ཕྱིས་བསླབས་ཟིན་བརྟན་པར་བྱེད་པ་གཉིས་ལས་མཁྱེན་གསུམ་དུ་གསུངས་པའི་ལམ་རྣམས་ནི། ལས་དང་ནས་སྒོམ་ལམ་གྱི་བར་དུ་རིམ་པ་བཞིན་དང་པོར་གསར་དུ་སྐྱེས་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་གཉིས་ཀའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། སྦྱོར་བ་དང་པོ་གསུམ་དུ་ལམ་གསུམ་གྱི་སྒྲས་གསུངས་པ་ནི་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་སླར་ཡང་སྒོམ་ལམ་སྟེར་མཐོང་བ་རྣམས་ལ་འདྲིས་པར་བྱེད་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དེ་ཡང་ངེས་ཆ་ཞེས་པ་མཆོན་པ་ཡིན་པས་ཚོགས་ལམ་གྱི་སྐབས་ཀྱི་དྲན་ཉེ་ནས་རྫུ་འཕྲུལ་རྐང་པའི་བར་ཡང་གཟུང་སྟེ། ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་དང་མཐོང་བའི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་སོ་ཞེས་བཞེད་པས་སྐབས་དང་པོ་གསུམ་གྱི་སྒོམ་ལམ་གྱི་ཡ་མཐའི་མཚམས་གསལ་བར་མ་བཟུང་ཡང་དང་པོར་སྐྱེད་པར་འདོད་པས་ས་གཉིས་པ་ནས་འདོད་པར་གསལ་ལོ། །གཞན་ཡང་འདིས་རྣམ་རྫོགས་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་ལམ་རྣམས་ས་གཉིས་པ་རྫོགས་རྗེས་ནས་དང་། །རྩེ་མོའི་ལམ་རྣམས་ས་བརྒྱད་པ་ནས་འཛོག་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་ནི་འོག་ནས་འཆད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ས་མི་གཡོ་བ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཕྱིན་ཆད་དོ། །དེ་ནས་བརྩམས་ཏེ་སྟར་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་སྤྱོང་བའི་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡང་འདྲིས་པར་བྱེད་པའི་ཚེ་རྟགས་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་རྟོགས་པ་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་དང་། འདིར་རྩེ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དང་པོ་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བའི་དུས་དང་ས་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པར་སྟར་ཇི་ལྟར་སྐྱེས་པ་གོམས་པར་བྱས་པའི་ཆོས་དག་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་སྐབས་འདིས་བསྡུས་པའི་དོན་ཀུན་རྩེ་མོར་གཞག་གོ་ཞེས་རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་ལས་རབ་ཀྱི་མཐར་

ཕྱིན་པའི་རྟོགས་པ་འབྱུང་བ་དེ་ལྟར་བཤད་པ་དང༌། རྩེ་མོ་རྣམས་ཀུན་ལས་རབ་ཏུ་ཕྱུར་པའི་དོན་ས་གཉིས་པ་སོགས་སུ་གོམས་པ་ལས་མཆོག་གི་དོན་དུ་བཤད་དོ། །ཡང་ལུགས་གཅིག་ལ་རྩེ་མོའི་དོན་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་མཐོང་ལམ་སོགས་ལས་འདིའི་ཐྲོད་སོགས་མཆོག་ཡིན་པ་ལ་བཤད་དེ། དེ་ལྟར་ན་ས་གསུམ་པ་ནས་བཟུང་བས་ཀྱང་ཚིག་གོ །ཡང་དེ་ལས་དེ་ནི་སྐབས་དྲུག་པ་སྟོན་པར་མཛད་པ་རྩེ་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་ནི་ས་བཅུ་པའི་བར་གྱིས་ཐོབ་པར་གཞག་གོ་ཞེས་ཏེ་མཐར་གྱིས་པ་འདི་ནི་རྩེ་མོ་གང་ནས་གཞག་པ་དེའི་ཕྱི་ལོགས་ནས་གཟུང་ངོ་། །ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་རིགས་བྱིན་གྱི་ལུགས་ནི་མངོན་རྟོགས་དང་པོ་དྲུག་ལ་ངེས་ཆ་ལ་སོགས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་བཤད་ཅེས་པའི་ལན་དུ་གཞི་སོགས་གསུམ་རྣམ་པར་སྒོམ་པའི་དབྱེ་བ་སྟེ་དེ་དག་ལ་བསམ་གཏན་བྱེད་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་དྲུག་ལ་ངེས་ཆ་སོགས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནས་མཁྱེན་གསུམ་ལ་ངེས་ཆ་དང་སོགས་པས་ཐར་ཆ་སོགས་གསུངས་པར་ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་སྤྲོལ་ནས། དེར་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ལ་དེ་ཡང་ཉན་རང་སོགས་དང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པས་འཇིག་རྟེན་པའི་སྟེ། དེ་དག་གི་ངེས་ཆ་བཞི་ཤེས་པ་དང་ཤེས་པ་དེ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་འབྲས་བུ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་སྟེ་ཉན་ཐོས་སོགས་ཀྱིས་མ་རྟོགས་པའི་མཐོང་སྒོམ་དེ་དག་རྟོགས་པ་ནི་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན་མཁྱེན་གསུམ་དུ་ནི་ལམ་གསུམ་པོ་དེ་ཤེས་པའི་ཐབས་སམ་རྒྱུ་ཙམ་བསྟན་ལ། རྣམ་རྩེ་མཐར་གྱིས་པ་གསུམ་ལ་ནི་ངེས་ཆ་སོགས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེར་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་སྒོམ་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ལ། དེ་ཡང་གོམས་པ་གོང་ནས་གོང་གི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་གོ་རིམ་ལས་ཕྱུར་པའི་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཁྱད་པར་དུ་ཕྱུར་པའི་སྔར་བཤད་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཟག་པ་མེད་པ་སྟེ། ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཚུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ཅིག་ཅར་ཏེ་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་སྐྱེ་བ་བསལ་བའི་ཕྱིར་ངེས་ཆ་སོགས་གསུམ་གྱིས་བསྟན་ཏེ། སྦྱོར་བ་གསུམ་གྱི་ཚེ་ཁྱད་པར་ལམ་ཤེས་པའམ་སྐྱེད་པ་དེ་མཆོན་འདོད་ནས་ཡིན་ནོ། །ཅིག་ཅར

མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བ་དེ་ལྟ་ནའོ། །མངོན་རྟོགས་ཐ་མ་གཉིས་ལ་ནི་དང་པོ་དྲུག་ལ་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་གཉིས་མེད་པས་མ་སྨོས་སོ་ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་ཤེར་འབྱུང་གི་ལུགས་ནི་མཁྱེན་གསུམ་དུ་ངེས་ཆ་སོགས་བརྗོད་ཟིན་པས་འདིར་ཡང་དེ་དག་བསྟན་པས་ཅི་བྱ། གལ་ཏེ་མཁྱེན་གསུམ་དུ་སོ་སོར་ངེས་པ་དང་འདིར་ནི་སྦྱོར་ཐུན་མོང་དུ་བརྗོད་པར་འདོད་ན་འོ་ན་བསྒོམ་བྱ་གསུམ་ཡོད་པས་སྒོམ་པའི་དབྱེ་བ་ཡང་ཐ་དད་པ་གསུམ་དུ་འགྱུར་རོ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཅེས་སོགས་གསུངས་སོ། །འདིས་ནི་འདི་བརྗོད་དོ། །མཁྱེན་གསུམ་གྱིས་གཞི་ལམ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྒོམ་པའི་དབྱེ་བ་སྟེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་མཐོང་སྒོམ་གྱི་ལམ་ཐོབ་པའམ་སྐྱེད་པར་བྱེད་ལ། དེ་ལྟར་དང་པོར་བསྐྱེད་ནས་ཕྱིས་རྣམ་རྫོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་བྱེད་པར་བྱེད་པའི་དུས་སུ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོའི་རིམ་པས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་སྐྱེ་ལ། རིམ་པ་དེ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོ་ཟག་མེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཐ་དད་མེད་པས་དེ་དག་ཐ་དད་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ངེས་ཆ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་དུ་བསྟན་ཏོ། །འོ་ན་རྣམ་རྫོགས་ཁྱད་པར་ལམ་དུ་བྱུང་བར་བྱེད་པ་ལ་ཐར་ཆ་མི་སྨོས་པ་ཅི་ཞེ་ན། དེ་ནི་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་ལམ་གྱི་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་དང་ཁྱད་པར་ལམ་ལ་དེ་སྒོམ་པའི་བྱེད་པ་མེད་པས་མ་སྨོས་སོ། །དེས་ན་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའམ་སྐྱེད་པར་བྱས་པ་རྣམས་རྣམ་ཀུན་ཏུ་སྐྱེད་པ་ལྟར་བསྒོམས་པས་དབང་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པས་དབང་གྱུར་གྱི་སྦྱོར་བ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །འདིས་རྩེ་མཐར་གཉིས་ལ་མ་བཤད་ཀྱང་མཚོན་པར་བཞེད་པ་འདྲའོ། །དེ་ལ་སྔ་མ་གཉིས་ཀྱིས་སྦྱོར་བ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་ཚོགས་ལམ་བཤད་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་གསུངས་པར་ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་ཡང་སྦྱར་བ་དང་། བར་པས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་དང་གཞི་ཐམས་ཅད་ཅེས་སོགས་ཀྱི་བཤད་པ་རྣམས་སློབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ལ། སློབ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་ས་བདུན་པ་ཕྱིན་ཆད་ལ་བཞག་པ་མེད་པས་དང་པོས་འདིའི་རྣམ་རྩེ་རྣམས་མ་དག་སར་འདོད་པའི་ལུགས་ནི་མི་འཐད་དོ། །སྟུད་འགྲེལ་དུ་ནི་ལམ་ཤེས་པ་ཐ་དད་པར་

བཀོལ་ནས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པ་ས་བདུན་པ་ལ་ཐུག་པའི་བར་ཐ་དད་པར་ཡོགས་ཤིག་ཏུ་
ལམ་ཤེས་པར་བཞག་གོ །ཞེས་དང་། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཐ་དད་པར་ས་བདུན་པ་ལ་བཞག་སྟེ་
ལམ་ལྷུར་སྣང་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་རྣམས་སྤངས་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཙམ་ཉིད་ལ་བཞག་གོ་
ཞེས་བཤད་ཅིང་། སྔ་མ་རྣམས་རྣམ་མཁྱེན་མཚོན་བྱེད་བཅུའི་དང་པོ་གསུམ་ཚོགས་སྦྱོར་ན་ཡོད་
པས་དེ་སོ་སྐྱེ་ལ་འཇོག་པ་དགོངས་པར་བཞེད་དོ། །སླར་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེའི་རྗེས་ཐོགས་ལ་རྣམ་
པ་དང་ལམ་དང་དངོས་པོ་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་ནས་དབང་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡང་དང་
ཡང་དུ་མངོན་དུ་བྱེད་པས་ན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་ལམ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་
རང་བཞིན་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཅན་ས་བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ་དེའི་དབྱེ་བ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་
ཕྱིར་རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པ་བསྟན་ཏོ། །དེའི་རྗེས་ལ་གཉེན་པོའི་ཚོགས་དང་།
ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྒྲུབ་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གསལ་བ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་
པར་འགྲོ་བ་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་དེ་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་ལེགས་པའི་བློ་གྲོས་ལ་སོགས་པས་གཉིས་
ནི་རྩེ་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་རྗེས་ཐོགས་ལ་ས་བཅུ་པའི་བར་ཆད་མེད་པའི་ཏིང་
ངེ་འཛིན་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་སོ་སོ་བ་དང་བསྡུས་པ་སྒོམ་པའི་དོན་གྱི་གོ་རིམ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་
ཕྱིར་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བྱས་ཏེ། དེ་ཉིད་སྒོམ་པ་ནི་མཐར་གྱིས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་མཐར་
ཕྱིན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་གོ་རིམས་སུ་སྒོམ་པའི་ཆོས་རྣམས་ཤིན་ཏུ་གོམས་པར་བྱས་པས་སྐད་
ཅིག་མ་གཅིག་ལ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་རྟོགས་པ་དེ་ཉིད་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་པར་བྱང་
ཆུབ་པ་རྫོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་རྗེས་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་གསུམ་
མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ནས་རྟོགས་པ་དེ་ཉིད་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཀུན་ཏུ་འོད་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐུར་མངོན་
པར་བྱང་ཆུབ་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ས་བརྒྱད་པ་
མཚོན་པའི་ཆེད་དུ་རྣམ་ཀུན་དང་། གཉེན་ཚོགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ས་དགུ་པ་དང་། ངེས་སྒྲུབ་ཀྱི་
བདག་ཉིད་བཅུ་པ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་མཚོན་པའི་ཕྱིར་རྩེ་སྦྱོར་དང་། བཅུ་པའི་དཀྱིལ་དུ་བརྟན་པ་ཐོབ་

ཕྱིར་སྒོམ་པ་མཚོན་པའི་ཕྱིར་མཐར་གྱིས་པ་བསྟན་པ་དང་། བཅུ་པའི་མཇུག་ཏུ་སྐད་ཅིག་མ་བཞག་པར་འཆད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་ལུང་དེ་ནི་མངོན་རྟོགས་ལྷག་མ་བདུན་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྐབས་ཀྱི་ནང་དུ་འདུས་ཤིང་དེ་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་བསྡུས་པས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་མངོན་རྟོགས་བརྒྱད་བསྡུས་པས་རྒྱུ་མཚན་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར་བླ་མ་རྣམས་ཀྱིས་གཞུང་འདི་དང་དེ་གཉིས་སྦྱོར་བ་མི་འགྲིག་སྟེ། གཞན་དུ་ན་སྐབས་དེར་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ལམ་རྣམས་མཚན་ཉིད་པ་དང་སྦྱོར་བ་གསུམ་གྱི་ལམ་རྣམས་བཏགས་པ་བར་འཆད་དགོས་པ་ལས་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ལུང་དེ་དག་གིས་རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་བྱར་བསྟན་ནས་དེ་ཐོབ་པའི་ཐབས་རྣམས་ཀྱི་ས་མཚམས་དང་ཐོབ་པའི་དུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མངོན་རྟོགས་བདུན་གྱི་སྐྱེ་རིམ་བསྟན་ཏོ། །སྦྱོར་འགྲེལ་དེས་ཀྱང་སྦྱོར་བ་གསུམ་གྱི་ལམ་རྣམས་སྒྲ་ཇི་བཞིན་མ་ཡིན་པར་འདོད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། འདིར་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ནམ། ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་ཇི་ལྟར་རིགས་ཤེ་ན། ས་བརྒྱད་པ་ལ་མཚན་མ་མེད་པ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཐོབ་པས་རེ་ཞིག་གི་དུས་སུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱུན་ཆད་པ་སྲུང་བའི་ཕྱིར། གང་སེམས་མཉམ་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དེས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་ཉིད་རྟུལ་པོ་ལ་སོགས་པ་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི་ཅིག་ཅར་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་ལ་སོགས་པར་བཏགས་ནས་འདིར་བསྟན་པ་ཡིན་པར་གཟུང་བར་བྱའོ། །ཕྱི་མ་རྣམས་ལ་ཡང་ཇི་ལྟར་སྲིད་པ་བཞིན་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་སོ། །ཞེས་རྣམ་ཀུན་ལ་གསལ་བར་སྦྱར་ནས་རྩེ་མཐར་གཉིས་ལ་དེས་མཚོན་པར་བཤད་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སློབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་ཡིན་མིན་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོངས་པར་གནས་མི་གནས་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ་རྒྱན་སྣང་དུ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁ་ཅིག་གིའོ་ཞེས་དང་། མཐོང་ལམ་རྩེ་མོའི་སྐབས་སུ་བཤད་པའི་རྟོག་པ་རྣམས་སྔོན་ཉིད་དུ་སྤངས་ཟིན་པས་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པའི་གནས་སྐབས་འདི་ལ་ཇི་ལྟར་སྤོང་ཞེས་པའི་ལན་དུ། ས་བཅུ་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་རྫོངས་

པ་གཉིས་དང་དེའི་གནས་ངན་ལེན་སྤོང་བར་གསུངས་པས་དེ་དང་འབྲེལ་བ་རྩེ་མོའི་མངོན་རྟོགས་ལ་བག་ལ་ཉལ་སྤངས་པས་དེའི་འབྲས་བུ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་རྣམས་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་གཏན་ནས་སྤོང་ལ་ས་གཞན་དུ་ནི་རེས་འགའ་བའི་སྤོང་བ་ཡིན་པས་ཉེས་པ་མེད་པར་སྔོན་གྱི་སློབ་དཔོན་རྣམས་བཞེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་པ་གཉིས་སུ་བཀོད་པ་ནི་གཞན་འདོད་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་ཡང་མི་བཞེད་ན་རང་ལུགས་ཡོགས་སུ་བཞག་དགོས་པ་ལས་མ་མཛད་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་འགྲེལ་ཆུང་འདིར་རང་གི་བཞེད་པ་ཉིད་འགོད་པ་དང་། འགྲེལ་བཤད་གཉིས་དང་བསྡུས་དོན་དུའང་བཞེད་པར་བཀྲལ་གྱི་གཞན་ལུགས་སུ་མ་བསྟན་པ་དང་། རྒྱན་སྣང་ལས་ཀྱང་རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་ནི་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་རབ་ཀྱི་མཐར་འགྲོའོ་ཞེས་རྩེ་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བསྟན་པའི་དོན་དུ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་སློབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པར་གསལ་ཞིང་དེ་ཡང་དག་པ་ས་གསུམ་ནི་རྣམ་རྩེ་མཐར་གྱིས་པ་མཚན་ཉིད་པ་དང་། དེ་དག་ནས་བསྟན་པའི་སྦྱོར་མཐོང་དང་ས་དགུ་ནང་ཚན་དུ་ཡོད་པའི་སྒོམ་ལམ་བཏགས་པ་བ་དང་། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་སྒོམ་ལམ་ས་བདུན་པ་ཕྱིན་ཆད་ལ་བཞེད་དོ། །མདོར་ན་འགྲེལ་བཤད་དང་བསྡུས་དོན་དུ་འབྱུང་བ་ལྟར་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ལམ་རྣམས་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་ཡིན་པས་ཞེས་པར་བྱ་བ་ཅམ་གྱི་ཡུལ་དུ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་གྱི་དེ་དག་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་བྱ་ཡིན་ལ། སྦྱོར་བ་དང་པོ་གསུམ་དུ་ལམ་གསུམ་གྱི་སྒྲས་བསྟན་པ་རྣམས་ཀྱང་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་བྱ་ཡིན་ཞིང་དེ་གཉིས་དུས་རིམ་ཅན་དུ་འབྱུང་དགོས་པའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་སྦྱོར་ལམ་བཞི་རྫོགས་པར་ཐོབ་རྗེས་སུ་ཡང་དེ་མཚན་ཉིད་པ་གཅིག་སྐྱེ་དགོས་ཏེ། མཁྱེན་གསུམ་དུ་ཐོད་སོགས་བཞི་རྟོགས་པར་བཤད་པས་སོ། །ལམ་ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་སྦྱར་ཏེ། དོན་འདི་ཐུགས་ལ་བཞག་ནས་མཁྱེན་གསུམ་དུ་བསྟན་པའི་ལམ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དང་པོར་སྐྱེས་པའི་གནས་སྐབས་དང་སྦྱོར་བ་གསུམ་གྱི་ལམ་རྣམས་སྔར་ཇི་ལྟར་སྐྱོང་བ་བཞིན་ཕྱིས་ཁྱད་པར་ལམ་དུ་འདྲིས་པར་བྱེད་པ་ན། སྔར་གྱི་དེ་དང་དེའི་མིང་གིས་བཏགས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་མཛད་པ་ནི་སློབ་དཔོན་འདིའི་ཐུགས་

ཅེ་གཏད་ས་ཏུ་སྣང་ཞིང་མངོན་རྟོགས་ཐ་མ་གཉིས་ནི་རིམ་པ་ལྟར་སློབ་ལམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཐུག་པ་དང་བྱ་བ་ཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་སྔ་མ་ནས་ཕྱི་མ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་གསུམ་གྱི་ཀློས་སྤོང་མ་བྱས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོངས་པར་མི་འདོད་པའི་སྲུན་འབྱིན་དགོད། དེ་གནོད་བྱེད་དུ་སོང་མ་སོང་བརྟག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཨ་བྷྱས་སློབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་འགོག་པ་དང་རང་ལུགས་བཞག་པ་གཉིས་མཛད་དེ། དེ་ཡང་ཉི་སྣང་ལས་ཐར་ཆའི་སྐབས་སུ་དད་སོགས་ལྔ་ལ་དབང་པོའི་དོན་མེད་པ་དང་ཐོས་བསམ་ཙམ་དུ་གསུངས་པ་དང་། རྣམ་མཁྱེན་དང་རྣམ་ཀུན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་རིམ་པ་ལྟར་མངོན་རྟོགས་དང་ལྡན་པ་དང་སྦྱོར་བ་པར་བཤད་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་ཡིན་མིན་གྱིས་མ་བཤད་པ་དང་། མཐོང་ལམ་གྱི་སྐད་ཅིག་གསུམ་པ་ལ་ཉན་རང་གི་སར་ལྟུང་སྲིད་པར་བཤད་པ་ཁྱད་པར་ལམ་ལ་མི་འཐད་པས་སོ་ཞེས་སོགས་དང་། གཞན་ཡང་ཉི་སྣང་ལས་མཁྱེན་གསུམ་དང་རྣམ་ཀུན་གྱི་ཀློས་སྤོང་ལ་མཚན་ཉིད་པ་དང་སྦྱོར་བ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སྡུད་འགྲེལ་དུ་རྣམ་ཀུན་ཁྱད་པར་ལམ་ལ་འཆད་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེས་བཀག་ཅིང་ཆེན་པོ་འགའ་ཞིག་ལ་ཡང་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ན་བག་མེད་པ་ལས་འཕྲུལ་པ་སྲིད་པས་སོ། །ཞེས་པ་དང་། དེས་ན་རྣམ་ཀུན་ཏུ་བཤད་པ་རྣམས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ལ་རྩེ་མཐར་གཉིས་ཀྱི་དེ་རྣམས་བཏགས་པ་བའོ་དེ་ལ་གདགས་གཞི་ནི་ས་བཅུ་པའི་ཁྱད་པར་ལམ་ལ་བཞག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་བཅོ་ལྔ་པ་ནས་ཉི་ཤུ་པའི་བར་དུ་དྲུག་ལས་དྲུག་པ་སྐད་ཅིག་སྦྱོར་ཡིན་པས་དང་པོ་ལྔ་ལ་བཞག་གོ། དེ་ཡང་དེ་ལྔ་རེ་རེ་ལ་སྦྱོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་དངོས་གཞི་ལ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་བཞི་བཞི་དང་། དེ་རེ་རེ་ལ་ཆུང་སོགས་གསུམ་གསུམ་སྟེ་བཅུ་གཉིས་སྦྱོར་འཇུག་གཉིས་དང་བཅུ་བཞི་སྟེ་བསྡོམས་པས་བདུན་ཅུའོ། །དེ་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་བཞི་པའི་སྙོམ་སྦྱང་དང་པོ་གསུམ་མན་ཆད་ཀྱི་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཉེར་བརྒྱད་དང་གསུམ་པའི་གཉིས་བསྟན་པའི་སུམ་ཅུ་པ་ལ་ནི། རྩེ་མོའི་སྐབས་སུ་བསྟན་པའི་ཐར་ཆ་ཆུང་འབྲིང་

གསུམ་པ་སྦྱོར་ལམ་བཅུ་གཉིས། མཐོང་ལམ་གྱི་སྦྱོར་བ་གཟུང་རྟོག་གི་གཉེན་པོ་གཉིས་དང་དངོས་གཞི་འཛིན་རྟོག་གི་གཉེན་པོ་གཉིས་ཏེ་བཞི། སྒོམ་ལམ་གྱི་སྦྱོར་བ་གཟུང་རྟོག་གི་གཉེན་པོ་གཉིས་དང་། དངོས་གཞི་འཛིན་རྟོག་གི་གཉེན་པོ་ཆེ་འབྲིང་དགུ་སྟེ་སུམ་ཅུས་བཏགས་ལ། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སྒོམ་སྤང་བཞི་པ་ནས་སྲིད་རྩེའི་དྲུག་པའི་བར་གྱི་གཉེན་པོར་གྱུར་པ་སེམས་བསྐྱེད་ལྷག་མ་བཞི་བཅུ་ལ་ནི་མཐར་གྱིས་པའི་སྐབས་སུ་བསྟན་པའི་ཚོགས་སྦྱོར་སྔར་ལྟར་དང་། མཐོང་ལམ་བཅུ་དྲུག་སྒོམ་ལམ་དགུ་སྟེ་བཞི་བཅུ་པོ་དེས་བཏགས་ཤིང་གཉིས་ཀའི་དགོས་པ་ནི་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་དགག་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྲིད་རྩེའི་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ནི་ཉི་ཤུ་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཐ་མ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་སྒོམ་སྤང་གྲུ་གཅིག་པའི་གཉེན་པོ་དངོས་སངས་རྒྱས་ས་ལ་འདོད་དོ། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱོར་བ་གསུམ་གྱི་མངོན་རྟོགས་རྣམས་ལམ་གསུམ་དངོས་ཡིན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་མེད་དེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྐྱོན་མེད་པ་ལ་གནས་པ་དང་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་སོགས་རྒྱུ་ཙམ་ལ་གནས་པ་དང་དེ་དག་རྗེས་མཐུན་པ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དུ་ན་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེད་པར་བཤད་པ་ཡང་དངོས་སུ་ཡིན་ན་ས་བརྒྱད་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་སངས་རྒྱས་པར་འགྱུར་ལ། བརྒྱུད་ནས་ཡིན་ན་སྔ་མ་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ། །རྗེ་བཙུན་གྱིས་མཁྱེན་གསུམ་ཡུལ་དང་སྦྱོར་བཞི་རྒྱུར་བཤད་པས་མཁྱེན་གསུམ་ས་བདུན་པ་ཕྱིན་ཆད་སོགས་དང་། སྦྱོར་བ་རྣམས་ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་སོགས་སུ་ཁ་ཕྲལ་ནས་འཆད་པ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ཨ་ཛྷླས་གཞན་ལུགས་བཀག་པ་དང་རང་ལུགས་བཞག་པ་གཉིས་ནི་ལྟར་སྣང་འབའ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་སྟེ། རེ་ཞིག་ཐར་ཆའི་ཉི་སྣང་གི་བཤད་པ་འདྲེན་པ་ནི་ཕྱོགས་སྔ་མ་ལོངས་པ་སྟེ། སློབ་དཔོན་གྱིས་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་ལ་དེ་བཞག་པ་མེད་པས་སོ། །ཉི་སྣང་གི་ལུང་གི་གནོད་བྱེད་གཞན་ཡང་རང་གི་མགོ་ལ་འཁྲི་སྟེ་ཁྱེད་རང་གིས་དྲངས་པའི་ངེས་བརྟན་གྱི་སྐབས་སུ་ཞི་བར་ལྷུང་བ་སྤང་བའི་དོན་དུ་སྙིང་རྗེའི་ངེས་བརྟན་སྒོམ་པར་ཉི་སྣང་ལས་གསུངས་པས་དེས་ཞི་བར་ལྷུང་སྲིད་པར་བསྟན་པས་དེ་ཡང་ས་བཅུ་པ་ལ་རྗེ་

ལྟར་འཐད། འདི་འཐད་ན་ཡང་སྐད་ཅིག་མ་གསུམ་པ་ལ་ཉན་རང་གི་སར་ལྟུང་སྲིད་པར་བཤད་པས་དེ་ཁྱད་པར་ལམ་ལ་མི་འཐད་པ་སྟོང་ཞུགས་ཙམ་མ་ཡིན་ནམ། ཡང་མཐར་གྱིས་བགྱི་པ་སོགས་གསུམ་ཚོགས་སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་རྣམས་ལ་འཕགས་པས་སོ་སོར་བཀྲལ་བ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ས་བཅུ་པ་ཡིན་པས་སོ། །གཞན་ཡང་རྣམ་ཀུན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དང་ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་མཐོང་ལམ་གཉིས་དང་རྩེ་མོའི་མཐོང་ལམ་གསུམ་གྱི་བློས་པ་རིམ་པ་ལྟར་ཉན་རང་ལས་ཁྱད་ཞུགས་པ་དང་སློབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་དང་མཐོང་སྤང་རྟོག་པའི་གཉེན་པོའི་ཆ་ནས་བསྟན་པས་མི་བློས་པར་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་ཡིན་མིན་གྱི་བློས་པ་སྤྱངས་པས་ཚོག་པས་སོ༑ ༑འདི་མི་འདོད་ན་སྔར་གྱི་བློས་སྦྱོང་སྐྱོན་དུ་འཛིན་པ་ཡང་དོར་ཅིག དེ་བཞིན་དུ་རྩེ་མོའི་མཐོང་ལམ་གྱིས་འདོད་པ་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟོག་པ་དང་། ས་དགུ་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་ཁམས་གོང་གི་རྟོག་པ་མི་སྤོང་བར་འདོད་པ་ནི་འཕགས་པ་དང་འགལ་ཞིང་ལོག་པར་རྟོག་པ་འབའ་ཞིག་གོ། །སྦྱོར་བ་གསུམ་གྱི་ལམ་རྣམས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་མིན་མཚུངས་པ་ལ་ཁྱད་པར་འབྱེད་པ་འདིའི་འཁྲུལ་གཞི་ནི་འཕགས་པས་རྣམ་ཀུན་རྫོགས་པ་དང་དེ་དང་མཁྱེན་གསུམ་ལ་བློས་སྦྱོང་མཛད་ཅིང་རྩེ་མོ་ལ་དེ་ལྟར་མ་མཛད་པ་དང་། སྐབས་བརྒྱད་ཀ་རྫོགས་པའི་མཚམས་སུ་བློས་སྦྱོང་རྣམས་ཞིབ་པར་མཛད་པ་མ་ངེས་པས་ནོངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་པཎྜི་ཏས་བཀོད་པའི་སྲུན་འབྱིན་ནི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མི་འཇུག་པར་སྣང་ཞིང་། གངས་ཅན་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བརྩད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ལན་གདབ་དཀའ་བ་དང་མངོན་རྟོགས་དྲུག་གི་ལམ་རྣམས་ལ་ནི་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་མིན་མ་བྱས་ཀྱང་། མཁྱེན་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་ཐོས་བསམ་གྱི་ཡུལ་དང་སྦྱོར་བ་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་ཉམས་ལེན་གྱི་སྒོ་ནས་དང་། དང་པོའི་ལམ་རྣམས་ཀྱང་རིམ་པ་ལྟར་ཐོབ་བྱ་དང་བསྐྱེད་བྱ་དང་། སྤང་བྱའི་མཁྱེན་གསུམ་མཇོན་པའི་ཆེད་དང་། ཕྱི་མའི་ལམ་རྣམས་ནི་དབང་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་དང་ཐོབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་དང་། སླར་ཡང་འབྲིས་པར་བྱེད་པ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ། །ཞེས་སྤྱི་དང་སོ་སོའི་བློས་པ་སྤྱངས་པས་ཚོག་པའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་འདི་ལ་ནི་འཕགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ན་འཐད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ངེས་ཆའི་འོག་ཏུ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ནས་མཚན་ཉིད་དམ་རྟགས་འཆད་དེ། སྔར་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ངེས་ཆ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་རྟགས་འབྱུང་བས་སོ། །མདོའི་འབྲེལ་ནི། བྱང་ཆེན་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྣམ་རྟགས་མཚན་མ་རྣམས་དྲིས་པའི་ལན་དུ་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། སྤྱི་དང་ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་གང་ཟག་དང་། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་དོན། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས། རྟགས་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་ཏུ་མཚོན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། རྣམ་པ་དེ་དག་དང་རྟགས་དེ་དག་དང་མཚན་མ་དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཆེན་ནི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་སྦྱོར་བྱང་སེམས་ཙམ་ལས་མ་གསུངས་ཀྱང་། རྗེ་བཙུན་གྱིས་དེ་ཡི་དགོངས་པ་སྦྱོར་ལམ་པ་ནས་སྒོམ་ལམ་པ་ཕྱིན་ལ་བཟུང་ངོ་། །ཚོགས་ལམ་པ་མི་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཚིག་གསལ་ལས། རང་གི་རྒྱུད་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གཙོ་བོར་མཛད་པ་ཞིག་ན་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་འདི་ཡང་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་བརྗོད་མོད་ཀྱི། རང་གི་རྟོགས་པ་དང་འཚམ་པར་གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་འདི་ལ་མེད་པས་ན་དེའི་ཕྱིར་དང་། རང་ལ་དངོས་པོ་ངེས་ཀྱང་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་རྟགས་གཟུང་སླ་བ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཐ་སྙད་གདགས་པའི་གཞིར་མ་གྱུར་པས་ན་འདི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའོ། །ཞེས་གང་དུ་ཡང་མ་གསུངས་ཏེ། ཞེས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྟེང་ན་ཕྱིར་མི་ལྡོག་ཡོད་ཀྱང་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཐ་སྙད་གཟུང་སླ་བ་མེད་པས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་ཏུ་མ་བཞག་སྟེ། མདོར་ན་ངེས་ཀྱང་རྟགས་མེད་པས་སོ་ཞེས་འཆད་དོ། །འདི་ནི་ལེགས་ཏེ་ཐར་ཆའི་མདོར་ཉན་རང་གི་སར་མ་སླུས་མ་ཉམས་པར་རྫོགས་བྱང་དུ་འཚང་རྒྱ་བར་གསུངས་པ་དང་གསེར་ལྷ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱང་དེ་ནས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ལམ་གསུམ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ལ་དབང་པོའི་ཁྱད་པར་འབྱེད་དམ་མི་འབྱེད་ཅེ་ན། ཁ་ཅིག་ནི་རྒྱན་སྣང་དུ་ལ་ལ་རིགས་མ་ངེས་པ་ཡིན་ཀྱང་དབང་པོ་རྣོ་བས་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་ཐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ཡིན་នོ། །ཞེས་དང་།

ས་བརྒྱད་པ་ལ་ནི་ཐམས་ཅད་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་ངེས་པ་ཉིད་དུ་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་དང་། ཉི་སྣང་ལས་ཀྱང་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་བཀོལ་བ་ནི་དབང་པོ་རྣོན་པོའི་ལམ་ཁོ་ནས་ས་དེ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་ས་ཐོབ་པ་ལ་དབང་རྣོན་དགོས་པར་གསུངས་པ་དང་། ཟླ་འོད་དུ་ཡང་འདིར་དབང་པོ་རབ་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཚོགས་ཀྱི་ས་ནས་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ངེས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ན་རྟག་པར་མངོན་པར་སྦྱོར་བར་དགའ་བས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཅན་ནོ། །དབང་པོ་འབྲིང་ནི་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལས་ཏེ་སྔོན་དུ་དེའི་ངེས་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབང་པོ་རྟུལ་པོ་ནི་ས་མི་གཡོ་བ་ལས་ཏེ་ཞེས་བཤད་པས་དབང་པོའི་ཁྱད་པར་འདོད་ལ་དེ་ཡང་ཟླ་འོད་ལྟར་ལེགས་ཞེས་འདོད་དོ། །ཁ་ཅིག་ནི་བསྡུ་ཆེན་ལས་སར་ཆུད་པ་ཁོང་ཁྲོ་སྐྱེ་བ་དང་ཕྱིར་ལྡོག་པ་གནས་མེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་འགྱུར་བའི་ཉན་ཐོས་ཐེག་ཆེན་དུ་ལྡོག་པ་བཞིན་དུ་བྱང་སེམས་ཐེག་དམན་གྱི་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་ཡོད་དམ་ཞེས་པའི་ལན་དུ། བྱང་སེམས་དེ་ལྟ་བུའི་བག་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱིས་དེས་སེམས་བསྐྱེད་འདོར་བ་ལ་བཏང་སྙོམས་མཛད་པ་གནས་མེད་པར་གསུངས་པ་དང་། གཞུང་ལས་ཀྱང་དབང་པོའི་ཁྱད་པར་མེད་པར་གསུངས་པས་ཁྱད་པར་མི་འདོད་དོ། །འོན་ཀྱང་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་ཕལ་མོ་ཆེར་ས་བརྒྱད་པ་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་གསུངས་པས་སོ་སྐྱེའི་ས་ལ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་རྟགས་ཐོབ་པ་ལ་དབང་རྣོན་དགོས་ཏེ། གལ་ཏེ་ས་དེར་འབྲིང་རྟུལ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐོབ་ན་ས་བརྒྱད་པ་ལ་སྦྱར་བཤད་པ་དེ་མི་རིགས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་མ་དག་ས་བདུན་དུ་ཡང་དབང་རྟུལ་གྱིས་རྟགས་མ་ཐོབ་པར་གཞག་གོ། །རྟགས་མ་ཐོབ་ཀྱང་ས་ཐོབ་ནས་ཐེག་དམན་དུ་ལྟུང་བ་ནི་མི་སྲིད་དེ། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ལས་ཉམས་མི་སྲིད་པས་སོ། །འོ་ན་ས་བརྒྱད་པ་དང་མཚུངས་ཤེ་ན། ཉེས་པ་མེད་དེ། བརྒྱད་པ་མན་ཆད་དུ་ངར་འཛིན་མ་ཟད་ལ་དེ་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་རང་ལ་གཅེས་འཛིན་གྱི་བློ་འཇུག་པས་རང་དོན་ལ་གཞོལ་བའི་རྐྱེན་ཙམ་ཉེ་བར་གནས་ལ་བརྒྱད་པ་ནས་དེ་མེད་པས་སོ། །གཉིས་པ་

ནི༔ རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་མི་ལྡོག་ཅེས་གསུངས་པས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལས་མི་ལྡོག་པ་ནི་གང་ལས་མི་ལྡོག་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ཡང་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་མཐར་འཚང་རྒྱ་བས་དེ་ཙམ་ནི་མ་ཡིན་གྱི་བར་མ་ཆད་དུ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའོ། །དེས་ན་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་སྲིད་པ་དང་ཞི་བའི་མཐར་མི་ལྡོག་པར་ངེས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། གཟུགས་སོགས་ལས་ལྡོག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་ཉི་ཤུ་དང་། བཅུ་དྲུག་དང་། བརྒྱད་རྣམས་སོ། །དེ་ཡང་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་པས་དེ་དག་ལ་བདེན་ཞེན་ལྡོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མཚོན་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྟེ་ཐབས་ཤེས་རྒྱུན་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་གཉིས་ནི་རྟགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ་གཞན་རྣམས་ཆ་ཙམ་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །བཞི་པ་ནི། ཁ་ཅིག་མཉམ་གཞག་གི་རྟོགས་པ་ལས་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་འབྱུང་རུང་དུ་སྒྲུབ་པ་རང་བཞིན་རྟགས་དང་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་རྟགས་དང་ལྡན་པ་ལས་མཉམ་གཞག་གི་རྟོགས་པ་དཔོག་པའི་འབྲས་རྟགས་གཉིས་བཞེད་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། མདོ་བསྡུན་བཅོས་གཉིས་ཀ་ལས་བར་མ་ཆད་དུ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཁོ་ན་རྟགས་ཀྱི་དཔག་བྱར་གསུངས་པ་དང་། །རྒྱན་སྣང་ལས་ཀྱང་རྒྱུ་ཚོགས་པ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་རུང་སྒྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྟགས་དེ་དང་དེ་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ལྡན་པར་མཐོང་བ་ལས་བར་མ་ཆད་དུ་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་འབྱུང་ངེས་པར་དཔོག་པ་སྟེ། སྦྱུ་གུའི་རྒྱུ་ཚོགས་གྲངས་ཚང་མཐོང་བ་ན་དེ་ལས་སྦྱུ་གུ་འབྱུང་རུང་དུ་ངེས་པ་ལྟར། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་གང་ཟག་གིས་ཀྱང་རང་རྒྱུད་ལ་སྔར་བཤད་པའི་རྟགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་དེའམ། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་རྟགས་གཞན་ལྡན་པར་མཐོང་བ་ན། ད་ནི་བདག་གིས་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐེག་པ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆད་དུ་འཐོབ་པར་ངེས་སོ་སྙམ་པའི་བློ་སྐྱེ་བ་དང་། གང་ཟག་གཞན་གྱིས་ཀྱང་མདོ་ནས་བཤད་པའི་ལུས་ངག་གི་ཀུན་སྤྱོད་རྣམས་དང་ལྡན་ཞིང་དེ་ཡང་རིང་དུ་འདྲིས་ཀྱང་སྤྱོད་ལམ་བརྟག་ཐུབ་པར་མཐོང་བ་ན། དེ་ལས་ཕ་རོལ་པོ་དེ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་དཔོག་པ་ཙམ་ལ་དེའི་ངོར་རྟགས་སུ་བཤད་ཀྱི། འདི་དག་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་མས་ངེས་པའི་རྟགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ནི་བྱར་མི་རུང་སྟེ། གཞན་རྒྱུད་རྗེ་ལྟ་བ་བཞིན་མཁྱེན་པའི་རྣལ་འབྱོར་

པ་ལ་ནི་རྟགས་ཀྱིས་བསྒྲུབས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་ལ། རྟོགས་པ་དམའ་བ་དག་གིས་ནི་ལུས་ངག་གི་ཐ་སྙད་ཙམ་ཞིག་ལས་དཔོག་ན་འཁྲུལ་ཞིང་། ཐ་སྙད་ཁྱད་པར་ཅན་ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་རྟོགས་པ་ལ་མི་འཁྲུལ་བ་ནི་མ་ངེས་ཏེ། ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་ནང་གི་རྟོགས་པ་ནི་གང་ཟག་དེ་ལ་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པས་སོ། །དེས་ན་འདི་དག་གིས་སྦྱོར་བའི་དོན་གསུམ་ལུང་འབའ་ཞིག་ལས་འགྲུབ་ཅིང་ལུང་ཡང་ཁས་བླངས་པ་ལས་ཚད་མར་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཡང་དག་གི་རྣམ་གཞག་བྱར་མེད་པ་མ་རྟོགས་པར་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རྟགས་བཞིན་དུ་རྣམ་གཞག་བྱེད་པ་ནི་རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་གི་བཞེད་པ་མ་གོ་བ་གསལ་བར་བྱེད་པའོ། །འོ་ན་ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་རྟགས་ཀྱིས་གཙོ་ཕལ་དང་དེའི་རྒྱུད་ལ་བསམ་པ་སྐྱེ་ཚུལ་རྣམས་འདི་ལྟ་བུའོ་ཞེས་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ཡང་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པས་ཤེ་ན། དེའི་རྣམ་གཞག་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་སླས་ཀྱི་ཁོ་བོ་ཅག་གི་ཚད་མས་གྲུབ་ནས་སླས་པར་ཁས་བླངས་པ་མེད་ན་ཅིའི་ཕྱིར་ཀླན་ཀ་ཚོལ་བར་བྱེད།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རྟགས་ཀྱི་ཡོད་སའི་སྒོ་ནས་མདོར་བསྟན། ཡོད་ཆོས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྒྱས་པར་བཤད། རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་གཉིས་ཀྱི་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ནི་ལམ་དང་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའི་དབྱེ་བས་སྐྱེས་བུ་ཟུང་བཞིར་འགྱུར་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ནི་གསུམ་སྟེ། ངེས་ཚ་ནས་བཟུང་བ་སྟེ་ཐོག་མར་བྱས་ནས་དང་བཟོད་ཤེས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་མཐོང་ལམ་དང་རྒྱུན་དང་ལྡན་པའི་གོམས་པའི་ལམ་དག་ལ་གང་དག་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཐེག་ཆེན་འདིར་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཚོགས་ཏེ་དགེ་འདུན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། བདུད་བཞིའི་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བའི་དཔའ་བོ་བྱང་སེམས་གང་དག་ངེས་ཚ་སོགས་གསུམ་ལ་འཆད་པར་འགྱུར་བ་གང་དང་གང་ཕྱིར་མི་ལྡོག་ཏུ་མཚོན་པའི་རྟགས་དང་དེ་རྟོགས་ཤིང་ཐོབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་སོགས་སོ། །བམ་པོ་བཞི་པ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར། དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཟག་གསུམ་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མ་འདྲེས་པ་ཐ་དད་པ་རྣམས་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་ལན་དུ་དེ་དག་རྒྱས་

པར་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སྦྱོར་ལམ་པ། མཐོང་ལམ་པ། སྒོམ་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རེ་ཞིག་ནས་མཚན་ཉིད་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འགྲེལ་པར་སྟོན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི༑ གཟུགས་དང་སོགས་པས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་ཞེན་པ་ལས་ལྡོག་པ་དང་ཟབ་ཚོམ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པའམ་རྟགས་གྲངས་རྣམ་པ་ཉི་ཤུར་མདོ་ལས་བརྗོད་པ་ཡིས་ངེས་ཆ་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ལྡོག་སོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ་དག་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་ལན་དུ་རྟགས་དེ་དག་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ནས་དྲུག་པོ་གསུངས་སོ། །ཡང་ནི་ཐུན་མོང་གི་རྟགས་ཉིས་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་མི་ལྡོག་གོ །གང་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་དྲོད་ནས་གནས་པ་ནིའོ། །གང་གིས་ན། རྟགས་ནི་ཉི་ཤུ་དེ་དག་གིས་སོ། །དེ་ཡང་བཅུ་གཅིག་དྲུག་གཉིས་གཅིག་རྣམས་དྲོད་རྩེ་བཟོད་མཆོག་ལ་གནས་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་ཏུ་མཚོན་པའི་རྟགས་སུ་ཉི་སྣང་ལས་མཛད་པ་ལྟར་སློབ་དཔོན་དང་རྣམ་འགྲེལ་གྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་མཛད་དོ༑ ༑འདིར་མདོ་ལས་རྣམ་པ་རྟགས་མཚན་མ་དེ་དག་དང་ལྡན་པ་ཞེས་རྟགས་རེ་རེ་ཞིང་གི་མཐར་འབྱུང་བ་ནི་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་རང་ལ་བརྟེན་པའི་མཚན་མ། དེ་ཡོངས་སུ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་རྒྱུན་དུ་གཏོགས་པའོ། །ཡང་ན་ལུས་ཀྱི་དགའ་བའི་ཁྱད་པར་བ་སྦྱུ་ལྡང་བ་དང་། མཆི་མ་འཛག་པ་སོགས་དང་། ངག་གི་ཁྱད་པར་དགའ་བས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་སོགས་དང་། ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཁྱད་པར་ཉན་འཛིན་ཀློག་སོགས་སོ། །ཡང་ན་སྔ་མ་རྣམས་ཕྱི་མས་བཤད་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། རྫོགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གང་ན། དྲོད་ནས་བྱང་སེམས་སོ། །གང་གིས་ན༑ ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་རྟགས་ཉི་ཤུ་པོ་སྔར་བཤད་པ་འདི་དག་གིས་སོ། །ཇི་ལྟར་ན།

འདི་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་དྲོད་ཀྱི་རྟགས་ནི། རྟགས་རྣམ་པ་བཅུ་གཅིག་གིས་དྲོད་ལ་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བ་རེ་རེའི་མཐར་སྦྱར་བ་ནི་བཞི་ག་ལའོ། །དེ་དག་གང་ན། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་རྣམས་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་

རྣམས་ལ་དེར་ཞེན་པ་ལས་ལྡོག་པ་ནི། བྱང་ཆེན་གང་གཟུགས་ལས་ཕྱིར་ལྡོག་པ་དང་ནས་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་ལྡོག་པ་དེ་ནི་རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་རིག་པར་བྱའོ། །འདི་དང་མཐོང་ལམ་གྱི་རྟགས་དང་པོའི་ཁྱད་པར་ནི་ཞེན་པ་མངོན་གྱུར་བ་དང་ཕྲ་བ་ལས་ལྡོག་པའོ། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐྱབས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཇི་བཞིན་དུ་ཤེས་ནས་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་ཐོབ་པས་ལྷ་གཞན་ལ་ཕྱག་མཆོད་མི་བྱེད་ཅིང་སྐྱབས་གནས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟད་པ་ནི་དགེ་སྦྱོང་དག་དང་བྲམ་ཟེ་གཞན་ལ་རྟེན་མི་བྱེད་ཅེས་སོ། །ཤེས་ནས་དད་ཐོབ་འདི་མཛོད་ལས། བདེན་གསུམ་མཐོང་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། །ཆོས་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ། །ལམ་མངོན་རྟོགས་ནས་སངས་རྒྱས་དང་། །དེ་ཡི་དགེ་འདུན་དག་ལ་ཡང་། །ཞེས་བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་རྗེས་སུ་ཆོས་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་དང་འཕགས་པ་དགྱེས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་འཐོབ་པ་དང་། ལམ་བདེན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་རྗེས་སུ་སངས་རྒྱས་དང་དགེ་འདུན་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པར་བཤད་པས་འཕགས་པ་ཀུན་ལ་ཡོད་པར་འདོད་ཀྱང་། འདིར་སྦྱོར་ལམ་པ་ལ་བཞག་པ་ནི་སློབ་དཔོན་འདིས་སྐབས་འདིའི་ལམ་ས་བརྒྱད་པར་བཞེད་པའམ་ཡང་ན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་གཞག་ལ་དགོངས་པའོ། །མི་ཁོམ་པར་མི་སྐྱེ་བའི་སྨོན་ལམ་གྲུབ་པས་རྒྱུ་འབྲས་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པའི་ལོག་པར་ལྟ་བ་ཅན་དང་། དམྱལ་བ་སོགས་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བཀའ་མི་ཐོས་པ་དང་། འཁོར་རྣམ་བཞི་མི་རྒྱུ་ཞིང་བསྟན་པ་མེད་པའི་ཡུལ་མཐའ་འཁོབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་། དབང་པོ་མ་ཚང་བ་ཅན་ཏེ་དེ་ཡང་ཡིད་དབང་དང་ལྕེ་དབང་ལ་སྐྱོན་ཞུགས་པའི་གླེན་པ་དང་། ལྐུགས་པའི་དངོས་པོའོ། །དབང་པོ་མ་ཚང་བ་གླེན་པ་དང་ལྐུགས་པ་ཞེས་དང་། དབང་པོ་རྣམས་ལྡན་ཞིང་ལྐུགས་པ་ཞེས་འབྱུང་བས་གཞུང་རྣམས་ལས་དབང་པོ་མ་ཚང་བ་དང་ཞེས་སོ་སོར་ཕྲལ་བ་ཡི་གེ་མ་དག་གོ །འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སོ་སྐྱེར་སྐྱེས་པའི་ལྷ་ཚེ་རིང་པོར་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་རེ་རེའི་མཐར་སྦྱར་བ་ཕལ་ཆེར་དམ་པའི་ཆོས་སྒྲུབ་ཏུ་མི་ཁོམ་པའམ་མི་དལ་བ་བརྒྱད་དུ་སྐྱེ་བ་ཟད་པ་ནི། མཁས་པས་དུས་རྣམས་རྟག་ཏུ་ངན་སོང་གསུམ་པོ་

སྤྱངས། །ཞེས་ཏེ་དེས་གཞན་ལྔ་མཚོན་པའོ། །དེ་དག་བསྡུས་པ་ནི། དམྱལ་བ་ཡི་དྭགས་དུད་འགྲོ་དང་། །ཀླ་ཀློ་ཚེ་རིང་ལྷ་དང་ནི། །ལོག་ལྟ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྟོང་པ། །ལྐུགས་པ་འདི་དག་མི་ཁོམ་བརྒྱད། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །གཞན་དོན་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེས་བདག་ཉིད་དགེ་བཅུའི་ཆོས་ལ་གནས་ཤིང་གདུལ་བྱ་གཞན་དག་དེ་ལ་སྦྱོར་བ་ནི། དེ་དག་དགེ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ལ་མངོན་པར་བརྟོན། །ཞེས་སོ། །བདག་གི་བདེ་བ་དང་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དུ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་བརྗེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་ཡུལ་རྒྱུད་ལ་དམིགས་ཏེ་སྦྱིན་སོགས་དྲུག་སྒོམ་ཞིང་ཆོས་ཀྱིས་དེ་དག་གི་བསམ་པ་རྫོགས་པར་བྱས་ནས་དགེ་བ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྔོས་པ་ནི། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆེན་ནི་གང་གི་ཚེ་སྦྱིན་པ་ནས་ཡུམ་ལ་གནས་པ་དེའི་ཚེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྦྱིན་པ་ཡོངས་སུ་གཏོང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་སྲུང་ངོ་། །བཟོད་པ་སྒོམ་མོ། །བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་མོ། །བསམ་གཏན་ལ་མཉམ་པར་གཞོག་གོ །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཤེས་རབ་སྒོམ་མོ། །ཞེས་སོ། །གཟུགས་སོགས་རྣམས་དོན་དམ་པར་མ་མཐོང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཟབ་མོའི་ཆོས་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པས་ཟབ་མོ་སྤྲོས་བྲལ་གྱི་དོན་ལ་སོམ་ཉི་མེད་པ་ནི། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆེན་ནི་ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་དོགས་པ་དང་ཡིད་གཉིས་དང་ཐེ་ཚོམ་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ལམ་གཞན་འདོད་ཅིང་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་དོགས་པའོ། །ལམ་དྲང་པོ་དང་མི་མཐུན་པ་ནི་ཡིད་གཉིས་སོ། །དགེ་བ་སྣ་ཚོགས་འཕེལ་བ་མེད་པས་རིགས་ཀྱི་ཆོས་གསོར་མི་རུང་བའི་ཕྱོགས་ནི་ཐེ་ཚོམ་མོ། །སྒོ་གསུམ་གྱི་ཀུན་སྤྱོད་གཞན་ལ་ཕན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཞུགས་པས་བྱམས་པས་ཟིན་པའི་ལུས་ཀྱི་ལས་སོགས་དང་ལྡན་པ་ནི། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆེན་ནི་ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་དོགས་པ་དང་ཡིད་གཉིས་བྱམས་པའི་ལུས་ཀྱི་ལས་དང་ངག་གི་ལས་དང་བྱམས་པའི་ཡིད་ཀྱི་ལས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོ། །བསླབ་པ་གསུམ་ལ་བརྩོན་པའི་སྦྱོར་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་ཚུལ་ཕྱུང་གི་བར་གཅོད་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་སྲེད་པའི་འདུན་པ་དང་གཞན་ལ་ཞེ་སྡང་བའི་གནོད་སེམས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕུང་པོའི་བར་གཅོད་སེམས་ཡུལ་ལ་སྡུད་པའི་གཉིད་དང་།

སེམས་ལས་སུ་མི་རུང་བར་བྱེད་པའི་རྨུགས་པའི་སྒྲིབ་པ་སྙེ་གཅིག་དང་ཧྲིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཕྱུང་པོའི་བར་གཅོད་ཡུལ་སྡུག་པ་ལ་མ་ཞི་བ་རྒོད་པ་དང་། ཡིད་ལ་གཙགས་པའི་རྣམ་པར་སྣང་བའི་འགྱོད་པའི་སྒྲིབ་པ་སྙེ་གཅིག་དང་། བདེན་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་སྒྲིབ་པ་སྙེ་དེ་དག་ཕྱོགས་མི་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་སྒྲིབ་པ་ལྔ་པོ་དག་དང་མི་འགྲོགས་པ་ནི། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆེན་འདི་ལྟ་སྟེ་འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་དང་གནོད་སེམས་དང་རྨུགས་པ་དང་གཉིད་དང་རྒོད་པ་དང་འགྱོད་པ་དང་ཐེ་ཚོམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་ལྔ་པོ་འདི་དག་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་ཏེ། ཞེས་སོ། །སྒྲིབ་པ་ལྔ་པོ་འདི་དག་ནི་འདོད་པ་ཁམས་ན་ཡོད་ཅིང་གཉིད་རྨུགས་དང་རྒོད་འགྱོད་གཉིས་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་ནི་མི་མཐུན་པའམ་གཉེན་པོ་དང་ཟས་དང་བྱ་བ་རྣམས་གཅིག་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བཤད་དེ། དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ནི་སྣང་བའི་འདུ་ཤེས་སོ། །ཟས་ནི་ལྷ་སྟེ་བརྙའ་བ་མི་དགའ་བ་བྱ་རྨྱངས་ཁ་ཟས་ཀྱི་དྲོད་མི་ཟིན་པ་སེམས་ཞུམ་པའོ། །བྱ་བ་ནི་གཉིས་ཀས་ཀྱང་སེམས་ནང་དུ་ཞུམ་པར་བྱེད་པའོ། །ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ནི་ཞི་གནས་སོ། །ཟས་ནི་ཉེ་དུའི་ཡུལ་གྱི་མི་འཆི་བའི་རྣམ་རྟོག་དང་སྔོན་བརྩེས་པ་རྒོད་པ་དགའ་མགུར་སྤྱོད་པ་རྣམས་དྲན་པའོ། །བྱ་བ་ནི་གཉིས་ཀས་ཀྱང་སེམས་མ་ཞི་བར་བྱེད་པའོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། འདོད་ན་སྒྲིབ་རྣམས་མི་མཐུན་དང་། །ཟས་དང་བྱ་བ་གཅིག་པའི་ཕྱིར། །གཉིས་གཅིག་ཕུང་པོ་གནོད་བྱེད་དང་། །ཐེ་ཚོམ་ཕྱིར་ན་ལྔ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ། །ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཉེན་པོ་སྟོང་ཉིད་རྣམ་པར་བསྒོམས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མ་རིག་པ་དང་སོགས་པས་ལྟ་བ་ལྔའི་བག་ལ་ཉལ་ཐམས་ཅད་ཉམས་སྨད་པའི་སྒོ་ནས་འཇོམས་པ་ནི། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆེན་ནི་བག་ལ་ཉལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་མེད་དེ། ཞེས་སོ། །འདིར་ཉི་སྣང་ལས། བག་ལ་ཉལ་ཐམས་ཅད་ནས་མེད་པར་གསུངས་པ་ནི་མ་རིག་པ་དང་ལྟ་བ་ཡིན་གྱི་འདོད་པ་དང་སྲིད་པའི་བག་ལ་ཉལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་བསམས་བཞིན་དུ་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་འཛིན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱན་སྣང་དུ་གསུངས་པ་དེའི་དོན་ནི་ལམ་ཤེས་སུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །རྟག་ཏུ་སྤྱོད་ལམ་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་སྟེ་སེམས་མ་གཡེངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱོད་ལམ་ལ་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་དང་ལྡན་པ་ནི།

འགྲོ་འཆག་ཉལ་དང་འདུག་པ་ཤེས་བཞིན་རབ་ཏུ་ལྡན། །གཉའ་ཤིང་གང་ཙམ་བལྟ་ཞིང་འགྲོ་ལ་སེམས་འཁྲུལ་མེད། །ཅེས་སོ། །ཕྱི་ནང་གི་གཙང་སྦྲའི་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་དང་ལྡན་ཞིང་ནད་ཉུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་གོས་དང་སོགས་པས་ཡོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པ་གཙང་བ་སྟེ་སླད་དུ་མེད་པ་ནི། གཙང་བྲུས་གཙང་མའི་གོས་འཆང་ཞེས་ཏེ། གཙང་བྲུས་ནི་མི་དགེ་བ་བཅུ་སྤྱངས་པའམ་ཕྱི་ནང་གི་གཙང་སྦྲ་བྲུས་པ་དང་གཙང་མའི་གོས་ནི་དྲི་ང་བ་མེད་པའི་ཆོས་གོས་སོགས་ལ་སྤྱོད་པའོ། །གཉིས་པ་རྟེ་མོའི་རྟགས་ནི། རྟགས་རྣམ་པ་དྲུག་གིས་རྟེ་མོ་སོགས་སོ། །དེ་དག་གང་ན། དགེ་བའི་རྩ་བ་འཇིག་རྟེན་དྲོད་མན་ཆད་ཐམས་ཅད་ལས་མངོན་པར་འཕགས་པ་ཐོབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལུས་ལ་སྲིན་བུའི་རིགས་བརྒྱད་ཁྲི་མི་འབྱུང་བ་ནི། བྱང་ཆེན་གྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལས་མངོན་པར་འཕགས་པ་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆེན་དེའི་ལུས་ལ་སྲིན་བུའི་རིགས་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ཅུ་པོ་དེ་དག་མེད་དེ། ཞེས་སོ། །ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་གི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམ་པར་དག་པས་སེམས་ཀྱི་གྱ་གྱུ་བ་མེད་ཅིང་ཉན་རང་གི་ཡིད་ལས་འདའ་བ་ནི། ཇི་ལྟར་བྱང་ཆེན་གྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་གིས་ལུས་མི་དྲང་བ་ཉིད་དང་ངག་མི་དྲང་བ་ཉིད་དང་སེམས་མི་དྲང་བ་ཉིད་དེ། ལུས་ངག་དང་སེམས་ཀྱི་གྱ་གྱུ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བར་བྱེད་དོ༔ །ཞེས་སོ། །རྙེས་ཐོབ་པའི་རྙེད་པ་དང་གཅེས་པར་བྱེད་པའི་བཀུར་སྟི་དང་སོགས་པས་གྲགས་པ་ལ་མི་ལྟ་བ་ཉིད་ཀྱིས་གོས་ཕྱག་དར་ཁྲོད་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་ཡང་དག་པར་ལེན་པ་ནི། དེ་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་ཡང་དག་པར་བླངས་ཏེ་སྤྱོད་དོ༔ །ཞེས་སོ། །སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིན་དྲུག་ཁྱད་པར་ཅན་སྒྲུབ་པས་དེ་དག་དང་འགལ་བའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སེར་སྣ་དང་འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་སོགས་པས་ཤེས་འཆལ་གྱི་བར་མེད་པ་ནི༔ ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆེན་ལ་སེར་སྣའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་མེད་དོ་ནས་ཤེས་རབ་འཆལ་བའི་སེམས་སྐྱེ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་སྡུད་པ་སྟེ་དེར་འདུས་ཤིང་དེ་ལས་མི་འདའ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཅི་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཉིད་དང་མི་འགལ་ཞིང་མཐུན་

པར་ཞེར་ཕྱིན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་ལྡན་པར་འགྲོ་བ་ནི། ཆོས་གང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་མི་སྦྱོར་བ་དེ་ལྟ་བུ་གང་ཡང་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་སྟེ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡུམ་དང་སྦྱོར་བར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །འགྲོ་བའི་སྡུག་བསྔལ་བདག་ཉིད་ཀྱིར་རྨ་བདག་གི་བར་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་དུ་དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཡང་ཚོལ་ཞིང་འདོད་པ་ནི། བྱང་ཆེན་གྱི་སེམས་མི་འཁྲུག་ཅིང་དོགས་པ་མེད་ཐེ་ཚོམ་མེད་ན་བྱང་ཆེན་དེ་ནི་སྟོན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་དག་གིས་ལུང་བསྟན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་བདུད་ཀྱིས་དམྱལ་བ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་སྤྲུལ་ནས་དེར་བྱང་སེམས་དུ་མ་སྐྱེས་པར་བསྟན་ཏེ་གཞན་དོན་ལས་བཟློག་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་གཏོང་བར་གསུངས་སོ༑ ༑གསུམ་པ་བཟོད་པའི་རྟགས་ནི། རྟགས་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་བཟོད་པ་སོགས་སོ། །དེ་དག་གང་ན༑ རང་གི་རྟོགས་པ་ལ་གཏིང་ཚུགས་པའི་ཡིད་ཆེས་ཡོད་པའི་ཆོས་ཉིད་དམ་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་གཞན་བདུད་ཀྱིས་དམན་པའི་ལམ་དུ་བཀྲིས་ཀྱང་བཀྲིར་མི་བཏུབ་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་པའམ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་པས་ བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་གི་ཆོས་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་ན་བྱང་ཆེན་དེ་ནི་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཐབས་མ་ནོར་བར་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལམ་ལྟར་བཅོས་པ་ཀེང་རུས་སྒོམ་པ་དང་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་སོགས་ཉེ་བར་སྟོན་པའི་བདུད་ལ་བདུད་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ནི། བདུད་སྡིག་ཏོ་ཅན་དེ་བྱང་ཆེན་ལ་ལམ་གྱི་གཟུགས་བརྙན་སྟོན་ཏེ་གང་འཁོར་བར་སྤྱོད་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་རྣམ་པས་ལམ་གྱི་གཟུགས་བརྙན་ཡང་ན་རུས་པར་འདུ་ཤེས་པ་ཡང་ན་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བར་དུ་སྟོན་ཞིང་། ཞེས་འཇིག་རྟེན་པ་དང་ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་བསྟན་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་གྱིས་མི་ལྡོག་པར་གསུངས་སོ། །བཞི་པ་ཆོས་མཆོག་གི་རྟགས་ནི་རྟགས་རྣམ་པ་གཅིག་གིས་ཆོས་མཆོག་སོགས་སོ། །དེ་གང་ན། འཁོར་གསུམ་དུ་དམིགས་པའི་དྲི་མ་རྣམ་པར་དག་པས་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་དགྱེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་

པས་ཇི་སྐད་དུ་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་བསླབ་པ་ལ་སྤྱོད་པ་དེ་དང་མ་བྲལ་ཞིང་ཡུམ་དང་ལྡན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་འདི་དག་གིས་སྤྱོད་པ་དེ་ནི་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལས་ཡོངས་སུ་མི་ཉམས་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང༌། དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ངེས་ཚའི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་འོག་ཏུ་མཐོང་ལམ་པའི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་མཚན་ཉིད་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྟགས་ཀྱི་གྲངས་མདོར་བསྟན་པ་དང༌། ངོ་བོ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རེ་ཞིག་མཐོང་ལམ་པའི་རྟགས་བར་ཚིགས་གཅིག་གིས་མདོ་ཙམ་དུ་གསུངས་པ་ནི༑ འདིར་རྒྱ་བ་བཀོད་པའི་འོག་ཏུ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ་ཞེས་པ་ནི་མ་དག་སྟེ། འགྲེལ་པ་འདིར་རྒྱ་བའི་གོང་དུ་གསུངས་ཞེས་པ་ཡོད་ན་ཕྱི་འགྲེལ་གྱི་མགོར་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཞེས་འབྱུང་བ་ངེས་པ་དང་ བློས་པར་ཡང་འགྱུར་བས་སོ། །དེས་ན་འདིའི་རྒྱས་བཤད་དུ་གོང་དུ་གསུངས་པ་ནི་ཞེས་བྱས་ནས་ཕྱི་འགྲེལ་གྱི་མགོར་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་པ་ལྟར་བྱ་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ནི། གོ་བར་ཟད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྐད་ཅིག་མའི་རྣམ་པའམ་ཁྱད་པར་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བར་ཚིགས་ལྷུས་དེ་གསུངས་པ་ནིའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་དག་ཡིན་ནོ། །གང་གིས་ན་བློ་སོགས་སོ། །གང་ན་སྔར་བཤད་པ་དེ་འདྲའི་སོགས་སོ། །དེ་དག་ཀྱང་གང་ན་གཟུགས་སོགས་འདུ་ཤེས་ལྡོག་པ་སོགས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། བདེན་པ་སོ་སོའི་རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད། དོན་བསྡུས་ཏེ་བཤད་པའི་རྟགས་ངོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། སྡུག་བསྔལ། ཀུན་འབྱུང༌། འགོག་པ། ལམ་གྱི་རྣམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་ནི་བཞི་ཡིན་នོ། །དེ་དག་གང་ན་ཆོས་རྣམས་རང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་བར་མཐོང་ཞིང་མཚན་མར་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་དང་སོགས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་གྱི་ཆོས་སུ་རྟོགས་པ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ལས་ལྡོག་པའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་བཟོད་ནི། དེ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ལས་ཕྱིར་ལྡོག་གོ་ཞེས་སོ། །སངས་རྒྱས་དང་སོགས་པས་བྱང་སེམས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་

སེམས་བསྐྱེད་མི་ཉམས་པར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པས་བདུད་ཀྱིས་སེམས་བསྐྱེད་ལས་དབྱེ་བར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བརྟན་པའི་ཆོས་ཤེས་ནི་དེ་སེམས་བརྟན་པ་དང་སེམས་མི་གཡོ་བ་དང་སེམས་མི་འཕྲོགས་པ་དང་ལྡན་པས་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ལ་སྤྱོད་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྐྱོན་མེད་པར་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཁྱད་པར་ཅན་སེམས་བསྐྱེད་དང་ཤེས་རབ་སོགས་བསྔུབས་པས་ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་འདོད་པ་ལས་སེམས་རྣམ་པར་ལོག་ཅིང་རྣམ་མཁྱེན་ཡིད་བྱེད་དང་མི་འབྲལ་བའི་རྗེས་བཟོད་ནི། བྱང་ཆེན་གང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སའམ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལས་ཕྱིར་ལྡོག་པ་དེ་ནི་རབ་འབྱོར་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་སོ། །སྐད་ཅིག་མ་གསུམ་པ་འདིར་ཆོས་བཟོད་ཀྱིས་སྔར་འདོད་པའི་མཐོང་སྤང་དང་རྗེས་བཟོད་ཀྱིས་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་པས་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྤང་བྱ་ཞི་བ་ན་ཞི་བ་ལ་གཞོལ་སེམས་སྐྱེ་སྲིད་པས་ཉན་རང་གི་སར་ལྟུང་སྲིད་པར་འཆད་དེ། རྒྱན་ཅམ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་སོ༔ ༔གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་མཐུས་འཇིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་བཞི་དང་སོགས་པས་འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་ཀྱང་ས་དེ་དག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་ཟད་པ་སྟེ་དེ་དག་གི་དབང་གིས་མི་སྐྱེ་བར་སེམས་ཅན་འདུལ་བ་དང་མཐུན་པའི་སྐྱེ་བ་འཛིན་ནུས་པའི་རྗེས་ཤེས་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་མི་འཛིན་ཏོ། །འགོག་པའི་བར་གྱི་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་མི་འཛིན་ཏོ། །ཞེས་ཆོས་སོ་བདུན་དང་རྣམ་ཐར་གསུམ་ལ་འཇུག་ཀྱང་དེའི་འབྲས་བུ་ཉན་རང་གི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པ་ཡང་བཤད་དོ། །རྟོགས་དཀར། སྙོམས་འཇུག་དགུ་རྫོགས་བྱང་གི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡན་ལག་དང་དེ་ཟད་པ་དེ་ལ་མ་ཆགས་པ་ལ་འཆད་པ་མདོ་འགྲེལ་གསུམ་དང་མི་མཐུན་ནོ། །ཉི་སྣང་ལས། ཡན་ལག་ཟད་པ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསམ་གཏན་ནས་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་གང་ལ་ཡན་ལག་གང་དག་ཡོད་པ་དེ་སྤོང་བ་ལྷུར་ལེན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་སྟེ། དཔེར་ན་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཡན་ལག་ལྔ་སྟེ་ཞེས་

བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྔ་བྱུང་ངོ་། །ཡན་ལག་ཟད་པ་དང་ལྡན་པར་བརྗོད་པ་ནི་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་གཉེན་པོ་ཉིད་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྐད་ཅིག་མ་བཞི་པ་ལ་ཡན་ལག་ཟད་པ་དང་ལྡན་པར་བསྟན་པ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ལ་རྗེས་ཤེས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སའི་མཐོང་སྤང་རྣམས་སྤོང་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཡིན་པར་གསུངས་ཤིང་ཡན་ལག་ཟད་པའི་དོན་དེ་ལ་མཛད་པ་དང་། སྙོམས་འཇུག་དགུ་ལ་འཇུག་ཀྱང་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་མི་འཛིན་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སྐྱེ་བ་མདོར་བསྟན་པས་སྙོམས་འཇུག་གི་མཐུས་དབང་མེད་དུ་ཁམས་གོང་དུ་མི་སྐྱེ་བར་བཤད་པ་ཉིད་ཡན་ལག་ཟད་པའི་དོན་དུ་བཤད་པ་གཉིས་མི་འགལ་ཏེ། ས་དེའི་ཉོན་མོངས་ཟད་ན་དེར་དེའི་དབང་གིས་མི་སྐྱེ་བས་སོ། །རྒྱན་སྣང་དུ། སྐད་ཅིག་མ་ཐ་མ་འདི་གཉིས་ལ་ཉི་སྣང་གི་བཤད་པ་རྣམས་མཛད་པ་ནི་འཕགས་པའི་བཤད་པ་དྲངས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་རང་ལུགས་སུ་མི་རུང་སྟེ། ཡིན་ན་ལམ་འདི་དག་ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་ལ་བྱེད་པ་དང་ལམ་ཤེས་སུ་ཆོས་བཟོད་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་གའི་མཐོང་སྤང་སྤོང་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེས་བྱ་བ་རེ་རེའི་མཐར་སྦྱར་ཏེ་འོག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་ངོ་། །གཉིས་པ་ནི། ཀུན་འབྱུང་བ་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་ནི་བཞི་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གང་ན། མི་དགེ་བ་མཐོང་སྤང་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ལུས་དང་སེམས་ལས་སུ་མི་རུང་བའི་ལྷི་བ་དང་བྲལ་བས་ལུས་སེམས་ཡང་བའི་ཆོས་བཟོད་ནི། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆེན་ནི་བྱང་ཆུབ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་ལྡན་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་མི་འབྲལ་ཞིང་གཟུགས་ལྷུར་ལེན་པ་མ་ཡིན་ཞེས་སོ། །ཡིད་བྱེད་དེས་རྟོག་པ་བསལ་བས་ལུས་སེམས་ཡང་བསྐྱེད་པ་ན་གཟུགས་སོགས་ལྷུར་མི་ལེན་ནོ། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་སོགས་ཐབས་གང་གིས་སེམས་ཅན་འདུལ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མཐུས་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པར་ཁྱིམ་གྱི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་ཉེ་བར་སྤྱོད་པའི་ཆོས་ཤེས་ནི། ཁྱིམ་པར་གྱུར་ན་རྟག་ཏུ་དངོས་པོ་ཀུན་མ་ཆགས། །ཞེས་སོ༑ ༑སྡུད་འགྲེལ་ཆེ་བར་འདི་གོང་མ་དང་གཉིས་ཀ་ལ་སྦྱར་རོ། །ཁྱིམ་གྱི་ཡུལ་ལ་ཆགས་པའི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་བས་རང་དོན་དུ་ཁྱིམ་དུ་མི་གནས་པར་ཚེ་རབས་རྟག་ཏུ་ཚངས་པར་སྤྱོད་པའི་

རྗེས་བཟོད་ནི། དེ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་ལ་ཡོངས་སུ་མི་སྤྱོད་དེ་དེ་རྟག་ཏུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་སྤྱད་ཅིང་གནོད་པ་གང་གིས་གཞན་མི་དགའ་བར་འགྱུར་བའི་གནོད་པ་དེ་ལྟ་བུ་གང་ཡང་མི་སྐྱེ་སྟེ། ཞེས་སོ། །སེམས་མི་གཡེང་བ་དང་དད་སོགས་ཀྱི་དབང་པོ་ཚང་བར་ཐོབ་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་བརྗེད་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་ཆོས་ཉིད་དམ་ངང་ཚུལ་གྱིས་འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ་བུད་མེད་དབང་དུ་སྟུད་པ་སོགས་མི་བྱེད་པའི་རྗེས་ཤེས་ནི། འཚོ་བའི་ཕྱིར་ནི་ཡ་ངས་ཡོངས་སྤྱོད་ཚོལ་མི་བྱེད། །ཐྲག་ཤུལ་སྤྱོད་སྤྱགས་མི་བྱེད་བུད་མེད་སྦྱོར་སྤྱགས་མིན། །འདོད་པའི་ལས་ཅན་ཕོ་མོར་གྱུར་ཅེས་སྟོན་མི་བྱེད། །ཅེས་སོ། །ཡ་ང་བས་ཡོངས་སྤྱོད་མི་སྨྲུབ་པས་འཚོ་བས་དག་ཅིང་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱིས་ཐྲག་ཤུལ་གྱི་སྤྱོད་པ་དང་བུད་མེད་དབང་དུ་སྟུད་སོགས་མི་བྱེད་པས་ལུས་ལས་དང་། འདོད་པའི་ལས་སྨྲད་པས་ཕྲེའུ་འམ་བུ་མོ་འོང་ངོ་ཞེས་མི་སྨྲ་བས་ངག་ལས་དམ་པའོ། །གཞན་ཡང་འཚོ་བ་དག་པའི་བཟློག་ཟླ་ཚུལ་འཆོས་སོགས་ལྔ་ནི། རིན་ཐང་དུ། ཚུལ་འཆོས་རྙེད་དང་བཀུར་སྟིའི་ཕྱིར། །དབང་པོ་སྡོམ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། །ཁ་གསག་རྙེད་དང་བཀུར་སྟིའི་ཕྱིར། །ཚིག་འཇམ་སྨྲ་ནི་སྨྲ་བ་འོ། །གཞོགས་སློང་དེ་ནི་ཐོབ་བྱའི་ཕྱིར། །གཞན་གྱི་རྫས་ལ་བསྔགས་བྱེད་པའོ། །ཐོབ་ཀྱིས་འཇལ་བ་རྙེད་པའི་ཕྱིར། །མངོན་སུམ་གཞན་ལ་སྨོད་བྱེད་པའོ། །རྙེད་པས་རྙེད་པ་རྣམས་འདོད་པ། །སྔར་ཐོབ་པ་ལ་བསྔགས་བྱེད་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། འགོག་པའི་བདེན་པ་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་ནི་བཞི་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གང་ན། འགོག་པ་ལ་ཆོས་བཟོད་ནི་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་རྟེན་འབྲེལ་རྣམས་ལ་དང་པོར་ཞེན་པའི་སྦྱོར་བའི་གནས་པ་དང་རྒྱུན་དུ་ཞེན་པའི་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བའི་གནས་པ་ཕུང་སོགས་ལ་སོ་སོར་བཀག་སྟེ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་གནས་ནས་ཆོས་གང་ལ་ཡང་དམན་མཆོག་ཏུ་ཡང་དག་པར་མ་མཐོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །གནས་པ་བཀག་པའི་དོན་ནི་དེ་དག་ལ་སྦྱོར་བ་དང་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བ་དག་ཏུ་མི་བྱའོ། །ཞེས་ཏེ་དེ་གཉིས་སུ་ཞེན་པར་བྱར་མི་རུང་ངོ་ཞེས་དེ་ལྟར་ཡིད་ལ་བྱས་ནས་ཞེན་པ་འགོག་པ་སྟེ་ཕུང་པོའི་སྦྱོར་བ་དང་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བར་མི་གནས་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་

དང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་གི་སྟར་ལྟར་དང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་འདི་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གནས་ནས་ཆོས་གང་ཡང་དམན་པའམ་མཆོག་ཏུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ཞེན་ནས་གནས་པ་བཀག་པར་བསྟན་པས་ནི་ཉན་རང་ལས་ཁྱད་ཞུགས་པར་དང་། སྦྱོར་རྗེས་སྦྱོར་གྱིས་ནི་མཐོང་ལམ་པ་དེ་སྟར་སྡུག་ཀུན་དང་ཕྱིས་འགོག་ལམ་ལ་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བ་བཀག་པར་བསྟན་ཏོ། །སྟོང་ཉིད་དམན་མཆོག་བྲལ་བ་ལ་དེ་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཤེས་པས་ནི་གནས་པ་བཀག་པའི་འཐད་པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནི་འགྱུར་རམ་ཡི་གེ་མ་དག་སྙེ། རྣམ་འགྲེལ་དུ་འདི་བཀོད་པའི་སྐབས་སུ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་འཐད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་བས་ཕྱིན་ལོག་ཕྱུང་སོགས་ལ་གནས་པ་བཀག་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་མི་རུང་བས་སོ། །ཤཱཀྱ། སྦྱོར་བ་ནི་ཞི་གནས་ཀྱིས་སོ། །རྗེས་སུ་སྦྱོར་བ་ནི་ལྷག་མཐོང་གིས་སོ། །ཞེས་འཆད་དེ། རྩ་བར་ཕྱུང་སོགས་ལ་ཞེས་པའི་སོགས་ཁོང་ནས་ཁམས་སྐྱེ་དང་རྟེན་འབྲེལ་གཏོན་ལ་གཞན་འགྲེལ་པ་ལྟར་བཤད་ཅིང་། བར་ཆད་བྱེད་རྣམས་དང་ཚོགས་དང་དབང་སོགས་གཡུལ་འགྱེད་གསུམ་སྟེ་བཞི་ག་ལ་ཡང་རེ་རེའི་མཐར་སྦྱོར་དང་ཞེས་སོགས་སྦྱར་ལ་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་མདོར་རྒྱན་པོ་དམག་གཡུལ་ལམ་འཐབ་མོ་གྲོང་གྲོང་ཁྱེར་གྲོང་རྡལ་བདག་གི་སྒྲས་གསུངས་པ་བདུན་བསྡུས་པ་སྟེ། བར་ཆད་བྱེད་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ནི་དགེ་བའི་ནོར་འཕྲོག་པ་དང་། སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་ཚོགས་སམ་དཔུང་ནི་མང་བ་དང་དགྲ་འཇོམས་པས་རིམ་པ་ལྟར་རྒྱན་པོ་དང་དམག་དང་ཆོས་མཚུངས་སོ། །གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་དེས་སྤང་བྱ་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་ནི་གཡུལ་ལམ་འཐབ་མོ་བྱེད་པས་བསྟན་ཏོ། །གཡུལ་བཀྲེ་བས་སྤང་བྱ་སྤངས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་རྣམ་སྨིན་འགོག་པ་བཞི་ནི་དབང་པོ་དབང་རྟེན་དབང་ཡུལ་བདག་ཏུ་ཞེན་པ་འགོག་པ་སྟེ། དེ་ནི་གྲོང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ་ཆོས་མཚུངས་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་མདོར་རྒྱན་པོ་སོགས་ཀྱིས་གསུངས་ཀྱང་བསྟན་བཅོས་སུ་བར་ཆད་བྱེད་རྣམས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མདོའི་དགོངས་པ་དེ་དག་ལ་བཀྲལ་ལོ། །རྗེས་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དོན་ཚན་ལྔར་མདོ་ལས་གསུངས་ཀྱང་མདོ་འགྲེལ་རྣམས་

ཀྱིས་མཐོང་ལམ་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་སྦྱར་རོ། །འགོག་པ་ལ་ཆོས་ཤེས་ནི་མཐོང་ལམ་གྱི་རྟོགས་པའི་བར་ཆད་བྱེད་པའི་ཆོས་དགེ་བ་འཕྲོག་པས་རྒྱུན་པོ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཀྱི་གཏམ་ལ་དགེ་ཕྱོགས་འཕྲོག་མི་འཕྲོག་ཏུ་དང་པོར་ཞེན་པ་སྦྱོར་བ་དང་ཕྱིས་ཞེན་པ་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བའི་གནས་པ་ཡུལ་སོ་སོ་ལ་སོ་སོར་བཀག་སྟེ། མཐོང་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བསལ་བ་སྟེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པས་འཕྲོག་མི་འཕྲོག་ཏུ་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ། རྒྱུན་པོའི་གཏམ་གྱི་སྤྱིར་ལྟར་དང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་འདི་ལྟར་བྱང་ཆེན་དེས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཆོས་གང་ཡང་འཕྲོག་པའམ་མི་འཕྲོག་པ་སྤྱིར་ལྟར་རོ། །འདི་དང་འོག་མ་གཉིས་སུ་སྤྱི་མ་བཞིན་ཞེས་པ་བཀག་པའི་དོན་ནམ་འགོག་ཚུལ་སྤྱིར་བཤད་པ་བཞིན་སྦྱོར་བའོ། །རྟོགས་དཀར་སྟོང་ཉིད་ལ་གནས་པ་ཡང་སྦྱར་བ་ནི་མདོ་ལ་འགྲིག་གོ །གཏམ་སློས་པ་ནི་འགོག་པ་ཤེས་པ་ནི་མིང་ཙམ་ལ་ཞེན་པའི་གཉེན་པོར་སྟོན་པ་སྟེ་དངོས་པོའི་དོན་ལ་ཞེན་པ་ནི་སྤྱུག་ཀུན་ཤེས་པའི་དུས་ན་བཅོམ་ཟིན་པས་སོ། །རིག་པ་འདིས་སྤྱི་མ་ལ་གཏམ་མི་སློས་ཀྱང་དོན་གྱིས་འཐོབ་ལ། གཉིས་པ་དང་བཞི་པ་ལ་གཞུང་ལས་གཏམ་མི་འབྱུང་ཡང་སྦྱར་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་གཉིས་རྣམ་འགྲེལ་མདོ་རྣམས་སུ་སློས་པས་སོ། །འགོག་པ་ལ་རྗེས་བཟོད་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུའི་ཚོགས་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དམག་ལྟ་བུའི་གཏམ་ལ་མང་ཉུང་དུ་དང་པོར་ཞེན་པ་སྦྱོར་བ་དང་རྒྱུན་དུ་ཞེན་པ་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བའི་གནས་པ་ཡུལ་སོ་སོ་ལ་སོ་སོར་བཀག་སྟེ། ཆོས་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པས་མང་ཉུང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཚོགས་ལ་མང་ཉུང་དུ་ཞེན་པའི་རྣམ་རྟོག་གི་སྐྱོན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ། དམག་གི་གཏམ་གྱི་སྤྱིར་ལྟར་དང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་འདི་ལྟར་དེ་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གནས་པས་ཆོས་གང་ལ་ཡང་ཉུང་ངུའམ་མང་པོར་སྤྱིར་ལྟར་རོ། །འགོག་པ་ལ་རྗེས་ཤེས་ནི་གནོད་བྱེད་གཉེན་པོ་དང་གནོད་བྱ་སྤང་བྱ་གཉིས་གཡུལ་འགྱེད་པ་ལ་ཆགས་སྡང་ངམ་ བླང་དོར་དུ་དང་པོར་ཞེན་པ་སྦྱོར་བ་དང་རྒྱུན་དུ་ཞེན་པ་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བ་གནས་པ་ཞེན་ཡུལ་སོ་སོ་ལ་སོ་སོར་བཀག་སྟེ། ལམ་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་གཉིས་སུ་མེད་པ་རྟོགས་པ་ལ་གནས་པས་གཟུང་བ་སྟེ་ཡུལ་སྤང་བྱ་དང་

འཛིན་པ་སྟེ་ཡུལ་ཅན་གཉེན་པོ་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བ་དང་ཆགས་པའི་སྤང་བར་བྱ་བ་སྤོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ་གཡུལ་གྱི་གཏམ་གྱི་སྔར་ལྟར་དང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དེ་ཆོས་ཉིད་ལ་གནས་པས་ཆོས་གང་ཡང་ཆགས་པའམ་ཁོང་ཁྲོ་བར་སྔར་ལྟར་རོ། །རྟོགས་དཀར་གཉིས་སུ་ཞེན་པའི་རྒྱུས་བདུད་ཀྱི་རལ་གྲི་དང་མདའ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལུས་དབང་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་ཡིན་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་གཡུལ་འགྱེད་པ་མེད་དེ། བྱམས་པས་སམ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པས་བགེགས་ཞི་བའོ་ཞེས་དགོངས་སོ། །ཞེས་འཆད་དེ་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གཡུལ་བཀྱེ་ནས་སྤང་བྱ་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱ་མཚོན་ཞེན་ལོག་པས་འབྲས་བུ་རྣམ་སྨིན་ལོགས་སུ་སྤང་མི་དགོས་པར་རང་གི་ངང་གིས་འགོག་པ་ནི་བཞི་སྟེ། དབང་པོའི་ངོ་བོ་གྲོང་དང་དབང་པོའི་རྟེན་གྲོང་ཁྱེར་དང་སོགས་པས་དབང་པོའི་ཡུལ་གྲོང་རྡལ་དང་། བདག་ཏུ་ཞེན་པའི་གཏམ་རྣམས་ལ་སྦྱོར་བ་གཉིས་འགོག་པའོ། །དེ་ཡང་གྲོང་གྲོང་ཁྱེར་གྲོང་རྡལ་བདག་གི་གཏམ་རྣམས་ལ་སྦྱོར་བ་གཉིས་བཀག་པའི་སྐབས་གསུངས་ཏེ་དབང་པོ་ནི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེས་བུའི་གནས་དང་། དབང་རྟེན་ནི་གྲོང་ཁྱེར་ལ་བརྟེན་པའི་གྲོང་ལྟ་བུའི་དབང་པོའི་གནས་ཡིན་པ་དང་དབང་ཡུལ་ནི་གྲོང་རྡལ་སྐྱེ་བོ་དུ་མ་འདུག་ལྡོག་བྱེད་པའི་གཞི་ཡིན་པ་ལྟར་རྣམ་ཤེས་དུག་འདུག་ལྡོག་བྱེད་པའི་ཕྱིར་གྲོང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། །བདག་ནས་མཐོང་བ་པོའི་བར་དུ་ཞེན་པ་ནི་རང་གི་སྐབས་གསུངས་སོ། །བརྒྱད་སྟོང་པར་རྒྱལ་བློན་གྱི་གཏམ་གསུངས་པ་ནི་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་མཚོན་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། བདག་པོ་ན་ལ་བདག་གི་བ་དང་འབྲེལ་བས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ནི་བློན་པོའི་གཏམ་གྱིས་མཚོན་པའི་བདག་གིར་འཛིན་པ་ཡིན་པས་བཞིའོ་ཞེས་རྒྱན་སྣང་ལས་སོ། །དེས་ན་དབང་སོགས་བཞི་འགོག་པ་ནི་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཟག་བཅས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་འགོག་ཚུལ་བསྟན་པས་དེའི་བྱེད་ལས་བསྟན་གྱི་འདི་བཞི་འགོག་པ་ལ་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྟོན་པ་དང་འདི་བཞི་ལ་ཞེན་པའི་སྤང་བྱ་དང་གཉེན་པོ་གཡུལ་འགྱེད་པ་ཞེས་ནི་མི་སྦྱར་ཏེ། ཉི་སྣང་ལས། སྤང་གཉེན་གཡུལ་འགྱེད་ལ་སྦྱོར་བ་བཀག་པ་རྗེས་ཤེས་སྔར་བསྟན་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་གནས་སྐབས་སུ་རང་གི་ངང་གི་ཁོ་ནས་རྣམ་པར་སྨིན་པ་འགོག་པ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་

ཡིན་ཏེ་ཞེས་མཚམས་སྦྱར་ནས་དེ་བཞི་འགོག་པའི་མདོ་སྦྱར་བས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུན་སྣང་རྣམ་འགྲེལ་གཉིས་སུ་ཡང་འབྱུང་ཞིང་ལེ་བརྒྱད་མར་ཡང་གཡུལ་འགྱེད་སྐབས་ལ་སྦྱར་རོ། །ཕྱི་ནང་གི་ཀུན་འཐབ་པ་ཡོད་ན་འགོག་པ་ཐོབ་སྟེ་འགོག་པ་ནི་སྙིང་རྫ་ལས་འདས་པའི་གྲོལ་བའོ། །དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། ལུས་དང་གནས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དུ་སྣང་བའི་རྣམ་པར་རིག་པ་རྣམས་ལོག་པའོ། །ཞེས་དང་། བདག་དང་བདག་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཟད་པ་ཡོད་ན་ཐར་པ་སྟེ། ཞེས་སོ། །

འདིར་དགག་བྱ་དབང་སོགས་ཙུང་ཟད་དཔྱད་པ་ལ་གཉིས། དགག་བྱའི་ངོ་བོ། ཁམས་གང་དུ་འགོག་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། དབང་པོ། དབང་རྟེན། དབང་ཡུལ། བདག་ཏུ་ཞེན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སོ་སོའི་ངོ་བོ། གྲངས་ངེས་པའི་རྒྱུ། ཐ་མ་གསུམ་གྱི་ས་མཚམས་སོ། །དང་པོ་ནི། དབང་པོ་ཉེར་གཉིས་ལས། མིག་ནས་ཡིད་ཀྱི་བར་དྲུག་ནི་ཡུལ་ལྔ་སོ་སོ་དང་ཡུལ་དྲུག་བསྡོམས་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཕོ་མོའི་གཉིས་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དང་། སྲོག་གིས་ནི་སྐྱེས་ནས་མ་ཤིའི་བར་དུ་ཕུང་པོ་རིས་མཐུན་གནས་པ་དང་། ཚོར་བ་བདེ་བ་ཡིད་བདེ་སྡུག་བསྔལ་ཡིད་མི་བདེ་བཏང་སྙོམས་ཏེ་ཚོར་བ་ལྔ་ནི་དང་པོ་གཉིས་ལས་འདོད་ཆགས་དང་། དེ་ནས་གཉིས་ལས་ཞེ་སྡང་དང་། ཐ་མ་ལས་མ་རིག་པ་འབྱུང་བས་ཀུན་ཉོན་དང་། དད་པ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བར་རྣམ་པ་ལྔས་འཇིག་རྟེན་པའི་རྣམ་བྱང་དང་། ཐ་མ་གསུམ་ནི་ཕྱི་མ་གཉིས་དང་ལྷག་མེད་ཀྱི་མྱང་འདས་ཐོབ་པ་དང་མཐོང་སྤང་དང་སྒོམ་སྤང་སྤོང་བ་དང་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེར་གནས་ལ་དབང་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་དབང་པོར་བཞག་སྟེ། མཛོད་ལས། རང་གི་དོན་དང་ཐམས་ཅད་ལ། །དམིགས་པར་དབང་བྱེད་ཕྱིར་དབང་དྲུག །ཕོ་ཉིད་མོ་ཉིད་ལ་དབང་ཕྱིར། །ལུས་ལས་མོ་དབང་ཕོ་དབང་དག །རིས་གནས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་། །རྣམ་པར་བྱང་ལ་དབང་བྱེད་ཕྱིར། །སྲོག་དང་ཚོར་བ་རྣམས་དང་ནི། །དད་སོགས་དབང་པོ་ལྔར་འདོད་དོ། །མྱང་འདས་སོགས་གོང་ནས་གོང་། །འཐོབ་པ་ལ་ནི་དབང་བྱེད་ཕྱིར། །ཀུན་ཤེས་བྱེད་དང་ཀུན་ཤེས་དང་། །དེ་བཞིན་ཀུན་ཤེས་ལྡན་དབང་པོ༔ ༔ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ཡང་དང་པོ་བཅུ་བཞི་ལ་ཀུན་ཉོན་དང་ཐ་མ་བརྒྱད་ལ་རྣམ་བྱང་གི་དབང་པོ་

ཞེས་བྱའོ། །འོན་ཀྱང་ངེས་པ་ནི་མེད་དེ། གཞན་དུ་ནི་ཡིད་དང་ཚོར་བ་གསུམ་ལ་འདས་ལམ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །དད་སོགས་ལྔ་ལ་ཡང་ཐལ་ཆེ་བས་འཇིག་རྟེན་པར་བཤད་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི༑ སྔར་ལྟར་རོ། །དེ་དག་ལས་དྲུག་ནི་བཏགས་པ་བ་དང་། ལྷག་མ་ནི་རྫས་སུ་ཡོད་དེ། ཕོ་མོའི་གཉིས་ལུས་དབང་གི་ཆ་དང་། སྲོག་ཕུང་པོའི་རྒྱུན་གྱི་གནས་སྐབས་དང་། ཐ་མ་གསུམ་དད་སོགས་ཀྱི་ཆ་ལ་བཏགས་པས་རྫས་”གུད་པ་མེད་དོ།[༡] །གཉིས་པ་ནི། འཁོར་བར་འཇུག་པ་པོའི་རྟེན་དང་དེར་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། གནས་པ་དང་བདེ་སྡུག་གི་འབྲས་བུ་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དྲུག་དང་གཉིས་དང་གཅིག་དང་ལྔ་བཞག་ལ། མྱང་འདས་སུ་ཡང་དེ་ལྟར་བཞིའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལྔ་དང་གཅིག་དང་གཅིག་ཏུ་ངེས་ཏེ། མཛོད་ལས། ཡང་ན་འཇུག་པའི་རྟེན་དང་ནི། །སྐྱེ་དང་གནས་དང་ཉེར་སྤྱོད་ལས། །བཅུ་བཞི་དེ་བཞིན་ལྡོག་པ་ལ། །དབང་པོ་རྣམས་ནི་གཞན་ཡིན་ནོ༑ ༑ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། མཛོད་ལས། མཐོང་སྒོམ་མི་སློབ་ལམ་ལ་དགུ །གསུམ་ཡིན་གསུམ་ནི་དྲི་མ་མེད། །ཅེས་འདས་ལམ་ལ་བཞག་ཅིང་ཟག་མེད་ཁོ་ནར་འཆད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཉི་སྣང་དུ་ཡང་དེ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡང་མཐོང་ལམ་གྱི་དད་སོགས་ལྔ་བདེ་བ་ཡིད་བདེ་བཏང་སྙོམས་ཡིད་དང་དགུ་ཟག་མེད་དུ་སྐྱེས་པ་ལ་མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོར་འཇོག་སྟེ་དེ་དགུ་ག་དུས་གཅིག་ཏུ་སྐྱེས་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་གཉིས་ལ་ཡང་ངོ་། །ཀུན་བཏུས་སུ། མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་གང་ཞེ་ན། སྦྱོར་བའི་ལམ་དང་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་ལ་གང་དབང་བྱེད་པའོ། །ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་གང་ཞེ་ན། མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སློབ་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་ལ་གང་དབང་བྱེད་པའོ། །ཀུན་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པའི་དབང་པོ་གང་ཞེ་ན། མི་སློབ་པའི་ལམ་ལ་གང་དབང་བྱེད་པའོ། །ཞེས་དང་པོ་སྦྱོར་ལམ་ནས་ཀྱང་བཞག་ཅིང་། འགྲེལ་པར་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་གདགས་གཞི་ལ་ཡིད་མི་བདེ་བ་བགྲངས་ནས་བཅུར་བྱེད་དོ། །ཉི་ཁྲི་ལས། དེ་ལ་མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པའི་

༡) ཞ། ༡༡༣་བ་༣་ གུད་ན་མེད་དོ།

དབང་པོ་གང་ཞེ་ན། སློབ་པའི་གང་ཟག་མངོན་པར་རྟོགས་པར་མ་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱི་དད་པའི་དབང་པོ་སྣང་བ་མེད་ཅིང་འདུལ་བར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཞེས་དང་། དེ་ལ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་གང་ཞེ་ན། སློབ་པའི་གང་ཟག་ཀུན་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་དད་པའི་དབང་པོ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་སྟེ། ཞེས་དང་། དེ་ལ་ཀུན་ཤེས་པ་བསྲུང་བའི་དབང་པོ་གང་ཞེ་ན། མི་སློབ་པའི་གང་ཟག་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དད་པའི་དབང་པོ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་སྟེ་ཞེས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོའི་དོན་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་དང་། བྱང་སེམས་མོས་སྤྱོད་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་དང་། བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བ་ཡན་ཆད་དང་། གསུམ་པ་ནི་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་ས་བཅུ་པ་པ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་འབུམ་གྱི་གནོད་འཇོམས་ཀྱིས་བཤད་དོ། །བསྡུ་བ་ལས། མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོའི་དོན་གང་ཞེ་ན། སྨྲས་པ་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་བརྩོན་པ་དགེ་བའི་ཆོས་ལ་འདུན་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་སྦྱོར་བའི་ལམ་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་པོ་ལྔའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་འདིའི་དོན་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོའི་དོན་གང་ཞེ་ན། སྨྲས་པ་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ནས་བཟུང་སྟེ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བར་དུ་དབང་པོ་ལྔའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་འདིའི་དོན་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོའི་དོན་གང་ཞེ་ན། སྨྲས་བ་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ནས་བཟུང་སྟེ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བར་དུ་དབང་པོ་ལྔའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་འདིའི་དོན་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཀུན་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པའི་དབང་པོའི་དོན་གང་ཞེ་ན། སྨྲས་པ་མི་སློབ་པའི་ལམ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཕུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་མྱང་འདན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ཀྱི་བར་དུ་དབང་པོ་ལྔའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་འདིའི་དོན་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ་ཞེས། དང་པོ་སྦྱོར་ལམ་ནས་བཞག་ཀྱང་སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔའི་བར་ལ་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་ནི་དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་དང་ཐག་རིང་ཞིང་འཇིག་རྟེན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཟག་པ་དང་བཅས་

པ་ཡིན་ལ། དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་དང་ཐག་ཉེ་ཞིང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཟག་པ་མེད་པ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ས་མཚམས་བྱེད་ཚུལ་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ཇི་ལྟར་རྣམ་པར་བཞག་ཅེ་ན། སྨྲས་པ་མོས་པས་སྤྱོད་པའི་ས་ལ་ནི་དང་པོ་རྣམ་པར་གཞག་གོ །དེ་ལས་གཞན་པ་ལྷག་པའི་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་སོགས་པའི་ས་དག་ལ་ནི་གཉིས་པའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ས་ལ་ནི་དབང་པོ་གསུམ་པ་རྣམ་པར་བཞག་པར་བལྟ་བར་བྱའོ་ནས་འཆད་པའི་ཕྱི་མའི་དགོངས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་ལ་བྱས་ནས་བྱང་སེམས་ས་བཅུ་པ་བ་ཡང་བཟུང་ན་མདོ་དང་དགོངས་པ་སྒྲིག་ནུས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འབྱུང་བ་བཞི་དང་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་གཟུགས་སོགས་དབང་པོ་དང་ཐ་མི་དད་དུ་འདུག་པ་རྣམས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཡུལ་དྲུག་གོ །བཞི་བ་ནི། བདག་འཛིན་དང་དེའི་འཁོར་བདག་གི་བར་འཛིན་པ་སྟེ་འདི་གཉིས་གཅིག་ཏུ་མཛད་དོ། །དེ་གཉིས་ལ་རྒྱལ་བློན་གྱི་སྒྲས་གསུངས་པ་ནི་བདག་དང་བདག་གི་བ་ལ་དབང་སྒྱུར་བྱེད་དང་སྒྱུར་ས་ཉ་རྟོག་པ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འདོད་པ་ན་དགག་བྱ་ཀུན་ཉོན་གྱི་དབང་པོ་བཅུ་བཞི་ཡོད་ལ། གཟུགས་ལ་དེ་ལས་ཕོ་མོའི་དང་སྡུག་བསྔལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་མེད་པས་བཅུ་དང་། གཟུགས་མེད་ན་དེ་ལས་གཟུགས་ཅན་ལྔ་དང་བདེ་བ་ཡིད་བདེ་དོར་ནས་སྲོག་ཡིད་བཏང་སྙོམས་རྣམས་ཡོད་པས་དེ་དག་འགོག་གོ །དབང་རྟེན་དང་དབང་ཡུལ་ལ་འདོད་པ་ན་ཐམས་ཅད་ཡོད་ལ་གཟུགས་ན་དྲི་རོ་གཉིས་དོར་བ་དང་། གཟུགས་མེད་ན་དབང་ཡུལ་ཆོས་གཅིག་པུ་དང་། དབང་རྟེན་ནི་མཛོད་ལས། དེར་ནི་རིས་དང་སྲོག་ལ་ཡང་། །སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་ནི་བརྟེན་པ་ཡིན། །ཞེས་རིས་མཐུན་དང་སྲོག་རྣམས་འགོག་པར་འགྲེལ་ཆེན་གཉིས་དང་རྣམ་མགྲེལ་ལས་སོ། །འོན་ཀྱང་འདི་གཉིས་ལ་བརྟེན་པ་ནི་བྱེ་སྨྲའི་འདོད་པ་ཡིན་པས་མཛོད་འགྲེལ་དུ་བཀག་གོ །བདག་དང་བདག་གི་བ་ཡང་ཁམས་གསུམ་ཆར་ན་ཡོད་དོ། །ཁ་ཅིག་ཡུལ་མི་འགོག་པར་ཡུལ་ཅན་ལ་ཞེན་པ་ཙམ་

འགོག་པར་འདོད་ཀྱང་བདག་དང་བདག་གི་བ་ལ་ནི་ཞེན་པ་ཡིན་ལ། ལྟག་མ་ལ་ནི་ཞེན་པ་དང་བཅས་ཀྱི་དབང་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་གཉིས་ཀ་འགོག་སྟེ་འབྲེལ་པ་རྣམས་སུ་ཡང་དབང་སོགས་འགོག་པར་གསུངས་པ་དང་། མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ན་ངན་སོང་བའི་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཐམས་ཅད་སྤྲངས་པར་གསུངས་པས་སོ། །བཞི་པ་ནི། ལམ་གྱི་བདེན་པ་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་ནི་བཞི་ཡིན་ནོ༎ ༎དེ་དག་གང་ན་སྲིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་འཁོར་གསུམ་དང་བྲལ་བར་རྟོགས་པས་སེར་སྣ་དང་འཆལ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་ལ་སྤང་བྱར་དང་པོར་ཞེན་པ་སྦྱོར་བ་དང་རྒྱུན་དུ་ཞེན་པ་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བའི་གནས་པ་སེར་སྣ་སོགས་སོ་སོ་ལ་སོ་སོར་བཀག་པའི་ཆོས་བཟོད་ནི། དེ་སྲིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་ཅིང་སེར་སྣའི་གཏམ་གྱི་སྦྱོར་བ་དང་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བར་མི་གནས་སོ་ཞེས་སོ། །སེར་སྣ་ནས་ཤེས་འཆལ་གྱི་གཏམ་གྱི་སྦྱོར་བ་གཉིས་བཀག་པར་བསྟན་པས་ནི་ཆོས་བཟོད་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པས་ཉོན་མོངས་པའི་བྲལ་རྒྱུར་བསྟན་ཏོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་ཞིང་སྐྱེ་འགག་དང་ཀུན་བྱང་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པར་མཐོང་བས་རྟོགས་པའི་ཆོས་བྱང་ཆུབ་བམ་ཕྱིར་ལྡོག་མི་ལྡོག་གི་ཆོས་ཆེན་པོ་ལྟ་ཞིག་རྡུལ་ཙམ་ཡང་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཤེས་ནི། འདི་སྙམ་དུ་བདག་ནི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའམ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་ཡང་མི་བྱེད་དེ་ཐེ་ཚོམ་ཡང་མི་སྐྱེ་ཞིང་རང་གི་ས་ལ་དོགས་པ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་དེ་ལྟར་དེས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་དང་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཆུང་ངུ་རྡུལ་ཙམ་ཡང་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །རང་གི་ས་ལ་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་མངོན་པར་ཡིད་ཆེས་པ་ཐོབ་པས་གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་སྐྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རང་གི་ས་གསུམ་ལ་ས་བརྒྱད་པ་སོགས་ངེས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པའི་རྗེས་བཟོད་ནི། རང་གི་ས་ལ་དོགས་མེད་རྟག་ཏུ་རི་རབ་འདྲ། །ཞེས་སོ། །ས་གསུམ་ནི་ཡང་ན་བྲལ་བ་དང་བྲལ་བའི་ཐོབ་པ་དང་རྣམ་མཁྱེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གསུམ་མོ། །ཞེས་ཏེ། དེ་དག་ནི་བར་ཆད་མེད་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཁྱད་པར

ལམ་ལ་འཆད་དོ། །ཤཱནྟི་པས་ཆོས་སྐྱེ་མེད་དང་རྗོགས་བྱང་ཐོབ་པར་བྱ་བ་དང་ཐེག་ཆེན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པ་ཉིད་དེ་གནས་གསུམ་ནི་ས་གསུམ་མོ་ཞེས་སོ། །མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཐེག་ཆེན་ལ་གཞོལ་ཞིང་ཕྱུལ་དུ་བྱུང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་བརྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་མཁྱེན་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་དུ་ལུས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་དང་མཐའ་དག་གཏོང་བའི་བདག་དང་སྲོག་གཏོང་བའི་རྗེས་ཤེས་ནི། །ཆོས་ཕྱིར་སྲོག་ཀྱང་འདོར་ཞིང་རྣལ་འབྱོར་རབ་ཏུ་བརྩོན། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། མཐོང་ལམ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་མཚན་ཉིད་དག་ཡིན་ནོ། །འདིར་ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་རྟགས་སུ་འགྲོ་རྒྱུ་གང་ཞེ་ན། གཟུང་འཛིན་དུ་སྣང་ཡང་དེར་མངོན་པར་མ་ཞེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པས་དག་པ་མཉམ་གཞག་ལས་ལངས་རྗེས་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་བསྡུས་པས་འཇིག་རྟེན་པ་མཉམ་གཞག་རང་དང་དམིགས་རྣམ་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་གང་ཟག་གཞན་གྱི་རྟོགས་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ལུས་ངག་གི་ཐ་སྙད་བཅུ་དྲུག་པོའོ། །འོ་ན་དེ་འདྲའི་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་ཅེས་མཉམ་གཞག་གི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་རྟགས་སུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། བཟོད་པ་དང་ཤེས་པས་བསྡུས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་པོ་འདི་རྣམས་ཡང་དག་པ་རྗོགས་པར་ཐོབ་པ་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་འདུ་ཤེས་ལྡོག་པ་དང་སོགས་པས་ཆོས་ཀྱི་དོན་དུ་སྲོག་གཏོང་བའི་བར་གྱི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་འབྲས་བུ་ལ་རྒྱུ་མིང་གིས་བཏགས་པའོ། །བཟོད་ཤེས་བཅུ་དྲུག་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། བདེན་བཞི་རེ་རེ་ལ་ཡུལ་ཅན་སྐད་ཅིག་མ་བཞི་བཞིར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ནའོ། །འདི་ནི་ཀྲང་པ་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱི་འགྲེལ་པའོ། །དེ་ལྟར་རྗེས་ཀྱི་ཀུན་སྤྱོད་བཅུ་དྲུག་ལ་མཉམ་གཞག་གི་ཡེ་ཤེས་བཅུ་དྲུག་གི་མིང་གིས་ཉེ་བར་བཏགས་ནས་རྟགས་སུ་བཤད་པའི་ཆོས་གསུམ་ལས། འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། འདྲ་འབྲེལ་གཉིས་ལས་འབྲེལ་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་པ་སྟེ་མཉམ་གཞག་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་སོ། །བཏགས་པའི་དགོས་པ་ནི། རྣལ་འབྱོར་པ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ངག་གི་ཐ་སྙད་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཉམ་གཞག་གི་རྟོགས་པ་དང་མཐུན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་གཉིས་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་ངེས་སམ་ཞེ་ན། དཔྱུང་བཟང་གིས་

ཞུས་པ་ལས། གང་གི་རང་བཞིན་ཆགས་སྡང་དང་བྲལ་ཡང་། །ཆགས་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་པ་ལྟར་སྟོན་དང་། །གདུག་པ་འདུལ་ཕྱིར་ཁྲོ་ལ་ཁྲོར་སྟོན་པ། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་གནས་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཆགས་སྡང་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་འགའ་ཞིག་གདུལ་བའི་དགོས་པའི་དབང་ངམ་ཆེད་དུ་མི་མཐུན་པར་སྟོན་པ་ནི་མ་གཏོགས་པ་གཞན་ཐམས་ཅད་དུ་ངེས་སོ། །དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་ནི། རྗེས་ཐོབ་ལ་ཡེ་ཤེས་བཅུ་དྲུག་གི་མིང་གིས་ཉེ་བར་བཏགས་ནས་རྗེས་ཐོབ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པའི་མཉམ་གཞག་དངོས་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡིན་ན། མཐོང་ལམ་པའི་མཉམ་གཞག་ནི་ཇི་ལྟར་ན་གང་ཟག་གཞན་ངོར་མཐོང་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་ཏུ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་དམ་རྟགས་དག་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མཐོང་ལམ་པའི་མཉམ་གཞག་དངོས་ཡིན་པས་སོ། །ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། རྣལ་འབྱོར་པ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་བཟོད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་རྣམས་རྣལ་འབྱོར་པ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་གི་གཞན་གྱིས་མི་རིག་པས་སོ། །དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་དོན་བཟོད་ཤེས་བཅུ་དྲུག་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟར་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་དངོས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ནི་མི་བྱ་སྟེ། བཟོད་ཤེས་བཅུ་དྲུག་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ཡིན་མིན་རྟོད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་སོ། །འདིར་ཁ་ཅིག་རྗེས་ཐོབ་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པས་གཞན་གྱིས་མི་རིག་པའི་ཕྱིར་རྗེས་ཐོབ་ཀྱིས་སྐྱེད་པའི་ལུས་ངག་ལ་བྱའོ་ཞེས་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། སློབ་དཔོན་འདི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པ་ཡིན་པས་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རྗེས་ཀྱི་ལུས་ངག་ཏུ་སྣང་བའི་རྣམ་རིག་ཉིད་ལ་བྱའོ། །རྒྱན་སྣང་དུ་ནི། མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་མཐོང་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་དོན་བསྡུས་ནས་དེའི་རྗེས་ལ་ཇི་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་སྐད་ཅིག་མ་རྣམས་གཞན་དག་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་དག་ཡིན་ཞེ་ན། བརྗོད་པ་གང་གི་ཕྱིར་བཟོད་པ་དང་ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པར་མངོན་པར་མ་ཞེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དག་པ་འཛིག་རྟེན་པ་རྗེས་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་འདུ་ཤེས་

ལྡོག་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཡུལ་རང་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ནི་སེམས་ཅན་འདུལ་བའི་དགོས་པའི་དབང་མ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་མཚན་ཉིད་འདི་དག་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །འདིར་རྟོགས་དཀར་བཟོད་ལེཤ་བཅུ་དྲུག་དག་པ་འཇིག་རྟེན་པར་བཤད་པ་དང་ཐམས་ཅད་དུ་རྟོགས་པ་དང་མཐུན་པ་ལ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ཡང་དེར་འཆད་པ་དང་། ཚིག་གསལ་ལས་བཏགས་པའི་དགོས་པའི་གཞུང་རང་དང་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་ལ་རྩོད་པའི་ལན་དུ་བྱེད་པ་རྣམས་འཐྲུལ་བའོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མདོར་བསྟན་དང་བསྟུན་ན་མཐོང་ལམ་པའི་རྟགས་དེའི་འོག་ཏུ་སྒོམ་ལམ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཞར་བྱུང་དང་། དངུས་མའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྒོམ་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར། ཁྱད་གཞི་སྒོམ་ལམ། དེའི་རབ་དབྱེའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་རྟགས་ཉིད་འཆད་དམ་ཞེ་ན། སྒོམ་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་གསུངས་སོ། །དེ་མི་རིགས་ཏེ། རྟགས་ཉིད་འཆད་པ་མདོར་བསྟན་དང་མཐུན་པས་ཤེ་ན། མདོར་བསྟན་དང་བསྟུན་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ལས་ཏེ་ཡིན་ཀྱང་རེ་ཞིག་ཁྱད་པར་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་ལུགས་རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཁྱད་པར་དང་ནི་ཁྱད་པར་གཞི། །འབྲེལ་དང་འཇིག་རྟེན་གཞུང་ལུགས་ནི། །བཟུང་ནས་དེ་དག་བསྡོམས་བྱས་ཏེ། །དེ་ལྟར་རྟགས་ཀྱི་གཞན་དུ་མིན། །དཔེར་དབྱུག་ཅན་བཞིན། ཞེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་ཆོས་དབྱུག་པ་བློས་མ་བཟུང་བར་ཁྱད་པར་ཅན་དབྱུག་པ་ཅན་འཛིན་པའི་བློ་མི་སྐྱེའོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཁྱད་པར་ཅན་ངེས་པ་ཁྱད་པར་ངེས་པ་ལ་ལྟོས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཀཪང་པ་དང་པོས་ཟབ་པ་སྒོམ་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། གཉིས་པས་ཟབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་དང་། གསུམ་པ་དང་བཞི་པས་ཟབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་བསྟན་ཏེ། བྱང་ཆེན་ཕྱིན་དྲུག་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ་གང་ལ་གནས་ཤིང་དྲན་ཉེ་བཞི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བགྱིད་པ་དང་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་

བགྲོད་པའི་གནས་ཟབ་མོ་ཟབ་མོ་རྣམས་ལེགས་པར་བསྟན་ཏུ་གསོལ། ཞེས་པ་དང་། ཟབ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་བླ་དྭགས་སོ། །ཞེས་སོགས་དང་། གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ལ་གཟུགས་ཀྱང་མེད་གཟུགས་ལས་གྱུད་ན་ཡང་དེ་བཞིན་ཉིད་མེད་དེ་གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་དེ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་དྲན་ཉེ་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་རྫོགས་པར་བགྲོད་པར་གསུངས་པ་ནི་སྒོམ་ལམ་རྟོགས་པ་མ་ལུས་པ་རྫོགས་པའི་རྒྱུ་ཉིད་དང་གནས་ཀྱིས་ནི་དེ་རྒྱུན་ལྡན་དང་ཟབ་མོ་ལན་གཉིས་ཀྱིས་ནི་སྒོམ་པ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་གོམས་པར་བྱེད་པར་བསྟན་ཏོ། །མཐོང་ལམ་ནི་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ལ་སྒོམ་ལམ་ནི་གཙོ་བོར་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོར་ཟབ་མོའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་སྟེ་འདི་ཆེས་གོམས་པས་ས་བརྒྱད་པའི་ཚེ་ཞི་བ་ལས་སློང་བར་མཛད་དོ་ཞེས་འཆད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། ཟབ་པ་སྒོམ་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་དུ་བསྟན་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་སྒོམ་ལམ་ཟབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཟབ་མོ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཟབ་པའི་ངོ་བོ་ནི། ཟབ་པ་དེ་དག་གང་ན་སྟོང་པ་ཉིད་དང་སོགས་པས་མཚན་མེད་སྨོན་མེད་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་སྐྱེ་མེད་འགག་མེད་ཆགས་བྲལ་འགོག་པ་ཞི་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་མཐའོ། །ཟབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། སྟོང་ཉིད་སོགས་བཅུ་གཅིག་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཟབ་མོ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་སྐུར་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་ལས་གྲོལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །རྟགས་གྲུབ་སྟེ། སྟོང་ཉིད་སོགས་ལ་ཡང་དོན་དམ་པར་གཟུགས་མེད་ལ་སྟོང་ཉིད་སོགས་གཟུགས་ལས་གཞན་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་སྟེ། དོན་དམ་པར་མེད་པ་དེ་ཐ་སྙད་དུ་གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ཉིད་ནི་རིགས་ཏེ། མེད་པ་དང་མ་ཡིན་པ་ལ་དེ་ལས་བཟློག་པ་སྒྲོ་འདོགས་དང་ཡོད་པ་དང་ཡིན་པ་ལ་དེ་ལས་བཟློག་པ་སྐུར་འདེབས་ཡིན་པས་སོ། །ཡང་གཉིས་ནི་ཕན་ཚུན་བསྡུ་བའོ། །གཟུགས་ནི་མཚོན་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྔར་གྱི་དེ་ལྟར་སྒོམ་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་བྱེད་ཆོས་བསྟན་ནས་ཁྱད་པར་གྱི་གཞི་སྒོམ་ལམ་རང་གི་ངོ་བོ་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒོམ་པའི་ལམ་

ཡིན་ནོ། །གང་ན་ཐོས་པའི་དོན་ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པ་བཞིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་པ་དང་། བསམས་པའི་དོན་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་པའི་ཞི་གནས་དགུས་ཡང་ཡང་འཇུལ་བ་དང་། དོན་དགུ་པོ་དེ་འབྱེད་པ་དང་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་དང་། ཡོངས་སུ་དཔྱོད་པའི་ལྷག་མཐོང་བཞིས་ཡང་ཡང་ངེས་པར་རྟོག་པ་ནིའོ། །སྦྱོར་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་གང་ན་ངེས་ནས་ལའི་བར་ཏེ་དེ་དག་དང་དེ་དག་གི་རྟེན་སྟོང་ཉིད་སོགས་སོ། །འོ་ན་སྦྱོར་ལམ་དེའི་ཡུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། སྦྱོར་ལམ་དེ་ནི་རྒྱུན་ཆགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་སྔ་མ་རྣམས་ཕྱི་མས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པས་མི་འགལ་ཞེས་འོག་གི་དེ་ནི་རྒྱུན་ཆགས་ཞེས་པ་འདིར་བླངས་ནས་འཆད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྦྱོར་བའི་ལམ་རྒྱུན་ཆགས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ན་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་གཉིས་ལ་ཡང་སྦྱར་བ་ནིའོ། །དག་གམ་ཞེས་པ་གདམ་ང་ཅན་ཡིན་པས་ཡང་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྦྱོར་བ་ལས་བྱུང་བའི་དེའི་དུས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་གཉིས་ལ་ཡང་སྦྱར་བ་ནིའོ། །ཡུལ་གང་ལ་སེམས་སོགས་བྱེད་ཅེ་ན། ངེས་ལག་དང་སོགས་པས་མཐོང་ལམ་དང་སྒོམ་ལམ་གསུམ་གྱིས་ངེས་པར་མཐོང་བའི་དོན་ལ་སྟེ། མདོར་ན་དེ་གསུམ་དུ་སྣང་དམིགས་རྣམ་ཇི་ལྟར་སྦྱོང་བ་ཉིད་འདིར་ཡང་འདྲིས་པར་བྱེད་པའོ། །སྦྱོར་ལམ་སྦྱོར་ལམ་གྱི་ཡང་ཡུལ་དུ་རུང་བ་ནི་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་ཡོད་པས་སོ། །དེས་ན་ཡང་དང་ཡང་ཞེས་པ་རྒྱུན་ལྡན་དུ་བསྟན་ལ་སེམས་འཇལ་ངེས་རྟོག་གིས་སྦྱོར་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་བསྟན་ཏེ། བྱང་ཆེན་ཡུམ་ལས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་བཞིན་བདག་གིས་འདི་ལྟར་གནས་པར་བྱའོ། །ཡུམ་ལས་ཇི་ལྟར་ཉེ་བར་གནས་པ་བཞིན་བདག་གིས་འདི་ལྟར་བསླབ་པར་བྱའོ། །ཡུམ་ལས་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་བཞིན་བདག་གིས་འདི་ལྟར་བསླབ་པར་བྱའོ། །ཡུམ་ལས་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་བཞིན་བདག་གིས་འདི་ལྟར་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ་སྙམ་པས་ཡུམ་དང་ལྡན་པའི་གནས་ཟབ་མོ་ཟབ་མོ་འདི་དག་ལ་སེམས་པར་འགྱུར་འཇལ་བར་འགྱུར་ངེས་པར་རྟོག་པར་འགྱུར་ན་ཞེས་ཏེ་བྱའོ་ཞེས་པའི་ཚིག་གསུམ་གྱིས་ནི་ཡུལ་གསུམ་བསྟན་ཏོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དབྱེ་བ་དངོས་དང་། ཕྱེ་བ་ལ་རྩོད་སྤང་ངོ་། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཁྱད་གཞི་དེ་ལ་གྲངས་ཀྱི་རྣམ་པ་དུ་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། གཉིས་པ་ནི། སྒོམ་ལམ་དེ་ནི་དབྱེ་གཞིའོ། །རྣམ་པ་དགུར་བཞེད་དོ་ཞེས་པ་ནི་དབྱེ་ངོའོ། །རྩ་བའི་དབྱེ་བ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་རྣམས་རེ་རེ་ཞིང་ཆུང་ངུའི་ཆུང་སོགས་སུ་དབྱེ་བ་ཡིས་གྲངས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐ་དད་པ་དགུར་ཡོད་པས་ཞེས་པ་ནི་འབྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དེ་ལྟར་དགུར་དབྱེར་ཡོད་པ་ཡང་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གཉིས་སུ་རྒྱུན་ཆགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤཱཀྟིས་རྩ་བའི་ཡང་སྒྲས་སྤང་བྱ་དགུ་སྤྱད་པར་བཤད་པས་རྒྱ་དཔེ་ལ་དེ་ཡོད་པར་སྣང་ངོ་ཉི་སྣང་གིས་སྤང་བྱ་ལ་ཡང་གཞུང་དེ་འདོན་པ་སྲོལ། །འདིར་སྤང་བྱ་དང་གཉེན་པོ་དགུའི་མདོ་སྦྱར་ནས་སྤང་བྱ་དགུ་པ་གཉེན་པོ་ཐ་མའི་ཤུགས་ལ་བསྟན་པར་བཞེད་དོ༑ ༑གསུམ་པ་ནི། སྒོམ་པའི་ལམ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གང་ན། སྔར་བཤད་པའི་སྒོམ་ལམ་རྣམ་པ་དགུ་པོའོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི། རྟེན་འདོད་པ་དང་སོགས་པས་སྲིད་རྩེའི་བར་གྱི་ས་དགུ་དག་ཏུ་སྒོམ་སྤང་གི་གཉེན་པོར་གྲངས་མེད་གཉིས་སུ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་སྲིད་རྩེ་དང་འདོད་པ་མི་གསལ་བ་དང་གཡེང་བ་ཆེ་བས་ཐེག་ཆེན་སྒོམ་ལམ་གྱི་རྟེན་དུ་མི་རུང་ཞེ་ན། བྱང་སེམས་རྣམས་སྐྱོན་ཡང་ཡོན་ཏན་དུ་འདྲེན་པའི་ཐབས་མཁས་པ་ཆེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་བསྟེན་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ། །དགུར་ཇི་ལྟར་ཕྱེ་ན། སྒོམ་སྤང་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོའི་དབྱེ་བ་ལས་སྤང་བྱ་དགུའི་གཉེན་པོར་གྲངས་བཞིན་དུ་སྒོམ་ལམ་དགུར་ཕྱེ་བའོ། །གྲངས་བཞིན་དུ་ཞེས་པ་སྒོམ་ལམ་དགུ་དང་ས་དགུ་རིམ་པ་བཞིན་སྦྱོར་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། ས་གཉིས་པ་དང་བཅུ་པ་ལ་རིམ་པ་ལྟར་འདོད་པ་དང་སྲིད་རྩེར་ངེས་པ་མེད་པས་སོ། །ཤེར་སྒྲོན་དུ་ས་དགུ་སྤང་བྱའི་རྟེན་དུ་འཆད་ཀྱང་རྒྱན་སྣང་དང་འདི་གཉིས་ཀྱི་དོན་མ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་སྒོ་ནས་རྣམ་རྟོག་གི་གཉེན་པོ་བྱེད་ན། ཆོས་རྣམས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྒོ་ནས་སོ། །ཡང་ན་དེ་དག་དོན་དམ་པར་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པས་དབྱེ་བ་མི་རུང་ཞེ་ན། དོན་དམ་པར་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཏེ་དེ་ཡིན་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་སྤང་གཉེན་གྱི་བྱེད་པ་ཡོད་པས་དེའི་ངོར་འབྱེད་དོ་ཞེས་སྦྱར་རོ། །སྤང་བྱ་དགུའི་གཉེན་པོར་

གྲངས་བཞིན་དུ་ཕྱེ་ཚུལ་ནི། སྒོམ་སྤང་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྒྱ་བའི་དབྱེ་བ་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་དུ་རྣམས་རེ་རེ་ཞིང་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་དུའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཐ་དད་པ་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་སྤང་བྱ་དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་སྒོམ་ལམ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱང་རེ་རེ་ཞིང་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཐ་དད་པ་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་དེ་ལྟར་ནའོ། །

འདི་ལ་གཉིས་ལས། སྤང་གཉེན་གྱི་རིམ་པ་ལ་རྩོད་སྤང་ནི། གཉེན་པོ་ཆུང་རིམ་ནས་སྐྱེས་པས་སྤང་བྱ་ཆེ་རིམ་ནས་འགོག་པ་མི་འཐད་དེ། སྤང་བྱ་ཆུང་དུ་ལ་གཉེན་པོ་ཆེན་པོ་མི་དགོས་ལ་ཆེན་པོ་ལ་ཆུང་དུ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་རྡེའུ་ནི་མཇུབ་མོ་རེས་ཀྱང་འདོར་ནུས་ལ་རི་ལ་ནི་དེ་ལྟ་མིན་པ་བཞིན་ཞེ་ན། སྤང་དཀའ་སླ་ལ་ཆེ་ཆུང་དུ་འཇོག་ན་དེ་ལྟ་ཡིན་ཀྱང་འདིར་ནི་དྲི་མ་ཕྲ་རགས་ལ་ཆུང་བ་དང་ཆེ་བར་འཇོག་ལ་དེ་ལ་ནི་རིམ་པ་དེ་མི་འཐད་པ་མེད་དེ། ཁྲུས་མཁན་གྱིས་གོས་ཀྱི་དྲི་མ་རགས་པ་སྔོན་ལ་བསལ་ནས་ཕྲ་བ་རྗེས་སུ་བསལ་བ་དང་། མུན་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོའི་རགས་པ་ནི་སྣང་བ་ཆུང་དུ་སྒྲོན་འོད་ཀྱིས་ཀྱང་སེལ་ལ། མུན་པ་ཆུང་དུ་ཕྲ་བ་འགའ་ཞིག་ནི་སྣང་བ་ཆེན་པོ་ཉི་འོད་ལྟ་བུས་སེལ་དགོས་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དཔེས་རྩོད་པ་དེ་སྤངས་སོ། །དེ་ཡང་དཀར་ཕྱོགས་སྟོབས་དང་ལྡན་ན་ནག་ཕྱོགས་ཉམ་ཆུང་བས་ཡིན་ནོ། །སྤང་བྱའི་ངོ་བོ་ལ་རྩོད་སྤང་ནི༑ སྒོམ་སྤང་ལ་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱང་ཡོད་ན་ཅིའི་ཕྱིར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོར་འཇོག་ཀྱི་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་མིན་ཞེ་ན། འདི་ནི་བཏགས་ཞིང་བརྟག་པ་མཚུངས་པའམ་ཡང་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ་ཞེས་རྒྱན་འགྲེལ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རྟོག་པར་འདུས་སོ། །དེ་ཡང་སྒྲིབ་གཉིས་མཚན་ཉིད་གཅིག་ཏུ་སྟོན་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། ཤེས་སྒྲིབ་རྣམ་རྟོག་ཙམ་ཡིན་པས་དེ་སྤངས་པའི་ཞོར་ལ་ཅིག་ཤོས་ཀྱང་སྤོང་བ་ལ་དགོངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གཉེན་པོའི་གྲངས་ངེས་དང་། བྱེད་པ་ལ་རྩོད་སྤང་ངོ་། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སྒོམ་ལམ་གྱི་བྱེ་བྲག་དབྱེ་བ་ནི་གྲངས་རྣམ་པ་དགུ་ལས་མང་བ་མ་ཡིན་ནམ་སྙེ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་གསུམ་པོ་དེ་དང་དེ་ལས་སྒོམ་ལམ་གྱི་

རྣམ་པ་རེ་རེའི་དབང་དུ་མཛད་དེ་བསོད་ནམས་གྲངས་མེད་གཞལ་མེད་ཚད་མེད་གསུམ་སྐྱེ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། འབྲས་བུའི་མང་ཉུང་རྒྱུའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པས་སོ། །རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་བྱང་ཆེན་ཡུམ་དང་མ་བྲལ་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་གྲངས་མེད་གཞལ་མེད་ཚད་མེད་པའི་བསོད་ནམས་འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྒོམ་ལམ་དགུའི་ཡུལ་དང་མ་བྲལ་བ་ལ་དེ་ལྟར་སྐྱེ་བར་གསུངས་པས་སོ། །འདོད་ན། རྣམ་པ་དགུར་བཞེད་དོ་ཞེས་ཇི་ལྟར་ན་གྲངས་རྣམ་པ་དགུ་ཞེས་བྱ་སྟེ་དེར་མ་ངེས་ཤེ་ན།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཀྱང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཉི་སྣང་དུ་རྟོད་པ་དང་ཕྱི་མ་གཉིས་ལན་དུ་མཛད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ལེ་བརྒྱད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ཤེར་སྒྲོན་ཤཱནྟི་ཟླ་འོད་རྣམས་སུ་ཡང་དེ་ལྟར་རོ། །འགྲེལ་པ་གཉིས་དང་དེའི་རྗེས་འབྲངས་རྣམས་དང་རང་གིར་གྱིས་རྟོད་པ་ཁོང་ནས་བཏོན་ཏེ་བཞི་ག་ལན་དུ་མཛད་དོ། །དེ་ལ་སྒོམ་ལམ་ཐ་མར་གྲངས་མེད་སོགས་གསུམ་སྐྱེ་བར་གསུངས་པ་ལ་དེ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་མི་འདྲ་བ་ཞུས་པའི་ལན་དུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒྲོ་བཏགས་འགོག་པའི་སྒོ་ནས་མི་འདྲ་བ་གསུངས་པ་ནི། རབ་འབྱོར་གྲངས་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཁམས་སམ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཁམས་སུ་བགྲང་བར་ཉེ་བར་མི་འགྲོ་བའོ། །གཞལ་དུ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དུས་གསུམ་ལ་ཚད་མི་དམིགས་པའོ། །ཚད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་ཟག་གི་རྣམ་པ་གཞན་གང་གིས་ཀྱང་ཚད་བཟུང་བར་མི་ནུས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གཟུགས་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་རྣམ་གྲངས་ཡོད་དམ་ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ་ཡོད་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་དང་། གང་གིས་དེ་ལྟར་འགྱུར་བའི་རྣམ་གྲངས་དེ་ཞུས་པའི་ལན་དུ་སྟོང་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ལ། སྟོང་པ་ཉིད་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་མི་བས་ཏེ་གྲངས་མ་མཆིས་པ་ཡང་དེ་ལགས། ཚད་མ་མཆིས་པ་ཡང་དེ་ལགས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཟད་པ་མི་དམིགས། གྲངས་ཀྱང་མི་དམིགས། གཞལ་བ་ཡང་མི་དམིགས། ཚད་ཀྱང་མི་དམིགས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བས་ན་ཆོས་དེ་དག་ལ་དོན་ནམ་ཡི་གེ་ཐ་དད་དུ་བཀྲི་བ་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་སྟོང་ཉིད་ལ་དབྱེ་

བ་མེད་པས་དེ་ལ་དོན་དམ་པར་གྲངས་མེད་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མེད་པས། དོན་དང་ཡི་གེའི་སྒོ་ནས་ཐ་དད་དུ་བརྟག་པར་མི་ནུས་པར་བཅད་པ་དེ་བསྡུས་པ་ནི། གྲངས་མེད་ནས་བཟོད་མ་ཡིན་གྱི་བར་ཏེ།། སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་གྲངས་མེད་སོགས་སུ་བརྗོད་ན་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་བརྗོད་པ་འགལ་སྙམ་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་དེ་དེ་བཞིན་ནོ་དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། ཆོས་དེ་དག་ལ་དོན་ནམ་ཡི་གེས་ཐ་དད་དུ་བྱ་བ་མི་དམིགས་སོ། །རབ་འབྱོར་འོན་ཀྱང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དོན་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མི་ཟད་པ་ཞེས་བྱ་བའམ་གྲངས་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའམ་གཞལ་དུ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའམ་ཚད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའམ་སྟོང་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་མངོན་པར་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་མཐུན་གྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟོད་པ་ཁས་བླངས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་ལན་གདབ་པ་སྟེ། དོན་དམ་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་དོན་གསུམ་མེད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་འཛིན་པ་གཅོད་པའི་སྒོ་ནས་ཚིག་གསུམ་བརྗོད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་ལ་ནི་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་ངོ་བོ་ཡང་མེད་ན་སྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་དོན་གསུམ་ཐ་དད་པ་ལྟ་ག་ལ་ཡོད་ཅེས་པ་བསྡུས་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ནས་བཞེད་ཀྱི་བར་ཏེ། སྒྲོ་བཏགས་སེལ་བའི་དགོས་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་གསུམ་དུ་གསུངས་ཤིང་དེ་བཞིན་དུ་སྟོང་ཉིད་ལ་ཞེན་པ་འགོག་པའི་ཚིག་སྟོང་ཉིད་མཚན་མེད་ཅེས་སོགས་གཞན་ཡང་གསུངས་ཞེས་པའོ། །དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྫོག་ཆེན་པོའི་བཞེད་པ་སྟེ་མདོ་དང་ཉི་སྣང་གི་བཞེད་པའོ། །བསྟན་པ་ཞེས་པ་ནི་སྟོན་པར་བྱེད་པ་པོ་སྟེང་རྗེའོ། །དེའི་རྒྱུ་མཐུན་ནི་མི་ཟད་པ་དང་གྲངས་མེད་སོགས་བཤད་པའི་གསུང་རབ་སྟེ་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་སོ། །དེས་ན་བསྟན་པའི་རྒྱུ་མཐུན་ཞེས་སྨྲར་ཏེ་དོན་དམ་པར་བརྗོད་དུ་མེད་ཀྱང་རྣམ་བཅད་ཐ་དད་ལ་ལྟོས་ནས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བརྗོད་པའོ་ཞེས་ཤཱཀྱ་བཞེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། སློབ་དཔོན་གྱིས་བརྒྱད་ས་དང་རྟོད་པའི་ངོ་བོ་རྣམས་མདོའི་ཚིག་ཇི་བཞིན་ལ་འབྲེལ་བསྒྲིགས་པ་ནི་ལེ་བརྒྱད་མར་བཀོད་ལ་འདིར་ཤང་པ་བཞི་ག་ལན་དུ་མཛད་པ་ནི་བསྟན་བཅོས་ལས་སྒོམ་ལམ་དགུར་གྲངས་ངེས་པར་མཛད་ཅིང་མདོ་ལས་དེ་དག་རེ་རེ་ལ་ཡང་བསོད་ནམས་གསུམ་གསུམ་སྐྱེ་བར་གསུངས་

པ་ན། འབྲས་བུའི་གྲངས་བཞིན་དུ་རྒྱུ་ཡང་འགྱུར་དགོས་པས་དེ་གཉིས་འགལ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་སྐྱེ་ལ། དོགས་པ་དེ་ལ་འདི་བཞི་ག་ལན་དུ་འགྲོ་བ་ལ་དགོངས་ནས་བསྟན་བཅོས་ལ་ཡང་དོགས་པ་བཅད་དོ།།འདིར་བདེན་གཉིས་སུ་བཤད་པ་དེ་སྒོམ་པ་བྲལ་མ་བྲལ་དབྱེ་མ་པ་ལ་གྲགས་པའམ། རྟོག་གེ་ལ་གྲགས་པའི་རྫས་རང་མཚན་དང་ལྡོག་པ་སྤྱི་མཚན་ལ་བྱེད་ཅེ་ན། བྱང་ཡེས་ལུགས་གཉིས་ཀ་མཛད་ཅིང་དེ་ཡང་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དང་ཁྱུང་གི་བཞེད་པ་ཕྱི་མ་དང་འབྲེའི་བཞེད་པ་སྔ་མར་གྲགས་ཤིང་དཔལ་ལྡན་ཆ་པ་རིགས་རལ་ཡང་ཕྱི་མ་བཞེད་དོ། །ཚིག་གསལ་ལས་ཀྱང་དངོས་པོ་གཅིག་ཀྱང་རིགས་མཐུན་རིགས་མི་མཐུན་དུ་མ་ལས་ལོག་པའི་ལྡོག་པ་དུ་མ་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་བྱས་ནས་མཚན་ཉིད་དེ་མཚན་ཉིད་རྣལ་མའི་གོ་མི་ཆོད་པ་སློབ་དཔོན་ཡང་བཞེད་པའི་ཤེས་བྱེད་ལ་རྐང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་འདི་དྲངས་པས་ལུགས་ཕྱི་མ་བཞེད་པར་གསལ་ལོ༑ ༑འགྲེལ་པ་གཉིས་ལྟར་ན་དེ་ཉིད་གཞུང་གི་དོན་ཡིན་ཏེ། རྒྱན་སྣང་དུ་ལྡོག་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཉེ་བར་སྐྱེད་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་དོན་གཅིག་ལ་རབ་ཏུ་སྦྱར་བ་ཡིན་པ་དེ་བས་ན་དོན་དམ་པར་ཇི་སྐད་དུ་བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་སྒོམ་པའི་ལམ་ཐ་དད་དུ་བྱ་བར་བཟོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ༑ ༑སྒོམ་ལམ་གྱིས་སྐྱེད་པའི་བསོད་ནམས་སྣ་ཚོགས་པ་དེ་རྫས་གཅིག་ཉིད་ལྡོག་པ་ལ་ལྟོས་ནས་རབ་ཏུ་སྦྱར་བ་དེ་དོན་དམ་དུ་དབྱེ་བ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་གསུངས་པས་སོ། །གཞན་ཡང་ཁྱེད་ཀྱི་ལྟར་ན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ལམ་ཆུང་ངུའི་འབྲས་བུ་གསུམ་པོ་དེ་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་ནམ་མིན། ཡིན་ན་གཞུང་ལས་ལྡོག་པ་ལ་ལྟོས་ནས་བཞག་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལ། མིན་ན་དེ་དག་རྫས་ཐ་དད་འགོག་པ་ལ་དོན་དམ་པ་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་བ་དོན་མེད་དེ། ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རྫས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པས་སོ། །དེས་ན་ཕྱོགས་སྔའི་བསམ་པ་ནི་ལམ་ཆུང་ངུ་ལྔ་བུའི་འབྲས་བུར་གསུངས་པའི་བསོད་ནམས་གསུམ་པོ་དེ་རྫས་ཐ་དད་དུ་བསམས་ནས་དེ་ལྟར་ན་དེ་སྐྱེད་པའི་ལམ་དེ་ཡང་རྫས་གསུམ་དུ་འགྱུར་བས་དགུ་ལས་མང་བའི་ཕྱིར་དགུར་ངེས་པ་འཇིག་གོ་སྙམ་པ་སྙེ་གྲངས་ངེས་རིགས་ལ་བྱེད་པ་མ་ཤེས་པར་རྫས་ལ་བྱེད་སྙམ་པའོ། །འདིའི་བརྒལ་ལན་ནི་ཁོའི་བསམ་པ་ལྟར་ཡིན་དུ་ཆུག་ཀྱང

གྲངས་ངེས་མི་འཐིག་སྟེ་ལམ་ཆུང་ངུ་རྫས་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་སྒོམ་ལམ་ཆུང་ངུར་རིགས་གཅིག་པས་སོ། །འདི་སློབ་དཔོན་གྱིས་དགོངས་མོད་འོན་ཀྱང་རྫས་ཐ་དད་གསུམ་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་ནི། ཁོས་དེ་གྲངས་མ་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་གཟུང་ལ་རྒྱུ་མཚན་དེ་ལོག་ན་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྲངས་མ་ངེས་པར་འཛིན་པ་ཡང་ལྡོག་པ་ལ་དགོངས་ནས་མཛད་ལ་ཤུགས་ཀྱིས་ཀྱང་གོ་ནུས་ཏེ། འབྲས་བུ་བསོད་ནམས་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པ་དུ་མ་ཡང་རྫས་གཅིག་ཏུ་གོ་བ་ན་རྒྱུ་སྒོམ་ལམ་རྫས་དུ་མ་ཡང་རིགས་གཅིག་ཏུ་གོ་བས་སོ། །དེས་ན་ཕྱོགས་སྔས་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་རྟགས་མི་འགྲུབ་ཅིང་གྲུབ་ཏུ་ཆུག་ཀྱང་གྲངས་ངེས་མི་འཐིག་པ་གནད་ཀྱི་དོན་ནོ། །སྤྲོས་པས་ཆོག་གོ །དཀྱུས་མ་ལ་འཇུག་པར་བྱ་སྟེ།

འདི་ལ་གསུམ། གྲངས་མེད་སོགས་རྫས་ཐ་དད་དུ་མི་འགྲུབ། ལྡོག་པ་ཐ་དད་པར་བསྟན་པའི་དགོས་པ། དེས་ན་གྲངས་ངེས་མི་འཐིག་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གྲངས་གཞལ་ཚད་མེད་གསུམ་བསྟན་པའི་ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པའི་ངོ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ཏེ་མདོ་ལས་དེ་ལྟར་སྐྱེ་བར་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་དག་རྫས་ཐ་དད་ཀྱི་ངོ་བོར་དབྱེ་བར་བྱ་བ་བཟོད་པ་སྟེ་ནུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་ལ་ན། གྲངས་དགུར་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་སྒོམ་ལམ་དགུའི་འབྲས་བུ་བསོད་ནམས་ལའོ། །གང་ལ་ལྟོས་ན་འབྲས་བུ་བསོད་ནམས་གསུམ་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྫས་ལ་ལྟོས་པའི་དོན་དམ་པ་དེ་ལ་ནིའོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི། སྒོམ་ལམ་གྱིས་ཉེ་བར་སྐྱེད་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་དོན་གཅིག་ཏུ་སྟེ་གཅིག་ཉིད་ལ་གྲངས་ཡོད་སོགས་ལོག་ས་ཐ་དད་ལས་ལོག་པའི་ལྡོག་པ་ཐ་དད་ལ་ལྟོས་ནས་གྲངས་མེད་སོགས་ལྡོག་པ་ཐ་དད་ཀྱི་ངོར་རབ་ཏུ་སྦྱར་བ་ཙམ་ཡིན་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གྲངས་མེད་སོགས་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ན་གྲངས་མེད་ལྟ་བུ་གཅིག་གིས་བསྟན་པས་ཆོག་མོད་ཅིའི་ཕྱིར་གསུམ་གྱིས་བསྟན་ཞེ་ན། ལྡོག་པ་དུ་མར་བཤད་པའི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གྲངས་མེད་སོགས་མདོ་ལས་རྒྱས་པར་ཇི་སྐད་བཤད་ཅིང་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་དེ་དག་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་མིང་དུ་མས་ཀུན་རྫོབ་ལྡོག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བསྟན་པ་ནི་བྱིས་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་སྒོམ་ལམ་ལ་འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་དང་མང་པོ་སྐྱེ་བར་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ་དེའི་ཆེད་ཡིན་པར་དེ་

བཞིན་གཤེགས་པ་བཞེད་དེ། དེའི་དགོས་པ་ཡང་དེ་དག་སྒོམ་ལམ་ལ་གཞུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གྲངས་མེད་སོགས་བསྟན་པ་གང་གི་རྒྱུ་མཐུན་ཡིན་ན་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་མཐུན་པར་གྱུར་པ་སྟེ་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཡང་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་སོགས་གསུམ་ལས་གང་ན་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྙིང་རྗེའོ། །དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ན། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྤྲོས་བྲལ་ལ་དམིགས་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་ཏེ་རྣམ་པ་ཅན་ནོ། །འདི་ལ་ཆོས་དབྱིངས་གྲངས་མེད་སོགས་དང་འདྲ་བར་དེ་རྟོགས་པའི་བསོད་ནམས་ལ་ཡང་གྲངས་མེད་སོགས་སྐྱེ་བ་རྒྱུ་མཐུན་དུ་འདོད་པ་ནི་དོན་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་བསོད་ནམས་རྣམ་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་མིང་དུ་མ་བཏགས་པ་ནི་བྱིས་པ་རྣམས་སྒོམ་ལམ་ལ་ཕན་ཡོན་དུ་མ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་ཐོས་ནས་དེ་ལ་ཞུགས་ན་ཅི་མ་རུང་སྙམ་དུ་ཐུགས་བརྩེ་བས་ཀུན་ནས་བསླང་སྟེ་གསུངས་པས་དེའི་རྒྱུ་མཐུན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྒོམ་ལམ་དགུ་པོ་རེ་རེ་ལ་སྐྱེ་བར་བཤད་པའི་གྲངས་མེད་སོགས་དེ་དག་རྣམ་གཅིག་ཡིན་ཡང་དགོས་པའི་དབང་གིས་ཐ་དད་པར་བཞེད་པས་འབྲས་བུ་དེ་དག་རྣམ་ཐ་དད་པ་གསུམ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རྒྱུ་སྒོམ་ལམ་དགུར་མ་ངེས་པའི་མང་པོ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། གོང་དུ་མདོར་དོན་ནམ་ཡི་གེས་ཐ་དད་དུ་བྱ་བ་མི་དམིགས་ཞེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བརྗོད་བྲལ་གྱི་སྟོང་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ལ། འོ་ན་སྟོང་པ་ཉིད་བརྗོད་བྲལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལ་གོམས་པ་ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་བའི་ཐུལ་དུ་བྱུང་བ་བྱར་མེད་པས་ཁྱབ་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་སྒོམ་ལམ་ཡང་སྤང་གཉེན་ལ་ཉམས་ཐོབ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་པ་ཁོ་ནའོ་སྙམ་པའི་སྐྱེ་བོ་བློ་དམན་པའི་ངོར་དོགས་པ་བསུ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་ཆོས་རྣམས་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ལ་སྤང་བྱ་ཉམས་པ་དང་གཉེན་པོ་འཕེལ་བར་མི་རུང་བས་ཁྱབ་སྒོམ་ལམ་ཡང་བརྗོད་བྲལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྒོམ་ཞེས་བྱ་བའི་ལམ་གྱིས་ནི་སྤང་བྱ་དགུ་ཅི་ཞིག་ཉམས་ཤིང་གཉེན་པོ་དགུ་ཅི་ཞིག་འཐོབ་སྟེ་མི་འཐོབ་ཅེས་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་གལ་ཏེ་བརྗོད་དུ་མ་མཆིས་པའི་དོན་ལ་འཕེལ་བ་དང་ཡོངས་

སྲུ་འགྲིབ་པ་མ་མཆིས་ན་སྨིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལ་ཡང་འཕེལ་བ་དང་ཡོངས་སུ་འགྲིབ་པ་མ་མཆིས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་པའི་ལམ་གྱིས་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྒོམ་སྤང་གི་ངོ་བོ་ནི་ཅི་ཞིག་བོར་གཉེན་པོ་སྒོམ་ལམ་རྣམ་བྱང་ནི་ཅི་ཞིག་འཐོབ་སྙེ་བོར་ཐོབ་མི་བྱེད་པར་ཐལ། ཡང་དག་པར་ན་དེ་ཉིད་གཅིག་དང་གཞན་ཉིད་དང་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་དེ་བས་ནའོ། །བརྗོད་དུ་མེད་པ་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་འབྲལ་བ་དང་གཉེན་པོ་སྐྱེ་བར་མི་རུང་བའི་ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་སྒོམ་པ་ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་བའི་སྒོ་ནས་ཕྱུལ་དུ་ཕྱིན་པར་བྱར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དོན་དམ་པར་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོར་མངོན་པར་འདོད་པའི་སྒོམ་ལམ་གྱི་དངོས་པོ་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སྤང་གཉེན་ལ་བོར་ཐོབ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་པས་ཏེ་མི་བྱེད་ན་སྒོམ་སྤང་གི་གཉེན་པོར་ཉེ་བར་དགོད་པར་མི་བྱ་བ་དེ་ཁོ་ནའོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལན་དངོས་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྤང་གཉེན་ལ་བོར་ཐོབ་མི་བྱེད་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ་རྒྱུ་མཚན་འོག་ནས་འབྱུང་བ་འདི་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྣང་ཚོད་དུ་ཉམས་འཕེལ་བྱེད་པར་བསྟན། རང་བཞིན་ལ་ཉམས་འཕེལ་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཐ་སྙད་དུ་གདུལ་བྱའི་འདོད་པ་སྒྲུབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྒོམ་ལམ་འདི་ནི་དགེ་རྩ་རྣམས་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྔོ་ཞིང་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་འདོད་པའི་དོན་ཐ་སྙད་དུ་སྤང་བྱ་ཉམས་པ་དང་གཉེན་པོ་འཕེལ་བ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པས་འཚང་རྒྱ་བའི་སྐལ་བ་དང་ལྡན་ཏེ། རབ་འབྱོར་དེ་དེ་བཞིན་ནོ་དེ་དེ་བཞིན་ཏེ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དོན་ལ་ནི་འཕེལ་བ་དང་ཡོངས་སུ་འགྲིབ་པ་མེད་དོ། །རབ་འབྱོར་གལ་ཏེ་ཐབས་མཁས་པའི་བྱང་ཆེན་ཡུམ་ལ་སྤྱོད་པ་དང་ཡུམ་ལ་སྒོམ་པ་དང་ཡུམ་ལ་བརྩོན་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཚེ་འདི་སྙམ་དུ་བདག་ནི་ཡུམ་གྱིས་རྣམ་པར་འཕེལ་ལོ་ནས་སྨིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པས་རྣམ་པར་འཕེལ་ལོ་སྙམ་དུ་མི་སེམས་ཤིང་། འོན་ཀྱང་དེ་འདི་སྙམ་དུ་འདི་ནི་མིང་ཙམ་ཡིན་ཏེ་འདི་ལྟ་སྟེ་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ནས་ཡུམ་

འདི་ནི་མིང་ཙམ་མོ་སྙམ་ཞིང་དེ་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་དག་དང་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་དག་དང་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་ཡོངས་སུ་བསྔོ་སྟེ། དེ་ཡང་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་བསྔོའོ། །ཞེས་སོ། །མདོ་དང་པོས་དོན་དམ་པར་འདོད་ཀྱི་ལན་བསྟན་པར་རྒྱན་སྣང་ལས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡིན་ཚུལ་ནི། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ་དེར་མ་ཟད་སྒོམ་ལམ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་ཉིད་དེའི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞེད་པས་ཡིན་ལུགས་ལ་ལྟོས་ཏེ་ནི་སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་ཉམས་འཕེལ་མེད་པ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་བཞི་དང་སྦྱང་འདས་ལ་གསུངས་ནས། བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དེ་ལ་ནི་འཕེལ་བ་མེད་ཅིང་ཡོངས་སུ་འགྲིབ་པ་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་ཐ་སྙད་དུ་དོན་མཛད་པ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་སྒོམ་ལམ་ཡང་དོན་བྱེད་ལ། སྔ་མ་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་པ་དང་བྲལ་བ་བཞིན་དུ་ཕྱི་མ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་པས་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བརྗོད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། རྒྱན་སྣང་དུ་ཕང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་པར་མཛད་ནས་ཕྱི་མ་གཉིས་བྱང་ཆུབ་དང་ལམ་གྱི་ཡིན་ལུགས་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་སྟོན་པ་ལ་སྦྱར་ཏེ་སོ་སོར་བཤད་དོ། །འདིར་ནི་ཕང་པ་གསུམ་པ་དང་པོའི་གོང་དུ་བླངས་ནས་དཔེ་དང་། བཞི་པ་གཉིས་པའི་གོང་དུ་བླངས་ནས་དོན་དུ་མཛད་དེ་ལྟན་ཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་པའི་ལན་དང་། བྱང་ཆུབ་དང་ལམ་ལ་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་པ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་དངོས་སུ་བསྟན་པས་རྒྱུ་མཚན་ཅན་ཏེ་ཤུགས་ལ་བསྟན་པར་བཞེད་དོ། །དེ་ལ་ཕང་པ་དང་པོའི་འགྲེལ་པ་ནི་ཇི་ལྟར་ཁྱད་པར་དུ་བྱར་མེད་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བདག་པོ་ནས་དེ་བཞིན་དུའི་བར་རོ། །གསུམ་པའི་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ནས་རང་བཞིན་གྱི་བར་རོ། །བཞི་པའི་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འདི་ཡང་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་དེ་དོར་བའི་ལྟག་མའོ། །

འདི་ལ་གསུམ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་པ། དོན་དམ་དུ་འདོད་པའི་ལན། དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དཔེ་དགོད་པ་དང་། དོན་ལ་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །ཇི་ལྟར་ནི་དཔེར་དགོད་པའོ། །གང་གིས་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་བདག་པོའི་རྐྱེན་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་སོ། །བྱང་ཆུབ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དོན་དམ་པར་བྱ་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་བྱར་མེད་པ་སྟེ་དེ་སྒྲུབ་ཏུ་མེད་པའི་སྤྲོས་བྲལ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན། གཟུང་འཛིན་གྱི་སྤྲོས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་དབྱིངས་རིག་དབྱེར་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་དེ་འདྲ་བ་ཞིག་གོ །གང་ན་གདུལ་བྱའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་སོ། །ཇི་ལྟར་ན། དེ་རྣམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཏེ་ཚོགས་གཉིས་ཇི་ལྟར་བསགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་རོ། །གང་ལ་བརྟེན་ནས་ན་དེའི་དོན་དུ་དོན་ཁྱད་པར་ཅན་གཞན་དོན་བྱང་ཆུབ་གཉིས་སྣང་བའི་སེམས་སྐྱེར་སློབ་ལམ་དུ་རང་གིས་བསྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་ཏེ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དཔེར་བཀོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱ་བ་བྱེད་དོ་ཞེས་སྦྱེལ་ལོ། །གང་གིས་ན་དོན་དམ་པར་ཉམས་འཕེལ་གྱི་ཁྱད་པར་བྱར་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་སྒོམ་ལམ་འདིས་སོ། །ཡང་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་དོན་བྱེད་པ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པར་མ་ཟད་ཅེས་གཉིས་སུ་དྲང་ངོ་། །གང་ན་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་གྱི་བྱ་བ་སྣང་གཉེན་ལ་བོར་ཐོབ་བྱེད་པའོ། །གང་དུ་ན་ཀུན་རྫོབ་ཏུའོ། །གང་གི་སྒོ་ནས་ན་བདག་མེད་བསྒོམས་པས་སྣང་བྱ་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པ་དང་གཉེན་པོ་ལམ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་སོ། །སྔ་མའི་ཁྱད་པར་བྱར་མེད་འདིར་དང་འདིའི་ཀུན་རྫོབ་སྔ་མར་བླང་ངོ་། །གཉིས་པ་ནི། དོན་དམ་པར་ནི་ཉམས་འཕེལ་གྱི་ཁྱད་པར་བྱར་མེད་པའི་སྤྲོས་བྲལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྣང་བྱ་ཉམས་པ་དང་གཉེན་པོ་འཕེལ་བ་དགག་པའི་ཚུལ་དུ་བཞེད་པས་འདོད་པ་ཡིན་ནོ༔ ༑འདི་རྒྱ་བའི་བཞེད་ཅེས་པས་བསྟན་པར་ཁ་ཅིག་སླ་ཡང་བཞེད་ཀྱིས་ནི་ལན་གཉིས་ཀ་འཛིན་དགོས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དོན་དམ་དེའི་ཚེ་སྣང་གཉེན་ཉམས་འཕེལ་ལ་སྦྱོར་བ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་མི་འདོད་པ་བསྒྲུབས་པའི་ཉེས་པ་མེད་ལ། ཀུན་རྫོབ་དེའི་ཚེ་སྤང་གཉེན་ཉམས་འཕེལ་ལ་སྒྱུར་བ་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྒོམ་ལམ་སྒོམ་སྤང་དགུའི་གཉེན་པོར་མི་དགོད་པར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་སྔར་བདེན་གཉིས་ཀྱིས་ལན་བཏབ་པའི་དོན་བསྡུས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དོན་དམ་དུ་ཉམས་འཕེལ་མེད་པས་དེར་དོན་མི་བྱེད་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ཡང་དོན་དམ་དུ་མ་ཟད་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་དོན་བྱེད་པར་མི་རུང་ངོ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་བསུ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གསུངས་སོ། །ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་པའི་དོན་སྒྲུབ་པ་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཡང་ཞེས་པ་ནི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དོན་བྱེད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དོན་བྱེད་པར་མི་རུང་ཞེས་པར་འགྲོ་བ་དང་། ཡང་འོག་མ་ལ་བསྡུ་རྒྱུ་མེད་པས་སོ། །འདིར་སྒོམ་ལམ་གྱིས་འཚང་རྒྱ་བ་དགག་དགོས་པ་ལས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་འཚང་རྒྱ་བ་བཀག་པ་ནི། ཁྱབ་བྱེད་ཀྱིས་འཚང་རྒྱ་བ་བཀག་པས་ཁྱབ་བྱས་འཚང་རྒྱ་བ་ཡང་བཀག་པས་སོ་ཞེས་འཆད་ཀྱང་། སྔར་དོན་ཁྱད་པར་ཅན་སྣང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དཔེ་ལ་རྩོད་དེ། འདི་སྙམ་དུ་དཔེ་གྲུབ་ན་སྒོམ་ལམ་གྱིས་ཉམས་འཕེལ་བྱེད་པ་འགྲུབ་ཀྱང་དེ་མ་གྲུབ་སྙེ། བྱང་ཆུབ་འཐོབ་ན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་འཐོབ་དགོས་ལ་དེས་མི་འཐོབ་པས་སོ་སྙམ་དུ་བསམས་པ་སྟེ། དེ་བས་ན་ཇི་ལྟར་དོན་ཁྱད་པར་ཅན་སྣང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་ཞེས་འོག་ཏུ་འབྱུང་བས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་མི་འཐོབ་པར་ཐལ། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སེམས་ནི་སྔ་མས་བྱང་ཆུབ་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ལ་དེར་མ་ཟད་སེམས་བསྐྱེད་ཕྱི་མས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྔ་ཕྱི་རྣམས་ཐྲད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་ནི། སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ཡང་སེམས་སྙད་མ་བསྐྱེད་པ་དང་མི་འགྲོགས། སེམས་སྙད་མ་བསྐྱེད་པ་ཡང་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་དང་མི་འགྲོགས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལྟར་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་མི་འགྲོགས་ན། ཇི་ལྟར་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་ཚོགས་སུ་འགྱུར། དགེ་བའི་རྩ་བ་མ་བསགས་པར་ནི་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་

པར་འཚང་རྒྱ་བར་མི་ནུས་སོ། །ཞེས་སོ། །འདིར་སེམས་ཞེས་པ་ནི་ཚོགས་ལམ་ནས་ས་བཅུ་པའི་བར་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བྱའོ། །ཟླ་མ"བཟང་པ་[༡]ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་ས་བཅུའི་སེམས་ཟག་མེད་བཅུ་ཡིན་ཏེ། སྐབས་འདིའི་མདོ་ལས་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འདི་ས་བཅུ་པོ་འདི་ལ་སློབ་པ་ན་ཞེས་འབྱུངས་བས་སོ་ཞེས་གསུང་བ་ནི་མདོ་མ་ངེས་པ་སྟེ། དེའི་ས་བཅུ་ནི་དཀར་པོ་རྣམ་མཐོང་ནས་བྱས་པ་རྟོགས་པའི་བར་བདུན་དང་རང་རྒྱལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་ཏེ་བཅུ་ལ་མདོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བཤད་ཅིང་། ཉི་སྣང་ལས་ཀྱང་ས་བཅུ་པོ་དེ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བཤད་ཀྱི་ངོ་བོར་མ་གསུངས་པས་སོ༔ ༔གསུམ་པ་ནི། མདོ་དང་རྩ་བར་གྲོལ་བ་གཉིས་ལས་མ་བྱུང་ཡང་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཞིབ་ཏུ་མཐའ་དཔྱད་པར་དགོངས་ནས་གཉིས་ཁ་བསྐང་སྟེ་བཞིར་མཛད་དོ། །

འདི་ལ་གཉིས། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། རྟགས་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་ཁྱད་པར་ཅན་ཡུལ་གཉིས་སྣང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པའི་དོན་བྱེད་པར་དཔེར་བླངས་པ་དེ་ཇི་ལྟར་ན་དཔེར་འགྲུབ་སྟེ་མ་འགྲུབ་པར་ཐལ། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་དེ་མི་ཐོབ་པར་བཤད་པ་དེ་བས་ནའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། གལ་ཏེ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སྐྱེད་ན༔ དེའི་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་བའམ་དུ་མས་བསྐྱེད་བརྟག་གྲང་། དང་པོ་ལྟར་ན་སྐད་ཅིག་མ་སྔ་མའམ་ཕྱི་མས་ཡིན། སྔ་མས་སྐྱེད་ན་སྔ་མ་རེ་རེས་ཏེ་གཅིག་པུས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ༔ ༔རྒྱུ་མཚན་ནི་སེམས་བསྐྱེད་སྔ་མར་གྱུར་པའི་སེམས་རེ་རེའམ་གཅིག་པུ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་རྣམ་མཁྱེན་དང་སོགས་པས་སྐད་ཅིག་མའི་བར་གྱི་མངོན་རྟོགས་སུ་བཤད་པའི་དོན་མཐའ་དག་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱ་བ་ལ་རྒྱུ་ཚོགས་དེ་དག་ཚང་དགོས་པས་སོ། །གཞན་ཡང་སྔ་མ་གཅིག་པུས་སྐྱེད་ན་ཕྱི་མ་རྣམས་དོན་ཆད་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕྱི་མ་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་དུ་མ་ཅིག་ཅར་རམ་དུ་མ་རིམ་ལྡན་དུ་འབྱུང་བས་འཐོབ། དང་པོ་ལྟར་ན། འདོད་པའི་དོན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་མཐའ་དག་སྣང་

[༡] ཞ། ༡༢༤་ན་༣་ བཟང་པོ།

བའི་སེམས་ཅིག་ཅར་དུ་འབྱུང་བའི་མང་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ལུང་ལས་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུད་རིགས་མཐུན་རེ་རེ་བཅོ་ཞེས་བྱུང་བས་སོ། །ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། སེམས་བསྐྱེད་ནི་ཡིད་ཤེས་ཡིན་པས་དེ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་དུ་འབྱུང་ན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་རིགས་མཐུན་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། བླ་མེད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་བྱེད་དྲན་ཉེ་སོགས་ནས་མ་འདྲེས་པའི་བར་རྫོགས་པ་སྟེ་ཤེས་པར་འགྱུར་བའི་སེམས་བསྐྱེད་རང་གི་ངོ་བོ་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བའི་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱིར་གྱུར་པ་མང་པོ་དུས་གཅིག་ཏུ་འཚོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཕན་ཚུན་འབྲེལ་བ་སྟེ་ཚོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ཕྱི་མ་དེ་བྱུང་མ་ཐག་ཏུ་སྔ་མ་དེ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པར་འཇིག་པས་ནའོ། །དེ་ལྟར་ན་སྔ་མས་ནི་དུས་མཉམ་དུ་སྐྱེས་པའི་དུ་མ་འདུས་པ་དང་འདི་ནི་དུས་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་ཚེ་ཡང་སྔ་མ་རྣམས་མ་ཞིག་པར་གནས་པའི་དུ་མ་འདུས་པ་ལ་བྱའི། རིམ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་འགག་བྱེད་པའི་དུ་མ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་དེ་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པས་ཞེས་པ་མི་རིགས་ཏེ། རིམ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་འགག་བྱེད་པའི་དུ་མས་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་པ་རང་ཉིད་ཀྱང་འདོད་ཅིང་དེས་ཀྱང་མི་འཐོབ་ན་འཐོབ་པའི་ཚུལ་གཞན་མེད་པས་སོ། །དེ་ཡིན་པར་ཡང་ཕན་ཚུན་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། སྤྱོད་འགྲེལ་ཆུང་བར། དེ་དག་འདུས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་ཉིད་དང་། རིང་དུ་མི་གནས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལྷན་ཅིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཞེས་དོགས་པ་བསུས་པས་ཤེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྔ་ཕྱི་རེ་རེ་དང་དུ་མ་ཅིག་ཅར་དང་རིམ་བཞིན་སྐྱེས་ནས་ཅིག་ཅར་དུ་ཚོགས་པའི་དུ་མས་མི་འཐོབ་ན་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་མེད་པར་བརྩད་པ་དེ་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པས་དེའི་ལན་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན། གཞན་ཡང་མཚོན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྔོན་འོད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་རེ་རེ་བ་དང་སྔ་ཕྱི་དུས་མཉམ་དུ་ཚོགས་པས་སྡོང་བུ་མི་སྲེག་ཀྱང་སྔ་མ་རྣམས་ལ་ལྟོས་པའི་རིམ་ཅན་གྱིས་རྫོགས་པར་སྲེག

པ་མར་མེའི་དཔེའི་ཚུལ་ཏེ་རིགས་པ་ཡིས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་སྔ་ཕྱི་རེ་རེ་དང་དེ་དག་ལ་མ་བརྟེན་པར་བྱང་ཆུབ་མི་འཐོབ་ཀྱང་རང་གི་ཡུལ་སྔར་བཤད་པའི་ས་བཅུ་ལ་བསླབ་པས་བྱང་ཆུབ་སྐྱེད་པ་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་ཁོང་ནས་དྲང་ངོ་། །འདི་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སྐྱེས་བུ་མཁས་པ་ལ་དཔེ་བསྟན་ན་རྟོགས་སླ་བས་དཔེ་ཡིས་ལན་མཛད་པ་སྟེ། འབྲུ་མར་སྡོང་པོ་འབར་བ་ཐྲད་པ་དང་པོ་ཡིས། །སྡོང་པོ་ཚིག་མིན་དེ་མེད་པར་ཡང་དེ་མི་ཚིག །མེ་ལྕེ་ཐྲད་པ་ཐ་མས་སྡོང་པོ་ཚིག་མིན་ལ། །མེ་ལྕེ་ཐ་མ་མེད་པར་སྡོང་པོ་ཚིག་མིན་ལྟར། །དང་པོའི་སེམས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་རེག་མ་ཡིན་ལ། །དེ་མེད་པར་ཡང་དེ་ལ་རེག་པར་ནུས་མ་ཡིན། །ཐ་མའི་སེམས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཞི་བ་ཐོབ་མིན་ལ། །དེ་མེད་པར་ཡང་དེ་ཐོབ་ནུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དཔེ་དོན་གཉིས་ཀྱིས་མ་ལྟོས་པའི་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་རྣམས་རྒྱུར་མི་རུང་བར་བསྟན་ནས། ཆུ་ཡི་ཐིགས་པས་བུམ་པ་དང་པོ་ཐ་མའི་བར། །རིམ་གྱིས་ཅུང་ངུ་ཅུང་ངུས་དེ་ཡོངས་འགེངས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་དང་པོའི་སེམས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་མཆོག་རྒྱུ་སྟེ། །རིམ་གྱིས་དཀར་པོའི་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འགྱུར། །ཞེས་ལྟོས་ནས་ནི་སྔ་ཕྱི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱུར་གསུངས་སོ། །འབྲུ་མར་ལ་དཔེར་མཛད་པ་ཡང་འདི་ལ་སྲེག་པའི་རིམ་པ་རྟོགས་སླ་བས་ཡིན་ལ་གཞན་ལ་ནི་སྦྱར་བས་རྟོགས་དཀའ་གསུང་ངོ་། །གཉིས་པ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་སྔ་ཕྱི་རེ་རེས་མི་འཐོབ་ཀྱང་རིམ་གྱིས་འཐོབ་པའི་དཔེ་དོན་དེ་མི་འགལ་བར་ཇི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་ཞེ་ན། ཟབ་མོའི་ཆོས་ཉིད་བརྒྱད་ཀྱི་སྐབས་འདིའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་སོ། །ཤཱཉྩིས་ནི་མར་མེའི་དཔེས་བྱང་ཆུབ་པར་འགྱུར་བ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ལ། བྱང་ཆུབ་གང་ན་ཟབ་མོའི་ཆོས་ཉིད་བརྒྱད་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པའོ། །བརྒྱད་གང་ན་སྐྱེ་བ་དང་ཞེས་འབྲེལ་བར་འཆད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། དེས་གཞན་ཡང་མཚོན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དཔེ་དགོད་པ་དང་། དཔེ་དོན་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལྟོས་མེད་དུ་མི་སྲེག །ལྟོས་ནས་སྲེག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྐད་ཅིག་དང་པོ་དང་། གཉིས་པས་མི་སྲེག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་ནི། དཔེའོ། །སྔོན་འོད་ཀྱི་མེ་ལྕེ་དང་སྔོང་བུའི་སྡོང་པོ་ཐྲད་པའི་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ལ་

ནི་ཆོས་ཅན་ནོ། །རྒྱུ་མེ་ལྕེའི་མཚན་ཉིད་སྲེག་བྱེད་དང་འབྲས་བུ་སྙིང་པོའི་མཚན་ཉིད་བསྲེག་བྱའི་
ངོ་བོར་མེད་ཅེས་པ་ནི་བསྒྲུབ་བྱའོ། །དེ་ཡང་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་མེད་པར་ཏེ་དེ་ལ་མ་ལྟོས་པའི་
དང་པོ་གཅིག་པུས་དེ་ལྟར་མི་ནུས་ཞེས་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཁྱད་པར་བརྗོད་པའོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་རང་རང་
གི་རིགས་འདྲ་སྔ་མའི་ཉེར་ལེན་དང་ལག་པའི་རྩོལ་བ་སོགས་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་གྱི་རྒྱུས་དེ་
གཉིས་ཕན་ཚུན་གྱི་སྒོ་ནས་དུས་མཉམ་དུ་ཐྲད་པ་བསྐྱེད་པས་ཏེ་བསྐྱེད་པ་ཙམ་བྱས་ཀྱི་སྲེག་པའི་
ནུས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་རྟགས་སོ། །དུས་མཉམ་དུ་ཐྲད་པ་སྐྱེད་པ་ཡིན་
པར་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟར་ན་གཉིས་ཀ་ཡང་རང་གི་རྒྱུས་མཉམ་དུ་སྐྱེད་པར་འདྲ་ཡི་
ནུས་པ་ལྷག་པོ་མེད་ཅེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་དུ་དེར་མ་
ཟད་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་མེ་ལྕེ་དང་སྙིང་པོ་བསྲེག་བྱ་སྲེག་བྱེད་ཀྱི་ནུས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་
སྐྱེ་བ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་ཡང་ནི་ཆོས་ཅན། སྐད་ཅིག་དང་པོ་མེད་པར་ཏེ་དེ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་
རྒྱུ་ཞེས་སོགས་སྔར་ལྟར་སྦྱར་བ་ནི་བསྒྲུབ་བྱའོ། །དེ་ལ་མ་ལྟོས་པར་གཉིས་པ་དོན་དམ་དུ་མ་ཟད་
ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་འབྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་རྟགས་སོ། །གནོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་བསྟན་
ནས་རྟགས་སྒྲུབ་པ་ནི། སྐད་ཅིག་དང་པོ་མེད་པར་འབྱུང་ན་རྟག་ཏུ་སྟེ་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་ཐམས་
ཅད་དུ་ཡོད་པ་དང་སོགས་པས་གཏན་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་མེད་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ།
རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྒྱུ་མེད་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་ཕྱིར། །རྟག་ཏུ་ཡོད་པའམ་མེད་པར་འགྱུར། །དངོས་པོ་
རྣམས་ནི་རེས་འགའ་ཞིག །འབྱུང་བ་ལྟོས་པ་ལས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ཐལ་བ་ལས་
རེས་འགའ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རྒྱུ་ཡོད་ལ་དེ་ཡང་སྐད་ཅིག་དང་པོའོ། །འདིར་བསྲེག་བྱ་སྲེག་བྱེད་
མེད་པ་དང་ཡོད་པར་བཤད་ཅིང་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་དོན་ནི། །ཚིག་པ་སྐྱེད་པའི་མེ་ལྕེ་དང་ཚིག་
ཟིན་པའི་སྡོང་བུ་ལ་བྱའི་རྫོགས་པར་བསྲེགས་མ་བསྲེགས་དང་སྨྲ་ཧྲི་བཞིན་པ་ལ་མི་བྱ་སྟེ། གཞན་
དུ་ན་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པའི་ཚེ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་མི་རིགས་ལ། བསྲེག་བྱ་སྲེག་བྱེད་དུས་
མཉམ་པས་རྒྱུ་འབྲས་མི་རུང་བས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་སྲེག་པར་ནི་བྱེད་ལ་མ་ལྟོས་པར་

མི་སྲིད་པ་དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ལྟོས་ནས་ནི་མེ་ལྕེ་སྲིད་བྱེད་དང་སྙིང་པོ་བསྲིད་བྱའི་ངོ་བོར་ཡོད་དོ༑ ༑གང་གི་ངོ་བོར་ན་མ་བརྟགས་གཅིག་ཕྱུར་ཉམས་དགའ་བ་ཀུན་རྫོབ་པ་ཉིད་དུའོ། །དུས་ནམ་གྱི་ཚེ་ན། གང་གི་ཚེ་སྡོང་བུ་སྲིད་པ་ལ་མཐུ་ཕུལ་དུ་ཕྱིན་པ་དང་ལྡན་པའི་ནུས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དང་སོགས་པས་གསུམ་པ་སོགས་ཡོད་ན་སྟེ་ཡོད་པ་དེའི་ཚེའོ། །ནུས་ལྡན་དུ་གང་གིས་བྱས་ན། སྒྲོན་འོད་དང་སྙིང་པོ་གཉིས་ཀ་ཐད་པའི་ཚོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་རྒྱུར་ཡོད་པ་ལ་ལྟོས་ནས་དང་པོ་དེས་མཐུ་ལྡན་དུ་བྱས་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྟོས་ནས་མཐུ་ལྡན་དུ་འགྲོ་བ་ཅི་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འབྲེལ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཏེ་རྒྱུ་ལ་མ་ལྟོས་ན་འབྲས་བུའི་ནུས་པ་རྒྱུ་མེད་དུ་འགྲོ་བས་སོ། །འོན་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་རྣམས་ལྟོས་ནས་སྲིད་པའི་ནུས་ལྡན་དུ་སྐྱེ་བ་ཅི་ཞེ་ན། སྣང་ཚོད་པའི་རྐྱེན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་དམ་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་གྲུབ་པས་རིགས་ཏེ། དཔེར་ན་མེས་བསྲིད་ལ་ཚུས་མིན་པ་ཅི་ཞེས་འདྲི་བ་ལ་དེ་རང་རང་གི་རྒྱུ་ལས་དེ་ལྟར་སྐྱེས་པས་སོ་ཞེས་སྨྲས་པ་ན་རང་རྒྱུ་ལས་དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་ཅི་ཞེས་རྒོལ་བ་དང་མཚུངས་ཏེ། དེ་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་སོ། །གལ་ཏེ་སྒྲོན་མེ་ཕྱི་མ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་སྔ་མ་རྣམས་མི་གནས་པས་གཉིས་པ་སོགས་དང་དང་པོ་རྣམས་ལྷན་མེད་ཀྱི་རེ་རེ་བར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་ནུས་ཤེ་ན། ཕྱི་མ་རྣམས་སྐྱེས་པའི་ཚེ་སྔ་མ་རྣམས་འཇིག་རྒྱུ་མེད་པར་ཞིག་ཀྱང་བསྲིད་པར་བྱ་བྱེད་ཡོད་དེ། རྒྱུ་མེ་ལྕེ་སྐྱེ་བ་ལ་ཐོགས་པ་དང་འབྲས་བུ་སྡོང་བུ་འཇིག་པ་ལ་ཐོགས་པ་གཉིས་སྲང་མདའི་མཐོ་དམའ་ལྟར་དུས་མཉམ་དུ་དམིགས་པས་སོ༑ ༑དེའི་ཕྱིར་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་སོགས་སྐྱེས་པ་དང་སྙིང་པོ་ཞིག་པ་གཉིས་དུས་མཉམ་མོ། །ཡང་ན་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་དང་བསྲིད་པར་བྱ་བྱེད་གཉིས་སྦྱར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། སྔ་ཕྱི་རྣམས་ལྟོས་མེད་དུ་མི་སྲིད་ལྟོས་ནས་སྲིད་པ་དེ་བས་ན་སྒྲོན་མེའི་སྐད་ཅིག་མ་ཞེས་པ་ནས་མ་བསྲིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་མར་མེའི་དཔེའི་ཚུལ་ཀྱིས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་པར་རིགས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དཔེ་ཇི་ལྟ་བུ་ན། མེ་ལྕེའི་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱིར་གྱུར་པ་གཉིས་ཡུལ་སྡོང་བུ་གཅིག

སྲིག་པ་ལ་ཉེ་བར་སྦྱོར་བའི་རྒྱུ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་སྟེ་སྟོན་པ་ལྟར་ལེན་པ་སྟེ་གཙོ་བོར་བྱེད་པས་སོ། །ཇི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་ན་མེ་ལྕེའི་སྐད་ཅིག་མ་སྔ་མ་ནུས་ཆུང་ལས་ཕྱི་མ་ནུས་ལྡན་དུ་སྐྱེ་བ་བཞིན་དུ་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་དངོས་པོ་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ལྟ་བུ་ཚད་ཡོད་པ་ཅུང་ཟད་ཅིག་སྣང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་སྔ་མ་ནུས་ཆུང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས། མེ་ལྕེའི་སྐད་ཅིག་མ་ཕྱི་མ་བཞིན་དུ་སྔ་མ་དེ་ལ་སྣང་བའི་དོན་ཅུང་ཟད་པ་དེས་དབེན་པའི་སྔ་མ་དེ་ལས་ལྷག་པར་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་དོན་སྟོབས་དང་མ་འདྲེས་པ་སོགས་སྣང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཕྱི་མ་ནུས་ལྡན་སྐྱེ་བས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། མར་མེའི་དཔེ་དེས་དོན་གཞན་ཡང་མཚོན་ནུས་སམ་ཞེ་ན། ཇི་སྐད་སྨོས་པའི་དཔེས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སྐྱེད་པ་གཅིག་པུར་མ་ཟད་ཟབ་མོའི་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཀྱང་གོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །འོ་ནས་ནི་དཔེ་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པར་འདིར་མཚོན་ནུས་པར་བསྟན་གྱི་དཔེ་གཞན་གྱིས་མཚོན་པ་ནི་མི་འགོག་གོ །འདིའི་རྩ་བ་ནི་སྐྱེ་བ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོར་བསྟན་ཡིན་ཞིང་མར་མེའི་དཔེའི་ཚུལ་ཞེས་པ་སེམས་ནི་སྔ་མ་སོགས་ཀྱི་ལན་ཡིན་པས་དོན་ཚན་མི་གཅིག་ཀྱང་སློབ་དཔོན་གྱིས་འཇུག་པ་གཅིག་ཏུ་མཛད་པ་ནི། དཔེ་གཅིག་པུ་དེས་དོན་གཉིས་ཀ་མཚོན་ནུས་པས་བཤད་པ་ཟེར་ཡང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འགྲུར་སྙིང་ལས་རིགས་ལ་ཞེས་པ་དང་། རྒྱན་སྣང་ཊཱིག་འགྲུར་ལས་གོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་འགྲུར་ལེགས་པས་དེ་བཞིན་དུ་བྱའོ། །ཟབ་མོ་བརྒྱད་མཚོན་ཚུལ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ་ཟབ་མོ་དང་པོ་མཚོན་པ་ལ་བརྒྱད་ཀྱི་མིང་བཏགས་ཏེ་དཔེར་ན་དབྱུག་ཐོགས་གཅིག་དང་སྐྱེས་བུ་བརྒྱད་འགྲོ་བ་ན་ཕྱི་མ་རྣམས་ལ་དབྱུག་པ་མེད་ཀྱང་དབྱུག་ཐོགས་འགྲོ་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། ཟབ་མོ་བརྒྱད་ཀྱང་བདེན་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཟབ་པ་ཡིན་ལ། དཔེ་འདིས་ཀྱང་དོན་ལ་མི་སྲིག་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་སྲིག་པར་བསྟན་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྔར་མིང་ཙམ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཟབ་མོ་རྣམས་བརྒྱད་པོ་དེ་ཡུལ་ཆོས་ཅན་གང་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེ་ན་དེའི་ལན་དུ་གསུངས་སོ། །དགོས་པ་ནི། སྒོམ་ལམ་

ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྟགས་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ༔ །གཉིས་པ་ནི། ལ་ཟབ་པ་ཉིད་ཅེས་བརྒྱད་ཀའི་མཐར་སྦྱར་ཏེ། དེ་ཡང་འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་དང་། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དང་། སྦྱོད་པའི་ཟབ་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རིམ་པ་ལྟར་གཉིས་དང་གཅིག་དང་གཉིས་དང་གསུམ་མོ། །"དེ་གང་[༡])དྲུག་པ་ནི་སྦྱོད་པའི་ངོ་བོ། བདུན་པ་ནི་དེའི་རྣམ་པ། བརྒྱད་པ་ནི་དེའི་ཁྱད་པར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ཟབ་མོའི་ངོ་བོ། དེ་རྟོགས་པ་རྟགས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱེ་བའམ་རྟེན་འབྲེལ་ལ་ཟབ་པ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་སྐད་ཅིག་སྔ་མ་དང་ཕྱི་མ་རེ་རེ་དག་གིས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ལ་སྔ་ཕྱི་དག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སྟེ་དེ་དག་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ལ་སྟེ་མ་"ཡིན་ཡང་[༢])སེམས་བསྐྱེད་དེ་སྒོམ་པས་རྟོགས་ཤིང་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་དོན་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་བསྐྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པས་ཀྱང་བྱང་ཆེན་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བ་མ་ལགས་ལ་ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དེ་ལ་མ་བརྟེན་པར་དང་། སེམས་སླད་མ་སྐྱེད་པས་ཀྱང་དེ་ལ་མ་བརྟེན་པར་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆེན་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཟབ་པ་དེ་ནི་ངོ་མཚར་ཏོ། །ཞེས་སོ། །འགག་པ་ལ་ཟབ་པ་ནི། ཐ་སྙད་དུ་ཡང་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་ཙམ་ཉིད་ནས་འགགས་ཟིན་པས་སླར་ཡང་དགག་ཏུ་མེད་ཅིང་རང་བཞིན་གྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་དོན་དམ་དུ་འགག་པ་མེད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་འགག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཅི་ནས་སེམས་གང་སྐྱེས་པ་དེ་དགག་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ནམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་འགག་པའི་ཆོས་ཅན་མ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། རབ་འབྱོར་དེ་ཇི་སྙམ་དུ་སེམས་འགག་པའི་ཆོས་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་འགག

༡) ཅོ། ༡༣༥ན་༤ དེ་ཡང་།

༢) ཞ། ༡༣༡ན་༤ ཡིན་ཀྱང་།

པར་འགྱུར་རམ། གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་སོ། །ཞེས་སོ། །མདོར་ན་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་སེམས་སེམས་ཀྱི་དངོས་པོར་མེད་པ་དང་། ད་ལྟར་བ་ནི་གཅིག་དུ་མ་དང་བྲལ་བས་འགག་པར་མི་འཐད་ཀྱང་འགག་པ་ལྟར་སྣང་བའོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཟབ་པ་ནི། ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་བཞིན་ཉིད་བསྒོམས་པར་བྱེད་ཀྱང་སྒོང་རྗེས་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་རང་དོན་དུ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་གནས་པར་འགྱུར་རམ། གསོལ་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་གནས་པར་འགྱུར་རོ༑ ༑བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། །རབ་འབྱོར་དེ་ཇི་སྙམ་དུ་སེམས། གང་དེ་བཞིན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་གནས་པར་འགྱུར་ན་རྟག་པར་མི་འགྱུར་རམ། གསོལ་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་སོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་རྒྱན་སྣང་དུ། གཟུགས་སོགས་རྟོགས་ཀྱང་དེ་དང་ཐ་མི་དད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་མངོན་དུ་བྱ་མི་ནུས་པས་དེ་རྟོགས་དཀའ་བ་འདིའི་ཟབ་པར་གསུངས་ལ༑ བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་མི་འགྱུར་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གནས་ཀྱང་རྟག་པའི་རང་བཞིན་མིན་པས་རྟོགས་དཀའ་བ་འདིའི་ཟབ་པར་བཞེད་དོ། །ཤེས་བྱ་ལ་ཟབ་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་བྲལ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ལ་སྦྱིན་སོགས་སྒྲུབ་ཏུ་མེད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕར་ཕྱིན་རྣམ་པ་དུ་མ་རྗེས་སུ་སྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་བཞིན་ཉིད་སེམས་ཡིན་ནམ། གསོལ་པ། དེ་ནི་མ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་དེ་ཇི་སྙམ་དུ་སེམས། དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་གཞན་ན་སེམས་ཡོད་དམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་སོ། །ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་སེམས་གཅིག་དང་ཐ་དད་མ་ཡིན་ཞིང་དེ་གཉིས་ཕན་ཚུན་དབེན་ཡང་སེམས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་རྟོགས་དཀའ་བ་ནི་འདིའི་ཟབ་པར་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་བཞེད་པ་ནི། མདོ་དང་ཉི་སྣང་རྒྱན་སྣང་རྣམས་ཀྱི་ཡང་དགོངས་པའོ། །ཤེས་པ་ལ་ཟབ་པ་ནི། ཆོས་རྣམས་སྟོང་པ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོང་པ་མཐོང་བ་མེད་པ་ཉིད་དེ་ཁོ་ན

ཉིད་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་བྱ་བ་སྟེ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་ངམ། གསོལ་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་སོ། །ཞེས་སོ། །སྤྱོད་པ་ལ་ཟབ་པ་ནི། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ་དེ་ལ་གནས་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མཚན་མར་སྤྱོད་པ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ལ་དེ་ཉིད་ཐ་སྙད་དུ་སྦྱིན་སོགས་ལ་སྤྱོད་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། གང་དེ་ལྟར་སྤྱོད་པ་དེ་ཅི་ལ་སྤྱོད་པ་ཡིན། གསོལ་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་དེ་ལྟར་སྤྱོད་པ་དེ་ནི་ཅི་ལ་ཡང་མི་སྤྱོད་དེ། དེ་ཅིའི་སླད་དུ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟར་བྱང་ཆེན་ཡུམ་ལ་སྤྱོད་ཅིང་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་གནས་པ་ལ་ནི། ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་འདི་དག་མི་འབྱུང་ཞིང་མི་རྒྱུའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་སུ་མེད་པ་ལ་ཟབ་པ་ནི། མཚན་མ་དང་མཚན་མ་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་བསྒྲུབ་བྱ་དང་སྒྲུབ་བྱེད་གཉིས་མེད་ཀྱང་ལམ་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། བྱང་ཆེན་གང་ཡུམ་ལ་སྤྱོད་པ་དེ་གང་ལ་སྤྱོད་པ་ཡིན་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་གང་ལ་གཉིས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་རྒྱུ་བ་མ་མཆིས་པའི་དོན་དམ་པ་ལ་སྤྱོད་དོ། །ཞེས་སོ། །ཐབས་ལ་མཁས་པ་ལ་ཟབ་པ་ནི། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ལ་དོན་དམ་པར་དེའི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཉིད་མི་འཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། བྱང་ཆེན་ཡུམ་འདི་ལ་སྤྱོད་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོབས་བཅུ་དང་མི་འཇིགས་པ་བཞི་དང་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་དང་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་དང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མ་བགྱིས་པར་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་མི་རྒྱ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ནི་བྱང་ཆེན་གྱི་ཐབས་མཁས་པ་སྟེ་ཞེས་སོ། །རྒྱན་སྣང་དུ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་མཚན་ཉིད་དང་རྒྱུ་རྣམས་ཤེས་པར་བྱེད་ཅིང་། དོན་དམ་པར་དེ་དག་མ་སྐྱེས་པས་མཚན་མེད་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་འདྲེས་པར་བྱེད་པས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མ་སྤངས་ཤིང་དོན་དམ་དུ་སྤངས་པ་ནི་འདིའི་སྤངས་པར་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། དོན་ལ་མི་འགལ་ཡང་མངོན་ཞེན་ཅན་གྱི་ངོ་བོར་སྐྱེ་བ་སོགས་དེ་དག་ཕན་ཚུན་འགལ་བའི་དོན་སྒྲུབ་པ་སྟེ་འགལ་བ་འདུས་པ་ལྟར་

སྣང་བས་ཟབ་པ་ཉིད་ཡིན་པར་བཞག་པ་སྟེ། བརྒྱད་མཉམ་གཞག་ཏུ་རྟོགས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྗེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ནི། སྒོམ་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་རྟགས་ཡིན་ཏེ། མཐོང་ལམ་པ་ལ་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །སྒོམ་ལམ་པས་དེ་དག་མི་འགལ་བར་རྟོགས་པ་ཅི་ཞེ་ན། མཐར་འཛིན་ཅན་གྱིས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་སྒོ་ནས་ཏེ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡིན་པར་ཡང་། དེ་ལྟར་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ན་ཕན་ཚུན་འགལ་བའི་དོན་རྗེས་སུ་བསྒྲུབས་པས་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཟབ་པ་བརྒྱད་རྟོགས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཐ་སྙད་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་དང་འདྲ་བར་སྒོམ་པའི་ལམ་ལ་གནས་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་གཟུང་བར་བྱའོ། །ཞེས་རྒྱན་སྣང་ལས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། རྫོགས་བྱང་ཐོབ་ཆེད་དུ་སློབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཚོགས་དགེ་འདུན་གསུམ་དེ་མཚོན་པའི་མཚན་ཉིད་ཐ་མའི་ཞར་བྱུང་དང་བཅས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། བཏེན་པ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ། རྟེན་ཞིང་གཉིས་དག་པར་བྱེད་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཞིང་དེར་དོན་མཛད་པའི་རྒྱུའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཐའ་བཅད་པ་དང་། ཚིག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། འཕགས་པས་འདི་ཡན་ཆད་ཀྱིས་སློབ་པ་དང་། འདི་ནས་མི་སློབ་པའི་དགེ་འདུན་བསྟན་པར་གསུངས་ཤིང་རྣམ་འགྲེལ་དང་རྒྱན་སྣང་དུ་ཡང་དེ་ལྟར་རོ། །འདིར་མི་སློབ་པ་སངས་རྒྱས་ལའམ། ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་ལ་འདོད། དང་པོ་ལྟར་ན། སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་དུ་སྒོམ་མཁན་བྱང་སེམས་ཡིན་པས་མི་འཐད་ཅིང་ཞིང་དག་སྦྱོར་དང་ཐབས་མཁས་སྦྱོར་བ་ཡང་སངས་རྒྱས་ས་ལ་འདོད་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། འདི་ཡན་ཆད་དུ་སློབ་པའི་དགེ་འདུན་བཤད་པར་གསུངས་པ་དེ་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་ཙམ་ཞིག་བཤད་པར་འགྱུར་ལ། འདོད་ན། སྒོམ་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་ལ་སྒོམ་ལམ་ཆུང་འབྲིང་དགུ་ག་ལ་གནས་པ་མ་བཤད་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཐུབ་དགོངས་སུ་ནི་འཕགས་པའི་དགོངས་པས་མི་སློབ་པ་སངས་རྒྱས་ལ་བྱེད་པར་འདོད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། དངོས་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་ནང་དུ་འདུས་པ་སྲིད་པ་དང་ཞི་བ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་

བདག་ཉིད་འབྲས་བུ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་བཤད་ནས་དེའི་ཤེས་བྱེད་ལ། དེ་ལྟར་ནི་འཕགས་པས། སྲིད་
དང་ཞི་བ་མཉམ་ཉིད་དང་། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར་གསུངས་པ་དང་ནི་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་
འདས་པ་མཉམ་པ་ཉིད་བརྗོད་པར་བྱའོ། །མི་སློབ་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་མཚན་ཉིད་གསལ་བར་བྱ་
བའི་དོན་དུ་སྟེ་དེ་གཉིས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ལས་ནི་མི་སློབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ་ཞེས་
འབྲེན་ནོ། །ཁ་ཅིག་ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་འབད་རྩོལ་ཞི་བའི་ས་ཡིན་པས་མི་སློབ་པར་བཏགས་
པའོ་ཞེས་འདོད་དོ། །འདིར་ཉི་སྣང་ལས། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ནི་འདི་ཙམ་དུ་ཟད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ་ཀུན་
ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤང་བར་བྱ་བ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤང་
བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་གཉིས་ཀ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་ནི་མི་སློབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཕན་
ཆད་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། འདི་ཕན་ཆད་མི་མཐུན་པ་དང་གཉེན་པོའི་རྣམ་
པར་རྟོག་པའི་གནས་སྐབས་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་གཉིས་ཀ་མཉམ་པ་ཉིད་
དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་རྨི་ལམ་དང་འདྲ་བར་དགོངས་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིན་
མོ་སྒོམ་པ་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་བཀག་པས་རྨི་ལམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོམ་པ་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་བཀག་
པ་དང་། ཞེས་སོ། །འདི་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་མེད་པ་དང་རྟོག་པ་གཉིས་པོ་རྫོགས་པར་སྤངས་པ་དང་མི་
རྟོག་ཡེ་ཤེས་སྒོམ་པ་འཕེལ་བ་བཀག་པར་གསུངས་ལ། སློབ་ལམ་ན་ནི་སྒོམ་པ་ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་
དགོས་ཤིང་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་མ་རྫོགས་པས་སངས་རྒྱས་ལ་བྱེད་པ་འཐད་པ་ལྟར་སྣང་ཡང་སྐབས་
མིན་པ་དང་། དགེ་འདུན་དུ་གསུངས་པ་དང་། རྒྱུད་བླའི་འགྲེལ་པར་དག་ས་གསུམ་ལ་གནས་པ་ལ་
མཐར་ཐུག་པའི་སེམས་སུ་གསུངས་པས་ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ལ་གཟུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ན་བསྒྲུབ་བྱ་མེད་
པ་སོགས་བཤད་པ་ནི་རགས་པ་དང་ཕྱར་སློབ་པ་དང་ཕྱིས་མི་སློབ་པར་བཤད་པ་ནི་ཕྱ་མར་གཙོ་
ཆེ་བ་ལ་དགོངས་སོ། །ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ནུས་པ་གསུམ་ཡང་ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་རྟེན་གྱིས་སྒོམ་པ་གཞུང་
གི་རིམ་པ་ལས་འཐོབ་པས་སྦྱོར་བ་འདི་གསུམ། སྦྱོར་ལམ་ནས་གཞག་གོ །དེ་ཡང་གཙོ་བོའི་དབང་
དུ་བྱས་ཀྱི་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་ན་ཚོགས་ལམ་ནས་ཀྱང་གཞག་དགོས་ཏེ། འདི་གསུམ་ནི་ཆོས་རྣམས་

སྨྲོས་བྲལ་དུ་སྒོམ་པ་དང་ཞིང་དག་པར་བྱེད་པ་དང་སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་པ་གསུམ་ཡིན་ལ་དེ་གསུམ་མི་བྱེད་ན་བྱང་སེམས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བས་སོ། །གལ་ཏེ་ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་སོ་སྐྱེ་ལ་མེད་དེ། ཡོད་ན་སྦྱོར་བ་དང་པོ་ཡོད་དགོས་པ་ལ། དེ་མེད་དེ་བདུད་བཞི་བཅོམ་པ་མེད་པས་ཤེ་ན། ཐབས་མཁས་ནི་དུས་དང་དུས་མ་ཡིན་པ་ཤེས་པ་ཡིན་ལ་དེ་དེར་ཡོད་ཅིང་ཁྱབ་པ་ཡང་མེད་དེ། རྣམ་མཁྱེན་མེད་ཀྱང་མངོན་རྟོགས་བརྒྱད་གང་རུང་མེད་པ་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་འོག་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཉིད་འཐོབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཏེ་རྒྱུ་འཁོར་འདས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་གསུངས་ཏེ། སློབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་ཚོགས་དགེ་འདུན་གྱིས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཆོས་རྟགས་ཐོབ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་མཉམ་ཉིད་སྒོམ་པ་ལ་འབད་དགོས་པས་སོ། །མདོ་འབྲེལ་ནི། །ཟབ་མོ་བརྒྱད་པར་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་ལ་གནས་ནས་སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ལ་གསུངས་པ་ལ། ཤཱ་རིའི་བུས་རབ་འབྱོར་ལ་བྱང་ཆེན་གྱིས་རྨི་ལམ་དུ་དེ་གསུམ་ལ་ཞུགས་ན་ཡུམ་གྱིས་འཕེལ་ལམ་ཞེས་དྲིས་པའི་ལན་དུ་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། ཀླན་ཀ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྨྲས་པ། ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་གལ་ཏེ་ཉིན་པར་བསྒོམས་པས་རྣམ་པར་འཕེལ་ན་རྨི་ལམ་ན་བསྒོམས་པས་ཀྱང་རྣམ་པར་འཕེལ་ལོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྨི་ལམ་དང་ཉིན་པར་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་བསྟན་བཅོས་སུ་བསྡུས་པ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱིས་ནི་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རྨི་ལམ་དང་འདྲ་བར་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་སྲིད་པ་དང་ཞི་བ་ལ་བླང་དོར་ཐ་དད་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཅེས་པའོ། །དེ་ལ་རྨི་ལམ་དང་ཉིན་པར་གྱིས་འཁོར་བ་དང་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་བསྟན་ཏེ། འབྲུལ་བའི་གཉིད་ལས་མ་སད་པ་དང་སད་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་དང་ཆོས་མཐུན་ནོ། །ཉིན་པར་འཕེལ་ན་ཞེས་པ་ནི་ཉིན་པར་སྦྱོད་པས་ཡུམ་འཕེལ་ན་ནི་གོམས་མཐུས་རྨི་ལམ་དུ་ཡང་འཕེལ་ན༑ ཇི་ལྟར་ཉིན་པར་མི་འཕེལ་བ་བཞིན་དུ་རྨི་ལམ་དུ་ཡང་མི་འཕེལ་ལོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་རྨི་ལམ

དང་ཉིན་པར་གཉིས་ལ་སྨྲང་བྱ་དང་བླང་བྱར་རྟོག་པ་མེད་པས་སོ། །མདོར་ན་འཕེལ་བ་ནི་མཚོན་པ་ཙམ་ཡིན་པས་གཉེན་པོ་འཕེལ་བ་དང་སྤང་བྱ་འགྲིབ་པའི་ཁྱད་པར་དོན་དམ་པར་མེད་དེ། སྤང་གཉེན་དུ་བརྟག་པར་བྱ་བ་མེད་པས་སོ་ཞེས་པས་ནི་ཡུལ་”སྟེང་དུ་[༡]སྲིད་ཞི་མཉམ་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། བྱང་སེམས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་བླང་དོར་དུ་མི་རྟོག་པས་སྤང་གཉེན་ལ་འཕེལ་འགྲིབ་ཐ་དད་དུ་མི་འཛིན་པ་ནི་བློ་ངོར་མཉམ་པའོ། །ཉི་སྣང་ལས། རྨི་ལམ་དང་ཉིན་པར་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་འཐད་པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི་རྣམ་འགྲེལ་ལས། མི་མཐུན་པ་དང་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཐད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྒྱུར་བ་ལྟར་བདེའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལས་མེད་པ་དང་། སོགས་པས་ལས་འབྲས་དོན་དམ་དུ་ཐལ་བ་དང་། ལུང་དང་འགལ་བ་དང་། རྨི་ལམ་ན་ལས་གསོག་པའི་ཀླན་ཀ་བཞི་དང་། དེའི་ལན་བཞི་ནི་མདོ་ལས། ཇི་སྐད་བཤད་པར་ཟད་ཅེས་ཏེ་མདོར་བཤད་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་པའོ། །དེ་ལ་ཀླན་ཀ་དང་པོ་ནི། ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་རྨི་ལམ་དུ་ལས་གང་གི་བྱས་པའི་ལས་དེ་ལ་གསོག་པའམ་འཕྲི་བར་འགྱུར་བ་ཡོད་དམ། ཞེས་པའོ། །དེའི་དོན་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པ་རྨི་ལམ་དང་འདྲ་ན་ཉིན་པར་ཡང་སྦྱོར་དངོས་མཇུག་གིས་བསྡུས་པའི་དགེ་སྡིག་གི་ལས་ཉམས་འཕེལ་མེད་པར་ཐལ་ཏེ་རྨི་ལམ་བཞིན་ནོ་སྙམ་པའོ། །བརྒྱད་སྟོང་པར་སྐྱེས་པའམ་བུད་མེད་གང་རྨི་ལམ་ན་དགེ་བའམ་མི་དགེ་བའི་ལས་ཤིག་བྱེད་ན་ཅི་དེའི་ལས་གསོག་པའམ་ཉེ་བར་གསོག་པར་འགྱུར་རམ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལ་གསོག་པ་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་གསོག་པའོ། །ཉེ་བར་གསོག་པ་ནི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་དང་ལྡན་པའོ། །ལན་དང་པོ་ནི། རབ་འབྱོར་གྱིས་སླར་པ་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་ཇི་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྨི་ལམ་ལྟ་བུར་གསུངས་པ་དེ་ལྟར་ན་དེ་ལས་གསོག་པའམ་འཕྲི་བར་འགྱུར་བ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྨི་ལམ་གྱི་ཆོས་གང་ཡང

[༡]) ཞ། ༡༣༥་ན་༤་ སྟེངས་སུ།

གསོག་པའམ་འབྲི་བ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་སད་ནས་རྣམ་པར་རྟོག་ན་ནི་དེ་ལ་གསོག་པའམ་འབྲི་བར་ཡང་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའོ། །དོན་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྨི་ལམ་བཞིན་མི་བདེན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་པར་བྲི་འཕེལ་མེད་པ་འདོད་དེ། རྨི་ལམ་བཞིན་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་ན་དེའི་ཆོས་ལ་འབྲི་འཕེལ་མི་དམིགས་པས་སོ། །ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ནི་དཔེ་མ་གྲུབ་སྟེ། རྨི་ལམ་ན་ལས་སྤྱད་པ་ལ་སད་ནས་ཡི་རང་ན་བྲི་འཕེལ་ཡོད་པས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ནི་ཁྱབ་པ་ཡང་མ་གྲུབ་བོ། །དེ་དག་གིས་ནི་ལས་དང་དེའི་འབྲས་བུའི་འབྲེལ་བ་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བཞག་ལས་བྱུང་བ་ཙམ་དུ་བསྟན་ཏོ། །གནོད་འཇོམས་གཉིས་ཀར་འོན་ཏེ་སད་ནས་ཞེས་སོགས་འདི་ཤཱ་རིའི་བུས་རབ་འབྱོར་ལ་དྲིས་པར་བཤད་ཀྱང་ཉི་སྣང་དང་ལེ་བརྒྱད་མར་རབ་འབྱོར་གྱིས་སྨྲས་པའི་ཚུལ་དུ་མཛད་ཅིང་བརྒྱད་སྟོང་པར་ཡང་དེས་སྨྲས་པར་འབྱུང་ངོ་། །ཀླན་ཀ་གཉིས་པ་ནི། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྨྲས་པ། ཉིན་པར་སྲོག་བཅད་པ་དང་རྨི་ལམ་ན་སྲོག་བཅད་པ་དེ་ལ་འདི་སྙམ་དུ་དེ་བདག་གིས་བསད་དོ་བདག་གིས་བསད་པ་ལེགས་སོ་ཞེས་སད་དེ་རྣམ་པར་རྟོག་ན་ཆེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་ལས་དེ་ལ་ཇི་སྐད་ཟེར། ཅེས་པའོ། །དེའི་དོན་ནི་ཉི་སྣང་ལས། ལས་དེ་ལ་ཇི་སྐད་སྨྲ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡང་དག་པར་དང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་དྲིས་པས་གཉེན་པོ་འགལ་བ་ཡིན་ཡང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་ཐལ་བས་དེ་དོན་དམ་པ་ཉིད་དུ་ཡང་དག་པར་སྟོན་པའི་དོན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དོན་ནི་གོང་དུ་རྗེས་ཤེས་ཀྱིས་གསོས་པས་རྨི་ལམ་གྱི་ལས་བྲི་འཕེལ་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ལ་འགྲོས་ནས་ཉིན་པར་སྲོག་བཅད་པ་ཡང་དག་པའི་ལས་དང་རྨི་ལམ་དུ་སྲོག་བཅད་པ་ཡང་དག་མིན་པའི་ལས་ལ་ཇི་ཅི་ཟེར་ཞེས་དྲིས་པས། ཤུགས་ལ་རྨི་ལམ་གྱི་ལས་ལ་གཉེན་པོ་འགལ་བ་སྐྱེ་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་གནོད་ཀྱང་དེ་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པར་ཐལ། རྗེས་ཤེས་ཀྱིས་དོན་དམ་གྱི་དངོས་པོར་ཞེན་པའི་རྣམ་རྟོག་འཇུག་པས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པའོ། །གལ་ཏེ་རབ་འབྱོར་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྔར་རྗེས་ཤེས་ཀྱིས་གསོས་ན་ལས་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ལ་ སླར་རང་གིས་དེ་ལྟར་རྩོད་པ་མ་འབྲེལ་ཞེ་ན། བདེན་མོད་

ཀྱང་རང་གི་ཁས་བླངས་དེ་ལ་དོགས་པ་དེ་འཇུག་པས་ཁོང་སློང་མཛད་ནས་དོགས་པ་འདི་འདྲ་བ་བྱུང་ན་ཁྱེད་ལན་ཅི་འདེབས་ཞེས་ཤཱ་རིའི་བུ་ལ་དྲིས་ནས་དེ་ཉིད་རང་གི་ཡང་ལན་དུ་བསྟན་པའོ། །ཡང་ན་རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཁྱོད་ཅི་ཟེར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདེན་པ་དང་བདེན་པ་མ་ཡིན་པ་དྲིས་པ་ཡིན་ཏེ། གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་རྟོགས་སུ་ཟིན་ཀྱང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དེ་ནི་དོན་དམ་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་གཏོལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བས་ན་རབ་འབྱོར་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀླན་ཀ་དེའི་གཉེན་པོའམ་ལན་རྟོགས་ཀྱང་ཤཱ་རིའི་བུ་ལ་ལས་དེ་བདེན་མི་བདེན་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་དྲིས་པ་ནི། སྔར་རྣམ་རྟོག་གིས་གསོས་འདེབས་ཡོད་པས་ལས་གསོག་འབྲི་ཡོད་པར་བསྟན་པ་དེའི་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དོན་དམ་པ་ཉིད་དུ་སྟེ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྔར་རྗེས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་འཇུག་པས་ལས་བྲི་འཕེལ་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་བརྫ་ལས་བྱུང་བར་བསྟན་པ་དེ་སླར་ཡང་ངེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཤཱ་རིའི་བུ་ལ་དྲིས་ནས་དེ་དང་མཐུན་པའི་ལན་འདེབས་སུ་འཇུག་པའོ། །ལན་གཉིས་པ་ནི། སྨྲས་པ་ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་དམིགས་པ་མེད་པར་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ། ལས་ནི་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཁོ་ནར་སྐྱེའོ། །དམིགས་པ་མེད་པར་སེམས་མི་འབྱུང་སྟེ་སེམས་ནི་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཁོ་ནར་སྐྱེའོ། །རབ་འབྱོར་གྱིས་སྨྲས་པ། ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། དམིགས་པ་མེད་པར་ལས་མི་སྐྱེའོ་དམིགས་པ་མེད་པར་སེམས་པ་མི་འབྱུང་ངོ་། །དམིགས་པ་དང་བཅས་པར་ལས་སྐྱེ་སྟེ་དམིགས་པ་མེད་པར་མ་ཡིན་ནོ༔ ༔དམིགས་པ་དང་བཅས་པར་སེམས་པ་འབྱུང་སྟེ་དམིགས་པ་མེད་པར་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ༔ ༔དོན་ནི་ཉི་སྣང་ལས། དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ལས་ལས་སྐྱེ་བར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་དང་དམིགས་པ་མེད་པར་ལས་སྐྱེ་བ་བཀག་པའི་ཕྱིར་ན་སྔར་དེ་བརྫ་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཏེ་ལས་ནི་མཚོན་ཞེན་གྱི་བློས་བྱས་པར་བསྟན་པས་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡང་བརྫ་ལས་བྱུང་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་རྩོད་ལན་དེ་གཉིས་ཀྱིས་སྔར་ལས་མེད་དུ་བསྟན་པའི་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལ་དོགས་པ་བཅད་པ་འདི་ཉི་སྣང་ལེ་བརྒྱད་མ་རྣམ་འགྲེལ་རྣམས་ཀྱི་

དགོངས་པར་སྣང་ཡང་། ཊཱི་ཀ་བྱེད་སྔ་ཕྱི་རྣམས་ཀྱིས་ནི་འདི་མ་ཐོན་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ལས་གསོགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་རྩོད་ལན་འབའ་ཞིག་བྱེད་པ་ནི། བརྒྱད་སྟོང་པའི་མདོ་དང་ལེ་བརྒྱད་མ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་མ་ཕྱེད་པ་དང་ཉི་སྣང་གི་འགྲེལ་ཚིག་དེ་བརླིང་དྲགས་པས་ནོངས་སོ༑ ༑བརྒྱད་སྟོང་པར་ནི་རྗེས་ཀྱི་ཡི་རང་གིས་གསོས་ན་ཟླི་ལམ་གྱི་དགེ་སྡིག”ལ་སོགས་ཉེར་སོག་༡)ཡོད་པར་རབ་འབྱོར་གྱིས་སྨྲས་པ་ན། ཤཱ་རིའི་བུས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཡང་ལས་གསོག་པ་ཡོད་དེ། བདག་གི་སྐྱེ་བ་ཟད་དོ་ཞེས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འཇུག་པས་སོ་ཞེས་ཧ་ཅང་ཐལ་བར་བརྩད་ནས་ལན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་རྟོག་པ་དང་རྣམ་རྟོག་མེད་པ་དང་། ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་གསུངས་ཤིང་སྤར་དྲངས་པའི་ལན་གཉིས་པའི་མདོ་རྣམས་འབྱུང་བ་དེ་ཡང་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཤད་ཀྱི་ཤཱ་རིའི་བུས་སྨྲས་པ་མེད་དོ། །གནོད་འཛོམས་ཆུང་བར་གལ་ཏེ་སད་ནས་རྣམ་པར་རྟོག་ན་ལས་དེ་ལ་གསོག་པའམ་འབྲི་བར་ཡང་འགྱུར་རམ་ཞེས་ཤཱ་རིའི་བུས་དྲིས་པ་དང་། རབ་འབྱོར་གྱིས་ཇི་སྐད་སྨྲ་ཞེས་སོགས་ཤཱ་རིའི་བུ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཟླི་ལམ་དང་ཉིན་པར་གྱི་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དྲིས་སོ། །དེ་ནས་ཤཱ་རིའི་བུས་དམིགས་པ་མེད་པར་ལས་དང་སེམས་པ་མི་འབྱུང་བར་བསྟན་པས་ནི་ཟླི་ལམ་དང་ཉིན་པར་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་ཏེ། གཉིད་མ་ལོག་པའི་ཚེ་ལས་བྱས་པ་ནི་དམིགས་ཡུལ་དང་བཅས་པ་ཟླི་ལམ་གྱི་ཚེ་བྱས་པ་ལ་སད་ནས་ཡི་རང་བ་ནི་དམིགས་པའི་ཡུལ་མེད་པས་ལས་སྟོབས་ཆེ་ཆུང་ཡོད་པར་བསྟན་ཅེས་འཆད་དོ། །ལྔན་ཀ་གསུམ་པ་ནི། ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ལས་ཐམས་ཅད་དང་སེམས་པ་ཐམས་ཅད་དབེན་པའོ་ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་ན་དེ་ཇི་ལྟར་དམིགས་པ་དང་བཅས་པར་ལས་སྐྱེ་སྐྱེ་དམིགས་པ་མེད་པར་མ་ཡིན། དམིགས་པ་དང་བཅས་པར་སེམས་པ་འབྱུང་སྐྱེ་དམིགས་པ་མེད་པར་མ་ཡིན། ཞེས་པའོ། །ལན་གསུམ་པ་ནི། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྨྲས་པ་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་མཚན་མར་བྱས་ནས་དམིགས་པ་དང་བཅས་པར་ལས་སྐྱེ་སྐྱེ་དམིགས་པ་མེད་པར་མ་ཡིན། དམིགས་པ་དང་བཅས་པར

༡) ཞ། ༡༣༧་ན་༤་ ལ་སོགས་ཉེར་གསོག །

སེམས་པ་འབྱུང་སྟེ་དམིགས་པ་མེད་པར་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་སྟེ། དབེན་པ་དོན་དམ་དུ་ཡིན་ལ་ཡོད་པ་མཚན་འཛིན་ཅན་གྱི་ངོར་ཡིན་ཞེས་པའོ། །ལྔན་ཀ་བཞི་པ་ནི། རབ་འབྱོར་གལ་ཏེ་བྱང་ཆེན་གྱིས་རྨི་ལམ་དུ་སྦྱིན་པ་བྱིན། ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུངས། བཟོད་པ་བསྒྲུབས། བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས། བསམ་གཏན་ལ་མཉམ་པར་བཞག །ཤེས་རབ་བསྒོམས་ཏེ་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་ཡང་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་ཡོངས་སུ་བསྔོས་ན་དེས་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་ཡོངས་སུ་བསྔོས་པར་འགྱུར་རམ། ཞེས་པའོ། །ལན་བཞི་པ་ནི། ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆེན་བྱམས་པ་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་ལུང་བསྟན་པ་འདི་མངོན་དུ་གྱུར་ན། འདི་ལ་དྲིས་ཤིག་དང་འདིས་ལན་ལྡོན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱམས་པ་ལ་ཁ་འཕངས་ལ། དེས་ཀྱང་། བདག་གིས་ནི་གང་ལ་ལན་གླེན་པ་དང་། གང་གིས་ལན་ગླན་པ་དང་གང་ལན་ཀླན་པའི་ཆོས་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མ་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་རབ་འབྱོར་གྱིས་ལན་མ་བཏབ་པ་ནི་དྲི་བ་འདིའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མ་འོངས་པའི་སངས་རྒྱས་བརྒྱུད་མར་འབྱུང་བས་དྲི་བ་འདི་མ་རྫོགས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ན་མ་འོངས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་འབྱུང་བ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཉི་སྣང་ལས་སོ། །སྤྱིར་རྨི་ལམ་ན་ལས་འབྲས་ཡོད་པར་ཁས་བླངས་པ་འདིའི་ཡང་ལན་བཏབ་ཟིན་པས་ན་བཏབ་ཟིན་པའི་དོན་ལ་ཡང་དོགས་པར་བྱེད་ན་མཐའ་ཡས་པས་སེམས་རྣལ་དུ་གནས་པས་སུ་ཞིག་ལན་འདེབས་སྙམ་པའི་བསམ་པས་བྱམས་པ་ལ་དྲིས་ཤིག་ཅེས་སྨྲས་པར་རྒྱན་སྣང་ལས་ཏེ། འདི་གཉིས་དང་རྣམ་འགྲེལ་ནི་བྱམས་པས་ཀྱང་འདིའི་ལན་མ་བཏབ་པར་བཞེད་དོ། །ཤཱཀྱཻས་ནི་རྒྱལ་ལན་གསུམ་དུ་མཛད་དོ། །དང་པོ་ནི་ཇི་ལྟར་རྨི་ལམ་ན་ལས་མ་བསགས་པའི་ཕྱིར་སྦྱིན་སོགས་དང་འཚེ་བ་སོགས་ལས་བསོད་ནམས་དང་སྡིག་ཏུ་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ་སད་པ་ན་ཡང་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་རྒོལ་བའི་ལན་དུ། རྨི་ལམ་དུ་སྲོག་ཆགས་བསད་པ་ལ་སད་ནས་ཡི་རང་བྱེད་ན་དེ་ལས་སྡིག་ཏུ་འགྱུར་རམ་ཞེས་སླར་དྲིས་པ་ལ་ཤཱ་རིའི་བུ་རང་ཉིད་ཀྱིས་དམིགས་བཅས་ལས་ལས་སྐྱེ་བ་སོགས་སྨྲས་སོ། །གལ་ཏེ་སད་པའི་རྟོག་པས་རྨི་ལམ་གྱི་ལས་

དམིགས་པར་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེའི་ལས་འབྲས་ཡོད་པར་འདོད་ན་སད་པའི་ཚེ་རྣམ་པར་རྟོག་པས་དམིགས་པས་ཤིན་ཏུ་ཡང་འབྲས་བུ་དང་བཅས་དགོས་ཞེས་ལན་མཛད་དེ་དང་པོ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་སོ། །གཉིས་པ་ལུང་དང་འགལ་བའི་རྒོལ་ལན་འདྲེའོ། །གསུམ་པ་ནི་རྨི་ལམ་དང་མཚན་མར་མི་བྱེད་པ་གཉིས་ཆོས་མཐུན་པས་དེར་མི་དམིགས་པ་ལ་རྨི་ལམ་གྱི་སྒྲུས་བསྟན་ནས་རྨི་ལམ་ན་ཕྱིན་དྲུག་སྤྱོད་བསྔོས་ན་བསྔོ་བར་འགྱུར་མི་འགྱུར་དྲིས་ཏེ་མདོར་ན་མི་དམིགས་པ་ལ་གནས་ནས་ཕྱིན་དྲུག་སྤྱོད་ཅེས་དྲིས་པའོ། །མི་དམིགས་པའི་མཐར་སོན་པའི་རྗོགས་བྱང་གི་ཐབས་ནི་མི་དམིགས་པ་ཉིད་གཙོ་བོར་གྱུར་པས་དམིགས་པའི་གཉེན་པོ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་ཉིད་རྨི་ལམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟུར་གྱིས་བསྟན་ནས། བྱམས་པ་མི་དམིགས་པ་བརྟེས་པའི་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་པས་མི་དམིགས་པར་ཕྱིན་དྲུག་བསྔོས་པ་བསྔོ་བ་ཡིན་མིན་དོན་འདི་དྲིས་ཤིག་ཅེས་སྨྲས་ཤིང་དེས་ཀྱང་མི་དམིགས་པ་རྒྱས་པར་ཟུར་གྱིས་ལན་བཏབ་བོ་ཞེས་འཆད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། ཀླན་ཀ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། འཁོར་བ་མི་མཐུན་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་གཉེན་པོ་རྣམས་སྣང་བརྟན་ནམ་གཟུགས་བརྙན་ཙམ་གྱི་ངོ་བོར་བསྒོམས་པས་སྣང་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པ་རྨི་ལམ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་འཁོར་འདས་དག་ལ་བླང་དོར་ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པས་ན་སྲིད་ཞི་མཉམ་པ་ཉིད་དེ། དབུ་མའི་རྩ་བ་ལས། མྱ་ངན་འདས་མཐའ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་འཁོར་བའི་མཐའ་ཡིན་ཏེ། །དེ་གཉིས་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ནི། །ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གཉིད་ལོག་པར་མ་ཟད་གཉིད་མ་ལོག་པ་སད་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་སྦྱིན་སོགས་དགེ་བ་དང་སྲོག་གཅོད་སོགས་མི་དགེ་བའི་ལས་མེད་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ་སྙེ་ཡིན་པར་ཐལ་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྨི་ལམ་དང་འདྲ་བར་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ནའོ། །དཔེར་ན་གཉིད་ལོག་པ་རྨི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་བཞིན་དུའོ། །ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། རྨི་ལམ་བཞིན་རང་བཞིན་མེད་ན་མི་དགེ་བ་བཅུ་དང་སྦྱིན་སོགས་རྣམས་མེད་དགོས་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལས་མེད་པར་བརྗོད་པའི་ཀླན་

ཀའོ། །སློབ་དཔོན་ཤཱནྟི་པས། སྨིན་སོགས་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་རྣམས་ལ། །ཞེས་པའི་མདོར་ཆོས་སོ་བདུན་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གསུངས་པ་དེ་དག་རྒྱ་བའི་རྣམས་ཞེས་པ་དེ་མང་པོའི་ཚིག་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡིན་པས་དེས་བསྡུས་གསུངས་པ་དང་། འདིའི་རྣམས་ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱང་མཚུངས་པས་འདིར་ཡང་ཀླུན་ཀ་ལྷག་མ་རྣམས་སོགས་དོན་རྣམས་ཞེས་པས་བསྡུས་ཏེ་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་ཀླུན་ཀ་རྣམས་ཀྱི་ལན་ནི་འོག་ནས་འཆད་པ་འདི་དག་སྟེ། འདི་ལ་གཉིས། ཀླུན་ཀ་དང་པོའི་ལན་དང་། ལྷག་མའི་རྩོད་ལན་མ་སྨོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དོན་མི་འཐད་པ། དཔེ་མ་གྲུབ་པའི་ལན། དེས་གྲུབ་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་མཚུངས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། ཉེས་སྤོང་གི་ལན་ནོ༑ ༑དང་པོ་ནི། རྩོད་པ་དེ་ལ་མགོ་མཚུངས་ཀྱི་ཐལ་བ་འཕང་སྟེ། ཉེས་མཚུངས་ཀྱི་ལན་གྱིས་རྩོད་ཟླ་ཚེམས་པར་འགྱུར་བས་སོ། །ཇི་ལྟར་ན་དོན་སྨྲ་ཁྱེད་ལ་ཡང་སྲོག་གཅོད་ཀྱི་མི་དགེ་བ་མེད་པར་ཐལ་ཏེ༑ གསད་བྱའི་སྲོག་དབང་དེ་གསོད་པ་པོས་མཆོན་བསྣུན་པ་སོགས་ཀྱི་འཇིག་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་རང་གི་ངང་གིས་འཇིག་པ་དང་། གསད་བྱ་དེ་དེ་ལྟར་འཆི་བ་རང་གི་ལས་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ༑ ༑རྟགས་རིམ་པ་ལྟར་ཁས་བླངས་ཏེ། སྲོག་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དང་། རང་གི་འདོད་པ་ལུང་རིགས་ཀྱིས་བསྟན་པར་གྲུབ་པ་དེ་ལས་ཕར་འདར་མེད་པས་མཐའ་སྟེ། མཛོད་ལས། འཇིག་རྟེན་སྣ་ཚོགས་ལས་ལས་སྐྱེས། །ལས་ནི་སེམས་པ་དང་དེས་བྱས། །སེམས་པ་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཡིན་ཏེ༑ ༑དེས་བསྐྱེད་ལུས་དང་ངག་གི་ལས། །ཞེས་སྨོད་བཙུད་མཐའ་དག་ཐུན་མོང་ཡིན་མིན་གྱི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱེད་ཅེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཀྱང་ནི་འཇིག་རྒྱུ་མེད་པས་གསོད་པ་པོ་ལ་སྡིག་མེད་པར་མ་ཟད་འཆི་བ་རང་གི་ལས་ལས་བྱུང་བར་བསྟན་པས་ཀྱང་དེ་མེད་དགོས་ཞེས་པའོ། །ཚུལ་དེ་ནི་ཚིག་གསལ་ལས། འཇིག་རྟེན་སྣ་ཚོགས་ལས་ལས་སྐྱེས་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ན་རང་གི་ལས་ཀྱིས་རང་ཤི་ན་དེ་ལ་གསོད་པ་པོ་ལ་སྡིག་པ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེས་དྲི་བ་འདི་ཁྱེད་ལ་ཁོ་བོ་ཅག་གི་ཟླའི་ཤུགས་ཀྱིས་དྲིས་པ་ན་ཁྱེད་ལ་ཡང་ཁོ་བོ་ཅག་དང་མཚུངས་པར་གནོད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་སློབ་དཔོན་

དུལ་བའི་ལྷའི་ཞལ་སྔ་ནས་ཉེས་པ་མཚུངས་པ་ཁོ་ནས་ཕ་རོལ་པོ་ཚིམས་པར་འགྱུར་བས་དེ་ལ་ཉེས་པ་གཞན་ནི་མི་བརྗོད་དོ་ཞེས་བསྟན་ཏེ། འདི་ཡང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ་ཆོས་ཁ་ཅིག་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པར་གནོད་པ་ལྟ་བུར་སྣང་ཡང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཁས་བླང་བར་བྱ་བ་ཡོད་དེ། ཚ་བས་ཆིག་པ་ལ་སླར་ཚ་བ་ལ་གདུང་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །དོན་དམ་པར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱེད་ཀྱི་དོན་དམ་པ་ངེས་པར་ཡོད་ཅིང་དོན་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་སུ་ཟིན་ཀྱང་རང་གི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་སྤྱོད་པར་ཟད་པས་ན། གང་ཟག་གཞན་དུ་བགྲང་བ་སུས་ཀྱང་སུ་ཡང་བསད་པ་ཡང་མེད་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཀླུན་ཀ་ཁྱེད་ལ་ཡང་འབྱུང་ངོ་ཞེས་སྨྲ་རོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཚུལ་འདི་ལས་གཞན་དུ་རྒྱུ་མཚན་གཉིས་པོ་དེ་སྡེ་པ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་དོན་དམ་པར་དགེ་སྡིག་མེད་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་རྟོགས་དཀར་བཤད་པ་དང་། རྒྱུ་མཚན་སྔ་མ་རྟོགས་དཀའ་ལྟར་དང་ཕྱི་མ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ལས་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་སྦྱོར་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ལེགས་པར་མ་བཤད་དེ། སྡེ་པ་གཉིས་ཀྱིས་འཇིག་རྒྱུ་ལ་མི་ལྟོས་པར་འཇིག་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་ལས་སྐྱེས་པ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བྱས་ནས་བདེན་གཉིས་གང་དུ་ཡང་ལས་ཡོད་པ་དང་མེད་པར་བྱས་པ་དེ་དག་གི་གཞུང་གང་ན་ཡང་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཁོ་བོ་ཅག་ནི་དོན་དམ་སྐད་ཅིག་དང་རྟུལ་ཕྲན་རེ་རེ་བར་འདོད་ལ། རྒྱུན་དང་ཚོགས་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་པར་འདོད་པས་སྲོག་གཅོད་སོགས་ལས་ལམ་དུ་འགྱུར་བ་རྒྱུན་ལ་ལྟོས་པ་རྣམས་དོན་དམ་པར་མེད་པ་འདོད་ཅིང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཁྲབ་པ་མ་ངེས་སོ། །གཞན་ཡང་སྲོག་གི་སྐད་ཅིག་འཇིག་པ་རྒྱུ་ལ་མི་ལྟོས་ཀྱང་རྒྱུན་འཇིག་པ་གསོད་པ་པོ་ལ་ལྟོས་པ་མི་འགལ་ལོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཁྱེད་ཀྱི་ཐལ་བས་མི་གནོད་ཅེ་ན།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དཔེ་དགོད་པ་དང་། དོན་ལ་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རྟུལ་ཕྲན་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་སྡེ་པ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་དོན་དམ་པ་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་བ་ལ་ལྟོས་ཏེ་གསོད་བྱེད་སུས་ཀྱང་གསད་བྱ་སུ་ཡང་བསད་པའི་སྲོག་གཅོད་ཀྱི་ལས་ལམ་ཡང་མེད། དེའི་ཕྱིར་མ་བསད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དེ་སྤོང་བའི་ལས་ལམ་ཡང་མེད། ལེན་པ་པོ་

སུས་ཀྱང་སུའི་ནོར་མ་བྱིན་པར་བླངས་པའི་ལས་ལམ་ཡང་མེད། དེའི་ཕྱིར་མ་བླངས་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དེ་སྤོང་བའི་ལས་ལམ་ཡང་མེད་ཅེས་བྱ་བ་དང་སོགས་པས་ལྷག་མ་ལུས་ངག་གི་ལྔ་གཟུང་སྟེ་ཡིད་ཀྱི་གསུམ་ནི་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་ཡང་འོང་བར་སེམས་སོ། །དོན་དམ་དུ་ལས་མེད་པ་དེའི་ཕྱོགས་ཏེ་ལུགས་ལ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྲོག་གཅོད་པ་དང་སོགས་པས་དེ་སྤོང་བའི་དགེ་སྡིག་གི་ལས་ལམ་རྣམ་པར་འཇོག་གོ །

ཡོ་ན་སྲོག་གཅོད་དེ་གང་ན། གང་གི་སྒོ་ནས་ཇི་དང་འདྲ་བར་འཇོག་ཅེ་ན། དང་པོ་ནི། སྲོག་གི་རྒྱུན་ཟླ་བ་བཅུ་ཙམ་བར་དུ་འཇུག་པ་དང་འགག་བ་ཞག་བཅུ་ཙམ་དུ་འཚོ་བའི་དངོས་པོ་བསྐྱེད་པ་ལའོ། །འདིས་སྲོག་གི་སྐད་ཅིག་འཇིག་པ་མཚོན་སོགས་ལ་མི་ལྟོས་ཀྱང་རྒྱུན་འཇིག་པ་དེ་དག་གིས་བྱས་པར་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། བདག་གི་ནི་གསོད་པ་པོ་དང་སོགས་པས་འདི་ནི་གསད་བྱ་དང་ཚུལ་འདི་ལྟར་བསད་དོ་ཞེས་རྟོག་པའི་སྒོ་ནས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དགེ་སློང་གིས་བུད་མེད་ལ་ཆགས་སེམས་ཀྱིས་རེག་འདོད་ཀྱིས་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་སྐྱེས་པ་ལ་དངོས་སུ་མ་རེག་ཀྱང་མི་དགེ་བར་འཇོག་པ་དང་འདྲ་བར་དོན"སྟེང་དུ་[1]ལས་མེད་ཀྱང་རྒྱུན་ལ་ཞེན་པའི་སྒོ་ནས་འཇོག་གོ། སོགས་པ་དང་པོས་དེ་འཕོལ་པའི་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་བསམ་པ་དང་། གཉིས་པས་དགེ་བར་འཇོག་པ་གདོན་ཏེ་འདིའི་དོན་ནི་སྤང་བྱ་སྲོག་གཅོད་ཡོད་པས་དེ་སྤོང་བའི་དགེ་བའི་ལས་ལམ་གྲུབ་པས་དེའོ། །ཁ་ཅིག་གསོད་འདོད་རྒྱུན་འཇུག་པ་དང་འགག་བ་སྐྱེད་པ་ལ་གཉེན་པོ་དེ་འཇོག་པ་དང་། སེར་སྣའི་རྒྱུན་འཇུག་པ་དང་འགག་བ་ལ་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་གཉེན་པོ་འཇོག་པར་འདོད་ཀྱང་དགོངས་པར་མི་འགལ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། དོན་སྨྲའི་ལུགས་ལ་དོན་དམ་པར་དགེ་སྡིག་གི་ལས་ལམ་མེད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དེ་གཉིས་འདོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། དབུ་མའི་ལུགས་ལ་ཡང་དོན་དམ་པར་སྲིད་ཞིའི་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པས་རྫི་ལམ་དང་འདྲ་ཡང་རྫི་ལམ་དེ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་མཐུན་པའི་གསད་བྱ་སོགས་ཀྱི་དོན་ཏེ་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་དང་སོགས་པས་སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་

[1] ཅ། ༡༥༤་ན་༤· སྟེངས་སུ།

སྣང་བ་ལ། སྣང་བ་ལྟར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་དབང་གིས་ཆོས་བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་མོས་པ་དམན་པས་དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་འཆིང་བ་མཐའ་དག་མ་ཉམས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ལ་སྟེ། དེའི་ངོར་སྲོག་གཅོད་དང་སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་དགེ་སྡིག་གི་ལས་འཛོག་གོ །ཞེས་བྱ་བའི་ལན་དེ་དང་སོགས་པས་ཀླན་ཀ་ལྷག་མ་གསུམ་གྱི་ལན་དེ་དངོས་སུ་ལས་ཕྱོགས་གཞན་དབུ་མའི་མདོ་སྡེ་ཡུམ་ནས་གསུངས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །ཁ་ཅིག་དོན་དམ་དུ་འདོད་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་པ་ཞེས་པ་དང་ཁ་ཅིག་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བར་འཛོག་པའི་ལན་དེ་དང་དེ་ཞེས་འཆད་དོ། །འདིའི་ཕྱོགས་གཞན་ནི་ཚིག་གསལ་ལས། དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་སྤྱི་ལ་བཤད་ཀྱང་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལ་བྱ་སྟེ་ཇི་སྐད་བཤད་པར་ཟད་ཅེས་པའི་འགྲེལ་པ་ཡིན་ལ། བཤད་པའི་ལན་དེ་ཡང་ཡུམ་ཉིད་ནས་འགྲེལ་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་དྲངས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཇི་སྲིད་དུ་མངོན་ཞེན་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་ལས་འབྲས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར་བདེན་པས་མི་དགེ་བ་སྤང་ཞིང་དགེ་བ་བསྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ལ་དགེ་སྡིག་གི་བླང་དོར་ག་ལ་ཡོད་ཅེས་སྨྲ་བར་མི་བྱ་སྟེ། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། སྟོང་ཉིད་དོན་ནི་མི་ཤེས་པར། །ཐོས་པ་ཙམ་ལ་འཇུག་བྱེད་ཅིང་། །གང་དག་བསོད་ནམས་མི་བྱེད་པ། །སྐྱེས་བུ་ཐ་ཤལ་དེ་དག་བརླག །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་དོན་མི་འཐད་པའི་ལན་ལས། གཞན་དཔེ་མ་གྲུབ་པ་ལ་ཡང་གཉིས། ལུང་གཞན་དང་མདོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་དོན་བཤད་པས་དཔེ་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྨི་ལམ་གྱི་དཔེ་ལ་ནི་དགེ་སྡིག་གི་ལས་མེད་པར་མ་གྲུབ་སྟེ། ཉེ་ཤུ་པ་ལས། རྨི་ལམ་སེམས་ནི་གཉིད་ཀྱི་འབྲུལ་རྒྱུས་ཉམས་ཤིང་བསླད་པས་མི་གསལ་ཞིང་འཚོལ་བར་སྐྱེ་ལ། སད་པའི་ཚེ་དེ་ལས་བཟློག་པ་དེས་ན་རྨི་ལམ་དང་སད་པ་གཉིས་ཀྱི་ལས་འབྲས་བུ་ཆེ་ཆུང་འདྲ་བ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་ལུང་གིས་ལས་ནུས་ཆུང་ཡོད་པར་བསྟན་པས་སོ། །འདིར་དགག་པའི་ཡུལ་དོན་སྨྲ་ལ་སེམས་ཙམ་པའི་ལུང་དྲངས་པ་གནོད་བྱེད་དུ་མི་འགྲོ་སྟེ་ཚད་མར་ཁས་མ་བླངས་པས་སོ་ཞེས་ཁ་ཅིག་ཟེར་ན་ཉེས་པ་མེད་དེ། རྨི་ལམ་ན་ལས་གསོག་པར་བསྟན་པ་ནཉིན་པར་དང་དེ་གཉིས་ཁྱད་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་སྙམ་པ་ནཉི་ཤུ་

པར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་ལས་ཉུས་ཆུང་གསོག་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་ཀྱི་ལུང་དེ་ནས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པས་སོ། །ཡང་ན་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྨྲས་པ་ན་སེམས་ཙམ་པས་ཀྱང་དེ་མི་བཟོད་པས་དེ་ཡང་རྗོལ་བའི་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ནའམ་དཔེ་མ་གྲུབ་པར་བཤད་པ་མཚོན་པར་བྱས་ནས་དེའི་ལུགས་ལ་དོན་ནི་མི་འཐད་པའམ་རྟོགས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྨི་ལམ་གྱི་དཔེ་ལ་ནི་ལས་མེད་པར་མ་གྲུབ་སྟེ་སེམས་ཙམ་གྱི་ལུགས་ཀྱིས་དཔེ་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པའམ་སད་པའི་ཚེ་ལས་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། དེར་མ་ཟད་རྨི་ལམ་ན་ཡང་དགེ་མི་དགེ་སྤྱོད་པ་རྨིས་པ་ལ་ནི། སད་པའི་གནས་སྐབས་ན་ངོ་མཚར་བས་ཀྱི་མ་ལས་དེ་བྱས་སོ་ལེགས་པར་བྱས་སོ་སྙེ་བྱས་པ་དེ་ལེགས་སོ་ཞེས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་བྱེད་པ་ནི་ཡོད་ལ། དེ་ལྟར་བྱེད་ན་མངོན་པར་ཞེན་པའི་གསོས་ཀྱིས་རྨི་ལམ་གྱི་ལས་ཡོངས་སུ་གསོས་པ་སྟེ་འཕེལ་བར་འགྱུར་ཏེ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟ་བུས་གསོས་ན་གཉིད་རྗེས་ཀྱི་སད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡི་རང་གི་སེམས་ཀྱིས་སོ། །ཡང་ནི་རིགས་པ་འདིས་ཀྱང་དཔེ་མ་གྲུབ་ཅེས་པའོ། །རྨི་ལམ་དུ་དགེ་སྡིག་སྤྱད་པར་སྣང་བས་བག་ཆགས་ཉུས་ཆུང་བཞག་པ་ཉིད་རྗེས་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་མཐུ་ཅན་དུ་བྱེད་པས་མ་འོངས་པ་འདས་པའི་རྒྱུར་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །རྒྱན་སྣང་དུ། དོན་སྨྲའི་འདོད་པ་དཔེ་དང་ཐ་མ་འདི་དོན་དུ་བཀོད་ན་དོན་སྨྲའི་ལུགས་ལ་ཡང་དཔེ་མ་གྲུབ་པར་བཤད་པའི་འོག་ཏུ་དབུ་མ་པའི་དགེ་སྡིག་གི་ལས་འཛོག་ཚུལ་སྔར་དོན་དུ་བཤད་པ་དེ་འཆད་ཅིང་། རྨི་ལམ་སེམས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྨི་ལམ་གྱི་ཚེ་ལས་འབྲས་ཡོད་པར་འདོད་ཀྱང་སད་པ་དང་གཉིས་འབྲས་བུ་མི་འདྲ་བའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་སྦྱར་རོ། །དེ་ནས་ཡང་རྨི་ལམ་དུ་ལས་འབྲས་འདོད་ན་དེར་མི་བསད་པ་རྨིས་པས་དགེ་སློང་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་དུ་བསླབ་པ་སྦྱིན་པ་དང་འདྲ་བར་སྡོམ་པ་དང་སྡོམ་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བསླབ་པ་བཅས་པའི་དབང་ལས་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྡོམ་པ་དང་ལྟུང་བ་ནི་བཅས་པ་ཇི་ལྟར་བྱས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ལ། རྨི་ལམ་དུ་བསླབ་པ་མ་བཅས་པས་སྐྱོན་མེད་ཅེས་ལན་འདེབས་སོ། །འདིར་བསླབ་པ་སྦྱིན་པ་དང་འདྲ་བར་ཞེས་པ་ནི་ཐུབ་དགོངས་སུ་

བསླབ་པ་བླངས་པ་བཞིན་དུ་ཞེས་འབྱུང་བས་རང་ཉིད་ཀྱིས་བསླབ་པ་ཇི་ལྟར་ཁས་བླངས་པ་བཞིན་དུ་དེ་ལས་འདས་པའི་ལྟུང་བ་སྐྱེད་དགོས་པ་ལ། རྨི་ལམ་དུ་དེ་ལྟར་ཁས་མ་བླངས་ཤིང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མ་བཅས་ཞེས་པའི་དོན་དུ་སྣང་ངོ་། །གསུམ་པ་ནི། འཁོར་འདས་གཉིས་མཉམ་ཉིད་དུ་གྲུབ་སྟེ། རྨི་ལམ་ལས་མེད་པའི་དཔེར་མ་གྲུབ་པས་སོ། །དེའི་ལྟར་འབྲེལ་ན། སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྨི་ལམ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། རྒྱུ་མཚན་དེ་ནི་རྨི་ལམ་ལས་མེད་པའི་དཔེར་བཀོད་ནས་འགོག་པ་ལ། དཔེ་མ་གྲུབ་པས་སུན་འབྱིན་ལྟར་སྣང་དུ་སོང་བ་ན་རྒྱུ་མཚན་དེ་ལ་གནོད་པ་མེད་པས་རྒྱུ་མཚན་ཅན་མཉམ་ཉིད་གྲུབ་བོ། །འདི་དཔེ་མ་གྲུབ་པ་སྤྱི་མའི་མཇུག་ཏུ་ཡང་སྦྱར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཀླན་ཀ་ལྷག་མ་གསུམ་གྱི་རྩོད་ལན་སོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ནི་ཀླན་ཀའི་གཙོ་བོ་ལས་མེད་ཡིན་པས་དེ་ལ་ལན་བཏབ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ལན་གཞན་རྣམས་ཀྱང་གོ་བར་ནུས་པས་མ་མཛད་དེ། འདི་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་འཆིང་བ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ལ་ལས་གསོག་པར་བསྟན་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ལས་གསོག་པར་ཐལ་བའི་ལན་དང་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་བདེན་རྫུན་གང་ཡིན་ཤེས་ལ་དོན་དམ་དུ་མེད་ཅིང་ཐ་སྙད་དུ་འཇོག་པར་བསྟན་པས་ལུང་འགལ་གྱི་ལན་བསྟན་ཏོ། །རྨི་ལམ་ན་ལས་ནུས་ཆུང་ཡོད་པར་བསྟན་པས་བཞི་པའི་ལན་དོན་གྱིས་སོང་ངོ་། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ནི། མཉམ་ཉིད་དེའི་འོག་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོད་བཅུད་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་གསུངས་ཏེ་སྲིད་ཞི་གཉིས་ཀ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་སྒོམ་པ་ནི་མ་འོངས་པ་ན་རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བས་སོ། །མདོ་འབྲེལ་ནི། ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆེན་ཕྱིན་དྲུག་རྫོགས་པར་བགྱིད་ཅིང་རྣམ་མཁྱེན་དང་ཉེ་བ་ལགས་ཞེས་དྲིས་པའི་ལན་དུ་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་ཉིད་སངས་རྒྱ་བའི་སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་དག་པར་སྒྲུབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྟོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཚེར་མ་སོགས་ཀྱིས་མ་དག་པ་དེ་ལ་དག་པར་སྒྲུབ་པ་ཡིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཉིས་ནི་དག་པ་ཉིད་དེ། འཇིག་རྟེན་དགོན་པའི་ལམ་དང་ལྷུ་གེ་ནད་བཅས་པར། །མཐོང་ནས་སྐྲག་པ་མེད་ཅིང་དེ་ནས་གོ་གྱོན་ཏེ། །ཕྱི་མའི་མུ་མཐར་རྟག་ཏུ་བརྩོན་ཞིང་

རབ་ཞེས་ནས། །ཡོངས་སུ་སྐྱོ་བའི་ཡིད་ནི་རྟུལ་ཙམ་སྐྱེད་མི་བྱེད། །ཅེས་ཏེ་དགོན་པ་ནི་ཆུ་དང་མྱུ་གུའི་དགོན་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་དང་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གཉིས་ཡོད་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དག་པར་བྱེད་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། བཅུད་ཀྱི་ཞིང་སྦྱོང་བ་ནི་སེམས་ཅན་བཀྲེས་སྐོམ་ཅན་དང་སོགས་པས་མི་དགེ་བ་བཅུ་ལ་སྤྱོད་པ་རྡོ་དབྱིག་དང་མཚོན་གྱིས་འདེབས་པ་ཐེག་གསུམ་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པ་གནོད་སེམས་སོགས་སྒྲིབ་པ་ལྔ་དང་ལྡན་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་ཀྱི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་བྲལ་བ་དང་། ངན་སོང་གསུམ་ལ་སོགས་པས་མ་དག་པའི་བཅུད་མཐོང་བ་ན་དེའི་གཉེན་པོར་བདག་སངས་རྒྱས་པའི་ཞིང་དེར་”སེམས་ཅན་རྣམས་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་[༡)]ཉེ་བར་སྤྱད་པ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་དང་། སོགས་པས་དགེ་བ་བཅུ་ལ་གནས་པ་ཕན་ཚུན་དུ་བྱམས་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པ་བརྩོན་འགྲུས་བརྟན་པོས་ཐེག་གསུམ་ལ་སློབ་པ་བསམ་གཏན་དང་། གཟུགས་མེད་ལ་འཇུག་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་ལ་གནས་པ་དང་། ངན་སོང་གི་མིང་ཙམ་ཡང་མི་གྲག་པའི་དག་པ་སྐྱེད་པའི་སྨོན་ནས་ཕྱིན་དྲུག་ལ་བརྩོན་པས་དག་པར་བྱེད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཅུད་ཀྱི་ཞིང་དག་པར་བྱེད་པའོ། །སྣོད་ཀྱི་ཞིང་སྦྱོང་བ་ནི། རྡོ་བ་དང་ཚེར་མ་དང་སོགས་པས་གཡང་ས་དང་གཅོང་རོང་ལ་སོགས་པས་མ་དག་པ་གང་ཡིན་པའི་སྣོད་མཐོང་བ་ན་དེའི་གཉེན་པོར་བདག་སངས་རྒྱས་པའི་ཞིང་དེར་གསེར་གྱི་ས་ཕྱོགས་དང་སོགས་པས་བཻཌཱུཪྱའི་རང་བཞིན་ཏེ་དེ་ཡང་རྒྱ་བཻཌཱུཪྱ་ལས་བྱས་པའི་གཞིར་གསེར་གྱི་བྱེ་མ་བརྡལ་བ་ལ་སོགས་པའི་དག་པ་སྐྱེད་པའི་སྨོན་ནས་ཕྱིན་དྲུག་ལ་བརྩོན་པས་དག་པར་བྱེད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྣོད་ཀྱི་ཞིང་སོགས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཞིང་དག་པའི་འོག་ཏུ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་གསུངས་ཏེ༑ རང་འཚང་རྒྱ་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྣམ་དག་ཏུ་བསྒྲུབས་པ་ནི་གཞན་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་མཁས་པས་གདུལ་བྱའི་སྐལ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་བྱ་དགོས་པས་

༡) ཞ། ༡༥༣་ན་༦་ སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉེ་བར།

སོ༑ ༑མདོ་འབྲེལ་ནི། ཡུམ་ལ་སྦྱོད་པའི་བྱང་ཆེན་གྱིས་ཇི་ལྟར་རྣམ་ཐར་གསུམ་དང་ཆོས་སོ་བདུན་ལ་འདྲིས་པ་དང་སློམས་པར་འཇུག་པར་བྱ་བ་དྲིས་པའི་ལན་དུ་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སྦྱོར་བའི་ཡུལ། ཡུལ་ཅན་སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ། སོ་སོའི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཉི་སྣང་དང་ལེ་བརྒྱད་མར་རྣམ་ཐར་གསུམ་དང་། བྱང་ཕྱོགས་སེུ་ཚན་བདུན་ཏེ་བཅུ་དང་། ལེ་མངས་སུ་མཐར་གནས་དགུ་དང་སྟོབས་དང་མའདྲེས་པ་སོགས་ཡུལ་དུ་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་གི་ཚེ་བྱང་ཆེན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་ན་མངོན་དུ་བྱའོ་སྙམ་དུ་རྟོག་པར་མི་བྱེད་ཅིང་མངོན་དུ་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་རྟོག་པར་མི་བྱེད་ཀྱི་ཡོངས་སུ་འདྲིས་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་སོ་སོར་རྟོག་སྟེ། ཞེས་སོ། །དོན་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་འདྲིས་པར་བྱེད་ཀྱང་སྙིང་རྗེས་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་རང་དོན་དུ་མི་བྱེད་པས་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་པའི་ཉམས་ལེན་སྦྱར་བཤད་པ་ཡུལ་དུ་ཡོད་པ་ཅན་གྱི་སྦྱོར་བ་སྟེ། མཉམ་པར་མ་བཞག་སེམས་ཅན་ཁམས་ལ་སྙིང་རྗེ་འཇུག །བར་སྐབས་དེར་ཡང་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལས་ཡོངས་མི་ཉམས། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྦྱོར་བ་འདི་ལ་ནི་རྣམ་པ་བཅུ་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་ཡུལ་དེ་དག་སྒྲུབ་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་སྒོ་ནས་བཞག་གི་ངོ་བོ་ཐ་དད་པར་ནི་མ་ངེས་སོ། །དེ་གང་ན། དགྲ་རྣམས་ལས་འདས་ཞེས་སོགས་ཏེ། ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྦྱོར་བ་ཞེས་རེ་རེའི་མཐར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། སོ་སོའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད། ཡུལ་དང་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷའི་བུ་དང་སོགས་པས་འཆི་བ་ཉོན་མོངས་པ་ཕུང་པོའི་བདུད་བཞི་དང་ས་གཉིས་ཀྱི་དགྲ་རྣམས་ལས་འདས་པའི་ཐབས་མཁས་ནི། སྦྱོར་བའི་བར་ཆད་ཀྱི་ཆོས་ལས་ཡང་དག་པར་བརྒལ་བ་སྟེ། དེ་བཞིན་དེ་ཚེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་པ་ཡང་། །སེམས་ཅན་ཁམས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་སྙིང་རྗེ་ཆེ་སྐྱེད་ཅིང་། །བདུད་བཞི་དག་དང་ས་གཉིས་ལས་ཀྱང་རབ་འདས་ནས། །ཏིང་འཛིན་མཆོག་ལ་གནས་ཤིང་བྱང་ཆུབ་རེག་མི་བྱེད། །ཅེས་སྐྱེས་བུ་སྒྱུ་རྩལ་མ་ལུས་

པ་ལ་བྱང་བ་ཞིག་འགྲོག་དགོན་པར་ཆས་པ་ན་ཕས་ཀྱི་གྲོལ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་འདའ་བའི་དཔེས་གསུངས་སོ། །ཉི་སྣང་ལས་བྱང་སེམས་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བཟུང་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་བར་ཆད་ལས་འདའ་བར་བྱེད་པ་ལ་གསུངས་སོ། །

འདིར་བདུད་བཞིའི་མཐའ་ཙུང་ཟད་དཔྱད་ན། ངོ་བོ་ངོས་གཟུང་བ། བཞིར་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན། གང་ནས་འཇོག་པའི་ཚུལ་གསུམ་གྱིས་རིག་པར་བྱའོ། །དང་པོ་ནི། ཉན་ས་ལས། དེ་ལ་ཕུང་པོའི་བདུད་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔའོ། །ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་ནི་ཁམས་གསུམ་ན་སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སོ། །འཆི་བའི་བདུད་ནི་སེམས་ཅན་དེ་དང་དེ་དག་སེམས་ཅན་གྱི་རིས་དེ་དང་དེ་དག་ནས་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ལྷའི་བུའི་བདུད་ནི་ཕུང་པོ་དང་ཉོན་མོངས་པ་དང་འཆི་བདག་གི་བདུད་ལས་ཡང་དག་པར་འདའ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་རབ་ཏུ་བརྩོན་པ་དེ་ལ་བར་ཆད་བྱ་བ་དང་རྣམ་པར་གཡེང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྐྱེས་པའི་ལྷའི་བུ་དབང་ཕྱུག་ཐོབ་པ་དག་ཉེ་བར་འོང་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ་དེ་ནི་ལྷའི་བུའི་བདུད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་བདུད་བཞིར་བཞག་ཅེ་ན། འཆི་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་བཞིར་བཞག་སྟེ། དེ་ཡང་གང་དུ། གང་གིས་འཆི་བ། འཆི་བའི་ངོ་བོ། འཆི་བ་ལས་མི་འདའ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། ཕུང་པོ་ལྔ་སྐྱེས་ཤིང་བྱུང་བ་དག་ཏུ་དང་། ཉོན་མོངས་ཀྱིས་ཕྱི་མར་སྐྱེ་བ་ལེན་ཞིང་སྐྱེས་ནས་འཆི་བ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འཚོ་བའི་དབང་པོ་འགག་པ་དང་། འཆི་བ་ལས་འདའ་བའི་ཕྱིར་བརྩོན་པ་ལ་གཏན་འདའ་མི་ནུས་པའམ་དུས་རིང་པོས་འདའ་བར་བྱེད་དེ། ཉན་ས་ལས། དེ་ལ་གང་དུ་འཆི་བ་དང་། གང་གིས་འཆི་བ་དང་། འཆི་བ་དེ་གང་ཡིན་པ་དང་། བར་ཆད་ཀྱི་དངོས་པོ་གང་གིས་འཆི་བ་ལས་ཡང་དག་པར་མི་འདའ་བར་བྱེད་པ་དེ་དག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བདུད་བཞི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་ས་བརྒྱད་པ་ནས་དང་། འཆི་བའི་བདུད་ལ་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཆི་བ་ས་དང་པོ་ནས་མེད་ཀྱང་ཡིད་ལུས་ཀྱི་འཆི་འཕོ་བ་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་བར་དུ་མི་ལྡོག་པས་འཆི་བའི་བདུད་དང་། ཕུང་པོའི་བདུད་སངས་

རྒྱས་མ་ཐོབ་བར་དུ་དང་། ལྷའི་བུའི་བདུད་ཀྱང་དེ་གསུམ་ལ་བར་ཆད་བྱེད་པས་དེ་གསུམ་ཇི་སྲིད་འཇུག་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཡོད་དོ། །རྒྱུད་བླར་ཡང་། འཆི་མེད་ཞི་བའི་གནས་ཐོབ་ལ། །འཆི་བདུད་རྒྱུ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་ཐུབ་པའི་ཆོས་སྐུ་རྟག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་གསུངས་སོ། །འདི་དག་གི་བག་ལ་ཉལ་དང་བཅས་པ་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་པ་དང་དུས་མཉམ་པ་ཁོ་ནར་བདུད་བཞི་བཅོམ་པ་ལགས་སམ་ཞེས་པས་ཅིག་ཅར་དུ་བཅོམ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་ཚིག་གསལ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་ཁས་བླང་ངོ་། །གནོད་འཇོམས་ཆེ་བར། འདོད་པའི་ཟག་པ་སྤངས་པས་ལྷའི་བུའི་བདུད་ཆོམས་སོ། །སྲིད་པའི་ཟག་པ་སྤངས་པས་འཆི་བའི་བདུད་ཆོམས་སོ། །མ་རིག་པའི་ཟག་པ་སྤངས་པས་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་ཆོམས་སོ། །ལྟ་བའི་ཟག་པ་སྤངས་པས་ཕུང་པོའི་བདུད་ཆོམས་ཏེ། བདུད་བཞི་ལས་རྒྱལ་བ་ལ་ཟག་པ་ཟད་པ་ཞེས་འབྱུང་བ་ནི་གཞན་རྣམས་དང་མི་མཐུན་ནོ། །འདིར་སྐྱོར་བ་ལ་བདུད་བཞི་བཅོམ་པར་བཤད་པ་ནི་རགས་པ་དང་ཕྱོགས་རེ་ལ་དགོངས་སོ། །མི་གནས་པར་གནས་པ་ནི༑ སྲིད་ཞིའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བསྒོམས་པས་འཁོར་འདས་ཀྱི་མཐའ་ལ་མ་ཞེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པ་སྟེ། བར་སྣང་འཕུར་བའི་བྱ་ལ་གནས་ཡོད་མ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ན་གནས་པ་མ་ཡིན་ས་ལ་ལྟུང་མི་འགྱུར། །དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམ་ཐར་སྒོར་སྤྱོད་པ། །མྱ་ངན་འདས་ལ་མི་རེག་མཚན་མར་སྤྱོད་མ་ཡིན། །ཞེས་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་ལ་འདྲིས་པར་བྱེད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་རྫོགས་པར་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པར་གསུངས་སོ། །གདུལ་བྱ་གཞན་གྱི་དོན་སྟོན་གྱི་སྨོན་ལམ་ཇི་ལྟར་བཏབ་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་འཕངས་པ་ལྟར་བྱེད་པ་ནི། སྨོན་ལམ་གྲུབ་པ་སྟེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གཞན་གྱི་དོན་ལ་གོ་ཆ་བགོས་ནས་དགེ་རྩ་མ་རྫོགས་པར་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་འཕོངས་བསླབས་སྐྱེས་བུས་གནམ་དུ་མདའ་འཕངས་ཏེ། །མདའ་གཞན་དག་ནི་ཕྱི་བཞིན་བརྒྱུད་མར་ལྟོང་བཏགས་ནས། །སྔ་མའི་མདའ་དེ་ས་ལ་ལྟུང་བའི་སྐབས་མི་འབྱེད། །མི་དེ་འདོད་ན་མདའ་དེ་ས་ལ་ལྟུང་བར་འགྱུར། །དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་མཆོག་སྤྱོད་པ། །ཤེས་རབ་ཐབས་སྟོབས་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་ནི་རྣམ་སྤྱོད་པ། །དེ་དག་

དགེ་བའི་རྩ་བ་ཇི་སྲིད་མ་རྫོགས་པ། །དེ་སྲིད་སྟོང་ཉིད་དམ་པ་དེ་ནི་ཐོབ་མི་བྱེད། །ཅེས་སོ། །ཉན་རང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གློས་མ་བཏང་བའི་མཐུས་ཡང་དག་མཐའ་ལ་སློབ་ཀྱང་དེ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་དཀའ་སྤྱད་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་གོམས་པས་ཏེ། ཇི་སྲིད་དུ་རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་བར་མ་དོར་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །རྟོགས་དཀར་གཏོང་བ་དང་གཏོང་བ་ཆེན་པོ་དང་ཤིན་ཏུ་གཏོང་བ་གསུམ་ལ་དཀའ་སྤྱོད་དུ་མཛད་དོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་འཛིན་པ་མེད་པ་མ་ཆགས་པ་ནི། བསམ་གཏན་དང་ཕྱོགས་མཐུན་སོགས་ཀྱི་ཆོས་དཀར་པོ་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་དག་ཅིང་རོ་མྱང་བ་མེད་པས་ཏེ། བྱང་ཆེན་དེའི་ཚེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་དུ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་སོ། །མི་ཉམས་པ་རོ་མི་མྱང་ཞིང་འཕེལ་བ་ལ་བཤད་དོ། །མི་དམིགས་པ་ནི། རྣམ་པར་ཐར་བའི་སྒོ་སྟོང་པ་ཉིད་རྫོགས་པར་སྒོམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་བདག་དང་ཆོས་སུ་དམིགས་པ་སྤོང་བ་སྟེ། སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་ཡུན་རིང་པོ་ནས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་རྟག་པར་འདུ་ཤེས་པ་དང་བདེ་བར་འདུ་ཤེས་པ་དང་བདག་ཏུ་འདུ་ཤེས་པ་དང་། སྡུག་པར་འདུ་ཤེས་པ་ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ཡིན་གྱིས་དེ་དག་གི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྤྱད་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །མཚན་མ་ཟད་པའམ་མེད་པ་ནི། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་མཚན་མ་མེད་པ་རྫོགས་པར་སྒོམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་མཚན་མར་འཛིན་པ་སྤོང་བར་གནས་པ་སྟེ། སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་ཡུན་རིང་པོ་ནས་མཚན་མ་ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་སྟེ་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉེས་པ་དེ་དག་མེད་པར་བྱའོ་སྙམ་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་བར་དུ་གསུངས་ཏེ། སྨོན་ལམ་ཟད་པའམ་དེ་མེད་པ་ནི། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྨོན་པ་མེད་པ་རྫོགས་པར་སྒོམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་སྲིད་པའི་དགའ་བ་སྤོང་བར་གནས་པ་སྟེ། སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་ཡུན་རིང་པོ་ནས་སྨོན་ལམ་ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་བརྒྱ་བྱིན་དང་། ཚངས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བ་དང་འཁོར་ལོས་

བསྒྱུར་བ་ལ་མངོན་པར་དགོངས་ནས་ཅི་ནས་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྨོན་ལམ་གྱི་ཉེས་པ་དེ་དག་མེད་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་ཆོས་བསྟན་པར་བྱའོ་སྙམ་སྟེ། ཞེས་སོ། །སྦྱར་བ་ཤད་པའི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་དེའི་རྟགས་སམ་དེ་མཚོན་པར་བྱེད་པ་ནི། སྟོང་ཉིད་དང་ཡང་དག་མཐའ་གང་རྟོགས་པས་འབྲས་བུ་ལྷུ་འཐོབ་པའི་དེ་གཉིས་ཇི་ལྟར་ན་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པ་ཡིན། ཇི་ལྟར་ན་མཚན་མེད་ནས་དངོས་པོ་མེད་པའི་བར་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པར་ཡུམ་སྒོམ་ཞེས་བྱང་སེམས་གཞན་གྱིས་བྱང་སེམས་གཞན་ལ་དྲི་བ་སྔོན་དུ་བཏང་བ་ན་དེའི་ལན་དུ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་ཆོས་ཡིད་ལ་བྱ་དགོས་པར་བརྗོད་པ་ལ་མཁས་པ་སྟེ། འདི་སྐད་དུ་ཁྱེད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོ་ན་ཡིད་ལ་བྱ། དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ནས་མཚན་མེད་སྨོན་མེད་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་པ། སྐྱེ་བ་མེད་པ། འགོག་པ་མེད་པ། ཁྱོད་ཀྱིས་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་ཡིད་བྱ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བར་བྱའོ། །ཞེས་ལུང་སྟོན་པར་བྱེད་ན་རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་དེ་དག་གིས་བྱང་ཆེན་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་དག་གིས་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་ལུང་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རིག་པར་བྱའོ་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་འདི་ལྟར་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་འདྲིས་པར་བྱ་བ་དེ་བརྗོད་དོ། །དེ་ལུང་སྟོན་ཏོ༎ ༎དེ་རབ་ཏུ་འབྱེད་དོ། །ཞེས་དང་། ཁྱེད་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་སོགས་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཡོངས་སུ་འདྲིས་པར་མི་བྱ་སྟེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཀུན་ཏུ་དམིགས་པར་ཡང་བྱའོ་ཞེས་ལུང་སྟོན་ན་ལུང་མ་བསྟན་པར་རིག་པར་བྱ་བ་དང་། སྦྱར་བ་ཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལས་བཟློག་པ་སྦྱར་ནས་གསུངས་པའི་དོན་ནི་རྒྱན་སྣང་དུ་གཞན་གྱིས་དྲིས་པ་ལ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་རྟོགས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་ལུང་བསྟན་པ་དང་། ལུང་མ་བསྟན་པ་དག་གིས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཡིན་པ་དང་། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་བཟུང་བས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཐབས་བསྟན་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །འདི་འདྲི་ས་དང་དྲི་བ་པོ་གཉིས་ཀའི་སྟེང་དུ་སྦྱར་རུང་བ་ཙམ་སྣང་ཡང་། བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་བཞེད་པ་ལྟར་འདྲི་ས་ལ་བྱ་སྟེ། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཆོས་བརྗོད་པས་ཞེས་དང་། ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་རྟགས་དྲིས་པའི་ལན་འཆད་པ་ལ་མཁས་པ་སྐབས་ཡིན་པས་སོ། །ཚད་མེད་

པ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ། འདི་ལྟར་བྱང་ཆེན་གང་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སར་ལུང་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་རྣམ་པ་དེ་བཞིན་དུ་ལན་ལྡོན་ཏེ་གང་རྣམ་པ་དེ་ལྟར་ལན་ལྡོན་པ་དེ་དག་ནི་དགེ་བའི་རྩ་བ་འབར་བ་སྐྱེད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ༔ །གཉིས་འདིའི་མདོར་རྟགས་ཐོབ་པ་ཙམ་བར་བཤད་པ་བསྟན་བཅོས་སུ་ཚད་མེད་པ་ཞེས་པས་བསྡུས་པས་དེ་ཡང་ཕྱིར་མི་ལྡོག་ཚད་ཙམ་བས་ཚད་མེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་བུ་མོ་ལྟོ་ཆུང་བ་ལ་ལྟོ་མེད་པར་བརྗོད་པ་བཞིན་ཞེས་འཆད་དོ། །བྱང་ཡེ་དང་བཟང་པས་རིག་པའི་གནས་ལྔ་ལ་མཁས་པར་བཞེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ཤེར་ཕྱིན་ཐབས་མཁས་པ་བཅུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཆོག་རྣམས་ཀྱིས་དམིགས་པར་བྱ་བས་ན་ཡུལ་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བ་སྟེ། དཀའ་ཐུབ་སྤྱད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་གསུམ་གྱིས་ཉམས་སུ་བླང་བར་བྱ་བ་ལ་སེམས་ཅན་འདུལ་བ་ན་མངོན་དུ་བྱ་བའི་དུས་དང་། མི་འདུལ་བ་ན་མངོན་དུ་བྱ་བའི་དུས་མ་ཡིན་པ་ཤེས་ནས་མངོན་དུ་བྱ་བ་དང་མི་བྱ་བ་ལ་སྦྱོར་བ་ནི་ཐབས་མཁས་པ་ཡིན་ནོ་ནི་ངོས་བཟུང་ངོ་། །ཤེར་སྒྲོན་ཏུ་ཡང་གཞུང་འདི་ལྟར་འབྱུང་སྟེ། འདི་ལྟར་ན་ཐབས་མཁས་བཅུ་ཉིད་ཡུལ་ལོ། །ཡང་ན་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཡུལ་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བ་ལ་དུས་དང་དུས་མིན་ཤེས་པ་ནི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་རྣམ་པ་བཅུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཚིག་རྣམ་པར་སྦྱར་ནས་ཡུལ་ལྷུར་བཤད་པ་ལྟར་གཟུང་སྟེ། རྐང་པ་དང་པོ་དང་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱི་འགྲེལ་བའོ། །རྟོགས་དཀར་ཤེར་ཕྱིན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་བདག་ཉིད་གྲངས་རྣམ་པ་བཅུའི་སྤྱོད་ཡུལ་གང་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བ་དེའི་དུས་རིགས་པ་དང་དུས་མ་ཡིན་པ་མི་རིགས་པ་ཤེས་པའི་སྦྱོར་བ་སྟེ་བསམ་པའི་ཁྱད་པར་ནི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་སྟེ་ལམ་རྣམ་པ་བཅུ་ལ་བྱང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཆད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཤེར་རབ་སོགས་སོ། །ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་མང་དུ་ཐོས་པ་ཤར་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱིས་སྦྱར་བ་ལས་སྐབས་བཞི་པའི་བཤད་པའོ།། །།

༄༅། །མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ་ལས་རྩེ་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་སྐབས་མན་གྱི་འགྲེལ་པ་བཞུགས་སོ།།

༄༅༅། །གཉིས་པ་དབང་དུ་བྱ་བའི་འབྲས་བུ་རྩེ་སྦྱོར་གྱི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། འབྲེལ་དགོད་པས་མཚམས་སྦྱར། རྩེ་སྦྱོར་གྱི་ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད། སྐབས་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་ཀུན་གྱི་འོག་ཏུ་རྩེ་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་འཆད་དོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པའི་སྦྱོར་བ་ཐོབ་པ་ལ་རྟོགས་པ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་རྩེ་མོའི་རྟོགས་པ་འབྱུང་བས་དོན་གྱི་རིམ་པའོ། །ཇི་ལྟར་སྟོན་ན། སྦྱོར་ལམ་རྩེ་མོ་བཞི་རྟགས་དང་སོགས་པས་རྣམ་འཕེལ་བརྟན་པ་སེམས་ཀུན་གནས་བཞི་དང་མཐོང་སྒོམ་གྱི་རྩེ་མོ་གཉིས་སྤང་བྱ་རྟོག་པ་གཉིས་དང་བར་རྩེ་ལོག་སྒྲུབ་ཀྱིས་བསྟད་པ་སྔེ་མཚོན་ནས་བསྟན་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སོ༑ ༑དེའི་དགོས་པ་ནི་རྩེ་མོ་དེ་དག་གོ་སླ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཐ་མ་གསུམ་སྤང་བྱ་དང་ངོ་བོ་གཉིས་ཀས་བསྟད་དོ། །མདོ་འབྲེལ་ནི། ཐབས་མཁས་སུ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་གསུངས་པའི་རྟགས་བསྟན་པར་བཞེད་ནས་དེ་བས་རབ་འབྱོར་ལ་རྟགས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི། སྦྱོར་ལམ། མཐོང་ལམ། སྒོམ་ལམ། བར་ཆད་མེད་པའི་རྩེ་མོའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སོ་སོའི་ངོ་བོ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། དྲོད། རྩེ་མོ། བཟོད་པ། ཆོས་མཆོག་གི་རྩེ་མོའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གྲངས་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་དག་ཏུ་བཞེད་དོ། །གང་ལ་ན། དྲོད་ཀྱི་རྩེ་མོའི་སྦྱོར་བར་ཕྱིན་པའི་རྟགས་ལའོ། །དེ་དག་གང་ན། རྨི་ལམ་ན་ཡང་ཆོས་རྣམས་

ཀུན་རྨི་ལམ་ལྟ་བུར་ལྟ་བ་དང་སོགས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཉེ་བའི་བར་རོ། །དེ་ལ་དང་པོ་བརྒྱད་འབྲས་རྟགས་དང་ཐ་མ་བཞི་རང་བཞིན་རྟགས་སུ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་བཞེད་དོ། །མདོ་ནས་དང་པོ་དྲུག་ལ་རྨི་ལམ་དང་བདུན་པ་ལ་རྨི་ལམ་དང་སད་པ་གང་རུང་སྦྱར་ནས་ལྷག་མ་ལ་དེ་གཉིས་གང་གི་ཡང་ཐ་སྙད་མ་མཛད་དོ། །ཁ་ཅིག་ལྔ་པ་མ་གཏོགས་པའི་དང་པོ་ལྔ་རྨི་ལམ་དང་དེ་དང་བདུན་པ་གཉིས་གཉིས་ཀ་དང་ཐ་མ་ལྔ་སད་པའི་རྟགས་སུ་འདོད་ཅིང་། བུདྡྷ་ཤྲཱི་ནི་དང་པོ་དྲུག་དང་དེ་ནས་གཉིས་དང་ཐ་མ་བཞི་རྨི་ལམ་དང་གཉིས་ཀ་དང་སད་པའི་རྟགས་སུ་བཞེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། དྲོད་ཀྱི་རྩེ་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཐོབ་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏེ་གསར་དུ་ཐོབ་པར་མཚོན་པའི་རྟགས་ཡིན་ནོ། །གང་ན། ཞེས་བྱ་བ་རེ་རེའི་མཐར་སྦྱར་བའི་རྟགས་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་ནི་འོ། །དེ་དག་གང་ན། རྟགས་དང་པོ་ནི། ཐབས་ཤེས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཆོས་དྲོད་ཀྱི་རྩེ་མོ་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ཉིན་པར་དུ་མ་ཟད་རྨི་ལམ་ན་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྨི་ལམ་དང་འདྲ་བ་དང་སོགས་པས་གཟུགས་བརྙན་ནས་དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་དང་འདྲ་བར་ལྟ་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བློས་མི་འདོར་བས་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པ་སྟེ། གལ་ཏེ་བྱང་ཆེན་རྨི་ལམ་ན་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྨི་ལམ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་དུ་ལྟ། ཆོས་ཐམས་ཅད་གཟུགས་བརྙན་དང་འདྲ་བ་དང་། སྒྱུ་མ་དང་འདྲ་བ་དང་། མིག་ཡོར་དང་འདྲ་བ་དང་། སྤྲུལ་པ་དང་འདྲ་བ་དང་། དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་དང་འདྲ་བར་ལྟ་ཡང་མངོན་དུ་མི་བྱེད་ན་རབ་འབྱོར་འདི་ནི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆེན་གྱི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །རྨི་ལམ་དུ་དེ་ལྟར་ནུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ཤིན་ཏུ་གོམས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་འདི་རྨི་ལམ་གྱི་རྟགས་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐབས་ཤེས་ཞེས་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོག་མར་དང་རྨི་ལམ་ན་ཡང་ཞེས་ཐ་མ་བཞི་མ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལའོ། །ཉན་ཐོས་དང་སོགས་པས་རང་རྒྱལ་གྱི་ས་དང་ཁམས་གསུམ་ལ་ཐོབ་པར་དགའ་བའི་སེམས་མི་བསྐྱེད་པའོ། །འདི་དང་སྔ་མ་གཉིས་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྟགས་ཀྱི་གཙོ་བོའོ། །གསུམ་པ་ནི། གཙོ་བོ་དེ་པ་དང་སོགས་པས་དེ་ལ་འཁོར་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་

གིས་བསྐོར་ནས་ཆོས་སྟོན་པ་མཐོང་ཞིང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་ཐོབ་པའོ། །བརྒྱད་སྟོང་པར་རང་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་སྣང་ཞིང་འཁོར་གྱིས་བསྐོར་བར་མཐོང་བ་ལ་གསུངས་སོ། །བཞི་པ་ནི།། སངས་རྒྱས་ནམ་མཁར་འཕགས་ཏེ་དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་ལ་ཆོས་སྟོན་ཞིང་སྤྲུལ་པ་འགྱེད་པའི་ རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྣམ་པར་འཕྲུལ་པ་དམིགས་པ་སྟེ། འདི་སྔ་ཕྱི་གཉིས་སྐབས་ཉིད་དང་དེའི་མཐུ་ལ་གོམས་པ་བརྟན་པའི་རྟགས་སོ། །ལྔ་པ་ནི། རྨི་ལམ་ན་ཡང་ཞིང་འཇིགས་པའི་གནས་མཐོང་བ་ན་རྨི་ལམ་དུ་ཤེས་ནས་དེ་མི་འཇིགས་པར་སད་པའི་འོག་ཏུ་ཡང་ཁམས་གསུམ་རྨི་ལམ་ལྟ་བུར་ཆོས་སྟོན་པའི་སེམས་སྐྱེ་བ་སྟེ། འདི་རྨི་ལམ་ལ་དེར་ཤེས་པའི་རྟགས་སོ། །དྲུག་པ་ནི། དམྱལ་བ་ལ་སོགས་ངན་སོང་གི་སེམས་ཅན་མཐོང་བ་ན་དེ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་སློ་ནས་རང་ཉིད་མ་འོངས་པར་འཚང་རྒྱ་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་ངན་སོང་སྤྱོང་བ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་སྟེ། འདི་རང་གི་ཞིང་དག་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་སོ། །བདུན་པ་ནི། རྨི་ལམ་མམ་སད་པ་གང་རུང་དུ་གྲོང་ཁྱེར་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་ལ་ཚིག་པ་མཐོང་བ་ན་རྣམ་རྟགས་མཚན་མ་གང་གིས་བྱང་ཆེན་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྣམ་རྟགས་མཚན་མ་དེ་དག་བདག་ལ་ཡོད་ན་བདེན་པ་དང་བདེན་པའི་ཚིག་དེས་གྲོང་སོགས་ཚིག་པ་ཞི་བ་བསིལ་བ་མེད་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བརྗོད་པས་དེ་དག་གི་ཚིག་པ་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་བདེན་པའི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་གྲུབ་ཅིང་ནྜོམ་པ་མེད་པའོ། །འདིར་མདོ་ལས་ཁྱིམ་དང་སྲང་ལ་ལ་ཚིག་ཅིང་ལ་ལ་མ་ཚིག་ན་སེམས་ཅན་དེ་དག་གིས་ཆོས་སྤོང་བའི་ལས་བསགས་པའི་རྣམ་སྨིན་མཐོང་ཆོས་ལ་སྨྱོང་བར་གསུངས་སོ། །བརྒྱད་སྟོང་པར་གཏན་ཞི་མ་ཐུས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་པ་དང་འབྲེས་མར་བྱུང་ན་བྱང་སེམས་དེས་ཆོས་སྤོང་གི་ལས་བསགས་པའི་རྣམ་སྨིན་ལྷག་མ་སྨྱོང་བ་ལ་གསུངས་སོ། །བརྒྱད་པ་ནི། རྨི་ལམ་མམ་སད་པའི་ཚེ་གནོད་སྦྱིན་དང་ཤ་ཟ་ལ་སོགས་པའི་མི་མ་ཡིན་གྱིས་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་གནོད་པར་མཐོང་བ་ན། བདག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་ཅིང་ཉན་རང་གི་སེམས་དང་བྲལ་ལ་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་ན་བདེན་པ་དང་བདེན་པའི་ཚིག་དེས་མི་མ་ཡིན་གྱིས་བཟུང་བ་འདི་གྱུད་དུ་འགྲོ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བརྗོད་པས་མི་མ་

ཡིན་དེ་དག་མེད་པར་བྱེད་པའི་བདེན་པའི་ཚིག་གྲུབ་ཅིང་དེ་ལ་ཛྙོམ་སེམས་མེད་པའོ། །འདི་དང་ སྦྱ་མ་གཉིས་སེམས་ཅན་ཡིན་མིན་གྱི་གནོད་པ་ཞི་བར་བྱེད་པ་སྟེ་མཐུའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྟགས་ སོ།། །འདིར་མདོ་ལས་བདུད་ཀྱི་མཐུས་མི་མ་ཡིན་གྱུད་དུ་སོང་ནས་ཀྱང་སེམས་ཛྙོམ་པ་སྐྱེས་ན་ ལུང་མ་བསྟན་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་མི་མ་ཡིན་སོང་བ་ལ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་ཡིན་མིན་གཉིས་ཡོད་པ་ ལྟར་མེ་ཞི་བ་ལ་ཡང་བདུད་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐུས་ཞི་བ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་དེ་ལ་ཡང་ཕྱིར་མི་ལྡོག་ ཡིན་མིན་གཉིས་སུ་དབྱེ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་སུ་བཞིར་འགྱུར་ཏེ། ཕྱིར་མི་ལྡོག་ལ་མེ་མ་ལུས་པ་མ་ ཞི་བ་དང་དེ་ལས་བཟློག་པ་གཉིས་དེ་གཉིས་ཀ་དང་དེ་ལས་བཟློག་པ་གཉིས་ཏེ་བརྒྱད་པ་ལ་ཡང་ཟུ་ བཞི་སྦྱར་རོ། །དགུ་པ་ནི། སད་པའི་ཚེ་ཞེས་བཞི་ག་ལ་སྦྱར་ལ། རང་ཉིས་ཀྱིས་བདུད་ལས་ཡིན་ མིན་མངོན་པར་ཤེས་པས་ཕ་རོལ་བདུད་དང་སྡིག་གྲོགས་ཟེལ་གྱིས་གནོན་པའི་ཕྱི་ནང་གི་དགེ་བའི་ བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའོ། །དེ་ཡང་། དེ་ལྟ་བས་ན་བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ཚོལ་བ་ཡི། །བསམ་པ་དྲག་ལྡན་ མཁས་པས་ང་རྒྱལ་ཀུན་བཅོམ་སྟེ། །ནད་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་གསོ་ཕྱིར་སྨན་པ་བསྟེན་པ་ལྟར། །གཡེལ་ བ་མེད་པར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པར་བྱ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །བཅུ་པ་ནི། དགེ་རྩ་ཐམས་ཅད་ རྫོགས་པར་འདོད་པས་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སློབ་པའོ། །བཅུ་གཅིག་པ་ནི། ཤེས་རབ་ ཆགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་བྱང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དབེན་པར་ལྟ་བས་དེ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ མེད་པའོ། །བཅུ་གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་སོགས་ལ་མི་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡུམ་ལ་སྤྱོད་པས་སངས་ རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཉེ་བར་གྱུར་པའོ། །འདི་བཞི་ནི་ལམ་ལ་སློབ་པའི་རྒྱུ་དང་བསླབ་པའི་ཡུལ་དང་ སློབ་ཚུལ་བསླབས་པའི་ཕན་ཡོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྟགས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རྟགས་ཀྱི་འོག་ཏུ་རྣམ་འཕེལ་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ རྟགས་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་ཐོབ་པར་མཚོན་པའི་རྩེ་མོ་དེའི་བསོད་ནམས་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་དུ་ཞིག་ ཡོད་ཅེ་ན་དེའི་ལན་དུ་སྟོན་དགོས་པས་སོ། །མདོ་འབྲེལ་ནི། རྟགས་གསུངས་པའི་འོག་ཏུ་བསོད་ ནམས་གང་ལས་འཕེལ་ཚུལ་རབ་འབྱོར་ལ་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། རྣམ་འཕེལ་བཅུ་དྲུག་མདོ་

ལས་གསུངས་སོ། །ཇི་ལྟར་ན། དཔེར་མཛད་ནས་ནི་འོ། །དཔེ་ཇི་ལྟ་བུ་ན། འཛམ་བུའི་གླིང་གི་སྐྱེ་བོ་ཇི་སྙེད་ཡོད་པས་མིའི་ལུས་ཐོབ་ཅིང་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ནམ་འཚོའི་བར་དུ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོད་པའི་དགེ་བའི་བསོད་ནམས་དང་སོགས་པས་ནོར་བུ་རྟེད་མ་ཐག་ཏུ་སྟོར་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ། །རྣམ་མང་དུ་ནི་དཔེ་མེད་པར་ཡང་གསུངས་པའོ། །འགྱུར་ཡང་དཔེར་མཛད་ནས་ནི་རྣམ་མང་དུ། ཞེས་སྟེང་མཆོག་གོ །རྟོགས་དཀར་འཛམ་གླིང་གིས་མཆོན་པའི་སྟོང་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་གྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་མེ་ཏོག་དང་སྤོས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་མང་པོས་ཡང་དང་ཡང་དུ་མཆོད་པའི་དགེ་བ་ལ་སོགས་པ་སྔ་མ་སྔ་མ་ལ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མས་ཕན་ཚུན་དཔེར་མཛད་ནས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་རིམ་གྱིས་བསོད་ནམས་འཕེལ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་བཅུ་དྲུག་ཡིན་ཞེས་འཆད་པ་ནི་སློབ་དཔོན་མི་བཞེད་དེ། སོགས་ཁོང་ནས་མཆོད་པའི་དགེ་བ་བསྔོ་བ་འདོན་པ་དང་། རྣམ་མང་དཔེ་ལ་བསོད་ནམས་མང་པོ་འབྱུང་བ་ལ་བྱས་ནས་དེ་ལས་སྔ་ཕྱི་རྣམས་རིམ་པ་ལྟར་འཕེལ་བ་དགོངས་པ་ཡིན་པས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། རྣམ་པར་འཕེལ་བ་ཡིན་ནོ། །གང་ན། རྩེ་མོའི་རྩེ་མོ་ཐོབ་པའི་བསོད་ནམས་གནས་སྐབས་བཅུ་དྲུག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་འོ། །ཚུལ་ནི་མེ་ཏོག་དང་སོགས་པས་མར་མེ་དང་བདུག་པ་ལ་སོགས་པས་སངས་རྒྱས་མཆོད་པའི་དགེ་བ་དང་སོགས་པས་དེ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོས་པའི་བསོད་ནམས་རྣམ་པ་མང་པོ་འབྱུང་བ་བཅུ་དྲུག་གི་དང་པོར་དཔེར་མཛད་ནས་གསུངས་པའི་བསོད་ནམས་དེ་ལས་དང་པོ་དང་། དེ་ལས་ཕྱི་མ་རྣམས་གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །འདི་ལ་དོན་བསྡུས་སྒྲོན་མེར། རྣམ་འཕེལ་བཅུ་དྲུག་རྩེ་མོ་ཡི། །གྲངས་ངེས་མེད་དེ་གོ་རིམས་ཡང་། །མེད་དེ་འདིས་ཀྱང་འདིས་ཀྱང་ནི། །འཕེལ་ལོ་ཞེས་ནི་བྱ་བ་ཡིན། །བཅུ་དྲུག་གང་རུང་ཡོད་པས་སུ། །དེ་ཡི་རྒྱུད་ལ་དགེ་འཕེལ་བ། །རྩེ་མོ་ཡིན་ཞེས་ལ་ལ་ཟེར། །བཅུ་དྲུག་ཉིད་ནི་རྩེ་མོ་ཞེས། །ཁ་ཅིག་དེ་སྐད་འདོད་པའང་ཡོད། །ཅེས་བཤད་ཀྱང་སློབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པས་སྔ་མ་རྣམས་ལས་ཕྱི་མ་རྣམས་འཕེལ་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། གོང་ནས་གོང་དུ་ཞེས་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཞེས་པའོ། །དེ་དག་གང་ན། འདི་ལ་གཉིས་

ལས། ཕྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བསོད་ནམས་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཀྱི་དང་པོ་ནི། འཛམ་གླིང་ལ་སོགས་པ་སྟོང་གསུམ་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཇི་སྙེད་པ་དེ་སྙེད་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མཆོད་ཅིང་དེའི་དགེ་བ་བསྔོས་པ་བས་ལྷག་པ་རྩེ་མོ་བས་རང་ཉིད་ཡུམ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་གཞན་ལ་སྟོན་པ་སྟེ། རབ་འབྱོར་དེ་བས་ཀྱང་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་ཡུམ་འདི་གཞན་ལ་སྟོན་པ་དང་ནས་ཡུམ་དང་ལྡན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་རྣམ་པར་དཔྱོད་ན་དེའི་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་འཕེལ་ལོ་ཞེས་འཛམ་གླིང་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མིའི་ལུས་ཐོབ་སྟེ་སངས་རྒྱས་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་ནམ་འཚོའི་བར་དུ་བཞུགས་པ་ལ་རིགས་ཀྱི་བུའམ་བུ་མོ་གང་གང་གིས་མཆོད་ཅིང་དགེ་བ་བསྔོས་པ་དཔེར་མཛད་ནས་དང་། སྟོང་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མིར་གྱུར་པ་ལ་འགའ་ཞིག་གིས་དགེ་བཅུ་ནས་རྫོགས་བྱང་ལ་བཀོད་ཅིང་དེའི་དགེ་བ་བསྔོས་པ་བས་སྔར་གྱི་དེ་འཕེལ་བར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཉི་ཁྲི་དང་དེའི་འགྲེལ་པ་དག་ཏུ་འཛམ་གླིང་གི་སེམས་ཅན་གྱི་གྲངས་ནི་མཆོད་ཡུལ་དུ་མཛད་ཅིང་བརྒྱད་སྟོང་པ་དང་དེའི་འགྲེལ་པ་རྣམས་སུ་མཆོད་པ་པོར་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁྱད་པར་དུ་ཞེས་པ་ལྷག་མ་དྲུག་ལ་སྦྱོར་བར་གསུངས་ཀྱང་བཅུ་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱོར་ན་ལེགས་ཏེ། སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་རྣམས་འཕེལ་བར་བཞེད་པས་སོ༔ །རྣམ་འཕེལ་དང་པོ་ལས་ཁྱད་པར་དུ"འཕགས་པོ་[༡]དབུལ་པོས་ནོར་བུ་རྙེད་མ་ཐག་སྟོར་བ་ལྟར་ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་ཤེར་ཕྱིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་མི་འབྲལ་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་སྦྱོར་བྲལ་ལ་མི་སྐྲག་པའི་བཟོད་པ་ཐོབ་པའོ། །བཞི་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་པར་བྱ་བ་འབྲས་བུའི་ཆོས་དང་བྱང་ཆུབ་པར་བྱེད་པ་རྒྱུའི་ཆོས་རྣམས་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའོ། །ལྔ་པ་ནི། འཛམ་གླིང་གི་སེམས་ཅན་རྣམས་དགེ་བཅུ་དང་སོགས་པས་བསམ་གཏན་བཞི་ཚད་མེད་བཞི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྙོམས་འཇུག་བཞི་ཐོབ་པ་ལས་རྩེ་མོའི་ཡུམ་ལ་སྦྱོད་པ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའོ། །དྲུག་པ་ནི༔ རྒྱལ་ཆེན་བཞི་ནས་འོག་མིན་གྱི་ལྷའི་རིས་ཐམས་ཅད་བསྲུང་བའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་འོང་བར་སེམས་

[༡] ཞ། ༡༥༡་བ་༡་ འཕགས་པ།

ཤིང་གཞན་གྱིས་བྱས་པའི་གནོད་པ་དང་ནད་རྣམས་མི་འབྱུང་བའོ། །རྟོགས་དཀར། ལྷའི་རིས་ཐམས་ཅད་དུ་ཉེ་བར་འགྲོ་བ་ནི་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་འདུས་པར་གཏོགས་པར་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར་འགྲོ་བའོ་ཞེས་བྱང་སེམས་ལྷའི་དྲུང་དུ་འགྲོ་བ་ལ་བཤད་པ་ནི་གཉིས་ཀའང་ཕན་ཚུན་མཚོན་པ་སྟེ་ཉི་ཁྲིར་འགྲེལ་པ་འདི་བཞིན་བཤད་པས་སོ། །བདུན་པ་ནི། རྣམ་མཁྱེན་ཡིད་བྱེད་དང་མི་འབྲལ་བར་བྱེད་པས་བདུད་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཞིང་སྨྲ་ངན་གྱི་ཐུག་ཧྲུ་དང་ལྡན་པར་བྱེད་པའོ། །བརྒྱད་པ་ནི། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ཉན་ཞིང་དེས་ཇི་ལྟར་གདམས་པ་ལ་སློབ་པ་དང་འདྲ་བར་ཐེག་པ་གཅིག་ལ་ཞུགས་པའི་སྐྱེ་བོ་བྱང་སེམས་ལ་མཚུངས་པར་གནས་པ་སྟེ། དེས་གང་ལ་བསླབ་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་རང་ཉིད་ཀྱང་བསླབ་པ་མཉམ་པ་སྟེ། དཔེར་ན་སྟོན་པ་དང་ཇི་ལྟར་གནས་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆེན་གྱིས་གང་ཟག་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐེག་པ་པ་དག་དང་གནས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ནི་བདག་གི་གྲོགས་ཏེ་ཐེག་པ་གཅིག་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའོ། །འདིས་ཇི་ལྟར་བསླབ་པར་བྱ་བ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་གིས་ཀྱང་བསླབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །སྟོན་པ་དང་འདྲ་བའི་སྐྱེ་བོ་བྱང་སེམས་དང་མཚུངས་པར་གནས་པས་དེའི་བྱ་བ་ཉམས་སུ་ལེན་པའོ་ཞེས་འཆད་པ་ནི་ཡི་གེ་མ་དག་པས་འཁྲུལ་པ་སྐྱེད་པས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་རེ་རེའི་མཐར་རོ། །ཡང་ནི་བརྒྱད་ཚན་སྔ་མར་མ་ཟད་པའོ། །ཕྱི་ལས་གཞན་ནང་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བསོད་ནམས་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཀྱི་དང་པོ་ནི། ལམ་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་པའམ་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་བསམ་གཏན་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་ཀྱང་དེའི་དབང་གིས་མི་སྐྱེ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པས་ཉན་རང་གི་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་བསླབ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། འཛམ་བུ་ཆུ་བོའི་གསེར་འབྱུང་བའི་ས་ཙུང་བའི་དཔེས་ཉན་རང་གི་རིགས་འཛིན་པའི་སྒོ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་རྩེ་མོ་ཐོབ་པ་ཙུང་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། འཁོར་སྒྱུར་དུ་སྐྱེ་བ་ཙུང་བའི་དཔེས་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཉིད་འཐོབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཏེ་རྒྱུ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པའི་ནུས་པ་ལྷག་པར་གྱུར་པ་ཙུང་བའོ། །དེ་གཉིས་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་གཉིས་ཀྱི་ནུས་པ་ལྷག་པའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བའོ། །ཡང་ན་རིགས་ཅན་དང་རིགས་ཀྱི་ནུས་པའི་དབྱེ་བའོ། །བཞི་པ་ནི།

པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སེར་སྣ་སོགས་ཀྱི་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་སེམས་མི་སྐྱེ་བའམ་ཞི་བར་བྱེད་པའོ། །ལྔ་པ་ནི། གཟུགས་དང་སོགས་པས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དང་ལྡན་པར་རྟོགས་པ་སྟེ་དེ་དག་ཏུ་ཞེན་པའི་སེམས་མི་སྐྱེ་ཞིང་ཞི་བར་བྱེད་པའོ། །ཡུལ་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་མཐོང་བས་གཟུགས་སོགས་དང་ལྡན་པར་རྟོགས་པ་མིག་ཤེས་སོགས་མི་སྐྱེ་བར་བཤད་པ་ནི་མདོ་དང་འགལ་ལོ༑ ༑དྲུག་པ་ནི། སྲོག་དབང་འགགས་ན་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་འགག་པ་དང་། འཇིག་ལྟར་ལྟ་བ་རེ་གཉིས་འདུས་པའི་འཇིག་རྟེན་དང་བསྟན་བཅོས་ལ་གྲགས་པའི་དཔེས་ཡུམ་དུ་ཕར་ཕྱིན་ཀུན་བསྡུས་པར་ཤེས་ནས་དེ་ལ་སློབ་པའོ། །ཕྱིན་དྲུག་རེ་རེར་ཐམས་ཅད་འདུས་པར་འཆད་པ་ནི་དོན་མིན་ནོ༑ ༑བདུན་པ་ནི། ཡུམ་ལ་བསླབས་པས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་འཐོབ་པའོ། །བརྒྱད་པ་ནི། གཟུང་བ་ལ་སོགས་པའི་ལྟ་བ་དང་བྲལ་བས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ལ་ཐག་ཉེ་བར་གྱུར་པའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་རེ་རེའི་མཐར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རྣམ་འཕེལ་གྱི་འོག་ཏུ་ངེས་བརྟན་གསུངས་ཏེ། སྔར་གྱི་དེ་ལྟར་བསོད་ནམས་རྣམ་པར་འཕེལ་བའི་རྒྱུ་མོས་རྣམ་པར་རབ་ཁྱད་པར་དུ་སྤེལ་བའི་རྟོགས་པ་ལ་རང་དབང་དུ་གྱུར་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་མཚན་ཉིད་རྣམས་ནི་ངེས་པར་བརྟན་པ་ཡིན་པས་སོ༑ ༑མདོ་འགྲེལ་ནི། རྣམ་འཕེལ་གསུངས་པ་དང་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་སྦྱིན་པ་ནས་མ་འདྲིས་པའི་བར་ལ་སྤྱོད་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ན་སངས་རྒྱས་པ་ན་ལྟ་ཅི་སྨོས་སྙམ་དུ་བསམས་ནས་མེ་ཏོག་གཏོར་ཏེ་དགེ་རྩ་བསྔོས་པས་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་དོན་རྟོགས་པ་བརྟན་པ་ཞེས་ནི་མངོན་པར་བརྗོད་དོ། །གང་ན། ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་གསུམ་གྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་བླ་ན་མེད་པ་སྟེ། དགེ་བའི་རྩ་བ་འདིས་གང་ཟག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་པ་གང་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་དམིགས་པ་དེ་དག་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གྱུར་ཅིག །དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རང་བྱུང་གི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་ལ་སྦྱར་ནས་གསུངས་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོས་མཁྱེན་གསུམ་བསྟན་ལ་ལྷག་མ་གསུམ་གྱིས་དེ་བཤད་

དོ༔ ༔གཞན་དོན་སྙིང་རྗེ་བརྟན་པ་སོགས་སོ། །གང་ན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པ་བསམ་སྦྱོར་གྱིས་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བ་སྟེ། ཅི་བདག་བཀུལ་ནས་སེམས་ཅན་མ་བཀུལ་བ་སྒྲོལ་བར་འགྱུར་རམ་ཞེས་ཚིག་དེ་ཇི་བཞིན་དུ་སྦྱར་ནས་གྲོལ་བ་དབུགས་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་བཟླ་བ་ལ་ཡང་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། རྒྱ་བའི་རིམ་པ་ལྟར་དུ་འགྲེལ་པ་བརྟེན་ན་འབྲེལ་བས་དེ་ལྟར་བཤད་དོ། །རྣམ་མཁྱེན་ལ་སོགས་པ་སྐབས་གསུམ་དུ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ཆོས་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། སོགས་པས་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་མཐོང་ལམ་གྱི་བར་སུམ་ཅུ་གོང་དུ་སྨོས་པ་རྣམས་ཅི་རིགས་པར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་སྨོས་པ་བླ་ན་མེད་པ་དང་། དེ་ལྟར་རམ་དེ་ལྟ་བུའི་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ཆོས་ལས་གཞན་དུ་མི་གཡེང་བའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་རྟོགས་པའམ་ཐོབ་པའི་གནས་སྐབས་དེ་ན་ཞི་བར་ལྟུང་བ་སྲུང་བའི་དོན་དུ་ཡང་དག་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ངོ་བོས་ཏེ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པ་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བའི་མཚན་ཉིད་ནི་རིམ་པ་ལྟར་རང་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ངེས་པར་བརྟན་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་སྦྱར་དགོས་པ་ཡང་ཉི་སྣང་ལས། རང་དོན་རྟོགས་པ་བརྟན་པ་བཤད་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་དེ་ལྟ་བུའི་རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་གནས་སྐབས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་ལྟུང་བ་སྲུང་བའི་ཕྱིར་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་བསམ་པས་སེམས་ཅན་མ་བསྒྲལ་བ་བསྒྲལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཞེས་འབྱུང་ཞིང་། རྒྱན་སྣང་དུ་ཡང་མདོའི་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་འཆད་ཚུལ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་རོ། །དེར་མདོའི་བཤད་པ་རྫོགས་པའི་སྐབས་སུ་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཅེས་སོགས་འདི་བཞིན་དུ་འབྱུང་ཡང་རྒྱ་བའི་རིམ་པ་བཞིན་བཤད་ན་དེ་ལྟར་གྱི་སྦྲ་འབྲེལ་ཏེ། དེ་ལྟར་གྱི་དོན་ནི་སྣང་བ་གཉིས་ཀྱི་དེ་ལྟ་བུའི་ཞེས་པ་དང་གཅིག་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ན་གང་དག་ཐར་བསོད་ནམས་ཀྱི་རིམ་པ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ཞེས་འཆད་པ་ལྟར་ན་གཞུང་གི་གོང་འོག་འབྲེལ་དཀའོ། །ཤེར་སྒྲོན་དུ་ཐར་བཤད་པ་ལྟར་འབྱུང་སྟེ་འོན་ཀྱང་དེར་ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྟོབས་རྟོགས་པ་བརྟན་པ་ལ་སྦྱར་རོ། །

བཞི་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ངེས་བརྟན་གྱི་འོག་ཏུ་སེམས་ཀུན་གནས་གསུངས་ཏེ༑ དེ་ལྟར་ངེས་པར་བརྟན་པར་བྱེད་པའི་རྩེ་མོ་ངེས་པར་བརྟན་པར་གྱུར་པའམ་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་སེམས་ཀུན་གནས་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལྟར་བཞི་པོ་འདི་ནི་དང་པོར་ཐོབ། བར་དུ་འཕེལ་ཞིང་རང་དབང་དུ་གྱུར། ཐ་མར་དམིགས་པ་ལས་མི་གཡེང་བར་གནས་པའོ། །མདོ་འགྲེལ་ནི། བརྟན་པ་ཕྱི་མ་ལས་འཕྲོས་ནས་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་བྱང་སེམས་བཞིའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་ཡི་རང་བའི་བསོད་ནམས་ཅི་ཙམ་འཕེལ་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཞུས་པའི་ལན་དུ་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡོངས་སུ་བསྔགས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ན། སེམས་ཀུན་གནས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏོ། །གང་ལས་ན། མདོ་ལས་སོ། །ཇི་ལྟར་ན། བསོད་ནམས་མང་པོར་བསྟན་པའི་ཐབས་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། །མང་བར་ཇི་ལྟར་བསྟན་ན། གླིང་བཞི་པའིའཇིག་རྟེན་དང་སྟོང་དང་པོ་སྟོང་གཉིས་པ་སྟོང་གསུམ་པ་བཞི་སྲང་ལ་གཞལ་བ་དང་། སྟོང་གསུམ་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆུའི་ཕུང་པོ་སྐྲའི་རྩེ་མོ་བརྒྱར་གཤགས་པའི་ཆ་གཅིག་གིས་ཆུ་ཐིགས་བླངས་པ་དཔེར་མཛད་ནས་དེའི་ཚད་གཟུང་ནུས་ཀྱི་བྱང་སེམས་བཞིའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་ཡི་རང་བའི་དགེ་རྩ་ལ་དེ་ལྟ་མིན་པར་རོ། །ཚིག་གང་གིས་ན། མི་ལྡོག་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ལ་རབ་ཏུ་ཞུགས་པ་ཡི། །སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་བསམ་པ་ཐག་པས་ཡི་རང་བ། །སྟོང་གསུམ་རི་རབ་སྲང་ལ་གཞལ་བས་ཚད་བཟུང་རུང་། །རྗེས་སུ་ཡི་རང་དགེ་བ་དེ་ནི་དེ་ལྟ་མིན། །ཞེས་པས་སོ༑ །འོ་ན་ཡི་རང་ཙམ་ལ་བསོད་ནམས་དེ་ཙམ་མང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་བསོད་ནམས་ལས་དཔགས་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཀྱང་བསོད་ནམས་མང་བར་རྟོགས་ནུས་པས་ཉེས་པ་མེད་ལ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་ནི་ཡི་རང་གི་དགེ་རྩ་དང་མདོ་ནས་ཡི་རང་ནས་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྔོ་བར་བཤད་སྟེ། ཇི་ལྟར་གཉིས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་སུ་མི་འགྱུར་བ་དང་། གཉིས་སུ་མ་མཆིས་པའི་འདུ་ཤེས་སུ་མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བར་བགྱིའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་བསྔོ་བ་ནི་དེའི་རྣམ་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་གཉིས་སུ་མེད་པ་ལ་སེམས་ཀུན་ཏུ་གནས་པ་ནི་ངོ་བོའོ་ཞེས་སྙིང་མཆོག་གོ །རྒྱན་སྣང་ལས། དོན་གཞན་གྱི་ཐབས་ཀྱིས་བསོད་ནམས་ཚད་ལས་འདས་པའི་

རང་བཞིན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི་སེམས་ཀུན་ཏུ་གནས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི། ཡི་རང་དང་བསོད་ནམས་གཉིས་རྗེས་ཐ་དད་པས་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་ལ་དགོངས་པས་ཡི་རང་ཉིད་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་འཐད་དོ། །ཐེག་པ་ལ་དང་པོར་ཞུགས་པ། སྤྱོད་པ་ལ་ཞུགས་པ། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ། སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་བྱང་སེམས་བཞི་ཞེས་པ་ནི་རྣམ་རྟོག་བཞིའི་གཉེན་པོ་མཐོང་སྒོམ་གྱི་རྟོགས་པ་བཞི་དང་། སྦྱོར་རྩེ་བཞི་དང་། མཐོས་སྤྱོད། མ་དག་ས་བདུན། དག་པ་ས་གསུམ། ས་བཅུ་པ་ལ་གནས་པ་སྟེ་བཞི་ལ་འདོད་པའི་ལུགས་གསུམ་བཤད་པའི་དང་པོ་ནི་འཕགས་པའི་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ནི་རང་ལུགས་སུ་མངོན་པས་དེ་ཉིད་འཐད་པར་སེམས་སོ༔ ༔གསུམ་པ་ནི། སེམས་གཉིས་མེད་ཀྱི་དོན་ལ་ཀུན་ཏུ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ན། མདོ་ལས་བརྗོད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཚན་ཉིད་ནིའོ། །ཇི་ལྟར་བརྗོད་ན། ཡི་རང་གི་བསོད་ནམས་མང་བར་བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་སོ། །གང་ལས་མང་བར་བརྗོད་ན། གླིང་བཞི་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོང་གསུམ་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམས་ཀྱི་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྲང་ལ་གཞལ་བ་དང་ཆུ་ཐིགས་སྐྲའི་རྩེ་མོས་བླངས་པ་སོ་སོར་དཔེར་མཛད་ནས་དེའི་ཚད་གཟུང་ནུས་ཀྱི། བྱང་སེམས་བཞི་ཡིས་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ལ་སྤྱོད་པ་དང་སོགས་པས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དགེ་རྩ་ཐམས་ཅད་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏེ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་ཡི་རང་བའི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་ཚད་གཟུང་བར་མི་ནུས་སོ་ཞེས་དཔེ་དེ་དག་ལས་ངོ་བོ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཤིང་གྲངས་ཚད་ལས་འདས་པའི་བསོད་ནམས་མང་བར་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་སོ། །སྟོང་གསུམ་གྱི་ཆུ་རྣམས་ཇི་ལྟར་ན་གཞལ་བར་ནུས་ཤེ་ན། ལུགས་ལས་ཚད་སྲིད་པའི་དངོས་པོ་ནི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་མངོན་པར་ཤེས་པའི་སྲང་ཚད་ཀྱིས་གཞལ་བར་ནུས་སོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །འདིར་གཞུང་དུ་ལུགས་ལས་ཞེས་པ་མེད་པ་མ་དག་སྟེ། ཏོགས་དཀར་འབྱུང་བས་སོ། །སོ་སོར་དཔེར་མཛད་པའི་དོན་ནི་ཡང་ན་གླིང་བཞི་ལ་སོགས་པ་སྲང་ལ་གཞལ་བ་རྣམས་རེ་རེ་ནས་མདོ་ལས་དཔེར་མཛད་པ་ལ་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟགས་ལ་སོགས་པ་ཞེས་སོགས་ཏེ། ཉི་སྣང་དུ་མཛད་པ་བཀོད་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱེ་རིམ་དང་སྦྱར་ན་ངེས་ཆའི་རྩེ་མོའི་འོག་ཏུ་མཐོང་རྩེ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ་དེས་ན་དེ་འཆད་དོ། །མདོ་འབྲེལ་ནི། བསྟན་བཅོས་ལྟར་སྦྱོར་རྩེ་བཤད་ཟིན་པ་དང་རྟོག་པ་དང་པོ་མདོར་བསྟན་ཏེ་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྤང་བྱ་དང་། གཉེན་པོའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མཐོང་རྩེ་དེ་ལ་དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཤུགས་བསྟན་གྱི་གཉེན་པོ་དང་བཅས་པ་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་པས་དེ་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད། གཉེན་པོ་མཚོན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཟུང་རྟོག་དང་། འཛིན་རྟོག་མདོར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བཞི་ཡོད་པ་ལས་རེ་ཞིག་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཟུང་རྟོག་གཉིས་གསུངས་སོ༔ །གཉིས་པ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱིས་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་འབྲས་དང་ནི་དེས་ལྡོག་པའི་ཡུལ་ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་འབྲས་ལ་བླང་དོར་དུ་འཛིན་པ་ནི་གཟུང་བའི་རྣམ་རྟོག་གཉིས་སོ། །དེ་གཉིས་སོ་སོར་རེ་རེ་ལ་དགུའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་ལ་དེ་དག་ནི་རང་ཡུལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མིན་པར་འཛིན་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་རྟོག་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་རྣམས་དང་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་དེ་དག་གི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ནས་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྔོ་བར་བྱ་སྟེ༔ ཇི་ལྟར་གཉིས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་སུ་མི་འགྱུར་བ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་སུ་མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ཡུམ་འབའ་ཞིག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་བསམ་གཏན་ནས་སྦྱིན་པའི་བར་ཕྱིན་ཡང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཡིན། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྨྲས་པ། ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུ། ཡུམ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའོ་ཞེས་སོགས་ཏེ་གཉེན་པོའི་སྒོ་ནས་བསྟན་ཏོ། །

གསུམ་པ་ལ་བཞི། རྟོག་པའི་ངོ་བོ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་བསྟན་པ། དབྱེ་བ། འཁྲུལ་པར་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དམིགས་པ་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་འཇུག་ཡུལ་མཚན་མར་མི་དམིགས་པ་དང་། དེའི་ལྡོག་ཡུལ་མཚན་མར་དམིགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་རིམ་པ་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་སོགས་དང་། སྲིད་ཞིར་ལྟུང་བ་སོགས་དག་ལའོ། །རྣམ་པ་ནི། བྱང་སེམས་དང་སོགས་པས་སངས་རྒྱས་

ཀྱི་ཚོས་ལེན་པར་འདོད་པའི་སྒོ་ནས་ཉྫང་བྱའི་གཟུང་བའོ་ཞེས་ཞེན་པ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་སོགས་པས་རང་རྒྱལ་གྱི་ཚོས་འདོར་བར་འདོད་པའི་སྒོ་ནས་དོར་བྱའི་གཟུང་བའོ་ཞེས་ཞེན་པ་ནི། རིམ་པ་ལྟར་འཇུག་པ་དང་ལྡོག་པའི་གཟུང་བར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་གཉིས་ནི་མཐོང་རྟེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། སྤང་བྱ་ཡིན་པས་སོ། །དཔེར་ན་མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་པ་དང་འདྲ་བར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། རྟོག་པ་དེ་གཉིས་སོ་སོར་རེ་རེ་ལ་དགུ་ཡོད་དེ། ཡུལ་དགུ་དགུ་ཡོད་པའི་དབྱེ་བས་སོ། །བཞི་པ་ནི། དགུ་གཉིས་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་པ་ནི་ཡུལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་འཛིན་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་དག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རང་ཡུལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཧྭ་དུ་ར་ཐོས་པའི་རྒྱུས་ནམ་མཁའ་ལ་གསེར་གྱི་ཁབ་ལེན་པ་ལ་འཇུག་པ་ལྟར་ཞེན་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་དང་མ་འབྲེལ་བར་འཇུག་པ་སྟེ་ཞེན་པ་ལྟར་ཡུལ་མི་གནས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། རྟོག་པའི་ངོ་བོ་ནི། འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་དབྱེ་གཞི། དབྱེ་ན་སེམས་ཅན་དོན"སྙེད་དུ་[༡]རྫས་སུ་ཡོད་པ་དང་སེམས་ཅན་གློས་བཏགས་པར་ཡོད་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྫས་འཛིན་དང་། བཏགས་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་དག་ཏུ་དབྱེར་ཡོད་པར་འདོད་དེ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་འཕགས་པའི་དབྱེ་བས་ཏེ་དེའི་འཛིན་པ་གཉིས་ཡོད་པས་སོ། །རྟོག་པའི་དབྱེ་བ་ནི། རྟོག་པ་གཉིས་པོ་དེ་དག་སོ་སོར་རེ་རེ་ལ་དགུའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་དོ། །འབྲེལ་པར་བསྒྲུབ་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་འདི་དག་ལ་རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། རྟོག་པ་དེ་དག་རང་གིས་ཇི་ལྟར་ཞེན་པ་དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་ངོ་བོས་སྟོང་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་པ་དེ་དག་ཞེན་པ་ལྟར་གྱི་ཡུལ་གང་གི་འཛིན་པར་འདོད་དེ་འཛིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་མཚན་གལ་ཏེ་འམ་གང་གི་ཕྱིར་ན་རྟོག་པ་དེས་གཟུང་བའི་དོན་རྣམས་བཟུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་མེད་པས་སོ། །རྒྱུ་མཚན་འདི་དག་རྟོག་པ་སྔ་མ་གཉིས་དང་ཇི་བཞིན་ཡུལ་མིན་པའི་བདག་ཉིད་ཅེས་པ་འདིར་ཡང་སྦྱོར་བ་འཐད་

[༡]) ཞ། ༡༥༤་ན་༢་ སྙེངས་སུ།

དོ༎ །རྟོག་པ་དེ་གཉིས་ནི། ཀྱེ་མ་ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར། བྱང་ཆེན་གང་ཡུམ་ལ་སྤྱོད་པ་དེ་ནི་སྙིང་པོ་ལ་སྤྱོད་པའོ། །དེ་སྐད་ཅེས་སྨྲས་པ་དང་ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྨྲས་སོ། །ཀྱེ་མ་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆེན་གང་ཡུམ་ལ་སྤྱོད་པ་དེ་ནི་སྙིང་པོ་མེད་པ་ལ་སྤྱོད་པའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་ཡུམ་ནི་སྙིང་པོ་མེད་པའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྐྱེས་བུ་རྫས་སུ་ཡོད་པས་བརྟེན་པའི་རྣམ་རྟོག་བཀག་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་འདི་ལ་ནི་གང་ཡང་གནས་པར་འགྱུར་བ་མེད་དེ་དེ་ལ་གནས་ཤིང་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་བ་སུ་ཡང་མེད་ན། དེ་ལ་གནས་ཤིང་ཆོས་སྟོན་པར་འགྱུར་བ་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཏེ་དེ་ནི་གནས་མེད་དོ་ཞེས་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་བཀག་པས་གསུངས་ཏེ་གཉེན་པོའི་སྒོ་ནས་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རྩོད་པ། ལན། ལན་ལ་རྩོད་སྤང་ངོ་། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། རྫས་རྟོག་གི་"ཡོང་ས་[༡]ལ་རྩོད་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཆོས་དེ་ལྟ་བུ་རྣམས་སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་ཀྱང་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེས་ན་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོའི་རྣམ་པར་བཞག་པས་མ་ཁྱབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་ཞེས་པའོ། །བཏགས་རྟོག་གི་"ཡོང་ས་ལ་རྩོད་པ་ནི། འཕགས་པ་ལ་ཡང་འདི་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དགེ་སློང་དག་མཚན་མོ་འདས་ནས་ནང་པར་གྱི་དུས་སུ་ངས་སྲོག་ཆགས་ཅེ་སྤྱང་སྐད་འབྱིན་པའི་སྒྲ་ཐོས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ང་དེའི་ཚེ་དེའི་དུས་ན་རི་དྭགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སེང་གེ་ཡན་ལག་མ་སྨད་པ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེས་ན་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ་མ་ཁྱབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་ཞེས་པའོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི་སོ་སྐྱེའི་འཛིན་པ་ལ་རྫས་རྟོག་གིས་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ལ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡོད་པས་སེམས་ཅན་གྱི་རྫས་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡང་ཡོད་པས་སོ་ཞེས་པ་དང་། འཕགས་པའི་འཛིན་པ་ལ་བཏགས་འཛིན་གྱིས་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ལ་ཡང་ང

[༡] ཞ། ༡༥༨་བ་༣་ ཡོད་ས། བ་༩་ ཡོད་ས།

ཞེས་འབྱུང་བས་ངར་འཛིན་ཡོད་པས་སོ་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་དག་གི་དེ་ནི་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བརྗོད་པར་འདོད་པ་ཡིན་པས་སྙིང་པོ་མེད་དོ་ཞེས་དང་། དེའི་ཚིག་ནི་ཐ་སྙད་པ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པ་ནི་མ་ཡིན་པས་སྙིང་པོ་མེད་དོ། །ཞེས་སོ༑ ༑དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི་རིམ་པ་ལྟར་སོ་སྐྱེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དུ་ཤེས་པ་ནི་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་བདག་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ། བཏགས་འཛིན་འཕགས་པ་ལ་བཤད་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་བདག་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་འདོད་པས་རྩོད་པ་དེ་ནི་སྙིང་པོ་མེད་དོ་ཞེས་པ་དང་། འཕགས་པས་ང་དེའི་ཚེ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚིག་ནི་གཞན་གྱིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཐབས་སུ་བསྟན་པ་ཐ་སྙད་པ་ཡིན་གྱི། ངར་འཛིན་པ་མཚན་ཉིད་པ་ཡོད་ནས་ནི་མིན་པས་རྩོད་པ་དེ་ནི་སྙིང་པོ་མེད་དོ་ཞེས་པའོ། །ཉི་སྣང་གི་རྩོད་ལན་འདི་དག་རྒྱན་སྣང་དུ་ཡང་འབྱུང་ངོ༑ ༑འོ་ན་འཕགས་པས་སྦྱོར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་བུ་བཏགས་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་དང་འདིར་ཡང་མཐོང་སྤང་ལ་རྟོག་པ་དེ་བཤད་པ་མི་འཐད་ཅིང་སྒོམ་སྤང་ལ་རྫས་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་མི་འདོད་པར་འགྱུར་ཏེ། འཛིན་རྟོག་དང་པོ་སོ་སྐྱེ་དང་གཉིས་པ་འཕགས་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པས་ཤེ་ན། འདིའི་ལན་ལ་ཁ་ཅིག་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ནི་རྫས་འཛིན་དང་བཏགས་འཛིན་ལ་ཡིན་གྱི་རྟོག་པ་གཉིས་ནི་འཛིན་པ་དེ་གཉིས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལན་འདེབས་སོ། །དེ་ནི་ཆེས་མི་འཐད་དེ། རྩོད་པའི་སྐབས་སུ་རྟོག་པ་དང་པོ་དང་གཉིས་པའི་རྣམ་གཞག་མ་ཁྲིབ་བོ་ཞེས་རྟོག་པ་གཉིས་ལ་བརྩད་ཅིང་། རྩ་བར་ཡང་རྣམ་རྟོག་གཉིས་སྐྱེ་འཕགས་གཉིས་ལ་སྦྲས་ཟིན་པར་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ལ་རྩོད་པ་འདི་བྱུང་བ་དང་རྟོག་པ་ལ་མི་བྱེད་ན་སྐབས་སུ་ཡང་བབ་པར་མི་འགྱུར་བས་སོ༑ ༑གཞན་ཡང་འཕགས་པས། སྒོམ་སྤང་ལ་རྫས་འཛིན་བཤད་པ་མེད་པས་སོ། །དེས་ན་བཏགས་འཛིན་ལ་ཡིད་བྱེད་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གཉིས་སུ་མཛད་པས་སོ་སྐྱེ་དང་། མཐོང་སྤང་ལ་རྟོག་པ་ཕྱི་མ་ཡོད་པར་བཤད་པ་ནི་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ལ། རྩ་བར་འཕགས་པ་ལ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་བྱེད་ལ་དགོངས་སོ། །སྒོམ་སྤང་ལ་ནི་རྫས་འཛིན་གྱི་ཐ་སྙད

མ་མཛད་པས་སོ། །ཤཱཀྱ་པས་ནི་འདི་གཉིས་ཡོད་ས་ངེས་པ་ཅན་དུ་བཤད་དེ། ཇི་སྐད་དུ་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སེམས་ཅན་རྫས་སུ་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་པ་ནི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དག་གི་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འཕགས་པ་དག་གི་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་སྤངས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་སེམས་ཅན་བཏགས་པར་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་པ་ནི་འཕགས་པ་དག་གི་སྟེ་དེ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དག་གིས་མ་སྤངས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དག་ལ་དང་པོ་ཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །འདིས་ཀྱང་སྦྱོར་ལམ་པ་དང་། སྒོམ་སྤང་ལ་རྟོག་པ་ཕྱི་མ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་སྤང་དགོས་ཏེ། རྟོག་པ་གཉིས་པ་ཉན་རང་ཉིད་དང་སྔ་མ་ཁོ་ན་སོ་སྐྱེ་ལ་ཡོད་པར་འདོད་པས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་འདིར་འཛིན་རྟོག་སེམས་ཅན་དུ་རྟོག་པར་བཤད་པ་འདི་གང་ཟག་དང་ཆོས་གཉིས་སུ་བྱས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་གང་ཟག་ཏུ་གདགས་པའི་གཞི་སེམས་རྒྱུད་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཆོས་ཙམ་ལ་འདོད། དང་པོ་ལྟར་ན་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་དེ་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པར་འགྱུར་ལ་དེ་འདོད་ན་ཉན་རང་གིས་ཀྱང་འདི་དག་སྤོང་དགོས་ན་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། འདི་དག་བྱང་སེམས་ལམ་གྱི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་སྤང་བྱར་མི་འགྱུར་བ་དང་། འདི་གཉིས་སྤོང་ན་གཟུང་རྟོག་གཉིས་ཀྱང་སྤོང་ནུས་པས། གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་བཞི་ག་ཉན་རང་གིས་སྤོང་བར་ཧ་ཅང་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་གཞུང་ལས་སེམས་ཅན་དང་གང་ཟག་ཏུ་རྟོག་པར་བཤད་པ་དང་། ཉི་སྣང་གི་རྗོད་ལན་ལ་ངར་འཛིན་ཡོད་མེད་ཀྱིས་རྫས་འཛིན་ཡོད་མེད་དུ་བཤད་པ་མི་འཐད་ཅེ་ན། སྤྱིར་འཛིན་རྟོག་ལ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཙམ་ལ་འཛིན་པ་པོར་ཞེན་པ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་གཉིས་ཀའང་བྱང་སེམས་ཀྱིས་སྤང་དགོས་པའི་ཕྱིར་གཉིས་ཀའི་རྣམ་གཞག་ཁས་བླང་སྟེ། མདོར་བསྟན་ཏུ་གང་ཟག་ཏུ་རྟོག་པ་རྩ་བར་བཤད་ཅིང་རྒྱས་བཤད་དུ་ཉི་སྣང་ལས་བཤད་པ་རྣམས་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་རྟོག་པར་སྣང་བས་སོ། །དེས་ན་སྐྱེ་འཕགས་གཉིས་ཀས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་ཀྱང་མངོན་དུ་གྱུར་མ་གྱུར་ཡོད་པས་དེ་གཉིས་ཀྱི་འཛིན་པ་ལ་རྫས་བཏགས་ཀྱི་འཛིན་པར་འཇོག་པ་ལྟར་ཆོས་

བདག་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་མ་རྟོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཀྱང་སྐྱེ་འཕགས་ཀྱི་འཛིན་པ་ལ་ཆོས་ཙམ་ལ་རྫས་དང་བཏགས་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་པ་པོར་འཛིན་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་འཛིན་པ་གཉིས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སྐྱེ་འཕགས་ཀྱི་འཛིན་པ་ལ་རྫས་བཏགས་ཀྱི་འཛིན་པ་གཉིས་སུ་བྱས་པ་ཡང་གཙོ་ཆེ་བས་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ས་བདུན་པའི་བར་དུ་ཉོན་ཡིད་མཚན་ཉིད་པ་མི་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། ངར་འཛིན་མཚན་ཉིད་པ་ལ་རྫས་འཛིན་གྱིས་ཁྱབ་པས་སོ། །རིགས་པ་འདིས་ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་འཛིན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་ས་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ལ་བཞི། རྟོག་པའི་ངོ་བོ། སྤང་བྱར་བསྟན་པ། དབྱེ་བ། འཁྲུལ་པར་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལ་ནི་སྐྱེས་བུ་དང་དེར་གདགས་པའི་གཞི་རྫས་སུ་ཡོད་པའི་རྟེན་ཅན་ཏེ་ཡུལ་གྱི་འཛིན་པ་དང་། འཕགས་པའི་གང་ཟག་ལ་ནི་སྐྱེས་བུ་དང་དེར་གདགས་པའི་གཞི་བཏགས་པར་ཡོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་འཛིན་པ་དག་ཡོད་པས་འཛིན་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྫས་འཛིན་དང་བཏགས་འཛིན་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འདིར་དཔེ་མེད་ཀྱང་སྔར་གྱི་དཔེ་དེ་འདིར་བླངས་ནས་སྔར་ལྟར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ལ་ཡང་སྔར་ལྟར་རོ། །བཞི་པ་ནི། འཛིན་རྟོག་དགུ་ཚན་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ནི། རང་ཡུལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་སྣང་བའི་རང་གི་ངོ་བོ་དག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རང་ཡུལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་པ་དེ་དག་ནི་ཡུལ་བདེན་པ་འཛིན་པའི་ངོ་བོས་དབེན་པ་རྫུན་པ་འཛིན་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་སོ། །རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཡུལ་བདེན་པ་གང་གི་ཡང་འཛིན་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཚེ་སྟེ་གང་གི་ཕྱིར་ན། རྟོག་པ་དེ་དག་གི་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོར་གྱུར་པ་གཟུང་བའི་དོན་དེ་དག་ཇི་ལྟར་གཟུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་གཟུང་བའི་ངོ་བོར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེའི་ཚེ་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གཟུང་རྟོག་འཛིན་རྟོག་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འཇུག་པ་དང་། ཕྱོག་པ་གཟུང་རྟོག་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། གཟུང་རྟོག་དང་པོ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། མཐའི་ལ་ཞེས་པ་སྨྲ་མ་རེ་རེའི་མཐར་སྦྱར་བ་ནི་ཡུལ་

དགུ་དང་། འཇུག་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་རྣམ་རྟོག་ཅེས་པ་རྟོག་པའི་ངོ་བོ་དང་། དེ་ནི་རྣམ་པ་དགུར་འདོད་ཅེས་པ་གྲངས་སོ། །ཡུལ་དགུ་ཡང་མདོར་བསྡུ་ན་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་རོ། །ཁྱད་པར་ལ་གསུམ་སྟེ། རྒྱུ། ལམ། འབྲས་བུའོ། །ལམ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལམ་གྱི་ངོ་བོ། ཡུལ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་སེལ་བའི་ནུས་པའོ། །འབྲས་བུ་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་དོན་དང་། གཞན་དོན་ནོ། །གཞན་དོན་ལ་གསུམ་སྟེ། བྱེད་པ་པོའི་ནུས་པ་དང་། བྱ་བའི་ལས་དང་། བྱ་བའི་འབྲས་བུ་སྟེ་དགུ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་དག་ཀྱང་མདོར་གཉེན་པོ་མི་རྟོག་པ་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་ལྡོག་ཕྱོགས་རྟོག་པའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་རྣམས་བཀོད་པ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱིས་དབེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་རྟོག་པ་ནི། ཡུམ་ནི་ཤིན་ཏུ་དབེན་པའོ་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ནི་ཤིན་ཏུ་དབེན་པའོ། །ཞེས་སོ༑ ༑ལ་རྟོག་པ་ཞེས་འོག་མ་རྣམས་སུ་ཡང་ངོ་། །ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ནི། ནམ་མཁའ་རང་ཉིད་འགག་ཞིག་ལ་ཉེ་རིང་དུ་མི་སེམས་པ་ལྟར་རྣམ་མཁྱེན་དང་ས་གཉིས་ལ་ཉེ་རིང་དུ་མི་སེམས་སོ་ཞེས་ཏེ། ནམ་མཁའ་ནི་མི་རྟོག་པ་གཉེན་པོ་དང་རྟོག་ཡུལ་རིགས་གཉིས་ཀའི་དཔེའོ། །འོག་ཏུ་ཡང་གཉིས་གཉིས་ཀྱི་དཔེར་བལྟའོ། །ཐེག་ཆེན་གྱི་འཕགས་ལམ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་ནི། སྒྱུ་མའི་སྐྱེས་བུས་སྒྱུ་མ་མཁན་དང་ལྟད་མོ་བ་ལ་ཉེ་རིང་དུ་མི་སེམས་པའི་དཔེ་སྦྱར་ལྟར་རོ། །ཡིན་ལུགས་ཤེས་པ་སོགས་ནི། གཟུགས་བརྙན་ནི་དམིགས་པ་གང་གིས་རང་འབྱུང་བ་དང་དེ་མིན་པ་གཉིས་ལ་ཉེ་རིང་དུ་མི་སེམས་པའི་དཔེ་དང་དོན་སྦྱར་བཞིན་ནོ། །སྤང་གཉེན་ལ་འདོར་ལེན་བྱེད་པའི་མི་མཐུན་སོགས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྡུག་མི་སྡུག་གི་བློ་མེད་པ་ལྟར་ཡུམ་ལ་ཡང་དེ་མེད་པར་གསུངས་སོ། །ཡུལ་ལམ་ཐོབ་བྱ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་རང་སོགས་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་ལྟར་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་སྤངས་པར་གསུངས་སོ། །སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་པོ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྲུལ་པས་རྫོགས་བྱང་དང་རྣམ་མཁྱེན་གཉིས་ལ་ཉེ་རིང་དུ་མི་འཛིན་པ་ལྟར་བྱང་ཆེན་ཡང་དེ་ལྟར་གསུངས་སོ། །དོན་བྱེད་པ་དེའི་བྱ་བའི་ལས་ནི༑ དེ་བཞིན་གཤེགས་པའོ་སྤྲུལ་པ་མི་རྟོག་བཞིན་དུ་དོན་སྒྲུབ་པ་ལྟར་ཡུམ་ཡང་དེ་ལྟར་བྱེད་པར་

གསུངས་སོ། །དཔེ་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་བྱེད་པ་པོ་དང་དེས་བྱ་བའི་ལས་གཉིས་ཀྱིས་དོན་མཚོན་པས་ཡིན་ནོ། །དོན་སྒྲུབ་པའི་བྱ་བའི་འབྲས་བུ་སྨྱང་འདས་ནི། འཁྲུལ་འཁོར་མཁན་གྱིས་བྱས་པའི་བུད་མེད་སོགས་ཀྱིས་གཟུགས་དེ་རང་གང་གི་སླད་དུ་བྱས་པ་ལ་མི་རྟོག་པ་ལྟར་ཡུམ་ཡང་དེ་ལྟར་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། རྟོག་པའི་ངོ་བོ་དང་། གཉེན་པོའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུང་བར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་འཇུག་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ནི་རྣམ་པ་དགུ་སྟེ། ཡུལ་དགུ་ཡོད་པས་སོ། །ཡུལ་དགུ་གང་ན། དོན་དམ་པར་རྒྱུ་ཕྱིན་དྲུག་གིས་དབེན་པས་འབྲས་བུ་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་དབེན་པ་མ་རྟོགས་པའི་དོན་རྒྱུ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་དེ་འཐོབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། ས་མི་གཡོ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ལ་དངོས་སུ་འཇུག་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིས་སུ་ངེས་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་བདེན་པ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པས་མཐོང་ལམ་སོགས་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྣང་བརྟན་ནས་གཟུགས་བརྙན་ཙམ་དུ་ཟད་པར་རྟོགས་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཞེས་པའི་དམིགས་པ་མ་འཁྲུལ་བ་དང་། ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་སྒོ་ནས་དེ་བླང་བ་དང་། སྐྱོན་མཐོང་བ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའམ་བཏང་བའི་སྒོ་ནས་དོར་བར་བྱ་བ་སྟེ་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཉེན་པོ་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྐྱེད་པ་དང་སེལ་བ་དང་། མཁྱེན་གསུམ་ཡུལ་བཅས་ཞེས་པ་ལ་སྦྱིབ་པའི་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་ཡུལ་ཇི་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་དང་། རྒྱུ་དམན་ཞིང་འབྲས་བུ་གྲོ་ནོམ་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་སོགས་ཀྱི་ས་ཐག་སྲིང་བར་བྱེད་པ་དང་། གདུལ་བྱའི་བསམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་དང་མཐུན་པར་སྤྲུལ་ནས་དོན་བྱེད་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་ལས་དང་། ཡང་དག་པའི་ཐབས་ཤེས་རབ་དང་སྙིང་རྗེ་བསྐྱེད་པ་ལ་མཁས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་མྱང་འདས་ལ་འགོད་པར་བྱ་བའི་འབྲས་བུ་སྟེ། ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་སྦྱར་བས་ཡུལ་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་དག་ལ་རྟོག་པའི་ཚུལ་ནི་དངོས་པོར་དམིགས་པ་དང་གཞན་དོན་མི་སྒྲུབ་པའི་སྐྱོན་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ་དེར་མཐོང་ནས་འདི་ནི་བདག་གི་བླང་བྱའི་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་འཇུག་པར་

བྱའོ་ཞེས་བདེན་པར་ཞེན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟོག་པ་དེ་དག་མཐོང་ལམ་གྱི་སྦྱོར་བ་སྟེ། ཐོབ་ལ་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྤང་བྱར་སངས་རྒྱས་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །རྟོགས་དཀར་མཐོང་ལམ་གྱི་བསམ་གཏན་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་སྦྱོར་བར་བཤད་ལ། ཚིགས་གསལ་དུ་གཟུང་རྟོག་གཉིས་རགས་པས་ཤེས་སླ་ལ། འཛིན་རྟོག་གཉིས་དེ་ལས་བཟློག་པས་རིམ་པ་ལྟར་ལམ་གཉིས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཉེར་བསྒོགས་དང་དེ་གཉིས་ཀྱི་མཇུག་གི་སེམས་སེམས་བྱུང་གིས་གཅིག་ནས་ཕྱེ་སྟེ་དང་བསྒོམས་ཏེ་སྤོང་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱང་སོས་པ་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་འཆད་པ་ནི༑ སློབ་དཔོན་གྱིས་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་དང་པོ་གཉིས་སྦྱོར་བ་དང་ཕྱི་མ་གཉིས་མཇུག་གི་སྤང་བྱར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །དེ་ལྟར་གཉེན་པོའི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ་ཡང་སྒོམ་སྤང་ལ་སྦྱོར་བའི་རྣམ་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན། །ཞེས་དང་། འཇུག་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་བཞེད་དེ། །ཞེས་གསུངས་པས་དེ་ལ་དཔགས་ནས་སྦྱར་བའོ། །སྦྱོར་བ་དང་མཇུག་ནི་སྔོན་གྱི་མཁས་པ་དག་ཐོབ་ལ་མ་རྫོགས་པ་དང་རྫོགས་པའི་སྐབས་ལ་བཤད་པ་ལྟར་འཐད་དེ། རྟོག་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་གཉིས་རགས་ཤིང་ཕྱི་མ་གཉིས་ཕྲ་བས་རགས་པ་སྔོན་ལ་དང་། "ཕྲ་བས་[1]མཇུག་ཏུ་སྤོང་བས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། གཟུང་བའི་སོགས་ཏེ་སྔར་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ནི༑ བྱང་སེམས་ཀྱི་ལོག་པའི་ཕྱོགས་ཉན་ཐོས་དང་སོགས་པས་རང་རྒྱལ་གྱི་ཡི་དམ་རྒྱུད་ལས་འབྱུང་བའི་རྟེན་ཅན་གྱི་རྣམ་རྟོག་དེ་ནི་དགུའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་དེ། ཡུལ་དགུ་ཡོད་པས་སོ། །དེ་ཡང་རྟོགས་པ། ཡོངས་འཛིན། ལམ། དབང་པོ། ཐབས་མཁས་དམན་པ་སྟེ་ལམ་དམན་པ་ལྔ་དང་། སྤངས་པ། རྟོགས་པ། གཞན་དོན་གྱི་བྱ་བ། སྤང་འདས་དམན་པ་ནི་འབྲས་བུ་དམན་པ་བཞི་སྟེ་དགུའི་མཐར་ལ་སྦྱར་བ་ནི་ཡུལ་ལོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། སྤང་བྱ་རྟོག་པ། སྤོང་བྱེད་གཉེན་པོའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུང་བར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་ལོག་པའི་ཕྱོགས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ བླང་བར་

[1] ཞ། ༡༥༠་བ་༥་ ཕྲ་བ།

བྱ་བ་ཉིད་དུ་འབྱུང་བའི་རྟེན་ཅན་ལ་ནི་རྣམ་པ་དགུར་ཡོད་དེ། ཡུལ་དགུ་ཡོད་པས་སོ། །དེ་དག་གང་ན། རྟོགས་པ་དམན་པ་ནི། མཚན་མར་གཟུང་ཞིང་སྙིང་རྗེ་དམན་པས་འཁོར་འདས་གང་རུང་ཞིག་ཏུ་ལྷུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ། ཉི་ཟླས་གླིང་བཞིར་ལས་བྱེད་པ་དང་འཁོར་བསྒྱུར་གྱི་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱིས་དབང་བསྒྱུར་བའི་དཔེས་རིམ་པ་ལྟར་སྙིང་རྗེ་དང་མ་བྲལ་བའི་སྤྲིན་སོགས་ལྔས་མཐའ་གཉིས་སུ་མི་ལྷུང་བ་དང་ཐོབ་བྱ་ལ་དབང་བསྒྱུར་བར་གསུངས་པས་སྲིད་ཞིར་མི་ལྷུང་བར་བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་ལས་བཟློག་སྟེ་བསྟན་ཏོ། །གང་རུང་གི་དོན་ནི་འཁོར་བ་ལ་མཚན་མར་འཛིན་ཞིང་ཞི་བ་འབའ་ཞིག་ལ་གཞོལ་བས་གཉིས་ཀར་ལྷུང་བ་ལ་བྱའོ། །ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པ་ནི། སྲིད་ཞིར་ལྷུང་བ་ལས་འཛིན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་ནང་གི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ། ཁྱིམ་ཐབ་ཀྱིས་མ་བསྲུངས་པ་དང་བསྲུངས་པའི་བུད་མེད་ལ་འཕྱོན་མ་བས་གླགས་རྙེད་མི་རྙེད་ཀྱི་དཔེས་དྲུག་པ་དང་བྲལ་མ་བྲལ་གྱི་ལྔ་པོ་ཡང་བདུད་ཀྱིས་ཚུགས་མི་ཚུགས་སུ་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་ནི་དཔེ་སྔ་མའི་དོན་གཟུང་སྟེ་ཡོངས་བཟུང་གི་ཁྱད་པར་ལས་བཟློག་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པའི་ལམ་གྱི་རྣམ་པའི་ཆ་མ་ཚང་བ་ནི། ཉོན་སྒྲིབ་ཙམ་དང་ཤེས་སྒྲིབ་ཕྱོགས་གཅིག་གི་གཉེན་པོ་བྱེད་ཀྱང་ཤེས་སྒྲིབ་མཐའ་དག་གི་གཉེན་པོ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ། གོ་མཚོན་ཚང་བ་དགྲས་མི་ཐུབ་ཅིང་འཇོམས་པའི་དཔེས་དྲུག་པ་དང་མ་བྲལ་བ་ལྔ་ཡང་བདུད་ཀྱིས་མི་ཚུགས་པར་གསུངས་ཏེ། སྒྲུབ་པ་ཚང་བའི་ཁྱད་པར་ལས་བཟློག་པའོ། །སྲིད་མཐའི་ཚེ་ཡང་གཞན་གྱི་རྐྱེན་གྱིས་འགྲོ་བ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་སོགས་པས་བྱང་སེམས་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་གདམས་ངག་བསྟན་པ་ལ་ལྟོས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ། འཁོར་བསྒྱུར་ལ་མཁར་གྱི་རྒྱལ་པོས་བསྙེན་བཀུར་བའི་ཕྱིར་འོང་བའི་དཔེས་དྲུག་པ་དང་མ་བྲལ་བ་ལྔ་ཡང་རྣམ་མཁྱེན་དུ་འོང་བར་གསུངས་ཏེ། རྟོགས་པ་ལ་རང་དབང་དུ་གྱུར་པ་ལས་བཟློག་པའོ། །འདི་ཉན་ཐོས་གཅིག་པུ་ལ་སྦྱར་རོ། །ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལོག་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ཆེན་པོ་དང་སོགས་པས་སྤངས་རྟོགས་ཆེན་པོ་ལའམ་དེའི་ཆེད་དུ་ལམ་ལ་མི་འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ།

གནས་རྒྱུ་སྒྲུང་བྲ་མོ་རྣམས་བྲངས་ཏེ་རྒྱ་མཚོར་འགྲོ་བའི་དཔེས་དྲུག་པའི་མཐུས་ལྔ་ཡང་རྣམ་མཁྱེན་དུ”འདོད་པར[1]་གསུངས་ཏེ། ཐེག་གཞན་དུ་མི་འགྲོ་བར་རྣམ་མཁྱེན་དུ་འགྲོ་བ་ལས་བཟློག་པའོ། །ལམ་གྱིས་སྤང་བྱ་སྤོང་བའི་བྱེད་པ་ཉི་ཚེ་བ་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱང་ཕྱོགས་རེ་བ་ཙམ་གྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ། ལག་པ་གཡས་གཡོན་གྱིས་དགོས་པ་ཐམས་ཅད་བྱེད་མི་བྱེད་ཀྱི་དཔེས་དྲུག་པ་དང་ལྔ་པོ་ཡང་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་དཔེ་དོན་ཕྱི་མ”སྔེ་མ་ཐེག་པའི[2]་བྱེད་པ་ལས་བཟློག་པའོ། །འབྲས་བུ་དང་པོ་རྒྱུན་ཞུགས་དང་སོགས་པས་དགྲ་བཅོམ་གྱི་བར་རྟོགས་པ་སྣ་ཚོགས་པའམ་ཐ་དད་པ་ཉིད་ནི། ཕྱུང་སོགས་ལ་དམིགས་པའི་མངོན་ཞེན་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱོར་བྲལ་གྱི་རྣམ་པར་རོ་གཅིག་ཏུ་མ་རྟོགས་པ་སྟེ། ཆུ་ཀླུང་ཆེ་ཆུང་རྣམས་ཀྱི་ཆུ་རྣམས་རྒྱ་མཚོར་ཕྱིན་པ་ན་རོ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་དཔེས་དྲུག་པས་ཟིན་པའི་ལྔ་ཡང་རྣམ་མཁྱེན་དུ་ཕྱིན་པ་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་རོ་གཅིག་པར་གསུངས་ཏེ། སྦྱོར་བྲལ་རོ་གཅིག་པའི་རྣམ་པ་ལས་བཟློག་པའོ། །རྣམ་མཁྱེན་དུ་ཞུགས་ནས་རྒྱུན་དུ་གནས་པ་དང་དང་པོར་འཇུག་པའམ་འགྲོ་བ་ལ་ཚོངས་པས་མི་ཤེས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ལ་ཚོངས་པའི་མ་རིག་པའི་བག་ལ་ཉལ་ཐམས་ཅད་མ་སྤངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ། འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེས་དཔུང་འགྲོ་ཞིང་གནས་པར་བྱེད་པའི་དཔེས་དྲུག་པས་ལྔ་པོ་རྣམ་མཁྱེན་དུ་འགྲོ་ཞིང་གནས་པར་བྱེད་པར་གསུངས་སོ། །ཡང་ན་གདུལ་བྱའི་ཡུལ་དུ་ཅི་ཙམ་གནས་པ་དང་ཅི་ཙམ་ན་འགྲོ་བ་མི་ཤེས་པ་ལ་བྱའོ། །འདི་རྣམ་མཁྱེན་དུ་འཇུག་གནས་ཤེས་པ་ལས་བཟློག་པའོ། །རྗེས་ལ་འགྲོ་བ་ནི། མཇུག་ཏུ་འགྲོ་བའོ། །

འདི་ལ་བཞི། གང་གི་དང་། གང་མཇུག་ཏུ་འགྲོ་བ་དང་། གང་དུ་འགྲོ་བ་དང་། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི་ཐེག་དམན་གྱི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པའིའོ། །གཉིས་པ་ནི་ཐེག་དམན་གྱི་གང་ཟག་རྣམས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་རྣམ་མཁྱེན་དུའོ། །བཞི་པ་ནི་ཐེག་གསུམ་གྱི་ནང་

1) ཅ། ༡༢༡་བ་༥་ འདོད་པར།

2) ཞ། ༡༥༡་བ་༥་ དེ་མ་ཐག་པའི།

ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཀོ་ན་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་སྤངས་རྟོགས་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་ཐམས་ཅད་ཡར་ལྡན་དུ་སྡུད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། གྲོལ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བས་ནི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་པ་དོན་དུ་གཉེར་ལ་རྣམ་མཁྱེན་མིན་པའི་ཐོབ་བྱ་རྣམས་ནི་ཕྱོགས་རེ་བ་ཡིན་པས་ཐོབ་བྱ་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་མཐུག་ཏུ་འགྲོ་བ་པོའམ་ལས་པ་རྣམ་མཁྱེན་ལ་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། མཐུག་ཏུ་འགྲོ་བ་ནི་རྟོག་པའི་ཡུལ་དུ་བྱེད་དགོས་ལ་དེ་ཡང་ཉན་རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པར་རྩ་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པས་སོ། །མདོ་ལས་ནི་འཁོར་བསྒྱུར་གྱི་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་དེའི་དཔུང་གི་མདུན་དུ་འགྲོ་བ་ལྟར་དྲུག་པ་ལྔ་པོའི་མདུན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ལྔ་ནི་དྲུག་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་གསུངས་ཏེ་རང་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་རྗེས་སུ་གཞན་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་པ་ལས་བཟློག་པའོ། །ཉི་སྣང་དང་དག་ལྡན་རྣམས་སུ་དྲུག་པའི་རྗེས་ལ་ལྔ་པོ་འགྲོ་བ་ལ་བཤད་པ་ནི་མདོའི་ཚིག་ཟིན་དང་མཐུན་ལ། སློབ་དཔོན་གྱིས་དེ་དང་མི་མཐུན་པར་བཤད་པ་ནི་མདོ་ཡི་དེ་ནི་དྲུག་པ་དང་མ་བྲལ་བ་ཡིན་ལ་དེ་ཡུལ་དུ་བཤད་ན་ཉན་རང་ལ་དེ་ཡོད་པར་འགྲོ་བས་མི་འཐད་དོ་སྙམ་དུ་དགོངས་སོ། །རྟོགས་དཀར་རྣམ་མཁྱེན་དེ་མཁྱེན་གསུམ་གྱིས་ཐེག་ཆེན་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐུག་ཏུ་སྟེ་དོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་རྗེས་སུ་འབྲང་ངོ་ཞེས་འཆད་པ་ནི་མ་འབྲེལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ན་མདོར་གཉིས་པ་དང་དྲུག་པའི་སྐབས་མ་གཏོགས་པར་གཉེན་པོ་འབའ་ཞིག་སྨྲས་ཟིན་པར་བསྟན་པའི་ཤུགས་ལ་འཕངས་པའི་རྟོག་པའི་ཡུལ་དགུ་བསྟན་བཅོས་སུ་གསུངས་སོ། །ཡུལ་དེ་དག་ལ་རྟོག་པའི་ཚུལ་ནི། དྲང་པོའི་ལམ་མེད་པར་ཡོན་པོས་འགྲོ་བའམ་གཞན་དོན་མི་སྒྲུབ་ཅིང་མཚན་མར་དམིགས་པའི་ཉེས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ་དེར་མཐོང་ནས་འདི་ནི་བདག་གིས་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པར་ཕྱོག་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་འཛུག་པར་བྱའོ་ཞེས་ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་སྦྱར་བ་ལ་རྟོག་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟོག་པ་དེ་དག་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་འཛུག་པ་སྟེ་རྟོགས་པ་རྒྱས་པའི་དངོས་གཞིའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྤང་བྱར་སངས་རྒྱས་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྫས་འཛིན་དང་། བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བའི་འཛིན་པ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི༑ འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་ནི་དགུར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཡུལ་དགུ་ཡོད་པས་སོ། །དེ་ཡང་གཉིས་ཏེ་རྒྱུ་ཞེན་མེད་ཀྱི་ལམ་ལས་ཉམས་པ་དང་། འབྲས་བུ་རྣམ་མཁྱེན་མི་འཐོབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤྱོད་པ་དང་། ཤེས་བྱ་དང་། སྤང་གཉེན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཀུན་སློང་དང་། ངོ་བོ་དང་། ཉེས་དམིགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དང་པོར་དང་། རྒྱུན་དུ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་ཞེན་པའོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤང་བྱ་དང་། གཉེན་པོ་ལ་ཞེན་པ་སྟེ་འཛིན་འདོར་སོགས་དང་རིམ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་མདོ་ནས་བསྟན་ཚུལ་ནི། ཡུམ་གྱིས་གཟུགས་སོགས་མི་འཛིན་མི་འདོར་བར་གསུངས་པ་དང་། དེ་ཐེ་ལྟར་ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ་གཟུགས་སོགས་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པས་དགེ་རྩ་འཕེལ་ཕྱིན་དྲུག་རྫོགས་རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། དེའི་འཐད་པ་ཞུས་པའི་ལན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་མི་བྱེད་གཉིས་ཁམས་གསུམ་དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་མིན་དུ་དང་། དེ་ལྟར་སྦྱོད་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མི་གནས་པ་དང་། དེའི་འཐད་པར་ཆགས་པར་བྱ་བ་མེད་པས་མངོན་པར་ཆགས་པ་མེད་པ་དང་། ཆགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་གཟུང་བ་ཉིད་དུ་སངས་རྒྱས་ནས་བཤད་དོ་སྙམ་ནའང་ཡུམ་ལས་རིང་ཞིང་ཉམས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ཆོས་གང་ཡང་སངས་རྒྱས་པའམ་བསྟན་ཅིང་བཏགས་པ་མེད་པ་དང་། མ་གཟུང་བ་ཉིད་དུ་ཆགས་པ་ཡང་ཡུམ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ་དེ་ནི་མངོན་པར་ཆགས་པས་མ་བཟོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དང་། ཕར་ཕྱིན་སོགས་གཉེན་པོ་རྣམས་དེ་དག་དང་མ་བྲལ་བས་གཉེན་པོ་དང་དེའི་དམིགས་པ་མཉམ་པ་དང་། འཁོར་བསྒྱུར་གྱི་དཔུང་ཚོགས་རྣམས་དེ་གར་འདོད་པར་འགྲོ་བའི་དཔེས་ལྔ་པོ་ཡུམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་དུ་འགྲོ་བར་གསུངས་པ་ནི་གཉེན་པོ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་གསུམ་པ་དང་དྲུག་བདུན་ལ་སྤང་གཉེན་གཉིས་ཀ་གསུངས་སོ། །དེའི་ཤུགས་ཀྱིས་གཉེན་པོ་དགུ་ལས་ བློག་པའི་ཆོས་དགུ་རྫས་འཛིན་གྱི་ཡུལ་དུ་བསྟན་བཅོས་ལས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། སྣང་བྱ་རྟོག་པ། སྟོང་བྱེད་གཉེན་པོའོ། །དང་པོ་ནི། འཛིན་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་རྫས་འཛིན་ལ་ནི་རྣམ་པ་དགུ་ཡོད་དེ། ཡུལ་དགུ་ཡོད་པས་སོ། །དེ་གང་ན༔ འཛིན་འདོར་ནི། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྒྱུ་མ་ཡུལ་ལ་འདོར་ལེན་བྱེད་པ་ལྟར་སྣང་བ་བཞིན་དུ་ཡོན་ཏན་འཛིན་པ་དང་སྐྱོན་འདོར་བ་དང་། ཡིད་བྱེད་ནི། ཆོས་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པ་སྒྱུ་མ་ལྟར་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་བདེན་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་པོ་དང་། ཁམས་གསུམ་དང་འབྲེལ་བ་ནི། མཚན་མར་ཡིད་ལ་བྱས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་ཆར་དང་ཉེ་བར་འབྲེལ་བ་སྟེ་དེ་དག་ཏུ་དམིགས་པ་པོ་དང་། གནས་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་ཞེན་མེད་དུ་མི་གནས་པས་གཟུགས་སོགས་ལ་ཞེན་ནས་གནས་པ་པོ་དང་། མངོན་ཞེན་ནི། དངོས་པོ་ལ་བདེན་པར་མངོན་པར་མ་ཞེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྟེ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་པོ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དངོས་པོ་བཏགས་པ་ནི། དོན་དམ་པར་རྫས་སུ་ཡོད་པའི་ཆོས་མེད་པས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐ་སྙད་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་རྟོགས་པ་པོ་དང་། ཆགས་པ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པའི་འཁོར་གསུམ་དུ་མ་ཆགས་པས་མངོན་པར་མ་ཞེན་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་སྒོ་ནས་ཕྱིན་དྲུག་ལ་ཆགས་ཤིང་ནན་ཏན་དུ་བྱེད་པ་པོ་དང་། གཉེན་པོ་ནི། སྲིད་ཞི་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་སྒོམ་པའི་གཉེན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལ་བླང་དོར་དུ་འཛིན་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པ་པོ་དང་། ཇི་ལྟར་འདོད་བཞིན་འགྲོ་ཉམས་ནི། ཤེར་ཕྱིན་ཡང་དག་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱིན་སོགས་ལུས་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་ཐོགས་པ་པོའོ། །རེ་རེའི་མཐར་ལ་སྦྱར་བའི་ཡུལ་དེ་དག་ལ་རྟོག་ཚུལ་ནི། ཡུལ་དགུ་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་གམ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་འདི་ནི་རྫས་སུ་ཡོད་པའི་བདག་གོ་སྙམ་དུ་དོན་དམ་པའི་དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་རྫས་འཛིན་ནོ༔ །སློབ་དཔོན་ལྟར་ན་ཡུལ་དེ་དག་སྤྱོད་པ་ལ་ལྟོས་པ་དང་། རྟོགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྣང་གཉེན་གཉིས་སུ་འདུ་ལ། དང་པོ་ལ་སྤྱོད་པའི་ངོ་བོ་སྣང་བྱའི་རང་བཞིན་ནི་དེའི་རྣམ་པ་དེའི་རྒྱུའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གཉེན་པོ་དང་། སྣང་བྱའོ། །གཉེན་པོ་ལ་བཞི། རྟོག་པའི་ངོ་བོ། ཡུལ་རྟོགས་ཚུལ། ལམ་ལ་སློབ་ཚུལ། དེ་དག་གི་ནུས་པ་སྟེ་དགུའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟོག་པ་དེ་དག་མཐོང་

ལམ་རྩེ་མོའི་སྦྱོར་བ་ཉེར་བསྡོགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྣང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ༑ ༑གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། འཛིན་པའི་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་རྫས་འཛིན་ལས་གཞན་བཏགས་འཛིན་ལ་ནི་རྣམ་པ་དགུ་ཡོད་དེ། ཡུལ་དགུ་ཡོད་པས་སོ། །དེ་ཡང་གསུམ་དུ་འདུས་ཏེ། དོན་དུ་གཉེར་བྱ་མི་འཐོབ་པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྟོག་པས་ཟིན་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ལམ་དང་འགལ་བའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལམ་དང་ཤེས་བྱ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའོ། །དེ་ལ་གསུམ། དགག་སྒྲུབ་དང་ལྡན། མི་ལྡན་དང་། ངོ་བོ་ལ་དོན་དམ་དུ་ཞེན་པའོ། །ལམ་དང་འགལ་བ་ལ་བཞི། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་དང་། རྫོགས་བྱང་དོན་གཉེར་དང་། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྒྱུ་ཡུམ་དོར་བ་དང་། དོར་བ་དེ་དག་གི་ཉེས་དམིགས་ཏེ། ཆེད་བཞིན་སོགས་དང་གྲངས་བཞིན་ནོ། །

སློབ་དཔོན་ལྟར་ན་ཉན་རང་གི་ལམ་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་དང་དེ་གཉིས་ཀའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ་གཉིས་དང་དྲུག་དང་གཅིག་རྣམས་རིམ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་ཀྱང་མདོ་ནས་གཉེན་པོ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཤུགས་ལ་འཕངས་པ་རྣམས་བསྟན་བཅོས་སུ་བཀོད་པ་སྟེ༑ ཁ་ལོ་བསྒྱུར་བ་རྟ་ཟུང་བཞི་པའི་ཤིང་རྟ་ལ་ཞོན་ཞིང་ལམ་མཉམ་པ་ནས་འགྲོ་བའི་དཔེས་ཡུམ་གྱིས་ལྷ་པོའི་ཁ་ལོ་བསྒྱུར་ཅིང་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དང་མཐུན་པའི་ལམ་མཉམ་པ་ནས་འགྲོ་བ་དང་། བྱང་སེམས་དང་ཉན་རང་གི་ལམ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ལམ་ཡིན་མིན་དུ་དང་། ཡུམ་གྱི་ཆོས་གང་ཡང་”མི་སྐྱེ་འགག་[༡]པ་དང་། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ལྡན་མི་ལྡན་དུ་མི་རྟོག་པར་ཕྱིན་དྲུག་ལ་བརྟོན་པར་བྱ་བ་དང་། གཟུགས་སོགས་ལ་གནས་པར་བྱའོ་ཞེས་བརྟོན་པར་མི་བྱ་བ་དང་། ཨ་མྲའི་འབྲས་བུ་ཟ་འདོད་པས་དེའི་ས་བོན་ཆུད་མི་ཟ་བར་བྱ་བའི་དཔེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཕྱིན་དྲུག་ལ་བསླབ་ཅིང་དེས་སེམས་ཅན་རྗེས་སུ་གཟུང་བ་དང་། གཞན་གྱི་དྲིང་མི་འཇོག་པ་ཞིང་སྦྱང་བ་སྙིང་པོ་བྱང་ཆུབ་ལ་འདུག་པ་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་འདོད་པས་ཕྱིན་དྲུག་ལ་བསླབ་པ་དང་། དེའི་འཐད་པར་རྒྱ་མཚོ་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་དཔེས་ཡུམ་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་

༡) ཞ། ༡༨༩་བ་༩་ མི་སྐྱེ་མི་འགག །

རྟོགས་པའི་རྒྱུ་དང་། འཕོང་གི་སློབ་དཔོན་ལག་ཚོད་དང་འཚམ་པའི་གཞུ་ཐོགས་པ་དགྲས་མི་ཐུབ་པའི་དཔེས་ཡུམ་ལ་སྤྱོད་པ་བདུད་སོགས་ཀྱིས་མི་ཐུབ་པར་གསུངས་པ་ལས་བཟློག་པའོ། །འདིར་ཡང་གསུམ་པ་ནས་བརྒྱད་པའི་བར་གཉེན་པོ་ལ་བཤད་པ་ནི། རྩ་བས་གཉེན་པོ་ལས་བཟློག་སྟེ་གསུངས་པའི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་ལ་མི་འགྲིག་ཀྱང་མི་འགལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། མདོར་གསུངས་པའི་གཉེན་པོའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་བཟློག་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡུལ་ལམ་གཉེན་པོ་ཉིད་ཀྱང་རུང་སྟེ་གང་ལ་རྟོག་ཀྱང་སྤང་བྱར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྟོག་པ་བཞི་པོ་འདི་མདོ་བསྟན་བཅོས་ནས་བཀྲལ་ཚུལ་འགྲེལ་པས་བཤད་པ་དང་མཐུན་པར་ཞིབ་པར་དཔྱད་པ་འདི་ནི་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་རྗེ་ཆེན་པོའི་ཀླུ་ཀ་ནས་བྱུང་བ་ལ་གཞི་བླངས་ནས་བྲིས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་བཤད་སྲོལ་བཟང་པོ་འདི་ནུབ་པར་མ་གྱུར་ཅིག་སྙམ་དུ་བསམས་ནས་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། སྤང་བྱ་རྣམ་རྟོག །སྤོང་བྱེད་གཉེན་པོའོ། །དང་པོ་ནི། འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་གཉིས་པ་བཏགས་འཛིན་ལ་ནི་རྣམ་པ་དགུ་ཡོད་དེ། ཡུལ་དགུ་ཡོད་པས་སོ། །དེ་དག་གང་ན། ཉན་ཐོས་དང་སོགས་པས་རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཆེན་པོ་གསུམ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ངེས་པར་མི་འབྱུང་བའི་སྐྱེས་བུ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལ་ཉན་རང་རང་གི་མངོན་པར་འདོད་པའི་ཉེར་ཞིའི་ཐབས་ཙམ་གྱི་ལམ་མེད་པར་མཐོང་ནས་ལམ་གཞན་ཐེག་ཆེན་ལ་ལམ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ངེས་པར་འཛིན་པ་པོ་དང་། འདིར་རྩ་བ་དང་འགྲེལ་པ་ཁ་ཅིག་གིས་ལམ་དང་ལམ་མིན་དེས་འཛིན་ཞེས་པ་མདོའི་ཚིག་ཟིན་དང་མཐུན་ཡང་མདོ་ལས་བཟློག་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་འགྲེལ་པ་འདིའི་འགྱུར་ལྟར་ལེགས་སོ། །རྒྱུ་སྐྱེ་བ་དང་འབྲས་བུ་འགག་པ་ཀུན་རྫོབ་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་ངོ་བོས་བྱེད་པར་རྟོགས་པ་པོ་དང་། བར་ཆད་མེད་པར་སྣང་བ་སྟེ་དོན་དམ་དུ་དབྱེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་པས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་མཐའ་དག་ལ་ལྡན་པ་སྟེ་དབྱེ་བ་མེད་པར་ཞེས་པ་དང་། བར་ཆད་མེད་པ་དོན་དམ་དེའི་ཅིག་ཤོས་སུ་སྣང་བ་སྟེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཡོད་པར་རྟོགས་པས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་མཐའ་དག་ལ་མི་ལྡན་པ་སྟེ། དབྱེར་མེད་པར་ཞེས

པ་སྨོན་དུ་འགྲོ་བས་དབྱེ་བ་ཡོད་པར་ཤེས་པ་པོའོ། །རྩ་བ་ལྟར་ན་གཟུགས་སོགས་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའོ། །ཁ་ཅིག་ལམ་དེ་དག་གི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེའི་རྒྱུ་འབྲས་མཐའ་དག་རྒྱུན་ལྡན་དུ་འཇུག་ཅིང་ཡོད་ན་དེ་ལས་བཟློག་པར་འཇུག་པ་ལ་འཆད་དོ། །ནམ་མཁའ་ལ་གནས་པའི་བྱ་རྟེན་མེད་པར་གནས་པ་དང་འདྲ་བར་གནས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་མ་ཞེན་པར་གནས་པ་པོ་དང་། ནླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་སོགས་པས་གདམས་ངག་གཟུང་བའི་སྒོ་ནས་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་རིགས་ཏེ་ཞི་བ་ཙམ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་འཇིག་ཅིང་ལྡོག་པ་པོ་དང་། རྩ་བ་ལྟར་ན་ཕྱིན་དྲུག་གི་རིགས་འདོར་བའོ། །དེ་ཁོ་ནར་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་དེ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་སྟེ། གཞན་པའི་ཆོས་གང་ཡང་འཚང་རྒྱ་བ་མེད་པས་སངས་རྒྱས་འདོད་ཅིང་དོན་དུ་གཉེར་བ་མེད་པར་རྟོགས་པ་པོ་དང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཏེ་དེའི་ངོར་ཆོས་སྟོན་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་མེད་པར་རྟོགས་པ་པོ་དང་། རྩ་བ་ལྟར་ན་འདི་གཉིས་ཐ་སྙད་དུ་དེ་གཉིས་འདོར་བའོ། །སེར་སྣས་མཚོན་པའི་ཕྱིན་དྲུག་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཤིན་ཏུ་གོམས་པར་བྱས་པའི་ཆོས་ཉིད་དམ་སྟོབས་ཀྱིས་བདུད་བཞི་དང་སོགས་པས་ས་གཉིས་ཀྱི་ཕྱིར་རྒོལ་བའི་དངོས་པོ་དམིགས་པ་སྲིད་ཡོད་པའོ། །ལ་ཞེས་རེ་རེའི་མཐར་སྦྱར་བའི་ཡུལ་དགུ་པོ་དེ་དག་ལ་རྟོག་པའི་ཚུལ་ནི། མི་མཐུན་པ་དང་གཉེན་པོའི་ཆོས་དེ་རྣམས་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་རྒྱུད་ལ་འདི་ནི་བཏགས་པར་འདོད་པའི་བདག་ཏུ་བདེན་ནོ་སྙམ་དུ་བཏགས་པའི་དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་བཏགས་འཛིན་ནོ༔ །གཉིས་པ་ནི། རྟོག་པ་དེ་དག་མཐོང་ལམ་རྩེ་མོའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་འཇུག་པ་སྲིད་དངོས་གཞིའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །གང་ན། རྟོག་པར་མ་ཟད་དེའི་གཉེན་པོ་རྣམ་པ་བཞི་ཡང་ངོ་། །ཇི་ལྟར་ན། རྟོག་པ་དེའི་དབྱེ་བས་གཉེན་པོ་དེ་ཐ་དད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་རོ། །དེ་སྦྱོར་ཅིག་ཅེ་ན། རྟོག་པ་ལ་རྩ་བའི་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་བཞི་ཉིད་དང་། དེ་ལ་ཡན་ལག་གིས་ཕྱེ་ན་སོ་སོར་ཏེ་རེ་རེ་ལ་མཐོང་ལམ་རྩེ་མོའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྣམ་པ་དགུ་ཡོད་པས་དགུ་བཞི་སོ་དྲུག་ཡིན་ལ་སྐྱེ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྟོག་པ་དེ་དག་སྤང

བ་ཉིད་དུ་སྟེ་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་ཡང་རྩ་བས་ཕྱེ་ན་བཞི་དང་ཡན་ལག་གིས་ཕྱེ་ན་སོ་དྲུག་ཡོད་པར་རོ༑ ༑གང་གིས་ན་བར་སོགས་སོ། །དེས་དེ་དག་ཇི་ལྟར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་ནུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། དགུ་པོ་དེས་སྤང་བྱ་དགུ་བཞི་སོ་དྲུག་དངོས་སུ་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་ནའོ། །དེ་ལྟར་ན་བསྟན་བཅོས་སུ་རྟོག་པ་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་ཤུགས་ལ་གཉེན་པོ་བསྟན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཞར་བྱུང་དང་། དཀྱུས་མའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཐོང་རྩེའི་གྲོགས། དེའི་འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་མཐོང་ལམ་རྩེ་མོ་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉེན་པོ་དང་བཅས་པ་བཞི་ཡོད་པ་དེ་དངོས་ཤུགས་ཅི་རིགས་པར་བསྟན་ཟིན་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་མཐོང་ལམ་རྩེ་མོ་དེ་རྒྱུ་གང་དང་བཅས་པར་ཏེ་བཅས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་འགྱུབ་པར་བྱེད་པའམ་སྐྱེད་པར་བཞེད་པའི་རྒྱུ་གང་ཡིན་པ་དེ་གསུངས་སོ། །ཉི་སྣང་གི་དགོངས་པས་རྟོག་པ་བཞིའི་ཤུགས་ལ་དེ་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་མཐོང་ལམ་བཞི་བསྟན་པ་ལ་དེས་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་སྤོང་བར་འདོད་ཅེ་ན༑ ༑བྱང་ཆེན་ཐོབ་པའི་དོན་དུའོ། །དེ་གང་གིས་འཐོབ་ན་རྒྱུ་གསུམ་གྱིས་སོ་ཞེས་མཚམས་སྦྱར་རོ༑ ༑བྲགས་ཆར་མཐོང་ལམ་ནི་དང་པོར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཡེ་ཚོགས་སུ་འདུས་པས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་མེད་པར་དེ་ཙམ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མི་འགྱུར་རོ་སྙམ་པ་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་རྒྱུ་གསུམ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་གསུངས་སོ་ཞེས་འབྲེལ་བར་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གཞན་དང་། རང་གི་རྒྱུད་སྦྱོང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྟོགས་པའི་ཚོས་དང་། རྒྱ་ལུང་གི་ཚོས་ལ་འགོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གདུལ་བྱ་གཞན་ལ་མཐོང་ལམ་སོགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྐྱེད་དེ་ལུང་སྟོན་པའི་སྒོ་ནས་བྱང་ཆུབ་ལ་འགོད་པ་སྟེ། བྱང་ཆེན་རྣམ་པར་སྦྱོད་པའི་དམ་པས་རྣམ་པར་སྦྱོད་པར་འདོད་པས་ཡུམ་འདི་ལ་སྦྱད་པར་བྱའོ། །བྱང་ཆེན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྣམ་པར་སྦྱོད་པས་རྣམ་པར་སྦྱོད་པར་འདོད་པས་ཡུམ་ལ་སྦྱད་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །འདིར་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་དགེ་སློང་དྲུག་སྟོང་བསྐལ་པ་དཔེ་སྐར་མ་ལྟ་བུ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མེ་ཏོག་སིལ་མ་ཞེས་པ་ཚེ་ཚད་ལོ་ཉི་ཁྲི་བ་ཁོ་ན་འབྱུང་བར་ལུང་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞན་ལ་བྱང་ཆུབ་

དེའི་རྒྱུ་ཡུམ་གྱི་བྱང་ཆུབ་ནི་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་སྟེ། ཀུན་དགའ་བོ་དེ་བས་ན་ཡུམ་ཟབ་མོ་འདི་ཁྱོད་ལ་གཏད་དོ། ཀུན་དགའ་བོ་གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་ངས་ཆོས་གང་ཟེ་སྙེད་ཅིག་བཤད་པ་ལས་ཡུམ་མ་གཏོགས་པར་ངས་ཆོས་བསྟན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བཟུང་སྟེ་ཀུན་ཆུབ་པར་བྱས་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་ཆུད་གསན་ཏེ་བོར་ཡང་དེ་ཙམ་གྱིས་ཀུན་དགའ་བོ་ཁྱོད་ལ་སྐྱོན་དུ་མི་རྩེ་ཡི། ཀུན་དགའ་བོ། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཡུམ་ཟབ་མོ་འདི་བཟུང་སྟེ་ཀུན་ཆུབ་པར་བྱས་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་ཚིག་གཅིག་ཙམ་ཆུད་གསན་ཏམ་བོར་བར་གྱུར་ན་དེ་ཙམ་གྱིས་ནི་ཀུན་དགའ་བོ་ཁྱོད་ལ་ངས་སྐྱོན་དུ་བཟུང་ངོ་ཞེས་སོ༔ ༔གཉིས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་དེ་ཐོབ་པ་ལ་བར་ཆད་མེད་པའི་རྒྱུ་མཐོང་ལམ་གྱི་ཡུམ་མཉམ་གཞག་ཏུ་བསྒོམ་ཞིང་། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་གཞན་ལ་སྟོན་པ་ནི་སྟོང་གསུམ་སེམས་ཅན་དགྲ་བཅོམ་པའི་བར་ལ་བཀོད་པ་ལས་ཀྱང་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཏེ། ཀུན་དགའ་བོ་དེ་བས་ན་གང་ཟག་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་པ་གང་བྱང་ཆེན་ལ་ཆུང་ངུ་ན་ཉི་མ་གཅིག་ཡུམ་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་སྟོན་ན་དེའི་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པའི་གཞི་གསུམ་གྱི་བསོད་ནམས་ལས་མང་བར་གསུངས་སོ། །བཟད་པས་རྐང་པ་ཐ་མ་གོང་མ་གསུམ་གའི་མཐར་སྦྱོར་བ་ནི་མདོ་འགྲེལ་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་མི་མཐུན་ནོ། །མཐོང་ལམ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་པ་ལ་ས་དགུས་བར་ཆོད་ཀྱང་འཐོབ་པར་ངེས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་བར་ཆད་མེད་པའི་རྒྱུར་བསྟན་པར་ཤཱཀྱ་སོ། །འདིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མི་བསྐྱོད་པའི་ཞིང་བསྟན་ནས་སླར་མི་སྣང་བར་བྱས་པ་ནི་མཐོང་ལམ་གྱི་ཚེ་རྟོག་པ་རྣམས་ནུབ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། འབྲས་བུ་རྟོགས་པའི་ཆོས་ལ་འགོད་པ་ནི། རབ་ཏུ་འགོད་པ་ནི་མཐོང་ལམ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་པའི་རྒྱུ་གཅིག་གམ་དང་པོ་ཡིན་ནོ། །གང་ལ་ན་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་དྲི་མ་ཟད་སྐྱེ་མེད་པར་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ལའོ། །གང་ན་གདུལ་བྱ་གཞན་དག་གོ །ཐབས་གང་གིས་ན། མཐོང་བའི་ལམ་དང་སོགས་པས་སྒོམ་པའི་ལམ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པའམ་བསྐྱེད་པས་སོ། །རྒྱུ་ལུང་གི་ཆོས་ལ་འགོད་པ་ནི། གཏོད་པ་ནི་ཐར་ལྟར་གྱི་རྒྱུ་གཉིས་

པ་ཡིན་ནོ། །གང་ལ་ན་གདུལ་བྱ་དག་ལའོ། །གང་ན་གཞུང་ཤེར་ཕྱིན་ཏོ། །གང་གི་སྒོ་ནས་ན། ཡང་དག་པ་ཡུམ་གྱི་ཚིག་དང་དོན་ཉན་ཞིང་འཛིན་པ་དང་སོགས་པས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་དུ་བཅུག་པའི་སྒོ་ནས་སོ། །ཇི་ལྟར་ན། ཡང་དག་པར་ཚིག་དོན་སོགས་སོ་སོར་རོ། །གང་གི་ཆེད་དུ་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ཏེ་རྒྱུ་ཁྱོ་ནའི་ཆེད་དུའོ། །རང་གི་རྒྱུད་སྦྱོང་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་བར་ཆད་མེད་པ་སྟེ་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཐོང་ལམ་གྱི་ཤེར་ཕྱིན་རང་གིས་སྒོམ་པ་དང་སོགས་པས་གཞན་ལ་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པའི་བསོད་ནམས་ཟེག་དམན་དཀྲ་བཅོམ་པའི་བསོད་ནམས་ལས་ཆེས་མང་བའི་མཚན་ཉིད་ནི་སྔར་གྱི་རྒྱུ་གསུམ་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དོན་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆེན་བསྟན། རྟོག་པས་བཏགས་པའི་བྱང་ཆེན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། འབྲས་བུ་གང་གི་དོན་དུ་མཐོང་ལམ་སྔར་བཤད་པའི་རྒྱུ་དེ་ལྟ་བུ་གསུམ་དང་བཅས་པར་བཞེད་པའི་འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་ལན་དུ་བར་ཚིགས་ཀྱིས་བྱང་ཆེན་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་དྲི་མ་རྣམས་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བར་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཤེས་པ་དེ་གཉིས་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། དྲི་མ་སྔར་ཡོད་ཟད་པ་མེད་པ་དང་སྔར་མེད་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་དེ་དག་ཤེས་པར་བྱའོ། །གོ་རིམ་བཞིན་ནི་ཟད་སྐྱེ་མེད་པ་གཉིས་དང་ཤེས་པ་གཉིས་སྦྱོར་བའོ། །དེས་ན་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་ནི། དངོས་པོར་སྨྲ་བ་ལྟར་དངོས་པོ་འཇིག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་མ་ཡིན་གྱི་དྲི་མ་གདོད་མ་ནས་ཟད་པ་དང་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ནོ་ཞེས་ཡུལ་གྱིས་ཡུལ་ཅན་མཚོན་ནས་བསྟན་ཏེ། ཀུན་དགའ་བོ་ཡུམ་ཟད་པར་བྱ་བར་སེམས་པ་དེ་ནི་ནམ་མཁའ་ཟད་པར་བྱ་བར་སེམས་སུ་ཟད་དེ། ཡུམ་ནི་མ་ཟད་མི་ཟད་ཟད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་གསུངས་པས་ནི་ཟད་པ་ཤེས་པ་དང་། ཆོས་དེ་དག་ལ་ནི་སྐྱེ་བ་ཡང་མེད་ན་དེ་དག་ཟད་པར་འགྱུར་བ་ལྟ་ག་ལ་ཡོད་ཅེས་པས་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པ་ལ་ཞལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷུགས་ཀྱི་དབང་པོས་བཀབ་ནས་ལྷེ་འདི་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པས་ཡོག་པར་སྣང་འམ།

ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །གྲགས་ཆར་ཕྱེད་དང་པོས་ཉན་ཐོས་དང་ཕྱེད་ཕྱི་མས་ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱང་ཆུབ་བསྟན་པར་བྱས་ནས་འགོག་པ་མེད་པ་སོགས་ཀྱིས་དང་པོ་འགོག་པར་འཆད་པ་ནི་དགོངས་པ་མིན་ཏེ། གོ་རིམ་བཞིན་དང་མི་འགྲིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། རྟགས་དགོད་པ་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དྲི་མ་རྣམས་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བར་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཤེས་པ་གཉིས་ནི། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་བརྗོད། ཁྱད་པར་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པའི་མཚན་ཉིད་དམ་ངོ་བོའོ། །ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་སོགས་པ་འབྲེལ་པའི་དྲི་མ་མ་ལུས་པ་དང་བྲལ་བས་མ་འབྲེལ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གྱི་བདག་ཉིད་དོ། །ཁ་ཅིག་འབུམ་པའི་རྒྱ་དཔེ་ལ་སོགས་སྒྲ་མེད་པས་དེ་མ་དག་པར་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། ཚིག་གསལ་ལས་སྐུ་ལྷག་མ་སོགས་ཁོང་ནས་བཏོན་ཞིང་རྟོགས་དཀར་ཡང་སོགས་སྒྲ་ཡོད་པས་སོ། །དེས་ན་རྒྱན་སྣང་ལས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གྱི་བདག་ཉིད་ཅེས་སོགས་སྒྲ་མེད་ཀྱང་འགྲེལ་པ་འདི་ལ་ཡོད་དོ། །ནི་ཞེས་པ་གང་གི་ཕྱིར་རམ་ངེས་པར་གཟུང་བའི་དོན་དུ་ཚིག་གསལ་ལས་སོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི་དྲི་མ་རྣམས་གཉེན་པོ་དང་མ་ནས་འགག་པ་དང་སྐྱེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གོ་རིམས་བཞིན་ནི། ཆོས་ཅན་གྱི་དོན་གཉིས་དང་རྟགས་སུ་བཟུང་བ་གཉིས་རིམ་པ་བཞིན་སྦྱོར་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དྲི་མ་རྣམས་སྐྱེ་འགག་མེད་པར་ཅིས་གྲུབ་ཅེ་ན། འདི་ལ་གཉིས། ལུང་དང་། རིགས་པས་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱ་གཟུང་འཛིན་དུ་རྟོག་པ་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གེགས་བྱེད་པས་སྒྲིབ་པ་སྟེར་སྐྱེས་ཟིན་པར་དངོས་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བཏགས་པ་རྣམས་ནི། དེ་ཁོ་ནར་འགག་པ་མེད་ཅིང་སྟེར་མ་སྐྱེས་པ་ཉིད་དུ་བཏགས་པ་རྣམས་ནི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྤྲོས་བྲལ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་རྣམས་ཡིན་པས་སོ༔ ༔ནམ་མཁའ་ལ་སྐྱེ་འགག་མེད་པ་བཞིན་ནི་ཁྱབ་པའི་དཔེའོ། །རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དབུས་མཐའ

ལས། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་མ་གཏོགས་པར། །འདི་ལྟར་ཆོས་ཡོད་མ་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་ཆོས་དབྱིངས་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པའི་ཆོས་མེད་དོ་ཞེས་འབྱུང་བས་སོ། །རམ་ཞེས་པ་སྒྲུབ་བྱེད་འོག་མ་འདྲེན་པའི་རྣམ་པར་བརྟག་པའི་ཚིག་གོ །གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཅན་དང་དམ་བཅའི་དོན་སྔར་ལྟར་སྦྱར་ནས་འཆད་པ་སྟེ་བདེན་པའི་དངོས་པོ་མེད་པས་ཞེས་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱའོ། །ནམ་མཁའི་པདྨ་བཞིན་ནི༎ དངོས་པོར་མེད་པ་ལ་སྐྱེ་འགག་མེད་པས་ཁྱབ་པའི་དཔེའོ། །རྒྱུ་མཚན་སྒྲུབ་པ་ནི། ངོ་བོ་ལ་དཔྱད་ནས་འགོག་པ་ཚད་མ་སྟེ་རྟགས་དང་། རྒྱུ་ལ་དཔྱད་པ་རྡོ་རྗེ་གཟེགས་མ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་དཔྱད་པ་མུ་བཞི་སྐྱེ་འགོག་དང་། སོགས་པས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་བདེན་མེད་དུ་གྲུབ་བོ་ཞེས་པའོ། །ཚིག་གསལ་ལས་ནི། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་དག་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་འཆད་པའི་དངོས་པོར་མེད་དེ། ཚད་མ་དང་སོགས་པས་ངེས་པའི་དོན་དང་ལྡན་པའི་ལུང་གིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་རང་ལུགས་དང་། ཚད་མ་འཆད་པ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ལ་བྱས་ནས་སོགས་ཁོང་ནས་ལྟོས་པ་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་གསུམ་དང་ལུང་འདོན་པའི་གཞན་ལུགས་བཞག་པ་ནི། གཉིས་ཀ་ཡང་གཞུང་འདི་ལ་འགྲིག་པར་མ་མཐོང་ངོ་། །རིགས་པ་དེ་དག་གིས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དང་པོ་ནི། དོན་དམ་པར་གཅིག་དང་དུ་མ་བྲལ་བ་ནི་རང་བཞིན་མེད་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་གཟུགས་བརྙན་བཞིན། དངོས་པོ་འདི་དག་ཀྱང་གཅིག་དང་དུ་མ་དང་བྲལ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁྱབ་བྱེད་མི་དམིགས་པ་སྟེ། དབུ་མའི་རྒྱན་ལས། བདག་དང་གཞན་སྨྲའི་དངོས་འདི་དག །ཡང་དག་ཏུ་ན་གཅིག་པ་དང་། །དུ་མའི་རང་བཞིན་བྲལ་བའི་ཕྱིར། །རང་བཞིན་མེད་དེ་གཟུགས་བརྙན་བཞིན། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་དོན་དམ་པར་བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་དང་རྒྱུ་མེད་ལས་མི་སྐྱེ་བ་ལ་སྐྱེ་བ་བདེན་པ་བ་མེད་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་རི་བོང་གི་རྭ་བཞིན། དངོས་པོ་འདི་དག་ཀྱང་དོན་དམ་པར་བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་དང་རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཁྱབ་བྱེད་མི་དམིགས་པ་སྟེ། དབུ་མའི་རྩ་བ་ལས། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །གཉིས་ལས་མ་ཡིན་རྒྱུ་མེད་མིན། །དངོས་པོ་གང་དག་གང་ན་ཡང་། །སྐྱེ་

བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཅིག་ཡིན་ན། །བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་གཅིག་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར་ཕ་དང་བུ་དང་། མེ་དང་དུ་བ་དང་། ས་བོན་དང་མྱུ་གུ་སོགས་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བས་སོ། །དོན་དམ་པར་གཞན་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཞན་ཡིན་ན། །རྒྱུ་དང་རྒྱུ་མིན་མཚུངས་པར་འགྱུར། །ཞེས་བ་ལྟར་ས་བོན་མྱུ་གུའི་རྒྱུར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་རྫ་སོལ་ཡང་དེའི་རྒྱུར་ཧ་ཅང་ཐལ་ཏེ། གཞན་ཙམ་དུ་ཁྱད་པར་མེད་ཅིང་གཞན་ཁྱད་པར་ཅན་དཔྱད་ན་མི་འགྲུབ་པས་བསྒྲུབ་བྱ་དང་མཚུངས་པས་སོ༑ ༑གཉིས་ཀ་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ། རེ་རེ་ལ་བརྗོད་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་ཞིང་དེ་གཉིས་འགལ་བས་དེ་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པས་སོ། །རྒྱུ་མེད་པ་ལས་ཀྱང་མི་སྐྱེ་སྟེ། བྱ་རོག་ལ་ཡང་རྨ་བྱའི་མདོངས་བཀྲ་བ་དང་མེ་ལ་ཡང་ཆུའི་རང་བཞིན་གྲང་བ་སོགས་དམིགས་པར་ཧ་ཅང་ཐལ་ལ། ཡང་ན་རྨ་བྱ་ལ་ཡང་དེའི་མདོངས་མེད་པ་དང་ཆུ་ལ་ཡང་གྲང་བ་དམིགས་པ་མི་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་མེད་དུ་འབྱུང་ན་ཡུལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་པའམ་གཏན་མེད་དགོས་པས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། གང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དང་གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་མིན་མི་སྐྱེ་ན། འབྲས་བུ་བདེན་པ་མི་སྐྱེ་བས་ཁྱབ་སྟེ༑ དཔེར་ན་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་བཞིན། དངོས་པོ་འདི་དག་ཀྱང་དོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་གཉིས་མིན་གང་ཡང་མི་སྐྱེའོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ལས། ཡོད་པ་ཡོད་ཕྱིར་སྐྱེ་མ་ཡིན། །མེད་པ་མེད་ཕྱིར་སྐྱེ་མ་ཡིན། །ཆོས་མི་མཐུན་ཕྱིར་ཡོད་མེད་མིན། །སྐྱེ་བ་མེད་ཕྱིར་གནས་འགག་མེད། །ཅེས་ཏེ་འདིས་ནི་སྦྱོར་བ་དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་བསྒྲུབས་སོ། །བཞི་པ་ནི། གང་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པ་དེ་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་ནི་མེད། དཔེར་ན་སྒྱུ་མ་བཞིན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྟེན་འབྲེལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། མདོ་ལས། གང་རྣམས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་། །དེ་རྣམས་རང་བཞིན་ཅུང་ཟད་མེད། །ཅེས་སོ། །གཏན་ཚིགས་འདི་དག་ལ་ཐལ་རང་སོ་སོའི་འདོད་པས་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་ཚུལ་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་རང་རྒྱུད་འཕེན་མི་འཕེན་སོགས་དཔྱད་དུ་ཡོད་ཀྱང་ཡི་གེ་མངས་པས་འཇིགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་པོར་སྨྲ་བའི་ལུགས་དགག །སྟོང་པར་སྨྲ་བའི་ལུགས་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་དང་། ཁས་བླངས་ནང་འགལ་གྱིས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དངོས་པོར་སྨྲ་བ་དེ་དག་ལ་ཞེས་པ་དེ་མ་འབྲེལ་བའམ་བྱང་ཆེན་དུ་རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བར་ཚིགས་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་དེས་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་དེ་གང་འདྲ་བ་ཞིག་ཏུ་འདོད་ཅེ་ན། དངོས་པོར་སྨྲ་བ་གང་དག་སྐྱེས་ཟིན་གྱི་དྲི་མ་ལམ་གྱིས་ཟད་པར་བྱས་པ་ལ་དྲི་མ་དེ་དག་བདག་གི་རྒྱུད་ལ་ཟད་དོ་སྙམ་པའི་ཤེས་པ་ནི་ཟད་པ་ཤེས་པ་དང་། སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་དྲི་མ་ལམ་གྱིས་མི་སྐྱེ་བར་བྱས་པ་ལ་ཕྱིན་ཆད་བདག་གི་རྒྱུད་ལ་དྲི་མ་མི་སྐྱེའོ་སྙམ་པའི་ཤེས་པ་ནི་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་པ་སྟེ་འདོད་ཅིང་། ཤེས་པ་གཉིས་དེ་ལ་འདོད་པར་མ་ཟད་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་བརྗོད་ཅིང་འདོད་དོ། །སྐྱེས་ཟིན་དང་སྐྱེ་འགྱུར་ལམ་གྱིས་ཟད་མི་སྐྱེར་བྱས་པ་ཡང་ཇི་ལྟ་བུ་ལ་བསམས་ནས་འདོད་ཅེ་ན། དྲི་མའི་དངོས་པོ་སྔར་ཡོད་བདེན་པ་བ་ལམ་གྱིས་འཇིག་པའམ་རྒྱུན་ཆད་པར་བྱས་པའི་བསམ་པ་སྟེ་དེ་ལྟར་བསམས་ནས་སྔར་ཡོད་ལམ་གྱིས་ཟད་པ་དང་། དྲི་མའི་དངོས་པོ་སྐྱེ་འགྱུར་བདེན་པ་བ་ལམ་གྱིས་མི་སྐྱེ་བ་སྟེ་སྐྱེ་འགྲོ་བཅད་པའི་བསམ་པས་སྐྱེ་འགྱུར་ལམ་གྱིས་མི་སྐྱེ་བར་བྱས་པར་འདོད་པ་ཡིན་នོ། །འོ་ན་དེ་དག་གིས་འདོད་པའི་ཤེས་པ་དེ་གཉིས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་མི་རུང་བ་ཅི་ཞེ་ན། སྐྱེས་ཟིན་དང་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་དྲི་མ་བདེན་པ་བ་ལམ་གྱིས་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བར་བྱས་པའི་ཟད་མི་སྐྱེ་མེད་པ་ཕོ་ནས་ཏེ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན། དྲི་མ་རྣམས་དོན་དམ་པར་ཟད་སྐྱེ་མེད་པར་ལུང་རིགས་ཀྱིས་གྲུབ་པར་དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ལ་རིང་དུ་མ་འདྲིས་པ་ཁ་ཅིག་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཕྱོགས་སྔའི་འདོད་པ་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། འདི་དག་ནི་སེམས་ཙམ་པ་དང་། དོན་སྨྲ་གཉིས་ཀྱིས་བྱང་ཆེན་འདི་ལྟ་བུའི་ཞེས་གྲུབ་མཐས་བཏགས་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ལ། བཏགས་པ་དེ་འདོད་པ་དབང་བཙན་པར་བྱས་ན་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་གའི་བྱང་ཆུབ་ཡིན་ཞིང་། དོན་དབང་བཙན་

པར་བྱས་ན་ཇི་ལྟར་ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་འདི་མི་རུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཐེག་དམན་གྱི་བྱང་ཆུབ་
ལ་ཡང་མི་རུང་སྟེ། འདོད་པ་དེ་ནི་བདག་དང་གཙོ་བོ་ལྟར་བཏགས་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པས་གཏན་
མི་སྲིད་ཅིང་། ཐེག་དམན་གྱི་དགེ་སློང་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡོད་པ་ལ་སྐྱུར་བ་སུས་ཀྱང་གདབ་ཏུ་མི་
རུང་བས་སོ། །འདི་དག་ཀྱང་དོན་ལ་གང་ཡིན་དང་འདོད་པས་བཏགས་པའི་ཁྱད་མ་ཕྱེད་པར་དོན་
སྨྲ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གིས་ཐེག་དམན་གྱི་འཕགས་པ་ལ་གྲུབ་དགོས་སྙམ་དུ་རློངས་པས་ལན་
ནོ༔ ༔འདི་དག་གང་འདོད་པ་ནི་ཚིག་གསལ་ལས། གང་དག་ཅེས་བྱ་བ་ནི། འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་
རྣམས་དང་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དུ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཏེ། དེ་དག་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་
མ་རྟོགས་པས་ན་ཟད་པ་ལ་ཟད་དོ་སྙམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་ངེས་པར་འབྱུང་བས་སོ། །རྣལ་
འབྱོར་སྤྱོད་པ་པ་རྣམས་ཀྱིས། ཆུ་ཁམས་གསེར་དང་ནམ་མཁའ་རྣམས། །དག་པ་བཞིན་དུ་དག་
པར་འདོད། །ཅེས་བྱ་བས་དག་པའི་གཞི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་དོན་དམ་པའི་དངོས་པོར་ཁས་ལེན་
པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་དེ། འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ཞེས་པ་ནི་དོན་སྨྲ་གཉིས་ལ་གཟུང་ངོ་། །གཉིས་པ་
ནི༔ གཉེན་པོ་མཐོང་ཞེས་བྱ་བའི་ལམ་གྱིས་ནི་དངོས་སྨྲ་བ་འདོད་པ་ལྟར་མཐོང་སྤང་རྣམ་པར་རྟོག་
པའི་རིགས་སྤུར་ཡོད་ཅི་ཞིག་ཟད་པར་བྱས་ཤིང་སྐྱེ་འགྱུར་མི་སྐྱེ་བར་བྱས་ནས་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་
ཅི་ཞིག་འཐོབ་སྟེ་དེ་ལྟ་བུའི་ཟད་ཐོབ་མེད་པར་ཐལ་ཏེ། སྐྱེས་ཟིན་དང་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་དྲི་མ་བདེན་པ་བ་
འགོག་པ་མེད་པའི་སྤྲོས་བྲལ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་མཐོང་ལམ་ཞེས་དམིགས་
ཀྱིས་གཟུང་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་ན། གོང་དུ་མཐོང་ལམ་གྱིས་མཐོང་སྤང་རྟོག་པ་སྤོང་བར་བསྟན་པ་
དང་། བྱང་ཆེན་ངོས་འཛིན་པ་ན་དྲི་མ་ཟད་སྐྱེ་མེད་པར་བསྟན་པ་གཉིས་འགལ་སྙམ་དུ་བསམས་
ནས་དྲི་མ་ཟད་སྐྱེ་འགོག་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་ལ་མཐོང་ལམ་གྱིས་རྣམ་
རྟོག་བཞི་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བར་བྱས་པ་མེད་དེ། ཞེས་དབུ་མ་པ་ལ་རྩོད་པའི་གཞུང་དུ་བཏང་ན་ཡང
འབྲེལ་བར་མངོན་ཏེ། གང་ཟག་ལ་མི་རྟོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དཔྱད་དགོས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཟད་སྐྱེ་
མེད་པ་ཤེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདོད་ན་ཁོ་བོ་ཅག་དབུ་མ་པའི་གཞུང་ལུགས་ཆོས་ཐམས་

ཅན་རང་བཞིན་མེད་པར་སྟོན་པ་འདི་ཀོ་ན་ཁས་བླང་བར་བྱའོ་འམ་རྟེན་ཅིག་སྐམ་དུ་ཇེ་བཙུན་གྱིས་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་ལོག་པར་ཏེ་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་དངོས་སྨྲ་བ་ཁྱེད་ཀྱིས་བཏགས་པ་ལྟར་གྱི་དྲི་མ་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་ཀོ་ན་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱིས་བཏགས་པ་ལྟར་གཉེན་པོ་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤང་བྱ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཤེས་སྒྲིབ་དང་སོགས་པས་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་ངོ་བོ་སྤར་སྐྱེས་ཟིན་བདེན་པ་བ་ནི་ཅི་ཞིག་ཟད་པ་དང་། སྤར་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་དྲི་མ་བདེན་པ་བ་ནི་ཕྱིས་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དེར་བྱས་པ་ཅི་ཞིག་སྐྱེ་བའམ་ཐོབ་སྟེ་ཟད་ཐོབ་བམ་ཟད་མི་སྐྱེར་བྱས་པ་གཉིས་ཐོབ་པ་མེད་དེ། སྐྱེས་ཟིན་གྱི་དྲི་མ་རྣམས་ཟད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་འགོག་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་དྲི་མ་རྣམས་སྐྱེ་བའི་གེགས་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་འགོག་པ་དང་བྲལ་བ་དོན་དམ་པར་དེ་བཞིན་ཉིད་སྟོབས་བྲལ་གྱི་ངོ་བོའི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་སྐྱེས་ཟིན་གྱི་གེགས་བྱེད་བརྟགས་འགོག་དང་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་གེགས་བྱེད་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་ལ་འཆད་ཀྱང་བརྟགས་འགོག་མ་འོངས་པ་ལ་ཡང་ཐོབ་པ་ཡིན་པའི་འཁྲིག་རྒྱུ་མེད་དེ། གང་དག་འགྲེལ་པ་འདིས་རྣམ་རིག་པ་ལ་མཐོང་ལམ་ཡོད་པར་དབུ་མ་པས་འདོད་ཅེས་པ་ནི་ལྟ་དགའ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། འདིས་ནི་ཁྱེད་ཀྱིས་བཏགས་པ་ལྟར་མཐོང་ལམ་གྱིས་དེ་མི་སྤོང་ཞེས་པའམ་ཁྱོད་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱིས་མི་སྤོང་ཞེས་ཁས་བླངས་འགོག་པ་ཡིན་གྱི། ཀོ་ལ་མཐོང་ལམ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ནི་མིན་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་བཞིན་ནོ། །ཚིག་གསལ་”ལས།[1] སྐྱེས་མ་སྐྱེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་གནོད་པའི་འགོག་པ་དང་བྲལ་ཏེ་རྣམ་རྟོག་མི་རྒྱུ་བ་ནི་ཀོ་བོ་དབུ་མ་པའི་དོན་དམ་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོའི་རང་བཞིན་ཡིན་ན། ཁྱེད་ནི་རྟོག་པ་དེ་དག་དང་མ་བྲལ་བས་ཁྱེད་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱེད་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པར་ལོག་པར་ཞེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་ཟད་ཅིང་ཅི་ཞིག་སྐྱེ་ཞེས་འཆད་དོ། །

[1] ཞ། ༡༡༣་ན་༡་ ལས་ནི།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རྩ་བའི་དོན་ཐལ་ངས་ཏེ་བཤད་བྱ་དགོད། རྩ་བའི་དོན་མདོ་ཙམ་དུ་བསྟན། དེ་ཉིད་ཕྱི་འགྲེལ་གྱིས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དབུ་མའི་གཞུང་ཚིག་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་སྟོན་པ་ཁས་ལེན་པ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཚེས་ཡང་དག་པར་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྟེ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་ངོ་མཚར་ཆེ་བའི་གནས་ཏེ་མི་སྲིད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བར་ཚིགས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ནིའོ། །གཉིས་པ་ནི། དབུ་མ་པ་ལས་གཞན་དངོས་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གཟུང་འཛིན་དང་རང་རིག་གི་ཚེས་རྣམས་ཀུན་དོན་དམ་པར་ཡོད་ལ་སྟེ་དེར་ཁས་ལེན་ཞིང་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ལ་ཡང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཟད་པར་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཁོ་བོ་བྱམས་མགོན་གྱིས་མཚར་དུའམ་བཞད་གད་དུ་བཅིས་ཏེ་འགལ་བ་ཁས་ལྷངས་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ཁས་ལྷངས་འགལ་བའི་རྒྱུ་མཚན། ཁས་ལྷངས་འགལ་བ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཞུང་གི་འབྲེལ་བསམ། ཚིག་གི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་སྨྲ་ལ་ནང་འགལ་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ་རྣལ་འབྱོར་ས་བཞི་ཅི་ཞིག་འབྲེལ་ཞེ་ན། དེ་ལ་སེམས་ཙམ་པ་དང་དབུ་མ་པ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ནི་ཚེས་རང་བཞིན་མེད་པར་མ་རྟོགས་ཀྱང་། བདེན་བཞི་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་ཙམ་དུ་རྟོགས་པས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་སྤོང་ནུས་པར་དོན་སྨྲ་གཉིས་དང་མཐུན་པར་འདོད་པས་ཚེས་དོན་དམ་དུ་ཡོད་ན་སྒྲིབ་གཉིས་སྤངས་པ་འགལ་བར་བསྟན་པའི་ཉོན་སྒྲིབ་ནི། ཞར་ལ་དེ་སྦྱོང་བའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་བསྟན་བཞེད་ནས་འཕྲོས་བཅལ་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི་དེ་སྤངས་པར་འདོད་པ་ལ་འགལ་བ་སྟོན་པ་ནི་མིན་ནོ། །དེས་ན་ཤེས་སྒྲིབ་སྦྱོང་བའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་གསུམ་ནི་གཙོ་བོའོ། །ཡང་ན་ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་པ་ལ་ཡང་ཁས་ལྷངས་འགལ་བ་སྟོན་པ་སྟེ། འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་ཡང་དོན་སྨྲ་གཉིས་ལྟར་ན་གཟུང་འཛིན་བདེན་པར་འདོད་པས་དེའི་ལྟ་བས་ནི་ཤེས་སྒྲིབ་གཏན་སྤང་མི་ནུས་ལ། སེམས་ཙམ་པ་ལྟར་ན། གཟུང་འཛིན་བདེན་མེད་དུ་འདོད་པས་དེའི་ལྟ་བ་གོམས་པས་གཟུང་འཛིན་ལ་ཞེན་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་རགས་པ་འགའ་ཞིག་སྤང་

ནུས་ཀྱང་རང་རིག་ལ་ཞེན་པ་སྤོང་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་སྒྲིབ་རྫོགས་པར་སྤང་མི་ནུས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་ཁས་བླངས་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །དབུ་མ་པ་ལྟར་ན། རང་རིག་ཙམ་ཡང་བདེན་པར་མི་འདོད་པས་དེའི་ལྟ་བ་གོམས་པས་ཤེས་སྒྲིབ་མཐའ་དག་སྤོང་བར་ནུས་སོ། །དེ་ཡང་སློབ་དཔོན་འདིའི་བཞེད་པས་ཉོན་སྒྲིབ་སྤོང་ཚུལ་བཞི་ག་ཡང་མཚུངས་ལ། ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་ཚུལ་ལ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་དང་། གཉིས་མེད་ཀྱི་རང་རིག་རྣམས་ལ་ཞེན་པ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས་དང་པོ་གཉིས་སྤོང་ཚུལ་སེམས་ཙམ་དང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ཞིང་། ཕྱི་མ་སྤོང་ཚུལ་དབུ་མའི་ཐུན་མོང་མིན་པར་བཞེད་པས་དེ་ལྟར་བཀོད་དོ། །ཐུན་མོང་བའི་དོན་ཡང་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་རྫས་གཞན་ལ་ཞེན་པའི་ཡུལ་བཀག་ནས་ཡུལ་ཅན་འགོག་པ་ཙམ་དུ་འདྲའོ། །དེས་ན་སྐབས་འདིར་བཤད་པའི་ས་བཞི་ནི༔ གཙོ་བོར་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དབུ་མ་པ་ཞིག་གིས་སྒྲིབ་གཉིས་སྤང་བའི་ཕྱིར་དུ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་ཚུལ་ཡིན་ནོ། །སྔར་བསྟན་པའི་འབྲེལ་དང་འོག་ནས་ཀྱང་གཞུང་འདི་དག་གི་དོན་བཟློག་པ་ལ་དངོས་སྨྲ་བའི་འདོད་པར་བྱས་ནས་སྒྲིབ་པ་སྤོང་མི་ནུས་པར་གསུངས་པས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་དང་པོའི་ཆེ་གཟུང་བ་དང་གཉིས་པའི་ཆེ་འཛིན་པ་དང་། གསུམ་པའི་ཆེ་རང་རིག་ལ་ཞེན་པ་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ནི། དོན་སྨྲ་དང་སེམས་ཙམ་པ་ལྟར་གཟུང་འཛིན་དང་རང་རིག་དོན་ལ་ཡོད་པ་འཐད་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཞེན་པ་མིན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་མངོན་ཞེན་སྐྱེ་བ་ཙམ་ལ་གོ་བར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་སྦྱོར་ལམ་གྱི་ལྟ་བ་འཛིན་པའི་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ལ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་དུ་མ་ལ་བག་ཆགས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཞེན་པ་སྐྱེ་ཡང་ཞེན་པ་ལྟར་དུ་ཁས་མི་ལེན་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་འདིར་དང་པོར་ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་ཟིན་པ་དང་གཟུང་བ་ལ་ཞེན་པ་སོགས་སྔ་མ་སྔ་མའི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པ་དང་། ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་སྤོང་བར་བཤད་པ་ཡང་མ་ངེས་ཏེ། འོན་ཀྱང་རགས་རིམ་གྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་སྒྲིབ་པ་སྐྱེ་ཚུལ་མཚོན་པའོ། །གཞན་དུ་ན་དབུ་མ་པའི་རིགས་ཅན་གྱིས་དང་པོ་ནས་ཀྱང་རང་རིག་བདེན་མེད་དུ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །མདོར་ན་གཞུང་འདི་དག་གིས་དབུ་མ་པའི་ལུགས་ཀྱིས་སྒྲིབ་གཉིས་སྤོང་ལུགས་བསྟན་ནས་ལུགས་དེ་མི་འདོད་ན་ཤེས་སྒྲིབ་སྤང་ནུས་པ

དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་པའི་གནད་མ་རྟོགས་པར། ས་དང་པོ་ཉན་རང་དང་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་རྣམས་སེམས་ཙམ་པ་དང་། བཞི་པ་དབུ་མ་པ་ལ་སྦྱོར་བ་ནི་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སོ༔ །འདིར་བསྟན་པ་བཞི་དབུ་མའི་སྒོམ་རིམ་དུ་འགྲེལ་བཤད་གཉིས་ཀྱང་བཞེད་དེ། ཚིག་གསལ་ལས། དེ་ལ་སྐྱེ་བ་དང་། འཇིག་པས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སྙིང་པོའི་དོན་སྒོམ་པའི་རིམ་པ་ཡིད་ལ་བྱ་བ་འདི་ནི་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས་གསལ་བས་བདག་གིས་འདིར་མི་བསམ་མོ། །ཞེས་དང་། སྐབས་གཞན་དུ་ཡང་བྱང་སེམས་ཀྱིས་སྙིང་པོའི་དོན་སྒོམ་ཚུལ་ལ་གཞུང་འདི་དག་དྲངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟོགས་དཀའ་ལས་ནང་གི་སྲུ་སྟེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་པའི་ཐབས་ཐབས་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་སྐབས་སུ་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་བདག་མེད་པ་བསྟན་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་བླ་མའི་མན་ངག་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པས་འཇུག་པའི་སྒོ་ནས་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་མ་སྨོས་པའི་དོན་ཤུགས་ཀྱིས་འཕངས་པ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སྐྱེ་བ་དང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དབུ་མའི་ལྟ་བས་སྒྲིབ་པ་ཇོམས་པར་སྤྱང་ནུས་པ་དང་། དངོས་སྨྲའི་ལྟ་བས་སྒྲིབ་པ་ཇོམས་པར་སྤྱང་མི་ནུས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་པོར་ལྟ་བ་ལ་སྒྲིབ་པ་མ་ལུས་པར་སྤྱངས་པའི་བྱང་ཆུབ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ་དེ་ལ་སྟེ་དོན་དེ་ལྟར་གནས་པ་ན་རང་ལུགས་ཀྱིས་སྒྲིབ་པ་སྤོང་ཚུལ་ལ་གཉིས། ཉོན་སྒྲིབ་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཆོས་རྣམས་བདག་མེད་དུ་གཏན་ལ་དབབ། དེ་སྒོམ་པའི་ཚུལ། བསྒོམས་པས་བདག་ལྟ་སྤོང་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པས་སྟོང་བ་ནི་རྟག་པ་དང་བདག་གི་དངོས་པོར་མེད་དེ། རི་བོང་གི་རྭ་བཞིན། ཕྱི་ནང་གི་མུ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱིས་བཏགས་པའི་ཤེས་པ་དང་བེམ་པོའི་བདག་དང་དབང་ཕྱུག་རྣམས་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་སྐྱེ་འཇིག་གིས་སྟོང་པར་ཁྱེད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་སོ་ཞེས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཕུང་སོགས་ལ་བདག་རྟག་པ་མེད་པར་གཏན་ལ་འབེབས་སོ། །དེ་ཡང་ཕྱིའི་མུ་སྟེགས་བདག་ཁས་ལེན་པ་གྲངས་ཅན་ལ་སོགས་པས་བདག་རྟག

པ་ཤེས་པའི་ངོ་བོར་སྨྲ་ལ། བྱེ་བྲག་པ་སོགས་ནི་བདག་རྟག་པ་བེམ་པོའི་ངོ་བོར་འདོད་ཅིང་རྟག་པ་ཡང་དོན་བྱེད་པའི་ནུས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དབེན་པས་སྐྱེ་འཇིག་གིས་སྟོང་པ་དང་། ནང་གི་ལྡུ་སྡེགས་བདག་ཁས་ལེན་པ་གནས་མ་བུ་སོགས་ནི་རྟག་མི་རྟག་གང་དུ་ཡང་བརྗོད་བྲལ་དུ་འདོད་པས་དེ་ལ་ཡང་སྐྱེ་འཇིག་མི་རུང་ངོ་། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་དམིགས་པ་བདག་དེས་དབེན་པའི་ཕུང་སོགས་དང་སོགས་པས་ཁམས་སྐྱེ་མ་རིག་པ་ནས་རྒ་ཤིའི་བར་བཅུ་གཉིས་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་བདག་ལྟ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་དེ་ལ་དམིགས་ཏེ་རྣམ་བཅད་ལ་བདག་མེད་དང་ཡོངས་གཅོད་ལ་ཆོས་ཙམ་མོ་སྙམ་དུ་སྒོམ་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་བསྒོམས་པས་བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡོངས་སུ་བོར་བ་སྟེ་ལྡོག་པར་འགྱུར་ཏེ། བདག་ལྟ་དང་གཉིས་ཀ་དམིགས་ཡུལ་ཕུང་པོ་གཅིག་ལ་དམིགས་ཤིང་འཛིན་སྟངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་སྒོ་ནས་ཕུང་པོའི་གནས་ལུགས་ལ་ཞུགས་པས་སོ། །ཏེ་ནི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་འོག་མ་སྒོམ་པ་འདྲེན་པའི་ཚིག་གོ །འོག་མ་གཉིས་ཀྱི་ཡང་ཏེ་དང་ནས་ཀྱི་དོན་དེ་ལྟར་བལྟའོ། །འདི་ལ་བདག་མེད་པ་ལ་དམིགས་པ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་ཞེས་གསུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། གཟུང་བ་དང་། འཛིན་པ་དང་། གཉིས་མེད་ལ་ཞེན་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། གཟུང་བ་བདེན་མེད་དུ་གཏན་ལ་དབབ། དེ་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ། ཉམས་སུ་བླངས་པས་གཟུང་རྟོག་སྤོང་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གང་ལྷན་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་དེ་ལ་རྫས་ཐ་དད་མིན་པས་ཁྱབ། བདེ་བ་དང་དེ་མྱོང་བའི་རིག་པ་བཞིན། སྔོན་པོར་སྣང་བ་དང་དེ་འཛིན་པའི་བློ་དག་ཀྱང་ལྷན་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་རྟགས་ལས་དོན་དུ་སྣང་བ་དེ་སྣང་མཁན་གྱི་བློ་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་མེད་པར་གཏན་ལ་འབེབས་སོ། །སྦྱོར་བ་འདིའི་ཆོས་ཅན་གྱི་དོན་ནི་དོན་སྣང་དང་དེ་སྣང་གི་བློ་གཉིས་སོ། །དམ་བཅའི་དོན་ནི་དེ་གཉིས་རྫས་ཐ་དད་དུ་མེད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་རྣམ་རྫུན་པ་ལྟར་ན་ཐ་དད་བཀག་ཙམ་ཡིན་གྱི་རྣམ་བདེན་པ་ལྟར་ན་རྫས་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་པར་འདོད་དེ། རྟགས་ཀྱི་དོན་ནི་དེ་གཉིས་དུས་གཅིག་པས་ན་ལྷན་ཅིག །དམིགས་

པ་ནི་རྟོགས་པ། ངེས་པ་ནི་གཅིག་རྟོགས་པ་ལ་ཅིག་ཤོས་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པའོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པར་ངེས་པ་ལས། ལྷན་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར། །སྔོ་དང་དེ་བློ་གཞན་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ༑ །གལ་ཏེ་འདི་ཙམ་ཞིག་གཟུང་བ་བདེན་མེད་ཀྱི་དོན་ཡིན་ན་མདོ་སྡེ་པས་ཀྱང་གཟུང་བ་བདེན་མེད་དུ་འདོད་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཉེས་པ་མེད་དེ། མདོ་སྡེ་པས་དོན་སྣང་དེ་དབང་པོའི་རྣམ་རིག་ལས་གཞན་དུ་མི་འདོད་ཀྱང་རྣམ་པ་དེ་ཕྱི་རོལ་གྱིས་གཏད་པར་འདོད་ལ། འདིར་ནི་བག་ཆགས་ཀྱི་མཐུས་ཤེས་པ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་འདོད་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡུལ་དུ་སྣང་བ་འདི་ནི་ཡོངས་གཅོད་ལ་ནང་གི་སེམས་ཙམ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་རྣམ་བཅད་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་སྒོམ་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་གཟུང་བ་མེད་པའི་འཛིན་པ་ཙམ་ཞིག་གོ་སྣམ་དུ་བསྒོམས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤངས་ཤིང་ནང་གི་སེམས་ལ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡོངས་སུ་མ་བོར་ཏེ། དེ་ཡང་དེ་ཕྱི་རོལ་མེད་ན་དེ་འཛིན་བྱེད་དོན་ལ་མི་འཐད་ཀྱང་། ཐོག་མེད་ནས་བརྒྱུད་པའི་བག་ཆགས་ལས་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་སྐྱེ་བས་དེ་ལ་འཛིན་པར་ཞེན་པ་ནི་ཡོད་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། འཛིན་པ་བདེན་མེད་དུ་གཏན་ལ་དབབ། དེ་རྟོགས་ཏེ་སྒོམ་ཚུལ། བསྒོམས་པས་འཛིན་རྟོག་སྤོང་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སུམ་ཅུ་པ་ལས། གཟུང་བ་མེད་པས་དེ་འཛིན་མེད། །ཅེས་པ་ལྟར་གཟུང་བ་མེད་ན་དེ་འཛིན་པ་ཡང་མེད་དེ། དེ་གཉིས་ཕན་ཚུན་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གཏན་ལ་འབེབས་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་གཅིག་ནི་མེད་པས་ཀྱང་། །གཉིས་ཀ་འང་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཆར་མེད་དོ་སྙམ་དུ་ངེས་པར་སེམས་པས་སྒོམ་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་བསྒོམས་པས་སེམས་གཉིས་སུ་མེད་པ་ལ་འཛིན་པའི་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་རིག་པའམ་འཛིན་པ་ཙམ་དུ་ཞེན་པ་དེ་ཡང་བསལ་ཏེ༑ འོན་ཏེ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་འབའ་ཞིག་འདི་ཡང་དག་པར་ཡོད་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་སྙམ་དུ་ངེས་པར་བྱས་པ་སྟེ་ཞེན་པ་ནི་ཡོད་དོ། །རྟོགས་དཀར། གཟུང་བ་ལ་སོགས་པས་

སྟོང་པ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆའི་རྣམ་པའི་ཤེས་པ་ཙམ་འབའ་ཞིག་ཅེས་པའི་ངེས་འབྱེད་ནི་གཟུང་འཛིན་ངེས་པར་འབྱེད་པའམ་དེ་དང་བྲལ་བ་ལ་བྱའི་སྦྱོར་ལམ་ལ་མ་ཡིན་ནོ། །སློབ་དཔོན་འདི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པ་ཡིན་པས་དེ་ཡན་ཆད་སེམས་ཙམ་དང་མཚུངས་པར་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། རང་རིག་བདེན་མེད་དུ་གཏན་ལ་དབབ། དེ་རྟོགས་པས་སྒོམ་ཚུལ། བསྒོམས་པས་དེ་ལ་ཞེན་པ་ལྡོག་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གང་རྟེན་ཅིངའབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡིན་པ་ལ་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་སྒྱུ་མའི་རྟ་གླང་གི་སྣང་བ་བཞིན་དུའོ། །གཉིས་མེད་ཀྱི་རང་རིག་དེ་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གཏན་ལ་འབེབས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡང་དག་པར་རམ་རིགས་པས་དཔྱད་པ་ན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དངོས་པོ་ཡོད་པ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་སོགས་པས་གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་མ་ཡིན་པར་རྣམ་པར་བརྟག་པར་བྱ་བའི་ངོ་བོ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་នོ་སྙམ་དུ་སྒོམ་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་དང་ལྡན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་གཟུང་འཛིན་དང་རང་རིག་རྣམས་ལ་ཞེན་པའི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཡང་དག་པར་ཇི་མ་ལུས་པར་སྤོང་ངོ་། །གང་གི་ཚེ་སྤོང་ན། རིགས་པས་བརྟགས་ན་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་དངོས་པོར་མི་འཐད་པས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་བདག་ཉིད་དུ་སྣང་བའི་བློ་ཆགས་སོགས་ཀྱི་རྟོག་པས་སྟོང་པའི་མཐོང་ལམ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་རྣལ་འབྱོར་པ་སོ་སོ་རང་གིས་བརྗོད་མེད་དུ་རིག་པར་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་ལྟར་ཇེ་འགའ་ཞིག་ཡང་དག་པར་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་"ནའོ།[1] །གང་གི་ཚེ་སྐྱེ་ན། དེ་ལྟར་མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་བར་བསྒོམས་པས་སྒོམ་པའི་སྟོབས་གྲུབ་པ་སྟེ་སྒོམ་པ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་ནའོ། །དེའི་ཚེ་སྤོང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། དེའི་ཚེ་སོ་སྐྱེ་ཁ་ཅིག་ལ་ནོར་བུ་དང་དངུལ་དང་སོགས་པས་མེ་ལོང་གཡའ་དག་པ་ལ་གཅིག་དང་དུ་མས་སྟོང་པའི་གཟུགས་བརྙན་གྱི་ཤེས་པ་འཁྲུལ་པ་སྣང་བ་བཞིན་དུ་གནས་ལུགས་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པའི་འཁྲུལ་པའི་མཚན་མ་རགས་པ་མཐའ་དག་སྤངས་པ་སྟེ་བྲལ་བས་སོ། །

[1] ཞ། ༡༢༥་བ་༥་ནའོ།

ཚིག་གསལ་ལས། ནོར་བུ་སོགས་སྐྱེས་བུ་མིག་དག་པས་དུས་གཅིག་ཏུ་དེ་དག་མཐོང་ལ་དེའི་ཚེ་ཡང་མི་གནོད་ཅིང་ཕན་པ་ལྟར་དུ་མཐོང་བའི་ཡུལ་དུ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་པ་རྣམས་ལག་མཐིལ་དུ་ཤིང་ཐོག་བཞག་པ་ལྟར་གསལ་བར་སྣང་ཞིང་དེ་དག་གིས་མི་གནོད་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱེད་པ་ལ་ཕན་པར་བྱེད་པས་དམིགས་པ་དག་ཅིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་དཔེ་དང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཞེས་པ་ཀུན་རྫོབ་པ་རྣམས་པད་འདབ་ལྟར་མ་འདྲེས་པར་སྣང་ཡང་དེ་ལ་མི་རྟོག་པའི་དཔེར་འཆད་པའི་ཕྱི་མ་འདི་མི་འགྲིག་པས་རྟོགས་དཀའ་ལྟར་ལེགས་སོ། །བླ་མ་རྣམས་ལང་གཤེགས་ལས། སེམས་ཅམ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སུ། །ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་མི་རྟོག་གོ །དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དམིགས་གནས་ནས། །སེམས་ཅམ་ལས་ནི་བཟླ་བར་བྱ། །སེམས་ཅམ་ལས་ནི་བཟླས་ནས་ཀྱང་། །སྣང་བ་མེད་ལས་བཟླ་བར་བྱ། །སྣང་མེད་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ། །དེ་ཡིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མཐོང་། །ཞེས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་སེམས་ཙམ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། སྣང་མེད་ལ་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སར་མཛད་ནས་སྔ་མའི་སྐབས་སུ་ལྟ་བས་ཆོས་རྣམས་སེམས་ཙམ་དུ་གཏན་ལ་དབབ་ཅེས་གསུང་པ་འགྲིག་ཤས་ཆུང་སྟེ། གཏན་ལ་འབེབས་མཁན་དབུ་མ་པ་ཡིན་པས་དེས་ལྟ་བས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྲོས་བྲལ་དུ་གཏན་ལ་འབེབས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། ཁས་བླངས་བརྗོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་གཟུང་འཛིན་དང་རང་རིག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་དེ་དག་བདེན་པར་ཡོད་ན་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་དོན་སྨྲ་གཉིས་ཀྱིས་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་དྲི་མ་དང་རྣམ་རིག་པས་དེ་དག་གཞན་དབང་བདེན་པ་བར་འདོད་པས་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པར་འདོད་དོ། །དེ་དགག་པ་ནི། ཆགས་སོགས་ཀྱི་དྲི་མ་དེ་དག་ལ་ནི་རང་རང་གི་གཉེན་པོ་བསྒོམས་པས་གནོད་པ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་དེའི་ཚེ་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །ནམ་མཁའ་ལ་གནོད་པ་བྱར་མེད་པ་བཞིན་དུ་ཞེས་པ་ནི་ཐལ་བའི་དམ་བཅའི་དཔེའོ། །སྐད་ཅིག་མའི་ཆོས་ཤེས་པའི་ངོ་འཛིན་པ་དང་ཤེས་ཙམ་གཉིས་མེད་ཀྱི་རང་རིག་དང་ཤེས་བྱའི་མཚན་ཉིད་དེ་གཟུང་བ་རྣམས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་གྲུར་ན་སྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་འཕེལ་བ་

དང་སྤང་བའི་སྒོ་ནས་འགྲིབ་པར་བྱར་མེད་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་ཁྱབ་པ་གྲུབ་བོ། །ནམ་མཁའ་ཐོགས་པའི་རེག་བྱའི་རྫས་མེད་པ་ཙམ་གྱི་ངོ་བོ་འཛིན་པ་སྟེ། དེར་གནས་པ་ལ་འཕེལ་འགྲིབ་བྱར་མེད་པ་བཞིན་དུའོ་ཞེས་པ་ནི་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་དཔེའོ། །གཞན་ཡང་དོན་སྨྲ་དང་རྣམ་རིག་པ་གང་དག་གཟུང་འཛིན་དང་རང་རིག་བདེན་མེད་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་དེ་དག་ལ་ཞེན་པ་ལྡོག་པར་མི་འདོད་པ་རྣམས་ལ། དེ་དག་ལ་ཞེན་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་སྤང་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། ཡུལ་དེ་དག་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། འདི་ཡུལ་སུན་ཕྱུང་མེད་པར་ནི། །དེ་སྤོང་བར་ནི་ནུས་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་གྱི་གནོད་བྱེད་ཀྱང་དགོད་པར་བྱའོ། །གཟུང་འཛིན་སོགས་དེ་དག་ལ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པ་སྐྱེད་པ་དང་བདེན་འཛིན་གྱི་བློ་སྤང་དུ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། བདེན་པར་གྲུབ་པས་སོ། །དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་རྫས་མེད་དུ་གནས་པ་ལ་རྫས་ཡོད་དུ་རྟོགས་པ་སྐྱེད་པ་དང་རྫས་མེད་དུ་འཛིན་པའི་བློ་བཟློག་པར་མི་ནུས་པ་བཞིན་ནོ། །འདོད་ན། བདེན་འཛིན་དེ་ལ་གནོད་པ་མི་བྱེད་པར་ཐལ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་བཞིན་ཞེས་ཀྱང་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཤེས་སྒྲིབ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤངས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། གཟུང་འཛིན་དང་རང་རིག་གི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ནི་ཁོ་བོ་བྱམས་མགོན་གྱིས་ངོ་མཚར་དུ་བརྗེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི། ཕན་ཚུན་འགལ་བའི་དོན་ཁས་ལེན་ཞིང་དམ་བཅས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་སྨྲ་བ་གཞན་དག་གིས་བཏགས་པ་ལྟར་ན་དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟོག་པ་དེ་དག་མི་ལྡོག་པ་སྤང་དུ་མི་རུང་བས་སོ། །རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དྲི་མའི་ཆོས་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་ན་སྤང་དུ་མི་རུང་བའམ་ཡུལ་བདེན་པར་གྲུབ་ན་བདེན་འཛིན་སྤང་དུ་མི་རུང་བ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་གཟུང་འཛིན་སོགས་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱོགས་བསལ་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་ཐར་པ་རྫོགས་བྱང་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་སྟོན་པའི་ལུགས་འདི་ཁོ་ན་ཁས་བླང་བར་བྱའོ་ཞེས་བར་ཚིགས་ཀྱིས་

གནས་པའི་ཕྱོགས་ཏེ་ལུང་རིགས་ཀྱིས་ངེས་པའི་གྲུབ་མཐའ་གསུངས་ཏེ། དགོས་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱོགས་བརྟན་པོར་མཛད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སྒྲོ་སྐུར་དང་བྲལ་བའི་ཡུལ། སྒྲོ་སྐུར་དུ་མི་འཛིན་པའི་ལམ། ལམ་དེས་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ནི། རྟེན་འབྲེལ་འདི་ལ་བདག་གཉིས་བསལ་བར་བྱ་བ་ཅི་ཡང་མེད་དེ། དེ་གཉིས་དང་པོ་ནས་ཡོད་མ་སྲོང་བས་སོ། །བདག་མེད་གཉིས་གཞག་པའམ་བསྣན་པར་བྱ་བ་ཙུང་ཟད་མེད་དེ། དེ་གཉིས་ལ་ཐོག་མཐའ་མེད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་བདག་ཡོད་མེད་ཀྱི་བསལ་བཞག་དང་བྲལ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡང་དག་པ་བསལ་བཞག་གཉིས་དང་བྲལ་བ་དེ་ཉིད་ལ་ཡང་དག་པ་སྟེ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ལྟ་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཡང་དག་པའི་དོན་བདག་མེད་གཉིས་མཐོང་ན་རིམ་པ་ལྟར་ཉོན་སྒྲིབ་དང་ཤེས་སྒྲིབ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། བརྟག་པར་བྱ་སྟེའོ། །གང་ལ་ན། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་འདི་ཉིད་ལའོ། །གང་གིས་ན། རྫོགས་བྱང་དོན་གཉེར་གྱིས་སོ། །ཇི་ལྟར་ན། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་གང་ལ་ཡང་སྐུར་བ་འདེབས་པའི་ངོ་བོས་ཐ་སྙད་དུ་བསལ་བ་མ་བྱས་པར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་དག་པར་ཡོད་པའི་ངོ་བོར་དང་། དེ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་ངོ་བོས་དོན་དམ་དུ་བཞག་པར་མ་བྱས་པར་དེ་ཁོ་ནར་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་སོགས་པས་སྐྱེ་འགག་མེད་པའི་ངོ་བོར་རོ། །དེ་ལྟར་བརྟག་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན། སྒྲོ་སྐུར་གྱི་དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ལྟ་བ་གོམས་པ་ལས་གྲོལ་བ་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་པ་མི་འཐད་པར་གོང་དུ་བསྒྲུབས་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བརྟགས་པའི་དགོས་པ་ནི། སྒྲོ་སྐུར་དང་བྲལ་བ་དེ་ལྟར་བལྟས་པ་ན། ཡུལ་ལ་བདེན་ཞེན་གྱི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལྡོག་པས་ཡུལ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་ལ་དེའི་ཚེ་ན་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །སྤྱང་གཉེན་གྱི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དོན་ལ་ཕམ་རྒྱལ་མེད་ཀྱང་འཕྲུལ་ངར་སྒྱུ་མའི་གླང་པོས་སྒྱུ་མའི་གླང་པོ་གཞན་ཞིག་ཕམ་པར་བྱས་པ་ལྟར་སྣང་བ་བཞིན་དུ་སྒྱུ་མའི་གཉེན་པོས་སྒྱུ་མའི་སྤང་བྱ་འཇོམས་པ་ལྟར་སྣང་བ་ཙམ་དུ་བས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཇི་ལྟར་སྒོམ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ལུས་རྣམ་གཞག་གི་སྟོམ་གྱིས་མ་བསྡུས་པས་ཞར་ལ་འོངས་པའི་ཚིགས་བཅད་གྲོགས་ནས་བཤད་མ་ཐག་པའི་བར་བརྗོད་ནས་རྣལ་མ་སྐེ་དཀྲུས་མ་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དྲུག་པོ་རེ་རེར་ནི་དྲུག་པོ་དེ་དག་ཕན་ཚུན་དུ་བསྡུས་པ་གང་ཡིན་པ་སྐད་ཅིག་གཅིག་པའི་བཟོད་པ་ཡིས་བསྡུས་པ་དེ་རྩེ་སྦྱོར་འདིར་མཐོང་ལམ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆེན་སྦྱིན་པ་ཡོངས་སུ་གཏོང་ཞིང་རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བའི་ཚེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱམས་པའི་ལུས་ཀྱི་ལས་དང་བྱམས་པའི་ངག་གི་ལས་དང་བྱམས་པའི་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཉེ་བར་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ། དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་ཀྱང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་སུ་མི་བསྔོ་ཡི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་དུ་བྱས་ནས་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་ཡོངས་སུ་བསྔོ་སྟེ། དེ་ཇི་ལྟར་གང་གིས་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་དང་། གང་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་དང་། གང་དུ་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བའི་འདུ་ཤེས་གསུམ་མི་འཇུག་པ་དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་བསྔོའོ། །རབ་འབྱོར་དེ་ལྟར་བྱང་ཆེན་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལ་གནས་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཕར་ཕྱིན་རེ་རེ་ལ་གནས་པས་གཞན་ལྔ་ལྔ་འཛིན་པར་གསུངས་སོ། །སྐབས་གཞན་ཐམས་ཅད་དུ་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བཤད་ནས་འདིར་སྐད་ཅིག་གཅིག་དང་དེ་ཡང་བཟོད་པར་བཤད་པ་ནི་མི་འགལ་ཏེ། བཅུ་དྲུག་ཏུ་བཤད་པ་རྗེས་ཀྱི་ངེས་པ་འདྲེན་ཚུལ་དང་གཅིག་ཏུ་བཤད་པ་མཉམ་གཞག་ན་བདེན་བཞིའི་རང་བཞིན་མཐོང་བ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པ་ལ་དགོངས་ཤིང་། བཟོད་པ་སྨོང་གཉེན་དངོས་ཡིན་ཞིང་མཐོང་ལམ་འདི་ཡང་རྟོག་པའི་གཉེན་པོར་སྟོན་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། མཐོང་རྩེ་དངོས་དང་། དེའི་བྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་རྩེ་མོ་ཡིན་ནོ། །གང་དུ་ན། རྩེ་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་སྐབས་འདིར་རོ། །གང་ན། མཐོང་ལམ་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པ་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པས་བསྡུས་པ་འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་སྐེ་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་སུམ་ཅུ་དྲུག་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྐྱེས་པ་གང་ཡིན་

པ་དེ་ཉིད་དོ། །སོ་དྲུག་ཏུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ན། བསྡུ་བྱ་སྦྱིན་སོགས་དྲུག་པོ་དེ་དག་སོ་སོར་སྤྱོད་བྱེད་སྦྱིན་སོགས་ཕྱིན་དྲུག་རེ་རེར་ཐ་མ་གོ་སྐབས་ཏུ་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་ཕན་ཚུན་དུ་དྲུག་དྲུག་བསྡུས་པས་ནའོ། །འདི་རྗེས་ཐོབ་ཡིན་པས་དེས་མཚོན་ནས་མཐོང་རྩེ་བསྟན་པར་བཞེད་ཀྱང་ཕྱིན་དྲུག་སྦྱོར་བ་མི་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པས་ངོ་བོར་བྱས་པས་ཆོག་གོ །འདིར་ཞེས་པ་ནི་སྐབས་དང་པོ་རྣམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་གྱིས་རྣམ་རྟོག་དུ་མ་བདེ་བླག་ཏུ་སྤོང་མི་ནུས་ལ། སྐབས་འོག་མ་རྣམས་སུ་དེ་དག་འབད་མི་དགོས་པར་སྤོང་བས་དེ་དཀར་བའི་ཆེད་དུ་ཚིག་གསལ་ལས་འཆད་པ་ནི་འདི་དག་མཐོང་ལམ་བཏགས་པ་བར་འདོད་པའི་ལུགས་སོ། །བཟོད་པ་འདི་ལ་ཉི་སྣང་དུ་གསལ་ཁ་མེད་ལ༑ སློབ་དཔོན་གྱིས་འགྲེལ་པ་གཉིས་སུ་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་བཟོད་ལ་མཛད་ཅིང་གྲགས་ཆར་ཡང་དེ་ལ་བྱས་སོ། །ཚིགས་གསལ་ལས། སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་བཟོད་ཤས་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་པར་བཞེད་དོ༏ ༏ཤེར་སྒྲོན་དུ་བདེན་པ་བཞི་གའི་ཆོས་བཟོད་ལ་བྱེད་ཅིང་ཤཱཀྱེས་ཀྱང་བཟོད་པར་བཞེད་ཀྱང་གསལ་ཁ་མེད་དོ། །ཨ་བྷྱས་འདིར་ཕྱིན་དྲུག་མཐོང་ལམ་དུ་བསྟན་ལ་དེ་དྲུག་ཀྱང་ལམ་བདེན་གྱིས་བསྡུས་ཀྱི་སྡུག་བདེན་གྱིས་མིན་པས་ལམ་ལ་རྗེས་བཟོད་ཡིན་ཞིང་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་སྐབས་མིན་ཏེ། དེ་འདོད་ཁམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་སྤོང་བྱེད་ཡིན་ལ། སྤང་བྱ་དེ་ཡང་ཐར་སྤངས་ཟིན་པས་སོ། །དེས་ན་སེང་གེ་བཟང་པོས་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་བཟོད་ལ་བཞག་པ་འཁྲུལ་པ་ཆེའོ་ཞེས་སྨྲ་སྟེ། འདིས་རྩེ་མོའི་སྐབས་ཀྱི་ལམ་རྣམས་ཁམས་གོང་གི་གཉེན་པོ་ཁོ་ནར་འདོད་པས་དེ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་པའོ། །འདི་ནི་ཆེས་མི་རིགས་ཏེ། རྩ་བར་ཕྱིན་དྲུག་མཐོང་ལམ་གྱིས་རྟོགས་བྱའི་ལམ་བདེན་དུ་བཤད་ནས་བཟོད་པ་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྐད་ཅིག་ཏུ་བཤད་ན་ལམ་བདེན་གྱི་བཟོད་པ་གཉིས་གང་རུང་གཅིག་ཏུ་རིགས་སུ་ཆུག་ཀྱང་དེ་མེད་དེ། ཕྱིན་དྲུག་མཐོང་རྩེའི་ངོ་བོར་སྟོན་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་སོ། །གལ་ཏེ་ཕྱིན་དྲུག་ལམ་བདེན་ཡིན་པས་དེའི་ངོ་བོར་བསྟན་པའི་མཐོང་ལམ་གྱི་བཟོད་པ་ཡང་ལམ་ལ་རྗེས་བཟོད་ཡིན་ན། སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་བཟོད་ཀྱང་དེར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་མཐོང་ལམ་འདིས་འདོད་པའི་སྤང་བྱ་མི་སྤོང་ན་འཕགས་པས་སྐབས་འདིར་འདིས་ཁམས་གསུམ་གའི་རྟོགས་པ་སྤོང་བར་བཤད་

པ་དང་འགལ་ཞིང་། མཐོང་ལམ་འདི་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་ནའི་རྟོག་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པ་ལ་ཡང་རང་ཉིད་ཀྱི་འདོད་པ་ཀྱི་ན་རྒྱུ་མཚན་ཡིན་པས་གཞན་མེད་དེ། རྒྱས་པར་སྔར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི༑ མཐོང་ལམ་རྩེ་མོ་དེ་རྫོགས་པར་སྐྱེས་པ་ན་མཐོང་སྤང་གི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་སྤངས་པས་དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་དེ་དག་གིས་བསྡུས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་སྤངས་པ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་འཐོབ་བོ། །བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་དུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་བ་ནི། རྟོག་པ་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་དགུ་བཞི་སོ་དྲུག་ཡོད་པ་དེ་འདོད་པ་སོགས་ཀྱི་ཁམས་གསུམ་ལ་སྦྱར་བས་དེར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་མངོན་གྱུར་སྤངས་པས་བག་ལ་ཉལ་སྤངས་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་ཞེ་ན། སྤྱི་ཙམ་ནས་དེ་བདེན་ཀྱང་འདིར་ནི་འདས་ལམ་གྱིས་སྤངས་པའི་སྐབས་ཡིན་ལ་དེས་ཀྱང་ས་བོན་དང་བཅས་པ་འཇོམས་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །འོ་ན་རྟོག་པ་འདི་དག་གཉེན་པོ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིད་ལ་བྱས་པས་སྤོང་ཞེ་ན། འདི་དག་ནི་དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་བློས་ཀུན་ནས་བསླང་བ་ཡིན་པས་དེའི་གཉེན་པོར་ནི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་ཏེ། གོམས་པར་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱུ་དེ་བཟློག་པ་ན་འབྲས་བུ་རྟོག་པ་དེ་དག་རང་གི་ངང་གིས་ལྡོག་པར་འགྱུར་རོ། །སྒོམ་སྤང་གི་རྟོག་པ་ལ་ཡང་སྤོང་ཚུལ་འདི་བཞིན་དུ་བལྟའོ། །དེས་ན་རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་ཀྱང་དེ་དག་གི་རྩ་བ་བདེན་འཛིན་ཡིན་པས། དེའི་གཉེན་པོར་བདེན་མེད་རྟོགས་པ་ཉིད་སྒོམ་པ་ནི་གནད་ཀྱི་དོན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མཐོང་རྩེའི་ངོ་བོ་མཐོང་རྩེ་དེ་ཉིད་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྒོམ་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་བར་ཚིགས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་དགོས་པ་ནི། མཐོང་རྩེ་དེ་ལ་རྟོགས་པ་རང་དབང་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུའོ། །རྟོགས་དཀའ་དང་ཤེར་འབྱུང་གིས་རྒྱན་སྣང་ལྟར་དེ་སྐྱེས་པ་ན་ཞེས་སོགས་འདིའི་མཚམས་སྦྱོར་ལ་མཛད་ཀྱང་གཞུང་འདི་ལ་མི་འགྲིག་གོ །

གཉིས་པ་ནི། སེང་གེ་རྣམ་པར་བསྒྲིངས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས་དེ་ནས་ཏེ་དེའི་འོག་ཏུ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ལ་ལུགས་མཐུན་དང་

ལུགས་མི་མཐུན་དུ་རྟོག་པར་བྱེད་དོ། །འདི་མདོ་ནས་བསྟན་པའི་ཚུལ་ནི། ཕྱིན་དྲུག་རེ་རེ་ལ་གནས་ནས་གཞན་ལྔ་ལྔ་འཛིན་པར་གསུངས་པའི་ཡུམ་ལ་གནས་ནས་བསམ་གཏན་འཛིན་པའི་སྐབས་སུ། དེ་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་དང་མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དགུ་པོ་དེ་དག་རྣམ་པར་ཕྱེ་ཞིང་སེང་གེ་རྣམ་པར་བསྒྲིངས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་གོ །ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལ་གནས་ནས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ལུགས་དང་མཐུན་པ་དང་ལུགས་དང་མི་མཐུན་པ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་གོ་ཞེས་པ་འདི་ཁོ་ནས་བསྟན་པར་ཁ་ཅིག་འདོད་དོ། །འོན་ཀྱང་འཕགས་པ་དང་ལེ་བརྒྱད་མ་རྣམ་འགྲེལ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་ནི། དྲུག་ཚན་དྲུག་གི་མདོ་མ་གཏོགས་པའི་འདི་ལ་མདོ་སྦྱར་བ་མེད་པས་དྲུག་ཚན་དྲུག་གི་མཐོང་རྩེ་དེ་ཉིད་འདིའི་སེང་གེ་རྣམ་བསྒྲིངས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་ཡིན་ནོ། །དག་ལྡན་ལས་ནི་དྲུག་ཚན་དྲུག་གི་ཐ་མ་ལ་གནས་ནས་བསམ་གཏན་གྱི་བར་ལྔ་འཛིན་པར་མདོ་ལས་གསུངས་པ་དེ་ཚིགས་བཅད་འདིས་བསྡུས་པ་དང་། སེང་གེ་རྣམ་བསྒྲིངས་ནི་དྲུག་ཚན་དྲུག་གི་མདོ་རྫོགས་པའི་འོག་ཏུ་ཐོད་རྒལ་གྱི་སྦྱོར་བ་ལ་བཤད་པའི་སེང་གེ་རྣམ་བསྒྲིངས་དེ་ཡིན་པར་འཆད་དོ། །དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། དྲུག་ཚན་དྲུག་པའི་སྐབས་སུ་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་སྔར་དྲངས་པ་དེ་ཉིད་ཚིགས་བཅད་འདི་དང་ཚིགས་བཅད་དང་ལྷག་པའི་ཁྱད་པར་ཙམ་མ་གཏོགས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་འབྱུང་ཞིང་། དྲུག་ཚན་དྲུག་རྫོགས་རྗེས་སུ་གསུངས་པའི་སེང་གེ་རྣམ་བསྒྲིངས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རྟེན་འབྲེལ་ལ་རྟོག་ཚུལ་མདོ་ལ་མེད་པས་སོ། །དེས་ན་སེང་གེ་རྣམ་བསྒྲིངས་གཉིས་གསུངས་པའི་དང་པོ་ནི་མཐོང་རྩེ་ལ་དབང་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། གཉིས་པ་ནི་ཐོད་རྒལ་ལ་འཇུག་པའི་ཆེད་དུ་འཕགས་པ་དང་སློབ་དཔོན་རྣམས་བཞེད་པ་ཉིད་མདོ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོངས་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་འདི་དག་གི་བཞེད་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཞེས་འབྱུང་བས་མཐོང་རྩེ་ཉིད་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་སེང་གེ་རྣམ་བསྒྲིངས་ལ་འཇུག་པའི་མིང་བཏགས་པར་བཞེད་དོ། །བརྒྱད་སྟོང་པར་ཡུམ་ལ་གནས་ནས་དང་པོ་ལྔའི་སྒོམ་པ་རྫོགས་པར་གསུངས་པ་དེས་གཞན་ལྔ་ལ་གནས་པ་ཡང་མཚོན་པར་བྱས་ནས་མཐོང་རྩེའི་མདོར་སྦྱར་ཞིང་དེའི་འོག་ཏུ་ཐབས་མཁས་པ

ཐམས་ཅད་སྒོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་འབྱུང་བ་འདིའི་མདོ་ལ་རྒྱན་སྣང་དུ་མཛད་དོ༑ ༑གསུམ་པ་ནི། སྒོམས་པར་ཞུགས་སོ། །གང་ན། མཐོང་ལམ་རྩེ་མོ་ཐོབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་མཐོང་ལམ་པ་དེའོ། །གང་ལ་ན། སེང་གེ་རྣམ་པར་བསྒྱིངས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལའོ། །དེའི་ངེས་ཚིག་ནི་མཐོང་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་འཇིགས་པ་དང་བག་ཚ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་སེང་གེ་རི་དྭགས་རྣམས་ལ་བག་མི་ཚ་བ་ལྟར་རོ། །ནས་ཞེས་པ་ལྷག་མ་ཅན་ཡིན་པས་ཡང་དག་པར་རྟོག་གོ་ཞེས་པ་འདྲེན་པའོ། །གང་ལ་ན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལའོ། །གང་གི་ཚེ་ན། མཉམ་གཞག་ཏུ་སེང་གེ་རྣམ་བསྒྱིངས་ལ་ཞུགས་པའི་དུས་ཕྱིས་རྗེས་ཐོབ་ཏུའོ། །འདིའི་རྗེས་ཐོབ་སྒོམ་ལམ་དུ་ཤེར་སྙིང་ལས་བཤད་པ་གཞུང་གཞན་རྣམས་དང་མཐུན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན། ལུགས་དང་མཐུན་པ་དང་ལུགས་དང་མི་མཐུན་པར་རོ། །དེ་གཉིས་གང་ན། མ་རིག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། སོགས་པས་སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་གྱིས་རྒ་ཤིའི་བར་དང་རྒ་ཤིའི་རྐྱེན་གྱིས་མྱ་ངན། སྨྲེ་སྔགས་འདོན་པ། སྡུག་བསྔལ་བ། ཡིད་མི་བདེ་བ། འཁྲུག་པ་རྣམས་འབྱུང་བ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་ཅིང་འདི་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་འབའ་ཞིག་པ་འདི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་རྟོག་པ་དང་། རྒ་ཤི་འགགས་པས་མྱ་ངན་སོགས་འགག་ལ་སྐྱེ་བ་འགག་པས་རྒ་ཤི་འགག་གོ །ཞེས་བྱ་བ་དང་། སོགས་པས་མ་རིག་པ་འགག་པས་འདུ་བྱེད་འགག་གོ་ཞེས་པའི་བར་ལ་སོ་སོར་རྟོག་ཅིང་དེ་ལྟར་ན་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་འབའ་ཞིག་པ་འདི་འགག་གོ་ཞེས་རྟོག་པ་གཉིས་སོ། །ཚུལ་དེས་མདོ་ལས་ཀུན་ཉོན་གྱི་ལུགས་མཐུན་དང་རྣམ་བྱང་གི་ལུགས་བཟློག་གཉིས་གསུངས་པ་ལྟར་དེ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་བཟློག་དང་ལུགས་མཐུན་ཡང་མཚོན་པར་བལྟའོ། །ཨ་ཕྲུས། མ་རིག་པ་འགག་པས་འདུ་བྱེད་འགག་ཅེས་སོགས་ལུགས་བཟློག་ཏུ་འཆད་པ་ནི། སྐབས་འདིའི་མདོ་དང་མི་མཐུན་ཞིང་ཀུན་བྱང་གང་གི་ཡང་ལུགས་བཟློག་ཏུ་མི་རུང་བས་དོར་བར་བྱའོ། །དེས་ན་དེ་ནི་རྣམ་བྱང་ལུགས་མཐུན་ཡིན་ལ་སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་གྱིས་རྒ་ཤི་ཞེས་སོགས་ནི་ཀུན་ཉོན་ལུགས་བཟློག་གོ །ཅིའི་ཕྱིར་ལུགས་བཟློག་དང་ལུགས་མཐུན་ཡིན་ཞེ་ན། དང་པོར་སྐྱེ་བ་ཕྱིས་དང་། ཕྱིས་སྐྱེ་བ་དང་པོར་དང་དེ་ལས་བཟློག་ནས་དཔྱད་

པས་སོ། །ཀུན་བཏུས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་ནི། རྣ་ཤེ་རྣ་ཤེ་ཀུན་འབྱུང་རྣ་ཤེ་འགོག་པ། རྣ་ཤེ་འགོག་པ་དེར་འགྲོ་བའི་ལམ་ཞེས་སོགས་སུ་སྦྱར་བ་རྣམས་བདེན་པ་རྣམ་གཞག་གི་ཀུན་ཉོན་ལུགས་བཟློག་ཏུ་བཤད་དེ། སའི་དངོས་གཞིར་ཅིའི་ཕྱིར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྣ་ཤེ་ནས་བཟུང་སྟེ་ལུགས་ལས་བཟློག་པའི་གོ་རིམས་སུ་བསྟན་ཅེ་ན། བདེན་པའི་ཚུལ་བསྟན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་དང་རྣ་ཤེ་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་དོན་དུ་བསམས་པར་མངོན་ནོ། །ལུང་འདིའི་དོན་ནི། སྐྱེ་རྣ་གཉིས་ལས་ཉོན་གྱི་རྣམ་སྨིན་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པས་སྡུག་བདེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣ་ཤེ་ནས་འབྱུང་བ་དང་། དེ་ནས་འགག་པར་རྟོག་པ་ནི། སྡུག་བདེན་དང་དེ་འགགས་པའི་འགོག་བདེན་ལ་མཁས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། མ་རིག་པ་ནས་འབྱུང་བ་དང་དེ་ནས་འགོག་པར་རྟོག་པ་ནི་ཀུན་འབྱུང་དང་ལམ་ལ་མཁས་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་གཉིས་ནི་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་འགོག་བྱེད་ནི་ལམ་ཡིན་པས་འགྲེལ་པའི་བཤད་པས་སའི་དངོས་གཞིའི་དགོངས་པ་མ་ཡོངས་པའོ་ཞེས་ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་ལྡན་བླ་མ་གསུང་ངོ་། །

འདིར་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཐའ་ཙུང་ཟད་དཔྱད་པ་ལ་བརྒྱད། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད། སོ་སོའི་དབྱེ་བསྡུ། རྐྱེན་དུ་འགྱུར་ཚུལ། རང་རང་གི་བྱེད་ལས། ཚེ་དུ་ལ་རྫོགས་པ། ས་མཚུངས་པའི་རྣམ་གཞག ཇི་ལྟར་སྒོམ་པའི་ཚུལ། དེ་ལྟར་བསྒོམས་པའི་ཕན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་མདོ་ལས། འདི་ཡོད་པས་འདི་འབྱུང་། འདི་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་འདི་སྐྱེས་པ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་མ་རིག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་ཅེས་སོགས་བཀའ་སྩལ་པའི་དོན་ནི། ཀུན་བཏུས་ལས། མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན༑ གཡོ་བ་མེད་པའི་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བ་དང་། མི་རྟག་པའི་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བ་དང་། ནུས་པའི་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་དེ་གསུམ་གྱིས་མདོ་ཚིག་གསུམ་བཀྲལ་ཏེ། དེ་ཡང་དང་པོ་ནི་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱེ་བ་ན་སུས་ཀྱང་བློ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་མ་བྱས་པར་སྦྱིར་རྒྱུ་རྐྱེན་ཡོད་ན་འབྲས་བུ་དེ་འབྱུང་བ་དང་། གཉིས་པ་ནི་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་རྐྱེན་རྟག་པ་ལས་མི་སྐྱེའི་མི་རྟག་པ་ལས་སྐྱེ་བའོ། །གསུམ་པ་ནི་རྐྱེན་ལས་སྐྱེ་ཞིང་མི་རྟག་ཀྱང་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ལས་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་མི་འབྱུང་གི་རང་རང་

གི་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་དང་ལྡན་པའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བའོ། །འདིས་ནི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་མ་གཏོགས་གཉིས་ཀའི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་བརྟམས་ནས་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་དུ་བསྟན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དབྱེ་བ་དང་། བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། མ་རིག་པ་ནས་རྒ་ཤིའི་བར་བཅུ་གཉིས་ཏེ། དེ་ཡང་ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ལས་བརྩམས་པའོ། །འདི་དག་གི་རང་བཞིན་ཀྱང་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན༏ དེ་ལ་སྤྱིར་མ་རིག་པ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་མིན་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་གཉིས་པ་ནི་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ལ་ཡང་མངོན་གྱུར་དུ་ལྡན་པས་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྩ་བར་མི་འཐད་པས་དང་པོ་ཡིན་ལ༏ འདི་ལ་ཡང་ལས་རྒྱུ་འབྲས་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་རྨོངས་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་ཡང་འདུ་བྱེད་གསུམ་ཀུན་ནས་སློང་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པའོ། །འདི་འདུ་བྱེད་ཀུན་ནས་སློང་བའི་རྒྱུར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་བ་ནི། རྟེན་འབྲེལ་ཙམ་གྱི་ཕུང་པོ་འདིའི་རང་བཞིན་མ་ཤེས་པས་རྨོངས་པ་ན་བདག་ཏུ་འཛིན་ལ་དེ་ལས་ཀྱང་བདག་ལ་ཆགས་པར་འགྱུར་བས། གང་གི་ཚེ་བདག་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པ་དེའི་ཚེ་བདག་བདེ་བར་འདོད་ཅིང་སྡུག་བསྔལ་བར་མི་འདོད་དོ། །དེ་ལ་ཡང་བདག་ཚེ་འདི་ཙམ་ལ་བདེ་བར་འདོད་པས་ནི། མི་དགེ་བ་ལ་འཇུག་པས་ངན་འགྲོའི་རྒྱུ་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་དང་། ཚེ་ཕྱི་མ་ལ་བདེ་བར་འདོད་པས་ནི། དགེ་བ་བཅུ་ལ་འཇུག་པས་ལྷ་མིའི་རྒྱུ་བསོད་ནམས་དང་། བདེ་སྡུག་གི་འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བ་གཙོ་བོར་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་"སྲིད་པས་ནི[༡]། བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པ་ལ་འཇུག་པས་ཁམས་གོང་མའི་རྒྱུ་མི་གཡོ་བའི་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་ན་ལས་གསུམ་འདུ་བྱེད་པའི་རྩ་བ་ནི་མ་རིག་པའོ། །དེ་ལྟར་མ་རིག་པ་གང་གིས་ལས་གང་སློང་བ་ནི། ཀུན་བཏུས་ལས། རྨོངས་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལ་རྨོངས་པ་དང་། དེ་ཁོ་ནའི་དོན་ལ་རྨོངས་པའོ། །འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལ་རྨོངས་པ་ནི་མི་དགེ་བའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ཁོ་ནའི་དོན་ལ་རྨོངས་པའི་ནི་བསོད་ནམས་དང་མི་གཡོ་བའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་སོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡང་དུས་ཀྱི་ཀུན་སློང་ལ་དགོངས་ཀྱི་རྒྱུའི་ཀུན་སློང་

༡) ཞ། ༡༨༣་བ་༡་ སྲིད་པར་ནི།

ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྨོངས་པ་གཅིག་པུ་སྟེ་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ཡང་དེ་ཁོ་ནའོ། །འདི་ཡང་སྲིད་འཛིན་བྱེད་ཡིན་ཞིང་བདེན་པ་མཐོང་བ་ལ་འཛིན་བྱེད་མེད་པར་རྟེན་འབྲེལ་མདོ་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པས་མཐོང་སྤང་གི་མ་རིག་པར་དོན་གསང་བཞེད་དོ༎ །འོན་ཀྱང་འཐད་པར་ནི་མི་སྣང་སྟེ། མཐོང་སྤང་ནི་གྲུབ་མཐས་བློ་བསྒྱུར་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཀུན་བརྟགས་ལ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་བཤད་ལ། བྱ་དང་རི་དྭགས་སོགས་གྲུབ་མཐས་བློ་ཡེ་མ་བསླད་པས་ཀྱང་མ་རིག་པས་བསླད་པའི་ལས་གསོག་པ་དང་། མ་རིག་པ་འདི་ནི་སྲིད་པའི་ཉེས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་ཀྱིས་ཉོན་ཡིད་འཁོར་གྱི་མ་རིག་པ་ཉིད་ལ་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྒོམ་སྤང་དུ་རིགས་སོ། །འོ་ན་འཕགས་པ་ལ་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་མ་རིག་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ཞེ་ན། འཛིན་བྱེད་ཀྱི་མ་རིག་པ་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་འཁོར་ཡིན་པར་འདོད་ཀྱི་དེ་ལ་སྤྲ་མས་ཁྱབ་པར་མ་སྨྲས་ན་ཅིའི་ཕྱིར་ལྷན་ཀར་འགྱུར། གལ་ཏེ་སྒོམ་སྤང་ཡིན་ན་འཕགས་པ་ལ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། སྒོམ་སྤང་ཡིན་ཀྱང་འཕགས་པ་ལ་མེད་པར་ནི་དུ་མ་ཞིག་བཤད་དེ། དཔེར་ན་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་ཞེ་སྡང་དྲག་པོ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། མ་རིག་པས་བསླང་བའི་ལས་ཏེ་འདི་ལ་གསུམ་མོ། །གསུམ་པ་ནི། ལས་དེས་བསླང་བའི་སེམས་རྒྱུད་དེ་འདི་ལ་ཡང་ལས་བསགས་དུས་ཀྱི་དེ་རྒྱུ་དུས་དང་སྐྱེ་གནས་སུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་དེ་འབྲས་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་སོ། །དེ་ཡང་ཀུན་གཞི་བཞེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ཀྱིས་དེ་ཡིན་ལ་དེ་ལས་གཞན་པ་རྣམས་ལྟར་ན་ཡིད་ཤེས་སོ། །བཞི་པ་ནི། ཚོར་སོགས་བཞིའི་མིང་དང་ནུར་ནུར་པོ་སོགས་ཀྱི་གཟུགས་སོ། །ལྔ་པ་ནི། མིང་གཟུགས་འཕེལ་བས་མིག་ནས་ཡིད་ཀྱི་བར་རྫོགས་པ་སྟེ་མིང་གཟུགས་ཀྱི་ཚེ་དབང་པོ་དང་པོ་བཞི་མེད་དོ། །དྲུག་པ་ནི། ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་འདུས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་སོགས་གསུམ་གཅོད་པ་སྟེ་རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་དྲུག་གོ །བདུན་པ་ནི། རེག་པས་ཡུལ་གསུམ་བཅད་པ་ལས་སིམ་གདུང་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པའི་མྱོང་བ་སྟེ་སྔར་ལྟར་དྲུག་གོ །བརྒྱད་པ་ནི། ཚོར་བ་གསུམ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ན་དེའི་རྐྱེན་ཅན་གྱི་སྲེད་པ་སྟེ་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་གཟིར་བ་ན་བདེ་བ་ལ་འདུན་པ་འདོད་སྲིད། བསམ་

གཏན་དང་པོ་གསུམ་ན་བདེ་བ་དང་བཞི་པ་ན་བཏང་སྙོམས་ལ་འདུན་པ་གཟུགས་སྲེད། གཟུགས་མེད་བཞི་ན་བཏང་སྙོམས་ལ་འདུན་པ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྲེད་པ་གསུམ་མོ། །དགུ་པ་ནི། སྲེད་པ་དེ་ཉིད་ཤས་ཆེར་འཕེལ་བའོ། །དེ་ཡང་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་བཞི་སྟེ། དེ་ལ་འདོད་པ་ཉེ་བར་ལེན་པ་ནི་འདོད་ཡོན་ལྔ་དང་། ལྟ་བ་ཉེ་བར་ལེན་པ་ནི་ལྟ་ངན་རེ་གཉིས་དང་། ཚུལ་ཞུགས་ཉེ་བར་ལེན་པ་ནི་འཆལ་ཁྲིམས་སྤྱོང་བ་དང་ཁྲི་དང་བ་ལང་སོགས་ཀྱི་བརྟུལ་ཞུགས་དང་། བདག་སྨྲ་ཡོད་པས་བདག་སྨྲ་སྟེ་ལུས་སེམ་འདྲེས་བདག་གོ་ཞེས་སྨྲ་བས་བདག་སྨྲ་སྟེ་བདག་ལྟ་དང་། ངོ་སྟོམ་པའི་ང་རྒྱལ་ལ་འདུན་ཞིང་ཆགས་པའོ། །བཅུ་པ་ནི། ལེན་པའི་མཐུས་ཡང་སྲིད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་འགྲུབ་ནུས་སུ་རྫས་པར་བྱས་པའི་ལས་སོ། །འདི་ལ་འགྲོ་བ་ལྔ་དང་བར་དོ་ལས་ཀྱི་སྲིད་པ་བཤད་ཀྱང་དང་པོ་དྲུག་ཞར་བྱུང་ཙམ་མོ། །བཅུ་གཅིག་པ་ནི། ལས་དེའི་མཐུས་སྐྱེ་གནས་སུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་བའི་ཕུང་པོ་ལྔ་སྟེ་སྐྱེ་གནས་བཞིར་དབྱེའོ། །བཅུ་གཉིས་པ་ནི། སྐྱེས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་ན་ཚོད་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་དང་རིམ་མཐུན་འདོར་བ་སྟེ་ལུས་འགྱུར་བ་སོགས་དང་དུས་དུས་མིན་དུ་འཆི་བར་དབྱེའོ། །ཀ་ཤི་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བཞག་པ་ནི། ཀ་བ་མེད་པར་ཡང་འཆི་བ་འབྱུང་བས་ཡན་ལག་རིམ་ཅན་དུ་མ་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ལ། སྦྱ་ངན་དང་སྨྲེ་སྔགས་འདོན་པ་སྡུག་བསྔལ་བ་ཡིད་མི་བདེ་འཁྲུག་པ་རྣམས་ཀྱང་གོ་རིམ་མ་ངེས་ཤིང་འགའ་ཞིག་ཡིད་བདེ་བཞིན་དུ་ཡང་འཆི་བས་ཡན་ལག་ཏུ་མ་བཞག་ཅིང་ཞར་བྱུང་དུ་གསུངས་པ་ནི། གཞན་ལ་ཉེས་དམིགས་བསྟན་ནས་སྐྱོ་བ་སྐྱེད་པའི་ཆེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཡན་ལག་མདོར་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི༔ འཕེན་བྱེད་དང་། འཕངས་པ་དང་། མངོན་པར་འགྲུབ་བྱེད་དང་། མངོན་པར་གྲུབ་པའི་ཡན་ལག་སྟེ་བཞིའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། ཡན་ལག་དང་པོ་གསུམ་སྟེ་གང་གིས་ན་མ་རིག་པའི་རྐྱེན་ཅན་གྱི་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་སོ། །ཇི་ལྟར་ན། རྣམ་ཤེས་ལ་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་བསྔོས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །གཉིས་པ་ནི༔ གང་འཕངས་ན། མིང་གཟུགས་ནས་ཚོར་བའི་བར་བཞིའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཡན་ལག་གསུམ་སྟེ། གང་གིས་ན་སྲེད་པའི་རྐྱེན་ཅན་གྱི་ལེན་པས་སོ། །ཇི་ལྟར་ན་རྣམ་ཤེས་ལ་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཡོད་

པ་རྣམས་སྲིད་པར་བྱས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །གང་མངོན་པར་འགྲུབ་ན། སྐྱེ་བ་དང་རྒ་ཤི་སྟེ། རྟེན་འབྲེལ་མདོ་འགྲེལ་ལས། གང་གིས་འཕེན་དང་ཇི་ལྟར་གང་། །དེ་སྒྲུབ་བྱེད་དང་དེ་ལ་ཡང་། །ཉེས་པ་གང་ཡིན་དེ་དག་རྣམས། །ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན། །གཉིས་ཀྱི་ཡན་ལག་གཅིག་གིས་དང་། །རྣམ་པ་བཞིས་དང་གཉིས་ཀྱིས་དང་། །གཅིག་གིས་གཅིག་གིས་གཅིག་གིས་ནི། །དོན་བདུན་དག་ཏུ་རབ་ཏུ་བསྟན། །བདེན་པ་ཇི་བཞིན་མི་ཤེས་ཕྱིར། །ལས་ཀྱིས་སེམས་ལ་བསྒོས་ཕྱིར་དང་། །ཡན་ལག་བཞི་ནི་རིམ་གྱིས་འཕེན། །དེ་ཡི་ས་བོན་ཡོངས་རྫས་ཕྱིར། །འཕངས་པ་བཞིན་དུ་སྐྱེས་པ་ཡིས། །ཚོར་བས་སྐྱེད་པས་སྲེད་པ་ལས། །ལེན་པ་བྱུང་བས་དེ་ཡིས་ལས། །བསྒོས་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན། །གྲུབ་པ་སྐྱེ་ཡིན་དེ་ལ་ཡང་། །རྒ་སོགས་ཉེས་དམིགས་གང་གི་ཕྱིར། །བདེན་པ་མཐོང་ལ་འཕེན་པ་མེད། །སྲིད་དང་བྲལ་ན་འབྱུང་བ་མེད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ་འོན་ཀྱང་འདི་ལས་རྒ་ཤི་གྲུབ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་མ་མཛད་པར་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་བཞག་ལ། ཀུན་བཏུས་སུ་སྔར་ལྟར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་རྒྱུ་འབྲས་སྐོར་གཉིས་སུ་འཆད་པ་འདི་སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་གཅིག་ལའམ་གཉིས་ལ་འཇོག །དང་པོ་ལྟར་ན། འདི་གཉིས་ཀ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་པས་གཅིག་ལ་ཇི་ལྟར་རིགས། གཉིས་པ་ལྟར་ན། བཅུ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་རྣམས་ལས་ཉོན་དང་འབྲས་བུ་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་དུ་བསྡུས་ནས་གང་ཟག་གཅིག་འཁོར་བར་སྐྱེ་ཚུལ་དང་། སྐྱེས་ནས་མཐར་འཆི་བ་ལ་ཐུག་པའི་རྣམ་གཞག་བྱས་པ་དང་ཇི་ལྟར་མི་འགལ་ཞེ་ན། རྟོག་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བ་ནི་བདེན་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་དེ་རྣམས་བདག་གི་ལམ་གྱིས་སེལ་བ་ནི་ཚུལ་འདི་ལྟར་ཤེས་དགོས་སོ། །ཇི་ལྟར་བཤད་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་གཉིས་པ་ནི་ཁས་མི་ལེན་པས་དང་པོ་ལྟར་རོ། །དེ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་མ་བརྗོད་དམ་ཞེ་ན། བརྗོད་མོད་ཀྱི་ཉེས་པ་ནི་མེད་དེ། འཕངས་པའི་དོན་སྲིད་ལེན་གྱི་གསོས་འདེབས་ཡོད་ན་མ་རིག་པས་ཀུན་ནས་བསླང་བའི་ལས་ཀྱིས་མིང་གཟུགས་སོགས་འགྲུབ་རུང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། གང་གི་ཚེ་སྲེད་ལེན་གྱིས་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་གསོས་པས་སྔར་གྱི་ལས་དེ་ཉིད་ནུས་པ་རྫས་ཏེ་སྲིད་པར་སོང་བ་

དེའི་ཚེ་ཡང་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པས་མངོན་པར་འགྲུབ་བྱེད་དང་། གང་གི་ཚེ་ཕྱི་མ་ལ་འབྲས་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་སྐྱེས་པ་ནི་སྐྱེ་བ་དང་། མིང་གཟུགས་ནས་ཚོར་བའི་བར་དུ་འགྱུར་བ་ནི་རྒ་ཤི་ཡིན་ཏེ་དེའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་སྔར་འཕངས་པ་དེ་ཉིད་གྲུབ་པའི་སྐབས་སོ། །དཔེར་ན་དཔྱིད་ཀྱི་དུས་སུ་ས་བོན་བཏབ་པ་ན་མཐུན་རྐྱེན་ཚོགས་ཤིང་འགལ་རྐྱེན་གྱིས་གེགས་མ་བྱས་ན་སྨྱུ་གུ་འགྲུབ་རུང་དུ་བྱས་པ་དེ་ཉིད་ཚ་ལུད་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པས་ཧས་པར་བྱས་པ་ན་སྨྱུ་གུ་དེ་ཉིད་ཇི་ལྟར་འཕངས་པ་ལྟར་འགྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་འཕངས་པ་དེ་ཉིད་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱིས་སྒྲུབ་དགོས་པ་དང་གྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་ཡང་འཕངས་པ་དེ་ཉིད་གྲུབ་པ་ལ་འཆད་མ་ཤེས་པས་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་ཊཱི་ཀ་བྱེད་དུ་མས་ཀྱང་ནོར་བ་བྱས་སྣང་ངོ་། །སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱི་བཞེད་པ་དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་བཟུང་ན་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་མ་རིག་པ་དང་རྣམ་ཤེས་དང་དེའི་འབྲས་བུ་ལ་མིང་གཟུགས་སོགས་དང་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་སྲེད་ལེན་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་ལ་སྐྱེ་རྒ་མེད་དགོས་ལ། དེ་འདོད་ན་ནི། རྒྱུ་འབྲས་དེ་དག་མེད་པའི་སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་འཇོག་པ་ཁྱོད་ནི་འཁོར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་འཇུག་རིམ་ལ་མཁས་པ་ཞིག་གོ །གལ་ཏེ་སྲེད་ལེན་སྲིད་གསུམ་མིང་གཟུགས་ཀྱི་སྔོན་ལ་འོང་ན་ཚོར་བའི་རྐྱེན་གྱིས་སྲེད་པ་སོགས་འཇུག་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། ཡང་སྲིད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་འདྲེན་པ་ལ་སྲེད་ལེན་སྲིད་གསུམ་མེད་པའི་འཕེན་བྱེད་གསུམ་ཙམ་གྱིས་མི་ཚོག་པས་དེ་གསུམ་རྒྱུའི་སྐབས་སུ་ཡང་ལྡང་དགོས་ལ། འབྲས་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་མིང་གཟུགས་སོགས་གྲུབ་པའི་སྐབས་དེ་ཉིད་ན་སྐྱེ་བ་དང་རྒ་ཤི་ཡང་ཡོད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་སྔར་ཡང་མངོན་པར་འགྲུབ་བྱེད་མེད་ན་འཕངས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཚོག་པས་སྲེད་ལེན་སྲིད་གསུམ་དགོས་ཤིང་དེ་ཙམ་གྱིས་སྐྱེ་བ་འདྲེན་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་ལ་དྲུག་ཏུ་གྲངས་ངེས་སོ༑ ༑འབྲས་བུ་ལ་ཡང་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་ཏེ་མིང་གཟུགས་གྲུབ་པ་དང་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་དོད་པ་ན། ཡོངས་སྤྱོད་པ་པོའི་སེམས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དང་རེག་པ་ཚོར་བ་གྲུབ་པ་ན་ཡུལ་དང་རྣམ་སྨིན་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་གཉིས་རྫོགས་པས་བཞིའམ་ལྔར་ངེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན

མདོ་ལས་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སྔ་མ་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་འཇུག་པར་བསྟན་པ་ནི། སྤྱི་ཙམ་ནས་འཁོར་བར་འཇུག་པ་ན་སྔོན་གྱི་མ་རིག་པས་ལས་བསགས་པ་ལས་མིང་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ལུས་གྲུབ་ཅིང་། དེ་ལས་ཡང་སྲེད་སོགས་ཀྱི་ལས་ཉོན་སྐྱེས་ནས་ཡང་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་སོགས་སུ་འགྱུར་བར་བསྟན་གྱི། སེམས་ཅན་བྱེ་བྲག་པ་གཅིག་གི་མ་རིག་པ་ནས་རྒ་ཤིའི་བར་གྱི་སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་ལ་མི་བཞེད་པས། སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་བྱེ་བྲག་པའི་སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་སྟོན་པ་ན། སྲེད་སོགས་མིང་གཟུགས་ཀྱི་གོང་དུ་དྲངས་ནས་མདོའི་དགོངས་པ་ལེན་པས་ཇི་ཞིག་འགལ། མདོའི་དགོངས་པ་སློབ་དཔོན་གྱིས་བླངས་པ་འདི་ལྟ་བུའི་གནད་མ་ཤེས་པར་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་དང་གངས་ཅན་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་བྱས་པས་མདོ་དང་དེའི་དགོངས་པ་སློབ་དཔོན་གྱིས་བཀྲལ་བ་གསལ་བར་མ་ནུས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དབུ་མ་རྟེན་འབྲེལ་སྙིང་པོ་ལས། དང་པོ་བརྒྱད་པ་དགུ་ཉོན་མོངས། །གཉིས་པ་བཅུ་པ་ལས་ཡིན་ཏེ། །ལྷག་མ་བདུན་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་གསུམ་ཉོན་མོངས་པ་དང་གཉིས་ལས་དང་བདུན་སྐྱེ་བའི་ཀུན་ཉོན་ནོ། །ཀུན་བཏུས་ལས། རྣམ་ཤེས་ལས་ཀྱི་ཀུན་ཉོན་དུ་གསུངས་པ་ནི་རྒྱུ་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་བཟུང་བ་ཙམ་ལ་དགོངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཀུན་བཏུས་ལས་ཡན་ལག་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱི་མ་ལ་ཅི་རིགས་པར་རྐྱེན་བཞི་བྱེད་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་རིག་པས་རིག་པ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་ངེས་པ་ནི་མིན་ཏེ། དེས་གཟུགས་ཅན་སྐྱེད་ན་བདག་རྐྱེན་གཅིག་པུ་དང་གཟུགས་ཅན་གྱིས་རིག་པ་ལ་ནི་དེ་དང་དམིགས་རྐྱེན་གཉིས་དང་། གཟུགས་ཅན་ལ་ནི་རྒྱུ་དང་བདག་རྐྱེན་གཉིས་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་མ་རིག་པས་འདུ་བྱེད་སེམས་པའི་རྐྱེན་བྱེད་ཚུལ་ལ་མཚོན་ན་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ལས་འདུ་བྱེད་སྐྱེ་བ་དང་། དེའི་འཕེན་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་དེ་རྒྱུན་ཆགས་པར་འཇུག་པ་དང་། རྨོངས་དུས་ན་མཚོག་མ་ཡིན་པ་ལ་དེར་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་དམིགས་པ་འཇུག་པ་དང་། དེའི་དབང་གིས་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་བྱུང་བ་རྣམས་དམིགས་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བྱེད་པས། རིམ་པ་ལྟར་རྒྱུའི་ནས་བདག་རྐྱེན་གྱི་

བར་བྱེད་དེ་གཞན་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་སྦྱར་རོ། །ཐེག་བསྡུས་ལས་བདག་རྐྱེན་གཅིག་པུ་བྱེད་པར་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། དེ་ནི་ངེས་པ་ལ་དགོངས་ལ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་ནི་སྲིད་པ་ལ་དགོངས་པས་སོ། །ས་ལས་རྒྱུ་རྐྱེན་མ་གཏོགས་པ་གསུམ་བྱེད་པར་གསུངས་པ་དང་ཡང་མི་འགལ་ཏེ། དེ་ནི་དོན་དམ་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཀུན་གཞི་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ལ། ཀུན་བཏུས་སུ་ཐ་སྙད་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་དབང་དུ་མཛད་པས་སོ། །

བཞི་པ་ལ་འདྲ་བ་དང་མི་འདྲ་བའི་བྱེད་ལས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྔ་མ་སྔ་མས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་སྐྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། དབུས་མཐའ་ལས། སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་དང་འདེབས་པའི་ཕྱིར། །འཁྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་ཀུན་འཛིན་ཕྱིར། །རྫོགས་བྱེད་ཕྱིར་དང་གསུམ་གཅོད་ཕྱིར། །ཉེ་བར་སྤྱོད་ཕྱིར་སྡུད་པའི་ཕྱིར། །སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་དང་མངོན་དུའི་ཕྱིར། །དུཿཁ་ཕྱིར་ནི་འགྲོ་ཉོན་མོངས། །ཞེས་གསུངས་པས་དེ་དང་དེའི་ཕྱིར་འགྲོ་བ་རྣམས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་ཅེས་ཀུན་ལ་སྦྱར་ཞིང་ཐ་མ་གཉིས་སྐྱོ་བའི་རྒྱུར་བསྡུས་ནས་གཞན་རྣམས་རེ་རེ་ཞིང་སྦྱར་རོ། །ལྔ་པ་ནི། སྤྱིར་སྐྱེ་གནས་བཞི་ལས་རྫུས་སྐྱེས་ནི། དབང་པོ་དང་ཡན་ལག་ཉིང་ལག་རྣམས་སྐྱེ་ན་ཡང་ཅིག་ཅར་འགྲུབ་ཅིང་འཆི་བ་ན་ཡང་དབང་པོ་རྣམས་ཅིག་ཅར་འགག་ལ། གཞན་གསུམ་ནི་གཉིས་ཀ་ཡང་རིམ་གྱིས་སོ། །དེས་ན་མིང་གཟུགས་སོགས་རིམ་གྱིས་འགྲུབ་པ་རྫུས་སྐྱེས་ལ་དོར་རོ། །འདོད་གཟུགས་ན་ནི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཚང་བ་ཡོད་དེ། གཟུགས་ན་འདུ་བྱེད་རྙིངས་པ་དང་དེངས་པའི་རྒ་བ་ཡོད་ཅིང་གཞན་ཡང་ཡོད་པས་སོ། །གཟུགས་མེད་ན་ཡན་ལག་བཞི་པའི་ཕྱེད་དང་ལྔ་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ལྔ་མེད་ལ་གཞན་ཡོད་དུ་རུང་ངོ་། །དེ་ལ་སྦྱར་ན་ཚེ་གཉིས་ལ་བཅུ་གཉིས་རྫོགས་སྲིད་དེ། དཔེར་ན་འདོད་པའི་མི་ཞིག་འདོད་ལྟར་སྐྱེ་བའི་ལས་མ་རིག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་ལ་བསགས་ནས་འཆི་ག་ཚུན་ལ་སྲེད་ལེན་གྱིས་གསོས་པས་སྲིད་པ་ལས་ཤུས་ལྷན་དུ་བྱས་ན་ཚེ་དེ་ལ་དྲུག་དང་། ཕྱི་མར་འབྲས་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་བཅས་པའི་ཡན་ལག་བདུན་འགྲུབ་པས་སོ། །བར་དོའི་ཚེ་ཟུར་དུ་མ་བརྩིས་སོ༑ ༑བུལ་ཡང་ཚེ་གསུམ་ལས་རིང་བ་མི་སྲིད་དེ། འཕེན་བྱེད་གསུམ་ཚེ་གཅིག་དང་། འགྲུབ་བྱེད་

གསུམ་ཡང་ཚེ་གཅིག་ལ་ཆད་པར་འོང་ཞིང་དེ་དང་སྐྱེ་ཐ་གཉིས་བར་མ་ཆད་དུ་འོང་ལ་འཕེན་བྱེད་དང་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་བར་དུ་ཚེ་དུ་མས་ཆོད་པ་སྲིད་པས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་བྱུལ་བའི་ཚེ་མ་ངེས་ཤེ་ན། འཕེན་འགྲུབ་ཀྱི་བར་དུ་ཚེ་དུ་མས་ཆོད་ཀྱང་རྟེན་འབྲེལ་གཞན་གྱི་ཚེ་ཡིན་ལ། འཕེན་བྱེད་དེའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཚེ་མིན་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཀུན་བཏུས་ལས་འཕེན་འགྲུབ་ཀྱི་རྒྱུ་གཉིས་ལ་རིང་བ་དང་ཉེ་བའི་རྒྱུར་གསུངས་པས། འཕེན་བྱེད་དང་འཕངས་པ་འགྲུབ་པའི་བར་དུ་སྐྱེ་བ་དུ་མས་ཆོད་པ་འོང་ལ་འགྲུབ་བྱེད་དང་བར་དུ་མ་ཆོད་པར་འཐད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་བྱུལ་བའི་གྲངས་མ་ངེས་ཏེ། ལས་འགའ་ཞིག་བསྐལ་པ་དུ་མ་ཞིག་ན་སྨིན་པར་གསུངས་པས་སོ། །ཞེས་ཟེར་བས་ནི་ལེགས་པར་མ་བརྟགས་སོ།། །དྲུག་པ་ནི། རྒྱུ་འབྲས་ཡན་ལག་འདི་དག་ས་གཅིག་པའམ་ཐ་དད་པ་གང་ཞེ་ན། གཉིས་ཀ་མ་ངེས་སོ། །འདི་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། ས་ནི་གསུམ་སྟེ་འཆི་ས་སྐྱེ་ས་དེ་ལས་གཞན་པའི་སའོ། །དེ་ལ་ས་འོག་མའི་རྟེན་ལ་ནི་ས་དེ་དང་གོང་སར་སྐྱེ་བའི་ལས་གསོག་པ་ཡོད་ལ་གོང་སའི་རྟེན་ལ་འོག་མར་སྐྱེ་བའི་ལས་གསོག་པ་མེད་དོ། །རང་སའི་རྟེན་ལ་ས་དེར་སྐྱེ་བའི་ལས་གསོག་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །ཡན་ལག་དང་པོ་དང་རྒྱུ་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ནི་ལས་གང་དུ་བསགས་པའི་ས་དེར་གཏོགས་ཏེ། མ་རིག་པ་ནི་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་འཁོར་དང་རྣམ་ཤེས་ཀུན་གཞི་ཡིན་ལ་རྟེན་དེའི་རྣམ་ཤེས་དེ་གཉིས་ཀྱང་ས་དེ་པ་ཡིན་པས་སོ། །གལ་ཏེ་འདོད་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་གྱི་བྱིས་པ་ཁམས་གོང་དུ་སྐྱེ་བའི་ལས་གསོག་པ་ན་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་མེད་པས་དེའི་མ་རིག་པ་འདོད་པར་མི་གཏོགས་ཤེ་ན། འདི་ལ་མཛོད་པ་རྣམས་དེའི་རྒྱུད་ལ་གོང་མའི་ཉོན་མོངས་ཡོད་པས་ས་གོང་མའི་ཉོན་མོངས་གང་ཡོད་དེས་ཀུན་ནས་བསླང་བའི་ལས་གསོག་པར་འདོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་ཉོན་ཡིད་ཁས་ལེན་ལ་དེ་བྱིས་ལམ་གྱིས་གཞོམ་མི་ནུས་ཤིང་འདོད་པར་གཏོགས་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་ས་གཞན་གྱི་མ་རིག་པས་ས་གཞན་གྱི་ལས་ཀུན་ནས་སློང་ན་གོང་སའི་རྟེན་ལའང་འོག་སར་སྐྱེ་བའི་ལས་ཅི་སྟེ་མི་གསོག་ཅེ་ན་རྟེན་དེ་ལས་འོག་མར་སྐྱེ་བའི་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་མེད་པ་དང་ས་ཐ་དད་ཀྱིས་བཅད་པའི་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པས་འོག་སའི་དམན་ལས་གསོག་པ་ལ་མི་གུས་པས་སོ། །འདུ་བྱེད་ནི་སྐྱེ་སར་

གཏོགས་ཏེ་ས་གཞན་གྱི་ལས་ཀྱིས་ས་གཞན་གྱི་ཕུང་པོ་འཕེན་མི་ནུས་པས་སོ། །འབྲས་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་བཅས་པ་བདུན་ཡང་སྐྱེ་ས་ཁོ་ནར་གཏོགས་སོ། །སྲིད་ལེན་ལ་དོན་གསང་ལས་སྐྱེ་བའི་ས་པ་གང་ཡིན་པ་མངོན་པར་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཡང་ངེས་པར་དེའི་ས་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། འོག་ས་ནས་གོང་སར་སྐྱེ་བ་ལ་ས་གོང་མའི་ཉོན་མོངས་མངོན་དུ་རྒྱུ་ཡོད་པས་རིགས་སུ་ཆུག་ཀྱང་གོང་སའི་སྐྱེ་སྲིད་ཀྱི་རྟེན་ལ་འོག་སའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་ཡོད་པ་ཆོས་མངོན་པ་བ་སྤྱི་ལུགས་དང་མི་མཐུན་ཞིང་རིགས་པས་མི་ཐོབ་པ་ས་གོང་མ་ནས་འོག་མར་སྐྱེ་བ་ལ་མི་འགྲིག་གོ །འོན་ཀྱང་སྲིད་པ་ནི་ཁམས་གོང་མ་ནས་འདོད་པའི་བདེ་འགྲོ་ངན་འགྲོ་གཉིས་ཀར་སྐྱེ་ཡང་སྐྱེ་སར་གཏོགས་སོ། །ངན་འགྲོར་སྐྱེ་བ་ལ་ནི་དེའི་ཚེ་མི་དགེ་བའི་བག་ལ་ཉལ་ཙམ་མོ། །གལ་ཏེ་བདེན་པ་མཐོང་བ་ལ་འཕེན་པ་མེད་ན་ཕྱིར་མི་འོང་སྤྲུལ་མ་སྒོམ་པ་དེས་གནས་གཙང་མར་སྐྱེ་བ་མི་རིགས་ཏེ། དེར་སྐྱེ་བ་ལ་བསམ་གཏན་ཟག་མེད་ཀྱང་སྐྱེ་དགོས་ལ་སོ་སྐྱེའི་དུས་སུ་ཟག་མེད་མ་ཐོབ་ཅིང་འཕགས་པའི་ཚེ་ལས་མ་བསགས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ལ་འབྲས་བུ་ཆེར་སྐྱེ་བའི་ལས་ཐོག་མེད་ནས་ཡོད་ལ་དེ་སྤེལ་མས་གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་བསྒྱུར་བས་ཉེས་པ་མེད་ཅེས་དོན་གསང་ལས་འཆད་པ་ལྟར་ཁས་བླང་ངོ་། །འཕགས་པ་ཆགས་བཅས་གཉིས་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་ལ་ཡང་ལས་བསགས་པ་ནི་སོ་སྐྱེའི་དུས་སུ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །མཛོད་པ་ལྟར་ན་ས་དེ་དང་དེར་སྐྱེ་བའི་ཉོན་མོངས་མ་སྤངས་ན་འཕགས་པས་ཀྱང་དེས་ཀུན་ནས་བསླང་བའི་ལས་འཕེན་པར་འདོད་པ་འདྲའོ། །ས་མཚུངས་ཚུལ་འདི་ནི་རྒྱ་འགྲེལ་དག་ལས་ཞིབ་པར་མི་སྣང་ཞིང་སྤྱིའི་ཁོག་ན་གནས་པས་དེའི་ཕྱིར་བློས་ལེགས་པར་བརྟགས་ཏེ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་མཐའ་ཆོད་པར་བགོད་པའོ། །བདུན་པ་ནི། ལུགས་འབྱུང་ལུགས་ལྡོག་སྒོམ་པ་སྟེ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །བརྒྱད་པ་ནི། འཁོར་བར་འཇུག་ལྡོག་ལ་མཁས་ཤིང་དེ་ལ་འདོར་ལེན་བྱས་པས་ལེན་པ་མེད་པར་སྲ་ངན་ལས་འདའ་བའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ནི་སྐྱེ་འགག་གི་"རྗེས་སུ་གྲུབ་པའི་[1])བདག་ཉིད་དུ་དངོས་པོར་སྨྲ་བ

[1]) ཅ། ༢༠༡་ན་༡་ རྗས་སུ་གྲུབ་པའི།

རྣམས་འདོད་ལ། འདིའི་ངང་ཚུལ་སྦྱོར་བའི་མཐའ་བརྒྱད་ཀྱིས་དབེན་པར་འཕགས་མཆོག་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་ལས་ འོངས་པ་ནི་འདིར་མ་བཀོད་དེ། མིང་ཙམ་ལས་ཀྱང་སྐྲག་པ་སྐྱེ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་བུ་གཞན་ཡང་འདིར་རེ་ཞིག་མ་སྨྲས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། རྟེན་སྒོམ་ལམ། སྤང་བྱ་རྣམ་རྟོག བརྟེན་པ་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་མཐོང་ལམ་རྩེ་མོ་བརྗོད་ཟིན་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་རྟེན་སྒོམ་པའི་ལམ་གསུངས་ཏེ། དགོས་པ་ནི། སྒོམ་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤོང་བ་དང་སོགས་པས་ཡོན་ཏན་སྐྱེད་པ་ནི་དེ་དག་གི་རྟེན་སྒོམ་ལམ་གྲུབ་པ་སྔེ་རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་སྔེ་བཏང་བ་ཡིན་ན་གོ་སླ་བས་སོ༑ ༑མདོ་འབྲེལ་ནི། ཕྱར་ཡུམ་ལ་གནས་ནས་བསམ་གཏན་གྱི་བར་ཕྱིན་འཛིན་པར་གསུངས་པའི་སྐབས་སུ་སེང་གེ་རྣམ་བསྒྲིངས་བཤད་པས་དེ་ལ་འཁྲོས་ནས་གསུངས་ཏེ། འདིའི་མདོ་ཡང་ཡུམ་ལ་གནས་ནས་བསམ་གཏན་འཛིན་པའི་ཚུལ་གཉིས་པ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཐོད་རྒལ་དངོས་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མདོ་ལས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཚུལ། མཐའ་བཅད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་ཆེན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེང་གེ་རྣམ་པར་བསྒྲིངས་པ་དེ་གང་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་ཆེན་འདོད་པས་དབེན་སྡིག་ཏོ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་ཀྱིས་དབེན་པ་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པ་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཅན་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཉེ་བར་བསྒྲུབས་ཏེ་གནས་སོ། །བསམ་གཏན་དང་པོ་ལས་ལངས་ནས་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་གོ །དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ནས་འགོག་པའི་བར་དང་ལུགས་མི་མཐུན་ལ་ཡང་གསུངས་སོ༑ ༑དེ་ནས་དེ་སེང་གེ་རྣམ་པར་བསྒྲིངས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་འདི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བྱས་ནས་ཐོད་རྒལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་གོ །རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོད་རྒལ་དེ་གང་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་འདི་ལ་ཞེས་སྔར་ལྟར་སྦྱར་ནས་འགོག་པའི་བར་དང་། དེ་ལས་ལངས་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་བརྩམས་ཏེ་སྲིད་རྩེའི་བར་ལ་འགོག་པ་སྤེལ་ནས་མཉམ་པར་མ་བཞག་

པའི་སེམས་ལ་གནས་པ་དང་། དེ་ལས་ལངས་ནས་འགོག་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་བར་དགུ་ལ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་སྤྱེལ་བ་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་ལེ་བརྒྱད་མར་སྒྲོར་དངོས་དང་ཐོད་རྒལ་ཉིད་ལ་ཡང་ཡར་སོང་མར་འོང་གི་མཚམས་བཅད་པ་མེད་ལ། ཉི་སྣང་དུ་མདོ་དྲངས་པ་ལ་ནི་སྲིད་རྩེ་དང་སྤྱེལ་བའི་འགོག་པ་ལས་ལངས་ནས་སྲིད་རྩེ་ལ་འཇུག་པར་བཤད་པ་མ་གཏོགས་ལེ་བརྒྱད་མ་དང་ཁྱད་མེད་དོ། །འདིར་ཡང་མདོ་མཚམས་གསལ་བར་མ་བཅད་དོ༑ ༑འདི་གཉིས་ཀྱི་མདོ་མི་མཐུན་པ་ནི་སློབ་དཔོན་གྲིས་ཉི་ཁྲི་དང་འཕགས་པས་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་པ་དྲངས་པར་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྒྲོར་བ་དང་། དངོས་གཞིའོ། །དང་པོ་ནི། འགོག་དང་ནས་སོང་འོངས་ཞེས་པས་ནི། སྙོམས་འཇུག་དགུ་ལ་ལུགས་མཐུན་དུ་ཡར་སོང་ཞིང་ལུགས་མི་མཐུན་དུ་མར་འོངས་པའི་སེང་གེ་རྣམ་བསྒྱིངས་ཕྱུགས་གཉིས་བསྟུས་ཏེ། འདི་ལ་འགོག་པ་ལ་ཞུགས་ཐེབས་གཅིག་ལས་མེད་པས་གནས་བཅུ་བདུན་ནོ། །འདིར་རྣམ་པ་གཉིས་ཞེས་པ་ལུགས་དང་མཐུན་མི་མཐུན་གཉིས་ལ་ཉི་སྣང་དང་རྣམ་འགྲེལ་གྱིས་བཤད་ལ། སློབ་དཔོན་གྱིས་རྣམ་པ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཞེས་བྱེད་པ་པོའི་ཚིག་ཏུ་མཛད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་རྣམ་གཉིས་ཞེས་པ་ཐོད་རྒལ་དངོས་གཞིའི་སོང་བ་གཉིས་ལ་བྱེད་པ་དང་འགོག་པ་དང་བཅས་པའི་སྙོམས་འཇུག་དགུ་ཡར་བཅད་ནས་དེས་སེང་གེ་རྣམ་བསྒྱིངས་བསྟན་པ་འཕགས་པ་དང་ཤཱནྟི་པའི་ལུགས་སུ་འཆད་པ་ནི་ལུགས་གཉིས་ཀ་དང་མི་མཐུན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སོང་བ་དང་། འོངས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འགོག་པ་དང་མ་སྤྱེལ་བ་དང་། སྤྱེལ་བའི་སོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལས་ལངས་ནས་དེ་ཉིད་ལ་ཞུགས་ཏེ་འགོག་པའི་བར་དུ་མཐར་ཆགས་སུ་སོང་བ་སྟེ། འདི་རྩ་ཚིག་གིས་མ་ཟིན་ཀྱང་སྒྲོར་བ་ལུགས་མཐུན་དང་རིགས་གཅིག་པ་ལ་དགོངས་ཏེ། འདི་ལ་གནས་དགུའོ། །ཁ་ཅིག་འདི་ཐོད་རྒལ་མཚན་ཉིད་པ་མིན་ཏེ། སྤྱེལ་བ་དང་བོར་བ་གང་ཡང་མེད་པས་སོ་ཞེས་ཟེར་ཡང་མདོ་འགྲེལ་དུ་མ་

ཞིག་གིས་ཐོད་རྒལ་དུ་བཤད་པས་མི་འཐད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། གཅིག་དང་ནས་མི་འདྲར་འགྲོ་ཞེས་པས་སྙོམས་འཇུག་བརྒྱད་དང་འགོག་པ་བརྒྱད་སྤེལ་ནས་ལུགས་མཐུན་དུ་འགྲོ་བའི་ཐོད་རྒལ་བསྟུས་ལ། འདོད་པར་ཞེས་པའི་ཕྲང་པ་གཉིས་ཀྱིས་འགོག་པ་ལས་ལངས་ནས་སླར་ཡང་སྲིད་རྩེ་ལ་ཞུགས་དེ་ལས་ལངས་ནས་འདོད་སེམས་ལ་གནས་པའི་ཉུང་ཚུང་བསྡུས་ཏེ། འདི་ལེ་བརྒྱད་མ་ལྟར་ན་བཅུ་བདུན་དང་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལྟར་ན་བཅོ་བརྒྱད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། འདོད་པར་ཞེས་པའི་ཕྲང་པ་གཉིས་དང་། གཅིག་དང་ཞེས་པའི་ཕྲང་པ་གཉིས་དང་། མི་འདྲར་ཚོངས་ཞེས་པས་སྙོམས་འཇུག་དགུ་དང་འདོད་སེམས་དགུ་སྤེལ་ནས་ལུགས་མི་མཐུན་དུ་འགྲོ་བའི་ཐོད་རྒལ་བསྡུས་ཏེ་འདི་ལ་གནས་བཅོ་བརྒྱད་དོ། །ནས་གཉིས་དང་སྟེ་ཞེས་པས་ནི་ཐོད་རྒལ་དུ་ནི་སྙོམས་འཇུག་ཅེས་འཛིན་ལ་ཕྲང་པ་དང་པོ་སྦྱོར་དངོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་ན་དོན་ལ་འབྲེལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཉི་སྣང་ལས་ཇི་སྐད་དུ་དེ་ནས་སེང་གེ་རྣམ་པར་བསྒྲིངས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ཏེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་རྗེས་ལ་མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དགུ་དང་། "མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་[1]སེམས་ཀྱིས་ལུགས་དང་མཐུན་པ་དང་ལུགས་དང་མི་མཐུན་པར་གཅིག་དང་གཉིས་དང་གསུམ་དང་བཞི་དང་ལྔ་དང་དྲུག་དང་བདུན་དང་བརྒྱད་དང་དགུར་ཐོད་རྒལ་དུ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པས་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་མང་དུ་དབང་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་ཡིན་នོ། །ཞེས་སོ། །འདིར་རྗེས་ལ་ཡན་ནི་ སྔར་མཐོང་རྩེ་སྒོམ་དུ་བསྟན་པའོ། །སྙོམས་འཇུག་དགུ་ལ་ལུགས་དང་མཐུན་མི་མཐུན་སྦྱར་བས་ནི་སྦྱོར་བ་དང་སོང་བ་དང་ལོ་དང་། གཅིག་རྒལ་སོགས་ཀྱི་དོན་དེ་དག་ལ་འཇུག་པ་ལ་མདོད་ཅིང་དེ་ལ་ལུགས་དང་མཐུན་མི་མཐུན་གཉིས་སྦྱར་བས་ནི་སོང་བ་གཉིས་པ་དང་ལོངས་པ་གཅིག་བསྟན་ཏོ། །མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཞེས་དེ་གཉིས་ཀའི་ཐོག་མར་སློས་པས་ཡར་འགྲོ་ལ་མཐའི་མཚམས་དང་མར་ཚོང་ལ་སྙོམས་འཇུག་རེ་རེའི་མཚམས་སུ་བྱེད་པ་བསྟན་ཏོ། །

[1] ཞ། ༡༤༥་བ་༨་ མཉམ་པར་བཞག་པའི།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། གང་ལ་སྤྲེལ་བར་བྱ་བའི་གཞི། གང་ཞིག་སྤྲེལ་བར་བྱ་བའི་ཆོས། ཇི་ལྟར་སྤྲེལ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཡར་ལ་སྙོམས་འཇུག་བརྒྱད་དང་མར་ལ་དགུའོ། །གཉིས་པ་ནི༑ འགོག་པ་དང་འདོད་སེམས་ཏེ་ཞི་བ་དང་མ་ཞི་བའི་མཐར་ཐུག་ཡིན་པས་འདི་གཉིས་དང་སྤྲེལ་ནུས་ན་གཞན་དང་སྤྲེལ་སླ་བ་ལ་དགོངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཡར་ལ་འགོག་པ་དང་ཕྱིར་ལ་འདོད་སེམས་སྤྲེལ་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡང་གནས་ཉིཤུར་བྱེད་པ་མི་རིགས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཡར་ལ་འགོག་པ་དང་འགོག་པ་སྤྲེལ་བར་མི་རུང་བ་སྤྲེལ་བ་དང་མར་ལ་དེ་དང་འདོད་སེམས་སྤྲེལ་རུང་བ་ཆད་པས་སོ༑ ༑དེ་འཕགས་པའི་བཞེད་པར་འདོད་ན་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། དངོས་གཞིའི་སོང་ལོང་གཉིས་ཀ་ལ་སྙོམས་འཇུག་དགུ་ལ་འཇུག་པར་གསུངས་པས་སོ། །གལ་ཏེ་ཡར་ལ་མཐའི་འགོག་པ་ལ་འཇུག་དགོས་ཏེ། སྲིད་རྩེ་དང་སྤྲེལ་བའི་འགོག་པ་ལས་ཕྱིར་སྲིད་རྩེ་ལ་ནུད་ཚུང་བྱས་པ་དེ། འགོག་པ་ལས་འགོག་པར་ལྡང་མ་ནུས་པས་མཐའི་འགོག་པར་འཇུག་པའི་ཆེད་ཡིན་པས་ཤེ་ན། འོ་ན་སྲིད་རྩེར་ནུད་པས"ཅི་མ་ཆོག[༡)]གང་གིས་ན་སྲིད་རྩེའི་རྗེས་སུ་ཡང་འདོད་སེམས་མངོན་དུ་བྱེད་དགོས། དེས་ན་བྱུང་བའི་ཆེའམ་གང་ཟག་ཁ་ཅིག་ལ་ལེ་བརྒྱད་མར་དྲངས་པ་ལྟར་འགོག་པ་ལས་འདོད་སེམས་ཀྱིས་ཀྱང་ལྡང་ནུས་མོད། འོན་ཀྱང་གང་ཟག་གི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་གམ་སྔར་མ་སྐྱེད་པ་དང་པོར་སྐྱེད་པའི་ཚེ་འགོག་པ་ཆེས་ཞི་བ་དེ་ལས་འདོད་སེམས་ཧ་ཅང་མ་ཞི་བ་དེས་ལྡང་མ་ནུས་པས་སྲིད་རྩེ་ལ་ནུད་པར་གསལ་བས་མདོ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་དེ་ལྟར་རོ། །འོ་ན་ཡར་ལ་འགོག་པ་དང་མར་ལ་འདོད་སེམས་ཁོ་ན་སྤྲེལ་བ་ཅི་ཞེ་ན། དབང་པོ་པ་རྣམས་ཀྱིས་དགའམགུར་ཞུགས་པས་ཆོག་པའི་ཕྱིར་འདི་ནི་མཚོན་པ་ཙམ་དུ་སེམས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་སེང་གེ་རྣམ་བསྒྲིངས་ཐུག་གཉིས་གཞུང་འདིའི་ཀྲང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་བསྡུས་པར་འཕགས་པས་བཀྲལ་བ་ལྟར་རྣམ་འགྲེལ་སློབ་དཔོན་ཤེར་སྦྱོན་རྣམས་ཀྱང་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ངོ་། །བློ་འོད་དང་ཐུབ་དགོངས་ནི་འཕགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་འདོད་ཀྱང་དག་སྙིང་གཉིས་ལྟར་སྒྲོར་བ་ཐུགས་གཉིས་གཞུང་སྟེ

༡) ཞ། ༡༥༠་ན་༥་ ཅེས་མི་ཚོག

མས་བསྡུས་པར་སྨྲ་བས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་མ་ཡོངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལས་སོང་བ་དང་པོ་ལ་གནས་དགུ་སོང་བ་གཉིས་པ་ལ་བཅུ་བདུན། ཡོངས་པ་ལ་བཅོ་བརྒྱད་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་དེ་ལས་གཞན་དུ་སེང་གེ་བཟང་པོས་རྣམ་པར་བཞག་པ་མི་རིགས་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི། ཉི་སྣང་དུ་བྲངས་པའི་མདོ་ཚིག་ཙམ་ཡང་མ་མཐོང་ཡང་ཐྲག་ཏོག་དབང་གིས་རང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པའོ་ཞེས་སྒྲོགས་པ་ལྟར་སྣང་ངོ་། །གཞན་ཡང་འདིས་རྐང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཤཱཀྱ་པ་དང་མཐུན་པར་བཤད་པ་ཡང་འཕགས་པའི་དགོངས་པར་མི་གནས་སོ། །ཤཱཀྱིས་ནི་འགོག་པ་དང་བཅས་པའི་སྙོམས་འཇུག་དགུར་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་སོང་བ་གཉིས་དང་ཡོངས་པ་གཅིག་གོ །དང་པོ་ནི། འགོག་པའི་བར་དུ་ཞེས་འགོག་པ་མཐར་བྱས་པ་སྐྱེ་དགུ་ལ་མཐར་ཆགས་སུ་སོང་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། འགོག་པ་དང་བཅས་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་སྲིད་རྩེའི་བར་གཅིག་ནས་བརྒྱད་ཀྱི་བར་རྒྱལ་ནས་འདོད་པར་གཏོགས་པའི་རྣམ་ཤེས་མཉམ་གཞག་མིན་པས་མཚམས་བཟུང་བ་སྐྱེ་དེས་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བའོ། །དེ་ཡང་སྲིད་རྩེ་དང་སྤྱིལ་བའི་འགོག་པ་ལས་ལངས་ནས་སྲིད་རྩེ་ལ་དེ་ལས་ལངས་ནས་འགོག་པ་ལ་དེ་ནས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་སུ་གནས་པ་སྟེ་འདི་ལ་གནས་བཅུ་དགུའོ། །འདིར་སྲིད་རྩེ་ལ་ཐུད་པ་ཅི་ཞེ་ན། ཡར་འགྲོ་འདིའི་ཚེ་མཐའི་འགོག་པ་ལ་འཇུག་ནི་དགོས་ལ་སེམས་གཞན་མངོན་དུ་མ་བྱས་ན་སྙོམས་འཇུག་བརྒྱད་པོ་རེ་རེའི་རྗེས་ལ་འགོག་པ་ལ་ཞུགས་ཡོད་པས་འགོག་པ་ལས་འགོག་པས་ལྡང་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། འགོག་པའི་ངོ་བོ་སེམས་མེད་ཡིན་པས་ལྡང་སེམས་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འགོག་པ་ལ་འཇུག་མ་ནུས་པའི་ཤུགས་སམ་རྒྱུ་མཚན་དང་སྲིད་རྩེ་དེ་ཐག་ཉེ་བས་སྲིད་རྩེ་ལ་ཐུད་ཚུང་བྱས་སོ། །སྙིང་མཆོག་ཏུ་ནི་ཨ་ཟླ་དང་ཁྱད་པར་མེད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། འགོག་པ་དང་བཅས་པའི་སྙོམས་འཇུག་དགུ་དང་འདོད་སེམས་དགུ་སྤྱིལ་ནས་ཡོང་བ་སྐྱེ། འདོད་གཏོགས་ཞེས་པའི་རྐང་པ་གཉིས་དང་མི་འདྲར་འགྲོ་ཞེས་པ་གཉིས་འདི་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ། །མི་འདྲ་བའི་དོན་མཉམ་གཞག་དང་དེ་མིན་སྤྱིལ་བའོ་ཞེས་འཆད་དོ༔ ༔འདི་ལྟར་ན་སྲིད་རྩེ་ལ་ཐུད་པ་དང་མཐའི་འདོད་སེམས་ཀྱི་བར་དུ་འགོག་པ་ལ་ཞུགས་པའི་

མདོ་ཡོད་དོ། །སྦྱོར་བ་ཐུགས་གཉིས་ནི་གཞུང་འདིས་མ་བསྟུས་པར་འདོད་དོ། །འདིས་འགྲོ་འོང་གཉིས་ཀ་ལ་མཐའི་འགོག་པ་ཡོད་པའི་མདོ་བྲིས་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཞེས་པའི་འབྲུ་གནོན་མི་འགྲིག་པས་འཕགས་པ་དང་སློབ་དཔོན་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་ངོ་། །གཉིས་པ་ནི། མཛོད་ལས། ས་བརྒྱད་རྣམ་གཉིས་འབྲེལ་བ་དང་། །གཅིག་རྒྱལ་སོང་ཞིང་འོངས་ནས་ནི། །རིས་མི་མཐུན་པ་གསུམ་པར་འགྲོ །ཐོད་རྒྱལ་གྱི་ནི་སྙོམས་འཇུག་ཡིན། །ཞེས་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ས་བརྒྱད་ལ་ཟག་བཅས་བརྒྱད་ཟག་མེད་བདུན་ཏེ་གཉིས་སུ་ཕྱེས་ནས་དེ་གཉིས་ལ་སོ་སོར་ལུགས་དང་མཐུན་མི་མཐུན་དུ་མཐར་ཆགས་སུ་འགྲོ་འོང་བྱེད་པ་གཉིས་ནི་རིང་སྦྱོར་ཏེ། འབྲེལ་བ་ནི། རིམ་བཞིན་དུ་འགྲོ་འོང་བྱེད་པའོ། །དེ་ནས་སྲིད་རྩེ་དོར་བའི་ཟག་བཅས་བདུན་དང་ཟག་མེད་བདུན་ལ་སོ་སོར་རེ་རེ་བར་དུ་ཐོར་བའི་སོང་འོང་གཉིས་ནི་ཉེ་སྦྱོར་རོ། །དེ་ནས་ཟག་བཅས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་ཟག་མེད་གསུམ་པ་དང་དེ་ནས་ཟག་བཅས་ནམ་མཁའ་དང་དེ་ནས་ཟག་མེད་ཅི་ཡང་དུ་སོང་བ་དང་། རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུས་སླར་འོང་བ་ནི་ཟག་པ་ཡོད་མེད་རིགས་མི་མཐུན་སྤེལ་ནས་གསུམ་པར་འགྲོ་བས་དངོས་གཞི་སྟེ། གླིང་གསུམ་གྱི་སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་ཀྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་དགྲ་བཅོམ་དུས་མི་སྦྱོར་གྱིས་འཇུག་པར་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་ཐོད་རྒྱལ་དུ་བཤད་པ་མིན་ནམ་ཇི་ལྟར་ན་ཐོད་རྒྱལ་འདི་ལྟ་བུ་རུང་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་ནི་ཐོད་རྒྱལ་གྱི་མིང་མཚུངས་ཀྱང་དོན་མི་འདྲ་སྟེ། ཤྲཱ་ཡ་ས་དང་པོའི་ཡ་ས་སྒྲ་མཚུངས་ཀྱང་བྱ་རོག་དང་འོ་ཐུག་གི་དོན་སོ་སོ་ལ་འཇུག་པ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། སྦྱོར་བ། དངོས་གཞི། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སོང་ཞིང་འོངས་སོ༔ ༔གང་ལ་ན། བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་པ་བཞི་དང་འགོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྙོམས་འཇུག་དགུ་ལའོ། །རྟེན་གང་གིས་ན་བྱང་སེམས་སྒོམ་ལམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནིའོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུས་ན། ལུགས་དང་མཐུན་མི་མཐུན་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་སོ། །དེ་གང་ན་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་བཟུང་སྟེ་འགོག་པའི་བར་དུ་སོང་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་འགོག་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་བར་དུ་འོངས་ཏེ་དེ་ལྟར་རོ། །འདི་ཀང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་འགྲེལ་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སོང་བ་དང་འོངས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འགོག་པ་མ་སྤྱིལ་བ་དང་། སྤྱིལ་བའི་སོང་བའོ། དང་པོ་ནི། སྦྱོར་བ་ལུགས་མཐུན་གྱིས་བསྟན་པས་ཟླུར་དུ་མ་སློས་ཏེ་དེ་ལས་རིགས་གཞན་མེད་པས་སོ། །ཆེན་པོ་དག་ལུགས་དང་མཐུན་མི་མཐུན་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་སོང་ཞིང་འོངས་ཞེས་ཕྱིར་ལ་བཅད་ནས་འདི་བསྟན་པར་བཞེད་པ་ནི། མདོ་ལས་མ་བཤད་ཅིང་དོན་ཐོབ་ལ་མི་རུང་ལ་འགྲེལ་པའི་བཞེད་པ་ཡང་མིན་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སོང་འོངས་ཕྱུགས་གཉིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ནས་ཞེས་པ་ལྷག་མ་ཅན་ཡིན་པས་དེ་ནས་ཅི་བྱ་ཞེ་ན། སྔར་ཞུགས་པ་དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་སླར་ཡང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ཏེ་དེ་ལས་ལངས་ནས་འགོག་པ་ལ་འཇུག་གོ །དེ་བཞིན་དུ་སྙོམས་འཇུག་རེ་རེ་དང་འགོག་པ་རེ་རེ་སྤྱིལ་ནས་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བར་ལ་འཇུག་གོ །དེ་ལས་ལངས་ནས་འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ཏེ་དེ་ལས་ལངས་ནས་སྔར་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཞུགས་པའི་སྙོམས་འཇུག་སྲིད་རྩེ་ལ་དམིགས་ཏེ་འཇུག་གོ །དེ་ལས་ལངས་ཏེ་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པ་སྟེ་ས་དེར་གཏོགས་པའི་རྣམ་ཤེས་སོང་འོང་གཉིས་ཀྱི་མཚམས་ཀྱི་ངོ་བོར་བཞག་ནས་སྐྱོན་ལྡན་མངོན་དུ་བྱས་ཀྱང་དེའི་སྐྱོན་གྱིས་མི་ཉེ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་དེ་ལྟ་བུ་དེ་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་གནས་སོ༔ །འདི་ཡི་འདོད་སེམས་ནི་དག་སྙིང་ཟླ་ཐུབ་ཏུ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་པོ་སྙོམས་འཇུག་ལས་འཕོ་བའི་སྐབས་དང་། ཚིག་གསལ་ལས་འདོད་པ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སེམས་ལ་བཤད་དེ། དེ་ཡང་འདོད་ཁམས་དེ་རགས་པ་ཐ་བ་ངན་པ་རྩིག་པ་སྡུག་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་སྒྲུ་མ་ཙམ་དུ་ལྟ་བའམ། ཡང་ན་དམྱལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཧི་ལྟར་གནས་པ་རྣམས་སྒྲུ་མ་ཙམ་དུ་དྲན་པའོ། །རྟོགས་དཀར་འདོད་པ་དེར་གཏོགས་པ་ནི་སྐྱེ་བས་ཐོབ་པའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཤེས་པའོ་ཞེས་བཤད་པའི་སྔ་ཕྱི་གཉིས་དགོངས་པའོ། །འདི་ནི་འདོད་གཏོགས་ཞེས་པའི་རྐང་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། །དོན་ཐོབ་ལ་རྐང་པ་དང་པོ་འདི་ཡང་དྲང་སྟེ་འོག་མར་ཡང་ངོ་། །གཉིས་པ་ནི། འདོད་སེམས་མངོན་དུ་བྱས་ནས་ཅི་ཞིག་བྱེད་ན། དེ་ལས་ལངས་པའི་འོག་ཏུ་འགོག་པ་ལ་འཇུག་

གོ །དེ་ནས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་ལའོ། །དེ་ལས་ལངས་པའི་འོག་ཏུ་འདོད་སེམས་སླར་ཡང་སྤེལ་དགོས་ཤིང་འགོག་པ་མ་གཏོགས་པའི་སྙོམས་འཇུག་གཞན་མེད་པས་འགོག་པ་གཅིག་ཏུ་བོར་ལ། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་ལའོ། །དེ་ནས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་ལའོ། །དེ་ནས་འགོག་པ་བོར་བའི་སྟེང་དུ་སྲིད་རྩེ་ཡང་བོར་བས་གཉིས་བོར་ལ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ལའོ། །དེ་ནས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་ལའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་དང་འདོད་སེམས་སྤེལ་བའི་འོག་ཏུ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་དུ་བོར་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་འཇུག་གོ །དེ་ནས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་འདོད་སེམས་ལ་གནས་སོ། །འདི་ནི་གཅིག་དང་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་དང་འདོད་པར་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། "རྒྱལ་པའི་དོན་ཞུགས་ནས་[1]"བོར་བ་ལ་མཛད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། ཐོད་རྒལ་སྙོམས་འཇུག་ལ་དབང་ཐོབ་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྙོམས་འཇུག་དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པས་ན་སྒོམ་ལམ་རྩེ་མོ་ཡིན་ནོ། །ཐོད་རྒལ་གྱི་དོན་གང་ན། མི་འདྲ་བར་འགྲོ་བ་སྟེ་དེ་ཡང་དེ་ལྟར་གཅིག་ལ་སོགས་པ་བོར་ནས་མི་འདྲ་བའི་སྒོ་ནས་འགྲོ་བས་ན་ཞེས་སྨྲར་བས་མར་འོང་གི་དོན་བསྡུས་ལ། དེ་ལྟར་འགོག་སྙོམས་ལ་ཐུག་གི་བར་དུ་མི་འདྲ་བའི་སྒོ་ནས་འགྲོ་བས་ཞེས་སྤེལ་བས་ཡར་འགྲོའི་དོན་བསྡུས་ཏེ་འགོག་པའི་བར་དུ་མི་འདྲར་འགྲོ་ཞེས་དང་། ཐོད་རྒལ་དུ་ནི་སྙོམས་འཇུག་པ་ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱི་འགྲེལ་པའོ། །དོན་འདི་ལ་དང་པོའི་བར་དུ་མི་འདྲར་འོངས་ཞེས་རིགས་པ་ལ་འགོག་པའི་བར་དུ་མི་འདྲར་འགྲོ་ཞེས་པ་མི་རིགས་ཞེས་བྱས་པ་ན། སུ་ག་ཏ་ཤྲཱི་ན་རེ་འདོད་སེམས་སྤེལ་པའི་ཡར་འགྲོ་བ་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་པ་ཡིན་ཟེར་ལ། འབྲེས་འགྲོ་བ་སྤྱི་དང་སོང་འོང་གཉིས་བྱེ་བྲག་གི་སྒྲ་ཡིན་པས་འགོག་པའི་བར་དུ་ཞེས་པ་ནི་སྤྱིར་དེར་འགྲོ་བ་ཙམ་མོ་ཞེས་གསུངས་པར་གྲགས་ཀྱང་སྔར་ལྟར་གཞུང་སྦྲེལ་བས་རྟོད་པ་རང་གྲོལ་དུ་འགྱུར་རོ། །འདི་ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་ལ་བཞེད་ཀྱང་དང་པོར་ཐོབ་པའི་མཚམས་ས་གཉིས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་སྒོམ་སྤང་རྟོག་པ་སྤོང་བའི་རྟེན་དུ་གསུངས་པས་སོ། །དབང་དུ་བྱུར་པ་ནི་སྔར་ལྟར་བྱས་ཀྱང་ཆོག་གོ །

[1] ཞ། ༡༥༣་ན་༡་ རྒྱལ་བའི་དོན་དུ་ཞུགས་ནས།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར། དོན་བཤད། གཉེན་པོ་མཚོན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སྒོམ་ལམ་རྩེ་མོ་བརྗོད་ཟིན་ནས་སྒོམ་སྤང་རྟོག་པ་སྟོན་ཏེ། སྒོམ་ལམ་དེ་ལ་སྤང་བྱ་སྦྱོང་བའི་ཕྱིར་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྟོག་པ་རྣམ་པ་བཞི་བརྗོད་དགོས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གཟུང་རྟོག་དང་། འཛིན་རྟོག་གོ །དང་པོ་ལ་གཉིས། འཇུག་པ་དང་། ལྡོག་པ་གཟུང་རྟོག་གོ །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རེ་ཞིག་གཟུང་རྟོག་དང་པོ་དགུ་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཡུལ། ངོ་བོ༑ གཉེན་པོའོ། །དང་པོ་ནི། མདོར་བསྡུས་ཞེས་སོགས་ཏེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་ལ་ཞེས་སྦྱར་བས་ཡུལ་དུ་འགྱུར་རོ། །འདི་ཡང་གསུམ་དུ་འདུ་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཤེས་པ་པོ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལམ་སྟེ་གཉིས་དང་གཅིག་དང་དྲུག་དང་རིམ་བཞིན་ནོ། །རྩ་བའི་ཚིག་ཟིན་ལ་གསུམ་པ་ནས་དྲུག་པའི་བར་བཞི་ལྡོག་ཡུལ་དང་གཞན་ལྔ་འཇུག་ཡུལ་ལྟ་བུར་གསུངས་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བླང་བྱ་དང་དེ་ལས་བཟློག་པ་གང་ལ་རྟོག་ཀྱང་སྤང་བྱར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཕན་ཚུན་མཚོན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་འཇུག་ལྡོག་གཉིས་ཀ་ཡུལ་དུ་བྱེད་ན་གང་ལ་བླང་བྱར་སོང་བ་དེ་དང་དེའི་འཇུག་བྱའོ། །ཞེས་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་འཇུག་ཡུལ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ན་འདི་ནི་བདག་གི་འཇུག་བྱའོ་ཞེས་གཟུང་བའི་རྣམ་རྟོག་འདི་གཅིག་གམ་དང་པོའོ། །གསུམ་པ་ནི། སྦྱོར་བ་ཞེས་ཏེ་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་ནི་དེའི་ཡུལ་དུ་སྤང་བྱར་གནས་པའོ། །

“གཉིས་པ་[༡])ལ་གཉིས། རྟོག་པའི་ངོ་བོ་དང་། གཉེན་པོའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུང་རྟོག་དང་པོ་དབྱེ་གཞི། དབྱེ་ངོ་ནི་རྣམ་པ་དགུའོ། །འབྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་ཡུལ་དགུ་ཡོད་པས་སོ། །དེ་དག་གང་ན། ཆོས་མདོར་བསྡུས་པ་ནི། ཚིག་མདོར་བསྡུས་པ་ལ་དགའ་བའི་སེམས་ཅན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པའོ། །ཆོས་རྒྱས་པ་ནི། ཚིག་རྒྱས་པ་ལ་དགའ་བའི་སེམས་ཅན་དབང་རྟུལ་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་དེ་དག་མདོ་དང་རྒྱས་

༡) ས་བཅད་འདི་དཔར་རྩ་གསུམ་ག་ལས་གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཞེས་གསལ་ཡང་གསེར་ཐྲེང་དཔར་མ་གཞན་པའི་ནང་གསུམ་པ་ལ་ གཉིས་ཞེས་འབྱུང་བས་གསུམ་པ་མིན་ནམ་སྙམ།

པར་བསྟན་ན་དེ་ལ་བྱང་ཆེན་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འཚལ་བས་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་པོ་འདི་དག་མདོ་དང་རྒྱས་པར་ཀུན་ཆུབ་པར་བགྱིའོ་ཞེས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྔགས་ཏེ་ཡོངས་སུ་མ་བཟུང་བ་ནི་ཇི་སྐད་བཤད་པ་མདོ་རྒྱས་གཉིས་སམ་སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་དོན་ལ་ནན་ཏན་གྱིས་སྒྲུབ་པར་མི་བྱེད་པ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གྲངས་མེད་པ་དག་ན་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་ཇི་སྙེད་ཅིག་བཞུགས་ཤིང་། འཚོ་སྐྱོང་བ་དང་ཆོས་སྟོན་པ་དེ་དག་ཀྱང་བྱང་ཆེན་ཡུམ་ལ་སྤྱོད་པ་དེ་དག་ལ་དགོངས་པ་མཛད་དོ་ཞེས་སོ། །གཞུང་འདི་ལས་བསྔགས་ཞེས་པ་ནི་མགོན་གྱི་དོན་ཡིན་ཏེ། རྒྱན་སྣང་ལས། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་དོན་ལ་ནན་ཏན་མི་བྱེད་པས་སངས་རྒྱས་མགོན་དང་བཅས་པར་ཡོངས་སུ་མ་བཟུང་བ་དང་ཞེས་པ་དང་། རྟོགས་དཀར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྔགས་པ་ནི་མགོན་དུ་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཞེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་དུ་འབྲོ་སེང་དཀར་ཤཱཀྱ་འོད་ཀྱིས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མགོན་དང་བཅས་པ་མེད་ཉིད་དང་ཞེས་བསྒྱུར་བས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མགོན་མ་མཛད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་བསྔགས་པ་དང་བཏང་བ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བོད་རྣམས་ཀྱིས་བྱས་པ་ནི་བརྫ་མ་གོ་བ་ཡིན་ནོ། །དུས་གསུམ་ཡོན་ཏན་མེད་པ་ལ་དུས་གསུམ་ནི། སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་སྟེ་འདས་ད་ལྟར་མ་འོངས་པ་གསུམ་དང་གྲངས་བཞིན་ནོ༔ །ཡོན་ཏན་མེད་པ་ནི། མཐོང་ལམ་གཞིར་བྱས་པའི་ཚེ་སྦྱོར་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མེད་དེ། དེའི་ཚེ་དེ་འདས་ལ་དེ་ཡང་བྱུང་ཞིང་འགགས་ནས་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ། བྱང་ཆེན་གང་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཡུམ་ལ་གནས་པ་འདི་ནི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །དེའི་ཚེ་དཔྱད་ན་མཐོང་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མེད་དེ་ཡང་དག་པར་ན་གང་ཡང་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་དང་མི་ལྡན་པས་ཏེ། ཡུམ་མངོན་པར་སྒྲུབ་པ་དང་། ཞེས་སོ། །དེའི་ཚེ་སྒོམ་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མེད་དེ། དེའི་ཚེ་དེ་མ་འོངས་པ་ཡིན་ལ་མ་འོངས་པ་ཡང་མ་སྐྱེས་ནས་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ། ཡུམ་སྒོམ་པར་བྱེད་པ་སྟེ་དེ་ལ་ཕན་ཡོན་འདི་དག་ཡོད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །རྟོགས་དཀར་དུས་གསུམ་སྤང་བྱ་དུས་གསུམ་པ་ལ་བྱས་ནས་སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་གསུམ་སྤང་བྱ་དེ་དག་དང་རིམ་པ་ལྟར་བྲལ་བ་ལ་

བཤད་ཀུང་སློབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་སྔ་མའོ། །འདི་གསུམ་དང་གསུམ་པ་རྟོག་པའི་འཇུག་ཡུལ་དུ་ཇི་ལྟར་རུང་ཞེ་ན། དངོས་བསྟན་མི་རུང་ཡང་དེ་བཞི་ལས་བཟློག་པ་བཞི་ཡིན་ཞེས་འབུམ་པ་གསུང་ངོ་། །ཉི་སྣང་ལས་ནི་དུས་གསུམ་གྲགས་པའི་དུས་ལ་མ་མཛད་པར་སྦྱིར་ལམ་དེ་གསུམ་གྱི་དུས་ལ་མཛད་དོ། །ལེགས་པ་ནི་མྱང་འདས་ཡིན་ལ་དེར་བགྲོད་པར་བྱེད་པའི་ལམ་ནི་ལེགས་ལམ་སྟེ་འདི་ལ་གསུམ་ལས། མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་སྦྱོར་བའི་ལམ་ནི་ཡུལ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་དངོས་པོ་འགོག་པས་ཞི་བ་དང་སོགས་པས་རྐྱེན་དབང་ཡིན་པས་ཡ་མ་བརྒྱ་རང་བཞིན་སྟོང་པས་གསོག་དབྱུད་མི་བཟོད་པས་སྙིང་པོ་མེད་པར་རྟོགས་པ་སྟེ། གཟུགས་ཞི་བ་དང་གཟུགས་རག་ལས་པ་དང་གཟུགས་གསོག་དང་གཟུགས་སྙིང་པོ་མེད་པས་ཡུམ་ལ་སྤྱད་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །མཐོང་ལམ་ནི༑ ནམ་མཁའ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ཏེ་ཡུམ་ལ་མངོན་པར་སྒྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ། ནམ་མཁའ་སྟོང་པ་ཉིད་མངོན་པར་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །སྒོམ་ལམ་ནི། རང་བཞིན་མེད་པར་མཐོང་བ་གོམས་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ། ནམ་མཁའ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་སྒོམ་པས་ཡུམ་ལ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ༑ ༑ཡུལ་དགུ་པོ་དེ་ལ་རྟོག་ཚུལ་ནི་རྒྱན་སྣང་ལས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་བདག་གིས་འཇུག་པར་བྱའོ་ཞེས་དེ་ལྟར་འཇུག་པའི་ཕྱོགས་ལ་བརྟེན་པའི་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །སྒྱུ་མ་ལྟར་འཇུག་བྱར་ཞེན་ནའང་ཐེག་ཆེན་ལ་སྐྱོན་ཡིན་པས་རྟོག་པར་འཐད་དོ། །ཉི་སྣང་དང་ལེ་བརྒྱད་མར་མདོ་རྒྱས་མི་ཤེས་པའི་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྟངས་པ་མེད་པའི་དང་ལམ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མེད་པ་དང་དེ་གསུམ་མི་ཤེས་པའི་རྟོག་པ་ཞེས་བཤད་དེ་མདོ་ནས་གསུངས་པ་རྣམས་ནི་འདི་དག་གི་གཉེན་པོར་ལྟོའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒོམ་ལམ་རྩེ་མོ་ཐོབ་ལ་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པ་ཉེར་བསྡོགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་འདིར་སྤང་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ན་སྒོམ་ལམ་གྱི་སྦྱོར་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་སྤང་བྱར་ཡོད་པ་ཅན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་གཟུང་རྟོག་དང་པོ་བསྟན་ཟིན་ནས་གཟུང་རྟོག་གཉིས་པ་ལྡོག་པ་གཟུང་རྟོག་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། ཡུལ་ནི། སེམས་མི་

སྐྱེ་སོགས་རེ་རེའི་མཐར་ལ་སྦྱར་བ་དགུའོ། །འདི་དག་ཀྱང་ཐེག་དམན་གྱི་ཚོགས་ལམ་སྦྱོར་ལམ་མཐོང་ལམ་སྒོམ་ལམ་མི་སློབ་ལམ་དེ་དག་ལས་བཟློག་པ་དང་ཡུལ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གོལ་བ་བདུན་དུ་འདུ་སྟེ་དང་པོ་གཉིས་ལ་གཉིས་གཉིས་དང་གཞན་རྣམས་ལ་རེ་རེའོ། །ངོ་བོ་ནི། དེ་དག་ལ་བདག་གི་ལྟོག་བྱའི་སྟམ་དུ་ཞེན་པའི་གཟུང་རྟོག་གཉིས་པའོ། །གཉེན་པོ་ནི། སྒོམ་ལམ་ལ་ཡོད་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་འཇུག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་སྣང་བྱར་ཡོད་པ་ཅན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། རྟོག་པའི་ངོ་བོ་དང་། གཉེན་པོའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུང་རྟོག་གཉིས་པ་ལྡོག་པའི་རྟེན་ཅན་དབྱེ་གཞི་དབྱེ་ངོ་ནི་རྣམ་པ་དགུའོ། །འབྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཡུལ་དགུ་ཡོད་པས་སོ། །དེ་དག་གང་ན་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་སྐྱེད་པའི་སེམས་མི་སྐྱེ་བ་ནི། རང་ལ་ཡང་དག་པའི་གདམས་ངག་སྟོན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་སོགས་པས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱུའི་དད་པ་སོགས་དང་བྲལ་བ་སྟེ༑ ཡུམ་ལ་ཡུན་རིང་པོ་ཧེ་སྲིད་གཅིག་ཏུ་སྦྱད་ན་ཡུམ་ལ་སྦྱད་པར་འགྱུར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་ཉེ་བར་བཟུང་ནས། ཞེས་སོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཐོབ་བྱར་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ལ་ཐོབ་བྱར་དམིགས་པའི་འཁོར་གསུམ་རྣམ་དག་གི་བསོད་ནམས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་མེད་པས་ཏེ། སྙིང་པོ་བྱང་ཆུབ་ལ་འདུག་གི་བར་དུ་ཡུམ་སྦྱད་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་གཉིས་ནི་ཚོགས་ལམ་རྣམ་བཅད་ཀྱིས་བསྟན་པའོ། །ཐེག་དམན་ཡིད་བྱེད་ལ་གཉིས་ལས་ཉན་ཐོས་དེའི་ཐེག་པ་ཐོབ་བྱར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི། སྦྱོར་ལམ་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་དུ་ཕལ་ཆེར་ངེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །རང་རྒྱལ་དེའི་འབྲས་བུ་ཡི་ཐེག་པ་ཐོབ་བྱར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི། སྦྱོར་ལམ་ནས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཅན་དུ་ངེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིད་ལ་བྱ་བ་གཞན་གྱི་གོ་སྐབས་མི་དབྱེ་བས་ཡུམ་ལ་སྦྱད་པར་བྱའོ། །ཞེས་མདོ་གཅིག་བུ་འདིས་སྦྱོར་ལམ་གཉིས་ཡོངས་གཅོད་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། །ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་བྱར་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ནི། གཞན་དོན་དུ་ཤེར་ཕྱིན་སྒྲུབ་པ་སྟེ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་མེད་པས་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་ཡིད་ལ་བྱ་བ་མི་འདོར་བས་ཇི་ལྟར་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་མི་འཇུག་པ་དེ་ལྟར་ཡུམ་ལ་

སྤྱད་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །འདིས་མཐོང་ལམ་རྣམ་བཅད་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། །སྒོམ་པ་ནི། ཐེག་དམན་གྱི་སྒོམ་ལམ་དུ་རང་གི་མྱང་འདས་ཐོབ་དོན་དུ་གཟུགས་སོགས་ལ་མི་རྟག་སོགས་སུ་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྒོམ་པ་སྟེ། སྒོམ་པར་བྱེད་པས་རྣམ་མཁྱེན་འཐོབ་བམ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་དེ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །སྒོམ་པ་མེད་པ་ནི། ཐེག་དམན་གྱི་མི་སློབ་ལམ་དུ་སྔར་བཤད་པའི་དོན་དུ"་ད་ལྟར་[༡]དམིགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་མི་སྒོམ་པ་སྟེ༑ འོ་ན་ཅི་ལགས་མ་བསྒོམས་པས་རྣམ་མཁྱེན་འཐོབ་བམ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ་དེ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །སྒོམ་མི་སྒོམ་དེ་དག་ལས་བཟློག་པ་སྒོམ་པ་ཡང་མེད་མི་སྒོམ་པ་ཡང་མེད་པ་ནི་མྱང་འདས་ཐོབ་དོན་དུ་མི་རྟག་སོགས་སུ་དམིགས་པ་ཡང་མེད་དེར་མ་ཟད་དེའི་དོན་དུ་དེ་ལྟར་མི་དམིགས་པ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འོ་ན་ཅི་ལགས་བསྒོམས་ཀྱང་བསྒོམས་ལ་མ་བསྒོམས་ཀྱང་མ་བསྒོམས་པས་རྣམ་མཁྱེན་འཐོབ་བམ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ་དེ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གསོལ་པ་འོ་ན་ཅི་ལགས་བསྒོམས་པ་ཡང་མ་ལགས་མ་བསྒོམས་པ་ཡང་མ་ལགས་པས་རྣམ་མཁྱེན་འཐོབ་བམ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། དེ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །འདི་ནི་མཐའ་འགོག་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི་ལམ་དང་སྦྱར་དུ་མེད་ཅེས་བྱང་ཡེ་འཆད་ཀྱང་བཅོམ་རལ་གྱིས་སྔ་མ་གཉིས་ཀ་ཚོགས་པ་ལ་བྱ་གསུང་བ་ལྟར་འཐད་པར་སེམས་སོ། །འདིར་རྩ་བ་དང་འགྲེལ་ཆེན་གཉིས་ཀྱི་ཚིག་ཟིན་ལ་སྒོམ་མི་སྒོམ་གཉིས་ལས་བཟློག་པ་གཉིས་མ་ཡིན་གཅིག་བུ་ལྟར་སྣང་ཡང་གཉིས་ཡིན་ཀྱང་གཟུང་སྟེ་མདོ་ལས་གསལ་ལོ། །ཡང་ན་སློབ་ལམ་དུ་མཉམ་གཞག་རྒྱུན་ཆགས་པར་སྒོམ་པ་ཁོ་ནས་རྣམ་མཁྱེན་འཐོབ་པར་འདོད་པ་དང་། མི་སློབ་ལམ་དུ་སྒོམ་པ་མེད་པ་ཁོ་ནས་དེ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་ཚོགས་པ་དང་ཚོགས་པ་དེ་བཀག་པས་རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་པར་འདོད་པ་གསུམ་རྟོག་པའི་ཡུལ་དུ་བྱས་ཏེ། སྐབས་འདིར་མདོ་ནས་འཐད་ཕྱོགས་སུ་མཛད་པའི་བཟློག་ཕྱོགས་རྣམས་རྟོག་པའི་ཡུལ་དུ་སྟོན་ལ། མདོ་ལས་ཀྱང་མྱུ་བཞི་པོ་དེས་རྣམ་མཁྱེན་འཐོབ་

༡) ཅ། ༢༠༩་བ་༤་ དེ་ལྟར།

པ་བཀག་ནས། ཤུགས་ལ་མཉམ་རྗེས་བར་ཆད་ཡོད་མེད་འབྱེས་མར་སྒོམ་པ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྒྱུར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ཉི་སྣང་གི་དགོངས་པར་ཡང་འགྱུར་ཞིང་འདོད་པ་གསུམ་ཡུལ་དུ་བྱས་ན་སློབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་ལ་ཡང་མི་རུང་བ་མི་སྣང་ངོ་། །ཤེར་སྒྲོན་ལས། ཡུམ་བསྒོམས་པས་རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་ཐོབ་པར་འདོད་པས་སྒོམ་པ་དང་དེ་ཉིད་མ་བསྒོམས་པས་ཐོབ་པར་འདོད་པས་སྒོམ་པ་མེད་པ་དང་བསྒོམས་པ་དང་མ་བསྒོམས་པ་གཉིས་ཀ་དང་། བསྒོམས་པས་མ་ཡིན་མ་བསྒོམས་པས་ཀྱང་མ་ཡིན་པས་འཐོབ་པར་འདོད་པས་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་དང་ཞེས་དེ་དག་ལས་བཟློག་པ་ལ་གཉིས་དང་ཐེག་དམན་ཡིད་བྱེད་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་ནི། སྤྱིར་འཆད་ལུགས་མདོ་དང་མཐུན་ཀྱང་གྲངས་དེ་མི་ལེགས་པས་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་ངོ་། །དོན་ཇི་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ནི། ཕུང་པོ་ལ་མི་རྟག་སོགས་སུ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པས་སོ། །འོ་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཇི་ལྟར་ཐོབ་པར་བགྱི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་སོ། །ཉི་སྣང་ལས་གང་གིས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་སྨྲ་དན་ལས་འདའ་བ་ལ་རྣམ་པ་གཞན་དུ་ཐོབ་པར་སེམས་པ་སྟེ་ཞེས་དམན་པའི་མྱང་འདས་ཙམ་ཐོབ་པ་ལ་མྱང་འདས་མཆོག་ཏུ་བཟུང་བ་ལ་གསུངས་སོ། །ཡུལ་དགུ་པོ་དེ་ལ་རྟོག་ཚུལ་ནི་དངོས་པོར་ཞེན་པས་མ་རུངས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་བདག་གི་ལྟོག་བྱའོ་སྙམ་དུ་འབྲུལ་པའོ། །ཉི་སྣང་དང་ལེ་བརྒྱད་མར་སེམས་མི་སྐྱེ་བའི་རྣམ་རྟོག་ནས། དོན་ཇི་བཞིན་མིན་པའི་རྣམ་རྟོག་ཅེས་བཏགས་བྱས་ལ་མདོ་ནས་དངོས་སུ་གསུངས་པ་དེ་དག་ནི་འདི་དག་གི་གཉེན་པོའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒོམ་རྩེ་ཐོབ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་གནས་སྐབས་དེ་ན་སྤང་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ན་སྒོམ་ལམ་གྱིས་ཟག་མེད་ཀྱི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་འཇུག་པ་སྟེ་མཇུག་གི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་སྤང་བྱར་ཡོད་པ་ཅན་ནོ། །སྤྱ་མར་འདིར་ཞེས་དང་འདིར་དེ་ན་ཞེས་པ་ནི་སྤྱ་མའི་རྩ་ཚིག་ཏུ་གཉེན་པོ་མཇུག་ཏུ་དང་། འདིའི་རྩ་ཚིག་ཏུ་གཉེན་པོ་སྔོན་ལ་བྱུང་བས་ཕྱི་འགྲེལ་གཉེན་པོ་ལ་”བསྟགས་ས་[༡]ཉེ་རིང་གིས་ཡིན་ནམ་སྙམ་མོ། །

[༡] ཞ། ༡༤༢་ན་༥་ བསྟེགས་ས།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྫས་འཛིན་དང་། བཏགས་འཛིན་རྟོག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་གཟུང་རྟོག་གཉིས་པ་བསྟན་ཟིན་ནས་འཛིན་རྟོག་དང་པོ་རྫས་འཛིན་རྟོག་པ་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། ཡུལ་ནི་སེམས་ཅན་བཏགས་ཞེས་སོགས་དགུའི་མཐར་ལ་སྦྱར་བའོ། །སྤྱོད་ཡུལ་ཞེས་པ་ནི་རྟོག་པའི་ཡུལ་དུ་སྟོན་པ་སྟེ་ཐམས་ཅད་ལའོ། །འདི་དག་ཀྱང་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དང་ལམ་གསུམ་དུ་འདུ་སྟེ། དང་པོ་ལ་ཇི་ལྟ་བ་བདག་མེད་གཉིས་གཉིས་པ་ལ་གཅིག་གསུམ་པ་ལ་འཕགས་ལམ་དང་བྱིས་ལམ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ཐབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་ལྟ་བ་དང་སྤྱོད་པ་མ་དག་པ་གཉིས་སོ། །ངོ་བོ་ནི་དེ་དག་ལ་འདི་ནི་རྫས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་འཛིན་པར་བྱེད་པ་པོ་ཞེས་རྟོག་པ་འཛིན་རྟོག་དང་པོར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་མདོ་ནས་གཉེན་པོ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་དེ་ལས་བཟློག་ནས་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་នོ། །བསྟན་ཚུལ་འདི་བཞི་ག་ལ་འདྲའོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། རྟོག་པའི་ངོ་བོ། འཛིན་སྟངས། གཉེན་པོའོ། །དང་པོ་ནི། འཛིན་རྟོག་དང་པོ་དབྱེ་གཞི། དབྱེ་ངོ་ནི་རྣམ་པ་དགུའོ། །འབྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡུལ་དགུ་ཡོད་པས་སོ། །དེ་དག་གང་ན་ལྷ་དང་མི་ཞེས་སོགས་སེམས་ཅན་དང་གང་ཟག་ཏུ་ཐ་སྙད་བྱས་པ་རྣམས་ཕྱུང་པོ་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་སྟེ་སེམས་ཅན་དང་གང་ཟག་རྫས་སུ་ཡོད་པ་འཁོར་བར་མི་སྲི་བས་ཏེ། བདག་གམ་སེམས་ཅན་ནམ་སྲོག་གམ་གང་ཟག་མི་དམིགས་ན་ཇི་ལྟར་བདག་གི་ཁམས་དང་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དང་གང་ཟག་གི་ཁམས་གདགས་པར་བྱ། ཞེས་སོ། །མིག་གཟུགས་ཞེས་སོགས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཆོས་སུ་ཐ་སྙད་བྱས་པ་ནི་བཏགས་པ་ཙམ་སྟེ་སེམས་ལས་གཞན་པའི་དོན་མེད་པས་དེའི་སྣང་བ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་ཆེན་ཡུམ་ལ་སྤྱོད་པས་གཟུགས་ལ་བསླབ་པར་མི་བགྱིའམ་ཞེས་ཆོས་སུ་ཉེ་བར་དམིགས་ཏེ་སློབ་པ་ཐམས་ཅད་བཀག་པས་གསུངས་སོ། །རྣམ་མཁྱེན་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐ་སྙད་དུ་ངོ་བོས་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བ་སྟེ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པར་མཐོང་བས་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་

མེད་པ་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །ཉི་སྣང་དང་ལེ་བརྒྱད་མས་ཆོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མི་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་རྣམ་རྟོག་ཅེས་འཛིན་སྟངས་ལ་སྟོང་མིན་དུ་འཆད་དོ། །རྣམ་མཁྱེན་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ནི་རྟོགས་དཀར་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ཆོས་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་ལ་བཤད་ཀྱང་མདོར་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་རྣམས་སྟོང་པར་གསུངས་པས་འགྲེས་ཀྱི་མཇུག་བཟུང་བའོ། །གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་ཆགས་པ་སྐྱེ་ཞེན་པ་ནི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཏེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གཟུང་བ་སོགས་སུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མ་སྤངས་པས་ཏེ། བྱང་ཆེ་དམིགས་པ་ལ་མི་ཆགས་མི་དམིགས་པ་ལ་ཡང་མི་ཆགས་པ་ལགས་ན། འོ་ན་ཇི་ལྟར་བྱང་ཆེན་ཡུམ་ལ་སྤྱོད་པས་ས་ནས་ས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བགྱི། ཞེས་སོ། །ཆོས་རྣམས་མི་དམིགས་པར་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ནི། གཟུགས་སོགས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་པས་ཏེ། ནྭ་མེད་རྫོགས་བྱང་གི་བར་དུ་དམིགས་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་ཆོས་རྣམས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་དབྱེ་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་སོ། །འདི་མངོན་ཞེན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་འབྱེད་པ་དང་དང་པོ་གཉིས་ཀྱང་རྫས་ཡོད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་མདོ་ལས་བཟློག་པའི་དོན་དུ་འགྲོ་བས་འགྲིག་ཀྱང་སློབ་དཔོན་གྱིས་གཞན་དུ་བཤད་པ་ནི་སྔང་གཉེན་གང་ལ་ཞེན་ཀྱང་རྟོག་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་འདི་ནི་འདི་ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་ལ་རིག་པར་བྱའོ། །ཕུང་པོ་ལ་དངོས་པོར་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ནི། ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་ཕྱིར་སྒྲུ་མ་ལྟར་ལམ་སྒྲུབ་པར་མི་བྱེད་པས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཡང་བྱང་ཆེན་ཡུམ་ལ་མི་སྤྱོད་དོ། །ཞེས་སོ༔ ༔ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་འབྱུང་ས་མཐར་ཐུག་པར་འཛིན་ཚུལ་ནི། གཟུགས་སོགས་ལ་མཚན་མར་མི་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་ཏེ། འོ་ན་ཇི་ལྟར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་ཐེག་པ་གསུམ་པོ་འདི་དག་རྣམ་པར་དགོད་པར་འགྱུར། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་མ་བྱས་མངོན་པར་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་ནི་རྣམ་པར་དགོད་པ་གང་ཡང་དམིགས་སུ་མེད་དེ། ཞེས་སོ། །བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་མིན་པས་ཡོན་མ་དག་པ་ནི། གཟུགས་འཛིན་གྱི་སྤྲོས་པ་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་

སྒོ་ནས་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་མ་ཞུགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཡོན་བསྔབས་པ་དང་དེའི་སྤྲུལ་པ་ལ་ཡོན་བསྔབས་པ་ནི་དེ་ལྟར་དོན་ཆེ་ཞིང་དེ་ལྟར་ཕན་ཡོན་ཆེའོ། །རབ་འབྱོར་རྣམ་གྲངས་དེ་ལྟར་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་བཙན་པར་བྱས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྲུལ་པ་ལ་བྱེ་བྲག་གང་ཡང་མེད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །ཡུམ་ལ་སྦྱོད་པ་རྣམ་པར་འཁྲུགས་པ་སྟེ་ཐ་དད་དུ་ཞེན་ནས་འབྱེད་པ་ནི། སྦྱིན་སོགས་ལ་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་སོ་སོར་དམིགས་ཏེ་བསྒྲུབས་ཏེ། འདི་ནི་ཡུམ་མོ་འདི་ནི་ཡུམ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཞེས་རྣམ་པར་དཀྲུག་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡུལ་དགུ་པོ་དེ་ལ་འཛིན་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྔ་མ་མཐོང་རྩེའི་སྐབས་སུ་བསྟན་པ་བཞིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཡུལ་དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་ལ་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་འཛིན་པ་པོའི་བདག་གོ་སྙམ་དུ”ཞེན་པ་དེ་ལ་ཡང་[༡]གང་ཟག་དང་ཆོས་སུ་ཞེན་ཚུལ་གཉིས་ཤེས་དགོས་སོ། །ཉི་སྣང་དང་ལེ་བརྒྱད་མར་རྩ་ཚིག་གི་མིང་རེ་རེའི་མཐར་དེ་དང་དེའི་རྟོག་པ་ཞེས་བརྡ་མཛད་ལ་མདོ་ནས་གསུངས་པ་ནི་འདི་དག་གི་གཉེན་པོའོ། །གསུམ་པ་ནི། སྒོམ་ལམ་གྱི་སོགས་སོ། །བམ་པོ་ལྔ་པ་ནི་འཆད་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར། དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སོགས་སོ༔ །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དབྱེ་བ་ནི་རྫས་འཛིན་ལས་གཞན་སྒོམ་རྩེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་དབྱེ་གཞི། དབྱེ་ངོ་ནི་རྣམ་པ་དགུ་སྟེ་ཡུལ་དགུ་ཡོད་པས་སོ། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་བསྟན་པ་ནི། རྟོག་པ་དེ་ནི་སྒོམ་ལམ་རྩེ་མོ་དང་སྤང་གཉེན་དུ་འབྲེལ་ཏེ་སྒོམ་ལམ་རྩེ་མོ་དེ་ཡི་རྣམ་པར་འཇོམས་པས་སོ། །ཡུལ་ནི། སེམས་ཅན་དུ་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་དང་བཏགས་པ་དེར་རྣམ་པར་འཛོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ནོ། །དེ་ཡང་གང་ན། དག་ལྡན་ལས། སེམས་ཅན་དུ་བཏགས་པ་ཡང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སོགས་པ་བཏགས་པའོ། །དེའི་རྒྱུ་ཡང་རྣམ་པ་

༡) ཞ། ༡༥༤་བ་༨་ ཞེན་པ་དེ་ཡང་།

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའོ། །ཞེས་ཏེ་སོགས་སྒྲ་མས་ཉན་རང་དང་ཕྱི་མས་མཁྱེན་པ་གཞན་གཉིས་གདོན་ལ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་སུ་གདགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་རྣམ་མཁྱེན་དང་ལམ་ཤེས་དང་། ཉན་རང་དུ་གདགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གཞི་ཤེས་ལ་བྱ་སྟེ། འདི་ཡང་མཚོན་པ་ཙམ་ཡིན་པར་སེམས་ཅན་གཞན་གྱིའང་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་རྣམས་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །ཤེར་སྒྲོན་ལས་ཀྱང་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་བཏགས་པ་དང་དེར་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་རྒྱུ་མ་རིག་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཕུང་པོའི་རྒྱུན་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཞེས་བཤད་དེ། མཐོང་སྤང་དང་ཟག་མེད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཕུང་རྒྱུན་ནོ། །འདི་ལ་མདོ་ཡོད་ཀྱང་མ་དྲངས་སོ།། །གཉིས་པ་ནི། སྒོམ་རྩེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་གཉིས་པ་སྒོམ་ལམ་དེ་དང་སྤང་གཉེན་དུ་འབྲེལ་པ་དེ་ལ་ནི་རྣམ་པ་དགུའོ། །དེར་འབྲེལ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། སྒོམ་ལམ་གྱིས་ཡང་དག་པར་སྤང་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིའི་ཡུལ་གང་ལ་སྐྱེ་འཕགས་ཀྱི་སེམས་ཅན་དུ་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་དང་བཏགས་པ་དེར་རྣམ་པར་བཞག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཕྱིའི་དོན་མེད་པས་སེམས་ཀྱི་སྣང་བ་ཙམ་གྱི་ཕུང་པོའི་ཡུལ་ཅན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རྟོག་པ་དེ་ཇི་ལྟར་རྣམ་པ་དགུ་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་ལན་དུ་བར་ཚིགས་གཉིས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ནིའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། ཡུལ་ནི་ཀུན་མཁྱེན་གསུམ་ལ་སོགས་པ་དགུ་པོ་རེ་རེའི་མཐར་ལ་སྦྱར་བའོ། །བདག་ཉིད་ཇི་བཞིན་ནི་ཀུན་མཁྱེན་གསུམ་རང་རང་དང་འབྲེལ་པའི་སྒྲིབ་པ་གསུམ་སོ་སོར་སྟོན་པའོ། །ཉི་སྣང་དང་དག་ལྡན་ལས་སྒྲིབ་པ་གསུམ་པོ་འདི་ཀུན་ཉོན་སུ་དགོངས་ཤིང་ཀུན་ཉོན་རྟོག་པའི་ངོ་བོར་བཞེད་དོ། །ཡུལ་དགུ་པོ་དེ་ཡང་དྲུག་ཏུ་འདུ་སྟེ། བྱང་སེམས་ལམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་དང་། དེའི་ངོ་བོ་དང་། དམིགས་པ་དང་། ཁྱད་པར་དང་། སྦྱང་བྱ་དང་། ལམ་གྱི་རྣམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རིམ་པ་ལྟར་དང་པོ་གསུམ་དང་བཞི་པ་དང་ལྔ་བདུན་གཉིས་དང་དྲུག་པ་དང་བརྒྱད་པ་དང་དགུ་པའོ། །ངོ་བོ་ནི། ཉི་སྣང་དང་དག་ལྡན་གྱིས་དང་པོ་གསུམ་མ་གཏོགས་པ་གཉིས་མེད་ཡན་ཡུལ་ཅན་དང་ཀུན་ཉོན་རྟོག་པའི་ངོ་བོར་བཞེད་ལ་ལེ་བརྒྱད་མས་ཀྱང་ཀུན་ཉོན་རྟོག་པའི་ངོ་བོར་བཤད་དོ། །འགྲེལ་པ་ཆེ་

ཚུང་གཉིས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོངས་ཀྱི་མཐར་ལ་སྦྱར་ནས་དེ་ལ་རྟོག་པར་རྩ་བར་གསུངས་པ་ལ་དགོངས་ནས་ཀུན་རྫོངས་དགུ་རྟོག་པའི་ཡུལ་དུ་བཞེད་དོ། །རྫོངས་པའི་ཡུལ་ལ་དེའི་མིང་གིས་བཏགས་པར་བཞེད་པས་འཕགས་པ་དང་མཐུན་ནོ། །ཞེས་སྨྲ་བ་ལྟར་ཡང་རུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ཡུལ་དེ་དག་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་ཐ་མ་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པར་བཞེད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། རྟོག་པའི་ངོ་བོ། འཛིན་སྟངས། གཉེན་པོའོ། །དང་པོ་ནི། འཛིན་རྟོག་ཐ་མ་གཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་དབྱེ་གཞི། དབྱེ་ངོ་རྣམ་པ་དགུར་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། འབྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡུལ་དགུ་ཡོད་པས་སོ། །དེ་དག་གང་ན། རྣམ་མཁྱེན་སྐྱེད་པའི་སྒྲིབ་པ་སེལ་བའི་ཐབས་ལ་ཀུན་ཏུ་རྫོངས་པ་ནི། གཞི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཇི་ལྟ་བར་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་འོག་མ་གཉིས་ལ་ཡང་ངོ་། །ལམ་ཤེས་ཀྱི་སོགས་ནི། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཇི་ལྟ་བར་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པའོ། །ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སོགས་ནི། ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གཞི་ཐམས་ཅད་ཇི་ལྟ་བར་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པ་སྟེ། འདི་གསུམ་གྱི་མདོ་ནི་མཆོད་བརྗོད་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ལམ་ལ་ནི། ཐབས་མཁས་པ་དང་མ་བྲལ་བའི་ཤེར་ཕྱིན་ཡང་དག་པར་མ་ཤེས་པས་ཏེ། ཡུམ་འདིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་གི་ཚུལ་ཕྱེད་དེ་ཆོས་དེ་དག་འཁོར་བ་མ་དམིགས་པས་དེའི་ཕྱིར་ཡུམ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །རྟོགས་དཀར་སྨས་བཞི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལམ་མ་ཤེས་པ་ལ་བཤད་དོ། །གཟུགས་སོགས་དང་དེའི་རང་བཞིན་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་སོགས་པས་ཡང་དག་མཐའ་སོགས་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་སྐྱེ་གཅིག་དང་མི་ལྡན་པ་སྐྱེ་ཐ་དད་པ་ལ་ནི། ཤེས་བྱ་གཟུགས་སོགས་དང་དེའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དག་གི་རང་བཞིན་ཇི་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པས་ཏེ། ཡུམ་འདི་ནི་ཆོས་གང་གིས་ཀྱང་ལྡན་པའམ་མི་ལྡན་པའམ་བསྟན་ཏུ་ཡོད་པའམ་བསྟན་ཏུ་མེད་པའམ་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པའམ་ཐོགས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོ། །འདི་ནི་བདེན་པ་རྣམ་པར་མ་བཞག་པའི་དམིགས་པའོ། །ལམ་གཞན་དང་མི་མཉམ་ཞིང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལ་ནི། བདུད་དང་སོགས་པས་ཤུ་སྟེགས་དང་ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ལས་

ཟབ་མོ་ལ་བར་དུ་གཅོད་བྱེད་དུ་མ་ཤེས་པས་ཏེ། ཡུམ་འདི་ནི་བདུད་དམ་བདུད་ཀྱི་རིས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་གང་ཟག་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་ནས་སྲུ་སྐེགས་ཅན་གཞན་གྱི་བར་དང་སྡིག་པའི་གྲོགས་པོ་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཚོད་མི་འཕྲོགས་པ་སྟེ། ཞེས་སོ། །སྡུག་བསྔལ་སོགས་བདེན་པ་བཞི་ལ་ནི། སྤྲོས་བྲལ་དུ་མ་ཤེས་པར་མི་རྟག་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་དོན་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ། བྱང་ཆེན་ཡུམ་ཟབ་མོ་འདིའི་དོན་ལ་དཔྱད་པས་མི་རྟག་པའི་དོན་ལ་སྤྱོད་པར་བྱའོ་དེ་བཞིན་དུ་སྡུག་བསྔལ་དང་བདག་མེད་དང་སྡུག་བསྔལ་ཤེས་པའི་དོན་ལ་སྤྱོད་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་སྟེ་འདི་བདེན་པ་རྣམ་པར་བཞག་པའི་དམིགས་པའོ། །ཉོན་མོངས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་ནི། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མི་བདེན་པ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་བསླང་བའི་བློ་བུར་བ་ཙམ་དུ་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པས་ཏེ། འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་བདག་གི་དོན་ཞེས་པའམ་དོན་མ་ཡིན་ཞེས་དཔྱད་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་སོ། །གཟུགས་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པ་ལ་ནི་གཟུགས་འཛིན་གྱི་མཚན་ཉིད་བློས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པས་ཏེ། གཉིས་སུ་མ་མཆིས་པའི་ཆོས་ཐོབ་པར་བགྱིད་དམ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ༑ ༑གཉིས་པ་ནི། སྔ་མ་མཐོང་རྩེར་བསྟན་པ་བཞིན་ཏེ་དེ་ཡང་ཡུལ་དགུ་པོ་དེ་སེམས་ཅན་དུ་བཏགས་པ་དང་དེར་འཛོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་འདུས་པས་དེ་ལ་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་བདག་འཛིན་པར་བྱེད་པ་པོའོ་ཞེས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་འཇུལ་པ་སྟེ། འདི་ལའང་སྔར་ལྟར་གཉིས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། སྒོམ་ལམ་ཞེས་སོགས་སྔར་ལྟར་བསྟད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། སྒོམ་ལམ་རྩེ་མོའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྒོམ་སྤང་རྣམ་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་སྤང་བར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་དངོས་སུ་བསྟན་པས་སྤང་བྱ་དེའི་དབྱེ་བས་གཉེན་པོ་སྒོམ་རྩེ་རྣམ་པ་བཞིར་ཐ་དད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྔ་མ་མཐོང་རྩེར་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་སྒོམ་སྤང་གི་རྣམ་རྟོག་མངོན་དུ་རྒྱུ་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་སྤངས་པ་དང་དུས་མཉམ་པ་ཁོ་ནར་རྟོག་པ་དེ་དག་གིས་རྒྱུར་བསྒྲུབས་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ལ་ཉལ་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་སྤངས་པའི་མཐུས་ཐེག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་

རིགས་ཐམས་ཅད་བྱང་སེམས་སྒོམ་ལམ་ལ་གནས་པ་ལ་བརྟེན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བར་བར་ཚིགས་གཉིས་
དག་གིས་གསུངས་པ་ནི་འོ། །གཉིས་པ་ནི། འབྲས་བུ་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་ཀྱིས་གང་ལ་དང་།
རྣམ་པ་ཀུན་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་ཀྱིས་གང་རྟེན་པ་དང་། རྒྱ་མཚོ་ཞེས་པས་དེའི་དཔེ་དང་།
རྐང་པ་དང་པོས་རྟེན་ཉུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་གཉིས་པས་རྒྱུ་མཚན་གྱི་དཔེ་བསྟན་ཏོ། །དཔེར་ན་
སྐྱེས་བུ་ལ་ལ་ཞིག་ལྗང་བུ་སྐྱེད་པར་འདོད་པ་ལ་སྐྱེས་བུ་དེས་ལྗང་བུ་དེའི་རྩ་བ་མ་དམིགས་ཡལ་
ག་དང་སྡོང་པོ་དང་ལོ་མ་དང་མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུ་མ་དམིགས་པར་ལྗང་བུ་དེའི་སྡོང་བུ་སྐྱེད་དེ་
དུས་དུས་སུ་ཆུ་བྲན་ཞིང་དེའི་སྡོང་བུ་དེ་རིམ་གྱིས་ཡལ་ག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་འགྱུར། དེ་བཞིན་
དུ་ལོ་མ་མེ་ཏོག་འབྲས་བུ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། དེ་ལྗང་བུ་དེའི་འདབ་མ་དང་མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུ་ལ་
སྤྱོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆེན་རྣམས་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིར་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་ཡང་
དག་པར་འཇུག་སྟེ། དེ་དག་རིམ་གྱིས་ཡར་ཕྱིན་དྲུག་ལ་སྤྱོད་ཅིང་རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་པར་བྱེད་དེ་དེ་
དག་ལོ་མ་དང་མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་འཚོ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
སོ༑ ༑དེ་ཡང་ལོ་མ་ནི་སེམས་ཅན་ངན་སོང་ལས་འགྲོལ་བ་དང་མེ་ཏོག་ནི་ལྷ་མིར་སྐྱེ་བ་དང་འབྲས་
བུ་ནི་འབྲས་བུ་ལྔ་དང་རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ལ་མདོ་ལས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། རྟེན་པར་
བྱེད་དོ། །གང་ལ་ན་བྱང་སེམས་སྒོམ་ལམ་ལ་གནས་པ་འབྲས་བུ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་ཐོབ་པ་དེ་
དག་གིས་མཛེས་པར་གྱུར་པ་དེ་ལའོ། །འབྲས་བུ་དེ་གང་ན། ཤེར་སྒྲོན་ལས། སྒོམ་པའི་ལམ་རབ་
ཀྱི་མཐར་སོན་པའི་འབྲས་བུ་ཡང་དག་པར་མཛེས་པར་གྱུར་པ་ཞེས་སྒོམ་ལམ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་
ལ་བཤད་དོ། །ཉི་སྣང་ལས་འབྲས་བུ་དུད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེའི་འབྲས་བུ་མཆོག་གིས་སྤྲ་བ་ཉིད་དང་
ཞེས་པ་ལྟར་ན་ཤིང་ལྗོན་པ་གཞན་གྱིས་སྤྱད་བྱའི་འབྲས་བུའི་ཁུར་གྱི་ནོན་པ་ལྟར་བྱང་སེམས་དེ་
སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉེར་འཚོའི་རྒྱུ་འབྲས་བུ་ལྔ་གཞན་ལ་སྟེར་བའི་མཐུས་སྤྲ་བ་ལ་བྱའོ། །གང་ན་
དུས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་བདེ་བ་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་སྐྱེད་པར་མཁས་པའི་ཡོན་
ཏན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །འགྲོ་བ་ལ་བདེ་བ་སྐྱེད་པའི་

རྒྱུ་གང་ན་དམིགས་མེད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་གཞན་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་པས་སོ། །ཇི་ལྟར་ན་ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་འབད་རྩོལ་ཆེན་པོ་ལ་མ་ལྟོས་པར་མངོན་དུ་འོང་བའི་རྣམ་པས་སོ། །དཔེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བ་ཚྭ་ཅན་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་ཆུ་བོ་བཞི་འཁོར་བཅས་འབབ་པ་བཞིན་དུའོ། །དེ་ལྟར་རྟེན་ནུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། སྒོམ་ལམ་རྩེ་མོ་ལ་རིང་དུ་གོམས་པར་བྱས་པས་སྒོམ་སྤང་རྣམ་རྟོག་གི་རིགས་བཞི་པོ་རྒྱུད་ལ་འཚེ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ཡམས་ནད་དང་འདྲ་བར་གྱུར་པ་འདི་རྣམས་ཟད་པར་སྤངས་ནས་ཡོན་ཏན་དེ་དག་རྟེན་པ་ལ་གེགས་མེད་པས་སོ། །དེའི་དཔེ་ནི་ནད་པ་ཡུན་རིངས་ནད་ཀྱིས་གཟིར་བ་དེ་ལས་གྲོལ་བ་ན་དགའ་བས་དབུགས་ཕྱིན་ཏེ་ངལ་སོས་པ་ཐོབ་པ་བཞིན་དུའོ། །དེ་ལྟར་རྟེན་སྒོམ་ལམ་དང་རྣམ་རྟོག་སྤང་བ་དང་ཡོན་ཏན་རྟེན་པའི་སྒོམ་ལམ་གསུམ་ལས་ཐ་མ་ནི་ས་བཅུ་པ་ལ་བཞག་སྟེ། སྒོམ་སྤང་རྟོག་པ་རྣམས་ཟད་པ་དང་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་རྟེན་པར་གསུངས་པ་དང་ས་དེར་འདའ་བྱ་ས་དགུ་ལས་འདས་པ་དང་སྒོམ་ལམ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་འདིར་སྒོམ་སྤང་གི་རྟོག་པ་བཞི་”བཟད་པར་[༡])བསྟན་པ་ནི་རགས་པ་ལ་དགོངས་སོ། །

བཞི་པ་ལ་གསུམ། བར་ཆད་མེད་རྩེའི་ངོ་བོ། རྒྱུ། སྤང་བྱའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྒོམ་རྩེའི་འོག་ཏུ་བར་ཆད་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུངས་ཏེ། སྒོམ་ལམ་རྩེ་མོའི་རྗེས་ལ་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གྱི་རྩེ་མོ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པས་སོ། །འདི་ནི་གཙོ་ཆེ་བས་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་བར་ཆད་མེད་རྩེ་སྒོམ་རྩེ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །མདོ་འགྲེལ་ནི་ཡོན་ཏན་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ་རང་གིས་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་བྱེད་དུ་གཞུག་གོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་འཁྲིས་ནས་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བསོད་ནམས་ཇི་ཙམ་འཕེལ་དྲིས་པའི་ལན་དུ་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི༑ བར་ཆད་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད་འཐོབ་པ་ལ་ཆོས་གཞན་གྱིས་བར་ཆད་པ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེའོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་འདི་འབྲས་བུ་གང་གི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་སངས་

[༡]) ཙ། ༢༡༨་བ་༥་ བཟོད་པར།

རྒྱས་དེ་གང་ན་སངས་རྒྱས་དེ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་དོ། །བྱང་སེམས་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པས་ཅི་ཡིད་ལ་བགྱི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱའོ་ཞེས་སྐབས་དེར་རྣམ་མཁྱེན་ཡིད་ལ་བྱ་བར་གསུངས་སོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་འདི་མདོ་ནས་ཇི་ལྟར་གསུངས་ན་བསོད་ནམས་མང་པོ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་གསུངས་ན་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཉན་ཐོས་དང་བསེ་རུ་རང་རྒྱལ་གྱི་རྟོགས་པ་ཕུན་ཚོགས་ཏེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ས་ལ་བཀོད་པའི་དགེ་བ་སྟེ་བསོད་ནམས་དཔེར་མཛད་ནས་དེ་ལས་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་བསོད་ནམས་མང་ཞིང་། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་དཀར་པོ་རྣམ་མཐོང་རིགས་བརྒྱད་པ་མཐོང་བ་བསྲབས་པ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་བྱས་པ་རྟོགས་པ་རང་རྒྱལ་གྱི་ས་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྐྱོན་མེད་པ་ལ་བཀོད་པའི་དགེ་བ་དཔེར་མཛད་ནས་དེ་བས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཞུགས་པའི་བསོད་ནམས་མང་བར་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་མཚོན་ཏེ་གསུངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཞུགས་པ་གང་ཡིན་པ་ནི་ཉི་སྣང་ལས། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞུགས་པ་ནི་འབྲས་བུ་བཞི་པ་ལ་ཞུགས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་བརྒྱད་པའི་དོན་ནི་མ་ཡིན་ནོ༔ །འདི་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པར་བྱ་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཞུགས་པ་རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་བ་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བ་ཉིད། བསྡུས་པ་ཞེས་བྱ་བས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཐེག་དམན་གྱི་དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་དོན་མིན་ཞེས་ས་བཅུ་པ་ལ་དགོངས་པ་བླངས་ཤིང་དེའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་མདོ་ལས་བྱང་སེམས་ཞུགས་པ་དེ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཙམ་ཞིག་བསོད་ནམས་མང་བར་གསུངས་པ་ཤེས་བྱེད་དུ་འདྲེན་ཏེ། ས་དགུ་པ་མན་ཆད་ཡིན་ན་དེ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་སེམས་དཔའ་ཡང་ཡོད་པས་སོ་སྙམ་དུ་དགོངས་སོ། །སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནི། ཚོགས་ལམ་པ་དང་སྐྱོན་མེད་པ་ས་དང་པོ་ནས་བདུན་པའི་བར་ལ་བོད་རྣམས་འཆད་ཅིང་ཕྱི་མ་ནི་རྟོགས་དཀར་ས་དང་པོ་ལ་བཤད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། གང་ཟག་འགའ་ཞིག་གིས་ནས་བསོད་ནམས་མང་བ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་སངས་རྒྱས་ཉིད་འཐོབ་པའི་བར་ཆད་མེད་པའི་

རྒྱུར་དོན་གྱིས་བསྟན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྩེ་མོ་འདིར་བར་ཆད་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བྱའོ། །སངས་རྒྱས་དེ་གང་ན། རྣམ་མཁྱེན་གང་ཡིན་པ་དེ་སངས་རྒྱས་ཡིན་པས་ས་བཅུ་པ་ལ་དེར་བཏགས་པ་ལྟ་བུ་ནི་མིན་ནོ། །རྟོགས་དཀར་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཉེར་ལེན་ཡིན་པས་དེ་ལ་དེས་བཏགས་པར་འཆད་པ་ནི་འཁྲུལ་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཏིང་ངེ་འཛིན་དེའི་དམིགས་པའི་ཡུལ་དང་སོགས་པས་བདག་པོ་དང་རྣམ་པ་རྣམས་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན་བར་ཚིགས་གཅིག་གིས་དམིགས་པ་སོགས་གསུངས་པ་ནི་འོ། །གཉིས་པ་ནི། བདེན་དངོས་མེད་པའི་མ་ཡིན་དགག་ཧྲེན་འབྲེལ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་དེ་རྣམ་མཁྱེན་འདིའི་དམིགས་པའི་རྐྱེན་ཏེ་དེ་ལ་དམིགས་པས་འདི་སྐྱེ་པས་སོ། །གདོད་མ་ནས་སྤྲོས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཉིད་ནི་རྣམ་མཁྱེན་འདིའི་རྣམ་པ་སྟེ་དེས་ཡུལ་དེ་རྟོགས་ཚུལ་ཡིན་པས་སོ། །ས་དགུ་པ་ཕྱིན་ཆད་དུ་སྤྲོས་བྲལ་གྱི་སྟོང་ཉིད་གཞན་དོན་དུ་རྣམ་མཁྱེན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་མ་བརྗེད་པར་ཡིད་ལ་བྱས་པའི་དྲན་པའི་རྒྱུན་ནི་རྣམ་མཁྱེན་འདིའི་བདག་རྐྱེན་ཏེ། དམིགས་པ་དེ་ལ་བློའི་རྣམ་པ་དེ་ཉེ་བར་གཏོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རབ་འབྱོར་རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་བདག་པོ་ནི་དྲན་པ་རྣམ་པ་ནི་ཞི་བ་མཚན་ཉིད་ནི་མཚན་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོ། །མདོ་ཚིག་ཕྱི་མ་འདིས་ཞི་བ་ལ་རྣམ་པར་བཤད་པ་གཉེན་པོས་གསར་དུ་བཀག་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ་པ་བཟློག་ནས་གདོད་མ་ནས་ཞི་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཡིན་པར་ཉི་སྣང་ལས་སོ། །དེ་ལྟར་ཉི་སྣང་དང་ལེ་བརྒྱད་མ་དག་ལྡན་རྣམས་སུ་རྣམ་མཁྱེན་དང་འགྲེལ་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་དང་སྙིང་མཆོག་སོགས་སུ་བར་རྩེའི་དམིགས་པ་སོགས་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ནི་མི་འགལ་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་དམིགས་རྣམ་རྗེས་སུ་མཐུན་པས་ཕན་ཚུན་མཚོན་པའི་ཆེད་དོ། །འདིར་དམིགས་རྣམ་དང་བདག་རྐྱེན་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་སྤྱིར་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་རྐྱེན་བཞི་ལས་སྐྱེ་ལ་བར་རྩེ་ཡང་དེའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་རྐྱེན་གསུངས་སོ་ཞེས་བྱང་ཡེ་འཆད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ན་ལམ་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་ལྟར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གོང་དུ་བར་རྩེ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ཆད་མེད་པའི་རྒྱུར་བཤད་པ་ན་དེའི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དུ་བསྟན་

པ་དེ་ལ་འཕྲོས་ནས་དེའི་དམིགས་རྐྱེན་སོགས་ཀྱང་བསྟན་པ་སྟེ། འདིས་ནི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་མཐུན་རྐྱེན་ཚང་བ་དང་ལོག་རྟོག་གིས་ནི་བར་རྩེའི་སྐབས་སུ་འགལ་རྐྱེན་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་བསྟན་པས་བར་རྩེ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ཆད་མེད་པའི་རྒྱུ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྫོག་གི་ཡང་བཞེད་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། བར་ཆད་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་འདིའི་དམིགས་པའི་རྐྱེན་འདིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་པར་དམིགས་པ་ཡིན་ལ་དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཅི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཞེས་པ་རི་བོང་གི་རྭ་ལྟར་གཏན་མེད་དམ། འོན་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། མེད་པ་ནི་ནུས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་དམིགས་རྐྱེན་དུ་ཇི་ལྟར་རུང་། གཉིས་པ་ལྟར་ན། དེ་ཉིད་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ནམ་ཇི་ལྟར་ན་དངོས་པོ་མེད་པར་དམིགས་ཤེ་ན། ཕྱོགས་གཉིས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ་འོན་ཀྱང་དངོས་པོར་ནི་མི་འགྱུར་ཏེ༏ བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ཐ་སྙད་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི་འདིའི་རང་བཞིན་དངོས་པོ་ཡོད་མེད་སོགས་གང་དུ་ཡང་བརྗོད་པར་མི་ནུས་པས་འཕགས་པའི་རང་རིག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ་ཞེས་བསྒྲགས་པའོ། །འདི་ལ་དམིགས་པས་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བས་དམིགས་རྐྱེན་དུ་བཞག་གོ །དེའི་བདག་པོའི་རྐྱེན་ནི་ས་རབ་ཏུ་དགའ་བར་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡང་ཡང་དུ་འདྲིས་པར་བྱས་པའི་དངོས་པོ་མ་བརྗེད་པའི་དྲན་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་དེ་ལ་ལྷག་པར་དབང་སྒྱུར་བའི་སྒོ་ནས་སྐྱེད་པས་སོ། །དེའི་རྣམ་པ་ནི་ཁ་ཅིག་ཏུ་རང་བཞིན་གཅིག་ཉིད་ཐ་དད་པར་སྣང་བ་ལ་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་མེའི་རྣམ་པ་གང་ཞེ་ན། ཟླུམ་པོ་དང་གྲུ་བཞི་དང་འཕྲོ་བ་དང་འཁྱིལ་བ་ལ་སོགས་པའོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་རང་གི་རང་བཞིན་ལ་ཟེར་ཏེ་རྣམ་པ་དམན་པ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་དག་ལས་འདིར་ནི་རང་བཞིན་ལ་གཟུང་སྟེ་རང་བཞིན་གྱིས་ངོ་བོ་དང་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་ངེས་རྟོག་གི་རྣམ་རྟོག་རྣམས་ཞི་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཚིག་གསལ་ལས་འཆད་དོ། །རྒྱུའི་རྐྱེན་ནི་ཀུན་གཞི་ལ་ཡོད་པའི་རྣམ་བྱང་གི་ས་བོན་དང་། དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ནི་སྔ་ལོགས་ཀྱི་རིག་པའོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་

གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཊཱ་ཀཱ་ལ་ཡོ། །གང་ལ་ན། དག་སྙིང་ལྷ་འོད་རྣམས་སུ་རྣམ་མཁྱེན་འདི་ལ་ཞེས་ཟེར་ཡང་སྔར་བཤད་པའི་དམིགས་རྣམ་འདི་ལ་ནེའོ། །གང་གིས་ན། ཀླུན་ཀ་རབ་ཏུ་སློ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སོ། །ཇི་ལྟར་ན། གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་མར་ངག་གི་བརྗོད་པའི་ལམ་མཐའ་ཐུག་པ་མེད་པར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན། དེས་ཟབ་པར་འཕངས་པའོ། །དང་པོ་ནི། གསལ་བར་བྱའོ། །གང་ན། ཊཱ་ཀཱ་བ་དེ་དག་གོ །ཇི་ལྟ་བུ་ན། རྩོད་པ་རབ་ཏུ་སློ་བ་བདེན་གཉིས་མི་འགལ་བའི་ཐབས་མཁས་པ་བློས་མ་རྟོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཀླུན་ཀའི་ཊཱ་ཀཱ་བའམ་རྩོད་པ་བརྒྱུད་མར་འབྱུང་བའོ། །གང་གིས་ན། བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་རྟོགས་ཤིང་འཇིག་རྟེན་སྒྲོལ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པས་སོ། །གང་ལ་འབྱུང་ན། བར་རྩེའི་དམིགས་རྣམ་གྱི་གནས་འདི་ལ་ནེའོ། །འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི༑ ཊཱ་ཀཱ་བ་དེ་དག་གིས་དམིགས་རྣམ་དེའི་གཏིང་དཔག་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་གལ་ཏེ་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་ན་སྣང་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཙམ་དུ་འགྱུར་ཞིང་དེ་ལྟ་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །འོན་ཏེ་མ་ཞི་ན་དངོས་པོར་འཛིན་པ་དང་མ་བྲལ་བས་འདིས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སངས་རྒྱས་ག་ལ་སྐྱེད་སྙམ་ནས་བདེན་གཉིས་བློ་ངོར་འགལ་བར་འགྱུར་བས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དམིགས་རྣམ་གྱི་ཚུལ་དེ་ལ་ཀླུན་ཀ་བརྒྱུད་མར་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བསྟན་པ་འདིས་ནི་བར་རྩེའི་དམིགས་རྣམ་འདིའི་སྐྱོན་བརྗོད་པ་མིན་གྱི་རྟོགས་དཀའ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རྩོད་པ་དེ་དག་བྱུང་ངོ་ཞེས་དེའི་ཟབ་པ་ཉིད་ཟུར་གྱིས་བསྟན་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་ཇེ་བཙུན་གྱིས་དགོངས་པ་སྟེ་ཐུགས་ལ་བཞག་ནས་འདིས་ནི་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །མདོ་ལས་རབ་འབྱོར་གྱི་ཚིག་གིས་ཀླུན་ཀ་དང་སྟོན་པའི་ཚིག་གིས་ལན་བསྟན་པ་འདིས་ནི་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་མི་འབྲེལ་ལོ། །རྩ་བ་འདི་ལོག་རྟོག་མདོར་བསྟན་ཏུ་འཕགས་པ་དང་ཤཱཀྱ་པར་འཆད་པ་ལྟར་སློབ་དཔོན་འདིས་ཀྱང་དགོངས་མོད་འོན་ཀྱང་ཚིག་ཚོགས་སྐྱུང་བའི་དོན་དུ་དམིགས་རྣམ་གྱི་གཞུང་དང་འདྲུག་པ་གཅིག་ཏུ་མཛད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བར་རྩེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་འོག་ཏུ་ལོག་པར་རྟོག་པ་གསུངས་ཏེ། བཤེས་སྤྲིངས་ལས། དད་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཐོས་དང་གཏོང་བ་དང་། །དྲི་མེད་ངོ་ཚ་ཤེས་དང་ཁྲེལ་ཡོད་

དང་། །ཤེས་རབ་ནོར་བདུན་ལགས་པར་ཐུབ་པས་གསུངས། །ནོར་གཞན་ཕལ་པ་དོན་མ་མཆིས་ཏོགས་མཛོད། །ཅེས་པ་ལྟར་བདེན་གཉིས་ཚུལ་བཞིན་འབྱེད་པའི་བློ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ནོར་ཅན་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་ལོག་པར་རྟོག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་བསལ་བས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞེ་ན་དེའི་ལན་དུ་བསྟན་དགོས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཟབ་མོའི་དོན་ལ་རྟོད་པ་རབ་ཏུ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལོག་པར་རྟོག་པ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྟེན་ཅན་ཏེ་ཡུལ་ཅན་དེ་ལ་ནི་གྲངས་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་མདོ་ལས་བཞེད་དོ། །དམིགས་པ་འཐད་པ་སོགས་བཅུ་དྲུག་ཡུལ་མ་ཡིན་ནམ་ཇི་ལྟར་རྣམ་མཁྱེན་ཡུལ་ཡིན་ཞེ་ན། སྙིང་མཆོག་ཏུ་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་དེ་དག་གི་ཡུལ་ལོ། །ཡུལ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་ཡུལ་དུ་ཉེ་བར་གདགས་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོའི་བུས་ཉེས་པ་བྱས་ན་རྒྱལ་པོས་ཉེས་པ་བྱས་པར་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །ཡུལ་གང་ལ་ལོག་པར་རྟོགས་ན་དམིགས་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་ལ་སྦྱར་བ་བཅུ་དྲུག་ལའོ། །བཅུ་དྲུག་ཏུ་ཇི་ལྟར་ཕྱེད་ན་འབྲེལ་པ་གཞན་རྣམས་སུ་གྲངས་གསལ་བར་བྱས་པ་མེད་ལ་གྲགས་ཆར་བདེན་གཉིས་སོ་སོར་བྱས་ནས་བཅུ་དྲུག་ཕྱེད་ཀྱང་རྒྱུན་སྣང་དུ་སྤྱང་གཉེན་གཉིས་སོ་སོར་མཛད་པ་ཉིད་རྩ་བའི་དགོངས་པའོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། བསལ་བྱ་རྣམ་རྟོག་སེལ་བྱེད་ཀྱི་ལན། བསལ་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་མཁྱེན་དངོས་སམ་དེའི་རྒྱུ་བར་རྩེའི་རྟེན་ཅན་ཏེ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ལོག་པར་རྟོག་པ་ནི་དབྱེ་གཞི། དབྱེ་ངོ་ནི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་གོ །འབྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། སྔར་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཡུལ་བཅུ་དྲུག་གི་ཡུལ་ཅན་"ཉིད་ཀྱིས་ནའོ།[༡] །བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་གང་ན། དང་པོ་ལ་བཞི། ཡུལ་གང་ལ་རྟོག་པ། ཚུལ་ཇི་ལྟར་རྟོག་པ། དེ་ལྟར་རྟོག་པའི་རྒྱུ་མཚན། ལོག་པར་རྟོག་མཁན་གྱི་གང་ཟག་གོ །དང་པོ་ནི་བར་རྩེའི་དམིགས་པ་འཐད་པ་སྐྱེ་དེའི་རྣམ་གཞག་བྱས་པ་ལའོ། །གཉིས་པ་ནི་དམིགས་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་དེ་མི་འཐད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་སེམས་པ་སྐྱེ་ངོ་བོ་ནི་ཟེ་ཚོམ་མོ། །འོ་ན

༡) ཅ། ༢༢༠་བ་༣་ ཉིད་ཀྱིས་ནའོ།

ལོག་ཤེས་སུ་འགྱུར་ལ་ཚད་མས་ཁེགས་པ་ཁྱད་ཆོས་འགལ་བ་ལྟ་བུ་རང་ཆས་དམ་བཅའ་ལ་ཡང་ལ་ལ་བ་གྲུབ་བོ།། ཕྱོགས་སྔ་མ་ལ་ལ་ཅན་ཞུས་བས་ལོག་པ་སྤང་བ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།

ལོག་ཤེས་སུ་འགལ་ན་གཞན་གྱི་ཁས་བླངས་འགལ་བས་མི་འཐད་སྙམ་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་པ་རང་གིས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་བཟློས་ས་ཐ་དད་ལ་ལྟོས་ནས་བློ་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་མ་རྙེད་པས་ཕྱོགས་ཐེ་ཚོམ་ལས་མི་འདའ་བ་ལ་དགོངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཡུལ་ཡིན་ན་དེ་གཉིས་སུ་གྲུབ་དགོས་ན་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཁམས་ཀུང་དངོས་པོ་མེད་པའོ་ཞེས་འདུས་བྱས་མ་བྱས་ཀྱི་ཁམས་དག་དངོས་པོ་མེད་པར་བཤད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་དམིགས་པ་འཐད་པ་མི་རུང་ལ་དེ་འཐད་ན་ཡུལ་མེད་པ་མི་རུང་ངོ་ཞེས་ཕན་ཚུན་འགལ་བའི་དོན་སྨྲ་བ་སྐྱེ་འགལ་བ་ཁས་བླངས་པ་ལྟར་བློ་ངོར་སྣང་བ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་སོ། །བཞི་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་བདེན་གཉིས་སུ་ཡོད་མེད་མི་འགལ་བའི་ཚུལ་མི་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་རྟོད་པ་རབ་ཏུ་སྨྲ་བ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལོག་པར་རྟོགས་སོ། །འདི་མི་འགལ་བ་ནི། ཡུལ་གཉིས་མེད་པར་བསྟན་པ་དོན་དམ་དང་དམིགས་པ་འཐད་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡིན་པས་ན་དོན་དམ་དུ་དམིགས་པ་འཐད་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡུལ་མེད་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་འགལ་ཚུལ་ནི། དམིགས་བསལ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྟོགས་དཀར་མདོན་རྟོགས་བརྒྱད་སེམས་མི་འགོང་བ་སོགས་ཀྱི་ཐབས་མི་ཤེས་པའི་རབ་ཏུ་སྨྲ་བ་སྟེ། བསྟན་བཅོས་ཤེས་པ་དང་དེ་ལས་གཞན་པའི་གྲོལ་བ་བྱེད་འདོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་ལྷ་ཆེན་པོ་དང་ཁྱབ་འཇུག་ལ་སོགས་པ་དང་དེ་ལས་གཞན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞེས་འཆད་དེ་མི་འགྲིག་གོ །དེ་བཞིན་དུ་ཚིག་གསལ་ལས་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཁམས་ཐ་དད་པའི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་བདེན་པ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དམིགས་པ་འཐད་པ་དང་ཞེས་ཚིག་རྣམ་པར་སྦྱར་ཏེ་དེ་ལ་སོགས་པས་ནི་བདེན་པ་རེ་རེ་ཞིང་གཟུང་བས་འགལ་བར་འདོད་པ་རྣམས་སེལ་ཏེ་གོ་སླའོ་ཞེས་འཆད་པ་ཡང་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་པར་བཀོད་པ་འདི་དག་ལོག་རྟོག་གི་ཡུལ་བཅུ་དྲུག་དང་རྒྱུ་མཚན་བཅུ་དྲུག་ཡིན་པས་སོ། །ལོག་པར་རྟོག་མཁན་དང་རྟོག་ཚུལ་དང་རྒྱུ་མཚན་གྱི་མདུག་ནི་སྐབས་དང་བསྟུན་ནས་འདི་ཁོ་ན་བཞིན་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་རོ། །གཉིས་པ

ནི༔ གང་ལ་ན། བར་རྩེའི་དམིགས་པ་དེའི་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ངེས་པར་གཟུང་བ་སྟེ་དེ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་ལའོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི། རྟོགས་ཚུལ་ཡོད་ན་རྟོགས་བྱའི་རང་བཞིན་ཡོད་དགོས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྟེ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། གང་ལ་ན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལའོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི། ཀུན་མཁྱེན་ཡོད་ན་ཡུལ་གཉིས་ཡོད་དགོས་ན་དེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་གྱིས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ལ་རྣམ་པར་བལྟས་པ་ན་དངོས་པོ་མེད་པར་ཡང་མི་དམིགས་ན་དངོས་པོ་ཡོད་པ་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཞེས་དངོས་པོ་དངོས་མེད་མི་དམིགས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན་སོགས་སོ། །བཞི་པ་ནི། གང་ལ་ན། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་ལའོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི། གཉིས་སུ་ཡོད་ན་དབྱེར་ཡོད་དགོས་ན། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱིས་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་དོན་དམ་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ཞེས་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་སྦྱོར་བྲལ་གྱི་ངོ་བོར་དབྱེར་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་སོགས་སོ། །

འདིར་བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་ཙུང་ཟད་དཔྱད་པ་ལ་གཉིས། བདེན་གཉིས་གཏན་ལ་དབབ་དགོས་པ་དང་། གཏན་ལ་དབབ་བྱ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་སྙེད་ཅིག་གསུངས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་བདེན་གཉིས་ལས་བརྩམས་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། ཡབ་སྲས་མཇལ་བ་ལས། འཇིག་རྟེན་མཁྱེན་པས་གཞན་ལ་མ་གསན་པར། །བདེན་པ་འདི་གཉིས་ཉིད་ཀྱིས་སྟོན་པར་མཛད། །གང་ཞིག་ཀུན་རྫོབ་དེ་བཞིན་དོན་དམ་སྟེ། །བདེན་པ་གསུམ་པ་གང་ཡང་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་དང་། དབུ་མའི་རྩ་བ་ལས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པ། །བདེན་པ་གཉིས་ལ་ཡང་དག་བརྟེན། །འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། །དམ་པའི་དོན་གྱི་བདེན་པའོ། །ཞེས་དང་། བདེན་གཉིས་ལས། བདེན་གཉིས་རྣམ་དབྱེ་ཤེས་པ་དག ཐུབ་པའི་བཀའ་ལ་མི་རྨོངས་ཏེ། །དེ་དག་མ་ལུས་ཚོགས་བསགས་ནས། །ཕུན་ཚོགས་ཕ་རོལ་འགྲོ་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོ༔ ༔གདུལ་བྱ་སྨིན་འདས་སུ་བགྲོ་བའི་ཐབས་ཀྱང་འདི་ཉིད་དེ། དབུ་མའི་རྩ་བ་ལས། ཐ་སྙད་ལ་ནི་

མ་བརྟེན་པར། །དམ་པའི་དོན་ནི་རྟོགས་མི་འགྱུར། །དམ་པའི་དོན་ནི་མ་རྟོགས་ན། །མྱ་ངན་འདས་པ་ཐོབ་མི་འགྱུར། །ཞེས་དང་། དབུ་མ་སྙིང་པོར། ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་རྣམས་ཀྱི་སྐས། །མེད་པར་ཡང་དག་ཁང་ཆེན་གྱི། །སྟེང་དུ་འཛེག་པར་འགྱུར་པ་ནི། །མཁས་ལ་རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་གཉིས་ནི་བསམ་པར་བྱ་བ་ཁོ་ནའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བདེན་གཉིས་སྤྱིར་དང་། སོ་སོར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདེན་གཉིས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་དབྱེ་བ་ནི་མེད་དེ། གཞན་དུ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་ན་དོན་དམ་པ་ཡང་རྟོག་པས་ཀུན་བཏགས་པའི་བཅོས་མ་ཙམ་དུ་དང་། དོན་དམ་པ་བཞིན་དུ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་བློས་མ་བཏགས་པའི་གཤིས་མ་བཅོས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དོན་དམ་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་འབད་མེད་དུ་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དབུ་མའི་རྩ་བ་ལས། རང་བཞིན་བྱས་པ་ཅན་ཞེས་བྱར། །ཇི་ལྟ་བུར་ན་རུང་བར་འགྱུར། །རང་བཞིན་དག་ནི་བཅོས་མིན་དང་། །གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། འཕགས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས། ཀུན་རྫོབ་དེ་ལ་དོན་དམ་དུ་སྨྲ་བ། །དེ་དག་ནོར་བའི་བློ་ལྡན་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། མིག་དང་རྣ་བ་སྣ་ཡང་ཚད་མ་མིན། །ལྕེ་དང་ལུས་དང་ཡིད་ཀྱང་ཚད་མ་མིན། །གལ་ཏེ་དབང་པོ་འདི་དག་ཚད་ཡིན་ན། །འཕགས་པའི་ལམ་གྱིས་སུ་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཞེས་སོ། །ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་ན་སྣང་ཐུན་བཞིན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་དང་། ཐག་པ་ལ་སྦྲུལ་དུ་འཁྲུལ་པས་སྐྲག་པ་ལ་གླང་པོ་མེད་པར་མཐོང་བ་གཉེན་པོར་འདོད་པ་ལྟར་དོན་དམ་རྟོགས་པས་ཀུན་རྫོབ་ལ་ཞེན་པའི་དྲི་མ་མི་སེལ་བར་ཐལ་བ་སོགས་མཐའ་ཡས་སོ། །རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་གཞན་ལ་དོན་དམ་པ་ཡང་གཞན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མེད་ཀྱི། ཞེས་དང་ཀུན་བྱང་གི་འགྲེལ་རྣམས་སུ་ཆོས་དེ་དག་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་དག་ལས་གཞན་དང་དེ་ཉིད་ལན་ཅིག་མ་ཡིན་པར་བཀའ་སྩལ་པ་རྣམས་སོ། །གལ་ཏེ་གཅིག་ཐ་དད་དུ་མ་གྲུབ་ན་བདེན་གཉིས་མེད་པར་ཐལ་ཞེ་ན། བདེན་གཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་གཅིག་ཐ་དད་གཉིས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ་བ་ནི་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་

གཅིག་པ་བཀག་པའི་ཐ་དད་པ་ཙམ་དུ་འདོད་དེ་དངོས་པོ་དངོས་མེད་བཞིན་ནོ། །བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐ་དད་པར་མི་བྱེད་པར་ཐལ་བ་ལ་ནི་ཁྱབ་པ་མེད་དེ། སྒྲོས་བྲལ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་དོན་དམ་དུ་བཏགས་ནས་རྣམ་གཞག་བྱེད་དེ། རྟོག་པས་སྣང་བ་དང་བརྟག་པར་བྱ་བའི་དོན་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བསྲེས་ནས་རང་མཚན་ལ་བཟུ་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །མདོ་ལས་ཀྱང་། ཡི་གེ་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ༑ ༑ཉན་པ་གང་དང་སྟོན་པ་གང་། །འགྱུར་བ་མེད་ལ་སྒྲོ་བཏགས་ནས། །དེ་ཉིད་ཉན་ཅིང་སྟོན་པར་འདོད། །ཅེས་སོ། །གཞན་ཡང་ལུང་ལས་ནི་བདེན་གཉིས་གཅིག་ཐ་དད་གང་ཡང་མ་ཡིན་པར་དུ་མ་ཞིག་གསུངས་པས་ལུང་གི་གནོད་པ་ནི་མེད་ལ། ངོ་བོ་གཅིག་ཐ་དད་གཉིས་ཀ་ལ་རིགས་པས་གནོད་པ་དང་བདེན་པ་གཉིས་ཀ་ངོ་བོ་སྒྲུབ་པར་ཡང་འདོད་པས་ཁྱེད་ཁོ་ན་ལ་ཁྱེད་རང་གིས་བཀོད་པའི་སྐྱོན་དེར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པའོ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་མི་འཐད་ཅིང་། སེམས་འགྲེལ་ལས། བྱས་པ་དང་ནི་མི་རྟག་བཞིན། །མེད་ན་མི་འབྱུང་ངེས་ཕྱིར་རོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་སྟེ། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་ནི་སྟོང་པར་བཤད། །ཅེས་པ་ཡང་དེའི་ཁུངས་མ་ཡིན་ཏེ་དེས་བདེན་པ་གཅིག་མེད་པར་ཅིག་ཤོས་མེད་པའི་དཔེར་བྱས་མི་རྟག་བླངས་པས་འདི་ཡང་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་མེད་པའི་རིགས་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པ་དག་གིས་ནི་དགོངས་འགྲེལ་ལས། འདུ་བྱེད་ཁམས་དང་དོན་དམ་མཚན་ཉིད་ནི། །གཅིག་དང་ཐ་དད་བྲལ་བའི་"མཚན་ཉིད་ནི༑[༡]༑གཅིག་དང་དུ་མ་ཉིད་དུ་གང་རྟོག་པ། །དེ་དག་ཚུལ་མིན་ལྟ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན། །ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ཀྱིས་སྨྲད་པའི་གཅིག་ཐ་དད་ཀྱི་ལྟ་ངན་དོར་བར་བྱའོ། །འོ་ན་བདེན་པ་གཉིས་སུ་ཇི་ལྟར་འབྱེད་ན་སྐྱེ་འགག་ཀུན་བྱུང་འགག་སྒྲུབ་སོགས་མཚན་ཉིད་མི་འདྲ་བ་དུ་མར་བློ་ལ་སྣང་ཞིང་ཐ་སྙད་པའི་བློ་ངོར་དེར་རིགས་པའི་གནོད་པ་མེད་པའི་སྣང་བའི་ཆ་ཇི་སྙེད་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་ལ་ཀུན་རྫོབ་དེ་ཉིད་དཔྱད་ན་སྣང་མི་སྣང་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་བདག་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པའི་སྤྲོས་པའི་དྲ་བ་མ་ལུས་པས་དབེན་པ་ལ་དོན་དམ་པ་ཞེས་གཞན་ཡང་དག་པའི་ལམ་ལ་བཀྲི་བའི་ཕྱིར་དུ

---

[༡] ཞ། ༢༠༩་བ་༣་ མཚན་ཉིད་དེ།

དགོས་པའི་དབང་གིས་ཁས་བླངས་པ་ཙམ་སྟེ། སྤྲོས་བྲལ་ཞེས་པའང་གཞན་ངོར་མིང་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་སྤྲོས་བྲལ་གྱི་ཆོས་ཤིག་ཏུ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བདེན་གཉིས་ལས། ཇི་ལྟར་སྣང་བ་འདི་ཁོ་ན། །ཀུན་རྫོབ་གཞན་ནི་ཅིག་ཤོས་ཡིན། །ཞེས་དང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས། དོན་དམ་བློ་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན། །བློ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་སོ། །འདི་ལྟར་བསྟད་པ་ན་དོན་དམ་དེ་རྟེན་འབྲེལ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་འདི་ཉིད་མ་ཡིན་ཞིང་འདི་ལས་གཞན་དུ་ཡང་མེད་ན་འོ་ན་དེ་ཅི་ཞིག་ཡིན། དེས་ན་འདི་ལ་ནི་བློ་རྩེ་གཏད་སོ་མེད་པས་ཆད་པའི་ལྟ་བ་མི་བཟོད་པའོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་བདེན་ཏེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སྤང་བླང་དང་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐར་འཛིན་གྱི་ལྟ་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་གོམས་པར་བྱས་པའི་བག་ཆགས་རྟས་པས་རྟོག་པས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འདིའོ་ཞེས་གཟུང་དུ་མ་རྙེད་པ་ན་སྟོང་པ་ཉིད་འཛིན་པ་མཐའ་དག་ལྡོག་བྱེད་ལ་མི་མོས་པ་དང་སྐྲག་པ་སྐྱེ་བ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་སོ། །དེས་ན་ལྟ་བ་སྟིགས་མ་བདོ་བ་དེང་སང་གི་དུས་འདིར་ནི"སེམས་ཅན་ཤིན་ཏུ་སྐལ་བ་དམན་པས་[༡]དེ་དག་ལ་འདི་ཙམ་ཞིག་ནི་ངོ་བོས་སྟོང་པས་ཅི་ཡང་མེད་པའོ། །འདི་ཙམ་ཞིག་ནི་དོན་ལ་ཡོད་པས་མི་སྟོང་པའོ་ཞེས་འགའ་ཞིག་བསལ་ཞིང་འགའ་ཞིག་འཇོག་པ་ལྟར་བྱས་པ་ན། རྟོག་པ་ཡི་རང་ནས་ད་ནི་བདག་གི་དམིགས་པའི་གནས་རྙེད་དོ་སྙམ་ནས་ཚུལ་དེ་སྨྲ་བ་དང་དེའི་ཆོས་ལ་གུས་པ་ཆེན་པོ་བཞག་ནས་སྟོན་པའི་སྨྲ་སྒྲོག་རྙེད་བཀུར་གྱིས་མཆོད་པར་བྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བར་སྣང་ན་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མོས་པ་རྣས་ཤིང་ལུང་ཙམ་ལ་སྐྱབས་སུ"མི་འཆེལ་བར་[༢]རིགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་བློ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་མཐར་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་གང་མཉེས་སྒྲུབ་པའི་གཞུང་བཟང་པོ་དོར་ལ། ཀུན་རྫོབ་པའི་རྟེན་འབྲེལ་སྣང་དུས་རང་བཞིན་མེད་པ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དེའི་ངོར་མེད་དོ་ཞེས་སྐུར་པ་མི་གདབ་ཅིང་དོན་དམ་པ་སྤྲོས་པ་ཡིན་ནོ་ཅོག་དང་བྲལ་བ་ལ་ཡོད་དོ་རྟག་གོ་ཞེས་སྒྲོ་མི་འདོགས་པའི་མཐའ་བྲལ་གྱི་ཚུལ་ལ་བསླབ་པར་

༡) ཞ། ༢༠༩་ན་༨་ སེམས་ཅན་སྐལ་བ་ཤིན་ཏུ་དམན་པས།

༢) ཞ། ༢༠༩་ན་༦་ མི་འཆའ་བར།

རིགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བདེན་གཉིས་ལས། སྣང་དུ་འདྲ་ཡང་དོན་བྱེད་དག །ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་མི་ནུས་ཕྱིར། །ཡང་དག་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ནི་དབྱེ་བ་བྱས། །ཞེས་ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་བྱེད་དོ། །དོན་དམ་ལ་ཡང་སྤྲོས་པ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པ་དང་། སྤྲོས་པ་ཕྱོགས་རེ་ཙམ་བཀག་པ་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་གཉིས་སུ་བྱེད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་བཀག་པ་ཡང་། །ཡང་དག་པ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར། །དོན་དམ་ཡིན་པར་ཁོ་བོ་འདོད། །ཅེས་སོ། །འདི་ནི་གཅིག་དུ་བྲལ་སོགས་ཀྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་རྣམས་ལ་བྱེད་པས་རྟོག་པའི་བཟོ་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་བཏགས་པ་བའོ། །ཡང་ན་འཕགས་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྣང་བ་ལ་ཡང་དག་དང་། ཉན་རང་དང་ཚུར་མཐོང་རང་སྣང་ལ་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱ་སྟེ་གཟུང་འཛིན་དུ་སྣང་ལ་སྣང་བ་ལྟར་དུ་ཞེན་པ་མེད་པ་དང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱས་ན་སློབ་དཔོན་འདིའི་བཞེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཆེ་ལོང་ཙམ་འདི་ནི་སློབ་དཔོན་འདི་ལ་སོགས་པའི་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་ལྟར་བཀོད་ཅིང་དེ་ཡང་རྒྱས་པར་དང་ཐལ་འགྱུར་པའི་རྣམ་གཞག་ནི་རེ་ཞིག་མ་བྲིས་ཏེ་ཚིག་མངས་སུ་དོགས་པས་སོ། །ལྔ་པ་ནི་གང་ལ་ན་སྦྱོར་བ་སྟེ་སྦྱིན་སོགས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལའོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི། ཡུལ་དེ་ཡོད་ན་དེ་གསུམ་ཡོད་དགོས་ན། གཟུགས་སྟོང་པ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱོད་དེ་ཅི་ནས་ཀྱང་བློ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་སྦྱོད་དོ་ཞེས་སྦྱིན་སོགས་ལ་ཡང་གསུངས་པས་སྦྱིན་པ་དང་། སོགས་པས་སྦྱིན་པ་པོ་ལེན་པ་པོ་རྣམས་སོ་སོར་མི་དམིགས་པར་བཤད་པས་ན་སོགས་སོ། །དྲུག་པ་ནི། གང་ལ་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་བློའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པས་སངས་རྒྱས་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་དགའ་བ་སྐྱེད་པས་དཀོན་མཆོག་ལའོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི། ཡང་དག་པའི་དོན་དུ་རྟོགས་པས་དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲ་དོན་བྲིས་པའི་ལན་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་རྟོགས་པ་པོ་སངས་རྒྱས་ཡོད་ན་དེའི་རྟོགས་བྱ་ཡང་ཡོད་དགོས་ན་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་མེད་པར་བཤད་པས་ན་སོགས་སོ། །བདུན་པ་ནི། གང་ལ་ན་འགོག་ལམ་གྱི་ཆོས་དཀོན་མཆོག་ལའོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི་ཡུལ་དེ་ཡོད་ན་འགོག་ལམ་གྱི་དོན་

ཡོད་དགོས་ན་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མིང་དང་མཚན་མ་ཙམ་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱའོ་ཞེས་བྱང་ཆུབ་དྲི་བྲལ་གྱི་འགོག་པ་དང་། དེས་མཚོན་པའི་ལམ་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པར་བཤད་པས་ན་སོགས་སོ། །བརྒྱད་པ་ནི། གང་ལ་ན་ཡུམ་ལ་སྤྱོད་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ལའོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི། ཡུལ་དེ་ཡོད་ན་གཟུགས་སོགས་ལ་འཕེལ་འགྲིབ་སོགས་སུ་མཐོང་དགོས་ན། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་ཡུམ་ལ་སྤྱོད་པའི་བྱང་ཆུབ་ནི་ཆོས་གང་ཡང་ཚོགས་སུ་འགྱུར་བའམ་འགྲིབ་པར་བྱ་བའམ་འགོང་བར་བྱ་བའམ་འཕེལ་བར་བྱ་བའམ་སྐྱེ་བར་བྱ་བའམ་འགག་པར་བྱ་བའམ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བྱ་བའམ་རྣམ་པར་བྱང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱི་ཉེ་བར་གནས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གཟུགས་ཕུང་ལ་སོགས་པར་དམིགས་པ་བཀག་པ་སྟེ་མཐོང་བ་མིན་པར་བཤད་པས་ན་སོགས་སོ། །དགུ་པ་ནི། གང་ལ་ན་སེམས་མི་འགོང་པ་སོགས་ཀྱི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ལའོ། །རྩ་བར་ཐབས་བཅས་ཞེས་པས་ཡུལ་གྱི་ཡུལ་ཅན་བསྟན་ཏོ༑ ༑རྒྱུ་མཚན་ནི་ཐབས་མཁས་ཡོད་ན་སྦྱིན་བྱ་སོགས་སུ་དམིགས་དགོས་ན། དེ་རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ཡིད་ལ་བྱ་བ་དེ་དང་ལྡན་པས་སྦྱིན་པ་ལ་ཡང་སྦྱིན་པའི་འདུ་ཤེས་སུ་མི་འགྱུར་ལེན་པ་ལ་ཡང་ལེན་པའི་འདུ་ཤེས་སུ་མི་འགྱུར་གཏོང་བ་ལའང་གཏོང་བའི་འདུ་ཤེས་སུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པར་འཁོར་གསུམ་དུ་མི་དམིགས་པར་གསུངས་པས་ན་སོགས་སོ། །འདི་དང་ལྡ་བའི་ཁྱད་པར་ནི་ཡུལ་མེད་པ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱིས་དེར་མི་དམིགས་པའོ། །འདི་མི་འགལ་བ་ནི་སྦྱིན་སོགས་སུ་མི་དམིགས་པ་ཉིད་འཁོར་གསུམ་གྱི་ཞེན་མེད་ཡིན་པས་དེའི་སྒོ་ནས་སྦྱིན་སོགས་སྒྲུབ་པ་ཐབས་མཁས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཁོར་གསུམ་དུ་ཞེན་པ་ལ་ཐབས་མཁས་དང་དེ་ལ་འཁོར་གསུམ་ཞེན་པ་ཁས་མ་བླངས་པས་སོ། །འདིའི་རྩོད་ལན་གཉིས་ཀ་ཀུན་རྫོབ་སྒོ་ཅན་ནོ༑ ༑བཅུ་པ་ནི། གང་ལ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མངོན་རྟོགས་ལའོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི་ཡུལ་དེ་ཡོད་ན་མུ་བཞིར་རྟོགས་པ་དེ་ཡོད་དགོས་ན་དངོས་པོའི་དང་དངོས་པོ་མེད་པའི་དང་གཉིས་ཀའི་དང་གཉིས་མིན་གྱི་ངོ་བོ་སྟེ་མཐའ་བཞིར་རྟོགས་པ་ཐུབ་པའི་རྟོགས་པ་ཡིན་པ་བཀག་པར་བཤད་པས་

ན་སོགས་སོ། །དེ་ལྟར་དངོས་པོ་མ་མཆིས་པས་དེ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་དངོས་པོས་ཀྱང་དེ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་དངོས་པོས་ཀྱང་དེ་མ་མཆིས་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་དངོས་པོ་མ་མཆིས་པས་ཀྱང་དངོས་པོ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཅིའི་སླད་དུ་ཐོབ་པ་མ་མཆིས་ཤིང་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མ་མཆིས་པ་གཅིག་ཏུ་མི་འགྱུར་རམ་ཞེས་ཏེ་ན་ཡན་ཆད་དོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་དེ་ཕྱིན་ཆད་དོགས་པའི་ངོ་བོའོ། །འདིའི་ལན་ནི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་བཞིར་མངོན་པར་སྒྲུབ་པ་དེ་ལྟ་བུས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་སྟེ་མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་བར་མཐྱེན་པ་དེའི་རྟོགས་པ་ཡིན་གྱི་དེ་བཞིར་དམིགས་པ་མིན་པའོ། །འདི་ཡང་རྩོད་ལན་གཉིས་ཀུན་རྫོབ་སྒོ་ཅན་ནོ། །འདི་དང་གསུམ་པའི་ཁྱད་པར་ཡང་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒོ་ནས་སོ། །བཅུ་གཅིག་པ་ནི། གང་ལ་ན་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་སོགས་ལ་རྟག་པ་དང་སོགས་པས་གཙང་བདེ་ལ་སོགས་པར་འཛིན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་པ་ལའོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི། རྟག་སོགས་སུ་འཛིན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་ན་མི་རྟག་སོགས་དོན་ལ་གནས་དགོས་ན། གཟུགས་རྟག་ཅེས་བྱ་བའམ་མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་བྱང་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་བའོ་ཞེས་མི་རྟག་པ་དང་སོགས་པས་རྟག་པ་བདེ་སྡུག་བདག་ཡོད་མེད་ཞི་མ་ཞི་རྣམས་སྦྱོར་བ་སྟེ་བློས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་སོགས་སོ། །འདི་མི་འགལ་བ་ནི་སྦྱོར་བྲལ་ལ་ལྟོས་ཏེ་རྟག་མི་རྟག་དོན་ལ་མི་གནས་པར་མཚུངས་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཕུང་སོགས་མི་རྟག་སོགས་སུ་གནས་པས་རྟག་མི་རྟག་ཏུ་འཛིན་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་མིན་འཐད་དོ། །རྟོགས་དཀར་སྦྱོར་བ་རྣམ་པར་བཞག་པ་སྟེ་གདུལ་བྱའི་ངོར་སྣ་ཚོགས་སུ་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་མི་རྟག་སོགས་སུ་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་སྟེ་རྟག་སོགས་ལས་གོ་བཟློག་པ་མི་རྟག་སོགས་དང་རྟག་སོགས་རྣམས་ཡང་དག་མིན་པར་འདྲ་བའི་ཕྱིར་སྤྱི་མ་གནོད་བྱེད་དང་ཕྱི་མ་གནོད་བྱར་ཇི་ལྟར་རུང་སྙམ་པའོ་ཞེས་བཤད་ནས། འདི་ལ་ལན་ཡང་རྟག་སོགས་ལོག་པ་དང་མི་རྟག་སོགས་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པས་དེ་འཛིན་གྱི་བློ་གཉིས་ཀྱང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་མིན་དུ་འཐད་པར་འཆད་དོ། །ཡང་ན་མདོར་

བཤད་པའི་སྨྲོས་པ་དང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གཉིས་དོན་གཅིག་ལ་མདོ་ལས་ཀྱང་རྟག་མི་རྟག་སོགས་བཟློག་ཟླ་དང་བཅས་པ་གཉིས་ཀ་སྨྲོས་པར་གསུངས་ལ། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ན་རྟག་མི་རྟག་སོགས་སུ་འཛིན་པ་དང་བྲལ་བ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་དོན་གྱིས་བཤད་པས་ཁྱད་པར་དེ་གཉིས་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟག་མི་རྟག་སོགས་བཟློག་ཟླ་དང་བཅས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་ན་རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་སྨྲོས་པར་འཛིན་པ་བཟློག་ཟླ་དང་བཅས་པ་ཡང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འགྱུར་དགོས་པས་སོ་ཞེས་བཤད་ན་མདོ་ལ་ཤིན་ཏུ་འགྲིག་ཅིང་འགྲེལ་པ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་བཤད་པས་ཚོག་གོ །བཅུ་གཉིས་པ་ནི། གང་ལ་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་གསུམ་སྒོམ་པར་བྱེད་པ་ལའོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི་ལམ་སྒོམ་པའི་དགོས་པ་ནི་དེ་དང་དེའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ན། བྱང་ཆེན་བརྒྱད་པར་འགྱུར་ཏེ་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའམ་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའམ་ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའམ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཉིད་ཐོབ་པའམ་རང་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་གྱུར་ནས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྐྱོན་མེད་པར་འཇུག་པའི་གནས་དང་སྐབས་མེད་དེ་དེ་ནི་གནས་མ་ཡིན་ནོ༑ ༑ཞེས་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ལམ་གསུམ་རྣམ་པར་བསྒོམས་པའི་འབྲས་བུ་ཉན་རང་གི་སྤྱང་འདས་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པས་ན་སོགས་སོ། །འདི་མི་འགལ་བ་ནི་ལམ་གསུམ་བསྒོམ་པ་ནི་དེའི་རིགས་ཅན་གཞན་གདུལ་བའི་དོན་དུ་མཁས་པར་བྱེད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་པས་སོ། །འདི་ཡང་རྩོད་ལན་གཉིས་ཀ་ཀུན་རྗོབ་སྒོ་ཅན་ནོ། །བཅུ་གསུམ་པ་ནི། གང་ལ་ན་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ལའོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི་ཡུལ་དེ་ཡོད་ན་སྤང་བྱ་ཡོད་དགོས་ན། ཇི་ཙམ་གྱིས་ན་འཕགས་པའི་ཆོས་དང་འདུལ་བ་ཞེས་བགྱི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་འདི་ལ་ཉན་ཐོས་རྣམས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་བྱང་ཆེན་རྣམས་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་པ་ཡང་མ་ཡིན་བྲལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་སྤང་བྱ་མེད་པར་བཤད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་སོགས་སོ། །བཅུ་བཞི་པ་ནི། གང་ལ་ན་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལའོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི་ཡུལ་དེ་ཡོད་ན་དོར་བྱ་ཡོད་དགོས་ན་དོར་བར་བྱ

བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་སོགས་ཏེ་མདོ་སྔར་དྲངས་པ་དེའོ། །བཅོ་ལྔ་པ་ནི། གང་ལ་ན་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་དང་དེ་མིན་པའི་མཚན་ཉིད་ལའོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི་མཚན་ཉིད་ཡོད་ན་དེ་འཇུག་པའི་རྟེན་མཚན་གཞི་ཡོད་དགོས་ན། ཆོས་འདི་དག་ནི་སྔོན་ཆད་ཀྱང་མཚན་ཉིད་མེད་ལ་ད་ལྟར་ཡང་མཚན་ཉིད་མེད་པས་ན་དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆེན་གྱིས་མཚན་ཉིད་ལ་ཡང་བསླབ་པར་མི་བྱ་མཚན་ཉིད་མེད་པ་ལ་ཡང་བསླབ་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་མཚན་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དེ་འཇུག་པའི་ཆོས་མཚན་གཞི་ཡང་མེད་པས་ན་སོགས་སོ། །བཅུ་དྲུག་པ་ནི། གང་ལ་ན་རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་ཆེད་དུ་ལམ་སྒོམ་པ་ལའོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི་སྒོམ་པ་ཡོད་ན་བསྒོམ་བྱ་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དགོས་ན་དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མཚན་ཉིད་མ་མཆིས་ཤིང་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་ཡང་མ་ལགས་མཚན་ཉིད་གཅིག་པའང་མ་ལགས་ན་དེ་ཇི་ལྟར་བྱང་ཆེན་གྱིས་ཡུམ་སྒོམ་པ་མཆིས་པར་འགྱུར་ཞེས་དོན་བྱེད་ནུས་མི་ནུས་ཀྱི་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་མི་འཐད་པས་ན་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཏེ་དེ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་པ་ཅན་གྱི་ཀླན་ཀ་ལ་དོན་དམ་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་སྒོ་ནས་ཏེ་དེ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་པ་ཅན་གྱི་ཀླན་ཀ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལན་གདབ་དགོས་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་སྒོ་ཅན་གྱི་ཀླན་ཀ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཚད་མར་བྱས་ནས་དོན་དམ་དང་། དོན་དམ་སྒོ་ཅན་གྱི་ཀླན་ཀ་ནི་དོན་དམ་ཚད་མར་བྱས་ནས་ཀུན་རྫོབ་སུན་འབྱིན་པ་དེ་བས་ནའོ། །འདི་དག་དཔེར་བརྗོད་ན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།

འདི་ལ་གཉིས། ཀླན་ཀ་དང་། ལན་གྱི་མཐའ་བཅད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིར་ཀླན་ཀ་གཉིས་ལ་ཐལ་རྟགས་རིགས་མཐུན་མི་མཐུན་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པས་བཞིར་ངེས་སོ། །དེ་ལ་རིགས་མཐུན་ནི་ཀུན་རྫོབ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་དོན་དམ་དུ་ཐལ་བ་འཕེལ་པའོ། །རིགས་མི་མཐུན་ནི་ཀུན་རྫོབ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་དོན་དམ་དང་དོན་དམ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཐལ་བ་འཕེན་པའོ། །ཁོ་ན་གཉིས་སུ་གསུངས་པ་ཅི་ཞེ་ན། འགལ་བ་མེད་དེ༑ ཀུན་རྫོབ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་གཉིས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་གཉིས་དོན་དམ་སྒོ་ཅན་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཐལ་རྟགས་རིགས་མཐུན་ནི་ལམ་གསུམ་བསྒོམས་

པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། ལམ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཉན་རང་གི་སྤྱང་འདས་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དོན་དམ་གྱི་རིགས་མི་མཐུན་ནི་ལམ་སྒོམ་པ་མེད་པར་ཐལ། བསྒོམ་བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དེ་ཏྟགས་འདི་ནི་དོན་དམ་དུ་ཁས་བླངས་ལ་ཐལ་བ་དེས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མི་འདོད་པ་སྒྲུབ་པས་སོ། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རིགས་མི་མཐུན་འདིའི་ལྡོག་ཁྱབ་ཀྱི་ཐལ་བ་ལྟ་བུ་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ལམ་སྒོམ་པ་ཡོད་པས་དོན་དམ་དུ་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པར་ཐལ་བའོ། །དོན་དམ་གྱི་རིགས་མཐུན་ནི་དོན་དམ་དུ་བར་ཆེའི་དམིགས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དོན་དམ་དུ་ཡུལ་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་ན་འགྲེལ་པར་བཤད་པ་རྣམས་ལ་དགུ་པ་དང་བཅུ་པ་དང་བཅུ་གཉིས་པ་གསུམ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རིགས་མཐུན་ཡིན་ལ་གཞན་རྣམས་དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རིགས་མི་མཐུན་གཉིས་ཀ་སྟེ་ཐལ་བའི་རྗེས་འགྲོ་དང་ལྡོག་པ་གཉིས་དང་རིམ་བཞིན་ནོ། །དོན་དམ་གྱི་རིགས་མཐུན་ནི་མ་ཟིན་ཀྱང་མཐའ་འགེགས་ལ་བཀོད་པའོ། །ཚིག་གསལ་ལས། དེ་བས་ན་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་སྒོ་ཅན་གྱི་ལྷན་ཀ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་གང་དག་བདེན་པ་རེ་རེ་ཞིག་ཚད་མར་བྱས་པས་ཅིག་ཤོས་སུན་ཕྱུང་ནས་ཡང་དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ལྷན་ཀ་ཚོལ་བ་རྣམས་སོ་ཞེས་པ་ནི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རིགས་མི་མཐུན་གྱི་ལྷན་ཀ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟོགས་དཀར་དགུ་པ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་ཀ་དང་བཅུ་གཅིག་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་དང་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ལན་འདེབས་པར་བཞེད་པ་ཡང་ལེགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དགུ་པ་ལ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ལན་འདེབས་ཚུལ་དེ་གཞན་རྣམས་ལ་མཚུངས་པར་སྣང་བས་སོ། །བཅུ་པ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་ཀ་དང་བཅུ་གཉིས་པ་ལ་ཡང་ལོག་གི་ཀུན་རྫོབ་དང་དང་པོ་གསུམ་པ་བཞི་པ་ལྔ་པ་དྲུག་པ་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ལན་འདེབས་པ་རྟོགས་དཀའི་དགོངས་པར་འཆད་པ་ནི་དོན་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་སྒོ་ཅན་གྱི་རིགས་མི་མཐུན་གཉིས་ལ་གཞུང་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་དང་རིགས་མཐུན་གཉིས་ལ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ལ་དེ་ཉིད་དང་དོན་དམ་ལ་ཡང་དོན་དམ་གྱི་སྒོ་

ནས་ལན་གདབ་དགོས་སོ། །འགྲེལ་པར་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་རིགས་མི་མཐུན་དེ་ཟླན་ཀ་ལ་གཙོ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །གང་ན། བར་རྟེའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནོ། །གང་གིས་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་བྱང་གི་དགེ་བ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ། །ཇི་ཞིག་བྱས་ནས་ཤེ་ན། བདེན་གཉིས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་སྟོང་དུ་སྟེ་ཚོགས་ལམ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསལ་བ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་སྟེ་བཏང་བའི་སྒོ་ནས་བར་རྟེའི་དམིགས་རྣམ་གྱི་དོན་ལ་འདི་ནི་ཡིན་གྱི་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་ཐེ་ཚོམ་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་ཚད་མའི་ངེས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་དག་པར་སྐྱེས་ནས་སོ། །རྣམ་པ་སྟོང་དུ་ཞེས་པ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཐབས་དེ་ལ་བརྟེན་པ་ལས་ལན་མི་ཟད་པར་མཚོན་པར་ཚིག་གསལ་ལས་དང་། འབུམ་ཐྲག་གསུམ་པས་བསལ་བྱའི་རྟོག་པ་འདི་དག་གི་རིགས་ཅན་མང་པོ་བསལ་ཞེས་དང་། རྟོགས་དཀར་ལྔ་ཆེན་པོ་དང་ཁྲབ་འཇུག་ལ་སོགས་པའི་གྲོལ་བ་དུ་མ་ཞེས་བཤད་ཀྱང་། འབྲིས་སྣར་བཤད་པ་ལྟར་བཞེད་པ་ལེགས་ཏེ། དུ་ཞེས་པའི་ཡི་གེའི་དོན་ལ་ཞུགས་པས་སོ། །ལོག་རྟོག་དེ་དག་ཐབས་གང་གིས་བསལ་ན་བདེན་གཉིས་གཅིག་པོ་ན་འདིའི་ཡུལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མི་སྨྲ་བའི་བདེན་པ་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པས་སོ། །དེས་དེ་སེལ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་སྒོ་ཅན་ལ་རིམ་པ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གྱི་སྒོ་ནས་ལན་གདབ་དགོས་པས་སོ། །ལོག་རྟོག་མཐའ་ཡས་ཀྱང་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བཤད་པ་ནི་གདུལ་བྱ་ཉེ་བ་ལ་ཕན་གདགས་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། ཤེས་རབ་སོགས་སོ། །ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་མང་དུ་ཐོས་པ་ཤར་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱིས་སྦྱར་བ་ལས་སྐབས་ལྔ་པའི་འགྲེལ་བཤད་དོ།། །།

༄༅། །མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ་ལས་མཐར་གྱིས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་སྐབས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་བཞུགས་སོ།།

༄༅༅། །གཉིས་པ་བརྟན་པ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། བརྟན་པའི་རྒྱུ་མཐར་གྱིས་པ་དང་། བརྟན་པའི་འབྲས་བུ་སྐད་ཅིག་མའི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། འབྲེལ་བརྗོད་པས་མཚམས་སྦྱར། མཐར་གྱིས་པའི་ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད། སྐབས་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྩེ་མོའི་འོག་ཏུ་མཐར་གྱིས་པའི་མངོན་རྟོགས་གསུངས་ཏེ། རྩེ་མོའི་མངོན་རྟོགས་ཐོབ་པས་དེ་རྣམ་པར་སྒོམ་པར་བྱེད་དགོས་པས་སོ། །གང་སྒོམ་ན་སོ་སོ་བ་ཉིད་དང་བསྡུས་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་སྐྱེ་ཤེས་པར་བྱས་པའི་དོན་རྣམས་སོ། །འདི་ལ་ཚིག་གསལ་ལས། སྐབས་རེ་རེས་བསྟན་པ་དང་ཚོགས་ལམ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་རེ་རེ་ན་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་རྟོགས་བྱ་ཇི་སྙེད་པ་ནི་སོ་སོ་བ་དང་མཉམ་གཞག་གི་རྟོགས་བྱ་སྙིང་པོའི་དོན་ཆོས་དབྱིངས་ནི་བསྡུས་པ་དང་། རྟོགས་དཀར་ལུགས་བཟློག་དང་ལུགས་འབྱུང་གི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བསྒོམས་པས་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ལ་དེ་གཉིས་སུ་བཤད་པ་དང་། འབུམ་པས་མཁྱེན་གསུམ་དང་རྣམ་ཀུན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་རིམ་པ་ལྟར་བཤད་དོ༑ ༑འོན་ཀྱང་དོན་གནས་ནི་ཉི་སྣང་ལས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་ག་ཡང་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་ཅིང་ཡང་མངོན་པར་རྟོགས་པ་རེ་རེའི་སྒོ་ནས་སོ་སོར་བསྟན་པ་རྣམས་དེ་ལྟར་རྩེ་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་བསྡུས་པ་དང་སོ་སོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ཉེ་བར་བཀོད་པས་ཞེས་གསུངས་པས། མཁྱེན་གསུམ་མངོན་རྟོགས་གསུམ་ཙམ་དུ་བསྡུས་པ་ནི་བསྡུས་པ་དང་རྣམ་ཀུན་སོགས་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་རེ་རེའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་ལམ་རྣམས་ནི་

སོ་སོ་བ་སྟེ། མདོར་ན་མངོན་རྟོགས་མཐའ་དག་མཁྱེན་གསུམ་དུ་འདུས་པས་དེ་གསུམ་མདོར་བསྡུས་པ་དང་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དོན་རྣམས་སླར་ཡང་སྒོམ་པ་ཡིན་ཏེ། སྦྱོར་བ་འདི་མཁྱེན་གསུམ་རིམ་སྒོམ་དུ་གསུངས་པས་ཇི་ལྟར་ན་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཡིད་ཀྱིས་བླགས་ཤིང་དེ་ལ་བཀོད་ནས་སོ། །གང་གི་དོན་དུ་ན། བརྟན་པོར་ཏེ་འབད་མི་དགོས་པར་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུའོ། །རྣམ་པར་ནི་སྔར་བསྒོམ་པ་ལས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བར་དང་སྒོམ་པ་ནི་ཡིད་དེའི་སྐལ་བ་ཅན་ནམ་དེའི་དངོས་པོར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་ཚིག་གསལ་ལས་སོ། །མདོའི་འགྲེལ་ནི། ལོག་རྟོག་བཅུ་དྲུག་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ནས་འཚང་རྒྱ་བར་གསུངས་པ་ལ་འཕྲོས་ནས་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་བྱང་ཆེན་འཚང་རྒྱ་བའི་མཐར་ཕྱིན་སྤྱོད་པ་དང་སློབ་པ་དང་ནན་ཏན་བགྱི་བ་མཆིས་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་དྲིས་པའི་ལན་དུ་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བསྟན་པ་དང་། བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། ལམ་གྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་ནི། སྦྱིན་པ་ཤེས་རབ་བར་དག་དེ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱ་བར་བཞེད་ཅེས་པ་སྟེ་བར་གྱི་སྒྲས་ཕར་ཕྱིན་བར་པ་བཞི་བསྡུས་པར་གཟུང་གི་ཀུ་ལན་ཏ་ལྟར་དྲན་ཉེ་སོགས་བསྡུས་པར་ནི་མི་བྱའོ། །བྱང་ཆེན་སྦྱིན་པས་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱ་བ་རབ་ཏུ་འདོགས་མཐར་ཕྱིན་པའི་བསླབ་པ་དང་། མཐར་ཕྱིན་པའི་སྒྲུབ་པ་རབ་ཏུ་འདོགས་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དམིགས་སུ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་འདི་ལྟར་དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་གཞན་ལྔ་ལ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་སྦྱར་ནས་ཕྱིན་དྲུག་ལ་རང་ཉིད་གནས་ནས་གཞན་དེ་ལ་འགོད་པར་གསུངས་སོ། །ལམ་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པའི་མཐར་ཕྱིན་པ་ནི། སངས་རྒྱས་དང་སོགས་པས་ཆོས་དགེ་ཚུལ་གཏོང་ལྷ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དེ་སྔར་ལྟར་རོ། །འདིར་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་གཟུགས་སོགས་སུ་དང་མཚན་དཔེ་སོགས་སུ་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔར་དང་སྟོབས་སོགས་སུ་དང་རྟེན་འབྲེལ་དུ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་རྣམ་པ་ལྔ་ཉི་སྣང་དང་ལེ་བརྒྱད་མར་གསུངས་ཏེ། དང་པོ་ཚོགས་ལམ་དང་ལྷག་མ་བཞི་སྦྱོར་ལམ་བཞི་དང་། དེ་ནས་དྲན་ཉེ་སོགས་བྱང་ཕྱོགས་རྫོགས་པར་གསུངས་པས་མཐོང་ལམ་དང་རྣམ་

མཁྱེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བར་རྫོགས་པར་གསུངས་པའི་བར་གྱིས་སློམ་ལམ་བསྟན་པར་ཉེ་སྣང་ལས་
སོ༑ ༑དེ་བཞིན་དུ་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་
ལ་མཚན་མར་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པས་ཆོས་དྲན་པ་དང་། སྐྱེས་བུ་ཟུང་བཞི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་དུ་
ཡིད་ལ་བྱེད་པས་དགེ་འདུན་དྲན་པར་གསུངས་ཏེ་འདིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་དགེ་འདུན་ཡང་མཚོན་
ནོ༑ ༑མཁས་པས་བསྔགས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པ་སྔར་ལྟར་ཡིད་ལ་
བྱས་པས་དེ་གཉིས་དྲན་པ་དང་། འདོད་ལྷ་དྲུག་ཏུ་སྐྱེས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་དང་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་
སུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་སྔར་ལྟར་དྲན་པར་གསུངས་པས་འདོད་པར་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་འོང་དང་གོང་
མར་སྐྱེས་པའི་དགྲ་བཅོམ་ཡང་མཚོན་ནོ། །འདི་དྲུག་ལའང་སྔར་ལྟར་མཐར་གྱིས་བྱ་བ་སོགས་
གསུམ་གསུམ་གསུངས་སོ། །དོན་འདི་ལ་བསམས་ནས་སྔ་མ་རྣམས་བྱ་བར་བཞེད་ཅེས་པས་
གཞན་གཉིས་ཀྱང་མཚོན་པར་འཆད་ཀྱང་གསུམ་ག་ཚིག་དེས་བསྡུས་པར་བཤད་ན་ལེགས་
སོ༑ ༑ལམ་དག་བྱེད་ཀྱི་མཐར་གྱིས་པ་ནི། ཀུན་བྱང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་དངོས་མེད་པའི་ངོ་
བོ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱེད་པ་དེ་སྔར་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། བཞེད་དོ། །ཅི་ཞིག་ཡིན་པར་ན་
མཐར་གྱིས་པའི་བྱ་བར་རོ། །གང་དུ་ན། དེའི་སྐབས་འདིར་རོ། །གང་གིས་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་
སོ༑ ༑གང་ན། འདི་ལ་སྔར་ལྟར་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། གང་ཟག་གི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱེ་ཚ་
ཐམས་ཅད་ནས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ས་བཅུ་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
ནིའོ། །གང་ན། སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སོགས་དྲུག་གོ །ཁྱད་པར་ཇི་ལྟ་བུ་ན། འཁོར་གསུམ་གྱི་དྲི་མ་
རྣམ་པར་དག་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་སྟེ་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའོ། །ས་བཅུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་ཕར་
ཕྱིན་བཅུ་མི་དགོས་སམ་ཅིའི་ཕྱིར་དྲུག་ཅེས་སློས་ཤེ་ན། ཐབས་སྟོབས་སྨོན་ལམ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕར་
ཕྱིན་བཞི་ནི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ནང་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་ན་སྐྱོན་མེད་དོ། །ཇི་ལྟར་ན་རྒྱན་སྣང་ལས། དེ་ལ་
རྫས་སུ་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ཡིན་ནོ། །ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཞི་པོ་ནི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་
བས་མིང་དུ་ནི་བཅུར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་

ཀྱིས་རིམ་གྱིས་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་སྤོང་བར་བྱེད་པ་ནི་ཤེར་ཕྱིན་ཡིན་ལ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱི་རྗེས་ལ་ཐོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ནི་ཐབས་དང་སྨོན་ལམ་དང་སྟོབས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་མཉམ་གཞག་ཤེར་ཕྱིན་དངོས་དང་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་བཞི་དེས་དྲངས་པའི་ཤེར་ཕྱིན་ཏུ་བཞེད་དོ། །ཚིག་གསལ་ལས། སྦྱིན་སོགས་ཡོངས་སུ་བསྔོས་པའི་མཐུས་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཡང་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པར་མི་ཟད་པར་བྱེད་པ་དང་། སྦྱིན་སོགས་དམན་ཞིང་ཉུང་ཡང་མང་ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་སྤྲུལ་པ་དང་། དགེ་བ་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཡང་ཁྱད་དུ"མི་གསོད་པར་བློས་བསྔོམས་ཏེ་[1]སྨོན་ལམ་སྣ་ཚོགས་འདེབས་པ་དང་། དེ་ལྟར་སྨོན་པའི་འབྲས་བུ་ཡིད་འོང་སྣ་ཚོགས་ལ་སྤྱོད་པ་ན་དེ་དག་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བུར་འདོད་ཀྱི་རྒྱུ་མེད་དང་མི་མཐུན་པའིརྒྱུ་ལས་བྱུང་བར་མི་འདོད་པ་ནི་ཐབས་སྟོབས་སྨོན་ལམ་ཡེ་ཤེས་བཞི་ཡིན་ཞིང་དེ་བཞི་ག་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དེར་འདུས་སོ་ཞེས་འཆད་དོ། །འདི་ལ་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱིས་ནི་ཐབས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་རིམ་པ་ནི་མ་བཤད་དེ། དེ་དག་ནི་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ཁོ་ནའི་ནང་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ལ་སོགས་པས་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ནི་ཐབས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བསགས་པ་རྣམས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་ནི་སྨོན་ལམ་ཡིན་ནོ། །རང་གི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་མི་ནོན་པ་ནི་སྟོབས་ཡིན་ནོ། །ཐམས་ཅད་དུ་རྣམ་པ་ལ་མཁས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཕྱིན་དྲུག་རེ་རེའི་ནང་དུ་བཞི་བཞི་འདུས་པར་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་གང་ཡིན་པ་སོགས་སྔར་ལྟར་ཏེ། འོག་ཏུ་ཡང་ངོ་། །དེ་དུ་ཞེ་ན། རྣམ་པ་གསུམ་མོ༑ ༑གནས་སྐབས་གང་དུ་ཇི་ལྟར་དྲན་པར་བྱེད་ན། དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་དང་སོགས་པས་སྟོབས་ལྔའི་བར་གྱིས་ནི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་སྐབས་སུ་དོན་དམ་པར་དྲན་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱ་བ་མེད་ཅིང་ཐ་སྙད་དུ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་མཚན་ཉིད་འདི་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་།

[1] ཞ། ༢༡༨་ན་༨་ མི་གསོད་པར་བསྔོམས་ཏེ།

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་རྣམ་པས་ནི་མཐོང་ལམ་དུ་སྦྱར་ལྟར་དང་། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པས་ནི་སྒོམ་པའི་ལམ་དུ་སྦྱར་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་འགྲེལ་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་སུ་ནི་སངས་རྒྱས་རྗེས་དྲན་གསུམ་དང་དེ་ཡང་མདོ་ལས་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་ཙམ་བཤད་ཀྱང་དེས་ཕྱོགས་མཐུན་ལྷག་མ་མཚོན་པར་བྱས་ནས་མདོའི་ཆོས་སོ་བདུན་པོ་དེ་ཚན་པ་གསུམ་དུ་བཅད་ནས་ལམ་གསུམ་དུ་སངས་རྒྱས་དྲན་ཚུལ་དེས་བསྟན་པར་བཞེད་དོ། །ཊཱིཀ་གསལ་ལས་ནི། དྲན་ཉེ་སོགས་ཚན་པ་གསུམ་པོ་དེ་དྲན་པ་སངས་རྒྱས་རྗེས་དྲན་དུ་བཤད་ནས་ལམ་དྲན་པས་སངས་རྒྱས་དྲན་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེས་པའི་ལན་དུ། ལམ་ཐམས་ཅད་ཆོས་སྐུའི་འཕྲིན་ལས་སུ་འཆད་པས་ལམ་ཀྱིས་བྱེད་པ་པོ་དྲན་པ་དང་ལམ་ཇི་ལྟ་བུ་བརྟེན་པས་སངས་རྒྱས་དེ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་རྒྱུའི་ལམ་དང་བཅས་པར་དྲན་པ་ནི་གཅིག་ཏུ་དང་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་སོ་ཞེས་འཆད་པ་ནི་དགོངས་པར་མི་སྣང་ངོ་༎ །སངས་རྒྱས་དྲན་ཚུལ་ནི་རིག་པ་དང་ཞབས་སུ་ལྡན་པ་སོགས་སུ་དྲན་པ་ལ་བྱེད་དོ། །དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་འདི་དག་ཇི་བཞིན་དུ་རྟོགས་པས་ངན་སོང་དུ་ལྟུང་བ་ལས་འཛིན་པས་སམ། རང་གི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པས་ཆོས་དེ་དག་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་གནས་སྐབས་དང་ཚུལ་ནི་སྔར་བཤད་པ་དེ་བཞིན་དུའོ། །འདི་གསུམ་ཆོས་དཀོན་མཆོག་མིན་ཀྱང་དེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ན་འདུས་བྱས་མ་བྱས་དང་ཟག་པ་དང་བཅས་མ་བཅས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲགས་པ་རྣམས་ཞར་ལ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་བསྟན་ཏོ། །ཊཱིཀ་གསལ་ལས་ནི་དགེ་བ་བླང་བྱ། མི་དགེ་བ་དོར་བྱ་ལུང་མ་བསྟན་ལ་མི་འཇུག་པར་དགེ་བ་ལ་འཇུག་པར་དྲན་པའམ་ཡང་ན་འདི་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་བློས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མེད་དོ་ཞེས་དྲན་པ་ལ་འཆད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་སློབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་དགེ་འདུན་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་གནས་སྐབས་དང་ཚུལ་ཡང་སྔ་མ་སངས་རྒྱས་ལ་བཤད་པ་དེ་བཞིན་དུའོ། །ཊཱིཀ་གསལ་ལས་སྦྱར་ལྟར་ནི་དྲན་ཚུལ་དང་དྲན་བྱ་གཉིས་ལ་སྟེགས་ཏེ་དེ་ཡང་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུའི་སྐབས་ལ་འཆད་པའང་དགོས་པར་མི་སྣང་ངོ་། །དྲན་ཚུལ་ལ་ཡང་ཐུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་ལེགས་པར་ཞུགས་སོགས་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་ཕྱིར་མི་ལྡོག་གིས་རབ་ཏུ་བརྟེན་པ

ཞེས་སོགས་དྲན་པ་ལ་འདོད་དོ། །སྦོམ་པ་གསུམ་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་སེར་སྣ་སྤངས་པས་འཛིན་པ་མེད་ཅིང་རང་གི་ལུས་དང་སྲོག་སོགས་འབྱེད་པའི་གཏོང་བ་དང་། ཁམས་གསུམ་གྱི་ལྷ་འཕགས་པ་རྣམས་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་གནས་སྐབས་དང་ཚུལ་ནི་སངས་རྒྱས་ལ་བཤད་པ་དེ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་པར་དྲན་པ་མེད་ཅིང་ཐ་སྙད་དུ་དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་སྒྱུ་མ་ལྟར་དྲན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་འགྲོད་པ་མེད་པས་རྒྱུད་བསིལ་བར་བྱེད་པ་དང་མཐོ་རིས་ཀྱི་ལམ་དང་ཇི་ལྟར་སྨོན་པའི་འབྲས་སུ་འགྲུབ་པ་དང་འགྲོད་པ་མེད་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེད་པ་དང་ལྷ་མིའི་ཡོན་སྦྱོང་བའོ། །གཏོང་བ་ནི་མཛའ་བཤེས་འཕེལ་བ་དང་ཚེ་རབས་རྣམས་བདེ་བའི་རྒྱུ་དང་ཕ་མ་དང་བླ་མ་ལ་མཆོད་པའི་ཡན་ལག་གོ་ཞེས་དྲན་པ་དང་། རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི་སོགས་ཀྱི་ལྷ་ཕལ་བ་ལ་ནི་འདི་དག་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་ལས་གྲུབ་པའོ་སྙམ་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་དང་རྗེ་བཙུན་མ་སྒྲོལ་མ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དྲན་པའོ་ཞེས་ཚིག་གསལ་ལས་སོ། །སྔར་གྱི་སྦྱིན་ཚུལ་གཉིས་དང་འདི་གཉིས་མི་ཉློས་པ་ནི་འདི་ཕན་ཡོན་དྲན་པ་ཡིན་ལ་སྔར་གྱི་དེ་ཉམས་ལེན་གྱི་ཕྱོགས་པ་ནས་བསྟན་པས་སོ། །སློབ་དཔོན་འདིས་དེ་ལྟར་དྲན་པའི་གནས་སྐབས་གསུམ་དུ་མཛད་པ་ནི། མདོ་ནས་བཅུ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་མཐར་ཕྱིན་བྱ་བ་སོགས་གསུམ་མཛད་པ་དེའི་ཚིག་དང་བསྟུན་པར་སྣང་ཡང་འཕགས་པ་དང་མི་འགལ་བར་ཚོགས་ལམ་ནས་ཀྱང་འདི་བཞག་གོ །གསུམ་པ་ནི། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པའི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་རྙེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་རྟོགས་པ་གང་སོགས་སོ། །མོས་པ་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་བྱེད་དམ་མངོན་རྟོགས་དང་སྙིང་པོའི་དོན་ནམ་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་ཚིག་གཉིས་བསྟན་པར་ཚིག་གསལ་ལས་སོ། །འདི་དག་ཀྱང་མཐར་ཕྱིན་པར་མ་ཟད་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་ལ་དགོས་ཤིང་མཐར་ཕྱིན་པ་ལའང་རེ་རེ་ལའང་ཚང་ཚུལ་ནི་སྔར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གསུམ་པ་ནི། ཤེས་རབ་སོགས་སོ། །ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་མང་དུ་ཐོས་པ་ཤཱཀྱའི་བཙུན་པ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱིས་སྦྱར་བ་ལས་སྐབས་དྲུག་པའི་འགྲེལ་བཤད་དོ།། །།

༄༅། །མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ་ལས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་སྐབས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་བཞུགས་སོ།།

༄༅༅། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། འབྲེལ་བརྗོད་པས་མཚམས་སྦྱར། སྐད་ཅིག་མའི་ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད། སྐབས་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། མཐར་ཕྱིན་པའི་འོག་ཏུ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་ཚེ་མངོན་དུ་གྱུར་པར་རྫོགས་པར་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་པ་རྟོགས་པའི་སྦྱོར་བ་གསུངས་ཏེ། མཐར་ཕྱིན་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་རྣམ་པར་བསྒོམས་པས་ནི་སྒྲིབ་སོགས་དེ་དག་ཉིད་དུས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་སྒོམ་པའམ་རྟོགས་པར་བྱེད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ཤུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་རིམ་སྒོམ་ཤིན་ཏུ་གོམས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོའི་འབྲེལ་ནི། མཐར་ཕྱིན་པ་བཅུ་གསུམ་པར་བྱང་ཆེ་ཕྱིན་དྲུག་མི་དམིགས་པར་སྒོམ་པར་གསུངས་པ་ལ་འཕྲོས་ནས་བྱང་ཆེ་ཇི་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་གཅིག་གིས་ཕྱིན་དྲུག་འཛིན་པ་ལགས་ཞེས་དྲིས་པའི་ལན་དུ་གསུངས་སོ༑ ༑གཉིས་པ་ནི། སྐད་ཅིག་སྦྱོར་དེ་ལ་ཡང་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ་ལྡོག་པས་ཕྱེ་ན་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་པས་དེ་དག་སྟོན་པ་ལ་གཉིས། ཡོན་ཏན་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། ཡུམ་གྱི་རང་བཞིན་རྟོགས་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྐད་ཅིག་མའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྣམ་སྨིན་མ་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་སྨིན་གྱི་སྐད་ཅིག་མའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐད་ཅིག་མ་བཞིའི་དང་པོ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མ་ཡིན་པ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་

གསུངས་སོ། །འདིར་རྣམ་སྨིན་མ་ཡིན་པ་དང་ཡིན་པ་གང་ན། རྣམ་པར་སྨིན་པ་ནི་གསུམ་སྟེ། ས་དང་པོ་ལ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དང་ས་བརྒྱད་པ་ལ་མཚན་མ་མེད་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཅིང་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་རྣམ་པར་སྨིན་པའོ། །རྣམ་པར་སྨིན་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་མཐོང་ལམ་མ་སྐྱེས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུང་འཛིན་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་ཇི་སྙེད་པའོ། །ཟག་མེད་ནི་དེ་དག་ཟག་མེད་མ་ཡིན་ཀྱང་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ཟག་མེད་ཡིན་ཏེ། ཐྱིས་པས་བྱང་ཆུབ་མི་ཤེས་ཀྱང་། །དེ་ཉིད་དེ་ལ་རབ་ཏུ་གནས། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ་ཞེས་ཚིག་གསལ་ལས་སོ། །རྟོགས་དཀར་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་མངོན་པར་འདུ་མ་བྱས་པ་དང་པོ་དང་འཚང་རྒྱ་བའི་འབྲས་བུ་སྟེར་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་ཤིང་རབ་ཏུ་སྦྱར་པ་ནི་གཉིས་པའི་དོན་དུ་འཆད་དོ། །སྔ་མ་རྣམས་ས་དང་པོ་ནས་བདུན་པའི་བར་ནི་འབད་རྩོལ་ལ་ལྟོས་པས་མ་སྨིན་པ་དང་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་ནི་དེ་ལ་མི་ལྟོས་པར་འབྱུང་བས་རྣམ་སྨིན་ནོ་ཞེས་འཆད་པ་རྣམས་ནི་མི་འཐད་དེ། དང་པོ་ལྟར་ན། ཆོས་ཉིད་ལ་བྱེད་ན་ཆོས་ཉིད་ལ་དབྱེར་མེད་པས་ས་དང་པོ་བཞག་དགོས་ལ་ཆོས་ཅན་ལ་བྱེད་ན་རྣམ་པར་མ་སྨིན་པ་ལ་ཟག་མེད་མི་འཐད་དོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། དང་པོའི་ཟག་མེད་རྣམས་ལ་རྣམ་སྨིན་གྱི་དོན་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་སྨྲ་དགོས་སོ། །གསུམ་པ་ལྟར་ན། མདོ་འགྲེལ་ལས་མཚན་དཔེ་དང་སྟོབས་མ་འདྲེས་པ་རྣམས་"འཆད་པས་བདུན་པ་[༡]མན་ཆད་ལ་ཇི་ལྟར་འགྲིག །དེས་ན་སྐད་ཅིག་མ་འདི་དག་ལོག་པ་ཐ་དད་པ་ཙམ་ཡིན་པས། ཡུལ་ཅན་ལ་རྣམ་སྨིན་ཡིན་མིན་མི་རུང་བས་ཡུལ་ལ་བྱ་ཞིང་། དེ་ཡང་གཅིག་གི་ཡུལ་གཉིས་ཀའི་འང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མདོ་བསྟན་བཅོས་ནས་བསྟན་ཚོད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་རྣམ་སྨིན་དང་དེ་མིན་གཉིས་སུ་དབྱེ་སྟེ། དང་པོའི་ཡུལ་ནི་རང་གི་རྒྱུད་ལ་ནུས་པ་མཐར་ཐུག་པ་མ་སྨིན་པ་དང་། ཕྱི་མ་ནི་རང་གི་རྒྱུད་ལ་དེ་ལྟར་སྐྱེས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཞག་གོ །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། དེ་མཚོན་པའི་དཔེའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཐུབ་པ་རྒྱུན་མཐའ་བའི་རྟོགས་པ་འདི་ནི་རྣམ་སྨིན་མ་ཡིན་པའི་"སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་སྦྱོར་བར་

[༡] ཞ། ༢༡༥་ན་༣་ འཆད་པ་ས་བདུན་པ།

[1]ཞེས་པར་བྱ་སྟེ། སྦྱིན་སོགས་རེ་རེ་ཡུལ་དུ་བྱས་པས་དེ་དང་རིགས་མཐུན་གྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཀུན་ཡུལ་དུ་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་ཆེན་ཡུམ་ལ་དེ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཅིག་གིས་པར་ཕྱིན་དྲུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་མ་འདྲེས་པ་དང་མཚན་དཔེའི་བར་ལ་གསུངས་ཏེ༎ སེམས་བསྐྱེད་གཅིག་ནི་སྐད་ཅིག་སྦྱོར་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐུབ་པ་སྟེ་སྒོ་གསུམ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་བྱང་སེམས་རྒྱུན་མཐའ་བའི་རྟོགས་པ་ནི་རྣམ་སྨིན་མ་ཡིན་པའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའོ་ཞེས་ཞེས་པར་བྱའོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་དམིགས་པར་བྱ་བའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པོ་སྟེ་རེ་རེའི་ངོ་བོ་ཡུལ་དུ་བྱས་པས་ཀྱང་སྦྱིན་སོགས་ནས་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུའི་བར་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་ཡུལ་དུ་བསྡུས་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྩ་བར་ཀྱང་ཞེས་པ་ནི་མང་པོ་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་བློས་གཅིག་ཡུལ་དུ་བསྡུས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་གཅིག་ཡུལ་དུ་བསྡུས་པའི་བློས་ཀྱང་མང་པོ་ཡུལ་དུ་བསྡུས་པ་ཡོད་ཅེས་པའོ། །རྟགས་སྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས་ལས། རིགས་པས་སྒྲུབ་པ་ནི། སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་གཅིག་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ན་གཞན་ཡུལ་དུ་བྱེད་མི་ནུས་པའི་དངོས་པོ་སོ་སོར་ངེས་པར་འཛིན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་བྲལ་བའི་ངོ་བོས་ཏེ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་ནི་དེ་ལྟར་མངོན་དུ་བྱེད་ནུས་པའི་འགལ་རྐྱེན་བྲལ་བར་བསྟན་ཏོ། །ལུང་གིས་སྒྲུབ་པ་ནི། དབུ་མའི་ལུགས་ལས་བློ་གང་གིས་དངོས་པོ་གཅིག་གི་དེ་བཞིན་ཉིད་མཐོང་བ་དེ་ཡིས་དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་མཐོང་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་དབྱིངས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོར་དབྱེར་མེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དངོས་པོ་གཅིག་གི་རང་བཞིན་དེ་དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་དེ་དངོས་པོ་གཅིག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་མཚན་འདི་ལྟར་ན་ཟག་མེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡིན་ལུགས་རྟོགས་པ་ལ་མཛད་པ་ལྟར་སྣང་ཡང་དེ་ཙམ་ནི་ས་དང་པོ་ནས་ཡོད་པས་ཆོས་ཅན་ཟག་མེད་ཀྱི་ལྡོག་པ་རྟོགས་པ་ཡང་གཟུང་ངོ། །

1) ཞ། ༢༡༩་ན་༤་ སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་ན་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་དམིགས་པ་ན་དེ་དང་རིས་མཐུན་པའི་ཟག་མེད་ཐམས་ཅད་ཡུལ་དུ་བསྡུས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་ལན་དུ་འཛིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་དཔེ་སྟོན་ནོ། །ཡང་ནི་སྔར་དོན་དེ་ལུང་རིགས་ཀྱིས་བསྒྲུབས་པར་མ་ཟད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཇི་ལྟར་སོགས་ཏེ་གོ་བར་ཟད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་གྱི་འཕེན་པ་ནི་སྐད་ཅིག་གཅིག་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་པ་དང་བཟང་པོ་སྤྱོད་པའི་སྨོན་ལམ་སོགས་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པའི་དབང་གིས་སོ། །ཆོས་དབྱིངས་ཀྱི་མཐུ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ་དེ་ལ་གཅིག་པ་དང་ཐ་དད་པ་མེད་པ་སྟེ་མདོར་ན་དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་སྨོན་ལམ་གྲུབ་ཅིང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐ་མི་དད་པས་སོ་ཞེས་པའོ། །ཚིག་གསལ་ལས་གོང་གི་ལུང་དེ་འོག་མ་གསུམ་ལའང་སྦྱར་བར་གསུངས་པ་ལྟར་དཔེ་འདི་ཡང་ཐམས་ཅད་ལའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འགྲེལ་པ་ལྟར་ན༑ གང་ཚེ་རྣམ་སྨིན་ཆོས་ཉིད་ཀྱི། །གནས་སྐབས་ཆོས་དཀར་སྐྱེས་གྱུར་པ། །དེ་ཚེ་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཡེ་ཤེས། །ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་རང་བཞིན། །ཞེས་འདོན་དགོས་སོ། །གང་ཚེ་རྣམ་བྱང་གི་རིགས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྨིན་པ་སྟེ་རང་རྒྱུད་ལ་ཐོབ་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་དྲི་མ་དང་བྲལ་བས་ཆོས་དེ་དག་དཀར་བའི་བདག་ཉིད་དུ་སྐྱེས་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་ན་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་ཟག་མེད་དེ་དག་རྟོགས་པའི་རྒྱུན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ནི། ཤེར་ཕྱིན་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པའི་སྦྱོར་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ། དེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་ཆོས་ཅན་ལ་གནས་པས་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སོ་བདུན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། རྒྱུན་མཐའ་བའི་རྟོགས་པ་ནི། ཤེར་ཕྱིན་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་སྐད་ཅིག་སོགས་སོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པོ་ན་ལ་རང་རྒྱུད་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་གནས་སྐབས་སུ་གྱུར་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་

ཡིན་པས་སོ། །གང་གི་ཚེ་རྟོགས་ན། རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཕྱོགས་སྤྱིན་སོགས་རང་རྒྱུད་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་ཆོས་ཉིད་དམ་བདག་ཉིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་རྣམས་དཀར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་སྐྱེས་པ་དེའི་ཚེའོ། །དཀར་བའི་དཔེ་ནི། སྟོན་ཟླའི་འོད་བཞིན་དུའོ། །དཔེ་དཀར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཆར་གྱིས་རྡུལ་གྱི་ཚོགས་མནན་པས་ཁུག་རྣ་སོགས་ཀྱི་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་སོ། །རྟོགས་དཀར་འདི་ལ་གཟུང་བ་ལ་སོགས་པར་ལྟ་བའི་དྲི་མ་སྤྲངས་པས་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མི་ལེགས་ཏེ། ཟློས་པར་འགྱུར་ཞིང་རྒྱན་སྣང་དང་འགལ་བས་སོ། །དོན་དཀར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱིས་གཉེན་པོ་བདག་མེད་རྟོགས་པ་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་དུ་བསྒོམས་པའི་མཐུས་མཐོང་སྒོམ་གྱི་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཕལ་ཆེ་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་ནའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་མེད་པ་དང་། གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་མའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་གཉིས་པ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱུན་མཐའི་རྟོགས་པ་ནི། ཀུན་བྱང་གི་ཆོས་རྣམས་མཚན་ཉིད་དམ་ངོ་བོ་མེད་པ་ཉིད་དུ་སྐད་ཅིག་མ་ནི་གཅིག་གིས་རྟོགས་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། རྨི་ལམ་དང་འདྲ་བའི་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་གནས་ནས་སྦྱིན་སོགས་ལ་ཞེན་མེད་དུ་སྤྱོད་པ་ཡིས་ཏེ། བྱང་ཆེ་རྨི་ལམ་ལྟ་བུའི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་གནས་ཤིང་། སྦྱིན་པ་ཡོངས་སུ་གཏོང་ངོ་ཚུལ་ཁྲིམས་སྲུང་ངོ་བཟོད་པ་སྒོམ་མོ་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་མོ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་མོ་ཤེས་རབ་སྒོམ་མོ་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ངེས་པར་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སློབ་ལམ་མཐར་ཕྱིན་པ་ནི། མཚན་ཉིད་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་མ་སོགས་སོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི། དུས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཁོ་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་མེད་པའོ་ཞེས་ཀུན་བྱང་གི་ངོ་བོའི་ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་མཚན་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པས་ནའོ། །གནས་སྐབས་གང་དུ་ཤེས་ན། སྔོན་ས་དགུ་པ་མན་ཆད་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་རྨི་ལམ་ལྟ་བུར་གོམས་པར་བྱས་པས་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བར་བྱས་ནས་རྟོགས་པ་སྟེ་ཐོབ་པའི་གནས་སྐབས་ནའོ། །ཐབས་གང་གིས་ཤེས་ན། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་མེད་

རྨི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་མཚུངས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་ལྟར་གནས་པ་སྟེ་རྟོགས་ནས་སྤྲིན་སོགས་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པར་བསྒྲུབས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་གསུམ་པ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱུན་མཐའ་བའི་ཡེ་ཤེས་ནི། གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་སྦྱོར་ཡིན་ཏེ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྨི་ལམ་དང་དེ་མཐོང་གཉིས་སད་པ་ན་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་མི་མཐོང་བ་ལྟར་ཏེ། བྱང་ཆེ་རྨི་ལམ་མི་མཐོང་། རྨི་ལམ་མཐོང་བ་མི་མཐོང་ངོ་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། བྱང་སེམས་རྒྱུན་མཐའ་བའི་རྟོགས་པ་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་མ་སོགས་སོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི། གང་གི་ཚེ་སད་དུས་སུ་གཟུང་འཛིན་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་དུ་རྨི་ལམ་ལ་གཟུང་བ་དང་རྨི་ལམ་མཐོང་བ་ལ་འཛིན་པར་མི་མཐོང་བ་དེའི་ཚེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྨི་ལམ་གྱི་གཟུང་འཛིན་ཐ་དད་མེད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཁོ་ནས་རྟོགས་པས་ནའོ། །དེ་གྲུབ་སྟེ༑ གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་བཞིན་དུ་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་བག་ཆགས་དྲུངས་ཕྱུང་ཞིང་ཟད་ནས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡུན་རིང་མོ་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་དུ་མ་ཞིག་ནས་བར་ཆད་མེད་པར་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྣང་བ་སྤོང་བ་ལ་གོམས་པ་དངང་དུ་གྱུར་པར་བྱས་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཤེས་རབ་སོགས་སོ། །ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་མང་དུ་ཐོས་པ་ཤར་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱིས་སྦྱར་བ་ལས། སྐབས་བདུན་པའི་འགྲེལ་བཤད་དོ།། །།

༄༅། །མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ་ལས་ཆོས་སྐུའི་སྐབས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་བཞུགས་སོ།།

༄༅༅། །གསུམ་པ་ཞུགས་འབྲས་ཆོས་སྐུའི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། འབྲེལ་བརྗོད་པས་མཚམས་སྦྱར། ཆོས་སྐུའི་ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད། སྐབས་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྐད་ཅིག་སྦྱོར་གྱི་འོག་ཏུ་ཆོས་སྐུ་གསུངས་ཏེ། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་སྦྱོར་བ་རྣམ་པར་བསྒོམས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐུར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཡིན་ཏེ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །མདོའི་འབྲེལ་ནི། སྐད་ཅིག་མ་བཞི་པར་བྱང་ཆེན་གྱིས་མཚན་མེད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་ཡུམ་ལ་བསླབ་པར་བྱ་བར་གསུངས་ནས་གཞན་ཡང་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་ རྣམས་ལས་ལྷ་བུ་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ལ་བསླབ་པར་གསུངས་པས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་གསུངས་སོ༔ །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྤྱི་དང་ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བྱེད་པ་པོ་སྐུ་དང་། བྱ་བ་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྐུའི་གྲངས། ངོ་བོའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། གཉིས་སུ་དང་། གསུམ་དུ་དང་། ལྔར་དང་། བཞིར་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བར། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་སྐུ་འདིར། །བསོད་ནམས་ཚོགས་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་མདོར་བསྡུ་ན༔ །རྒྱལ་པོ་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་ལས་འཁྲུངས། །ཞེས་དང་། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པར། དགེ་བ་འདིས་ཡིས་སྐྱེ་བོ་ཀུན། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་བསགས་ཏེ། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱུང་བའི། །དམ་པ་གཉིས་ནི་ཐོབ་པར་ཤོག །ཅེས་གཟུགས་སྐུ་དང་ཆོས་སྐུ་དམ་པ་གཉིས་སུ་བསྡུས་སོ༔ །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུད་བླ་མར་ཡང་། རང་དོན་གཞན་དོན་དོན་དམ་སྐུ་དང་ནི། །དེ་ལ་བརྟེན་པ་ཀུན་

རྫོབ་སྐུ་ཉིད་དེ། །ཞེས་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་རང་དོན་དོན་དམ་པའི་སྐུ་དང་ལོངས་སྤྲུལ་གཉིས་ལ་གཞན་དོན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྐུར་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། སྐུ་གསུམ་དག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །སྐུ་བསྡུས་པར་ནི་ཤེས་བྱ་སྟེ། །སྐུ་གསུམ་དག་གིས་རང་གཞན་གྱི། །དོན་འདི་རྟེན་དང་བཅས་པར་བསྟན། །ཅེས་ལོངས་སྐུ་རང་དོན་སྤྲུལ་སྐུ་གཞན་དོན་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གསུངས་པ་དང་། རྒྱུད་བླ་མར་ཡང་། དེ་དབྱེ་ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེ་དང་། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་ཡོན་ཏན་གྱི། །ཆོས་ཀྱིས་རབ་ཕྱེ་རང་བཞིན་ལ། །སོགས་པའི་སྐུ་གསུམ་དག་གིས་འཇུག །ཅེས་དང་། འཕགས་པ་ཀླུས། ཆོས་ལོངས་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་གསུམ་དུ་བསྡུས་ནས་སྐུ་གསུམ་ལ་བསྟོད་པ་ལ་སོགས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི༑ ཚིག་གསལ་ལས། ཡང་ཁ་ཅིག་ནི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ལ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ས་བཅུ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་འབའ་ཞིག་གི་སྣང་བའི་ལམ་དུ་གྱུར་པ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་སྐུ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པ་དང་། ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་གནས་པའི་སྣང་བའི་ལམ་དུ་གྱུར་པ་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པར་བཏགས་པ་དང་། སྤྲུལ་པའི་སྐུ་སྟེ་ལྔར་འདོད་དོ། །གཞན་དག་ནི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་དང་། རྣམ་པར་སྨིན་པ་མ་ཡིན་པའི་དབྱེ་བས་སྐུ་ལྔར་སྟོན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་པ་ལྟར་དང་། རྟོགས་དཀར་ཡང་མཚན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་ལས། སངས་རྒྱས་སྐུ་ལྔའི་བདག་ཉིད་ཅན། །ཞེས་སྨོས་པ་དེ་ཡང་འཐད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། སྤྲུལ་པའི་སྐུའི་དབྱེ་བ་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་སྐུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ༑ ༑ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་སྟེ་ཆོས་སྐུའི་དབྱེ་བ་གསུམ་དང་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དང་སྤྲུལ་སྐུའོ་ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་སྒེག་པའི་རྡོ་རྗེས་ངོ་བོ་ཉིད་དང་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་དང་རྣམ་པར་སྨིན་པ་དང་སྤྲུལ་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐུའོ་ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །བཞི་པ་ལ་གསུམ། བཞེར་བཞེད་པ་དང་། དེ་མི་བཞེད་པའི་ལུགས་དགོད། འཐད་པའི་ཕྱོགས་བཏག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱན་སྣང་དང་། འགྲེལ་པ་འདི་གཉིས་སུ་གཟུགས་སྐུ་ལ་གཉིས་དང་ངོ་བོ་ཉིད་དང་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་སོ་སོར་བྱས་པས་བཞིར་མཛད་དོ། །དོན་

འདི་ལ་ཚིག་གསལ་ལས་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སློབ་དཔོན་གྱི་ཞལ་སྔ་ནས་ནི་གཞུང་གཞན་དུ་སྐུ་གསུམ་དུ་བསྟན་པས་དེ་ལྟར་བཞེད་མོད་ཀྱི་འདི་ནི་མཁན་པོ་ཡང་དག་རྣམ་སྣང་མཛད་ཀྱི་གདམས་ངག་གཙོར་མཛད་པས་ན་དེའི་བཞེད་པ་བཀོད་པའོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། འོག་ནས་སྐུའི་གྲངས་ངེས་པ་ཐ་དད་པ་བསྟན་པའི་ལུགས་སུན་མ་ཕྱུང་བས་དེ་ལྟར་ངེས་པ་ནི་ཅི་ཡང་མེད་དེ། སློབ་དཔོན་གྱི་ཞལ་སྔ་ནས་ནི་སྐུ་དུར་བཞག་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་པར་བཞེད་པར་གསལ་ལོ་ཞེས་སོ། །འདི་འགྲེལ་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པར་མི་འཐད་དེ། སྐུའི་གྲངས་ལ་བརྗོད་པའི་སྐབས་སུ་གཞན་དག་ན་རེ་ཞེས་པ་ལས་མ་བྱུང་ཡང་དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་པས་ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་སྐུ་དང་པོ་བསྟན་ནས་གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བཞིར་རང་ལུགས་ལ་མཛད་པས་སོ། །ཁ་ཅིག་རྒྱན་སྣང་ལས། ཡུམ་གྱི་བཤད་སྦྱར་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བདག་གིས་ཐོབ་པའི་དགེ་བའི་ས་བོན་ལས། །རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྐུ་ནི་གསུམ་པོ་ངེས་པར་ཐོབ་པར་ཤོག །ཅེས་དང་། འདི་ཉིད་ལས་དེ་ལྟར་རབ་ཏུ་བཏགས་པའི་སྐུ་གསུམ་བསྟན་ནས་ཞེས་འབྱུང་བས་སྐུ་གསུམ་དུ་བཞེད་དོ་ཞེ་ན། ཕྱིར་སློབ་དཔོན་གྱིས་ལེ་བརྒྱད་མར་ངོ་བོ་ཉིད་ལོངས་སྤྲུལ་ཞེས་འཕགས་པ་དང་མཐུན་པར་སྐུ་གསུམ་དུ་མཛད་དོ། །འོན་ཀྱང་འགྲེལ་པ་གཉིས་སུ་ནི་དེ་མི་བཞེད་པས་རྒྱན་སྣང་དུ་གསུངས་པ་ནི། ཆོས་ལོངས་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་གསུམ་ལ་དགོངས་ལ་སྐུ་གསུམ་བསྟན་ཞེས་པ་ནི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྐུ་གསུམ་ལ་དགོངས་ཏེ་སྐུ་ལྷག་མ་གསུམ་ཞེས་པས་སོ། །དེས་ན་ཆོས་ལོངས་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་གསུམ་དུ་ངེས་པར་སློབ་དཔོན་བཞེད་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་ལོངས་སྤྲུལ་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་པར་མི་བཞེད་དེ། སངས་རྒྱས་སའི་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་སྐུ་དེ་མིན་པས་སོ་སྣམ་དུ་དགོངས་པས་སོ༔ །དེ་ལྟར་ན་ཚིག་གསལ་དང་རྟོགས་དཀའི་བཞེད་པ་ནི་བཤད་ཟིན་ཅིང་ཞར་འབྱུང་དང་བུད་རྙ་ཤྲཱིས་ཀྱང་བཞེར་བཤད་ལ། གཞོན་ནུ་དཔལ་གྱིས་ཀྱང་བཞིར་མི་འདོད་པ་བཀག་ནས་བཞིར་བསྒྲུབས་པ་རྣམས་ནི་འགྲེལ་པ་འདི་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཉི་སྣང་ལས། ད་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ་དེ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་དང་

ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དང་སྤྲུལ་པའི་སྐུའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཕྱོགས་འདི་ལ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱོགས་མཐུན་ལ་སོགས་པ་དྲི་མ་མ་ལུས་པས་དག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཡིན་ལ་ངོ་བོ་དེ་དང་ངོ་བོ་ཅན་ཡོན་ཏན་དེ་གཉིས་དབྱེར་མེད་པས་སོ་སྙམ་དུ་དགོངས་ཏེ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ༎ །རྣམ་འགྲེལ་ཡང་ཉི་སྣང་དང་འདྲའོ། །སྙིང་མཆོག་ལས་ཀྱང་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི། དེའི་དངོས་པོ་ཡང་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། སྐུ་གསུམ་དང་མཛད་པའོ་ཞེས་སོ། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་བསྟན་ཚུལ་ནི་དག་ལྡན་ལས། དེ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཚོགས་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་རང་བཞིན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །ཡང་ན་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུའི་མཚན་ཉིད་དུ་བསྟན་ཅིང་ཆོས་དེ་དག་ཀྱང་བརྗོད་ནས་དེ་ལྟར་ཆོས་སྐུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་མཇུག་སྡུད་པ་ཡིན་ནོ། །ཚིག་སྔ་མའི་དངོས་པོ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་སྟེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ནི་གཅིག་མིན་དུ་མའང་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་བསྟོད་པ་འཐད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །དེ་དག་གི་དོན་ནི། བྱང་ཆུབ་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཚོགས་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ངོ་བོ་ཉིད་དོ་ཞེས་མཐའི་རྐང་པ་གཅིག་ཕྱུས་གསུངས་སོ། །ཡང་ན་ཚིགས་བཅད་དང་པོས་སྐུ་དེ་བསྟན་ནས་བྱང་ཆུབ་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་ཚོགས་དེ་དག་བཤད་ཅིང་མཐའི་རྐང་པས་མཇུག་བསྡུས་སོ༎ །དེ་ཡང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཡིན་པ་ལ་ཉིད་མི་མངོན་པར་བྱས་ནས་ཆོས་སྐུ་ཞེས་བསྟན་ཏེ། ཆོས་སྐུ་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་བྱས་ན་འཕགས་པ་ཀླུས་ཆོས་སྐུ་ལ་གཅིག་དང་ཐ་དད་མ་ཡིན་པར་བསྟོད་པའང་རིགས་ཏེ། དེ་ནི་ཆོས་ཉིད་ལ་བྱེད་དགོས་པས་སོ་སྙམ་པའོ། །དག་ལྡན་ལས། གཞན་དག་ནི་ཆོས་དེ་དག་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་སྟེ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་བཞི་པ་ཡིན་ལ་དེ་ལྟ་ཡིན་དང་ཚུལ་གཞན་ལས་སྐུ་བཞིར་གསུངས་པ་དེ་ནི་ལེགས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲའོ། །དེ་ནི་བདེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ལས་སྐུ་གསུམ་ཉིད་དུ་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་གསུམ་དང་མདོ་གཞན་ལས་ཀྱང་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། སྔགས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་བཞི་ཡང་རྣམ་པ

གཞན་ཉིད་དུ་ཡིན་ཏེ། སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ནི་སྐུ་གསུམ་ཡིན་ལ་བཞི་པ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱི་ལས་སམ་མཉམ་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ནི་ཆོས་དེ་དག་སྐུ་གང་གིས་བསྡུས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ་དེ་དག་ནི་འབྲེལ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་གསལ་བའི་བདག་ཉིད་ཆོས་ཉིད་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བས་རྒྱུའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པས་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཏེ། མཚན་ཉིད་ཐེག་པར་སྐུ་བཞིར་མ་བསྟན་ལ་སྔགས་ལས་བཞི་གསུངས་ཀྱང་དེ་དང་ཚུལ་མི་འགྲིག་པ་དང་། ཆོས་དེ་དག་ལ་ཐ་དད་པར་ཕྱེ་བ་ཡང་སློབ་ལམ་གྱི་རྒྱུ་དུས་སུ་མཚན་ཉིད་མི་འདྲ་བར་ཡོད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་སངས་རྒྱས་དུས་ཀྱི་དེ་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་དབྱེ་བ་བྱས་ཀྱི་དོན་ལ་དབྱེ་བ་མེད་ཅེས་པའོ། །ཐུབ་དགོངས་སུ་ཡང་མདོ་རྒྱན་དང་འཕགས་པ་ཀླུ་དང་འཕགས་གྲོལ་གྱིས་སྐུ་གསུམ་དུ་མཛད་པ་ཤེས་བྱེད་དུ་བྱས་པའི་མཐར་དེའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་སྟེ་བཞི་པའོ་ཞེས་གང་དུ་ཡང་རྣམ་པར་བཞག་པ་མེད་ཀྱི། རྣམ་པར་བཞག་པ་དེ་ནི་སེང་གེ་བཟང་པོའི་རང་དབང་ལས་ཏེ་སྨྲ་བར་བྱ་བའོ། །འོ་ན་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཆོས་དང་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་དང་སྤྲུལ་པའོ། །དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་སོ། །དེ་ལ་གང་འདུས་མ་བྱས་པ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པ་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་དོན་དམ་པར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་རྟོགས་པར་བྱའོ། །གང་འདུས་བྱས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་སུ་བྱེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཏེ་གང་ཡོངས་སུ་དག་པའི་འོག་མིན་གྱི་གནས་སུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའོ་ཞེས་ཆོས་སྐུ་རྣམ་པ་གཉིས་ཉིད་ཀྱིས་ན་སྐུ་བཞི་རྣམས་སུ་རྣམ་པར་བཞག་གོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐུའི་ནང་དུ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་འདུས་བྱས་པ་བསྡུས་པ་ཁོ་ནར་བརྗོད་པར་འདོད་པས་ཚུལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི་སྐུ་བཞི་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོ། །གྲགས་ཆ་ལས་ཀྱང་། ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་སྒྲས་ཆོས་ཀྱི་

སྐུའི་མངོན་པར་རྫོགས་པ་བཤད་བྱ་རྗེས་སུ་བཟུང་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་ན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་དང་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དང་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་དང་སྐུ་གསུམ་གྱི་མཛད་པ་འགྲོ་བའི་དོན་བྱེད་པའི་བྱ་བ་དང་བཅས་པས་རྣམ་པ་བཞིར་ཡོངས་སུ་གཟུང་བའོ། །དཔེར་ན་བུ་དྲུག་ཏུ་དམ་བཅས་པ་ལས་གྲངས་མ་ཚང་བས་ཚ་བོ་བསྣན་ཏེ་གྲངས་ཁ་བསྒང་བ་ལྟར་མདོར་བསྟན་པའི་ཚིག་དང་བཅས་པས་སྐུ་བཞིར་ཁ་བསྒང་བ་དེ་ནི་རང་དགར་བྱེད་པ་སྟེ་སྙིང་རྗེའི་གནས་ཡིན་ནོ། །ཐེག་པ་གཞན་དུ་སྐུ་བཞི་དང་སྐུ་ལྔ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་ཐེག་པ་གཞན་གྱི་ཚུལ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་ཡིན་པས་སོ། །ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་འདིར་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་རྣམས་ནི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཡིན་པས་ན། སྐུ་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གདུང་ལ་སོགས་པ་ཡང་སྐུ་ལོགས་ཤིག་པར་རྣམ་པར་བཞག་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ན་སྐུ་གསུམ་དུ་བཤད་པ་ཉིད་ནི་རིགས་པའོ་ཞེས་འཆད་པའི་ཕྱི་མ་འདི་ༀླ་འོད་དུ་བཀག་གོ །འདིས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཞེས་པས་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་ཚོགས་བརྗོད་པར་འདོད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། ལུགས་དེ་དག་ལས་གང་གཟུང་ཞེ་ན། སློབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་འདི་ལ་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རྒྱ་གར་བ་དང་བོད་ཀྱང་མང་པོ་ཞིག་གིས་མི་ལེགས་པར་སྨྲ་ཡང་ཁོ་བོ་ནི་འདི་ཉིད་འཐད་པར་སེམས་སོ། །འདི་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཤཱནྟི་དང་ཨ་བྷྱ་གཉིས་ཀྱི་གནོད་བྱེད་མཐར་ཐུག་མཚན་ཉིད་ཐེག་པ་ནས་ཕྱོགས་མཐུན་སོགས་ལ་སྐུ་བཞི་པར་མ་བཤད་པ་དང་། སྔགས་ལས་བཞིར་གསུངས་ཀྱང་འདི་དང་དེ་གཉིས་འཇོག་ཚུལ་མི་གཅིག་ཅིང་ཐེག་པའང་གཞན་ཡིན་པས་སོ་ཞེས་པ་འདི་ཙམ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་སྨྲ་བར་བྱ་སྟེ། མཚན་ཉིད་ཐེག་པ་ནས་སྣང་ཚོད་ལ་ནི་ཆོས་དེ་དག་ལ་སྐུ་བཞི་པར་དོན་གྱིས་བཤད་དེ་ཡུམ་གྱི་རྒྱན་དུ། ཐུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ཞེས་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཞེས་རྒྱས་བཤད་དུ་སྐུ་བཞིའི་མིང་གསལ་བར་མ་བྱུང་ངམ། གལ་ཏེ་དེ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བརྗོད་རྒྱུ་ཡིན་པས་ཉིད་ཕྱིས་པ་ཙམ་མོ་ཞེ་ན། དགོངས་པ་བླངས་ནས་ཆོས་ཉིད་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་སྐུར་བྱེད་པ་ནི་རྟོད་གཞི་

ཡིན་ལ་ཚིག་གིས་ཟིན་ཚོད་ལ་ནི་སྐུ་ལོགས་པར་གསུངས་པས་སོ། །གཞན་དུ་ན་དགོངས་པའང་ བླང་ཅེ་དགོས་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ནི་བཤད་པ་ཡོད་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་འདོད་པ་འགྲུབ་སྟེ། ཁྱེད་ཅག་གིས་ གཏན་མ་བཤད་པར་ཁས་བླངས་པས་སོ། །གཞན་ཡང་ཕྱོགས་མཐུན་སོགས་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་ ཞེས་ལོགས་པར་མཚན་ཉིད་ཐེག་པ་ནས་མ་བཤད་པ་དེ་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། ཅི་དོན་མ་བཤད་དམ་ཐ་ སྙད་མེད། གཉིས་པ་ལྟར་ན་དེ་དང་དེའི་ཐ་སྙད་གསལ་བར་མ་ཟིན་པས་རྣམ་གཞག་མི་བྱེད་ན་ཆོས་ ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཞེས་པ་ལའང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་པ་དོར་དགོས་ཏེ་འདི་ལྟ་བུ་མཐའ་ ཡས་སོ། །དང་པོ་ལྟར་ན། ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་དེ་དག་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་སམ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་རང་གི་ཁས་བླངས་དང་ཇི་ལྟར་མི་འགལ། གཞན་ཡང་གཟུགས་སྐུ་ཡང་སྐུ་ལོགས་ པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཟག་མེད་དེ་དག་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་ཏེ་ཟག་མེད་ཀྱི་ ཆོས་དེ་ཉིད་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཆོས་དེ་དག་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན་གཉིས་པ་ ལྟར་ན་དེ་མི་རིགས་ཏེ། འཕགས་པ་ཀླུ་དང་མདོ་རྒྱན་གྱི་ལུང་དྲངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ གཉིས་ལས་སྐུ་དེ་འདུས་མ་བྱས་དང་རང་བཞིན་གྱིས་རྟག་པར་བཤད་པས་སོ་ཞེས་པ་ནི་ཤཱཀྱ་པ་ དཔོན་སློབ་ལ་ཐུན་མོང་གི་གནོད་པ་ཡིན་ལ། ཨ་བྷྱ་ལ་ནི་ཉི་སྣང་ལས་སྐུ་དེ་བཅོས་མ་མིན་པ་དང་ ལམ་ཡང་དེ་སྐྱེད་པ་པོ་མིན་པར་གསུངས་པས་གནོད་དོ། །དང་པོ་ལྟར་ན་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་ཀྱང་ འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་ཁྱད་པར་མེད་པས་སོ། །གཞན་ཡང་ཆོས་སྐུ་ལ་ འདུས་བྱས་མ་བྱས་གཉིས་ཡོད་པར་དབྱེ་གཉེན་གྱིས་བཤད་པ་དང་ཡང་ཇི་ལྟར་མི་འགལ་བ་སྨྲ་ དགོས་སོ། །གལ་ཏེ་འདོད་པ་དེ་རྒྱན་གྱི་བཞེད་པར་མི་རིགས་ཏེ། ཡིན་ན་མདོར་བསྟན་དུ་ཆོས་སྐུ་ ཞེས་པ་དེས་སྐུ་གཅིག་མདོར་བསྟན་པར་བྱེད་དགོས་ན་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་ནི་ཐུབ་པའི་རྣམ་ ཀུན་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་མངོན་རྟོགས་གཞན་བདུན་ལའང་གསུངས་པ་ལྟར་རང་རང་ གི་སྐབས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་སྤྱི་མིང་ཡིན་པས་ཤེ་ན། དོགས་པ་འདི་ནི་བདེན་པ་ལྟར་སྣང་ཡང་ རྒྱས་བཤད་དུ་ཆོས་སྐུ་ལོགས་སུ་བཤད་པ་དང་སྦྱར་ལྟར་རིགས་པས་དཔྱད་པ་ན་འདི་སྐུར་ནི་

བཞག་དགོས་ལ་སྐུ་གཞན་གསུམ་དུ་མི་རུང་བས། མདོར་བསྟན་ཏུ་ཆོས་སྐུ་ཞེས་པས་མངོན་རྟོགས་སྤྱི་ཙམ་ཞིག་དང་ཡ་གྱལ་གྱི་སྐུ་གཅིག་ཀྱང་བསྟན་པར་གཟུང་སྟེ། རིགས་པས་ཐོབ་པ་ནི་ཚིག་གིས་བཟློག་པར་མི་རུང་བ་དང་ཚིག་གཅིག་དོན་དུ་མ་ལ་འཇུག་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུད་འགྲེལ་དུའང་མདོར་བསྟན་གྱི་གཞུང་དེའི་དོན་བྱམས་པས་སྐུ་གསུམ་མཛད་པ་དང་བཅས་པ་བཞི་བསྟན་པ་ལ་བཞེད་པ་ཡང་མི་འགལ་ཏེ། ཆོས་སྐུ་ཞེས་པས་ནི་གཙོ་བོར་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་སྤྱི་བསྟན་པས་གཙོ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་པས་སོ། །རང་གིར་གྱིས་ཕྱོགས་མཐུན་སོགས་སྐུ་ལོགས་པར་འདོད་པ་སྙིང་རྗེའི་གནས་སུ་བྱས་ནས་དེ་དག་ལོངས་སྐུར་བཤད་པ་ནི༎ སྙིང་རྗེ་བ་ལས་ཀྱང་ཆེས་སྙིང་རྗེ་བའི་གནས་སོ། །ཐུགས་ལས་སྐུ་བཞིར་གསུངས་པ་དང་འདི་མི་མཐུན་པས་ཞེས་སྨྲ་བས་ཀྱང་མི་གནོད་དེ། དེ་ནི་ སྤྱིར་སྐུ་བཞིར་མི་བྱེད་ན་ཐུགས་ནས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་བཞི་པ་བཞག་པ་ལ་གནོད་པ་མེད་པས་སྐུ་བཞིར་ཐུགས་ལས་གསུངས་པ་དང་ཡང་མི་འགལ་ཞེས་པ་ཙམ་ཡིན་པས་ཐུགས་ནས་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་ལྟར་འདིར་མི་སྒྲིག་པས་སོ། །གལ་ཏེ་ཁྱེད་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་ལོངས་སྤྲུལ་གསུམ་དུ་བྱས་པའི་སྐུ་གསུམ་གྱི་ངེས་པ་འདི་འཇིག་ན་དེའི་ཚེ་མི་འདོད་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་ནི་མདོ་རྒྱན་རྒྱུད་བླ་སོགས་དུ་མ་ཞིག་ནས་གསུངས་པས་ཤེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། དེ་དག་གི་དགོངས་པ་ནི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་གཉིས་བསྡོམས་ནས་སྐུ་དེར་འཇོག་ལ་དེ་ལ་ཡང་སྟོབས་སོགས་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་དང་མཚན་དཔེ་སོགས་ནི་གཟུགས་སྐུའི་གཙོ་བོའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ཞིང་ཡོན་ཏན་དང་པོའི་རྟེན་ལ་མི་འདྲ་བ་མེད་པས་སྐུ་གཅིག་དང་། གཉིས་པ་གནས་པའི་རྟེན་ལ་ལོངས་སྤྲུལ་གཉིས་ཡོད་པས་སྐུ་གཉིས་སུ་བཞག་སྟེ། རྒྱུད་བླ་ལས། དང་པོའི་སྐུ་ནི་སྟོབས་ལ་སོགས། །བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་ལྡན། །གཉིས་པ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན། །རྣམ་སྨིན་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་ལྡན། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ༎ །འདིར་བཞིར་བཞག་པ་ནི་སྐུ་དེ་དང་དེ་ཡིན་མིན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པས་སོ། །དེས་ན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་ཀྱང་སྐུ་གསུམ་དུ་བྱས་ནས་ཆོས་སྐུ་ལ་འདུས་བྱས་མ་བྱས་གཉིས་སུ་མཛད་པ་ན་དེ་

གཉིས་ཡོངས་སྨྱུལ་དུ་མི་བཞག་དགོས་ན་གཉིས་པོ་རང་ཡང་ཕན་ཚུན་འགལ་བས་སྐུ་རེ་རེར་ངེས་པར་བཞག་དགོས་པས་དེ་གཉིས་ཆོས་སྐུར་བསྡུས་ན་སྐུ་གསུམ་ཡིན་ཡང་ཕྱེ་ན་སྐུ་བཞི་པས་སློབ་དཔོན་ཀྱང་འདི་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཨ་ནླུས་ནི་ལུང་དེའི་དགོངས་པ་བླངས་ཀྱང་དཀྲོགས་ས་ཏིལ་ཙམ་ཡང་མ་བྱུང་སྣང་ངོ་། །སྤྱིར་སངས་རྒྱས་སར་ཆོས་ཆོས་ཅན་དང་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རྣམ་གཞག་ཁས་མི་ལེན་ན་སྐུ་གསུམ་གྱིའང་རྣམ་གཞག་འདོར་དགོས་ལ། ཁས་ལེན་ཕྱིན་ཆད་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་བཟང་པོའི་ཞབས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ན་འཐད་དོ། །ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་པས་ཆོག་གོ །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྐུ་དང་། ཡེ་ཤེས་སོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། ངོ་བོ་ཉིད། ཡེ་ཤེས། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ། སྤྲུལ་པའི་སྐུའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུད་བླར། དེ་ལ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ནི། །ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་མཚན་ཉིད་ལྔ། །མདོར་ན་ཡོན་ཏན་ལྔ་དང་ནི། །ལྡན་པ་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ༏ འདུས་མ་བྱས་ཤིང་རྣམ་དབྱེར་མེད། །མཐའ་གཉིས་དག་ནི་རྣམ་པར་སྤངས། །ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་སྙོམས་འཇུག་གི །སྒྲིབ་གསུམ་ལས་ནི་ངེས་གྲོལ་ཏེ། །དྲི་མེད་རྣམ་པར་རྟོག་མེད་དང་། །རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་ཕྱིར། །ཆོས་དབྱིངས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི། །དག་པའི་ཕྱིར་ན་འོད་གསལ་བའོ། །ཞེས་པ་སྟེ་སྐྱེ་འཇིག་གནས་གསུམ་དང་བྲལ་བ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་དང་དབྱེར་མེད་པ་དང་། གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་པ་དང་། གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་མ་ལུས་པས་དག་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་དང་། རྟོག་པའི་ཡུལ་མིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ཕྱི་མ་གསུམ་ནི་འོད་གསལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་སྦྱར་རོ། །གཞལ་མེད་གྲངས་མེད་བསམ་མེད་པ༏ ༏མཉམ་མེད་དག་པའི་མཐར་ཐུག་པའི། །ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་ཡང་དག་པར། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ལྡན་ཏེ། །རྒྱ་ཆེའི་ཕྱིར་དང་གྲངས་མེད་ཕྱིར། །རྟོག་གེའི་ཡུལ་ནི་མིན་ཕྱིར་དང་། །འབའ་ཞིག་བག་ཆགས་བཅས་སྤངས་ཕྱིར། །ཞེས་ཏེ་འབའ་ཞིག་ནི་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པའོ། །ཡོན་ཏན་ཕྱི་མ་འདི་གཉིས་དང་མཚན་ཉིད་གསུམ་པས་ནི་འདི་སློབ་ལམ་དང་ལམ་མ་ཞུགས་ལ་ཡོད་པའང་བཀག་གོ ༏སྐུ་འདི་ནི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་སྒོམ་སྟོབས་ཀྱིས་གནས་མ་ལུས་པར་གྱུར་

པའི་བདག་ཉིད་དུ་ལན་ཅིག་མ་ཡིན་པར་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་བཀའ་སྩལ་བས་ན། འདི་དེ་བཞིན་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་འདུས་མ་བྱས་གཞན་ཞིག་ཏུ་འདོད་པ་དེ་དག་ནི་དབུ་མ་པ་དང་སེམས་ཙམ་པ་གང་དང་ཡང་མི་མཐུན་ལ། ཁོ་བོ་ཅག་གིས་དབུ་སེམས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའི་དོན་ཤེས་པ་ལྟ་ཞོག་ཚིག་ཙམ་ཡང་མཐོང་ངོ་ཞེས་མནའ་བོར་བའང་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་འདོད་ན་དེ་གདོད་མ་ནས་ཀྱང་འདོད་དགོས་པས་གཞི་དུས་སུའང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཞེ་ན༔ ཉེས་པ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་འདུས་མ་བྱས་ལའང་མཚུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་ཉིད་གཞི་དུས་ནས་ཀྱང་མི་འདོད་ན་འདུས་མ་བྱས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་འདི་ཙམ་དུ་ཟད་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི༔ སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཟག་མེད་ཀྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་གཞུང་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་བ་རྣམས་ཏེ་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་ཀྱི་བདག་རྐྱེན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། ཁྱད་པར་ལྔ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། སྐུ་སྟོན་པ་དང་། གསུང་བརྗོད་པ་དང་། ཐུགས་མཛད་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་དང་། དེ་དག་ལ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའི་འདུ་བྱེད་མེད་པ་དང་། དུ་མར་སྟོན་ཀྱང་དེ་ལྟར་མེད་པ་སྟེ། རྒྱུད་བླར། བརྗོད་སྟོན་མཛད་རྒྱུན་མི་འཆད་དང་། །མངོན་པར་འདུ་བྱེད་མེད་པ་དང་། །དེ་ཡི་ངོ་བོར་མིན་སྟོན་ལ། །འདིར་ནི་སྣ་ཚོགས་རྣམ་ལྔར་བརྗོད། །ཇི་ལྟར་ཚོན་ནི་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས། །ནོར་བུ་དེ་དངོས་མིན་སྣང་ལྟར། །དེ་བཞིན་འགྲོ་རྐྱེན་སྣ་ཚོགས་པས། །ཁྱབ་བདག་དེ་དངོས་མིན་པར་སྣང་། །ཞེས་སོ། །འདི་ལ་ངེས་པ་ལྔ་ལྡན་དུ་སྨྲ་བ་ལ་ནི་དོན་བསྡུས་སྒྲོན་མེར། ངེས་པ་བཞི་སྟེ་འཁོར་དང་ནི། །གནས་དང་སྟོན་པ་ཆོས་སུ་སྟེ༔ ༔ཞེས་པ་ཙམ་ལས་མ་མཐོང་ལ་འདིས་ནི་ཁུངས་མི་ཐུབ་ཅིང་དེར་མ་ཟད་ཐེག་བསྡུས་ལྟར་ན་དེ་ལ་གནོད་པ་ཡང་སྣང་བས་དཔྱད་པར་བྱའོ། །བཞི་པ་ནི། "སེམས་ཅན་ས་སྲིད་པ་ལ་"[༡]སྐྱོ་བ་བསྐྱེད་ནས་མྱང་འདས་ལ་འདུན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཐེག་དམན་དུ་ཞུགས་པ་བཟློག་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱིས་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་ལུང་སྟོན་པས་རྣམ་གྲོལ་ཐོབ་པར་བརྗོད་པ་སྟེ། འབྲས་བུ་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་བྱེད་ཅིང་ཡོངས་སྐུའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་སྟེ། རྒྱུད་བླར། མི་རྟག་སྡུག་བསྔལ་བདག

༡) ཅོ། ༢༩༥་བ་༩་ སེམས་ཅན་སྲིད་པ་ལ།

མེད་དང་། །ཞི་བའི་སྒྲ་ཡིས་ཐབས་མཁྱེན་པས། །སེམས་ཅན་སྲིད་གསུམ་སྐྱོ་བསྐྱེད་ནས། །སྔོ་ངན་འདས་ལ་རབ་འཇུག་མཛད། །ཞི་བའི་ལམ་ལ་རབ་ཞུགས་པ། །མྱ་ངན་འདས་ཐོབ་འདུ་ཤེས་ཅན། །དམ་ཆོས་པདྨ་དཀར་ལ་སོགས། །ཆོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིས། །དེ་དག་ སྔར་འཛིན་ལས་བཟློག་སྟེ། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཡོངས་བཟུང་བས། །ཐེག་པ་མཆོག་ལ་སྨིན་མཛད་དེ། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་ལུང་སྟོན་ཏོ། །ཞེས་སོ། །འདི་དག་ལ་སྐུ་དང་པོས་ཤེས་བྱ་མཁྱེན་མི་མཁྱེན་དང་། གཞི་དུས་ན་ཡོད་མེད་ཀྱི་བརྒལ་ལན་དང་། སྐུ་ཕྱི་མ་གཉིས་སངས་རྒྱས་དངོས་ཡིན་མིན་དང་། དེ་དག་ལ་རང་གཞན་གྱི་སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་མེད་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྤྱིར་ཤེས་བྱ་དང་བྱེ་བྲག་ཏུ་འདས་མ་འོངས་མཁྱེན་ཚུལ་དང་། སངས་རྒྱས་སར་ཡུལ་ཅན་མཉམ་རྗེས་དང་ཡུལ་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་དང་དག་མ་དག་གང་སྣང་ལ་སོགས་དཔྱད་པར་བྱ་བའི་གཞི་དུ་མ་ཞིག་སྣང་མོད། ཚེ་ལོང་ཅམ་ཞིག་སྨྲས་པས་མཐའ་མི་ཆོད་ལ་མཐའ་ཆོད་པར་བཀྲལ་ཞིང་བརྟགས་ན་ཚིག་གི་ཁུར་ཏ་ཅང་མངས་པས་འཇིགས་ནས་རེ་ཞིག་མ་བྲིས་ཏེ་ཡི་གེ་ལོགས་པར་སྤྲོ་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ། དེའི་རྒྱུ། དེ་སྐུར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཕགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལས། ཤིན་ཏུ་འདུས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ནི་རྣམ་པ་ལྔས་བསྡུས་ཏེ་ལྔ་གང་ཞེ་ན༑ ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་དང་། མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། བྱ་བ་ནན་ཏན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཡིན་ལ་ཕྱི་མ་བཞི་ནི། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་མི་གཡོ་སྟེ། །ཡེ་ཤེས་གསུམ་ནི་དེ་ལ་བརྟེན། །མཉམ་པ་ཉིད་དང་སོ་སོར་རྟོག །བྱ་བ་སྒྲུབ་པ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་དང་པོ་མི་གཡོ་ཞིང་གཞན་གསུམ་གྱི་རྟེན་དང་ཕྱི་མ་གསུམ་གཡོ་བ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་ཁྱད་པར་ལྔ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། ང་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པ་དང་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ང་ཡི་བ་མེད་པ་དང་། ཤར་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་རིས་ཡོངས་སུ་མ་ཆད་པ་དང་། དུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྟག་ཏུ་ལྡན་པ་དང་། རྟག་ཏུ་སྒྲིབ་པ་དང་བྲལ་བས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་མ་རྨོངས་པ་

དང་། རྣམ་པ་མེད་པས་ཡུལ་དེ་དག་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་སྟེ། རྒྱན་ལས། མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ང་ཡི་མེད། །ཡོངས་སུ་མ་ཆད་རྟག་ཏུ་ལྡན། །ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་མ་རྨོངས་པ། །རྟག་ཏུ་དེ་ལ་མངོན་ཕྱོགས་མིན། །ཞེས་སོ། །ཁྱད་པར་ཕྱི་མའི་དོན་ནི་རྣམ་པས་བར་མ་ཆོད་པར་ཡུལ་མཁྱེན་ཞེས་སམ། ཡང་ན་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་རྣམ་པ་རིས་སུ་ཆད་པ་མེད་པས་ཡུལ་ལ་རིས་སུ་ཆད་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱོགས་པའང་མ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །འདིའི་སྒྲ་དོན་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཡེ་ཤེས་ཀུན་གྱི་རྒྱུ་མཚན་ཕྱིར། །ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས་ཆེན་པོ་འདྲ། །ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད། །ཡེ་ཤེས་གཟུགས་བརྙན་འབྱུང་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འདི་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་འབྱུང་བས་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་སུ་བཤད་དོ། །འདི་ལོངས་སྐུར་བཤད་པ་ནི། དེའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་བཤད་དོ༑ ༑གཉིས་པ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་དུས་སུ་བདག་གཞན་མཉམ་པར་བསྒོམས་པས་གཟུགས་བརྙན་ལྟ་བུའི་འགྲོ་བ་རྣམས་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པར་མཉམ་པར་རྟོགས་ནས་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་ལ་ཞུགས་པ་བྱམས་སྙིང་རྗེ་གཉིས་དང་མཚུངས་ལྡན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། སྒོམ་པ་དག་པ་སེམས་ཅན་ལ། །མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་འདོད། །མི་གནས་ཞི་བར་ཞུགས་པ་ནི། །མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་འདོད། །དུས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་བྱམས་པ་དང་། །ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དག་དང་ལྡན། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། རྟོག་པ་མེད་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་སོ་སོར་རྟོགས་པར་མཛད་ཅིང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་གཟུངས་ཀྱི་སྒོ་རྣམས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་སུ་གྱུར་པ་སྟེ་དེ་ཉིད་ལས། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་རྟག་མི་ཐོགས། །ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་གཟུངས་རྣམས་ཀྱི། །གཏེར་དང་འདྲ་བ་ཁོ་ན་ཡིན། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྤྲུལ་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། བྱ་བ་སྒྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །ཁམས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་སྣ་ཚོགས་ཤིང་། །དཔག་མེད་བསམ་ཡས་སྤྲུལ་པ་ཡིས། །སེམས་ཅན་དོན་ཀུན་སྒྲུབ་པའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། འཛིན་པའི་ཕྱིར་དང་སེམས་མཉམ་ཕྱིར། །ཡང་དག་ཆོས་རབ་སྟོན་ཕྱིར་དང་། །བྱ་བ་སྒྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། །ཡེ་ཤེས་བཞི

པོ་ཡང་དག་འབྱུང་། །ཞེས་ཏེ། འཛིན་པ་ནི་ཐོས་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་རྣམས་དང་སེམས་མཉམ་པ་ནི་
བདག་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་སྒོམ་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཙཎྜ་གོ་མིས། གང་ཡང་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་
ཤེས། །མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ཉིད་གྱུར་པ། །དེ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ནི། །ངོ་བོ་ཉིད་དུ་འགའ་ཞིག་
འདོད། །ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་གནས་གྱུར་པ། །མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་བརྗོད་པར་བྱ། །སོ་སོར་རྟོག་
པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཉིད་དེ་ལོ། །དེ་དག་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུ་ཉིད། །ཅེས་དང་། ཁ་
ཅིག་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་། །ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་རུ་རྟོགས། །དེ་ཡང་དེ་ལ་རྒྱུ་ཉིད་ཕྱིར། །ཉེ་
བར་བཏགས་པས་དེ་བཞིན་གཞན། །དབང་པོ་ལྔ་ཡི་རྣམ་ཤེས་གང་། །དེ་ནི་དོན་ཀུན་ཡོངས་འཛིན་
ཕྱིར། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་དུ་ནི། །བྱ་བ་སྒྲུབ་པ་ཙམ་ཉིད་ཐོབ། །དེ་ཡང་རྟག་པར་ཐམས་ཅད་
དུ༔ །དུས་ཇི་བཞིན་དང་བསམ་ཇི་བཞིན། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྤྲུལ་སྐུ་སྟེ། །སྤྲུལ་པ་ཀུན་གྱི་
རྒྱུ་ཡིན་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག་ཡིད་ཀྱི་ཀོ་ན་ལ། །སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ཉིད་དུ་ནི་རྟོག །དབང་པོ་ལྔ་ཡི་རྣམ་ཤེས་
གང་། །དེ་ཡི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུར་རོ། །ཞེས་དགོངས་རྒྱན་དུ་བྲངས་སོ། །དེ་ལྟར་གསུངས་
ཀྱང་། འདིར་ནི་ཡེ་ཤེས་བཞི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུར་བྱས་ནས་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་དེའི་བདག་རྐྱེན་ལས་
བྱུང་བའི་སྐུར་བྱའོ། །ཡང་ན་ཉེ་བར་བཏགས་པས་དེ་བཞིན་གཞན་ཞེས་གསུངས་པས་གཟུགས་སྐུ་
གཉིས་ཡེ་ཤེས་བཏགས་པ་བར་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། འཕྲིན་ལས་ཞེས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱ་
བ་ཡིན་ལ། བྱ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱང་བྱེད་པ་པོ་ལ་ཡོད་པ་དང་གདུལ་བྱ་ལ་ཡོད་པའི་ཐར་ལམ་སོགས་ནི་
བྱ་བ་ཡུལ་ལ་ཡོད་པའི་ཕྲིན་ལས་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་ལམ་དང་ལམ་གྱི་
རྟེན་ལ་འགོད་པ་ནི་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་ལ། བཀོད་པའི་ཆ་ནི་གདུལ་བྱ་ལ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་སྐྱེས་བུས་
ཤིང་གཤགས་པའི་རྩོལ་བ་ནི་སྐྱེས་བུ་ལ་ཡོད་ཅིང་ཤིང་དུམ་བུར་གཤགས་པའི་ཆ་ཡུལ་ལ་ཡོད་པ་
བཞིན་ནོ། ། སྟོ་མ་འདི་ཐུགས་ལ་བཞག་ནས་དག་ལྡན་ལས་ཇི་ལྟར་ན་མཛད་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡིན་ཞེ་
ན༔ མཛད་པ་དང་མཛད་པ་པོ་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་དང་འཕགས་སེང་
གཉིས་འགལ་བར་བཟུང་ནས་བྱ་བ་ཡུལ་ལ་ཡོད་པའི་ཕྲིན་ལས་ལ་བཞེད་པར་འཆད་ཀྱང་འདི་ལ་

འགལ་བ་མེད་དོ། །འོ་ན་གདུལ་བྱ་ལམ་གྱི་རྟེན་ནས་སྨྱང་འདས་ལ་བཀོད་པའི་བར་ཉེར་བདུན་ལ་ཕྲིན་ལས་སུ་གསུངས་པ་ཅི་ཞེ་ན། བཀོད་པའི་ཆ་དང་འགོད་པའི་ཐབས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱ་བ་ཉེར་བདུན་ལ་ཡིན་པས་ལྷན་ཀར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་ཕྲིན་ལས་རྣམས་ཡེ་ཤེས་སྔོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་ལེགས་པར་དྲངས་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཆོས་སྐུ་དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་པས་དེ་དག་སྟོན་ཏོ། །འདི་ལ་གཉིས། སྐུ་དང་། མཛད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། ངོ་བོ་ཉིད་དང་། ཡེ་ཤེས་དང་། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་དང་། སྤྲུལ་པའི་སྐུའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྐུ་རྣམས་ཀྱི་གྲངས་ཀྱི་དང་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་སྟོན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་དྲི་མས་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་དང་མཚན་ཉིད་དམ་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཐུབ་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་སྟེ། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་རྨི་ལམ་ལྟ་བུ་དངོས་པོ་དང་མི་ལྡན་པ་དངོས་པོ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོངས་སུ་དག་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་མཚན་ཉིད་གཅིག་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ་མཚན་ཉིད་མེད་པ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ༔ ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་བཞི། དོན་དངོས་དང་། ངེས་པའི་ཚིག །འཐོབ་པའི་ཚུལ། ཆོས་ཅན་གསུམ་དང་ཐ་དད་ཡིན་མིན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ་ཞེས་ཚིག་རྣམ་པར་སྦྱར་རོ། །གང་ན། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་དེ་ཡང་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སྤྲོས་བྲལ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ནིའོ། །ཆོས་ཅན་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་གི་ངོ་བོ་གང་ཞེ་ན། འཆད་འགྱུར་གྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་ལ་སོགས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་དྲི་མ་གློ་བུར་བ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྣམ་པར་དག་ཅིང་རང་བཞིན་གྱིས་དབེན་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་ཀྱང་དག་པ་གང་ཡིན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་དག་གིའོ། །ཟག་མེད་ཡིན་པའི་

རྒྱུ་མཚན་ནི། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཏེ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །ཚིག་གསལ་ལས། ཆོས་ཅན་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཁྱད་པར་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་བཤད་ནས་ཆོས་ཅན་སངས་རྒྱས་སའི་དྲན་ཉེ་སོགས་ཆོས་ཉིད་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་གང་ལ་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་ཡང་མེད་ན་ཡི་གེ་རྣམས་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། ཞེས་བཤད་པའོ། །དེས་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་དག་མ་དག་ནི་ཆོས་ཅན་འབའ་ཞིག་གི་དབང་གིས་བཞག་གོ །དེ་ཡང་ཆོས་ཅན་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པར་འཆད་དེ་སྔ་མ་དང་དོན་མཐུན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བྱ་ན། རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་གསར་དུ་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པའི་དོན་གྱིས་ཏེ། དབུ་མའི་རྩ་བར། རང་བཞིན་དག་ནི་བཅོས་མིན་དང་། །གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གཞུང་དེ་ནི་དེ་ལྟར་སྨྲར་ཏེ། ཉི་སྣང་ལས། བཅོས་མ་མ་ཡིན་པའི་དོན་གྱིས་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་ཡིན་ནོ། །འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ནི་དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་འདིར་ཡང་བཀོད་པས་སོ། །ལུང་ཕྱི་མ་འདིས་ནི་རྟོགས་དཀར་མ་བྱས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་མ་བཅོས་པར་བསྒྲུབས་ནས་འཇིག་རྟེན་ཞེས་སོགས་ཀྱང་ངེས་ཚིག་ཏུ་འཆད་པའང་བཀག་གོ །གསུམ་པ་ནི༑ བྱང་སེམས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་སྦྱོས་པ་འགའ་ཡང་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་འཐོབ་པར་བྱེད་ཀྱི་གསར་དུ་བྱས་པའམ་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་མ་ཡིན་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྤྲོས་པ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བར་རྟོགས་པ་ཙམ་གྱིས་ཐོབ་པ་ཡིན་པར་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། འདི་ནི་རྒྱན་སྣང་དང་བསྟུན་པའོ། །དེ་ལ་སྔ་མས་ནི་འཐོབ་པ་དང་ཕྱི་མས་ཐོབ་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཏེ། རྒྱན་སྣང་དུ་ཡང་གཞུང་ཕྱི་མ་འདི་འབྲས་བུའི་སྐབས་ལ་མཇུད་དོ། །ཚིག་གསལ་ལས་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་བཅོས་པ་དང་ལྟོན་སྐྱེས་ཞེས་པ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ན་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་

ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཡིན་གྱི་སྲུས་ཀྱང་བྱས་པ་ནི་མ་ཡིན་པས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་རབ་དཀའ་ལ་སོགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་ཤེས་པ་སེམས་རྒྱུ་བ་ཡང་མེད་དེ་ཐོབ་པ་སྟེ་དེ་དང་དབྱེར་མེད་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དེའི་རྗེས་ཐོབ་ལའང་མཉམ་གཞག་གི་འཕེན་པ་དང་མ་བྲལ་བས་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཐོབ་པའི་དེ་སྟོན་པ་ནི་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དོན་དམ་པར་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་དོན་བྱེད་པ་མི་འདོར་བར་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་དབྱིངས་ལས་མི་འདའ་བས་ན་ཆོས་དབྱིངས་རྟོགས་པས་དེ་དང་དབྱེར་མེད་པར་གྱུར་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་ཀྱང་སློབ་ལམ་ན་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་མེད་པས་མི་འཐད་དོ། །བཞི་པ་ནི། ཅི་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་སྐུ་ལྷག་མ་གསུམ་པོ་འདི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ལས་ཐ་དད་པའམ་མི་དད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། སྐུ་ལྷག་མ་གསུམ་པོ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་དེ་དང་ཐ་མི་དད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་ཐ་དད་པར་རྣམ་པར་བཞག་གོ །ཐ་མི་དད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ལུགས་ལས། སྟོང་ཉིད་ཅེས་བྱ་ཤེས་པ་ལས། །གཞན་ནི་འགའ་ཡང་ཡོད་མིན་ཏེ། །གང་ཕྱིར་དབེན་པ་དབེན་གྱུར་ལས། །ཐ་མི་དད་པ་ཉིད་དུ་འདོད། །དེ་ལྟ་མིན་ན་གཉིས་སྟོང་པ། །རྣམ་ཤེས་མིན་པར་ཐལ་འགྱུར་ཞིང་། །གཉིས་མེད་པ་ལས་ལོག་པ་ནི། །གཉིས་ཀྱི་བདག་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར། །དེར་གྱུར་དེ་བཞིན་ཉིད་རང་བཞིན། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ཡིན་པར་བརྗོད། །རིག་བྱ་རིག་བྱེད་དངོས་པོ་ནི། །རྣམ་པར་ཤེས་ལ་ཡང་དག་བརྟེན། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལུང་འདིས་དངོས་སུ་གཞན་དབང་རྣམ་ཤེས་དང་ཡོངས་གྲུབ་སྟོང་ཉིད་གཉིས་ཐ་མི་དད་པར་བསྟན་ཀྱང་སྐུ་དང་པོ་དང་ལྷག་མ་གསུམ་ཡང་དེ་དང་རིགས་མཚུངས་པས་ཤེས་བྱེད་དུ་འགྲོའོ། །དབེན་པ་དགག་པ་ཆོས་ཅན་དང་དབེན་གྱུར་དགག་གཞི་ཆོས་ཉིད་གསུང་བ་ནི་གོ་བཟློག་ན་འགྲིག་གོ །དེའི་ཁུངས་ནི་རྒྱན་སྣང་འགྱུར་རྙིང་དང་། གསེར་གླིང་པས་རིགས་པའི་བསྟན་བཅོས་ལས་ཞེས་བཤད་ལ་ཚིག་འདི་དག་བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྡུས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་དྲངས་སོ། །འོ་ན་ཐ་དད་དུ་འཇོག་པའི་དགོས་པ་ཅི་ཞེ་ན། སྐུ་ལྷག་མ་གསུམ་པོ་རིམ་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་ས་ཆེན་པོ་ལ་བཞུགས་པ་དང་ཉན་ཐོས་དང་སོགས་པས་མ་ངེས་པ་འབྲས་བུ་གང་ལའང་མ་ཞུགས་པའི་སོ་སྐྱེ་ལས་དག་པ་

རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུའོ། །ཁ་ཅིག་སྐུ་གསུམ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་རྒྱུན་སྣང་དུ་བསྟན་པའི་དོན་དུ་ཞེས་པས་"བཞག་གོ[1]།དེ་ལྟར་སྤྱོད་ཡུལ་གསུམ་དུ་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྣང་བ་དེ་ཉིད་དོན་དམ་པར་ཆོས་ཉིད་སྤྲོས་བྲལ་གྱི་ངོ་བོ་ལ་རང་རང་གི་མོས་པ་ཇི་ལྟ་བས་ཐ་དད་པ་གསུམ་དུ་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའོ་ཞེས་རྟགས་སྦྱབ་ཏུ་སྦྱོར་བ་ཡང་རྒྱུན་སྣང་གིའོ། །ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ནི་རྟོགས་དཀར་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡུལ་དང་། ཚིག་གསལ་ལས། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྣང་བ་ཡིན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁ་ཅིག་ལས་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་ཐ་སྙད་ལ་དེར་བསྟན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཞེས་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། །དངོས་ཀྱི་དོན། དེའི་ཁྱད་པར་བཤད། དེ་ལ་རྩོད་སྤང་ངོ་། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཡེ་ཤེས་ཐ་དད་པའི་སྐུར་བསྟན། ཐ་མི་དད་པར་འདོད་པ་དགག །ཐ་དད་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སྐུ་དང་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་བསྟན་ནས་གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་གཟུང་འཛིན་གྱི་སྤྲོས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཟག་པ་མེད་པའི་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་གསུངས་སོ། །མདོའི་འགྲེལ་ནི། ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གང་ཞེས་དྲིས་པའི་ལན་དུ་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་བརྒྱ་ཞེ་བཞི་མཐའི་དང་གིས་བསྡུས་པའི་མཁྱེན་པ་གཉིས་དང་བཅས་པ་བརྒྱ་ཞེ་དྲུག་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་མདོ་ལས་དོན་གྱིས་བརྗོད་པ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་དང་། ཚད་མེད་པ་བཞི་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་དང་། མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དགུ་དང་། ཟད་པར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་དང་། ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་བརྒྱད་དང་། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། སྨོན་གནས་མཁྱེན་པ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་དྲུག་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོངས་

[1] ཞ། ༢༣༣་ན་༡་ བཀག་གོ།

སུ་དག་པ་བཞི་དང་། དབང་བཅུ་དང་། སྟོབས་བཅུ་དང་། མི་འཇིགས་པ་བཞི་དང་། བསྲུང་བ་མེད་པ་གསུམ་དང་། དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་གསུམ་དང་། བསྙེལ་བ་མི་མངའ་བའི་ཆོས་ཉིད་དང་། བག་ཆགས་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པ་དང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་། ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཤེས་པ་ཉིད་དང་། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་དེ་རབ་འབྱོར་འདི་དག་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་རྒྱུད་དབང་བཙན་པར་བྱས་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐུབ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་མོད། མཚན་ཉིད་དབང་བཙན་པར་བྱས་ན་ཕྱོགས་མཐུན་ནས་སོ་སོ་རིག་བཞི་ཐེག་དམན་དང་། ཡོངས་དག་དང་དབང་བཅུ་སེམས་དཔའ་དང་ཐུན་མོང་བ་དང་། ལྷག་མ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །མདོ་འདི་ལེ་བརྒྱད་མར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུའི་མདོ་ལ་དྲངས་པ་ནི་འཕགས་པ་དང་མཐུན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ཡོན་ཏན་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། བསྡོམས་ཏེ་སྐུར་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྡེ་ཚན་ཉེར་གཅིག་ལས། བྱང་ཕྱོགས་ལ་སོགས་བཞི་ནི་སྔར་རྣམ་ཀུན་དང་རྣམ་མཁྱེན་དུ་བཤད་པ་ལྟར་གཟུང་ཞིང་། སྔ་མ་བཞིན་ནི་བཞི་ག་ལ་སྦྱར་རོ། །མཐར་གྱིས་གནས་པ་ནི་སྔར་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་མ་སྤྱོང་བའི་ཚེ་འདི་དགུ་ལ་མཐར་ཆགས་སུ་འཇུག་དགོས་པའོ། །སྡེ་ཚན་ལྔ་པ་ཟད་པར་ལ་དགུ །ངོ་བོ། དབྱེ་བ། ཏེན། སྦྱོང་ཚུལ། མཚན་མ། དེ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ། བྱེད་ལས། སྐྱེ་མཆེད་གཞན་ལ་ཟད་པར་མི་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན། ངེས་ཚིག་གོ །དང་པོ་ནི། ཀུན་བཏུས་སུ་ཤེས་རབ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གཉིས་ལ་བཤད་ལ། མཛོད་ལས། དང་པོ་བརྒྱད་མ་ཆགས་པའི་དགེ་བ་དང་ཐ་མ་གཉིས་ཟག་མེད་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དངོས་གཞི་དག་པ་བ་ལ་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ཟད་པར་ས་དང་ཆུ་དང་མེ་དང་རླུང་དང་སྔོན་པོ་དང་སེར་པོ་དང་དམར་པོ་དང་དཀར་པོ་དང་ནམ་མཁའ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་རེ་རེའི་མཐར་སྦྱར་བས་ཟད་པར་རྣམ་པ་བཅུའོ། །དེ་ལ་ཟད་པར་རླུང་གི་དམིགས་པ་ནི་གཟུགས་དང་རེག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་གཉིས་ཀར་འགྱུར་ལ། གཞན་ཟད་པར་གཟུགས་ཅན་བདུན་གྱི་དམིགས་པ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་མཛོད་འགྲེལ་དང་། ཐ་མ་གཉིས་

ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་རང་སའི་མིང་བཞི་ཡིན་པར་དེ་རྣ་འགྲེལ་གཉིས་ལས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། མཛོད་ལས། ཟད་པར་བཅུ་ཚོ་བརྒྱད་མ་ཆགས། །བསམ་གཏན་མཐའ་ན་སྤྱོད་ཡུལ་ནི། །འདོད་པའོ་གཉིས་ནི་གཟུགས་མེད་དག །ཅེས་པ་ལྟར་དང་པོ་བརྒྱད་བསམ་གཏན་བཞི་པ་དང་ཐ་མ་གཉིས་གཟུགས་མེད་དང་པོ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ཞེས་པ་ལྟར་མངོན་པ་གོང་མ་པའང་འདོད་དགོས་སོ། །ཉི་སྣང་ལྟར་ན་བསམ་གཏན་བཞི་ག་ལ་བརྟེན་ནོ། །བཞི་པ་ལ་གཉིས། སྔར་སྦྱང་བ་བྱས་པས་འགྲུབ་ཚུལ་དང་། མ་བྱས་པས་སྒྲུབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྔར་གོམས་པར་བྱས་པས་ནི་སོ་སོའི་དམིགས་པ་ཙུང་ཟད་མཐོང་བ་ཙམ་ལས་དེ་དང་དེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསལ་བར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་ཆུ་གླུང་སོགས་སུ་ཆུ་མཐོང་བ་ཙམ་ལས་འབད་པ་མ་བྱས་པར་ཟད་པར་ཆུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་འབྱུང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་ནགས་ཀྱི་མེ་འབར་ཞིང་དུ་བ་འཐུལ་བ་རྣམས་སུ་དང་། རླུང་གིས་བསྐྱོད་པའི་འོད་མ་དང་འཁྲི་ཤིང་གི་ལོ་མ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་རླུང་འདི་ནི་གནས་འདིར་རབ་ཏུ་རྒྱུ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཀུན་ཏུ་ལྟ་བ་ཙམ་དང་མེ་ཏོག་ནོར་བུ་གོས་ལ་སོགས་པ་སྔོན་པོ་བཏིང་བ་དང་། དེ་དག་ཉིད་སེར་པོ་དང་དམར་པོ་དང་དཀར་པོར་གྱུར་པ་དང་"ཚོན་མོ་སྐྱེང་[༡]དངུལ་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་སོགས་དང་། དཀར་ཁུང་ནང་ན་ཤིང་གི་ལོ་མའི་གསེབ་ནས་ཟླ་བ་དང་ཉི་འོད་བྱུང་བས་ས་གཞི་ལ་སྐྱེད་པའི་འོད་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ལ་ལྟ་བ་དང་། སྐར་ཁུང་དང་རྩིག་པའི་བུ་ག་མཐོང་བ་ན་རིམ་པ་ལྟར་ཟད་པར་མེ་ལ་སོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མངོན་དུ་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དམིགས་པ་རྟེན་དུ་བྱེད་པ་དང་། དེ་ལ་ཡིད་གཏོད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི་སྔོ་སོགས་ཀྱི་ཁ་དོག་གི་དབྱེ་བ་དང་བྲལ་བའི་ཆུ་དྲི་མ་མེད་པ་ནམ་མཁའ་ནས་འབབ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཆུ་ཚགས་ལས་འཛག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷུང་བཟེད་སོགས་ཀྱི་སྣོད་གང་རུང་བཀང་བ་དང་། སྣུམ་ཞིང་སྙིང་པོ་དང་བཅས་པའི་ཤིང་དུམ་བུར་གཏུབས་ནས་ཤིང་དྲུང་ངམ་མགྲོན་ཁང་ཡང་རུང་སྟེ་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་གནས་སུ་སྤུངས་ཏེ་མཐའ་རྟེག་པས་བསྐོར་བ་ལ་

༡) ཞ། ཅ།༢༥༤༢་ན་༨་ མཚན་མོ་སྐྱེངས།

མཐོ་གང་སོར་བཞི་ཙམ་གྱི་བུ་ག་བྱས་པ་སྦྱར་ནས་འོག་ཏུ་ཤིང་དང་སྙིང་དུ་དུ་བ་དང་དབུས་སུ་མེ་འབར་བར་བྱས་པ་དང་། ཡན་ལག་གི་ཕྱོགས་གང་དུ་རླུང་གིས་རེག་པར་འགྱུར་བའི་སྐར་ཁུང་དང་རྩིག་པའི་བུ་ག་ཡོད་དམ་མེད་ན་དེ་ལྟར་བྱས་པ་དང་། རས་སྔོན་པོ་ཧ་བོ་ཆེའི་མཐིལ་ལྟར་བརྒྱངས་པ་ལ་ནི། ལ་ཀཾ་ས་དང་བ་ལ་ཤ་སྔོན་པོ་དང་མིག་སྨན་སྔོན་པོ་སོགས་གང་ཡང་རུང་བའི་ཚོན་གྱིས་འཐོ་བ་དང་མི་འཐོ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་བྱས་ནས་དེའི་མཐའ་ཁ་དོག་མི་མཐུན་པས་བཅད་པ་དང་། སེར་པོ་དང་དམར་པོ་དང་དཀར་པོ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། སྔོན་པོའི་གནས་སུ་སེར་པོ་སོགས་བཞག་པ་ནི་ཁྱད་པར་རོ། །འདུལ་བ་མདོ་ལས་ཀྱང་། ཟད་པར་གྱི་མཚན་མ་མངོན་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་གནས་ཁང་གི་རྩིག་པ་དག་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་བཞིར་བྱའོ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །བུམ་ནང་དུ་མར་མེ་སྦྱར་ཏེ་ཁ་བཅད་ཅིང་བུ་ག་ཏ་ཙང་མི་ཆེ་བ་བརྟོད་ནས་དེའི་འོད་ཀྱིས་རྩིག་ངོས་ལ་སྐྱིད་པའི་སྣང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་དང་། རྩིག་པ་རེ་ལྡེ་སྣམ་བུ་གང་རུང་གིས་གཡོགས་པའི་གནས་སུ་མཐོ་གང་སོར་བཞི་ཙམ་གྱི་བུ་ག་བརྟོད་པ་མཐོང་བའི་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་རྣམས་ཟད་པར་ཆུ་ལ་སོགས་པའི་དམིགས་རྟེན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དམིགས་པ་དེ་དག་མཐོང་བའི་གནས་ཡིད་དང་མཐུན་པར་སྟན་ལ་བདེ་བར་འདུག་ནས་ས་ས་ཆུ་ཆུ་ཞེས་སོགས་བཙུ་བོའི་མིང་ཙམ་ལ་དམིགས་ནས་ཡང་དང་ཡང་གོམས་པར་བྱེད་པའོ། །ལྔ་པ་ལ་གཉིས། མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་འཛིན་པའི་མཚན་མ། གྲུབ་པའི་རྟགས་སྣང་བའི་མཚན་མ་འཆར་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ལྦུ་བ་དང་ཆུ་བུར་འདྲེས་པའི་ཆུ་གཡོ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། མེ་ཚད་ཅིང་ཚད་ཅིང་ལྷུང་བ་དང་མགལ་དུམ་དང་ཐལ་བ་སོལ་བ་རྣམས་ལ་ཅུང་ཟད་གནས་པ་དང་། འོ་མ་བསྐོལ་བ་ཐོག་མ་ཐག་པའི་རླངས་པ་འཐུལ་བ་ལྟར་གནས་པ་དང་། མེ་ཏོག་གེ་སར་དང་སྡོང་བུ་མེད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་དེའང་གེ་སར་སྡོང་བུ་འདབ་མ་རྣམས་མི་མཐུན་པ་ལས་བྱས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། སེར་པོ་སོགས་གསུམ་ལའང་དེ་ལྟར་དང་། སའམ་རྩིག་པར་སྐྱེས་པའི་འོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་འདྲ་བར་དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་ཁོ་ན་ལ་གསལ་བ་དང་། རྩིག་མཐའ་ལ་སོགས་པའི་བུ་ག་ལྟར་སྣང་ལ་བློས་སྐྱིད་ཀྱང་མི་འཕེལ་བར་སྣང་བ་རྣམས་ནི་

ཆུ་ལ་སོགས་པ་དགུའི་མ་གྲུབ་པའི་མཚན་མའོ། །དེ་དག་ཀྱང་བྱས་པ་དང་མ་བྱས་པ་དགུ་ཆར་ལ་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་ནི་སྔར་སྨྲུང་བྱས་པ་དང་མ་བྱས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་གོམས་པར་བྱས་ཟིན་ལ་ནི་སྐྱོན་མ་ཡིན་ཏེ། ཉི་སྣང་ལས་མ་བྱས་ན་ནི་ཟད་པར་གྱི་ཉེས་པར་གདགས་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ནམ་མཁའ་ལ་གནས་པའི་ནོར་བུའི་ རླུང་ཡབ་དང་ནོར་བུའི་རང་བཞིན་གྱི་མེ་ལོང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྟ་བུ་མི་གཡོ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྣང་བ་དང་། ནམ་མཁའ་ལ་གནས་པའི་ལྭ་བ་དམར་པོ་རླུམ་པོ་དང་གསེར་གྱི་རླུང་ཡབ་དང་དེའི་ཀ་བ་ལྟ་བུར་གནས་པར་སྣང་བ་དང་། འདུག་པ་ལྟར་མི་གཡོ་བར་གནས་པར་མཐོང་བ་དང་། དམིགས་རྟེན་ཟད་པར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལས་འཕགས་ནས་ནོར་བུའི་རླུང་ཡབ་ལྟ་བུ་ནམ་མཁའ་ལ་སྣང་སྟེ་གཞན་གསུམ་ལའང་དེ་ལྟར་དང་། སྣང་བའི་ཚོགས་སྟུག་པོ་རབ་ཏུ་དང་བ་དང་འདྲ་བར་ཐམས་ཅད་ལ་གསལ་བ་དང་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྟ་བུར་གྱུར་ནས་གནས་ཤིང་བློས་སྐྱེད་ན་ནི་འཕེལ་བར་སྣང་བ་རྣམས་ཆུ་ལ་སོགས་པ་དགུའི་གྲུབ་པའི་མཚན་མའོ། །ས་ལ་སྔར་སྨྲུངས་པས་འགྲུབ་ཚུལ་དང་མ་སྨྲུངས་པས་སྒྲོང་བའི་དམིགས་རྟེན་དང་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་མཚན་མ་མ་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མི་ཤེས་པར་སྣང་ངོ་། །དྲུག་པ་ནི། དེ་ལྟར་མཚན་མ་དེ་དག་བྱུང་བའི་ཚེ་ཁ་ཏོག་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་དང་མཚན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྤྲངས་ཏེ་དེ་དང་དེའི་མིང་ཙམ་ལ་གསལ་བར་དམིགས་ནས་གོམས་པར་བྱའོ། །བདུན་པ་ནི། གཅིག་ཏུ་གྱུར་ནས་མང་པོར་འགྱུར་བ་དང་ནམ་མཁའ་འམ་ཆུ་ལ་སར་སྤྲུལ་ནས་རྐང་པས་འགྲོ་བ་སོགས་བྱེད་པ་དང་། ས་ལ་བྱིའུ་འཛུལ་བྱེད་ཅིང་སྟེང་དུ་འབྱུང་བ་དང་། ཆུའི་ཆར་འབེབས་པ་དང་ས་དང་རི་སོགས་ཆུ་བོ་དང་རྒྱ་མཚོར་སྤྲུལ་པ་དང་། དུ་བ་འཕྱུལ་ཞིང་མེ་འབར་བ་དང་མེ་མདག་གི་ཆར་འབེབས་པ་དང་གང་འདོད་པ་དེ་སྲེག་པ་དང་། སྨྱུ་དན་ལས་འདའ་བ་ན་མེས་ལུས་སྲེག་པ་དང་ལྷའི་མིག་གི་ཡུལ་སྣང་བར་བྱེད་པ་དང་། རླུང་ལྟར་མགྱོགས་པར་འགྲོ་ཞིང་རླུང་གི་ཆར་འབེབས་པ་སོགས་དང་། གཟུགས་སྔོན་པོར་སྤྲུལ་ཞིང་མུན་པར་བྱེད་པ་སོགས་དང་། གཟུགས་སེར་པོར་སྤྲུལ་ཞིང་གསེར་དུ་འགྱུར་བར་བྱེད་པ་སོགས་

དང་། གཟུགས་དམར་པོར་སྤྲུལ་སོགས་དང་། གཟུགས་དཀར་པོར་སྤྲུལ་ཞིང་རྒྱུགས་གཉིད་རིང་དུ་བྱེད་ཉུན་པ་འཛིག་པར་བྱེད། ལྷའི་མིག་གི་ཡུལ་སྣང་བར་བྱེད་པ་དང་། གཟུགས་གསལ་བ་དང་གཉིད་རྒྱུགས་རིང་དུ་བྱེད་པ་དང་ལྷའི་མིག་གི་ཡུལ་སྣང་བར་བྱེད་སོགས་དང་། བསྒྲིབས་པ་རྣམས་འབྱེད་ཅིང་ས་དང་རི་བོ་སོགས་ཀྱི་ནང་ནས་མཁར་སྤྲུལ་ནས་སྤྱོད་ལམ་བྱེད་པ་དང་། རྩིག་པ་སོགས་ལ་ཐད་ཀར་འགྲོ་བར་བྱེད་པ་རྣམས་ཟད་པར་ཆུ་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་ལས་སོ། །སའི་དངོས་གཞིར་གསེར་ལ་སོགས་པ་གང་མོས་མོས་སུ་ཟད་པར་གྱིས་བསྒྱུར་བ་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་འགྱུར་ཞིང་གསེར་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་དེ་དང་དེའི་བྱ་བ་བྱེད་ནུས་པར་བཤད་དོ། །བརྒྱད་པ་ནི། གལ་ཏེ་གཟུགས་དང་རིག་བྱ་ལ་ཟད་པར་བཞག་ནས་སྐྱེ་མཆེད་གཟུགས་ཅན་གཞན་བརྒྱད་ལ་མི་འཇོག་པ་ཅི་ཞེ་ན། གཟུགས་རིག་གཉིས་ནི་བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་དང་གཟུགས་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ན་ཡོད་པ་དང་དབང་པོ་ལྔ་ནི་གཞན་རྒྱུད་ལ་མེད་པ་དང་དྲི་རོ་གཉིས་ཀྱང་གཟུགས་ཁམས་ན་མེད་པས་མ་བཞག་གོ་ཞེས་པ་ནི་སའི་དངོས་གཞིའི་དགོངས་པའོ། །སྒྲ་ལ་མི་འཇོག་པ་ནི་རྒྱུན་མེད་པས་ཟེར་རོ། །གཟུགས་མེད་པ་ན་ནི་ནམ་མཁའ་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བ་དང་། རྣམ་ཤེས་ཀྱང་ཡུལ་ཟད་པར་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་ཟད་པར་བཞག་ལ་གཟུགས་ཅན་བརྒྱད་ཀྱིས་གཟུགས་ཁམས་ཕྱིན་ཆད་ལ་ཟད་པར་བྱེད་པར་སའི་དངོས་གཞི་ལས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་གཟུགས་མེད་ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་མི་བཞག་སྟེ་གསུམ་པས་ནི་དམིགས་པ་གཙོད་པ་སྟེ་བཞི་པས་ནི་སེམས་ནང་དུ་བསྡུས་པས་མི་གསལ་བས་སོ། །གཟུགས་ཅན་གྱི་ཟད་པར་ལ་རྒྱུ་གཟུགས་ཀྱི་ཟད་པར་བཞི་བཞག་པ་ནི་འབྱུང་བ་མེད་པར་འབྱུང་འགྱུར་སྔོན་པོ་སོགས་ཀྱིས་ཡུལ་ལ་ཁྱབ་པར་བྱེད་མི་ནུས་པས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཀུན་བཏུས་ལས་སོ། །དགུ་པ་ནི་ཉི་སྣང་ལས། རྒྱུན་མི་འཆད་པར་ཁྱབ་པར་སྨྲོ་བས་ན་ཟད་པར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་དོ་ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །ཚུལ་འདི་ལྟར་ཟད་པར་འཆད་པ་ནི་གསུང་རབ་རྣམས་ལ་ཉི་སྣང་འབའ་ཞིག་གི་ཁྱད་ཆོས་སུ་སྣང་བས་འདིར་ཡང་དེ་དང་མཐུན་པར་ཞིབ་པར་བཀྲལ་ཏེ། ཆེན་པོ་འགའ་ཞིག་ལའང་འདིའི་དགོངས་པ་ལ་འཁྲུལ་པ་མཐོང་བས་སོ། །སྟེ་

ཚན་དྲུག་པ་ནི། ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ནི་དབྱེ་གཞིའོ། །དབྱེ་གྲངས་ནི་རྣམ་པ་བརྒྱད་དེ་དེ་ཡང་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་རྣམ་པ་བཞི་བཞི་སྟེ་དེ་ལྟར་ནའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་བཞི་ནི་ནང་རྣལ་འབྱོར་པ་རང་ལ་གཟུགས་ཅན་དུ་འདུ་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཆུང་ངུ་རྣམས་ལ་དེ་དག་གི་རྣམ་པ་དགུ་དག་ཏུ་ལྟ་ཞིང་གཟུགས་དེ་དག་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་ཤེས་ཤིང་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་མཐོང་དེ་ལྟར་འདུ་ཤེས་པར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དང་པོའོ། ཆུང་ངུའི་གནས་སུ་ཆེན་པོ་སྦྱར་ནས་གཞན་དེ་ཇི་བཞིན་དུ་སྦྱར་བ་ནི་གཉིས་པའོ། །ནང་རྣལ་འབྱོར་པ་རང་ལ་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས། ཞེས་སྦྱར་ནས་ཆེ་ཆུང་གཉིས་རེ་རེར་བྱས་པ་ནི་ཕྱི་མ་གཉིས་སོ། །སོ་སོར་ཞེས་པའང་དོན་དེའོ། །དེ་ལ་ཆུང་ངུ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་གཟུགས་ཡིན་ལ་དེའི་བཟང་ངན་ནི་ལྷ་མི་ལ་བྱ་ཞིང་། ཆེན་པོ་ནི་ཁང་པ་གཞལ་མེད་ཁང་རི་ལ་སོགས་པ་སྟེ་དེའི་ཁ་དོག་མཛེས་སྡུག་ནི་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་ལ་བྱའོ། །ཤེས་པ་ནི་ཞི་གནས་དང་མཐོང་བ་ནི་ལྷག་མཐོང་དང་དེ་ལྟར་འདུ་ཤེས་པ་ནི་ཟིལ་གྱིས་ནོན་ནས་མ་ནོན་ཡང་ནུང་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་མེད་པར་སྟོན་པའོ། །གཉིས་ཚན་དེ་གཉིས་ནི་རིམ་པ་ལྟར་རྣམ་ཐར་དང་པོ་གཉིས་སྦྱངས་པའི་མཐུ་ལས་བྱུང་བའོ། །ཕྱི་མ་བཞི་ནི་སྔར་ལྟར་གཟུགས་ཆེ་ཆུང་ལ་ལྟ་བ་ན་གཟུགས་ཅན་ཡིན་མིན་གཉིས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་མི་བྱེད་པར་ནང་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པ་དག་ཁོ་ན་སྔོན་པོ་ནས་དཀར་པོ་དང་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་ཤེས་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་མཐོང་དེ་ལྟར་འདུ་ཤེས་པར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་རེ་རེའི་མཐར་སྦྱར་བ་བཞིའོ། །འདི་ཡང་མདོ་ལས་ནང་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་སྔོན་པོ་ཁ་དོག་སྔོན་པོ་སྔོན་པོ་ལྟ་བུར་སྣང་བ་འོད་སྔོན་པོ་འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་བལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཟར་མའི་མེ་ཏོག་གམ་ཡུལ་ཝ་ར་ཎྞ་སེའི་རས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྔོན་པོ་ཁ་དོག་སྔོན་པོ་སྔོན་པོ་ལྟ་བུར་སྣང་བ་འོད་སྔོན་པོ་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་ནང་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་སྔོན་པོ་ཁ་དོག་སྔོན་པོ་སྔོན་པོ་ལྟ་བུར་སྣང་བ་འོད་སྔོན་པོ་འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་བལྟ་ཞིང་གཟུགས་དེ་དག་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་ཤེས་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་མཐོང་སྟེ། དེ་ལྟར་འདུ་

ཞེས་པར་གྱུར་པ་འདི་ནི་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ལྔ་པའོ་ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སེར་པོ་དོང་ཁ་དང་དམར་པོ་བན་དུ་ཛཱི་ཀའི་མེ་ཏོག་དང་དཀར་པོ་སྐར་མ་པ་ཨུ་ཤདས་དང་སྦྱར་ནས་སྔོན་པོར་འདོན་པ་བསྒྱུར་ནས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ནང་གཟུགས་ནས་བལྟ་སྟེའི་བར་མདོར་བསྟན་དང་དཔེར་ན་མན་ཆད་རྒྱས་བཤད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཡན་དཔེ་དང་ཕྱིན་ཆད་དོན་ནོ། །དེ་ལ་སྔོན་པོ་ནི་མདོར་བསྟན་ཏོ། །ཁ་དོག་སྔོན་པོ་ནི་ལྷན་སྐྱེས་སོ། །སྔོན་པོ་ལྟ་བུར་སྣང་བ་ནི་སྦྱར་འབྱུང་གི་སྔོན་པོའོ། །འོད་སྔོན་པོ་འབྱུང་བ་ནི་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་འོད་གསལ་པོ་འབྱུང་བ་སྟེ་ཐུན་མོང་ངོ། །མེ་ཏོག་ནི་ལྷན་སྐྱེས་དང་རས་སྦྱར་བྱུང་གི་དཔེའོ། །དེས་ན་ཚིག་བཞིའི་ཐོག་མཐའ་གཉིས་ནི་མེ་ཏོག་དང་རས་གཉིས་ཀའི་འོ། །བར་པ་གཉིས་ནི་དེ་གཉིས་སོ་སོའི་འོ། །གཞན་གསུམ་ལའང་དེ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ་འདི་ནི་སྟུག་པའི་རྣམ་ཐར་གྱི་མཐའ་ལས་བྱུང་བའོ། །གནོད་འཇོམས་ཆུང་བར་ནང་གཟུགས་ཅན་དང་དེ་མ་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་ནས་རིམ་པ་ལྟར་ཆུང་དུ་དང་ཆེན་པོ་ལ་བལྟ་བ་སྟེ་གཉིས་དང་། སྔོ་སོགས་ལ་བལྟ་བ་བཞི་སྟེ་དྲུག་ནམ་མཁའ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཟིལ་གནོན་དང་བཅས་ཏེ་བརྒྱད་དུ་བྱེད་པ་ནི་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་པ་དང་མཐུན་ནོ། །བདུན་པ་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི༑ བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་ཕ་རོལ་ནས་འཕྲིན་པར་མཛད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ཅེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེའོ། །བརྒྱད་པ་སྨོན་པ་ཙམ་གྱིས་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ནི། མཚན་མའི་བློ་ཐམས་ཅད་དང་ཡང་དག་པར་བྲལ་ཞིང་མངོན་ཞེན་གྱི་ཆགས་པ་བཅོམ་པ་གདུལ་བྱའི་ཐེ་ཚོམ་སེལ་བར་མཛད་པའི་སྨོན་ལམ་གྲུབ་པས་འཁོར་བ་དང་རྣམ་གྲོལ་མྱང་འདས་ཇི་སྲིད་གནས་པ་དེ་སྲིད་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རྟེན་ནི་སྔར་ལྟར་རོ། །སྔ་མ་དང་འདི་གཉིས་ཀའི་ངོ་བོ་ཞི་ལྷག་གོ །དགུ་པ་དང་བཅུ་པ་ནི། སྔར་རྣམ་མཁྱེན་དང་རྣམ་ཀུན་ཏུ་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །བཅུ་གཅིག་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལ་ནི་བཞི་སྟེ། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་འདོར་ལེན་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་རྟེན་དང་། མེད་པ་སྤྲུལ་ཡོད་པ་སྒྱུར་བ་ལ་དབང་ཐོབ་པ་དམིགས་པ་དང་། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྲངས་མེད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཐུགས་དང་། གཟུངས་ཀྱི་སྒོ་དཔག་ཏུ

མེད་པ་ལ་དབང་འབྱོར་པ་ཡེ་ཤེས་ཏེ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཞེས་རེ་རེའི་མཐར་སྦྱར་བའི་ངོ་བོ་ནི་ཞི་
ལྷག་གོ །བཅུ་གཉིས་པ་དབང་ལ་ནི་རྣམ་པ་བཅུ་སྟེ། ཚེའི་འདུ་བྱེད་འདོར་བ་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་
བྱེད་པས་བསྡུས་པའི་ཚེ་ལ་དབང་བ་དང་། ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་སེམས་ཉིད་དེ་འཛིན་ལ་འཇུག་
པས་བསྡུས་པའི་སེམས་ལ་དབང་བ་དང་། བསམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོ་བྱད་ཉེ་བར་གནས་པར་
བྱེད་པས་བསྡུས་པའི་ཡོ་བྱད་ལ་དབང་བ་གསུམ་ནི། སྦྱིན་འབྲས་ཏེ། ཡོངས་སྦྱོད་བྱིན་པས་ཚེའི་
རྒྱུར་གྱུར་པ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པ་བཞིན་དུ་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་
གཙོ་བོར་འཇུག་པ་དང་བསམ་པ་བཞིན་དུ་ཡོ་བྱད་སྦྱིན་པས་སོ། །ལུས་ངག་གི་ལས་ཇི་ལྟར་འདོད་
པ་བཞིན་ཉེ་བར་སྦྱར་བས་བསྡུས་པའི་ལས་ལ་དབང་བ་དང་། འགྲོ་བ་གང་དུ་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་
བཞིན་སྐྱེ་བས་བསྡུས་པའི་སྐྱེ་བ་ལ་དབང་བ་ནི། ཚུལ་འབྲས་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལུས་ངག་གི་
ལས་སྐྱོན་མེད་པ་ལ་བསམ་པ་བཞིན་དུ་བསྐུལ་བ་དང་ཚུལ་ལྡན་གྱི་སྨོན་ལམ་འགྲུབ་པས་སོ། །ས་
སོགས་གསེར་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོར་ཇི་ལྟར་མོས་པ་བཞིན་སྒྱུར་བས་བསྡུས་པའི་མོས་པ་ལ་
དབང་བ་ནི། བཟོད་འབྲས་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་མོས་པའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་མོས་
པ་བཞིན་འགྲུབ་པས་བསྡུས་པའི་སྨོན་ལམ་ལ་དབང་བ་ནི། བརྩོན་འབྲས་ཏེ། ཕྱོན་སེམས་ཅན་གྱི་
དོན་དུ་བརྩོན་པ་མ་བཏང་བས་སོ། །མངོན་ཤེས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་ལ་དབང་བ་ནི། བསམ་
འབྲས་ཏེ། ཕྱོན་སེམས་ཅན་གྱི་དགོས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཉམ་པར་བཞག་པས་སོ། །ཇི་ལྟར་འདོད་
པ་བཞིན་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱེད་པས་བསྡུས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བ་དང་། གསུང་རབ་བཅུ་གཉིས་
ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་སྟོན་ནུས་པས་བསྡུས་པའི་ཆོས་ལ་དབང་བ་གཉིས་ནི། ཡུམ་འབྲས་ཏེ།
ཕྱོན་སེམས་ཅན་གྱི་འདོད་པ་བཞིན་དུ་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་འདོད་པ་དང་མཐུན་པར་མདོ་
སོགས་ལ་སྦྱར་བས་སོ། །བཅུ་གསུམ་པ་དང་བཅུ་བཞི་པ་ནི། སྔར་རྣམ་ཀུན་ཏུ་བཤད་པ་ལྟར་
རོ༑ ༑བཅོ་ལྔ་པ་བསྲུང་བ་མེད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་
སྤྱོད་པ་ཉེས་སྤྱོད་མཐའ་དག་གིས་ཡོངས་སུ་དག་པ་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འདི་ལ་ཕྱིན་

ཅེ་ལོག་གི་ཀུན་སྤྱོད་ངན་པ་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཤེས་ཀྱིས་དོགས་པའི་བསྙེངས་པའམ་འཛིགས་པས་བཅབ་པ་སྟེ་གསང་བར་བྱ་སྙམ་པའི་དགོངས་པ་མི་མངའ་བ་ཞེས་བྱ་བའོ། །བཅུ་དྲུག་པ་དྲན་ཉེ་རྣམ་པ་གསུམ་ནི། ཆོས་སྟོན་པ་ན་ཁ་ཅིག་གུས་པས་ཉན་འདོད་ཅིང་རྣ་བ་གཏོད་ལ་ཀུན་ཤེས་པའི་སེམས་ཉེ་བར་འཇོག་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་། དེ་ལས་བཟློག་པ་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བ་དང་། ཁ་ཅིག་སྔ་མ་དང་ཁ་ཅིག་ཕྱི་མ་ལྟར་གཉིས་ཀ་དག་ལ་ཆགས་སྡང་གཉིས་ཀས་དབེན་པ་ཁོ་ནར་བཏང་སྙོམས་སུ་དྲན་པ་དང་ལྡན་པར་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་རེ་རེའི་མཐར་སྦྱར་བའོ། །བཅུ་བདུན་པ་བསྙེལ་བ་མི་མངའ་བའི་ཆོས་ཉིད་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་དགོས་པ་ན་དེའི་དུས་ལས་མི་འདའ་བའི་མཚན་ཉིད་དོ། །བཅོ་བརྒྱད་པ་བག་ཆགས་ཡང་དག་བཅོམ་པ་ནི། ཉོན་མོངས་ནས་སྤངས་པས་ཏེ་དེ་ནི་ཉོན་མོངས་སྤངས་ཀྱང་མ་སྤངས་པ་ལྟར་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་སྟེ་ཟད་པའོ། །བཅུ་དགུ་པ་སྐྱེ་བོ་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉིད་ནི། ཉིན་མཚན་ལན་དྲུག་ཏུ་སུ་ནི་དགེ་རྩ་སྨིན་སུ་ནི་དེ་ལས་བཟློག་སུ་ནི་མངོན་མཐོའི་སྣོད་སུ་ནི་ངེས་ལེགས་ཀྱི་སྣོད་ཅེས་སོགས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་སྐྱེ་བ་ནས་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཉི་ཤུ་པ་ནི། རྣམ་ཀུན་ཏུ་བསྟན་པ་ལྟར་རོ། །ཉེར་གཅིག་པ་མཁྱེན་པའི་སྡེ་ཚན་ནི། རྣམ་མཁྱེན་དང་རྩ་བའི་དང་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲས་བསྡུས་པ་ལམ་ཤེས་དང་ལ་སོགས་པས་གཞི་ཤེས་སྔར་བཤད་པ་དེ་དག་ཀྱང་འདིའི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྡེ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱང་ཕྱོགས་ལ་སོགས་སློབ་ལམ་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པས་མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་དུ་གྱུར་པ་གཟུང་འཛིན་གྱི་སྤྲོས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐུ་ཐ་དད་པར་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐུར་མངོན་པར་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྣང་མཛད་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་གི་ཡིན་ལ་སློབ་དཔོན་ཡང་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ངོ་། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐུ་བཞིར་འདོད་པ་ལས་གཞན་སྐུ་གསུམ་དུ་འདོད་པ་དག་གིས་ནི་ཁས་བླངས་ཞེས་ཚིག་རྣམ་པར་སྦྱར་རོ། །ཇི་ཞིག་ན། ཐུབ་པ་ནས་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་རྩ་ཚིག་གིས་སངས་རྒྱས་སར་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་ཉིད་དུ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་

པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་ཆོས་རྣམས་ཁོ་ན་སྟེ་ངེས་པར་ཁས་བླངས་སོ། །དེ་དག་གིས་དེ་ལྟར་ཁས་བླངས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་ལ་འདོད་ཅེ་ན། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ནི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེའི་མཚན་ཉིད་དམ་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྐུ་ལོགས་པར་བསྟན་པར་མི་འདོད་ན་གཞུང་དེ་དག་ཇི་ལྟར་འཆད་ཅེ་ན། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུའམ་ཚོགས་པ་གང་དག་གི་རང་བཞིན་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་དེ་དག་ཀྱང་གང་དག་གཅིག་ཡིན་ཞེ་ན། ཞེས་མཚམས་སྦྱར་ནས་དེའི་ལན་དུ། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ཚད་མེད་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་འཆད་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་དེ། མདོར་ན་གཞུང་སྔ་ཕྱི་དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་པས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཁོ་ན་ཆོས་ཀྱི་སྐུར་བཤད་དོ་སྙམ་པའོ། །འོ་ན་རྐང་པ་ཐ་མས་ཆོས་ཉིད་སྐུ་ཞེས་སྨོས་པར་རིགས་ཀྱི་ཆོས་སྐུ་ཞེས་སྨོས་པ་འགལ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། ཟག་མེད་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་ཀྱང་དྷརྨ་ཏ་ཀཱ་ཡ་ཞེས་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཡིན་པ་ལས་སྡེབ་སྦྱོར་གྱི་དབང་གིས་ངོ་བོའི་རྐྱེན་ཏ་ཕྱིས་ཏེ་མི་མངོན་པར་བྱས་ནས་དྷརྨ་ཀཱ་ཡ་ཞེས་པས་ཆོས་ཀྱི་སྐུའོ་ཞེས་རྒྱ་བར་བསྟན་ཏོ་ཞེས་རྣམ་པར་བཤད་ནས་གཞུང་ཕྱི་མ་འཆད་དོ། །དེ་ཡང་ཉི་སྣང་ལས་རྐྱེན་ཕྱིས་པས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་བཀག་པར་འགྱུར་བ་དང་སྤྱོད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདུས་བྱས་སུ་འགྱུར་བའི་ཉེས་པ་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་སྐུ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་སྔོན་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །དོན་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་འདིའི་འགྱུར་ནི་རྣམ་འགྲེལ་བདེ་སྟེ་ཇི་སྐད་དུ། གང་ཉིད་ཀྱི་རྐྱེན་ཕྱིས་པས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བྱའོ། །གཞན་དུ་ན་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུའོ་ཞེས་བྱས་ན་ངོ་བོ་ཉིད་བཀག་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྐུའི་དོན་བསགས་པ་ལ་ཡང་འགྲོ་བས་འདུས་བྱས་སུ་འགྱུར་བའི་ཉེས་པ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས་སོ། །དེ་དག་གི་དོན་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བརྗོད་རྒྱུ་ཡིན་ནའང་སྡེབ་

སྒྱུར་གྱི་ངོར་རྐྱེན་ཕྱིས་ནས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ལ་ཆོས་སྐུ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །གལ་ཏེ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ལ་ཆོས་སྐུར་བཤད་པ་ལས་གཞན་དུ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཚོགས་ཙམ་གྱི་སྐུ་ནི་ཆོས་སྐུའོ་ཞེས་བསྟན་ན་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བརྗོད་ཅེས་པས་བསྟན་པའི་སྐུ་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་མ་ཡིན་ལ་གཞུང་དེ་དག་དང་ཐུབ་པའི་ཞེས་སོགས་ནི་མདོ་རྒྱས་ཡིན་པས་དོན་གཅིག་ཅིང་། དེ་ལྟ་ན་ཡོན་ཏན་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ཡང་སྐུ་དེ་མ་ཡིན་པས་སོ་སྙམ་པའོ། །གཞན་ཡང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ལ་ཆོས་སྐུར་མ་བྱས་པར་ཆོས་སྐུའི་དོན་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་བསགས་ཤིང་ཚོགས་པ་ལའང་འགྲོ་བས་དེ་དེའི་དོན་དུ་འདོད་ན་ཆོས་སྐུ་འདུས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། མདོར་བསྟན་གྱི་སྐུ་ཡང་དེ་ལྟར་ཐལ་བས་སོ་སྙམ་པའོ། །འོ་ན་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་དེ་དག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུས་བསྡུས་ན་སྐུ་དེ་ནི་དབྱེར་མེད་པ་ཡིན་ལ་ཆོས་དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པས་མི་རིགས་ཤེ་ན། སྐུ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཟག་མེད་དེ་ལ་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པར་བསྟན་པ་ནི། སྔོན་སློབ་ལམ་གྱི་རྒྱུའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་སངས་རྒྱས་ས་ན་ནི་ཡེ་ཤེས་དེ་དག་ཀྱང་དབྱེར་མེད་པའོ། །དོན་དེ་ཡང་རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་བས་ན་སྐུ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་ལ་སྔོན་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྗེས་སུ་"འབྲངས་པའི་[1]"ཉེ་བར་གདགས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པ་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དགོངས་རྒྱན་ལས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་དེ་རྣམས་སྐུ་ཅི་ཡིས་བསྡུས་ཤེ་ན། ངོ་བོ་ཉིད་ཁོ་ན་སྟེ། བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་སྒྲིབ་པ་མ་លུས་པས་དབེན་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཙམ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ལ་དེ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་ནི་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པས་ཀུན་རྫོབ་པའོ། །ཞེས་དང་། སྔར་དག་ལྡན་བྲངས་པ་ལྟར་རོ། །ཉི་སྣང་གི་ཚིག་ཕྱི་མས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་སྐུ་བཏགས་པ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ཞེས་ལེགས་པར་མ་སྦྱངས་པ་ཁ་ཅིག་སྨྲ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་བདེན་ཏེ། མང་དུ་ཐོས་ཤིང་མཐོང་བའི་བློ་གྲོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཆེན་རྣམས་གྱུང་སྒྲིག་པའི་ནུས་པ་དང་ནི་བྲལ། འགྲེལ་ཚིག་བརླིང་པོ་ལ་བློ་གྲོས

[1]) ཅ། ༢༥༩་བ་༤་ འབྲང་བའི།

ཀྱི་མཐུ་ནི་བརྟགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཉི་སྣང་གི་ལུང་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བར་སྣང་བས་ཕྱོགས་སྔ་མ་དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བཤད་དོ། །འདིར་སློབ་དཔོན་ཆོས་བཤེས་གཞན་དག་ནི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་སྔར་སློབ་དཔོན་ཉིད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་ཁོ་ན་ཡང་བསྡུས་ནས་བཟླས་པ་སྟེ། མཁན་པོ་ཡང་དག་རྣམ་སྣང་མཛད་ཀྱི་བཞེད་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་གཅིག་ཤུར་གནས་ཀྱང་གད་མོ་འབྲུག་སྒྲ་ལྟར་འོང་བའི་གཞིར་སྣང་ངོ།།གཉིས་པ་ནི། སྐུ་གསུམ་དུ་འདོད་པ་ལས་གཞན་སྐུ་བཞིར་འདོད་པ་དག་ན་རེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་ལོངས་སྤྲུལ་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་པའམ། ཡེ་ཤེས་སྐུ་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་གཞན་དུ་མི་འདོད་པ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་སར་གནོན་མི་ཟ་བར་ཁས་བླང་དགོས་ཤིང་བླངས་པའི་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་གྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་སངས་རྒྱས་སར་ཁས་ལེན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཇི་ལྟར་ན་སྐུ་དེ་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་ཏེ་མ་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱད་པར་གསུམ་ནི་ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའོ། །སྤྱངས་པའི་ཁྱད་པར་དྲི་བཅས་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པས་དྲི་མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བར་གྱུར་པའོ། །བྱེད་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཀུན་རྫོབ་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་དོན་ཁྱད་པར་ཅན་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་སུ་སྣང་བ་སྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་དང་སོགས་པས་འོད་འགྱེད་པའི་དོན་གྱི་བྱ་བ་མཛད་པའོ། །ཁྱད་པར་ཕྱི་མ་འདིས་ནི་དེ་དག་ཁས་བླང་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་བསྟན་ཏེ་ཡོན་ཏན་དེ་དག་མེད་ན་བདག་རྐྱེན་མེད་པའི་ཕྱིར་བདག་འབྲས་ཆོས་སྟོན་པ་སོགས་མེད་པར་”ཐལ་བའོ།[༡] །གལ་ཏེ་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་སྟེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་གང་ཡིན་པ། །དེ་ཉིད་ཁྱོད་ནི་སྟོང་པར་བཞེད། །ཅེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སྐུ་བསྟན་པ་ཉིད་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སྐུ་བསྟན་པ་ཡིན་པས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུས་བསྡུས་ཤེ་ན། དེ་ལྟར་ན་ལོངས་སྤྲུལ་གཉིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བསྟན་དགོས་པས་སྐུ་ལོགས་པར་མི་སྟོན་པར་འགྱུར་ཏེ། རིགས་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་

༡) ཞ། ༢༨༡་བ་༡་ ཐལ་ཡོ།

ཏེ་གསུང་རབ་ལས་སྐུ་གསུམ་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ལོངས་སྤྲུལ་དེ་དག་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྐུ་ལོགས་པར་བཞག་ཅེ་ན། འོ་ན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་ཡང་ལོངས་སྤྲུལ་བཞིན་དུ་སྐུ་ལོགས་སུ་བཞག་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། གསུང་རབ་ལས་སྐུ་བཞིར་ཡང་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བསྡུས་པར་སྨྲ་བ་ནི་རྣལ་ལན་ཡིན་ཏེ༑ ཤཱཀྱ་དང་ཨ་རྙའི་ལུང་སྟར་དྲངས་པ་ལྟར་རོ། །འོན་ཀྱང་མཐའ་བཅད་ནས་འགོག་ན་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་ཀྱིས་བསྡུས་པར་སྨྲ་ནའང་མི་འཐད་དེ། སེམས་སེམས་བྱུང་དེ་དག་ནི་ཐུབ་པའི་རང་སྣང་ལ་བཞག་དགོས་ལ་སྐུ་དེ་གཉིས་ནི་གཞན་སྣང་འབའ་ཞིག་ཡིན་པས་སོ། །སྤྲུལ་མ་རྣམས་གཟུགས་སུ་ཤེས་པ་བསྡུར་མི་རུང་བས་སོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པ་ལ་མི་འཐད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སྐུ་གསུམ་དུ་འདོད་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ༑ སྐུ་བཞིར་བསྟན་ན་ངོ་བོ་ཉིད་ནས་བརྗོད་ཅེས་བྱ་བའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་སྒྲའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་འབྱུང་དགོས་ཏེ། ལུས་དང་ཡན་ལག་རིམ་པ་མཐུན་དགོས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་དགོས་པ་ལས་མི་འབྱུང་བས་སྐུ་ནི་གསུམ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་བཞི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདིའི་བསམ་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་གཉིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བཞག་པར་མཚུངས་པས་གཅིག་ཉིད་དུ་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་ཆོས་སྐུ་ལོགས་ཤིག་ན་མེད་སྙམ་པའོ། །ཞེས་རྟོགས་དཀར་རོ། །ངོ་བོ་ཉིད་དང་ཆོས་སྐུ་གཉིས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལྟར་ཡེ་ཤེས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་དེ་ཙམ་ཞིག་ལ་སྟོན་གྱི་སློན་ལམ་གྱི་མཐུས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་ལྡན་པར་སྣང་བ་སྐྱེད་པ་ཡིན་གྱི། རང་བཞིན་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ན་དེའི་སྣང་བ་ལོངས་སྤྲུལ་ཡང་དེ་ཉིད་སྟོན་གྱི་སློན་ལམ་གྱི་མཐུའི་ཤུགས་ཀྱིས་སྣང་བས་དངོས་སུ་ན་ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་ལ་ནི་སྐུ་གཅིག་ཏུ་ཟད་པས་འཕགས་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལེའུ་ལས། རྒྱལ་བས་ཆོས་ཉིད་ལུས་མེད་རབ་ཞི་བ། །གཉིས་མེད་རང་བཞིན་མེད་པ་ཐུགས་

ཆུད་ནས། །གཟུགས་སྐུ་བཟང་པོ་མཚན་གྱིས་བརྒྱན་པ་ཡིས། །འགྲོ་བ་མ་ལུས་བཀང་ཞིང་སྟོན་པར་མཛད། །ཅེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྐུ་གཅིག་པུ་དེ་ཉིད་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྐུ་གསུམ་དུ་བསྟན་ཏོ་ཞེས་འདོད་པའོ་ཞེས་ཚིག་གསལ་ལས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྐུ་བཞིར་འདོད་པ་གཞན་དག་ན་རེ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཇུག་ཏུ་ཆོས་སྐུའི་སྒྲ་མི་འབྱུང་བ་ནི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་སྟེ། འདི་ལྟར་དགོས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་ཕྱིར་ལུས་རྣམ་གཞག་ཏུ་སྐུ་གསུམ་གྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ་ཆོས་སྐུ་སྦྱར་བ་དེ་སྐད་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་དགོས་པའི་དབང་གིས་ལུས་དང་ཡན་ལག་མི་མཐུན་པ་ཡོངས་འཛིན་དང་རྟོག་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་དགོས་པ་དང་པོ་ནི། དགོས་པ་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཞེས་པ་དེ་རྒྱན་སྣང་དུ་ཉེ་བར་བཤད་ཟིན་པའི་དགོས་པའི་དབང་གིས་དང་ཞེས་སོ༑ །འདི་ལ་བྱང་ཡེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་སྐུ་གསུམ་གྱིས་མ་བསྡུས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ལྷག་མ་གང་ཡིན་ཆོས་སྐུར་འདུས་སོ་ཞེས་པའི་དགོས་པ་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཞེས་དང་། འབུམ་པས་དགོས་པ་ཉེ་བར་བསྟན་ཟིན་པ་ནི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་སྐུས་བསྡུས་སོ་ཞེས་པའི་དགོས་པའི་དབང་གིས་ཞེས་བཤད་ཀྱང་འཐྲོར་བར་མི་སྣང་ངོ་། །དེས་ན་ཆོས་སྟོན་སོགས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་སངས་རྒྱས་སར་ཁས་བླང་དགོས་པར་ སྟོང་ལན་གྱི་སྐབས་སུ་ཉེ་བར་བསྟན་ཟིན་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་སྐུ་གཞན་གསུམ་དུ་མི་འདུ་ཞིང་ཆོས་སྐུར་འདུ་དགོས་སོ་ཞེས་པའི་དགོས་པ་འདིའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཏེ་ཆེད་དུ་སྐུ་གཞན་གསུམ་བཤད་པའི་འོག་ཏུ་ཆོས་སྐུ་གསུངས་པའོ། །དགོས་པ་གཉིས་པ་ནི། རྒྱན་གྱིས་སཾ་སྐྲི་ཏ་ལ་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་སྦྱར་བ་སྔེ་སྡེབ་སྦྱོར་ཉམས་པ་སྤང་བའི་ངོར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་ཁོ་ན་དང་མཛད་པ་གཉིས་བྱ་བ་དང་བྱེད་པ་པོར་སྦྱར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཚིག་གསལ་ལས་དགོས་པ་དང་པོ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་གཉིས་སུ་འཆད་པ་ནི་རྒྱན་སྣང་ལས་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བ་དང་མི་མཐུན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྟོགས་དཀར་ཡང་ཉེ་བར་བསྟན་པ་སྔར་བཤད་པའི་སྐུ་བཞི་ལ་བྱས་ནས་དེའི་དགོས་པ་གཞན་དུ་མི་འཐད་པས་ཞེས་པའང་དོན་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་རྒྱས་བཤད་དུའང་མདོར་བསྟན་བཞིན་

མི་འཆད་པ་ཅི་ཞེ་ན། སྐུ་རྣམས་གཙོ་བོའི་རིམ་པས་བསྟན་པ་དང་། སྐུ་དང་པོ་གཉིས་ཆོས་ཆོས་ཅན་གྱི་འབྲེལ་བ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཡིན་པས་སོ་ཞེས་ཚིག་གསལ་ལས་སོ། །རྟོགས་དཀར་ནི། གང་ཞིག་གང་དང་འབྲེལ་བ་དེ། །རིང་ན་འདུག་ཀྱང་དེ་དང་དེར། །ཞེས་པ་ལྟར་མདོར་བསྟན་ཏུའང་ཚིག་གིས་སྐུ་དང་པོའི་འོག་ཏུ་མ་བསྟན་ཀྱང་དོན་གྱིས་འབྲེལ་བར་འཆད་དོ། །སྐུ་བཞིར་འདོད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་མེད་ཅིང་སྒྲུབ་བྱེད་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་གཞན་སྤྱགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ནས་སྐུ་བཞིར་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་དང་མི་འགལ་ཞིང་མཐུན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཉོན་མོངས་མེད་པ་དང་། སྨོན་གནས་ཤེས་པའི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཏིང་ངེ་འཛིན་འདི་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་ལའང་ཡོད་ན་སངས་རྒྱས་དང་ཁྱད་པར་ཅི་སྙམ་པ་ལ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞན་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཆགས་སོགས་མི་སྐྱེད་པས་ཉོན་མོངས་མེད་པ་སྟེ་འདི་ལ་གཉིས་ལས། ཉན་ཐོས་དང་དེས་མཚོན་པའི་རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ལྟ་བ་སྟེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་གྲོང་སོགས་སུ་མིས་མཚོན་པའི་སེམས་ཅན་གང་དང་གང་གི་ཉོན་མོངས་པ་ཡོངས་སུ་སྤོང་བར་འདོད་པས་དེ་དང་དེ་ལ་ལྟ་བར་མི་འདོད་པའོ། །རྒྱལ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ནི་སེམས་ཅན་འདི་བདག་ལ་དམིགས་ནས་ཉོན་མོངས་རྒྱུན་དུ་གནས་པར་མ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་དེ་ལ་ལྷག་པར་གཟིགས་པར་བཞེད་ཅིང་གྲོང་སོགས་སུ་གཤེགས་ནས་སེམས་ཅན་དེའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་རྒྱུན་གཅོད་པའོ། །དག་ལྡན་ལས། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་གྲོང་སོགས་སུ་གང་དག་མཐོང་བར་གྱུར་པ་ནི་དེའི་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བར་ཤེས་པའི་ཚེ་སེམས་ཅན་མཐོང་བ་ཉིད་ཟློག་པར་བྱེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མངོན་དུ་གྱུར་ཟིན་ཟློག་པར་མི་བྱེད་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། མཐོང་བ་མི་ཟློག་གི་མཐོང་བ་ཡོད་ཀྱང་དེ་དག་གི་ཉོན་མོངས་རྒྱུན་གཅོད་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཉོན་མོངས་མེད་པའོ་ཞེས་འཆད་དོ། །འདི་གཉིས་ལྟར་ན་ཉན་ཐོས་ནི་དམིགས་རྐྱེན་དུ་གྱུར་དོགས་ནས་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་དྲུང་དུ་མི་འགྲོ་བར་མདོན་ནོ། །ཀུན་བཏུས་འགྲེལ་པར། སེམས་ཅན་གང་

དག་གི་མིག་ལམ་དུ་སྣང་བར་འདོད་པ་དེ་དག་བདག་ལ་དམིགས་ནས་ཉོན་མོངས་མི་འབྱུང་བར་བྱ་སྙམ་ནས་སྨོན་གནས་ཞེས་པས་མ་ཙོངས་པ་ན་འབྱུང་བ་ལ་བལྟས་ཏེ་དེའི་དྲུང་དུ་འགྲོ་ཡང་རུང་མི་འགྲོ་ཡང་རུང་ཅི་ནས་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་ཆགས་སྡང་སོགས་མི་སྐྱེད་དོ་སྙམ་ནས་དེའི་ཕྱིར་དུ་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་གྱི་སེམས་རྗེས་སུ་བསྲུང་བའི་ཞི་ལྷག་ལ་འཆད་དོ། །མཛོད་ལས། ཉོན་མོངས་མེད་པ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས། །བསམ་གཏན་མཐའ་ན་མི་གཡོའི་ཆོས། །མིས་བསྐྱེད་ཉོན་མོངས་འདོད་གཏོགས་པ། །མ་སྐྱེས་གཞི་བཅས་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན། །ཞེས་ངོ་བོ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་ས་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་རབ་མཐའ་དང་རྒྱུད་མི་གཡོའི་དགྲ་བཅོམ་དང་རྟེན་མི་དང་དམིགས་པ་འདོད་ཉོན་ཏེ་དེ་ཡང་གཞི་བཅས་སྨོམ་སྤྱང་དང་གཞི་མེད་མཐོང་སྤྱང་གཉིས་ལས་དང་པོའོ་ཞེས་འཆད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། གོ་སླའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ངོགས་པ་སྔར་ལྟར་བསྡུས་ནས། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤྱིར་སྨོན་གནས་ཤེས་པ་ནི་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་ཞེས་པར་གྱུར་ཅིག་སྙམ་པའི་སྨོན་ལམ་གྲུབ་པ་ན་ཁམས་གསུམ་ན་གནས་པའི་ཤེས་བྱ་གང་དང་གང་མཁྱེན་པར་འདོད་པ་དེ་ལ་འདི་ཞེས་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་ཡིད་ལ་སྨོན་ཏེ་བསམ་གཏན་ལ་ཞུགས་ནས་དེ་ལས་ལངས་པ་ན་སྨོན་པ་བྱས་པ་དེས་ཤེས་བྱ་དེ་དག་རིག་པར་འགྱུར་བའོ། །དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ནས་ནི་ཉན་རང་གི་དེ་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་ཏེ་འཕགས་ཆོས་གང་ན་ལྔ་སྟེ༑ རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པའི་ལྷུན་གྲུབ་དང་། རྒྱུན་མི་འཆད་པས་ཆགས་སྤངས་དང་། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཞུགས་པས་ཐོགས་མེད་དང་། རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པས་རྟག་གནས་དང་། ཞུས་ལན་ཐམས་ཅད་འདེབས་པར་མཛད་པས་འབྲི་བ་སོགས་སོ། །མཛོད་ནས། སྨོན་གནས་ཤེས་པའང་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡི་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །ཞེས་ཁྱད་པར་གཞན་རྣམས་འདྲ་བ་ལ་དམིགས་པ་ཁྱད་པར་དུ་མཛད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། མཚན་མ་མེད་པ་ནི་འབད་རྩོལ་གྱིས་སོ། །ཡང་དག་པའི་སོ་སོར་རིག་པ་བཞི་ནི་ཆོས་སྟོན་པའི་རྒྱུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་ཏེ་འབྲི་བའི་ལན་འདོན་པའི་རྒྱུའོ། །ཇི་ལྟར་ལན་ལྡོན་པ་ནི་བདེན་སྨྲས་ཞུས་པ་ལས། ཇི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱིས་ངེས་པའི་ཚིག །མང་

པོ་དག་གིས་དུས་གཅིག་ཞུ་ཞུས་ནས། །སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་ཐུགས་ཆུད་ནས། །གསུང་དབྱངས་གཅིག་གིས་སོ་སོར་ལན་ཀྱང་འདེབས། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ཡི་ནི་ཁྱད་པར་ལྔ་ལྡན་དེ་ལས་བཟློག་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་ཞུགས་ལ་འཕངས་སོ། །ཡེ་ཤེས་བརྒྱ་ཞེ་དྲུག་ལས་འདི་གཉིས་ཉིད་ལས་ཁྱད་པར་འཆད་པ་ནི་གཞན་རྣམས་ལའང་མཚོན་པའི་ཆེད་དེ༑ དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ཆོས་སྐུ་ཁྱབ་པ་དང་། རྟག་པ་གཉིས་ཀ་ལ་རྩོད་སྤང་ངོ་། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩོད་པས་མཚམས་སྦྱར། ལན་གྱིས་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་དེ་དུས་རྟག་ཏུ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་བཞུགས་ན་ཡང་ཇི་ལྟར་རྟག་ཏུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་འགལ་ལ་དོན་མི་མཛད་ནའང་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་བཞུགས་པ་འགལ་ཞེས་བྱ་བའི་རྩོད་པ་དེའི་ལན་གདབ་པའི་ཕྱིར་བར་ཚིགས་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དོན་དངོས་དང་། དེ་དཔེས་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་སྔང་ངོ་། །གང་ལ་ན་གདུལ་བྱ་གང་དང་གང་ལའོ། །གང་ན་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེའོ། །ཉི་སྣང་དང་དག་ལྡན་ལྟར་ན་སྤྲུལ་པ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་སོ། །གང་གི་ཚེ་ན། དུས་གང་དང་གང་དུ་ཆོས་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བས་ཕན་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེའོ། །ཇི་ལྟར་ན། གདུལ་བྱའི་སྣང་བ་དེ་དང་དེ་ལ་སྣང་བ་དང་འཚམ་པའོ། །རྒྱུ་གང་ལས་ན། འཚང་རྒྱ་བའི་"རྒྱུ་ཡོངས་སུ་[༡]སྨིན་པར་གྱུར་པ་དེ་ལས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩ་བའི་དོན་དགྲོལ། དེས་གྲུབ་པའི་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། མཛད་དོ། །གང་ན། མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ཀྱི་དོན་གྱི་བྱ་བའོ། །གང་གིས་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སོ། །ཇི་ལྟར་ན། གདུལ་བྱ་དེ་དང་དེའི་ངོར་རང་རང་གི་སྣང་བ་དང་འཚམ་པར་ཏེ་རབ་དགའ་འདུལ་བ་ལ་དྲི་ཟར་སྤྲུལ་པ་ལྟ་བུའོ། །གང་གི་ཚེ་ན། གདུལ་བྱའི་སེམས་ཅན་གང་ལ་གང་གི་དུས་སུ་ཆོས་སྟོན་པ་དང་སོགས་འོད་འགྱེད་པ་སོགས་མཛད་ན་ཡུན་དུ་འཕྲོད་པ་སྐྱེ་སྟེ་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་ཕན་པར་གྱུར་པ་དེའི་

༡) ཞ། ༢༨༨་བ་༥་ ཀྱུ་ཡོངས་སུ།

ཚོའོ། །རྒྱ་གར་ལས་ན། གདུལ་བྱ་རྒྱུད་དག་པ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྨོན་གྱི་སྨོན་ལམ་གྱི་མཐུ་ལས་སོ་ཞེས་སྨོན་པ་ནི། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་སོགས་པས་གྲོགས་དམ་པ་སོགས་དང་ཕྲད་པས་རྐྱེན་བྱས་ཏེ་སྨོན་བསྐྱེད་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བའི་ས་བོན་ཧྲས་ཤིང་མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་ནས་དོན་དུ་འགྱུར་བ་དེ་དང་གདུལ་བྱ་དེའི་དོན་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྨོན་བཏབ་པའི་སྨོན་ལམ་གྱི་མཐུ་གྲུབ་པས་སོ། །སྨོན་སྐྱེད་པའི་དགེ་རྩ་ནི་སངས་རྒྱས་དང་སོགས་པས་ཉན་རང་གི་བྱང་ཆུབ་དང་མངོན་མཐོ་ལ་ཐོབ་བྱར་དམིགས་པའི་རྒྱུའོ། །རྟོགས་དཀར་སྐྱིལ་ཀྲུང་བྱས་ནས་མདུན་དུ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་བློས་དམིགས་པའི་རྒྱུ་ལམ་ལ་སོགས་པ་ལ་བསླབ་པས་ཡོངས་སུ་ཧྲས་པ་སྟེ་འཚང་རྒྱ་བའི་འབྲས་བུ་སྨིན་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་རྒྱུ་བརྟེས་པའོ། །ལམ་ལ་སོགས་པ་བརྟེས་པ་དེའང་གང་ལས་ཡིན་ན། །སྨོན་སྐྱེད་པའི་ས་བོན་ཡོད་པ་ལས་ཞེས་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤྱར་བཤད་པ་དེ་བས་ན་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་དགོས་པའི་དོན་སྒྲུབ་པ་ལ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱས་དང་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཐག་ཉེ་བར་གནས་ཀྱང་རང་གི་ལས་ངན་གྱི་ཉེས་པས་སྐྱེད་པའི་སེམས་ཅན་ལ་ཕྲིན་ལས་དངོས་སུ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མ་ཚང་བས་འབྲས་བུ་མངོན་མཐོ་སོགས་སྨིན་པར་མཛད་པར་མི་སྣང་ངོ་སྙམ་དུ་རྫེ་བཙུན་གྱིས་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྤྱར་བཤད་པ་དེ་དཔེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་སྙམ་པ་ལ་བར་ཚིགས་ཀྱིས་དཔེ་གསུངས་སོ། །བསྟན་བཤད་གཉིས་ལ་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་ནི་བརྒྱ་བྱིན་ལ་རྟོགས་དཀར་འཆད་ཅིང་། བཅོམ་རལ་ནི་ལུང་ལས་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞིའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་གོས་རྒྱ་མཚོར་བཙུག་སྟེ་སྦྲུགས་ནས་ཆར་འབེབས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་འཆད་དེ་ལྷག་མ་ནི་གོ་སླའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པས་མཚམས་སྦྱར། ལན་གྱིས་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཇི་ལྟར་ན་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱབ་པ་ཞེས་བརྗོད་དེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། འོག་མིན་སོགས་ན་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་སོ་སོར་ངེས་པའི་རྟེན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཇི་ལྟར་ན་རྟག་པ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་དེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་སྐྱེ་ཞིང་འབྱུང་བས་ཤེ་ན། དེའི་ལན་དུ་བར་ཚིགས་གསུངས་

སོ༔ །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྐུ་ནི་སོ་སོར་ངེས་པའི་རྟེན་ལ་ཡོད་ཅིང་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་འབྱུང་ཡང་ཁྱབ་པ་དང་རྟག་པ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། རིམ་པ་ལྟར་ སྔར་རྒྱུ་ནི་སོགས་སུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་སྐལ་ལྡན་ཐམས་ཅད་ལ་མཛད་པ་འཇུག་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་དང་། སངས་རྒྱས་དེ་ཉིད་རྒྱུན་ཟད་པའམ་ཆད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཇི་སྐད་བཤད་པ་ནི་རྒྱུ་ནི་ཞེས་སོགས་སུའོ། །ཐམས་ཅད་དུ་སྣང་བ་ནི་སྡོང་པོ་བཀོད་པ་ལས། དེ་དག་ཀུན་ཏུ་འཚོ་བའི་ཆོས་འཛིན་ཅིང་། ། བླ་ན་ཡོད་དང་བླ་ན་མེད་རྣམས་དང་། །རལ་པ་རིང་དང་གཞོན་ནུའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཅན། །དེ་དག་གི་ཡང་སློབ་དཔོན་འབྱུང་བ་ཡིན། །དེ་དག་དགོན་པར་ལྷོན་ཤིང་ཆེན་པོར་འགྱུར། །སྨན་དང་རིན་ཆེན་མི་བཟད་གཏེར་རྣམས་དང་། །ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་འདོད་པ་འཕྲིན་ཤིང་དང་། །ལམ་གོལ་འཁྱམས་པ་རྣམས་ལ་ལམ་སྟོན་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། རང་བཞིན་མདོར་བསྟན། ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སྐུ་གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་བསྟན་ཟིན་ནས་གསུམ་པ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་གསུངས་སོ། །དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ན་གཟུགས་ཀྱི་སྐུའི་ངོ་བོ་ཉིད་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོས་ལྷམ་མེར་བྱས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འབར་བའོ། །མདོའི་འགྲེལ་ནི། ཆོས་སྐུར་བཤད་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་ཐོབ་པའི་མཐུས་ལོངས་སྐུའི་སྒོ་ནས་ཆོས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་འཇུག་པར་གསུངས་སོ༔ །གཉིས་པ་ནི། མཚན་ནི་ནས་བརྒྱད་ཅུའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་སྐུ་འདི་ཐུབ་ནས་བཞེད་དོ༔ །དེའི་སྒྲ་དོན་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཡུམ་འདི་ལ་བསླབས་ཤིང་ཆོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཐོབ་ནས་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ནས་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ། དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུས་བརྒྱན་པ། བྱང་ཆེན་རྣམས་ལ་ཐེག་པ་མཆོག་གི་ལོངས་སྤྱོད་བླ་ན་མེད་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་དང་ཆིམ་པ་དང་རབ་ཏུ་དགའ་བ་སྟོན་པར་

མཛད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་མཚན་དཔེ་འདི་དག་སྤྲུལ་སྐུ་ལའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཅིའི་ཕྱིར་ལོངས་སྐུ་ཉིད་ལ་བཤད་ཅེ་ན། རྒྱུད་བླ་མར། མཐོང་ན་ཆོས་བྱེད་ཡོན་ཏན་གང་། །སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཞེས་བྱ་བ། །སྤྲུལ་པ་ཆོས་ལ་རྫོགས་པར་ནི། །ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུ་གཉིས་ལ་བརྟེན། །ཞེས་པ་ལྟར་གཉིས་ལ་ཡོད་ཀྱང་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་དངོས་ནི་ལོངས་སྐུའི་ཡིན་ལ་སྤྲུལ་སྐུའི་དེ་ནི་བདག་འབྲས་ཙམ་སྟེ་འདི་ནི་ལོངས་སྐུའི་ཡང་གཟུགས་བརྙན་དུ་གསུངས་པས་སོ། །འདི་དག་འཁོར་བསྒྱུར་ལའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དུ་སྨྲར་ཞེ་ན། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བར། འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བ་ཐམས་ཅད་ལ། །འདི་དག་ཡོད་པར་འདོད་མོད་ཀྱི། །དག་དང་མཛེས་དང་གསལ་བ་ནི། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཆར་མི་ཕོད། །ཅེས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ནས་ཡིན་ནོ། །གང་ན། མཚན་ནས་བརྒྱད་ཅུ་དང་མཚན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་སྐུ་འདི་ནི་འོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི། བྱང་ཆེན་ནས་རྫོགས་པར་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིའི་འཁོར་གྱི་བྱང་སེམས་དེ་གང་ན། གཞུང་ཁ་ཅིག་ལས་ས་བཅུ་པ་ལ་གནས་པས་ཞེས་འབྱུང་ལ་དེ་དང་མཐུན་པར་ཚིག་གསལ་ལས་ཀྱང་ས་བཅུ་པ་ལ་གནས་པར་རང་ལུགས་དང་། ས་བརྒྱད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་སྣང་བའི་ལུགས་དང་སློན་ལམ་དང་བསོད་ནམས་ཆེར་བསགས་པའི་མཐུ་ལས་ཐམས་ཅད་ལ་སྣང་མོད་ཀྱི་ཉན་རང་ལ་ཆ་ལུགས་ལ་ཞེན་པ་ནི་སྣང་བར་མི་འགྱུར་ཞེས་པའི་གཞན་འདོད་བཀོད་དོ། །འོན་ཀྱང་གཞུང་ཁ་ཅིག་ལས་ས་བཅུ་ལ་གནས་པ་ཞེས་འབྱུང་ཞིང་རྒྱན་སྣང་དུའང་བྱང་ཆེན་ས་བཅུ་ལ་བཞུགས་པ་རྣམས་དང་ཞེས་འབྱུང་བས་སློབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་ཡང་ས་བཅུ་ག་ལ་གནས་པ་ཡིན་ཞིང་ཞེར་སྒྲོན་དང་གྲགས་ཆར་ཡང་དེ་ལྟར་རོ། །ཉི་སྣང་དང་རྣམ་འགྲེལ་ལས་ནི་བྱང་ཆེན་ས་ཆེན་པོ་ལ་བཞུགས་པ་རྣམས་ཞེས་པ་ཙམ་ལས་མེད་ལ། དག་ལྡན་ལས་བྱང་སེམས་ས་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྫོགས་པར་ལོངས་སྤྱོད་པས་ན་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའོ་ཞེས་འབྱུང་བས་སྔ་མ་དང་མཐུན་ནོ། །དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་ཀྱང་འཁོར་དེ་དང་མཐུན་པ་དང་གང་དུ་བྱང་ཆུབ་པ་སོགས་གསུངས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་སྐུ་ནི། །མཚན་

དང་དཔེ་བྱད་རབ་འབར་ཞིང་། །སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་སྣ་ཚོགས་གཟུགས། །རང་མོས་དབང་གིས་འཛིན་པར་བྱེད། །བསོད་ནམས་ཚོགས་ནི་དཔག་མེད་ལས། །བྱུང་བ་དེ་ནི་རྒྱལ་བའི་སྲས། །ས་བཅུ་ལ་ནི་གནས་རྣམས་ཀྱིས། །དེ་ལྟ་བུ་ཡི་སྐུར་གཟིགས་སོ། །འདི་དེ་ཆོས་རྫོགས་ལོངས་སྤྱོད་ལས། །རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་བྱ་འོ། །ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་ཁོ་ན་ལ། །གནས་པའི་བློ་ལ་སངས་རྒྱས་བརྗོད། །འོག་མིན་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་ནི། །དེ་ཉིད་མངོན་སུམ་བྱ་བར་བཞེད། །རྣམ་པར་རྟོག་མེད་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་རྣམས་ཡང་དག་འབྱུང་། །སྤྲུལ་པའི་སྐུ་རྣམས་བྱང་ཆུབ་པ། །ས་ཡི་སྙིང་དུ་སྟོན་པར་བྱེད། །ཅེས་སྐབས་འགྲོ་བདུན་ཅུ་པར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚན་དཔེའི་ཁྱད་པར་དང་། མཚན་དཔེ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། མཚན་དཔེ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཞེ་ན། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོར་མཚོན་པར་བྱེད་པས་མཚན་དང་གཞན་རྒྱུད་ལ་གོ་བར་བྱེད་པས་དཔེ་བྱད་དེ། དེའི་དོན་ཡང་ཕ་རོལ་ལ་སྐུའི་མཛེས་པ་སྐྱེད་པའོ། །གཞན་ཡང་མཚན་རྣམས་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་རེ་རེ་ཡང་ཕྱིན་དྲུག་གི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བར་བསྟན་ཏེ། སྨིན་མཚམས་ཀྱི་མཛོད་སྤུ་ཁ་དོག་དཀར་བ་དང་གཡས་སུ་འཁྱིལ་བ་དང་སྤུ་ཞིང་ཐལ་གྱིས་མི་ནོན་པ་དང་རིང་བར་གནས་པ་དང་ཤིན་ཏུ་འཁྱིལ་ཞིང་ལེགས་པར་གནས་པ་དང་འོད་མཐའ་ཡས་པས་ཁྱབ་པ་རྣམས་རིམ་པ་ལྟར་དེ་དྲུག་གི་འབྲས་བུར་གསུངས་སོ། །རྒྱས་པར་ནི་བསྐལ་བ་བཟང་པོ་ལས་སོ།། །དཔེ་བྱད་རྣམས་ནི་འཁོར་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་མ་བསྟན་ཏེ་གཙོ་བོ་བསྡུས་པས་སོ། །གཙོ་འཁོར་དུ་ཇི་ལྟར་གནས་ནི། སོར་མོ་དང་སེན་མོའི་དཔེ་བྱད་དྲུག་ནི་ཕྱག་སོར་རིང་བའི་འཁོར་རོ། །དབུ་རྒྱས་པ་དང་དབུ་སྐྲ་དྲུག་སྟེ་བདུན་ནི་གཙུག་ཏོར་དང་སྤུ་གཡས་སུ་"འཁྱིལ་བའི་འོ། [༡]།དཔྲལ་བ་གཉིས་དང་སྨིན་མའི་བཞི་དང་ཤངས་ཀྱི་གཉིས་ཏེ་བརྒྱད་ནི་མཛོད་"སྤུའི་འོ། །སྤྱན་གྱི་བཞི་ཟླ་མ་སྟེ་ལྔ་ནི་སྤྱན་མཐོན་མཐིང་དང་རྫི་མ་བའི་རྫི་མ་"ལྟ་བུའི་འོ། །གཟིགས་པ་སྒྲིབ་མེད་དག་པ་ལ་སྤྱན་མཛེས་པར་འཛུམ་པ་ཞེས་ཟེར་རོ། །སྙན་གྱི་གཉིས་ནི་འགྲམ་པ་སེང་གེ་འདྲ་བའི་འོ། །ཞལ་གྱི་

[༡] ཞ། ༣༨༦་བ་༡་ འཁྲིལ་པ་ཡིའོ། བ་༡་ སྤུ་ཡིའོ། བ་༢་ ལྟ་བུ་ཡིའོ།

གཉིས་དང་ལྡོགས་ཀྱི་གསུམ་དང་གསུང་གི་གསུམ་དང་མཆེ་བའི་ལྔ་སྟེ་བཅུ་གསུམ་ནི་ལྡོགས་ཡངས་པ་དང་ཚངས་དབྱངས་དང་ཆེམས་ཀྱི་མཚན་བཞི་དང་རོ་བྲོ་བའི་མཆོག་མཁྱེན་པའི་སྟེ་ཐེ་ལྟར་རིགས་པར་སྦྱར་རོ། །རྩའི་གཉིས་དང་ཡོང་བུ་མི་མངོན་པ་སྐུ་གཞོན་མདོག་ཅན་ཕྱག་འཛམ་པ་དང་ཕྱག་རིས་ཀྱི་གསུམ་སྟེ་བརྒྱད་ནི་ཕྱག་ཞབས་འཛམ་ཞིང་གཞོན་ཤ་ཆགས་པ་དང་ཞབས་ཡོང་མི་མངོན་པའི་འོ། །ཞབས་མཉམ་ནི་ཏུས་སྨལ་ཞབས་ཀྱིའོ། །གཤེགས་སྟབས་བདུན་དང་གོམ་སྟོམས་དང་བརྒྱད་ནི་སོར་མོ་དྲ་བས་འབྲེལ་བ་དང་རྟིང་པ་ཡངས་པ་རྣམས་ཀྱིའོ། །སྐུ་འཁྲིལ་བག་ཆགས་པ་ནས་དག་པའི་བར་དྲུག་དང་ཁོ་ལག་ཡངས་པ་དང་སྐུ་མ་ཞུམ་པ་ནས་ཁྲིམས་པའི་བར་གསུམ་དང་ཡན་ལག་རྣམ་འབྱེས་དང་དཀྱུ་ཟླུམ་པ་ནས་ཕྱལ་ཕྱང་ངེ་བའི་བར་བཞི་དང་ཀུན་ནས་བལྟ་ན་སྡུག་པ་ནས་སློ་བ་མེད་པའི་བར་གསུམ་སྟེ་བཅོ་བརྒྱད་ནི་སྐུ་ཆེ་ཞིང་དྲང་བ་བདུན་མཐོ་བ་གསེར་མདོག་འདྲ་བ་པགས་པ་སྲབ་པ་དབྱུང་མགོ་ཟླུམ་པ་ཐལ་གོང་རྒྱས་པ་རོ་སྟོད་སེང་གེ་འདྲ་བ་ཤིང་ཉ་གྲོ་ དྷ་ལྟར་ཆུ་ཞེང་གབ་པའི་འོ། །ཕྱལ་ཕྱང་ངེ་བ་ཕྱལ་མ་རྙོམས་པ་དཀྱུ་ཟླུམ་པ་ལྟེ་བ་ཟབ་པ་ལྟེ་བ་གཡས་ཕྱོགས་སུ་འཁྱིལ་བ་ལྔ་ནི་གསང་གནས་སྦུབས་སུ་ནུབ་པའི་འོ། །དཔལ་བེའུ་བཀྲ་ཤིས་ཉ་གཡུང་དྲུང་འཁྱིལ་བ་སོགས་ནི་འཁོར་ལོའི་མཚན་དང་དྲ་བས་འབྲེལ་བའི་འཁོར་ལོ་ཞེས་སློབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་གསུང་ངོ་། །འདི་ནི་སྤྱིར་ལེགས་ཀྱང་ཞིབ་ཏུ་བརྟགས་ན་མཚན་རྫོགས་པ་དང་ཕྱག་རིང་ཞིང་རྒྱས་པ་གཉིས་སྦྱར་དགོས་པ་ཆད་པ་དང་ཕྱལ་ཕྱང་ངེ་བ་དང་ཕྱལ་མ་རྙོངས་པ་དཀྱུ་ཟླུམ་པ་གསུམ་སྦྱར་ཟིན་པ་སླར་ཡང་སྦྱར་བ་དང་གསུང་ལ་གསུམ་བྱས་པ་ལྷག་ལ་མ་རྙོངས་པ་ལ་ཕྱལ་དང་དཀྱུ་གཉིས་སུ་བྱེད་པ་ནི་མདོ་འགྲེལ་ཚད་མ་གང་དང་ཡང་མི་མཐུན་ནོ༑ ༑དེས་ན་སྦུབས་སུ་ནུབ་པའི་འཁོར་ལ་ལྔ་ཡོད་པའི་དང་པོ་གསུམ་དོར་ནས་མཚན་རྫོགས་པ་བཅོ་བརྒྱད་པའི་ཟླ་ལ་བསྒྲང་ཞིང་ཕྱག་རིང་ཞིང་རྒྱས་པ་ཕྱག་རིང་ཞིང་མཛེས་པའི་འཁོར་དུ་བྱའོ། །གཞན་ཡང་གཙོ་བོ་མཚན་སྦྲུ་གྲེན་དུ་ཕྱོགས་པ་བྱིན་པ་ཨེ་ན་ཡའི་འདྲ་བ་ཕྱག་རིང་ཞིང་མཛེས་པ་གསུམ་འཁོར་དང་མ་སྦྱར་ཡང་ཕྱི་མ་ནི་སྟར་ལྟར་བྱ་ལ་དང་པོ་ནི་སྤྲུ་གཡས་སུ་འཁྱིལ

བའི་ཟླ་དང་བར་པ་ནི་ཕྱག་ཞབས་འཇམ་པའམ་དྲུས་སྦྲལ་ཞབས་ཀྱི་ཟླ་ལ་བགྲང་ངོ་། །མཛོད་སྤྱིའི་འཁོར་དུ་བཤད་པའི་སྨིན་མ་བཞི་ཡང་སྤྱན་གྱི་མཚན་གཉིས་ཀྱི་འཁོར་དུ་འགྲིག་གོ །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚན་དང་། དཔེ་བྱད་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། དེ་སྐྱེད་པའི་རྒྱུའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། མཚན་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འགྲེལ་པར་འཆད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། འགྲེལ་ཚིག་སྦྱ་མ་སོ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱུ་དང་ཕྱི་མ་སོ་གཉིས་ཀྱིས་ངོ་བོ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་བསུ་བའི་སོགས་པས་ཆོས་མཉན་པ་ལ་བསྐྱོད་པ་གཙུག་ལག་ཁང་དང་མཆོད་རྟེན་ལ་མེ་ཏོག་ཕྲེང་བ་དང་བཤོས་འབུལ་བ་གཡོག་འཁོར་སྦྱིན་པའོ། །འཁོར་ལོའི་མཚན་ནི་དྲུས་པའམ་བ་སོ་ལ་བཀྲོས་པ་དང་འདྲ་བར་རྩིབས་སྟོང་ལྟེ་བ་མུ་ཁྱུད་རྣམས་རྫོགས་པའོ། །སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་བརྟན་པ་ནི། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བར། རྒྱལ་པོ་ཆོས་ལ་རྟག་པར་ནི། །ཡང་དག་བླངས་པ་བརྟན་པོར་མཛོད། །ཅེས་པ་ལྟར་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་གནས་པའི་དམ་བཅའ་བརྟན་པའོ། །ཞབས་ཤིན་ཏུ་མཉམ་པ་ནི་ཞབས་མཐིལ་གཉིས་མ་རྐྱོངས་པར་ས་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་པའོ། །ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་སོར་མོ་དྲ་བར་འབྲེལ་བ་ནི་སོར་ཚིགས་དང་པོ་ནས་བརྩམས་པའི་སོར་མོའི་བར་ལ་སེང་སེང་པོའང་མེད་ལ་སོར་གདུབ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་ཡང་གཞུག་རྡུང་བ་ཞེས་དགོངས་རྒྱན་ལས་སོ། །བཟའ་བཅའ་གཉིས་ཀྱི་སོགས་པས་བཏུང་བ་དང་ལྡག་པའོ། །འཇམ་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་གཞོན་པ་དང་གཞོན་ཤ་ཆགས་པ་ནི་ཁ་དོག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་སོ་ཞེས་དགོངས་རྒྱན་ལས་ཧེ་ཤིང་བལ་གྱི་འདབ་མ་ལྟར་རོ༑ ༑ལྡག་པའི་སོགས་ནི་སྤར་ལྟར་རོ། །བདུན་མཐོ་བ་ནི་ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་རྒྱབ་བཞི་དང་ཐྲག་གོང་གཉིས་དང་ལྟག་པ་རྣམས་ཤས་ཁེངས་པ་ལ་དགོངས་རྒྱན་ལས་སོ། །རྣམ་འགྲེལ་ལས་དཔུང་མགོ་གཉིས་ཞེས་སོ། །གསད་པར་བྱ་བ་ནི་བཅིངས་པ་སྟེ་དེ་ལས་ཐར་བར་བྱས་པས་ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་སོར་མོ་རིང་བའོ། །འཚོ་བ་ལ་ཕན་བཏགས་པ་ནི་སྲོག་བསྐྱངས་པའོ། །རྟིང་པ་ཡངས་པ་ནི་ཞབས་མཐིལ་གྱི་བཞི་ཆ་ཕྱིར་འཕགས་པ་ལ་ཐུབ་དགོངས་ལས་སོ། །ཉི་སྣང་དང་རྣམ་འགྲེལ་ལས་རྟིང་པ་རིང་བ་ཞེས་སོ། །སྐུ་ཆེ་བ་ཁྲུ་བདུན་ཙམ་དུ་འཕགས་པ་དང་། དྲང་བ་ནི་ཡ་ཡོ་མེད་པ་ལ་ཉི་སྣང་ལས་

སོ༔ ༔དགེ་ཚོས་རང་གིས་ཡང་དག་པར་བླངས་པས་ཕུས་མོའི་ལྷ་ང་དང་། ཞབས་ལོང་མི་མངོན་པའོ། །དགེ་བ་བླངས་པ་གཞན་ལ་སྤེལ་བས་སྐུའི་སྤུ་རེ་རེ་ནས་གྱེན་དུ་ཕྱོགས་པ་སྟེ་བཅུ་ཚན་དང་པོའོ། །གསོ་བ་རིག་པ་དང་བཟོ་དང་སོགས་པས་”ལྷམ་མོ།[༡)]། རི་དྭགས་ཤ་ར་ན་དང་ཨེ་ན་ཡའི་བྱིན་པ་ལྟ་བུ་ནི་ཡོངས་སུ་མ་ཉམས་ཤིང་རིམ་པར་འཚམ་ལ་རྒྱས་ཤིང་ཟླུམ་པའོ། །ཨེ་ཎ་ནི་བསེ་ཁ་སྒོ་ལ་ཚིག་གསལ་གྱིས་སོ། །རང་ལ་བདོག་པའི་ནོར་སློང་བ་ན་སློང་བ་པོ་སོགས་སོ། །ཕྱག་རིང་བ་ནི་བརླ་དྲང་པོར་བཞག་སྟེ་མ་བཏུད་ཀྱང་ཕྱག་གིས་ཕུས་མོའི་ལྷ་ངར་སླེབ་པའོ། །གྲོགས་དང་མཛའ་བཤེས་རྣམས་ལ་ཕྱེ་བ་དང་བྱེ་བ་བསྡུམས་པ་ནས་གསང་ཚིག་བསྲུངས་པས་གླང་པོ་ཆེ་དང་རྟ་ཅང་ཤེས་ལྟར་འདོམས་ཀྱི་སྦ་བ་སྦུབས་སུ་མཛེས་པར་ནུབ་པའོ། །གསེར་འདྲ་ནི་ཤིན་ཏུ་དག་པའི་གསེར་ལྟར་གསལ་བ་ལ་བྱའི་སེར་བ་ལ་མི་བྱའོ། །ཁང་བཟང་གི་སོགས་གཞལ་ཡས་ཁང་གྲུ་ནོམ་པའོ། །པགས་པ་འཇམ་པ་ནི་གསེར་དངུལ་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ལྟར་འཇམ་ཞིང་སྙོམས་ལ་རྡུལ་གྱིས་མ་གོས་པའོ། །འདུ་འཛིའི་སོགས་པས་རྣམ་གཡེང་ངོ་། །སྤུ་རེ་རེ་ནས་གཡས་སུ་འཁྱིལ་བ་ནི་བ་སྤུའི་ཁུང་བུ་རེ་རེར་སྤུ་གཉིས་གཉིས་མེད་པར་འཁྱིལ་བའོ། །སྐྱེ་བོ་མཁན་སློབ་ཕ་མ་སློབ་དཔོན་བླ་མ་སྟེ་གོང་མ་ཐམས་ཅད་བསྙེན་བཀུར་གྱིས་གནས་ཇི་བཞིན་དུ་བཀོད་ཅིང་རིམ་གྲོ་བསྒྲུབས་པས་ཞལ་མཛོད་སྤུས་བརྒྱན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྨིན་མཚམས་ཀྱི་བར་ཐིག་ལེའི་གནས་ན་འཇམ་པ་དཀར་བ་མཉེན་པ་དྲངས་ན་ཁྲུ་གང་དང་ཁྲུ་གཉིས་དང་ཁྲུ་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་ཚད་འབྱུང་བ་བཏང་ན་གཡས་སུ་འཁྱིལ་བ་རྩེ་མོ་གྱེན་དུ་ཕྱོགས་པ་སྐྱུ་རུ་རའི་འབྲུའི་ཚད་ཙམ་པ་དངུལ་འབུར་གྱི་རྣམ་པའོ། །ཞེས་དགོངས་རྒྱན་ལས་སོ། །རོ་སྟོད་སེང་གེ་འདྲ་བ་ནི་རོ་སྟོད་འཕེལ་ཁ་ཆེ་བའོ། །སྙན་སྨྲ་སོགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བྱས་པ་ནི་དེའི་རྗེས་སུ་བསླབས་པའོ། །དཔུང་མགོ་ཟླུམ་པ་ནི་གསེར་གྱི་བུམ་པའི་མགྲིན་པ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་ཟླུམ་པའི་མགྲིན་པ་ལེགས་པར་འབྲེལ་བ་རྒྱའི་དྲ་བ་མི་མངོན་པ་ལ་ཐུབ་དགོངས་ལས་སོ། །སྨན་གྱི་སོགས་པས་སྨན་པ་དང་ཕན་པའི་ཟས་བྱིན་

༡) ཞ། ༢༥༩་ན་༢་ བལྟམ་མོ།

པའོ། །ཐལ་གོང་རྒྱས་པ་ནི་དཔུང་མགོ་ཕན་ཚུན་གྱི་བར་རྒྱས་པ་ལ་དགོངས་རྒྱན་དང་ཐལ་གོང་བྲང་ལ་དག་ལྡན་ལས་ཏེ། མདོར་ན་གསེར་གྱི་གདན་པ་ཕྱིས་པ་ལྟར་བྲང་མི་མཉམ་པ་མེད་པ་སྟེ་བཅུ་ཚན་གཉིས་པའོ། །རོ་མི་ཞིམ་པ་ལའང་རོ་མཆོག་བློ་བར་མཁྱེན་པ་སྟེ་སྣང་བ་ནི་རླུང་མཁྲིས་བད་ཀན་གྱིས་ལྡུགས་མ་ཉམས་པར་རོ་བློ་བ་སོ་སོར་སྨྲང་བ་དང་མཐུན་པའི་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བའོ། །ཀུན་རའི་སོགས་པས་བསིལ་ཁང་ཁྲོན་པ་བསྒྲོད་དཀའ་བར་ཟམ་པ་བརྒྱ་པ་སོགས་སོ། །ཤིང་ཉ་གྲོ་ད་ལྟར་ཆུ་ཞིང་གབ་པ་ནི་འདོམ་གྱི་ཕན་ཚུན་གྱི་རྩེ་མོ་ནས་གཅལ་པ་ཇི་ཙམ་པ་ཞབས་ནས་སྤྱི་བོའི་བར་ལའང་དེ་ཙམ་པའོ། །དགོངས་རྒྱན་དུ་ཉ་ག་ནི་དམའ་བ་སྟེ་སྐུ་སྨད་རིང་ནི་མཉམ་པ་སྟེ་ལྟེ་བ་ནས་བཟུང་ནས་སྐུ་སྨད་དང་སྐུ་སྟོད་ཚད་མཉམ་པའོ་ཞེས་དང་། ཡང་ན་འདོམ་ནི་ཉ་གྲོ་ད་སྟེ་ཞེས་སྟེར་ལྟར་ཡང”བཤད་དོ།[༡]།འོན་ཀྱང་མདོ་དང་ཉི་སྣང་གི་དགོངས་པ་སྟེ་མའོ། །གཙུག་ལག་ཁང་དང་སོགས་པས་འདུག་གནས་བྱེད་པ་སོགས་སོ། །གཙུག་ཏོར་དང་ལྡན་པ་ནི་རླུམ་ཞིང་ཀུན་ནས་མཉམ་པ་གཡས་སུ་འཁྱིལ་བའི་གཙུག་ཏོར་དང་ལྡན་པའོ། །ཡུན་རིང་པོ་ནས་འཛམ་པ་དང་སོགས་པས་སྨན་ལ་མཉེན་པ་གསུངས་པས་སྟོང་གསུམ་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཇི་ཙམ་བཞེད་ཁེབས་པར་མཛད་པ་དང་། ངག་གཅིག་བརྗོད་པ་རྣམ་རིག་དུ་མའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་འགྱུར་བས་ཞུད་པ་ལ་དམར་པོའི་མདོག་འདྲ་བའི་ལྡུགས་རིང་བའོ། །སྨན་གྱི་བུག་པ་དང་དབྲལ་བའི་སྐྲ་མཚམས་ཀྱི་བར་ལྡུགས་ཀྱིས་རེག་པ་ལ་དགོངས་རྒྱན་ལས་སོ། །དབྱིག་གི་སྙིང་པོ་དང་བྲ་ཀ་ལ་པིང་ཀ་ལྟ་བུའི་གསུང་མངའ་བས་ན་ཡོངས་སུ་ཤེས་ཤིང་རྣམ་པར་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་དང་། མཉན་ན་དགའ་ཞིང་མི་མཐུན་པ་མེད་པ་དང་། ཟབ་ཅིང་དབྱངས་ཤིན་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་། བཏང་མི་བྲ་ཞིང་རྣར་སྙན་པ་དང་། མ་འཁྲུགས་ཤིང་གསལ་བའི་ཡན་ལག་ལྔ་ལྡན་པའི་ཚངས་དབྱངས་སོ། །ཚིག་བཀྱལ་སྤྲངས་ཤིང་དུས་སུ་སྨྲ་བས་འགྲམ་པ་མེ་ལོང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྟར་མཐར་རླུམ་ལ་རྒྱས་ཤིང་བལྟ་ན་སྡུག་པས་འགྲམ་པ་སེང་གེའི་འདྲ་བའོ། །བཀུར་བའི་སོགས་པས་མི་བརྙས་པའོ། །ཡོག་འཚོ་མེད་པས་

༡) ཞ། ༣༨༩་བ་༥་ བཤད་པ་རོ།

འཚོ་བ་དག་པའོ། །མཉམ་པ་ནི་མཐོ་དམའ་མེད་པའོ། །བར་མཚམས་མ་དོར་བས་ཐགས་བཟང་བའོ། །མི་ཕལ་པ་ལྟར་ཉེར་བརྒྱད་དང་སོ་གཉིས་མ་ཡིན་པར་ཡན་མན་ལ་ཉི་ཤུ་ཉི་ཤུ་ཡོད་པས་བཞི་བཅུ་མངའ་བ་སྟེ་བཅུ་ཚན་གསུམ་པའོ། །དཀར་ནག་གི་ཆ་མ་འདྲེས་ཤིང་ཤིན་ཏུ་དག་པས་དམར་པོའི་ར་རི་དང་མ་འབྲེལ་བས་སྤྱན་མཐོན་མཐིང་ངོ་། །སྤྱན་ནི་ཟླུམ་པའི་དབུས་སྣུམ་ཞིང་གནག་པ་དང་ནག་པོ་ཟླུམ་པོའི་ཡོགས་གཉིས་དཀར་བ་དང་རྫི་མ་གནས་པའི་གོ་སྐབས་སྣུམ་ལ་མཐིང་གར་འདུག་པ་དང་། མཐའ་གཉིས་ཤིང་པི་པྱཱ་ལའི་ཤུན་པ་ལྟར་དམར་བ་དང་རྫི་མ་དང་སྤྱན་གྱི་བར་གསེར་གྱི་ཁ་དོག་གོ་ཞེས་པ་འདི་ལྟར་ལྟ་རྣམས་དང་ལྡན་ཀྱང་སྤྱན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གཙོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། སྤྱན་མཐོན་མཐིང་ངོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་དགོངས་རྒྱན་ལས་སོ། །ཁྲོ་བའི་སོགས་པས་ཆགས་པ་མེད་པ་རྙོངས་མེད་ཀྱིས་བལྟས་པས་སྙིང་འོག་གི་རྫི་མ་རྣམས་ལེགས་པར་གཞོལ་ཞིང་མ་འདྲེས་པར་གནས་པས་རྫི་མ་བའི་རྫི་མ་ལྟ་བུ་ཉིད་དོ། །བ་མཆོག་ནི་བ་དང་གླང་པོ་ཡང་ན་ཁྱུ་མཆོག་ལ་བྱ་བར་དག་ལྡན་དང་། བེའུ་གཞོན་ནུའི་ལྟ་བུར་སྙིང་མཆོག་དང་དགོངས་རྒྱན་ལས་སོ༔ ༔གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི༔ རྒྱུ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འདི་ལ་གང་ལའམ་ཡོངས་སྐྱོའོ། །གསུམ་པ་ནི། མཚན་སོགས་སོ༔ ༔གཉིས་པ་ལ་”གཉིས་ལས།[༡] དང་པོ་ནི། རྒྱུ་དེ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ལྷ་མ་སོགས་ཏེ་མཚན་བདུན་གྱི་རྒྱུ་སློས་ནས་ལྷག་མ་སོགས་ཀྱིས་བསྡུས་སོ། །མདོ་ནི་ཡུམ་མདོའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཚིག་ལེའུར་སོགས་ཏེ་མཚན་གྱི་ངོ་བོ་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱུ་བཤད་ཟིན་པར་སྟོན་པའོ། །དེར་འཆད་པའང་བཤད་པ་ཟེར་ཡང་བ་དང་གཞན་གྱིས་རྒྱུ་འབྲས་རྟོགས་སླ་བས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐུབ་པའི་ཞེས་པ་འོག་མ་ཐམས་ཅད་དང་མཐའི་རྐང་པ་དང་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་སྦྱར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། སྤུ་མ་ཕལ་

༡) དཔར་ཇ་གསུམ་ག་ལས་གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས་ཞེས་གསལ་ཡང་གསེར་ཐྲེང་པར་མ་གཞན་པའི་ནང་གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས་ཞེས་འབྱུང་བས་གསུམ་མིན་ནམ་སྙམ།

མོ་ཆེ་ནང་གི་ཡོན་ཏན་དང་ཕྱི་མ་རྣམས་དེ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཕྱིའི་ཡོན་ཏན་དང་ཁ་ཅིག་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འང་སྦྱོར་རོ། །འདི་ལ་བརྒྱད་ལས། བཅུ་ཚན་དང་པོ་ནི། རྒྱལ་རིགས་སོགས་ལས་བལྟམས་པས་རིགས་སོགས་དང་། ཤང་ཤོང་མེད་པས་སེན་མོ་མཐོ་བ་དང་སྤྱོད་ཚུལ་དང་དགེ་རྒྱ་རྒྱ་ཆེན་དང་། དགེ་རྒྱ་རིམ་གྱིས་བསགས་པའི་ཡང་དག་པར་མཐར་གྱིས་དང་། ལུས་དང་སོགས་པས་དག་ཡིད་དང་། ཤིན་ཏུ་སྦས་པའི་གསང་བའི་གནས་ཟབ་མོ་རྟོགས་པའི་བློ་གྲོས་ཏེ་འདིའི་ལོང་བུ་ནི་ལོང་བུ་ཆུང་ངུ་དང་མཚན་གྱི་ནི་ཆེ་བའོ། །ཁ་ཅིག་ནི་མཚན་གྱི་ནི་ཕྱིའི་དང་འདིའི་ནི་ནང་གི་ལོང་བུའོ་ཞེས་འདོད་དོ་ཞེས་ཚིག་གསལ་ལས་སོ། །ཞབས་རིང་ཐུང་མེད་པས་མི་མཉམ་པ་མེད་པའོ། །བཅུ་ཚན་གཉིས་པ་ནི། སྟབས་གཤེགས་དང་པོ་བཞི་ལ་མདོ་དང་ཉི་སྣང་རྣམ་འགྲེལ་དུ་མིའི་སེང་གེ་དང་མིའི་གླང་པོ་ཆེ་དང་ངང་པའི་རྒྱལ་པོ་ལྟར་དང་མིའི་ཁྱུ་མཆོག་ཡིན་པས་དེ་དང་དེའི་སྟབས་སུ་གཤེགས་པར་འཆད་ལ། སློབ་དཔོན་གྱིས་དང་པོ་གཉིས་ལ་མི་དང་གླུ་ཟེལ་གྱིས་གནོན་པ་ལ་མཁས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པས་མདོ་གཞན་ཞིག་ནས་སྟབས་དེ་གཉིས་ཀྱིས་གཤེགས་པས་འགྲོ་བ་དེ་གཉིས་ཟེལ་གྱིས་གནོན་པར་གསུངས་པ་ཞིག་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པར་གསལ་ལོ། །མཛེས་པར་མཁས་པ་ནི་ལྟ་ན་སྡུག་པ་དང་། འཁྲིལ་བག་ཆགས་པ་ནི་འཁྱིང་ལེགས་པ་དང་། རིང་ཐུང་དང་སྒོམ་ཐ་རྣམས་ཐད་ཀར་འཚོལ་བས་རིམ་པར་འཚམ་པའོ། །བཅུ་ཚན་གསུམ་པ་ནི། སྐུའི་སོགས་པས་གསུང་དང་ཐུགས་དང་ཆོས་འདུལ་བ་ནི་དྲི་མ་འཛོམས་བྱེད་དེ་ཆ་ཤས་རྫོགས་པས་མཚན་རྫོགས་པ་དང་། སྐུ་ཕྲིན་ཆེ་བས་ཁོ་ལག་ཡངས་ཤིང་ཁྱད་པར་བཟང་བ་དང་། གོམ་པ་ཆེ་ཆུང་སྙོམས་པ་དང་། སྐྱུ་ཤ་ཞུམ་པ་མེད་པ་དང་། སྐྱུ་ཤ་རྒྱས་པའོ། །བཅུ་ཚན་བཞི་པ་ནི། ཤ་མི་ལྡོད་པས་གྲིམས་པ་དང་ལག་རྐང་གི་ཡན་ལག་དང་སོར་ཚིགས་སོགས་ཀྱི་ཉིང་ལག་རྣམ་པར་འབྱེས་པ་སྟེ་ལྷུ་ཚིགས་སོགས་ཀྱི་རིང་ཐུང་སོགས་ཀྱི་ཆ་མཐུན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་སློབ་མ་དང་ལྡན་ཞེས་སྦྱར་ལ། མདོ་ནས་ཕྱལ་ལྷུམ་པ་ཕྱལ་བྱང་བ་དང་ལྡན་པ་ཕྱལ་མ་ཞོམ་པ་ཞེས་ཕྱལ་ལ་སྦྱར་ཡང་བསྟན་བཅོས་དང་འགྲེལ་ཆེན་

རྣམས་ལས། དཀྱུ་ལ་སྦྱར་བས་དཀྱུ་ནི་ཀཻད་སྐབས་འཚམས་ལ་བྱས་ནས་དེ་ཟླུམ་པ་སོགས་ལ་བཤད་དོ། །ཆོས་སྟོན་པ་ཟབ་ཅིང་གཏུགས་པ་སོགས་དང་། ཕྱལ་ནི་ལྟོ་བ་སྟེ་དེ་ཕྱམ་མེ་བ་ནི་མཐོ་དམའ་མེད་པའོ། །ལྟེ་བའི་གཏིང་ཟབ་པ་དང་མཐུན་པར་འཛིན་པའི་སློབ་མ་མངའ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་མདོ་དང་ཉི་སྣང་ལས་ཏེ་རང་དང་མཐུན་པར་གདམས་ངག་འཛིན་པའོ། །གཡས་སུ་འཁྱིལ་བ་ནི་ལྟེ་བའི་རི་མོའོ། །ཀུན་ནས་ནི་སྤྱོད་ལམ་སྟེ་དེ་འདྲ་བའི་འཁོར་མངའ་བའོ། །བཅུ་ཚན་ལྔ་པ་ནི། ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་ནི་སྤྱོད་ལམ་དང་། དུས་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ནི་དུས་མིན་དུ་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའམ་ཡང་ན་ནག་པོའི་ཆོས་སྟོན་པའོ། །མདངས་ཡོད་པའི་དགེ་སྦྱོར་ཆེན་པོ་ནི་རང་གི་སྐྱེ་བོ་དང་སྐྱེ་བོ་གཞན་སྟོམས་པར་བྱས་པའོ། །ཆོས་ཟབ་མོ་རྟོགས་པ་ལ་གནས་པ་དང་། ཕྱི་རྗེས་སུ་ནི་ཡང་ཡང་ཆོས་སྟོན་པའོ། །ཤིན་ཏུ་ཟླབས་ཆེ་བ་མ་ཡིན་པའི་བསླབ་པ་རབ་ཏུ་མང་པོའི་གཞི་འཆའ་བ་དང་། མཆུ་བིམྦ་ལྟར་དམར་ལ་མདོ་དང་ཉི་སྣང་ལས་ཞལ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་སྣང་བ་ཞེས་པ་དང་མཐུན་པར་དག་ལྡན་ལས་ཞལ་གཟུགས་བརྙན་སྣང་བ་དང་ཞེས་འདོན་ནོ། །ཡོན་ཏན་འཐད་པ་ནི་རིགས་པའོ། །ཉི་སྣང་ལས་ཡོན་ཏན་ཕྲ་མོའི་ཚོགས་དང་ལྡན་པས་ཞེས་སོ། །བཅུ་ཚན་དྲུག་པ་ནི། བྱིས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཆགས་པ་ཅན་གཏིང་དཔག་དཀའ་བའི་ཆོས་ཀྱིས་འདུལ་བས་ཞེས་སྦྱར་རོ། །གླང་པོ་དང་འབྲུག་སྒྲ་ལ་བསྙེངས་པ་འཇིགས་པ་མི་མངའ་བའོ། །སྙན་པའི་སོགས་པས་མཉེན་ལ་འཇམ་པར་སྨྲ་བའི་སློབ་མ་མངའ་བ་དང་། སྲིད་པར་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་ནི་དགྲ་སྟེ་ཆགས་པ་ཁོང་ཁྲོ་ང་རྒྱལ་མ་རིག་པ་ལྟ་བ་ཐེ་ཚོམ་མཆོག་འཛིན་ཕྲག་དོག་སེར་སྣའི་ཀུན་སྦྱོར་དགྲ་སྟེ་འདི་དག་གིས་སྲིད་པར་འཆིང་བས་སོ། །ཆོས་འདུལ་བ་ཤིན་ཏུ་དཀར་བ་ནི་དཀར་པོས་འདུལ་བའོ། །མཉམ་པའི་ས་ནི་”སེམས་ཅན་[༡])ཉེ་རིང་དུ་འཛིན་པ་ཟད་པའི་སའོ། །བཅུ་ཚན་བདུན་པ་ནི། སྐྱེ་བོ་གཙང་མ་ཕུན་ཚོགས་ནི་གདུལ་བྱ་གཙང་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་གནས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་ལྡན་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་ཚོགས་བསགས་པ་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་ངོ་། །ལྷ་ལྷ་མིན་དང་མིའི་

༡) ཅ། ༢༧༡་བ་༡་ སེམས་ཅན་ལ།

འགྲོ་བ་གཞོན་ནུ་མ་མིག་དཀར་ནག་འབྱེས་ཤིང་པད་འདབ་རངས་པ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པ་མཆོག་
རྣམས་མགུ་བ་སྟེ་དེ་དག་གིས་བསྟོད་པ་དང་། ཕྱི་རྗེས་སུ་གཟིགས་པ་ནི་མོངས་པ་ན་ཅིར་འགྱུར་
ལྟ་བའོ། །འཇམ་པའི་ཆོས་ཀྱིས་འདུལ་བ་ལ་མཁས་ཞེས་སྨྲར་རོ། །སྤྱོན་ཀུན་ཏུ་གཟིགས་པ་དང་།
མཆོག་ཏུ་གནོད་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡུན་རིང་རྒྱུན་ཆགས་དབྲར་གྱུར་པ། །གནོད་པའི་
ཚོགས་རབ་འཕེལ་བའི་རྒྱུ་གཅིག་པོ། །བདག་གི་སྙིང་ལ་ངེས་པར་གནས་འཆའ་ན། །འཁོར་བར་
འཇིགས་མེད་དགའ་བར་ག་ལ་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །མི་མཉམ་པའི་ཆགས་སོགས་ལས་རྒྱལ་
བའོ། །བཙུ་ཚན་བརྒྱད་པ་ནི། ལྟ་བས་བྱས་པ་ནི་ལྟ་ངན་རེ་གཉིས་སོགས་སོ། །དབྲལ་བ་འབྱེས་པ་
ནི་སྐྲ་མཚམས་ལེགས་པར་དོད་པའོ། །སྨྲ་བ་ཐམས་ཅད་ནི་རྒོལ་བ་ངན་པ་རྣམས་སོ། །དབྱེས་ཆེ་
བ་ནི་དབྲལ་བའི་ཁྱོན་ཆེ་བའོ། །སྨོན་ལམ་གྱི་མཆོག་ནི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་པའོ། །དབུ་
རྒྱས་པ་ནི་གདུགས་ལྟར་གྱུར་པའོ། །བུང་བ་ལྟར་ཡུལ་ལ་དགའ་བའི་སྲིད་པ་བཟློག་པ་དང་། བློ་
འཇམ་པོ་རྟོག་མེད་ཀྱིས་བསྟན་པའི་སྙིང་པོ་ཤེས་པ་དང་། དབུ་སྐྲ་མི་བཤོར་བ་ནི་གྱེན་དུ་མ་བཛེས་
པའོ། །ཕྱག་ཞབས་ལ་དཔལ་གྱི་བེའུ་དང་བཀྲ་ཤིས་དང་གཡུང་དྲུང་འཁྱིལ་བས་བརྒྱན་པ་སྟེ་དེ་
དག་གི་རི་མོ་ཡོད་པའོ། །མཚན་དཔེ་དེ་རྣམས་ཀྱི་འགྲུབ་ཚུལ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། རང་སངས་
རྒྱས་ཀུན་ལས་འབྱུང་དང་། །སློབ་དང་མི་སློབ་ལས་འབྱུང་དང་། །འཇིག་རྟེན་མ་ལུས་ཀུན་བསོད་
ནམས། །འཇིག་རྟེན་བཞིན་དུ་དཔག་མེད་གང་། །དེ་བཅུར་བསྒྲེས་པར་གྱུར་པ་ཡིས། །བ་སྤུའི་བུ་
ག་གཅིག་འགྲུབ་སྟེ། །སངས་རྒྱས་བ་སྤུའི་བུ་ག་ནི། །ཐམས་ཅད་དེ་དང་འདྲ་བར་འབྱུང་། །བ་སྤུའི་བུ་
ག་ཐམས་ཅད་ནི། །སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་བསོད་ནམས་གང་། །དེ་དག་བརྒྱར་ནི་བསྒྱུར་བ་ཡིས། །དཔེ་
བྱད་བཟང་པོ་གཅིག་ཏུ་བཞེད། །བསོད་ནམས་དེ་སྙེད་དེ་སྙེད་ཀྱིས། །རྒྱལ་པོ་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་
ནི། །རེ་རེ་མཐར་ཕྱིན་དེ་ལྟ་བུར། །བརྒྱད་ཅུའི་བར་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར། །དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་
ཅུ་དག །འགྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་ཚོགས་དང་ཡིན། །དེ་དག་བརྒྱར་ནི་བསྒྱུར་བ་ཡིས། །སྐྱེས་བུ་
ཆེན་པོའི་མཚན་གཅིག་གོ །མཚན་ནི་སུམ་ཅུ་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ། །བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེན་གང་ཡིན་

པ༔ ༔དེ་དག་སྟོང་དུ་བསྒྱུར་བ་ཡིས། །ཟླ་བ་ཉ་འདྲའི་མཛོད་སྤུ་འོ། །མཛོད་སྤུ་ཡི་ནི་བསོད་ནམས་དག །སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་ནི་བསྒོམས་པ་ཡིས། །སྤྱི་གཙུག་ལྟར་ནི་མི་སྣང་བ། །སྐྱོབ་པའི་གཙུག་ཏོར་སྐྱེད་པར་བྱེད། །གཙུག་ཏོར་བསོད་ནམས་བྱེ་བ་ནི། །གྲངས་མེད་རྒྱ་ཆེན་བཅུ་པོ་དག །སངས་རྒྱས་གསུང་གི་སྒྲ་དབྱངས་ནི། །ཡན་ལག་དྲུག་ཅུ་སྐྱེད་པའི་མཆོག །ཅེས་སོ། །

བཞི་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སྐུ་གསུམ་པ་ལོངས་སྐུ་བསྟན་ནས་བཞི་པ་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་བྱིས་པའི་སྐྱེ་བོ་ལས་དག་པ་ཐམས་ཅད་དང་ཉན་ཐོས་དང་ཐུན་མོང་དུ་སྣང་བ་གསུངས་སོ༔ ༔མདོའི་འབྲེལ་ནི། ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཐོབ་པར་བྱས་ནས་སངས་རྒྱས་ཏེ་སྤྲུལ་པ་བྱེད་པར་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་སྐུ་གང་གིས་སྲིད་པ་དང་ནམ་མཁའ་ཇི་སྲིད་བར་གདུལ་བྱའི་འགྲོ་བ་དག་མ་དག་རྣམས་ལ་འཕྲུལ་དང་ཡུན་དུ་ཕན་པ་སྣ་ཚོགས་མཉམ་དུ་མཛད་པའི་སྐུ་དེ་ནི་ཐུབ་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་སྟེ་དེའང་རྒྱུན་མི་འཆད་པའོ། །འདིས་ནི་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཚེ་མར་མེ་ཤི་བ་ལྟར་རྒྱུན་ཆད་པར་འདོད་པ་བཀག་གོ །རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཡུམ་འདི་ལ་སློབ་པ་ནི་ཆོས་དེ་དག་རྟོགས་པར་བྱས་ནས་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས། ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མཐའ་མེད་པར་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་སྤྲིན་གྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་མཛད་པ་དེ་ལྟར་བྱང་ཆེན་གྱིས་ཡུམ་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། བཟོ་དང་སྐྱེ་དང་བྱང་ཆུབ་ཆེ། །མྱ་ངན་འདས་པར་རྟག་སྟོན་པ། །སངས་རྒྱས་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་འདི་ནི། །རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཐབས་ཆེན་པོ། །ཞེས་པ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་སྤྲུལ་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་དང་སོགས་པས་”བཟོ་སྤྲུལ་པ[༡]་རབ་དགའ་འདུལ་བའི་དོན་དུ་དྲི་ཟར་སྤྲུལ་པ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་གང་གང་གིས་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་གནས་ཀྱི་བར་དུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཅན་

༡) ཞ། ༢༥༣་བ་༢ བཟོ་བོར་སྤྲུལ་པ།

དག་མ་དག་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པའི་དོན་མཐོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཉེ་རིང་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མཛད་པའི་སྐུ་དེ་ནི། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་བར་རྒྱུན་ཆགས་པར་འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ་གཉིས། བཤད་ཟིན་དང་འཆད་འགྱུར་གྱིའོ། །དང་པོ་ནི། རབ་ཏུ་བཏགས་པ་སྟེ་ གློས་ཇི་ལྟར་མོས་པ་བཞིན་ཕྱེ་བའི་སྐུ་གསུམ་བསྟན་ཏོ། །ཇི་ལྟར་ཕྱེ་ན་སྔར་བྱང་ཆུབ་ཅེས་སོགས་གསུམ་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་རོ། །དེར་ཇི་ལྟར་བསྟན་ན་འདི་ལ་གསུམ་ལས། ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུའི་བདག་ཉིད་དེ་འདིས་སྐུ་ལྷག་མ་གསུམ་དང་སྐུ་དང་པོ་གཉིས་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་"འཐེར་[༡])མེད་པར་བསྟན་ཏོ། །རྒྱུའི་ཁྱད་པར་ནི་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་སྦྱོར་བཞི་བསྒོམས་པའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བའོ། །འདིས་ནུ་སྟེགས་རྟག་པ་རང་བྱུང་གི་ཚད་མ་འདོད་པ་ལྟར་རྒྱུ་མེད་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་བཀག་གོ །ཡུལ་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་ནི་སངས་རྒྱས་དང་སོགས་པས་བྱང་འཕགས་ཉན་ཐོས་སོ་སྐྱེ་རྒྱུད་དག་པའི་ཡུལ་དུ་རིམ་པ་ལྟར་སྣང་བའོ། །གང་ལ་ལྟོས་ནས་དེ་དག་གི་ཡུལ་དུ་སྣང་ན༎ ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བརྒྱ་ཞེ་དྲུག་ལ་ལྟོས་པ་སྟེ་དེ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུར་བཏགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ནས་སོགས་པས་མཆོག་ཏུ་དག་པའི་འགྲོ་བ་འབའ་ཞིག་ལ་མཚན་དཔེ་རང་མཚན་པར་སྣང་བའི་གཟུགས་སྐུ་ལ་ལྟོས་ནས་ལོངས་སྐུ་དང་། དག་མ་དག་གཉིས་ཀའི་གདུལ་བྱ་ལ་མཚན་དཔེའི་གཟུགས་བརྙན་དུ་སྣང་བའི་གཟུགས་སྐུ་ལ་ལྟོས་ནས་སྤྲུལ་པའི་སྐུར་བཏགས་སོ། །ཁ་ཅིག་ཡེ་ཤེས་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ལ་བྱས་ནས་སོགས་ཁོང་ནས་ཡེ་ཤེས་ལྷག་མ་གསུམ་འདོན་པ་ནི་མི་འཐད་དེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སོགས་ཁོང་ནས་དེ་ཉིད་བཏོན་པས་སོ། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུའི་བདག་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པ་བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ཡེ་ཤེས་ལ་ལྟོས་ནས་ཆོས་སྐུ་དང་། དེ་བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མཚན་དཔེར་སྣང་བ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ལོངས་སྐུ་དང་དེ་ལ་མོས་པ་ཙམ་དང་ཅུང་ཟད་བསྒོམས་པས་ཉན་

༡) ཞ། ༢༥༣་བ་༥་ འཐེད།

ཐོས་དང་སོགས་པས་སོ་སྐྱེའི་ཡུལ་དུ་སྤྲུལ་པ་སྐྱེད་པའི་ཉུས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་སྤྲུལ་སྐུར་བཏགས་པ་སྟེ་ཐ་དད་པར་བསྟན་ཅེས་བྱུང་ཡེ་འཆད་ལ། བསྒོམ་བྱ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཡིན་ན་སློབ་ལམ་ན་བསྒོམ་བྱ་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། སྐུ་བཞི་བཤད་ནས་སྐུ་གསུམ་ཙམ་ཞིག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་མཚམས་སྦྱོར་དུ་བྱེད་པ་མི་འཐད་པས་ལུགས་སྔ་མ་མི་འཐད་པར་བྱས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་དང་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྒོམ་པ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བ་སྐུ་གསུམ་དུ་བསྟན་ནས་ཞེས་བྱུང་ཡེ་འཆད་དོ། །སྔ་མ་ལ་ཕྱི་མས་བཀོད་པའི་ཉེས་པ་མེད་དེ། ཕྲིན་ལས་སྐུ་ལྷག་མ་གསུམ་དང་ལས་ལས་ཅན་དུ་འབྲེལ་གྱི་སྐུ་དང་པོ་དང་མ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ནས་སྐུ་གསུམ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །རིགས་སྦྱིན་ནི་སྐུ་བཞིའི་མཛད་པར་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། སྐུ་དེ་གསུམ་བསྟན་ཟིན་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པའི་གདུལ་བྱའི་སྐྱེ་བོའི་དག་པའི་སྣང་བ་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ་དེའི་ངོ་བོར་དོན་བྱེད་པའི་ཕྲིན་ལས་གསུངས་སོ། །ཇི་ལྟར་ན་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་དེ་ཡིས་བདག་པོའི་རྐྱེན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་རྣམས་ནི་ཆོས་སྐུ་དེའི་ཕྲིན་ལས་ཡིན་ཞེས་སྟོན་ནོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཀུན་རྫོབ་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་ཁོ་ན་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དང་སོགས་པས་སྤྲུལ་སྐུར་སྣང་བ་གདུལ་བྱ་ལ་སྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་དེ་དག་གི་དོན་བྱ་བ་མཛད་པས་ནའོ། །མདོ་འབྲེལ་ནི། །སྐད་ཅིག་མ་བཞི་པའི་སྐབས་སུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྫི་ལམ་ལྟ་བུར་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པར་གསུངས་པ་ལ་དེ་ལྟ་ན་དགེ་སོགས་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟར་བཞག་པ་དྲིས་པའི་ལན་དུ་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མདོར་བསྟན། དབྱེ་བའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་བཤད། གྲངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མཇུག་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་བཞིན་ནི་སློབ་དཔོན་ལྟར་ན་ཆོས་སྐུ་ཡིན་ལ་འཕགས་པ་ལྟར་ན་སྤྲུལ་སྐུ་ཡིན་པར་འཆད་པ་ནི་འགྲེལ་པ་དེར་གསལ་ཁ་མི་སྣང་ཡང་དགོངས་པར་མངོན་ཏེ། ཉི་སྣང་ལས་ཚིགས་བཅད་འདི་སྤྲུལ་སྐུ་དང་འཇུག་པ་གཅིག་ཏུ་མཛད་པའི་འོག་ཏུ་འཕྲིན་ལས་ལ་མཚམས་སྦྱར་བས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་འགྲེལ་དང་དག་ལྡན་དུའང་འབྱུང་ཞིང་དེ་གསུམ་གས་སྐུ་གསུམ་ག་ལ་ཆོས་སྐུར་བྱས་ནས་དེའི་འཕྲིན་ལས་སུ་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ལམ་གྱི་རྟེན་དང་། ལམ་དང་། ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་འགོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྐང་པ་གཉིས་པའི་འགོད་ཀྱི་སྒྲ་འདིར་ཡང་སྦྱར་ནས། གང་གིས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སོ༔།གང་ན་གདུལ་བྱའོ། །གང་ལ་ན་ཐར་ལམ་སྐྱེ་བའི་དངོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ལའོ། །ཇི་ལྟར་ན་ངན་སོང་གསུམ་དང་ལྷ་མིའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་རབ་ཏུ་ཞི་བ་སྒྲུབ་པའི་ལམ་མཛད་པའོ། །དེ་ཡང་ངན་འགྲོ་ལ་ནི་རྫུ་འཕྲུལ་བསྟན་ཏེ་མོས་པའི་ཚེ་ཆོས་བསྟན་པས་སྐྱེ་གནས་དེ་དག་ལས་ཐར་པར་བྱས་ནས་ལྷ་མིའི་རྟེན་ལ་འགོད་ཅིང་། བདེ་འགྲོ་ལ་ནི་འདོད་ལྷ་ཡུལ་ལ་སྲེད་པས་སྨྱོས་པ་རྣམས་ལ་གཞལ་ཡས་ཁང་མེ་འབར་བར་སྣང་བར་བྱས་ནས་འདུ་བྱེད་མི་རྟག་སོགས་སུ་སྟོན་པ་དང་། ཁམས་གོང་གི་ལྷ་ཚངས་པའི་ལྟ་བས་བཅིངས་པ་རྣམས་ལ་ཆོས་རྣམས་སྟོང་པར་བསྟན་པས་ལྟ་ངན་དང་ཐྲལ་བར་བྱེད་པ་དང་། མི་རྣམས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། བསླབ་གཞི་གཟུང་བ་ལ་སྦྱར་ནས་རྒྱུད་སྨིན་རུང་དུ་བྱེད་པ་སྟེ། རབ་འབྱོར་བས་འདི་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་གྱིས་འཇིག་རྟེན་ལ་རྣམ་པར་གཟིགས་ན་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གངྒཱའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་ན་བྱང་ཆེན་དག་ཆེད་དུ་བསམས་ཏེ་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བར་བྱས་ནས་ཞེས་སོ། །གང་གིས་དང་། གང་ལ་འགོད་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་རོ། །དག་ལྡན་དུ་མི་ལས་གཞན་པའི་འགྲོ་བ་ཞི་བ་ལ་བྱས་ནས་མིའི་འགྲོ་བ་ལ་སྦྱར་བའི་མདོ་གཉིས་པ་ལ་སྦྱོར་རོ། །འདིར་ལས་ཞེས་པ་ཉེར་དྲུག་ལའོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི། ཚོགས་སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་ལ་འགོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྔ་ལས། དང་པོ་སྦྱིན་པ་སྙན་སྨྲ་དོན་སྤྱོད་པ་དོན་མཐུན་པའི་བསྡུ་རྣམ་བཞི་ནི། སློབ་དཔོན་རྟ་དབྱངས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒོམ་པ་ལས། སྦྱིན་པའི་གཡབ་མོས་ལེགས་བོས་ནས། །སྙན་པར་སྨྲ་བའི་གཏམ་བྱས་ཏེ། །དོན་སྤྱོད་པ་ཡི་བག་ཕབ་ནས། །དོན་མཐུན་གྲོས་ཆེན་ངེས་པར་གདབ། །ཅེས་དང་། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། དང་པོས་སྣོད་གྱུར་དངོས་པོ་སྟེ། །གཉིས་པ་ཡིས་ནི་མོས་པར་བྱེད། །གསུམ་པ་ཡིས་ནི་སྒྲུབ་པ་སྟེ། །བཞི་པས་རྣམ་པར་སྦྱོད་པ་ཡོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །མདོ་ལས་སྦྱིན་པ་ལ་ཆོས་ཟང་ཟིང་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱི་མ་དང་དང་པོའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་སྦྱིན་མིའི་འགྲོ་བ་ཞི་བ་ལ་

སྨྲ་ནས་འཇིག་འདས་ཀྱི་ཆོས་བསྡུ་བཞི་ལ་མཛད་དོ། །གཉིས་པ་ཀུན་ཉོན་དང་བཅས་པའི་རྣམ་བྱང་ཐོས་བསམ་གྱིས་བླང་དོར་དུ་རྟོགས་པ་ནི། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་འགྱུར་བའམ་རྣམ་པར་བྱང་བར་འགྱུར་བའམ་འགྲོ་བ་ལྔའི་འཁོར་བ་ན་གདའ་བར་འགྱུར་བའི་དངོས་པོ་དེ་ལྟ་བུ་གང་ཡང་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཚད་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་སྒྲུབ་པ་ནི། ཐབས་མཁས་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་ཀྱང་སེམས་ཅན་དུ་མི་དམིགས་སེམས་ཅན་དུ་གདགས་པའང་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་གཙོ་བོར་དོན་ཕྱིན་དྲུག་ནི། བདག་ཀྱང་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་ཡིན་གཞན་ཡང་སྦྱིན་པ་ལ་ཡང་དག་པར་བསྐུལ་བ་ཡིན་ཞེས་སོ། །ལྔ་པ་གཉིས་ཀའི་དོན་སངས་རྒྱས་སུ་བསྒྲོད་པའི་ལམ་དགེ་བཅུ་ནི། བདག་ཀྱང་དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ལ་ཡང་དག་པར་འཇོན་པ་ཡིན། གཞན་ཡང་དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ལ་ཡང་དག་པར་བསྐུལ་བ་ཡིན་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒོམ་བྱུང་གཙོ་བོར་བྱུར་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ཉིད་དུ་རྟོགས་ཤིང་གོམས་པ་ནི། བྱང་ཆེན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་མཐོང་ནས་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་གོ །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཟད་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་རྟོགས་པའི་ས་དང་པོ་ནི། བྱང་ཆེན་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་རྣམས་ལ་སྤྱོད་ཅིང་གཟུགས་སྟོང་པའམ་འོན་ཏེ་མི་སྟོང་པ་ཞེས་བྱ་བར་རྣམ་པར་འབྲུག་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་ལ་དྲུག །ས་ལྔ་པའི་བར། དྲུག་པ། བདུན་པ། བརྒྱད་པ། དགུ་པ། བཅུ་པ་ལ་འགོད་པའོ། །དང་པོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བརྟ་ཙམ་དུ་རྟོགས་པའི་ས་གཉིས་པ་ནས་ལྔ་པའི་བར་ནི། ཆོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་བར་བཟུང་སྟེ་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཆོས་རྣམས་དམིགས་སུ་མེད་པ་ས་དྲུག་པ་ནི། བྱང་ཆེ་ཐབས་ལ་མཁས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་པར་མཐོང་བས་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་ཡང་དག་པར་འཇུག་གོ །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ལུས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་སྨིན་པ་པ་

སྤང་རུང་དང་གཉེན་པོ་སྐྱེ་རུང་དུ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ས་བདུན་པ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་དེ་སེམས་ཅན་ལ་ལ་ཞིག་དམིགས་པར་བྱས་ཤིང་གདུལ་བར་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་གང་ཡང་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ལ་གཉིས། རྫོགས་པ་དང་། སྤྱངས་པའོ། །དང་པོ་ཉན་རང་དུ་མི་ལྟུང་བར་ངེས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ནི། རབ་འབྱོར་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ནི་བྱང་ཆེན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་མོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ཆོས་རྣམས་ལ་གཟུང་འཛིན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་བཟློག་པ་ནི། བྱང་ཆེན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་ལ་སྤྱོད་པས་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་འདི་ལྟར་ཡོངས་སུ་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མ་གཏོགས་པར་འདི་ལ་ཆོས་གང་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དམིགས་སུ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡོངས་སུ་བརྟག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །ལྔ་པ་འདིའི་ཡོངས་སྤྱོང་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱང་དེ་ཐོབ་པ་དང་འདྲ་བའི་སྤྲུལ་སྐུའི་མཛད་པ་ནུས་པས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ནི་ལམ་གྱིས་འཐོབ་པའང་མ་ཡིན། ལམ་མ་ཡིན་པས་འཐོབ་པའང་མ་ཡིན་ཏེ༑ བྱང་ཆུབ་ཉིད་ཀྱང་ལམ་མོ་ལམ་ཉིད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་བོ། །ཞེས་སོ། །

དྲུག་པ་ལ་གསུམ། བཅུ་པ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་དང་། སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་དང་། སྲིད་པ་ཐ་མ་ལ་འགོད་པའོ། །དང་པོ་རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་པའི་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་ཞིང་དག་པ་ནི། དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་དུ་བྱས་ཤིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་བསྔོ་སྟེ། ཞེས་སོ། །ས་བཅུ་པ་ཐོབ་མ་ཐག་ཏུ་དབང་བསྐུར་བས་ཞིང་དག་པར་འགྱུར་བ་ལ་གཉིས། སྣང་བས་ཐྲིན་ལས་སྒྲུབ་པ་དང་། མཆོད་པས་དབང་བསྐུར་ཐོབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་སྣོད་དང་། བཅུད་དག་པའི་སྣང་བ། ཕྲིན་ལས་སྒྲུབ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ས་བཅུ་པ་ཐོབ་མ་ཐག་གི་ཚེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྲངས་མེད་པ་འབུམ་ཕྲག་བཅུའི་རྗེས་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་དབང་བསྐུར་བ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐོབ་མ་ཐག་ཏུ་སྟོང་གསུམ་འབུམ་ཕྲག་བཅུའི་རྒྱ་དང་མཉམ་པའི་པདྨ་རིན་པོ་ཆེ་དུ་མས་སྤྲས་པའི་གདན་དང་། དེའི་འཁོར་དུ་སྟོང་གསུམ་འབུམ་ཕྲག་བཅུའི་རྡུལ་གྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་པདྨས་གང་བར་

སྣང་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་ཉིད་གདན་དེ་ལ་འཚམ་ཞིང་རྗེན་དུ་འབབ་པར་འདུག་ལ་འཁོར་གྱི་པདྨ་ལ་ས་དགུ་པ་མན་ཆད་ཀྱི་བྱང་སེམས་བཞུགས་པས་བསྐོར་ཏེ་འདུག་པར་སྣང་ངོ་། །གསུམ་པ་ནི། བྱང་སེམས་དེའི་ཞབས་མཐིལ་གཉིས་དང་པུས་མོའི་ལྷ་ང་གཉིས་དང་ལྟེ་བ་དང་རྩིབ་ལོགས་གཉིས་ཕྱག་མཐིལ་གཉིས་ལས་འོད་ཟེར་གྲངས་མེད་པ་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་བཅུ་སྤྲོས་པས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་བཅུའི་ཡི་དྭགས་དང་དམྱལ་བ་དང་དུད་འགྲོ་མི་དང་ལྷ་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་གནས་ཐམས་ཅད་སྣང་བར་བྱས་ནས་དུཿཁ་རྣམས་ཞི་བར་བྱེད་དོ། །ཕྲག་པ་གཉིས་དང་རྒྱབ་མགུལ་གཉིས་དང་ཞལ་ནས་འོད་ཟེར་གྲངས་མེད་པ་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་བཅུ་སྤྲོས་པས་རིམ་པ་བཞིན་ཕྱོགས་བཅུའི་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་དང་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་ས་དགུ་པའི་བར་གྱི་གནས་གསུམ་པ་རྣམས་སྣང་བར་བྱས་ཤིང་ཆོས་སྣང་བའི་སྒོ་དང་ཞི་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒོའི་ཚུལ་དང་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་མཁས་པའི་ཚུལ་ཡང་རིམ་པ་བཞིན་ཉེ་བར་སྟོན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཆོད་པ་དང་། དབང་བསྐུར་བའོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་སེམས་དེའི་མཛོད་སྤུ་ནས་འོད་ཟེར་གྲངས་མེད་པ་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་སྤྲོས་པས་ཕྱོགས་བཅུའི་བདུད་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་མནན་ཏེ་དབང་བསྐུར་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་སྣང་བར་བྱས་ཏེ་དེ་དག་གི་ལུས་སུ་ནུབ་པར་བྱེད་དོ། །སྤྱི་གཙུག་ནས་འོད་ཟེར་སྟོང་གསུམ་གྲངས་མེད་པ་འབུམ་ཕྲག་བཅུའི་རྡུལ་དང་མཉམ་པ་འཕྲོས་ནས་ཕྱོགས་བཅུའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་སྣང་བར་བྱས། འཇིག་རྟེན་ལན་བཅུར་བསྐོར་ནས་སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་འོད་ཟེར་གྱི་དྲ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བྱས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཆོད་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་མཐིལ་དུ་ནུབ་པར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་དེ་དག་གིས་བྱང་སེམས་དེ་དབང་བསྐུར་བའི་དུས་ལ་བབ་པར་"གཟིགས་ནས་ཕྱོགས་བཅུ་ནས་ས་དགུ་པ་[1]མན་ཆད་ཀྱི་བྱང་སེམས་མཐའ་ཡས་པ་འོངས་ཏེ། བྱང་སེམས་དེ་ལ་ལྟ་ཞིང་མཆོད་དེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྟོང་ཕྲག

༡) ཞ། ༢༥༤༨་བ་༣་གཟིགས་ནས་ས་དགུ་པ།

བཅུ་བཅུ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་གོ །བྱང་སེམས་དབང་བསྐུར་བ་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་དཔལ་བེའུ་དང་རྡོ་རྗེ་དང་བཀྲ་ཤིས་ལས་བདུད་ཀྱི་དགྲ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་འོད་ཟེར་འཁོར་འོད་ཟེར་གྲངས་མེད་པ་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་དང་བཅས་པ་བྱུང་སྟེ་ཕྱོགས་བཅུ་སྣང་བར་བྱས་ཆོ་འཕྲུལ་མྱུ་མེད་པ་བསྟན་ཏེ། བྱང་སེམས་དེའི་དཔལ་བེའུ་དང་རྡོ་རྗེ་དང་བཀྲ་ཤིས་སུ་ནུབ་པས་མཐུ་སྟོབས་ལྷག་པར་འཕེལ་ལོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཛོད་སྤུ་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་མངོན་ཤེས་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་འོད་ཟེར་ཞིག་འཁོར་འོད་ཟེར་གྲངས་མེད་པ་འབུམ་ཕྲག་དང་བཅས་པ་བྱུང་སྟེ་ཕྱོགས་བཅུ་ཐམས་ཅད་སྣང་བར་བྱས་འཇིག་རྟེན་ལན་བཅུར་བསྐོར་ནས་སོང་ཞི་ཞིང་བདུད་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་བྱང་སེམས་དེའི་སྤྱི་བོར་ནུབ་ལ་འཁོར་གྱི་འོད་ཟེར་རྣམས་ནི་འཁོར་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་བོར་ནུབ་བོ། །འོད་ཟེར་དེ་དག་གིས་ཐོག་མ་ཐག་ཏུ་བྱང་སེམས་དེ་དག་གིས་སྔོན་མ་ཐོབ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་བཅུ་འཐོབ་ཅིང་འོད་ཟེར་དེ་དག་ཀྱང་བྱང་སེམས་དེའི་མགོ་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་འབབ་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་དེ་ཉིད་ལ་ཞིང་འདིར་དུས་འདིའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་འདི་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་བར་ངེས་པའི་ནུས་པ་ནི། བྱང་ཆེན་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱུང་པོར་ངེས་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱུང་པོར་ངེས་པའོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ཕྱོགས་བཅུ་ཀུན་གྱི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཚད་མེད་པ་སྒྲུབ་པ་ནི། ཐབས་མཁས་པ་དེ་དག་གིས་ཕྱོགས་བཅུའི་ཕྱོགས་རེ་རེའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གང་གཱའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་དག་ཏུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱེད་ཀྱང་དེས་དེ་ལ་གང་ཡང་རེག་པར་འགྱུར་བ་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དྲུང་དུ་ཉེ་བར་འགྲོ་ཞིང་སངས་རྒྱས་བསྙེན་པ་དང་སོགས་པས་དེ་ལ་ཆོས་ཉན་བསྙེན་བཀུར་བའི་ཡོན་ཏན་ནི། ཕྱོགས་བཅུའི་ཕྱོགས་རེ་རེའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཱངྒཱའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་དག་ཏུ་མཆིས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་དག་ན་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་ཇི་སྙེད་ཅིག་བཞུགས་ཤིང་འཚོ་སྐྱོང་བ་དང་ཆོས་སྟོན་པ་དེ་དག་ལ་

བསྙེན་བཀུར་བགྱིད་པ་དང་ཆོས་ཉན་ཞིང་སངས་རྒྱས་དེ་དག་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་སྐྱེད་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པའི་ཕར་ཕྱིན་མངོན་པར་སྒྲུབ་པ་ལགས། ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་བཞི། ནུས་པ། རྟོགས་པ༑ སྤྲངས་པ། དག་པའི་རྒྱུ་ཚོགས་སོ། །དང་པོའི་གཉིས་ནི། བྱང་ཆེན་གྱི་ཚོགས་མཐའ་དག་སྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ནི། དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བྱང་ཆེན་གྱི་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་གོ ༑ཞེས་སོ། །རྒྱུ་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་རྫོགས་བྱང་དངོས་སུ་འབྱིན་པས་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཆུད་མི་ཟ་བ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་ཅིང་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱའོ། །མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་རྒྱུད་ལྔའི་འཁོར་བ་ལས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་”འགྲེལ་ལོ།[༡]།ཞེས་སོ། །གཉིས་པའི་གཉིས་ནི། བདེན་བཞི་མཐོང་བའི་ཇི་སྙེད་པ་རྟོགས་པ་ནི། བྱང་ཆེན་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་དང་སྡུག་བསྔལ་ཀུན་འབྱུང་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་འགོག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་འགོག་པར་འགྲོ་བའི་ལམ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །ཞེས་སོ། །འདུས་བྱས་འཁོར་བ་དང་འདུས་མ་བྱས་མྱང་འདས་ལ་བླང་དོར་ཐ་དད་དུ་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པ་སྟེ་མི་འཛིན་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་བའི་ཇི་ལྟ་བ་རྟོགས་པ་ནི། འདུས་བྱས་ལས་གུད་ནའང་འདུས་མ་བྱས་དམིགས་སུ་མེད་དོ། །འདུས་མ་བྱས་ལས་གུད་ནའང་འདུས་བྱས་དམིགས་སུ་མེད་དོ། །འདི་འདིར་བཤད་པ་ནི་དོན་འགྲེལ་དབང་བཙན་པར་བྱས་པའོ། །གསུམ་པའི་གཉིས་ནི་གཙང་བདེ་རྟག་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་སྤྲངས་པ་ནི། བྱང་ཆེ་ཐབས་མཁས་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞིས་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་ནས་མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པའི་འདུ་ཤེས་སུ་གྱུར་པ་སྡུག་བསྔལ་བ་ལ་བདེ་བའི་འདུ་ཤེས་སུ་གྱུར་པ། བདག་མེད་པ་ལ་བདག་གི་འདུ་ཤེས་སུ་གྱུར་པ་མི་སྡུག་པ་ལ་སྡུག་པའི་འདུ་ཤེས་སུ་གྱུར་པ་དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་རྣམས་དངོས་པོ་ལས་རྣམ་པར་”འགྲེལ་ལོ།[༢]།ཞེས་སོ། །ཕྱིན་

---

༡) ཞ། ༢༥༨་བ་༢་ འགྲོལ་ཏོ། ཅོ། ༢༧༨་བ་༡་ འགྲེལ་ཏོ།

༢) ཞ། ༢༥༩་ན་༡་ འགྲོལ་ཏོ། ཅོ། ༢༧༨་བ་༦་ འགྲེལ་ཏོ།

ཅི་ཡོག་དེའི་གཞི་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་པར་དོན་ལ་མེད་པའི་ཚུལ་དུ་རྟོགས་པ་ནི། ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་གཏོགས་པར་གང་ལ་གནས་ཏེ་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་ནི་ཆུང་ངུ་ན་སྐྲའི་རྩེ་མོའི་ཆ་ཤས་བཞག་པ་ཙམ་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །བཞི་པའི་གཉིས་ནི་སྲིད་མཐའི་སྐབས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་ཚོགས་དྲི་མས་རྣམ་པར་བྱང་བ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཉམ་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ངས་རྣམ་པར་བྱང་བར་གསུངས་སོ། །ཞེས་སོ། །རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུའི་ཚོགས་པར་གནས་པ་ནི། ཆོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལམ་སྒྲུབ་པ་དང་ལམ་སྐྱེད་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་སྟེ་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ༑ ༑གསུམ་པ་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ས་ནི། ཆོས་གང་ལ་སྐྱེ་བ་ཡང་མེད་འགག་པ་ཡང་མེད་པ་དེ་ནི་མ་སྨྱུལ་པའོ། །གསོལ་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་གང་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ་མི་མཉམ་པ་སྙོངས་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་སྟེ་ཆོས་དེ་མ་སྨྱུལ་པའོ། །ཞེས་སོ། །མཐའི་འགོད་ཀྱི་སྒྲ་གོང་མ་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། ཆོས་སྐུ་སོགས་ནི་འཇུག་པའི་ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བས་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་དུ་བཞེད་དོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ། ཕྲིན་ལས་ཀྱི་དབྱེ་བ། དེའི་དུས། རིམ་པ་དེས་གཞན་ཡང་མཚོན་པའོ། །དང་པོ་ལ་སྤྱར་ལྟར་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ལམ་ལ་འགོད་པའི་དང་པོར་འགྲོ་བ་བཟང་པོ་ལྷ་མི་དང་བཟང་པོ་མ་ཡིན་པ་ངན་འགྲོའི་མངོན་ཞེན་ཉོན་མོངས་ཞི་བ་ཞེས་ཚིག་སྦྱར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་ཡང་བཞི་ལས། ཚོགས་ལམ་ལ་འགོད་པ་ནི། ལྡོ་པའི་བར་རྩ་བ་ལྟར་ཡིན་ལ་ནས་ཞེས་པ་ནི་དུས་ནམ་གྱི་ཚེ་མཛད་ན་དེའི་རྗེས་ནས་མཛད་ཅེས་སྦྱར་ཏེ་ཐམས་ཅད་ལའོ། །རང་དོན་ནི་དེ་ལ་ཞེན་པ་དང་མ་བྲལ་བ་དང་རང་གཞན་གྱི་དོན་ནི་ངག་འཁྲུལ་བརྟན་སེམས་ལོག་ལྟ་སྤོང་བ་རང་དོན་དང་ལྷག་མ་རྣམས་སྤོང་བ་གཞན་དོན་དུ་ཡིན་པའམ། ཡང་ན་དགེ་བཅུ་ཡང་སངས་རྒྱས་སུ་བསྔོས་པས་གཉིས་ཀའི་དོན་ཡིན་གྱི་ཉན་ཐོས་ལྟར་རང་དོན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཚིག་གསལ་ལས་སོ། །དང་པོ་བཞི་ཚོགས་ལམ་ཐལ་བ་དང་ལྡོ་པར་ཐར་ཆ་དང་དེ་ནས་གཉིས་སྦྱོར་ལམ་ཡིན་

ཞེས་དེ་ཉིད་ལས་སོ། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་དང་པོ་གསུམ་བསམ་སྦྱོར་ལྟ་བ་དག་པའི་ཚོགས་ལམ་དང་དེ་ནས་བཞི་བསམ་པ་དག་པ་དང་རང་དོན་དང་གཉིས་དོན་གྱི་སྦྱོད་པ་དག་པ་དང་ལྟ་བ་དག་པའི་སྦྱོར་ལམ་དུ་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྔར་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། སྦྱིན་པ་ལ་བརྟེན་པ་ནི། དེ་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ས་དང་པོ་ལ་འགོད་པ་སྟེ་འོག་རྣམས་སུ་ཡང་"དེ་ལྟར་རོ།[༡] །བཞི་པ་ལ་ཡང་དྲུག་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ནས་སོགས་ཏེ་ཚོགས་རྫོགས་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བཏྲར་བཏགས་པར་ཤེས་པ་ལ་འགོད་ཅེས་སྨྲར་རོ། །ཚིག་གསལ་ལས། ཚོགས་ནི་ས་དང་པོའི་ཚོགས་གཉིས་པོ་ས་དེར་ཚོགས་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་གནས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པས་དེ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ས་གཉིས་པ་སོགས་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བྱེད་ཅིང་དེ་དག་བཏྲར་བཏགས་པར་ཤེས་པས་དཔྱོད་ཀྱི་དངོས་པོར་འཛིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་མ་ཡིན་པ་ལ་འགོད་དོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་བཏྲ་ཙམ་དུ་ཤེས་པ་བཞིན་ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་བཞི་པ་ལྔ་པ་རྣམས་ཀྱང་སྔར་ལྟར་ཏེ་སེམས་ཅན་སྨིན་པ་ནི་འོད་སོགས་ཐོབ་པ་སྟེ་ཤིང་ཏོག་དང་རྩ་སྨིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཉན་རང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི། མཚན་མེད་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ཡང་ཞུགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐུལ་བའི་མཐུས་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པའོ། །ཞེན་པ་སྤངས་པ་ནི། རྒྱལ་ལ་སོགས་ལ་ཆགས་པ་ཕྲ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཆགས་པའོ། །གཞན་དག་ནི་ཆགས་པ་དེ་ས་བཅུ་པའི་བར་དུ་ལྡན་པས་ས་འོག་མ་ལ་ལྟོས་ནས་ཞེན་པ་སྤངས་པར་འདོད་དོ། །བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ནི། ཚོགས་མ་རྫོགས་པས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་མ་ཡིན་ཡང་གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་སློན་ལམ་གྱི་མཐུས་གཟུགས་ཀྱི་སྐུར་འཚང་རྒྱ་བའོ་ཞེས་ཚིག་གསལ་ལས་སོ། །འདི་དང་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྟོབས་དང་སློན་ལམ་གཉིས་མི་མཐུན་པ་ནི་གཉིས་ཀའང་གཉིས་ཀར་ཡོད་པ་ཕལ་པ་དང་མེད་པ་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་སོ། །དྲུག་པ་ལ་ཚིག་གསལ་ལས། འགྲོ་བ་ཞི་བར་

[༡] ཞ། ༣༥༩་བ་༥་ དེ་ལྟར་སྨྲར་རོ།

མཛད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་བར་དུ་ནི་གོང་མ་གོང་མ་ལས་འོག་མ་ཐ་དད་ལ་ཡེ་ཤེས་ཞིང་དག་ཁོ་ན་དང་སྦྱར་ཞིང་དེ་ནས་གསུམ་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་དང་ཐ་མ་བརྒྱད་སྒོམ་ལམ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་བཞག་ཅིང་རང་རང་གི་ཆོས་ཅན་གཅིག་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་དུ་འདོད་དོ། །འདིར་རྩ་བ་ལྟར་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི་སྔར་ལྟར་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ནས་སྟོབས་ཀྱིས་ནི་འོག་མ་བཅུ་གཅིག་ལའང་སྦྱར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡང་ནི་སྔ་མར་མ་ཟད་པ་དང་དེ་ཉིད་ནི་ས་བཅུ་པའོ། །གསུམ་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོའི་གཉིས་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་རིམ་པ་ཞེས་པ་ནི་བཅུ་པ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་ལ་བཀོད་རྗེས་སུ་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་ལ་བཀོད་པ་བཞིན་དུ་དེ་ལ་བཀོད་རྗེས་སུ་སྲིད་པ་ཐ་མ་པ་ལ་འགོད་པའོ། །ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་ནི་ཚེ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་ཞུགས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་མཐའ་དག་འདྲེན་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་མཐའ་དག་སྐྱེད་པའོ། །བྱང་ལག་བདུན་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ཚིག་གསལ་ལས་འཆད་ཀྱང་རྒྱ་སྤྱི་ལ་གཟུང་ངོ་། །ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཚུད་མི་ཟ་བ་ནི་སྐད་ཅིག་སྔོར་གྱིས་ཡེ་ཤེས་རྣམ་དག་སྐྱེད་ཀྱི། བསྐལ་པ་མང་པོ་གཅིག་ཏུ་དཀའ་བ་བྱས་ནས་རང་གི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུན་གཅོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཚིག་གསལ་ལས་སོ། །གཉིས་པའི་གཉིས་ནི། དངོས་པོ་ནི་བདེན་བཞིའོ། །ཚིག་གསལ་ལས་དངོས་པོ་ཀུན་རྫོབ་དང་། ཡང་དག་ཇི་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་དེ་དོན་དམ་ལས་ཐ་དད་པར་མི་འཛིན་པ་ལ་བཤད་དོ། །གསུམ་པའི་གཉིས་པ་ནི། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ནི་བདེན་གཉིས་ལོག་པར་རྟོགས་པ་སྟེ་དེ་བདེན་པ་ཐ་དད་དུ་མི་འཛིན་པའི་མཐུས་སྤོང་བས་འདི་སྔ་མའི་འབྲས་བུ་དང་ཕྱིན་ལོག་སྤོང་བ་དེ་ཡང་རྫས་ཡོད་བོར་བ་ནི་མ་ཡིན་གྱི་གཟོད་མ་ནས་དངོས་པོ་ཕྱིན་ལོག་ཟླ་བ་ཡང་མེད་པས་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟར་གནས་པ་བཞིན་མཁྱེན་པ་ཙམ་མོ། །བཞི་པའི་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི། རྒྱུ་མཚན་སྔ་མ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་སྲས་དེའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་རབ་ཏུ་དག་ཅིང་འོད་གསལ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྣམ་པར་དག་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་གནས་པའི་ཕྱིར། དྲི་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་བྱང་གི་རྒྱུ་ཚོགས་སོ་ཞེས་

ཚིག་གསལ་ལས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། སྔར་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ལམ་རྟེན་ལ་འགོད་པ་ནས་འབྲས་བུ་ལ་འགོད་པའི་བར་དུ་ཕྱེ་བ་དེ་ལྟར་ན་ཆོས་སྐུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་བཞིན་དུ་ཆོས་སྐུ་འདིའི་ཕྱིན་ལས་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་ཡང་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་བར་འཇུག་པར་བཞེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྔར་བཤད་པ་ཉེར་བདུན་ནི་ཆོས་སྐུ་ཕྲིན་ལས་ཞེས་སྨོས་པའི་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་རྣམས་བཞེད་ཙམ་གྱིས་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་འབྱུང་བས་བཞེད་པ་མཛད་པ་ཡིན་ཞེས་སྨོས་པར་ཚིག་གསལ་ལས་འཆད་དོ༑ ༑གསུམ་པ་ནི། འགྲེལ་པ་འདིར་དང་པོར་སེམས་བསྐྱེད་དང་མཐར་ཕྱིན་ལས་ལ་ས་མཚམས་ཀྱི་གོ་རིམ་བརྗོད་ནས་བར་པ་རྣམས་ལ་མི་སྨོས་པ་ཅི་ཞེ་ན། ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་དང་པོར་སེམས་བསྐྱེད་དང་ཐ་མར་ཕྱིན་ལས་ཉེར་བདུན་ལ་ས་མཚམས་བསྟན་པའི་རིམ་པ་དེས་ཤུགས་ལ་མ་བརྗོད་པའི་ལྷག་མ་བར་གྱི་ཚིག་གི་དོན་རེ་དགུ་པོ་རྣམས་ཀྱི་ས་མཚམས་ཀྱི་གོ་རིམ་ཀྱང་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་སྟེ། འདིར་དངོས་སུ་མ་སྨོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཚིག་མངས་སུ་དོགས་པས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཚིག་གསལ་ལས། སེམས་བསྐྱེད་དང་ཕྱིན་ལས་རང་གི་ངོ་བོ་བསྟན་པ་དང་དེ་གཉིས་ཀྱི་ལས་བསྟན་པ་ནི་རང་རང་གི་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བ་ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་བསྟན་པ་དང་གོ་རིམ་བསྟན་པ་ལས་དང་ནས་སངས་རྒྱས་སའི་བར་དུ་མ་འཁྲུགས་པར་བསྟན་པ་ལ་འཆད་དེ་འཁྲིག་རྒྱུ་མེད་དོ། །དེས་ན་རྟོགས་དཀར་དང་པོ་དང་ཐ་མར་ཞེས་འདོན་པ་ལྟར་རམ་ཡང་ན་ཐ་མའི་ལས་ཞེས་པའི་དྲུག་སྒྲ་གཞི་མཐུན་པའི་བསྡུ་བ་བྱས་ན་ལེགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཤེས་རབ་སོགས་སོ། །ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་མང་དུ་ཐོས་པ་ཤར་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱིས་སྦྱར་བ་ལས་སྐབས་བརྒྱད་པའི་འགྲེལ་བཤད་དོ།། །།

༈ གཉིས་པ་བར་མ་ལ་དད་པ་ལ་དྲུག་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱས་པ་སོགས་སོ༑ ༑གཉིས་པ་ནི། མཚན་ཉིད་ཀྱི་དང་དེའི་སྦྱོར་བ་སོགས་ནས་དེའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་སྐབས་ཞེས་སྦྱར་བས་དོན་ནམ་སྐབས་དྲུག་ཏུ་འགྱུར་བ་དག་ལྡན་དུ་དེའི་ཞེས་པ་དང་པོ་མཐྱེན་གསུམ་དང་། ཕྱི་མ

བཞི་སྦྱོར་བ་ལ་མཛད་དོ། །འདི་དང་འོག་མ་གཉིས་ལ། ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་ནི། །དངོས་པོ་དྲུག་གིས་ཡང་དག་བཤད། །ཅེས་དང་། དངོས་པོ་གསུམ་གྱིས་ཡང་དག་བཤད། །ཅེས་”འཇམ་གསེར་གྱིས་སྦྱར་བ་ལྟར་ནི་འཐད་དོ།[༡] །གསུམ་པ་ནི། མངོན་རྟོགས་དྲུག་གི་དང་པོར་བཤད་པའི་རྣམ་མཁྱེན་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ནི། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཆོས་སུམ་ཅུས་མངོན་པར་མཚོན་པར་བྱ་བའི་གནས་ཡིན་པས་སོ། །འདི་ནི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲས་བྱ་བྱེད་གཉིས་ཀ་འཛིན་པས་བྱ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ཡུལ་གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་མཚོན་པར་བྱེད་པས་མཚན་ཉིད་ཅེས་འཆད་པ་ནི་དོན་མ་ཡིན་ནོ། །སང་ཡེས་ཀྱིས་བླང་དོར་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་དོ༑ ༑དེ་ནས་ཞེས་པ་རྣམས་དེའི་འོག་ནས་བཤད་པ་འདི་དང་འདི་ཞེས་སྦྱར་རོ། །རྣམ་པ་ནས་རྟོགས་པ་ནི་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་མེད་གསུམ་ཤེས་པའི་མཁྱེན་གསུམ་ལ་དབང་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྣམ་ཀུན་འདིས་ནས་”པས་ནའོ།[༢] །རྩེ་ནས་ནི་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཡིན་ཏེ། མཁྱེན་གསུམ་ལ་ཤིན་ཏུ་ནས་ཕྱིར་རོ། །མཐར་ནས་ནི་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་གོ་རིམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཡིན་ཏེ། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྟོགས་པའི་དངོས་པོ་ནས་ཕྱིར་དུ་སྟར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་སོ་སོ་བ་དང་མཐའ་དག་ཏུ་རྣམ་པར་བསྒོམས་པའི་དོན་གཞུང་སྤོང་བ་སྟེ་མ་ཉམས་པར་རྒྱུན་ལྡན་དུ་སྐྱོང་བར་བྱེད་པས་སོ། །སྐད་ཅིག་ནས་ནི་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་མཐར་ཐུག་པའི་གནས་སྐབས་ཡིན་ཏེ༑ སློབ་པའི་སྐབས་སུ་དེ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འགྲོར་མེད་པས་སོ། །ཆོས་ནས་ནི་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་སྨིན་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ཏེ། མཁྱེན་གསུམ་དེའི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པས་སོ། །འདིའི་མཁྱེན་གསུམ་ནི་སྐྱེ་མེད་གསུམ་མཁྱེན་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བྱའོ། །མཚན་ཉིད་ནས་རྣམ་སྨིན་གྱི་བར་ན་ཡོད་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡུམ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བསྡུས་པ་བརྒྱད་དུ་ཕྱེ་བ་ལས། གཞན་རྣམ་པ་དྲུག་སྟེ་ཚིག་གི་དོན་ནི་སྟ་མ་བརྒྱད་དུ་ཕྱེ་བའི་སྐབས་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་བཤད་

༡) ཞ། ༢༤༡་བ་༤་ འཇམ་གསར་གྱིས་སྦྱར་བ་ལྟར་མི་འཐད་དོ།

༢) ཅ། ༢༥༢་ན་༤་ པས་ནའོ།

པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་བསྡུས་པ་ལ་དད་པ་ལ་མངོན་རྟོགས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བར་མ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྐབས་གསུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། མཁྱེན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ནི་ཡུལ་དང་སྦྱོར་བཞིའི་བདག་ཉིད་ནི་རྒྱུ་དང་ཆོས་སྐུ་ཕྲིན་ལས་དང་བཅས་པ་ནི་འབྲས་བུ་སྟེ་དོན་གསུམ་དུ་བསྡུས་པ་དྲུག་ལས་གཞན་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །གསུམ་པ་ནི། དང་པོར་བཤད་པའི་རྣམ་མཁྱེན་སོགས་གསུམ་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་རྒྱུ་གཞི་མཐུན་པ་སྟེ་དེ་ཡང་མཁྱེན་གསུམ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལས་ཆོས་སྐུ་འཐོབ་པ་ཙམ་ལ་བྱའོ། །དག་ལྡན་ལས་ཀྱང་ཡུལ་དང་རྒྱུ་གཞི་མཐུན་པར་བཤད་དོ། །འོན་ཀྱང་འགྱུར་འདི་མི་ལེགས་པས་རྒྱན་སྣང་གི་འགྱུར་ལྟར་རྒྱུ་དང་སྦྱོར་བ་གཞི་མཐུན་དུ་མཛད་པ་ལྟར་རིགས་སོ། །ཡུལ་དེ་ལ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་རབ་ཏུ་སྦྱོར་ཞེ་ན། དེའི་འོག་ཏུ་བཤད་པའི་རྣམ་ཀུན་སོགས་བཞི་ནི་སྦྱོར་བའོ། །སྦྱོར་བ་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱུ་མཁྱེན་གསུམ་དེའི་ནས་ཞེ་ན། དེའི་འོག་ཏུ་སོགས་ཏེ་གོ་སླའི། འདི་ལའང་འགྱུར་སྔར་ལྟར་བཅོས་ནས་ཡུལ་དེ་དང་ལྡན་པའི་སྦྱོར་བ་ཞེས་སྦྱར་དགོས་སོ། །གལ་ཏེ་མངོན་རྟོགས་བསྡུ་ཚུལ་གསུམ་ག་ལ་ཚིག་དོན་བརྒྱད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་དུ་བཤད་དགོས་ན་དབང་པོ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་ཆེ་བ་དོན་མེད་ཅེ་ན། འདི་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་བརྒྱད་དུ་བཤད་པ་མངོན་རྟོགས་རང་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་དྲུག་ཏུ་བཞག་པ་དེ་དག་གི་གོ་རིམ་ངེས་པ་དང་གསུམ་དུ་བཞག་པ་གྲངས་ངེས་དང་ བློས་པའི་སྐྱོན་སྤོང་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའོ་ཞེས་གསུངས་པར་བྱང་ཡེ་འཆད་དེ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་པའོ། །དེས་ན་དངོས་པོ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ངེས་པར་འབྱེད་པ་ནི་ཚིག་ལྷུར་ལེན་དགོས་ལ་དེ་དག་གི་གོ་རིམ་ངེས་པ་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་ན་ཚིག་དེ་ཙམ་དུ་མི་རྒྱས་པ་དང་ཡུལ་དང་རྒྱུ་འབྲས་གསུམ་དུ་བསྡུས་ནས་གྲངས་ངེས་དང་བློས་སྤོང་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་ན་ཚིག་བསྡུས་པ་ཙམ་ཡོད་པ་སྟེ། མདོར་ན་ཚིག་དོན་རེ་རེ་ནས་འཆད་པ་ན་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་མངོན་རྟོགས་སྤྱིའི་ངོ་བོ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ལ་རྒྱས་བསྡུས་ཡོད་པའོ། །གསུམ་པ་ལ་བཞི། གཞུང་གཟུགས་པ། དགེ་བ་བསྔོ་བ། ཁེངས་བསྐྱུང་བ། རྟོགས་པའི་དུས་

ཀྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཀུན་གྱི་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་དང་། དགོས་པ་དང་། བརྩམ་པར་དམ་བཅའི་གཞུང་གཟུགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་རྒྱུན་འདི་ཡུམ་གསུམ་པོ་ཀུན་གྱི་རྒྱུན་དུ་དབྱེ་ཞེས་པ་མ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱུན་འདི་ལ་རྒྱས་འབྲིང་གི་དོན་ཚང་བར་སྣང་ཡང་བསྡུས་པའི་དོན་མ་ཚང་སྟེ་དེ་ལ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ཉེར་གཉིས་དང་གདམས་ངག་དང་པོ་དྲུག་གི་མདོ་ལ་སོགས་པ་མི་སྣང་བས་ཤེ་ན། འདིའི་ལན་ལ་གསུམ། དོན་ཁྱད་མང་བ་རྗེས་འགྲོ་དང་། ཞོག་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན། དེ་ལ་གློས་སྤྱོན་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ལ་ལ་ཡུམ་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་དོན་ཙམ་དང་དེ་ལས་གཞན་ཉི་ཁྲི་ལས་ཚིག་རྐྱང་ཚང་བ་དང་དེ་གཉིས་ལས་གཞན་རྒྱས་པ་ལས་དོན་རེ་རེ་ལ་ཡང་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་གསུམ་པོ་ཀུན་ལ་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་མདོར་བསྡུས་ནས་བསྟན་པ་དེ་ཙམ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདིས་ནི་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་དུ་འཇོག་པ་བརྗོད་བྱའི་དོན་གྱིས་མི་འཇོག་གི་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གིས་འཇོག་པར་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡུམ་གསུམ་དོན་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཅིང་ཚིག་གིས་ཕྱེ་བ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཡུམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་དོན་གྱི་རིམ་པ་མདོ་བརྒྱད་སྟོང་པས་ལེགས་པར་བསྡུས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་པར་མི་ནུས་ཏེ། ཕྱོགས་གླང་གིས། དེ་ལྟར་ཇི་སྙེད་བཤད་དོན་གྱིས། །བརྒྱད་སྟོང་དོན་འདིར་མ་ཚང་མེད། །འདིར་གཞུང་བསྡུས་པ་ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་ལུང་འདི་དྲངས་ནས་རྒྱུན་སྣང་དུ་རྒྱུན་དང་བརྒྱད་སྟོང་པ་སྦྱོར་བ་རིགས་པར་བསྒྲུབས་པས་སོ། །ཁ་ཅིག་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་ཡུམ་གསུམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རིམ་པ་མ་བསྡུས་པར་སྦྱོར་བ་ནི་མ་འབྲེལ་ལོ། །གསུམ་པ་ནི། ཡུམ་གསུམ་ལ་དོན་ཁྱད་མེད་ན་གློས་པར་ཐལ་ཞེ་ན། ཡུམ་གསུམ་དེ་ལ་ཚིག་བསྡུས་པ་དང་སོགས་པས་རྒྱས་འབྲིང་གི་དབྱེ་བ་ཡོད་པས་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ། །ཁོ་ནར་ཟད་པས་ནི་དོན་ཁྱད་མེད་པར་བསྟན་ཏོ། །འདི་དག་གིས་ནི་ཡུམ་གསུམ་ལ་དོན་ཁྱད་མེད་པར་འགྲུབ་ལ། དེ་གྲུབ་པ་ན་བསྟན་བཅོས་ཡུམ་ཀུན་གྱི་རྒྱུན་དུ་གྲུབ་སྟེ་འབྲིང་གི་རྒྱུན་དུ་གྲུབ་པར་མཐུན་ལ་དེ་དང་གཞན་གཉིས་དོན་ཁྱད་མེད་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་བསྟན་བཅོས་ཡུམ་ཀུན་གྱི་རྒྱུན་དུ་གྲུབ་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས

དེར་རྟོགས་མི་ནུས་ཏེ་མདོ་གསུམ་པོ་དེ་འདིར་མ་སྨྲར་བས་ཤེ་ན། འཕགས་པ་རྣམ་གྲོལ་སྡེ་མཛད་པའི་འགྲེལ་པ་ལ་འདྲིས་པར་བྱས་པའི་མཐུ་ཡིས་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཐོང་བའི་སྒོ་ནས་ཏེ་རྒྱུ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚུལ་ནི་མདོའི་ཚིག་དང་ངག་དོན་དང་སོགས་པས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དང་བསྟན་བཅོས་སྦྱོར་བ་མ་བྱས་པར་ཚིག་ནས་འདི་ནི་བྱས་ཞེས་རྣམ་པར་སྨྲར་རོ༑ ༑དགོས་པ་ནི། གཞུང་དོན་གོ་བར་སླ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐབས་ཀྱི་དོན་ངེས་པར་བྱེད་པ་ན་རྒྱ་ཆེན་པོའི་བཤད་པ་ནི་གེགས་སུ་འགྱུར་བས་སོ། །ཚིག་གསལ་ལས། ཚིག་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྟོན་པ་དང་ངག་ནི་ཚིག་ཇི་སྙེད་པས་བརྗོད་བྱ་གཅིག་སྟོན་པ་སྟེ་ཀ་བ་ནི་བྱས་པའི་ཕྱིར་མི་རྟག་ལ་དེའི་ཕྱིར་དེ་ལ་རང་བཞིན་མེད་ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །སོགས་པས་སྤེལ་སྦྱོར་གྱི་བསྟན་བཅོས་ལྷུར་བླངས་ཏེ་དོན་སྟོན་པར་མཚུངས་ཀྱང་ཚིག་ཡིད་དུ་འོང་བའི་སྙན་དངགས་མ་བྱས་པར་ཞེས་འཆད་དོ། །འདིས་ཀུན་གྱི་རྒྱན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་སྨྲས་པའི་དགོས་པ་དེ་གྲུབ་པར་བསྟན་ཏོ། །གསུམ་པ་ནི། ཅི་འདི་གཞན་གྱིས་མ་གནང་བར་བྱས་སམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ཉེ་བར་ལུང་འབོགས་པས་མཁན་པོ་ཡང་དག་པ་མཚན་རྣམ་སྣང་མཛད་ཅེས་པའི་བླ་མ་བཟང་པོ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཏེ་མན་ངག་གི་གནང་བ་མནོས་ནས་བདག་སེང་གེ་བཟང་པོས་ཚིག་ནས་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་བ་འདི་ནི་བྱས་སོ། །ཁ་ཅིག་ནི་བླ་མ་བཟང་པོ་འཕགས་པ་གྲོལ་སྡེ་ལ་འདོད་པར་ཚིག་གསལ་ལས་སོ། །འདིས་རྣམ་པར་དབྱེ་ཞེས་པའི་དམ་བཅའ་དེ་གྲུབ་པར་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱན་འགྲེལ་དེ་བསྡེབས་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བ་བདག་བཟང་པོའི་ཞབས་ཀྱིས་གང་འཐོབ་པ་དེ་ཡིས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ནི་ཐོབ་བྱ་བདེ་གཤེགས་ཤེས་རབ་ཆོས་སྐུའམ་ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་འདོད་བྱ་ལ་སྨོན་པའོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ནོངས་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ། དེ་ལ་བཟོད་པར་གསོལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། བསྟན་བཅོས་རྒྱན་གྱི་དོན་ཀུན་ནི་བདག་གིས་གང་ན་རྟོགས་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ་ཇི་བཞིན་མི་རྟོགས་ཏེ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ཀུན་བདག་གི་བློ་ལས་ཕྱི་རོལ་ཕྱོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཏེ་དོན་དེ་ལ་ཤེས་རབ་མི་གསལ་བ་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་པས་སོ། །འོ་ན་སུའི་ཡུལ་

སྙམ་ན། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་དང་བྱམས་པ་དང་འཕགས་གྲོལ་སོགས་ཀྱི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བློའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ། །དེས་ན་འཕགས་ཆེན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་དེ་ནི་ཚུར་མཐོང་བདག་གི་ཡུལ་གང་ན་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤྱོད་ཡུལ་མིན་ན་ལོག་པར་འཆད་པས་འགྲེལ་པ་བྱེད་མི་རིགས་ཤེ་ན། སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་འོན་ཀྱང་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ལ་འགྲེལ་པ་རྩོམ་པའི་འབད་པ་བགྱིས་པའི་ནོངས་པ་ལ་མཁས་པར་བློ་སྦྱངས་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་བཟོད་པར་མཛོད་ཅིག་སྙེ་རང་གི་རྟོགས་པ་མི་བརྗེད་པའི་དོན་དང་གཞན་ཡུམ་ཟབ་མོ་ལ་ཞུགས་ན་ཅི་མ་རུང་སྙམ་ནས་དེའི་བློ་འཕེལ་བའི་དོན་གྱི་ངོ་བོར་བརྩམས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྙིང་བརྩེར་ལྡན་ཞིང་བྱམས་ཕྱིར་དང་། །སེམས་དགེ་བ་ལ་ཉེས་པ་མེད། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །བཞི་པ་ནི། ཀྱེ་མ་ཞེས་པ་དོན་དུ་མ་ལ་འཇུག་ཀྱང་འདིར་ནི་ངོ་མཚར་བའོ། །གྲུབ་མཐའི་གོང་འོག་གི་གཞུང་ལུགས་ཏེ་འདོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་ལ་སྦྱངས་པའི་དཀའ་སྤྱད་ཀྱིས་ཡུན་རིང་དུ་ཡིད་ངལ་ཞིང་དུབ་པར་གྱུར་པ་བདག་གི་ངལ་བསོ་ཞིང་དབུགས་འབྱིན་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཚུལ་ལུགས་ངེས་པའི་དོན་ནི། །ཕྱི་དུས་ཡུན་རིང་མོ་ཞིག་ནས་”ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཐོང་ཞིང་མཐོང་བ་ལྟར་”[༡]གཞན་ལ་བསྟན་པས་ཡུམ་ཟབ་མོ་འདིའི་བསྟན་པ་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱས་པར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཅེས་བྱ་བའི་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་བ་འདི་ནི། རིག་པའི་གནས་མཐའ་དག་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་མཁྱེན་པ་རྒྱས་པས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཙུག་གི་ནོར་བུར་གྱུར་ཅིང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཐུགས་གཉིས་ལེགས་པར་འབྱོངས་པས་རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་རླབས་པོ་ཆེའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སོན་པ། ཡུམ་ཟབ་མོ་འདི་འདོམས་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་པོ་བཅུ་བདུན་དུ་ཚུལ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཉེས་པར་བྱས་པའི་མཐར་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ཕམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་མདོ་དང་རྒྱན་སྦྱར་ཏེ་བཤད་ནས་ཐེ་ཚོམ་གྱི་དྲ་བ་མཐའ་དག་བསལ་བ།

༡) ཞ། ༣༨༩་བ་༨ ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཐོང་བ་ལྟར།

མཚན་བརྗོད་པར་དཀའ་བའི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་སེང་གེ་བཟང་པོ་ཞེས་ཉི་མ་དང་ཟླ་བ་ལྟར་གྲགས་པ་དེས་མཛད་པ་རྫོགས་པར་གྲུབ་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། བི་དྷ་ཀ་ར་པྲ་བྷ་ནི་རིག་པའི་འབྱུང་གནས་འོད་ཟེར་རམ་རིག་བྱེད་འོད་ཟེར་དང་། བདག་ཅག་གངས་རིའི་ཁྲོད་པ་རྣམས་ཀྱི་མིག་གཅིག་པུ་ཚིག་དོན་གཉིས་ཀའི་ཞུ་ཆེན་གྱི་ལོ་ཙྪ་བ་བན་དྷེ་དཔལ་བརྩེགས་རཀྵི་ཏ་ཞེས་མཚན་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་དེས་རྒྱ་སྐད་ལས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ཅིང་ཚིག་དོན་གཉིས་ཀ་དག་པར་ཞུས་ཏེ་འཆད་ཉན་གྱིས་ཀྱང་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ། །སླད་ཀྱིས་ནི་དུས་ཕྱིས་སོ། །གོ་མི་ནི་བཙུན་པའམ་དགེ་བསྙེན་ནོ། །ལོ་ཙྪ་བ་ནི་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པའི་བདག་ཉིད་ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆོས་རྗེ་རྫོག་བློ་ལྡན་ཤེས་རབ་སྟེ་དེས་ཀྱང་སྔར་ལྟར་བསྒྱུར་བ་སོགས་ཀྱིས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ཀྱི་ལམ་གཅིག་པུ་འདི་ཕྱོགས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡར་ངོའི་ཟླ་བ་ལྟར་རྒྱས་པར་མཛད་དོ།། །།

སྔ་ཚོགས་དགོངས་པའི་སྐད་ཀྱི་རླབས་ཀྱི་ཕྲེང་བ་གྱ་གྱུར་གཡོ། །མི་མཁས་སྙིང་ལ་འཇིགས་སྐྱེད་ཟབ་མོའི་ཚུལ་ནི་ངམ་གནག་ཅིང་། །གཏིང་མཐའ་མཐོང་པའི་དཔེ་དང་བྲལ་བ་རྒྱལ་ཡུམ་ཆུ་གཏེར་ཆེར། །ཡུན་རིང་དུས་ནས་གབ་པར་གྱུར་པ་ཡུམ་དོན་ཡིད་བཞིན་ནོར། །གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཚོའི་འཇིངས་ལ་གནས་བཅས་ཤིང་། །ལེགས་བཤད་རིན་ཆེན་ནོར་ལ་དབང་འབྱོར་བ༑ ༑མང་ཐོས་ལག་འགྲོའི་དབང་པོ་བདག་གིས་ནི། །རྣམ་དཔྱོད་བརྟོན་པའི་མཐུ་ཡིས་རིང་ནས་རྙེད། །ཅུང་དུའི་ཡི་གེས་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེའི་གནས། །གནས་ལུགས་ཇི་བཞིན་གསལ་བྱེད་ཡུམ་གྱི་རྒྱན། །རྒྱན་གྱི་རྣམ་བཤད་མཆོག་གྱུར་བཟང་པོའི་གཞུང་། །གཞུང་བརྒྱའི་དགོངས་པ་ཇི་བཞིན་ཁོ་བོས་བཤད། །ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་བརྟོན་འགྲུས་དྲི་ཡི་བཞོན་པས་བསྐྱོད། །རྣམ་དཔྱོད་མི་མཉམ་རྟ་ལྡང་ཤིང་རྟས་དྲངས་པ་ཡིས། །འབུམ་ཕྲག་གཞུང་གི་རི་གླིང་གསལ་བའི་ཉིན་བྱེད་གཅིག །མ་ཕམ་གཞུང་འགྲེལ་ཤར་རིའི་རྩེ་ལ་དེང་ནས་ཤར། གང་དེ་མཐའ་མེད་གསུང་རབ་

དགོངས་འགྲེལ་དང་། །ཁྱད་པར་རྒྱན་འགྲེལ་བཅུ་ཕྲག་གཉིས་དང་གཅིག །གངས་རིའི་ལྗོངས་ཀྱི་
སྔ་ཕྱིའི་མཁས་རྣམས་ཀྱི། །ལེགས་བཤད་རྣ་བའི་རྒྱན་དུ་བྱས་པ་དང་། །མཁྱེན་པས་ཤེས་བྱའི་
གནས་ལ་དབང་བསྒྱུར་ཅིང་། །བརྩེ་བས་གཞན་ཕན་སྒྲུབ་ལ་མི་སྐྱོ་བ། །ཐོག་མཐའ་བར་གྱི་ཡོངས་
འཛིན་རྣམ་པ་བཞི། །སྤྱི་གཙུག་རྒྱན་དུ་བསྟེན་པའི་མཐུ་ལས་སོ། །སྤྱི་དོན་རིགས་པས་ལེགས་
པར་མཐའ་བཅད་ཅིང་། །ཚིག་དོན་རྗེ་ཞིང་གསལ་ལ་རབ་ཏུ་འབྲེལ། །དེ་ཡང་ཡིད་ཆེས་གཞུང་
དང་མི་འགལ་པར། །གྲུབ་པ་འདི་ནི་འདི་ཡི་ཁྱད་པར་རོ། །བརྗོད་བྱ་ལུང་རིགས་སྟོབས་ལས་
འོངས་པའི་ཕྱིར། །རང་བཟོའི་འཁྱུལ་པས་ཉུང་ཟད་གོས་པ་མེད། །རྗོད་བྱེད་ཚིག་རྒྱན་གཞུང་དང་
མི་འགལ་ཕྱིར། །སྔོངས་ཚིག་གྲོང་བའི་སྐྱོན་གྱིས་རིང་དུ་དོར། །དེ་ལྟར་རྗོད་བྱེད་སྦྲིག་ལེགས་
བརྗོད་བྱའི་དོན། །འཕགས་དང་མཁས་པའི་གཞུང་མང་དུ་མ་དང་། །འབྲེལ་བར་བཤད་པས་
བློ་གསལ་ཡིད་འཕྲོག་འདི། །ཁོ་བོའི་བློ་གྲོས་མིན་པ་གཞན་སུ་ཞིག །དེ་ཕྱིར་འདི་ལ་ནོངས་པ་
མེད་སེམས་མོད། །གཟིགས་པ་སྒྲིབ་མེད་རྣམས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ལ། །ཉམ་ཆུང་བྱིས་པའི་རྟོག་པས་
དཔྱད་པའི་ཕྱིར། །འཁྲུལ་གང་འཕགས་དང་རང་ལས་མཁས་ལ་བཤགས། །བློ་གྲོས་རྩོལ་བའི་
གྲོགས་ཀྱིས་དོར་བ་དང་། །རྩོལ་ལྡན་བློ་གྲོས་ནོར་གྱིས་དབུལ་བ་དང་། །རང་གཞན་གྲུབ་མཐའི་
རྒྱ་མཚོ་མ་མཐོང་བའི། །མཁས་རློམ་དེ་ཡིས་སློད་ན་སྡངས་ཤུགས་ཅམ། །འཛིག་རྟེན་མེས་པོས་
འཛིག་རྟེན་མ་ལུས་པ། །རང་གི་འདོད་པས་རང་དགར་བྱེད་པ་བརྟན། །འདི་ཉིད་བདེན་ན་འདི་ལ་
འགྲན་བཟོད་པའི། །རྣམ་བཤད་འདི་འདྲའི་རྣམ་འགྲེལ་མེད་པ་ཅི། །གང་དག་རྣམ་དཔྱོད་ནུས་པ་
མི་དམན་ལ། །རྩོལ་པས་ལེ་ལོའི་གོ་སྐབས་བཅོམ་གྱུར་པའི། །སྙིང་ནས་རྒྱལ་ཡུམ་མཁས་པའི་
གཞུང་བཞིན་དུ། །ཤེས་འདོད་དེ་ཡིས་རྣམ་བཤད་འདིར་འཇུག་རིགས། །ཚུལ་འདིར་འབད་ལས་
བདག་གི་བསོད་ནམས་གང་། །ཟླ་ཟེར་ལྟུང་བའི་གངས་རིའི་ཧྲོག་འདྲ་དེས། །ལམ་གོལ་འཁྱམས་
པའི་ལུས་ཅན་འདི་དག་ཀུན། །རྒྱལ་བའི་ལམ་བཟང་དམ་པ་འདིར་འཇུག་ཤོག །བདག་ཀྱང་ལམ་
བཟང་འདི་དང་མི་འབྲལ་ཞིང་། །ཡུན་རིང་འགྲོགས་པའི་གྲོགས་བཟང་ལུས་སེམས་གཉིས། །མ་

རྟུངས་འཆི་བདག་ཕྲ་མས་ཕྱེ་བའི་ཚེ། །དེ་ལ་མི་འདོད་མེད་པར་དགའ་བཞིན་དུ། །དེ་ཡི་མོད་ལ་སེམས་ཀྱི་གཞོན་ནུ་ཡིས། །སློན་ལམ་ཚུལ་ཁྲིམས་གཞོན་པ་ལ་རོལ་ཏེ། །མི་ཕམ་རྒྱལ་བའི་དྲུང་དུ་སོན་གྱུར་ནས། །གསུང་གི་བདུད་རྩིས་ཟླ་བ་ཆིམ་བྱེད་ཤོག །མདོ་འགྲེལ་རྒྱ་མཚོ་མང་པོས་ཁྱབ་འཇུག་མཐུས་བསྒྲུབས་པས། །ལེགས་བཤད་ཆ་ཤས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འབྱུངས་གྱུར་ཅིང་། །བརྒྱ་ཕྲག་དཀའ་གནས་ཀུན་དའི་ཟེའུ་འབྲུ་གསལ་བྱེད་འདི། །གྲངས་མེད་གདུལ་བྱ་བདེ་འབྱུང་གཙུག་ན་གསལ་གྱུར་ཅིག །ལྷ་ཡི་ལམ་ནས་ཉི་ཟླ་འཛིན་མར་མ་ལྷུང་ཞིང་། །རི་ཡི་དབང་པོ་ཚུ་གཏེར་སྐྱད་གཡོགས་མ་གྲོལ་བ། །དེ་སྲིད་འདི་ན་ཡུམ་དོན་དོན་གཉེར་སྐལ་ལྡན་གྱི། །རི་བ་སྐྱོང་བའི་དབང་གི་རྒྱལ་པོར་འདིར་གནས་ཤོག །ཞེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མཐའ་ཡས་པའི་ལུང་དང་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་དབང་འབྱོར་པས་འགྲོ་བ་དུ་མའི་ཐར་པའི་ལམ་གསལ་བར་མཛད་པ་དོན་གྱི་སྣད་དུ་མཚན་ནས་སློས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན་མཚན་གཞན་ཤར་ཕྱོགས་པ་རིགས་པའི་དཔལ་པོའི་ཞབས་ཀྱི་རྡུལ་སྤྱི་བོས་གུས་པར་བླངས་ཤིང་། གཉིང་ཟབ་ལ་མཐའ་མེད་པའི་མཁྱེན་པ་དྲི་མ་མེད་པ་མངའ་བས། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ཇི་བཞིན་དུ་འབྱེད་པ་ལ་གཞན་དྲིང་མི་འཇོག་པའི་བློ་གྲོས་ཀྱི་སྤོབས་པ་དང་། དམིགས་པ་མེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ། དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱའི་པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་ཀུ་ན་ར་མ་ཏིའི་གསུང་གི་བདུད་རྩིས་བློ་གྲོས་ཀྱི་ལུས་སྟོབས་རྒྱས་པར་བྱས་པས། བདག་དང་གཞན་གྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སོན་ཀྱང་ཁེངས་པ་དང་བྲལ་ཞིང་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་བརྟུལ་ཞུགས་ལ་ལེགས་པར་གནས་པ། ཡུལ་གངས་ཅན་གྱི་མཐར་སྐྱེས་པའི་མང་དུ་ཐོས་པ་ཤར་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱིས། བློ་གསལ་ཞིང་དོན་དུ་གཉེར་བའི་འདུན་པ་དང་ལྡན་པའི་བཤེས་གཉེན་མང་པོས་យུན་རིང་མོ་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་དོན་དུ། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་འགྱུར་

ནོ་འཚལ་བཞུགས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོ། འཚལ་ཡང་དགོན་དུ་ཕལ་ཆེར་གྲུབ་པར་བྱས་ཤིང་། མཁས་གྲུབ་བར་མ་ཆད་དུ་བྱོན་པའི་ཆོས་གྲྭ་ཆེན་པོ་བདེ་བ་ཅན་དུ་རབ་བྱུང་གི་ལོ་སྟོན་གྱི་ཟླ་བ་ལ་འཇུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སྦྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི། ལམ་བཟང་པོ་འདི་ལ་ཞེས་ནས་མོས་པ་ཐོབ་པ་ཤཱཀ་མདོ་སྨད་པ་ལྕོང་སྟོན་རྣྲ་ན་ཤྲཱི་ཡོ།། །།འདིས་ཀྱང་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཕན་ཐོགས་པར་གྱུར་ཅིག །མངྒ་ལཾ།།

༄༅། །ཡིད་དང་ཀུན་གཞིའི་དཀའ་བའི་གནས་ཀྱི་རྒྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

༄༅༅། །རྒྱལ་དང་རྒྱལ་བའི་སྲས་རྣམས་གཤེགས་པའི་བཤུལ། །ལེགས་གསུངས་ལེགས་ལམ་ཇི་བཞིན་ཐུགས་ཆུད་ནས། །མ་ནོར་མ་འདྲེས་རྫོགས་པར་སྟོན་མཛད་པའི། །མཁས་པའི་མཁས་པ་དེ་ལ་མགོས་ཕྱག་འཚལ། །རྣམ་རིག་གཞུང་གི་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བའི་གནས། །ཡིད་དང་ཀུན་གཞི་གསལ་བར་བསྟན་པ་དང་། །བདག་ཉིད་དྲན་པ་གསོ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །བླ་མའི་གསུང་ལ་བརྟེན་ནས་འདིར་བཤད་བྱ། །སྨྲ་བའི་དམ་པས་ཐེག་པ་མཆོག།འཛིན་པར་ལུང་བསྟན་འཕགས་པ་ཀླུས། །ཐེག་མཆོག་རྒྱས་པར་མཛད་པའི་རྗེས། །ལུང་བསྟན་བརྙེས་པའི་ཐོག་མེད་ཀྱིས། །སྤྲོལ་བཏོད་སྟོན་དུ་དབུ་མ་ཉིད། །མཚན་ཉིད་གྲུབ་པར་བྱེད་པ་དང་། །དགུ་དང་གཅིག་ཕྱུར་འདོད་པ་དགག །དོན་རྣམ་བཞི་ཡིས་ཀུན་གཞི་དང་། ། ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིད་ཤེས་པར་བྱ། །མཚན་ཉིད་གཉིས་ལས་ཀུན་གཞི་ནི། །རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དབྱེ་བ་ཡིས། །མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འདོད། །དེ་ལ་རྟེན་གྱུར་ཀུན་གཞི་ནི། །དོན་དང་སེམས་ཅན་བག་ཆགས་ལ། །རྣམ་པར་རིག་པ་མི་རིག་པ། །ལུང་དུ་མ་བསྟན་རེག་ལ་སོགས། །ལྔ་ཉིད་དང་ལྡན་ས་བོན་གྱི། །དབང་གིས་གནས་དོན་ལུས་སུ་ནི། །སྣང་ཕྱིར་དམིགས་པ་དག་ཏུ་འདོད། །ཀུན་གཞིའི་གཟུང་ཆ་དག་ལ་ནི། །རྣམ་ཤེས་ལྔ་ཡིས་འཛིན་བྱེད་ཅིང་། །དྲུག་པས་ཐ་སྙད་འདོགས་པས་ན། །ཁམས་གཉིས་དག་ཏུ་ངེས་པ་སྟེ། །དེ་ལྟ་མིན་ན་གཟུགས་མེད་པ། །གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་མ་འདས་དང་། །”གཟུགས་ཅན་སར་[ཀ]ཐལ་འགྱུར་ཏེ། །ཤེས་ལ་གཟུགས་སུ་སྣང་བ་ལས། །མ་གཏོགས་ཕྱི་རོལ་མེད་ཕྱིར་རོ། །འོག་

[ཀ] ཞ། ༢་ན་༢་ གཟུགས་ཅན་པ་རུ།

ནའང་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་ནི། །ཀུན་གཞི་ལ་ནི་སྣོད་དང་བཅུད། །ཐམས་ཅད་སྣང་ན་གཟུགས་
ཁམས་ཀྱི། །ལྷ་ལའང་དམྱལ་སྣང་འབྱུང་བ་དང་། །དམྱལ་བ་ལ་ཡང་ལྷ་རྣམས་ཀྱི། །སྣོད་བཅུད་སྣང་
བ་འབྱུང་བ་དང་། །ཐ་མལ་རྣམས་ལ་བསྐལ་པ་ཡི། །ཡུལ་སྣ་ཚོགས་པ་སྣང་བར་འགྱུར། །དངོས་
སུ་རང་གི་དབང་དོན་ནོ། །བརྒྱུད་ནས་དེ་ཡི་ཚོགས་དྲུག་གི །ཡུལ་དུ་སྣང་བ་གང་ནུས་པ། །ཀུན་
གཞིའི་ཡུལ་དུའང་འཇོག་པ་ཡིན། །དབང་དོན་ལས་གཞན་དྲུག་པའི་ཡུལ། །ཀུན་གཞིའི་ཡུལ་དུ་མི་
འགྱུར་ཏེ། །དྲུག་པ་བཏགས་པའི་ཡུལ་ཅན་དང་། །ཀུན་གཞི་བཀྲར་འཛིན་གྱིས་དབེན་ཕྱིར། །བག་
ཆགས་བསྒོ་གཞི་ཡིན་ཕྱིར་དང་། །དགེ་དང་མི་དགེ་མཚོན་གྱུར་དང་། །རྒྱུད་གཅིག་ལ་ནི་འཇུག་
པའི་ཕྱིར། །མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་དུ་གྲུབ། །ལུང་མ་བསྟན་དང་མི་གསལ་ཕྱིར། །རིག་སོགས་
ལྷུར་ངེས་ཚོར་བ་ནི། །བར་མའོ་འདི་ལ་བདག་ཏུ་ནི། །སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་ན་ཀུན་གཞི་ལོ། །ལྷག་མ་མེད་
དང་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི། །བར་དུ་རྒྱུན་མི་འཆད་དུ་འཇུག །བརྟེན་པ་ས་བོན་ཀུན་གཞི་ནི། །སྒོ་བར་བྱེད་པས་
བསྒོ་གཞི་ལ། །འགག་ལ་སྟོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་ཚེ། །བཞག་པའི་ནུས་པའོ་བསྒོ་གཞི་ནི། །བརྟན་ལུང་
མ་བསྟན་བསྒོ་བྱ་བ། །སྒོ་བར་བྱེད་དང་འབྲེལ་བ་དང་། །མཐའ་གཅིག་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། །ཁྱད་པར་
ལྔ་དང་ལྡན་པ་ལོ། །ཕྱི་དང་ནང་དང་མི་གསལ་བ། །གཉིས་དང་ཀུན་རྫོབ་ཉིད་དང་ནི། །དམ་པའི་དོན་
ཏེ་དེ་དག་ཀུན། །ས་བོན་རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་འདོད། །གཞན་ཡང་མདོན་བརྗོད་བདག་ལྟ་དང་། །སྲིད་པའི་
ཡན་ལག་བག་ཆགས་གསུམ། །ཐུན་མོང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་དང་། །ཚོར་དང་བཅས་དང་ཚོར་མེད་
པའི། །ས་བོན་རྣམ་བཞི་གནས་ངན་ལེན། །ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་དང་སྨྲད་ཟིན་དང་། །མ་ཟིན་པ་དང་བཞི་
རུའང་གསུངས། །བག་ཆགས་དེ་ཡང་རྟེན་ལས་ནི། །རྫས་གཅིག་ཐ་དད་གང་ཡང་མིན། །ས་བོན་
དམིགས་རྣམ་ཡོད་པ་དང་། །འགྲོ་བ་ལྔ་ཡི་ས་བོན་རྣམས། །འཚོལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། །ཁམས་
ཀྱང་འཚོལ་ཕྱིར་གཅིག་ཉིད་མིན། །རྟེན་གཅིག་ལ་ནི་ཀུན་གཞི་གཉིས། །ཡོད་པར་འགྱུར་བས་སོ་སོ་
མིན། །དེས་ན་རྟེན་ལས་དེ་ཉིད་དང་། །གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་སྟེ། །བཏགས་ཡོད་ཙམ་དུ་གནས་
ཕྱིར་རོ། །འཇོག་བྱེད་དགེ་སོགས་གང་ཡིན་ཀྱང་། །བཞག་པའི་བག་ཆགས་ལུང་མ་བསྟན། །དགེ་

དང་མི་དགེ་མཚན་ཉིད་པར། །འདོད་ལ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་མེད། །བག་ཆགས་འཇོག་པའི་ཚུལ་ལ་
གསུམ། །ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་གནས་སྐྱོན་མེད་བསྐྱེད། །དེ་དག་གཉིས་ཀར་འདོད་པ་ལོ། །ཀུན་ནས་ཉོན་
མོངས་ཆོས་ཐམས་ཅད། །རྒྱུ་འམ་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་རུ། །སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་ན་ཀུན་གཞི་ལོ། །དེའི་
ཕྱིར་དབང་ཐོབ་དགྲ་བཅོམ་ལ། །ཀུན་གཞི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །འཇོག་བྱེད་གཉིས་པོ་མེད་ཕྱིར་
རོ༔ །ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིད་མཚན་ཉིད་ནི། །ཀུན་གཞི་རྣམ་སྨིན་ཆ་ཉིད་ལ། །བདག་ལྟ་བསྒྲིབས་
ལ་ལུང་མ་བསྟན། །རིག་དང་ཆགས་སོགས་དགུ་པོ་ན། །འགོག་པ་མཉམ་གཞག་གནས་སྐབས་
དུས། །དབང་ཐོབ་དགྲ་བཅོམ་མཐར་ཐུག་གོ །ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་འཇོག་བྱེད་པའི། །གང་ཟག་འཛིན་
པ་ལོག་གྱུར་ཀྱང་། །དེ་ཡི་རིགས་ཙམ་ཡོད་ཕྱིར་དང་། ། ཆོས་འཛིན་སྐྱེད་ནུས་མ་ལོག་ཕྱིར། །ཡིད་
ཤེས་མེད་དང་མཉམ་པ་ཉིད། །ཐོབ་པའི་སྐྱོན་གཉིས་རིང་དུ་སྤྲངས། །ཡིད་ཆེས་ལུང་དང་རིགས་པ་
ཡིས། །རྣམ་ཤེས་དྲུག་ལས་ཐ་དད་པའི། །ཡིད་དང་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས། །ཡོད་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་
པར་བྱ། །རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་གཞུང་ལུགས་ནས། །སྒྲུབ་བྱེད་རིགས་པ་མཐའ་ཡས་པ། །གསུངས་
ཀྱང་ལེན་དང་དང་པོ་གསལ། །ས་བོན་ལས་དང་ལུས་ཚོར་དང་། །སྙོམས་འཇུག་འཆི་འཕོ་མི་རུང་
བ༔ །བརྒྱད་དུ་འདུས་ཕྱིར་འདི་བཤད་བྱ། །ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ། །ཐེག་དམན་གཙུག་ལག་
རྣམས་སུ་ཡང་། །ཀུན་གཞི་རྩ་བའི་རྣམ་ཤེས་དང་། །སྲིད་པ་ཡན་ལག་ཇེ་སྲིད་པའི། །ཕུང་པོའི་རྣམ་
གྲངས་དག་གིས་བསྟན། །དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཀུན་གཞི་ལ། །དབྱིག་བཤེས་མིའུ་ཐུང་དབྱངས་
སྒྲོག་གསུམ། །རིམ་བཞིན་ཕུང་པོ་ཚོར་བ་དང་། །འཇིག་ལྟ་གསུམ་ལ་དགོངས་ཞེས་འདོད། །ཐེག་པ་
འོག་མའི་ལུགས་དག་ལ། །ཚུལ་དེ་མི་རུང་མེད་མོད་ཀྱི། །ཐེག་ཆེན་པ་རྣམས་ལུང་དེའི་དོན། །ཀུན་
གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རུ། །འདོད་པ་ཆེས་ཆེར་བཟང་བ་སྟེ། །གང་ཕྱིར་དབྱིག་བཤེས་སོགས་ཀྱིས་
ནི༔ །བཀྲལ་བ་སྐྱོན་དང་ལྡན་ཕྱིར་རོ། །ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཡིད་མེད་ན། །མ་འདྲེས་པ་ཡི་མ་རིག
དང་། །ལྔ་པོ་དག་དང་འདྲ་བ་དང་། །སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་བྱེ་བྲག་དང་། །ངེས་ཚིག་མེད་པའི་སྐྱོན་
དུ་འགྱུར། །འདུ་ཤེས་མེད་པར་སྐྱེས་པའི་རྒྱུན། །ངར་འཛིན་མེད་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར། །ངར་འཛིན་

པ་དང་ལྡན་པ་ནི། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་འཐད་ཕྱིར། །ཉོན་ཡིད་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱ། །བདུན་པ་ལེན་པའི་རྣམ་ཤེས་དང་། །ཀུན་གཞི་གསུམ་དུ་འཆད་པ་དང་། །དགུ་པ་དྲི་མེད་རྣམ་ཤེས་སུ། །འདོད་པ་ཡང་དག་བདེན་པའི་ལུགས། །ཚོགས་བརྒྱད་དག་ལས་ལོགས་པ་ཡི། །གཙོ་བོ་རྣམ་ཤེས་ཡོད་གྱུར་ན༑ ༑རྟག་པའི་དངོས་པོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། །ཚོགས་དགུར་འདོད་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་མེད། །ཡིད་ཤེས་གཅིག་ཉིད་དབང་དྲུག་གི །རྟེན་ལ་སོ་སོར་རྒྱུ་བའི་ཚེ། །སོ་སོའི་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ། །བྱམ་ཟེའི་ཚོམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ནི། །བཅུ་གཉིས་སྟོན་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། །གཅིག་ཕྱུར་གསུངས་དང་རྣམ་ཤེས་དྲུག །ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་གསུངས་ཕྱིར། །ཤེས་ཀུན་ཡིད་ཤེས་གཅིག་པུ་ལོ། །ལུང་དོན་གཞན་དུ་ནུས་ཕྱིར་དང་། །དབང་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་ལོག་གྱུར་དང་། །འདས་དང་མ་འོངས་འཛིན་གྱུར་ཕྱིར། །ཚོགས་གཅིག་འདོད་པ་མུན་སྤྲུལ་ལོ། །དེ་ཕྱིར་ཡིད་ཆེས་ལུང་རིགས་ཀྱིས། །གྲུབ་པ་རྣམ་ཤེས་བརྒྱད་ཡིན་ཕྱིར། །གསང་བའི་གནས་ལ་མི་ཞུམ་པའི། །མཁས་པས་བརྒྱད་ཉིད་འདོད་པར་བྱ། །ཡིད་དང་ཀུན་གཞིའི་དཀའ་བའི་གནས། །གསལ་བར་སྟོན་འདི་མཁས་མཆོག་རྣམས། །ཇི་ལྟར་བཞེད་བཞིན་བླ་མ་ཡི། །གསུངས་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་ཁམས་པ། །བློ་བཟང་གྲགས་པས་སྦྱར་བ་ཡི། །དགེ་དེས་ཐུབ་བསྟན་རྒྱས་གྱུར་ཅིག། ༎མངྒ་ལཾ།།

༄༅། །ཡིད་དང་ཀུན་གཞིའི་དཀའ་བའི་གནས་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ་བཞུགས་སོ།།

༄༅༅། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གསུང་གི་དབང་ཕྱུག་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །རྒྱལ་དང་རྒྱལ་བའི་སྲས་རྣམས་གཤེགས་པའི་བཤུལ། །ལེགས་གསུངས་ལེགས་ལམ་ཇི་བཞིན་ཐུགས་ཆུད་ནས། །མ་ནོར་མ་འདྲེས་རྫོགས་པར་སྟོན་མཛད་པའི། །མཁས་པའི་མཁས་པ་དེ་ལ་མགོས་ཕྱག་འཚལ། །རྣམ་རིག་གཞུང་གི་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བའི་གནས། །ཡིད་དང་ཀུན་གཞི་གསལ་བར་བསྟན་པ་དང་། །བདག་ཉིད་དྲན་པ་གསོ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །བླ་མའི་གསུང་ལ་བརྟེན་ནས་འདིར་བཤད་བྱ། །འདིར་ཡིད་དང་ཀུན་གཞི་གཏན་ལ་འབེབས་ན་དེ་དག་གང་ནས་འབྱུང་བའི་སེམས་ཙམ་གྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་དེ་དུས་ཅི་ཙམ་ནས་བྱུང་ཞེ་ན། སླ་བའི་དམ་པས་ཐེག་པ་མཆོག །འཛིན་པར་ལུང་བསྟན་འཕགས་པ་ཀླུས། །ཐེག་མཆོག་རྒྱས་པར་མཛད་པའི་རྗེས། །ལུང་བསྟན་བརྙེས་པའི་ཐོགས་མེད་ཀྱིས། །སྒྲོལ་བཏོད། ཐུབ་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་རྗེས་སུ་འཛམ་བུའི་གླིང་འདིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བསྟན་པ་ནི་ཉུབ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཙམ་ཞིག་གནས་ལ་ནང་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་སྨྲ་བ་ཡང་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་སོགས་འབའ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་རྣམས་ལ་ནི་གྲུས་པས་གཅེས་སྤྲས་སུ་བྱེད་པ་དང་། མངོན་པར་སྦྱོར་བ་པོ་མེད་པས་ཆོས་མངོན་པ་འབུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཆུད་ཟོས་པར་གྱུར། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་མདོ་རྣམས་ནི་ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་གནས་ན་བཞུགས་པར་གྲགས་ཏེ། སློབ་སྤྱིངས་ལས། བསྟན་པ་རིན་ཆེན་མཆོག་ལྷར་བཟང་ལ་ཕན་མེད་པ། །རྣམ་པར་དག་ཚུལ་གང་ཡིན་ཀླུ་མགོའི་གདེངས་ཀ་ཅན། །ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གཙུག་གི་རྒྱན་བཞིན་གུས་མནོས་ནས། །ས་ཡི་གཏིང་ན་གནས་པའི་

རབ་རིབ་སེལ་བར་མཛད། །ཅེས་སོ། །དེ་ནས་འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། མགོན་པོ་སྐྱ་ངན་འདས་འོག་ཏུ། །འཛིན་པར་སུ་འགྱུར་བཤད་དུ་གསོལ། །བདེ་གཤེགས་མྱ་ངན་འདས་འོག་ཏུ༑ ༑ཚུལ་རྣམས་འཛིན་པར་འགྱུར་བ་དེ། །དུས་དག་འདས་ནས་འབྱུང་བ་ནི། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ཤེས་གྱིས། །ལྷོ་ཕྱོགས་བཻ་དའི་ཡུལ་དུ་ནི། །དགེ་སློང་དཔལ་ལྡན་ཆེར་གྲགས་པ། །དེ་མིང་ཀླུ་ཞེས་བོད་པ་སྟེ། །ཡོད་དང་མེད་པའི་ཕྱོགས་འཇིག་བྱེད། །ང་ཡི་ཐེག་པ་འཇིག་རྟེན་དུ། །བླ་མེད་ཐེག་ཆེན་རབ་བཤད་ནས། །རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་བསྒྲུབས་ཏེ། །བདེ་བ་ཅན་དུ་དེ་འགྲོ་འོ། །ཞེས་ལུང་བསྟན་པའི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ལྷོ་ཕྱོགས་བཻ་དའི་ཡུལ་དུ་སྐུ་འཁྲུངས་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་ཀླུའི་ཡུལ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་མདོ་རྣམས་སྤྱན་དྲངས་ནས་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མཚན་མ་མེད་པའི་ཚུལ་གསལ་བར་མཛད་པའི་ཕྱིར་དུ་རང་གཞན་གྱི་སྡེ་པའི་ལྟ་བ་ངན་པ་སེལ་བར་མཛད་པ་དབུ་མ་རིགས་པའི་ཚོགས་ལ་སོགས་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་མཛད་དོ། །དེའི་རྗེས་སུ་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས། ཐོགས་མེད་ཅེས་བྱའི་དགེ་སློང་ནི། །བསྟན་བཅོས་དེ་ནི་དོན་ལ་མཁས། །མདོ་སྡེ་ངེས་དོན་དྲང་བའི་དོན། །རྣམ་པ་མང་པོའང་རབ་ཏུ་འབྱེད། །འཇིག་རྟེན་རིག་པ་སྟོན་བདག་ཉིད། །གཞུང་འབྱེད་དང་ཚུལ་ཅན་དུ་འགྱུར། །དེ་ཡི་རིག་པ་གྲུབ་པ་ནི། །སྨན་ལའི་པོ་ཉ་མོ་ཞེས་བརྗོད། །དེ་ཡི་སྔགས་ཀྱི་མཐུ་ཡིས་ནི། །བློ་ནི་བཟང་པོ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །བསྟན་པ་ཡུན་རིང་གནས་བྱའི་ཕྱིར། །མདོ་ཡིས་དེ་ཉིད་དོན་སྡུད་བྱེད། །ལོ་ནི་བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུར་འཚོ། །དེ་ལུས་ཞིག་ནས་ལྷ་ཡུལ་འགྲོ། །འཁོར་བ་རྣམས་སུ་འཁོར་བ་ན། །ཡུན་རིང་བདེ་བ་རྗེས་སྤྱོད་ནས། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་མཐར་གྱིས་ཏེ། །བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། །ཞེས་ལུང་བསྟན་པའི་སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་འཕགས་པ་བྱམས་པ་བསྒྲུབས་པས་ཞལ་གཟིགས་ཏེ། དགའ་ལྡན་དུ་བྱོན་ནས་བྱམས་པའི་ཆོས་ལྔ་སོགས་གསན་ཅིང་སླར་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་བྱམས་ཆོས་རྣམས་ཁྲིར་བྱོན་ཏེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྡུས་པ་སོགས་མཛད་ནས་སེམས་ཙམ་གྱི་ལྟ་བའི་སྲོལ་རྒྱས་པར་བཏོད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། འཇིག་རྟེན་ཀུན་ལ་ཕན་

ཕྱིར་ཐོགས་མེད་ཅེས་བྱ་བ། །ཆོས་རྒྱུན་ཀྱིང་འཛིན་སྟོབས་ཀྱིས་དྲངས་པའི་བདུད་རྩིའི་རྒྱུན། །འཕགས་པ་མི་ཕམ་ཞལ་གྱི་བུམ་པ་ནས་བླུགས་པ། །གསན་པའི་སྣེམ་པས་གསོལ་བ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །འོ་ན་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་སློལ་བཏོད་པའི་སྔོན་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལྟ་བ་དེ་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་ཏུ་གནས་ཤེ་ན། སྔོན་དུ་དབུ་མ་ཉིད། །ཐོགས་མེད་ཀྱི་སྔོན་དུ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བཀའི་དགོངས་པར་འགྲེལ་བ་དབུ་མའི་ཚུལ་ལས་གཞན་མེད་དེ། ཐེག་ཆེན་གསལ་བར་མཛད་པ་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མདོ་སྡེ་རྒྱན་སྦྱོར་འཇུག་དབུ་མ་སྙིང་པོ་སོགས་སུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བཀར་བསྒྲུབ་པ་འབྱུང་བ་ཡང་། འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་དར་བར་བྱས་པའི་ཚེ་གྲུབ་མཐའ་འོག་མའི་པཎྜི་ཏ་རྣམས་ཀྱིས་རང་ཉིད་ཀྱིས་དེ་གོང་དུ་ཐེག་ཆེན་མ་ཐོས་པ་དང་། རང་གིས་ཚད་མར་ཁས་བླངས་པའི་སྡེ་སྣོད་ཅི་རིགས་པ་དང་མི་མཐུན་པར་འདུག་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བཀའ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྐུར་བ་བྱུང་བའི་ཚེ་དེ་དག་གི་ལོག་རྟོག་བསལ་བའི་ཕྱིར་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །སློབ་དཔོན་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་མཐའ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པའི་སྤྲོས་པ་མཐའ་དག་འགོག་པའི་རིགས་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་དངོས་དང་དངོས་མེད་པ། །མཁྱེན་པས་ཀཱཏྱཱ་ཡ་ན་ཡི། །གདམས་ངག་ལས་ནི་ཡོད་པ་དང་། །མེད་པ་གཉིས་ཀའང་དགག་པ་མཛད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ་ཐེག་དམན་གྱི་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་བཀའི་དགོངས་པར་བསྟན་པ་དང་། སེམས་ཡོད་སུ་ཞིག་དེ་ལ་སྨོད། །ཅེས་གསུངས་པས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀར་བསྒྲུབས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་སེམས་ཙམ་གྱི་ལྟ་བའི་སྲོལ་རྒྱས་པར་བཏོད་པ་ན་སློབ་དཔོན་གྱི་དངོས་སློབ་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ལ་སོགས་པས་རྣམ་ཤེས་སྨྲ་བའི་འདོད་པ་རྣམས་རྒྱས་པར་བཀོད་ནས་འགོག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་འདིར་དེ་དག་གི་དོན་འདི་འབྱུང་སྟེ། ཐུབ་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྗེས་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་སོགས་ཀྱི་པཎྜི་ཏ་རྣམས་ཀྱིས་མདོན་པ་སྡེ་བདུན་སོགས་བརྩམས་ནས་རང་རང་གི་གྲུབ་

མཐའ་རྒྱས་པར་བྱས་ཏེ་མདོའི་དོན་གཞན་དུ་བཀྲལ་ནས་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དྲི་མ་ཅན་དུ་བྱས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། སྟོན་པ་འཇིག་རྟེན་མིག་ནི་ནུབ་གྱུར་ཅིང་། །དཔང་གྱུར་སྐྱེ་བོ་ཕལ་ཆེར་ཟད་པ་ན། །དེ་ཉིད་མ་མཐོང་རང་དགར་གྱུར་པ་ཡི། །ངན་རྟོག་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པ་འདི་དཀྲུགས་སོ། །ཞེས་དང་། འདི་ནི་སྟོན་པས་གསུངས་སོ་ལོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར། སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་འོག་ཏུ་བདུད་ཀྱི་ལས་ཆེར་གཡོས། སྡེ་པ་རྣམས་ཀྱི་འཛིན་པ་སོ་སོ་ནས་ལངས་ཏེ་ཕལ་ཆེར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀླུ་སྒྲུབ་ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་བརྙེས་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མཚན་མ་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གསུངས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟན་བཅོས་དབུ་མ་ལ་སོགས་མཛད་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་དུས་རིང་མོའི་བར་དུ་གྲུབ་མཐའ་འོག་མ་ཤིན་ཏུ་དར་ལ་ཐེག་ཆེན་མིང་ཙམ་ཡང་མེད་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་དར་བར་བྱས་ཏེ་སྲོལ་བཏོད། དེ་རྗེས་སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་སེམས་ཙམ་པའི་ལྟ་བའི་སྲོལ་རྒྱས་པར་བཏོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀླུ་སྒྲུབ་དང་ཐོགས་མེད་ཀྱི་སྔོན་དུ་དབུ་མ་དང་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་མིང་ཙམ་ཡོད་སྲིད་ཀྱང་མདོའི་དགོངས་པ་གྲུབ་མཐའ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་བཀྲལ་ནས་གཞུང་འཛུགས་པ་ནི། སྔར་བསྟན་པ་ཁོ་ན་ལྟར་བཟུང་སྟེ་གཞན་དུ་ན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཐོགས་མེད་སོགས་ཀྱི་སྔོན་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྲོལ་བཏོད་པའི་བཀའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་དང་སློབ་དཔོན་གང་ཡིན་པ་བསྟན་དགོས་ན་དེ་ཡང་རྙེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ལུང་བསྟན་པའི་སློབ་དཔོན་དེ་གཉིས་དུས་ཅི་ཙམ་ནས་བྱུང་ཞེ་ན། འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ནི། རྒྱ་རྒྱུད་དུ། ང་ནི་མྱ་ངན་འདས་འོག་ཏུ། །ལོ་ནི་བཞི་བརྒྱ་ལོན་པ་ན༔ །ཞེས་འབྱུང་ལ། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་ཆེན་བམ་པོ་བདུན་ཅུ་རྩ་ལྔ་པ་ལས། དེ་ནས་སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་ལོན་པའི་འོག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མདོ་སྡེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟན་བཅོས་རྣམས་མཛད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་འགྲེལ་པ་དང་། དབུ་མ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་དག་ལས་རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྤངས་པས་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཚུལ་རབ་ཏུ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནས་འཕགས་

པའི་ལྷ་ལ་སོགས་པས་གཞུང་དེ་ཡང་དག་པར་བླངས་ཏེ། གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་ཅིང་སྤེལ་ཏེ༑ སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་དགུ་བརྒྱ་ལོན་པ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱམས་པས་མདོ་སྡེ་དགོངས་པ་ཟབ་མོ་ངེས་པར་འགྲེལ་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟན་བཅོས་རྣམས་མཛད་དེ་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་ས་དང་དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལ་སོགས་པའོ། །སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་དང་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་གཞུང་དེ་ཡང་དག་པར་བླངས་ནས་རབ་ཏུ་སྤེལ་ཏེ། དེའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རི་གཅིག་པས་སྟོང་པ་དང་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་ལ་རྩོད་པ་མེད་དོ༑ ༑དེའི་ཕྱིར་སློབ་དཔོན་ཉེ་བའི་འོད་ན་རེ། ལོ་སྟོང་གི་མདུན་རོལ་དུ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རོ་གཅིག་གོ །དེ་ཕྱིན་ཆད་ནས་ནི་དྲན་པ་དང་ཤེས་རབ་ཁད་ཀྱིས་འགགས་པས་སྟོང་པ་དང་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་འཐིག་རྟེན་ན་རྒྱས་པར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་བཤད་དོ་ཞེའོ། །ཞེས་སོ། །འོ་ན་དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཙམ་གྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལས་འབྱུང་བའི་ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། མཚན་ཉིད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དང་། །དགུ་དང་གཅིག་ཕྱུར་འདོད་པ་དགག །དོན་རྣམ་བཞི་ཡིས་ཀུན་གཞི་དང་། །ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིད་ཤེས་པར་བྱ། །མཚན་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དགུར་འདོད་པ་དང་། ཚོགས་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་དགག་པ་སྟེ་དོན་བཞི་ཡིས་ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་མདོར་བསྟན་ཏོ། །རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་མཚན་ཉིད་ལ་ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པ་གཉིས་ལས་ཀུན་གཞི་ལ་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཀུན་གཞི་དང་། བརྟེན་པ་ས་བོན་གྱི་ཀུན་གཞིའི་མཚན་ཉིད་གཉིས་ཡོད་ཅེས་སྟོན་པ་ནི། མཚན་ཉིད་གཉིས་ལས་ཀུན་གཞི་ནི། །རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དབྱེ་བ་ཡིས། །མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འདོད། །རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཀུན་གཞིའི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ལ་རྟེན་གྱུར་ཀུན་གཞི་ནི། །དོན་དང་སེམས་ཅན་བག་ཆགས་ལ། །རྣམ་པར་རིག་པ་མི་རིག་པ༑ ༑ལུང་དུ་མ་བསྟན་རེག་ལ་སོགས། །ལྔ་ཉིད་དང་ལྡན་ཞེས་པས་སྟོན་ནོ། །དེ་ཡང་། དམིགས་པ། རྣམ་པ། ངོ་བོ། གྲོགས་ཏེ་བཞིས་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དམིགས་ཡུལ་གཟུགས་སྒྲ་དྲི་རོ་རེག་བྱ་སྟེ་དོན

ལྡོ༔ མིག་རྣ་བ་སྣ་ལྗེ་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྔའི་སེམས་ཅན་དང་། བདག་དང་ཆོས་ཀུན་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་བག་ཆགས་དང་གསུམ་ལ་དམིགས། རྣམ་པ་སྣོད་བཅུད་དེ་དག་སྣང་ཡང་རང་གིས་ཀྱང་མི་ངེས་ལ་རྗེས་སུ་ངེས་པ་ཡང་འདྲེན་མི་ནུས་པ། ངོ་བོ་མ་བསྒྲིབས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་ཅིང་། འཁོར་ཚོར་བ། འདུ་ཤེས། སེམས་པ། རེག་པ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ་སེམས་བྱུང་ལྔ་པོ་ན་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའོ། །དེ་སྐད་དུའང་། དོན་དང་སེམས་ཅན་དུ། སྣང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི། །རབ་ཏུ་སྐྱེའོ་ཞེས་དང་། སུམ་ཅུ་པ་ལས། དེ་ནི་ལེན་པ་དག་དང་གནས། །རྣམ་པར་རིག་པ་མི་རིག་པ། །རྟག་ཏུ་རེག་དང་ཡིད་བྱེད་དང་། །རིག་དང་འདུ་ཤེས་སེམས་པར་ལྡན། །དེ་ལ་ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་ཏེ། །དེ་ནི་མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན། །རིག་ལ་སོགས་པའང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ༔ །རྣམ་སྨིན་དང་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བག་ཆགས་རྣམ་སྨིན་གྱི་དམིགས་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། ས་བོན་གྱི། དབང་གིས་གནས་དོན་ལུས་སུ་ནི། །སྣང་ཕྱིར་དམིགས་པ་དག་ཏུ་འདོད། །ས་བོན་དེ་སྣང་ནས་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་ཡང་དེའི་དབང་གིས་ཀུན་གཞི་རྣམ་སྨིན་དེ་གནས་དབང་རྟེན་དང་། ལུས་དབང་པོ་དང་། དོན་ཡུལ་ལྔའི་སྣོད་བཅུད་དུ་སྣང་བར་འགྱུར་བས་ན་དམིགས་པར་བཞག་སྟེ། དཔེར་ན་ཡུལ་གྱི་དབང་གིས་ཤེས་པ་དེའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བྱུང་བས་ཡུལ་དེ་མི་སྣང་ཡང་དམིགས་པར་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཀུན་གཞི་ལ་ཡང་སྣོད་བཅུད་སྣང་ངམ་ཞེ་ན། ཀུན་གཞིའི་གཟུང་ཆ་དག་ལ་ནི། །རྣམ་ཤེས་ལྔ་ཡིས་འཛིན་བྱེད་ཅིང་། །དྲུག་པས་ཐ་སྙད་འདོགས་པས་ན། །ཁམས་གཉིས་དག་ཏུ་ངེས་པ་སྟེ། །དེ་ལྟ་མིན་ན་གཟུགས་མེད་པ། །གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་མ་འདས་དང་། །གཟུགས་ཅན་ས་རུ་ཐལ་འགྱུར་ཏེ། །ཤེས་ལ་གཟུགས་སུ་སྣང་བ་ལས། །མ་གཏོགས་ཕྱི་རོལ་མེད་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་གཞི་ལ་དོན་དུ་དངོས་སུ་སྣང་བ་ལ་དབང་ཤེས་ལྔས་འཛིན་ཞིང་ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་དབང་དོན་གཉིས་ཅར་ལ་ཐ་སྙད་འདོགས་པས་ན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཀུན་གཞི་ལ་སྣོད་བཅུད་མི་སྣང་སྟེ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་མི་སྲིད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་རྟེན་གཅིག་གི་ཀུན་གཞི་ལ་དངོས་སུ་སྣང་བའི་དོན་ལྔ་ནི་རྟེན

དེའི་དབང་ཤེས་ལས་ལོག་ཏུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་གཟུང་བྱ་གཅིག་ཉིད་རྣམ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་གཟུང་ཆར་འགྱུར་ལ། འདོད་ན་ཤེས་པ་ལ་གང་སྣང་བ་དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་གཉིས་རྫས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བས་ན་གཟུང་ཆ་ཐུན་མོང་བ་མི་སྲིད་དོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ་ཤེས་པ་ལ་གང་སྣང་བ་དེའི་བདག་ཉིད་དམ། དེ་ལས་གཅིག་ཐ་དད་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་ཅེས་པ་ནི་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ན་ཡིན་གྱི་དེའི་ཚེ་ནི་ཐུན་མོང་བ་ཁས་མི་ལེན་ལ་མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་པའི་ངོ་ན་གཟུང་ཆ་ཐུན་མོང་བ་འདོད་ཀྱང་དེ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་མི་འདོད་དེ་གཞན་དུ་ན་ཕུང་པོ་ལྔའི་རྣམ་གཞག་འཇིག་པ་དང་། སྐྲ་ཤད་དང་། དུང་གི་སེར་པོ་སོགས་དང་། རྨི་ལམ་གྱི་ཡུལ་རྣམས་རྫས་སུ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། གཟུགས་སྒྲ་སོགས་སྤྱོང་བའི་ངོ་བོར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཀུན་གཞི་ལ་སྣོད་བཅུད་སྣང་ན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ལས་མ་འདས་པར་འགྱུར་ཏེ། གཟུགས་ཅན་གྱི་སྣོད་བཅུད་རང་གི་ཤེས་པ་ལ་དངོས་སུ་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་པར་མི་ནུས་ཏེ། ཐོགས་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱང་ནུབ། སྣ་ཚོགས་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱང་ནུབ། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་གཟུགས་མེད་པ་གཟུགས་ཅན་གྱི་ས་རུ་འགྱུར་ཏེ། དང་པོའི་ཀུན་གཞི་ལ་གཟུགས་ཅན་གྱི་སྣོད་བཅུད་མཚན་ཉིད་པ་དངོས་སུ་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །མ་ངེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ནའང་ཤེས་པ་ལ་གཟུགས་སུ་སྣང་བ་ཙམ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྙོམས་འཇུག་བསྒོམས་པའི་མཐུས་ཀུན་གཞི་ལ་ཡོད་པའི་གཟུགས་ཅན་སྣང་བར་འགྱུར་བའི་ས་བོན་ལ་གནོད་པ་བྱས་པས་རེ་ཞིག་གཟུགས་མེད་དུ་གནས་ཀྱི་བར་དུ་གཟུགས་ཅན་སྣང་མི་ནུས་ཏེ། དཔེར་ན་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་བསྒོམས་པའི་མཐུས་ཀུན་གཞི་ལ་ཡོད་པའི་ཚོགས་དྲུག་གི་ས་བོན་ལ་གནོད་པ་བྱས་པས་སྙོམས་འཇུག་དེ་ལས་ཇི་སྲིད་མི་ལྡང་གི་བར་དུ་ཚོགས་དྲུག་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་”གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཀུན་གཞི་ལ་[༡]དམིགས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། གཟུགས་

༡) ཞ། ༤་བ་༣་ གཟུངས་མེད་ཀྱི་གཟུགས་ཀུན་གཞི་ལ།

ཅན་གྱི་སྣོད་བཅུད་ནི་མི་སྣང་ལ་བག་ཆགས་དམིགས་པར་འཇོག་པའི་དོན་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ༑ ༑འདོད་ན་དམིགས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་པ་ཁས་བླངས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཉེས་པ་མེད་དེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྡུས་པ་ལས། འདས་སོགས་དེ་བཞིན་རྨི་ལམ་དང་། །གཟུགས་བརྙན་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་ཡང་། །དམིགས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། །དེ་ལ་དམིགས་པར་རུང་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་དམིགས་པ་ཡོད་པ་ལ་བལྟོས་མི་དགོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཀུན་གཞི་ནི། སྔོན་གྱི་དགེ་མི་དགེའི་ལས་ཀྱིས་བདེ་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོའི་གཞིར་འཕངས་ནས་ཅི་སྲིད་མ་ཤིའི་བར་དུ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་ལྡོག་པས་ན་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འཇུག་གི་སྣང་བའི་དམིགས་པ་ལ་བལྟོས་ནས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་གཟུགས་མེད་དུ་དོན་དང་དབང་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་དམིགས་པ་གསུམ་ལས་བག་ཆགས་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བག་ཆགས་དམིགས་པར་འགྱུར་བའི་དོན་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་དེའི་མཐུས་གནས་དོན་ལུས་སུ་སྣང་རུང་ཡིན་པས་དམིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་སྦྲུང་ན་གནས་པའི་ས་བོན་དེ་རྐྱེན་དང་ཕྲད་ན་མྱུ་གུ་བསྐྱེད་རུང་ཡིན་པས་མྱུ་གུའི་རྐྱེན་བྱེད་ཅེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཀུན་གཞི་ལ་གཟུགས་ཅན་གྱི་སྣོད་བཅུད་སྣང་ཞེས་ཁ་ཅིག་འདོད་པ་བསྟུན་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་ཏོ། །གཟུགས་མེད་དུ་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཁམས་འོག་མ་གཉིས་སུའང་ཀུན་གཞི་གཅིག་ལ་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་རྫས་ཐམས་ཅད་སྣང་ངམ་ཞེ་ན། འོག་ནའང་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་ནི། །ཀུན་གཞི་ལ་ནི་སྣོད་དང་བཅུད། །ཐམས་ཅད་སྣང་ན་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི། །ལྷ་ལའང་དམྱལ་སྣང་འབྱུང་བ་དང་། །དམྱལ་བ་ལ་ཡང་ལྷ་རྣམས་ཀྱི། །སྣོད་བཅུད་སྣང་བ་འབྱུང་བ་དང་། །ཐ་མལ་རྣམས་ལའང་བསྐལ་པ་ཡི། །ཡུལ་སྣ་ཚོགས་པ་སྣང་བར་འགྱུར། །ཁམས་འོག་མ་གཉིས་ལའང་ཀུན་གཞི་གཅིག་ལ་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་རྫས་ཐམས་ཅད་སྣང་ན་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་ལའང་ལྷགས་བསྲེགས་འབར་བ་སོགས་དམྱལ་བའི་སྣང་བ་རྣམས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ༑ ༑འདོད་ན་དེ་དག་ལ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་གདུང་བ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་གི་ཀུན་གཞིའི་སྟེང་གི་དམྱལ་སྣང་མཚན་ཉིད་པ་སྣང་བའི་ས་བོན་སད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དམྱལ་སྣང་དེ་

ཀུན་གཞི་ལ་དངོས་སུ་སྣང་ལ་དེ་ཡང་བག་ཆགས་སད་པ་ལ་བལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་ངེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ས་བོན་གྱི་མཐུས་དེ་དག་དངོས་སུ་སྣང་ན་ཕན་གནོད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་རྨི་ལམ་གྱི་དུས་སུ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་གི་ཡུལ་སྣང་བས་ཕན་གནོད་དུ་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །འགྲོ་བ་རིགས་མཐུན་པའི་སྣོད་ནི་སྣང་འགྱུར་དང་སྤྱོད་འགྱུར་གཉིས་ཀའི་ལས་ལས་གྲུབ་པས་ཕན་གནོད་དུ་འགྱུར་ཡང་རིགས་མི་མཐུན་གྱི་སྣོད་རྣམས་སྣང་འགྱུར་གྱི་ལས་ལས་གྲུབ་ལ་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས་ལས་མ་གྲུབ་པས་ཕན་གནོད་དུ་མི་འགྱུར་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་པར་མི་ནུས་ཏེ། གཟུགས་སྒྲ་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་འགའ་ཞིག་རིགས་མཐུན་པའི་འགྲོ་བ་འགའ་ཞིག་ལ་ཡང་ཁ་ཅིག་ལ་ཕན་པར་མཐོང་ལ་ཁ་ཅིག་ལ་གནོད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། ནང་གི་ཤེས་པ་ལ་གཟུགས་སུ་སྣང་བ་ཙམ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་སྣོད་ཀྱང་མི་འདོད་པས་ན་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་རང་མཚན་པར་སྣང་བའི་ཡུལ་སྣང་བ་ཙམ་གྱིས་ཕན་གནོད་དུ་འགྱུར་གྱི་སྤྱོད་འགྱུར་ལ་མི་བལྟོས་ཏེ། དཔེར་ན་སྒྱུ་མའི་གཤིན་རྗེ་ལ་གཤིན་རྗེ་རང་མཚན་པར་སྣང་བ་ན་འཇིགས་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། སྒྱུ་མའི་ན་ཆུང་ལ་ན་ཆུང་རང་མཚན་པར་སྣང་བ་ན་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆགས་པ་བསྐྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་མི་ལྷ་བུའི་ཀུན་གཞི་ལ་དམྱལ་བ་སྣང་བ་དེ་དམྱལ་བ་པ་ལ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་སྣང་ངམ་མི་སྣང་། དང་པོ་ལྟར་ན༏ དམྱལ་སྣང་དེ་དམྱལ་བ་པ་ཁོ་ནའི་ལས་དབང་གིས་སྣང་བ་དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ལྕགས་བསྲེགས་ས་གཞི་སུ་ཡིས་བྱས། །"མོ་ཚོགས་[༡]དེ་དག་ཅི་ལས་བྱུང་། །དེས་ན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི། །སྡིག་སེམས་བྱུང་བར་ཐུབ་པས་གསུངས། །ཞེས་པས་གནོད་དོ། །ཡང་མིའི་ཀུན་གཞི་ལ་སྣོད་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་དམྱལ་བའི་ཀུན་གཞི་ལ་ཡང་སྣང་བར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན༏ ཇི་སྐད་དུ། ཡི་དྭགས་དུད་འགྲོ་མི་རྣམས་དང་། །ལྷ་རྣམས་ཇི་ལྟར་རིགས་རིགས་སུ། །དངོས་གཅིག་ཡིད་ནི་ཐ་དད་ཕྱིར། །དོན་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ཡིན། །ཅེས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མ་གྲུབ་པའི་རིགས་པ་གསུངས་པ་རྣམས་བོར་བར་ཡང་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ནི་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་དབང་

[༡]) ཅ། ༡༠་བ་༢་ མེ་ཚོགས།

ཤེས་ལ་དེ་ལྟར་སྣང་བ་ཡིན་ལ་དེ་དང་ཀུན་གཞིའི་སྣང་བ་གཉིས་མི་གཅིག་གོ་ཞེ་ན། དབང་ཤེས་ལ་དོན་ལྟར་སྣང་བ་དེ་གཉིས་ཀ་ཀུན་གཞིའི་གཟུང་ཆ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དོན་དུ་སྣང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེའོ། །ཞེས་པའི་ལུང་དང་། རྣམ་ཤེས་ལྔ་ཡིས་འཛིན་བྱེད་ཅིང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཟིན་ཏོ༑ ༑གཉིས་པ་ལྟར་ན་དམྱལ་བ་པ་ལ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་མི་སྣང་ཡང་དམྱལ་སྣང་མཚན་ཉིད་པ་སྣང་བར་འདོད་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། བདེ་འགྲོའི་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་སྣང་བར་འགྱུར་རོ༑ ༑རྐང་པ་ལྷག་མ་བཞི་ཡང་རིགས་པ་འདིས་དཔགས་ལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་མངོན་པ་བ་འགའ་ཞིག་ཀུན་གཞི་གཅིག་ལ་བསམ་གཏན་བཞི་པ་མན་ཆད་མཐར་མེད་པ་ཡན་ཆད་སྣང་ཞེས་འདོད་ལ། ཁ་ཅིག་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལས་ལས་གྲུབ་པས་མི་སྣང་ལ་གཞན་སྣང་ཞེས་འདོད་པ་དང་། གཞན་དག བྱེ་བཤད་ལས། འདིའི་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་ཡོངས་སུ་བཅད་པར་མི་ནུས་སོ། །ཞེས་པའི་དོན་དུ་བསམམས་ནས་ཚད་ཀྱིས་བཅད་མི་ནུས་པའི་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་རྫས་ཐམས་ཅད་སྣང་བར་འདོད་པ་ལ་ནི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་མེད་ལ། གནོད་པར་བྱེད་པ་ཡོད་དོ། །མ་ཡིན་ཏེ། ལུང་འདི་ཉིད་གནོད་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། ལུང་དེའི་དོན་ནི་ཚད་ཀྱིས་བཅད་མི་ནུས་པའི་སྣོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་སྣང་བར་སྟོན་པ་མིན་གྱི་དམིགས་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་རྣམ་པ་འདི་འདྲ་བ་ཞིག་གིས་བཟུང་ངོ་ཞེས་ཀུན་གཞི་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་གསལ་བར་བཅད་མི་ནུས་ལ་རྗེས་སུ་ངེས་པ་ཡང་འདྲེན་མི་ནུས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་སྔར་ལྟར་གྱི་གནོད་བྱེད་འཇུག་གོ །འོ་ན་ཁམས་འོག་མ་གཉིས་ན་སྣོད་བཅུད་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་སྣང་ཞེ་ན། དངོས་སུ་རང་གི་དབང་དོན་ནོ༑ ༑བརྒྱུད་ནས་དེ་ཡི་ཚོགས་དྲུག་གི །ཡུལ་དུ་སྣང་བར་གང་ནུས་པ། །ཀུན་གཞིའི་ཡུལ་དུའང་འཛིན་པ་ཡིན། །དངོས་སུ་དམིགས་པ་ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་པོ་དེ་ལ་སྣང་བའི་ཡུལ་རྣམས་ཡིན་ལ་བརྒྱུད་ནས་ནི་རྟེན་དེའི་ཚོགས་དྲུག་གི་ཡུལ་དུ་སྣང་བར་གང་ནུས་པ་རྟེན་དེའི་ཀུན་གཞིའི་ཡུལ་དུའང་འཛིན་གོ །འོ་ན་སེམས་ཅན་ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། སེམས་ཅན་ནི་བདག་དང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་དབང་པོ་ལྟར་སྣང་བ་གང་ཡིན་པའོ་ཞེས་པས་གནོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཀུན་གཞི་ལ་སྣང་བའི་དབང་

པོ་ལ་བདག་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་པོ་ལྡོའི་ཞེས་སྟོན་གྱི་ཀུན་གཞི་གཅིག་ལ་བདག་གཞན་གྱི་
དབང་པོ་ལྡ་དངོས་སུ་སྣང་ཞེས་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ་རང་གི་ཀུན་གཞི་ལ་དངོས་སུ་
སྣང་བའི་གཞན་གྱི་དབང་པོ་དེ་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་པོ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ན་འགྲོ་བ་རྣམས་རྒྱུད་
གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། ལུས་དང་ལུས་ཅན་གྱི་རྣམ་རིག་རྣམས་ནི་མངོན་བརྗོད་ཀྱི་བག་ཆགས་ལས་
འབྱུང་ལ་བག་ཆགས་དེ་ཡང་རང་གི་ཀུན་གཞི་ལ་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པས་གནོད་མི་ནུས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཚོགས་དྲུག་གི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ཀུན་གཞིའི་ཡུལ་ཡིན་ན་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་
གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ལྟ་བུ་དང་། འདས་སོགས་སྒྲོ་བཏགས་རྣམས་ཀྱང་ཀུན་གཞིའི་
ཡུལ་དུ་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། དབང་དོན་ལས་གཞན་དྲུག་པའི་ཡུལ། །ཀུན་གཞིའི་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་
ཏེ༑ ༑དྲུག་པ་བཏགས་པའི་ཡུལ་ཅན་དང་། །ཀུན་གཞི་བཀྲར་འཛིན་གྱིས་དབེན་ཕྱིར། །དབང་དོན་
བག་ཆགས་གསུམ་ལས་གཞན་པའི་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ལྟ་བུ་དང་། འདས་
སོགས་སྒྲོ་བཏགས་རྣམས་ནི་ཀུན་གཞིའི་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ་དེ་དག་ནི་ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་སྒྲོ་
བཏགས་ནས་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ཙམ་ཡིན་ཅིང་ཀུན་གཞིའི་ཡང་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་འདུ་ཤེས་བཀྲ་
བར་འཛིན་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་གཞི་དེ་དགེ་མི་དགེ་ལ་མི་འཛོག་པར་མ་བསྒྲིབས་ལུང་
མ་བསྟན་པོ་ནར་ངེས་པ་ཅི་ཞེ་ན། བག་ཆགས་བསྔོ་གཞི་ཡིན་ཕྱིར་དང་། །དགེ་དང་མི་དགེ་མངོན་
གྱུར་དང་། །རྒྱུད་གཅིག་ལ་ནི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། །མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་དུ་གྲུབ། །ཀུན་གཞི་དེ་
དགེ་མི་དགེའི་བག་ཆགས་བསྔོ་བའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དགེ་མི་དགེའི་སེམས་མངོན་གྱུར་
དང་རྒྱུད་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་དུ་གྲུབ་སྟེ་དགེ་བ་
དང་ཉོན་མོངས་ཅན་བག་ཆགས་ཀྱི་གཞིར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རེག་ལ་སོགས། ལྡ་ཉིད་དང་ལྡན་
ཞེས་གང་སྨྲས་པ་འཁོར་སེམས་བྱུང་ལྔར་ངེས་པ་ཅི་ཞེ་ན། ལུང་མ་བསྟན་དང་མི་གསལ་ཕྱིར། །རེག་
སོགས་ལྔར་ངེས། མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དགེ་བ་བཅུ་གཅིག་དང་རྩ་ཉོན་ཉེ་ཉོན་
རྣམས་མི་འབྱུང་ལ་ཡུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་གསལ་བར་གཅོད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཡུལ་ངེས་ལྔ་མི་འབྱུང་

ངོ་༑ ༑གཞན་དུ་འགྱུར་བ་བཞི་ཡང་གདགས་གཞི་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དེ་དག་གང་ཡང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་ལྔ་དང་ནི་མཚུངས་པར་ལྡན་ཏེ། རིག་པ་ནི་སེམས་བྱུང་ཀུན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱོད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡུལ་གྱི་སྤྱི་རིས་གཅོད་པ་ཙམ་དང་། ཡུལ་ལ་གཡོ་བ་ཙམ་དང་། རང་གི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་གཏོད་པ་ཙམ་སེམས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་གཞིའི་འཁོར་གྱི་ཚོར་བ་དེ་སྤྱོད་པ་གསུམ་གང་ཞེ་ན། ཚོར་བ་ནི། བར་མའོ། །ཚོར་བ་ནི་བདེ་བ་དང་གདུང་བ་གཉིས་ཀའི་ངོ་བོར་མ་གྱུར་པ་བར་མར་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པ་བཏང་སྙོམས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་ཚོར་བ་ནི་དམིགས་པ་ལ་བདེ་བ་དང་གདུང་བ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ཚོར་བ་བདེ་བ་དང་ལྡན་ན་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཡན་ཆད་ཀྱང་ཚོར་བ་བདེ་བའི་སར་འགྱུར་ལ། དམྱལ་བ་ན་ཡང་རྣམ་སྨིན་གྱི་བདེ་བ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་སྟེ་སྡུག་བསྔལ་དང་ལྡན་ན་བསོད་ནམས་དང་མི་གཡོ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་སྡུག་བསྔལ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། གཟུགས་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཡང་ཚོར་བ་གདུང་བའི་སར་འགྱུར་བ་སོགས་རྒྱ་ཆེའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་རྣམ་ཤེས་དེ་ལ་ཀུན་གཞི་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། འདི་ལ་བདག་ཏུ་ནི། སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་ན་ཀུན་གཞིའོ། །འགྲོ་བ་ལྔའི་སེམས་ཅན་རྣམས་འདིར་ཉོན་ཡིད་ཀྱིས་བདག་ཏུ་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་ཀུན་གཞི་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཉོན་ཡིད་ཀྱིས་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་ཡུལ་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཆ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཆ་དེ་དུས་གང་བར་དུ་འཇུག་ཅིང་ལྡོག་ཅེ་ན། ལྷག་མ་མེད་དང་རྡོ་རྗེ་ལྟའི། །བར་དུ་རྒྱུན་མི་འཆད་དུ་འཇུག །ཐེག་དམན་གྱི་ལྷག་མེད་ཀྱི་མྱང་འདས་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྗེས་སུ་ལྡོག་ཅིང་དེའི་སྔོན་དུ་རྒྱུན་མི་འཆད་དུ་འཇུག་གོ །དེ་ཡང་ཇི་སྐད་དུ། ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་འཛིན་གཉིས་ཀྱི། །བག་ཆགས་བཅས་པ་སྔ་མ་ཡི། །རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཟད་ནས་གཞན། །རྣམ་སྨིན་བསྐྱེད་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཚེ་སྔ་མའི་དགེ་སྡིག་ལས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་སྨིན་དེ་ཚེ་འདིར་ཇི་སྲིད་མ་ཤིའི་བར་དུ་འཇུག་ཅིང་། ལས་དེའི་ནུས་པ་ཟད་པའི་ཚེ་དེ་

ལོག་ནས་ཡང་ལས་ཕྱི་མས་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་སྨིན་འཇུག་པས་རྒྱུན་མི་འཆད་དོ། །འདིར་ཅིའི་ཕྱིར་
རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཞེས་བྱ། མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་ཡང་
རྣམ་པར་སྨིན་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཉེས་པ་མེད་དེ་འདི་ལྟར་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ནི་མ་བསྒྲིབས་ལ་
ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་དང་། ཚེ་རི་སྲིད་ཀྱི་བར་དུ་རྒྱུན་མ་ཆད་དུ་འཇུག་པ་དང་། སྔོན་གྱི་དགེ་བའམ་
མི་དགེ་བས་འཕངས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་སྟེ་ཁྱད་པར་གསུམ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་དགོས་པ་ལས་དེ་
ཀུན་གཞི་འཁོར་བཅས་ལས་གཞན་པ་ལ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་དེ་དགེ་
མི་དགེའི་རྣམ་སྨིན་དུ་འགལ་བ་མེད་ལ་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་མི་དགེ་བ་དང་དགེ་
བའི་རྣམ་སྨིན་དུ་འགལ་ཏེ་དེ་གཉིས་མི་མཐུན་པ་དང་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དགེ་བ་
ཉིད་དགེ་བའི་རྣམ་སྨིན་དང་མི་དགེ་བ་ཉིད་མི་དགེ་བའི་རྣམ་སྨིན་དུ་འགལ་བ་མེད་པས་རྣམ་སྨིན་
ལུང་མ་བསྟན་ཁོ་ནར་མ་ངེས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལྡོག་པ་མེད་པའི་སྐྱོན་དུ་
འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་རྣམ་སྨིན་ནི་ཚེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་རྒྱུན་མི་འཆད་དུ་
འཇུག་པ་ན་རྣམ་སྨིན་དགེ་བ་ཡིན་ན་དགེ་སེམས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་རྒྱུན་མི་འཆད་དུ་འཇུག་པས་ཀུན་
ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བའི་སྐབས་མེད་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་འགག་པའང་
མེད་དོ། །རྣམ་སྨིན་གྱི་མི་དགེ་བ་ཡིན་ན་མི་དགེ་བའི་སེམས་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་གཉེན་པོ་སྐྱེ་བའི་
སྐབས་མེད་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལྡོག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་དགེ་
རྩ་ཆད་པའི་གང་ཟག་ལ་དགེ་སེམས་མངོན་གྱུར་དུ་ཡོད་པ་སོགས་མཐའ་ཡས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་མ་
བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་ཁོ་ནར་ངེས་སོ། །དེ་སྐད་དུ། ཅིའི་ཕྱིར་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་
ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མ་བསྒྲིབས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་
མ་བསྒྲིབས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་འདི་ནི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་འགལ་བ་མེད་དེ་དགེ་བ་དང་
མི་དགེ་བ་ནི་ཕན་ཚུན་མི་མཐུན་ནོ། །རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཡང་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བར་འགྱུར་ན་ནི་
ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལོག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་

ནི་མ་བསྒྲིབས་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ། །ཡང་ཐེག་བསྡུས་སུ་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྒྱུན་ཆད་པ་ནི་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་དུ་མངོན་པར་འགྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འབྱུང་བས་རྣམ་སྨིན་ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་འཇུག་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མ་ཤིའི་བར་དུ་འབྱུང་དགོས་ལ་མིག་ལ་སོགས་པ་ནི་མ་ཤིའི་གོང་དུ་ཡང་ལྡོག་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དེ་དག་རྣམ་སྨིན་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་ཡང་། རྣམ་པར་སྨིན་པ་གང་ཞེ་ན། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་བཅས་པའོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །དེས་ན་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་ཤེས་ཁོ་ན་རྣམ་སྨིན་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གིས་རྟེན་གྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་ཟིན་ཏོ། །བརྟེན་པ་ས་བོན་གྱི་ཀུན་གཞིའི་མཚན་ཉིད་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བརྟེན་པ་ས་བོན་ཀུན་གཞི་ནི། །སྒོ་བར་བྱེད་པས་བསྒོ་གཞི་ལ། །འགག་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་ཚེ། །བཞག་པའི་ནུས་པའོ། །སྒོ་བྱེད་ཚོགས་བདུན་གྱིས་བསྒོ་གཞི་ལ་རང་ཉིད་འགག་པ་ལ་སྔོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་ཚེ་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་གྱི་ས་བོན་བཞག་པའི་ནུས་པ་ཞིག་གོ །དེ་ཡང་ཚོགས་དྲུག་གིས་ནི་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་ཆར་གྱི་ས་བོན་འཇོག་སྟེ་དེ་དག་ལ་དགེ་སོགས་གསུམ་ཆར་ཡོད་པས་སོ། །ཉོན་ཡིད་འཁོར་བཅས་ཀྱིས་ནི་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ས་བོན་ཁོ་ན་བསྒོ་སྟེ། དེ་ནི་རྟག་ཏུ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ངོ་བོར་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒོ་བར་བྱེད་པ་ཚོགས་བདུན་འཁོར་བཅས་སུ་ཇི་ལྟར་ངེས་ཤེ་ན། འཇུག་ཤེས་རྣམས་དང་ཀུན་གཞི་གཉིས་ཉིད་ཕན་ཚུན་འབྲས་བུའི་དངོས་དང་རྒྱུའི་དངོས་པོར་རྟག་ཏུ་སྦྱོར་ཏེ་འདི་ལྟར་འཇུག་པའི་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ས་བོན་རྙིང་པ་གསོ་བའི་ཀུན་གཞི་ས་བོན་གྱི་ཆའི་བདག་རྐྱེན་བྱེད་ལ། ས་བོན་གསར་པ་འཇོག་པས་དེའི་རྒྱུའི་རྐྱེན་བྱེད་དེ་ཇི་སྐད་དུ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཉིས་ནི་གཅིག་གི་རྐྱེན་གཅིག་ཡིན་ཏེ། ཆོས་མངོན་པའི་མདོ་ལས། ཆོས་ཀུན་རྣམ་པར་ཤེས་ལ་སྦྱོར། །དེ་དག་ལ་ཡང་དེ་དེ་བཞིན། །ཕན་ཚུན་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་དང་། །རྒྱུ་ཡི་དངོས་པོར་རྟག་ཏུ་སྦྱོར། །ཞེས་སོ། །དུས་མཉམ་པའི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་སྐད་བཤད་ཀྱི། མི་མཉམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཚེ་ཕྱི་མའི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་སྨིན་ཆ་འགྲུབ་པའི་ས་བོན་ཡང་འཇོག

པར་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་རྟེན་དེ་དང་སྒོ་བ་པོ་རང་ཉིད་སྐྱེ་འགག་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བྱས་པས་སྒོ་བར་བྱེད་དེ། དཔེར་ན་"ཏིལ་དང་སྣ་མ་གཉིས་[༡)]ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་ཏེ་སྐྱེ་འགག་བྱས་པས་ཕྱིས་མེ་ཏོག་དེ་མེད་ཀྱང་ཏིལ་ལ་མེ་ཏོག་གི་དྲི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། དེ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྐྱེན་བྱེད་དེ། མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་ས་བོན་ཡོངས་སུ་གསོ་བ་དང་། ཚེ་ཕྱི་མ་ལ་དེ་མངོན་པར་འགྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ས་བོན་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་འཛོག་པའི་སྒོ་ནས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་ས་བོན་ཡོངས་སུ་རྒྱས་ན་ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་འབྱུང་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་རང་གི་རྟེན་ལ་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་འགག་པས་སྒོ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །བསྒོ་གཞི་དེ་ལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས་ཤེ་ན། བསྒོ་གཞི་ནི། བརྟན་ལུང་མ་བསྟན་བསྒོ་བྱ་བ། །སྒོ་བར་བྱེད་དང་འབྲེལ་པ་དང་། །མཐའ་གཅིག་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། །བྲེད་པར་ལྡ་དང་ལྡན་པ་འོ། །བྲེད་པར་ལྡ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་བསྒོ་གཞིར་འཛོག་གོ །ལྡ་གང་ཞེ་ན། བརྟན་པ་ནི་ཏིལ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་རྒྱུད་རྒྱུན་ཆགས་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་སྒྲ་གློག་ལྟ་བུའི་མི་བརྟན་པ་ནི་བསྒོ་གཞིར་མི་རུང་སྟེ་དེ་དག་ལ་བག་ཆགས་འཆགས་སུ་མི་འདོད་ཅིང་ཆགས་ཀྱང་ཆུད་ཟོས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །འདིས་ནི་ཚོགས་བདུན་དང་གཟུགས་བསྒོ་གཞིར་མི་རུང་བར་བསྟན་ཏེ། དེ་དག་ནི། ཇི་སྐད་དུ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་བ་ནི། །རྟག་ཏུའོ་འདུ་ཤེས་མེད་པ་པ། །སྙོམས་པར་འཇུག་པ་རྣམ་གཉིས་དང་། །སེམས་མེད་གཉིད་དང་བརྒྱལ་མ་གཏོགས། །ཞེས་དང་། འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་ལམ་ན་མེད། །འགོག་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་ནའང་མེད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རྒྱུན་འཆད་པའི་ཕྱིར་དང་གཟུགས་ཀྱང་གཟུགས་མེད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ཀུན་གཞི་ཡང་བསྒོ་གཞིར་མི་རུང་སྟེ། དགྲ་བཅོམ་ཉིད་ནས་དེ་ལྡོག་གོ །ཞེས་པ་ལྟར་རྒྱུན་འཆད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། ཉེས་པ་མེད་དེ་ཇི་སྲིད་སྒོ་བྱེད་ཡོད་ཀྱི་བར་དུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པས་ཆོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ནི་སྒོག་སྐྱ་དང་ཙནྡན་ལྟ་བུ་དེ་

[༡)] ཅ། ༡༨་བ་༡་ ཏིལ་དང་སྣུམ་གཉིས།

མི་མཉམ་པ་ལ་ས་བོན་ཐམས་ཅད་བསྒོད་མི་ནུས་ཀྱི་ཏིལ་ལྟ་བུའི་དྲི་མཉམ་པ་ལ་ནུས་པས་ན་དྲི་མཉམ་པ་ལྟ་བུའི་ལུང་མ་བསྟན་ནི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་སེམས་ཧ་ཅང་གསལ་བ་དང་མི་མཐུན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་ནི་དགེ་བ་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་བསྒོ་གཞིར་མི་རུང་བར་བསྟན་ཏོ༔ །བསྒོ་བྱ་བ་ནི། བསྒོ་བར་ནུས་པ་སྟེ་མི་རྟག་པ་ལ་བསྒོད་ཀྱི་རྟག་པ་ལ་མི་ནུས་སོ་ཞེས་པས་འདུས་མ་བྱས་སྒོ་གཞིར་མི་རུང་བར་བསྟན་ཏོ། །སྒོ་བར་བྱེད་དང་འབྲེལ་བ་ནི། སྒོ་བྱེད་དང་བསྒོ་གཞི་སྐྱེ་འགག་དུས་གཅིག་ལ་བྱས་པའི་འབྲེལ་བ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་དགོས་སོ། །འདིས་ནི་རྒྱུད་ཐ་དད་དང་དུས་མི་མཉམ་པའི་ཆོས་རྣམས་བསྒོ་བྱ་སྒོ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བར་བསྟན་ཏོ། །མཐའ་གཅིག་ཏུ་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་ནི། རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་མ་ཡིན་པར་མཐའ་གཅིག་རྟེན་དུ་གྱུར་པའོ། །འདིས་ནི་ཀུན་གཞིའི་འཁོར་གྱི་རིག་པ་སོགས་བསྒོ་གཞི་ཡིན་པ་སེལ་ཏེ་དེ་དག་ནི་གཙོ་བོ་སེམས་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ལ་བརྟེན་པས་ན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་རིག་སོགས་དེ་དག་གིས་རང་འགྲུབ་པའི་ས་བོན་ཀུན་གཞི་ལ་བསྒོད་དམ་མི་བསྒོད། དང་པོ་ལྟར་ན། ཚོགས་བདུན་ལས་གཞན་པའི་སྒོ་བྱེད་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་དེ་དག་རྒྱུ་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། འདི་ལ་རྒྱུ་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་བསྒོད་དགོས་ཞེས་པ་དང་། དེ་དག་ཤིན་ཏུ་མི་གསལ་བའི་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་བསྒོད་དོ། །འོན་ཀྱང་སྟོན་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ཡིན་པས་མ་ཤིའི་བར་དུ་འཕེན་པས་འཇུག་ཅེས་འདོད་པས་གཉིས་བཤད་ཀྱང་ཕྱི་མ་ལེགས་ཏེ་གཞན་དུ་ན་ཀུན་གཞི་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་བསྒོད་དགོས་པས་བསྒོ་གཞི་མི་རྟེན་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བག་ཆགས་དེ་ལ་དབྱེ་བ་དུ་ཞིག་ཅེ་ན། དྲུག་ཏུ་དབྱེ་བ། གསུམ་དུ་དབྱེ་བ། བཞི་ཚན་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང་བཞིའོ། །དང་པོ་དྲུག་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི། ཕྱི་དང་ནང་དང་མི་གསལ་བ། །གཉིས་དང་ཀུན་རྗོབ་ཉིད་དང་ནི། །དམ་པའི་དོན་དེ་དེ་དག་ཀུན། །ས་བོན་རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་འདོད། །ཕྱིའི་ས་བོན་ནི་ནས་དང་ཨུཏྤ་ལའི་རྩ་བ་ལྟ་བུའོ། །ནང་གི་ས་བོན་ནི་ཀུན་གཞིའི་ས་བོན་གྱི་ཚོའོ། །མི་གསལ་བ་གཉིས་ནི། མི་གསལ་བ་ནི་ལུང་མ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལ་ནི། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱང་གི་མི་གསལ་བའམ། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་

གཉིས་མི་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་ནི་ཕྱིའི་ས་བོན་དང་ནང་གི་ས་བོན་ནོ། །ཐེག་བསྡུས་ཀྱི་ཊཱི་ཀ་བྱེད་ཁ་ཅིག་གི་ལུགས་ཀྱིས་ནི། གཉིས་སུ་མི་གསལ་ཞེས་འདོན་པ་ལྟར་ན། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱང་ངམ། དགེ་མི་དགེར་དབྱེད་ན་དེ་དག་གང་དུ་ཡང་མི་གསལ་བ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའོ། །ཡང་ན་གཉིས་ཞེས་པ་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་ཅན་ཡིན་པས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་རྣམས་འབྱུང་བས་དེ་དག་དང་རྒྱུ་འབྲས་དང་། རྣམ་བྱང་གི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་ཀྱང་གནས་སམ། རྟེན་གྱི་དངོས་པོ་བྱས་པས་དེ་དག་དང་རྒྱུ་འབྲས་སུ་གྱུར་པ་གཉིས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དོན་གསང་དུ། མི་གསལ་བ་གཉིས་ཞེས་པ་ནི། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་གཉིས་སམ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་གཉིས་མི་གསལ་ཞིང་ཡོངས་སུ་མི་གསལ་བ་སྟེ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ །ཁ་ཅིག་ནི་གཉིས་སུ་ཞེས་འདོན་ཏེ་ས་བོན་ནི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་གཉིས་སུ་དབྱེད་དམ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའམ་རྣམ་པར་བྱང་བ་གཉིས་སུ་དབྱེད་ན་མི་གསལ་ཏེ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །དེ་ལ་ཕྱིའི་ས་བོན་ནི་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་སྟེ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་མི་གསལ་བའོ། །ནང་གི་ཡང་དགེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོར་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་མི་གསལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། བཤད་སྦྱར་ལས་ཀྱང་། མི་གསལ་བ་ནི་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའོ། །གཉིས་ནི་ཕྱི་དང་ནང་གིའོ། །ཡང་ན་འབྲས་བུ་དང་རྒྱུ་སྟེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ཀུན་གཞི་རྣམ་པ་ཡང་གཉིས་སོ། །དེ་ལ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཆོས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །ཀུན་རྫོབ་པའི་ས་བོན་ནི་ཕྱིའི་ས་བོན་ཏེ་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་དམ་པའི་ས་བོན་ནི་ནང་གིས་ས་བོན་ཏེ་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ན་ཡང་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་གསང་དང་བཤད་སྦྱར་གྱི་བཤད་པ་སྔ་མ་ལྟར་ན་དང་པོ་དང་གསུམ་པ་ལྔ་པ་རྣམས་ཞར་ལ་བྱུང་བ་ཙམ་ཡིན་ལ་བཤད་སྦྱར་གྱི་བཤད་པ་གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཞར་བྱུང་ངོ་། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་ཐེག་ཆེན་བསྡུས་པ་ལས། ཕྱི་དང་ནང་དང་མི་གསལ་བ། །གཉིས་དང་ཀུན་རྫོབ་ཉིད་དང་ནི། །དམ་པའི་དོན་དེ་དེ་དག་ཀུན། །ས་

ཌོན་རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་འདོད། །བསྟན་ལུང་མ་བསྟན་བསྒོ་བྱ་བ། །སྒོ་བར་བྱེད་དང་འབྲེལ་བ་དང་། །སྒོ་བྱེད་དེ་ལས་གཞན་དུ་མིན། །དེ་ནི་བག་ཆགས་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་ནི། གཞན་ཡང་མངོན་བརྗོད་བདག་ལྟ་དང་། །སྲིད་པའི་ཡན་ལག་བག་ཆགས་གསུམ། །དེ་ཡང་ཇི་སྐད་དུ། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་གང་ཞེ་ན། མདོར་བསྡུས་ན་རྣམ་པ་གསུམ་དང་། རྣམ་པ་བཞིར་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་བག་ཆགས་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ་མངོན་པར་བརྗོད་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་དང་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་བག་ཆགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་དང་། སྲིད་པའི་ཡན་ལག་གི་བག་ཆགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་སོ། །ཞེས་པ་ལྟར་གསུམ་མོ། །དེ་ལ་བག་ཆགས་དང་པོ་ནི། ཀུན་གཞིའི་སྟེང་གི་ས་བོན་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མིང་དང་མཚན་མའི་རྣམ་པར་འབྱུང་ཞིང་མདོར་ན་ཐ་སྙད་སྣ་ཚོགས་འདོགས་པའི་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུའི་རྐྱེན་ནོ། །འདི་ལ་སྦྱོར་བའི་བག་ཆགས་ཞེས་ཀྱང་ཟེར་ཏེ། ཡིད་ཤེས་ཡུལ་སྣ་ཚོགས་ལ་འཕྲོ་བའི་ས་བོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མངོན་བརྗོད་ཀྱི་བག་ཆགས་ཞེས་ཀྱང་ཟེར་ཏེ་མིག་མིག་ཅེས་དང་། གཟུགས་གཟུགས་ཞེས་པའི་བརྗོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ས་བོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ཐེག་ཆེན་བསྡུས་པར། དེ་ལ་ལུས་དང་ལུས་ཅན་དང་ཟ་བ་པོའི་རྣམ་པར་རིག་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། དེས་ཉེ་བར་དསྤྱད་པར་བྱ་བའི་རྣམ་པར་རིག་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལ་ཉེ་བར་སྤྱོད་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། དུས་དང་གྲངས་དང་ཡུལ་དང་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་མངོན་པར་བརྗོད་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་བོན་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་དྲང་ཞེ་ན། ཉེས་པ་མེད་དེ་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ས་བོན་ཞེས་སྨྲར་བརྗོད་པ་ནི་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། འདིར་བསྟན་པ་ནི། གཞན་དབང་དེ་ཀུན་གཞིའི་ས་བོན་ཅན་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པས་བསྡུས་པའི་རྣམ་རིག་ཡིན་ལ་དེ་ལ་ཡང་ལུས་ཞེས་པ་ནས་ཐ་སྙད་པའི་བར་གྱི་རྣམ་རིག་རྣམས་ནི་བག་ཆགས་གསུམ་དུ་བྱེད་པ་ན་མངོན་བརྗོད་ཀྱི་བག་ཆགས་ལས་འབྱུང་སྟེ། གཞན་གཉིས་ལས་མི་འབྱུང་ལ་འདི་དག་ཀྱང་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་མངོན་པར་བརྗོད་པར་བྱ་

བའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྙམ་དུ་བསམས་སོ། །དེས་ན་མངོན་པར་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། དེའི་བག་ཆགས་དེ་འཇོག་པ་ཡང་ཡིད་ཤེས་འཁོར་བཅས་ཁོ་ནས་འཇོག་ལ། བསྐྱེད་པ་ཡང་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་ཡིད་ཤེས་ཉིད་བསྐྱེད་དོ། །གཉིས་པ་བདག་ལྟའི་བག་ཆགས་ནི། ཉོན་ཡིད་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པས་བཞག་པ་བདག་དང་གཞན་དུ་སྣང་བའི་རྣམ་རིག་འབྱུང་བའི་ས་བོན་ཏེ༑ ཇི་སྐད་དུ། བདག་དང་གཞན་གྱི་བྱེ་བྲག་གི་རྣམ་པར་རིག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་བོན་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །འདི་ལ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་བག་ཆགས་ཞེས་ཀྱང་ཟེར་ཏེ་འཇིག་ལྟའི་ས་བོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་གི་བག་ཆགས་ནི། འཇུག་ཤེས་དགེ་བའམ་མི་དགེ་བས་བཞག་པ་སྲིད་པ་བདེ་འགྲོའམ་ངན་འགྲོ། འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བར་སྣང་བའི་ས་བོན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། བདེ་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོ་དང་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བའི་རྣམ་པར་རིག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། སྲིད་པ་ཡན་ལག་གི་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་བོན་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །འདི་ལ་རྣམ་སྨིན་གྱི་བག་ཆགས་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ་འདི་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་རྣམ་སྨིན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབང་པོ་དང་དོན་འདི་དག་ལ་འདིར་རྣམ་པར་རིག་པ་ཞེས་པ་དེ་དག་ཤེས་རིག་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པས་དེ་སྐད་བརྗོད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དབང་པོ་ལུ་དང་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་དོན་ལྟར་སྣང་བ་འདི་དག་ལ་དཔྱད་པ་ན་ཕྱི་རོལ་ལྟ་བུར་ཀུན་ཏུ་ཆད་པར་སྣང་ལ་དེའི་ཚེ་ནི་དེ་དག་ཤེས་པའི་ངོ་བོར་མི་འདོད་དེ། འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་དང་མ་དག་པའི་བློ་ལ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་རྣམ་གཞག་བྱེད་དོ། །བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་པ་ན་དེ་ལྟར་སྣང་བ་དེ་ཤེས་པ་དང་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ་ཀུན་བརྟགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དོན་དུ་སྣང་བར་ནི་དམིགས་ལ་མུ་སྟེགས་ལྟར་གྱི་བདག་དང་གཙོ་བོ་སོགས་དང་། རང་སྡེ་འོག་མ་ལྟར་གྱི་རྡུལ་ཕྲན་དུ་བཏགས་པ་རྣམས་ནི་མ་གྲུབ་སྟེ་དེ་དག་སྣང་བར་མི་རིགས་ལ་གཟུང་འཛིན་རིགས་པས་ཁེགས་ཀྱང་སྔོང་བ་རྫས་སུ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ནང་གི་ཤེས་པ་ཉིད་དེ་ལྟར་སྣང་བ་ཡིན་ཅིང་དེ་ལ་ཡིད་ཀྱིས་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་ཐེག་ཆེན་

བསྡུས་པར། རྣམ་པར་རིག་པ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་ཁམས་དང་འགྲོ་བ་དང་སྐྱེ་གནས་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པ་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ༔ །རྣམ་པར་རིག་པ་འདི་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཉིད་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པས་བསྡུས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ནོར་བའི་དོན་སྣང་བའི་གནས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་ཀུན་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། གང་དོན་མེད་ཀྱང་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དེ་དོན་ཉིད་དུ་སྣང་བའོ། །ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། གང་གཞན་གྱི་དབང་གིས་མཚན་ཉིད་དེ་ལ་དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་དེ་གཏན་མེད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་པར་རིག་པ་འདི་དག་ནི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་དཔེ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན༔ རྨི་ལམ་ལ་སོགས་པ་ནི་དཔེར་ལྟ་བར་བྱའོ། །དཔེར་ན་རྨི་ལམ་ན་དོན་མེད་པར་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་ཉིད་གཟུགས་དང་སྒྲ་དང་དྲི་དང་རོ་དང་རེག་བྱ་དང་། ཁང་ཁྱིམ་དང་ནགས་ཚལ་དང་ས་དང་རི་ལ་སོགས་པའི་དོན་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྣང་གི་དེ་ན་དོན་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །དཔེ་འདིས་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཉིད་དུ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །སོགས་པ་སྨོས་པས་ནི་སྒྱུ་མ་དང་མིག་རྒྱུ་དང་རབ་རིབ་རྣམས་དཔེར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་བཞི་ཚན་དང་པོར་དབྱེ་བ་ནི། ཐུན་མོང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་དང་། །ཚོར་དང་བཅས་དང་"ཚོར་མེད་པ།[༡] །ས་བོན་རྣམ་བཞི། དེ་ཡང་ས་བོན་ཐུན་མོང་བ་ནི། ཀུན་གཞིའི་སྟེང་གི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་འགྲུབ་པའི་ས་བོན་ནོ༔ །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི། བཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་འགྲུབ་པའི་ས་བོན་ནོ། །དེ་གཉིས་རིམ་པ་བཞིན་ཚོར་བ་མེད་པ་འབྱུང་བའི་ས་བོན་དང་། ཚོར་བ་དང་བཅས་པ་འབྱུང་བའི་ས་བོན་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ་སྣོད་ནི་སེམས་ཀྱིས་མ་ཟིན་པས་བདེ་སྡུག་གི་རྟེན་དུ་མི་སྣང་ལ་བཅུད་ནི་དེ་ལས་བཟློག་པས་སོ༔ །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། དེ་ལ་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་གང་ཞེ་ན། གང་དེ་ཉིད་ཐུན་མོང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཚོར་བ་མེད་པ་འབྱུང་བའི་ས་བོན་གྱི་

༡) ཞ། ༡༩་བ་༡་ ཚོར་མེད་དང་།

མཚན་ཉིད་དང་། ཆོར་བ་དང་བཅས་པ་འབྱུང་བའི་ས་བོན་གྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཐུན་མོང་ནི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ས་བོན་གང་ཡིན་པའོ། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི་སོ་སོ་རང་གི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ས་བོན་གང་ཡིན་པའོ། །ཐུན་མོང་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོར་བ་མེད་པ་འབྱུང་བའི་ས་བོན་ནོ། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོར་བ་དང་བཅས་པ་འབྱུང་བའི་ས་བོན་ནོ། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་བཞི་ཚན་གཉིས་པར་དབྱེ་བ་ནི། གནས་ངན་ལེན། ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་དང་སྨྲེད་ཟིན་དང་། །མ་ཟིན་པ་དང་བཞི་རུ་འང་གསུངས། །དེ་ལ་གནས་ངན་ལེན་གྱི་ས་བོན་ནི་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་སོགས་རྩ་ཉོན་དང་ཁྲོ་བ་དང་ཁོན་དུ་འཛིན་པ་སོགས་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་ནོ། །ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པའི་ས་བོན་ནི། འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་དགེ་བ་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་ནོ། །སྨྲེད་ཟིན་པའི་ས་བོན་ནི། དགེ་མི་དགེའི་ས་བོན་བདེ་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་ངོ་བོར་རྣམ་པར་སྨིན་ཟིན་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་ནི་གཡོས་སུ་བྱས་པའི་ཁ་ཟས་དང་འདྲ་བར་སླར་ཡང་རྣམ་པར་སྨིན་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྨྲེད་མ་ཟིན་པའི་ས་བོན་ནི། མངོན་བརྗོད་ཀྱི་བག་ཆགས་ཏེ་དེ་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་སྐྱེས་ཙམ་ནས་ཆེད་དུ་མ་བསློས་པར་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་སྤྲོས་པ་དུ་མ་རྒྱུད་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུའང་། ཡང་གནས་ངན་ལེན་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །གནས་ངན་ལེན་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་གང་ཡིན་པའོ།། ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་དགེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་ས་བོན་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་དང་། ཡང་སྨྲེད་ཟིན་པ་དང་མ་ཟིན་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །སྨྲེད་ཟིན་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་གང་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ས་བོན་གྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་རྣམ་པར་སྨིན་ཟིན་པའོ། །མ་སྨྲེད་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། གང་མངོན་པར་བརྗོད་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་བོན་ཏེ་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་སྤྲོས་པ་འབྱུང་བས་ས་བོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་ཁ་ཅིག་ཐེག་བསྡུས་ལས་སྨྲེད་ཟིན་མ་ཟིན་གཉིས་གསུངས་པ་ནི། རིམ་པ་ལྟར་ལྷ་ཀླུ་སྐྱེས་པ་ན་ས་བོན་གྱི་སྙིང་པོ་འགགས་པ་ལྟར། བདེ་འགྲོ་ངན་འགྲོའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་བག་ཆགས་རྣམ་སྨིན་གྱི་ངོ་བོར

སྒྲིབ་ཟིན་པ་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར་གསོ་བར་བྱ་བ་མིན་པ་དང་། འབྲས་བུ་མ་བྱུང་བའི་བག་ཆགས་རྣམས་ནི་བག་ཆགས་གསར་པས་གསོ་བར་བྱ་བ་དང་གཉིས་ཡིན་ཞེས་བཞེད་པ་ནི་ཐེག་བསྡུས་ཀྱི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བག་ཆགས་དེ་དག་རང་གི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་ཤེས་དང་རྫས་གཅིག་གམ་ཐ་དད་ཅེ་ན། བག་ཆགས་དེ་ཡང་རྟེན་ལས་ནི། །རྫས་གཅིག་ཐ་དད་གང་ཡང་མིན། །ཇི་ལྟར་ན། གཅིག་མ་ཡིན་ཞེ་ན། ས་བོན་དམིགས་རྣམ་ཡོད་པ་དང་། །འགྲོ་བ་ལྔ་ཡི་ས་བོན་རྣམས། །འཚོལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། །ཁམས་ཀུང་འཚོལ་ཕྱིར་གཅིག་ཉིད་མིན། །ས་བོན་དང་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་གཉིས་རྫས་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཀུན་གཞི་ས་བོན་ཆ་དེ་ལ་དམིགས་རྣམ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །འདོད་ན་ས་བོན་ལ་ནི་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་མེད་དོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཡང་འགྲོ་བ་ལྔའི་ས་བོན་རྣམས་འཚོལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། འགྲོ་བ་ལྔའི་ས་བོན་རྣམས། རྫས་གཅིག་ཏུ་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། རྟེན་གཅིག་ལ་འགྲོ་བ་ལྔའི་ས་བོན་ཡོད་པ་དེ་དུས་མཉམ་དུ་ནི་ཡོད་དགོས་ལ་དེ་དག་ཀུང་རྟེན་དེའི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་དང་རྫས་གཅིག་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཤིང་སྐད་ཅིག་དེ་ལ་ཆ་ཤས་མེད་པས་ན་ས་བོན་ལྔ་པོ་དེ་རྫས་ཆ་ཤས་མེད་པ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། ཤེས་པ་ཆ་མེད་གཅིག་གི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ༔ །དེ་འདོད་ན། བདེ་འགྲོའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་ས་བོན་དེ་འཇོག་བྱེད་མི་དགེ་བས་བཞག་པར་ཐལ། ངན་འགྲོའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་ས་བོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ངན་འགྲོའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་ས་བོན་དེ་འཇོག་བྱེད་དགེ་བས་བཞག་པར་ཐལ། བདེ་འགྲོའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་ས་བོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་བློ་གྲོས་ཀྱི་འཇུག་པ་ཡངས་པའི་རིགས་པ་ལ་མ་འབད་ཅིང་སྒྲའི་སྤྱི་ཙམ་ཞར་བ་ཁ་ཅིག་འགྲོ་བ་ལྔའི་ས་བོན་རྣམས་ཕན་ཚུན་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། དངོས་པོ་དང་གཟུགས་གཞན་ནོ་སྙམ་དུ་སེམས་ན། འདི་དཔྱད་དེ༔ ཅི་གཟུགས་དང་རྫས་གཅིག་པའི་དངོས་པོ་དེ་གཟུགས་ཀྱི་རྫས་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་ཁྱོད་ཀྱི་འདོད་པ་མི་འགྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་ནི་གཟུགས་དང་རྫས་གཅིག་པའི་དངོས་པོ་དེ་སྒྲ་དང་དྲི་རོ་ལྟ་བུ་དང་ཡང་རྫས་གཅིག་པར་འདོད་ལ་གཟུགས་ཀྱི་རྫས་ཡིན་ན་དེ་དག་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་

ངོ་། །གཟུགས་ཀྱི་རྫས་མ་ཡིན་ན་རྫས་གཅིག་པའང་ཡིན་ལ་རྫས་གཞན་པའང་ཡིན་པ་འདི་ནི་སྨྲོན་པའི་ཚིག་སྟེ་ཁོ་བོ་ཅག་སྨྲོན་པ་དང་ལྡན་ཅིག་མི་རྟོད་དོ། །ཆོས་ཀྱི་རྗེས་ཀྱང་། ཤིང་མིན་ལས་ལྡོག་དངོས་པོ་སྟེ། །ཤ་པ་ཡིན་ན་གཞན་ཤིང་མིན། །གཞན་ཤིང་ཡིན་ན་ཤ་པ་མིན། །དེ་ཡི་རང་བཞིན་གཞན་མིན་ཕྱིར། །ཞེས་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལྡོག་པའི་དངོས་པོ་དེ་ཤ་པ་དང་རྫས་གཅིག་གམ་ཐ་དད། དང་པོ་ལྟར་ན་ཤ་པ་ལས་གཞན་པའི་ཤིང་གི་གསལ་བ་རྣམས་ཤིང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཤ་པ་ཤིང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཤིང་མིན་ལས་མ་ལོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཤ་པ་ལས་གཞན་ཡང་ཤིང་དང་རྫས་གཅིག་ཏུ་འདོད་ན། ཤ་པ་ཤིང་མ་ཡིན་ཏེ། རྫས་རྣམས་པན་ཚུན་ལ་འདྲེས་པར་གནས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པའི་རིགས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་ནོ། །དེས་ན་ཇི་སྲིད་གསལ་བ་རྣམས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་སྤྱི་རྫས་སུ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་རྫས་གཅིག་དང་ཐ་དད་བརྟགས་པའི་སྐྱོན་གཉིས་པོ་སྤོང་མི་ནུས་སོ། །གཞན་ཡང་རྫས་གཅིག་ཏུ་ཁས་བླངས་ནས་ཆ་གཉིས་འདོད་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་ན་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་གཉིས་རྫས་གཅིག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་དགག་པར་མི་ནུས་སོ། །ཡང་ཁམས་ཀྱང་འཆོལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་གཟུགས་ཁམས་ཀྱིས་ལྷས་སྙོམས་འཇུག་བསྒོམ་པའི་མཐུས་གཟུགས་ཀྱི་ལྷའི་རྣམ་སྨིན་འགྲུབ་པའི་ས་བོན་འདོད་པའི་ཀུན་གཞི་ལ་བསྔོས་པ་དེ་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་དེ་དང་རྫས་གཅིག་ཏུ་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ས་བོན་དེ་འདོད་པའི་སར་གཏོགས་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་ཏེ། གསར་དུ་བཞག་པའི་ས་བོན་དེ། འདོད་ཁམས་ཀྱི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྫས་གཅིག་པ་ལ་འདི་ལྟ་བུའི་རིགས་པ་མཐའ་ཡས་སོ། །རྫས་ཐ་དད་ཇི་ལྟར་མ་ཡིན་ཞེ་ན། རྟེན་གཅིག་ལ་ནི་ཀུན་གཞི་གཉིས། །ཡོད་པར་འགྱུར་བས་སོ་སོ་མིན། །རྫས་ཐ་དད་ན། གཟུགས་དང་ལྡན་མིན་དང་། ཚོགས་བདུན་གང་ཡང་མིན་ཏེ་རྫས་སུ་གྲུབ་པ་དང་གཟུགས་མེད་ནའང་ཡོད་པ་དང་། ཚོགས་བདུན་མེད་པའི་ཚེ་ཡང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་"གཉིས་པ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་"[༡]དགོས་ལ། དེ་འདོད་ན། རྟེན་

༡) ཞ། ༡༩་བ་༤་ གཉིས་པོ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར།

གཅིག་ལ་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྒྱུད་དུ་མ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །མ་ངེས་ཏེ། སེམས་གཅིག་གི་འཁོར་དུ་སེམས་བྱུང་དུ་མ་འབྱུང་བ་དང་ཀུན་གཞི་དང་ཚོགས་བདུན་ལྷན་ཅིག་འཇུག་ཀྱང་རྒྱུད་དུ་མར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། སེམས་གཅིག་ལ་བལྟོས་ཏེ་འཇུག་ལ་ཚོགས་བདུན་ཀུན་གཞི་གཅིག་ལ་རག་ལས་ཏེ་འཇུག་ཅིང་ཀུན་གཞི་གཉིས་ཡོད་ན་གཅིག་གཅིག་ལ་མི་བལྟོས་ཏེ་གཉིས་ཀ་བརྟན་པ་རང་དབང་ཅན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐྱོན་སོ་ན་གནས་སོ། །འོ་ན་བག་ཆགས་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་གནས་ཤེ་ན། དེས་ན་རྟེན་ལས་དེ་ཉིད་དང་། །གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་སྟེ། །བཏགས་ཡོད་ཙམ་དུ་གནས་ཕྱིར་རོ། །རྗེས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡང་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར། རྟེན་གྱི་རྣམ་ཤེས་དེ་ལས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་རྣམ་ཤེས་དེའི་ནུས་པ་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ངོ་བོར་བཏགས་ཡོད་ཙམ་དུ་གནས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་དེ་དག་ཅི་སོ་སོ་ཐ་དད་དམ། འོན་ཏེ་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པར་གནས་ཤེ་ན། དེ་ལ་གནས་པ་དེ་དག་དང་རྗེས་སུ་ཐ་དད་པ་ཡང་མ་ཡིན། ཐ་མི་དད་པ་ཡང་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི་གང་དེ་འབྱུང་བའི་མཐུའི་ཁྱད་པར་ཅན་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ། དེ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་ལ་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པ་དོན་གསང་དུ། དེ་ལྟར་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་གཉིས་སྣང་བས་དེ་ལ་གནས་པ་དེ་དག་དང་རྗེས་སུ་ཐ་དད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དེ་ཞེས་དང་། "ཡང་འགྲེལ་པ་[༡]བཤད་སྦྱར་ལས་ཀྱང་། དེ་དག་དང་"རྗེས་སུ་ན་ཐ་དད་པ་[༢]ཡང་མ་ཡིན་ཐ་མི་དད་པ་ཡང་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཐ་དད་པ་དང་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བག་ཆགས་རྣམས་གནས་པར་

༡) ཙ། ༣༡་བ་༣་ ཡང་དེའི་འགྲེལ་པར།

༢) ཞ། ༢༠ན་༦་ རྗེས་སུ་ཐ་དད་པ།

བརྗོད་དེ་ནུས་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བག་ཆགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ནུས་པའི་ཁྱད་པར་ཏེ་ནུས་པ་ཡང་”ནུས་པ་ཅན་དེ་ཉིད་[༡]དམ་གཞན་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་དང་ཕན་ཚུན་ཐ་དད་དམ་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་འདྲི་བ་འདི་ཚུལ་གཞན་མ་ཡིན་པ་སྟེ་ནུས་པ་ཅན་རྒྱུར་བྱས་ནས་བཏགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཀྲལ་བས་ན་སློབ་དཔོན་འདི། ནུས་པ་བཏགས་ཡོད། ནུས་པ་ཅན་རྫས་ཡོད་དུ་བཞེད་པའི་ཕྱིར་བག་ཆགས་དང་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་གཉིས་རྫས་ཐ་དད་མ་ཡིན་ལྡོག་པ་གཅིག་མ་ཡིན་ཞེས་བཀྲལ་ནས་དེ་གཉིས་རྫས་གཅིག་ལྡོག་པ་ཐ་དད་དུ་འདོད་པ་ནི་གཞུང་ལུགས་གཞན་གྱི་ཆོས་སྐད་འཕྱུགས་པས་ན་རང་སྐད་མ་ཐོན་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་མཛོད་ཀྱི་གནས་གཉིས་པའི་འགྲེལ་བཤད་དུ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་རང་ལུགས་འགྲེལ་པ་ནི། ས་བོན་དང་ནུས་པ་དང་བག་ཆགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་གཅིག་གོ །ས་བོན་ནི་བཏགས་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི་རྫས་སུ་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བས་སྐྱ་མཆེད་དགོངས་པ་གཅིག་གོ །དེས་ན་བསྒོས་པའི་ས་བོན་འདི་ནི། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོའི་ཕྱོགས་གཅིག་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། འདུས་བྱས་ཡིན་ལ་གཟུགས་སེམས་སེམས་བྱུང་གང་ཡང་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་ལས་བཏུས་སུ། ལྡན་པ་གང་ཞེ་ན། མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ནི་སྔ་མ་བཞིན་ནོ། །རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་གསུམ་སྟེ༑ ས་བོན་དང་ལྡན་པ་དང་། དབང་དང་ལྡན་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བ་དང་ལྡན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་བག་ཆགས་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ་ཞེས་གོང་དུ་དྲངས་པ་དང་། དོན་གསང་དུ་ཡང་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་ས་བོན་དང་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཇི་ལྟར་དྲངས་ཤེ་ན། ཉེས་པ་མེད་དེ། སྤྱིར་ཀུན་གཞི་ས་བོན་ལ་ཡང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲས་བསྟན་པ་ནི། ས་བོན་དང་རྣམ་སྨིན་མ་ཕྱེ་བའི་”རིགས་བཤད་[༣]ཡིན་ཏེ། ཕྱེ་ནས་ས་བོན་དང་རྣམ་ཤེས་རྫས་གཅིག་ཐ་དད་དྲིས་པ་ན་གང་ཡང་མ་

༡) ཞ། ༢༠་བ་༢་ ནུས་པ་ཅན་དང་དེ་ཉིད།

༣) ཞ། ༢༡་ན་༢་ རིགས་བཤད།

ཡིན་པས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅྀ་བྲག་ཏུ་དོན་གསང་ལས་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ནི། གོང་གི་འཕྲོས་བཅལ་ན་བསྡུས་པའི་རྒྱས་བཤད་དུ་འདུག་པ་དང་། སོ་སོ་ཐ་དད་དམ་ཞེས་པའི་ཐད་དུ་འགྲེལ་པ་གཉིས་ཀས་ཞལ་འཆམས་པར་བཀྲལ་བའི་ཕྱིར་དང་། དོན་གསང་དུ་ས་བོན་སྔ་མའི་རྒྱུན་འཇུག་པས་ས་བོན་ཕྱི་མའི་དུས་ཐ་དད་པ་ཕོ་ནའི་རྒྱུའི་རྐྱེན་ཡིན་ནོ། །བདག་པོའི་རྐྱེན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྐལ་བ་མཉམ་པ་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྐྱེན་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དམིགས་པའི་རྐྱེན་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ས་བོན་ལ་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་དང་། བཤད་སྦྱར་དུ། བག་ཆགས་ཙམ་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་གྱི་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཡི་གེ་ཙམ་མཐོང་བས་འཁྲུལ་བར་མི་རིགས་སོ། །གལ་ཏེ་ས་བོན་དངོས་པོར་འདོད་ལ་རྫས་སུ་མི་འདོད་ན། སྟོན་མེད་པའི་ལུགས་སོ་ཞེ་ན༏ དེ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་མེད་དེ། སློབ་དཔོན་འདི་སྐུ་མཆེད་དངོས་པོ་ལ་རྫས་བཏགས་གཉིས་སུ་འབྱེད་དེ། ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་འདུས་བྱས་སུ་བཞེད་ལ་རྫས་སུ་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཡང་སློབ་དཔོན་སོ་སོའི་ལུགས་མ་འདྲེས་པར་འབྱེད་པ་ནི་མཁས་པ་མཛངས་པ་གསལ་བ་ཡིད་གཞུངས་པའོ། །བག་ཆགས་དེ་དག་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་གསུམ་ལས་གང་ཞེ་ན། འཇོག་བྱེད་དགེ་སོགས་གང་ཡིན་ཀྱང་། །བཞག་པའི་བག་ཆགས་ལུང་མ་བསྟན། །མ་བསྒྲིབས་ལ་ཞེས་པ་ནི་ལྷག་མའོ། །དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། ལུང་དང་རིགས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར། ཀུན་ལས་བཏུས་སུ། རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་དགེ་བ་གང་ཞེ་ན། དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་"བག་ཆགས་གང་ཡིན་པའོ།[༡]།ཞེས་དང་། རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་མི་དགེ་བ་གང་ཞེ་ན། དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་"བག་ཆགས་སོ༏ ༏ཞེས་བག་ཆགས་དགེ་མི་དགེ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གལ་ཏེ་བསྔོས་པའི་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ལུང་མ་བསྟན་དུ་འདོད་ན་རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་མི་བྱེད་པར་ཐལ་བ་དང་། འཇུག་ཤེས་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་བསྐྱེད་པའི་ས་བོན་གྱིས་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་མི་བསྐྱེད་པར་ཐལ་བ་དང་།

[༡]) ཅོ། ༢༢་བ་༤་ བག་ཆགས་སོ། ༢༣་ན་༡ བག་ཆགས་སོགས།

སྡོམ་པ་ཐོབ་ནས་ཇི་སྲིད་མ་བཏང་བར་དུ་དགེ་བ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་མི་འབྱུང་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་སྨིན་འཕེན་པ་ལ་དགེ་མི་དགེ་གང་རུང་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་དེ་རྒྱུ་དང་རིགས་མཐུན་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚོགས་དྲུག་འགགས་པའི་ཚེ་ན་ཡིད་མངོན་གྱུར་དུ་ནི་མེད་ལ་ས་བོན་ཡོད་ཀྱང་ལུང་མ་བསྟན་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དགེ་དང་མི་དགེ་མཚན་ཉིད་པར། །འདོད་ལ་སྒྲུབ་པ་བྱེད་པ་མེད། །ཅི་སྟེ་སྔར་གྱི་ལུང་རིགས་དེ་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། འདི་ནི་བག་ཆགས་དགེ་མི་དགེ་མཚན་ཉིད་པའི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། འདི་ལ་ལུང་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་འགྲོ་བར་བསྟན་པ་དང་། རིགས་པ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་འགྲོ་བར་བསྟན་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་ཡོད་པས་བག་ཆགས་དགེ་མི་དགེ་མཚན་ཉིད་པར་གྱུར་ན། དེ་ལྟར་ན་གཟུགས་མེད་དུ་ཡང་གཟུགས་མཚན་ཉིད་པ་ཞིག་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་གཟུགས་སུ་བཤད་པ་དེ་དེ་ན་མཚན་ཉིད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་གཟུགས་ཀྱི་ས་བོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་མི་དགེ་བ་མཚན་ཉིད་པ་ཡོད་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་མི་བྱེད་པར་ཐལ་ཞེས་པ་ནི། རྣམ་སྨིན་འཕེན་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་ནི་འདོད་པ་སྟེ། བག་ཆགས་དེ་འཇོག་བྱེད་དགེ་མི་དགེས་འཕངས་ཟིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འཇོག་བྱེད་ཉིད་འཕེན་བྱེད་ཡིན་པས་སོ། །རྣམ་སྨིན་མི་བྱེད་པར་ཐལ་བ་ལ་ནི་ཁྱབ་པ་མེད་དེ། གཞན་དུ་ན་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་ཕྱི་མ་ཡང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་རྒྱུ་མཐུན་མི་རུང་བར་ཐལ་ཞེས་པས་ཀྱང་མི་གནོད་དེ། འཇོག་བྱེད་དང་རྒྱུ་མཐུན་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཙམ་གྱིས་རྒྱུ་མཐུན་པའི་དོན་ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་སྡོམ་པ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་མི་འབྱུང་བར་ཐལ་ཞེས་པས་ཀྱང་མི་གནོད་དེ། ཇི་སྲིད་བསླབ་བྱ་དང་འགལ་བའི་ཆོས་རྒྱུད་ལ་ཉེ་བ་ན་ངོ་ཚ་ཁྲེལ་ཡོད་དང་དྲན་ཤེས་རྣམས་བསྐྱེད་ནས་འདུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྒྱུན་སྡོམ་པའི་ནུས་པ་ཡོད་ན་དེ་ཙམ་གྱིས་སྔར་བླངས་པའི་སྡོམ་པ་ཡོད་པར་འཇོག་ནུས་ལ་དེ་ཡང་དེའི་ཚེ་རྗེས་

སུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་མི་གསལ་བ་ཞེས་པའི་འགྲེལ་པ་གཉིས་ཀར་ལུང་མ་བསྟན་དུ་བཀྲལ་བའི་ཕྱིར་ལུང་མ་བསྟན་དུ་གྲུབ་བོ། །འོ་ན་དོན་གསང་དུ། ནང་གི་ཡང་ཙུང་ཟད་ཅིག་མི་གསལ་ཏེ། ནང་གི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ཆོས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། ས་བོན་རྣམས་ཀྱང་མ་བསྒྲིབས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མ་བསྒྲིབས་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ཆོས་ཉིད་འབྱུང་བ་ཁོ་ནར་འགྱུར་གྱི་མ་བསྒྲིབས་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ཆོས་འབྱུང་བར་ནི་རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་རྣམས་དང་མི་འགལ་ལམ་ཞེ་ན། ཕྱི་མ་ནི་ཕྱོགས་སྔ་མར་བཀོད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་ཀྱིས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་སེམས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་བྱེད་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ལུང་སྔ་མ་ནི། མི་གསལ་བ་ཞེས་པ་ལ་བཤད་པའི་ནུས་མས་ཙམ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་རང་ལུགས་ནི་སྔར་དྲངས་པའི་ནུས་མས་སྔ་མ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཚེ་གྲུའི་རྩེའི་དཔེ་བསྟན་པའི་ཐད་ཀྱི་དོན་གསང་དུ། བག་ཆགས་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྒྱུར་བྱས་ནས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་ཉིད་དུ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་སྣ་ཚོགས་མ་ཡིན་ལ་ཞེས་བག་ཆགས་ཀྱི་དུས་ན་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་སྣ་ཚོགས་པ་མ་ཡིན་ཞེས་ཕྱོགས་སྔ་མ་དང་རང་ལུགས་གཉིས་ཀར་ཁས་བླངས་པ་ལ་དེ་ལྟར་དུ་བཀྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་བག་ཆགས་ཀུན་གཞི་ལས་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། དགེ་མི་དགེ་སྣ་ཚོགས་སུ་མི་སྣང་བ་ལས། འབྲས་བུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་དང་། དགེ་མི་དགེ་ལ་སོགས་སྣ་ཚོགས་སུ་འབྱུང་བ་མི་འཐད་དེ། རྒྱུ་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་འབྲས་བུ་ཐ་དད་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཉེས་པ་མེད་དེ། ཐེག་ཆེན་བསྡུས་པ་ལས། བག་ཆགས་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་སྣ་ཚོགས་མ་ཡིན་པ་ཆོས་ཐ་དད་པ་སྣ་ཚོགས་དག་གི་རྒྱུར་ཇི་ལྟར་རུང་ཞེ་ན། དཔེར་ན་ཚེ་གྲུའི་རྩེ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་བསྒྱུར་བའི་རས་སྣ་ཚོགས་སུ་མི་སྣང་བ་གང་གི་ཚེ་ཚོན་གྱི་སྣོད་དུ་བཙུག་པ་དེའི་ཚེ་རས་ལ་ཚོན་རྣམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཐ་དད་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་དུ་མ་སྟོན་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བག་ཆགས་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་བསྒོས་

པ་ཡང་བག་ཆགས་ཀྱི་དུས་ན་སྣ་ཚོགས་མ་ཡིན་ཡང་འབྲས་བུ་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་ཚོན་གྱི་སྣོད་
དུ་མངོན་པར་ཕྱོགས་ན་ཆོས་སྣ་ཚོགས་ཚད་མེད་པ་དག་སྟོན་ཏེ། འདི་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཐྲ་བ་
མཆོག་ཏུ་ཟབ་པའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་གོ་བར་བྱའོ། །བག་ཆགས་དེ་
དག་གནོད་མ་ནས་ཀུན་གཞི་ལ་གནས་པ་ཞིག་གམ། འོན་ཏེ་གསར་དུ་བསྔོས་པ་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན།
བག་ཆགས་འཇོག་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ། །ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གནས་སྔོན་མེད་སྐྱེད། །དེ་དག་གཉིས་
ཀར་འདོད་པ་འོ། །བག་ཆགས་འཇོག་ཚུལ་ལ། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་སློབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་
གསུམ་མོ། །གང་ཞེ་ན། སྔོ་བྱེད་ལ་མི་བལྟོས་པར་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པར་འདོད་པ་དང་། སྔོ་
བྱེད་ཀྱིས་སྔོན་མེད་གསར་དུ་བཞག་པ་དང་སྔར་བཞག་པ་སྔོ་བྱེད་ཀྱིས་གསོ་བར་འདོད་པ་དང་།
ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ་གསོ་བ་དང་། སྔོན་མེད་གསར་དུ་བཞག་པར་འདོད་པའི་ལུགས་གསུམ་
དོན་གསང་དུ་བཀོད་ནས་ཕན་ཚུན་སྐྱོན་བརྗོད་པ་དང་། དེའི་འགལ་སྤོང་རྒྱས་པར་བྱས་ཤིང་
ལུགས་དང་པོ་འཐད་ཕྱོགས་སུ་ཁས་བླངས་ཀྱང་འདིར་ནི་ཕྱོགས་གསུམ་པ་བཟུང་ངོ་། །དེ་ཡང་
ཟག་མེད་ཀྱི་ས་བོན་དང་། རྒྱུ་མཐུན་གྱི་ས་བོན་དང་། རྣམ་སྨིན་གྱི་ས་བོན་གསུམ་དུ་བྱས་ནས་
དཔྱད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་ཡིན་པས་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་གནས་
པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་སར། དེ་ལ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་
སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་ཁྱད་པར་གང་ཡིན་པ་སྟེ་དེ་ནི་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་འོངས་པ་ཐོག་མ་མེད་
པ་བའི་དུས་ཅན་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་མཐུན་དང་
རྣམ་སྨིན་གྱི་ས་བོན་གཉིས་ནི། རིམ་པ་བཞིན་འཇུག་ཤེས་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་རྣམས། ཀུན་
གཞི་དང་སྐྱེ་འགག་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བྱས་པས་མ་འོངས་པ་ན་འཇུག་ཤེས་རིགས་འདྲ་འགྲུབ་པའི་ས་
བོན་འཇོག་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་སྨིན་འཕེན་བྱེད་དགེ་བའམ་མི་དགེ་བ་མངོན་གྱུར་དུ་སྐྱེས་པས་
རྣམ་སྨིན་གྱི་ས་བོན་བཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་གསར་དུ་བཞག་པའོ། །འདི་ནི་རེ་ཞིག་འཇོག་
བྱེད་ལ་ལྟོས་མ་ལྟོས་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ་དང་། གསར་དུ་བཞག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་

ནོ། །ཐོག་མ་ཡོད་མེད་ལ་བྱེད་ན། རིགས་ནི་ཐོགས་མ་ཡང་མེད་ལ་འཇོག་བྱེད་ལ་ཡང་མ་ལྟོས་པ་ཡིན་ཞིང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་ནི་གཉིས་ཀ་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་ས་བོན་གསར་དུ་སྐྲོད་མཁན་དེ་ཡང་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་ས་བོན་སྔ་མ་ཞིག་ལས་འབྱུང་བ་ས་བོན་དེ་ཡང་རྒྱུ་མཐུན་འཇོག་བྱེད་དེའི་སྔ་མ་ཞིག་གིས་བཞག་དགོས་པས་ཐོག་མ་མེད་དོ། །རྒྱུ་མཐུན་གྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ལ་ཡང་ཐོག་མ་མེད་ན་ད་ལྟ་སྐྱེས་པའི་སེམས་དགེ་མི་དགེས་མ་ཚོངས་པ་ན་རིགས་མཐུན་འགྲུབ་པའི་ས་བོན་མ་བཞག་པར་འགྱུར་བ་དང་། རྣམ་སྨིན་གྱི་ས་བོན་ལ་ཐོག་མ་ཡོད་ན་འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མ་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ལ་ཡང་ཐོག་མ་མེད་ན་བསོད་ནམས་དང་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་འཕྲལ་དུ་སྤྱད་པས་རྣམ་སྨིན་གྱི་བག་ཆགས་མ་བཞག་པར་འགྱུར་རོ། །གང་ཡང་ཐོས་པའི་བག་ཆགས་ཆུང་ངུ་གསར་དུ་བཞག་པ་དེ་ཕྱིས་ཐོས་པས་གསོ་ན་རྒྱུ་མཐུན་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་ས་བོན་གསར་པ་གསོ་བར་འགྲུབ་ཅིང་ཐོས་པའི་བག་ཆགས་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་གནས་ན་འགྲོ་བ་ཀུན་ཐར་པའི་རིགས་སད་པར་ཐལ་ཏེ། དེ་འདྲ་བའི་ཐོས་པའི་བག་ཆགས་ནི་བསྒྲུབས་པའི་རིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི། དཔྱད་དགོས་པ་ཞིག་སྟེ། འདི་ལྟར་ཐོས་པའི་བག་ཆགས་ནི་འཇོག་བྱེད་ཀྱིས་གསར་དུ་བཞག་པ་མིན་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱིས་ཀྱང་དེ་རྟས་པར་བྱེད་པ་ཙམ་ཞིག་གོ །གཞན་དུ་ན་རང་བཞིན་དུ་གནས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐོས་པའི་བག་ཆགས་གསར་དུ་ཐོས་པས་བཞག་པ་ནི་མེད་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པའི་བག་ཆགས་ཙམ་ནི་བསྒྲུབས་པའི་རིགས་མ་ཡིན་པས་དེ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་པས་རིགས་སད་པར་ཐལ་བ་ཅི་ཞིག་དགོས། འདིར་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་རྒྱས་པའི་རིགས་གང་ཞེ་ན། རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་ནི་འཇོག་བྱེད་ལ་མ་ལྟོས་པར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན། གཞན་གྱི་སྒྲ་དང་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྐྱེན་དང་ཕྲད་ན་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་སྒོམ་པ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་གནས་སུ་གྱུར་བ་ཞིག་གོ །ཅིའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། འཇོག་བྱེད་ཀྱིས་གསར་དུ་བཞག་པ་མིན་པར་གདོད་མ་ནས་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པའི་

ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞོས་པའི་བག་ཆགས་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་ཐྲད་ནས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱུ་མཐུན་པ་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ལྟ་བུ་རྣམས་ཐོས་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་ཁྱད་པར་ཅན་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། རང་ཉིད་གང་གི་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་དེའི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱས་པའི་རིགས་ནི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་དེ་ཉིད་གཞན་གྱི་སྒྲ་དང་ནང་གི་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྐྱེན་དང་ཐྲད་དེ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱིས་བརྟས་པར་བྱས་པས་ནུས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་སོང་བ་ཉིད་ལ་འཇོག་སྟེ། འདི་གཉིས་ཀ་ཡང་རྣམ་སྨིན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་གནས་པའི་ས་བོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ས་བོན་དེ་ཡང་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱིས་རྟས་པར་བྱེད་པ་ཙམ་མིན་གྱི་གསར་དུ་བཞག་པ་མིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བསྒྲུབས་པའི་རིགས་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ནི་མི་གནས་ལ་གསར་དུ་རིགས་འཇོག་པ་ཡང་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ༑ ༑དེ་ལྟར་ཡང་དོན་གསང་དུ། ས་བོན་གྱི་བདག་ཉིད་དེ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་རྐྱེན་གྱིས་ཡང་དག་པར་བླངས་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་འདི་ལ་ཡང་དག་པར་བསྒྲུབས་པའམ། རྒྱས་པའམ། རྐྱེན་གྱིས་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པའི་ས་བོན་དེ་ཉིད་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ནུས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་བསྒྲུབས་པའམ། རྒྱས་པར་བྱས་པའམ། ཆུང་དུ་ལས་འབྲིང་། འབྲིང་ལས་ཆེན་པོར་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ༑ ༑དེས་ན་ས་བོན་དེ་ཉིད་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པའི་ཆ་ནས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་སུ་འཇོག་ལ་རྐྱེན་གྱིས་ཡང་དག་པར་བླངས་པའི་ཆ་ནས་རྒྱས་པའི་རིགས་སུ་འཇོག་གོ །དེ་ལྟར་བྱས་ན་སྔར་གྱི་དོན་གསང་གི་ལུང་དང་། འཕགས་པ་རྣམ་གྲོལ་སྡེས་སེམས་ཙམ་པའི་འདོད་པ་བརྗོད་པ་ན༑ ། གཞན་དག་རིགས་ནི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་ཁྱད་པར་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྐྱེན་གྱིས་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་དང་། རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་གཉིས་ཡོད་ཟེར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་དང་འགྲིག་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱི་བཞེད་པས་རིགས་མཚན་ཉིད་པ་ནི། སྔར་བསྟན་པ་

ལྟར་ཡིན་ལ་སློབ་དཔོན་འདི་ཡི་གཞུང་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཆོས་ཉིད་རྟེན་དང་། ཆོས་ཉིད་རིགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་བ་དེ་ཡང་ཁམས་བྱང་ཆུབ་ཡོན་ཏན་འཕྲིན་ལས་བཞི་འབྲས་བུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རྟེན་ཙམ་དུ་འགྱུར་བ་ལ་རིགས་སུ་འདོགས་པ་བཞིན། ཆོས་ཉིད་དེ་ལ་དམིགས་ནས་ལམ་ལ་འབད་པས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཙམ་ལ་རྟེན་རིགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་རིགས་ལ་དངོས་པོ་ཐ་དད་པ་གསུམ་དུ་མི་བྱེད་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ལྷག་མ་མེད་ཀྱི་ཚེ་ལྡོག་པར་མི་སྲུ་བར་གྱུར་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟུས་པར་ཀུན་གཞི་མེད་ན་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྣམ་བྱང་མི་རུང་སྟེ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སེམས་ཀྱི་ས་བོན་དེ་ཀུན་གཞི་ལས་གཞན་པ་ལ་གནས་སུ་མི་རུང་བར་བསྟན་པ་རང་ལུགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་མང་པོ་འཇུག་གོ །གལ་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་རྒྱས་རིགས་ཐོབ་ནས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུའི་རྒྱུ་འདུས་བྱས་སུ་འགྱུར་ཏེ། ཟག་མེད་ཀྱི་ས་བོན་དེ་ཉིད་རྐྱེན་གྱིས་བརྟས་པར་བྱས་པ་ཙམ་ཞིག་རྒྱས་རིགས་ཡིན་ལ་དེ་གཉིས་ཀྱང་རྒྱུར་ཡོད་ལ་འབྲས་བུར་མེད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུའི་རྒྱུར་བཤད་པས་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་དེ་ཡང་རྫ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཉེས་པ་དང་པོས་གནོད་པར་མི་ནུས་ཏེ། ཟག་མེད་ཀྱི་ས་བོན་རྐྱེན་གྱིས་བརྟས་པར་བྱས་པའི་ཚེ་ཡང་ཐོས་པ་ལན་མང་དུ་བྱས་པས་ཆུང་ངུ་དང་། དེ་ཉིད་བསམ་པ་ལན་མང་དུ་བྱས་པས་འབྲིང་དང་། དེ་ཉིད་སྒོམ་པ་ལན་མང་དུ་བྱས་པས་ཆེན་པོར་འཕེལ་བ་ཙམ་ཡིན་ལ་ས་བོན་གྱིས་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་གསར་དུ་སྐྱེད་པ་མིན་གྱི་ རྟས་བྱེད་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་དང་། ས་བོན་རིགས་འདྲ་སྔ་མས་རྒྱུ་རྐྱེན་བྱས་པའི་མཐུས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བས་ན་དེའི་ཚེ་ཡང་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ་དང་རྐྱེན་གྱིས་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུར་ཡོད་པ་ལ་འབྲས་བུར་མེད་པར་གསུངས་པ་ཡང་རྐྱེན་དང་མ་ཐྲད་པའི་དབང་དུ་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉེས་པ་གཉིས་པས་ཀྱང་མི་གནོད་དེ། ཐེག་བསྡུས་སུ། ཟག་མེད་ཀྱི་ས་བོན་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་

ས་བོན་དུ་གསུངས་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡང་སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད། སྟོབས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པར་འགྲེལ་པ་གཉིས་ཀས་བཀྲལ་བའི་ཕྱིར་དང་། རིགས་དང་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུའི་རྒྱུར་གསུངས་པ་དེར་ཡང་མཉམ་གཞག་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུའི་རྒྱུ་དང་། རྗེས་ཐོབ་གཟུགས་སྐུའི་རྒྱུར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐབས་གཞན་དུ་ཡང་ཚོགས་གཉིས་རིམ་པ་བཞིན་སྐུ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུར་གསུངས་པའི་ཡང་ཕྱིར་རོ། །འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་སྐུ་དང་འདུས་བྱས་ཀྱི་སྐུ་གཉིས་ཡོད་པ་ལྟར་དེ་དག་རིགས་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་དགོས་ན། འདུས་བྱས་ལ་ཡང་ལོངས་སྤྲུལ་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཡོད་པས་དེ་གཉིས་ཀྱི་རིགས་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་གཉིས་དགོས་པས་རིགས་གཉིས་སུ་མ་ངེས་པར་གསུམ་དུ་ཡང་འགྱུར་རོ། །མི་འགྱུར་ཏེ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་རྒྱས་རིགས་སུ་གཅིག་པས་སོ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་པར་མི་ནུས་ཏེ། སྔ་མ་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་དང་གཟུགས་སྐུ་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པའི་དེའི་རིགས་ཀྱང་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་གཉིས་སུ་འདོད་དགོས་ཞེས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཆོས་ཉིད་ལ་རིགས་སུ་འདོད་པ་ཡང་རྟེན་ཆོས་ཀྱིས་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པས་རིགས་ལ་དངོས་པོ་ཐ་དད་གསུམ་དུ་མི་བྱེད་པའི་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་པར་མི་ནུས་ཏེ། དེ་ནི་ཐེག་གསུམ་དྲང་དོན་དུ་འདོད་པ་ལ་ཐུང་གི་མཐར་ཐུག་ཐེག་གསུམ་དུ་འདོད་པ་ལ་མི་འཐད་དེ། དེ་དག་གི་གཞུང་དུ་ཡང་ཁམས་ཐ་དད་དང་། མོས་པ་ཐ་དད་དང་། ངེས་པར་སྒྲུབ་མི་སྒྲུབ་དང་། ས་བོན་གྱི་འབྲས་བུ་ཐ་དད་དག་གསུམ་དམིགས་པས་ན་རིགས་ཐ་དད་པ་གསུམ་ཡོད་དོ་ཞེས་འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས་རྒྱུ་ཐ་དད་ཉིད་དུ་དཔགས་ཀྱི། རྟེན་ཐ་དད་པས་རིགས་ཐ་དད་པར་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་གི་དེ་བཞིན་ཐོབ་པ་དང་ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར་ཡང་བྱང་ས་ལྟར་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་ཁྱད་པར་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་སྨིན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་གནས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ས་བོན་དེ་ཀུན་གཞིའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས། ཀུན་གཞི་མ་ཡིན་པ་དང་། ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱིས་ལན་མང་དུ་གསོས་བཏབ་པས་རྣམ་བྱང་གི་ས་བོན་འཕེལ་ཀུན་ཉོན་གྱི་ས་བོན་འགྲིབས་ནས། ངང་པས་འོ་མ

དང་ཚུ་ཐ་དད་དུ་མི་དམིགས་པ་འོ་མ་རིལ་གྱིས་ བླངས་ནས་ཆུ་གསལ་བར་འགྱུར་བ་དང་འདྲ་བར་ས་བོན་ཀྱང་ཀུན་གཞི་དང་། ཐ་དད་དུ་མི་དམིགས་པར་འཇུག་ཀྱང་ཀུན་ཉོན་གྱི་ས་བོན་འགྲིབས་ནམ་བྱང་གི་ཕྱོགས་རྣམས་རྒྱས་ནས་གནས་གྱུར་ཏེ་སྐུ་གསུམ་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་བསྡུས་པར། "དེ་ལྟ་བས་ན་[༡]འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཡང་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་ན་མི་རུང་སྟེ། དེ་ལ་ཐོས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་ནི་དེའི་ས་བོན་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ན། དེའི་གཉེན་པོ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སེམས་ཀྱི་ས་བོན་དུ་ཇི་ལྟར་རུང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སེམས་ནི་མ་འདྲིས་པ་སྟེ་དེ་བས་ན་དེའི་བག་ཆགས་ནི་མེད་པ་ཉིད་དོ། །བག་ཆགས་དེ་མེད་ན་ས་བོན་གང་ལས་འབྱུང་བ་བརྗོད་དགོས་སོ་ཞེ་ན། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱུ་མཐུན་པ་ཐོས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་བོན་ལས་དེ་འབྱུང་ངོ་། །ཐོས་པའི་བག་ཆགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཅི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་མ་ཡིན། གལ་ཏེ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི། ཇི་ལྟར་དེའི་གཉེན་པོའི་ས་བོན་དུ་རུང་། ཅི་སྟེ་དེ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་ན་ནི། དེས་ཐོས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་ས་བོན་དེ་ཡི་གནས་ཇི་ཞིག་ཡིན་པར་བལྟ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོས་པའི་བག་ཆགས་སུ་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་གནས་གང་ལ་འཇུག་པ་དེ་ལྷན་ཅིག་འདུས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་འཇུག་སྟེ་འོ་མ་དང་ཆུ་བཞིན་ནོ། །དེ་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་གཉེན་པོའི་ས་བོན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ༑ ༑དེ་ལ་བག་ཆགས་ཆུང་ངུ་ལ་བརྟེན་ནས་བག་ཆགས་འབྲིང་པོར་འགྱུར་རོ། །བག་ཆགས་འབྲིང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བག་ཆགས་ཆེན་པོར་འགྱུར་ཏེ། ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་སྒོམ་པ་ལན་མང་དུ་བྱ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཐོས་པའི་བག་ཆགས་ཆུང་ངུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་

[༡]) ཅ། ༢༡་ན་༨་ དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན།

སྐུའི་ས་བོན་དུ་”བལྟ་སྟེ་[༡]ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པ་ཡིན་ཡང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱུ་མཐུན་པ་ཡིན་པས། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སེམས་ཀྱི་ས་བོན་དུ་འགྱུར་བའོ། །དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སེམས་མ་བྱུང་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་དཀྲིས་པའི་གཉེན་པོ་དང་། ངན་སོང་གི་འགྲོ་བའི་གཉེན་པོ་དང་། ཉེས་པར་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་དེངས་པར་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་ཕྲད་པའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་དང་པོ་པ་རྣམས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་པ་ཡིན་ཡང་ཆོས་ཀྱི་སྐུར་བསྡུས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལུས་སུ་བསྡུས་པར་ཡང་བལྟའོ། །དེ་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལུས་སུ་བསྡུས་པ་སྟེ། ཆུང་ངུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་རིམ་གྱིས་འཕེལ་བ་སྟེ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་འབྲི་ཞིང་གནས་ཀྱང་འགྱུར་རོ། །”གནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་[༢]དུ་གྱུར་པ་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ་ཡང་ས་བོན་མེད་པར་གྱུར་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤངས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཇི་ལྟར་ན། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པ་ཆུ་དང་འོ་མ་བཞིན་དུ་གནས་ལྷན་ཅིག་གནས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲིབ་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། ངང་པས་ཆུ་ལ་འོ་མ་འཐུངས་པ་ལྟ་བུ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ན་མཉམ་པར་བཞག་པ་མ་ཡིན་པའི་སའི་བག་ཆགས་འགྲིབས་ཏེ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སའི་བག་ཆགས་འཕེལ་ཏེ་གནས་གྱུར་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱུ་མཐུན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་

༡) ཞ། ༢༡་ན་༥་ ལྟས་ཏེ།

༢) ཚ། ༢༩་ན་༨་ གནས་རྣམས་ཐམས་ཅད།

དང་། གནས་གྱུར་ལ་དཔེ་གཉིས་སྨོས་པ་གང་ཞེ་ན། དང་པོ་ནི། བཤད་སྦྱར་ལས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་གློ་བུར་གྱི་སྒྲིབ་པ་དང་བྲལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེའི་རྒྱུ་མཐུན་ནི་བསྟན་པའི་ཆོས་ཏེ་དེས་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བར་གྱུར་ན་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་མཉན་པ་ནི་ཐོས་པའོ། །དེའི་བག་ཆགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཟག་པ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱི་ས་བོན་ཏེ། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི༑ དེ་ཉིད་ལས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡེ་ཤེས་དྲི་མ་མེད་ཅིང་ཐོགས་པ་མེད་པ་མདོའི་སྡེ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པའི་ཆོས་ཐོས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་གནས་ཡིན་གྱི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་གནས་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ནི་འཇུག་གོ །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་འཕེལ་བའི་གནས་བསྟན་པའི་ཆོས་ཐོས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ་རྟེན་པའི་གནས་ཀུན་གཞིའོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་བཅིངས་པ་དང་བྲལ་བ་ཙམ་དུ་ཟད་དེ། དཔེར་ན་གྲོང་མི་ཞིག་ལྕགས་སྒྲོག་ལ་སོགས་པས་བཅིངས་པ་དང་བྲལ་བ་ན་སྡུག་བསྔལ་དེ་ལོག་པ་ལ། འབྲས་བུ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི་དེ་ལས་ལྷག་པའི་དབང་ཕྱུག་གི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །"ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་[1]དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པ་ངོ་མཚར་གྱི་ཡོན་ཏན་དུ་མས་བརྒྱན་པ་འགྱུར་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་པས་རང་དབང་མཆོག་ཐོབ་པ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོའི་བུ་བཅིངས་པ་དང་བྲལ་མ་ཐག་ཏུ་སྤྱི་བོ་ནས་དབང་བསྐུར་བ་དང་། དབང་ཕྱུག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མཆོག་དང་ལྡན་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ནི། ངང་པའི་དཔེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་ཡིན་ལ། ཆགས་བྲལ་གྱི་དཔེ་ནི་བསྟན་བཅོས་ལ་གྲགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པར་མངོན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ཟག་མེད་ཀྱི་ས་བོན་ཀུན་གཞིར་འདོད་པ་ནི་རྩིངས་པར་མངོན་ཏེ། ལུང་འདི་ལས་

[1] ཅ། ༣༠ན༡ ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་ཉོན་མོངས་པ།

ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྦྱོར་བ་བཏང་ལ་དཀྱུས་མ་ཉིད་བཤད་དེ། ཀུན་གཞི་ས་བོན་གྱི་ཆ་དེ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་ཀུན་གཞི་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཆོས་ཐམས་ཅད། །རྒྱུ་འམ་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་རུ། །སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་ན་ཀུན་གཞི་འོ། །ཇི་སྐད་དུ། ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། སྐྱེ་བ་ཅན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འབྲས་བུའི་དངོས་པོར་དེར་སྦྱོར་བའམ། དེ་ཡང་རྒྱུའི་དངོས་པོར་དེ་དག་ཏུ་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །ཡང་ན་སེམས་ཅན་དག་དེའི་བདག་ཏུ་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་འདིར་ངེས་ཚིག་གསུམ་ཆོས་གཅིག་གི་ངེས་ཚིག་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་ས་བོན་དང་རྣམ་སྨིན་མ་ཕྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས། རྣམ་པར་དབྱེ་སྟེ་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་འདིར། སྦྱིར་ཀུན་གཞི་ཞེས་འབྱུང་བའི་དོན་ནི་འདིར་ཆོས་ཀུན་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཀུན་གཞི་ས་བོན་གྱི་ཆ་ལ་ཀུན་གཞི་ཞེས་པ་ནི། ཚོགས་བདུན་གྱིས་བསྒྲུས་པའམ། ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་དང་སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུའི་རྐྱེན་ཡིན་པས་དེ་དག་འདིའི་འབྲས་བུར་འདིར་སྦྱོར་བའམ། ཡང་ན་ཀུན་གཞི་དེ་ཉིད་ཆོས་དེ་དག་གི་རྒྱུའི་དངོས་པོར་འདིར་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་ན་ཀུན་གཞིའོ། །ཀུན་གཞི་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཆ་ནི་འགྲོ་བ་ལྔའི་སེམས་ཅན་ཀུན་འདིར་ཉོན་ཡིད་ཀྱིས་བདག་ཏུ་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་ཀུན་གཞིའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ས་བོན་གྱི་ཆ་དེའི་ལྡོག་དུས་གང་ཞེ་ན། དེ་ཕྱིར་དབང་ཐོབ་དགྲ་བཅོམ་ལ། །ཀུན་གཞི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །འཛིག་བྱེད་གཉིས་པོ་མེད་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་རྣམས་འབྲས་བུའི་དངོས་པོར་རམ། ས་བོན་གྱི་ཀུན་གཞི་དེ་ཉིད་དེ་དག་གི་རྒྱུའི་དངོས་པོར་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཉོན་ཡིད་ཀྱིས་བདག་ཏུ་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་ན་ཀུན་གཞིར་བཞག་པ་དེའི་ཕྱིར་དབང་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཀུན་གཞི་ས་བོན་གྱི་ཆ་མེད་ལ་སྤྱིར་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་མེད་དེ། ཉོན་མོངས་པ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པས་ཀུན་གཞིར་འཛིག་བྱེད་གཉིས་པོ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་གྲུབ་པ་མིན་ཏེ། ཐེག་བསྡུས་ལས། ཉན་ཐོས་

དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སློབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཕྱོགས་གཅིག་སྟོན་པའི་མཚན་ཉིད་དེ། དགྲ་བཅོམ་པ་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་སྟོན་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་སྟོན་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེ་རིགས་སུ་སྦྱོར་ཞེས་སོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་བག་ཆགས་གསུམ་གྱི་ལྡོག་དུས་ནི། དོན་གསང་ལས། སྲིད་པའི་ཡན་ལག་གི་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་བོན་ནི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་མ་བྱུང་གི་བར་དུའོ། །འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་ས་བོན་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་སྦྱོར་བའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་བོན་ནི། གཉེན་པོ་མ་བྱུང་གི་བར་དུའོ། །དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་སྦྱོར་བའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་བོན་ཡང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དག་གི་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་མ་འདས་ཀྱི་བར་དུའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ནི་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་བར་དུ་རྒྱུན་འཇུག་པ་ཙམ་གྱིས་རྒྱུན་ཆགས་སུ་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གལ་ཏེ་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་དབང་ཐོབ་པ་དང་དགྲ་བཅོམ་པ་དག་ལ་མེད་ན། དེ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་རྣམ་ཤེས་བརྒྱད་པོ་ཁས་ལེན་དགོས་སམ་མི་དགོས། དགོས་ན། ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། གཞན་དུ་ན། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་དུ་མ་གྲོགས་པའི་རྣམ་ཤེས་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །མི་དགོས་ན་རྣམ་སྨིན་གྱི་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུ་དང་། ལྷག་མེད་ཀྱི་བར་དུ་འཇུག་པ་ཉམས་སོ་ཞེ་ན། ཉེས་པ་མེད་དེ། ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ལ་རྣམ་སྨིན་གྱིས་ཁྱབ་ཀྱང་རྣམ་སྨིན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་ཀུན་གཞིས་མ་ཁྱབ་སྟེ། དབང་ཐོབ་པ་དང་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་རྣམ་སྨིན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཡོད་ཀྱང་ཀུན་གཞིའི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་སྐྱོན་གཉིས་པོ་མི་འབྱུང་ལ། ཚོགས་བརྒྱད་དུ་སྟོན་པ་ན་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་དང་བརྒྱད་དུ་བྱེད་པ་ནི་རིགས་ལ་སེམས་ཀྱི། རྫས་ལ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་ས་བརྒྱད་པ་ཡན་གྱི་བྱང་སེམས་འགོག་པ་ལ་ཞུགས་པ་འཇུག་ཤེས་དང་། ཀུན་གཞི་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་སྐུར་གསུངས་པ་མི་རིགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཀུན་གཞི་ས་བོན་གྱི་ཆ་མེད་པའོ་ཞེས་ཀྱང་མི་རིགས་ཏེ། རྣམ་སྨིན་གྱི་ཆ་ཀུན་གཞིར་འཛོག་པ་ཡང་ཉོན་ཡིད་ཀྱིས་བདག་ཏུ་སྒྲོར་བའི་དོན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དོན་གསང་ལས། རྣམ་པར་སྨིན་པའི་རྣམ་

པར་ཤེས་པ་ལ་འཇུག་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སྐྱོས་པ་ནི་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ༑ འདི་ལྟར་དེ་ནི་ས་བརྒྱད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་དང་། དགྲ་བཅོམ་པ་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མེད་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཡོད་དོ། །ཞེས་པ་དང་། རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྡུ་བར་ཡང་ཟླ་བཞི་གསུངས་ཏེ། ཀུན་གཞི་ཡོད་ལ་འཇུག་ཤེས་མེད་པའི་ཟླ་ནི། སེམས་མེད་པའི་གནས་སྐབས་ལྔ་པོ། །བཞི་པ་ནི་སེམས་ཡོད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་མི་སློབ་པ་དང་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའོ། །གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་ནི་དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་གནས་སྐབས་སེམས་ཡོད་པའི་དུས་སོ། །གཉིས་ཀ་མེད་པ་ནི་མི་སློབ་པ་དང་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འགོག་པ་ལ་ཞུགས་པ་དང་ཕུང་པོ་ལྷག་མེད་ཀྱི་མྱང་འདས་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སུམ་ཅུ་པར་ཡང་། དགྲ་བཅོམ་ཉིད་ནས་དེ་ལྡོག་གོ །ཞེས་གསུངས་པས་ན། སྔར་ཁོ་བོས་བསྟན་པའི་ཀུན་གཞི་མེད་པའི་ས་མཚམས་རྣམ་མེད་པར་གཟུང་བར་བྱའོ། དེས་ན་དབང་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་བརྒྱད་པོ་དེ་ལ་རྣམ་སྨིན་གྱི་རྣམ་ཤེས་དང་། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་འཆི་འཕོ་བ་ཡོད་པས་ལེན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་བྱེར་གྱི་ཀུན་གཞི་ཞེས་མི་བརྗོད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་དབང་ཐོབ་པ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་སེམས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ཅིའི་ཕྱིར་སེམས་ཞེས་ཀྱང་བྱ་ཞེ་ན། ཆོས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་བོན་སྣ་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་ཏུ་བསགས་པའི་ཕྱི་རོལ་ཅེས་གསུངས་པས་སོ་ཞེ་ན་མི་མཚུངས་ཏེ། དེའི་དོན་ནི། མདོ་ལས་སེམས་ཡིད་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་ཡིད་དང་རྣམ་ཤེས་ལས་ཐ་དད་པའི་སེམས་ཀྱི་ལུས་གསུམ་པོ་གསུངས་ལ། དེ་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ལ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་ལ་བཞག་ཏུ་མེད་དེ། འདི་ལྟར་སེམས་ཀྱི་དོན་ནི་སྐབས་དེར་བསགས་པ་ལ་འཆད་དགོས་ལ་ཀུན་གཞི་ནི་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་བསགས་པ་ཡིན་ཞིང་དོན་དེ་ཡིད་དང་རྣམ་ཤེས་ལ་མ་ཚང་བས་སོ་སྙམ་དུ་བསམ་པས་ན་ཡིད་དང་རྣམ་ཤེས་ལས་ཐ་དད་པའི་བག་ཆགས་བསགས་པ་དེ་དག་ན་མེད་ཀྱང་། དེ་ལ་དོན་མཐོང་རྣམ་པར་ཤེས། །ཞེས་པའི་དོན་ཚང་བའི་སེམས་ནི་ཡོད་དེ་སེམས་

ཀྱི་དོན་བག་ཆགས་བསགས་པ་པོ་ནར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་གཞིར་འཇོག་བྱེད་གསུམ་མམ་གཉིས་ལས་གཞན་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཐེག་ཆེན་བསྡུས་པར། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་གཏོགས་པར་སེམས་ཀྱི་སྒྲ་གསུམ་པ་མི་དམིགས་ཏེ། དེ་ལྟ་བས་ན་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་སེམས་ཉིད་ཡིན་པར་གྲུབ་ཅེས་སོ། །ད་ནི་འདི་དཔྱད་དེ། མཁས་པ་འགའ་ཞིག་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཆ་ཐེག་དམན་གྱི་ལྷག་མེད་ནས་ལྡོག་པར་ཐེག་དམན་པ་དག་འདོད་གསུངས། ཅི་གྲུབ་མཐའ་དམན་པ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་དང་། མདོ་སྡེ་པ་རྣམས་འདོད་པ་ཡིན་ནམ། ཐེག་པ་དམའ་བ་ཉན་རང་གི་ལམ་ལ་གནས་པ་རྣམས་བཞེད་བཏྭག་གྲང་། དང་པོ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་དེ་གཉིས་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་ལས་གཞན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཡང་མི་ཧྭང་སྟེ། དེ་དག་གིས་ཀུན་གཞིའི་འཇུག་ལྡོག་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རྣམ་གཞག་མཛད་པ་བསྟན་དགོས་ན་དེ་ཡང་རྙེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་སུའི་ལུགས་ཤེ་ན། འདིའི་འཇུག་པ་དང་ལྡོག་པའི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་ནི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་གཞུང་ལས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟ་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལུགས་ལ་ཐེག་དམན་གྱིས་ཤེས་སྒྲིབ་ཟད་པར་སྤངས་པ་ཞིག་སྲིད་དེ། དེའི་ལྷག་མེད་ནས་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཆ་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། ཉེས་པ་མེད་དེ། འདི་ལྟར་ལྷག་མེད་ཀྱི་ཚེ་ན། ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་གྱིས་ཤེས་སྒྲིབ་ནུས་ཚུང་དུ་རིམ་གྱིས་བཏང་བའི་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་མེད་ཀྱང་ཤེས་སྒྲིབ་རྒྱུན་ཆད་པའི་ལྡོག་པ་ཡོད་དེ། ཕུང་པོའི་ལུའི་རྒྱུན་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷག་མེད་ཀྱི་ཚེ་ན་དགྲ་བཅོམ་པ་ཆེའི་འདུ་བྱེད་བཏང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཤི་བའི་འོག་ཏུ་རིག་པ་འབྱུང་བ་ལ་ནི། སྐྱེ་བ་ལེན་དགོས་ན། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཕུང་པོ་ཡང་ལོག་པའི་ཕྱིར་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ཡང་མེད་ལ་ལས་ཉོན་གྱི་རྣམ་པས་ལུས་འགྲུབ་པར་ཡང་མི་ནུས་ཏེ། འདི་ཞི་བ་ཕྱོགས་གཅིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟེན་ལོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདིར་ནི་སྲོས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ་འདུས་བྱས་ཀྱི་འཇུག་པ་རྒྱུན་ཆད་པའི་མཚན་མ་མེད་པའི་དབྱིངས་འབའ་ཞིག་གོ །དེ་ལྟ་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཚན་མ་མེད་པའི་དབྱིངས་དང་

ཁྱད་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་མི་འགྱུར་ཏེ། འདི་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་འཇུག་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི། ཞི་བའི་དབྱིངས་ནས་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་སྐུར་མི་ལྡང་སྟེ། གཞན་དོན་དུ"ལམ་ལ་[1]གོམས་པར་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྡུ་བར། འཇུག་ཤེས་དང་ཀུན་གཞི་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་སྒྲུ། ལྷག་མེད་ཀྱི་མྱང་འདས་ལ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཡང་སྔར་ལྟར་ཡིན་ནོ། །འདི་ཉན་ཐོས་དང་སྒོ་བསྟུན་ཅེས་ཀྱང་བརྗོད་མི་ནུས་ཏེ། ཀུན་གཞི་ཡོད་ན་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ནི། ལྷག་མེད་ཀྱི་ཚེ་འདུས་བྱས་རྒྱུན་ཆད་པའི་སོ་སོར་བརྟག་འགོག་ནི་རྫས་སུ་གྲུབ་པའི་འདུས་མ་བྱས་ཤིག་ཡོད་པར་འདོད་ལ། མདོ་སྡེ་པ་ནི། འདུས་བྱས་འགགས་པའི་མེད་དགག་ཙམ་མེད་པ་ཞིག་ཏུ་འདོད་དེ། ཕུང་པོ་དང་བྲལ་བར་ནི་འདོད་ལ། འདུས་མ་བྱས་རྫས་སུ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་ཀས་ཀྱང་། ལུས་ཤིག་ཚོར་བ་བསིལ་བར་གྱུར། །འདུ་ཤེས་འགགས་ཤིང་འདུ་བྱེད་ཞི། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནུབ་གྱུར་པ། །འདི་འདྲ་དེ་ནི་སྡུག་བསྔལ་མཐའ། །ཞེས་པའི་མདོའི་དོན་ཡིན་པར་སེམས་ཤིང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་མདོ་སྡེ་པས། མར་མེ་ཤི་བར་གྱུར་པ་ལྟར། །དེ་ཡི་སེམས་ནི་རྣམ་པར་ཐར། །ཞེས་དགྲ་བཅོམ་པའི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་མར་མེ་ཤི་བ་ལྟར་གསུངས་པ་དང་། རང་གི་གྲུབ་མཐའ་མཐུན་པར་འདོད་དོ། །རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་ནི། ཐེམ་རིག་གི་འཇུག་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད། ཚོར་བའི་བདེ་བ་མེད་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་གཏན་བྲལ་བའི་བདེ་བ་ཡོད་པ། མེད་དགག་ཙམ་མེད་ཀྱང་མིན་ལ། རྫས་གྲུབ་ཀྱི་ཡོད་པ་ཡང་མིན་པ། རྟག་པ་འགྱུར་མེད་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ལྷག་བཅས་ཕན་ཆད་དུ་ཐེག་ཆེན་དུ་འཇུག་སྲིད་ལ། འདིར་སོན་ནས་འཇུག་པར་མི་འདོད་དེ། རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྡུ་བར། ཉན་ཐོས་བྱང་ཆུབ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ཅི་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ལ་གནས་ཤིང་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དམ། འོན་ཏེ་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ལ་

1) ཞ། ༣༡་བ་༣་ ལས་ལ།

གནས་ཤིང་བྱེད་ཅེ་ན། ཕུང་པོའི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ལ་གནས་ཤིང་བྱེད་དེ། འདི་ལྟར་ཕུང་པོའི་ལྷག་མ་མེད་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ལ་གནས་པ་ནི། རྩོམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཞིང་འབད་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་བཅད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ།། །དེ་ལྟ་བུའི་འདོད་ཚུལ་རྣམས་མ་ཕྱེད་པར་དབུ་སེམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཟུང་ནས་རྣམ་སྨིན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཐེག་དམན་གྱི་ལྷག་མེད་དུ་འགག་ཞིག་ལྡོག་པར་འདོད། འགའ་ཤིག་ལྷག་མེད་ནས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་དུ་འཇུག་དགོས་པས་མི་ལྡོག་ཅེས་ངལ་ཞིང་དུབ་པའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པར་བྱེད་དོ།། །འདིར་བསྟན་པ་ལྟར་རྒྱས་པར་ཕུང་པོ་དང་བཅས་པ་དང་། ཕུང་པོ་མེད་པའི་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པའི་སྡོམ་གྱི་འགྲེལ་པ་དང་། བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ཆེན་གྱི་ཡུལ་ངེས་པ་དང་ཁྱབ་པ་དང་ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར་སེམས་ཙམ་པའི་འདོད་པ་བཀོད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྐབས་འདིར། ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་དང་། གཅིག་ཏུ་གསུངས་པའི་མདོ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྨྲ་བ་གཉིས་དྲང་ངེས་སུ་འདོད་ཚུལ་དེ་དག་གི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་བཅས་ཏེ་གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་འབྱུང་བ་རྣམས "སྦྱོར་ཉུས་མོད[1]། ཚིག་མངས་ན་དབང་པོ་རྟུལ་པོ་རྣམས་མགོ་རྨོངས་པར་འགྱུར་བས་རེ་ཞིག་བཞག་གོ །དེ་དག་གིས་རྣམ་སྨིན་དང་ས་བོན་གྱི་ཀུན་གཞིའི་དཀའ་བའི་གནས་ཐམས་ཅད་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཉོན་ཡིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཅེ་ན།། ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིད་མཚན་ཉིད་ནི། །ཀུན་གཞི་རྣམ་སྨིན་ཆ་ཉིད་ལ། །བདག་ལྟ་བསྒྲིབས་ལ་ལུང་མ་བསྟན། །རིག་དང་ཆགས་སོགས་དགུ་པོ་ན། །དེ་ལ་དམིགས་པ་ནི་ས་བོན་དང་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཆ་གཉིས་ལས་ཕྱི་མ་སྟེ། འདིའི་དམིགས་པ་ལ་བདག་དང་ཆོས་མཚུངས་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།། །རྣམ་པ་ནི་དམིགས་པ་དེ་ལ་བདག་ཏུ་རློམ་སེམས་པའོ། །དེ་ཡང་དོན་གསང་དུ། བདག་གི་རྣམ་པར་སྐྱེ་བའི་སྒོ་ནས་ཡིན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་འཛིན་པའི་སྒོ་ནས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ན་རྣམ་སྨིན་གྱི་རྟས་དེ་ཉིད་སྣང་ནས་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་ཡང་རྣམ་སྨིན་གྱི་རྣམ་ཤེས་དེའི་

[1] ཅ། ༣༤་ན་༣་ སྦྱོར་ཉུས་མོད།

མཐུས་རང་ཉིད་ལ་བདག་ཏུ་འཁྲུལ་པ་ཙམ་ལ་ཡུལ་དུ་འཛོག་གོ །ངོ་བོ་ནི་བསྒྲིབས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའོ། །བསྒྲིབས་པ་དང་མ་བསྒྲིབས་པའི་དོན་གང་ཞེ་ན། བསྒྲིབས་པ་ཞེས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པས་རྙོག་རྙོག་པོར་བྱས་པ་ཡིན་ལ་ཡིད་འདི་ཡང་རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་བཞིས་རྙོག་རྙོག་པོར་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་བསྒྲིབས་པ་ཞེས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པས་དྲི་མ་ཅན་དུ་མ་བྱས་པ་དབང་པོ་ལྔ་དང་དད་པ་སོགས་བཅུ་གཅིག་ལྟ་བུའོ། །དོན་འདི་ལ་འགའ་ཞིག །ཉོན་ཡིད་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ན་མེད་པ་དང་། ཀུན་གཞི་ཡོད་པ་ལ་བསམས་ནས་མཉམ་གཞག་ལ་བསྒྲིབ་མི་བསྒྲིབ་ཏུ་འདོད་པ་དང་། ཉོན་སྒྲིབ་མ་ལུས་པར་མ་སྤངས་པར་ཐར་པ་མི་ཐོབ་པ་ལ་བསམས་ནས་ཐར་པ་ལ་སྒྲིབ་མི་སྒྲིབ་ཏུ་འདོད་པ་ནི། སྒྲིབ་པ་དང་མ་སྒྲིབ་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་མ་ཤེས་ཤིང་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཀུན་གཞི་ཉོན་ཡིད་གཉིས་ཁོ་ན་ལ་འཛོག་པས་ན་བསམ་བློ་རྒྱ་ཆུང་བར་འདུག་སྟེ། འདི་ལྟར། དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཆོས་རང་ཉིད་བསྒྲིབས་པའམ་མ་བསྒྲིབས་པ་དཔྱོད་པ་ཡིན་གྱི་དེས་གཞན་ལ་བསྒྲིབས་མི་བསྒྲིབས་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་གཡེང་བའི་ཆར་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱང་མཉམ་གཞག་ལ་གེགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་བསྒྲིབས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཡང་སྲིད་འཕེན་ངེས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་མ་ལུས་པར་མ་སྤངས་པར་ཐར་པ་གསུམ་པོ་གང་ཡང་མི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་བསོད་ནམས་དང་མི་གཡོ་བའི་ལས་སྲིད་པ་འཕེན་ངེས་རྣམས་ཀྱང་བསྒྲིབས་པར་ཐལ་ལོ༑ ༑དེ་དག་ལས་ཀྱི་ཀུན་ཉོན་ཡིན་པས་བསྒྲིབས་པའོ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་པར་མི་ནུས་ཏེ། སྒྲིབ་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པའམ། དེས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་ལུས་ངག་གི་མི་དགེ་བ་ལ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དགེ་བ་དང་ཚེའི་ཀུན་ཉོན་མ་བསྒྲིབས་པ་རྣམས་ཀྱང་བསྒྲིབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུའང་། ཀུན་ལས་བཏུས་སུ། མི་དགེ་བ་དང་བསྒྲིབས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ནོ༑ ༑བསྒྲིབས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ནི་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་ཡིད་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་འཇིག་ཚོགས་དང་། མཐར་འཛིན་པར་ལྟ་བ་དང་། གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་

པའོ། །ཞེས་དང་། དགེ་བ་དང་མ་བསྒྲིབས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའོ། །ཞེས་དང་། ཐེག་ཆེན་བསྡུས་པར་ཡང་། ཡིད་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བསྒྲིབས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་སྟེ། སྒྲིབ་པའི་ཉོན་མོངས་པ་བཞི་དང་རྟག་ཏུ་མཚུངས་པར་ལྡན་ནོ། །གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་བཞིན་དུ་འདི་ནི་བསྒྲིབས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་པ་ཉིད་དེ༔ གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་ཡིད་ནི་ཞི་གནས་ཀྱིས་འཁྲུད་པ་ཡིན་ལ། ཡིད་ནི་"དུས་ཐམས་ཅད་དུ་[༡]ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །བསྒྲིབས་པའི་དོན་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ལུང་མ་བསྟན་པོ་ནར་ངེས་པ་ཅི་ཞེ་ན། ཉོན་ཡིད་འདི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཡིན་པས་དགེ་བ་མིན་ལ། དགེ་བའི་སེམས་དང་རྒྱུད་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་མངོན་གྱུར་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་མི་དགེ་བ་མིན་ནོ༔ །གཞན་དུ་ན་དགེ་བའང་མི་དགེ་བའི་སེམས་མངོན་གྱུར་སོ་སྐྱེ་ལ་སྐྱེ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡིད་འདི་འཕགས་ལམ་མ་སྐྱེས་བར་དུ་རྟག་ཏུ་མངོན་གྱུར་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཁོར་ནི་རེག་པ་ལ་སོགས་པ་ལྔ་དང་། འདོད་ཆགས། མ་རིག་པ། ང་རྒྱལ། བདག་ལྟ་བཞི་སྟེ་དགུ་པོ་ན་འབྱུང་སྟེ། དོན་གསང་དུ། དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་བཞི་དང་། སྔར་བསྟན་པའི་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་ལྔ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཕྱིར་འདིའི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ནི་དགུ་པོ་ནའོ། །ཞེས་དང་། སུམ་ཅུ་པ་ལས། དེ་ལ་གནས་པ་རབ་འབྱུང་ཞིང་། །དེ་ལ་དམིགས་པ་ཡིད་ཅེས་བྱ། །རྣམ་སེམས་ངར་སེམས་བདག་ཉིད་ཅན། །བསྒྲིབས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི། །ཉོན་མོངས་བཞི་དང་རྟག་ཏུ་འགྲོགས། །བདག་ཏུ་ལྟ་དང་བདག་ཏུ་རྨོངས། །བདག་རྒྱལ་བདག་ཏུ་ཆགས་པ་སྟེ། །གང་དུ་སྐྱེས་པ་དེའི་འོ་གཞན། །རེག་སོགས་ཀྱང་སྟེ་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདིའི་འཁོར་གྱི་ཚོར་བ་དེ་གང་ཞེ་ན། ཚོར་བ་ནི་བཏང་སྙོམས་འབའ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། བདེ་བ་ཡིན་ན་ཡིད་བདེ་ཡིན་དགོས་ལ་དེ་ལྟ་ན་ཡིད་བདེ་མངོན་གྱུར་དུ་རྟག་ཏུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་སོ་སྐྱེ་ལ་ཡིད་མི་བདེ་གཏན་མི་འབྱུང་བར་ཐལ་བ་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཡན་ཆད་ཀྱང་ཚོར་བ་བདེ་བའི་སར་འགྱུར་བ་དང་། མནར་མེད་པ་ལ་ཡང་ཡིད་བདེ་མངོན་གྱུར་རྟག་ཏུ་

---

༡) ཞ། ༣༣་བ་༥་ དུས་རྟག་དུ།

འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །མ་ངེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་འཁོར་ལ་ཁམས་གསུམ་གར་མང་ཙུང་མི་འབྱུང་སྟེ། བརྟན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་པས་གཙོ་བོ་དང་འཇུག་ལྡོག་གི་དུས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཚོར་བ་ཡང་མི་འབྱུང་བ་རིགས་པ་དེས་དཔག་པར་བྱའོ། །དེས་ན་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་དགའ་བའི་རྣམ་པ་ནི་ཚོར་བའི་དགའ་རྣམ་མ་ཡིན་གྱི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་དགའ་རྣམ་ཡིན་ཏེ། སུམ་ཅུ་པ་ལས། ཀུན་གཞིའི་འཁོར་གྱི་རེག་སོགས་ལྔ་པོ་ཉིད་ཡིད་ཀྱི་འཁོར་དུའང་བཤད་ཅིང་ཚོར་བ་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དོན་གསང་ལས། དགའ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ཉིད་ཡིན་ཡང་སེམས་པའི་ཚོར་བ་ཅན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གང་དུ་སྐྱེས་པ་དེའི་ངོ་གཞན། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རེག་པ་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟར་སྐབས་སུ་འབབ་པ་དག་ཁོ་ན་བསྒྲེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་ཚོར་བ་གཞན་ཡང་ཡོད་ན་ནི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དང་། ངོ་ན་བཏང་སྙོམས་པ་ཡིན་ན་ཇི་ལྟར་དགའ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ཞེ་ན། བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ༎ །ཅིའི་ཕྱིར་འདིའི་འཁོར་དགུར་ངེས། ངོ་སྐམ་པ་ལ་བཏགས་པའི་རྣམ་གཡེང་། འདོད་ཆགས་དང་གཏི་མུག་ལ་བཏགས་པའི་བག་མེད། འདོད་ཆགས་ལ་བཏགས་པའི་རྒོད་པ། གཏི་མུག་གི་ཆ་ལ་བཏགས་པའི་མ་དད་པ། ལེ་ལོ། རྨུགས་པ་སྟེ་དགུ་འབྱུང་བས་ན་འཁོར་བཅོ་ལྔར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་དག་འབྱུང་བར་བཤད་ཀྱང་དགུར་གྲངས་ངེས་ཏེ། དགུ་པོ་དེ་དག་གདགས་གཞི་ཉོན་མོངས་པ་བཞི་པོ་དེའི་རྫས་ཡིན་པས་ན་དེ་བཞི་ལས་གུད་ན་མེད་དོ། །རྫས་དགུ་པོ་འདི་ལས་སེམས་བྱུང་གཞན་མི་འབྱུང་བ་ནི། རྒྱས་པར་དོན་གསང་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་བསྟུས་ཏེ་བཤད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འདིར་ནི་ཚིག་མངས་སུ་དོགས་པ་དང་། དཀའ་བའི་གནས་མ་ཡིན་པས་མ་བྲིས་སོ༎ །ལྔ་པ་ས་དཔྱད་པ་ནི། ཅི་ཉོན་ཡིད་འདི་གང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་རྟེན་དེ་གང་དུ་སྐྱེས་པའི་ས་དེ་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་འདོད་པའི་སོ་སྐྱེ་ཞིག་གིས་འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་ན་ཉོན་ཡིད་མི་ལྡོག་པས་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་དུ་རྒྱུད་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་རྟེན་དེའི་ཀུན་གཞི་ལ་ཉོན་ཡིད་འཁོར་བཅས་ཀྱིས་བདག་ཏུ་སྲིད་པས་རིས་སུ་བཅད་

པས་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གང་དུ་སྐྱེས་པ་དེའི་འོ་ཞེས་འབྱུང་བ་དང་། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་གཉིས་པ་ཁས་མི་ལེན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་ཕྱོགས་དང་པོ་ལ་ཡང་སྐྱོན་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཉེས་པ་མེད་དེ། འདོད་པའི་སོ་སྐྱེ་འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ཞེས་པ་ནི། གཙོ་བོར་འཁྲིག་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། ཞི་གནས་ཀྱི་ལམ་ཐོབ་པ་ཡིད་མི་བདེའི་གདུང་བ་མེད་པ་དང་། འདོད་ཡོན་ལྔ་ལ་ཆགས་པ་མངོན་གྱུར་བ་རྒྱུད་གདུང་བར་བྱེད་པ་མེད་པས་ན། ཁ་ཕྱིར་བལྟས་ཀྱི་ཆགས་སྡང་འགའ་ཞིག་ཙམ་སྤངས་པ་ཡིན་གྱི་ཉོན་ཡིད་འདི་ནི་བདག་ལྟ་ལྷན་སྐྱེས་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་པས་འདི་གཉེན་པོའི་མཐུས་ལྡོག་པས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟ་བུའི་ཡིད་འདི་འཇུག་ལྡོག་གི་དུས་གང་ཞེ་ན། འགོག་པ་མཉམ་གཞག་གནས་སྐབས་དུས། །དབང་ཐོབ་དགྲ་བཅོམ་མཐར་ཐུག་གོ། འདི་ལ་གནས་སྐབས་རེས་འགའ་བའི་ལྡོག་དུས་དང་། མཐར་ཐུག་གཏན་ལྡོག་པའི་དུས་གཉིས་སོ༑ ༑དང་པོ་ནི། ས་བརྒྱད་པ་ལ་མི་སློབ་པའི་ལམ་མ་ཐོབ་པའི་དུས་ཀྱི་འགོག་པ་ལ་ཞུགས་པའི་ཚེ་དང་། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཉམ་གཞག་གི་དུས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་དབང་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་དང་། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སུམ་ཅུ་པ་ལས། དགྲ་བཅོམ་མེད། འགོག་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་ན་མེད། །འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་ལམ་ན་མེད། །འདི་ནི་གྱུར་པ་གཉིས་པའོ། །ཞེས་དང་། ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་ཡང་། ཡིད་གང་ཞེ་ན་གང་དུས་རྟག་ཏུ་ཀློམ་སེམས་པའི་བདག་ཉིད་དང་། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་བཞི་པོ་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་། བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་། ངའོ་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། མ་རིག་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ལམ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དང་། "འགོག་པའི་སྙོམས་པར་[༡]ཞུགས་པ་དང་། མི་སློབ་པའི་ས་མ་གཏོགས་པར་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བ་དང་། གང་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དྲུག་པོ་རྣམས་འགགས་མ་ཐག་པའི་རྣམ་

༡) ཅོ། ༣༢་ན་༥་ འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར།

པར་ཤེས་པའོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཡིད་ནི་གཉིས་ཏེ། ངར་སེམས་པའི་ཡིད་དང་། དེ་མ་ཐག་པའི་ཡིད་དོ། །དེ་གཉིས་ལ་རིམ་པ་ལྟར་དོན་དམ་པའི་ཡིད་དང་། ཀུན་རྫོབ་པའི་ཡིད་ཅེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། རྣམ་ཤེས་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་སུ་ཡོད་པ་དང་། ཚོགས་དྲུག་ལས་གྱུད་ན་གཞག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་དང་པོས་ནི་ཚོགས་དྲུག་མཚན་མ་ལ་འཆིང་བའི་གནས་བྱས་ནས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཟག་པ་དང་བཅས་པར་བྱེད་ལ། གཉིས་པ་ནི་ཚོགས་དྲུག་གི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་བྱས་ནས་རང་འགགས་སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱི་མ་སྐྱེ་བའི་གོ་འབྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དེ་ལ་ཡིད་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྐྱེན་བྱེད་པས་གནས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འགགས་མ་ཐག་པའི་ཡིད་ཅེས་བྱ་བ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་གནས་དང་། གཉིས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་ཉོན་མོངས་པ་བཞི་པོ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་། ངའོ་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་། མ་རིག་པ་དང་རྟག་ཏུ་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་སྟེ་དེ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་གནས་སོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་གང་གནས་གཅིག་པོས་ནི་བསྐྱེད་ལ། གཉིས་པས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དུ་བྱས་པ་སྟེ། ཡུལ་ལ་རྣམ་པར་རིག་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །དེ་མ་ཐག་པ་དང་ངར་སེམས་པའི་ཕྱིར་ཡིད་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་སོ་ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་དབང་ཐོབ་པའི་སེམས་པ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པ་དང་། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ན་ཉོན་ཡིད་མེད་ན། དེ་དག་ན་ཡིད་ཤེས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་བདག་རྐྱེན་ཉོན་ཡིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དབང་ཐོབ་པ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པས་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིད་གནས་གྱུར་པས། །མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་བརྗོད་པར་བྱ༔ །ཞེས་པ་ལྟར་ཉོན་ཡིད་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་འཛོག་བྱེད་པའི། །གང་ཟག་འཛིན་པ་ལོག་གྱུར་ཀྱང་། །དེ་ཡི་རིགས་ཙམ་ཡོད་ཕྱིར་དང་། །ཆོས་འཛིན་སྐྱེད་ནུས་མ་ལོག་ཕྱིར། །ཡིད་ཤེས་མེད་དང་མཉམ་པ་ཉིད། །ཐོབ་པའི་སྐྱོན་གཉིས་རིང་དུ་སྤངས། །འདིའི་ལན་ལ། མཉམ་གཞག་ན་ཡིད་ཡོད་མེད་དང་། ཡིད་དེ་ཟག་པ་དང་བཅས་མ་བཅས་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

མཉམ་གཞག་གི་ཚེ་ཡང་ཡིད་ཀྱི་རྗེས་རྒྱུན་ཆད་པའི་ལོག་པ་ནི་མེད་དེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས། ཀུན་གཞི་དེ་ཙུང་ཡང་རྣམ་ཤེས་གཅིག་ཡིད་དང་ལྷན་ཅིག་འཇུག་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། མཉམ་གཞག་གི་ཚེ་དམིགས་པ་ཀུན་གཞི་ཉེ་ཞིང་། རྒྱུའི་རྐྱེན་ཡང་ཀུན་གཞི་ལས་འབྱུང་ལ་ཚོགས་དྲུག་ལྟར་རེས་གཟུགས་ལ་ལྟོས། །རེས་སྣྲ་མཉན་ནོ་སྙམ་པ་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་བ་རིགས་མི་མཐུན་མེད་པ་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པ་རིགས་གཅིག་ཏུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་ཡང་དོན་གསང་དུ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་སློབ་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་མ་ངེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཚེ་ཡང་ཡིད་གྱུར་པ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བའི་མདོ་ལས་ནི། རེས་འགའ་ནི་གཅིག་དང་སྟེ་གང་གི་ཚེ་ཡིད་དང་ཞེས་འབྱུང་བའོ། །རེས་འགའ་ནི་གཉིས་དང་སྟེ་ཡིད་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡང་དེའི་ཚེ་གྱུར་པ་ཡང་ཡིད་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ན་ནི། འདི་ཡང་ཡིད་མ་ཡིན་པར་”འགྱུར་ལ་[༡])འདི་སྐད་དུ་རེས་འགའ་ནི་གཅིག་དང་སྟེ་གང་གི་ཚེ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ཞེས་ཀྱང་བཤད་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་བརྒྱལ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ཡུལ་ལ་རག་ལས་ཏེ་སྐྱེ་བ་རྣམས་དེ་མི་ཉེ་བའི་ཕྱིར་རྒྱུན་འཆད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རིགས་ནི་ཡིད་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པར་རིགས་གཅིག་པ་དང་། དམིགས་པ་ཉེ་བ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་འབྱུང་བ་གོ་ཇི་ལྟར་རྒྱུན་འཆད་ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་ཡིད་དེ་ཟག་བཅས་ཟད་མེད་དཔྱད་པ་ལ་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་སློབ་དཔོན་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལས། ལུགས་དང་པོ་ནི་མཉམ་གཞག་གི་ཚེའི་ཡིད་དེ། དེ་ཟག་མེད་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་རྒྱུད་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་འཇུག་པ་མི་སྲིད་ལ། ཡིད་རྒྱུན་ཆད་པ་ཡང་མིན་ཞིང་། འཇིག་ལྟ་སོགས་བཞི་དེའི་ཚེ་ས་བོན་ཙམ་གྱི་ངོ་བོར་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་། བདག་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཡིད་ཤེས་མཉམ་གཞག་གི་ཚེ་ཟག་མེད་དུ་འགྱུར་བ་ཀུན་གཞི་ལ་རང་གི་ཟག་མེད་ཀྱི་ས་བོན་གནས་པ་ལས་གྱུར་པ་བཞིན་དུ།

༡) ཞ། ༣༦་བ་༥་ ལྒྱུར་བ།

དེའི་ཚེ་ཡིད་ཀྱང་ཟག་མེད་ཀྱི་ས་བོན་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ་ལས་ཀུན་གཞི་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཟག་མེད་དུ་འཇུག་གོ །དེ་ལས་ལངས་ནས། ཟག་བཅས་ཀྱི་སེམས་པ་དགེ་བ་ལྟ་བུ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ན་ཉོན་མོངས་བཞིའི་ས་བོན་ལས་རྒྱ་ཉོན་བཞི་མངོན་དུ་གྱུར་ནས་ཡིད་དེ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དུ་བྱེད་དོ༑ ༑དེ་ལྟར་ཡང་། དོན་གསང་ལས། ཡིད་དེ་ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གནས་སྐབས་དེ་ན་ཟག་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འཕགས་པའི་ལམ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པས་རྒྱུན་ཀུན་དུ་མི་འབྱུང་བའི་ས་བོན་གྱི་གནས་སྐབས་པར་འཇོག་གོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཟག་པ་མེད་པ་ནི་ཐོག་མ་མེད་པའི་རང་གི་རིགས་ལ་བདག་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པའི་འཕགས་པའི་ལམ་བཞིན་དུ། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་འབྱུང་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་འདིའི་ལུགས་ཀྱིས་ཀྱང་མཉམ་གཞག་ན་ཉོན་མོངས་པ་བཞི་མངོན་གྱུར་དུ་མེད་པས་དེས་དྲི་མ་ཅན་དུ་བསྒོགས་པའི་ཉོན་ཡིད་མེད་ཀྱང་། ཡིད་དེ་བཞི་དང་བྲལ་བའི་ཟག་མེད་དུ་གྱུར་པ་འདོད་པས་ན་བདག་རྐྱེན་ཡོད་པར་འདོད་དོ། །ལུགས་གཉིས་པ་ནི། མཉམ་གཞག་ན་ཡིད་ནི་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་ཟག་བཅས་སུ་ཡོད་པར་འདོད་དེ། འོ་ན་ཉོན་མོངས་པའི་ཟག་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། མེད་དོ། །གཞན་དུ་ན་ཇི་ལྟར་ཟག་པ་དང་བཅས་ཤེ་ན། བདུན་ཡིད་འདི་ལ་ཀུན་གཞི་ལ་ང་བདག་ཏུ་བལྟས་ནས་ཉོན་མོངས་པ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་གཅིག་དང་། ཐ་སྙད་སྣ་ཚོགས་འདོགས་པའི་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེ་བའི་རྟེན་བྱས་ནས་ཆོས་སུ་འཛིན་པ་ཤེས་སྒྲིབ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་གཅིག་དང་གཉིས་ཡོད་ལ་དེ་ལ་དང་པོ་ནི། ཡིད་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་འཇོག་བྱེད་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་ཇི་སྲིད་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པར་མ་སྤངས་པ་དེ་སྲིད་དུ་འཇུག་ལ་མ་རིག་པ་དང་ལྟ་བ་ལོག་པ་ན་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་བརྒྱད་པ་ཡན་དང་། དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་བ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པས་ན་གང་ཟག་ཏུ་འཛིན་པ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ལོག དེ་ལོག་པས་དེས་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་བཞག་པ་ཡང་མེད་པས་ཉོན་ཡིད་ལོག་གོ །འོན་ཀྱང་ཡིད་དེ་ཆོས་སུ་འཛིན་པ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མ་ལོག་པ་དང་། ཡིད་དེའི་གསལ་རིག་གི་རྫས་ཙམ་ནི་རྒྱུན་ཆད་པ་མེད་དེ་དེའི་ཕྱིར་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་བདག་རྐྱེན་མེད་པས་ཡིད་ཤེས་མེད་པའི་

སྐྱོན་ཡང་མེད་ཅིང་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དྲི་མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་ལས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཆོས་སུ་འཛིན་པ་མ་བཅོམ་པར་ཡེ་ཤེས་དེ་ཐོབ་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །འདི་ཉིད་ནི་རིགས་ཏེ། རྣམ་ཤེས་རྐྱེན་སོ་སོར་ངེས་པ་ཚང་བ་ལས་སྐྱེ་བར་ནི་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། བདུན་ཡིད་ནི་ཉོན་མོངས་པ་བཞིའི་གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་པས་འཁོར་ཉོན་མོངས་ཅན་དེ་དག་ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་པ་ན་ལྡོག་པ་རིགས་ལ་ཡིད་རང་གི་ངོ་བོ་ཡེ་མེད་དུ་ལྡོག་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གནས་གྱུར་གྱི་དོན་གློ་བུར་གྱི་ཉེས་པ་རྣམས་ལམ་གྱི་མཐུས་ཟད་པར་བྱས་ནས་རང་གི་རང་བཞིན་གསལ་བར་འགྱུར་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་དོན་གསང་ལས། ཁ་ཅིག་ན་རེ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་སྟེ་འདི་ལྟར་ཉུས་པ་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ་ཞེས་སོ། །ཡང་ལུགས་ཕྱི་མ་འདི་ལ་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་པ་འདི་ཡོད་དེ། འདས་ལམ་མ་སྐྱེས་གོང་དུ་དུས་གཅིག་ཏུ་གང་ཟག་དང་ཆོས་སུ་འཛིན་པ་འབྱུང་ལ་འདས་ལམ་སྐྱེས་ན་ནི། ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་ཞིག་ཡིན་ན། མཉམ་གཞག་གི་ཚེ་ཡིད་དེ་གང་ཟག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་མེད་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་དོན་ལ་གསལ་བར་འཇུག་ལ། ཆོས་རྣམས་ལ་སྒྲོ་འདོགས་དང་མ་བྲལ་ཞིང་མི་གསལ་བར་འཇུག་གོ །དེ་ཡང་མ་རིག་པ་ལྟ་བ་ང་རྒྱལ་དང་། འདོད་ཆགས་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པ་བཞི་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ལ་དེ་དག་ཀྱང་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ལ་གེགས་མི་བྱེད་ཅིང་དགེ་བ་ཡང་མིན་ནོ། །གལ་ཏེ་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་མཉམ་གཞག་གི་ཚེ་བདག་མེད་པ་གཉིས་ཀ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བས་བདག་མེད་པ་གཉིས་མཐོང་བ་ལ་གེགས་བྱེད་པའི་གང་ཟག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་ཆོས་སུ་འཛིན་པ་གཉིས་ཆར་མངོན་དུ་མི་འགྱུར་བས་ཟག་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དོན་གསང་ལས། ཅིག་ཅར་བདག་མེད་པ་གཉིས་ཀ་མཐོང་བའི་གེགས་སུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐག་པའི་སྲིད་ཀྱི་དབྱིབས་ལ་རྟོག་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་སྦྲུལ་དུ་རབ་ཏུ་རྟོག་པ་བཞིན་དུ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ལྟ་བ་ཅིག་ཅར་ཆོས་དང་གང་ཟག་ཏུ་རབ་ཏུ་རྟོག་པར་བྱེད་པ་

འབྱུང་ངོ་། །འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་སྐྱེས་ན་ནི། འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་གང་ཟག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་མེད་པར་ཡིད་དེ་ཆོས་རྣམས་ལ་མི་གསལ་བ་དང་། སྒྲོ་འདོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གཏི་མུག་དང་ལྷ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པར་འབྱུང་ངོ་། །ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་གེགས་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འདོད་པའི་འབྲས་བུའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། "སྨྲ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་དམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དགེ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་[༡]ཞེས་དང་། ཆོས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་ང་རྒྱལ་དག་དང་ཡང་མཚུངས་པར་ལྡན་ནོ་ཞེས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བའམ་ངེས་པའི་རིགས་ཅན་ཞིག་ཡིན་པར་གྱུར་ན་ནི་གནས་སྐབས་དེ་ན་བདག་མེད་པ་གཉིས་མངོན་སུམ་པའི་ཟག་པ་མེད་པ་ཁོ་ན་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་སོ། །འོ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་བདག་རྐྱེན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དོན་གསང་དུ། མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བག་ཆགས་སྒྲོད་དམ་མི་སྒྲོད། སྒྲོད་ན། སངས་རྒྱས་སྔ་མ་རྣམས་བག་ཆགས་བསྒོ་ཡུན་རིང་བས་དེ་དག་མཐུ་ཆེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཕྱི་མ་རྣམས་ཡུན་ཐུང་བས་མཐུ་ཆུང་བར་འགྱུར་བ་དང་། བག་ཆགས་བསྒོ་གཞི་ལུང་མ་བསྟན་ཁོ་ནར་མ་ངེས་པར་འགྱུར་རོ། །མི་སྒྲོད་ན་སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འབྱུང་བ་རྣམས་རྒྱུ་མེད་དུ་འགྱུར་ཞེས་པའི་ལན་ལ། རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཚེ་ཟག་མེད་ཀྱི་ས་བོན་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་ནུས་པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་རྒྱས་པས་ན་བག་ཆགས་གསར་བ་ལ་མ་ལྟོས་པར་རྒྱུན་ཆགས་སུ་འབྱུང་ཞེས་པ་ལྟར་རྒྱུན་མཐའི་རྗེས་སུ་ཡིད་ཤེས་ཟག་མེད་སྐྱེས་པ་དེ་ཉིད་ནུས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་སོན་པས་རྒྱུན་ཆགས་སུ་འཇུག་པར་ཐལ་ལོ་ཞེས་པའམ། ཡང་ན་རྣམ་ཤེས་གང་གནས་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་དག་ཕན་ཚུན་རྐྱེན་དང་རྐྱེན་ཅན་དུ་འགྱུར་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གོང་གི་ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱས་ནས་དཀྱུ་པར་ཡང་ཡིད་ཤེས་གནས་གྱུར་པར་གསུངས་པ་ཡང་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ལ་

[༡] ཅོ། ༤༠་ན་༦་ སྨྲ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དགེ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།

དབང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། སྒོམ་སྤང་ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ་ཙམ་ལུས་པའི་ཕྱིར་རགས་པ་ཙམ་ལ་དགོངས་ཀྱི་ཡིད་ཤེས་མ་ལུས་པར་གནས་ན་སྦྱོས་པའི་བག་ཆགས་མ་ལུས་པར་དྲུངས་ཕྱུང་བའི་ཕྱིར་མིང་དང་མཚན་མའི་རྣམ་པར་འབྱུང་བའི་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཤེས་སྒྲིབ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ས་བརྒྱད་པ་ནས་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་རྒྱུན་མི་འཆད་དུ་འབྱུང་བ་དང་། འབད་རྩོལ་ཞི་བའི་འཕྲིན་ལས་ལྷུན་གྲུབ་འབྱུང་བར་བཤད་པ་ནི་བདག་གིས་མཉམ་པར་བཞག་པའོ། །བདག་གིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བསྒྲུབ་བོ་སྙམ་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཞེན་པའི་རྟོག་པའི་འབད་རྩོལ་ཞི་བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི་ཤེས་སྒྲིབ་ཐ་སྙད་སྣ་ཚོགས་འདོགས་པའི་ཡིད་ཀྱི་འགྱུ་བ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་དབང་ཐོབ་པ་དང་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་ཡིད་ཀྱི་གསལ་རིག་གི་རྫས་དེ་ཡོད་ཀྱང་ཉོན་ཡིད་དུ་མི་བརྗོད་པ་དང་། རྣམ་སྨིན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཡོད་ཀྱང་ཀུན་གཞི་ཞེས་མི་བརྗོད་པ་ནི་དེ་དག་གི་དོན་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མང་དུ་ཡོད་མོད་ཀྱི་སྤྲོས་པས་ཆོག་གོ །དེ་དག་གིས་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཡིད་དང་ཀུན་གཞིའི་དཀའ་བའི་གནས་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་མཚན་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པ་སྟེ་ལེའུ་དང་པོའོ།། །།

༄ གཉིས་པ་ཡིད་དང་ཀུན་གཞིའི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་སྟོན་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྣམ་ཤེས་དྲུག་ལས་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞི་དང་ཡིད་ཁས་ལེན་ན། དེ་དག་ཡོད་པར་གང་གིས་ཤེས་ཤེ་ན། ཡིད་ཆེས་ལུང་དང་རིགས་པ་ཡིས། །རྣམ་ཤེས་དྲུག་ལས་ཐ་དད་པའི། །ཡིད་དང་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས། །ཡོད་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ། །འདི་ལ་ལུང་དང་རིགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལའང་ཀུན་གཞི་དང་། ཉོན་ཡིད་ཀྱི་ལུང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཆོས་མངོན་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་དབྱིངས། །ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཡོད་པས་ན་འགྲོ་ཀུན་དང་། །མྱ་ངན་འདས་པའང་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ཆོས་ཀུན་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པའི། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཀུན་གཞི་སྟེ། །དེ་བས་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཏེ། །དམ་པ་དག་ལ་ངས་བཤད་དོ། །ཞེས་

དང་། དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཟབ་ཅིང་ཕྲ། །ས་བོན་ཐམས་ཅད་ཆུ་བོའི་རྒྱུན་བཞིན་འབབས། །བདག་ཏུ་རྟོག་པར་འགྱུར་ན་མི་རུང་ཞེས། །འདི་ནི་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ངས་མ་བསྟན། །ཅེས་དང་། འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས་ཀྱང་། སེམས་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཏེ། །ངར་སེམས་པ་ནི་ཡིད་ཡིན་ནོ། །ཡུལ་ལ་རྣམ་པར་རིག་པ་གང་། །དེ་ནི་འཇུག་པའི་རྣམ་ཤེས་འདོད། །ཅེས་སོགས་མཐའ་ཡས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་རྣམས་ལས་འབྱུང་ངོ་། །གཉིས་པ་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་ལུང་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས། རེས་འགའ་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་དང་ལྷན་ཅིག་འཇུག་སྟེ་ཡིད་དང་། རེས་འགའ་ནི་གཉིས་དང་སྟེ་ཡིད་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ངོ་། །རེས་འགའ་ནི་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདུན་ཀ་དང་ལྷན་ཅིག་འཇུག་སྟེ་ཞེས་དང་། གསེར་འོད་དམ་པ་བམ་པོ་བཅུ་པ་ལས། ཀུན་གཞི་ལ་གནས་པའི་ཡིད་སྦྱངས་པས་ནི་ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ཐོབ་བོ་ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་རྒྱན་སྟུག་ལང་གཤེགས་སོགས་སུ་རྣམ་ཤེས་བརྒྱད་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་འདིའི་སྒྲུབ་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་རིགས་པ་ལ་ཀུན་གཞིའི་རིགས་པ་དང་། ཉོན་ཡིད་ཀྱི་རིགས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་གཞུང་ལུགས་ནས། །སྒྲུབ་བྱེད་རིགས་པ་མཐའ་ཡས་པ། །གསུངས་ཀྱང་ལེན་དང་དང་པོ་གསལ། །ས་བོན་ལས་དང་ལུས་ཚོར་དང་། །སྙོམས་འཇུག་འཆི་འཕོ་མི་རུང་བ། །བརྒྱད་དུ་འདུས་ཕྱིར་འདི་བཤད་བྱ༔ །ཐེག་བསྡུས་སུ་ཉོན་མོངས་པའི་དང་། ལས་ཀྱི་དང་། སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མི་རུང་བ་གསུམ་དང་། འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྣམ་བྱང་མི་རུང་བ་གཉིས་ཏེ་ལྔ་དང་འཕྲོས་པ་དང་བཅས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། ཕུང་པོ་ལྔའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པར་རིགས་པ་བཞི་དང་། སའི་སྟོད་འགྲེལ་དུ་ལུང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་བཅུ་བདུན་དང་། རིགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་། རྟེན་འབྲེལ་མདོ་འགྲེལ་དུ། ཐེག་བསྡུས་ཀྱི་རིགས་པ་འགའ་ཞིག་དང་། ཀུན་ལས་བཏུས་བཀོད་ནས་བསྒྲུབ་པ་ནི་རྣམ་པར་ངེས་པ་བསྡུ་བར། ལེན་དང་དང་པོ་གསལ་བ་དང་། །ས་བོན་ལས་དང་ལུས་ཚོར་དང་། །སེམས་མེད་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། །དེ་བཞིན་འཆི་འཕོ་མི་རུང་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་

པ་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་ན་ལུས་ཉེ་བར་ལེན་པ་མི་སྲིད་པ་དང་། གཟོད་མ་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་པ་དང་། གསལ་བར་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་པ་དང་། ས་བོན་ཉིད་མི་སྲིད་པ་དང་། ལས་མི་སྲིད་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་མྱོང་བ་མི་སྲིད་པ་དང་། སེམས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་མི་སྲིད་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་འཆི་འཕོ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཀོད་པའི་རིགས་པ་བརྒྱད་དུ་ཕལ་ཆེར་འདུས་པས་དེའི་ཕྱིར་འདི་བརྒྱད་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་རིགས་པ་དང་པོ་ནི། ཀུན་གཞི་མེད་ན་ལུས་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཇི་ལྟར་མི་རུང་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ཀུན་གཞི་མི་འདོད་ན་ཉོན་ཡིད་ཀྱང་མེད་པས་ན་ཚོགས་དྲུག་གིས་ལུས་ལེན་དགོས་ལ་དེ་ནི་རྒྱུ་ལྔས་ལུས་ལེན་བྱེད་དུ་མི་རུང་སྟེ། འདི་ལྟར། ཀུན་གཞི་ནི། ཚེ་སྔ་མའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ཡིན་པས་ན་ལས་ཀྱི་མཐུས་འཇུག་པས་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་ན་ཡང་ཡོད་པས་ལུས་ལེན་པར་རུང་ཡང་། ཚོགས་དྲུག་ནི། མདོ་ལས་ནང་གི་དབང་པོ་དང་། ཕྱིའི་ཡུལ་དང་། ལྟ་འདོད་ལ་སོགས་པའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་ལུས་གྲུབ་ཟིན་ཆེ་འདིའི་ད་ལྟ་བའི་རྐྱེན་ལས་འབྱུང་བས་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འཇུག་ཤེས་ སྔོན་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་དང་། ཡིད་ཤེས་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་ན་ཡང་ཡོད་པས་ཚོགས་དྲུག་ལུས་ལེན་པར་སྨྲ་བར་ཡང་མི་ནུས་ཏེ། རྣམ་སྨིན་མཚན་ཉིད་པ་དང་། ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་ན་སྐྱེ་གནས་ཀྱི་དང་པོར་མཚམས་སྦྱར་བ་རྣམ་སྨིན་ཡིན་པས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་དགོས་པ་ལས། དེ་དག་དགེ་མི་དགེ་ཡང་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། གལ་ཏེ་དེ་དྲུག་ལ་དགེ་མི་དགེ་ཡོད་ཀྱང་མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་ཀྱང་ཡོད་ལ་དེ་རྣམ་སྨིན་ཡིན་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་ཀྱང་སྨྲ་མི་ནུས་ཏེ། ལུང་མ་བསྟན་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཆར་གྱུར་པ་ནི། ཚེ་ཇི་སྲིད་ཀྱི་བར་དུ་རྒྱུན་མི་འཆད་དུ་འཇུག་ན་ཚོགས་དྲུག་ནི་ཇི་སྲིད་དུ་བར་མ་ཆད་དུ་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་ཚོགས་དྲུག་གིས་ལུས་ལེན་ན་ལུས་ལེན་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་རྒྱུན་གྱིས་མ་ཁྱབ་ན་གང་མ་ཁྱབ་པ་དེ་ཤེས་པས་མ་ཟིན་པས་རོ་ལྟར་འགྱུར་བས་ཚོགས་དྲུག་གནས་སོ་སོར་ངེས་

པའི་ཕྱིར་གནས་གང་དུ་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་བ་དེ་ཉིད་ཟིན་པར་འགྱུར་གྱི་ལུས་ལྷག་མ་མ་ཟིན་པས་དེ་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། འཇུག་ཤེས་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་སྐྱེ་བའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་འདུ་ཤེས་ཀྱི་གནས་ལུས་དབང་གིས་ལུས་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པས་གནས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཟིན་ནོ་ཞེ་ན། མི་རུང་སྟེ་རང་ཉིད་ཤེས་པ་དང་བྲལ་བས་མ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་དེ་དྲུག་གིས་ལུས་ལེན་ན་ཚེ་གཅིག་ལ་ལུས་ལན་མང་པོ་ལེན་པའི་སྐྱོན་དུ་ཡང་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་རེས་འབྱུང་རེས་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཀུན་གཞི་མེད་ན་ཚོགས་དྲུག་གིས་ལུས་ལེན་པར་འདོད་དགོས་ལ་དེ་དག་རྒྱུ་ལྡོས་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ལུས་ལེན་པ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ལུས་ལེན་བྱེད་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཁས་བླང་བར་བྱའོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། ཅིའི་ཕྱིར་ལུས་ཉེ་བར་ལེན་པ་མི་རུང་ཞེ་ན། སྨྲས་པ་རྣམ་པ་ལྔ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་སྔོན་གྱི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའོ། །མིག་ལ་སོགས་པ་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ད་ལྟར་གྱི་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བ་ཇི་སྐད་དུ་དབང་པོ་དང་ཡུལ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་དབང་གིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་འདི་ནི་གཏན་ཚིགས་དང་པོའོ། །ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་དྲུག་ནི། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བར་དམིགས་ཏེ་འདི་ནི་གཏན་ཚིགས་གཉིས་པའོ། །ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་དྲུག་པོ་དག་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་རྣམ་པར་སྨིན་པས་བསྡུས་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པའི་རྣམ་པ་མི་དམིགས་ཏེ་འདི་ནི་གཏན་ཚིགས་གསུམ་པའོ། །ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་དྲུག་འབྱུང་བ་ནི། གནས་སོ་སོར་ངེས་པ་སྟེ། གནས་གང་དང་གང་ལས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་དང་གང་འབྱུང་བ་དེ་དང་དེ་ནི་དེས་ཟིན་པར་འགྱུར་གྱི་ལྷག་མ་ནི་མ་ཟིན་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་རུང་ངོ་། །ཟིན་པར་ཡང་མི་རུང་སྟེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་འདི་ནི་གཏན་ཚིགས་བཞི་པའོ། །ཡང་དང་ཡང་ལུས་འཛིན་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རེས་འགའ་ནི་འབྱུང་། རེས་འགའ་ནི་མི་འབྱུང་ངོ་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཏུ་འདི་ནི་གཏན་ཚིགས་ལྔ་པའོ། །ཞེས་སོ། །རིགས་པ་གཉིས་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ་ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལ་ཡང་སྐྱོན་

ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་རྣམ་ཤེས་གཉིས་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཀུན་གཞི་རྒྱུན་དུ་འཇུག་ལ། འཇུག་ཤེས་ཀྱང་རེས་འགའ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཁྱོད་ནི་ཉེས་པ་མེད་པ་ལ་ཉེས་པར་འཛིན་པ་ཞིག་སྟེ་འདི་ནི་ཁོ་བོ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་ཤེས་གཉིས་ཅིག་ཆར་མི་འབྱུང་ན། གང་ཟག་ཁ་ཅིག་ཡུལ་དྲུག་ལ་མཐོང་བར་འདོད་པ་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་དུ་འདོད་པ་སྟེ། ཡུལ་དྲུག་སོ་སོ་ལ་ཡིད་བྱེད་རིས་སུ་མ་ཆད་པར་དྲུག་ཀ་ལ་ཉེ་རིང་མེད་པ་ན་ཐོག་མར་རྣམ་ཤེས་བྱེ་བྲག་པ་གཅིག་ཀྱང་མི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ་འཇུག་ཤེས་དེ་དག་ཡུལ་དབང་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་རྣམས་ཡོད་པར་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཐོང་འདོད་ཉན་འདོད་ཀྱི་རྟོགས་པ་གཉིས་ཅིག་ཆར་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པས་ཡུལ་དྲུག་ཀ་ལ་ཡིད་བྱེད་དྲུག་དུས་མཉམ་དུ་ཡོད་པ་ལྟར་གསུངས་ཀྱང་། ཡུལ་སོ་སོ་ལ་རིས་སུ་མ་ཆད་པར་ཉེ་རིང་མེད་པ་གང་ཡང་འབྱུང་རུང་གཅིག་ལ་བྱའོ། །གལ་ཏེ་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱང་སྟེ། ཡུལ་དབང་ཡང་ཉེ་བའི་ཚེ་རྣམ་ཤེས་དྲུག་ལས་འདི་དང་པོར་སྐྱེའོ་ཞེས་མི་ངེས་ཀྱང་གང་རུང་གཅིག་སྐྱེས་པ་ན་དེ་དང་དུས་མཉམ་པར་ཤེས་པ་གཞན་མི་སྐྱེ་སྟེ། ཡིད་བྱེད་གཅིག་གིས་ཤེས་པ་རིགས་མཐུན་གཉིས་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བའི་སྐབས་འབྱེད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཡུལ་གཟུགས་ལྟ་བུ་ལ་ལྟ་འདོད་ལྟ་བུའི་ཡིད་བྱེད་ངེས་པར་རྒྱུར་དགོས་ན་རྟོག་པ་གཉིས་ཅིག་ཅར་མི་སྲིད་པས་ཁྱོད་བདེན་མོད། འོན་ཀྱང་རྐྱེན་བཞི་འཚོགས་ན་འབྲས་བུ་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བས་ན་ཤེས་པ་གཉིས་ཅིག་ཅར་འབྱུང་སྟེ། འདི་ལྟར་ཚོགས་དྲུག་གི་རྒྱུའི་རྐྱེན་དང་ཡུལ་དང་དབང་པོ་ཡང་དུས་མཉམ་དུ་ཡོད་ཅིང་། དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ཀྱང་རང་གི་སྔ་རོལ་ཏུ་འགགས་པས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཉིས་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བ་ནི་གནས་མ་ཡིན་ཞིང་སྐབས་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ་ཤེས་པ་རིགས་མཐུན་གཉིས་ལ་དགོངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཅིའི་ཕྱིར་གཟོད་མའི་འཇུག་པ་མི་རུང་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ལ་ལ་ཞིག་འདི་སྐད་དུ། ཅི་སྟེ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་ན། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཉིས་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་ན། དེ་ལ་འདི་སྐད་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ་ཉེས་པ་མེད་པ་ལ་ཁྱོད་ཉེས་པར་འདུ་ཤེས་སུ་ཟད་ཀྱི་

འདི་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཉིས་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བ་ཉིད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་ཁ་ཅིག་ཅིག་ཅར་མཐོང་བར་འདོད་པ་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་དུ་འདོད་པ་ལ། ཐོག་མར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་འབྱུང་དུ་མི་རུང་སྟེ། འདི་ལྟར་དེ་ན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། དབང་པོ་དང་ཡུལ་ཡང་ཡོད་པར་བྱེ་བྲག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །རིགས་པ་གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྣམ་ཤེས་གཉིས་ཅིག་ཅར་མི་འབྱུང་ན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསལ་བར་མི་འཇུག་གོ །དེ་ཇི་ལྟ་ཞེ་ན༏ འདི་ལྟར་དབང་ཤེས་ཀྱིས་གཟུང་བའི་ཡུལ་ལ་རྗེས་སུ་རྟོག་པའི་ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་འཇུག་པ་ལ་རྒྱུ་བ་གསལ་བ་ཞིག་ནི་དམིགས་ལ་དབང་ཤེས་ཀྱིས་སྔར་སྤྱོད་ཟིན་པའི་འདས་པའི་ཡུལ་དྲན་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྒྱུ་བ་ནི་མི་གསལ་བའི་ཕྱིར་དུ་ལྟ་བའི་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་རྒྱུ་བ་ཉིད་གསལ་བར་འདོད་དགོས་པས་ཤེས་པ་གཉིས་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བ་དང་ཡིད་ཀྱི་རྒྱུ་བ་གསལ་བར་ཡང་རུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་རྗེས་སུ་རྟོག་པའི་ཡིད་ཤེས་དེ་དག་ལ་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བ་མི་རུང་ངོ་། །གལ་ཏེ་དབང་ཤེས་དང་དུས་མི་མཉམ་ཡང་ད་ལྟར་བའི་ཡུལ་ཅན་ཡིད་ནི་གསལ་ལ། འདས་པ་ལྟ་བུ་མི་གསལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མི་རུང་སྟེ་ཡིད་ཤེས་དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ན་ཡུལ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ནི། མི་སྣང་ལ་འདས་པ་མེད་ཅིང་དུས་མཉམ་པའི་ཡུལ་གསལ་བར་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བ་མེད་ན་ཅིའི་ཕྱིར་མིག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསལ་བར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་གང་གི་ཚེ་འདས་པའི་ཡུལ་སྤྱོད་བ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དེའི་ཚེ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རུང་བ་ནི་གསལ་བ་མ་ཡིན་ལ། ད་ལྟར་གྱི་ཡུལ་ལ་རྒྱུ་བའི་ཡིད་ནི་དེ་ལྟར་མི་གསལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ་དེའི་ཕྱིར་ཡང་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བ་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསལ་བར་ཡང་རུང་ངོ་། །ཞེས་སོ། །རིགས་པ་བཞི་པ་ནི། དགེ་མི་དགེ་ལ་སོགས་པའི་ས་བོན་མེད་པར་ཐལ། ཀུན་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་གཞི་ཁོ་ན་བག་ཆགས་སོགས་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཚོགས་དྲུག་པོ་ས་བོན་གྱི་རྟེན་ཡིན་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། མི་རིགས་ཏེ་ས་

བོན་བསྒོད་པ་ལ་སྒོད་བྱེད་དང་བསྒོ་གཞི་སྐྱེ་འགག་དུས་གཅིག་ཏུ་བྱེད་དགོས་ན་དེ་དག་དགེ་བའི་འོག་ཏུ་མི་དགེ་བ་དང་། བཟློག་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་པའི་སེམས་ཀྱི་འོག་ཏུ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སེམས་རྣམས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཚོགས་དྲུག་རྒྱུན་ཆད་པའི་དུས་སུ་བག་ཆགས་ཀྱི་རྟེན་མེད་པ་དེ་ཡང་རྒྱུན་ཆད་པར་འགྱུར་ལ་དེ་ལྟ་ན་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་སེམས་རྣམས་རྒྱུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ཡང་། ཅིའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་དྲུག་པོ་དག་ཕན་ཚུན་ས་བོན་ཉིད་མ་ཡིན་ཞེ་ན། འདིར་དགེ་བའི་འོག་ཏུ་མི་དགེ་བ་འབྱུང་ལ། མི་དགེ་བའི་འོག་ཏུ་དགེ་བ་དང་། དེ་གཉིས་ཀའི་འོག་ཏུ་ལུང་མ་བསྟན་པ་དང་། ཁམས་ངན་པའི་འོག་ཏུ་ཁམས་བར་མ་དང་། ཁམས་བར་མའི་འོག་ཏུ་ཁམས་བཟང་པོ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཁམས་བཟང་པོའི་འོག་ཏུ་ཁམས་ངན་པ་དང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་འོག་ཏུ་ཟག་པ་མེད་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་འོག་ཏུ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་འོག་ཏུ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་འོག་ཏུ་འཇིག་རྟེན་པ་འབྱུང་སྟེ་དེ་དག་ནི་དེ་ལྟར་ས་བོན་ཉིད་དུ་མི་རུང་ངོ་། །རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུན་ཆད་ནས་ཡུན་རིང་དུ་ལོན་པ་ཡང་ཡུན་རིང་ཞིག་ནས་འབྱུང་བས་དེའི་ཕྱིར་ཡང་མི་རུང་ངོ་ཞེས་སོ༑ ༑འདིས་ནི་ཐེག་བསྡུས་ཀྱི་རིགས་པ་ལྔ་བཤད་དོ། །རིགས་པ་ལྔ་པ་ནི། རྣམ་ཤེས་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་འབྱུང་ན། སྣོད་ལམ་འཕྲང་ལྟ་བུའི་རྣམ་རིག་དང་། གནས་ཁང་པ་འདེགས་འཛོག་ལྟ་བུའི་རྣམ་རིག །ངོ་སྐྱམ་པའི་རྣམ་རིག །ཡུལ་ལམ་གྱི་དྲུང་གི་ས་རྡོ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་རིག་རྣམས་དུས་གཅིག་ཏུ་མི་འབྱུང་བར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན་མགྱོགས་པར་འགྲོ་བ་སོགས་ཀྱི་ཚེ་དེ་དག་དམིགས་པས་གསལ་ལོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན། སྣོད་ཀྱི་རྣམ་རིག་ནི། བརྟན་པ་ཕྱིའི་འཇིག་རྟེན་དུ་སྣང་བའོ། །གནས་ཀྱི་རྣམ་རིག་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་ རྫས་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གཞི་དང་བཅས་པ་གཡོ་བའི་འཇིག་རྟེན་དུ་སྣང་བའོ། །ངོ་སྐྱམ་པའི་རྣམ་རིག་ནི། ཁ་ནང་དུ་བལྟས་ཏེ་རྟག་ཏུ་ངོ་སྐྱམ་དུ་འཛུག་པའོ། །ཡུལ་གྱི་རྣམ་རིག་ནི། གཟུགས་སྒྲ་སོགས་སུ་སྣང་བའོ། །དེས་ན་ཕྱི་ནང་དུ་སྣང་བ་དང་། ངར་འཛིན་པ་དང་། ཡུལ་དྲུག་གང་རུང་ལ་འཛིན་པ་རྣམས་དུས་གཅིག་ཏུ་དམིགས་པའི་ཕྱིར

རྣམ་ཤེས་དུ་མ་ཅིག་ཅར་འབྱུང་སྟེ། ཤེས་པ་གཅིག་ལ་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ལས་འདི་ལྟ་བུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པོ་འདི་ལ་ལས་ཞེས་པ་ཅི་ཞེ་ན། འདི་ནི་བྱེད་པ་དང་ལས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ལས་སུ་མངོན་ཏེ། བདག་བདག་གི་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བཞི་པོ་དེ་ཀུན་གཞི་མི་འདོད་པ་ལ་མི་རིགས་ཀྱི་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་པ་ལ་ནི་རིགས་ཏེ། ཕྱི་ནང་དུ་སྣང་བ་དོན་དང་སེམས་ཅན་དུ་སྣང་བའི་རྣམ་རིག་ཀུན་གཞི་ཉིད་དོ། །བདག་ཏུ་སྣང་བ་ནི་བདག་གི་རྣམ་རིག་ཉོན་ཡིད་དོ། །ཡུལ་དུ་སྣང་བ་ནི། གསུམ་པ་ཡུལ་རྣམས་དྲུག་པོ་ལ། །དམིགས་པ་གང་ཡིན་དེ་དག་སྟེ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཚོགས་དྲུག་གོ །དེ་ལྟར་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཉིས་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བ་མེད་ན་ཅིའི་ཕྱིར་ལས་མི་སྲིད་ཅེ་ན༑ འདི་ལྟར་མདོར་བསྡུས་ན་ལས་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། སྣོད་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་དང་། གནས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་དང་། ངའོ་སྙམ་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་དང་། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་རིག་པའོ། །རྣམ་པར་རིག་པ་འདི་དག་ནི་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་ལ་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བར་དམིགས་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་གི་སྐད་ཅིག་མ་ནི་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ལས་འདི་ལྟ་བུ་འདི་མི་རུང་ངོ་། །ཞེས་སོ། །རིགས་པ་དྲུག་པ་ནི། ཀུན་གཞི་མེད་ན་ཚུལ་བཞིན་ནམ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་སེམས་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ལུས་ལ་ཁྱབ་པར་སྐྱེ་བའི་ཚོར་བ་དེ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཚོར་བ་དེ་ལ་རྟེན་སྲིན་པའི་སྒོ་ནས་ལུས་ལ་སྐྱེ་བར་འཇུག་པའི་རྟེན་མེད་པས་རྒྱུའི་རྐྱེན་ས་བོན་མེད་པའི་སྒོན་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་ན་ཅིའི་ཕྱིར་ལུས་ཀྱི་ཚོར་བ་མི་རུང་ཞེ་ན༑ འདི་ལྟར་འགའ་ཞིག་ཚུལ་བཞིན་ནམ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་སེམས་སམ། རྗེས་སུ་རྣམ་པར་རྟོག་གམ། སེམས་མཉམ་པར་བཞག་གམ། སེམས་མཉམ་པར་མ་བཞག་ཀྱང་རུང་སྟེ། རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་མང་པོ་དེ་དག་འབྱུང་བ་དང་། དམིགས་པར་ཡང་མི་རུང་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་ཡང་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་དོ། །ཞེས་སོ། །རིགས་པ་བདུན་པ་ནི། ཀུན་གཞི་མེད་ན་སྙོམས་འཇུག་གཉིས་མི་རུང་སྟེ། འདི་ལྟར་དེ་མེད་ན་སྙོམས་འཇུག་གཉིས་ལ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་དེ་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ལུས་བོར་བར་ཐལ། ཚོགས་དྲུག་འགགས་ཤིང་ཀུན་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དག་དང་ཤི་བའི་

ཁྱད་པར་སྟོན་པ་ནི། དེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལུས་ལས་མ་འདས་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །གལ་ཏེ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་མི་གསལ་བ་དང་བཅས་པས། རྣམ་ཤེས་དང་བྲལ་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་རུང་སྟེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་ན་གསུམ་འདུས་པའི་རེག་པ། དེ་ཡོད་ན་ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་རྣམས་ཡོད་པས་འདུ་ཤེས་ཚོར་འགོག་གི་སྙོམས་འཇུག་ཅེས་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ཀུན་གཞི་ཡོད་ན་ཡང་། ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་ཀུན་འགྲོ་ཡིན་པས་དེའི་ཚེ་ཡང་འདུ་ཤེས་ཚོར་འགོག་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། བདེན་ཏེ་འོན་ཀྱང་ཚོགས་དྲུག་འཁོར་གྱི་འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་རྒྱུ་བ་རགས་པས་མེད་དགོས་ཤིང་། ཀུན་གཞིའི་འཁོར་གྱི་ཚོར་འདུ་ནི། དམིགས་རྣམ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བས་འགོག་སྙོམས་དང་མི་འགལ་བས་ཡོད་ཀྱང་སྐྱོན་མེད་པས་མི་མཚུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་ན་ཅིའི་ཕྱིར་སེམས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་མི་སྲིད་ཅེ་ན། འདི་ལྟར་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་ལུས་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་བའི་རིགས་ན་མ་འདས་ཏེ་དེའི་ཕྱིར་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཇི་སྐད་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་། དེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལུས་དང་མ་བྲལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་སོ། །རིགས་པ་བརྒྱད་པ་ནི། ཀུན་གཞི་མེད་ན་འཆི་འཕོ་བ་མི་རུང་སྟེ། འདི་ལྟར་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ལུས་འདོར་བས་འཆི་བར་ནི་འདོད་ན་དེ་ཡང་ཀུན་གཞི་མེད་ན་ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་འདོར་དགོས་ལ་དེ་ལྟ་ན། ལུས་ཀྱི་ཪྙིད་རེམ་གྱིས་སྟུད་པ་མི་རུང་སྟེ། འཆི་བའི་སྐད་ཅིག་མ་ཚུན་ཆད་དུ་ཡིད་ཤེས་མི་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཀུན་གཞི་ཡང་སྲོག་འགག་ཚུན་ཆད་རྒྱུན་མི་འཆད་པས་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། བྱེ་བྲག་ཏུ། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཁོག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་བརྟན་པར་གནས་པའི་ཀུན་གཞི་དེ་ལས་ཀྱི་འཕེན་པའི་ནུས་པ་ཟད་ནས་ལུས་ཀྱི་ཕྱོགས་གང་ནས་ཀུན་གཞི་དེ་གནས་པར་མི་རུང་བར་གྱུར་པའི་ལུས་ཀྱི་ཕྱོགས་དེ་ནས་ཀུན་གཞི་དེ་བསྡུས་པས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་དབང་པོ་རྣམས་འགག་པར་འགྱུར་ཞིང་དྲོད་ཡལ་བར་འགྱུར་རོ། །རིམ་པ་འདིས་དབང་པོ་མ་ལུས་པ་བོར་བས་ལུས་

རིལ་ནོད་ཡལ་བར་འགྱུར་བས་འཆི་འཕོ་ལ། ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི་ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་གནས་ཞིང་ལུས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཕྱོགས་ནས་སྡུད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་མི་མཚུངས་སོ། །དེས་ན་འཆི་བ་ནོད་ཚོར་རིམ་གྱིས་བསྡུས་པས་ལུས་འགོར་བ་ཡིན་ཞིང་། ཤེས་པ་ལས་གཞན་གྱིས་དེ་བྱེད་པར་མི་རིགས་ཏེ་ཤེས་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་དེ་ལྟ་བུ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་པ་ཡིན་ཡང་རེ་ཞིག་སྒོ་ལྔའི་ཤེས་པས་ནི་ལུས་འགོར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན། དེ་དག་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ལ་གནས་པས་ན་ལུས་ཀྱི་ཆ་གང་ན་དེ་དག་མེད་པ་དེར་ནོད་ཚོར་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། བརྒྱལ་བ་སོགས་ཀྱི་ཚེ་ཤི་བར་ཡང་འགྱུར་རོ། །ཡིད་ཤེས་ནི་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ལ་མི་གནས་ཀྱང་ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་ཀུན་གཞི་ལྟར་ཡང་མི་གནས་ལ་དེ་ཡོད་ཙམ་གྱིས་ལུས་མི་འགོར་ན་སྲོག་ཐ་མ་འཆད་ཚུན་ཆད་དུ་ནོད་ཚོར་མི་སྡུད་པར་འགྱུར་བ་ལས་དེ་གོང་དུ་ཡང་ནོད་ཚོར་སྡུད་པའི་ཕྱིར་དང་། ནོད་ཚོར་བསྡུས་ཏེ་ལུས་འགོར་བ་ཡང་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ལུས་འཛིན་བྱེད་ཀུན་གཞི་ཁས་བླང་ངོ་། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་ན་ཅིའི་ཕྱིར་འཆི་འཕོ་བ་ཡང་མི་རུང་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་འཆི་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལུས་ཀྱི་སྟོད་དམ་སྨད་དུ་ནོད་ཡལ་བར་བྱེད་ཅིང་འདོར་ན། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ནམ་ཡང་མི་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཡང་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལུས་འཛིན་པ་ཉིད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ལུས་ནོད་ཡལ་བ་དང་། ལུས་ཚོར་བ་མེད་པར་ཡང་དམིགས་ཀྱི། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་བྲལ་བས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་དེའི་ཕྱིར་ཡང་མི་རིགས་སོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་རིགས་པ་དང་པོ་དང་། བཞི་པ་དང་། དྲུག་པ་དང་། བདུན་པ་དང་། བརྒྱད་པ་སྟེ་ལྔ་ནི་ཀུན་གཞི་མེད་པ་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་ནས་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་དངོས་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་གསུམ་ནི་ཤུགས་སྟོང་དུ་གནས་སོ༑ ༑ཅི་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལས་གཞན་པ་ཐེག་དམན་གྱི་གཙུག་ལག་རྣམས་ལས་མི་འབྱུང་ངམ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ནི། །ཐེག་དམན་གཙུག་ལག་རྣམས་སུ་ཡང་། །ཀུན་གཞི་རྩ་བའི་རྣམ་ཤེས་དང་། །འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་ཕུང་པོ་དང་། །སྲིད་པའི་ཡན་ལག་དག་གིས་བསྟན། །དེ་ལྟར་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྡེ་རྣམས་ལས་ཤེས་བྱའི་གནས་

དང་། ལེན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་བསྟན་ལ་དེར་མ་ཟད་ཐེག་དམན་གྱི་གཙུག་ལག་རྣམས་སུ་ཡང་འདི་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྡུས་པར། གཅིག་ལས་འཕྲོས་པའི་ལུང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བའི་ཕན་ཡོན་རྣམ་པ་བཞིའི་མདོ་ལས། སྐྱེ་རྒུ་ཀུན་གཞི་ལ་ཀུན་ཏུ་དགའ་བ། ཀུན་གཞི་ལ་དགའ་བ། ཀུན་གཞི་ལས་ཡང་དག་པར་འབྱུང་བ། ཀུན་གཞི་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་ཅན་དག་ལ་ཀུན་གཞི་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཆོས་བསྟན་ན་ཉན་འདོད་ལ་རྣ་བ་གཏོད་དེ། ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པར་སེམས་ཉེ་བར་འཇོག་ཅིང་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་སྒྲུབ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱུང་ན་ངོ་མཚར་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་འདི་ཡང་འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། རྣམ་གྲངས་འདིས་ནི། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར་ཡང་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དགེ་འདུན་ཕལ་ཆེན་སྡེའི་ལུང་ལས་ཀྱང་རྩ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་འབྱུང་སྟེ། རྣམ་གྲངས་དེས་ཀྱང་དེ་ཉིད་བསྟན་ཏེ། རྩ་བ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤིང་ལྗོན་པ་བཞིན་ནོ། །ས་སྟོན་གྱི་སྡེའི་ལུང་ལས་ཀྱང་། འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པའི་ཕུང་པོ་རྣམས་ཞེས་འབྱུང་སྟེ། རྣམ་གྲངས་དེས་ཀྱང་དེ་ཉིད་བསྟན་ཏེ། ལ་ལར་རེས་འགའ་གཟུགས་དང་སེམས་རྒྱུན་ཆད་པར་སྣང་ཡང་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་དེའི་ས་བོན་ནི་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཕགས་པ་གནས་བརྟན་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུང་ལས་ཀྱང་། སྲིད་པའི་ཡན་ལག་ལྔ་བ་དང་། །ཤེས་པ་དང་ནི་གཏོད་པ་དང་། །"གཡོ་བ་[༡]དང་ནི་རྟོགས་པ་དང་། །བདུན་པ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །དེའི་ཕྱིར་གང་ཤེས་བྱའི་གནས་ལ་ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་དང་། སེམས་ཉིད་དང་། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་དང་། རྩ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་དང་། འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པའི་ཕུང་པོ་དང་། སྲིད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བསྟན་པ་དེ་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ལམ་ཆེན་པོ་བཏོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར་ཀུན་གཞི་བསྟན་ན། ཐེག་ཆེན་བསྡུས་པར། བསྟན་འདི་འདི་ལྟར་གཞན་ན་མ་མཐོང་

༡) ཅ། ༥༤་བ་༥་ གསོ་བ།

ལ༔ །འདི་དག་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་རྒྱུར་མཐོང་བས། །གནས་བཅུ་བསྟན་པར་ཁྱད་ཞུགས་གང་ཡིན་པ༔ །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་བཀར་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་དྲང་ཞེ་ན། ཉེས་པ་མེད་དེ༔ ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར་ནི་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་ཅེས་སོགས་རྣམ་གྲངས་གཞན་གྱིས་བསྟན་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ནི། ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས། ལེན་པའི་རྣམ་ཤེས། ཤེས་བྱའི་གནས་ཞེས་སོགས་སྒྲ་དྲང་པོར་རྗོགས་པར་བསྟན་ཅིང་དེ་ལྟ་བུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར་བསྟན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར་དེ་ལྟར་མི་སྟོན་ཞེ་ན། ཐེག་ཆེན་དུ་བསྟན་པ་ལྟར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར་སྟོན་དགོས་ཀྱང་མི་དགོས་ལ་བསྟན་ན་ཉེས་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །ཇི་ལྟར་མི་དགོས་ན། འདི་ལྟར་ཀུན་གཞི་སྟོན་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཕྲ་ཞིང་ཕྲ་བ་བརྗོད་བྱར་བསྟུ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ་ཉན་ཐོས་ནི་རང་གི་འདོད་པ་གྲུབ་པ་ལ་ཤེས་བྱ་ཕྲ་མོ་ཤེས་མི་དགོས་ཏེ། ཚིག་བཞིའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཙམ་གྱི་དོན་ལ་སྦྱངས་པས་ཀྱང་ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལུས་མངོན་དུ་བྱེད་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔྲ་བཅོམ་པ་ལམ་ཆུང་བ་བཞིན་ནོ། །བསྟན་ན་ཉེས་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཆོས་ཀུན་གྱི་ས་བོན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པས་སྡོད་བཙུད་ཀུན་གྱི་རྒྱུ། འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་དུ་རྒྱུན་མི་འཆད་དུ་འཇུག་པ། བཅིངས་པ་དང་གྲོལ་བའི་གཞིར་གྱུར་པའི་རྣམ་ཤེས་དེ་ཀུན་གཞིའོ་ཞེས་བསྟན་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་མི་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་བདག་གོ་སྙམ་ནས་བདག་ཏུ་འཛིན་ན་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ནི་བསྟན་དགོས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཤེས་བྱ་ཕྲ་མོ་ལ་མ་སྦྱངས་པར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་གཞི་དེ་སྔར་ལྟར་བསྟན་ཀྱང་མི་རྟག་གཞན་དབང་ཅན་གྱི་ཆོས་ཙམ་དུ་གོ་བར་འགྱུར་བས་ཉེས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། ཐེག་ཆེན་བསྡུས་པར། ཅིའི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར་སེམས་དེ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བར་རམ། ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བར་མ་བསྟན་ཅེ་ན། ཤེས་བྱ་ཕྲ་མོ་བསྡུ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ཐོས་རྣམས་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ལ་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ནི་དེ་བསྟན་པ་མེད་པར་ཡང་ཤེས་པ་རབ་ཏུ་གྲུབ་པས། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་རབ་ཏུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་མ་བསྟན་ཏོ། །བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ལ་གཏོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་དེ་བསྟན་ཏེ། དེ་ཤེས་པ་མེད་པར་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་སླ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །འོ་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར་བསྟན་པའི་སྐྱེ་རྒྱུ་ཀུན་གཞི་ལ་ཞེས་པ་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མདོའི་དོན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་འགྲེལ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཀུན་གཞི་ལ། །དབྱེ་བ་ཤེས་མིའུ་ཐུང་དབྱངས་སྒྲོག་གསུམ། །རིམ་བཞིན་ཕུང་པོ་ཚོར་བ་དང་། །འཇིག་ལྟ་གསུམ་ལ་དགོངས་ཞེས་འདོད། །དེ་ལ་བཙུན་པ་དབྱིག་བཤེས་ནི། མདོ་ཡི་དགོངས་པ་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་དགོངས་ཏེ། དེ་ནི་སྐྱེ་རྒྱུ་རྣམས་དགའ་བར་འགྱུར་བའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བཙུན་པ་མིའུ་ཐུང་དང་བཙུན་པ་དབྱངས་སྒྲོག་གཉིས་ཀྱང་ཚོར་བ་བདེ་བ་དང་འཇིག་ལྟ་དགོངས་གཞིར་རོ། །ཞེས་འདོད་དེ་ཐེག་ཆེན་བསྡུས་པར། ཡང་ཁ་ཅིག་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྐྱེ་རྒྱུ་ཀུན་གཞི་ལ་ཀུན་ཏུ་དགའ་བ་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གང་གསུངས་པ་དེ་ལ། ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དག་ནི་ཀུན་གཞི་ཞེས་བྱའོ་སྙམ་དུ་སེམས་སོ། །གཞན་དག་ནི་བདེ་བའི་ཚོར་བ་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་ནི་ཀུན་གཞིའོ་སྙམ་དུ་སེམས་སོ། །གཞན་དག་ནི་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ཀུན་གཞིའོ་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། དེ་དག་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་རྨོངས་ནས་ལུང་དང་རྟོགས་པས་དེ་སྙམ་དུ་སེམས་སོ། །ཞེས་སོ། །འོ་ན་ཅི་མདོ་དེའི་དོན་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་དེ་དག་གིས་བཀྲལ་བ་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ཡང་རུང་ངམ་ཞེ་ན། ཐེག་པ་འོག་མའི་ལུགས་ལ་ནི། །ཚུལ་དེ་མི་རུང་མེད་མོད་ཀྱི༑ ༑ཐེག་ཆེན་པ་རྣམས་ལུང་དེའི་དོན། །ཀུན་གཞིར་འདོད་པ་ཆེས་བཟང་སྟེ། །གང་ཕྱིར་དབྱིག་བཤེས་སོགས་ཀྱིས་ནི། །བཀྲལ་བ་སྐྱོན་དང་ལྡན་ཕྱིར་རོ། །ཐེག་པ་འོག་མ་པ་དེ་དག་ནི་ཀུན་གཞི་བསྟན་པའི་སྣོད་མ་ཡིན་ཞིང་དེ་ལ་རྨོངས་པའི་ཕྱིར་ཀུན་གཞིའི་དོན་གཞན་དུ་འཆད་པ་མི་རུང་བ་མེད་པ་སྟེ་མཚང་ཆུང་མོད། འོན་ཀྱང་ཀུན་གཞི་ལ་མ་རྨོངས་པ་ཐེག་ཆེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་གཞི་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་སུ་འདོད་པ་ཆེས་བཟང་སྟེ། བཙུན་པ་གསུམ་གྱི་འདོད་པ་ནི་སྐྱོན་དང་ལྡན་ལ་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་སུ་འདོད་པ་ནི་ཟླ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཙུན་པ

གསུམ་གྱི་འདོད་པ་སྐྱོན་དང་ཇི་ལྟར་ལྡན་ཞེ་ན། ཇི་སྐད་དུ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཚུལ་དུ་ན་ཡང་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་བཞག་པ་དེ་མི་རུང་བ་མེད་མོད་ཀྱི། དེ་ལ་མ་རྫོངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་བཞག་པ་དེ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་བཟུང་ནས་རྣམ་པར་འཇོག་པ་ནི་ཆེས་བཟང་ངོ་། །ཇི་ལྟར་ཆེས་བཟང་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དག་ནི་ཤིན་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་བའི་ངན་འགྲོ་རྣམས་སུ་སྐྱེས་པ་དག་དང་མི་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ༑ ༑དེས་ན་ཤིན་ཏུ་འདོད་པ་མེད་པ་དག་ལ་སྦྱོར་བ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་དག་ནི་དེ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་དུ་འདོད་དོ། །བདེ་བའི་ཚོར་བ་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཡང་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཡན་ཆད་གོང་མ་ལ་མེད་དེ། དེ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་དང་མི་མཐུན་པ་ཡིན་པས་དེར་ཡང་དེ་དག་སྦྱོར་བ་མི་རིགས་སོ། །འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ཡང་ཆོས་འདི་པ་བདག་མེད་པ་ལ་མོས་པ་དག་དང་མི་མཐུན་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ཡང་དེ་དག་སྦྱོར་བ་མི་རིགས་སོ། །མདོའི་དོན་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་སུ་འདོད་པ་སྐྱོན་མེད་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ཇི་སྐད་དུ། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ནང་གི་བདག་གི་དངོས་པོར་ཁས་བླངས་པ་ནི། ཤིན་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་བའི་འགྲོ་བ་རྣམས་སུ་སྐྱེས་པ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་རྣམ་པར་ཞིག་པར་འདོད་ཀྱང་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བདག་ཏུ་ཆགས་པས་བཅིངས་པ་རྣམས། དེ་རྣམ་པར་ཞིག་པར་འདོད་པར་ནི་ནམ་ཡང་མི་འགྱུར་རོ༑ ༑བསམ་གཏན་གཞི་པ་ཡན་ཆད་གོང་མར་སྐྱེས་པ་རྣམས་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པའི་བདེ་བ་དང་མི་མཐུན་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བདག་གི་དངོས་པོར་ཆགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་འདི་པ་བདག་མེད་པ་ལ་མོས་པ་རྣམས་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་མི་མཐུན་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བདག་གི་དངོས་པོར་ཆགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཉིད་དེ། དེ་ལྟ་བས་ན་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཀུན་གཞི་ཉིད་དུ་ཆེས་ལེགས་པར་རྣམ་པར་བཞག་པ་གྲུབ་བོ། །ཞེས་སོ། །དེ་དག་གིས་འདི་བསྟན་ཏེ། ཀུན་གཞི་ཞེས་པའི་དོན་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཞིང་དེ་ཡང་བདག་ཏུ་མངོན་པར་འདོད་པའི་རྣམ་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་དེར་

སྨྱོར་བ་ཡིན་པས་ན་ངན་འགྲོ་རྣམས་དང་། ཚོར་བ་བདེ་བ་མེད་པ་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཡན་ཆད་དང་། ཆོས་འདི་པ་བདག་མེད་པ་ལ་མོས་པ་རྣམས་ཀྱང་བདག་ཏུ་མངོན་པར་འདོད་པའི་རྣམ་པས་ཀུན་གཞི་ལ་སྨྱོར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྙམ་དུ་བསམས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཉོན་ཡིད་གནས་གྱུར་ནས་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་མེད་པ་ནི་སློབ་དཔོན་འདི་ཡིས་བཞེད་པ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་ཡིན་ནོ༑ ༑ཀུན་གཞི་སྒྲུབ་བྱེད་འཕྲོས་པ་དང་བཅས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་རིགས་པ་ནི༑ ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཡིད་མེད་ན། །མ་འདྲེས་པ་ཡི་མ་རིག་དང་། །ལྔ་པོ་དག་དང་འདྲ་བ་དང་། །སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་བྱེ་བྲག་དང་། །ངེས་ཚིག་མེད་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར། །འདུ་ཤེས་མེད་པར་སྐྱེས་པའི་རྒྱུན། །ངར་འཛིན་མེད་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར། །ངར་འཛིན་པ་དང་ལྡན་པ་ནི། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་འཐད་ཕྱིར། །ཉོན་ཡིད་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཉོན་ཡིད་མེད་ན་གནོད་པ་དྲུག་འབབ་པའི་ཕྱིར་ཉོན་ཡིད་ཡོད་པར་ཁས་བླང་ངོ་། །ཉོན་ཡིད་མེད་ན་མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་པ་མེད་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཐེག་བསྡུས་སུ། ཡང་དག་དོན་ལ་འཇུག་པ་ཡི། །སེམས་ཀྱི་གེགས་སུ་རྟག་གྱུར་དང་། །དུས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་སྟེ། །མ་འདྲེས་པ་ཡི་མ་རིག་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་མ་རིག་པ་དེ་ནི་བདག་མེད་པའི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལ་རྟག་ཏུ་གེགས་བྱེད་པ་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་རྣམས་འབྱུང་བའི་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་འབྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སེམས་བྱུང་ཡིན་པས་གཙོ་བོ་རྣམ་ཤེས་གཅིག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་དགོས་ཤིང་འདི་ཉོན་མོངས་ཡིན་པ་དང་། ཇི་སྲིད་འཕགས་ལམ་མ་སྐྱེས་བར་དུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་ཕྱིར་ཀུན་གཞི་དང་ཚོགས་དྲུག་དང་ལྡན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་འདི་ལ་མ་འདྲེས་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། བཙུན་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ན་རེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ལྟར་རྟེན་ཉོན་ཡིད་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟེན་མ་འདྲེས་པ་ལ་འཆད་ལ་དོན་གསང་མཁན་པོས་འདིའི་མཐུས་ཉོན་མོངས་གཞན་འདྲེན་ནུས་ཤིང་གཞན་གྱིས་འདི་འདྲེན་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་མ་འདྲེས་པའམ། མ་བལྟོས་པའི་རང་དབང་ཅན་ལ་བཤད་དོ༑ བཤད་སྦྱར་དུ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་འདི་དེ་ལས་གཞན་པ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་

མོངས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཕྱིར་མ་འདྲེས་པ་མི་འགྲུབ་བོ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ནམ། མི་མཐུན་པར་བཞག་པ་སྔེ་ང་ནི་ཉོན་མོངས་པ་གཞན་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མ་འདྲེས་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་མ་ཡིན་གྱི་འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། གཞན་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་བཞིན་ནོ་ཞེས་སོ། །དོན་གསང་དུ། མ་འདྲེས་པ་ནི་མ་རིག་པ་རང་དབང་ཅན་ཡིན་གྱི་རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་གཞན་དང་མཚུངས་པར་མི་ལྡན་པས་མ་ཡིན་ཏེ་ཁྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཡང་དེར་ཐལ་བར་འགྱུར་དུ་འོང་བས་སོ། །ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་དང་མཚུངས་པར་མི་ལྡན་པས་དེར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་མེད་པར་ཐལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བས་སོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཚོགས་ལ་ཡང་རྫས་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པའི་ཕྱིར་རང་དབང་ཅན་ནི་མ་འདྲེས་པ་ཡིན་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དོན་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ༑ རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཞན་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པས་དེར་ཐལ་བར་འགྱུར་དུ་འོང་བས་སོ་ཞེས། འདི་མཚུངས་ལྡན་མ་འདྲེས་པར་འདོད་པ་ལ་རྩ་ཉོན་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པ་ལ་འཇོག་ན་ཁྲོ་བ་ལྟ་བུ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་མ་རིག་པ་ཡང་མ་འདྲེས་པར་འགྱུར་ལ། རྩ་ཉོན་ཉེ་ཉོན་ཐམས་ཅད་དང་མི་ལྡན་པ་ལ་འདོད་ན་དེ་ལྟ་བུའི་མ་རིག་པ་མི་སྲིད་དོ། །དེས་ན་མ་འདྲེས་པ་ནི་རྫས་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པ་རྫས་རང་དབང་ཅན་གྱི་དོན་ཡིན་པས་ན། རྩ་ཉོན་གཞན་དང་སེམས་སེམས་བྱུང་དེ་ལས་གཞན་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་མཚུངས་ལྡན་མ་འདྲེས་པ་མེད་ཀྱང་རྫས་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་མ་འདྲེས་པ་ཡིན་ཞེས་འདོད་པ་ཙམ་ལས་རང་དབང་ཅན་གྱི་དོན་གཞན་སྐབས་འདིར་མ་བཤད་ཀྱང་། འོག་ཏུ། དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་ཡིན་ནོ་དེ་ལ་ནི་མ་རིག་པ་རང་དབང་ཅན་ཡོད་དེ་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དྲངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་གསང་མཁན་པོ་རྫས་མ་འདྲེས་པ་ཞེས་བཤད་ཀྱང་མཐུ་མ་འདྲེས་པ་ལ་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་ལུགས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་མ་ཏ་མ་ཏི་གཉིས་པ་འཐད་པར་བཞེད་ཀྱང་

རང་ལུགས་ལ་རྟེན་མ་འབྲེས་པ་འཐད་པར་མངོན་ཏེ། ཅི་ཙམ་ནས་རྫོངས་པའི་མཐུས་ཆགས་སོགས་གཞན་རྣམས་འཇུག་ཀྱང་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་མ་རིག་པ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉོན་ཡིད་ཀྱི་འཁོར་རྣམས་ཕན་ཚུན་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་པས་འདི་ཁོ་ནས་དྲང་ཞེས་བཞག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ༑ ༑ཅིའི་ཕྱིར་ཉོན་ཡིད་མེད་ན་ལྔ་པོ་དག་དང་མི་འདྲ་བའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་ཞེ་ན། ཐེག་བསྡུས་སུ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་དེ་ཡོད་པར་ཅི་མངོན་ཞེ་ན། དེ་མེད་དུ་ཟིན་ན་མ་རིག་པ་མ་འབྲེས་པ་མེད་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་རོ། །ལྔ་པོ་དག་དང་འདྲ་བ་མེད་པའི་སྐྱོན་དུ་ཡང་འགྱུར་ཏེ་འདི་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྔའི་ཚོགས་དག་གི་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་གནས་ནི་མིག་ལ་སོགས་པའོ། །ཞེས་སོ༑ ༑འདི་ལ་གཉིས་དོན་གསང་གི་ལུགས་ནི་ཡིད་ཤེས་ནི་རྟེན་འདས་པ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་ཏེ་འཇུག་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་མིག་ཤེས་བཞིན། དོན་ནི་དབང་ཤེས་ལྔ་ལ་འདས་པའི་རྟེན་འདས་མ་ཐག་པའི་ཡིད་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་པའི་རྟེན་དབང་པོ་ལྔ་སྟེ་གཉིས་ཡོད་ལ་ཡིད་ཤེས་ལ་མེད་པ་མི་འཐད་དེ་འཇུག་ཤེས་སུ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །བཤད་སྦྱར་གྱི་ལུགས་ནི་འདི་ནི་རང་ལུགས་ལ་འདོད་པ་མིན་གྱི། གཞན་གྱི་གཞུང་ལས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་གནས་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་འབྱུང་བས་ནི་དེ་སུན་འབྱིན་པའོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན་ཚོགས་དྲུག་ལས་མི་འདོད་པ་དེ་དག་ལ་ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་ནི་མེད་པས་ན་ཡིད་ཤེས་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་ལྷན་ཅིག་པའི་རྟེན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགྲེལ་པ་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་སྟེ་སྙིང་གི་ཕྱོགས་བུ་ག་གཅིག་ནས་དགུའི་བར་རྣམས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ་ཡིད་ཤེས་དེ་ངེས་པར་རྟོག་པ་དང་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་རྣམ་རྟོག་གིས་རྟོག་བཅས་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་རྟེན་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་དབང་ཤེས་བཞིན། གཞན་ཡང་ ^{མདོད} ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ཚོར་བ་རྟུལ་ཕྲ་རབ་བསགས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཚོར་བ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཡིད་ནི་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དེ་བསྟན་དུ་མེད་པ་ཞེས་པའི་མདོ་དང་འགལ་ ^{གསང} བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟར་ལུགས་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་། ཐ་མའི་རྟེན་འདས་ལྔ་རྣམས་ཀྱི། །དེ་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའང་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་འདོད་པ་རྣམས་ལ་དོན

གསང་ལྟར་སྒྲུབ་དགོས་ལ་ཡིད་ཤེས་ལ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་རྟེན་སྙིང་གི་གཟུགས་ཡོད་པར་འདོད་པ་བཤད་སྦྱར་ལྟར་ཡང་བྱའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཉོན་ཡིད་མེད་ན་སྙོམས་འཇུག་བྱེ་བྲག་མེད་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ གསང ན། ཉོན་ཡིད་མེད་ན་སྙོམས་འཇུག་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་ཁྱད་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཚོགས་དྲུག་འགག་པར་ནི་འདྲ་ལ་ཉོན་ཡིད་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁོ་བོ་ཅག་ལྟར་ན་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་ལ་ངའོ་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་དང་ངར་འཛིན་དང་བདག་ཏུ་ཆགས་པ་རྣམས་ཡོད་པས་མ་ཞི་ལ་འགོག་སྙོམས་དེ་དག་དང་བྲལ་བས་ཞི་བའི་ཕྱིར་ གསང རོ༔ ༔གལ་ བཤད ཏེ་ས་དང་ཡིད་བྱེད་ཐ་དད་པས་བྱེ་བྲག་མེད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ་ཁྱད་པར་དེ་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་ཞི་མ་ཞིའི་ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་པ་སོ་ན་གནས་ ས་ སྦྱར། དོན་ འོན་ཏེ་འཕགས་པ་དང་སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡང་མི་འཐད་དེ་འདི་ལྟར་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་ལ་གཡང་སར་འདུ་ཤེས་ནས་སྤོང་བ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་ངར་འཛིན་སོགས་མ་ཞི་བས་ཡིན་གྱི་ཚོགས་དྲུག་འགག་ཙམ་གྱིས་སྤོང་ན་འགོག་སྙོམས་ཀྱང་སྤོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཁོ་བོ་ཅག་ལྟར་ན། ཞི་བ་དང་མ་ཞི་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པས་སྤོང་མི་སྤོང་རིགས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཐེག་ཆེན་བསྡུས་པར། “འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་འགོག་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་[༡])བྱེ་བྲག་མེད་པའི་སྐྱོན་དུ་ཡང་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་གྱི་འགོག་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་འདི་གཉིས་བྱེ་བྲག་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ༔ ༔ཞེས་སོ། །ཅི་ཉོན་ཡིད་མེད་ན་འདུ་ཤེས་མེད་པ་པར་སྐྱེས་པ་རྣམས་ངར་འཛིན་མེད་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་ཞེ་ན། འདུ་ཤེས་མེད་པར་སྐྱེས་པའི་དང་པོའི་ཚེ་ཡིད་ཤེས་ངར་འཛིན་དང་བཅས་པར་སྐྱེ་བས་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་ངར་འཛིན་ཡོད་དུ་ཆུག་ཀྱང་སྐྱེས་ནས་ཇི་སྲིད་འཆི་བའི་སེམས་མ་སྐྱེས་ཀྱི་བར་གྱི་རྒྱུན་དེ་ངར་འཛིན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་ཉོན་ཡིད་ནི་མེད་ལ་ཚོགས་དྲུག་འགག་པའི་ཕྱིར་

༡) ཞ། ༥༠་བ་༥་ འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་གཉིས།

རོ༑ ༑གལ་ ཤཀ་ ཏེ་དང་པོ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་ངར་འཛིན་ཅན་གྱི་ཡིད་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་དེའི་རྗེས་སུ་ངར་འཛིན་མངོན་གྱུར་མེད་ཀྱང་བག་ཆགས་ཡོད་པས་ན་ངར་འཛིན་དང་བཅས་པའོ་ཞེ་ན། མི་རུང་སྟེ་ངར་འཛིན་གྱི་རྟེན་ཡིད་ཤེས་མེད་ལ་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བག་ཆགས་ཀྱི་བསྒོ་གཞིར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ སྐུར་ རོ། །འདུ་ཤེས་མེད་པའི་ལྷ་ལ་ངར་འཛིན་མེད་ན་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ༑ ༑དེ་འདོད་ན་ དོན་ འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདུ་ཤེས་མེད་པ་དེ་དག་མི་ཁོམ་པའི་གནས་སུ་གཟིགས་ནས་སྤོང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཚོགས་དྲུག་ཞི་ཙམ་གྱིས་མི་ཁོམ་པར་མཐོང་ནས་སྤོང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་འགོག་སྙོམས་བཞིན་ནོ། །ཉོན་ཡིད་ཡོད་ན་ནི་ངར་འཛིན་ལ་སོགས་པ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་ཚོགས་དྲུག་ཀྱང་མེད་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་བསྐལ་ཆེན་ལྔ་བརྒྱ་ཙམ་དུ་གནས་དགོས་པས་མི་ཁོམ་པའི་གནས་སུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཐེག་ཆེན་བསྡུས་པར། གལ་ཏེ་འདུ་ཤེས་མེད་པ་བདེ་ན་ངར་འཛིན་པ་དང་། ངའོ་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་མེད་ན་འདུ་ཤེས་མེད་པ་པར་སྐྱེ་བ་ཐོབ་མ་ཐག་ཏུ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྐྱོན་དུ་ཡང་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །ཉོན་ཡིད་མེད་ན་ངེས་ཚིག་མེད་པའི་སྐྱོན་དུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཉོན་ཡིད་མེད་ན་རྟག་ཏུ་ངར་སེམས་པའི་ཕྱིར་ཡོད་དོ་ཞེས་པའི་ངེས་ཚིག་འདི་རྣམ་ཤེས་གང་ལ་ཡང་མི་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ་ཀུན་གཞི་དང་དབང་ཤེས་ལ་ངར་སེམས་པ་མེད་ལ་ཡིད་ཤེས་འཁོར་བཅས་ལ་རྟག་ཏུ་སེམས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཐེག་བསྡུས་སུ། ངེས་པའི་ཚིག་མེད་པའི་སྐྱོན་དུ་ཡང་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཉོན་ཡིད་མེད་ན་ངར་འཛིན་པ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་མི་འཐད་ཅེ་ན། ང་སྦྱིན་པ་བྱེད་ང་སྲོག་གཅོད་ང་ཁྲུས་བྱེད་ཅེས་པ་ལྟར་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་ཐམས་ཅད་ལ་ངར་འཛིན་དམིགས་ཤིང་དེ་ཡང་ཉོན་ཡིད་ཡོད་ན་རུང་གི་མེད་ན་མི་རུང་སྟེ་དེ་མེད་ན་ངར་འཛིན་མི་དགེ་བའི་སེམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པས་ན་དགེ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་དང་དུས་གཅིག་ཏུ་མི་འབྱུང་ངོ༑ ༑ཉོན་ཡིད་ཡོད་ན་དེའི་འཁོར་དུ་འབྱུང་ཞིང་དེ་ཡང་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དགེ་མི་དགེའི་སེམས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འཇུག་པར་མི་འགལ་ལོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་ཐེག་བསྡུས་སུ། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་

ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་སེམས་རྣམས་ལ་ཡང་ངར་འཛིན་པ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བར་དམིགས་པའི་ཡང་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དུ་ན་ནི་མི་དགེ་བའི་སེམས་ཁོ་ན་དང་དེ་མཚུངས་པར་ལྡན་པས་ངའོ་སྙམ་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་གི་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་དག་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །འདི་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་ངར་འཛིན་དུས་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་དེ་ཡང་མ་རིག་པ་མེད་ན་མེད་ཅིང་མ་རིག་པ་དེ་ཡང་རྟེན་ཉོན་ཡིད་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པས་སོ་ཞེས་འཆད་ལ། དོན་གསང་དྭ྄ ངར་འཛིན་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚེ་ཡོད་པ་ལྟར་སྣང་བ་ནི་ཆ་ཕྲ་བས་འཁྲུལ་ནས་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་དང་དུས་མཉམ་པར་བཟུང་བ་ཡིན་ལ། ཉོན་ཡིད་མི་འདོད་ན་མི་དགེ་བའི་སེམས་ཁོ་ན་ལ་ངར་འཛིན་འབྱུང་ཞེས་པ་མི་འཐད་དེ། བྱེ་སྨྲ་ལྟར་ན་འཇིག་ལྟ་བསྒྲིབས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་དང་། མདོ་སྡེ་པ་དང་རང་ཉིད་ཀྱི་ལུགས་ལྟར་ན་ཡང་ངར་འཛིན་དང་ངའོ་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་ལྡན་སྐྱེས་རྣམས་བསྒྲིབས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་ཁོ་ན་ལ་འབྱུང་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཞེས་པའི་རྩོད་པ་གཉིས་བཀོད་ནས་དང་པོའི་ལན་ལ་ངར་འཛིན་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་མི་འབྱུང་ན་སོ་སྐྱེའི་དགེ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་ཧི་ལྟར་ཟག་བཅས་ཡིན། ཟག་པ་ལ་དམིགས་པས་ཟག་པ་རྒྱས་པའི་ཟག་བཅས་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ། སེམས་དེ་གཉིས་མངོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཚེ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཟག་པ་འགགས་པ་དང་མ་སྐྱེས་ནས་མེད་པས་མེད་པ་ལ་རྒྱས་པར་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་གྱི་ཟག་པ་ལ་དམིགས་པས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ་ཕྱིའི་དམིགས་པ་མི་འདོད་པས་སོ། །ཟག་པའི་བདག་པོ་ཙམ་གྱིས་ཡིན་ན་ཟག་མེད་ལ་ཡང་ཐལ་ལོ། །ཟག་པའི་ས་བོན་དང་འབྲེལ་བས་ཡིན་ན་ལམ་བདེན་ལ་ཡང་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་ཉོན་ཡིད་ཡོད་ན་ཟག་པ་མངོན་གྱུར་དང་ལྡན་ཅིག་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཟག་བཅས་སུ་རུང་ངོ་ཞེས་དང་། གཉིས་པའི་ལན་ལ་འབྲས་བུ་མི་འདོད་པ་འབྱིན་པའི་མི་དགེ་བ་མིན་གྱི་དགེ་བའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཙམ་ལ་བྱའོ། །ཞེས་འཆད་དོ། །ཉོན་ཡིད་ཀྱི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་རྣམས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཡིད་དང་ཀུན་གཞིའི་དཀའ་བའི་གནས་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་སྒྲུབ་བྱེད་བཤད་པ་སྟེ་ལེའུ་གཉིས་པའོ།། །།

༄ གསུམ་པ་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དགུར་འདོད་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས་ཕྱོགས་སྔ་མ་ནི། བདུན་པ་ལེན་པའི་རྣམ་ཤེས་དང་། །ཀུན་གཞི་གསུམ་དུ་འཆད་པ་དང་། །དགུ་པ་དྲི་མེད་རྣམ་ཤེས་སུ། །འདོད་པ་ཡང་དག་བདེན་པའི་ལུགས། །འདིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སློབ་དཔོན་རྣམས་རྣམ་ཤེས་གྲངས་མང་ཙུང་དུ་འདོད་པ་རྣམས་རྒྱའི་སློབ་དཔོན་ཞེན་ཆེག་གིས་བཤད་པ་ལྟར་དགོད་དོ། །དེ་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་ཆེན་བམ་པོ་དོན་ལྔ་པ་ལས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་རྣམས་ལས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་དྲུག་ཁོ་ནའོ་ཞེས་འབྱུང་གི་བདུན་དང་བརྒྱད་ཅེས་པ་ནི་མི་སྟོན་ཏེ་དེ་ཉིད་ལས་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །འདིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བསྟན་པ་དང་སྦྱར་ན་བཤད་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། དེ་ལ་དང་པོ་ནི་སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་དྲུག་ཁོ་ནའོ་ཞེས་བཤད་དེ། དེའི་ཕྱིར་སློབ་དཔོན་ཟླ་གྲགས་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་དབུ་མ་སྙིང་པོའི་ནང་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་བདུད་རྩི་ལ་འཇུག་པའི་ལེའུ་ལས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དྲུག་ལས་གུད་ན་གཞན་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་དེ། མིག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དྲུག་གིས་མ་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་དང་མཚུངས་པ་ཞེས་བཤད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་གཞུང་གིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དྲུག་ཁོ་ན་རྣམ་པར་བཞག་པར་རིག་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་འཕགས་པ་བྱམས་པའི་གཞུང་གིས་ནི། འཕགས་པ་གསེར་འོད་དམ་པའི་མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བརྒྱད་ཚང་བར་འཇོག་པའི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས། རྒྱ་གར་ཡུལ་པའི་སློབ་དཔོན་རྣམས་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་བཤད་དེ། དང་པོ་ནི་སློབ་དཔོན་པོ་དེ་ལེའུ་ཅེས་བསྟན་བཅོས་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དུ་གྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་རྣམ་པར་འཇོག་གོ །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ཏེ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་འདི་ཉིད་ལ་སེམས་ཞེས་བྱ་ཡང་དམིགས་པ་ཅན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་ཏེ་དད་པ་དང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའོ། །ཞེས་བཤད་དེ། དེ་ནི་འདི་སྐད་དུ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་ཡིད་ཀྱི་ངོ་

བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡིད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བཤད་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ །གཉིས་པ་ནི་སློབ་དཔོན་ཡང་དག་བདེན་པས་རྣམ་པར་ངེས་པའི་མཛོད་ཅེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དགུའི་དོན་འཛོག་སྟེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དགུའི་ལེའུ་ལས་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དགུ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་མིག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དྲུག་ནི་ཕལ་ཆེར་བསྟན་བཅོས་གཞན་དག་ལས་བཤད་པ་དང་མཐུན་ནོ། །བདུན་པ་ནི་ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ་བརྒྱད་པ་ལ་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པས་ཉོན་མོངས་པ་ཁོ་ནའི་སྒྲིབ་པ་དང་ལྡན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་འཛིན་པ་ནི་མེད་དེ་ངེས་པར་སངས་རྒྱས་སུ་མི་འགྲུབ་བོ། །བརྒྱད་པ་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ་འདི་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། དང་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཀུན་གཞི་ནི་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པའི་དོན་དང་ལྡན་པའོ། །གཉིས་པ་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་ཀུན་གཞི་ནི་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་དག་ལ་དམིགས་པ་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས། འདིར་བསྒྱུར་བ་ལས་མི་སྣང་ཡང་རྒྱ་ནག་ཏུ་འགྱུར་བ་ལ་ཡོད་པར་གསལ། དབང་པོ་དོན་དང་བདག་རྣམ་རིག །སྣང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས། །དེ་དང་འདྲ་བར་རབ་ཏུ་སྐྱེ། །ཞེས་འབྱུང་བས་བསྟན་བཅོས་འདི་དག་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྒྱད་པ་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་བཤད་དོ། །གསུམ་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་གཞི་འདི་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་ནས་ང་རྒྱལ་རྣམ་པ་བཞི་འབྱུང་སྟེ། དེ་ནི་ཆོས་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི་གང་ཟག་ཏུ་འཛིན་པ་ནི་མིན་ནོ་ཞེས་སློབ་དཔོན་བློ་བརྟན་གྱི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་སྐད་དུ་འཆད་དོ། །དགུ་པ་ནི་དྲི་མ་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་གཅིག་ལ་དོན་གཉིས་དང་ལྡན་པས། དང་པོ་ནི་དམིགས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ཏེ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་དམིགས་པར་བྱེད་པ་སྟེ་དེ་ནི་དྲི་མ་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། གཟོད་མ་ནས་རིག་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ་ཞིབ་ཏུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དགུ་བསྟན་པ་དང་། བསྟན་བཅོས་རྣམ་པར་ངེས་པའི་

མཛོད་ཀྱི་ནང་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དགུ་བསྟན་པའི་ལེའུ་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ་ཞེའོ། །གསུམ་པ་ནི་"སློབ་དཔོན་རྒྱན[༡)]་འདི་མཁས་པ་གཅིག་བྱུང་འདུག །ཅང་གིས་དེ་འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ་ཀུན་ལས་བརྒྱད་པ་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ན་ཅིའི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མདོ་ལེའུ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་ལས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་དྲུག་པོ་ནའོ་ཞེས་གསུངས། སློབ་དཔོན་ཆོས་སྐྱོང་གི་བསྟན་བཅོས་རྣམ་པ་རིག་པ་ཙམ་དུ་གྲུབ་པ་ལས། བརྟའ་སྤྲད་དེ་བཤད་པ་ལས་ཇི་སྐད་དུ། མདོ་ལས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་དྲུག་གོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ནི་རྗེས་སུ་འགྱུར་བའི་དོན་གྱི་སྒོ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་དབང་པོ་དྲུག་གི་རྗེས་སུ་རྣམ་པ་དྲུག་གོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག་ནི་ཡང་དག་པར་ན་རྣམ་པ་བརྒྱད་དོ། །ཅི་སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་རྣམ་པ་དྲུག་པོ་ནའོ་ཞེས་མ་བཞག་གམ་ཞེ་ན། སྨྲས་པ་ཡང་དག་པར་ན་སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་བདུན་དང་བརྒྱད་པ་ཡང་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་མོད་ཀྱི་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་འདོད་པ་གསུམ་བཀོད་ནས་ལེན་ཆེག་རང་ཉིད་རྩྭ་ཅང་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་ཞིང་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱི་བཞེད་པ་བཀོད་པ་ནི་ད་ལྟ་བོད་དུ་འགྱུར་བའི་དབུ་མ་སྙིང་པོའི་ནང་ན་ཀུན་གཞི་དེ་ལྟར་བཀག་པ་མི་སྣང་ལ་ལེའུའི་མིང་འདོགས་ཀྱང་དེ་འདྲ་མི་འདུག་གོ །དེས་ན་སློབ་དཔོན་ལེན་ཆེག་གི་མིང་ལ་འཕང་ཐང་གི་དཀར་ཆག་ཏུ་རྫོགས་གསལ་ཟེར་བ་འདུག་པས་ན་རིག་པའི་རལ་གྲི་དྲི་མ་མེད་པའི་རྣམ་ཤེས་དགུར་འདོད་མཁན་རྫོགས་གསལ་དུ་བཞེད་པ་མི་འཐད་དེ་རྫོགས་གསལ་རྒྱ་ནག་ཡིན་ཞིང་། དགུར་ཡང་དག་བདེན་པ་འདོད་ལ། དེ་རྒྱ་གར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཚོགས་དགུར་འདོད་པ་དགག་པ་ནི། ཚོགས་བརྒྱད་དག་ལས་ལོགས་པ་ཡི། །གཙོ་བོ་རྣམ་ཤེས་ཡོད་གྱུར་ན། །རྟག་པའི་དངོས་པོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། །ཚོགས་དགུར་འདོད་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་མེད། །ཚོགས་བརྒྱད་ལས་ལོགས་སུ་གྱུར་པའི་གཙོ་བོ་རྣམ་ཤེས་ཡོད་ན་རྟག་པ་ཡང་ཡིན་ལ་དངོས་པོ་ཡང་ཡིན་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་འདུས་བྱས་མ་ཡིན་ཞིང་ཡུལ་

དམིགས་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ཚོགས་བརྒྱད་དུ་མི་འདུ་ཡང་འདུས་བྱས་སུ་འདོད་དོ་ཞེ་ན། མི་རུང་སྟེ་གཟུགས་དང་ལྡན་མིན་ཡིན་ན་དམིགས་བྱེད་དུ་འགལ་ཞིང་སེམས་བྱུང་ཡང་མིན་ལ་སེམས་སུ་ཡང་མི་རུང་སྟེ། ཚོགས་བརྒྱད་དུ་མི་འདུ་བའི་རྣམ་ཤེས་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལ་ལུང་རིགས་ཡང་དག་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་ཤེས་བདུན་པ་ལེན་པའི་རྣམ་ཤེས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མདོ་དང་རྒྱལ་བ་བྱམས་པའི་གཞུང་གི་ཆ་གང་དུ་ཡང་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་སྐུ་མཆེད་ཀྱི་བཞེད་པ་མིན་ལ་དེ་དག་གི་གཞུང་ལ་ཚད་མར་གྱུར་པ་བློ་བརྟན་རང་དང་ཡང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡིད་དང་ཀུན་གཞིའི་དཀའ་བའི་གནས་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དགུར་འདོད་པ་དགག་པ་སྟེ་ལེའུ་གསུམ་པའོ།། །།

༈ བཞི་པ་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་དགག་པ་ལ། ཕྱོགས་སྔ་མ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཡིད་ཤེས་གཅིག་ཉིད་དབང་དྲུག་གི །རྟེན་ལ་སོ་སོར་རྒྱུ་བའི་ཚེ༑ །སོ་སོའི་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ། །བྲམ་ཟེའི་ཚོམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ནི། །བཙུ་གཉིས་སྟོན་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། །གཅིག་པུར་གསུངས་དང་རྣམ་ཤེས་དྲུག །ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་གསུང་ཕྱིར། །ཤེས་ཀུན་ཡིད་ཤེས་གཅིག་པུ་ལོ། །འདི་བྱང་སེམས་གཅིག་པུར་སྨྲ་བའི་འདོད་སྒྲུར་དུ་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་བྲམ་ཟེའི་ཚོམས་ལས། རིང་དུ་འགྲོ་བ་གཅིག་པུ་རྒྱུ། །གདུལ་བར་དཀའ་བའི་སེམས་འདུལ་བྱེད། །དེ་ནི་བྲམ་ཟེ་ངས་བཤད་དོ། །ཞེས་གཅིག་པུ་རྒྱུ་ཞེས་སེམས་དེ་གཅིག་པུར་གསུངས་པ་དང་། མདོ་ལས་ཀྱང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་དྲུག་ནི་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དྲུག་གི་ཡུལ་ནི་ཡིད་ཀྱིས་སྤྱོད་ཞིང་ཡིད་ནི་འདི་དག་གི་སྟོན་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཡིད་ཤེས་གཅིག་ཉིད་རྟེན་དབང་པོ་སོ་སོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་སོ་སོ་ལ་རྒྱུ་བ་རྣམ་ཤེས་སོ་སོའི་མིང་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ་དཔེར་ན་ཁང་པ་བུ་ག་མང་པོ་ཡོད་པ་ན་སྤྲེའུ་གཅིག་བརྟེན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཐེག་ཆེན་བསྡུས་པར། ཁ་ཅིག་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་རྟེན་དེ་

དང་དེ་ནས་འབྱུང་བ་ན་དེ་དང་དེའི་མིང་འཐོབ་སྟེ། སེམས་པ་ལ་ལུས་དང་ངག་གི་ལས་ཞེས་བྱ་བ་བཞིན་ནོ་སྙམ་མོ། །རྟེན་ཐམས་ཅད་དུ་འབྱུང་བ་ལ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་པས་གཉིས་སུ་སྣང་བ་འབྱུང་སྟེ༑ དེ་དོན་ཙམ་དུ་སྣང་བ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་ན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལུས་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལུས་ལ་སྣང་བ་བཞིན་དུ་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་རེག་བྱ་ལ་འཛིན་པར་སྣང་བ་ཡང་འབྱུང་ངོ་༑ ༑འདིར་ཚིགས་སུ་བཅད་པ། གང་ཞིག་ལུས་མེད་ཕུག་གནས་ཤིང་། །རིང་དུ་འགྲོ་ལ་གཅིག་པུ་རྒྱུ༑ ༑གདུལ་བར་དཀའ་བའི་སེམས་འདུལ་བྱེད། །དེ་ནི་བྲམ་ཟེ་ངས་བཤད་དོ། །ཡང་དབང་པོ་ལྔ་པོ་འདི་དག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་ཡུལ་ནི་ཡིད་ཀྱིས་སྤྱོད་སྟེ་ཡིད་ནི་འདི་དག་གི་རྟོན་པའོ། །ཞེས་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་བསྟན་པ་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་དྲུག་ནི་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དོ་ཞེས་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་སོ། །གཟུགས་ཅན་གྱི་ཞེས་པ་ནས་སྣང་བ་ཡང་འབྱུང་ཞེས་པའི་བར་གྱི་དོན་ནི། ཡིད་ཤེས་དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལྔ་པོ་རྣམས་ལུས་ལ་གནས་པ་སྟེ་དབང་པོ་དེ་དག་ལ་ཕན་པ་དང་གནོད་པ་གཞན་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་ན་ཡིད་ཤེས་ལུས་ལ་གནས་པས་དེའི་སྤྱོད་བ་ལུས་ཀྱིའང་ཡིན་ཞིང་ལུས་ཀྱི་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་རེག་བྱ་ལྟེི་ཡང་སོགས་ལ་འཛིན་པར་ཡང་སྣང་ཞེས་པའོ། །རྣམ་པ་གཉིས་སུ་སྣང་ཞེས་པ་ཡིད་ཤེས་དེའི་ཆ་གཅིག་ནི་དོན་ཙམ་དུ་སྣང་ཞིང་རིག་ལ་ཞེན་ཅིང་རྟོག་པ་མེད་ལ་ཆ་གཅིག་ནི་དོན་དུ་སྣང་བ་ལ་ཞེན་ཅིང་རྟོག་པས་ན་ཡིད་ཤེས་ཀྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟོག་མེད་ཁོ་ནར་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །ཁུངས་གཉིས་པར་སྟོན་པ་ཞེས་པ་ནི་ཡིད་ཀྱི་དབང་གིས་འགྲུབ་པའི་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ནི། ལུང་དོན་གཞན་དུ་ནུས་ཕྱིར་དང་། །དབང་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐོག་གྱུར་དང་། །འདས་དང་མ་འོངས་འཛིན་འགྱུར་ཕྱིར། །ཚོགས་གཅིག་འདོད་པ་མུན་སྤྲུལ་ལོ། །རེ་ཞིག་ལུང་ལས་རྣམ་ཤེས་གཅིག་ཏུ་མི་འགྲུབ་སྟེ་འདི་ལྟར་གཅིག་ཏུ་རྒྱུ་ཞེས་པ་ཡིད་ཤེས་ཁོ་ན་ལ་དགོངས་ཤིང་དབང་པོ་ལྔའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་ཡིད་རྒྱུ་བ་དང་ཡིད་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྟོན་པར་གསུངས་པ

ཉེ་རིམ་པ་ལྟར་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་འཛིན་པ་དང་། ཡིད་ཤེས་ཀྱི་མཐུས་དབང་ཤེས་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ཡོད་པ་དང་། དེ་དག་ཡུལ་ལ་མི་འཕྲོ་བར་ནང་དུ་སྡུད་པ་ཡང་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ནུས་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚོགས་དྲུག་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་གསུངས་པ་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་སུ་ཕྱེད་པ་ལ་སྐྱེ་མཆེད་གཞན་དུ་གཞག་ཏུ་མེད་པས་དེར་བཤད་ཀྱི་ཡིད་ཤེས་སུ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་དང་ཡིད་ཤེས་གཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་པས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་སྟེ། གལ་ཏེ་གཅིག་ན་དབང་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་ལྐོག་གྱུར་རྟགས་ལས་དཔོག་པ་དང་། འདས་མ་འོངས་འཛིན་པ་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ་ཡིད་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཡིད་ཤེས་ཀྱང་རྟོག་མེད་པོ་ནར་འགྱུར་ཏེ༔ དབང་ཤེས་དང་རྫས་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་དེ་གཅིག་ཀྱང་དོན་ཙམ་དུ་སྣང་བ་དང་ཞེན་ཅིང་རྟོག་པའི་ཆ་གཉིས་ཡོད་ཅེས་མ་བརྗོད་དམ་ཞེ་ན། ཆ་གཉིས་ཀྱང་ཡིན་ལ་རྫས་གཅིག་བུ་ཡང་ཡིན་པ་འདི་ནི་ལྟ་རྣམས་དགའ་བར་བྱེད་ཀྱི་དོན་ཤེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཚོགས་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་འདི་ཐེག་བསྡུས་སུ་དངོས་སུ་མ་བཀག་ཀྱང་ཚོགས་བརྒྱད་བསྒྲུབ་པ་ཉིད་འདི་བཀག་པ་ཡིན་ནོ༔ ༔བཤད་སྦྱར་དུ་འདིའི་འགྲེལ་པར་མ་བཀག་མོད་འོན་ཀྱང་གོང་དུ་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་གྱི་སྙིང་གི་གཟུགས་སུ་འདོད་པ་བཀག་པ་འདིའི་ཡང་དགག་པའོ། །རྣམ་ཤེས་བརྒྱད་ལས་གྲངས་མང་བ་དང་ཉུང་བར་སྨྲ་བ་ལ་ལུང་རིགས་ཀྱི་གནོད་པ་ཡོད་པ། དེ་ཕྱིར་ཡིད་ཆེས་ལུང་རིགས་ཀྱིས། །གྲུབ་པ་རྣམ་ཤེས་བརྒྱད་ཡིན་ཕྱིར། །གསང་བའི་གནས་ལ་མི་ཞུམ་པའི། །མཁས་པས་བརྒྱད་ཉིད་འདོད་པར་བྱ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གནས་ཟབ་མོ་ཀུན་གཞི་དང་། རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་ལྟ་བ་ལ་མི་སྐྲག་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཚོགས་བརྒྱད་ཉིད་དུ་འདོད་པར་བྱའོ། །ཡིད་དང་ཀུན་གཞིའི་དཀའ་གནས་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་རྣམ་ཤེས་གཅིག་པུར་འདོད་པ་དགག་པ་སྟེ་ལེའུ་གཞི་པའོ།། ༈ །།གཞན་གྱི་ངལ་བརྒྱུས་འབད་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའི་གནས། །ཇི་བཞིན་རྟོགས་མ་ནུས་པ་ཡིད་དང་ཀུན་གཞིའི་གནས། །སྐུ་མཆེད་གཞུང་དང་དེ་འགྲེལ་དགོངས་པ་ཇི་ལྟ་བཞིན། །བླ་མའི་དྲིན་གྱིས་ངས་འདིར་མ་འཛེམས་རྫོགས་པར་བཀོད། །ལན་

མང་ཐོས་པས་ཚིག་ཙམ་ཤེས་གྱུར་ཅིང་། །འདོད་པ་རིམ་པས་ཁ་ཏོན་བྱང་བ་ཅན། །ཡི་གེ་ཙམ་གྱིས་ཚིག་པར་འཛིན་པ་ཡི། །མཁས་པའི་ཤ་ཚུགས་ཅན་རྣམས་མགུ་དཀའ་མོད། །ཐུབ་པའི་གསུང་དང་ཤིང་རྟ་ཆེ་རྣམས་ཀྱི། །གཞུང་ལུགས་འབྱེད་ལ་གཞན་དྲིང་མི་འཇོག་ཅིང་། །སྲུན་སྦྱུལ་བརྡ་ཡིས་བློ་གྲོས་མ་དགྱེས་པའི། །མཁས་པས་མཁས་པའི་ཡིད་རབ་འཕྲོག་པར་བྱེད། །རྒྱ་ཆེན་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ཡི༑ ༑རྣམ་རིག་གཞུང་ལ་སྦྱངས་གྱུར་པ། །དེ་དག་གིས་ནི་རྣམ་ཤེས་འདི། །གཟུ་བློས་རིགས་དང་མི་རིགས་དཔྱད། །གལ་ཏེ་རིགས་པ་ལྟ་ན་ཐྲང་། །ཐྲ་ཞིང་ཐྲ་ལ་བདག་འདྲའི་བློ། །འཁྲུལ་མི་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཕྱིར། །ཅི་སྟེ་མིན་ན་གཞན་དུ་གྱིས། །དེ་ལས་ཐོབ་པའི་རབ་དཀར་དགེ་བ་འདི། །འདི་དང་ཕྱི་མ་ཀུན་ཏུ་མི་ཟད་གཏེར། །གཏེར་ཆེན་བུམ་བཞིན་དཔག་མེད་ཡོན་ཏན་དག །དག་དང་མ་དག་འགྲོ་ལ་སྩོལ་གྱུར་ཅིག །གཞན་ཡང་སྐྱེ་ཞིང་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ། །སྨོན་བརྩོན་དམ་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་དང་། །ཐུབ་པའི་གསུང་གི་བདུད་རྩི་འཐུང་བ་དང་། །ཀུན་ལ་བྲན་བཞིན་ཁེངས་དང་བྲལ་གྱུར་ཅིག །ཡིད་དང་ཀུན་གཞིའི་དཀའ་གནས་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མི་འཕྲོགས་པའི་མཁྱེན་རབ་དང་ཐུགས་རྗེ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མངའ་བས་གདུལ་བྱ་བགྲང་ལས་འདས་པའི་ཐར་པའི་ལམ་གསལ་བར་མཛད་པ་དོན་གྱི་སླད་དུ་མཚན་ནས་སྨོས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན་ཞབས་ཀྱི་རྟུལ་ སྦྱི་བོས་ལེན་ཅིང་ཆེ་རབས་དུ་མར་ཚོགས་གཉིས་རླབས་པོ་ཆེ་བསྒྲུབ་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུངས་རབ་ཕལ་མོ་ཆེ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ཐུགས་སུ་ཆུད་ཅིང་ཐུབ་པའི་གསུང་གི་མཛོད་ཀྱི་གཅེས་པ་ཧྲེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཟབ་མོའི་དོན་ལ་ཤེས་ནས་ཟབ་ཆོམ་བསལ་བ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་ལྡན་ཆེན་པོ་རེད་མདའ་བ་གཞོན་ནུ་བློ་གྲོས་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་པད་མོ་གྲུས་པས་བསྟེན་པས་རྒྱལ་བའི་གསུང་གི་ཕྱོགས་རེའི་དོན་ལ་བློའི་འཇུག་པ་ཙམ་ཞིག་སད་པ་ཤར་མདོ་སྔད་པ་སྡེ་སྣོད་གསུམ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པས་མཁས་ལ་གྲུབ་པ་བརྙེས་པའི་དམ་པ་དུ་མས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཤིང་གངས་རིའི་ཁྲོད་པ་རྣམས་ཀྱི་རྗེ་རྗེའི་གདན་དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱའི་ཆོས་གྲྭ་ཆེན་པོར་སྦྱར་བ་འདིས་བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་ཕན་ཐོགས་པར་གྱུར་ཅིག། །།

༄༅། །སྡེ་བདུན་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་དོན་གཉེར་ཡིད་ཀྱི་མུན་སེལ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

༄༅༅། །ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྲས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །མཁྱེན་རབ་དབང་ཕྱུག་འཇམ་པའི་དབྱངས། །བདུད་བཞི་ཕམ་མཛད་མི་གཡོ་མགོན། ངག་དབང་ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མ། །ཆོས་འཆད་རྩོད་པའི་བློ་གྲོས་སྤེལ། །ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ཡུལ་དེ་རྟོགས་པའི་ཐབས། །རྣམ་པ་འདི་གསུམ་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱ། །དེ་ལ་ཡུལ་དང་ཤེས་བྱ་གཞལ་བྱ་རྣམས་གཙོ་བོར་དོན་གཅིག་ཡིན་པས། ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་གོ་བར་བྱ་བའམ་རིག་པར་བྱ་བ། ཤེས་བྱའི་མཚན་ཉིད་བློའི་ཡུལ་དུ་བྱར་རུང་བ། གཞལ་བྱའི་མཚན་ཉིད་ཚད་མས་རྟོགས་པར་བྱ་བ། ཡུལ་ལ་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས། རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པའོ། །མཚན་ཉིད་རིམ་པ་བཞིན། དོན་བྱེད་ནུས་པ། དོན་བྱེད་ནུས་སྟོང་། དཔེར་ན་རིམ་བཞིན་བུམ་པ་དང་། ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ། རང་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པ། རང་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་མ་སྐྱེས་པ། མི་འཇིག་པའི་ཆོས། རང་གྲུབ་དུས་ལས་དུས་གཉིས་པར་མི་སྡོད་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་སོ༑ ༑དངོས་པོ་ལ་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། བེམ་རིག་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད་རྡུལ་དུ་གྲུབ་པ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། ཡུལ་རིག་པ། བེམ་པོ་ལ་དབྱེ་ན། ཕྱི་དོན་བེམ་པོ་དང་། ནང་དོན་བེམ་པོ་གཉིས། མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན། ཕྱིའི་རྡུལ་དུ་གྲུབ་པ། ནང་གི་རྡུལ་དུ་གྲུབ་པ། ཕྱི་དོན་བེམ་པོ་ལ་དབྱེ་ན། གཟུགས་སྒྲ་དྲི་རོ་རེག་བྱ་ལྔ། མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན། བེམ་པོ་གང་ཞིག མིག་གི་དབང་ཤེས་ཀྱི་དངོས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ། གང་ཞིག་རྣ་བའི། གང་ཞིག་སྣའི། གང་ཞིག་ལྗེའི། གང་ཞིག་ལུས་ཀྱི་དངོས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ། གཟུགས་ལ་དཀར་ནག་སོགས་ཁ་དོག་གི་གཟུགས་དང་། གྲུ་བཞི་

སོགས་དབྱེབས་ཀྱི་གཟུགས་གཉིས། སྒྲ་ལ་ངག་ཚིག་སོགས། ལུང་དུ་སྟོན་པའི་སྒྲ། ཆུ་སྒྲ་སོགས་ལུང་དུ་མི་སྟོན་པའི་སྒྲ་གཉིས། དྲི་ལ། ཞིམ་མི་ཞིམ་གཉིས། རོ་ལ། ཞིམ་མི་ཞིམ་གཉིས། རེག་བྱ་ལ། འཇམ་རྩུབ་གཉིས། ནང་དོན་བེམ་པོ་ལ་དབྱེ་ན། མིག་གི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན། རྣ་བའི། སྣའི། ལྕེའི། ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་དང་ལྔ། མཚན་ཉིད་རིམ་པ་བཞིན། ནང་དོན་བེམ་པོ་གང་ཞིག མིག་གི་དབང་ཤེས་ཀྱི་བདག་རྐྱེན། གང་ཞིག་རྣ་བའི། གང་ཞིག་སྣའི། གང་ཞིག་ལྕེའི། གང་ཞིག་ལུས་ཀྱི་དབང་ཤེས་ཀྱི་བདག་རྐྱེན་དུ་རུང་བ། དབྱེ་ན། རེ་རེ་ལ། མིག་གིས་ཡུལ་ལ་འཇུག་དུས་ཀྱི་མིག་དབང་ལྟ་བུ། རྟེན་བཅས་ཀྱི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་དང་། མིག་གིས་ཡུལ་ལ་མི་འཇུག་དུས་ཀྱི་མིག་དབང་ལྟ་བུ། དེ་མཚུངས་ཀྱི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་གཉིས་གཉིས་སུ་ཡོད། དངོས་པོ་ལ་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས། མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན། ཆོས་དེ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱེད་པའི་དོན་གཞན་ཕྱི་མ། རྒྱུ་ལ་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། དངོས་རྒྱུ་དང་བརྒྱུད་རྒྱུ་གཉིས། མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན། ཆོས་དེའི་རྒྱུ་གང་ཞིག ཆོས་དེའི་རྒྱུ་དང་ཕྲད་ཀྱི་འབྲས་བུ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་མེད་པ། གང་ཞིག་ཆོས་དེའི་རྒྱུ་དང་ཕྲད་ཀྱི་འབྲས་བུ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ཡོད་པ། རྒྱུ་ལ་གཙོ་ཕལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། ཉེར་ལེན་དང་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་གཉིས། མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན། ཆོས་དེའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་ལ་བལྟོས་ནས་ཆོས་དེ་སྐྱེད་པ། ཆོས་དེའི་ཉེར་ལེན་གྱིས་ཆོས་དེ་སྐྱེད་པའི་གྲོགས་སུ་གྱུར་པ། སྤྱིར་རྐྱེན་ལ་དབྱེ་ན། དམིགས་རྐྱེན། བདག་རྐྱེན། དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དང་གསུམ། མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན། ཆོས་དེ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཕྱི་དོན། ཆོས་དེ་རང་དབང་དུ་སྐྱེད་བྱེད། ཆོས་དེ་གསལ་རིག་གི་ངོ་བོར་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད། ཞར་བྱུང་དུས་གསུམ་དང་། རགས་རྒྱུན་སོགས་འཆད་པ་ལ། འདས་པའི་མཚན་ཉིད་ཐལ་ཟིན་པ། མ་འོངས་པའི་མཚན་ཉིད་མ་སླེབ་ཅིང་ཐལ་མ་ཟིན་པ། ད་ལྟར་གྱི་མཚན་ཉིད་སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ། རགས་པའི་མཚན་ཉིད་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱོགས་ཆ་ཡོད་པའི་རྫས། དཔེ་བུམ་པ་ལྟ་བུ། ཆ་མེད་ཀྱི་རྡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱོགས་ཆ་མེད་

པའི་རྟུལ། དཔེ་མདུན་གྱི་རྟུལ་ཆུང་ཟ་གཅིག་ལྟ་བུའོ། །རྒྱུན་གྱི་མཚན་ཉིད། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་དུ་མ་ཡོད་པའི་དངོས་པོ། དཔེ་ལོ་ལྟ་བུའོ། །སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་མེད་པའི་དངོས་པོ། དཔེ་ཡི་གེའི་ཆ་ཤས་སུ་གྱུར་པའི་སྐད་ཅིག་དྲུག་ཅུའི་དང་པོ་ལྟ་བུའོ། །

ཡུལ་ལ་ཡུལ་དུ་བྱས་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། སྣང་ཡུལ་ལམ། གཟུང་ཡུལ། ཞེན་ཡུལ། འཇུག་ཡུལ་དང་གསུམ། གཟུང་ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད། སྣང་ནས་རིག་པར་བྱ་བ། དབྱེ་ན། མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་ཡུལ། རྟོག་པའི་གཟུང་ཡུལ། རྟོག་མེད་འཁྲུལ་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་དབྱེ་ན། གཞན་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་ཡུལ། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་ཡུལ་དང་གཉིས། རིམ་པ་བཞིན། ཆོས་དེ་ལ་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་གཏོད་བྱེད་ཀྱི་ཕྱི་དོན། དཔེར་ན་དབང་ཡིད་ལ་བལྟོས་ཏེ་གཟུགས་སོགས་ལྔ་ལྟ་བུའོ། །གཟུང་ཡུལ་ཕྱི་མ་གཉིས་དོན་སྤྱི་ལྟ་བུ་དང་། ཟླ་གཉིས་ལྟ་བུའོ། །ཞེན་ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད། ཞེན་ནས་རིག་པར་བྱ་བ། དབྱེ་ན༑ ཡོད་ངེས་མེད་ངེས། བསྐལ་དོན་དང་གསུམ། ཡོད་ངེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཚད་མས་དམིགས་པ༑ མེད་ངེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཚད་མས་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པ། གང་ཟག་དེའི་བསྐལ་དོན་གྱི་མཚན་ཉིད། ཡོད་ཀྱང་གང་ཟག་དེའི་ཚད་མ་ལ་བལྟར་མི་རུང་བ། དབྱེ་ན། གང་ཟག་དེ་ལ་ཡུལ་གྱི་བསྐལ་བའི་བསྐལ་དོན། དུས་ཀྱི་བསྐལ་བའི་བསྐལ་དོན། རང་བཞིན་གྱི་བསྐལ་བའི་བསྐལ་དོན་དང་གསུམ། དཔེ་རིམ་བཞིན། ཁང་པ་གཞན་ན་གནས་པའི་མིའི་སྤྱོད་ལུགས་ལྟ་བུ་དང་། སང་མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་མིའི་སྤྱོད་ལུགས་ལྟ་བུ་དང་། མདུན་གྱི་གཞིར་ཤ་ཟ་ལྟ་བུའོ། །འཇུག་ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད། བླང་དོར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་ན་མི་སླུ་བ། དཔེར་ན། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ལ་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ། སྔོན་པོའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལ་སྔོན་པོ་ལྟ་བུ་དང་། བུམ་པའི་སྒྲ་རྟོག་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་བུམ་པ་ལྟ་བུ་དང་། སོ་ནམ་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་ལ་ས་བོན་དང་ཆུ་ལུད་དྲོད་གཤེར་ཚོགས་པའི་ཞིང་ལྟ་བུའོ། །གཞལ་བྱ་ལ་རྟོགས་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་

གཉིས་སམ། ཡང་ན། གཞལ་བྱ་མངོན་གྱུར་ལ་སོགས་པ་གསུམ། རང་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད། དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ནུས་པ། དཔེར་ན་སྔོན་པོ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་ན་ཡུལ་དུས་མ་འདྲེས་པར་གནས་པའི་དངོས་པོ། སྤྱི་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད། དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཆོས། ཡང་ན་རྟོགས་པ་ལ་ཡུལ་དུས་འདྲེས་པར་སྣང་བའི་སྣང་ཡུལ། དཔེར་ན་རྟོག་པ་ལ་ལྡོ་ལྡིར་ཞབས་ཞུམ་སྣང་བ་ལྟ་བུའོ། །གཞལ་བྱ་མངོན་གྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད། མངོན་སུམ་ཚད་མས་རྟོགས་པར་བྱ་བ། དཔེར་ན་སྔོན་པོ་ལྟ་བུའོ། །གཞལ་བྱ་ལྐོག་གྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད། རྗེས་དཔག་ཚད་མས་རྟོགས་པར་བྱ་བ། དཔེར་ན་སྔོན་པོ་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་ན་དེ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། མྱོང་སྟོབས་ཀྱི་སྒོ་འདོགས་དཔྱད་པར་བྱ་བ་དང་། རྟགས་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲོ་འདོགས་དཔྱད་པར་བྱ་བ། གཞལ་བྱ་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད། དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ། དཔེར་ན༑ སྦྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ། །ཞེས་པའི་ལུང་རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་སླུ་བ་ལྟ་བུའོ། །ཞར་བྱུང་བརྗོད་བྱའི་མཚན་ཉིད། བརྡ་ལས་གོ་བར་བྱ་བ། དབྱེ་ན་གཉིས་ལས། ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱའི་མཚན་ཉིད། ངག་ཀུན་སློང་གི་ཤེས་པས་ཞེན་པའི་དབང་གིས་ངག་ལས་གོ་བར་བྱ་བ། ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱས་ཟླས་དྲངས་པའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་མཚན་ཉིད། ངག་ཀུན་སློང་གི་རྟོག་པ་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་ངག་ལས་གོ་བར་བྱ་བ། དཔེར་ན་བུམ་པའི་དོན་སྤྱི་ལྟ་བུའོ། །ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་ལ་དབྱེ་ན། དངོས་ཀྱི་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་དང་། ཤུགས་ཀྱི་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་གཉིས། དཔེར་ན། བུམ་པ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་སྒྲ་ལ་བལྟོས་ནས་བུམ་པ་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་དང་བུམ་པ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་བརྗོད་བྱ་ལ་འཆད་དུས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་དང་། འཇུག་དུས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དབྱེ་ན། ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་དང་། དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་གཉིས། ཕྱི་མ་ལ་དབྱེ་བ་མེད་དོ། །ཡུལ་གྱི་སྐབས་བཤད་ཟིན་ཏོ། ། ཡུལ་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད་གོ་བྱེད་དམ་རིག་བྱེད། དབྱེ་ན་རྗོད་བྱེད་དང་ཤེས་པ་གཉིས། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། བརྡའི་དབང་གིས་བརྗོད་བྱ་གོ་བྱེད། ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། མིང་ཚིག་ངག་གསུམ། མིང་གི་མཚན་ཉིད་ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་ཙམ་རྗོད་བྱེད། དཔེར་ན་བུམ་པ་ཞེས་པ་

ལྟ་བུའོ། །དབྱེ་ན་གཉིས་ལས། དོན་དེའི་དངོས་མིང་གི་མཚན་ཉིད། དོན་དེ་ལ་དང་པོར་བརྡ་སྦྱར་བའི་མིང་གང་ཞིག དོན་དེ་འཕྲུལ་མེད་དུ་གོ་བར་བྱེད་ནུས་པ། དཔེར་ན་རི་དྭགས་རྒྱལ་པོ་ལ་སེང་གེ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ལྟ་བུའོ། །དོན་དེའི་བཏགས་མིང་གི་མཚན་ཉིད། ཡོད་དངོས་མིང་དུ་འཇུག་པའི་ཡུལ་དེ་དང་དོན་དེ་ཆོས་འགའ་ཞིག་མཚུངས་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས། དོན་དེ་ལ་ཕྱིས་བརྡ་སྦྱར་བའི་མིང་། དཔེར་ན་བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་ཁ་ཆེ་སྣ་ཉག་ལ་སེང་གེ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ལྟ་བུ། ཚིག་གི་མཚན་ཉིད། ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་ཡང་ཁྱད་ཆོས་དང་སྦྱར་ནས་རྗོད་བྱེད། དཔེར་ན། བུམ་པ་ཆུང་ངུ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ལྟ་བུ། ངག་གི་མཚན་ཉིད། ཡུལ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་ཀྱང་འཇུག་ལྡོག་གི་གཞི་དང་སྦྱར་ནས་རྗོད་བྱེད། དཔེར་ན་བུམ་པ་ཆུང་ངུས་ཆུ་འོན་ཙིག་ཙེས་པའི་སྒྲ་ལྟ་བུའོ། །རྗོད་བྱེད་ལ་བརྗོད་བྱའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། རིགས་རྗོད་ཀྱི་སྒྲ་དང་ཚོགས་རྗོད་ཀྱི་སྒྲ་དང་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད་རང་གིས་ཟིན་པར་བརྗོད་པའི་བརྗོད་བྱའི་དོན་དེ་ཡིན་ན་རིགས་སྤྱི་ཡིན་པ། དཔེར་ན་གཟུགས་ཞེས་པའི་སྒྲ་ལྟ་བུའོ། །ཚོགས་རྗོད་ཀྱི་སྒྲའི་མཚན་ཉིད། རང་གིས་ཟིན་པར་བརྗོད་པའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ན། རྡུལ་རྫས་བརྒྱད་འདུས་ཀྱི་གོང་བུ་ཡིན་པ། དཔེར་ན་རི་བོ་གངས་ཅན་ཞེས་པའི་སྒྲ་ལྟ་བུའོ། །བརྗོད་བྱ་ལ་བརྗོད་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་དང་། ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད་རང་གིས་ཟིན་པར་བརྗོད་པའི་བརྗོད་བྱའི་ཁྱད་ཆོས་གཞན་རྣམས་རང་གི་བརྗོད་བྱར་སྤངས་པའི་སྒོ་ནས་བརྗོད་བྱ་གོ་བྱེད། དཔེར་ན་བ་གླང་ཏ་མིན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་སྒྲ་ལྟ་བུའོ། །ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲའི་མཚན་ཉིད། རང་གིས་ཟིན་པར་བརྗོད་པའི་བརྗོད་བྱའི་ཁྱད་ཆོས་གཞན་རྣམས་རང་གི་བརྗོད་བྱར་མ་སྤངས་པའི་སྒོ་ནས་བརྗོད་བྱ་གོ་བྱེད། དཔེར་ན་བ་གླང་ཏ་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་སྒྲ་ལྟ་བུའོ། །རྗོད་བྱེད་ལ་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་སྒྲ་དང་། གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་སྒྲ་དང་། མི་སྲིད་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་སྒྲ་དང་གསུམ། མཚན་ཉིད་རིམ་པ་བཞིན། ཚིག་ཕྲད་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་འོག་དེ་མ་ཐག་པར་སྦྱར་ནས་རྗོད་བྱེད། ཁྱད་གཞིའི་འོག་དེ་མ་ཐག་པར་སྦྱར་ནས་རྗོད་བྱེད། བྱ་བ་སྲིད་པའི་འོག་དེ་མ་ཐག་པར་སྦྱར་ནས་རྗོད་བྱེད། དཔེ་རིམ་བཞིན། ནག་པ་

འཕོངས་སྐྱེན་པ་ཀོ་ན་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དང་། སྲིད་སྒྲུབ་ཀོ་ན་འཕོངས་སྐྱེན་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དང་། མཚོ་སྐྱེས་ལ་སྔོན་པོ་སྲིད་པ་ཀོ་ན་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ལྟ་བུའོ། །རྗོད་བྱེད་ལ་འཆད་དུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། ཞེན་པའི་རྗོད་བྱེད་དང་། དེས་ཟླས་དྲངས་པའི་དངོས་ཀྱི་རྗོད་བྱེད་གཉིས། ཕྱི་མ་ནི་བུམ་པའི་སྒྲ་སྤྱི་ལྟ་བུ། ཞེན་པའི་རྗོད་བྱེད་ལ་དབྱེ་ན། དངོས་ཀྱི་ཞེན་པའི་རྗོད་བྱེད་དང་། ཤུགས་ཀྱི་ཞེན་པའི་རྗོད་བྱེད་གཉིས། དཔེ་རིམ་བཞིན། བུམ་པ་མི་རྟག་པ་དང་བུམ་པ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་བལྟོས་ཏེ་བུམ་པ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་སྒྲ་ལྟ་བུའོ། །ཞར་བྱུང་ཡི་གེ་དང་གང་ཟག་གཉིས་ལས། ཡི་གེའི་མཚན་ཉིད་རེ་རེ་བས་དོན་སྟོན་མི་ནུས་ཀྱང་ཚྭད་དང་གཉིས་ཡན་ཆད་ཚོགས་ན་དོན་སྟོན་ནུང་གི་སྐད་ཅིག་དུ་མ་ཅན་གྱི་སྒྲ། དབྱེ་ན། ཨ་ཨི་སོགས་དབྱངས་ཡིག་དང་། ཀ་ཁ་སོགས་གསལ་བྱེད་གཉིས་སོ། །གང་ཟག་གི་མཚན་ཉིད། ཕུང་པོ་ལྔའམ་བཞིའི་ཚོགས་རྒྱུན་ལ་བཏགས་པའི་བཏགས་ཡོད། དཔེར་ན"ལྷས་བྱིན་[༡]"ལྟ་བུའོ། །སངས་མ་རྒྱས་པའི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །བློ་དང་། རིག་པ། ཤེས་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་ཡིན་ལ། མཚན་ཉིད་སྔར་བཤད་ཟིན་ཅིང་། དབྱེ་ན། ཚད་མ། ཚད་མིན། རྟོག་པ། རྟོག་མེད། འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ། རང་རིག །གཞན་རིག སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་སུ་ཡོད་པ་ལས། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་རང་ཡུལ་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་བློ། དེས་ན། ཚད་མ་སླུ་མེད་ཅན་ཤེས་པ༔ །ཞེས་པའི་དོན་མི་སླུ་བ་ཙམ་མིན་གྱི། གསར་དུ་རྟོགས་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ༔ མ་ཤེས་དོན་གྱིས་གསལ་བྱེད་ཀྱང་། །ཞེས་པས་གཞུང་སྔ་མའི་དོན་གསལ་དུ་བཏང་བ་ཡིན་ནོ༔ །འོ་ན་ཀྱང་གི་དོན་གང་ཞེ་ན། གཞུང་སྔ་མའི་དོན་ལ། སྒྲ་བྱུང་ཚད་མ་ལ་མ་ཁྱབ་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་མ་ཟད། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ལ་ཁྱབ་ཆེས་པའི་སྐྱོན་ཡང་མེད། ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །ཚད་མིན་བློའི་མཚན་ཉིད། རང་ཡུལ་གསར་དུ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་བློ། དབྱེ་ན། བཅད་ཤེས་ལོག་ཤེས་ཐེ་ཚོམ་ཡིད་དཔྱོད་སྣང་ལ་མ་ངེས་ཀྱི་བློ་དང་ལྔ། བཅད་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། རང་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་སྔ་མས་རྟོགས་ཟིན་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པའི་ཡུལ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་ནུས་སུ་འཇུག་པའི་བློ། དབྱེ་ན།

[༡]) ཞ། ༥་ན་༢་ ལྷ་སྦྱིན།

མངོན་སུམ་ཚད་མས་དྲངས་པའི་བཅད་ཤེས་དང་། རྗེས་དཔག་ཚད་མས་དྲངས་པའི་བཅད་ཤེས་གཉིས། དཔེ་རིམ་བཞིན། སྔོན་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་དྲངས་པའི་སྔོན་པོ་ངེས་པའི་བློ་ལྟ་བུ་དང་། །སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མས་དྲངས་པའི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ངེས་པའི་བློ་ལྟ་བུའོ། །མངོན་སུམ་ཚད་མས་དྲངས་པའི་མངོན་སུམ་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱང་བཅད་ཤེས་ཡིན་ནོ། །ལོག་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ་མ་ཡིན་པ་ལ་དེར་འཛིན་པའི་ཤེས་པ། དབྱེ་ན། སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ལྟ་བུ༔ རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་དང་ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ལྟ་བུ་རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་གཉིས། ཐེ་ཚོམ་གྱི་མཚན་ཉིད། ཡུལ་མ་ངེས་པར་ཞེན་པའི་བློ། དབྱེ་ན། ཐེ་ཚོམ་སྔོན་དུ་རྒྱུ་དང་བག་ལ་ཉལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དབྱེ་ན། ཆ་མཉམ་དུ་འཛིན་པ་དང་ཕས་ཆེར་འཛིན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི་དཔེར་ན་སྒྲ་རྟག་གམ་མི་རྟག་སྙམ་པ། གཉིས་པ་ལ། དོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཚོམ་དང་། དོན་མི་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཚོམ་གཉིས། དཔེ་རིམ་བཞིན། སྒྲ་ཕལ་ཆེར་མི་རྟག་སྙམ་པ་དང་། སྒྲ་ཕལ་ཆེར་རྟག་སྙམ་པའི་བློ་ལྟ་བུ། ཐེ་ཚོམ་བག་ལ་ཉལ་ལ་དབྱེ་ན། རྟགས་ལ་མ་བརྟེན་པ་དང་བརྟེན་པ་གཉིས། དཔེ་རིམ་བཞིན་ཁྲོན་པ་ན་ཆུ་ཡོད་སྙམ་པའི་བློ་ལྟ་བུ་དང་། མ་ངེས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་བློ་མཐའ་དག་གོ །སྣང་ལ་མ་རྟོགས་པའི་བློའི་མཚན་ཉིད། རང་མཚན་སྣང་ཞིང་དེ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་མི་ནུས་པ། དབྱེ་ན། འབྲེལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སྣང་ལ་མ་རྟོགས་པ་དང་། ཡིད་མ་གཏད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སྣང་ལ་མ་རྟོགས་པའི་བློ་གཉིས། དཔེ་རིམ་བཞིན་སྔོན་པོ་མི་རྟག་པ་ལ་སྔོན་པོའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལྟ་བུ་དང་། སེར་པོ་ལ་ཡིད་གཏད་དུས་ཀྱི་སྔོན་པོའི་དབང་མངོན་ལྟ་བུའོ། །ཡིད་དཔྱོད་ཀྱི་དགག་སྒྲུབ་གཞན་དུ་བཤད་དོ། །

ཚད་མ་ལ་གྲངས་ངེས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང་། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་གཉིས། མངོན་སུམ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བ་གང་ཞིག རང་ཡུལ་གསར་དུ་རྟོགས་པ། འདི་མངོན་སུམ་བཞི་ཀ་ལ་འགྲེའོ། །མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ། དབྱེ་ན། དབང་པོའི། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ། རང་རིག རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དང་

བཞིའོ། །རིམ་པ་བཞིན་དུ། རང་གི་བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་གཞན་རིག་གི་ཤེས་པ་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བ། དབྱེ་ན། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ། སྒྲ་འཛིན། དྲི་འཛིན། རོ་འཛིན། རེག་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དང་ལྔའོ། །མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན། རང་གི་བདག་རྐྱེན་མིག་དབང་། རྣ་བའི། སྣའི། ལྕེའི། ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་གཞན་རིག་གི་ཤེས་པ་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བ། ཡིད་མངོན་ལ་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ནས། རེག་འཛིན་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་བར་ལྔའོ། །མཚན་ཉིད་རིམ་པ་བཞིན། རང་གི་བདག་རྐྱེན་གཟུགས་འཛིན། སྒྲ་འཛིན། དྲི་འཛིན། རོ་འཛིན། རེག་འཛིན་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་གཞན་རིག་གི་ཤེས་པ་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བ། དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མ་རྣམས་ཡིད་མངོན་ཡིན་ཏེ། རང་གི་གཟུང་དོན་གྲོགས་སུ་ཡོད་པའི་དབང་མངོན་གཅིག་གིས་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་གཞན་རིག་གི་ཤེས་པ་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ཤེས་ཡིན་ཏེ། རང་གི་བདག་རྐྱེན་ཡིད་དབང་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ། རང་དང་རིགས་མཐུན་པའི་རྣམ་ཤེས་སྔ་མ་བཀག་ཁ་མ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་འཐད་པ་འདྲའོ། །རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད། ཁ་ནང་ཁོ་ནར་ཕྱོགས་པའི་འཛིན་རྣམ། ཤེས་པ་ཀུན་གྱི་སྟེང་ན་ཡོད། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད། ཡང་དག་པའི་དོན་བསྒོམས་པའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བའི་འཕགས་པའི་ཤེས་པ་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བ། དབྱེ་ན༑ ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དང་གསུམ། དཔེ་རིམ་བཞིན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་མཐོང་ལམ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ལྟ་བུའོ། །རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ཡུལ་ལྐོག་གྱུར་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་བློ། དབྱེ་ན་གསུམ་ལས། དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ནི། བྱས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་བློ་ལྟ་བུ། གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་ནི། རྟོགས་ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་རི་བོང་ཅན་ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ལྟ་བུ། ཡིད་

ཚེས་རྗེས་དཔག་ནི། དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཅེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་སླུ་བར་རྟོགས་པའི་བློ་ལྟ་བུའོ། །ཚད་མ་ལ་ཡུལ་ཅན་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་ནུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། རང་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་དང་། གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། ཚད་མ་གང་ཞིག་རང་ཉིད་ཚད་མ་ཡིན་པར་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་འདྲེན་པ། དཔེར་ན། རང་ཉིད་ཚད་མ་ཡིན་པར་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་འདྲེན་པའི་རྗེས་དཔག་དང་། མངོན་སུམ་བཞི་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། ཚད་མ་གང་ཞིག་རང་ཉིད་ཚད་མ་ཡིན་པར་གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་འདྲེན་པ། དཔེར་ན། རང་ཉིད་ཚད་མ་ཡིན་པར་གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་འདྲེན་པའི་རྗེས་དཔག་དང་། མངོན་སུམ་ཚད་མ་གསུམ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་ན་དེ་གཉིས་ཀྱི་དཔེ་རིམ་བཞིན་ཚད་མའི་བརྡ་ལ་བྱང་བའི་སྐྱེས་བུའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མ་ལྟ་བུ་དང་། ཚད་མའི་བརྡ་ལ་མ་བྱང་བའི་སྐྱེས་བུའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མ་ལྟ་བུའོ། །མཁས་པ་ཁ་ཅིག རང་ལས་ངེས་དང་གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན་ཚད་མ་གང་ཞིག །རང་ཉིད་མི་སླུ་བ་ཅན་དུ་རང་སྟོབས་ཀྱི་ངེས་པ་འདྲེན་ནུས་པ་དང་། གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་འདྲེན་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དབྱེ་ན། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་དང་། རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང་། དོན་བྱེད་སྣང་གི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང་། གོམས་པ་ཅན་གྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མའོ། །གཞན་ལས་ངེས་ནི་འཁྲུལ་རྒྱུ་ཅན་གྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱང་རིང་པོའི་དམར་འབར་བ་མེའི་ཁ་དོག་ཡིན་མིན་དུ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེད་ཅིང་ཕྱིས་ཚད་མ་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ཉིད་རྒྱང་རིང་པོའི་དམར་འབར་བ་མེའི་ཁ་དོག་ཡིན་པ་ལ་མི་སླུ་བ་ལྟ་བུ་ཅན་དུ་ངེས་རྒྱུའི་རྒྱང་རིང་པོའི་དམར་འབར་བ་འཛིན་པའི་དབང་མངོན་ལྟ་བུའོ། །རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད། རང་གི་སྣང་ཡུལ་ཡིན་ན་སྤྱི་མཚན་ཡིན་དགོས་པ། རྟོག་མེད་ཞེས་པའི་མཚན་ཉིད། ཞེས་པ་གང་ཞིག རང་གི་སྣང་ཡུལ་ཡིན་ན་རང་མཚན་དང་གཞི་མ་གྲུབ་གང་རུང་ཡིན་དགོས་པ། རྟོག་པ་ལ་སྦྱོར་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། སྒྲ་སྦྱོར་རྟོག་པ་དང་དོན་སྦྱོར་རྟོག་པ་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། བརྡ་དུས་ཀྱི་མིང་དང་ཐ་སྙད་ཀྱི་དོན་གཉིས་སྦྱར་ནས་འཛིན་པའི་ཞེན་པ། དཔེར་ན་ཡལ་

འདབ་ཅན་གྱི་ཤིང་ངོ་སྙམ་པའི་བློ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་སྦྱར་ནས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ། དཔེར་ན་སྐྱེས་བུ་དབྱུག་པ་ཅན་ནོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པའི་བློ་ལྟ་བུའོ། །རྟོག་པ་ལ་སྣང་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། སྒྲ་སྤྱི་རྐྱང་པ་ལ་སྣང་བ་དང་། དོན་སྤྱི་རྐྱང་པ་ལ་སྣང་བ་དང་། གཉིས་ཀ་སྣང་བའི་རྟོག་པ་གསུམ། དཔེ་རིམ་བཞིན་བརྡ་ལ་མ་བྱང་བའི་སྐྱེས་བུའི་རྒྱུད་ཀྱི་བུམ་པའི་སྒྲ་སྤྱི་སྣང་བའི་བློ་ལྟ་བུ་དང་། བརྡ་ལ་མ་བྱང་བའི་སྐྱེས་བུའི་རྒྱུད་ཀྱི་བུམ་པའི་དོན་སྤྱི་སྣང་བའི་བློ་ལྟ་བུ་དང་། བརྡ་ལ་བྱང་བའི་སྐྱེས་བུའི་རྒྱུད་ཀྱི་བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལྟ་བུ། རྟོག་པ་ལ་དགོས་པའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། བརྡ་རྗེན་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་དང་། དོན་གཞན་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་རྟོག་པ་དང་། ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་གྱི་རྟོག་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། བུམ་པའི་སྤྱི་འཛིན་ཤེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། སྨིག་རྒྱུ་ལ་ཆུར་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ལ་བཞི་ལས། རྟགས་འཛིན་པའི་སེམས་ནི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱིས་རྗེས་དཔག་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གང་རུང་ངེས་པའི་བློ། རྗེས་དཔག་ནི་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དྲན་པ་ནི། འདས་པ་ལ་དམིགས་པའི་རྟོག་པ། མངོན་འདོད་ལས་བྱུང་བའི་རྟོག་པ་ནི༑ སྒྲ་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་བའི་རྟོག་པའོ། །རྟོག་མེད་ཤེས་པ་ལ་དབྱེ་ན། རྟོག་མེད་འཁྲུལ་ཤེས་དང་། རྟོག་མེད་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། རང་གི་བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་བསླད་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ། དབྱེ་ན། དབང་ཤེས་འཁྲུལ་པ་དང་། རྟོག་མེད་ཡིད་ཤེས་འཁྲུལ་པ་གཉིས། དཔེ་རིམ་བཞིན། ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ལྟ་བུ་དང་། རྨི་ལམ་གསལ་སྣང་གི་ཤེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྔར་བཤད་པའི་མངོན་སུམ་ཐམས་ཅད་དོ། །འཁྲུལ་རྒྱུ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། གནས་ལ་ཡོད་པ་གྲུར་ཞུགས་པའི་དབང་གིས་ལྗོན་ཤིང་འགྲོར་སྣང་གི་ཤེས་པ་ལྟ་བུ། རྟེན་ལ་ཡོད་པ་མིག་དབང་རབ་རིབ་ཀྱིས་དཀྲུགས་པའི་དབང་གིས་དུང་སེར་པོར་སྣང་བའི་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཡུལ་ལ་ཡོད་པ་མགལ་མེ་མྱུར་དུ་བསྐོར་བའི་དབང་གིས་འཁོར་ལོར་སྣང་བའི་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ལ་ཡོད་པ་ཞེ་སྡང་དྲག་པོས་ཡིད་ཤེས་འཁྲུགས་པའི་བློ་ལྟ་བུའོ། །ཞར་ལ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་གི་མཚན་ཉིད། རང་གི་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་པའི་ཤེས་པ། དབྱེ་ན་རྟོག་མེད་མངོན་སུམ་ལྟར་

སྣང་དང་རྟོག་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་། མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་སྔར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །འཁྲུལ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་མ་ཡིན་པ་ལ་དེར་སྣང་བའི་ཤེས་པ། དབྱེ་ན་གཉིས་ལས། རྟོག་པ་འཁྲུལ་ཤེས་ནི། སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྟོག་མེད་འཁྲུལ་ཤེས་ནི་བཤད་ཟིན་ཏོ། །མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད། ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་རིག་པའི་ཤེས་པ། དབྱེ་ན། མངོན་སུམ་དང་། ཞེན་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་རྟོག་པ་གཉིས། གཉིས་པ་ནི། རྗེས་དཔག་ལྟ་བུའོ། །རང་རིག་གི་མཚན་ཉིད། འཛིན་རྣམ། གཞན་རིག་གི་མཚན་ཉིད། གཟུང་རྣམ། སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཡུལ་དང་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཡུལ་ཙམ་རིག་པ། དབྱེ་ན། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་གམ་བརྒྱད། སེམས་བྱུང་གི་མཚན་ཉིད། ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་རིག་པ། དབྱེ་ན། ལྔ་བཅུ་རྩ་གཅིག

ཞར་ལ་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཆད་པ་ནི། འབྲས་རྟོགས་དང་པོའི་སྐབས་སུ། སྔོན་པོ་གཞལ་བྱ། སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་སྔོན་པོ་ལ་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་ཤེས་པ་ཚད་མ། སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་འཇོག་པ། འབྲས་རྟོགས་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ། གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱ། གཟུང་རྣམ་ཡོངས་སུ་དཔྱོད་བྱེད་འཛིན་རྣམ་ཚད་མ། གཟུང་རྣམ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་འབྲས་བུར་འཇོག་ཅིང་། འབྲས་རྟོགས་གསུམ་པའི་སྐབས་སུ། སྔོན་པོ་གཞལ་བྱ། སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་སྔོན་པོ་ལ་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་ཤེས་པ་ཚད་མ། སྔོན་པོ་ལ་བལྟོས་ནས་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་འཇོག་གོ །རྗེས་དཔག་གི་ཚད་འབྲས་ནི། སྒྲ་མི་རྟག་པ་གཞལ་བྱ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་རྟགས་ལས་སྒྲ་མི་རྟག་པའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་ཤེས་པ་ཚད་མ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་འབྲས་བུ། སེམས་ཙམ་པའི་སྐབས་སུ། དབང་ཤེས་ཀྱི་རྐྱེན་གསུམ་གྱི་གོ་དོན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྐྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད། རང་གིས་བསྒོས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་རང་འབྲས་དབང་ཤེས་ཡུལ་གྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་གཙོ་བོར་སྐྱེད་བྱེད། དཔེར་ན་སྔོར་སྣང་དབང་ཤེས་སྔ་མ་ནི་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་བར་ཆོད་དམ་མ་ཆོད་ཀྱང་

རུང་། རང་གི་རིགས་འདྲ་སྔོར་སྣང་དབང་ཤེས་ཕྱི་མའི་དམིགས་རྐྱེན་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །གཟུང་རྣམ་དམིགས་རྐྱེན་དུ་བཤད་པ་ནི། ཐ་སྙད་དུ་ཡིན་གྱི་སྤྱིར་མ་ཡིན་ནོ། །དབང་ཤེས་ཀྱི་བདག་རྐྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད། དབང་ཤེས་ཡུལ་འཛིན་དུ་གཙོ་བོར་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ས་བོན། དཔེར་ན་སྔོན་སྣང་དབང་ཤེས་སྔ་མའི་ནུས་པའི་དབང་གིས་སྔོར་སྣང་དབང་ཤེས་སྔོན་པོ་འཛིན་ནུས་སུ་གཙོ་བོར་སྐྱེད་པའི་ཀུན་གཞིའི་སྟེང་གི་ནུས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད་སྔར་བཞིན་ལ། དཔེར་ན་ཤེས་པ་སྔ་མའི་ནུས་པའི་དབང་གིས་སྔོར་སྣང་དབང་ཤེས་མྱོང་བའི་ངོ་བོར་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྐྱེད་པ་ཤེས་རྒྱུད་ཀྱི་སྟེང་གི་ནུས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡུལ་རྟོགས་པའི་ཐབས་ལ། འགལ་བ། འབྲེལ་བ། དགག་པ། སྒྲུབ་པ། སྤྱི། བྱེ་བྲག གཅིག་དང་ཐ་དད། སེལ་འཇུག་དང་། སྒྲུབ་འཇུག །མཚན་ཉིད་དང་མཚོན་བྱ། རྫས་ཆོས་དང་ལྡོག་ཆོས། རྗེས་དཔག་རྣམ་གཉིས་གཏན་ལ་དབབ་བའོ། །འགལ་བའི་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པར་གནས་པའོ། །དབྱེ་ན། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་དང་། ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ། ཚད་མས་གནོད་འགལ་དང་གསུམ། རིམ་པ་བཞིན། ཕན་ཚུན་བྱེད་པ་འགལ་སྟོབས་མཉམ་དུ་འགྲོགས་སུ་མི་རུང་བ། དབྱེ་ན། ཞེམ་པོར་གྱུར་པའི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ། ཤེས་པར་གྱུར་པའི། སྲོག་ཆགས་སུ་གྱུར་པའི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་གསུམ། དཔེ་དང་པོ་ཚ་རེག་དང་གྲང་རེག་དང་། སྣང་མུན་ལྟ་བུ། གཉིས་པའི་དཔེ། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་དང་སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཀུན་བཏགས་མངོན་གྱུར་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་སྦྲུལ་དང་ནེའུ་ལེ་ལྟ་བུ། ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་གྱི་མཚན་ཉིད། ཆོས་དེ་ལས་ཐ་དད་ཁྱོད་ཀྱང་ཡིན་ཆོས་དེ་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པ། དབྱེ་ན། དངོས་འགལ་དང་བརྒྱུད་འགལ་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། ཆོས་དེ་དང་མི་མཐུན་པར་གནས་པའི་གཙོ་བོ་གང་ཞིག ཁྱོད་དང་ཆོས་དེ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕུང་གསུམ་མེད་པ། དཔེར་ན་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ། བརྒྱུད་འགལ་གྱི་མཚན་ཉིད། ཆོས་དེ་དང་མི་མཐུན་པར་གནས་པ་གང་ཞིག ཆོས་དེ་རྣམ་པར་བཅད་ལྡོག་ཏུ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ། དཔེར་ན་བྱས་པ་དང་རྟག་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞར་ལ་རང་བཞིན་གྱི་འགལ་བའི་མཚན་ཉིད། ཁྱོད་ཆོས་དེ་དང་མི་མཐུན་པར་གནས་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པ། ཚ་གྲང་ལྟ་

བུ༔ ཚད་མས་གནོད་འགལ་གྱི་མཚན་ཉིད། གང་རུང་གཅིག་གིས་ཅིག་ཤོས་དངོས་སུ་འགོག་བྱེད་སྒྲུབ་པའི་གཅིག་ནས་ཅིག་ཤོས་དང་མི་མཐུན་པ། དཔེར་ན་བྱས་པ་དང་རྟག་པ་ལྟ་བུ། འབྲེལ་བའི་མཚན་ཉིད། ཁྱོད་ཆོས་དེ་ལས་ཐ་དད། ཆོས་དེ་བཀག་ན་ཁྱོད་ཁེགས་པ། དབྱེ་ན་བདག་གཅིག་འབྲེལ་དང་དེ་བྱུང་འབྲེལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན། ཆོས་དེའི་ཁྱབ་བྱ་གང་ཞིག ཆོས་དེ་ལས་དོན་གཞན་མ་ཡིན་པ་དང་ཡིན་པ། ཁྱབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་འབྲེལ་བ་དང་གཅིག །ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཆོས་དེ་ཁྱོད་ལས་ཐ་དད། ཁྱོད་བཀག་ན་ཆོས་དེ་ཁེགས་པ། ཁྱབ་མཉམ་གྱི་མཚན་ཉིད། ཁྱོད་ཆོས་དེ་ལས་ཐ་དད། ཁྱོད་བཀག་ན་ཡང་ཆོས་དེ་ཁེགས། ཆོས་དེ་བཀག་ན་ཡང་ཁྱོད་ཁེགས་པ། དུས་མཉམ་གྱི་མཚན་ཉིད། ཁྱོད་ཆོས་དེ་ལས་ཐ་དད། ཁྱོད་ཀྱི་དུས་ན་ཡང་ཆོས་དེ་གྲུབ། ཆོས་དེའི་དུས་ན་ཡང་ཁྱོད་གྲུབ་པ། དགག་པའི་མཚན་ཉིད། ཆོས་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་འཆར་བ༔ ཁྱོད་ཀྱི་དགག་བྱའི་དོན་སྤྱི་འཆར་བ་ལ་བལྟོས་པ། སྒྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད། ཆོས་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་འཆར་བ་ཁྱོད་ཀྱི་དགག་བྱའི་དོན་སྤྱི་འཆར་བ་ལ་མི་བལྟོས་པ། དཔེར་ན། བུམ་པ་ལྟ་བུ། དགག་པ་ལ་དབྱེ་ན། མེད་དགག་དང་མ་ཡིན་དགག་གཉིས། མེད་དགག་གི་མཚན་ཉིད། དགག་པ་གང་ཞིག །རང་བརྗོད་པའི་སྒྲས་རང་གི་དགག་བྱ་བཀག་ཤུལ་དུ་ཆོས་གཞན་མི་འཕེན་པ། དཔེར་ན༔ བུམ་མེད་ལྟ་བུའོ། །མ་ཡིན་དགག་གི་མཚན་ཉིད། དགག་པ་གང་ཞིག །རང་བརྗོད་པའི་སྒྲས་རང་གི་དགག་བྱ་བཀག་ཤུལ་དུ་ཆོས་གཞན་འཕེན་པ། དབྱེ་ན། ཆོས་གཞན་ཤུགས་ལ་འཕེན་པའི་མ་ཡིན་དགག །ཆོས་གཞན་དངོས་སུ་འཕེན་པའི་མ་ཡིན་དགག །དངོས་ཤུགས་གཉིས་ཀ་ལ་འཕེན་པའི་མ་ཡིན་དགག །ཆོས་གཞན་སྐབས་སྟོབས་ཀྱིས་འཕེན་པའི་མ་ཡིན་དགག་དང་བཞི། དཔེ་རིམ་བཞིན། ལྷས་སྦྱིན་ཚོན་པོ་ཉིན་པར་ཟས་མི་ཟ་བ་ལྟ་བུ། བུམ་མེད་ཡོད་པ་ལྟ་བུ། ལྷས་སྦྱིན་ཚོན་པོ་ཉིན་པར་ཟས་མི་ཟ་བ་རིད་པ་མ་ཡིན་པ་ཡོད་པ་དང་། འདི་བྲམ་གདོལ་གང་ཡིན་ངེས་པ་ན་བྲམ་ཟེ་མ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཚེ་འདི་བྲམ་ཟེ་མ་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །སྤྱིའི་མཚན་ཉིད། དུ་མ་ལ་རྗེས་འགྲོ་བྱེད་པ། བྱེ་བྲག་གི་མཚན་ཉིད། ཁྱོད་ཆོས་དེ་ཡིན། ཆོས་དེ་ལ་བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ། ཁྱོད་མ་

ཡིན་ཞིང་ཆོས་དེ་ཡིན་པ་དུ་མ་གྲུབ་པ། སྤྱི་ལ་དབྱེ་ན། རིགས་སྤྱི། ཚོགས་སྤྱི། དོན་སྤྱི། སྒྲ་སྤྱི་དང་བཞིའོ། །ཆོས་དེའི་རིགས་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད། ཆོས་དེ་ཁྱོད་ཡིན། དེ་ཁྱོད་དང་བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ། དེ་མ་ཡིན་ཞིང་ཁྱོད་ཡིན་པ་དུ་མ་གྲུབ་པ། དཔེར་ན་གསེར་བུམ་ལ་བལྟོས་ཏེ་བུམ་པ་ལྟ་བུ། ཚོགས་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད། ཡ་གྱལ་དུ་མ་ཚོགས་པ། དཔེར་ན་ནགས་སམ། བུམ་པ་ལྟ་བུ། ཆོས་དེའི་དོན་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད། རྟོག་པ་ལ་ཆོས་དེའི་དོན་དུ་སྣང་བ་གང་ཞིག་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པ། དབྱེ་ན། དངོས་པོ་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲ་དོན་གསུམ། དཔེ་རིམ་བཞིན་རྟོག་པ་ལ་ལྦ་ལྡིར་ཞབས་ཞུམ་དུ་སྣང་བ་ལྟ་བུ་དང་། རྟོག་པ་ལ་ནམ་མཁར་སྣང་བ་ལྟ་བུ་དང་། རྟོག་པ་ལ་ཤེས་བྱར་སྣང་བ་ལྟ་བུའོ། །སྒྲ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད། རྟོག་པ་ལ་མིང་དུ་སྣང་བ་གང་ཞིག་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པ། དཔེར་ན། རྟོག་པ་ལ་བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲར་སྣང་བ་ལྟ་བུའོ། །སྤྱི་བྱེ་བྲག་ལ་བལྟོས་པའི་ཚིག་རྐྱང་དང་། གཉིས་ཚོགས་བཞག་པའི་དགག་སྒྲུབ་གཞན་དུ་འཆད་དོ། །གཅིག་གི་མཚན་ཉིད། ཆོས་གང་ཞིག །རྟོག་པ་ལ་ཐ་དད་དུ་མི་འཆར་བ། དུ་མའི་མཚན་ཉིད། ཆོས་གང་ཞིག །རྟོག་པ་ལ་ཐ་དད་དུ་འཆར་བ། གཅིག་ལ་དབྱེ་ན་རྫས་གཅིག་དང་ལྡོག་པ་གཅིག །རྫས་གཅིག་གི་མཚན་ཉིད། མངོན་སུམ་ལ་སྣང་བ་གང་ཞིག །ཐ་དད་དུ་མི་སྣང་བ། དཔེར་ན་བྱས་མི་རྟག་ལྟ་བུ། རྫས་གཅིག་ལ་གཅིག་གིས་མ་ཁྱབ་བོ༔ །ལྡོག་པ་གཅིག་ནི་བུམ་པ་དང་བུམ་པ་ལྟ་བུ། ཐ་དད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གཞི་གྲུབ་ཆོས་དེ་དང་དངོས་མིང་ཐ་དད་དུ་གོ་བྱ། དབྱེ་ན། རྫས་ཐ་དད། ལྡོག་པ་ཐ་དད་གཉིས། རྫས་ཐ་དད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། མངོན་སུམ་ལ་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ། དཔེར་ན། ཀ་བུམ་ལྟ་བུ། ལྡོག་པ་ཐ་དད་ནི་བྱས་མི་རྟག་ལྟ་བུ། སེལ་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད། ཆོས་དེའི་ཡུལ་ཅན་གང་ཞིག ཆོས་དེ་དང་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་པའི་ཆོས་ཀུན་ཡོད་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱིས་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་པ། དབྱེ་ན། སེལ་འཇུག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག་གཉིས། དཔེ་རིམ་བཞིན། སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ལྟ་བུ་དང་། སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་བློ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་ན༔ སེལ་འཇུག་ལ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་། རྟོག་པ་དང་། རྟགས་རྣམས་སུ་ཡོད་དོ། །སྒྲུབ་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད། ཆོས་དེའི་ཡུལ་ཅན་གང་ཞིག །ཆོས་དེ་དང་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་པའི་ཆོས་ཀུན་ཡོད་ན།

ཐོད་ཀྱིས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ། དབྱེ་ན་སྒྲུབ་འཇུག་འབྲེལ་ཤེས་དང་། མ་འབྲེལ་བའི་ཤེས་པ་གཉིས། དཔེར་ན་ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ལྟ་བུ་དང་། སྔར་བཤད་པའི་མངོན་སུམ་ཐམས་ཅད་དོ༎ །ཡང་ན་དེ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཆ་ཤས་སུ་ཕྱེ་ནས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་དང་། ཆ་ཤས་སུ་ཕྱེ་ནས་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་པ་ཞེས་རྣང་ངོ་། །གཞན་སེལ་གྱི་མཚན་ཉིད། རང་གི་བསལ་བྱ་ཆོག་གིས་ཟིན་པར་བཅད་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཆོས། དབྱེ་ན། གཉིས་ལས། མེད་དགག་གི་སེལ་བ་ནི། བུམ་མིན་གྱི་སྟེང་དུ་བུམ་པས་དབེན་པ་ལྟ་བུ། མ་ཡིན་དགག་གི་གཞན་སེལ་ལ་དབྱེ་ན། དོན་གྱི་གཞན་སེལ་དང་། བློའི་གཞན་སེལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། རྟོག་པ་ལ་བུམ་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་ལྟ་བུ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དོན་ཆོས་གསུམ་ཚང་བ། མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། དོན་ཆོས་གསུམ་མ་ཚང་བ། མཚོན་བྱའི་མཚན་ཉིད་ཐ་སྙད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བ། མཚོན་བྱ་མ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། ཐ་སྙད་ཆོས་གསུམ་མ་ཚང་བ། ཡང་ན། མཚན་ཉིད་དང་། མཚོན་བྱའི་མཚན་ཉིད། རྫས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བ་དང་། འཇོག་བྱེད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བ་ཞེས་དང་། རྟགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བ་དང་། གཞག་བྱ་ཆོས་གསུམ་ཚང་བ༎ ཞེས་ཀྱང་རྣང་ངོ་། །མཚན་གཞིའི་མཚན་ཉིད། མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མཚོན་བྱ་མཚོན་པའི་གཞིར་གྱུར་པ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོན་ལ་དབྱེ་ན། མ་ཁྱབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོན། ཁྱབ་ཆེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོན། མཚན་གཞི་ལ་མི་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོན་དང་གསུམ། དཔེ་རིམ་བཞིན། བ་ལང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་ནོག་སོགས་འདུས་པ་ཁྲ་བོ་བཀོད་པའི་ཚེ། ནོག་སོགས་འདུས་པ་ཁྲ་བོས་བ་ལང་ལ་མ་ཁྱབ་པ་ལྟ་བུ་དང་། བ་ལང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་མགོ་ལྡན་བཀོད་པའི་ཚེ་མགོ་ལྡན་གྱིས་བ་ལང་ལ་ཁྱབ་ཆེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྟ་བ་ལང་དུ་མཚོན་པ་ལ། ནོག་སོགས་འདུས་པ་བཀོད་པའི་ཚེ། ནོག་སོགས་འདུས་པ་རྟ་ལ་མི་གནས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་ན། མཚན་ཉིད་ལྟར་སྣང་ལ་དབྱེ་ན། རང་ལྡོག་རྫས་མ་གྲུབ། དོན་ལྡོག་གཞན་འགྱུར། མཚན་ཉིད་མཚན་གཞི་ལ་མི་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ལྟར་སྣང་དང་གསུམ། དཔེ་རིམ་བཞིན། བ་ལང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་བ་ལང་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྟའི་

མཚན་ཉིད་དུ་ནོག་སོགས་འདུས་པ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྟ་བ་ལང་དུ་མཚོན་པ་ལ་ནོག་སོགས་འདུས་པ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །མཚོན་བྱ་ལྟར་སྣང་ལ་དབྱེ་ན། རང་ལྡོག་ཐ་སྙད་དུ་མ་གྲུབ་པ། ཐ་སྙད་གཞན་འགྱུར། ཐ་སྙད་མཚན་གཞི་ལ་མི་གནས་པ་དང་གསུམ། མཚན་ཉིད་ལྟར་སྣང་ལ། མཚན་ཉིད་མི་རྟེན་པ་དང་། མཚོན་བྱ་མི་རྟེན་པ་གཉིས་ཏེ། མདོར་ན་ལྟར་སྣང་བརྒྱད་པོ་རེ་རེ་ལ་ཉིས་ཚན་གཉིས་གཉིས་ཏེ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་སུ་བཤད་ཀྱང་འགལ་བ་ཆེར་མེད་དོ། །རྫས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྐྱེས་བུའི་དགོས་དོན་སྒྲུབ་ནུས་གཟུགས་ལྟ་བུ། རྫས་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྫས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན། གཟུགས་ཀྱི་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ། ལྡོག་པའི་མཚན་ཉིད་རྟོག་པ་ལ་རིགས་མི་མཐུན་ལས་ལོག་པར་སྣང་བའི་ཆོས་གང་ཞིག་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པ། རྟོག་པ་ལ་གཟུགས་སུ་སྣང་བ་ལྟ་བུ། ལྡོག་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། རྟོག་པ་ལ་རྫས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དུ་སྣང་བའི་ཆོས་གང་ཞིག་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པ། རྟོག་པ་ལ་གཟུགས་མི་རྟག་པར་སྣང་བ་ལྟ་བུ། རྫས་ལྡོག་གི་བཤད་པ་ནི་རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བའི་བཞེད་པར་སྣང་ངོ་། །དེང་སང་གྲགས་ཆོད་ལས་རྫས་ལྡོག་གི་མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན། ཁྱོད་གཞི་གྲུབ། ཁྱོད་ཁྱོད་རང་ཡིན། ཁྱོད་མ་ཡིན་དེ་ཁྱོད་མ་ཡིན་པ། ཁྱོད་གཞི་གྲུབ། ཁྱོད་ཁྱོད་རང་མ་ཡིན་པའམ། ཁྱོད་མ་ཡིན་དེ་ཁྱོད་ཡིན་པ་གང་རུང་ཡིན་པ། དང་པོ་གཟུགས་ལྟ་བུ། ལྡོག་ཆོས་ལ་དབྱེ་ན། གཉིས་ལས། རང་མ་ཡིན་གྱི་ལྡོག་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཁྱོད་གཞི་གྲུབ། ཁྱོད་ཁྱོད་རང་མ་ཡིན་པ། མཚན་ཉིད་ལྟ་བུ། རང་ཡིན་གྱི་ལྡོག་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཁྱོད་གཞི་གྲུབ། ཁྱོད་ཁྱོད་རང་ཡིན། ཁྱོད་མ་ཡིན་དེ་ཁྱོད་ཡིན་པ། མཚོན་བྱ་ལྟ་བུའོ། །རང་ཡིན་དང་རང་མ་ཡིན་དང་རང་ཡིན་སོགས་ཤིན་ཏུ་ཁས་ལེན་དགོས་ཤིང་། འདི་དག་ལ་རྫས་ལྡོག་གི་ཐ་སྙད་དུ་བཞག་པ་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་སྣང་ངོ་།། །།རང་དོན་རྗེས་དཔག་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ། རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ། ཚུལ་གསུམ་པོ་གང་ཞེ་ན། ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། རྟགས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་ཚུལ། རྗེས་ཁྱབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། རྟགས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ཚུལ་ལྟར་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ནར་ཡོད་པར་ངེས་པའི་ཚུལ།

ལྡོག་ཁྱབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། རྟགས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ཚུལ་ལྟར་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་ཚུལ། ཡང་ན་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། བསྒྲུབ་བྱ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་གིས་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་རྟགས། དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། བསྒྲུབ་བྱ་ལ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཚད་མས་གྲུབ་བསམ་གང་ཡང་མ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་གིས་རྟགས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་གྱིས་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཚུལ། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་གྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་རྟགས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ཚུལ་ལྟར་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པའི་ཚུལ། དེས་གྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་རྟགས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་ཚུལ། དེས་ན། རྗེས་ལྡོག་གི་མཚན་ཉིད་གོང་མ་གཉིས་རྟགས་ཀྱི་རྗེས་ལྡོག་ཙམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ནམ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་བཏགས་པ་བ་གང་ཞིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་དཔག་གཞིར་གཟུང་བ། སྒྲ་ལྟ་བུ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་བཏགས་པ་བ་གང་ཞིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་རྟགས་ཀྱིས་དཔག་པར་བྱ་བ། མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ། མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། སྒྲུབ་ཚུལ་ལྟར་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་མི་སྟོང་པ། བུམ་པ་ལྟ་བུའོ། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ་གོ་ལྡོག །དབྱེ་ན། གཞན་པ། འགལ་བ། མེད་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གསུམ་མོ། །དཔེ་རིམ་པ་བཞིན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ཤེས་བྱ་ལྟ་བུ་དང་རྟག་པ་ལྟ་བུ་དང་། རི་བོང་གི་རྭ་ལྟ་བུའོ། །རྟགས་ཡང་དག་ལ་གྲངས་ངེས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་གསུམ། འབྲས་བུའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས་གང་ཞིག །རང་ལས་རྫས་ཐ་དད་དུ་བྱུང་བའི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་དེ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བ། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། སྒྲུབ་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཀྱི་བདག་གཅིག་པའི་ཁྱབ་བྱེད་

ཡིན་པ། མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་ན། དགག་པ་ཡིན་པ། འབྲས་རྟགས་ལ་དབྱེ་ན༑ རྒྱུ་ཆོས་སྒྲུབ། རྒྱུ་དངོས་སྒྲུབ། རྒྱུ་སྔོན་སོང་སྒྲུབ། རྒྱུའི་ཁྱད་པར་སྒྲུབ། རྒྱུའི་སྤྱི་སྒྲུབ་པའི་འབྲས་རྟགས་དང་ལྔ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་གང་ཞིག།ཁྱོད་ཀྱི་དུས་ན་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དེ་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པ། དཔེར་ན། ཁ་ནང་བུ་རམ་གོང་བུའི་སྟེང་དུ་བུ་རམ་གྱི་གཟུགས་ད་ལྟར་བ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་བུ་རམ་གྱི་རོ་ད་ལྟར་བ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ།།གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གང་ཞིག།"རང་ལ་[1]རྫས་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ། དཔེར་ན། དུ་ལྡན་ལ་མེ་ཡོད་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ། དུ་བ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཕྱི་མ་གསུམ་པོ་དཔེ་རིམ་བཞིན། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་འཛིན་ཉན་ཤེས་རང་རྒྱུ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་སྔོན་དུ་སོང་བར་སྒྲུབ་པ་ལ་རྟོལ་བྱུང་ཉན་ཤེས་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་དབང་ཡིད་ལས་གཞན་པའི་རྒྱུ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་དབང་ཡིད་ལས་གཞན་པའི་རྒྱུ་མེད་ན་མི་སྐྱེ་བའི་དངོས་པོ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །སྡུག་བདེན་རང་རྒྱུ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་རེས་འགའ་འབྱུང་བ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་གཉིས་ལས། ཁྱད་པར་དག་པ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། རང་བཞིན་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཅེས་བརྗོད་པའི་སྒྲས་ཁྱོད་ཀྱི་ལྡོག་པ་བྱེད་ཆོས་མ་འཕངས་པ། དཔེར་ན་སྒྲ་མི་རྟག་སྒྲུབ་ལ་དངོས་པོ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ། ཁྱད་པར་ལྟོས་པ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། གང་ཞིག །ཁྱོད་ཅེས་བརྗོད་པའི་སྒྲས་ཁྱོད་ཀྱི་ལྟོས་པ་བྱེད་ཆོས་འཕངས་པ༑ དབྱེ་ན། ཐ་མི་དད་བལྟོས་པ་བ་དང་། ཐ་དད་བལྟོས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་གཉིས། དང་པོ་ནི༑ སྒྲ་མི་རྟག་སྒྲུབ་ལ་སྐྱེ་ལྡན་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ལ། བལྟོས་པ་དངོས་སུ་འཕངས་པ་དང་། ཤུགས་ལ་འཕངས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་གཉིས། དཔེ་རིམ་བཞིན། སྒྲ་མི་རྟག

1) ཞ། ༡༣ ན ༥ རང་ལས།

སྒྲུབ་ལ་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། བྱས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་
བུའོ། །མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་གཉིས། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་
མཚན་ཉིད། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ལ་
བལྟར་མི་རུང་བ། དཔེར་ན། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་སྐྱེས་བུས་ཤ་ཟ་
ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་མི་འཇུག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ཤ་ཟ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་
ཤ་ཟ་མ་དམིགས་པ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ། སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། གང་
ཞིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་ཡོད་ན་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ལ་
བལྟར་རུང་བ། དབྱེ་ན་གཉིས་ལས། འབྲེལ་ཡུལ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད།
མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག མེད་དགག་ཡིན་པ། འགལ་ཟླ་དམིགས་པའི་རྟགས་
ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། གང་ཞིག མ་ཡིན་དགག་གམ་སྒྲུབ་པ་གང་རུང་ཡིན་པ། འབྲེལ་ཡུལ་མ་
དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་དབྱེ་ན། རྒྱུ་མ་དམིགས། ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས། རང་བཞིན།
དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་དང་བཞི། རྒྱུ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད།
འབྲེལ་ཡུལ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་གྱུར་པའི་
དངོས་པོ་ཡིན་ན། དེ་ལས་རྫས་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པའི་ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་ལོག་ཕྱོགས་ལ་དེ་བྱུང་དུ་
འབྲེལ་ཞིང་དེའི་རྒྱུ་ཡིན་པ། དཔེར་ན། སྦོ་འཕྱུར་བ་དང་ལྡན་པའི་མེ་མེད་ཀྱི་མཚན་མོའི་རྒྱ་མཚོ་དུ་
མེད་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་མེ་མེད་བཀོད་པ་ལྟ་བུ། ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་
ཉིད། གང་ཞིག དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་དེ་ཡིན་ན། དེ་ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་ལྡོག་ཆོས་གང་ཡིན་ལ་
བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བ། དཔེར་ན། ཤིང་མེད་ཀྱི་བྲག་རྫོང་ན་ཤ་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ཤིང་མེད་
བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་
སྒྲུབ་ཀྱི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་ལྡོག་ཕྱོགས་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་
ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པ། དཔེར་ན། ལྟོ་ལྡིར་ཞབས་ཞུམ་གྱིས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་

ན་བུམ་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ལྷོ་ལྡིར་ཞབས་ཞུམ་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པ་ལྟ་བུ། དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། འབྲེལ་ཡུལ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་ལྡོག་ཆོས་སུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ན་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོའི་དངོས་འབྲས་ཡིན་པ། དཔེར་ན། དུ་བས་དབེན་པའི་རྫིག་སྒོར་དུ་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་དུ་བ་མེད་པ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །འགལ་ཟླ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་དབྱེ་ན། ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་ཟླ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་དེ་དང་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། འགལ་ཟླ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་གྱི་སྒོ་ནས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགག་བྱ་འགོག་པ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། གང་ཞིག ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་གྱི་སྒོ་ནས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགག་བྱ་འགོག་པ། དང་པོ་ལ་དབྱེ་ན། ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་ཁྱབ་བྱེད་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་ཁྱབ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས། དཔེ་རིམ་བཞིན། སྒྲ་རྟག་དངོས་ཀྱིས་སྟོང་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་བྱས་པ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ། བུམ་པ་འཇིག་པ་ཕྱིས་རྒྱུ་དོན་གཞན་ལ་མི་བལྟོས་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་འཇིག་པ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་ཟླ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་དབྱེ་ན། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་རང་བཞིན་འགལ་དམིགས། ཁྱབ་བྱེད་འགལ་དམིགས། རྒྱུ་འགལ་དམིགས། འབྲས་བུ་འགལ་དམིགས། འགལ་འབྲས་དམིགས་པ། རྒྱུ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པའི་རྟགས་དང་དྲུག དཔེ་རིམ་བཞིན། མེ་སྟོབས་ཆེན་རྒྱུན་ཆགས་པས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་ས་ཕྱོགས་ན། གྲང་རེག་སྟོབས་ཆེན་རྒྱུན་ཆགས་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་ནོན་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། དེས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་ས་ཕྱོགས་ན་གྲང་རེག་རྒྱུན་ཆགས་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་རྟགས་འདྲ། དེས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་ས་ཕྱོགས་ན་གྲང་འབྲས་སྤུ་ལོང་བྱེད་རྒྱུན་ཆགས་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་རྟགས་འདྲ། དེས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་ས་ཕྱོགས་ན་གྲང་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་སྟོབས་ཆེན་

རྒྱུན་ཆགས་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་རྟགས་འདྲ། དུ་བ་དྲག་འཕྱུར་བས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་ས་ཕྱོགས་ན་གྲང་རེག་སྟོབས་ཆེན་རྒྱུན་ཆགས་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་དུ་བ་དྲག་འཕྱུར་བས་ཁྱབ་པར་ནོན་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ། དེས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་ས་ཕྱོགས་ན་གྲང་འབྲས་སྤུ་ལོང་བྱེད་རྒྱུན་ཆགས་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་དུ་བ་དྲག་འཕྱུར་བས་ཁྱབ་པར་ནོན་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་ཟླ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་དབྱེ་ན། འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པ་བཞི། འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་བཞི། འགལ་བའི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པ་བཞི་སྟེ་བཅུ་གཉིས་སུ་བཤད་ཀྱང་འགལ་བ་ཆེར་མེད་དོ། །རྟགས་ཡང་དག་ལ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། སྒྲུབ་རྟགས་ཡང་དག་དང་། དགག་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས། མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་ན་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པ། དེ་གང་ཞིག དེ་ཡིན་ན་དགག་པ་ཡིན་པ། དང་པོ་ནི། འབྲས་རང་གི་རྟགས་ཐམས་ཅད་ཡིན་ལ༑ ཕྱི་མ་ནི། མ་དམིགས་བའི་རྟགས་ཐམས་ཅད་ཡིན་ནོ། །

རྟགས་ཡང་དག་ལ་དགོས་པའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། རང་དོན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། གཞན་དོན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་ལས། མཚན་ཉིད་རིམ་པ་བཞིན། རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག སྔ་རྒོལ་གྱིས་ཕྱིར་རྒོལ་གྱི་དོན་དུ་མ་བཀོད་པ་དང་བཀོད་པ། དཔེ་རིམ་བཞིན། སྔ་རྒོལ་མེད་པའི་གང་ཟག་རང་ཉིད་ལ་དུ་བས་དུ་ལྡན་ལ་མེ་ཡོད་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཚེ་དུ་བ་ལྟ་བུ་དང་། རྒོལ་བས་ཕྱིར་རྒོལ་ལ་བྱས་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚེ་བྱས་པ་ལྟ་བུའོ། །རྟགས་ཡང་དག་ལ་སྒྲུབ་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། དོན་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། གང་ཞིག དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་དེ་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་ན་ཡོད་ཀྱང་དེ་དེར་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་ཚད་མ་ལ་བལྟར་མི་རུང་བ། དཔེར་ན་སྔོ་འཕྱུར་བ་དང་ལྡན་པའི་མེ་མེད་ཀྱི་མཚན་མོ་རྒྱ་མཚོ་ན་དུ་བ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་མེ་མེད་བཀོད་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། གང་ཞིག དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་དེ་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་ན་ཡོད་ན་དེ་

དེར་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་ཚད་མ་ལ་བལྟར་རུང་བ། དཔེར་ན། ལྟོ་ལྡིར་ཞབས་ཞུམ་གྱིས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་ན་བུམ་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ལྟོ་ལྡིར་ཞབས་ཞུམ་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཐ་སྙད་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། གང་ཞིག དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དེ་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་ན་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དེར་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་ཚད་མ་ལ་བལྟར་མི་རུང་བ། ཡང་ན་རྟགས་ཡང་དག་ལ་སྒྲུབ་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། དོན་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། ཐ་སྙད་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས། མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན། ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་ན་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། གང་ཞིག དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་ན་མཚོན་བྱ་ཡིན་པ། དཔེ་རིམ་བཞིན། སྐད་ཅིག་མ་སྒྲུབ་པ་ལ་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་བྱས་པ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །རྟགས་ཡང་དག་ལ་འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས། གང་ཞིག སྒྲུབ་ཚུལ་ལྟར་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་ཡོད་པ། གང་ཞིག སྒྲུབ་ཚུལ་ལྟར་མཐུན་ཕྱོགས་འགའ་ཞིག་ལ་མེད་པ། དུང་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་བྱས་པ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྩོལ་བྱུང་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །རྟགས་ཡང་དག་ལ་བསྒྲུབ་བྱའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་གསུམ་ལས། དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས་གང་ཞིག་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ན་སྒྲ་བྱུང་གྲགས་པ་དང་དེ་འགྲུབ་པ་ལུང་ལ་ལྟོས་པ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པ། དཔེར་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་བྱས་པ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ། གྲགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། གང་ཞིག དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ན་སྒྲ་བྱུང་གྲགས་པ་ཡིན་པ། དཔེར་ན་རི་བོང་ཅན་ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ། ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། གང་ཞིག དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ན། དེ་ཚུར་མཐོང་གི་ཚད་མས་འགྲུབ་པ་ངེས་པར་ལུང་ལ་བལྟོས་པ། དཔེར་ན། སྦྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ་ཞེས་པའི་ལུང་རང་གི་བསྟན་བྱའི་

དོན་ལ་མི་སླུ་བར་སྒྲུབ་པ་ལ། དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །རྟགས་ལྟར་སྣང་གི་མཚན་ཉིད། རྟགས་སུ་བཀོད་པ་གང་ཞིག ཚུལ་གསུམ་མ་ཚང་བ། ཡང་ན་དེའི་མཚན་ཉིད། བསྒྲུབ་བྱ་རང་གིས་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་གིས་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་འགྲུབ་མི་སྲིད་པའི་རྟགས། དབྱེ་ན་གསུམ་ལས། འགལ་བའི་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ཅིང་ཁྱབ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པའི་རྟགས། མ་ངེས་པའི་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ཅིང་ཁྱབ་པ་རྣལ་མ་དང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གང་དུ་ཡང་མ་ངེས་པ། ཡང་ན། ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ཅིང་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་ཁྱབ་པ་རྣལ་མ་དང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གང་དུའང་མ་ངེས་པ། མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། རྟགས་སུ་བཀོད་པ་གང་ཞིག ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པ། འགལ་རྟགས་ལ་སྦྱོར་བའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་འགལ་རྟགས་གསུམ། མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན། འགལ་རྟགས་གང་ཞིག ཁྱོད་རང་ལས་རྫས་ཐ་དད་པའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་ལ་དེ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བ། སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་གང་ཞིག དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཀྱི་བདག་གཅིག་པའི་ཁྱབ་བྱེད་ཡིན་པ། གང་ཞིག དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་ཡིན་ན་དགག་པ་ཡིན་པ། དཔེ་རིམ་བཞིན། དུ་ལྡན་ལ་མེ་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་དུ་བ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་བྱས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཤིང་མེད་ཀྱི་བྲག་སྟེང་ན་ཤ་པ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ཤིང་མེད་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

འགལ་རྟགས་ལ་བརྗོད་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། བཞི་ལས། ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ཅིང་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱབ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པ། དཔེར་ན། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་བྱས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ཅིང་ཞེ་འདོད་ལ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོར་བཟུངས་ཤིང་བརྗོད་ཚུལ་ལ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་བཟུང་བའི་ཆོས་དང་ཁྱབ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པ། དཔེར་ན་མིག་སོགས་འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་གཞན་

དོན་བྱེད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་འདུས་ཤིང་བསགས་པ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་བསྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ཅིང་ཞེ་འདོད་ལ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོར་བཟུང་ལ། བརྗོད་ཚུལ་ལ་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོར་བཟུང་བའི་ཆོས་དང་། ཁྱབ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པ༔ དཔེར་ན་དངོས་གྱུར་གྱི་ནམ་མཁའ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་འདུས་མ་བྱས་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཞེ་འདོད་ཀྱི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ཅིང་། ཞེ་འདོད་ལ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོར་བཟུང་ལ། བརྗོད་ཚུལ་ལ་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་བཟུང་བའི་ཆོས་དང་ཁྱབ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པ། དཔེར་ན་མིག་སོགས་འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་དེ་གཞན་དོན་བྱེད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་འདུས་ཤིང་བསགས་པ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ། མ་ངེས་པའི་རྟགས་ལ་དབྱེ་ན་གཉིས་ལས། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ཅིང་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གང་ལ་ཡང་མ་མཐོང་བ། ཡང་ན༔ ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ཅིང་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གང་ལ་ཡང་མ་མཐོང་བ། དཔེར་ན། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་མཉན་བྱ་བཀོད་པ་དང་། གསོན་ལུས་བདག་བཅས་སུ་སྒྲུབ་པ་ལ་སྲོག་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཐུན་མོང་གི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། མ་ངེས་པའི་རྟགས་གང་ཞིག ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་བའམ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་བ་གང་རུང་ཡིན་པ། དབྱེ་ན། དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པ་དང་ལྷག་ལྡན་གྱི་མ་ངེས་པ་གཉིས། མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན། ཐུན་མོང་གི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་གང་ཞིག ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་མཐོང་བ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་མཐོང་བས་མ་ཁྱབ་པ། དང་པོ་ལ་དབྱེ་ན། མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག གཉིས་ཀ་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་

པ༔ མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་དང་བཞིའོ། །དཔེ་རིམ་བཞིན། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་གཞལ་བྱ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ། བྱེ་བྲག་པའི་ངོར་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་རེག་བྱ་ཅན་མ་ཡིན་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ། སྒྲ་རྩོལ་མ་བྱུང་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་མི་རྟག་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །སྒྲ་རྩོལ་བྱུང་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་མི་རྟག་པ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ལྷག་ལྡན་གྱི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ལ་དབྱེ་ན་གཉིས། འགལ་བ་ལྷག་ལྡན་གྱི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གང་ཞིག ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་བ། དཔེར་ན། ངག་སྨྲ་བའི་སྐྱེས་བུ་ཕ་རོལ་པོ་ཀུན་མཁྱེན་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ངག་སྨྲ་བ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་དག་ལྷག་ལྡན་གྱི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གང་ཞིག ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་བ། དཔེར་ན་ངག་སྨྲ་བའི་སྐྱེས་བུ་ཕ་རོལ་པོ་ཀུན་མཁྱེན་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ངག་སྨྲ་བ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ལ་དབྱེ་ན། དོན་ལ་བལྟོས་ནས་མ་གྲུབ། བློ་ལ་བལྟོས་ནས་མ་གྲུབ། གང་ཟག་ལ་བལྟོས་ནས་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་དབྱེ་ན། གཞི་མ་གྲུབ་ནས་མ་གྲུབ། ཐ་དད་མེད་ནས་མ་གྲུབ། ཕྱོགས་གཅིག་ལ་བལྟོས་ནས་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་དབྱེ་ན༔ རྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་མི་སྲིད་ནས་མ་གྲུབ། ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་མི་སྲིད་ནས་མ་གྲུབ་པ་གཉིས། དཔེ་རིམ་བཞིན། སྐྱེས་བུ་བདག་བཅས་སུ་སྒྲུབ་པ་ལ་བདག་གི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། བདག་ཁྱབ་པ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་བདེ་སྡུག་ཡོན་ཏན་ཀུན་ལ་དམིགས་པ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཐ་དད་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ལ་དབྱེ་ན། གཞི་རྟགས་ཐ་དད་མེད་ནས་མ་གྲུབ། གཞི་ཆོས་ཐ་དད་མེད་ནས་མ་གྲུབ། ཆོས་རྟགས་ཐ་དད་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པ་གསུམ་མོ། །དཔེ་རིམ་བཞིན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་སྒྲ་དང་། སྒྲ་སྒྲར་སྒྲུབ་པ་ལ་མི་རྟག་པ་བཀོད་པ་དང་། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་མི་རྟག་པ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཕྱོགས་གཅིག་ལ་བལྟོས་ནས་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ནི། དཔེར་ན། ལྡན་བ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་ཤེས་མངོན་སུམ་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ

བྱའོ། །བློ་ངོ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ལ་དབྱེ་ན། ཐེ་ཚོམ་ཟ་ནས་མ་གྲུབ། ཤེས་འདོད་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་གཉིས། དང་པོ་ལ་དབྱེ་ན། ཆོས་ཅན་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ནས་མ་གྲུབ། རྟགས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ནས་མ་གྲུབ། དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ནས་མ་གྲུབ་པ་དང་གསུམ། དཔེ་རིམ་བཞིན། ཤ་ཟའི་བུམ་པ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་བྱས་པ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། དུ་བའམ་རླངས་པ་ཡིན་མིན་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་སྔོ་ལོང་པོ་ཡོད་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་དུ་བ་ཡོད་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ། རི་སུལ་གསུམ་གྱི་དབུས་མ་ན་རྨ་བྱ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་རྨ་བྱའི་སྒྲ་གྲགས་པ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། དཔེར་ན་སྒྲ་མི་རྟག་པར་གྲུབ་ཟིན་མ་བརྗེད་པའི་ངོར་སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གང་ཟག་ལ་བལྟོས་ནས་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ལ་དབྱེ་ན༑ རྒོལ་བ་ལ་བལྟོས་ནས་མ་གྲུབ། ཕྱིར་རྒོལ་ལ་བལྟོས་ནས་མ་གྲུབ། གཉིས་ཀ་ལ་བལྟོས་ནས་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་གསུམ། དཔེ་རིམ་བཞིན། གྲངས་ཅན་པས་སངས་རྒྱས་པ་ལ་བློ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་བསྒྲུབ་པ་ལ་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་བཀོད་པ་ལྟ་བུ། གཅེར་བུ་པས་ཤིང་སེམས་ལྡན་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ། ཤུན་པ་བཤུས་ན་འཆི་བ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དཔེ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། བསྒྲུབ་བྱ་ངེས་པའི་སྔོན་དུ་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་གཞིར་གྱུར་པ། དབྱེ་ན་གཉིས་ལས། མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། བསྒྲུབ་བྱ་ངེས་པའི་སྔོན་དུ་རྗེས་ཁྱབ་དངོས་སུ་ངེས་པའི་གཞིར་གྱུར་པ། དབྱེ་ན། དངོས་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་དང་། རིགས་འདྲའི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་གཉིས། དཔེ་རིམ་བཞིན། བྱས་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེར་བུམ་པ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། ལྟོ་ལྡིར་བ་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པས་ལྟོ་ལྡིར་བས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་བུམ་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ། རི་བོང་གི་མགོ་ལ་རྭ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །མི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། བསྒྲུབ་བྱ་ངེས་པའི་སྔོན་དུ་ལྡོག་ཁྱབ་དངོས་སུ་ངེས་པའི་གཞིར་གྱུར་པ། དཔེར་ན་བྱས་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་དཔེར་ནམ་མཁའ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དཔེ་ལྟར་སྣང་གི་མཚན་ཉིད། བསྒྲུབ་བྱ་ངེས་པའི་སྔོན་དུ་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་གཞིར་གཟུང་ཞིང་། ངེས་པར་

མི་ནུས་པ། དཔེར་ན། མཐུན་དཔེ་ལྟར་སྣང་དང་། མི་མཐུན་དཔེ་ལྟར་སྣང་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། བསྒྲུབ་བྱ་ངེས་པའི་སྔོན་དུ་རྗེས་ཁྱབ་དངོས་སུ་ངེས་པའི་གཞིར་བཟུང་ཞིང་ངེས་པར་མི་ནུས་པ༔ དཔེར་ན། དོན་སྐྱོན་ཅན། བློ་སྐྱོན་ཅན། སྒྲ་སྐྱོན་ཅན་གྱི་མཐུན་དཔེ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་དཔེར་ན༔ ཆོས་ཀྱིས་སྟོང་། རྟགས་ཀྱིས་སྟོང་། དེ་གཉིས་ཀས་སྟོང་བའི་མཐུན་དཔེ་ལྟར་སྣང་གསུམ། དཔེ་རིམ་བཞིན། ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེར་ལས་དང་། རྡུལ་ཕྲ་རབ་དང་བུམ་པ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཞན་གཉིས་རེ་ཞིག་གཞོག །མི་མཐུན་དཔེ་ལྟར་སྣང་གི་མཚན་ཉིད། བསྒྲུབ་བྱ་ངེས་པའི་སྔོན་དུ་ལྡོག་ཁྱབ་དངོས་སུ་ངེས་པའི་གཞིར་བཟུང་ཞིང་ངེས་པར་མི་ནུས་པ། དཔེར་ན། དོན་སྐྱོན་ཅན་སོགས་གསུམ་གྱི་མི་མཐུན་དཔེ་ལྟར་སྣང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཆོས་ཀྱིས་མི་སྟོང་། རྟགས་ཀྱིས་མི་སྟོང་། དེ་གཉིས་ཀས་མི་སྟོང་བའི་མི་མཐུན་དཔེ་ལྟར་སྣང་གསུམ། དཔེར་ན་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པས་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་དཔེར། རྡུལ་ཕྲ་རབ་དང་ལས་དང་ནམ་མཁའ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཞར་བྱུང་རྟགས་དཔེའི་སྐྱོན་འཆད་པ་ལ། རྟགས་སྐྱོན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་བཀོད་ལེ་ཚེ་དེ་ཁོ་ན་ལ་ལྡན་ཞིང་རྟགས་སུ་བཀོད་ལེ་ཚེ་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་རྟགས་གང་ཞིག བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་ནུས་དང་ཚུལ་གསུམ་གང་རུང་གི་དངོས་ཀྱི་ལྡོག་ཕྱོགས་གང་རུང་ཡིན་པ། དཔེར་ན། མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་སྐྱོན། འགལ་རྟགས་ཀྱི་སྐྱོན། མ་ངེས་པའི་རྟགས་ཀྱི་སྐྱོན་དང་གསུམ། དཔེ་རིམ་བཞིན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་བཀོད་པའི་ཚེ་སྒྲ་མི་རྟག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་བཀོད་ན་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་ལྟ་བུ་དང་། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་བྱས་པ་བཀོད་པའི་ཚེ་སྒྲ་རྟག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་བཀོད་ན་ཁྱབ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་གཞལ་བྱ་བཀོད་པའི་ཚེ་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་བཀོད་ན་ཁྱབ་པ་རྣལ་མ་དང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གང་དུ་ཡང་མ་ངེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་རྟགས་སྐྱོན་ལ་གཞི་གྲུབ་པས་ཁྱབ་ལ། རྟགས་སྐྱོན་ཅན་ལ་གཞི་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཅི་རིགས་སུ་ཡོད་

དོ༔ །རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བསལ་བྱ་ཡིན་ན་གཞི་མ་གྲུབ་དགོས་ཏེ། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པ་དང་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་ནི་རྟགས་ཡང་དག་གི་བསལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་དཔེ་དང་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་གོ་བར་བྱའོ། །དཔེ་སྐྱོན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དཔེར་བཀོད་ལེ་ཚེ་དེ་ཁོ་ན་ལ་ལྡན་ཞིང་། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དཔེར་བཀོད་ལེ་ཚེ་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དཔེ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་རྟགས་གང་ཞིག བསྒྲུབ་བྱ་ངེས་པའི་སྔོན་དུ་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་དངོས་ཀྱི་ལྡོག་ཕྱོགས་ཡིན་པ། དབྱེ་ན་མཐུན་དཔེའི་སྐྱོན་དང་། མི་མཐུན་དཔེའི་སྐྱོན་གཉིས། དཔེ་རིམ་བཞིན། ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པས་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེར་བུམ་པ་བཀོད་པའི་ཚེ། རྟག་པས་སྟོང་བ་ལྟ་བུ་དང་། ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པས་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་དཔེར་ནམ་མཁའ་བཀོད་པའི་ཚེ་རྟག་པས་མི་སྟོང་བ་ལྟ་བུའོ།། །།

གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ། དངོས་དང་བསྒྲུབ་བྱ་སུན་འབྱིན་སོགས་བཤད་པ་ལ་གསུམ་ལས། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གམ། སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། རྒོལ་བ་རང་གིས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ཚུལ་གསུམ་ཕྱིར་རྒོལ་ལ་ལྷག་ཆད་མེད་པར་སྟོན་པའི་ངག་ཡན་ལག་གཉིས་ལྡན། དབྱེ་ན། གཉིས་ལས། ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། རྒོལ་བ་རང་གིས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་དང་རྗེས་ཁྱབ་ཕྱིར་རྒོལ་ལ་དངོས་སུ་ལྷག་ཆད་མེད་པར་སྟོན་པའི་ངག་ཡན་ལག་གཉིས་ལྡན། དཔེར་ན། གང་བྱས་མི་རྟག་དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན་སྒྲ་ནི་བྱས་ཞེས་པའི་ངག་ལྟ་བུའོ། །ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། རྒོལ་བ་རང་གིས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་དང་ལྡོག་ཁྱབ་ཕྱིར་རྒོལ་ལ་དངོས་སུ་ལྷག་ཆད་མེད་པར་སྟོན་པའི་ངག་ཡན་ལག་གཉིས་ལྡན། དཔེར་ན། གང་རྟག་པ་མ་བྱས་ནམ་མཁའ་བཞིན་སྒྲ་ནི་བྱས་སོ་ཞེས་པའི་ངག་ལྟ་བུའོ། །སྒྲུབ་ངག་ལྟར་སྣང་གི་མཚན་ཉིད། སྒྲུབ་ངག་ཏུ་བཀོད་པ་གང་ཞིག སྐྱོན་གང་རུང་དང་ལྡན་པ། དབྱེ་ན་གསུམ་ལས། ཚིག་སྐྱོན་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ལྟར་སྣང

ནི༔ བློ་བདེ་ཆོས་ཅན། སེམས་མེད་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་འཇིག་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་སོགས་བཞིན་
ཞེས་པའི་ངག་ལྟ་བུའོ། །དོན་སྐྱོན་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ལྟར་སྣང་ནི། སྒྲ་ནི་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་དང་
མཐུན་ཕྱོགས་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ངག་ལྟ་བུ། སྒྲ་སྐྱོན་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ལྟར་སྣང་ནི།
དཔེར་ན་སྒྲ་ནི་མི་རྟག་སྟེ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན། སྒྲ་ཡང་བྱས། དེའི་ཕྱིར།
སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་ངག་ལྟ་བུའོ། །རྟགས་ཡང་དག་གི་བསྒྲུབ་བྱའི་མཚན་ཉིད། རྟགས་ཡང་དག་ལ་
བརྟེན་ནས་གཞོད་གོ་བར་བྱ་བ། དབྱེ་ན། རང་དོན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་བསྒྲུབ་བྱ་དང་། གཞན་
དོན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་བསྒྲུབ་བྱ་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད་བློ་བུར་དུ་རྟགས་ཚད་མས་གྲུབ་
པ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞོད་གོ་བར་བྱ་བ། གཞན་དོན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་བསྒྲུབ་བྱའི་མཚན་ཉིད། ངོ་
བོའི་དོན་སོགས་ཆོས་ལྡུ་ཚང་བ། ཡང་ན་བསྒྲུབ་བྱར་འོས་ཤིང་རྒོལ་བས་བསྒྲུབ་བྱར་ཁས་བླངས་
པ༔ ཆོས་ལྡུ་ནི། ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། ངོ་བོ་ཁོ་ན་རང་ཉིད་དང་། །འདོད་འགྱུར་མ་བསལ་བསྟན་
བྱ་བ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་དུ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱིར་རྒོལ་གྱིས་ཚད་མས་གྲུབ་ཟིན་མ་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་པ་
དང་། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྒོལ་བས་དཔག་འདོད་
ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་དང་། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྒོལ་བ་ཞེ་པས་འདོད་པ་དང་། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱིར་རྒོལ་གྱིས་ཚད་
མས་མ་བསལ་བ་རྣམས་སོ། །གཞན་དོན་གྱི་ཕྱོགས་ལྟར་སྣང་གི་མཚན་ཉིད། སྔ་རྒོལ་གྱིས་དམ་
བཅས་པར་ཚོགས་དོན་གང་ཞིག ངོ་བོའི་དོན་སོགས་ཆོས་ལྡུ་མ་ཚང་བ། དབྱེ་ན་ལྡུ་ལས། གྲུབ་
ཟིན་པའི་ཕྱོགས་ལྟར་སྣང་ནི། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་གྲུབ་ཟིན་པའི་གང་ཟག་གི་ངོར། སྒྲ་མི་རྟག་
པར་དམ་བཅས་པའི་ཚེ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུའོ། །སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པའི་ཕྱོགས་ལྟར་སྣང་ནི།
སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་བཀོད་པའི་ཚེ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུའོ། །རྒོལ་བ་དཔག་འདོད་
མེད་པའི་ཕྱོགས་ལྟར་སྣང་ནི། རྒོལ་བས་སྤྱར་གཟིགས་ཟན་གྱི་ལུང་ཁས་བླངས་ནས། ཕྱིས་སྒྲ་མི་
རྟག་སྒྲུབ་ལ་བྱས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཚེ། སྒྲ་རྟག་པ་ནམ་ཡོན་ལྟ་བུའོ། །རྒོལ་བ་ཞེ་པས་མི་
འདོད་པའི་ཕྱོགས་ལྟར་སྣང་ནི། གྲངས་ཅན་པས་མིག་སོགས་བདག་དོན་བྱེད་པར་སྒྲུབ་པར་འདོད་

ནས། ངག་ཏུ་མིག་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པར་དམ་བཅས་པའི་ཚེ་མིག་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །བསལ་བ་ཞུགས་པའི་ཕྱོགས་ལྟར་སྣང་ནི། སྒྲ་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ། བསལ་བའི་མཚན་ཉིད། དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གང་ཞིག ཁྱོད་ཀྱི་ལྡོག་ཕྱོགས་ཀྱི་དོན་ཚད་མས་གྲུབ་པ། དབྱེ་ན་གཉིས་ལས། མངོན་སུམ་བསལ་བའི་མཚན་ཉིད། གང་ཞིག ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་ལྡོག་ཕྱོགས་ཀྱི་དོན་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པ། དཔེར་ན། སྒྲ་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གི་བསལ་བའི་མཚན་ཉིད། གང་ཞིག ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་ལྡོག་ཕྱོགས་ཀྱི་དོན་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པ། དཔེར་ན་སྒྲ་རྟག་པ་ལྟ་བུ། གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་བསལ་བའི་མཚན་ཉིད། གང་ཞིག ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་ལྡོག་ཕྱོགས་ཀྱི་དོན་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པ། དཔེར་ན། རི་བོང་ཅན་ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་མི་རུང་ལྟ་བུ། ཡིད་ཆེས་བསལ་བའི་མཚན་ཉིད། སྔར་ཁས་བླངས་པའི་དམ་བཅའ་དག་ཕྱི་མས་ཉམས་པར་བྱས་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་དོན། དབྱེ་ན། རང་ཚིག་སྔ་ཕྱི་འགལ་བའི་སྒོ་ནས་ཁས་བླངས་ཀྱིས་བསལ་བ་དང་། ཡིད་ཆེས་པའི་བསལ་བ་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། རང་ཚིག་སྔ་མས་བཞག་པ་རང་ཚིག་ཕྱི་མས་ཉམས་པར་བྱས་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་དོན། དཔེར་ན་བུད་མེད་གཅིག་སྔར་མར་དམ་བཅས་ནས་ཕྱིས་མོ་གཤམ་དུ་དམ་བཅས་པའི་ཚེ་བུད་མེད་བུ་སྐྱེད་པའི་ནུས་ལྡན་ཡིན་མིན་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་དོན་གང་ཞིག རང་གི་དངོས་ཀྱི་ལོག་ཕྱོགས་ཀྱི་དོན་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པ། དཔེར་ན། སྔར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལུང་ཚད་མར་ཁས་བླངས་ནས། ཕྱིས་སྦྱིན་སོགས་དཀར་ཆོས་ལ་སྤྱོད་པ་ལས་མ་འོངས་པ་ན་བདེ་བ་མི་འབྱུང་བར་དམ་བཅས་པའི་དོན་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན། ཡིད་ཆེས་བསལ་བ་ཡིན་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གིས་བསལ་བ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་ཅིང་། སྤྱིར་ཡིད་ཆེས་བསལ་བ་དང་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་བསལ་བ་ཡང་མི་འགལ་ལོ། །ཡང་ཀུན་ལས་བཏུས་སུ། ཡིད་ཆེས། ཞེས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ནས་བཤད་པའི་རང་ཚིག་དང་ལུང་ཚིག་གི་མཚན་ཉིད། རིམ་པ་བཞིན་གྲོལ་བ་རང་གིས་

བདེན་ཞེན་གྱིས་སླུས་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་བརྗོད་པའི་ཚིག་དང་། དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཡིན་པ། བླ་མ་སྔ་མ་དག་གཉིས་པོའི་མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན། བསྒྲུབ་བྱ་བརྗོད་པའི་ཚིག་གང་ཞིག ཆོས་ཅན་ཡོད་ན་ཚུར་མཐོང་གིས་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱིས་འགྲུབ་པ་ལུང་ལ་མི་བལྟོས་པ་དང་བལྟོས་པ་ཞེས་གསུངས་ཏེ་དཔྱད་དོ། །

ཞར་ལ་ཕྱོགས་སྐྱོན་གྱི་མཚན་ཉིད། ཕྱོགས་སུ་བཟུང་ལེ་ཚེ་དེ་ཁོ་ན་ལ་ལྡན་ཞིང་། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་རྟགས་གང་ཞིག ངོ་བོའི་དོན་སོགས་ཆོས་ལྔ་གང་རུང་གི་དངོས་ཀྱི་ལོག་ཕྱོགས་ཡིན་པ། དབྱེ་ན་ལྔ་ལས། གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱོགས་ལྟར་སྣང་གི་སྐྱོན་ནི། སྒྲ་མཉན་བྱ་ཡིན་པ་ལ་སྒྲ་མཉན་བྱ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་གོལ་གྱི་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཞུགས་པ་ལྟ་བུའོ། །ལྷག་མ་བཞིའང་དེས་འགྲེའོ། །

སུན་འབྱིན་བཤད་པ་ལ། སུན་འབྱིན་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། སྐྱོན་ལས་སྐྱོན་དུ་བརྗོད་པས་སྐྱོན་ཅན་གོ་ནུས་པའི་ངག །དབྱེ་ན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སུན་འབྱིན་ཡང་དག་དང་། ཐལ་འགྱུར་གྱི་སུན་འབྱིན་ཡང་དག་གཉིས། རང་རྒྱུད་ནི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །སུན་འབྱིན་ལྟར་སྣང་གི་མཚན་ཉིད། སུན་འབྱིན་དུ་བཀོད་པ་གང་ཞིག སྐྱོན་ལ་སྐྱོན་དུ་བརྗོད་པས་སྐྱོན་དུ་གོ་མི་ནུས་པ། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། ལན་གྱིས་ལྡོག་མི་ནུས་པའི་ཐལ་ངག དབྱེ་ན། སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པ་དང་། མི་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གང་ཞིག ཆོས་ལོག་གིས་རང་གི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ། རྟགས་ལོག་སྒྲུབ་ན་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ། དབྱེ་ན། རང་རིགས་དང་གཞན་རིགས་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། གང་ཞིག །ཆོས་ལོག་གིས་རང་གི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ། རྟགས་ལོག་སྒྲུབ་ན་རང་དང་རིགས་གཅིག་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་ཡིན་པ། དཔེར་ན་ཕ་རོལ་པོས་མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་ས་ཕྱོགས་ན་གྲང་རེག་རྒྱུན་ཆགས་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་ས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན། མེ་སྟོབས་ཆེན་གྱིས་ཁྱབ་པར་ནོན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།

གྲང་རེག་སྟོབས་ཆེན་རྒྱུན་ཆགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟ་བུ། གཞན་རིགས་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། གང་ཞིག་ཆོས་ལོག་གིས་རང་གི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ༎ རྟགས་ལོག་སྒྲུབ་ན་རང་དང་རིགས་མི་གཅིག་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ། དཔེར་ན་ཕ་རོལ་པོས་སྨྱུ་འཕྱུར་བ་དང་ལྡན་པའི་མཚན་མོའི་རྒྱ་མཚོར་དུ་བ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ་ན། སྨྱུ་འཕྱུར་བ་དང་ལྡན་པའི་མཚན་མོའི་རྒྱ་མཚོ་ན་ཆོས་ཅན། མེ་ཡོད་པར་ཐལ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟ་བུ། སྒྲུབ་བྱེད་མི་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། གང་ཞིག ཆོས་ལོག་གི་རང་གི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ། རྟགས་ལོག་སྒྲུབ་ན་ཚུལ་གསུམ་མ་ཚང་བ། དཔེར་ན། ཕ་རོལ་པོས་ལྷོ་ཕྱིར་ཞབས་ཞུམ་གྱིས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་ན་བུམ་པ་ཡོད་པར་ཁས་བླངས་པ་ལ། ལྷོ་ཕྱིར་བས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་མེད་པར་ཐལ། ལྷོ་ཕྱིར་བ་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟ་བུ། ཐལ་འགྱུར་ལྟར་སྣང་བའི་མཚན་ཉིད། ལན་གྱིས་ལྡོག་པར་ནུས་པའི་ཐལ་འགྱུར། དཔེར་ན་ཕ་རོལ་པོས་སྒྲ་རྟག་པར་ཁས་བླངས་པ་ལ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པར་ཐལ། མཉན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །རྒོལ་བའི་མཚན་ཉིད། ཕྱོགས་སྔ་མ་འཛུག་ནུས་པར་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག ཕྱིར་རྒོལ་གྱི་མཚན་ཉིད། ཕྱོགས་སྔ་མ་སུན་འབྱིན་པར་ཁས་ལེན་བའི་གང་ཟག དཔང་པོའི་མཚན་ཉིད། རྒོལ་བ་གཉིས་ཀྱི་རྟོད་པ་རྒྱལ་ཕམ་ཤན་འབྱེད་པར་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག གཞན་ཡང་ཐལ་འགྱུར་ལྟར་སྣང་ལ་ལན་འདེབས་ཚུལ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། སྒྲ་རྟག་པར་ཐལ། བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལ། ཁྱབ་པ་འགལ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཐལ། གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལ། ཁྱབ་པ་མ་ངེས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཐལ། མིག་གི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལ། རྟགས་མ་གྲུབ་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟའི་བུམ་པ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པར་ཐལ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ལ། རྟགས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། དྲང་དོན་གྱི་ལུང་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་བསླུ་བར་ཐལ། དཔྱད་པ་གསུམ་གྱི་དག་པའི་ལུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལ་འདོད་ཅེས་པ་ལྟ་བུའི་ལན་འདེབས་པར་བྱའོ། །

འདིར་འབད་དགེ་བས་དང་པོའི་ལས་ཅན་རྣམས། གནས་སྐབས་རིགས་པའི་སྒོ་ལ་འཇུག་པ་དང་། །མཐར་ཐུག་བླང་དོར་གནས་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ། །སྦྱངས་ནས་བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ཐོབ་པར་ཤོག །བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བར་གྱུར་ཅིག །མཐའ་བྲལ་ལྟ་བས་ཆོས་ཀུན་སྟོང་པར་གཟིགས། །ཡང་དག་རིགས་པས་རྟོད་ངན་དྲེགས་པ་འཇོམས། །དམིགས་མེད་ཐུགས་རྗེས་ཀུན་ལ་བུ་ལྟར་བརྩེ། །འཕགས་མཆོག་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ལ་ཕྱག་འཚལ། །རྣམ་བཀྲའི་གཟུགས་ལ་མིག་གིས་བལྟ་བ་བཞིན། །རྣམ་མང་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཇི་སྙེད་ལ། །རྣམ་དག་མཁྱེན་པ་ཐོགས་པ་མེད་འཇུག་པ། །ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །གནས་གསུམ་གཞལ་བྱའི་དེ་ཉིད་མ་ལུས་པ། །ཚད་མ་གསུམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དོན། །སྒྲུབ་དང་སུན་འབྱིན་ངག་གིས་འདོམས་མཛད་པ། །རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་གཉིས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ༑ ༑ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཚོའི་དབུས་ན་གནས་བཅས་ཤིང་། །འབུམ་ཕྲག་འདུལ་བའི་གཞུང་གི་གདེངས་ཀས་བརྗིད། །རྣམ་གྲོལ་ཐར་པའི་ནོར་བུ་གཙུག་ན་མཛེས། །མཆོག་གཉིས་ཀླུ་ཡི་དབང་པོ་ལ་ཕྱག་འཚལ། །ཅེས་པ་རིགས་རྣམ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་བདག་ཉིད་བདག་པོ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་པས་བསྐུལ་བའི་དོན་དུ། ཤར་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱིས་སྦྱར་བའོ།། །།སརྦ་མངྒ་ལཾ།། །།

༄༅། །བསམ་གཟུགས་ཟིན་བྲིས་བཞུགས་སོ།།

༄༅༅། །བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ལ་གང་གིས་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ། གང་ཐོབ་པའི་ངོ་བོ། ཐོབ་པ་པོ་རྟེན་གྱི་གང་ཟག །ཇི་ལྟར་ཐོབ་པའི་རྟགས་སོ། །དང་པོ་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་འཐོབ་བྱེད་བཤད། ལྷག་མ་དེ་དང་མཚུངས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་གྲངས་ངེས། སོ་སོའི་ངོས་འཛིན། ལམ་དགུ་པ་གང་དུ་གཏོགས་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་རབ་ཏུ་རིག་པའི་དང་། མོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་དང་། རབ་ཏུ་དབེན་པའི་དང་། དགའ་བ་སྡུད་པའི་དང་། དཔྱོད་པའི་དང་། སྦྱོར་བ་མཐའི་དང་། སྦྱོར་བ་མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་ངོ་། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བདུན་དུ་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ཉེར་བསྡོགས་ཀྱི་རྒྱུའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གསུམ། ངོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གསུམ། འབྲས་བུའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཅིག་ཡོད་པས་བདུན་དུ་བཞག །རྒྱུའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུམ་དུ་འཇོག་པ་ཅི་ཡིན་ན། མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ལ་གཉིས། སྐྱེས་ཟིན་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ལ་གཅིག །དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་རབ་རིག་དང་མོས་པ་ལས་བྱུང་བ་གཉིས་བཞག །གཉིས་པ་ལ་དཔྱོད་པའི་བཞག །ངོ་བོ་ལ་གསུམ་དུ་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ན། འོག་སའི་སྤང་བྱ་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོ་རབ་ཏུ་དབེན་པ། དེ་འབྲིང་པོ་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོ་དགའ་སྡུད། དེའི་ཆུང་ངུ་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོ་སྦྱོར་བ་མཐའི་ཡིད་བྱེད་བཞག །ཉེར་བསྡོགས་དྲུག་ཏུ་བཞག་པའི་ཚུལ་འདིའང་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱིས་འོག་སའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྡོགས་ལ་དྲུག་པོ་དེར་ངེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྡོགས་ལ་མི་ལྡོགས་མེད་པའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པའི་མཐོང་ལམ་དང་། སྒོམ་ལམ་ཟག་མེད་དང་མི་སློབ་ལམ་སྲིད་པས་

སོ༔ ༔སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་ལ་མཚན་ཉིད་རབ་ཏུ་རིག་པ་ནི། འདོད་པ་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་བལྟོས་ཏེ་ཉོན་མོངས་མང་སྡུག་བསྔལ་ཆེས་རྒྱས་ཤིང་། ཚེ་ཐུང་བས་རགས་ལ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནི་དེ་ལས་ལྡོག་སྟེ་ཞི་བདེ་ཞེས་ཐོས་བསམ་འདྲེས་མའམ་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་ཞི་རགས་སུ་འབྱེད་པར་བྱེད་པ་ནི། མཚན་ཉིད་རབ་ཏུ་རིག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །སྒྲ་བཤད་པ་ནི། འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སོ་སོ་ཞི་རགས་སུ་འབྱེད་པར་བྱེད་པས་ན་ཞེས་བྱའོ། །འདི་ནི་འདོད་པའི་སས་བསྡུས་སོ། །མོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡིད་བྱེད་ནི། མཚན་ཉིད་རབ་རིག་གིས་ཞི་རགས་སུ་འབྱེད་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོས་བསམ་ལས་འདས་ནས་ཞི་ལྷག་ཏུ་སོན་པའི་རབ་དབེན་གྱི་རྒྱུར་གྱུར་པ་ནི་དེའོ། །སྒྲ་བཤད་པ་ནི། མཚན་ཉིད་རབ་རིག་གི་སྐབས་སུ་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཞི་རགས་སུ་མོས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་ཡིད་བྱེད་ཡིན་པས་ན་དེའོ། །འདི་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྡུས་སོ། །རབ་ཏུ་དབེན་པ་ཡིད་བྱེད་ནི། མོས་བྱུང་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་ཞི་རགས་སུ་བསྒོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་པའི་སྒོམ་སྤང་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡིད་བྱེད་ནི་དེའོ། །སྒྲ་བཤད་ནི། དེས་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་ལ་སེམས་རྒྱུད་དང་པོར་དབེན་པར་བྱེད་པའི་ཡིད་བྱེད་ཡིན་པས་དེའོ། །དགའ་བ་སྡུད་པའི་ཡིད་བྱེད་ནི། རབ་དབེན་གྱིས་ཞི་རགས་སུ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་འབྲིང་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་པའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ནི་དེའོ། །སྒྲ་བཤད་ནི། དེས་འདོད་ཉོན་འབྲིང་གསུམ་ལས་གྲོལ་ན། དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྡུས་པའི་དགའ་བདེ་ཆུང་ངུས་ལུས་སེམས་ལ་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པ་ཡོད་པས་དེའོ། །དཔྱོད་པ་ཡིད་བྱེད་ནི། དེ་ལྟར་འདོད་ཉོན་ཕལ་ཆེར་སྤངས་པ་ནས་མ་ལུས་པར་སྤངས་སྙམ་པའི་བློ་སྐྱེས་པ་དེའི་ཚེ་འདོད་ཉོན་མ་ལུས་པར་སྤངས་མ་སྤངས་བརྟག་པའི་ཕྱིར་དུ་འདོད་པའི་སས་བསྡུས་པའི་སྡུག་པའི་མཚན་མ་ཡིད་ལ་བྱས་ཏེ་ས་དེ་ལ་འདོད་ཆགས་སྐྱེ་བར་མཐོང་བ་ན་སླར་ཡང་སྤང་བྱ་ལྷག་མ་སྤང་པའི་ཕྱིར་དུ་ཞི་རགས་སུ་སྒོམ་པར་བྱེད་པ་ནི་དེའོ། །སྒྲ་བཤད་པ་ནི། འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་སྤངས་མ་

སྤངས་བརྟག་པར་བྱེད་པ་ནི་དེའོ། །སྦྱོར་མཐའི་ཡིད་ནི། དཔྱོད་པའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཞི་རགས་སུ་འབྲིས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་པའི་སྒོམ་སྤང་ཆུང་ངུ་གསུམ་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡིད་བྱེད་ནི་དེའོ། །སྦྲ་བཤད་ནི། འདོད་ཉོན་གྱི་སྤང་གཉེན་གསུམ་ཡོད་པའི་ཡིད་བྱེད་ཐ་མ་ཡིན་པས་དེའོ། །སྦྱོར་བ་ཐ་མའི་འབྲས་བུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི། སྦྱོར་བ་ཐ་མའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ་ལས་གྲོལ་བའི་སྒོམ་ལམ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ཡིད་བྱེད་ཡིན་པས་སྦྱོར་བ་ཐ་མའི་འབྲས་བུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །ལམ་དགུ་པ་གང་དུ་གཏོགས་བསམ་པ་ནི། འོག་སའི་ཉོན་མོངས་དགུ་པ་ལས་གྲོལ་བའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དགུ་པ་དེ་དངོས་གཞི་དང་ཉེར་བསྡོགས་གང་གི་ངོར་སྐྱེ་ན། འདི་ལ་ཀུན་བཏུས་པའི་ལུགས་ཀྱིས་འོག་སའི་ཉོན་མོངས་དགུ་པ་ལས་གྲོལ་བའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དེ་གོང་སའི་དངོས་གཞིའི་ངོ་བོར་སྐྱེ་བས་ཁྱབ། མཛོད་པའི་ལུགས་ཀྱིས་འདོད་ཉོན་དགུ་པ་ལས་གྲོལ་བའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉོན་མོངས་དགུ་པ་ལས་གྲོལ་བའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་། གཉིས་པ་དང་གསུམ་པའི་ཉོན་མོངས་དགུ་པ་ལས་གྲོལ་བའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དགུ་པ་རྣམས་ལ་དངོས་གཞི་དང་ཉེར་བསྡོགས་ཀྱི་ངོ་བོར་སྐྱེ་བ་ཅེ་རིགས་སུ་ཡོད། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་སྲིད་རྩེའི་བར་རང་གི་འོག་སའི་སྒོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་དགུ་པ་ལས་གྲོལ་བའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དགུ་པ་རྣམས་དེའི་དངོས་གཞིའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པས་ཁྱབ། མཛོད་པས་དེ་ལྟར་འདོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་སྔྲིར་ཉེར་བསྡོགས་ཀྱི་ཚོར་བ་ལ་བཏང་སྙོམས་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་བཟོ། བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་གཉིས་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་ཚོར་བ་ལ་ཡིད་བདེ། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་དངོས་གཞིའི་ཚོར་བ་ལ་ཚོར་བ་སེམས་བདེ་ཡོད་ལ། དེས་ན་ཚོར་བའི་དབང་པོ་རིགས་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དབང་པོ་འཕོ་དཀའ་བས་དེ་ལྟར་བཞག །བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་ཚོར་བ་ལ་བཏང་སྙོམས་ཀྱིས་ཁྱབ་པས་དེས་ན་ཚོར་བའི་དབང་པོ་རིགས་མི་འདྲ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དབང་པོ་འཕོ་སླ་བས་དེ་ལྟར་བཞག་གོ །དེ་ལྟར་ན་འོག་སའི་སྒོམ་ཉོན་དགུ་སྤོང་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དགུ་དང་དེའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་པོ་བརྒྱད་ལ་ཉེར་

བསྡོགས་ཀྱིས་ཁྱབ་བོ། །ལྷག་མ་དེ་དང་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྡོགས་ལ་བཤད་པ་ཇི་ལྟ་བར། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ནས་སྲིད་རྩེའི་བར་གྱི་ཉེར་བསྡོགས་ལའང་དེ་བཞིན་དུ་བྱའོ། །མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ནི། ཉེར་བསྡོགས་བརྒྱད་པོ་དེ་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་སྨོམ་ན། ཡིད་བྱེད་དང་པོ་ལ་ཐོས་བསམ་འདྲེས་མར་སྒོམ་པ་ཡོད་ལ། གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་སྒོམ་ན་བསམ་བྱུང་མེད། གཟུགས་མེད་པའི་རྟེན་ལ་ཐོས་བྱུང་ཡང་མེད་ཅིང་སྐྱེས་ཐོབ་ཡིན། བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དགའ་བ་སྤྱོད་པ་ཡིད་བྱེད་ལ་ཚོར་བ་དགའ་བདེ་ཡོད་ལ། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་དགའ་བ་སྤྱོད་པ་ཡིད་བྱེད་ལ་ཚོར་བདེ་ཡོད་ཅིང་། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་དགའ་བ་སྤྱོད་པ་ཡིད་བྱེད་ནི། སྤང་བྱ་སྤོང་བ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་མཐོང་བ་ཙམ་ལ་བཤད་ཀྱི་རང་སས་བསྡུས་པའི་ཚོར་བ་དགའ་བདེ་མེད་ཅིང་། ཉེར་བསྡོགས་གང་དང་གང་གི་ཡིད་བྱེད་དང་པོ་ནི་འོག་སར་གཏོགས་པ་ཞེས་པར་བྱའོ། །ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཉེར་བསྡོགས་ཀྱིས་འོག་སའི་ཉོན་མོངས་སྤོང་བའི་ཚུལ་ཡང་། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་ལུགས་ཀྱིས་འོག་སའི་མཐོང་སྤང་དང་སྒོམ་སྤང་གཉིས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་སྤོང་བས་ཁྱབ་ཅིང་། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ཀྱིས་འོག་སའི་སྒོམ་སྤང་འབའ་ཞིག་སྤོང་བར་འདོད་དོ། །དེ་ལའང་འོག་སའི་སྒོམ་སྤང་རགས་པའང་མ་ལུས་པར་སྤོང་བས་མ་ཁྱབ་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པའི་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་ཉོན་ཡིད་བཞིན། དེས་ས་ལྷག་མ་རྣམས་ལའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཉེར་བསྡོགས་བརྒྱད་ལས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྡོགས་ལ་དག་པ་བ་དང་ཟག་མེད་གཉིས་ཡོད་ལ། ཁ་ཅིག་རོ་མྱང་ཅན་དང་གསུམ་ཡོད་པར་འདོད་དོ། །བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་གྱི་ཉེར་བསྡོགས་ལྷག་མ་བདུན་ལ་དག་པ་བས་ཁྱབ་བོ༑ ༑གང་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ངོ་བོ་ལ། ཉོན་མོངས་ཅན། དག་པ་བ། ཟག་མེད། དེ་དག་གི་རྣམ་གཞག་དཔྱད་པ། དང་པོ་ལ་གསུམ། གང་ཉོན་མོངས་པར་བྱ་བའི་གཞི། གང་གིས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་ཆོས། ཇི་ལྟར་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། བསམ་གཏན་བཞིའི་དངོས་གཞི་དག་པ་བ་བཞི། གཟུགས་མེད་བཞིའི་དངོས་གཞི་དག་པ་བ་བཞི་སྟེ་བརྒྱད། ཟག་མེད་ཉོན་མོངས་

པར་བྱ་བའི་གཞི་མ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གིས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དུ་བྱེད་པའི་ཆོས་ལ་བཞི། ཁམས་གོང་མའི་འདོད་ཆགས། ང་རྒྱལ། ཐེ་ཚོམ། ལྟ་བའོ། །ཁོང་ཁྲོ་གང་གིས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དུ་བྱེད་པའི་ཆོས་མ་ཡིན་ཏེ། ཁམས་གོང་གི་རྟེན་ལ་ཁོང་ཁྲོ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་རིག་པ་གང་གིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དུ་བྱེད་པའི་ཆོས་ཡིན་ན། ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་བྱེད་ཅེ་ན། མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ཐེ་ཚོམ་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་བྱེད་པས། མ་རིག་པ་དང་ཐེ་ཚོམ་གཉིས་འཇུག་པ་གཅིག་ཏུ་བཤད་པའང་ཡིན། ཇི་ལྟར་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལ། འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ལ། བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་དག་པ་བརྒྱད་གང་རུང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ན། སྙོམས་འཇུག་དེ་དག་ལ་དམིགས་པའི་སྲེད་པ་སྐྱེ་སྟེ། སྙོམས་འཇུག་གི་རྒྱུན་སྲེད་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་སོང་བ་ན་སྲེད་པ་ཤུགས་ཆེ་བས་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་བྱས། ང་རྒྱལ་གྱིས་བྱེད་ཚུལ་ནི། དེ་བརྒྱད་གང་རུང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ན་སྙོམས་འཇུག་འདི་ལྟ་བུ་བདག་གིས་ཐོབ་ཀྱི། གཞན་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སེམས་ཁེངས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྐྱེས་ཏེ། སྙོམས་འཇུག་དེ་དག་གི་རྒྱུན་ང་རྒྱལ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་སོང་བ་ན་ང་རྒྱལ་གྱིས་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་བྱས། ཐེ་ཚོམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ནི། དེ་བརྒྱད་གང་རུང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ན་ལམ་དང་ལམ་མིན་ལ་སྒོངས་པའི་མཐུས་འདི་དག་ཐར་ལམ་ཡིན་མིན་སྙམ་དུ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེས་ཏེ། སྙོམས་འཇུག་དེའི་རྒྱུན་ཐེ་ཚོམ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་སོང་བ་ན་ཐེ་ཚོམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་བྱས། ལྟ་བས་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ནི། ལྟ་བ་དང་པོ་གསུམ་རྒྱུད་ལ་ལྡན་བཞིན་པའི་ངང་ནས་བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་བཞི་དངོས་གཞི་དག་པ་བ་བརྒྱད་གང་རུང་རྒྱུད་ལ་ཐོབ་སྟེ། དེ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ན་སྙོམས་འཇུག་འདི་ལྟ་བུ་ཐོབ་པ་ལྟ་བ་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་པ། དེའི་མཐུས་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་ལྟ་བ་དང་པོ་གསུམ་ལ་དམིགས་པའི་མཆོག་འཛིན་གྱི་ལྟ་བ་སྐྱེས་ཏེ། སྙོམས་འཇུག་དེ་དག་གི་རྒྱུན་ལྟ་བ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་སོང་བ་ན་ལྟ་བས་ཉོན་མོངས་ཅན་རྣམས་སུ་བྱས། སྙོམས་འཇུག་ཉོན་

མོངས་ཅན་ལ་སྲེད་པ་ཤས་ཆེ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞིར་བྱེད་པ་འདི་ལ་ཉི་འོག་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་དང་ཀུན་བཏུས་པ་གཉིས་མཐུན། ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་དེ་ལ་སྲེད་པ་ཤས་ཆེ་བ་གཅིག་ཕྱུར་འདོད། སྙོམས་འཇུག་གི་དངོས་གཞི་དག་པ་བ་དེ་གང་ཞེ་ན་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་སྙོམས་འཇུག་འཇིག་རྟེན་པའི་དགེ་བའི་ཆར་གྱུར་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། དག་པ་བ་ཟེར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་"སེམས་བྱུང་ཆགས་པ་[༡]ཡོག་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའམ་ཆགས་པ་ཡོག་རང་སའི་ཀུན་དཀྲིས་མངོན་གྱུར་བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་དག་པའམ་རྣམ་བྱང་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན་ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དག་པ་བ། གནས་པ་ཆ་མཐུན་གྱི། ཁྱད་པར་ཆ་མཐུན་གྱི། ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གྱི་དག་པ་བའོ། །སྲིད་རྩེའི་དངོས་གཞི་མ་གཏོགས་པའི་དངོས་གཞི་བདུན་པོ་ལ་བཞི་པོ་འདི་ཚང་བར་ཡོད་ལ། སྲིད་རྩེའི་དངོས་གཞི་ལ་ཁྱད་པར་ཆ་མཐུན་མ་གཏོགས་པའི་གསུམ་ཡོད་དོ། །འོ་ན་བཞི་པོ་གང་ཡིན་ན། ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དངོས་གཞི་དག་པ་བ་ནི། སྙོམས་འཇུག་གི་དངོས་གཞི་དག་པ་བ་རང་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ། གཉིས་པ་ནི། དེ་ཡིན་པ་རང་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་སྙོམས་འཇུག་མི་སྐྱེ་བར་རང་སའི་དག་པ་བ་སྐྱེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཡིན་པ་རང་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་དེ་མི་སྐྱེ་བར་གོང་སའི་དག་པ་བ་སྐྱེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ། བཞི་པ་ནི། དེ་ཡིན་པ་རང་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་དེ་མི་སྐྱེ་བར་སྙོམས་འཇུག་ཟག་མེད་སྐྱེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའོ། །སྙོམས་འཇུག་ཟག་མེད་གང་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྙོམས་འཇུག་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། དེའང་བསམ་གཏན་ས་དྲུག་གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་ཡོད་ལ། སྲིད་རྩེ་དང་འདོད་པའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་མེད་དེ། སྲིད་རྩེ་ནི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་ཤིན་ཏུ་མི་གསལ་བའི་ཕྱིར། འདོད་པ་ནི་རྣམ་གཡེང་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །

[༡]) ཞ། ༥་ན་༡་ སེམས་བྱུང་མ་ཆགས་པ།

བཞི་པ་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག །གཟུགས་མེད་ཀྱི་དམིགས་རྣམ། དེ་དག་བསྒོམས་པའི་འབྲས་བུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་རྫས་བཏགས་ཀྱི་ཁྱད་པར། ཡན་ལག་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན། གྲངས་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ལ་མིང་གི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་བཅོ་བརྒྱད་དུ་ཡོད་དེ༑ བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་གསུམ་པ་ལ་ཡན་ལག་ལྔ་ལྔ། གཉིས་པ་དང་བཞི་པ་ལ་བཞི་བཞིར་ཡོད་དོ། །དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་ནི། རྟོག་དཔྱོད་གཉིས། དགའ་བདེ་གཉིས། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏེ་ལྔ། གཉིས་པའི་ཡན་ལག་བཞི་ནི། རབ་དང་དང་། དགའ་བདེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་བཞི། གསུམ་པའི་ཡན་ལག་ལྔ་ནི། དྲན་པ། ཤེས་བཞིན། འདུ་བྱེད་བཏང་སྙོམས། ཚོར་བ་བདེ་བ། ཏིང་ངེ་འཛིན། བཞི་པའི་ཡན་ལག་བཞི་ནི། དྲན་པ་ཡོངས་དག །བཏང་སྙོམས་ཡོངས་དག །ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས། ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམས་སོ། །ཡན་ལག་འདི་རྣམས་རྫས་སུ་བསྡུ་ན་མཛོད་པའི་ལུགས་ཀྱིས་རྫས་བཅུ་གཅིག་ཏུ་འདུ་སྟེ། རྟོག་དཔྱོད་གཉིས། དགའ་བ། ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པའི་བདེ་བ༑ ཏིང་ངེ་འཛིན། རབ་དང་། དྲན་པ། ཤེས་བཞིན། འདུ་བྱེད་བཏང་སྙོམས། ཚོར་བ་སེམས་བདེ། ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་ཏེ་བཅུ་གཅིག་གོ །དེར་འདུས་པའི་ཚུལ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དགའ་བ་གཉིས་དགའ་བས་རྫས་སུ་བསྡུ། དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་བདེ་བ་གཉིས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པའི་བདེ་བའི་རྫས་སུ་བསྡུ། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྫས་སུ་བསྡུ། ཐ་མ་གཉིས་ཀྱི་དྲན་པ་དྲན་པའི་རྫས་སུ་བསྡུ། ཐ་མ་གཉིས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་བཏང་སྙོམས་གཉིས་འདུ་བྱེད་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་རྫས་སུ་འདུས་སོ། །ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་ལུགས་ཀྱིས་རྫས་དགུར་འདོད་དོ། །རྟོག་དཔྱོད་གཉིས། ཚོར་བ་ཡིད་བདེ། ཏིང་ངེ་འཛིན། འདུ་བྱེད་བཏང་སྙོམས། དྲན་པ། ཤེས་བཞིན། ཚོར་བ་སེམས་བདེ། ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་ཏེ་དགུར་འདུས་སོ། །དེར་འདུས་པའི་ཚུལ་ནི། དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དགའ་བདེ་ཚོར་བ་ཡིད་བདེའི་རྫས་སུ་བསྡུ། ཏིང་ངེ་འཛིན། དྲན་པ། འདུ་བྱེད་བཏང་སྙོམས་རྣམས་འདྲ། རབ་དང་ནི་དྲན། ཤེས་བཞིན། བཏང་སྙོམས་གསུམ་དུ་འདུས་པས་རྫས་ལོགས་པ་མེད་དོ། །ཡན་ལག་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་བཞི་ལས། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག །རྟོག་པ་ནི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཙམ་

ཀུན་ཏུ་འཚོལ་བར་བྱེད་པའི་ནང་གི་བརྗོད་པ་སེམས་པ་དང་ཤེས་རབ་གང་རུང་ལ་བཏགས་པ།
དཔྱོད་པ་ནི་དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཞིབ་ཏུ་དཔྱོད་པར་བྱེད་པའི་ནང་གི་བརྗོད་པ་སེམས་དཔའ་དང་ཤེས་
རབ་གང་རུང་གི་ཆ་ལ་བཏགས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་གཉིས་རིམ་འཛོག་ཏུ་འབྱུང་ལ། ཅིག་ཅར་དུ་མི་
འབྱུང་བར་མདོ་སྡེ་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་འདོད་དོ། །བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་ལུགས་ཀྱིས་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་
པོ་སེམས་རྟེང་བ་དང་ཞིབ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་རྫས་ཡོད་དུ་འདོད་ཅིང་དེའང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་
དངོས་གཞི་ཙམ་པོའི་སྐབས་སུ་དེ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་འབྱུང་ཞིང་རིམ་ཅན་དུ་མི་འབྱུང་བར་འདོད་
དོ།། །།བདེ་བ་ནི་མཛོད་པའི་ལུགས་ཀྱིས་སེམས་བྱུང་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པའི་བདེ་བ་ཡིན་པས་ཚོར་བ་
མིན་ཞིང་། དགའ་བ་ནི་ཚོར་བ་ཡིད་བདེར་འདོད་དོ། །ཀུན་བཏུས་ཀྱི་ལུགས་ཀྱིས་གཙོ་བོ་ཡིད་ཀྱི་
རྣམ་ཤེས་གཅིག་གི་འཁོར་དུ་སྐྱེས་པའི་སེམས་བྱུང་སིམ་པར་སྒྱོང་བ་གཅིག་ཉིད་ལ་དབང་པོ་རྟེན་
བཅས་ཀྱི་ལུས་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ཆ་ནས་བདེ་བ། ཡིད་བདེ་འཁོར་བཅས་སིམ་པར་བྱེད་པའི་
ཆ་ནས་དགའ་བ། དེ་ལྟར་བྱེད་ལས་ཐ་དད་ཀྱི་ཆ་ནས་དེ་གཉིས་སུ་བཞག་གི་རྫས་ཐ་དད་པ་མེད་
དོ་ཞེས་ཀུན་ལས་བཏུས་གྱི་འགྲེལ་པར་བཤད་དོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་རང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་
སེམས་སེམས་བྱུང་དམིགས་པ་ལ་སྡུད་པར་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་རྩེ་གཅིག་པའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་
ན་ཀུན་ལས་བཏུས་པའི་ལུགས་ཀྱིས་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོར་
འདུ། དགའ་བདེ་གཉིས་ཚོར་བའི་ཕུང་པོར་འདུ། མཛོད་པའི་ལུགས་ཀྱིས་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་བདེ་
བ་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོར་འདུ། དགའ་བ་ཚོར་བའི་ཕུང་པོར་འདུ། འོ་ན་བསམ་
གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཁྱད་པར་ཅན་ཞེས་པ་དེ་གང་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྙོམས་
འཇུག་གཞིར་བྱས་ལ། རྟོག་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཙམ་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་
གཞི་ཁྱད་པར་ཅན་ཞེས་བྱ་ལ། དེའང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་ལྔའི་ནང་ནས་རྟོག་པ་རགས་
ཤོས་ཡིན་པས་ཡན་ལག་གཞན་རྣམས་ལས་ཆགས་པ་དང་མ་བྲལ་བར་རྟོག་པ་ལས་ཆགས་པ་དང་
བྲལ་བ་སྲིད་པས། དང་པོ་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཁྱད་པར་ཅན་བཞག་ལ། བསམ་

གཏན་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱི་ཡན་ལག་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་ཁྱད་པར་ཅན་མེད་པས་དངོས་གཞི་ཁྱད་པར་ཅན་མ་བཞག་གོ། གཉིས་པའི་བཞི་ལ། ནང་རབ་དང་ནི་མཇོད་ལུགས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ལ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་དད་པ་ཡིན་ཞེས་མཛོད་ལས་བཤད་དོ། །གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྡུ་བ་ལས་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་སས་བསྡུས་པའི་དྲན་པ་ཤེས་བཞིན་འདུ་བྱེད་བཏང་སྙོམས་གསུམ་ལ་བཤད་དོ། །ནང་རབ་དང་གི་དོན་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྟོག་དཔྱོད་ཀྱིས་རྒྱུད་འཁྲུགས་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་གཡེང་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཕྱིར་ན་དེའི་དགའ་བདེ་གཉིས་ཀྱིང་དེ་འཛིན་གསུམ་མཛོད་པ་དང་ཀུན་ལས་བཏུས་པའི་ལུགས་སོ་སོར་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་ལྔ་ལས། དྲན་པ་ནི་གསུམ་པའི་གདམས་ངག་གི་དམིགས་རྣམ་མི་བརྗེད་པར་འཛིན་པའི་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་སས་བསྡུས་པའི་སེམས་བྱུང་། ཤེས་བཞིན་ནི་བྱིང་རྒོད་ཀྱི་བྱ་ར་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་སས་བསྡུས་པའི་སེམས་བྱུང་། འདུ་བྱེད་བཏང་སྙོམས་ནི་བྱིང་རྒོད་ཀྱི་སྐྱོན་གྱིས་མི་མཉམ་པ་མེད་པའི་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་སས་བསྡུས་པའི་སེམས་བྱུང་། ཚོར་བ་བདེ་བ་ནི་གཙོ་བོ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་གི་འཁོར་དུ་སྐྱེས་པའི་སེམས་བྱུང་སིམ་པ་སྤྱོང་བ། ཏིང་ངེ་འཛིན་སྔར་བཞིན། འོ་ན་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དགའ་བ་དང་། གསུམ་པའི་བདེ་བ་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། གཙོ་བོ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་གི་འཁོར་དུ་སྐྱེས་པའི་སེམས་བྱུང་སིམ་པ་ཉམས་སུ་སྤྱོང་བར་འདྲའང་། ཡུལ་ལ་ཧ་ཅང་གཡོ་བའི་སྐྱོན་ཉེ་བར་ཞི་བའི་དུས་ན་དགའ་བ། དེ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་དུས་ན་བདེ་བ་ཞེས་ཟེར་གྱི་དགའ་བ་མི་ཟེར་རོ། །ཟླ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བས་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་བདེ་བ་སེམས་བྱུང་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱི་བདེ་བར་འདོད་ལ། མདོ་སྡེ་པས་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་ན་དང་པོ་གཉིས་ལས་ཐུལ་དུ་བྱུང་བའི་ཤིན་སྦྱངས་ཡོད་བཞིན་དུ། ཅིའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པའི་བདེ་བ་ཡང་དག་ཏུ་མ་སྨོས་ཞེས་བཀག་ནས་རང་ལུགས་ཀྱིས་དང་པོའི་བསམ་གཏན་གྱི་བདེ་བ་གཙོ་བོ་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་

ཞེས་པ་གཅིག་གི་འཁོར་དུ་སྐྱེས་པའི་སེམས་བྱུང་སིམ་པ་སྦྱོང་བ་དབང་ཞེས་ཀྱི་ཡིན་པར་འདོད་དོ༎ ༎བཞི་པའི་ཡན་ལག་བཞི་ལས། དྲན་པ་ཡོངས་དག་ནི་བཞི་པའི་གདམས་ངག་གི་དམིགས་རྣམ་མ་བརྗེད་པར་འཛིན་པའི་བསམ་གཏན་སྐྱོན་བརྒྱད་ལས་གྲོལ་བའི་སེམས་བྱུང་། འདུ་བྱེད་བཏང་སྙོམས་ཡོངས་དག་ནི། བྱིང་རྒོད་ཀྱི་སྐྱོན་གྱིས་མི་མཉམ་པ་མེད་པའི་སྐྱོན་བརྒྱད་ལས་གྲོལ་བའི་སེམས་བྱུང་། ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་ནི་གཙོ་བོ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་གི་འཁོར་དུ་སྐྱེས་པའི་སེམས་བྱུང་ཚོར་བ་སིམ་གདུང་གང་ཡང་མིན་ཞིང་བར་མ་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྐྱོན་བརྒྱད་ལས་གྲོལ་བའོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་སྔར་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་གསུམ་པར་ཤེས་བཞིན་ཡན་ལག་ཏུ་སྨོས། བཞི་པར་མི་སྨོས་པ་ཅི་ཞེ་ན། བཞི་པར་བསམ་གཏན་གྱི་སྐྱོན་བརྒྱད་ལས་གྲོལ་བས་བྱིང་རྒོད་ཀྱི་བྱ་ར་བྱེད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་དེ་ཡན་ལག་ཏུ་མ་བཞག་གོ །སྐྱོན་བརྒྱད་ནི་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས། དགའ་བདེ་གཉིས། སྡུག་བསྔལ་ཡིད་མི་བདེ་གཉིས། དབུགས་འབྱུང་རྔུབ་གཉིས་ཏེ་བརྒྱད་དོ། །རྟོག་དཔྱོད་དགའ་བདེ། བསམ་གཏན་གྱི་སྐྱོན་དུ་བཤད་པ་དེའང་གཞན་གྱི་ས་ལ་བལྟོས་ཏེ་སྐྱོན་ཡིན་གྱི། རང་གི་ས་པ་ལ་བལྟོས་ཏེ་སྐྱོན་མིན་ནོ། །གྲངས་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། བསམ་གཏན་བཞིའི་ཡན་ལག་ལ་བཞི་དང་ལྔར་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་ཡན་ལག་རྣམས་དེར་ངེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡན་ལག་དེ་དག་གང་ཡང་མིན་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཡན་ལག་ལྔ་དང་བཞིར་འཇོག་པའི་དོན་དེ་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། གཙོ་བོ་བསྡུས་པའི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གཙོ་བོ་བསྡུས་ཤེ་ན། གཉེན་པོ། ཕན་ཡོན། གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་གཙོ་བོ་བསྡུས་སོ༎ ༎བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་པོ་དེ་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། འོག་སའི་ཉོན་མོངས་ལས་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་གཉེན་པོར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ཡང་ཉེར་བསྡོགས་ཀྱི་རྟོག་དཔྱོད་ཀྱི་རྒྱུན་ལ་བསམ་པ་ཡིན་གྱི། དངོས་གཞིའི་རྟོག་དཔྱོད་ནི་འོག་སའི་ཐག་སྲིང་བར་བྱེད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་སྤོང་གཉེན་དངོས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དགའ་བདེ་གཉིས་

ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། རྟོག་དཔྱོད་ཀྱིས་འོག་སའི་ཉོན་མོངས་སྤངས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོག་དཔྱོད་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་དང་དགའ་བདེ་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པའི་ནང་རབ་ཏུ་དང་བ་ནི་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། དང་པོའི་རྟོག་དཔྱོད་སྤོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འགྱུར་ཚུལ་སྔར་དང་འདྲ། དགའ་བདེ་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་ཚུལ་ཡང་སྔར་བཞིན། ཏིང་འཛིན་ཡང་སྔར་བཞིན། གསུམ་པའི་དྲན་ཤེས་བཞིན་འདུ་བྱེད་བཏང་སྙོམས་གསུམ་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། གཉིས་པའི་དགའ་བ་སྤོང་བའོ། །གཞན་རྣམས་སྔར་བཞིན། བཞི་པའི་དྲན་པ་ཡོངས་དག །འདུ་བྱེད་བཏང་སྙོམས་ཡོངས་དག་ནི། གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་སྟེ། གསུམ་པའི་བདེ་བ་སྤོང་བ་ཡིན་པས་སོ། །ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་གོ །ཏིང་ངེ་འཛིན་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་གོ །བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཡན་ལག་ལ། ཏིང་ངེ་འཛིན་རྟོགས་མ་རྟོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ། །ཐ་མ་གཉིས་ཀྱི་ཡན་ལག་ལ། ཕན་འདོགས་རྟོགས་མ་རྟོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་ཅེས་སོ། །བསམ་གཏན་བཞི་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ཚོར་བའི་དབང་པོ་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བཞིར་འཇོག་སྟེ། ཚོར་བ་ཡིད་མི་བདེའི་དབང་པོ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དང་པོ་བཞག །ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་དབང་པོ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གཉིས་པ་བཞག །ཚོར་བ་ཡིད་བདེའི་དབང་པོ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུམ་པ་བཞག །ཚོར་བ་བདེ་བའི་དབང་པོ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བསམ་གཏན་བཞི་པ་བཞག་པར་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྡུ་བར་བཤད། དེ་ལྟར་བྱས་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དགའ་བདེ་ལ་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཞེས་ཟེར། གཉིས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བདེ་ཞེས་ཟེར། གསུམ་པའི་བདེ་བ་ལ་དགའ་བ་མེད་པའི་བདེ་བ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྟོག་དཔྱོད་དོར་བས་བསམ་གཏན་གཉིས་པ། གཉིས་པའི་དགའ་བ་དོར་བས་བསམ་གཏན་

གསུམ་པ། གསུམ་པའི་བདེ་བ་དོར་བས་བཞི་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་རྣམས་ནི་ཡན་ལག་གི་སྒོ་ནས་འོག་ས་ལས་འདའ་བ་ཞེས་བཤད་དོ། །

གཟུགས་མེད་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་དབྱེ་བ་ལ་བཞི་ལས། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་ནི། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་དེས་གཟུགས་ལ་རགས་པར་མཐོང་ནས་དེ་བཟློག་པའི་ཆེད་དུ་བསམ་གཏན་བཞི་པ་དེ་རགས་པ་དང་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་དེ་ཞི་བ་དང་། འདི་དག་ནི་ནམ་མཁའ་ཙམ་མོ་ཞེས་ཞི་རགས་སུ་ཡུན་རིང་དུ་འདྲིས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོ་སེར་སོགས་སུ་སྣང་བ་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས། གྲང་དང་རྩིག་པ་ལ་སོགས་པར་སྣང་བ་ཐོགས་པའི་འདུ་ཤེས། སྐྱིད་མོས་ཚལ་དང་ཆུ་ཀླུང་སོགས་སུ་སྣང་བ་སྣ་ཚོགས་པའི་འདུ་ཤེས་རྣམས་ནུབ་སྟེ་རགས་པའི་མིང་བཞིའི་ཕུང་པོ་དང་ནམ་མཁའ་ཙམ་མོ་ཞེས་དམིགས་པའི་སྙོམས་འཇུག་ནི་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་སྙོམས་འཇུག་གོ །རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་ནི། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་སྙོམས་འཇུག་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གིས་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རགས་པར་མཐོང་ནས་དེ་བཟློག་པའི་ཕྱིར་དུ། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ལ་རགས་པ་དང་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ལ་ཞི་བའོ་ཞེས་ཞི་རགས་སུ་ཡུན་རིང་དུ་འདྲིས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཟློག་སྟེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མཐའ་ཡས་སོ་ཞེས་རང་སའི་མིང་བཞིའི་ཕུང་པོ་ལ་དམིགས་པའི་འདུ་ཤེས་ནི་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་སྙོམས་འཇུག་གོ །ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་ནི། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་སྙོམས་འཇུག་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གིས་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དེ་རགས་པར་མཐོང་ནས་དེ་བཟློག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ༑ རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ལ་རགས་པ་དང་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་ཞི་བའོ་ཞེས་ཞི་རགས་སུ་ཡུན་རིང་དུ་འདྲིས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཟློག་སྟེ་གཟུགས་ཅན་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དམིགས་པ་ཅིའང་མེད་དོ། །ཞེས་རགས

པའི་མིང་བཞིའི་ཕུང་པོ་ལ་དམིགས་པའི་སྙོམས་འཇུག་ནི་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་སྙོམས་འཇུག་གོ །འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་སྙོམས་འཇུག་གི་དམིགས་རྣམ་ནི༑ ཅི་ཡང་མེད་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་སྙོམས་འཇུག་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་དེས་ཅི་ཡང་མེད་དོ་སྙམ་པའི་འདུ་ཤེས་རགས་པར་མཐོང་ནས་དེ་བཟློག་པའི་ཕྱིར་དུ། འདུ་ཤེས་གཏན་མེད་པ་ནི་ཀུན་ཏུ་རྨོངས་པའོ། །འདུ་ཤེས་རགས་པ་ནི་ནད་འབྲས་ཟུག་རྔུའོ། །འདུ་ཤེས་རགས་པ་ཡོད་པའང་མ་ཡིན་ཕྲ་བ་མེད་པའང་མ་ཡིན་པ་ནི་ཞི་བའོ་གྱ་ནོམ་པའོ་ངེས་པར་འབྱུང་བའོ་ཞེས་ཞི་རགས་སུ་ཡུན་རིང་དུ་འདྲིས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདུ་ཤེས་རགས་པ་ཡོད་པའང་མ་ཡིན། ཕྲ་བ་མེད་པའང་མ་ཡིན་ཞེས་རང་སའི་མིང་བཞིའི་ཕུང་པོ་ལ་དམིགས་པའི་སྙོམས་འཇུག་ནི། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་གྱི་སྙོམས་འཇུག་གོ །དེ་ལྟར་ན་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་དོར་བས་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད། དེ་དོར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད། དེ་དོར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་དུ་འཇོག་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་མེད་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་ཁོག་ས་ལས་འདའ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་དག་བསྒོམས་པའི་འབྲས་བུ་བཤད་པ་ནི། སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་དང་། སྐྱེ་བའི་གཟུགས་མེད་གང་ཡིན་པ། བསམ་གཏན་གྱི་སྙོམས་འཇུག་ལ་ཆུང་ངུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་གསུམ་གསུམ་དུ་བསྒོམས་པས་བསམ་གཏན་བཞིའི་སྐྱེ་བ་གསུམ་གསུམ་འགྲུབ་བོ། །དེའང་བསམ་གཏན་རྣམས་ཀྱི་བཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་ཚ་ཕལ་ཆེ་བ་སྙོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་གྱི་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་རྣམས་དེའི་བདག་འབྲས་ཡིན་པས། སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྙོམས་འཇུག་རྣམས་ལ། ཆུང་ངུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་གསུམ་གསུམ་བསྒོམས་པས་གཟུགས་མེད་པའི་སྐྱེ་བ་འགྲུབ་བོ། །དེར་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་ཚ་ཕལ་ཆེ་བ་རྣམས་ནི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྙོམས་འཇུག་གི་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས། སྐྱེ་བའི་གཟུགས་མེད་དོ༑ །ཆུང་ངུ་འབྲིང་ཆེན་པོའི་དོན་ནི་གུས་སྦྱོར་དང་རྟག་སྦྱོར་གཉིས་ཀ་དང་མི་ལྡན་ན་ཆུང་ངུ།

གང་རུང་དང་ལྡན་ན་འཕྲིང་། གཉིས་ཀ་དང་ལྡན་ན་ཆེན་པོའོ། །ཐོབ་པ་པོའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ནི། ཅི་ཡང་གི་སྐྱེ་མཆེད་མ་གཏོགས་པའི་གཞན་བདུན་ནི་རང་ས་དང་འོག་ས་གཉིས་ཀའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་ལ༑ ཅི་ཡང་གི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་རང་ས་དང་འོག་ས་དང་གོང་ས་གསུམ་གྱི་རྟེན་ཅན་ཡོད་དོ། །

ཐོབ་པའི་རྟགས་བཤད་པ་ནི། བསམ་གཏན་རྣམས་ཀྱི་སྙོམས་འཇུག་ཐོབ་པའི་རྟགས་ནི། ལུས་ས་ལ་བྱིང་བར་སྣང་བ་ལྟ་བུའི་རྟགས། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྙོམས་འཇུག་ཐོབ་པའི་རྟགས་ལ། ལུས་ནམ་མཁའ་ལ་འཕུར་བར་སྣང་བ་ལྟ་བུའི་རྟགས་འབྱུང་བར་ཉན་སར་བཤད་དོ། །བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱིས་སྦྱར་བའོ།། །།

༄༅། །དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་ཟབ་ལམ་དབུ་མའི་ལྟ་ཁྲིད་ཅེས་བྱ་བ་བཞུགས་པའི་བེའུ་བུམ་མོ།།

༄༅༅། །རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་དབྱེར་མེད་པའི་ཞབས་ཀྱི་པདྨོ་ལ་སྐྱེ་བ་དང་ཚེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཐུགས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་རྗེས་སུ་གཟུང་དུ་གསོལ། འདིར་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་ཁྲིད་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ། སྔོན་འགྲོ །དངོས་གཞི། རྗེས་སོ། །དང་པོ་ནི། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་ནས་གསུངས་པའི་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། སྐྱེས་བུ་ཆུང་འབྲིང་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་སྦྱོང་སྒོར་དང་། རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱི་སློབ་དང་བཅས་པ་ལྟ་ཁྲིད་ཀྱི་སྔོན་འགྲོ་ཡིན་ལ། ཁྱད་པར་དུ་གསུང་རབ་ཀྱི་གནད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཁྱེན་པའི་མཁས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲི་མ་མེད་པའི་གཞུང་མཉན་ཏེ་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་སྐྱེད་པ་ལ་སོགས་ལྷག་མཐོང་གི་རྒྱུ་ཚོགས་གསུངས་པ་རྣམས་དང་། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བའི་ཕན་ཡོན་ཞིབ་ཏུ་བསམས་ནས་ངེས་པ་དྲག་པོ་སྐྱེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལྟ་བ་ལ་ཚོལ་འདོད་སྐྱེས་པ་གཅིག་དང་། དེ་ཡང་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགོངས་པ་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་བཀྲལ་བའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་ན་ལྟ་བའི་གནད་མཐར་ཐུག་པ་རྙེད་པར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་སྐྱེས་ནས་ལུགས་དེའི་ལྟ་བ་སྐྱོང་ཚུལ་ལ་ཤེས་འདོད་སྐྱེས་པ་གཅིག་རྣམས་ལྟ་ཁྲིད་ཀྱི་སྔོན་འགྲོའི་གཙོ་བོར་ཤེས་པར་བྱས་ལ་དེ་དག་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་ཐབས་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ལ། རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་ཤིང་། གོ་རིམ་ཡང་དགག་གཞི་གང་ཟག་གི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་གང་ཟག་གི་བདག་དང་། དེ་རྣམ་པར་བཅད་

པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་དང་། དགག་གཞི་ཕུང་པོའི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་ཆོས་ཀྱི་བདག་དང་། དེ་
རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་གཉིས་ལ་ཕྲ་རགས་མི་འདོད་ཀྱང་། ངེས་དཀའ་སླ་ཡོད་
པས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཐོག་མར་བསྒོམས་ནས་དེ་ནས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྒོམ་པར་གོ་
རིམ་ངེས་སོ། །དེས་ན་བདག་མེད་གཉིས་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
བསྒོམ་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྒོམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ང་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྒོམ་
པ་དང་། ང་ཡི་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྒོམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཉམ་གཞག་ནམ་མཁའ་ལྟ་
བུའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། རྗེས་ཐོབ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་རྣལ་འབྱོར་རོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། དགོ་སྙམ་པའི་བློ་ལྡན་
སྐྱེས་ལ་ཁྱད་གཞི་དེའི་རྣམ་པ་ལེགས་པར་ཤར་ནས་ང་སྙང་བར་བྱེད་པའི་གནད་ཤེས་པ་དང་། སྣང་
ཚུལ་དེར་གྲུབ་ན་གཅིག་ཐ་དད་ལས་ཕུང་གསུམ་མི་སྲིད་པས་ང་དང་ངའི་ཕུང་པོ་གཉིས་རང་བཞིན་
གྱིས་གྲུབ་པ་ན་ཟླ་མེད་ཀྱི་གཅིག་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཟླ་བཅས་ཀྱི་ཐ་དད་གང་རུང་ཞིག་ཏུ་
ངེས་པ་ཁྱབ་པ་ངེས་པ་དང་། ང་དང་ངའི་ཕུང་པོ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་དང་ཐ་དད་
མིན་པར་ངེས་པ་ཕྱོགས་ཆོས་ངེས་པ་དང་། དགག་གཞི་ལ་དགག་བྱ་རྣམ་པར་བཅད་པ་རྟགས་ཀྱི་
བསྒྲུབ་བྱ་ངེས་པའི་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱི་རྟགས་སོ། །དང་པོ་ནི། དགོ་སྙམ་པའི་བློ་ལྡན་སྐྱེས་ལ་རང་
དང་དུས་མཉམ་པའི་ང་ཁྱད་ཆོས་རྣམས་དང་བྲལ་བའི་ང་ཙམ་དེ་སྒྲ་སྤྱི་ཙམ་མ་ཡིན་པར་དོན་སྟེང་
ནས་གྲུབ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་བློ་ལ་སྣང་བ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་བ་དང་། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་
པར་སྣང་བ་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་བ་དང་། བདེན་པར་གྲུབ་པར་སྣང་བ་ཞེས་
ཟེར་རོ། །སྣང་ཚུལ་དེ་ལྟར་གྲུབ་ན་གང་ཟག་གི་བདག་དང་། བདེན་པར་གྲུབ་པ་སོགས་སུ་འགྱུར་
ཞིང་། བློ་དེས་སྣང་ཚུལ་དེ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་བདག་འཛིན་ལྡན་སྐྱེས་སུ་འགྱུར་རོ། །བྱེས་
པ་ལ་མེ་ལོང་ནང་དུ་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་སྣང་བའི་ཚེ་གཟུགས་བརྙན་གྱི་ཆ་འདི་དང་འདི་
བྱད་བཞིན་དུ་སྣང་ལ་འདི་དང་འདི་མི་སྣང་བའི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐམས་ཅད་བྱད་བཞིན་དུ་སྣང་།
དེ་བཞིན་དུ་ངའི་ཆ་འདི་དང་འདི་དོན་སྟེང་ནས་གྲུབ་པར་སྣང་ལ་འདི་དང་འདི་དོན་སྟེང་ནས་མ་གྲུབ་

པའི་ཆ་མེད་པར་ཆ་ཐམས་ཅད་དོན་སྟེང་ནས་གྲུབ་པར་སྣང་ངོ་། །གཟུགས་བརྙན་དང་བྱད་བཞིན་གཉིས་བརྡ་ལ་མ་བྱང་བ་ལ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་ནས་སྣང་བས་དེའི་བློས་གཟུགས་བརྙན་ལ་བྱད་བཞིན་དུ་ཞེན། ངོ་སྨམ་པའི་བློ་ལ་དོན་སྟེང་ནས་གྲུབ་པར་སྣང་བ་དང་། དོན་སྟེང་ནས་མ་གྲུབ་པ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་ནས་དེའི་སྣང་བ་ལ་དོན་སྟེང་ནས་གྲུབ་པར་ཞེན་པའོ། །དེ་ཡང་ང་སྨམ་པའི་བློ་ལ་སྣང་ཚུལ་ཇི་ལྟར་འདུག་བརྟགས་པའི་ཚེ། ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བློ་ལ་ང་སྣང་བའི་སྣང་ལུགས་དེ་ཡོར་ཡོར་བའི་རྣམ་པར་སྣང་གིན་འདུག་ན་བརྟག་མ་ཤེས་པ་ཡིན་ཞིང་། ངོ་སྨམ་པའི་བློ་དེ་ཐོལ་ཏེ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དུས་ན་སྣང་ཚུལ་ངེས་པར་བྱེད་དགོས་ཀྱི། དེའི་རྗེས་སུ་རྒྱུན་ལ་ཁོའི་སྣང་ཚུལ་བརྟགས་ཀྱང་གཞན་དང་འདྲེས་ནས་མི་ངེས་པས་དེ་ངེས་པར་བྱེད་ཚུལ་ནི། ལུས་གནད་བཅོས། སྐྱལ་ཚིགས་དྲང་པོར་བསྲང་། ཤེས་པ་འཁྲིམ་པོ་སྤྱང་པོ་བྱས་ནས། ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བློ་ལ་ངོ་སྨམ་པ་དེ་སྐྱེས་པ་ན་ཁོ་ལ་སྣང་ཚུལ་ཇི་འདྲ་འདུག་པ་ངེས་པར་བྱ་དགོས་སྨམ་པའི་ཤེས་བཞིན་གྱི་བྱ་ར་བ་དང་པོར་བཞག །དེ་ནས་ངོ་སྨམ་པའི་བློ་སྐྱེས་མ་བྱུང་ནའང་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་ངོ་སྨམ་པའི་བློ་བཅོས་ནས་ཁོ་ཐོལ་ཏེ་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་དེའི་སྣང་ཚུལ་བརྟགས་པས་ཡུལ་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པར་ཁོ་རང་གི་སྣང་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་སྣང་ཚུལ་བརྟགས་པའི་བློ་ནི་ཁོ་དང་དུས་མཉམ་ལ། སྣང་ཚུལ་ངེས་པའི་བློ་ནི་ཁོའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་འོང་བ་ཡིན་ནོ། །སྔིར་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བློ་ལ་ཕུང་པོའི་སྣང་བ་མི་འཆར་ཞིང་ཁྱད་པར་ངོ་སྨམ་པའི་བློ་དང་དུས་མཉམ་དུའང་མི་འཆར་རོ། །འོ་ན་ཕུང་པོའི་སྣང་བ་ཁོ་ལ་འཆར་བ་འདྲ་བ་ཞིག་འོང་གི་འདུག་པ་སྙམ་ན། དེ་ཁོའི་སྔ་ལོགས་སུ་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི་ཁོ་ལ་སྣང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ད་ལྟ་ང་སྨམ་པའི་བློ་དེ་མ་ཤོར་བའི་ངང་ནས་དལ་བུས་ཟུར་ནས་བལྟས་པ་ན་ང་སྨམ་པའི་བློ་དེ་ལ་ཕུང་སོགས་གང་ཡང་མིན་པའི་སྣང་ཚུལ་ཟུར་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཡོད་དེ། ང་སྨམ་པའི་བློ་ལ་ང་དེ་མིང་ཙམ་དུ་མི་སྣང་བར་ཚུགས་ཐུབ་ལྟ་བུ་ཞིག་སྣང་བ་དེའི་སྣང་ཚུལ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པར་བཟུང་བས་འཁོར་བར་བཅིངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ངོ་སྨམ་པའི་བློ་ལྷན་སྐྱེས་ལ་དེའི་སྣང་ཚུལ་ཇི་ལྟར་འདུག་ལེགས་པར་རྟོགས་

ན་དགག་བྱ་ངེས་པ་ཡིན་པས། ང་ཡི་བ་དང་ཕུང་པོ་སོགས་གཞན་གྱི་སྟེང་དུ་ཡང་རྟགས་ཆོས་དེའི་རྣམ་པ་འཆར་ཚུལ་དང་སྣང་ཚུལ་ཞེན་ཚུལ་བརྟག་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྣང་ཚུལ་དེར་གྲུབ་ན་གཅིག་ཐ་དད་ལས་ཕུང་གསུམ་མི་སྲིད་པས་ང་དང་ངའི་ཕུང་པོ་གཉིས་ངེས་པར་དོན་སྟེང་ནས་གྲུབ་པའི་གཅིག་དང་། དོན་སྟེང་ནས་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དོན་སྟེང་ནས་དེ་གཉིས་ལ་ཕུང་གསུམ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་གང་ལ་ཡུལ་གང་སྣང་ཡང་ཟླ་མེད་ཀྱི་གཅིག་དང་ཟླ་བཅས་ཀྱི་ཐ་དད་དུ་སྣང་བས་ཁྱབ་སྟེ། སྣང་ཚུལ་དེ་གཉིས་ལ་ཕུང་གསུམ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་བདེན་པར་མེད་པས་ཁྱབ་པའི་ཁྱབ་པ་ངེས་པའོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ང་དང་ངའི་ཕུང་པོ་གཉིས་དོན་སྟེང་ནས་གྲུབ་པའི་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ངེས་པ་ནི། ང་དང་ཕུང་པོ་གཉིས་སྣང་ཚུལ་དེ་ལྟར་དོན་སྟེང་ནས་གྲུབ་པའི་གཅིག་ཡིན་ན། ཐ་དད་གཏན་མེད་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་དགོས། དེ་ལྟ་ན་ད་ལྟར་གྱི་ཕུང་པོ་དང་ཡང་དེ་ལྟར་འགྱུར་བས། ང་ད་ལྟར་གྱི་ལུས་སེམས་ཚོགས་ཙམ་དང་གཅིག་ཡིན་ནམ་སོ་སོ་བ་དང་གཅིག་ཡིན། ལུས་སེམས་ཚོགས་ཙམ་དང་གཅིག་ཡིན་ན། དེ་ལྟ་བུའི་ཚོགས་པ་དང་བཅས་ཏེ། ཚེ་སྔ་མ་ནས་འདིར་འོངས་པ་དང་། འདི་ནས་ཕྱི་མར་འགྲོ་བར་ཐལ། ང་ད་ལྟར་གྱི་ལུས་སེམས་ཚོགས་ཙམ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ང་ད་ལྟར་གྱི་ལུས་སེམས་སོ་སོ་བ་དང་གཅིག་ཡིན་ན། ལུས་དང་གཅིག་ཡིན་ནམ། སེམས་དང་གཅིག་ཡིན། ལུས་དང་གཅིག་ཡིན་ན། ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཚོགས་ཙམ་དང་གཅིག་ཡིན་ནམ། རེ་རེ་བ་རྣམས་དང་གཅིག་ཡིན། ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཚོགས་ཙམ་དང་གཅིག་ཡིན་ན། ལུས་སེམས་བྲལ་ནས་ལུས་མལ་ན་གནས་ཚེ་ང་ཡང་དེར་གནས་པ་དང་། ལུས་མེ་ས་བསྲེགས་ནས་རྒྱུན་ཆད་པའི་ཚེ་ང་ཡང་རྒྱུན་ཆད་པ་སོགས་སུ་ཐལ། ང་ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཚོགས་ཙམ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་གང་ཟག་གི་ལུས་དེ་ལྟར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ང་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་སོགས་སུ་སྐྱེ་བ་རྒྱུན་ཆད་པར་ཐལ་ལོ། །ང་ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་རེ་རེ་བ་རྣམས་དང་གཅིག་ཡིན་ན། ང་རྐང་པའི་སེན་མོའི་བར་གྱི་ཆ་རེ་རེ་ནས་དང་། མགོ་བོའི་སྐྲ་རེ་རེ་དང་ཡང་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། ང་ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་རེ་རེ་བ

རྣམས་དང་དེ་ལྟ་བུའི་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱེས་བུ་གཅིག་གི་རྐང་པའི་སེན་མོའི་བར་གྱི་ཆ་རེ་རེ་ནས་མགོ་བོའི་སྤྲ་ཧྲི་སྙེད་ཡོད་པ་དེ་སྙེད་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་ང་དང་གང་ཟག་སྐྱེས་བུ་གཅིག་པོ་དེ་ལ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ང་ད་ལྟར་གྱི་སེམས་དང་གཅིག་ཡིན་ན་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་ཀ་དང་གཅིག་ཡིན་ནམ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་གཅིག་ཡིན། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་ཀ་དང་གཅིག་ཡིན་ན་སྐྱེས་བུ་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་ཚོགས་དྲུག་ཅིག་ཅར་སྐྱེས་པའི་ཚེ་གང་ཟག་དེ་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་དྲུག་ཏུ་ཐལ། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་ཀ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་གཅིག་ཡིན་ན། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་ལ་གནས་པ་དང་ང་བརྒྱལ་བའི་ཚེ་ང་རྒྱུན་ཆད་པར་ཐལ། དེའི་ཚེ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་རྒྱུན་ཆད་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་མགོ་དང་ལག་པ་ན་བ་སོགས་ཀྱང་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་ང་དང་ཕུང་པོ་གཉིས་སྣང་ཚུལ་དེ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པའི་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ངེས་སོ། །གཉིས་པ་ང་དང་ངའི་ཕུང་པོ་གཉིས་ངེས་པར་དོན་སྟེང་ནས་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་མ་ཡིན་པར་ངེས་པ་ནི། ང་དང་ཕུང་པོ་གཉིས་ངེས་པར་དོན་སྟེང་ནས་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་ཡིན་ན་འབྲེལ་མེད་སོ་སོ་བར་འགྱུར་བས། ཕུང་པོ་བླང་བྱ་དང་ང་ལེན་པ་པོར་མི་འཐད་ལ། མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་བ་ལ་ངས་མཐོང་བ་དང་། ལག་པ་ན་བ་ལ་ང་ན་བ་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་མི་འཐད་པར་ཐལ། ང་དང་ཕུང་པོ་གཉིས་འབྲེལ་མེད་སོ་སོ་བར་འདུག་པའི་ཕྱིར། ཐ་དད་ཀྱང་མ་ཡིན་པར་ངེས་པ་ནི། ཕྱོགས་ཚོས་ངེས་པའོ། །ཡང་ང་དེ་རྟག་མི་རྟག །རྟག་ན་སྐྱེ་ཤི་རྒྱུན་ཆད་ལ། མི་རྟག་ན། ངའི་ཚ་ཤས་རྣམས་དང་གཅིག་གམ་ཐ་དད། གཅིག་ན་ང་སྐྱེས་ཙམ་ན་སྨྲ་མི་ཤེས་པ་བཞིན་ང་རྒས་ནས་ཀྱང་སྨྲ་མི་ཤེས་པ་དང་། ཕྱིས་རབ་ཏུ་བྱུང་ན་སྐྱེས་ཙམ་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་། ང་སྨྲ་བ་ན་སྐྱེས་ཙམ་ན་སྨྲ་བ་སོགས་སུ་ཐལ། ཚ་ཤས་རྣམས་དང་སྣང་ཚུལ་དེ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པའི་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐ་དད་ན། ང་སྐྱེ་བ་དྲན་པ་དང་འདས་པ་དྲན་པ་མ་ཡིན་པ་འཐད་པར་ཐལ་བ་དང་། ལས་གསོག་པ་པོའི་ང་དང་རྣམ་སྨིན་མྱོང་བ་པོའི་ང་གཉིས་ཀྱང་འབྲེལ་མེད་སོ་སོ་བར་ཐལ། ངའི་ཚ་ཤས་རྣམས་དང་སྣང་ཚུལ་དེ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་འབྲེལ་མེད་སོ་སོ་བར་འགྱུར་བ་སྔར་ལྟར་རོ། །དེ་ཡང་སྔར་བཤད་པའི་

རང་རྒྱུད་ལ་བརྟགས་ཏེ་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་ལུགས་ངོས་ཟིན་པར་བྱ་བ་དང་། གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་ཕུང་པོ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་གྲུབ་དགོས་ཀྱི། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་དུ་གྲུབ་ཐབས་མེད་པར་ཐག་བཅད་པ་དང་། གང་ཟག་དང་ཕུང་པོ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པ་ལ་གནོད་པ་མཐོང་བ་དང་། གང་ཟག་དང་ཕུང་པོ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་ཡིན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ལེགས་པར་མཐོང་བ་སྟེ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བསྒོམ་པའི་གནད་བཞི་ཚང་ན། དེ་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་རྣམ་དག་སྐྱེའོ། །བཞི་པ་དགག་གཞི་ལ་དགག་བྱ་རྣམ་པར་བཅད་པ་རྟགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ངེས་པའི་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱི་རྟགས་ནི། གནད་དེ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་འཛིན་ཚུལ་དང་སྣང་ཚུལ་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་ཙམ་ཟད་ཀྱང་མི་འདུག །ཡེ་མི་འདུག་སྙམ་དུ་ངེས་པ་ནི། སྐྱོང་རྒྱུའི་ལྟ་བ་ངེས་པ་དང་གོ་བ་ཡིན་ལ། དེ་སྐྱོང་ཚུལ་ཡང་ངེས་པའི་གནད། འཛིན་པའི་གནད། སྣང་བའི་གནད་གསུམ་དང་ལྡན་པས་ང་འཛིན་ཚུལ་དང་སྣང་ཚུལ་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་གཏན་ནས་མི་འདུག་སྙམ་པའི་ངེས་ཤེས་ལྷང་བ་ཞིག་སྐྱེས་པའི་རྒྱུན་ལ་ངེས་པ་དྲག་པོ་ཐེངས་ཁ་ཡར་རེ་འདྲེན་ནོ། །ཡང་དེ་ལྟར་བྱའོ། །ཕྱི་མ་རྣམས་ལ་དཔྱད་པ་ཤུགས་ཆུང་བ་རེ་བྱེད། ངེས་ཤེས་དྲག་པོ་བརྒྱུད་མར་བྱ། འདི་ལྟར་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་དཔྱད་པ་བྱེད་པ་ནས་དཔྱད་དོན་མ་ངེས་ཀྱི་བར་ལ་ཡང་རྟོག་པ་རིགས་མི་མཐུན་གྱིས་བར་མ་བཅད་པའི་དྲན་ཤེས་དང་། དཔྱད་དོན་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་བརྒྱུད་པ་མ་གཏོགས་པ་རྟོག་པ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པའི་དྲན་ཤེས་བསྟེན་པ་དང་། བྱིང་རྒོད་འགོག་ཚུལ་སོགས་ཞི་གནས་ཀྱི་སྐབས་ལྟར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བསྒོམས་པས་ཡུལ་ཅན་དེ་ཡུལ་སྟོང་ཉིད་དེའི་དབང་དུ་སོང་བ་ལྟ་བུ་དང་། ཡུལ་ཅན་དེའི་ཤེས་རབ་དེའི་ངང་དུ་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུ་འབྱུང་ངོ་། །གཉིས་པ་རྗེས་ཐོབ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་རྣལ་འབྱོར་ནི། མིང་ཙམ་དང་། བཏགས་པ་ཙམ་དང་། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དང་པོ་ནི། ངོ་སྙམ་པའི་བློས་བཟུང་བ་རང་གི་དོན་དེ་དེ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པ་བཀག་པའི་རྗེས་སུ་ང་ཞེས་པའི་མིང་ཙམ་དེ་ལས་མ་ལུས། དེ་རི་བོང་གི་རྭ་ཞེས་པའི་མིང་སྐམ་པོ་དེ་དང་མཚུངས་སོ་སྙམ་ན། མིང་ཙམ་དེར་མཚུངས་ཀྱང་དོན་

བྱེད་ནུས་མི་ནུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ། །མིང་རྐྱང་དེའི་རྗེས་སུ་མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་པར་ཞུགས་པ་ན༔ ང་འགྲོ་ཞེས་ལམ་མེ་ལམ་མེ་འགྲོ །ང་སྡོད་ཅེས་ཁྱིལ་གྱིས་སྡོད། དེ་བཞིན་དུ་ང་དགེ་བ་བསྒྲུབ། སྡིག་པ་བཤགས་པ་སོགས་འཐད་པ་ནི། མིང་རྐྱང་ལ་བྱ་བྱེད་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བདེ་དང་ཐ་སྙད་ཙམ་ལའང་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་ཀུན་ལ་སྦྱར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ནོག་སོགས་འདུས་པ་མཐོང་བ་ན༔ བ་ལང་སྙམ་པའི་བློ་སྐྱེ་ལ། ཁྱིའི་བློ་མི་སྐྱེ་བ་ནི། གདགས་གཞི་དེ་ལ་དེ་ལྟར་བཏགས་མ་བཏགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། གདགས་གཞི་ཕུང་པོའི་ཚོགས་པ་དང་ཡ་གྱལ་གང་རུང་མཐོང་བ་ན༔ ངའོ་སྙམ་པའི་བློ་སྐྱེ་བ་ཡང་། གདགས་གཞི་དེ་ལ་ང་དང་ངའི་འོ་ཞེས་བཏགས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་ཀུན་ལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །སུས་བཏགས་ན་རྟོག་པས་བཏགས། དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ། ཀུན་རྫོབ་མིང་རྐྱང་ཙམ་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། སྒྱུ་མ་ནི་རྣལ་འབྱོར་དེ་བསྒོམ་པའི་དཔེར་མཛད་དེ། དེ་ཡང་སྒྱུ་མ་མཁན་རང་ལ་སྒྱུ་མའི་སྣང་བ་ཡོད་ཀྱང་ཞེན་པ་མེད་པ་ལྟར་རོ༔ །དེ་ལྟར་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ལ་གཉིས་ལས། སྦྱོང་སྟོབས་ཀྱིས་བསྒོམ་པ་ནི། མཉམ་གཞག་ནུས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དྲན་ཤེས་ལ་མི་ལྟོས་པར་སྣང་ཙམ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ངེས་པའི་རྒྱུན་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་བསྒོམ་མོ། །ལྟ་བའི་ངེས་པ་མེད་པར་གང་སྣང་བུན་ལོང་གཏད་མེད་དུ་འཆར་བ་སེམས་གནས་ཀྱི་མཐུ་ལའང་འབྱུང་བས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་བསྒོམ་པར་མི་རུང་། གཉིས་པ་དྲན་ཤེས་ཀྱིས་བསྒོམ་པ་ནི། དྲན་ཤེས་ཀྱིས་བཟུང་སྟེ་ངའོ་སྙམ་པའི་བློ་ལ་ང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་ཡང་ང་སྣང་ཙམ་ནས་རང་བཞིན་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ངེས་པ་དྲངས་ཏེ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་བློ་དེ་ལ་ང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། ང་རང་བཞིན་མེད་པ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་སྣང་བ་ཡང་མི་སྲིད་ལ། དེ་གཉིས་སོ་སོར་ངེས་པའི་རྟོག་པ་གཉིས་གང་ཟག་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་ཀྱང་མི་འབྱུང་བས། ཞེས་པ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་ངེས་པ་བསྐྱེད་དོ། །འདི་ནི་ད་ལྟར་གྱི་སྐྱེ་བོས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བསྒོམ་པའི་ཐབས་དངོས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ལའང་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །གཉིས་པ་ང་ཡི་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྒོམ་པ་ལ་གཉིས། མཉམ་གཞག་ཏུ་བསྒོམ་

པ་དང་། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་བསྒོམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། མིག་སྣ་སོགས་ང་ཡི་བའི་གདགས་གཞི་ཡིན་ལ། ངའོ་སྙམ་པ་དང་། བདག་གིར་སྙམ་པའི་བློ་ལ་དབང་བསྒྱུར་བྱ་ལྟ་བུར་སྣང་ལ། བློ་དེས་བཟུང་ས་རང་དེའི་དོན་སྟེང་ནས་གྲུབ་ན་ང་ཡི་བ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན། དེ་ཞེན་དོན་དུ་བྱས་ནས་ངའིའོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པ་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་གང་ཟག་གི་བདག་དེར་འཛིན་གྱི་ཁོངས་སུ་བསྡུར་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །དབང་བསྒྱུར་བྱ་དེ་དོན་སྟེང་ནས་གྲུབ་ན། སྒྱུར་བ་པོ་གང་ཟག་ཀྱང་དོན་སྟེང་ནས་གྲུབ་དགོས་པ་ལ། དེ་སྔར་བཤད་པའི་རིགས་པས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པས་བདག་གི་བ་ལ་རང་བཞིན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་རྟོགས་པ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་པ་བསྒོམ་རྒྱུའི་ལྟ་བ་ཡིན་ལ། བསྒོམ་ཚུལ་དང་དྲན་ཤེས་བསྟེན་ཚུལ་སྔར་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་བསྒོམ་པ་ནི། མིང་ཙམ་དང་བཏགས་པ་ཙམ་དང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་བསྒོམ་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྔར་གྱི་རིགས་པ་ཁ་སྦྱོར་ལ་བྱའོ། །སྔར་བཤད་པའི་རིགས་པ་དེས་དམྱལ་བ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་གྱི་གང་ཟག་དང་། དེའི་བདག་གི་བ་ཐམས་ཅད་གདགས་གཞི་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པ་དང་། ངོ་བོ་ཐ་དད་པར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་། བདག་གི་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་འགྲུབ་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྒོམ་པ་ལ་གཉིས། མཉམ་གཞག་ཏུ་བསྒོམ་པ་དང་། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་བསྒོམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་དང་། མ་བསྡུས་པའི་འབྱུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཆོས་ཡིན་ཞིང་། དེ་རྣམས་དོན་སྟེང་ནས་གྲུབ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་སྣང་ལ། སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་པ་དང་ཞེན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་དང་བདག་འཛིན་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟར་དུ་མ་གྲུབ་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཡིན་ནོ། །དེ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ནི། གཟུགས་ཅན་རྣམས་རང་གི་ཤར་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་རྣམས་དང་ཆ་ཅན་དང་། ཤེས་པ་རང་གི་སྔ་ཕྱི་ལ་སོགས་དུས་ཀྱི་ཆ་དང་ཆ་ཅན་གཉིས་དོན་སྟེང་ནས་གྲུབ་པའི་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་གྲུབ་བརྟགས་ནས་སྔར་བཞིན་འགོག་པ་དང་། ཆོས་དང་གང་ཟག་ཀྱང་རང་གི་གདགས་གཞིའི་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་

ལ༑ བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་དང་། བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་ན། གང་ལ་བརྟེན་པ་དེ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་ཏུ་མེད་དེ། གཅིག་ཏུ་ཡོད་ན་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ལ། དེ་གཉིས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་དུ་མེད་དེ། དེར་ཡོད་ན་འབྲེལ་བ་ཁེགས་པས་དེ་ལ་ལྟོས་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དང་སྔ་མའི་རིགས་པས་རང་བཞིན་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ངེས་པ་དེ་སྔར་ལྟར་དྲན་ཤེས་བསྟེན་ནས་བསྒོམ་མོ། །དེ་ཡང་གང་ཟག་དང་ཆོས་གང་ཡིན་ཡང་ཡུལ་སྟེང་ནས་གྲུབ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་འདུག་དོན་དམ་གཙོད་པའི་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་བཙལ་བ་ན་མཐར་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་ཡུལ་སྟེང་ན་རྟེན་རྒྱུ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ངེས་པ་ལྷང་གིས་སྐྱེས་པ་དེ་གཞི་རྒྱུན་སྐྱོང་བ་ཡིན་ནོ༑ ༑གཉིས་པ་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་བསྒོམ་པ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་བསྒོམ་ཚུལ་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཡོད་ཙམ་དུ་གྲུབ་ཀྱང་བདེན་པ་ཁེགས་པ་དོན་དམ་པ་ལ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་བྱས་པ་དང་། སྟོང་བཞིན་དུ་སྣང་བའི་སྣང་བ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་གཉིས་ལས་འདིར་ནི་ཕྱི་མ་བསྒོམ་བྱ་ཡིན་ནོ། །རྟོག་པ་ལ་དྲན་པ་སྐྱོང་ཚུལ་ལྟར། ད་ལྟར་གྱི་གང་ཟག་གིས་དབང་ཤེས་ལ་དེ་ལྟར་བསྒོམ་པ་ནི། དབང་ཤེས་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ན་དྲན་ཤེས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བཟུང་སྟེ། དབང་ཤེས་ལ་ཡུལ་སྣང་བ་དང་། ཡིད་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་གཅིག་ཏུ་དྲངས་ལ། སྣང་བཞིན་དུ་སྟོང་བ་དང་། སྟོང་བཞིན་དུ་སྣང་བའི་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་འཆར་བ་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་དང་། བརྟེན་ནས་གྲུབ་པ་དང་། བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་ཚུལ་ལ་ངེས་ཤེས་བརྟན་པོ་འདྲེན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་མཉམ་རྗེས་ཀྱི་རྒྱུན་གོམས་པ་རེ་ཚེར་སོང་ནས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ལྟ་བ་དྲན་ཙམ་གྱིས་གང་སྣང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་འཆར་བར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་རྗེས་ནི། ཐུན་གྱི་མཇུག་ཏུ། བསགས་པའི་དགེ་བ་རྣམས་བཟང་པོ་སྤྱོད་པ་དང་། སྨོན་ལམ་བདུན་ཅུ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་སྨོན་གནས་རྣམས་སུ་འདུན་པ་དྲག་པོས་བསྔོ་བར་བྱའོ། །སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཞི་གནས་མ་གྲུབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་དབུ་མའི་ལྟ་བ་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པ་འདི་ནི། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལྟར་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོས་ཟིན་བྲིས་སུ་བྱས་པའོ། །

༄༅། །རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་གནང་བའི་དབུ་མའི་ལྟ་ཁྲིད་བསྡུས་པ་བཞུགས་སོ།།

༄༅༅། །བླ་མ་དམ་པ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །དེ་ལ་འདིར་འཁོར་བ་ནི་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་རྩ་བ་ཅན་ཡིན་པས། གྲོལ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་དགག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེའང་ཀུན་བཏགས་དང་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ལྷན་སྐྱེས་གཙོ་བོར་དགག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ༑ མཁས་རྨོངས་ཀུན་འཁོར་བར་འཁྲིད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ནའང་བསྟན་བཅོས་ཀུན་ཏུ། ཀུན་བཏགས་ཀྱི་བདག་ལ་དགག་པ་རྒྱས་པར་མཛད་པ་ནི། བདག་ཁས་ལེན་པའི་རང་གཞན་གྱི་སྡེ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་ཉིད་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་བདག་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་པས། དེ་དག་བཀག་པས་བརྒྱུད་ནས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་དང་། འཇིག་རྟེན་གྲུབ་མཐས་བློ་མ་བསྒྱུར་བ་རྣམས་བདག་མེད་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་གྲོལ་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་བྱེད་མེད་ན་ཁྱབ་བྱ་མེད་པའི་རིགས་པས་དོན་སྟེང་དུ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་བདག་ཁེགས་ན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདག་ཁེགས་ཀྱང་བློ་ངོར་མི་ཁེགས་ཏེ། ཁྱབ་བྱེད་མེད་པར་ངེས་པའི་བློས་ཁྱབ་བྱ་མེད་པར་ངེས་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་ན་རེ། བདག་ཡོད་དེ། བློ་སྔོན་དུ་མ་བཏང་བར་དངོས་པོ་ལ་སོགས་མཐོང་བ་ན་སེམས་ཅན་གྱི་བློ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། བློ་སྔོན་དུ་བཏང་ན་ཡོད་པ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། སྔ་མའི་དོན་ནི་བདག་མེད་ན་སྐྱེས་བུའི་བྱད་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དབྱིབས་མཐོང་བ་ན༑ དབྱིབས་ཁོ་ནའི་བློ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་གྱི། སེམས་ཅན་གྱི་བློ་སྐྱེ་བར་མི་རིགས་པ་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་བློ་སྐྱེ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཕུང་པོ་ཙམ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་བདག་གམ་སེམས་ཅན་ཡོད་དོ༑ ༑དེ་བཞིན་དུ་ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་མཐོང་བ་ན་ཚོར་བ་ཁོ་ནའི་བློ་སྐྱེ་བར་རིགས་ཀྱི། དེ་ལས་མ་

གཏོགས་པའི་ཚོར་བ་བདེ་བ་ཤས་ཆེར་སྤྱོད་པ་ལ་སེམས་ཅན་མཐོན་པོའི་བློ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ཤས་ཆེར་སྤྱོད་པ་ལ་སེམས་ཅན་དམའ་བའི་བློ་སྐྱེ་བར་མི་རིགས་པར་ཐལ་བ་དང་། ལྷས་བྱིན་སོགས་མིང་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་ན་འདུ་ཤེས་ཁོ་ནའི་བློ་སྐྱེ་ཡི་དེ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་བློ་སྐྱེ་བར་མི་རིགས་པར་ཐལ་བ་དང་། ཆགས་སོགས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། དད་སོགས་འདུ་བྱེད་པ་ན། འདུ་བྱེད་ཁོ་ནའི་བློ་སྐྱེ་ཡི། དེ་མ་གཏོགས་པའི་མཁས་པ་དང་། བྱིས་པའི་བློ་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ་བ་དང་། མིག་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྣམ་ཤེས་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ན། རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་སྙམ་པའི་བློ་སྐྱེ་ཡི། བདག་གིས་མཐོང་སྙམ་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་བློ་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ་བ་ལས་སེམས་ཅན་གྱི་བློ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། རྣམ་ཤེས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་སེམས་ཅན་ཡོད་ལ། གཞན་ཡང་ཕུང་པོ་ཙམ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་བདག་མེད་ན། བདག་གིས་གཟུགས་མཐོང་བར་གྱུར་ཏོ༔ །མཐོང་བར་བྱའོ་སྙམ་པ་ན། བདག་གི་བློ་སྟོན་དུ་བཏང་མི་དགོས་པར་ཕུང་པོ་ཙམ་གྱི་བློ་སྟོན་དུ་བཏང་རིགས་པ་ལས་བློ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ན་བདག་གི་བློ་ངེས་པར་བཏང་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཕུང་པོ་ཙམ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་བདག་ཡོད་དོ། །མདོར་ན་སེམས་ཅན་ནོ་སྙམ་པའི་བློ་ཆོས་ཅན། དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། བློ་སྟོན་དུ་མ་བཏང་བར་དངོས་པོ་མཐོང་བ་ན་འཇུག་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་སྔོ་འཛིན་བཞིན་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་དགག་པ་ནི་དོན་བཅུའི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། དེ་ལ་གྲོལ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱིས་འཇིག་ལྟའི་ཞེན་ཡུལ་མ་ལུས་པར་ཁེགས་ཤིང་། གང་ཟག་ཙམ་ངེས་པར་ཁས་བླང་དགོས་ན། རིགས་པས་ཀྱང་འགྲུབ་པའི་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་ལ་མཁས་པར་བྱ་ཡི། གཞན་དུ་ན་རྩོམ་པ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བས་སོ། །གང་ཟག་ཙམ་དགག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ན། ཁྱད་པར་གང་དང་བཅས་པ་ཡིན་སྙམ་ན། མདོ་སྡེ་མང་པོར་གང་ཟག་བདེན་པ་བ་འགོག་ཅེས་པ་དང་། གཞི་བསྡུ་བར་དོན་དམ་པ་དང་། རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྡུ་བ་དང་། མདོ་རྒྱུན་དང་མཛོད་འགྲེལ་རྣམས་སུ་རྫས་ཡོད་འགོག་ཅེས་པ་ཀུན་དོན་གཅིག་པས། དེ་ལ་རྫས་བཏགས་ཀྱི་དོན་ནི་ཆོས་གང་ཞིག་བློ་

ཡུལ་དུ་འཆར་བ་རང་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་གཞི་གཞན་གྱི་རྣམ་པར་ཤར་བ་ལ་ངེས་པར་བལྟོས་པ་ནི་བཏགས་པར་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་ལ་མི་བལྟོས་པར་རང་དབང་དུ་འཆར་བ་ནི་རྫས་སུ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དང་པོ་བློ་སྔོན་དུ་མ་བཏང་བར་དངོས་པོ་ལ་སོགས་མཐོང་བ་ན་སེམས་ཅན་གྱི་བློ་སྐྱེ་བར་མཐོང་བས་སེམས་ཅན་རྫས་ཡོད་དུ་འདོད་པ་དགག་པ་ནི། སྤྱིའི་དངོས་པོ་ལ་སོགས་མཐོང་ནས་དེ་ཉིད་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་བློ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནམ། དེ་ལས་གཞན་མཐོང་ནས་གཞན་དེ་ལ་སྐྱེ་བ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་བློ་དེ་ལོག་ཤེས་སུ་ཐལ། བློ་དེས་དེ་ཉིད་ལ་སེམས་ཅན་དུ་ཞེན་ཅིང་། སེམས་ཅན་ནི་དེ་ལས་གཞན་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན་དངོས་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཉིད་ཁོ་ན་མཐོང་ནས་བློ་དེ་སྐྱེ་བ་ཉམས་སོ། །ཡང་གང་ཞིག་མཐོང་བས་སེམས་ཅན་གྱི་བློ་སྐྱེ་བའི་གཞི་དེ་སེམས་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ནམ། དེ་ལས་གཞན་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ནའང་། བློ་དེ་ལོག་ཤེས་སུ་ཐལ། བློ་དེ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་རང་རྒྱ་བར་ཤར་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་བུམ་པའང་སྣམ་བུའི་བློ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་ཁས་བླང་དགོས་སོ། །ཡང་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་བློ་སྐྱེ་བར་འདོད་དམ་མི་འདོད། མི་འདོད་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་གསལ་ཏེ། མོ་ཡོར་ལ་མིའི་བློ་སྐྱེ་བར་སྣང་བས་སོ། །འདོད་ན་སེམས་ཅན་གྱི་བློ་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་འཇུག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྟེར་གྱི་རྟགས་དེ་མ་ངེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ལ་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་བློ་སྐྱེ་བར་འདོད་མི་འདོད་དང་། སེམས་ཅན་གཞན་ལ་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་བློ་སྐྱེ་བར་འདོད་མི་འདོད་བརྟགས་ནས་དགག་པར་བྱ་སྟེ། སྔ་མ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་བློ་སྐྱེ་བའི་གཞི་དེ་མངོན་གྱུར་ཡིན་ནམ་ལྐོག་གྱུར་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་དངོས་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཉིད་སེམས་ཅན་དུ་ཐལ། དེ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་གཞི་གཞན་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་བྱིས་པ་ཆུང་ངུ་མ་བརྟགས་པར་འཇུག་པ་ན་སེམས་ཅན་གྱི་བློ་མི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་བློ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་དཔྱོད་པ་དམིགས་པ་ན། སེམས་ཅན་གྱི་བློ་སྐྱེ་བས་བདག་ཡོད་པར་འདོད་པ་ནི་འོག་ཏུ་འགོག་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ཕུང་པོ་ལ་འདོགས་པ་ནི། ཕུང་པོ་དེ་ཉིད་ལ་སེམས་ཅན་དུ་

བཏགས་པ་ཡིན་ནམ། མཚུལ་གྱི་ཚོམ་བུ་བཞིན་ཕུང་པོ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ནམ། ཐུར་མ་གཤིགས་པ་བཞིན་དུ་ཕུང་པོ་ལས་གཞན་ཡིན་ནམ། ཕུང་པོ་གཏན་མེད་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་རང་རྒྱ་བར་གྲུབ་པ་ཉམས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། གང་ཟག་དེ་རྟག་གམ་མི་རྟག །རྟག་ན་བདེ་བས་ཕན་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་གྱིས་གནོད་མི་ནུས་པས་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ལས་གསོག་པར་མི་འགྱུར། དེ་ལྟར་ན་ལུས་མི་ལེན་པས་གང་ཟག་ཁས་བླངས་པ་དགོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །མི་རྟག་ནའང་ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པ་དམིགས་དགོས་ན་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་མི་འཐད་དོ། །གསུམ་པ་ལྟར་ན་གང་ཟག་འདུས་མ་བྱས་སུ་ཐལ། ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ནའང་དགོས་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །བཞི་པ་ལྟར་ན། འབད་མེད་དུ་འགྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། འཆིང་བྱེད་སུ་དང་ཡང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི། ཕུང་པོ་ཙམ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་གང་ཟག་ཡོད་ན༑ དེ་ལྟ་བ་པོ་དང་ཉན་པ་པོ་སོགས་དང་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་ནམ། ཐ་དད་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ལྟ་བ་པོ་ལྟ་བུ་ལ་བཏགས་པ་ཡིན་ནམ་ལྟ་བ་ལས་དོན་གཞན་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ལྟ་བ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དགོས་པ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་ལ། དེ་ལས་དོན་གཞན་དགོས་པ་མེད་ཅིང་། སྔར་ཁས་བླངས་པ་ཉམས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་ལྟ་བའི་ལས་སམ་བྱེད་པ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་དགོས་ཏེ་དོན་གཞན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཁས་བླངས་པས་སོ། །ལས་ཡིན་ན་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་གཞིར་འགྱུར་དགོས་པས། ས་བོན་བཞིན་དུ་རིགས་འདྲ་གསར་དུ་བསྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་སམ། རྫ་མཁན་ནམ། རྫུ་འཕྲུལ་དང་ལྡན་པའི་མི་བཞིན་དུ་བསྒྱུར་བའི་སྒོ་ནས་སམ། ས་བཞིན་དུ་བརྟེན་པའི་སྒོ་ནས་སམ། ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་གོ་འབྱེད་པའི་སྒོ་ནས་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་ལྟ་བ་པོ་མི་རྟག་པར་འགྱུར་བས་རྟག་པར་འདོད་པ་ཉམས་སོ༑ ༑གཉིས་པ་ལྟར་ན་མི་རྟག་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་པར་འགྱུར་བས་རྟག་པ་དང་དོན་དམ་པར་འདོད་པ་ཉམས་སོ། །རྫུ་འཕྲུལ་ཅན་གྱི་སྤྲུལ་ཆ་འགའ་རང་དབང་དུ་སྤྲུལ་བཞིན་དུ་དེའང་རང་དབང་ཅན་ཡིན་ན༑ ལྟ་བ་པོ་འགའ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ལྟར་ན། ལས་རྒྱུ་བ་དང་མི་

རྒྱུ་བའི་རྟེན་བྱེད་ཅིང་འཇིག་པར་དམིགས་པ་བཞིན་དུ་འདིས་ཀྱང་བྱེད་པར་དམིགས་དགོས་ན་མ་དམིགས་སོ། །བཞི་པ་ལྟར་ན་ནམ་མཁའ་ལ་བརྒྱུད་བསྐུམ་སོགས་བྱེད་ནུས་ཤིང་གོ་མི་འགོག་པ་བཞིན་དུ་ལྟ་བ་པོ་ལའང་དམིགས་དགོས་ན་མ་དམིགས་སོ། །གཞན་ཡང་ནམ་མཁའ་དགག་བྱ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་ལ་འཇོག་པ་བཞིན་དུ་ལྟ་བ་པོའང་འཇོག་ན་རང་དབང་དུ་བློ་ལ་འཆར་བ་ཉམས་སོ༖ ༖དེ་བྱེད་པ་ཡིན་ན། ཐོར་བ་བཞིན་དུ་ལས་ལ་འཇུག་པ་བྱེད་པ་པོ་ལ་ངེས་པར་རག་ལས་པ་ཡིན་ནམ། མེ་བཞིན་དུ་རེས་འགའ་བྱེད་པ་པོ་མེད་པར་ལས་ལ་རང་དབང་དུ་འཇུག་པ་ཡིན། དང་པོ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལ་དཔྱོད་བྱེད་དང་དཔྱད་བྱ་སོ་སོར་དམིགས་པ་བཞིན་དུ་ལྟ་བ་པོ་ལ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན་བྱེད་པ་པོ་ཆད་དོགས་ནས་གང་ཟག་ཁས་བླངས་པ་དགོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གང་ཟག་དེ་ལྟ་བ་པོ་སོགས་དང་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ཡིན་ན། ཚད་མ་ཐམས་ཅད་ལོག་ནས་མེད་པའི་གང་ཟག་ཁས་བླངས་པར་དགོས་པ་མེད་དོ། །ལྔ་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱང་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི། གང་ཟག་དེ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་། རྣམ་བྱང་གི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནམ། དེ་ལས་དོན་གཞན་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་གྱི་གང་ཟག་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཟས་གོས་སོགས་ཀྱིས་ཕན་པ་དང་། འབྱུང་བ་འཁྲུགས་པ་སོགས་ཀྱིས་གནོད་ཅིང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ནི་ཕུང་པོ་ཁོ་ན་ལས་མཐོང་གི་གཞན་ལ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། བདག་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་ཞེས་བྱ་བ་ཉམས་སོ། །བློ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་དཔྱོད་པ་དམིགས་པས་བདག་ཡོད་པར་འདོད་པ་འགོག་པ་ནི། དཔྱོད་པ་བློའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་ངམ། བདག་གི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་། དང་པོ་ལྟར་ན། རྫས་སུ་ཡོད་པའི་བདག་གི་དཔྱོད་པ་ཞེས་པ་ཉམས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། བློ་སྔོན་དུ་བཏང་བའི་དཔྱོད་པར་འགལ་ལོ། །དཔྱོད་པའི་རྒྱུར་རྟག་གམ་མི་རྟག །རྟག་ན་དཔྱོད་ཅེས་པ་ཉམས་སོ། །མི་རྟག་ན་བདག་གི་དཔྱོད་པར་མི་རིགས་ཏེ། བདག་རྟག་རྫས་སུ་ཁས་བླངས་པས་སོ། །དཔྱོད་པ་པོ་སེམས་ཅན་དེ། རྟོལ་བའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ནམ། མི་རྟོལ་བའི་བདག་ཉིད་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ནའང་དཔྱོད་ཅེས་བྱ་བར་མི་རིགས་ཏེ།

སེམས་ཅན་རྟག་པར་ཁས་བླངས་པས། ཡང་གསར་དུ་དབྱོད་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན་མི་རྟོལ་བ་རྟོལ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་བས་འགལ་ལོ། །སེམས་ཅན་གྱིས་དབྱོད་པ་དེ་ལ་རྒྱུ་ཡོད་དམ་མེད། མེད་ན་རྟག་ཏུ་དབྱོད་པར་འགྱུར་ལ། ཡོད་ན་དེ་ལའང་རྒྱུ་གཞན་ཞིག་སྔོན་དུ་བཏང་དགོས་པས་བདག་གིས་རང་དབང་དུ་དབྱོད་པ་ཉམས་སོ། །དབྱོད་པ་དེ། རང་དབང་དུ་དབྱོད་པ་ཡིན་ནམ། གཞན་དབང་གིས་དབྱོད་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། སྐྱེ་ཀ་ན་འཆི་སོགས་སྡུག་བསྔལ་ཀུན་མི་སྤྱོང་བར་འགྱུར་ཏེ། གང་བྱེད་རང་དབང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། བདག་གིས་དབྱོད་པར་མི་རུང་སྟེ། བདག་རང་དབང་ཅན་དུ་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། དྲུག་པ་འཇུག་པ་དང་ལྡོག་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི། གང་ཟག་འཇུག་པའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་འཇུག་ཀྱང་འཇུག་ལ་ལྡོག་ཀྱང་ལྡོག་གམ། འཇུག་པའི་མཚན་ཉིད་དང་མི་ལྡན་པ་ཞིག་དེ་ལྟར་འདོད། དང་པོ་ལྟར་ན་ཕྱུང་པོ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་གང་ཟག་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཕྱུང་པོའི་ཆོས་ཙམ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པའི་བྱ་བ་དམིགས་ཏེ། འདི་ལྟར་རྒྱུ་དང་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པ་ཁུ་ཁྲག་སོགས་ལས་རང་གི་ལུས་ལྟ་བུ་དང་། སྐྱེ་བའི་ངང་ཅན་གྱིས་འཇུག་པ་སྨྱུ་གུ་ལྟ་བུ་དང་། འཇིག་པའི་ངང་ཅན་གྱིས་འཇུག་པ་ཆུ་ཀླུང་རིམ་པས་འཛད་པ་ལྟ་བུ་དང་། གཞན་དང་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་འཇུག་པ་མར་མེ་རིགས་འདྲ་ཡུལ་གཞན་དུ་འཇུག་པ་ལྟ་བུ་དང་། འགྱུར་བའི་འཇུག་པ་བྱ་བ་མི་འདྲ་བ་གཞན་བྱས་ནས་ཡང་གཞན་ལ་འཇུག་པ་དང་། བཞོན་པ་ཞོན་ནས་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། བདག་འཇུག་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དེའི་མཚན་ཉིད་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར། འཇུག་པ་ཉམས་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེའང་འཇུག་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ལ་ངེས་པར་བལྟོས་པས་ལྡོག་པའང་ཞར་ལ་དཔྱད་པ་ཡིན་ནོ། །བདུན་པ་ཟ་བ་པོ་དང་། བྱེད་པ་པོ་དང་། གྲོལ་བ་པོ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི། ཡུལ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་བདེ་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་གྱིས་འགྱུར་བ་ཞིག་ཟ་བ་པོར་འདོད་དམ། མི་འགྱུར་བ་ཞིག་འདོད། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་ཟ་བ་པོར་མི་རིགས་ཏེ། ཟ་བྱ་ལོངས་སྤྱད་ནས་ཕན་གནོད་བྱེད་པ་ཞིག་ཟ་བ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལྟར་ན༏ བདག་རྫས་ཡོད་དོན་མེད་དེ། འདུ་བྱེད་ཆོས་ཙམ་ཁོ་ན་ལ་འགྱུར་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། འགྱུར་

བའི་ཉེས་པ་འོག་མ་གཉིས་ལའང་ཞེས་པར་བྱའོ། །སེམས་ཀྱི་འགྱུར་བ་ཞིག་བྱེད་པོར་འདོད་དམ། མི་འགྱུར་བ་ཞིག་འདོད། མི་འགྱུར་ན་བྱེད་པོ་ཉམས་ཏེ། སེམས་ཀྱི་འགྱུར་བ་ཞིག་བྱེད་པ་པོ་གང་ཟག་ཏུ་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པས་འགྱུར་བ་ཞིག་གྲོལ་བ་སོགས་འདོད་དམ། མི་འགྱུར་བ་ཞིག་འདོད། མི་འགྱུར་ན་སྤང་བཅིངས་པར་མ་གྱུར་བའི་ཕྱིར། ཕྱིས་གྲོལ་བར་ག་ལ་རིགས། བརྒྱད་པ་བྱེད་པར་ཕྱོག་པ་ནི། བྱེད་པོ་བདག་ཁོ་ན་ལ་འཇོག་གམ། གཞན་ལའང་རུང་། དང་པོ་ལྟར་ན་མེ་སྲེག་གི་འོད་ཀྱིས་སྣང་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་སོགས་མི་རིགས་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། ལྟ་བ་དང་ཉན་པ་སོགས་ལ་བྱེད་པ་པོར་བཏགས་པ་དེས་ཚིག་གི །རྟས་ཡོད་ཁས་བླངས་པ་མེད་དོ། །དགུ་པ་བརྗོད་པར་དགོས་པ་ནི། གང་ཟག་གི་ཐ་སྙད་བདག་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་གམ། གཞན་ལའང་འཇུག །དང་པོ་ལྟར་ན། སྐྱེས་བུའི་ལུས་ལ་དམིགས་ནས་སངས་རྒྱས་བྱིན་ཡོན་ཏན་བཤེས་གཉེན་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འཇུག་པ་མི་རིགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཕྱི་མ་ལྟར་ན་ལྟ་བ་པོ་སོགས་ལའང་འཇུག་པས་དེ་ཙམ་གྱིས་ཚིག་གི་བདག་དོན་མེད་དོ། །བཅུ་པ་དེ་ལྟར་འདོགས་པ་ནི། བདག་ལྟ་བུ་དེ་དགེ་བ་ཡིན་ནམ་མི་དགེ་བ་ཡིན། དགེ་བར་མི་རིགས་ཏེ། ཉོངས་པ་རྣམས་ལ་ལྷག་པར་ཡང་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། འབད་པའི་སྦྱོར་བ་མེད་པར་ཡང་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཐར་པ་ལ་སྐྲག་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་གསོ་བར་བྱེད་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། མི་དགེ་བ་ཡིན་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་པས། དེའི་སྒོ་ནས་བདག་ཡོད་པར་སྒྲུབ་མི་ནུས་སོ། །བདག་མེད་པར་ལྟ་བའང་མི་དགེ་བ་ཡིན་པ་མི་རིགས་ཏེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་མཆོག་ཏུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འབད་པ་ཆེན་པོས་སྒྲུབ་དགོས་པ་དང་། ཐར་པ་ལ་སྐྲག་པ་མི་བསྐྱེད་པ་དང་། དཀར་པོའི་འབྲས་བུ་འཕེལ་དུ་ཐོབ་པ་དང་། ཉེས་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དགེ་བ་ཡིན་ནའང་བདག་ལྟ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པས། དེའི་སྒོ་ནས་བདག་ཡོད་པར་སྒྲུབ་མི་ནུས་སོ། །གཞན་ཡང་བདག་དེ་ཡུལ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་གནས་པས། དེའི་དབང་གིས་བདག་ལྟ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནམ། བདག་མེད་བཞིན་དུ་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་གོམས་པའི་དབང་གིས་ཡོད་པར་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཡིན།

དང་པོ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་པ་རྣམས་ལ་བདག་མེད་ཀྱི་ངེས་པ་མི་བསྐྱེད་པར་ཐལ་ཏེ། བདག་ལྟ་དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེས་པ་ངེས་གེགས་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། དེའི་སྒོ་ནས་བདག་ཡོད་པར་སྒྲུབ་མི་ནུས་པར་འགྱུར་རོ། །མདོར་ན་ཚོགས་རྒྱུན་གང་ལའང་བཏགས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་མེད་དེ། ཕུང་པོ་དང་རང་བཞིན་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་འང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་མདོར་བསྡུས་པའོ། །བདག་ཡོད་པར་དོགས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ནི་འཇིག་ལྟ་ལྷན་སྐྱེས་ལ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་ཆད་མར་བྱས་པ་ཡིན་ལ། ལྷན་སྐྱེས་ལའང་ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བདག་ཁོ་ན་སྣང་སྟེ། ཕུང་པོ་འདི་དོར་ནས་འདི་ལས་བཟང་བ་གཞན་དོན་དུ་གཉེར་གྱི་བདག་དོར་བར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་གཅིག་རྫས་སུ་ཡོད་པ་བཀག་པ་ན་ཤུགས་ཀྱིས་གང་ཟག་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཡོངས་གཅོད་དུ་གང་ཟག་ཙམ་ནི་སུས་ཀྱང་ཁས་བླང་བར་བྱ་དགོས་ལ། བཏགས་པ་ཙམ་ནི་རྫས་ཡོད་བཀག་པའི་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་དག་ན་རེ་བློ་འཁྲུལ་པའི་ཞེན་ཡུལ་ལ་དགག་པ་རྒྱས་པར་བྱས་ནས། བློ་འགོག་པར་འདོད་པ་ནི་སྤྲོས་པ་ཕྱིའི་ཚོད་བྱ་བ་ཡིན་པས་སླར་ཡང་སྤྲོས་པ་འཕེལ་ནས་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར། །མནྡ་ལཾ།།

༄༅། །དགེ་འདུན་ཉི་ཤུ་བསྡུས་པ་རྣམ་གཞག་བ་དང་ ཞུགས་གནས་བཞུགས་སོ།།

༄༅༅། །ཨོཾ་བདེ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག །ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ལ་དབྱེ་ན། ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་གི་དང་། མཐར་གྱིས་པ་དང་། ཅིག་ཅར་བའི་དགེ་འདུན་དང་གསུམ་མོ། །དང་པོའི་མཚན་ཉིད། མཐོང་ལམ་གྱི་སྔོན་དུ་འདོད་པའི་སྒོམ་སྤང་དྲུག་པ་སྤངས་པའི་ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་སློབ་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཡིན་པའམ་ཁྱོད་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་བཅུ་དྲུག་པའི་རྗེས་སུ་འདོད་པའི་སྒོམ་སྤངས་དགུ་པ་སྤངས་པ་མེད་པའོ། །དབྱེ་ན། དེའི་ཞུགས་འབྲས་གཉིས། དང་པོ་ནི། མཐོང་ལམ་གྱི་སྔོན་དུ་འདོད་པའི་སྒོམ་སྤང་དྲུག་པ་སྤངས་ཤིང་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་སེམས་དང་པོ་བཅོ་ལྔ་གང་རུང་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས། དབྱེ་ན་དེའི་ཕྱིར་འོང་དང་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཁྱོད་དུ་གྱུར་པའི་འདོད་པའི་སྒོམ་སྤང་དགུ་པ་སྤང་པ་མེད་པ་བསྣན་ནོ༎ ༎གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། ཞུགས་པ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དྲུག་པ་དགུ་པ་བརྗེས་པ་ཙམ་མོ། །དེ་གཉིས་ཀ་ལའང་རྗེས་འབྲང་གཉིས་གཉིས་ཡོད་དོ། །དེའི་འབྲས་གནས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། མཐོང་ལམ་གྱི་སྔོན་དུ་འདོད་པའི་སྒོམ་སྤང་དྲུག་པ་སྤངས་ཤིང་བཅུ་དྲུག་པ་ཐོབ་པའི་ཉན་ཐོས་སློབ་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་དུ་གྱུར་པའི་བཅུ་དྲུག་པ་ཐོབ་རྗེས་སུ་འདོད་པའི་སྒོམ་སྤང་དགུ་པ་སྤངས་པ་མེད་པ། དབྱེ་ན། དེའི་འབྲས་གནས་ཙམ་པོ་དང་ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས། དེ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རིམ་པ་ལྟར། ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་གི་འབྲས་གནས་གང་ཞིག །འབྲས་བུ་ཕྱི་མ་ཐོབ་ཕྱིར་མི་བརྩོན་པ་དང་བརྩོན་པའོ། །དང་པོ་ལ་དབྱེ་ན། དེའི་ཕྱིར་འོང་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་ཙམ་པོ་གཉིས་སོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རིམ་པ་ལྟར། དེའི་འབྲས་གནས་ཙམ་པོ་གང་ཞིག །འདོད་པའི་སྒོམ་སྤང་དགུ་པ་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པ་

དང་མི་ལྡན་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་དབྱེ་ན། དེའི་ཕྱིར་འོང་དང་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས། དེ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རིམ་པ་ལྟར། དེའི་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་ཞེས་སྦྱར་ནས་ཟུར་འོག་མ་ཙམ་པོ་བཞིན་བྱའོ། །འབྲས་གནས་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་དད་ཐོབ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་དོ༑ ༑གཉིས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་མཚན་ཉིད། འབྲས་བུ་བཞི་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་དང་། ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒོམ་སྤང་རྣམས་སྤངས་ཚུལ་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་རིམ་གྱིས་པར་བཞག་པའི་ཉན་ཐོས་གང་ཞིག །ཕྱིར་དུ་གྱུར་པའི་ཚོགས་ལམ་པ་དང་སྔན་གཅིག་པ་མིན་པའི་སྦྱོར་ལམ་པ་མི་སྲིད་པ༑ དབྱེ་ན། སྤང་བྱ་དང་འབྲས་བུ་མཐར་ཕྱིན་པ་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། ཉན་ཐོས་མཐར་ཕྱིན་པ་གང་ཞིག །ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒོམ་སྤང་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་གསུམ་རིམ་གྱིས་སྤངས་པའམ། སྤོང་བར་འགྱུར་བ་གང་རུང་ཡིན་པ། འདི་སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བས་ཀླས་དྲངས་པའི་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་པས། མཚན་ཉིད་འདི་ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་དང་འབྲས་བུ་མཐར་ཕྱིན་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པའི་ཉན་ཐོས་གང་ཞིག །རྒྱུན་ཞུགས་ཐོབ་རྗེས་སུ་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱས་པའམ་བྱེད་པ་གང་རུང་ཡིན་པ། ཡང་ན་ཕྱིར་དུ་གྱུར་པའི་ཅིག་ཅར་བ་དང་ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་མི་སྲིད་པ་ཞེས་སྦྱར་ནས་ཟུར་དང་པོ་སྨར་ལྟར་རོ། །འདི་འབྲས་བུ་ཐོད་རྒལ་བས་ཀླས་དྲངས་པའི་མཐར་ཕྱིན་པའོ། །དབྱེ་ན། དེའི་ཞུགས་འབྲས་གཉིས། དེའི་ཞུགས་པའི་མཚན་ཉིད། མཐར་ཕྱིན་པའི་ཉན་ཐོས་གང་ཞིག །འབྲས་བུ་བཞི་གང་རུང་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་དངོས་སུ་བརྩོན་པ། དབྱེ་ན། དེའི་ཞུགས་པ་བཞི། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། འབྲས་བུ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཞུགས་པ་བཞིའི་ཡ་གྱལ་གང་ཞིག །རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་དངོས་སུ་བརྩོན་པ། ལྷག་མ་གསུམ་ཡང་དེས་འགྲེ །དེའི་འབྲས་གནས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཟུར་དང་པོ་སྨར་དང་འདྲ་ཞིང་། བཅུ་དྲུག་པ་ཐོབ་པ། དབྱེ་ན། དེའི་འབྲས་གནས་བཞི། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དེའི་འབྲས་གནས་བཞིའི་ཡ་གྱལ་གང་ཞིག །འདོད་པའི་སྒོམ་སྤང་དྲུག་པ་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པ། དབྱེ་ན་ཙམ་ཁྱད་གཉིས། མཚན་ཉིད་རིམ་པ་ལྟར། མཐར་ཕྱིན་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་གང་ཞིག །

ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་དངོས་སུ་མི་བརྟོན་པ་དང་བརྟོན་པའོ། །སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་གྱིས་ཕྱེ་ན༔ རེ་ལྟར་ཐོགས་ན་ལན་བདུན་པ་དང་། རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། འདོད་པའི་སྒོམ་སྤང་གཅིག་ཀྱང་མ་སྤངས་པའི་རིམ་གྱིས་པའི་འབྲས་གནས་གང་ཞིག །འདོད་བའི་སྐྱེ་སྲིད་དུ་སྐྱེ་བ་གཅིག་ལེན་དགོས་ཤིང་། རིགས་མཐུན་སྐྱེ་སྲིད་བརྒྱད་པ་མི་ལེན་པ། དབྱེ་ན་མ་ངེས་པ་དང་། ངེས་པའི་ལན་བདུན་པ་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། ཟུར་དང་པོ་ སྔར་དང་འདྲ་ཞིང་། འདོད་པའི་སྐྱེ་སྲིད་བཞི་ནས་དྲུག་གི་བར་གང་རུང་ལེན་དགོས་ཤིང་བདུན་པ་མི་ལེན་པ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད།། ཟུར་དང་པོ་སྔར་བཞིན་འདོད་པའི་སྐྱེ་སྲིད་དུ་སྐྱེ་བ་བདུན་ལེན་དགོས་ཤིང་། རིགས་མཐུན་བརྒྱད་པ་མི་ལེན་པའོ། །གཉིས་པ་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེའི་མཚན་ཉིད། འདོད་པའི་སྒོམ་སྤང་གསུམ་པ་སྤངས། ལྔ་པ་མ་སྤངས་ཤིང་འདོད་པར་སྐྱེ་སྲིད་གཉིས་ལེན་དགོས་པའི་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་གང་ཞིག །སྐྱེ་སྲིད་བཞི་མི་ལེན་པ། དབྱེ་ན། ལྷ་དང་མིའི་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་གཉིས། མཚན་ཉིད་ནི་རིམ་པ་ལྟར། རྒྱུན་ཞུགས་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་གང་ཞིག འདོད་པའི་ལྷ་དང་མིའི་སྐྱེ་སྲིད་བར་མ་ཆད་དུ་ལེན་དགོས་པའོ། །ཁམས་སུ་འདའ་ཚུལ་གྱིས་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། ཁམས་གོང་མའི་དང་། འདོད་རྟེན་ལ་འདའ་བ་གཉིས། གཉིས་པ་དེའི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། འདོད་པའི་སྒོམ་སྤང་དྲུག་པ་སྤངས་པའི་འབྲས་བུ་མཐར་གྱིས་བའི་འབྲས་གནས་གང་ཞིག །འདོད་པའི་སྒོམ་སྤང་དགུ་པ་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པ། དབྱེ་ན་ཙམ་ཁྱད་གཉིས། མཚན་ཉིད་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱིས་འགྲེ །ཁམས་སུ་འདའ་ཚུལ་གྱི་དབྱེ་བ་ནི་རྒྱུན་ཞུགས་ལྟར་རོ། །ཕྱིར་འོང་བར་ཆད་གཅིག་པའི་མཚན་ཉིད། འདོད་པའི་སྒོམ་སྤང་བརྒྱད་པ་སྤངས། དགུ་པ་མ་སྤངས་ཤིང་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་འོང་ཁྱད་པར་ཅན་གང་ཞིག །འདོད་པར་སྐྱེ་སྲིད་གཅིག་ལེན་དགོས་ཤིང་། རྟེན་དེ་ལ་འདའ་བ། འདིའི་ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་ཞིག་ཀྱང་ཡོད། གསུམ་པ་དེའི་ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གང་ཞིག་སྔར་བཞིན་ལ་འདོད་པའི་སྒོམ་སྤང་དགུ་པ་སྤངས་པའི་སློབ་པ། དབྱེ་ན་ཙམ་ཁྱད་གཉིས། མཚན་ཉིད་གོང་གིས་འགྲེའོ། །ཁམས་སུ་འདའ་ཚུལ་གྱི་དབྱེ་ན། ཁམས་

གོང་མར་འགྲོ་བ་དང་། འདོད་པར་འདའ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་ཉེར་འགྲོ་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་གང་ཞིག །གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་གཅིག་ལེན་དགོས་པ། དབྱེ་ན་བར་དོར་འདའ་བ། སྐྱེས་ནས་འདའ་བ། གོང་དུ་འཕོ་བ་སྟེ་གསུམ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད་གང་ཞིག་སྔར་བཞིན་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་བར་སྲིད་དུ་སྐྱེས་ནས་རྟེན་དེ་ལ་འདའ་བ། དབྱེ་ན་ཚངས་ཆེན་མ་གཏོགས་པའི་གནས་གཞན་གྱི་བར་དོར་འདའ་བ་བཅུ་དྲུག །གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། གང་ཞིག་སྔར་བཞིན། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་སྲིད་དུ་སྐྱེ་བ་གཅིག་བླངས་ནས་རྟེན་དེ་ལ་འདའ་བ། དབྱེ་ན། སྐྱེས་པ་ཙམ་གྱིས་དང་། འདུ་བྱེད་མིན་པར་དང་། འདུ་བྱེད་དང་བཅས་ཏེ་འདའ་བ་གསུམ། མཚན་ཉིད་རིམ་པ་ལྟར། གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་འདའ་བ་གང་ཞིག །གཟུགས་སུ་སྐྱེས་པའི་དང་པོ་དང་། ཆེ་དཀྱིལ་དང་། ཆེའི་མཇུག་ཏུ་འདའ་བ། ཕྱི་མ་ནི་མཛོད་དུ་གོ་ཕྱོགས་ཏུ་བཤད་པ་ནི། ཐེ་ཚྭག་ཏུ་སྨྲ་བས་ཀུན་བཏགས་པ་ཡིན་པས། སློབ་དཔོན་སྐྱུ་མཆེད་དང་མི་མཐུན་ནོ། །དེ་གསུམ་ག་ལ་ཚངས་ཆེན་མ་གཏོགས་པའི་གནས་གཞན་གྱི་རྟེན་ལ་འདའ་བ་བཅུ་དྲུག་པོ་རེ་རེ་ཡོད་དོ། །གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད། གང་ཞིག་སྔར་བཞིན་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་སྲིད་དུ་སྐྱེ་བ་གཉིས་བླངས་ནས་འདའ་བ། དབྱེ་ན་འོག་མིན་དང་། སྲིད་རྩེའི་མཐར་ཐུག་འགྲོ་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་གོང་འཕོ་གང་ཞིག །འོག་མིན་དུ་སྐྱེ་བ་བླངས་པའི་རྟེན་ལ་འདའ་བ། དབྱེ་ན། འཕར་བ་དང་། ཕྱེད་དུ་འཕར་བ། གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བ་སྟེ་གསུམ་མོ། །དང་པོའི་མཚན་ཉིད། གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོ་གོང་འཕོ་གང་ཞིག །འདོད་པ་ནས་ཚངས་རིས་སུ་སྐྱེས་ནས་བར་གྱི་གནས་གཞན་རྣམས་དོར་ཏེ་འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ལ་འདའ་བ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། གང་ཞིག་སྔར་བཞིན་འདོད་པ་ནས་ཚངས་རིས་སུ་སྐྱེས་ནས་བར་གྱི་གནས་གཞན་རྣམས་དོར་ཞིང་། གནས་གཙང་དང་པོ་གཉིས་གང་རུང་དུ་སྐྱེས་ནས་བར་པ་རྣམས་དོར་ཏེ་འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ལ་འདའ་བ། གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད། གང་ཞིག་སྔར་བཞིན་ཚངས་ཆེན་མ་གཏོགས་པའི་གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བཅུ་དྲུག་ཏུ་རིམ་གྱིས་བརྒྱུད་ནས་འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ལ་འདའ་བ།

ཚུལ་འདི་ཉིད་འཕར་བ་གསུམ་འོག་མིན་འགྲོར་ངེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། མཛོད་འགྲེལ་དུ༑ དེ་གསུམ་འོག་མིན་འགྲོ་བར་མ་ངེས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ན། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། འདོད་པ་ནས་ཚངས་རིས་སུ་སྐྱེས་ནས་བར་པ་རྣམས་བོར་ཏེ། གནས་གཙང་ལྔ་གང་རུང་དུ་སྐྱེས་པའི་རྟེན་ལ་འདའ་བ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། འདོད་པ་ནས་ཚངས་རིས་སུ་སྐྱེས་ནས་བར་པ་རྣམས་དོར་ཞིང་། གནས་གཙང་དང་པོ་གཉིས་གང་རུང་དུ་སྐྱེས་ནས་བར་གྱི་གནས་གཞན་འགའ་ཞིག་བརྒལ་ཏེ་གནས་གཙང་ཐ་མ་གསུམ་གང་རུང་གི་རྟེན་ལ་འདའ་བ། གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད། ཚངས་ཆེན་མ་གཏོགས་པ་འབྲས་བུ་ཆེ་བ་མན་ཆད་ཀྱི་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་བརྒྱུད་ནས། གནས་གཙང་གི་རྟེན་ལ་འདའ་བ། སྤྱར་གྱི་གང་ཞིག་འདི་གསུམ་ག་ལ་སྦྱར་རོ། །གཉིས་པ་སྲིད་རྩེའི་མཐར་ཐུག་འགྲོའི་མཚན་ཉིད། གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་གོང་འཕོ་གང་ཞིག །གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེས་པའི་རྟེན་ལ་འདའ་བ༑ འདི་ཡང་སྲིད་རྩེར་འགྲོར་ངེས་པ་མེད་པར་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ཕྱིར་མི་འོང་གི་གཟུགས་མེད་ཉེར་འགྲོའི་མཚན་ཉིད། འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་གང་ཞིག །གཟུགས་ཁམས་སུ་མ་སྐྱེས་པར་གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་སྐྱེས་ནས་འདའ་བ། དབྱེ་ན། སྐྱེས་འདའ་དང་། གོང་འཕོ་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། གཟུགས་མེད་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གང་ཞིག །གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་བླངས་པའི་རྟེན་དེ་ཉིད་ལ་འདའ་བ། དབྱེ་ན། སྐྱེས་པ་ཙམ་གྱིས་འདའ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་སྟེ། གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོ་ལ་བཤད་པ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། གང་ཞིག་སྔར་བཞིན་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་བླངས་ནས་འདའ་བ། གཉིས་པ་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་འདའ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་དང་། མཐོང་ཆོས་ཞི་གཉིས་དོན་གཅིག་པས། ཕྱིར་མི་འོང་མཐོང་ཆོས་ཞིའི་མཚན་ཉིད་འདོད་པའི་སྒོམ་སྤང་དགུ་པ་སྤངས་ཤིང་བཅུ་དྲུག་པ་ཐོབ་པའི་ཉན་ཐོས་སློབ་པ་གང་ཞིག །མཐོང་ལམ་དང་པོར་ཐོབ་པའི་རྟེན་དེ་ཉིད་ལ་འདའ་བ། ཕྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། འགོག་པའི་རྣམ་ཐར་རྒྱུད་ལ་ལྡན་བཞིན་པའི་ཉན་ཐོས་སློབ་པ། དབྱེ་ན། འདོད་པ་དང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཁམས་གོང་མར་འགྲོ་བ་དང་། འདོད་རྟེན་ལ་འདའ་བ་གཉིས་ཏེ། ཕྱི་མ་ནི་མཐོང་

ཆོས་ཞི་ཡིན་ཞིང་། དང་པོ་ལ་འདི་ནས་གཟུགས་མེད་དུ་འགྲོ་ན་གཟུགས་མེད་ཉེར་འགྲོ་དང་། འགོག་སྙོམས་ལས་ཉམས་རྗེས་སུ་གཟུགས་ཁམས་སུ་འགྲོ་ན་གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོ་ཡིན་ནོ༎ ༎གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་ལུས་མངོན་བྱེད་ལ་གཟུགས་མེད་དུ་འགྲོ་དང་། རྟེན་དེ་ལ་འདའ་བ་གཉིས་སོ། །ཕྱིར་མི་འོང་ཆེ་གྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད། འཕགས་པ་ཐོབ་རྗེས་སུ་སྐྱེ་བ་གཅིག་བླངས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་། དེ་ལ་དབྱེ་ན། འདོད་གཟུགས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཆེ་གྱུར་གསུམ། བཞི་པ་དེའི་དགྲ་བཅོམ་འབྲས་གནས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གང་ཞིག་སྔར་བཞིན། སྲིད་རྩེའི་སྒོམ་སྤང་ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ་སྤངས་པའི་ཉན་ཐོས། རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། ཉམས་པའི་དང་། བདག་གསོད་པའི་དང་། རྗེས་སུ་བསྲུངས་བའི་དང་། གནས་པ་ལས་མི་བསྐྱོད་པའི་དང་། རབ་ཏུ་རྟོགས་པའི་འོས་སུ་གྱུར་པའི་དང་། མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་ཏེ་དྲུག་གོ །དང་པོའི་མཚན་ཉིད། ཉན་ཐོས་དབང་པོ་རྟུལ་ཤོས་གང་ཞིག །མཐོང་ཆོས་ལ་བདེར་གནས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་ངེས་པ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། དང་པོ་ལས་དབང་པོ་རྣོ་ཞིང་། གསུམ་པ་ལས་དབང་པོ་རྟུལ་བའི་དགྲ་བཅོམ་གང་ཞིག །རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་གསོད་ན་དེར་མི་འགྱུར་ཞིང་མི་གསོད་ན་འགྱུར་ངེས་པ། གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད། འདི་དང་འོག་མ་གཉིས་ལ་གང་ཞིག་སྐབས་དང་མཐུན་པར་གཉིས་པ་ལྟར་སྦྱོར་རོ༎ ༎འདོད་ཡོན་ལས་སེམས་བསྲུངས་ན་དེར་མི་འགྱུར་ཞིང་མ་བསྲུངས་ན་དེར་འགྱུར་ངེས་པ། བཞི་པའི་མཚན་ཉིད། འདོད་ཡོན་ལས་སེམས་མ་བསྲུངས་ཀྱང་དེར་མི་འགྱུར་ཞིང་། དབང་པོའང་མི་འཕོ་བ། ལྔ་པའི་མཚན་ཉིད། མི་གཡོ་བའི་རིགས་སུ་དབང་པོ་འཕོ་བར་རུང་བ། དྲུག་པའི་མཚན་ཉིད། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་དབང་པོ་རྣོ་ཤོས་གང་ཞིག །མཐོང་ཆོས་ལ་བདེར་གནས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་མི་སྲིད་པ། དབང་པོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། དུས་སྦྱོར་དང་། དུས་མི་སྦྱོར་གཉིས། དང་པོ་ལྔ་ནི་དང་པོ་ཡིན་ལ། དྲུག་པ་ནི་གཉིས་པའོ། །ཡོན་ཏན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་གྲོལ་དང་། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་གཉིས་ཏེ། རིམ་པ་ལྟར་འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་མ་ཐོབ་པ་དང་ཐོབ་པའི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་མོ། །སྔར་གྱི་མཚན་ཉིད་དྲུག་ནི་ཀུན་

ལས་བཏུས་ལྟར་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ། ཉན་ཐོས་ཅིག་ཅར་བའི་དགེ་འདུན་གྱི་མཚན་ཉིད། ཞུགས་པའི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པའི་ཉན་ཐོས་གང་ཞིག །ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒོམ་སྤང་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་གསུམ་གཅིག་ཅར་དུ་སྤངས་པ་དང་། སྤོང་བར་འགྱུར་བ་གང་རུང་ཡིན་པ། དབྱེ་ན། ཞུགས་འབྲས་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། ཉན་ཐོས་ཅིག་ཅར་བའི་དགེ་འདུན་གང་ཞིག །རྒྱུན་ཞུགས་དང་དགྲ་བཅོམ་གྱི་འབྲས་བུ་གང་རུང་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་པ། དབྱེ་ན། དེའི་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་དང་། དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་པ་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། ཉན་ཐོས་ཅིག་ཅར་བའི་ཞུགས་པ་གང་ཞིག །རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་པ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། གང་ཞིག་དགྲ་བཅོམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་ཞིང་བཅུ་དྲུག་པ་ཐོབ་པ། དེའི་འབྲས་གནས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གང་ཞིག་དང་པོ་བཞིན། བཅུ་དྲུག་པ་ཐོབ་པ། དབྱེ་ན། རྒྱུན་ཞུགས་དང་། དགྲ་བཅོམ་འབྲས་གནས་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། ཉན་ཐོས་ཅིག་ཅར་བའི་སློབ་པའི་འབྲས་གནས་གང་ཞིག །ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒོམ་སྤང་ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ་གསུམ་ཅིག་ཅར་སྤོང་བར་འགྱུར་བ། དབྱེ་ན་ཙམ་ཁྱད་གཉིས། མཚན་ཉིད་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱིས་འགྲེ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒོམ་སྤང་ཆུང་ངུ་ཆུང་ངུ་གསུམ་ཅིག་ཅར་སྤངས་པའི་ཉན་ཐོས། ཡང་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ལ་དབྱེ་ན། དེའི་ཞུགས་འབྲས་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། འབྲས་བུ་བཞི་གང་རུང་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་པའི་ཉན་ཐོས་གང་ཞིག །ཕྱིད་དུ་གྱུར་པའི་ཉན་ཐོས་ཚོགས་ལམ་པ་དང་སྐད་གཅིག་མིན་པའི་སྦྱོར་ལམ་པ་མི་སྲིད་པ། དབྱེ་ན། ཞུགས་པ་བཞི། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཞུགས་པ་བཞིའི་ཡ་གྲལ་གང་ཞིག །རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་པ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་པའི་ཉན་ཐོས་ཞུགས་པ་གང་ཞིག །ཕྱིད་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་མི་སྲིད་པ། གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད། ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་སོགས་གང་ཞིག །ཕྱིད་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་དང་། ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་མི་སྲིད་པ། བཞི་པའི་མཚན་ཉིད། དགྲ་བཅོམ་གྱི་འབྲས་བུ་སོགས་གང་ཞིག །ཕྱིད་དུ་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཐོབ་ཕྱིར་བརྩོན་པ་མེད་པ།

གཉིས་པ་དེའི་འབྲས་གནས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། བཅུ་དྲུག་པ་ཐོབ་པའི་ཉན་ཐོས། དབྱེ་ན། རྒྱུན་ཞུགས། ཕྱིར་འོང་། ཕྱིར་མི་འོང་། དགྲ་བཅོམ་འབྲས་གནས་བཞི། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། ཉན་ཐོས་འབྲས་གནས་བཞིའི་ཡ་གྱལ་གང་ཞིག །ཕྱིད་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་འོང་དང་འདོད་པའི་སྒོམ་སྤང་དགུ་པ་སྤངས་པ་མེད་པ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། གང་ཞིག །ཕྱིད་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་དང་། འདོད་པའི་སྒོམ་སྤང་དགུ་པ་སྤངས་པ་མེད་པ། གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད། འདོད་པའི་སྒོམ་སྤང་དགུ་པ་སྤངས་པའི་ཉན་ཐོས་སློབ་པ། འབྲས་གནས་བཞི་པ་ནི་བཤད་ཟིན། མཁས་པའི་མཁས་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱིས་སྦྱར་བ་ཡིན།། །།

༄ འདོད་ཉོན་དྲུག་པ་མ་སྤངས་པར། །སྦྱོར་ལམ་སྔོན་གཅིག་ནས་བཟུང་སྟེ། །ལམ་ལ་རྗེས་བཟོད་བར་དག་ལ། །གནས་པ་དེ་ནི་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས། །ལན་བདུན་པ་ལ་སྐྱེ་འཕགས་གཉིས། །འཕགས་པ་ལ་ཡང་ངེས་མ་ངེས། །རྣམ་གཉིས་ཉེར་བརྒྱད་སྐྱེ་ན་ཡང་། །བདུན་ཚན་འདྲ་ཕྱིར་བདུན་ཞེས་དང་། །དང་པོར་ཐོབ་པའི་རྟེན་དེ་ལ། །མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དེ། །གོང་འོག་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ཀྱིས། །སྐུ་མཆེད་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པར་བསྒྲུབས། །ཉོན་མོངས་གསུམ་དང་སྐྱེ་བ་གཉིས། །རིམ་བཞིན་ངེས་སྤངས་ངེས་པར་ལེན། །བཞི་པ་སྤངས་དང་སྐྱེ་བ་ནི། །གསུམ་པ་བླངས་དང་མ་བླངས་འདྲ། །སྤང་བྱ་ལྔ་པ་སྐྱེ་བ་བཞི། །ངེས་པར་མ་སྤངས་མ་བླངས་པ། །རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེའི་ཁྱད་ཆོས་སུ། །མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ། །དྲུག་པའི་བར་སྤོང་བརྩོན་པ་དང་། །ངེས་པར་དྲུག་པ་སྤོང་བརྩོན་པ། །ཕྱིར་འོང་ཞུགས་ཡིན་ཞེས་པ་ནི། །གོང་འོག་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་སུ་བཤད། །ཕྱིར་འོང་བར་ཆད་གཅིག་པ་སྟེ། །ཉོན་མོངས་བདུན་ནམ་བརྒྱད་སྤངས་ཤིང་། །ཚེ་འཕོས་འདོད་ལྷའི་རྟེན་དག་ལ། །མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པར་བསྟན། །གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོ་རྣམ་པ་བཅུ། །འདོད་པའི་རྟེན་ལ་ཕྱེ་བ་དང་། །གནས་གཙང་སྐྱེ་རྒྱུ་སྤེལ་སྒོམ་ལྔ། །མཁས་པའི་དགོངས་པ་ཇི་བཞིན་བཤད། །དགྲ་བཅོམ་སྤངས་པ་ལྡོག་ཅེས་པའི། །བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་ངན་རྟོག་རྣམས། །སངས་རྒྱས་གཉིས་པས་ལུང་རིགས་ཀྱིས། །ལེགས་པར་བཀག་རྣམས་རྒྱས་པར་བཀྲལ། །མངས་ཀྱིས་དོགས་

ནས་ཞེས་བྱེད་རྣམས། །ཆུས་པར་མ་བཀོད་རང་འགྲེལ་དང་། །འགྲེལ་བཤད་དགོངས་པ་རྩལ་བཞིན་དུ། །ཕྱི་བ་ཡིན་གྱི་སོམ་ཉི་དོར། །ཐོད་རྒལ་བ་ལ་རྫས་བདུན་དང་། །ཞུགས་པ་དང་པོ་རྣམ་པ་གསུམ། །རྒྱུན་ཞུགས་སོགས་སུ་འདོད་པ་ཡི། །ངན་རྟོག་བཀག་ནས་ཐོད་རྒལ་བའི། །འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྲངས་རྟོགས་དག །མ་ནོར་བཤད་ནས་བདག་གཞན་རྣམས། །མཁས་པའི་རྗེས་སུ་ཁྲིད་ནས་ནི། །བླུན་པའི་ངན་རྟོག་བྲལ་བར་བྱས། །ཞུགས་པ་དང་གནས་པའི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་དཀའ་གནས། ཤར་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པས་སྦྱར་བའོ།། །།

༄༅། །ཞུགས་པ་དང་གནས་པའི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བློ་གསལ་བགྲོད་པའི་ཐེམ་སྐས་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

༄༅༅། །རྒྱལ་བ་སྲས་དང་སློབ་མར་བཅས་པ་ལ་གུས་པས་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །སྨྲ་བའི་དམ་པ་སྨྲ་བ་ངན་འཇོམས་སྲིད་གསུམ་འདི་ན་སྲིད་ལས་བརྒྱལ་བར་ཤཱཀྱའི་ཏོག །ལྷ་ཡི་ལྷར་གྱུར་ལྷ་མིའི་འདྲེན་པ་མི་མཉམ་མཉམ་པ་མེད་པ་དེའི་གསུང་བདུད་རྩིའི་རྒྱུན། །ཆའི་ཆ་ཙམ་སྦྱངས་པ་དེས་ཀྱང་དངོས་འཛིན་གདོན་གྱི་སྲ་བརྒོང་ལྟ་ངན་གཡུལ་ལས་རྒྱལ། །ཐུབ་བསྟན་འདོད་དགུའི་འབྱུང་གནས་གང་དེ་ཞེན་ལྟའི་དྲི་ཡིས་ནམ་ཡང་སྒྲིབ་པར་མ་གྱུར་ཅིག །སྟོན་པའི་རིང་ལུགས་ལུང་དང་རྟོགས་པ་དག །རབ་ཡངས་ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་གྱིས་ཀུན་གཟིགས་ནས། །རྣམ་དག་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་སྒྲེང་མཛད་པའི། །འཕགས་མཆོག་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ལ་བརྩེ་བར་དགོངས། །གང་ཡང་མྱ་མཐའ་བྲལ་བའི་སྲིད་པའི་མཚོ་ལས་བརྒྱལ་ཏེ་ཐར་པ་བླ་ན་མེད་པའི་སྐམ་ལ་གནས་པར་འདོད་པ་དེ་དག་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་བསླུ་བའི་སྐྱབས་ལ་བརྟེན་ན་འགྱུར་གྱི། གཞན་དུ་ན་འདམ་དུ་ཆེར་བྱིང་བའི་སྐྱེས་བུ་སྟོབས་དམན་པ་གཞན་དྲིང་མི་འཛོག་པར་ཕ་རོལ་ཏུ་འགྲོ་བར་འདོད་པ་ལྟར་འདོད་པའི་ཕྱོགས་སུ་མི་ཕྱིན་པར་ངལ་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། སྟོན་པ་དང་དེའི་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ལམ་ལས་གཞན་པའི་ཐབས་ཀྱིས་སྲིད་པ་ཉིད་འདྲེན་པར་བྱེད་ཀྱི་སྲིད་པའི་རྩ་བ་བཟློག་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་ཆོས་འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པ་རྣམས་ནི་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པ་དང་བྲལ་ལ་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ཡང་ལུས་ཅན་སྲིད་པར་འཆིང་བའི་རྩ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་བློ་དང་ལྡན་པ་དག་གིས་སྐྱབས་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་ཅི་འདྲ་བ་དེ་ནི་བསམ་པར་བྱ་

བ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེ་ལས་ཀྱང་འདིར་ནི་ཞུགས་པ་དང་གནས་པའི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཉིད་ལྷུར་བླངས་ཏེ། འདི་དག་གི་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དུ་མ"མ་མོའི་སྡེ་སྣོད་[1]ནས་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་མང་དུ་ཐོས་པའི་ཤཱ་ཀྱ་ཚུགས་ཅན་རྣམས་འཕྲུལ་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ཞུགས་པ་དང་གནས་པའི་གང་ཟག་དེ་དག་ཀྱང་དུ་ཞིག་ཅེ་ན། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པ་དང་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་དང་། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པ་དང་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པ་དང་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ཞུགས་པ་བཞི་དང་གནས་པ་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་དུ་འགྱུར་རོ། །རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་ཞུགས་པ་གང་ནས་ཞུགས་པར་འཇོག་པར་འདོད་པ་ལ་ནི་ཆོས་མངོན་པ་བ་རྣམས་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཆོས་མངོན་པ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་དང་སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་དོ། །དེ་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་རྣམས་ནི། ཞུགས་གནས་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་འཕགས་པར་འདོད་པས་ཞུགས་པ་དང་པོ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་བཟོད་ནས་དང་པོའི་མཚམས་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་མཛོད་ལས། དེ་ལ་སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་ནི། །མ་མཐོང་མཐོང་ཕྱིར་མཐོང་བའི་ལམ། །དབང་པོ་རྣོ་རྟུལ་དེ་དག་ཏུ། །དད་དང་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་པ༑ ༑བསྒོམ་པས་སྤང་བྱ་མ་སྤངས་ན། །འབྲས་བུ་དང་པོ་ལ་ཞུགས་པ། །ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ༑ ༑འོན་ཀྱང་ཐ་མའི་མཚམས་ལམ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ནས་འཛིན་པ་ལ་ནི་མི་མཐུན་པ་མེད་དེ་བཅུ་དྲུག་པ་ཐོབ་པ་ན་མཐོང་སྤང་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དང་དེ་ཙམ་གྱིས་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡང་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ནི། སྦྱོར་ལམ་ནས་དང་པོའི་མཚམས་འཛིན་པར་བཞེད་དེ། ཀུན་ལས་བཏུས་སུ། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པ་གང་ཞེ་ན། གང་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ལ་གནས་པ་དང་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་སེམས་

[1] ཅ། ༢་ན་༥་ མ་མོའི་སྡེ་སྣོད།

ཀྱི་སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གོ །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་སྐད་ཅིག་ལ་སྦྱོར་ལམ་དང་མཐོང་ལམ་གཉིས་བར་མ་ཆད་དུ་བསྐྱེད་པའི་སྦྱོར་ལམ་ཡིན་ལ། ཚེ་བརྗེས་ནས་མཐོང་ལམ་སྐྱེད་པའི་སྦྱོར་ལམ་པ་དང་། ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་མཐོང་ལམ་སྐྱེད་ཀྱང་། སྐད་གཅིག་ལ་མི་སྐྱེད་པའི་སྦྱོར་ལམ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་ལ་མི་བཞེད་པར་མངོན་ཏེ། ཀུན་བཏུས་འགྲེལ་པར་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་སྐད་གཅིག་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་དང་པོའི་འབྲས་བུ་མ་ཐོབ་བའི་བར་དུའོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་སྐད་གཅིག་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཞེ་ན། གང་ལ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་དེའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤང་བྱ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་མི་བརྩོན་ན་དེ་ལ་ཞུགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞུགས་པའི་དོན་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་འགལ་རྐྱེན་སེལ་བ་དང་། མཐུན་རྐྱེན་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྤང་བྱ་སྤོང་བ་ལ་མི་བརྩོན་པ་ནི་ཞུགས་པར་མི་འགྱུར་བས་སྤང་བྱ་སྤོང་བའི་སྦྱོར་བ་རྒྱུན་ཆགས་པ་དགོས་ལ་དེ་ཡང་སྐད་གཅིག་པ་ལ་འབྱུང་གི་གཞན་ལ་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིའི་དོན་གཞན་གྱིས་མ་དཔྱད་མོད་འོན་ཀྱང་དེ་ཙམ་ཞིག་ནི་འཐད་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་དོ། །དེ་ལྟར་ལུགས་དེ་གཉིས་ཀ་འཐད་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ་དཔྱད་པར་བྱ་བའི་གཞི་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་གཅིག་པུའི་སྟེང་དུ་མི་མཐུན་པ་གཉིས་དམ་བཅས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་ཀ་མི་འཐད་ན་གང་ངེས་པའི་དོན་དུ་འདོད་པར་བྱ་ཞེ་ན། ཅི་སྐད་བཤད་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་དང་པོ་ནི་ཁས་མི་ལེན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་ལུགས་དེ་ཁོ་ན་རྨ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བའི་པཎྜི་ཏ་དག་ནི་རང་དགར་མདོའི་དོན་གཟུ་ལུམ་གྱི་དཔྱོད་པས་དེ་དག་གི་མཛོད་ལ་སོགས་པར་མདོའི་དོན་དུ་བསམས་ནས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གཞག་བྱས་པ་ཕལ་མོ་ཆེ་ལ། སངས་རྒྱས་གཉིས་པས་རིགས་པའི་གནོད་པ་ཡང་དག་པ་བརྗོད་ནས་མདོའི་དོན་དུ་སྨྲ་བ་བཀག་པའི་ཕྱིར་དང་། སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ནི་མདོའི་དོན་འབྱེད་པའི་བསྟན་འཛིན་དམ་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་རྣམས་ལ་ཞུགས་པ་དང་པོ་ཐམས་ཅད་མཐོང་ལམ་ལ་གནས་པར་གསུངས་པའི་

མདོའི་ཁུངས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡོད་ན་ཡང་མི་གནོད་དེ་ཐལ་ཆེ་བའམ་འཕགས་པའི་ཞུགས་པ་ལ་དགོངས་པར་བརྟག་པར་ནུས་སོ། །གང་དག་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་ལུགས་མདོ་སྡེ་པའི་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ལ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །ཡང་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་སློབ་དཔོན་གྱིས་བཟུང་ནས་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་ལ་གནོད་པ་བརྗོད་ཅིང་ཞུགས་པ་དང་པོ་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་འདོད་པའི་སྒོམ་སྤང་གཏན་མ་སྤངས་པའམ། གཅིག་ནས་ལྔའི་བར་དུ་སྤངས་ཀྱང་དྲུག་པ་མ་སྤངས་ཤིང་། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་པའི་ཐེག་དམན་ནི་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་སྟན་གཅིག་པའི་སྦྱོར་ལམ་ནས་བཟུང་སྟེ་ལམ་ལ་རྗེས་བཟོད་ཀྱི་བར་ལ་གནས་པ་ན་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཡང་རང་གིས་བདེན་པ་རྣམས་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་གཞན་གྱིས་བསྟན་པ་ཁོ་ནའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་དད་པའི་རྗེས་འབྲང་དང་། ངེས་པར་གཞན་གྱིས་བསྟན་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་རང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱིས་བདེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་ཀུན་བཏུས་ལས། དད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་གང་ཞེ་ན། གང་ཟག་བསགས་པ་དབང་པོ་བརྟུལ་པོ་ཕ་རོལ་གྱིས་བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྦྱོར་བའོ། །ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་གང་ཞེ་ན། གང་ཟག་བསགས་པ་དབང་པོ་རྣོན་པོ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བདེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྦྱོར་བའོ། །ཞེས་དང་། མཛོད་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། དད་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་དེ་དག་ཉིད་གལ་ཏེ་སྔོན་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་བསྒོམས་པའི་སྤང་བར་བྱ་བ་མ་སྤངས་པ་འཆིང་བ་མཐའ་དག་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི། །དེ་གཉིས་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །གལ་ཏེ་སྔོན་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་བསྒོམ་པའི་སྤང་བར་བྱ་བ་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པ་རྣམས་ལས་རྣམ་པ་ལྔའི་བར་དུ་སྤངས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་དང་པོའི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པ་དག་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་འབྱུང་ཞིང་དད་འབྲང་དང་ཆོས་འབྲང་གི་དོན་ཡང་སྔར་ལྟར་སྟོན་

གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་འབྱེད་པ་གཞན་དྲིང་ལ་ལྟོས་མི་ལྟོས་ལ་བཤད་དོ། །འདོད་ཉོན་དྲུག་པ་མ་སྤངས་པར། །སྦྱོར་ལམ་སྟན་གཅིག་ནས་བཟུང་སྟེ། །ལམ་ལ་རྗེས་བཟོད་བར་དག་ལ། །གནས་པ་དེ་ནི་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྡུ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་གང་ཞེ་ན། འདོད་པའི་སྒོམ་སྤང་དྲུག་མ་སྤངས་ཤིང་བཅུ་དྲུག་པའི་རྟོགས་པ་ལ་གནས་པའི་ཐེག་དམན་པའོ། །དེ་ཡང་སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་སྤོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ་ཅིག་ཅར་བ་ནི་འོག་ཏུ་བཤད་པར་བྱའོ། །འདི་ལ་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཙམ་ལ་གནས་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་གནས་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་གང་འདོད་པའི་སྒོམ་སྤང་གཏན་མ་སྤངས་པ་ད་ལྟ་སྤོང་བའི་སྦྱོར་བ་ལ་མི་བརྩོན་པའམ་གཅིག་ནས་ལྔའི་བར་གང་ཡང་རུང་བ་སྤངས་ཀྱང་ད་ལྟ་སྤོང་བའི་སྦྱོར་བ་ལ་མི་བརྩོན་པ་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཙམ་པོ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མཛོད་འགྲེལ་ལས། འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་ཇི་སྲིད་དུ་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་གཞན་ཐོབ་པ་ལ་མི་བརྩོན་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཞུགས་པ་ཞེས་མི་བྱ་སྟེ་དེ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་གཞན་ལ་ཡང་སྦྱར་བར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བཤད་དུ། ཉོན་མོངས་པ་མ་སྤངས་པ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་གཞན་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་སྦྱོར་བ་མི་བྱེད་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཞུགས་པ་ཞེས་མི་བྱའོ། །ཤུགས་ཀྱིས་ན་གང་གི་ཚེ་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་དེའི་ཚེ་ནི་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་སྤོང་བའི་སྦྱོར་བ་ལ་མི་བརྩོན་ན་འབྲས་བུ་གོང་མ་ལ་མ་ཞུགས་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་མི་གནས་པར་བསྟན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་འབྲས་གནས་ཙམ་པོ་བ་སྒོམ་སྤང་གཏན་མ་སྤངས་པ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་ཚེ་སྲིད་པ་བདུན་སྤོང་ངེས་ཀྱི་ལས་བསགས་པ་ནི་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་ཞེས་བྱ་ལ་འདི་འདྲ་བ་དེས་ནི་ངེས་པར་སྐྱེ་བ་བདུན་ལེན་པར་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་འགྲེལ་དུ་མཆོག་ཏུ་ཐོགས་ན་ལན་བདུན་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱི་མ་ངེས་པས་མ་བརྗོད་དོ་ཞེས། འབྲས་གནས་སྒོམ་སྤང་བྱ་མ་ཟད། །རེ་

ལྟར་ཐོགས་ན་ལན་བདུན་པ། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པའི་ལན་བདུན་པ་འདི་བདུན་ལེན་ངེས་པས་བརྗོད་ཀྱི་རེ་ལྟར་ཐོགས་ན་ལན་བདུན་པ་གཞན་ཡོད་ཀྱང་འདིར་མ་བརྗོད་པ་ནི་བདུན་ལེན་པ་མ་ངེས་པས་འདིར་མ་བསྟན་ཅེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཅིའི་ཕྱིར་སྲིད་པ་བརྒྱད་པ་མངོན་པར་མི་འགྲུབ་ཅེ་ན། དུས་དེ་སྲིད་ཀྱིས་གནོན་མི་ཟ་བར་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་སྨིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་དེ་ནི་དེ་འདྲ་སྟེ་སྦྲུལ་གོམ་པ་བདུན་པས་ཟིན་པ་ལྟ་བུ་དང་རིམས་ཉིན་བཞི་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་པའི་འགྲེལ་བཤད་དུ། དཔེར་ན། སྦྲུལ་གོམ་པ་བདུན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེས་ཟིན་ན་གོམ་པ་བདུན་བོར་ནས་འཆིའོ། །ཕན་ཆད་དུ་ཡང་མ་ཡིན་ལ་ཚུན་ཆད་དུ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཚེ་བདུན་གྱི་བར་དུ་སྐྱེ་བས་ན་ལན་བདུན་པའོ། །ཐམས་ཅད་ནི་མ་ཡིན་པས་རེ་ལྟར་ཐོགས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐ་ཤལ་པའོ་ཞེས། འབྲས་གནས་སྒོམ་སྤང་བྱ་མ་ཟད་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ལན་བདུན་པ་ལན་བདུན་ལེན་པས་ལན་བདུན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐ་ཤལ་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་སྤང་བཤད་པའི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་དང་། སྒོམ་སྤང་གཏན་མ་སྤངས་པ་དང་། སོ་སྐྱེའི་དུས་སུ་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་བདུན་སྦྱོང་ངེས་ཀྱི་ལས་བསགས་པའི་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་དེ་ཉིད་ཁོ་ན་ལན་བདུན་ལེན་པར་ངེས་ཀྱི་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་གཞན་རྣམས་རེ་ལྟར་ཐོགས་ན་ལན་བདུན་པ་ཡིན་ཀྱང་བདུན་ལེན་ངེས་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་འོག་ཏུ་གོང་དུ་འཕོ་བ་དེ་དག་བར་སྐབས་སུ་ཡང་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་རུང་བར་ལྟོའོ། །འོག་མིན་དང་སྲིད་པའི་རྩེ་མོའི་མཐར་ཐུག་བར་འགྲོ་བ་ཉིད་ནི་ཕན་ཆད་དུ་འགྲོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་མཆོག་ཏུ་ཐོགས་ན་ལན་བདུན་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བཤད་དུའང་དཔེར་ན་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་མཆོག་ཏུ་ཐོགས་ན་ལན་བདུན་པ་ཉིད་བཞིན་དེ་དེ་ལ་སྲིད་པ་གཉིས་སམ་གསུམ་མངོན་པར་གྲུབ་ནས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་མི་སྲིད་པ་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི་དེ་ཕན་ཆད་སྲིད་པ་བརྒྱད་པ་མངོན་པར་འགྲུབ་པར་མི་བྱེད་པས་མཆོག་ཏུ་ཐོགས་ན་ལན་བདུན་པ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་གོང་དུ་བདུན་ལེན་ངེས་སུ་གསུངས་པ་དང་། འོག་ཏུ་ལེན་ངེས་མེད་པར་

བསྟན་པ་ལ་འགལ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །རེ་ལྟར་ཐོགས་ན་ལན་བདུན་པ་ཞེས་པ་འདི་འཕགས་
པ་ཁོ་ནར་ཡང་མ་ངེས་པར་གསལ་ཏེ་ལན་བདུན་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱི་ཞེས་པའི་འགྲེལ་
བཤད་དུ། གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་སྨིན་པའོ། །མ་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་གལ་ཏེ་ན་འདི་ཉིད་དམ་སྲིད་པ་བར་མ་དོ་ལ་སོགས་པར་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་
འགྱུར་བས་འདིར་མ་བརྗོད་དོ། །ཞེས་འབྱུང་བས་ན། སོ་སྐྱེ་རེ་ལྟར་ཐོགས་ན་ལན་བདུན་པ་དང་
འཕགས་པ་རྒྱུན་ཞུགས་ལན་བདུན་པ་གཉིས་སུ་འགྱུར་ལ། དང་པོ་ནི་སྦྱོར་ལམ་པ་ཚེ་དེ་འམ་བུལ་
ཡང་སྲིད་པ་བརྒྱད་པ་མི་འགྲུབ་པར་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་ངེས་རྣམས་ཡིན་ཞིང་། གཉིས་པ་ལ་
ནི་གོང་དུ་སྨོས་པ་ལྟར་ངེས་པ་དང་མ་ངེས་པ་གཉིས་སོ། །འདིར་ཁ་ཅིག་འབྲས་གནས་སྒོམ་སྤང་བྱ་
མ་ཟད་དབྱེ་གཞིར་བྱས་ནས་དེ་ལ་སྐྱེ་བ་གཅིག་དང་གཉིས་ལ་སོགས་པ་ལེན་པ་དང་། རེ་ལྟར་
ཐོགས་ན་ལན་བདུན་པ་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་ཅིང་དེ་ཡང་དང་པོ་རྣམས་མ་ངེས་པ་དང་ཕྱི་མ་ལན་བདུན་
པ་ངེས་པ་ཡིན་ཞེས་ཚིག་རྐང་གཉིས་པ་དབྱེ་བའི་ཡ་གྱལ་དུ་བྱས་ནས་གཞུང་གི་དགོངས་པ་
དཔྱིས་ཕྱིན་པར་འདོད་པ་ནི་ཚིག་ཤེས་པ་རྣམས་དགའ་བར་བྱེད་ཀྱི་དོན་ཤེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
འདི་ལྟར་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་སྒོམ་སྤང་མ་སྤངས་པ་རེ་ལྟར་ཐོགས་ན་ལན་བདུན་པ་གསུམ་གས་
གང་ཟག་གཅིག་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འགྲེལ་པར་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་གང་ཞིག་
བསྒོམས་པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་མ་སྤངས་པ་དེ་ནི་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ཡིན་ལ་ཚེ་
བདུན་གྱི་བར་དུ་སྐྱེས་བས་ན་ལན་བདུན་པའོ་ཞེས་དང་། དོན་བསྡུར་ཡང་རེ་ཞིག་བསྒོམས་པས་
སྤང་བར་བྱ་བ་མ་སྤངས་པ་མཆོག་ཏུ་ཐོགས་ན་ལན་བདུན་པ་ནི་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་
ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཕར་ཕྱིན་བ་གཞན་དག་སྐྱེ་བ་གཉིས་དང་གསུམ་ལ་སོགས་པ་བླངས་པའི་ཚེ་ཡང་
ལན་བདུན་པར་འདོད་པ་ཡང་ལྷ་རྣམས་དགའ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། ལན་བདུན་པ་ངེས་པ་ཅན་དེ་སྒོམ་
སྤང་གཅིག་ཀྱང་མ་སྤངས་པར་བཤད་ལ་སྐྱེ་བ་བརྗེས་ནས་ཉོན་མོངས་གཅིག་ཀྱང་མ་སྤངས་པར་
མི་འགྲུབ་སྟེ་ཕྱིར་འོང་དང་ཕྱིར་མི་འོང་དུ་ཡང་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འགྲེལ་པར་བར་

སྐབས་སུ་ཡང་འཕགས་པའི་ལམ་མངོན་དུ་བྱེད་ཅིང་སྒྱུ་ངན་ལས་མི་འདའ་སྟེ་དེ་སྲིད་དུ་སྲིད་པ་སྤྱོང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་ཀྱི་སྟོབས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཚིག་ཕྱི་མ་འདིས་ནི་སྔོན་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་དུས་སུ་སྲིད་པ་བདུན་སྤྱོང་ངེས་ཀྱི་ལས་བསགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འདི་དང་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་གཉིས་ཀ་ཡང་སྐྱེ་བ་བདུན་དང་ཚེ་གཉིས་ད་གཟོད་ལེན་ངེས་ལ་འདོད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་བླངས་ནས་ནི་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་འོག་ཏུ་དཔྱད་པར་བྱའོ། །ཅི་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་ཞེས་པ་འགྲོ་བ་གཅིག་ཏུ་སྲིད་པ་ལན་བདུན་ལེན་པའམ་འོན་ཏེ་གཞན་ལེན་ཞེ་ན། འདི་ལ་མི་མཐུན་པ་གཉིས་ཏེ། ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་སྡེ་པ་འགའ་ཞིག་གོ །དེ་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་ནི་ལྷའི་རྟེན་ལ་རྒྱུན་ཞུགས་ཐོབ་པ་དེ་ཚེ་འཕོས་ནས་མིར་སྐྱེ་སྲིད་ལན་བདུན་བར་སྲིད་ལན་བདུན་བླངས་ནས་སླར་ཡང་འདོད་ལྷའི་ནང་དུ་སྐྱེ་སྲིད་བདུན་བར་སྲིད་བདུན་བླངས་ནས་ལྷའི་རྟེན་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་ལ་མིའི་རྟེན་ལ་ཐོབ་པ་ཡིན་ན་དེ་ལས་བཟློག་པའོ། །འོ་ན་སྐྱེ་བ་ཉེར་བརྒྱད་ལེན་པས་ལན་བདུན་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་དེ་ལྟ་ཡིན་ཀྱང་ལན་བདུན་པ་མ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་བདུན་ཚན་དུ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུ་ཐ་སྙད་ལ་ལར་བྱས་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན་ཡོད་པ་ཁོ་ན་སྟེ། དཔེར་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ལ་ཤིང་འགའ་ཞིག་ལ་འདབ་མ་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་ལོ་མ་རེ་རེ་ལ་འདབ་མ་བདུན་བདུན་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་ཤིང་འདབ་མ་བདུན་པ་ཞེས་པ་དང་། གསུང་རབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་ལ་ཡང་དགེ་སློང་དག་ཇི་ལྟར་ན་དགེ་སློང་གནས་བདུན་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གཟུགས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ༔ །གཟུགས་ཀུན་འབྱུང་བ་དང་། གཟུགས་འགོག་པ་དང་། གཟུགས་འགོག་པར་འགྲོ་བའི་ལམ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་རོ་སྤྱོང་བ་དང་། ཉེས་དམིགས་དང་། ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཞེས་ཕུང་པོ་ལྔ་ཆར་ལ་གསུངས་པས་ན་བདུན་ལྔ་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ཡང་བདུན་ཚན་དུ་འདྲ་བས་གནས་བདུན་ལ་མཁས་པ་ཞེས་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་འདོད་དོ། །སྡེ་པ་གཞན་དག་ནི་གང་ཞིག་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་བདེན་པ་མཐོང་བ་དེ་ནི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་ལན་

གསུམ་འཁོར་ལ་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་ཡང་ལན་གསུམ་ཁོ་ན་འཁོར་ནས་དེ་ནས་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་འོངས་ནས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའོ། །གང་ཞིག་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་བདེན་པ་མཐོང་བ་དེ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་ལན་གསུམ་འཁོར་ལ་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་ཡང་ལན་གསུམ་འཁོར་ནས་དེ་ནས་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་འོངས་ཏེ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའོ་ཞེས་སྨྲས་སོ། །ཞེས་འགྲེལ་བཤད་དུ་འབྱུང་བ་ལྟར་འདོད་དོ། །ཤེས་བྱེད་ནི་མདོ་ལས་ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་ལན་བདུན་འཁོར་ཞེས་འབྱུང་གིས་སོ་སོར་འཁོར་ཞེས་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ཡང་མདོ་ལས་གང་ཟག་འཕགས་པ་རྣམས་སྲིད་པ་བརྒྱད་མི་འགྲུབ་པར་གསུངས་པས་ཉེར་བརྒྱད་ལེན་པ་ལ་གནོད་ལ་གལ་ཏེ་མདོ་དེའི་དགོངས་པ་འགྲོ་བ་གཅིག་ཏུ་སྲིད་པ་བརྒྱད་མི་ལེན་པ་ལ་འདོད་ན་ཡང་མི་རུང་སྟེ། སྲིད་རྩེའི་མཐར་ཐུག་འགྲོ་ཚངས་རིས་ནས་ཚངས་ཆེན་མ་གཏོགས་པའི་འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་བར་དུ་སྐྱེ་བར་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་རང་ཉིད་འདོད་པས་ན་ལྷའི་འགྲོ་བ་གཅིག་ཏུ་སྲིད་པ་བརྒྱད་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་པ་ཁམས་ཀྱི་འགྲོ་བ་གཅིག་ཏུ་སྲིད་པ་བརྒྱད་མི་འགྲུབ་པ་ལ་དགོངས་པ་ཞྭང་བར་ཡང་མི་ནུས་ཏེ། འདི་ལ་ཤེས་བྱེད་མེད་པས་ལྷ་མི་གཉིས་ཀའི་ནང་དུ་བསྡོམས་པའི་ལན་བདུན་མིན་པར་སོ་སོར་ལན་བདུན་ལེན་པ་ལ་ཡང་ཤེས་བྱེད་མེད་དེ་སྟེར་མདོ་དྲངས་པ་ལྟར་ཐུན་མོང་དུ་ལན་བདུན་ཞེས་འབྱུང་གི་སོ་སོར་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ་སྙམ་དུ་བསམས་པའོ། །དེ་ལྟར་སྡེ་པ་གཞན་གྱིས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བའི་སྲིད་པ་ཉེར་བརྒྱད་ལེན་པར་འདོད་པའི་ཕྱོགས་ཐེ་ཚོམ་དུ་བྱས་པ་དང་། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་གཉིས་པས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བའི་ཕྱོགས་འཐད་པར་གཟིགས་ནས་དེའི་གཞུང་འཛུགས་པའི་ཕྱིར་འོད་སྲུངས་སྡེ་པའི་ལུང་ལས། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་ལན་བདུན་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་ལན་བདུན་ཞེས་སོ་སོར་འབྱུང་བ་ཡོད་པས་ལྷ་མི་བསྡོམས་པའི་ལན་བདུན་ལ་ཞེན་པར་མི་བྱ་ཞེས་གསུངས་པས་ན་སྡེ་པ་གཞན་གྱི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་ལ་འདོད་ཁམས་ཀྱི་འགྲོ་བ་གཅིག་ཏུ་སྲིད་པ་བརྒྱད་མི་ལེན་པ་དང་། སོ་སོར་བདུན་མིན་གྱི་ཐུན་མོང་དུ་བདུན་ཡིན་པ་ལ་ཤེས་བྱེད་ཅེས་སྨྲས་པ་ཡང་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མིན་པར་ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་ལན་བདུན་ཞེས་པ་སྒྲ

སོར་བཞག་བྱེད་ན་སྐྱེ་སྲིད་ཉི་ཚེ་ལན་བདུན་ལེན་པར་འགྱུར་གྱི། བར་སྲིད་མ་སློས་པས་བར་སྲིད་མེད་པར་འགྱུར་ན་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་ན་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ལ་བར་སྲིད་མེད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ་སྙམ་དུ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་རྣམས་སེམས་སོ། །འདིར་སློབ་དཔོན་རྒྱལ་པོ་སྲས་ཀྱིས་ལྷ་མི་སོ་སོར་ལན་བདུན་ཞེས་པའི་ལུང་འདོད་པའི་འགྲོ་བ་གཅིག་ཏུ་སྲིད་པ་བརྒྱད་མི་འགྲུབ་པ་ལ་ཤེས་བྱེད་དུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་འཕགས་པ་ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་པས་དེ་ད་གཟོད་མིར་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ལྷ་དང་མི་རྣམས་སུ་སོ་སོར་ལན་བདུན་འཁོར་ཞེས་པ་མི་འཐད་གསུངས་པ་ནི་དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་ལྡན་ཆེན་པོའི་གསུང་ཡིན་ཡང་དཔྱད་ན་འཐད་པར་མི་མངོན་ཏེ། འདོད་པའི་འགྲོ་བ་གཅིག་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་མདོ་ནི་གང་ཟག་ལྟ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྲིད་པ་བརྒྱད་པ་མངོན་པར་འགྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གནས་མེད་ཅེས་པ་འདི་ཡིན་ལ་འདིའི་དགོངས་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་འོད་སྲུངས་སྡེ་པ་རྣམས་ལྷ་མི་སོ་སོར་ལན་བདུན་ཅེས་འབྱུང་བས་འཕགས་པས་སྲིད་པ་བརྒྱད་ལེན་པར་བསྟན་ལ་སྲིད་རྩེའི་མཐར་ཐུག་འགྲོས་ཀྱང་ལྷའི་འགྲོ་བ་གཅིག་ཏུ་སྲིད་པ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་ལེན་པས་ན་ཁམས་འདོད་ཁམས་པ་དང་། འགྲོ་བ་རིགས་མཐུན་གཅིག་ཏུ་བརྒྱད་མི་ལེན་པ་ལ་མདོ་སྡེ་མའི་དགོངས་པ་མི་ལེན་པར་སྨྲ་རང་སོར་བཞག་ན་དེ་གཉིས་མི་འཐད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདོད་པའི་འགྲོ་བ་རིགས་གཅིག་ལ་དགོངས་པའོ་ཞེས་བཤད་ན་འགྲེལ་པའི་རྩོད་ལན་སྡེ་ཕྱི་ཐམས་ཅད་འབྲེལ་པར་འགྱུར་རོ། །སྔར་བཤད་པ་དེ་དག་གིས་ཤེས་བྱེད་ཡང་ཇི་སྐད་དུ་མཛོད་འགྲེལ་ལས། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་རྣམས་ན་རེ། དེ་ནི་དེ་ལས་གཞན་པའི་སྐྱེ་བའི་སྲིད་པ་བདུན་དང་། སྲིད་པ་བར་མ་བདུན་དུ་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བར་བྱེད་ལ་དེ་བཞིན་དུ་ལྷ་དག་གི་ནང་དུ་ཡང་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བར་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་སྲིད་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བར་བྱེད་དོ། །སྲིད་པ་བདུན་ཚན་དུ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་མཆོག་ཏུ་ཐོགས་ན་ལན་བདུན་པ་ཞེས་བཤད་དེ། གནས་བདུན་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། འདབ་མ་བདུན་པ་ཞེས་བྱ་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་

ཡང་མདོ་ལས། གང་ཟག་ལྟ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྲིད་པ་བརྒྱད་པ་མངོན་པར་གྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ་ནི་གནས་མ་ཡིན་ཅིང་གོ་སྐབས་མེད་དེ། འདི་ནི་གནས་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འགྲོ་བ་གཅིག་ཏུ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཏེ་སྦྲ་ཇི་བཞིན་དུ་བརྟག་ན་ནི། སྲིད་པ་བར་མ་ཡང་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྲིད་པའི་རྒྱ་མོའི་བར་དུ་གོང་དུ་འཕོ་བ་འགྲོ་བ་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་སྲིད་པ་བརྒྱད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདོད་པའི་ཁམས་ལ་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་མེད་དོ། །འདི་ལ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་མདོ་འམ་རིགས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་སོ་སོར་ལན་བདུན་སྐྱེའི། གཉིས་ཀའི་ནང་དུ་ནི་ལན་བདུན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ལ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། འདི་སྐད་དུ་ལྷ་རྣམས་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་ལན་བདུན་ཞེས་འབྱུང་ངོ་ཞེ་ན། འོད་སྲུངས་པ་རྣམས་ལྷ་རྣམས་སུ་ལན་བདུན་མི་རྣམས་སུ་ལན་བདུན་ཞེས་སོ་སོར་ཡང་འདོན་པས་འདི་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པར་མི་བྱའོ། །གང་ཞིག་མི་དག་གི་ནང་དུ་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པར་གྱུར་པ་དེ་ནི་དེ་ཁོ་ནར་འོངས་ནས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་ལ། གང་ཞིག་ལྷ་དག་གི་ནང་དུ་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་གྱུར་པ་དེ་ནི་དེ་ཁོ་ནར་འོངས་ནས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའོ། །ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ལུགས་གཉིས་ལས་སངས་རྒྱས་གཉིས་པ་ནི་ཉེར་བརྒྱད་ལེན་པའི་ཕྱོགས་བཞེད་པར་འགྲེལ་བཤད་དུ་འབྱུང་ལ། ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་ཡང་རེ་ལྟར་ཐོགས་ན་ལན་བདུན་པ་གང་ཞེ་ན། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་ཉིད་ལྷ་དང་མིར་ཡན་མན་དུ་ལན་བདུན་དུ་སྲིད་པར་འཁོར་བར་བྱས་ནས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཐ་མ་ཐོབ་པའོ་ཞེས་འབྱུང་བས་གཅེན་ཡང་སྐྱེ་བ་ཉེར་བརྒྱད་ལེན་པ་བཞེད་པར་བརྟག་ནུས་ཏེ། ལྷ་མི་ཡན་མན་ནི་ཕན་ཚུན་སོ་སོར་གྱི་དོན་དུ་བཤད་པར་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་། འདོད་པར་སྐྱེ་བ་ལ་ཡང་བར་སྲིད་ལེན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལན་བདུན་པ་ལ་སྐྱེ་འཕགས་གཉིས། །འཕགས་པ་ལ་ཡང་ངེས་མ་ངེས། །རྣམ་གཉིས་ཉེར་བརྒྱད་སྐྱེ་ན་ཡང་། །བདུན་ཚན་འདྲ་ཕྱིར་བདུན་ཞེས་དང་། །དང་པོར་ཐོབ་པའི་རྟེན་དེ་ལ། །མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་སྟེ། །གོང་འོག་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ཀྱིས། །སྐུ་མཆེད་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པར་

བསྒྲུབས། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྡུ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ཙམ་ལ་གནས་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་གནས་པ་གང་ཞེ་ན། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་གང་འདོད་པའི་སྒོམ་སྤང་དང་པོ་ནས་དྲུག་པའི་བར་གང་ཡང་རུང་བ་སྤོང་བའི་སྦྱོར་བ་ཅན་ནོ། །དེ་ལ་ཡང་ལྷའི་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་དང་། མིའི་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བའོ། །འོན་ཀྱང་དེ་ཙམ་དུ་གྲངས་ངེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཀྱི་རྟེན་དེ་ཉིད་ལ་ཕྱིར་འོང་དང་ཕྱིར་མི་འོང་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་དེ་ཚེ་འཕོས་ནས་ཁམས་གོང་མར་སྐྱེ་བ་ཡོད་ལ་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་ནི་ཚེ་དེ་ལ་འབྲས་བུ་བར་པ་གཉིས་མི་བསྐྱེད་ཅིང་ཁམས་གོང་མར་ཡང་འགྲོ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་སྤྱིར་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་ལ་ཁྱད་པར་གསུམ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། མཛོད་དུ། རྣམ་གསུམ་རྣམ་བཞི་ལས་གྲོལ་བ། །ཚེ་གཉིས་གསུམ་དུ་རིགས་ནས་རིགས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་ཁྱད་པར་དང་། སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། གཉེན་པོ་ཐོབ་པའི་ཁྱད་པར་རོ། །དེ་ལ་འདོད་པའི་སྒོམ་སྤང་གསུམ་པ་ངེས་པར་སྤངས་བཞི་པ་མ་སྤངས་ཀྱང་ལྔའི་ལྔ་པ་ངེས་པར་མ་སྤངས་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། འགྲེལ་པར་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པ་ལས་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་གསུམ་མམ་བཞི་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུམ་དང་བཞི་ལ་འདམ་ཁ་ཅན་མཛད་ལ་གཉིས་དང་གཅིག་མ་སྨོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྔ་པ་སྤངས་ན་དྲུག་པ་ཡང་ངེས་པར་སྤོང་བས་ཕྱིར་འོང་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་འགྲོ་བ་རིགས་མཐུན་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བ་གཉིས་ལེན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་ཕྱིར་འོང་བར་ཆད་གཅིག་པ་ཡང་བརྒྱད་པ་སྤངས་པ་ན་དགུ་པ་ཡང་ངེས་པར་སྤོང་བས་ཕྱིར་མི་འོང་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཚེ་གཅིག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན་མི་མཚུངས་ཏེ། སྒོམ་སྤང་དགུ་པ་སྤོང་བ་ལ་ཁམས་ལས་འདའ་དགོས་པས་དཀའ་ལ་དྲུག་པ་སྤོང་བ་ལ་དེ་ལྟ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཇི་སྐད་དུ། མཛོད་འགྲེལ་ལས། ཅིའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་ལྔ་

སྤངས་པའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་སྤངས་ན་དྲུག་པ་ཡང་གཏོང་མི་ཟ་བར་སྤྱོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ་དེའི་རྣམ་པ་གཅིག་གིས་ནི་བར་ཆད་གཅིག་པ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་ལ་གེགས་བྱ་བར་མི་ནུས་ཏེ་ཁམས་ལས་མི་འདའ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སྐྱེ་བ་ལན་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། འདོད་པའི་འགྲོ་བ་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བ་གཉིས་ངེས་པར་ལེན་དགོས་ཏེ་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེའི་དོན་ཚོགས་པའམ་འདབས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འདོད་པའི་འགྲོ་བ་མི་གཅིག་པ་གཉིས་སུ་ལན་གཉིས་སྐྱེ་བ་ཕྱིར་འོངས་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེ་བ་གསུམ་ནི་བླངས་ཀྱང་བླ་ལ་མ་བླངས་ཀྱང་བླའི། བཞི་ངེས་པར་མ་བླངས་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། འགྲེལ་པར་ཚེ་གཉིས་སམ་གསུམ་ལུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཚེ་གསུམ་ཡན་ཆད་ལས་འདམ་ཁ་མ་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉེན་པོའི་ཁྱད་པར་ནི། སྔར་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་སྤང་བའི་གཉེན་པོ་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་ཐོབ་པའོ། །དེ་ནི་རྣམ་གསུམ་རྣམ་བཞི་ཞེས་པའི་རྐང་པ་གཉིས་སུ་དངོས་སུ་མ་སྨོས་པ་ནི་རྒྱུན་ཞུགས་ཕྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་གཅིག་ལ་སོགས་པ་སྤྱོང་བ་ནི་དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་ཐོབ་པ་དེ་མ་སྨོས་ཀྱང་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ་གཉེན་པོ་མེད་པར་ཉོན་མོངས་སྤྱོང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། འཕགས་པ་ཡིན་པས་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་གྱི་ཐོབ་པ་ཡང་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་སྤྱོང་ན་ཡང་ཟག་མེད་འཐོབ་སྟེ་ཇི་སྐད་དུ། མཛོད་ལས། འཕགས་ལ་བྲལ་བའི་ཐོབ་རྣམ་གཉིས། །ཞེས་འཕགས་པས་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་སྤྱོང་བ་ལ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཐོབ་པ་གཉིས་ཀ་སྐྱེ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མཛོད་འགྲེལ་ལས། ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་ནང་དུ་གཉིས་ཤིག་སྨོས་པ་ནི་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ཕྱིས་ཉོན་མོངས་པ་སྤྱོང་བར་བྱེད་པ་ན་དེའི་གཉེན་པོ་ཟག་པ་མེད་པའི་དབང་པོ་ཐོབ་པ་ནི་མ་སྨོས་ཀྱང་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་འདོད་པའི་སྒོམ་སྤང་དྲུག་པ་མ་སྤངས་པ་ལམ་ལ་རྗེས་ཤེས་ལ་གནས་པ་ཉོན་མོངས་སྤྱོང་བའི་སྦྱོར་བ་དང་ལྡན་པ་འདོད་པའི་འགྲོ་བ་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བ་གཉིས་ངེས་པར་བླངས་ནས་འདའ་བ་དེ་ནི་རྒྱུན་ཞུགས་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ལྷའི་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེས་དང་། མིའི་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་གཉིས་ཡོད་

དོ༔ ༔དང་པོ་ནི། འདོད་ལྷ་དྲུག་པོ་གང་རུང་གི་རྟེན་ལ་རྒྱུན་ཞུགས་ཐོབ་པ་དེ་ལྟར་ལན་གཉིས་སྐྱེས་ནས་དང་པོའི་ལྷའི་རིགས་དེའམ་གཞན་ལྔ་པོ་གང་རུང་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདའོ། །གཉིས་པ་ནི། འཛམ་བུ་གླིང་པ་ལྟ་བུའི་རྟེན་ལ་རྒྱུན་ཞུགས་ཐོབ་པ་དེ་མིར་ལན་གཉིས་སྐྱེས་ནས་གླིང་དེ་ཉིད་དམ་ཤར་ནུབ་གང་རུང་དུ་སྐྱེས་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཇི་སྐད་དུ། མཛོད་འགྲེལ་ལས། རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ལྷའི་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་ནི་ལྷ་དག་གི་ནང་དུ་རིགས་གཉིས་སམ་གསུམ་དུ་འཁོར་ནས་ལྷའི་རིགས་དེའམ་གཞན་དུ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའོ། །མིའི་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་ནི་མི་དག་གི་ནང་དུ་རིགས་གཉིས་སམ་གསུམ་དུ་འཁོར་ནས་གླིང་དེའམ་གཞན་དུ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་གང་གསུངས་པའོ། །འདིར་འགྲེལ་བཤད་དུ། གང་ཞིག་རྣམ་པ་གཅིག་གམ་གཉིས་ལས་གྲོལ་བ་དེ་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན༔ ཁ་ཅིག་ན་རེ་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་གསུམ་དང་བཞི་ལས་གྲོལ་བ་སྨོས་པ་ནི་དཔེར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རམ། དེ་ཕན་ཆད་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཚད་དུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །གཞན་དག་ན་རེ་རྣམ་པ་གཅིག་གམ་གཉིས་ལས་གྲོལ་བ་དེ་ནི་ཚེ་ལྔའམ་དྲུག་པ་ཡིན་ཏེ་རྣམ་པ་གསུམ་མམ་བཞི་ལས་གྲོལ་བ་ཞེས་ཁྱད་པར་སྨོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཟེར་ཏེ་འདི་ནི་བཤད་པ་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་དཔྱད་པས་འདི་དཔྱད་དགོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལ་ལུགས་སྔ་མ་ནི། ཉོན་སྤང་རྣམ་པ་གསུམ་མམ་བཞི་ལས་གྲོལ་བའི་རིགས་སྐྱེ་འདོད་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་གཅིག་གམ་གཉིས་ཙམ་ལས་གྲོལ་བའི་རིགས་སྐྱེ་ཡོད་ལ་རིགས་སྐྱེ་ལ་གསུམ་མམ་བཞི་སྤང་དགོས་པར་བསྟན་པ་ནི། རིགས་སྐྱེའི་ཕྱོགས་གཅིག་མཚོན་པའམ་བཞི་མན་ཆད་མ་སྤངས་པ་ཞིག་དགོས་ཞེས་པ་མཐའི་ཚད་བསྟན་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །ལུགས་གཉིས་པའི་དོན་ནི། རྣམ་པ་གསུམ་མམ་བཞི་ལས་གྲོལ་བ་ལ་ཚེ་གཉིས་སམ་གསུམ་ལུས་པའི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ་ནི། རྣམ་པ་གཅིག་གམ་གཉིས་ལུས་པར་ཡང་གོང་མའི་གནད་ཀྱིས་ཚེ་ལྔའམ་དྲུག་ལུས་པ་ཡིན་ནོ༔ ༔ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་གཉིས་པོ་དེ་ལ་སློབ་དཔོན་རྒྱལ་པོ་སྲས་ཀྱིས་ནི། སྔོན་གྱི་ཆོས་

མངོན་པའི་འཆད་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ལྟ་བུ་མ་དཔྱད་པས་དཔྱད་དགོས་པར་འདུག་ཅེས་ཟེ་ཚོམ་བསྐྱུར་བ་ཙམ་ལས་མི་སྣང་ཡང་མི་འཐད་པར་མངོན་ཏེ། སློབ་དཔོན་གྱིས་རིགས་སྐྱེའི་སྤྱངས་པའི་ཁྱད་པར་འཆད་པ་ན་གསུམ་མམ་བཞི་ལས་གྲོལ་བ་བསྟན་པ་དེ་འདི་ཚུན་སྤྱངས་པ་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་འདི་ཕན་ཆད་མ་སྤྱངས་པ་ཞིག་དགོས་ཞེས་བསྟན་ན་མ་འབྲེལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རིགས་སྐྱེས་ཉོན་མོངས་གཅིག་གཉིས་སོགས་གང་སྤྱངས་འཆད་པ་ལ་བཞི་ཕན་ཆད་མ་སྤྱངས་པ་ཞེས་བརྗོད་པས་གཅིག་ནས་བཞིའི་བར་གང་སྤྱངས་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་གསུམ་རྣམ་བཞི་ལས་གྲོལ་བ། །ཞེས་པས་རིགས་སྐྱེ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཙམ་དཔེར་བརྗོད་ནས་དེས་མཚོན་པའི་དོན་འགྲེལ་པར་གསུངས་པར་རིགས་ཏེ། དེའི་འགྲེལ་པར་དེ་ལས་གཞལ་ཆུང་བ་རྣམས་ཀྱང་དཔྱད་པ་མཛད་འདུག་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེ་བ་ལྔའམ་དྲུག་ཙམ་བླངས་པ་ཡང་རིགས་སྐྱེར་འགྱུར་ན་ལན་བདུན་པ་ལ་ཡང་ཐལ་ཆེས་པ་དང་། འགྲེལ་པར་རིགས་སྐྱེའི་ཚེ་ཅི་ཙམ་ལུས་ཐུན་མོང་དུ་དཔྱོད་པ་དང་། སོ་སོར་དཔྱོད་པའི་སྐབས་གཉིས་གར་ཡང་ཡ་མཐའ་གཉིས་དང་མ་མཐའ་གསུམ་ཁོ་ནར་མཛད་འདུག་པའི་ཡང་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་ཉོན་མོངས་གསུམ་སྤྱངས་ན་གསུམ་བཞི་སྤྱངས་ན་གཉིས་ལེན་ཅེས་པ་ཡང་གསོག་ཉིད་དུ་མཐོང་སྟེ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ལན་བདུན་པ་ཡང་ལན་དགུ་པར་འཇོག་པར་འགྱུར་བ་དང་། དྲུག་པ་ཙམ་སྤྱངས་པའི་ཕྱིར་འོང་ཡང་གསུམ་ངེས་པར་ལེན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ༑ ༑དེས་ན་གསུམ་དང་བཞི་ལས་གྲོལ་བ་དང་ཚེ་གཉིས་དང་གསུམ་ལེན་པ་གཉིས་ཀ་ལ་འབྲེལ་པར་འམ་གྱི་སྒྲ་འབྱུང་བ་འདམ་ཁ་ཅན་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རིགས་སྐྱེས་ལ་གསུམ་སྤྱངས་པ་ངེས་པར་དགོས། ཡང་ན་བཞི་སྤྱངས་ཀྱང་ཟླ་ཚེ་གཉིས་ལུས་པ་དགོས། གསུམ་ལུས་ཀྱང་ཟླ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་སྤྱངས་པ་དང་སྐྱེ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་འདམ་ཁ་ཅན་མཛད་ཀྱང་གསུམ་སྤྱངས་པ་དང་། ཚེ་གཉིས་ལུས་པ་སོར་བཞག་པས་ན་ཁོ་བོས་བཤད་པ་འདི་རྩ་མེད་པའོ། །རིགས་སྐྱེ་ལ་སྐྱེ་བ་གཉིས་ལེན་ངེས་སུ་བསྟན་པ་འདིས་ནི་རིགས་སྐྱེ་ཚེ་འཕོས་པ་རིགས་སྐྱེར་ཁ་ཅིག་ཕར་ཕྱིན་པ་འདོད་པ་དང་། རིགས་སྐྱེ་ཚེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་འཕགས་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱང་སུན་

ཕྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པར་ཆེ་གྱུར་གྱི་འཕགས་པ་ནི་འཕགས་ཆོས་ཆེ་གཉིས་སུ་བརྟེན་ཟིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་སྐབས་ཅི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་ལ་ངེས་པར་ལན་གཉིས་འཁོར་བ་ནི་སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱང་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་ལས་བཏུས་ལས་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་གང་ཞེ་ན། ལྷ་འམ་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སོང་ནས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཐ་མ་འཐོབ་པའོ་ཞེས་འབྱུང་ལ་འགྲེལ་པར་ཡང་ངེས་པར་གཉིས་འཁོར་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་འདི་ལ་ཁ་ཅིག་མཛོད་འགྲེལ་དུ་སྐྱེ་བ་ནི་གལ་ཏེ་ན་གོང་མའི་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཆེས་ཉུང་ངུར་ཡང་འགྱུར་བས་དེའི་ཕྱིར་འདི་སྐྱོས་སོ། །ཞེས་པས་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་སྐྱེ་བ་གཉིས་ལས་ཀྱང་ཉུང་བར་འགྱུར་བར་བསྟན་པར་བསམས་ནས་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་ངེས་པར་གཉིས་འཁོར་བར་བཤད་པ་མི་ལེགས་པར་ཆེ་གཉིས་ལེན་པ་ཕ་མཐའ་བསྟན་པར་བཞེད་པ་ནི། མཛོད་འགྲེལ་གྱི་ལུང་དེའི་དོན་གཏན་མ་རྟོགས་པར་མངོན་ཏེ། དེའི་ལུང་དོན་ནི་རིགས་སྐྱེ་ལ་ཁྱད་པར་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། རྣམ་གསུམ་རྣམ་བཞི་ལས་གྲོལ་བ། །ཚེ་གཉིས་གསུམ་དུ་རིགས་ནས་རིགས། །ཞེས་པས་སྐྱེ་བའི་ཁྱད་པར་དང་། ཉོན་མོངས་སྤང་བའི་ཁྱད་པར་གཉིས་བསྟན་ལ། གཉེན་པོ་ཐོབ་པའི་ཁྱད་པར་ནི་ཤུགས་ལས་གོ་བས་མ་བསྟན་ཅེས་སྨོས་པ་ན༑ འོ་ན་སྐྱེ་བའི་ཁྱད་པར་ཡང་ཤུགས་ལ་བསྟན་པས་ཆོག་མོད་སྙམ་དུ་དོགས་པ་ལ་རྒྱུན་ཞུགས་སྲིད་པ་གཉིས་ལེན་ཙུང་འགའ་ཞིག་གོང་མ་ཕྱིར་འོང་ནས་དགྲ་བཅོམ་གྱི་བར་སྐྱེ་བ་འདི་འམ་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ཉིད་ལ་འཐོབ་པ་ཡོད་པས་དེ་རྣམས་ནི་སྐྱེ་བ་ཉུང་བར་འགྱུར་ལ་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེའི་ཚེ་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་ཆེ་གཉིས་སམ་གསུམ་ངེས་པར་ལེན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རིགས་སྐྱེའི་སྐྱེ་བའི་ཁྱད་པར་ཙ་བར་དངོས་སུ་སྨོས་ཞེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལུང་དེའི་འགྲེལ་བཤད་དུ། དེའི་ཕྱིར་འདིའི་ཚེ་ནི་ཆེ་གཉིས་གསུམ་དུ་རིགས་ནས་རིགས་ཞེས་ངེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྨོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བས་ན་ཁོ་བོ་ཅག་ནི་ལུང་དེ་རིགས་སྐྱེ་སྲིད་པ་གཉིས་ངེས་པར་ལེན་པའི་ཁུངས་སུ་འགྲོ་བར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་དེ་དང་དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་གཞན་བསྟན་

བཅོས་སམ་གཙུག་ལག་གི་དགོངས་པར་མ་སོན་པ་རྣམས་གཟུ་བོའི་བློས་བཀག་པ་ན་བཤེས་གཉེན་ངན་པའི་ངན་རྟོག་གིས་བློ་གྲོས་བསླད་པ་དང་། ཆོས་ལ་མི་རྟེན་པར་གང་ཟག་ལ་རྟེན་པ་དག་ཐག་དོག་གིས་རྣ་བ་མི་གཏོད་མོད། འོན་ཀྱང་བློ་དང་ལྡན་པ་དག་གིས་ཕྱོགས་འཛིན་དོར་ཏེ་ཚུལ་བཞིན་བརྟགས་ན་རིགས་པ་དང་མི་རིགས་པ་དག་གི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་རོ༔ ༔འདིར་སྨྲས་པ། ཡང་དག་ལྟ་བ་འོད་སྟོང་ལྡན་པ་ཉུབ། །གནས་ལུགས་འདོམས་པའི་མཁས་རྣམས་ཐལ་ཆེར་གཤེགས། །ལོག་པའི་ལམ་སྟོན་རྫོངས་པ་ཀུན་གྱིས་བཀུར། །ཀྱེ་མའོ་ཐུབ་བསྟན་སྐུ་ཡིས་གནས་པར་ཉུས། །ཡིན་ཚུལ་བཤད་ན་མཁས་འདོད་ཅན་དུ་མཐོང་། །ལོག་པར་བསྟན་ན་ལྟ་ངན་ཕྱི་ཕྱིར་འཕེལ། །མི་སྨྲའི་བརྟུལ་ཞུགས་བཟུང་ན་དོན་མི་འགྲུབ། །ཀྱེ་མའོ་ཐུབ་བསྟན་ཅི་ལྟར་གཟུང་བར་བྱ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །ཉོན་མོངས་གསུམ་དང་སྐྱེ་བ་གཉིས། །རིམ་བཞིན་ངེས་སྤྱང་ངེས་པར་ལེན། །བཞི་པ་སྤངས་དང་སྐྱེ་བ་ནི། །གསུམ་པ་བླངས་དང་མ་བླངས་འདྲ། །སྤང་བྱ་ལྔ་པ་སྐྱེ་བ་བཞི། །ངེས་པར་མ་སྤངས་མ་བླངས་པ། །རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེའི་ཁྱད་ཆོས་སུ། །མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྡུ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

༄ ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་དང་ཕྱིར་མི་འོང་གི་ཞུགས་གནས་བཞི་ཀ་ལ་འབྲས་བུ་ཐོབ་རྒྱལ་བ་དང་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་རེ་ཞིག་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པ་ཉིད་བཤད་པར་བྱའོ། །དེས་ན་བཅུ་དྲུག་པ་ཐོབ་ཅིང་འདོད་ཉོན་དྲུག་པ་མ་སྤངས་ལ་དང་པོ་ནས་དྲུག་པའི་བར་གང་ཡང་རུང་བ་སྤོང་བ་ལ་བརྩོན་པའི་གང་ཟག་དེ་དག་ནི་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་རྫས་གཅིག་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འགྲེལ་པར་ཞུགས་པ་ལྷག་མ་རྣམས་ནི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་གསུམ་ལས་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་མཐར་གྱིས་པའི་སྐབས་སུ་ཞུགས་པ་དང་པོ་མ་གཏོགས་པ་ཞུགས་པ་ཕྱི་མ་གསུམ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་དང་ཕྱིར་འོང་དང་ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་

གནས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ནི་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་ལ་འདོད་ཉོན་ལྔ་པ་སྤངས་ནས་དྲུག་པ་སྤོང་བའི་སྦྱོར་བ་ལ་བརྩོན་པ་ཞིག་བཞེད་པར་མངོན་ཏེ། ཀུན་ལས་བཏུས་སུ། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པ་གང་ཞེ་ན། གང་བསྒོམ་པའི་ལམ་ལ་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པ་ལྔ་པ་སྤངས་པའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གོ །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བཞེད་པའང་ཕྱིར་འོང་གི་ཞུགས་པ་ནི་ཕྱིར་འོང་གི་ཉེ་བའི་སྦྱོར་བ་ལ་ཞུགས་པ་ལ་བྱའི་ཕྱིར་འོང་གི་རྒྱུ་ཙམ་ལ་ཞུགས་པ་ཡང་ཡིན་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཕྱིར་གང་སྤངས་པ་ཙམ་གྱིས་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་སྤང་བྱ་དེ་ཉིད་སྤོང་བ་ལ་བརྩོན་པ་ནས་ཞུགས་པར་བཞག་རིགས་ལ་དེ་ཡང་ལྔ་པ་མན་ཆད་སྤོང་བ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མངོན་པ་བ་འགའ་ཞིག་ལྔ་པ་སྤངས་པ་ཞེས་འབྱུང་བ་ཐ་མའི་མཚམས་བཟུང་བ་ཡིན་ཞེས་འཆད་པ་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་འདི་དང་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་གཉིས་ཆར་ལ་ལྔ་པ་སྤངས་པ་དང་བརྒྱད་པ་སྤངས་པ་ངེས་པར་སློས་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ་སྔ་མ་ཉིད་དགོངས་པ་ཡིན་པར་འཐད་པར་རྟོགས་སོ། །དྲུག་པའི་བར་སྤོང་བརྩོན་པ་དང་། །ངེས་པར་དྲུག་པ་སྤོང་བརྩོན་པ། །ཕྱིར་འོང་ཞུགས་ཡིན་ཞེས་པ་ནི། །གོང་འོག་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་སུ་བཤད། །ཅེས་བྱ་བ་ནི་བསྡུ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

༈ ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་གང་ཞེ་ན། བཅུ་དྲུག་པ་ཐོབ་ལ་འདོད་ཉོན་དྲུག་པ་སྤངས་ཤིང་དགུ་པ་མ་སྤངས་པའི་ཐེག་དམན་ནོ། །དེ་ལ་ཡང་འབྲས་བུ་ཙམ་ལ་གནས་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་གནས་པ་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་གང་འདོད་ཉོན་དྲུག་པ་ལས། གོང་མའི་ཉོན་མོངས་སྤོང་བ་ལ་མི་བརྩོན་པ་དེ་ནི་འབྲས་བུ་ཙམ་ལ་གནས་པ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ་མཛོད་ལས། རྣམ་པ་དྲུག་པ་ཟད་གྱུར་པ། །དེ་ནི་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ། །ཞེས་གང་གསུངས་པའོ། །ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་གང་བདུན་པ་ནས་དགུ་པའི་བར་སྤོང་བ་ལ་བརྩོན་པ་ནི་འབྲས་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་གནས་པ་སྟེ། ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་དང་གནད་གཅིག་གོ །ཕྱིར་འོང་

འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་བར་ཆད་གཅིག་པ་ཞེས་འབྱུང་བ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་གང་འདོད་ཉོན་བདུན་ནམ་བརྒྱད་སྤངས་པས་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ལ་ཉོན་མོངས་གཅིག་གིས་བར་དུ་ཆོད་ལ་སྐྱང་འདས་འཐོབ་པ་ལ་ཚེ་གཅིག་གིས་བར་དུ་ཆོད་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ་མཛོད་ལས། ཉེས་ཆ་བདུན་དང་བརྒྱད་ཟད་པ། །ཚེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་དང་། །གསུམ་པ་ལ་ནི་ཞུགས་པའང་ཡིན། །ཞེས་པས་སོ། །དེ་ལ་ཉོན་མོངས་བརྒྱད་ཟད་ན་ཚེ་གཅིག་པ་དང་བར་ཆད་གཅིག་པ་གཉིས་ཆར་ཡིན་ལ། བདུན་ཟད་ན་ཚེ་གཅིག་པ་ཡིན་ཀྱང་བར་ཆད་གཉིས་པ་ཡིན་ཞེས་འགའ་ཞིག མཧོན་པ་བ་ འདོད་ལ་ཁ་ཅིག བདག་གི་བླ་མ་ ནི་བདུན་པ་ཡང་བར་ཆད་གཅིག་པ་ཡིན་ཏེ་བར་ཆད་ནི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ལ་གེགས་བྱེད་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་དགུ་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཀྱང་འཆད་དོ། །བར་ཆད་གཅིག་པ་འདི་ནི་བདུན་པ་དང་བརྒྱད་པ་སྤངས་པའི་ཚེ་དེ་ལ་དགུ་པ་སྤངས་ནས་ཕྱིར་མི་འོང་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་གྱི་ཚེ་འཕོས་ནས་དགུ་པ་སྤངས་ཕྱིར་མི་འོང་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་རྗེན་དེ་ཉིད་ལ་སྐྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པས་ན་ཕྱིར་མི་འོང་ལ་ཉོན་མོངས་པ་གཅིག་གིས་བར་ཆོད་སྐྱང་འདས་ལ་ཚེ་གཅིག་གིས་ཆོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཉོན་མོངས་དགུ་པས་ཕྱིར་མི་འོང་ཆེ་དེ་ལ་འཐོབ་པ་ལ་བར་ཆད་མི་ནུས་ཏེ། དཔེར་ན་རིགས་སྐྱེས་ལྔ་པ་སྤངས་ན་དྲུག་པ་ཡང་གནོན་མི་ཟ་བར་སྤོང་བ་བཞིན་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། ཁམས་ལས་འདའ་མི་འདའི་ཁྱད་པར་སྟེར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཇི་སྐད་དུ་མཛོད་འགྲེལ་ལས། ཇི་ལྟར་ན་འདི་ནི་རྣམ་པ་གཅིག་གིས་འབྲས་བུ་ལ་གེགས་བྱེད་པར་ནུས་ཤེ་ན། ཁམས་ལས་མི་འདའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་བར་ཆད་གཅིག་པ་མཛོད་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་བཤད་དུ་འགྲོ་བ་གང་དུ་སྐྱེ་མི་འབྱུང་ལ། ཀུན་ལས་བཏུས་སུ། བར་ཆད་གཅིག་པ་གང་ཞེ་ན། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ཉིད་དུ་གང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཐ་མ་འཐོབ་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་བས། འདོད་ལྷའི་རྟེན་ལ་སྐྱང་འདས་ཐོབ་པར་གསལ་ལོ། །ཇི་སྐད་དུ། མཛོད་ལས། རྣམ་པ་དྲུག་པ་ཟད་གྱུར་པ། །དེ་ནི་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ། །ཞེས་འབྲས་བུ་ཙམ་ལ་གནས་པའི་ཐད་དུ་འགྲེལ་པར་

ལྷ་དག་གི་ནང་དུ་སོང་ནས་མིའི་འཇིག་རྟེན་དུ་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་ཕྱིར་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་སྟེ་དེ་ཕན་ཆད་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཙམ་པོ་དེས་སྐྱེ་བ་གཉིས་ལེན་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་མི་སྣང་བས་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཙམ་པོ་ལ་སྐྱེ་བའི་ཁྱད་པར་མ་སྨོས་སོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། ལྷ་དང་མི་གཉིས་ཀར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་འོང་ཡོད་ཀྱང་དེ་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་མ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། འགྲོ་བ་གཅིག་ཏུ་ལན་ཅིག་ལས་མི་འོང་བའི་ཕྱིར་སྙམ་དུ་བསམས་པའོ། །ཁ་ཅིག་ཕྱིར་འོང་ཡིན་ན་འདོད་པར་ལན་ཅིག་འོང་བས་ཁྱབ་ཅེས་པ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་ན་ཕྱིར་འོང་གི་རྟེན་ལ་ཕྱིར་མི་འོང་ཐོབ་པ་མི་སྲིད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཕྱིར་འོང་བར་ཆད་གཅིག་པ་དེ། །ཉོན་མོངས་བདུན་ནམ་བརྒྱད་སྤངས་ཤིང་། །ཚེ་འཕོས་འདོད་ལྷའི་རྟེན་དག་ལ༔ །སྲུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པར་བསྟན། །ཅེས་བྱ་བ་ནི་བསྡུ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

༈ ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པ་གང་ཞེ་ན། སྔར་བཤད་པའི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་དེ་ཉིད་བདུན་པ་ནས་དགུ་པའི་བར་སྤོང་པའི་སྦྱོར་བ་ཅན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མཛོད་ལས། ཉེས་ཆ་བདུན་དང་བརྒྱད་ཟད་པ། །ཚེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་དང་། །གསུམ་པ་ལ་ནི་ཞུགས་པའང་ཡིན། །ཞེས་གང་གསུངས་པའོ། ༈ །ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་གང་ཞེ་ན། བཅུ་དྲུག་པའི་རྟོགས་པ་ཐོབ་ཅིང་འདོད་པའི་སྒོམ་སྤངས་དགུ་པ་སྤངས་པའི་ཐེག་དམན་སློབ་པའོ། །འདི་ཡང་ཁམས་གོང་མའི་ཉོན་མོངས་སྤོང་བའི་སྦྱོར་བ་ལ་མི་གནས་པ་ན་འབྲས་བུ་ཙམ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉོན་མོངས་དང་པོ་ནས་སྲིད་རྩེའི་དགུ་པའི་བར་སྤོང་བའི་སྦྱོར་བ་ལ་གནས་པའི་ཚེ་འབྲས་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་གནས་པ་དང་། དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་པ་གཞི་གཅིག་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་འདི་ལ་གཟུགས་སུ་ཉེ་བར་འགྲོ་བ་དང་། གཟུགས་མེད་དུ་ཉེ་བར་འགྲོ་བ་མཐོང་ཆོས་ཞི་དང་། ལུས་མངོན་བྱེད་དེ་རྣམ་པ་བཞིར་ཡང་འགྱུར་རོ། །འདི་དག་འབྲས་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་འབྱེད་པར་འདོད་པ་ནི་ཡོད་མོད་འོན་ཀྱང་འདི་དག་ངེས་པར་སྒོམ་སྤང་ལྟག་མ་སྤོང་

བའི་སྦྱོར་བ་ཅན་ཡིན་པ་ལ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་མི་སྣང་ངོ་། །གཟུགས་སུ་ཉེ་བར་འགྲོ་བ་གང་ཞེ་ན། འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་གང་གཟུགས་ཁམས་སུ་ངེས་པར་སྐྱེ་བ་བླངས་ནས་མྱང་འདས་འཐོབ་པའོ། །དེ་ཡང་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་སྐྱེ་སྲིད་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་མི་དགོས་ཏེ་བར་དོར་འདའ་བ་ལ་ཐལ་ཆེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་རྟེན་ལ་འདའ་བ་ཡང་མི་དགོས་ཏེ་སྲིད་རྩེའི་མཐར་ཐུག་འགྲོ་ལ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །བོད་ཁ་ཅིག་གང་དག་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་སྐྱེ་སྲིད་དང་བར་སྲིད་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་ཟིན་པ་རྣམས་ཀུང་གཟུགས་ཀྱི་ཉེར་འགྲོར་འདོད་པ་ནི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཐྲ་མོ་རང་གི་བློ་གྲོས་ཀྱི་འཇུག་པ་རྩིང་པོས་མ་ཕྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྐབས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བཤད་པར་བྱའོ། །གཟུགས་སུ་ཉེ་བར་འགྲོ་བ་དེ་ལ་ཡང་བར་དོར་འདའ་བ་དང་། སྐྱེས་ནས་འདའ་བ་དང་། གོང་དུ་འཕོ་བ་སྟེ་གསུམ་དུ་འགྱུར་རོ། །བར་མ་དོར་འདའ་བ་གང་ཞེ་ན་གཟུགས་སུ་ཉེ་བར་འགྲོ་བ་གང་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་ཚངས་ཆེན་གྱི་བར་དོ་མ་གཏོགས་པ་བར་དོ་བཅུ་དྲུག་གང་རུང་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་རྟེན་དེ་ཉིད་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་འཐོབ་པའོ། །དེ་ལ་ཡང་མྱུར་བ་དང་། མྱུར་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡུན་རིང་མོ་ཞིག་ནས་འདའ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །དེ་དག་ཀྱང་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བར་དོར་སྐྱེས་མ་ཐག་དང་། ཚེ་དཀྱིལ་དང་། ཚེ་གཞུག་ལ་འདའ་བ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་མཛོད་འགྲེལ་ལས། རེ་ཞིག་བར་མ་དོར་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་ནི་དཔེ་གསུམ་གྱིས་མྱུར་བ་དང་། མྱུར་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡུན་རིང་མོ་ཞིག་ནས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གང་གསུངས་པའོ། །དཔེ་གསུམ་ཡང་གང་ཞེ་ན། ཞོགས་མའི་མེ་སྟག་གྲུབ་མ་ཐག་འཆི་བ་དང་། ལྕགས་མགར་གྱི་ཐོ་བས་ལྕགས་བརྡུངས་བའི་མེ་སྟག་གནམ་དུ་ཡར་བ་ཕྱིར་ལྡོག་ཁར་འཆི་བ་དང་། ལྕགས་ཀྱི་ཚ་ཚ་གནམ་དུ་ཡར་བ་ཕྱིར་ལོག་ནས་ས་ལ་མ་ལྷུང་ཙམ་དུ་འཆི་བ་གསུམ་རིམ་པ་བཞིན། བར་དོར་འདའ་བ་གསུམ་གྱི་དཔེར་སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་འགྲོ་བ་བདུན་བསྟན་པའི་མདོར་འབྱུང་ངོ་། །སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱི་བཞེད་པས་བར་དོར་འདའ་བ་གསུམ་དུ་འཇོག་པའི་ཚུལ་ནི། དང་པོ་བར་དོ་གྲུབ་པ་དང་མཉམ་དུ་ལམ་མངོན་དུ་

བྱས་ནས་སྲུང་བྱ་ལྷག་མ་སྤངས་ཏེ་སྨྲང་འདས་ཐོབ་པ་དང་། བར་སྲིད་གྲུབ་ཙིང་སྐྱེ་སྲིད་དུ་འགྲོ་བའི་འདོད་པ་མ་བྱུང་ཙམ་དང་། བར་སྲིད་གྲུབ་ནས་སྐྱེ་གནས་སུ་བགྲོད་པར་འདོད་པ་ན་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་ཏེ་སྨྲང་འདས་ཐོབ་པར་བྱེད་ལ་དེ་དག་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་གནས་སུ་དངོས་སུ་སྐྱེ་བའི་ཉོན་མོངས་སྤངས་ཀྱང་བར་སྲིད་འགྲུབ་པའི་ཉོན་མོངས་མ་སྤངས་པས་བར་དོར་སྐྱེ་བར་བཞེས་དེ། ཀུན་ལས་བཏུས་སུ། བར་མ་དོར་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་གང་ཞེ་ན། སྐྱེ་བའི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་ནི་སྤངས་ལ་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་ནི་མ་སྤངས་ཏེ། བར་མ་དོའི་སྲིད་པ་མངོན་པར་འགྲུབ་པ་ན་གང་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཐ་མ་འཐོབ་པ་དང་། བར་མ་དོའི་སྲིད་པ་མངོན་པར་གྲུབ་པ་སྐྱེ་བའི་སྲིད་པར་འགྲོ་བར་མི་སེམས་པ་ཉིད་ན་གང་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཐ་མ་འཐོབ་པ་དང་། མངོན་པར་བསམས་ནས་སྐྱེ་བའི་སྲིད་པ་ལ་མངོན་པར་འཇུག་སྟེ། སྐྱེ་བའི་སྲིད་པ་ནི་མ་ཐོབ་པ་ན་གང་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཐ་མ་འཐོབ་པའོ། །ཞེས་གང་གསུངས་པའོ། །སྐྱེས་ནས་འདའ་བ་གང་ཞེ་ན། གཟུགས་སུ་ཉེ་བར་འགྲོ་བ་གང་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་གནས་བཅུ་དྲུག་གང་ཡང་རུང་བར་དང་པོར་སྐྱེས་པའི་རྗེན་དེ་ཉིད་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའོ། །འདི་ལ་ཡང་སྐྱེས་པ་ཙམ་ནས་འདའ་བ་དང་། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་དང་། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་ནས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་གསུམ་དུ་འགྱུར་ལ༑ དེ་དག་གི་ཁྱད་པར་ཡང་རིམ་པ་ལྟར་འགྲེལ་བཤད་དུ། དེ་ལྟར་མངོན་པར་བརྩོན་པ་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་ནས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་ལ་ནི་མངོན་པར་བརྩོན་པ་དང་། ལམ་ངང་གིས་འབྱུང་བ་གཉིས་ཀ་ཡོད་དོ༑ ༑མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་ལ་ནི་མངོན་པར་བརྩོན་པ་ཡོད་ཀྱི་འདི་ལ་ལམ་ངང་གིས་འབྱུང་བ་ནི་མེད་དོ། །མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་ལ་ནི་གཉིས་ཀ་ཡང་མེད་དེ་མངོན་པར་བརྩོན་པ་ཡང་མེད་ལ་ལམ་ངང་གིས་འབྱུང་བ་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་དེ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་དང་གོ་རིམ་ཀྱང་བྱེད་བཅས་སྦྱོན་ལ་

བསྟན་ནས་བྱེད་མེད་ཕྱིས་སྟོན་པ་ནི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བའི་ཕྱོགས་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་གཉིས་པས་ལུགས་དེ་བརྗོད་ནས་དེ་ལྟར་གྲག་གོ་ཞེས་མ་རངས་པ་མཛད་ནས། རང་གི་ལུགས་ནི་འགྲེལ་པར་མདོ་ལས་ནི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་སྔར་འབྱུང་བས་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་ལམ་དང་གིས་འབྱུང་བ་དང་། དང་གིས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་དག་ནི་འབད་པ་མེད་པ་དང་། འབད་པས་འཐོབ་པའི་སྒོ་ནས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པ་དང་། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེས་ནས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་ནི་ལམ་ཆེས་དང་གིས་འབྱུང་བ་དང་། ཆེས་ཆེ་བ་དང་། ཕྲ་རྒྱས་ཆེས་ཆུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བར་དོར་འདའ་བ་གསུམ་དང་། སྐྱེས་ནས་འདའ་བ་གསུམ་དང་། གོང་དུ་འཕོ་བ་སྟེ་སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་འགྲོ་བ་བདུན་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། འདུ་བྱེད་མེད་པར་འདའ་བ་བྱེད་བཅས་ཀྱིས་འདའ་བའི་སྔོན་ལ་འབྱུང་བས་གོ་རིམ་ནི་མདོ་དེའི་ལུགས་ཁོ་ན་བཞིན་ཡིན་ལ། ཁྱད་པར་ཡང་འབད་པ་དྲག་པོ་ལ་མ་བལྟོས་པར་ལམ་དང་གིས་འབྱུང་བ་བྱེད་མེད། དེ་ལས་བཟློག་པ་བྱེད་བཅས་སོ། །འོ་ན་བྱེད་མེད་དང་སྐྱེས་ཙམ་ནས་འདའ་བ་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་སྙམ་ན། སྐྱེས་ཙམ་ནས་འདའ་བ་ལ་ནི་ལམ་ཆེས་དང་གིས་འབྱུང་བ་དང་། སྤང་བྱ་ཆེས་ཆུང་ལ་བྱེད་མེད་བྱེད་བཅས་རྣམས་དེ་ལྟ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟར་དུ་ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་ཡང་འབྱུང་སྟེ། སྐྱེས་ནས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་གང་ཞེ་ན། གཉིས་ཀར་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་མ་སྤངས་པ་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་སྐྱེས་པ་ཙམ་གྱིས་གང་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཐ་མ་འཐོབ་པའོ། །མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་གང་ཞེ་ན། གང་སྐྱེས་ནས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཐ་མ་འཐོབ་པའོ། །མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་གང་ཞེ་ན། གང་སྐྱེས་ནས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པས་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཐ་མ་འཐོབ་པའོ། །ཞེས་གོ་རིམ་དང་དེ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡང་སྐྱ་མཆེད་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་འདུག་གོ །དེས་ན་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ་བྱེད་མེད་དང་བྱེད་བཅས་ནི་གང་ཟག་དེ་དག་མྱ་ངན་ལས་འདའ

བའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ལ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཆེན་པོ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ལམ་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བ་ནི་སྐྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་སྒྱུར་བར་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གང་ཡང་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་དུ། བྱེད་དང་བྱེད་མིན་འོག་མིན་འགྲོ །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ནི་སྟེབ་སྦྱོར་གྱི་ངོར་མཛད་པ་ཙམ་དུ་ཁོངས་སུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །འདིར་མངོན་པ་བ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྡུག་ཀུན་དང་ལམ་བདེན་ལ་དམིགས་པའི་ལམ་གྱིས་སྲུང་འདས་འཐོབ་པར་བྱེད་པ་ནི་འདུ་བྱེད་དང་བཅས་པས་འདའ་བ་ཡིན་ཏེ༏ རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་འདུས་བྱས་ལ་དམིགས་པའི་ལམ་གྱིས་འདའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འགོག་བདེན་ལ་དམིགས་པའི་ལམ་གྱིས་འདའ་བ་ནི་འདུ་བྱེད་མེད་པས་འདའ་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་འདུས་མ་བྱས་ལ་དམིགས་པའི་ལམ་གྱིས་འདའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནི། རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལྟར་ན་བར་དོར་འདའ་བ་རྣམས་ལ་ཡང་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་ལམ་གྱིས་འདའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ། མཛོད་འགྲེལ་ལས། གཞན་དག་ན་རེ་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ལ་དམིགས་པའི་ལམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཟེར་རོ༏ ༏དེ་ནི་མི་རུང་སྟེ་ཧ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ༏ ༏ཅི་འདི་དག་གི་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་དེ་སྲུང་འདས་རྣམ་པ་གཉིས་ལས་གང་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་ནི་སྐྱེས་ཙམ་ནས་འདའ་བ་ནི་ཕུང་པོ་ལྷག་མེད་ཀྱི་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་དོ༏ ༏དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་སྐྱེས་ནས་འདའ་བ་འདི་ཚེ་མ་རྫོགས་པར་ནི་འཆི་བ་མ་ཡིན་ལ་སྐྱེས་ཙམ་ལས་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་མངོན་དུ་བྱེད་པས་ན་སྐྱེས་ཙམ་ནས་འཆི་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ༏ ༏དེས་ན་ཚེ་མ་རྫོགས་པར་འཆི་ན་ཚེ་འདོར་བ་ལ་དབང་ཡོད་དགོས་ན་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཚེ་འདོར་བ་ལ་དབང་བ་ནི་རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་གྱི་མཐུས་ཡིན་ལ། དེ་ནི་གླིང་གསུམ་གྱི་སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་ཀྱི་རྟེན་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་སྐྱེས་ནས་འདའ་བ་ནི་ལྷག་བཅས་ཀྱི་སྲུང་འདས་ཡིན་ལ་བར་དོར་འདའ་བ་ནི་ལྷག་མེད་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་བར་དོར་འདའ་བ་ཡང་ཚེ་འདོར་བ་ལ་དབང་མེད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། བདེན་ཏེ་འོན་ཀྱང་བར་དོར་འཆི་བ་ནི་ཚེ་མ་རྫོགས་པར

འཆི་བ་པོ་ན་ཡིན་ཏེ། བར་སྲིད་དང་སྐྱེ་སྲིད་གཉིས་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གཅིག་གིས་འཕངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བར་དོར་འདའ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པར་སྤངས་མ་ཐག་ཏུ་ཚེའི་འདུ་བྱེད་གཏོང་བས་ལྷག་མེད་དུ་འདའ་ལ། སྐྱེ་གནས་སུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་བ་རྣམས་ནི་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་ལྷག་བཅས་མྱོན་ལ་ཐོབ་ནས་ནམ་དེ་ཚེའི་དུས་བྱས་པ་དང་ལྷག་མེད་དུ་འདའ་བ་ཡིན་ཏེ། ཅི་སྐད་དུ། མཛོད་འགྲེལ་ལས། སྐྱེས་ནས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་ནི་སྐྱེས་པ་ཙམ་ལས་མི་འཆི་བར་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་སྟེ། མངོན་པར་བརྩོན་པ་དང་ལམ་ངང་གིས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དག་ན་རེ་དེ་ཡང་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པས་སོ༔ ༔ཞེས་ཟེར་རོ། །མ་ཡིན་ཏེ་ཚེ་འདོར་བ་ལ་དབང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གང་གསུངས་པའོ། །གོང་དུ་འཕོ་བ་གང་ཞེ་ན། གཟུགས་སུ་ཉེ་བར་འགྲོ་བ་གང་གཟུགས་ཁམས་སུ་དང་པོར་སྐྱེས་པའི་རྟེན་ལ་མྱང་འདས་མི་འཐོབ་པར་གོང་དུ་འཕོས་ཏེ་འདའ་བ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། མཛོད་འགྲེལ་ལས། གོང་དུ་འགྲོ་བ་ནི་གང་དུ་སྐྱེས་པ་དེ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་གོང་དུ་འགྲོ་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ་ཞེས་གང་གསུངས་པའོ། །གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་ན་གོང་དུ་འགྲོ་བ་མཐར་ཐུག་པ་ནི་འོག་མིན་ཡིན་ལ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་བགྲོད་པ་མཐར་ཐུག་པ་ནི་སྲིད་རྩེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་འཕོ་ལ་ཡང་འོག་མིན་གྱི་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བ་དང༌། སྲིད་རྩེའི་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བ་གཉིས་སོ། །འོག་མིན་གྱི་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བ་གང་ཞེ་ན། གོང་དུ་འཕོ་བ་གང་འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ལ་མྱང་འདས་འཐོབ་པའི་རིགས་ཅན་ནོ། །དེ་ལ་ཡང་འཕར་བ་དང༌། ཕྱེད་དུ་འཕར་བ་དང༌། གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་ཞིང་འཕར་བ་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །འཕར་བ་གང་ཞེ་ན། འོག་མིན་གྱི་མཐར་ཐུགས་པར་འགྲོ་བ་གང་ཚངས་རིས་སུ་སྐྱེས་ནས་གནས་གཞན་བར་པ་ཐམས་ཅད་བོར་ནས་འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ལ་འདར་ཧུང་བའི་རིགས་ཅན་ནོ། །ཕྱེད་དུ་འཕར་བ་གང་ཞེ་ན། འོག་མིན་གྱི་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བ་གང་ཚངས་རིས་སུ་སྐྱེས་དེ་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་བར་བ་རྣམས་བོར་ནས་གནས་གཙང་མ་དང་པོ་གསུམ་གང་རུང་དུ་སྐྱེས་དེ་ནས་ཀྱང་བར་པ་རྣམས་དོར་ཏེ། འོག་མིན་དུ་

འདའ་བའི་རིགས་ཅན་ནོ། །གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཕར་བ་གང་ཞེ་ན། འོག་མིན་གྱི་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བ་གང་ཚངས་ཆེན་མ་གཏོགས་པ་གནས་གཞན་ཐམས་ཅད་དུ་བརྒྱུད་ནས་འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ལ་འདའ་བའི་རིགས་ཅན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཧི་སྐད་དུ། མཛོད་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་འཕར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འདིར་བསམ་གཏན་རྣམས་སྤེལ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་རོ་མྱངས་ཏེ་བསམ་གཏན་གསུམ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་ཚངས་རིས་པ་དག་གི་ནང་དུ་སྐྱེས་ནས་སྔོན་གོམས་པའི་དབང་གིས་བསམ་གཏན་བཞི་པ་སྤེལ་ཏེ་དེ་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་འོག་མིན་པ་དག་གི་ནང་དུ་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ་དེ་ནི་བར་དུ་མི་འགྲོ་བས་ན་འཕར་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཕྱེད་དུ་འཕར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ནས་གནས་གཙང་མ་རྣམས་སུ་སྐྱེས་ལ་བར་ནས་གནས་གཞན་འགའ་ཙམ་ཡང་བརྒལ་ཏེ་འོག་མིན་དུ་འཇུག་པ་གང་ཡིན་པའོ། །འཕགས་པ་ནི་ཚངས་པ་ཆེན་པོ་དག་གི་ནང་དུ་མི་སྐྱེ་སྟེ། ལྟ་བའི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཙོ་བོ་གཅིག་པུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བ་ནི། གནས་གཞན་ཐམས་ཅད་དུ་འཕོ་ཞིང་འོག་མིན་དུ་འཇུག་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་འཕར་བ་གསུམ་གྱིས་དང་པོར་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་གནས་གཙང་མར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་བསམ་གཏན་བཞི་པ་སྤེལ་མར་བསྒོམས་པ་ཡིན་ལ་དེ་ལས་མ་ཉམས་ན་འདི་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་གནས་གཙང་མ་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཡང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྙོམས་འཇུག་ལ་སྲེད་པས་རོ་མྱངས་པའི་མཐུས། བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་གསུམ་ལས་ཉམས་ཏེ། དེ་ནས་འདི་ནས་ཤི་འཕོས་པ་དང་ཚངས་རིས་སུ་སྐྱེས་དེར་སྔོན་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་སྤེལ་བསྒོམ་གོམས་པའི་མཐུས་བསམ་གཏན་བཞི་པ་སྤེལ་མར་བསྒོམས་ནས་གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་ནི་འཕར་བ་དང་པོ་གཉིས་ཡིན་ལ། འཕར་བ་གསུམ་པ་ནི་ཚངས་རིས་ནས་འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་བར་འོག་མ་འོག་མའི་རྟེན་ལ་གོང་མ་གོང་མའི་སྙོམས་འཇུག་བསྐྱེད་ནས་ས་གོང་མ་རྣམས་སུ་སྐྱེ་ཞིང་། འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་རྟེན་ལ་སྤེལ་བསྒོམ་བསྐྱེད་ནས་གནས་གཙང་རྣམས་སུ་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བའོ། །འོ་ན་སྤེལ་མ་བསྒོམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ། རྟེན་ཇི་ལྟ་བུས་ཉིད་ངེ་འཛིན་གང་འདྲ་བ་གཅིག་བསྒོམ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རྟེན་ནི་ཕྱིར་མི་འོང་དང་། དགྲ་

བཅོམ་པ་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་གྱིས་བསྒོམ་སྟེ། བསམ་གཏན་ཟག་མེད་དང་སྤེལ་དགོས་པས་འཕགས་པས་བསྒོམ་དགོས་ལ་རྒྱུན་ཞུགས་དང་ཕྱིར་འོང་རྣམས་ཀྱིས་བསྒོམ་མི་ནུས་ཏེ། དེ་དག་གིས་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་དང་པོར་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་བསྒོམ་ཞིང་ཕྱིས་ནི་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་རྟེན་ལ་བསྒོམས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། འཛོད་འགྲེལ་ལས། དང་པོར་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་གླིང་གསུམ་དག་ཏུ་སྤེལ་བར་བྱེད་ལ་ཕྱིས་ནི་ཡོངས་སུ་ཉམས་པས་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་སྤེལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་སོ། །དང་པོར་གང་སྤེལ་ན་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཁོ་ན་སྤེལ་ཏེ། བསམ་གཏན་དེ་ནི་ཞི་ལྷག་ཆ་མཉམ་པས་ལམ་སླ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་ཧིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་ལས་སུ་རུང་ཤོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱིས་ནི་བསམ་གཏན་གཞན་རྣམས་དང་ཡང་སྤེལ་བར་བྱེད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། མཛོད་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་བསམ་གཏན་བཞི་པ་སྤེལ་ནས་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཞན་དག་ཀྱང་སྤེལ་བར་བྱེད་དེ་ཞེས་དང་། མཛོད་ལས། དང་པོར་བཞི་པ་སྤེལ་བར་བྱེད། །ཅེས་སོ། །ཇི་ལྟར་བྱས་པས་སྤེལ་བར་བྱེད་ཅེ་ན། འདི་ལ་སྤེལ་བའི་སྦྱོར་བ་དང་། གྲུབ་པའི་དུས་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་སྦྱོར་བ་ནི་ཇི་སྐད་དུ། མཛོད་འགྲེལ་དུ་འདི་ལྟར་སྤེལ་བར་བྱེད་དེ་དགྲ་བཅོམ་པའམ་ཕྱིར་མི་འོང་བ་ཡང་རུང་ཟག་པ་མེད་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་རྒྱུན་དང་ལྡན་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་ཅིང་དེ་ལས་ལངས་ནས་དེ་ཉིད་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་རྒྱུན་དང་ལྡན་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་ལ། ཡང་ཟག་པ་མེད་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་སྟེ་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུན་ཐི་ནས་གང་གིས་ཚེ་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་ཀྱི་ཟག་པ་མེད་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་ཅིང་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་གོ །ཞེས་གྲགས་ཏེ་འདི་ནི་སྤེལ་བའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ལོ་ཞེས་གསུངས་པའོ། །གྲུབ་པའི་དུས་ཀྱང་ཇི་སྐད་དུ། མཛོད་འགྲེལ་ལས། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་རྣམས་ན་རེ། གང་གི་ཚེ་ཟག་པ་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་ཅིང་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་ཡང་ཟག་པ་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་ལ་དེ་ལྟར་ན་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་དང་ཟག་པ་མེད་པ་དག་ཏུ

བསྲེས་པས་སྤྲེལ་བ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ལུགས་དེ་ནི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བའི་ལུགས་ཡིན་པས་གྲག་དང་པོ་ཞེས་མ་རངས་པ་མཛད་ནས་སློབ་དཔོན་རང་གི་ལུགས་ནི་ཇི་སྐད་དུ། མཛོད་འགྲེལ་ལས། སངས་རྒྱས་མ་གཏོགས་པས་སྐད་ཅིག་མ་སྤྲེལ་བར་མི་ནུས་ཏེ་དེའི་ཕྱིར་རྒྱུན་ཆགས་གསུམ་ལ་ཅི་སྲིད་འདོད་པར་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་སྒོ་ནས་རྫོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་ལྟའོ། །ཞེས་གྲུབ་པའི་ཚད་ཀྱང་རྒྱུན་ལྡན་གསུམ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ཉིད་འཐད་ཕྱོགས་སུ་གཟུང་ངོ་། །ཅིའི་ཕྱིར་སྤྲེལ་མ་བསྒོམ་ཞེ་ན། ཕྱིར་མི་འོང་དབང་རྣོན་རྣམས་ནི་གནས་གཙང་མར་སྐྱེ་བའི་ཆེད་དང་། མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་ཆེད་དུ་བསྒོམ་མོ། །ཕྱིར་མི་འོང་དབང་རྟུལ་རྣམས་ནི་དགོས་པ་གོང་མར་སྐྱེ་བ་དང་ཉོན་མོངས་ཐག་བསྲིངས་པའི་སྒོ་ནས་མི་ཉམས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དགྲ་བཅོམ་པ་དབང་པོ་རྣོ་རྟུལ་རྣམས་ནི་རིམ་པ་ལྟར་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་ཆེད་དང་། ཉོན་མོངས་པས་འཇིགས་ནས་ཉམས་པ་སྤྱངས་པའི་ཆེད་དུ་བསྒོམ་ཞེས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་འདོད་ཀྱང་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྣམ་གྲོལ་མི་གཡོ་བས་ཉམས་མི་སྲིད་དེ་དེའི་ཆེད་དུ་བསྒོམ་མི་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མཛོད་ལས། སྐྱེས་དང་གནས་པར་བྱ་ཕྱིར་དང་། །ཉོན་མོངས་པས་ནི་འཇིགས་ཕྱིར་ཡང་། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་འབྲས་བུ་གནས་གཙང་མའི་སྐྱེ་བ་ལྔར་ངེས་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་སྤྲེལ་མར་བསྒོམ་པ་ལྔར་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། དེ་ནི་རྣམ་པ་ལྔ་ཡི་ཕྱིར། །གནས་གཙང་སྐྱེ་བ་ལྔ་པོ་ན། །”ཞེས་[1])གསུངས་པའོ། །སྤྲེལ་མར་བསྒོམ་པ་ལྔ་གང་ཞེ་ན། ཇི་སྐད་དུ། མཛོད་འགྲེལ་ལས་སྤྲེལ་མར་བསྒོམ་པ་དེ་ནི་ཆུང་ངུ་དང་། འབྲིང་དང་། ཆེན་པོ་དང་། ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་དང་། ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་ལྔ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་པའོ། །ཆུང་ངུ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལྔ་ལ་ཇི་ལྟར་སྤྲེལ་ཞེ་ན། ཇི་སྐད་དུ། མཛོད་འགྲེལ་ལས། དང་པོ་ལ་ནི་ཟག་པ་མེད་པ་དང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པ་དང་། སེམས་གསུམ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་ནི་དྲུག་གོ །གསུམ་པ་ལ་ནི་དགུའོ། །བཞི་པ་ལ་ནི་བཅུ་གཉིས་སོ། །ལྔ་པ་ལ་ནི་བཅོ་ལྔ་སྟེ་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་

[1]) ཅ། ༢༢་བ་༥་ ཞེས་གང་།

ནི་གྲངས་བཞིན་དུ་གནས་གཙང་མ་ལྔ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་དབང་གིས་དེ་དག་ཏུ་སྐྱེའོ། །ཞེས་གསུངས་པའོ། །དོན་འདི་ལ་གངས་ཅན་གྱི་ སྣར་ཐང་བ་ ཆོས་མངོན་པ་བ་ བསམས་པ་ཟངས། ཁ་ཅིག་གཉིས་པ་མན་ཆད་ལ་སྤེལ་བའི་ཚུལ་ནི་ཟག་མེད་གཉིས་ཟག་བཅས་གཉིས་ཡང་ཟག་མེད་གཉིས་བྱས་པས་དྲུག་སྤེལ། ཟག་མེད་གསུམ་ཟག་བཅས་གསུམ་ཡང་ཟག་མེད་གསུམ་བྱས་པས་དགུ་སྤེལ་སོགས་སུ་འདོད་པ་ནི་བཞིན་གྱི་གཉེར་མ་ལྟར་འཁྲིག་པ་ལྟར་སྣང་ཡང་བསྟན་བཅོས་མཛད་པ་པོའི་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སློབ་དཔོན་གྱིས། གསུམ་སྤེལ་ལ་ཟག་མེད་གཅིག་ཟག་བཅས་གཅིག་ཟག་མེད་གཅིག་སྟེ་གསུམ་སྤེལ་ལུགས་བསྟན་ནས་འོག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་སྤེལ་ལུགས་དེ་ཁོ་ན་སྦྱར་བར་དགོངས་ནས་གྲངས་ཙམ་སློས་ལ། འགྲེལ་བཤད་དུའང་། གཉིས་པ་ལ་ནི་དྲུག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཟག་པ་མེད་པ་དང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་གསུམ་དང་ཡང་ཟག་པ་མེད་པ་དང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་གསུམ་སྟེ་དྲུག་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ་ནི་དགུའོ། །བཞི་པ་ལ་ནི་བཅུ་གཉིས་སོ། །ལྔ་པ་ལ་ནི་བཅོ་ལྔ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་སྦྱོར་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤེལ་ལུགས་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་གསུམ་སྤེལ་ནུས་པས་ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤེལ་ནུས་པར་འགྱུར་ཏེ། དང་པོའི་སྤེལ་ལུགས་དེ་ལས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། དཀྱུས་ཐོགས་རེ་ལ་གསུམ་སྤེལ་ནུས་ཀྱི་དྲུག་མ་ཡིན་པ་དང་། དྲུག་སྤེལ་ནུས་ཀྱི་དགུ་སྤེལ་མི་ནུས་པ་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་སྤེལ་བསྒོམ་རྣམས་སོ་སོར་འཇོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། རྒྱལ་པོ་སྲས་ཀྱིས། སེམས་གསུམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་ཟག་དེ་ལ་ནུས་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་འོག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །འོག་མིན་གྱི་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།

༄ སྲིད་པའི་རྩེ་མོའི་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བ་གང་ཞེ་ན། གོང་དུ་འཕོ་བ་གང་ཚངས་རིས་ནས་ཚངས་ཆེན་མ་གཏོགས་པ་འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་བར་ཐམས་ཅད་དུ་བརྒྱུད་ཅིང་དེ་ནས་གཟུགས་མེད་བཞིར་རིམ་གྱིས་སོང་ནས་མཐར་སྲིད་རྩེའི་རྟེན་ལ་འདའ་བའི་རིགས་ཅན་ཏེ། འགྲེལ་པར་གོང་དུ

འཕོ་བ་བསམ་གཏན་མ་སྤྱེལ་བ་ནི་སྲིད་པའི་རྩེ་མོའི་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་ནི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་གཞན་རྣམས་རོ་མྱང་བར་བྱེད་ཅིང་གནས་གཞན་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱེ་ལ་གནས་གཙང་མ་རྣམས་སུ་མི་འཇུག་པ་ཁོ་ནར་གཟུགས་མེད་པར་སྐྱེ་བའི་རིམ་གྱིས་སྲིད་པའི་རྩེ་མོར་སོང་སྟེ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའོ་ཞེས་གསུངས་པའོ། །འཕར་བ་གསུམ་དང་འདི་བཞི་ངེས་པར་འོག་མིན་དང་སྲིད་རྩེར་འགྲོ་མི་དགོས་པ་ནི་གོང་དུ་ལན་བདུན་པའི་སྐབས་སུ་འགྲེལ་པའི་ལུང་དྲངས་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་འཕར་གསུམ་ངེས་པར་འགྲོ་སྲིད་པའི་འོག་མིན་དུ་མཐར་ཐུག་འགྲོ་ལ་འོག་དུ་འགྲོ་བའི་ངེས་པ་མེད་ཅེས་པ་ནི་མི་འཐད་པར་རྟོགས་ཏེ། འཕར་གསུམ་འགྲོ་ལས་གཞན་པའི་འོག་མིན་འགྲོ་ནི་མཁས་པའི་གཞུང་ལུགས་གང་ལས་ཀྱང་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་མངོན་པ་མཛོད་དུ། འོག་མིན་དུ་འགྲོ་བ་ལ་འཕར་བ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མཛད་ལ། མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས་ནི། གོང་དུ་འཕོ་བ་གང་ཞེ་ན། གང་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་ས་ནས་སར་སྐྱེ་ཞིང་འོག་མིན་གྱི་བར་དུ་ཞུགས་ནས་དེར་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཐ་མ་འབྱིན་པའོ། །ལ་ལ་ནི་སྲིད་པའི་རྩེ་མོའི་བར་དུ་སོང་ནས་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཐ་མ་འབྱིན་པའོ། །ཞེས་སྲིད་རྩེར་འགྲོ་དང་འོག་མིན་འགྲོ་ལ་ཡང་འཕར་བ་གསུམ་པ་ལས་འཕར་བ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མ་མཛད་པར་སྣང་བའི་དགོངས་པ་ནི་བརྟག་དཀའ་བར་འདུག་སྟེ། འདི་ལྟར་ཤུགས་ཀྱིས་གོ་བས་མ་སྨོས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ཀྱི་ས་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱེ་བ་བསྟན་པས་འཕར་བ་དང་པོ་གཉིས་གོ་བ་ལ་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། བར་དོར་འདའ་བ་གསུམ་ལ་ཡང་གང་རུང་གཅིག་སྟོན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་མངོན་པའི་མདོ་ཁུངས་མ་རྣམས་ནས་འདི་དག་མ་གསུངས་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བའི་རང་བཟོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཀྱང་སྨྲ་མི་ནུས་ཏེ། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་དུ་ཡང་འཕར་བ་གསུམ་མི་གསུངས་པར་འགྱུར་བའི་ཡང་ཕྱིར་རོ། །མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དུ་གསུངས་པ་དེ་གཞན་དྲང་པའི་ཆེད་ཡིན་པས་མི་མཚུངས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་རྒྱན་དུ་དུས་གསུམ་རྫས་སུ་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གཞག་དང་། ལམ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ཚུལ་གྱི་རྣམ་

གཞག་རྣམས་ཀྱང་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་དང་སྒོ་བསྟུན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་རྣམས་ནི་སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་འགྲོ་བ་བདུན་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་གོང་དུ་འཕོ་བ་གཅིག་ཏུ་བགྲངས་པ་ནི། མཛོད་ལས། གོང་དུ་འཕོ་བ་མ་ཕྱེ་བར། །དམ་པའི་འགྲོ་བ་བདུན་དུ་འདོད། །ཅེས་འདོད་ལ། སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ནི་མདོ་དེ་ལས་གོང་འཕོ་ལ་འཕར་བ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མ་མཛད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཡིན་ནམ་སྙམ་སྟེ་འདི་ནི་ཤེས་ལྡན་དག་གིས་དཔྱད་དགོས་པ་ཞིག་གོ །དེ་ནི་འདི་དཔྱད་དེ་ཅི་གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོ་ཐམས་ཅད་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་ནོ་ཞེས་ཁྱོད་ཀྱིས་སྨྲས་པ་མི་འཐད་དེ། བར་དོར་འདའ་བ་ལ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་དགུ་བཅུ་རྩ་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་ནི། མཛོད་འགྲེལ་ལས། དེ་དག་ཉིད་ སའི་བྱེ་བྲག་གིས་བཞིའོ། །ཞེས་དང་། གནས་གཞན་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་བཅུ་དྲུག་གོ །ཞེས་བསམ་གཏན་བཞིའི་བར་དོར་འདའ་བ་བཞི་དང་། ཚངས་ཆེན་མ་གཏོགས་པའི་བར་དོར་འདའ་བ་བཅུ་དྲུག་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན་ཉེས་པ་མེད་དེ། འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་བར་དོར་འདའ་བ་དེ་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་བར་དོར་འདའ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞི། ཚངས་རིས་ལ་སོགས་པའི་བར་དོར་སྐྱེས་ནས་འདའ་བ་བཅུ་དྲུག་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་བར་སྲིད་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་ཟིན་པ་རྣམས་དང་སྐྱེ་སྲིད་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་ཟིན་པ་རྣམས་ཉེར་འགྲོའི་བར་དོ་དང་སྐྱེས་ནས་འདའ་བ་དང་གོང་འཕོར་མི་འདོད་དོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། མཛོད་ལས། གསུམ་ལ་རྣམ་གསུམ་ཕྱེ་ནས་ནི། །གཟུགས་སུ་ཉེ་བར་འགྲོ་བ་དགུར། །བཤད་དོ་དེ་དག་ཁྱད་པར་རྣམས། །ལས་དབང་ཉོན་མོངས་བྱེ་བྲག་ལས། །ཞེས་བར་དོར་འདའ་བ་གསུམ་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་ལས་ཅན་དང་། སྐྱེས་ནས་འདའ་བ་གསུམ་སྐྱེས་ནས་སྦྱོང་འགྱུར་དང་། འཕར་བ་གསུམ་ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྦྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ཅན་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་མི་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ༑ བར་སྲིད་གྲུབ་ཟིན་པ་དེ་ད་གཟོད་བར་སྲིད་འགྲུབ་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེས་ཟིན་པའི་སྐྱེས་ནས་འདའ་བ་དེ་ཡང་སྲིད་ལེན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁམས་གོང་དུ་སྐྱེས་ཟིན་གྱི་འཕར་བ་དང་པོ་དེས་སྐྱེ་བ་གཉིས་ལེན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཀུན་ལས་བཏུས་

སྲུ༑ བར་དོར་འདའ་བ་དེ་སྐྱེ་སྲིད་འགྲུབ་པའི་ཀུན་སྦྱོར་ཟད་ཅིང་བར་སྲིད་འགྲུབ་པའི་ཀུན་སྦྱོར་མ་ཟད་པར་བསྟན་པ་དང་། སྐྱེས་ནས་འདའ་བ་དེ་ཀུན་སྦྱོར་གཉིས་ཀ་མ་ཟད་པར་བསྟན་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ། གཟུགས་ཀྱི་བར་སྲིད་དང་སྐྱེ་སྲིད་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་ཟིན་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་རྣམས་ནི་རིམ་པ་ལྟར་ད་གཟོད་བར་སྲིད་འགྲུབ་པ་དང་སྐྱེ་སྲིད་འགྲུབ་པའི་ཀུན་སྦྱོར་ཟད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་ཚེ་དེ་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཁམས་གོང་མར་སྐྱེས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་རྣམས་ལ་གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོ་དང་། གཟུགས་མེད་ཉེར་འགྲོའི་སྒྲའི་དོན་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་བར་དོར་འདའ་བ་ནི་ཕྱིར་མི་འོང་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་དམ་འོན་ཏེ་ཕྱིར་འོང་དང་རྒྱུན་ཞུགས་ལ་ཡང་ཡོད་ཅེ་ན། ཕྱིར་འོང་དང་རྒྱུན་ཞུགས་ལ་ནི་བར་དོར་འདའ་བ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལམ་ལ་ཆེས་རིང་དུ་འདྲིས་པར་མ་བྱས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཆེས་ཆུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནི་སློབ་དཔོན་གྱི་ལན་ནོ། །རྒྱུན་ཞུགས་དང་ཕྱིར་འོང་འདིས་ནི་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་མི་དགེ་བ་དང་། ཁམས་གོང་གི་ཉོན་མོངས་སྒྲིབ་ལ་ལུང་མ་བསྟན་རྣམས་སྤང་དགོས་པས་སྤང་བྱ་མང་བ་དང་། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱིས་ནི་འབྲས་བུ་གསུམ་དང་། ཕྱིར་འོང་གིས་འབྲས་བུ་གཉིས་ཐོབ་པར་བྱ་དགོས་པས་ཐོབ་བྱ་མང་བ་དང་། གཉིས་ཀས་ཀྱང་ཁམས་གསུམ་ཆར་ལས་འདའ་བར་བྱ་དགོས་པའི་འདའ་བར་བྱ་བ་མང་པོ་ཡོད་པས་ན་དེ་རྣམས་སྲིད་པ་བར་མ་དུས་ཐུང་ངུར་གནས་པ་དེ་དག་གིས་བྱ་མི་ནུས་ཤིང་ཕྱིར་མི་འོང་ནི་སྤང་བྱ་ཐོབ་བྱ་འདའ་བར་བྱ་བ་རྣམས་ཉུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་ནི་བྲེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལན་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་པར་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་སློབ་པ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བར་བར་མ་དོར་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། ལམ་མ་འདྲིས་པ་ལས་མངོན་སུམ་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཐ་རྒྱུས་རྣམས་ཤིན་ཏུ་ཆུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་རྣམས་ན་རེ། འདོད་པའི་ཁམས་ལས་འདའ་བར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་ཏེ་ཉོན་མོངས་པ་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་སྤངས་པ་དང་། དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་གཉིས་སམ་གསུམ་འཐོབ་པ་དང་། ཁམས་གསུམ་ལས་ཡང་དག་པར་འདའ་བ་དང་། མང་པོ་ཞིག

བྱ་དགོས་ལ་དེ་ཡང་སྲིད་པ་བར་མ་ལ་གནས་པས་བྱ་བར་མི་ནུས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཆེས་ཉུང་དུར་ཡང་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་འགྲེལ་བཤད་དུ། སྐྱེ་བ་འདི་འམ་སྲིད་པ་བར་མ་དོར་སྒྱུ་ངན་ལས་འདའ་ཞེས་གསུངས་པ་ནོར་བར་མངོན་ནོ། །བར་མ་དོར་འདའ་བ་ལ་ནི་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་གོ་གཉིས་སུ་ཅི་ལྟར་བྱས་པས་འགྱུར་ཞེ་ན། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་བར་མ་དོར་འདའ་བ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་བར་མ་དོ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་འདའ་བ་ཡོད་པས། དེ་ལ་རིགས་དང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། དབང་པོའི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བས་དེ་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་རིགས་ནི་དྲུག་སྟེ། ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་དང་། བདག་གསོད་པའི་དང་། རྗེས་སུ་བསྲུངས་བའི་དང་། གནས་པ་ལས་མི་བསྐྱོད་པའི་དང་། རྟོགས་པའི་འོས་སུ་གྱུར་པའི་དང་། མི་འཁྲུགས་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་རིགས་སོ། །དེ་ལ་བར་དོ་གཅིག་ནའང་རིགས་དྲུག་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བ་དང་རིགས་ཀྱིས་ཕྱེ་བ་གཉིས་བསྒོམས་ན་བརྒྱད་བརྒྱ་དང་རེ་བཞིར་འགྱུར་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་བར་དོར་འདའ་བ་རིགས་དྲུག་པོའི་རེ་རེར་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྒོམ་སྤངས་དགུ་པོ་གཏན་མ་སྤངས་པའི་འཆིང་བ་ཀུན་ལྡན་གཅིག་ནས་སྒོམ་སྤང་བརྒྱད་པ་སྤངས་པའི་བར་རྣམ་པ་དགུ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་གསུམ་ལའང་དགུ་དགུ་སྟེ་དགུ་དྲུག་ལྔ་བཅུ་ང་བཞི། ང་བཞི་པ་བཅུ་དྲུག་ནི་བརྒྱད་བརྒྱ་རེ་བཞིར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་དབང་པོ་རྣོ་འབྲིང་རྟུལ་གསུམ་དུ་བྱས་པས་བརྒྱད་བརྒྱ་རེ་བཞི་པ་སུམ་འགྱུར་ནི་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་གོ་གཉིས་སོ། །རང་གི་གནས་ཀྱི་རྣམ་པ་དགུ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ནི་གོང་མ་གོང་མའི་འཆིང་བ་ཀུན་ལྡན་ཡིན་པས་འོག་མའི་ཆགས་བྲལ་ལ་མི་བགྲང་ངོ་། །དེ་ལྟར་དུ་སྐྱེས་ནས་འདའ་བ་གསུམ་དང་། འཕར་བ་མཐའ་མ་གསུམ་དང་བཞི་ལ་ཡང་བརྩིས་པས་ཕྱིར་མི་འོང་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུར་འགྱུར་རོ། །གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོ་རྣམ་པ་བཅུ། །འདོད་པའི་རྟེན་ལ་ཕྱེ་བ་དང་། །གནས་གཙང་སྐྱེ་རྒྱུ་སྤེལ་སྒོམ་ལྔ། །མཁས་པའི་དགོངས་པ་ཇི་བཞིན་བཤད། །ཅེས་བྱ་བ་ནི་བསྡུ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཉེ་བར་འགྲོ་བ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

༄ གཟུགས་མེད་དུ་ཉེ་བར་འགྲོ་བ་གང་ཞེ་ན། ཕྱིར་མི་འོང་གང་གཟུགས་ཁམས་སུ་མི་འཇུག་པར་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེས་ནས་འདའ་བའོ། །འདི་ལ་སྐྱེས་ནས་དང༌། འདུ་བྱེད་མེད་པར་དང༌། འདུ་བྱེད་དང་བཅས་ཏེ་འདའ་བ་དང༌། གོང་དུ་འཕོ་བ་བཞི་ཡོད་ལ་དེ་དག་གི་དོན་ནི་གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་སྐབས་བཞིན་དུ་རིགས་པར་བྱའོ། །འདིའི་གོང་འཕོ་ལ་ཡང་འཕར་བ་གསུམ་རྩེ་བའི་སྦྱོངས་པ་ཡོད་མོད། ཕར་ཕྱིན་པ་འགའ་ཞིག་ འདི་འདྲ་བའི་རྣམ་གཞག་མཁས་པའི་གཞུང་ལས་ཆ་ཙམ་ཡང་མི་འབྱུང་ལ་རིགས་པས་ཀྱང་མི་འཐོབ་སྟེ་བྱེད་འཕར་རྩེ་བའི་གནས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་གོང་དུ་སྨྲས་པ་ལྟར་གྱི་དབྱེ་བ་ཙམ་ཞིག་འཐད་དེ། འགྲེལ་པར་ཕྱིར་མི་འོང་བ་གཞན་ནི་གཟུགས་མེད་པར་ཉེ་བར་འགྲོ་བས་ཏེ། གཟུགས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་རྣམས་དང་བྲལ་བ་འདི་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་གཟུགས་མེད་པ་དག་གི་ནང་དུ་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ཡང་སྐྱེས་ནས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། ཞེས་སོ། །གཟུགས་མེད་ཉེར་འགྲོ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

༄ མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་ཞི་བ་འཐོབ་པ་གང་ཞེ་ན། ཕྱིར་མི་འོང་གང་དེ་ཐོབ་པའི་རྟེན་ལ་འདའ་བ་སྟེ། མཛོད་དུ། གཞན་ནི་འདི་ལ་མྱ་ངན་འདའ། །ཞེས་སོ། །འོན་ཀྱང་རྒྱུན་ཞུགས་དང་ཕྱིར་འོང་དང་པོ་ཐོབ་པའི་རྟེན་ལ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱང་མཐོང་ཆོས་ཞིར་འཛོག་པ་ལ་མི་རིགས་པ་མེད་དོ། །ལུས་ཀྱིས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་གང་ཞེ་ན། ཀུན་ལས་བཏུས་སུ། ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་གང་ཞེ་ན། གང་སློབ་པ་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་ལ་བསམ་གཏན་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཕྱིར་མི་འོང་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་ནུས་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཕྱིར་མི་འོང་གི་དབྱེ་བ་འདི་དག་ཀྱང་འདོད་པར་ཚེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ལ་མི་རུང་བ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པར་ཚེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ནི་ཁམས་གོང་མར་འགྲོ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་པར་ཅི་ཕྱིར་མི་འོང་བ་ཚེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལ་ཡང་དབྱེ་བ་འདི་ཡོད་དམ་ཞེ་ན་མེད་དེ། འདི་ལྟར་མཛོད་ལས། འདོད་པར་ཚེ་ཡོངས་གྱུར་པའི་འཕགས། །ཁམས་གཞན་དུ་ནི་འགྲོ་བ་མེད། །འདོད་པའི་ཁམས་སུ་ཚེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་འཕགས་པ་ནི་ཁམས་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་མེད་དེ། ཚེ་དེ་ཉིད་ལ་ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་

བུ་ཐོབ་ནས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །འདོད་པར་ཚེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་དོན་ཡང་འགྲེལ་བཤད་དུ། ཕྱིར་མི་འོང་བ་ཚེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ནི་གང་ཞིག་ཚེ་དང་པོ་ལ་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུའམ། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ནས་ཚེ་གཉིས་པ་ལ་ཕྱིར་མི་འོང་བར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟར་འབྲས་བུ་དང་པོ་གཉིས་གང་རུང་ཐོབ་ནས་ཤི་བའི་ཚེ་ཕྱི་མ་ལ་ཕྱིར་མི་འོང་ཐོབ་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྟེན་དེ་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་གསུངས་པས་ན་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་འདོད་པར་ཚེ་ཡོངས་གྱུར་ཏུ་སྨྲ་བ་ལ་གནོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་འདོད་པར་ཚེ་ཡོངས་གྱུར་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་དོན་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། སྤྱིར་འདོད་ཁམས་སུ་ཚེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་འཕགས་པ་ནི་འཕགས་ཆོས་ཚེ་གཉིས་སུ་བསྟེན་པ། ཚེ་དེ་ལ་འདའ་བ་ཞིག་དགོས་པར་གསལ་ལོ༑ ༑ཁམས་གཞན་དུ་མི་འགྲོ་བ་ལ་ཚེ་གྱུར་ཙམ་མི་སློས་པར་འདོད་པར་ཞེས་ཁྱད་པར་སློས་པ་ཅི་ཞེ་ན། འགྲེལ་པར་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་ཚེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ནི་གལ་ཏེ་ན་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་དག་ཏུ་ཡང་འཇུག་སྟེ་གོང་དུ་འཕོ་བ་སྲིད་པའི་རྩེ་མོའི་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་བརྒྱ་བྱིན་རྒྱུན་ཞུགས་ཡིན་པ་དེས་བདག་ཚེ་འཕོས་ནས་མིར་སྐྱེས་པའི་རྟེན་ལ་མྱང་འདས་མ་ཐོབ་པར་འཆི་བའི་ཐ་མར་དགྲ་བཅོམ་པ་མ་ཐོབ་པའི་ཉམས་པས་ཡོངས་སུ་ཉམས་ན་འོག་མིན་དུ་སྐྱེ་བར་ཤོག་ཅེས་སྨོན་པའི་དྲུང་དུ་སློན་ལམ་འདེབས་པ་མི་རིགས་ཏེ། འདོད་པར་འཕགས་ཆོས་ཚེ་གཉིས་སུ་བསྟེན་པའི་ཚེ་གྱུར་ཡིན་ཡང་གཟུགས་ཁམས་སུ་འཇུག་པ་ཡང་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་ཁྱོད་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ཆོས་མངོན་པ་མི་ཤེས་པས་སློན་ལམ་དེ་ལྟར་བཏབ་ཟེར་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་སྟོན་པས་དེ་སྐད་མ་སྨྲ་ཞེས་འགོག་རིགས་པ་ལས་མ་བཀག་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བས་ནི། བརྒྱ་བྱིན་འདོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་སྤང་བར་འདོད་ནས་དེ་སྐད་སྨྲས་པས་དེ་དགའ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མ་བཀག་ཅེས་འདོད་དེ། འགྲེལ་པར་འོན་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས། དབྱངས་དང་བཅས་པའི་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་མདོ་ལས། འདི་ནས་ཤི་འཕོས་མིར་གྱུར་རྟེན་ལ་མི་འདའ་ཡིས། །བདག་ནི་ཐ་མར་ཉམས་ན་ལྷ་གང་འོག་མིན་

ཞེས། །རྣམ་པར་གྲགས་པ་དེར་ནི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་ཤོག །ཅེས་གང་སྨྲས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་རྣམས་ན་རེ། ཆོས་མངོན་པ་མངོན་པར་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །ཡང་དག་པར་དགའ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་མ་བཀག་གོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་ལ། ཁ་ཆེའི་སློབ་དཔོན་འདུས་པ་བཟང་པོའི་ལན་ནི་འགྲེལ་བཤད་དུ། སློབ་དཔོན་འདུས་བཟང་ན་རེ། འཆི་འཕོ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་སྐྱེ་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཡིད་འབྱུང་བ་ནི་ཡང་དག་པར་དགའ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་བརྒྱ་བྱིན་ཡང་ཡང་ཆེ་འཕོས་ནས་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ལ་ཡིད་འབྱུང་སྐྱེས་ལ་དེའི་ཡིད་མི་གསད་པའི་ཕྱིར་སྟོན་པས་མ་བཀག་ཅེས་ལན་འདེབས་མོད་འོན་ཀྱང་འཐད་ཕྱོགས་མ་ཡིན་པར་མངོན་ཏེ། སློབ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་རྗོད་པ་དེའི་ལན་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་རྣམས་འདི་སྐད་ཟེར་ཞེས་པ་ཙམ་ལས་མ་གསུངས་པ་དང་། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་མངོན་པ་མི་ཤེས་པར་དེ་སྐད་སྨྲས་ན་སྟོན་པས་དགག་པར་རིགས་ཏེ་བརྒྱ་བྱིན་དགའ་བ་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་དང་འགལ་བའི་རྣམ་གཞག་བྱེད་པ་ཡལ་བར་འདོར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། བརྒྱ་བྱིན་ལ་ཡང་འདོད་པར་ཆེ་གྱུར་ཁམས་གཞན་དུ་སྐྱེ་མི་དགོས་པར་ཆེ་དེ་ལ་འདུན་བར་བསྟན་པས་དགའ་བར་ཡང་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོར་འདོད་པར་ཆེ་གྱུར་ཁམས་གཞན་དུ་མི་འགྲོ་བ་དང་། ཆེ་དེ་ལ་འདུན་བར་བསྟན་པ་དང་འགལ་བར་བསམས་ནས། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བའི་ལུགས་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ༑ ༑དེས་ན་མངོན་པར་འདོད་པར་ཆེ་གྱུར་ཁམས་གཞན་དུ་མི་འགྲོ་བར་གསུངས་པ་ཐལ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་སམ་སྙམ་སྟེ་དཔྱད་དོ། །ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་གནས་པ་རྣམས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

༈ དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་གང་ཞེ་ན། གང་སྲིད་རྩེའི་ཉོན་མོངས་དགུ་པ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་ཐེག་དམན་པ་སྟེ། ཀུན་ལས་བཏུས་སུ། དགྲ་བཅོམ་པ་གང་ཞེ་ན། སྲིད་པའི་རྩེ་མོའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་དགུ་པ་སྤངས་པའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གོ །ཞེས་སོ༑ ༑འདིར་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པ་མི་འཆད་པ་ནི་ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་ཁྱད་

པར་ཅན་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་པར་བལྟའོ། །དགྲ་བཅོམ་པ་དེ་ལ་ཡང་སྤྱང་བྱ་སྤྱངས་པའི་སྒོ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཞིང་། མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་ལས་ཉམས་པ་དང་མི་ཉམས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ནི་ཉམས་པ་དང་། འཆི་བར་སེམས་པའི་དང་། རྗེས་སུ་བསྲུངས་པའི་དང་། གནས་པ་ལ་མི་བསྐྱོད་པའི་དང་། རབ་ཏུ་རྟོགས་པའི་འོས་སུ་གྱུར་པའི་དང་། མི་འཁྲུག་པའི་ཆོས་ཅན་ཏེ་དྲུག་ཏུ་ཡང་འགྱུར་ལ། དབང་པོའི་བྱེ་བྲག་གིས་ནི་དུས་དང་སྦྱོར་བ་དང་དུས་དང་མི་སྦྱོར་བའི་དགྲ་བཅོམ་པ་གཉིས་སུའང་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་དགྲ་བཅོམ་པ་གང་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་མི་ནུས་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཉོན་སྒྲིབ་ལས་གྲོལ་ཀྱི་སྙོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་མ་སྤྱངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་ཐར་བརྒྱད་ལ་འཇུག་ནུས་པ་ནི་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་སྒྲིབ་དང་སྙོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཆར་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་གང་ཞེ་ན། གང་ཟག་པ་ཟད་པ་སྟེ་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་ལ་བསམ་གཏན་པ་ནི་མ་ཡིན་པའོ། །གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་གང་ཞེ་ན། གང་ཟག་པ་ཟད་པ་དང་བཅས་པ་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་ལ་ཡང་བསམ་གཏན་པའི་གང་ཟག་གོ །ཞེས་དང་། མཛོད་ལས་ཀྱང་དེ་དང་མཐུན་པར། འགོག་ཐོབ་གཉིས་ཀ་ལས་རྣམ་གྲོལ། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཅིག་ཤོས་སོ། །ཞེས་གང་གསུངས་པའོ། །དེ་ལྟར་མཁས་པ་དག་ལ་ནི་དགྲ་བཅོམ་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དེ་ལྟར་གྲགས་མོད་གང་ཡང་ཤེས་རབ་རྐྱང་པའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་དང་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་དག་ ཕར་ཕྱིན་པ་དང་སྔ་རབས་པ་འགའ་ཞིག་ ནི་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་འདི་དག་གི་དོན་ཤེས་པ་ལྟ་ཅི་སློས་མིང་ཙམ་ཡང་འཆད་རྒྱུ་མེད་དོ་ཞེས་གསལ་བར་སྒྲོག་པ་ཡིན་ཏེ་ཤེས་རབ་སྤྱངས་པའི་འཕགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་དེ་འདྲ་བ་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་བ་ཞིག་གོ །ཤེས་རབ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་དང་སྙོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཆར་ལས་གྲོལ་བ་མིན་པར་ཤེར་རབ་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་རྐྱང་པའི་ཆ་ལས་གྲོལ་བ་ལ་ཤེས་རབ་ལས་གྲོལ་བ་ཞེས་

མཁས་པར་རློམ་པ་དག་ཀྱང་བརྟ་སྤྲོར་ན། ཀྱི་ཧུད་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་འབྱེད་པ་པོ་རྣམས་ནི་
འདི་འདྲ་བར་གྱུར་ཏོ། །ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་པོ་ལྔ་ཁ་དབང་
པོ་རྟུལ་པོར་ཁྱད་མེད་ལ། འོན་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་ཚེ་འདི་
ལ་ལུས་སེམས་བདེ་བར་གནས་པའི་རྒྱུ་ལས་ཉམས་མི་ཉམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པར་
འགྱུར་ཏེ་འདི་ལྟར་དགྲ་བཅོམ་དབང་པོ་རྟུལ་པོ་འདོད་ཡོན་གྱིས་དབྱེན་བཅོས་ནུང་མ་བཅོས་ནུང་
ངེས་པར་བསམ་གཏན་ལས་ཉམས་པ་དང་། འདོད་ཡོན་གྱིས་སྤྱོས་སམ་མ་སྤྱོས་ཀྱང་རང་གིས་
རང་མི་གསོད་ན་ངེས་པར་ཉམས་ལ་གསོད་ན་གཏན་མི་ཉམས་པ་དང་། འདོད་ཡོན་ལ་སེམས་
བསྲུངས་ན་མི་ཉམས་ལ་ཆེད་ཆེར་མ་བསྲུངས་ན་ཉམས་པ་དང་། འདོད་ཡོན་ལས་བསྲུངས་སམ་
མ་བསྲུངས་ཀྱང་ཉམས་མི་སྲིད་ལ་དབང་པོ་རྟུལ་པོ་ལས་རྣོན་པོར་འཕོ་མི་སྲིད་པ་དང་། ཉམས་མི་
སྲིད་ཅིང་དབང་པོ་འཕོ་བའི་སྐལ་བ་ཅན་རྣམས་རིམ་པ་ལྟར་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་ནས་རྟོགས་པའི་
འོས་སུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་བར་རྣམས་ཡིན་ཏེ། ཀུན་ལས་བཏུས་སུ། ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་གང་
ཞེ་ན། གང་དབང་པོ་རྟུལ་པོ་སྤྱོས་ཀྱང་རུང་མ་སྤྱོས་ཀྱང་རུང་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་
པ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་སྐལ་བ་ཅན་ནོ། །བདག་གསོད་པའི་ཆོས་ཅན་གང་ཞེ་ན།
གང་དབང་པོ་རྟུལ་པོ་སྤྱོས་ཀྱང་རུང་མ་སྤྱོས་ཀྱང་རུང་བདག་མི་གསོད་ན་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་བདེ་
བར་གནས་པ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་སྐལ་བ་ཅན་ཡིན་ལ་གསོད་ན་སྐལ་བ་ཅན་མ་
ཡིན་པའོ། །རྗེས་སུ་བསྲུངས་པའི་ཆོས་ཅན་གང་ཞེ་ན། གང་དབང་པོ་རྟུལ་པོ་སྤྱོས་ན་མཐོང་བའི་
ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་ལས་ཉམས་པའི་སྐལ་བ་ཅན་ཡིན་ལ་མ་སྤྱོས་ན་མ་ཡིན་པའོ། །གནས་
པ་ལས་མི་བསྐྱོད་པ་གང་ཞེ་ན། གང་དབང་པོ་རྟུལ་པོ་སྤྱོས་ཀྱང་རུང་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་བདེ་བར་
གནས་པ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་སྐལ་བ་ཅན་མ་ཡིན་ལ་དབང་པོ་རྣམས་སྦྱོང་བའི་སྐལ་བ་ཅན་
ཡང་མ་ཡིན་པའོ། །རབ་ཏུ་རྟོགས་པའི་འོས་སུ་གྱུར་པ་གང་ཞེ་ན། གང་དབང་པོ་རྟུལ་པོ་སྤྱོས་ཀྱང་
རུང་མ་སྤྱོས་ཀྱང་རུང་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་སྐལ་བ

ཅན་མ་ཡིན་ལ་དབང་པོ་རྣམས་སྦྱོང་བའི་སྐལ་བ་ཅན་ནི་ཡིན་པའོ། །ཞེས་སོ། །མི་འཕྲོགས་པའི་ཆོས་ཅན་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། མི་འཕྲོགས་པའི་ཆོས་ཅན་གང་ཞེ་ན། གང་རང་བཞིན་གྱིས་དབང་པོ་རྣོན་པོས་ཏེ། སྨྲོས་ཀྱང་རུང་མ་སྨྲོས་ཀྱང་རུང་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་ལས། ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་སྐལ་བ་ཅན་ནི་མ་ཡིན་པའོ། །ཞེས་དབང་པོའི་སྒོ་ནས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་སོ༑ ༑དོན་འདི་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་རྣམས་ནི་འདི་ལྟར་འདོད་དེ། དགྲ་བཅོམ་པ་དྲུག་པོ་དེ་ལ་དབང་པོ་དང་། རིགས་དང་། སྦྱོར་བའི་ཁྱད་པར་དང་། གང་ཞིག་གང་ལས་ཉམས་པའི་སྒོ་ནས་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པར་འཆད་དོ། །དབང་པོའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དང་པོ་ལྔ་ནི་དད་མོས་སྔོན་དུ་སོང་བ་དང་དབང་རྟུལ་ཡིན་ལ། དྲུག་པ་ནི། མཐོང་བས་ཐོབ་པ་སྔོན་དུ་བཏང་བ་དབང་རྣོན་ཡིན་ཏེ༑ མཛོད་ལས། དགྲ་བཅོམ་དྲུག་འདོད་དེ་དག་ལས། །ལྔ་ནི་དད་པས་མོས་ལས་སྐྱེས། །དེ་དག་རྣམ་གྲོལ་དུས་དང་སྦྱོར། །མི་གཡོའི་ཆོས་ཅན་མི་གཡོ་བ། །དེ་ཕྱིར་དེ་དུས་མི་སྦྱོར་གྲོལ། །དེ་ནི་མཐོང་ཐོབ་རྒྱུ་ལས་བྱུང་། །ཞེས་སོ། །རིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འདི་ལ་དང་པོ་ནས་དེའི་རིགས་སུ་གནས་པ་དང་། དང་པོ་ནས་དེའི་རིགས་མ་ཡིན་ཡང་ཕྱིས་གང་ཟག་དེའི་རིགས་སུ་སོང་བ་གཉིས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་གང་ཟག་དྲུག་ཆར་ལ་ཡོད་ལ། གཉིས་པ་ནི་ཕྱི་མ་ལྔ་ལ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་གྱིས་དབང་པོ་སྦྱངས་པས་བདག་གསོད་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་རིགས་སུ་གྱུར་པ་ལྟ་བུའོ། །ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་ལས་རིགས་དམན་པ་མེད་པས་དེ་ལ་འོག་མའི་རིགས་སྦྱངས་པ་ལས་ཕྱིས་རིགས་འཕོས་པ་མེད་དེ། མཛོད་ལས། ཁ་ཅིག་དང་པོ་ནས་དེའི་རིགས། ཁ་ཅིག་སྦྱངས་པ་ལས་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་སོ། །སྦྱོར་བའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། མཛོད་འགྲེལ་ལས། དང་པོ་གཉིས་ནི་སྔོན་སློབ་པའི་གནས་སྐབས་ཁོ་ན་ནི་རྒྱུན་དུ་སྦྱོར་བ་དང་། གུས་པར་སྦྱོར་བ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི་རྒྱུན་དུ་སྦྱོར་བ་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི་གུས་པར་སྦྱོར་བ་པ་ཡིན་ནོ༑ ༑ལྔ་པ་ནི་གཉིས་ཀར་སྦྱོར་བ་པ་ཡིན་ལ་དབང་པོ་རྟུལ་པོ་ཡིན་ནོ། །དྲུག་པ་ནི་གཉིས་ཀར་སྦྱོར་བ་པ་དང་དབང་པོ་རྣོན་པོ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཡིན་ལ། གུས་སྦྱོར་ནི་རྒྱུན་ཆད་མེད་པའི་

བརྩོན་འགྲུས་དྲག་པོ་ཡིན་ཞིང་། རྒྱུན་སྦྱོར་ནི་རྩོལ་བ་དྲག་པོ་མེད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་རྒྱུན་ཆགས་པའོ། །གང་ཞིག་གང་ལས་ཉམས་པའི་ཚུལ་ཡང་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་དྲུག་པོ་དེ་ལས་གང་ཞིག་ཉམས་ན་དང་པོ་ལྔ་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །གང་ཞིག་ལས་ཉམས་ན་འབྲས་བུ་དང་རིགས་གཉིས་ལས་ཏེ། དེ་ཡང་རིགས་དང་པོ་དང་འབྲས་བུ་དང་པོ་གཉིས་ལས་ནི་མི་ཉམས་སོ། །དེ་ལ་རིགས་དང་པོ་ནི་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

༈ འབྲས་བུ་དང་པོ་ནི་འབྲས་བུ་མཐར་གྱིས་འཐོབ་པའི་ལྟར་ན་རྒྱུན་ཞུགས་ཡིན་ལ། འབྲས་བུ་ཐོད་རྒལ་བ་ལྟར་ན་ཕྱིར་འོང་དང་ཕྱིར་མི་འོང་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་པོར་འགྱུར་བས་འབྲས་བུ་ཐོད་རྒལ་བས་ཐོབ་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་ནི་འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་སྲིད་ཀྱང་འབྲས་བུ་དང་པོ་གསུམ་ལས་ཉམས་མི་སྲིད་དེ། དེ་དག་གི་སྤངས་པ་དེ་བྱིས་ལམ་དང་འདས་ལམ་གཉིས་ཆར་གྱིས་བརྟན་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིམ་གྱིས་པ་ནི་ཁམས་གོང་མའི་ཉོན་མོངས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པས་དགྲ་བཅོམ་ལས་ཉམས་ཏེ་ཕྱིར་མི་འོང་དུ་སོང་། འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་བདུན་པ་ཡན་ཆད་སྐྱེས་པས་ཕྱིར་འོང་དུ་སོང་། དྲུག་པ་མན་ཆད་སྐྱེས་པས་རྒྱུན་ཞུགས་སུ་སོང་བ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱུན་ཞུགས་ལས་ནི་ཐོད་རྒལ་བ་དང་གཉིས་ཆར་ཉམས་མི་སྲིད་དེ། མཐོང་སྤང་རྣམས་ཀུན་བཏགས་པའི་བདག་ལྟའི་རྩ་བ་ཡིན་ལ་འཕགས་པས་ཀུན་བཏགས་པའི་བདག་མེད་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པས་ན་བདག་ལྟ་གཞི་མེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་རྣམས་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་སྤངས་པ་མི་ལྡོག་གོ །སྒོམ་སྤང་གི་གཞི་ཆགས་པའི་ཡུལ་སྡུག་པ་དང་ཁོང་ཁྲོའི་ཡུལ་མི་སྡུག་པ་ལྟ་བུ་ནི་དངོས་པོ་ལ་གནས་པས་དེ་དག་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བས་སྒོམ་སྤང་སྤངས་པ་ནི་ལྡོག་གོ །རིགས་ལས་ཉམས་པ་ལ་ནི་བྱེ་བྲག་འདི་ཡོད་དེ། ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་ལ་རིགས་གོང་མར་འཕོ་བ་ཡོད་ཀྱང་འོག་མར་ཉམས་པ་མེད་དེ་དེ་ལས་རིགས་དམན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་དང་པོ་ལས་མི་ཉམས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དང་པོ་ནས་ཉིད་ཀྱིས་རིགས་དེ་སློབ་ལམ་དང་མི་སློབ་ལམ་གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ་ཡུན་རིང་དུ་འདྲིས་པས་བརྟན་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱིས་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་ནས་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་གྱིས་

དབང་པོ་སྦྱངས་ཏེ་འཆི་བར་སེམས་པར་གྱུར་པ་ལྷ་བུའི་རིགས་ནི་ལམ་གཉིས་ཀྱིས་བརྟན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཞིག་གང་ལས་ཉམས་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡང་མཛོད་དུ། བཞི་ནི་རིགས་ལས་ལྡོ་འབྲས་ལས། །ཉམས་འགྱུར་དང་པོ་ལས་མ་ཡིན། །ཞེས་གང་གསུངས་པའོ། །དང་པོ་ལས་མ་ཡིན་གྱི་འགྲེལ་བཤད་དུ། འབྲས་བུ་དང་པོ་རྒྱུན་ཞུགས་ཁོ་ནར་མ་མཐོང་བར་ཕྱིར་འོང་ཕྱིར་མི་འོང་ལ་ཡང་བཤད་པ་ནི་སྐབས་དེའི་འགྲེལ་པར་གསལ་ཁ་མེད་ཀྱང་འཐད་པར་རྟོགས་ཏེ། གནས་གཉིས་པར་ཐོབ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་འོང་དང་ཕྱིར་མི་འོང་ལས་ཉམས་པ་མི་སྲིད་པར་གསུངས་པ་དང་། གནས་དྲུག་པར་ཡང་། གལ་ཏེ་འབྲས་བུ་དང་པོ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན་ནི། ཐལ་ཆེར་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་འདོད་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཡང་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་དང་ལེགས་པར་གྲུང་འགྲིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མཛོད་འགྲེལ་ལས། ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སོ་ན་གནས་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའམ། དབང་པོ་འཕོ་བའམ་ཡོངས་སུ་ཉམས་ན་སློབ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའོ། །འཆི་བར་སེམས་པའི་ཆོས་ཅན་ནི་བཞི་སྟེ། གསུམ་པོ་དེ་དག་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་རིགས་སུ་སླར་འོངས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་གསུམ་ལ་ཡང་རེ་རེ་བསྐྱེད་དེ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་ལྔ་དང་དྲུག་དང་བདུན་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་དབྱེ་བ་བྱེད་ལ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་ཡང་གནོན་མི་ཟ་བར་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཅན་མ་ཡིན་ལ་རྟོགས་པའི་སྐལ་བ་ཅན་གྱི་བར་དུ་ཡང་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་གྱི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་ཅེས་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཁམས་གསུམ་ཆར་ན་ཡང་དགྲ་བཅོམ་པ་དྲུག་ཡོད་པར་ཐུང་ངོ་། །ཞེས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བའི་འདོད་པའོ། །དེའི་འཕྲོས་ཉིད་ནས། གང་དག་གནོན་མི་ཟ་བར་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ནས། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་བར་དུ་འགྱུར་བ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན་འདོད་པའི་ཁམས་ན་ནི་དྲུག་གོ །གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ན་ནི་གནས་པ་ལས་མི་བསྐྱོད་པ་དང་མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་གཉིས་ཏེ། དེ་ཉིད་ན་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་དང་། འཆི་བར་

སེམས་པ་དང༌། དབང་པོ་འཕོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཤད་པ་ནི་ཀུན་ལས་བཏུས་དང་མཐུན་ཏེ༑ ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་ལ་སོགས་པ་ངེས་པ་ཅན་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་དགྲ་བཅོམ་པ་ལས་ཉམས་པར་འདོད་པ་ཤེས་བྱེད་གང་མཐོང་ནས་འདོད་ཅེ་ན། མདོ་ལས་རྐྱེན་ལྔ་དང༌། རྒྱུ་ལྔས་དུས་ཀྱིས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །ལྔ་གང་ཞེ་ན། ལས་ཀྱི་མཐའ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན། སྨྲ་བ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན། རྩོད་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན། རིང་དུ་རྒྱུ་བའི་སྦྱོར་བ་དང་ལྡན་པ་ཡིན། ནད་ཀྱི་རྣམ་པས་ཡུན་རིང་པོ་ནས་ཐེབས་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་དང༌། ཡང་མདོ་ལས། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། ཀུན་དགའ་བོ་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་ཡང་རྙེད་པ་དང༌། བཀུར་སྟིས་བར་ཆད་བྱེད་པ་ཡིན་པར་ང་སྨྲའོ། །ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཀུན་དགའ་བོས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཅིའི་སླད་དུ་འདི་སྐད་ཅེས་ཀུན་དགའ་བོ་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་ཡང་རྙེད་པ་དང༌། བཀུར་སྟིས་བར་ཆད་བྱེད་པ་ཡིན་པ་ང་སྨྲའོ། །ཞེས་གསུངས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ཀུན་དགའ་བོ་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བ་དང༌། མ་རྟོགས་པ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དང༌། མངོན་སུམ་དུ་མ་བྱས་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བ་ལ་བར་ཆད་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ། །འོན་ཀྱང་འདིས་ལྷག་པའི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་བཞི་པོ་ཐོབ་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལས་འདི་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་བར་ང་སྨྲ་སྟེ། དེ་ཡང་འདྲེས་པར་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །གཅིག་ཏུ་མ་འདྲེས་པར་བག་ཡོད་པ་བརྟུན་པ་པར་གནས་པ་འདིས་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལས་ནི་རྣམ་གྲངས་གང་གིས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་བར་ང་མི་སྨྲའོ། །ཀུན་དགའ་བོ་དེ་ལྟ་བས་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་འདི་ལྟར་བསླབ་པར་བྱ་སྟེ། རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་གང་ཡིན་པ་དེ་ཟིལ་གྱིས་མནན་པར་བྱའོ། །རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་བྱུང་བ་ལས་སེམས་ཀུན་ནས་དཀྲིས་ཏེ་མི་འདུག་པ་དེ་ལྟར་ཀུན་དགའ་བོ་ཁྱོད་ཀྱིས་བསླབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་དེ་ལས་མི་གཡོ་བ་ལ་ཉམས་པ་གཏན་མེད་ཅེས་ཁྱད་པར་དུ་སྨོས་པས་དུས་སྦྱོར་གྱི་དགྲ་བཅོམ་པ་ལས་ཉམས་པར་

བསྟན་ཏོ། །ཡང་མདོ་ལས། ཚེ་དང་ལྡན་པ་གནག་ཚོགས་ཅན་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡིན་པ་ཉམས་པར་གསུངས་པ་དང་། ཡང་སོལ་བའི་ཕུང་པོ་ལྟ་བུའི་མདོ་ལས་འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ཐོས་པ་དང་ལྡན་པ་དེ་ལྟར་སྤྱོད་པ་དེ་ལྟར་གནས་པ་དེ་བརྒྱ་ལ་རེ་འགའ་ཞིག་དྲན་པ་ཉམས་པ་ལས་སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་དགྲ་བཅོམ་ལས་ཉམས་པར་བསྟན་ཏོ། །གལ་ཏེ་ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་མི་དགེ་བའི་སེམས་སྐྱེས་པ་དེ་སློབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་དེ་ཉིད་ལས་གང་དག་དེའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་ཡུན་རིང་པོ་ནས་སེམས་དབེན་པ་ལ་གཞོལ་བ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་ལ་འབབ་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་བར་དུ་གསུངས་ཤིང་། མདོ་གཞན་ལས་དེ་དག་དགྲ་བཅོམ་པའི་སྟོབས་སུ་གསུངས་ཏེ། མདོ་ལས། བཙུན་པ་དགེ་སློང་དགྲ་བཅོམ་པ་ཟག་པ་ཟད་པའི་སྟོབས་དུ་ཞིག་མཆིས། ཤཱ་རིའི་བུ་དགེ་སློང་དགྲ་བཅོམ་པའི་སྟོབས་ནི་བརྒྱད་དེ། ཡུན་རིང་པོ་ནས་ཞེས་པ་ནས་འབབ་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་བར་དང་། ཟག་པའི་གནས་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལས་ནི་བསིལ་བར་གྱུར་ཅིང་བསིལ་བར་གྱུར་པ་ཞེས་དགྲ་བཅོམ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་མདོ་སྡེ་དེ་དག་ཤེས་བྱེད་དུ་དྲང་ནས་དགྲ་བཅོམ་པ་ལས་ཉམས་པ་ཡོད་པར་དམ་འཆའོ། །དོན་འདི་ལ་མཛོད་འགྲེལ་དུ་མདོ་སྡེ་པ་རྣམས་ན་རེ། དགྲ་བཅོམ་པ་ཉིད་ལས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་ཟེར་ཏེ་འདི་ཉིད་རིགས་པ་ཡིན་ནོ་ཇི་ལྟར་ཤེང་དུ་ཆུད་ཅེ་ན། ལུང་དང་རིགས་པས་སོ་ཞེས་སངས་རྒྱས་གཉིས་པ་ཡང་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་བཟུང་ནས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བའི་ལོག་རྟོག་སུན་འབྱིན་པར་མཛད་དོ། །འདིར་འགྲེལ་བཤད་དུ་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲས་ནི་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་སྤང་པས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་མེད་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཉིད་ལས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་མེད་དོ་ཞེས་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །དང་པོ་མ་ཡིན་པ་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་དང་ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལས་ནི་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་སྲིད་དེ། དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྙམ་དུ་བསམས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སངས་རྒྱས་གཉིས་པའི་ཡང་བཞེད་པས་འབྲས་བུ་དང་པོ་དང་ཐ་མ་གཉིས་ངེས་པར་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ཁོ་ནས་

འཐོབ་པ་མི་ཉམས་ལ། འབྲས་བུ་བར་པ་གཉིས་ནི་འཕགས་པས་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱེད་པས་དེ་གཉིས་ལས་ཉམས་པ་སྲིད་དེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་སྤངས་པ་ནི་ལྡོག་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བསྟན་ཏོ། །དོན་དེ་ནི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཙུག་གི་ནོར་བུ་དཔལ་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་ཡང་བཞེད་པར་མངོན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་དུ། དེ་ཉིད་དང་བརྟན་དང་། མ་ལུས་ཁྱད་པར་མཐྱེན་པར་འགྱུབ། །གཤེགས་པ་རྟོགས་པའི་དོན་ཕྱིར་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་པ་དང་སློབ། །མི་སློབ་ལས་ལྷག །ཅེས་ཐུབ་པའི་རྟོགས་པ་དེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐྱེན་པ་དང་། མཐྱེན་པ་བརྟན་པ་དང་། མ་ལུས་པ་མཐྱེན་པས་རིམ་པ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་པ་དང་སློབ་པ་དང་མི་སློབ་པ་ལས་ལྷག་ཅེས་པ་ལྟར། སྡུག་བསྔལ་བརྟེན་མིན་ཕྱིར་ལེགས་ཡིན། །ཞེས་དང་། བདག་ལྟའི་ས་བོན་སྤངས་པའི་ཕྱིར། །སླར་མི་གཤེགས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། གོམས་ཕྱིར་མ་ལུས་སྤངས་པ་ཡིན། །ཞེས་ཐུབ་པའི་སྤངས་པ་ལེགས་པར་སྤངས་པ་དང་། སླར་མི་ལྡོག་པར་སྤངས་པ་དང་། མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་སྤང་པ་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་ཏེ་རིམ་པ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་པ་དང་སློབ་པ་དང་མི་སློབ་པ་ལས་ལྷག་པར་བསྟན་པར་དགོངས་པ་བརྟགས་ནུས་ཤིང་། སློབ་པའི་སྤངས་པ་སླར་མི་ལྡོག་ན་མི་ལྡོག་པར་སྤངས་པས་སློབ་པ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་བྱུར་པར་བསྒྲུབ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་འཕགས་པ་སློབ་པའི་སྤངས་པ་ལྡོག་སྲིད་པར་མཁས་པ་གཉིས་མཐུན་ཡང་ལྡོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་མི་འདྲ་སྟེ། ཆོས་མངོན་པའིལུགས་བཤད་ཟིན་ལ། རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་ནི་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པ་སླར་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་ན་སྤངས་པ་མི་ལྡོག་ཅིང་ཉོན་མོངས་པ་ཡང་བདག་ལྟའི་རྒྱུ་ཅན་ཡིན་པས་ཇི་སྲིད་བདག་འཛིན་དྲུངས་མ་ཕྱུང་བ་དེ་སྲིད་དུ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་འཇུག་པས་ན་སློབ་པ་རྣམས་ལ་བདག་འཛིན་དྲུངས་ཕྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྙམ་དུ་དགོངས་སོ། །འོ་ན་དགྲ་བཅོམ་པ་ལས་མི་ཉམས་པ་ལ་ལུང་གང་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། མདོ་ལས། དགེ་སློང་དག་འཕགས་པའིཤེས་རབ་ཀྱིས་སྤངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དེ་འདྲ་བའི་སྤངས་པ་དེ་སླར་ཉོན་མོངས་མི་སྐྱེ་བས་སྤང་ངེས་སུ་གསུངས་པ་དང་། སློབ་པ་ལ་བག་ཡོད་པ་ལ་བག་ཡོད་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱི་དགྲ་བཅོམ་པ

ལ་བག་ཡོད་པར་བྱོས། །ཞེས་མི་གསུངས་པ་དང་། ཆོས་མངོན་པ་ལས་ཀྱང་གནས་གསུམ་གྱིས་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཕྲ་རྒྱས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཕྲ་རྒྱས་མ་སྤངས་ཤིང་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པ་ཡིན། འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་དཀྲིས་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་རྣམས་སྣང་བར་གྱུར་པ་ཡིན། དེ་ལ་ཡང་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བ་ལ་རྒྱུ་རྐྱེན་གསུམ་ཚོགས་དགོས་པར་གསུངས་ལ། དགྲ་བཅོམ་པས་ཕྲ་རྒྱས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པས་ན་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མ་ཚང་ངོ་། །རིགས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་དགྲ་བཅོམ་པ་དེ་ལ་ཉོན་མོངས་གཏན་མི་སྐྱེ་བའི་གཉེན་པོ་སྐྱེས་ན་ཇི་ལྟར་ཉམས་པ་ཡིན། འོན་ཏེ་མ་སྐྱེས་ན་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་ཟད་ནས་མ་བཏོན་ན་ཅི་ལྟར་ཟག་ཟད་ཡིན། ཟག་ཟད་མིན་ན་ཡང་དགྲ་བཅོམ་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར། དེས་ན་དགྲ་བཅོམ་པ་ལས་ཉམས་པ་ནི་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བས་དྲངས་པའི་མདོ་དེ་དག་གི་དགོངས་པ་གང་ཞེ་ན། འདིར་དགྲ་བཅོམ་པ་ཉམས་པ་ནི་དུས་སྦྱོར་ཡིན་ལ༑ དེ་གང་ལས་ཉམས་ན་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་ཉམས་པ་མདོའི་དོན་ཡིན་ནོ༑ ༑མདོ་གཉིས་པ་ལས་ཀྱང་ལྷག་པའི་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་བསམ་གཏན་བཞི་ལས་ཉམས་ཞེས་འབྱུང་བ་དང་སེམས་རྣམ་གྲོལ་ལས་གཏན་མི་ཉམས་པར་གསུངས་པས་ན་མདོའི་དོན་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ༑ ༑མདོ་གསུམ་པའི་དོན་ཡང་གནག་ཚོགས་ཅན་ཡང་ཡང་ཉམས་ནས་ལྷེབས་པ་ནི་དེ་དགྲ་བཅོམ་པ་ལས་ཡང་ཡང་ཉམས་ནས་ལྷེབས་པ་མིན་ནོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། གནག་ཚོགས་ཅན་སློབ་པའི་ཚེ་བསམ་གཏན་གྱི་རོ་མྱངས་པ་དང་། དབང་པོ་རྟུལ་བའི་ཕྱིར་བསམ་གཏན་ལས་ཡང་ཡང་ཉམས་པ་དང་། ཡིད་ཆད་ནས་རང་ལ་མཚོན་བསྣུན་ནས་འཆི་ཁའི་ཚེ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །མདོ་བཞི་པའི་དོན་ཡང་སློབ་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དགྲ་བཅོམ་པའི་སྐྱོབས་དེ་ལ་ཡོད་པར་བཤད་པའི་སེམས་དབེན་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཉེས་པ་མེད་དེ་ཡུན་རིང་པོ་ནས་སེམས་དབེན་པ་ལ་གཞོལ་བ་སོགས་ནི་སློབ་པ་ལ་ཡང་ཡོད་ལ། དགྲ་བཅོམ་པའི་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བས་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ། །དགྲ་བཅོམ་

སྤྱངས་པ་ཟློག་ཅེས་པའི། །བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་ངན་རྟོགས་རྣམས། །སངས་རྒྱས་གཉིས་པས་ལྷུང་རིགས་ཀྱིས། །ལེགས་པར་བཀག་རྣམས་རྒྱས་པར་བཀྲལ། །མངས་ཀྱིས་དོགས་ནས་ཤེས་བྱེད་རྣམས། །རྒྱས་པར་མ་བཀོད་རང་འགྲེལ་དང་། །འགྲེལ་བཤད་དགོངས་པ་ཚུལ་བཞིན་དྲུ། །ཕྱེ་བ་ཡིན་གྱི་སེམས་ཉི་དོར། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྡུ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །དུས་དང་སྦྱོར་བ་དང་དུས་དང་མི་སྦྱོར་བ་ཡང་གང་ཞེ་ན། དེ་ལ་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་པོ་ལྔ་ནི་རྣམ་གྲོལ་སྤྱངས་པ་དེ་དུས་རེ་ཞིག་གི་བར་དུ་གནས་ནས་ཉམས་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དུས་ཀྱིས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཡིན་ལ། དྲུག་པ་ནི་ཉམས་མི་སྲིད་པས་རྣམ་གྲོལ་སྤྱངས་པ་དེ་དུས་འདི་ཙམ་ནས་ལྡོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་གཏན་དུ་གྲོལ་བས་ན་དུས་དང་མི་སྦྱོར་བར་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མཛོད་འགྲེལ་ལས། ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་སྲིད་པ་དང་། མི་སྲིད་པའི་སྒོ་ནས་དུས་གཞན་གྱི་བར་དང་གཏན་དུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་དུས་ཀྱིས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། དུས་དང་མི་སྦྱོར་བར་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཉིད་ཡིན་ཞེས་ཏེ་དེ་ནི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བའི་འདོད་པའོ། །སློབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་ནི་དེ་ཉིད་ལས། དགྲ་བཅོམ་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ནི༑ རྟག་ཏུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་དུས་དང་མི་སྦྱོར་བ་ཡིན་པར་ཡང་མི་རུང་ལ་ཞེས་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྣམ་གྲོལ་སྤྱངས་པ་ནི་རྟག་ཏུ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་གནས་པས་ཉམས་པ་མི་སྲིད་པས་དེ་ལ་དུས་ལ་ལྟོས་མི་ལྟོས་མི་རུང་ཞེས་བཀག་ནས། འོ་ན། མཛོད་འགྲེལ་ལས། དུས་ཀྱིས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཞེས་ཅི་སྐད་ཅེས་བྱ་ཞེ་ན། གང་ཞིག་དབང་པོ་རྟུལ་བའི་ཕྱིར་ཏིང་ངེ་འཛིན་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་བ་དུས་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཟློག་པ་ནི་དུས་དང་མི་སྦྱོར་བར་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཡིན་ནོ༑ ༑ཞེས་པ་ལྟར་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་དང་ལྡན་པ་དང་། ལུས་ལ་ནད་མེད་པ་དང་། ཡུལ་མི་མཐུན་པ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་ལྟོས་པ་དང་མི་ལྟོས་པ་གཉིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དུས་སྦྱོར་དང་དུས་མི་སྦྱོར་གྱི་དོན་ནོ། །བལྟོས་པའི་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་དང་འདྲ་ཡང་བལྟོས་ཆོས་ལ་མི་མཐུན་ཏེ། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་ནི་རྣམ་གྲོལ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཉིད་ལ་འཆད་ཅིང་། སློབ་དཔོན་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་

བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཅུ་ལས་འཕྲོས་པ་ལས་ཀྱང་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ནི་གཅིག་སྟེ་སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དུས་དང་སྦྱོར་བ་བ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཡིན་ནོ། །མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བའི་ཆོས་ནི་གཅིག་སྟེ་སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་མི་གཡོ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ན་ཐྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བའི་དེ་མི་འཐད་དེ་གལ་ཏེ་དུས་སྦྱོར་གྱི་རྣམ་གྲོལ་ནི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡིན་ན་མངོན་དུ་བྱ་བའི་ཆོས་སུ་བསྟན་པ་དེ་ཡང་དགྲ་བཅོམ་པ་ཉིད་ཡིན་པས་ན་དགྲ་བཅོམ་པ་ལན་གཉིས་སུ་བསྟན་པ་དང་། དགྲ་བཅོམ་ནི་དགྲ་བཅོམ་པས་གང་དུ་ཡང་བསྐྱེད་བྱར་མ་གསུངས་ལ་སྐབས་དེའི་བསྐྱེད་བྱ་དང་མངོན་དུ་བྱ་བ་གཉིས་ནི་དགྲ་བཅོམ་པའི་དབང་དུ་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྔར་བཤད་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་དེ་དག་ལ་མི་སློབ་པ་དགུ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱང་མཛད་དོ། །མདོ་ལས་མི་སློབ་པ་དགུ་གང་ཞེ་ན། ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་དང་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཅན་དང་། འཆི་བར་སེམས་པའི་ཆོས་ཅན་དང་། ཞེས་པ་ནས། མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་གཉིས་ཀའི་ཚ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་སྟེ། འདི་དག་ནི་མི་སློབ་པ་དགུ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གང་གསུངས་པའོ། །ཁ་ བོད་རྣམས ཅིག་དགྲ་བཅོམ་པ་རྒྱུན་ཅན་དང་རྒྱུན་མེད་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་བྱེད་མོད། འོན་ཀྱང་རྒྱུན་ཡོད་མེད་ནི། ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། འགོག་བདེན་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་འགོག་པ་རྒྱུན་མེད་དང་། གཉིས་ཀའི་ཚ་ལས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་རིག་པ་གསུམ་དང་མངོན་ཤེས་དྲུག་ལྡན་གྱི་འགོག་པ་རྒྱུན་བཅས་སུ་གསུངས་ཀྱི་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་ནི་རྣམ་གཞག་བྱས་པ་མ་མཐོང་ལ་ཅི་སྟེ་ཐ་སྙད་འདོགས་ན་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དང་གཉིས་ཀའི་ཚ་ལས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་རང་བཞིན་ཇི་འདྲ་བ་དེ་ལྟ་བུར་བསྟད་དོ། །དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།

༄ དེ་ལྟར་ཞུགས་གནས་བརྒྱད་བཤད་པ་དེ་དག་ནི་སྔང་བྱ་མཐར་གྱིས་སྤོང་བ་དང་། འབྲས་བུ་མཐར་གྱིས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བསྟན་གྱི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་དེ་དག་དེ་ཁོ་ནར་ངེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དུ་འབྲས་བུ་འཐོབ་པ་ལ་ཐོད་རྒལ་བ་དང་རིམ་གྱིས་པ་གཉིས་དང་། སྔང་བྱ་སྤོང་བ་ལ་ཡང་མཐར་གྱིས་དང་། ཅིག་ཅར་དུ་སྤོང་བ་གཉིས་ཏེ་བཞིར་འགྱུར་རོ། །དེ་

ལ་འབྲས་བུ་ཐོབ་རྒྱལ་བ་ནི། སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པ་དང་མི་འགལ་ལ། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པ་ནི་སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གང་ཟག་བཞི་པོ་འདི་ཞུགས་གནས་གང་ལ་བཞག་ཅེ་ན། འབྲས་བུ་དང་སྤང་བྱ་མཐར་གྱིས་པ་ནི་ཞུགས་གནས་བརྒྱད་ཆར་ལ་ཡོད་ལ། འབྲས་བུ་ཐོབ་རྒྱལ་བ་ནི་འབྲས་བུ་བར་པ་གཉིས་ཀྱི་ཞུགས་གནས་བཞི་པོ་ན་ལ་བཞག་སྟེ། བཅུ་དྲུག་པ་དང་པོར་ཐོབ་པའི་ཚེ་འབྲས་བུ་སྔ་མ་སྔོན་དུ་མ་བཏང་བར་འབྲས་བུ་ཕྱི་མ་ཐོབ་པ་དེ་འབྲས་བུ་ཐོད་རྒྱལ་བའི་དོན་ཡིན་ཞིང་རྒྱུན་ཞུགས་ལ་འབྲས་བུ་སྔ་མ་དོར་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དགྲ་བཅོམ་པ་བཅུ་དྲུག་པའི་ཚེ་ཐོབ་པར་མི་ནུས་ཏེ་མཐོང་ལམ་གྱི་སྔོན་དུ་སྲིད་རྩེའི་སྒོམ་སྤང་མི་སྤོང་བ་དང་མཐོང་ལམ་གྱིས་ཀྱང་སྒོམ་སྤང་དེ་སྤང་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བ་ནི་འབྲས་བུ་དང་པོ་དང་ཐ་མ་གཉིས་ཉིད་ལ་བཞག་སྟེ། ཕྱིར་འོང་ལ་ཁམས་གོང་མའི་ཉོན་མོངས་གང་ཡང་སྤངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འདོད་པའི་དགུ་པ་མ་སྤངས་ན་ཕྱིར་མི་འོང་དུ་མི་འགྱུར་ལ་དགུ་པ་སྤངས་ན་ཁམས་གསུམ་གྱི་དགུ་ཆར་སྤངས་པས་དགྲ་བཅོམ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་མངོན་པ་མཛོད་དུ་ནི། འབྲས་བུ་ཐོད་རྒྱལ་དུ་དང་མཐར་གྱིས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་གཉིས་བཤད་ཀྱི་ཅིག་ཅར་བ་གཏན་མི་འདོད་མོད། རྫོངས་པ་དག་ སྤ་རབས་པ་ ནི་མཛོད་ནས་བཤད་པའི་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་ཅིག་ཅར་བར་འདོད་པ་ནི་ཆ་མེད་ཀྱི་རྒྱུས་གཏམ་སླས་ནས་རང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པར་མཐོང་སྟེ། མཛོད་ལས་སྨྲིར། འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་རྗེས་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་ཁམས་གོང་གི་གཉེན་པོར་སོང་བ་དེས་འདོད་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པར་གཏན་མི་འདོད་དོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་ནི། མཛོད་ལས། སྟོན་དང་བསེ་རུ་བྱང་ཆུབ་བར། །བསམ་གཏན་མཐའ་བརྟེན་གཅིག་ལ་ཀུན། །དེ་ཡི་སྔོན་དུ་ཐར་ཆ་མཐུན། །ཞེས་པ་ལྟར་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱོར་ལམ་མཐོང་ལམ་སྒོམ་ལམ་མི་སློབ་ལམ་ཀུན་སྟན་གཅིག་ལ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས་ན་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་དགྲ་བཅོམ་པ་གཞི་གཅིག་པ་"ཞིག་[༡]ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། འདོད་ཉོན་དགུ་པ་མ་སྤངས་པར་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་མི་

༡) ཅོ། ༣༤་ན་༡་ གཅིག

ཐོབ་ལ་དེ་ཐོབ་ན་ཁམས་གསུམ་ཆར་གྱི་དགྲ་པ་སྤྱངས་པས་དགྲ་བཅོམ་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་ངེས་པར་ཅིག་ཅར་བ་ཡིན་པ་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འབྲས་བུ་ཐོད་རྒལ་བའི་ཟླས་དྲངས་པའི་མཐར་གྱིས་པ་ནི་འབྲས་བུ་མཐར་གྱིས་པ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་འགྲེལ་ལས། རྗེས་སུ་ནི་རྣམ་པ་ལྔ་སྟེ་ཞུགས་པ་དང་པོ་དང་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་བཞིའོ། །ཞུགས་པ་ལྷག་མ་རྣམས་ནི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་གསུམ་ལས་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཐར་གྱིས་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་ཅེས་བཤད་ཀྱི་ཅེས་ཞུགས་པ་ཕྱི་མ་གསུམ་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་དང་པོ་གསུམ་ལས་རྗེས་ལོག་པ་མེད་པས་རྗེས་ལྔར་བཞག་པ་ནི་མཐར་གྱིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཞེས་པའི་འགྲེལ་བཤད་དུ། འབྲས་བུ་བཞི་མཐར་གྱིས་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་འགྲེལ་པ་དེའི་འཕྲོས་ཉིད་ནས། ཐལ་ཆེར་ལས་དང་འདོད་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དག་ཅིག་ཡིན་ན་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་དང་ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པ་དག་ཡིན་གྱི་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་དང་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་དག་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རིམ་གྱིས་པའི་ལུགས་སྟར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་གྱི་ཐོད་རྒལ་བ་ཡིན་ན་འབྲས་བུ་ཕྱི་མ་ལ་ཞུགས་པ་འབྲས་བུ་སྔ་མ་ལ་གནས་པ་ཡིན་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ་ཐོད་རྒལ་བའི་ཕྱིར་འོང་ལ་ཞུགས་པ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་རིམ་པ་བཞིན་རྒྱུན་ཞུགས་དང་ཕྱིར་འོང་མིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་འགྲེལ་བཤད་དུ་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ནི་རྗེས་སུ་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་དང་། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་དང་ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པ་གསུམ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་བཞི་སྟེ་བདུན་དུ་འགྱུར་གྱི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པ་གཅིག་བུ་ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་བུ་ལས་ཐ་མི་དད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །ཞེས་མཛོད་པའི་དགོངས་པར་བསམ་ནས་ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་ལ་རྗེས་བདུན་གྱི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་ཡོད་དོ༑ ༑ཞེས་ཕྱོགས་བཅུར་སྒྲོགས་པའི་མཁས་པ་ཆོས་མངོན་པའི་དོན་ལྟ་བ་ལ་བློ་གྲོས་ཀྱི་མིག་དང་ལྡན་པ་དག་སྣང་ངོ་། དེ་ལྟར་བཞག་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་དགོངས་པ་ནི་མཐར་གྱིས་པ་ལ་རྗེས་ལྔ་དང་། ཐོད་རྒལ་བའི་ཞུགས་པ་གཉིས་འབྲས་གནས་ལས་རྗེས་ལོག་པར་བཞག

པ་དེ་ལྟ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཞུགས་གནས་ཀྱི་གང་ཟག་དེ་དག་རྫས་བདུན་དུ་འགྱུར་ཏེ་མཐར་གྱིས་པའི་སྐབས་སུ་ཞུགས་པ་དང་པོ་གཅིག་པུ་དང་ཐོད་རྒལ་བའི་ཞུགས་པ་གཉིས་ཏེ་འབྲས་བུ་དང་པོ་གསུམ་ལ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་གསུམ་དང་། འབྲས་གནས་བཞི་དང་བདུན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་ཞུགས་པ་ནི་མཐར་གྱིས་པ་ཁོ་ནའི་ཡིན་ལ་འབྲས་བུ་གཞན་ཡང་སྔོན་དུ་བཏང་བས་ན་དེ་ཕྱིར་མི་འོང་ལས་ཐ་མི་དད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཐོད་རྒལ་བའི་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཕལ་ཆེར་ལས་དང་འདོད་པ་ལས་ཆགས་བྲལ་སྔོན་དུ་སོང་བ་གཉིས་ཁོ་ན་མངོན་པའི་གཞུང་ཐམས་ཅད་དུ་འབྱུང་བས་དེ་ལ་ནི་སློབ་དཔོན་རྒྱལ་པོའི་སྲས་གྲགས་པའི་བཤེས་གཉེན་ཆོས་མངོན་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་ལྡན་ཆེན་པོ་ལ་འཁྲུལ་པའི་གནས་གང་ན་ཡོད་དེ་དེའི་ཕྱིར་ཚིག་དེ་ལྟ་བུ་ལ་རྣ་གཏད་པར་མི་བྱའོ། །སྤྱང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་ཟླས་དྲངས་པའི་མཐར་གྱིས་པ་ནི་སྤྱང་བྱ་མཐར་གྱིས་པ་ཡིན་པས་མཐར་གྱིས་པའི་དོན་དེ་གཉིས་སུ་ངེས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐོད་སྤུ་མ་ཁ་ཅིག གང་དག་ལམ་རིམ་གྱིས་པ་ཞེས་པའི་བརྡ་འདོགས་པ་ཡང་མཐར་གྱིས་པའི་བརྡ་སྦྱོར་འདོད་ཀྱང་བརྡའི་དོན་མ་ཤེས་པར་ཟད་དོ། །ཐོད་རྒལ་བའི་ཕྱིར་འོང་ལ་ཞུགས་པ་གང་ཞེ་ན། སྤྱིར་འབྲས་བུར་འཇོག་པ་ནི་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་སྤངས་པའི་སྟེང་དུ་སྒོམ་སྤང་གི་སྤངས་པ་བསྡོམས་ནས་འབྲས་བུ་ཕྱི་མ་གསུམ་འཇོག་ལ། མཐོང་སྤང་སྤངས་པ་གཅིག་པུས་ནི་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཁོ་ན་འཇོག་གོ །དེ་ལ་མཐོང་ལམ་གྱི་སྔོན་དུ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་འདོད་པའི་སྒོམ་སྤང་དྲུག་པ་སྤངས་དགུ་པ་མ་སྤངས་པ་དང་། རྟོགས་པ་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་བཅོ་ལྔ་ལ་གནས་པ་ན་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ཞིང་དེས་བཅུ་དྲུག་པ་ཐོབ་པ་དང་མཐོང་སྤང་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་དང་། སྔར་གྱི་དྲུག་པ་སྤངས་པའི་སྒོམ་སྤང་གི་སྤངས་པ་བསྡོམས་པས་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་དང་པོར་ཐོབ་པ་དེ། ཕྱིར་འོང་ཐོད་རྒལ་བ་སྟེ་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མ་ཐོབ་པར་ཕྱིར་འོང་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐོད་རྒལ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་ལ་ཞུགས་པ་གང་ཞེ་ན། མཐོང་ལམ་གྱི་སྔོན་དུ་བྱིས་ལམ་གྱིས་འདོད་ཉོན་དགུ་པ་ངེས་པར་སྤངས་པ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་ཅི་ཡང་མེད་པ་ཕྱིན་ལ་ཆགས་པ་

དང་མ་བྲལ་ཡང་རུང་བྲལ་ཡང་རུང་དེ་ལྟ་བུ་དེ་མཐོང་ལམ་དང་པོ་བཅོ་ལྔ་ལ་གནས་པ་ན་ཕྱིར་མི་འོང་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུ་དེས་བཅུ་དྲུག་པ་ཐོབ་པ་ན་སྔར་ལྟར་སྤངས་པ་བསྒོམས་པས་ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་མཛོད་ལས། གཉིས་པ་ལ། དགུ་པ་ཚུན་ཆད་ཟད་པ་ཡིན། །འདོད་པའམ་ཡང་ན་གོང་མ་ལ། །ཆགས་བྲལ་གསུམ་པ་ལ་ཞུགས་པ། །གང་ཞིག་གང་ལ་ཞུགས་པ་ཡི། །བཅུ་དྲུག་པ་ལ་དེ་འབྲས་གནས། །ཞེས་གང་གསུངས་པའོ། །འདིར་མཁས་པ་སྔ་མ་རྣམས་རྒྱུན་ཞུགས་ལ་ཡང་ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་འདོད་པ་དང་། ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བ་ནི་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་གྱུར་པ་ལ་ཞུགས་ནས་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཕལ་ཆེར་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ནི་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་གྱུར་པ་ལ་ཞུགས་ནས་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བར་འགྱུར་རོ། །འདོད་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ནི་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་གྱུར་པ་ལ་ཞུགས་ན་ཕྱིར་མི་འོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་དོན་དུ་བསམས་ནས་ཞུགས་པ་དང་པོ་དང་ཐོད་རྒལ་བའི་འབྲས་བུ་བར་པ་གཉིས་ལ་ཞུགས་པ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་རྒྱུན་ཞུགས་དང་ཕྱིར་འོང་དང་ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་ཞེས་འདོད་པ་ཡང་འཐད་པར་མ་མཐོང་སྟེ་རྒྱུན་ཞུགས་ལ་མཐོང་ལམ་གྱི་སྔར་འདོད་ཉོན་གཅིག་ནས་ལྔའི་བར་སྤངས་པ་སྔོན་དུ་སོང་བ་ཡོད་མོད། འོན་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་དུ་མི་འགྱུར་གྱི་འབྲས་བུ་གང་དང་གང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤང་བྱ་དེ་ཉིད་སྤངས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཤིང་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་མཐོང་སྤང་ཡིན་ལ། དེ་ལ་སྲིད་རྩེའི་ས་པའི་མཐོང་སྤང་ཀྱང་ཡོད་པས་དེ་བྱིས་ལམ་གྱིས་སྤོང་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་ཡང་ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་འདོད་དགོས་ཏེ་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་གེགས་སུ་གྱུར་པའི་སྤང་བྱ་འགའ་ཞིག་མཐོང་ལམ་གྱི་སྔོན་དུ་ཡང་སྤངས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་ལུང་གི་དོན་ཡང་དེ་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། ལུང་དེའི་གོང་དུ་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་གང་ཞེ་ན། གང་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་པ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གོ །མཐོང་བའི་ལམ་ནི་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་གྱུར་པ་ལ་

ཞུགས་པ་སྟེ་ཞེས་བཅུ་དྲུག་པ་ལ་གནས་པ་དེ་རྒྱུན་ཞུགས་སུ་བཤད་པ་ན་སེམས་བཅུ་དྲུག་པ་ལ་དང་པོར་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་ཞུགས་ཡིན་ནམ་སྙམ་པ་ལ་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་གཏན་མ་སྤངས་པ་ཞིག་མཐོང་ལམ་ལ་ཞུགས་ནས་བཅུ་དྲུག་པ་ཐོབ་པ་ན་རྒྱུན་ཞུགས་དང་དེ་བཞིན་དུ་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཕལ་ཆེ་བ་དྲུག་པ་མན་ཆད་ཙམ་སྤངས་པ་དང་། འདོད་པའི་དགུ་པ་རིམ་གྱིས་སྤངས་པ་མཐོང་ལམ་ལ་ཞུགས་ནས་བཅུ་དྲུག་པ་ནམ་ཐོབ་པའི་ཚེ་རིམ་པ་བཞིན་ཕྱིར་འོང་དང་ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ཡིན་གྱི་བཅུ་དྲུག་པའི་སྔོན་དུ་དེ་དག་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་མིན་ཏེ། ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། དེའི་གོང་དུ་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་དང་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་དང་དེ་བཞིན་དུ་ཕྱིར་འོང་ཕྱིར་མི་འོང་དགྲ་བཅོམ་གསུམ་ཆར་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ནི། འབྲས་བུ་དང་པོ་གསུམ་ལ་གནས་པའི་མཐོང་ལམ་པར་ཡང་བཞེད་དེ་བཅུ་དྲུག་པ་མཐོང་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཛོད་པ་ནི་སློབ་པ་འབྲས་གནས་ཡིན་ན་སྒོམ་ལམ་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་དོ། །བཅུ་དྲུག་པ་མ་ཐོབ་པར་འབྲས་བུ་མི་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་དང་། བཅུ་དྲུག་པ་སྒོམ་ལམ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་འབྲས་བུ་སྔ་མ་སྔོན་དུ་མ་བཏང་བར་འབྲས་བུ་ཕྱི་མ་ཐོབ་པ་དེ་ཐོད་རྒལ་བ་ཡིན་ན་ཅིག་ཅར་བའི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་ཐོད་རྒལ་བར་འགྱུར་ཏེ་ཕྱིར་མི་འོང་མ་ཐོབ་པར་དགྲ་བཅོམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། ཉེས་པས་གོས་པ་མེད་དེ་འདི་ལྟར་ཁོ་བོ་ཅག་འབྲས་བུ་སྔ་མ་སྔོན་དུ་མ་བཏང་བར་འབྲས་བུ་ཕྱི་མ་ཐོབ་ཙམ་གྱིས་ཐོད་རྒལ་བར་མི་འདོད་དོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། སྤྱིར་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སེམས་བཅུ་དྲུག་པ་ལ་ཐོབ་པ་དེས་ཕྱིས་ལམ་བསྒོམ་སྟེ་དྲུག་པ་སྤངས་ནས་ཕྱིར་འོང་དགུ་པ་སྤངས་ཏེ་ཕྱིར་མི་འོང་འཐོབ་པ་ལུགས་དང་མཐུན་པ་ལ། ཅི་ཡང་མེད་པ་ཕྱིན་གྱི་སྒོམ་སྤང་ཅི་རིགས་པ་བྲིས་ལམ་གྱིས་སྤོང་བ་ཡོད་པས་གང་ཟག་གི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་མཐོང་ལམ་གྱི་སྔོན་དུ་འདོད་པའི་དྲུག་པ་སྤངས་པ་དེ་དག་བཅུ་དྲུག་པ་ཐོབ་མ་ཐག་འབྲས་བུ་བར་པ་གཉིས་འཐོབ་པས་དེ་དག་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་འབྲས་བུ་འཐོབ་པའི་གོ་རིམ་དང་མི་མཐུན་པས་ཐོད་རྒལ་བར་བཞག་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་སྤངས་

པ་སྔོན་དུ་སོང་བ་ནི་ཅིག་ཅར་བ་ལ་མེད་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་བ་ཅི་སྙེ་ཚོལ་དེའི་ཕྱིར་ཀླན་ཀ་དེ་ནི་ཀྱི་ནའོ། །འོ་ན་ཐོད་རྒྱལ་བའི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་དེས་ཕྱིས་ཕྱིར་མི་འོང་ཐོབ་པ་ན་གང་ཟག་དེ་གང་དུ་འདོད་པར་བྱ་ཞེ་ན། །འདི་ ཉ་དགོན་ འབྲས་བུ་ཐོད་རྒྱལ་བ་དང་མཐར་གྱིས་པ་གང་ཡང་མིན་ཞེས་པ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་ལ་སྔོན་ལ་བཏང་བར་བྱས་པ་ནི་ཕྱིར་འོང་ཡིན་ལ་དེ་བཏང་བས་འབྲས་བུ་མཐར་གྱིས་པ་ཡིན་ཞེས་ཀྱང་འདོད་ བདག་གིས་ནླ་མ་དག་ པ་ཡོད་པས་གང་ལ་དད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ངོ་༔ ༔དེ་ལྟར་ན་མཛོད་ལས་ཐོད་རྒྱལ་བའི་སྐབས་སུ་རྒྱུན་ཞུགས་བཤད་པ་ནི་ཞར་བྱུང་ཙམ་སྟེ་འགྲེལ་པའི་བཤད་ཐེན་གྱི་མཚམས་སྦྱོར་དུ་ཐལ་ཆེར་ལས་དང་འདོད་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གཉིས་ཤིག་སློས་པའི་ཕྱིར་རོ༔ ༔ཐོད་རྒྱལ་བ་ལ་རྫས་བདུན་དང་། །ཞུགས་པ་དང་པོ་རྣམ་པ་གསུམ། །རྒྱུན་ཞུགས་སོགས་སུ་འདོད་པ་ཡི། །ངན་རྟོག་བཀག་ནས་ཐོད་རྒྱལ་བའི། །འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྣང་ས་རྟོགས་དག །མ་ནོར་བཤད་ནས་བདག་གཞན་རྣམས། །མཁས་པའི་རྗེས་སུ་ཁྲིད་ནས་ནི། །བླུན་པོའི་ངན་རྟོག་བྲལ་བར་བྱས། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྡུ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །ཐོད་རྒྱལ་བ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།

༄ སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་དུ་སྤང་བ་གང་ཞེ་ན། ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་ཅེས་གང་གསུངས་པ་ལ་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་མཐར་གྱིས་པ་དང་། ཅིག་ཅར་ངེས་པར་འབྱིན་པའོ། །མཐར་གྱིས་པ་ནི་ཇི་སྐད་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །ཅིག་ཅར་ངེས་པར་འབྱིན་པ་ནི་གང་བདེན་པ་རྣམས་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱས་ནས་མི་ལྡོགས་པ་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་ཁམས་གསུམ་ན་སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་རྣམ་པས་ཅིག་ཅར་སྤངས་ཏེ་འདི་ནི་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་དང་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་ལ་གདགས་སོ། །ཕལ་ཆེར་ནི་མཐོང་བའི་ཆོས་སམ་འཆི་བའི་དུས་ཀྱི་ཚེ་ཀུན་ཤེས་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་དོ། །གལ་ཏེ་མི་བྱེད་ན་ཡང་དེ་སྨོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཅན་ཡིན་ཏེ་སྨོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་འདོད་པའི་ཁམས་ཉིད་དུ་སྐྱེས་དེ་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མེད་པ་ན། རང་རྒྱལ་བར་འགྱུར་

རོ༎ ༎ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་དུས་ནམ་གྱི་ཚེ་ནས་དང་། ས་གང་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་ཇི་ལྟ་བུས་དང་། སྤྱང་བྱ་གང་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཅིག་ཅར་སྤོང་བ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་དེ་གང་ཟག་གང་ལ་བཞག་པ་དང་། དེས་མཐར་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་དང་ལྔས་རིག་པར་བྱའོ། །དུས་གང་ནས་ཅིག་ཅར་སྤོང་ཞེ་ན། བདེན་པ་བཞི་མངོན་པར་རྟོགས་ཟིན་པར་བྱས་པ་བཅུ་དྲུག་པའི་ཚེ་ནས་བཟུང་སྟེ་མཐོང་ལམ་གྱི་སྔར་བྱིས་ལམ་ལ་སྤྱང་བྱ་ཅིག་ཅར་སྤོང་བའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། མཐོང་ལམ་གྱི་ཚེ་ཡང་སྒོམ་སྤང་སྤོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་གང་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་ཇི་ལྟ་བུས་ཅིག་ཅར་སྤོང་ཞེ་ན། ཁམས་གསུམ་ས་དགུ་ལས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྡོགས་མི་ལྕོགས་པ་མེད་པ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་པའི་འདས་ལམ་གྱིས་སྤོང་སྟེ་མི་ལྕོགས་པ་མེད་པ་ལ་མི་བརྟེན་ན་དེའི་གོང་མའི་བསམ་གཏན་རྣམས་ལ་བརྟེན་དགོས་ལ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པའི་དགུ་པ་མ་སྤངས་པར་བསམ་གཏན་དངོས་གཞི་མི་ཐོབ་ཅིང་ཅིག་ཅར་བས་ནི་ཁམས་གསུམ་གའི་ཉོན་མོངས་ཅིག་ཅར་དུ་སྤོང་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་འདི་དང་རྒྱུན་ཞུགས་དང་ཕྱིར་འོང་རྣམས་ངེས་པར་བསམ་བཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྡོགས་ལ་བརྟེན་དགོས་ཏེ༎ འདིའམ་གོང་མ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནི་དགོས་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ༎ ༎འདས་ལམ་ཁོ་ན་དགོས་པ་ཡང་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་སྤྱང་བྱ་ཅིག་ཅར་སྤོང་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་མི་ལྕོགས་མེད་པ་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྡོགས་ཐམས་ཅད་ལ་འདོད་ མངོན་པ་བ་ཁ་ཅིག པ་ཡོད་ཀྱང་ཟག་མེད་ཁོ་ན་བཟུང་སྟེ་མི་ལྕོགས་མེད་ཀྱི་དོན་ནི་རང་ས་འོག་ས་གོང་ས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱང་བྱ་སྤོང་མི་ནུས་པ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཉེར་བསྡོགས་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཁོ་ན་ལ་མི་ལྕོགས་པ་མེད་པ་ཞེས་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། མི་ལྕོགས་མེད་ཀྱི་དོན་ནི་སྔར་བསྟན་པ་ལྟར་ཡིན་པས་འདི་ཁོ་ན་ལ་ཡིན་ཏེ། འོག་མའི་ཉེར་བསྡོགས་རྫོགས་པར་མ་ཐོབ་པར་དེའི་དངོས་གཞི་མི་འཐོབ་ཅིང་། ཉེར་བསྡོགས་རྫོགས་པ་ན་ཡང་ས་འོག་མའི་ཉོན་མོངས་དགུ་པ་སྤངས་ཟིན་པས་དངོས་གཞི་ས་འོག་མ་ལས་རྒྱལ་བར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར

རོ༑ ༑དེ་ལ་དགོངས་ནས་མཛོད་ལས། བརྒྱད་ཀྱིས་རང་གོང་ས་ལས་རྒྱལ། །ཞེས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཙམ་དང་། ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་གསུམ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་རང་ས་དང་གོང་ས་ཙམ་ལས་རྒྱལ་བར་གསུངས་སོ། །སྤང་བྱ་གང་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཅིག་ཅར་སྤོང་ཞེ་ན། བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ་སྤྱིར་སྤང་བྱ་ལ་ནི་གཉིས་ཏེ་མཐོང་སྤང་དང་སྒོམ་སྤང་ངོ་། །དེ་ལ་མངོན་པ་མཛོད་པ་ནི་མཐོང་སྤང་ཀྱང་རིམ་གྱིས་སྤོང་བར་འདོད་དེ། འདི་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་བཟོད་ཆོས་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་འདོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་སྤང་སྤོང་། སྡུག་བསྔལ་ལ་རྗེས་བཟོད་རྗེས་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་ཁམས་གོང་མའི་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་སྤང་སྤོང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པ་ཁམས་ཀྱི་རྗེས་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །འོ་ན་མཛོད་ལས། སྒོམ་པའི་ལམ་ལ་འགོག་པ་འམ། །ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་གང་ཡིན་ཏེ། །ཁམས་གསུམ་གྱི་ནི་གཉེན་པོ་ཡིན། །ཞེས་མ་བཤད་དམ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་ནི་ཤེས་པ་བཅུ་ལས་འགོག་པ་ཤེས་པ་དང་ལམ་ཤེས་པ་སྒོམ་ལམ་གྱིས་བསྡུས་པ་ལ་རིགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཁམས་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོར་བསྟན་གྱི་གཉེན་པོ་རྫས་གཅིག་གིས་ཅིག་ཅར་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་སྤོང་བར་གཏན་མི་འདོད་དོ། །ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་བཟོད་ཆོས་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་ཆར་གྱི་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་སྤང་སྤོང་བ་སོགས་སུ་འདོད་པས་ན་མཐོང་སྤང་ནི་མཐོང་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཅིག་ཅར་དུ་སྤོང་བར་འདོད་དོ། །དེ་ཡང་ཁམས་གསུམ་གའི་སྡུག་བསྔལ་དང་ཀུན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་ཅིག་ཅར་དུ་སྤོང་ཞེས་པ་ཡིན་གྱི་བདེན་བཞི་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྒོམ་སྤང་སྤང་བ་ཁོ་ན་ལ་ཅིག་ཅར་དང་རིམ་གྱིས་སྤོང་བ་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འདོད་པའི་སྒོམ་སྤང་དང་པོ་སྤོང་པ་དང་དུས་གཅིག་ཅར་དུ་ཁམས་གསུམ་གའི་ཡང་དང་པོ་རྣམས་སྤོང་བ་ཡིན་ཏེ། གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུ་དེ་གང་ཟག་གང་ལ་བཞག་ཅེ་ན། གཞུང་དང་འགྲེལ་པ་གཉིས་ཀར་དགྲ་བཅོམ་དང་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལས་གཞན་མི་འབྱུང་ཞིང་།

ཁ་ཅིག་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་དང་དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་པའི་རྣམ་གཞག་བྱེད་དགོས་ཟེར་ནས། མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔའི་རྗོགས་པ་ལ་གནས་པ་བཅུ་དྲུག་པ་ཐོབ་ནས་ཅིག་ཅར་སྤང་བྱ་སྤོང་བར་འགྲོ་རྒྱུ་དེ་ལ་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་དང་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་དང་པོ་སྤོང་བ་ལ་བརྩོན་པ་ནས་ཁམས་གསུམ་གྱི་དགུ་པའི་བར་སྤོང་བ་ལ་བརྩོན་པ་དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་པར་འཆད་པ་དང་། གཞན་དག་འདིའི་ཞུགས་པ་མ་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་མཐར་གྱིས་པའི་སྐབས་སུ་སྟར་བཤད་ཟིན་པས་ཅིག་ཅར་བའི་ཞུགས་པ་ཡང་དོན་གྱིས་བཤད་ཅེས་པ་དང་། ཞུགས་པ་མེད་པའི་འབྲས་གནས་མེད་ཅེས་སྨྲ་མོད། འོན་ཀྱང་འདིའི་ཞུགས་པ་ཚོལ་བའི་ངལ་བ་དེ་ཙམ་མི་དགོས་པར་མངོན་ཏེ་སྟར་བཤད་པ་ལྟར་བཅུ་དྲུག་པ་ཐོབ་ནས་སྤང་བྱ་དེ་ལྟར་སྤོང་བའི་ཉན་ཐོས་ནི་ཡོད་ལ། དེ་ཕྱིར་འོང་དང་ཕྱིར་མི་འོང་གཉིས་སུ་བཞག་ཏུ་མ་བཏུབ་པས་དེ་རྒྱུན་ཞུགས་སུ་བཞག་པ་ཡིན་ཞིང་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ནི་སྒོམ་སྤང་འགའ་ཞིག་རིམ་གྱིས་དང་ཅིག་ཅར་སྤོང་བ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་བརྟགས་མི་དགོས་སོ། །གཞན་ཡང་ཀུན་བཏུས་སུ་བདེན་པ་རྣམས་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱས་ནས་ཞེས་དེ་ནས་མཚམས་བཟུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་ཞུགས་པ་ནི་རྣམ་གཞག་བྱས་ཀྱང་འགའ་བ་མེད་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །གང་ཟག་དེས་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འདིས་ཚེ་དེ་ལ་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་མཐོང་ཆོས་སམ་འཆི་བའི་སྔོན་རོལ་ཡན་ཆད་སྔོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པའི་ཚེ་འམ་འཆི་སྲིད་ཀྱི་ཚེ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཕལ་ཆེར་འཐོབ་ལ་གལ་ཏེ་ཚེ་དེ་ལ་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པར་སྤང་མ་ནུས་ན་ཡི་ནས་ཡང་འདོད་ཁམས་སུ་སྐྱེས་ནས་དགྲ་བཅོམ་འཐོབ་ཅིང་དེ་ཡང་དེའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་དང་ཉན་ཐོས་མེད་པ་དང་དེ་དག་གི་བསྟན་པ་ནུབ་པ་དང་འདོམས་ན་སྲིད་པ་ཐ་མའི་ཚེ་འདོད་པར་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པར་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཐེག་དམན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རང་རྒྱལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཅིག་ཅར་སྤོང་བའི་ཚེ་རང་རྒྱལ་མིན་ཡང་སྤངས་ནས་རང་རྒྱལ་དུ་འགྱུར་བ་ནི་ཡོད་དོ། །

ད་ནི་འདི་དཔྱད་དེ་ཅི་ཞུགས་གནས་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་རང་རྒྱལ་ལ་ཡང་རྩིར་རུང་ངམ་ཞེ་ན་འདི་ལ་སྔ་རབས་པ་རྣམས་རང་རྒྱལ་ལ་འབྲས་བུ་བར་པ་གཉིས་མི་འོང་ཞེས་ཟེར་ནས་འབྲས་བུ་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་ཡང་བཅུ་བདུན་དུ་གྲངས་ངེས་པའི་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བའི་རྟོག་བཟོ་མང་པོ་བྱེད་མོད། འོན་ཀྱང་འཐད་པར་མི་རྟོག་སྟེ་འབྲས་བུ་བར་པ་གཉིས་མི་རྩི་བའི་རྒྱུ་མཚན་རང་རྒྱལ་ཅིག་ཅར་བར་འཆད་པ་ནི་བཀག་ཟིན་ཏོ། །སྤྱིར་རང་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཆེ་ལོང་ཙམ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་སྔོན་མ་སྐྱེས་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། སྔོན་འབྲས་བུ་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པ་ཡང་རུང་སྟེ་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མེད་པར་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་ན་བསེ་རུ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཏེ་གཅིག་པུར་གནས་པའམ་རང་རྒྱལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཚོགས་དང་སྤྱོད་པ་གང་སྟུག་བསྟུལ་གྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་འཐོབ་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་བཤད་ན་རང་རྒྱལ་ལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་སྔོན་དུ་མ་བཏང་བ་དང་། “བཏང་བ་ལ་གཉིས་ལས[༡]”། དང་པོ་ནི་ཚེ་རབས་སྔ་མ་ལ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་མ་བསྐྱེད་པ་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་དང་། གཉིས་པ་ནི་འབྲས་བུ་མ་ཐོབ་པར་སྦྱོར་ལམ་ཙམ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་རང་རྒྱལ་དུ་གྱུར་པ་དང་། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཙམ་ཐོབ་ནས་རང་རྒྱལ་དུ་གྱུར་པ་གཉིས་སོ། །དེ་ཡང་སྔོན་མེ་ལྷ་བསྟེན་པའི་དྲང་སྲོང་ལྔ་བརྒྱ་དབེན་པ་ཞིག་ན་གནས་པའི་སར་རང་རྒྱལ་གྱི་དྲུང་དུ་བསྟད་པའི་སྤྲེའུ་ཞིག་དེར་ཕྱིན་ནས་རང་རྒྱལ་གྱི་ལུས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་དེ་སྤྲེའུ་དེས་དེ་རྣམས་ལ་བསྟན་པས་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱས་པས་རང་རྒྱལ་ལྔ་བརྒྱར་གྱུར་ཅེས་འབྱུང་བས་ན་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་གཅིག་པུར་གནས་ལ་འཕགས་པ་དཀའ་ཐུབ་དྲག་པོས་གདུངས་པ་མ་ཡིན་པས་སོ་སྐྱེའི་ལམ་ཙམ་སྔོན་དུ་བཏང་བའི་རང་རྒྱལ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་ནི་ཚོགས་དང་གནས་པ་ཡང་ཟེར་ལ་ཚོགས་སྤྱོད་ཆེ་ཆུང་ནི་བོད་ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་སྣང་ངོ་། །དེའི་ཕྱིར་ཕྱི་མ་གཉིས་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་ལ་ནི་ཕྱིར་འོང་དང་ཕྱིར་མི་འོང་ཡང་ཡོད་དེ། རྒྱུན་ཞུགས་ཙམ་ཐོབ་ནས་རང་རྒྱལ་དུ་གྱུར་ནས་དེས་འདོད་ཉོན་དྲུག་པ་སྤངས་ནས་ཕྱིར་འོང་དགུ་པ་སྤངས་ན་ཕྱིར་མི་འོང་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

༡) ཅོ། ༤༤་ན་༣་ བཏང་བ་གཉིས་ལས།

ཨོ་ན་དགེ་སྦྱོང་གི་འབྲས་བུ་བཞིར་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་ནི། མཛོད་ལས། འབྲས་བུ་བཞི་རྣམས་བཞག་པ་ནི། །རྒྱུ་ལྔ་དག་ནི་སྲིད་ཕྱིར་རོ། །འབྲས་ལ་སྔོན་ལམ་བཏང་བ་དང་། །གཞན་ཐོབ་པ་དང་ཟད་བསྡོམས་དང་། །ཤེས་པ་བརྒྱད་ཚན་ཐོབ་པ་དང་། །རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཐོབ་པའོ། །ཞེས་འབྲས་བུ་བཞིར་འཇོག་པ་ལ་ཞུགས་པའི་ལམ་སྔོན་ལ་བཏང་བ་དང་། གཞན་འབྲས་བུའི་ལམ་ཐོབ་པ་དང་ཟད་པ་བསྡོམས་པ་ནི་སྤང་བ་བསྡོམས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་བཅུ་དྲུག་པའི་ཚེ་མཐོང་སྤང་སྤངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོབ་པ་གཅིག་རྙེད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཆོས་ཤེས་བཞི་རྗེས་ཤེས་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་ཐོབ་པ་དང་། མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཐོབ་པ་སྟེ། ཁྱད་པར་དེ་ལྔ་ཐོབ་པ་ནི་འབྲས་བུ་བཞིར་འཇོག་པའོ་ཞེས་འདོད་དོ། །འོན་ཀྱང་སྤང་བྱ་སྤངས་པའི་སྒོ་ནས་འབྲས་བུར་འཇོག་ལ་དེ་ཡང་འབྲས་བུ་དང་པོ་ནི་མཐོང་སྤང་སྤངས་པ་ཙམ་གྱིས་འཇོག་ལ་སྒོམ་སྤང་སྤངས་པའི་སྒོ་ནས་འབྲས་བུ་ཕྱི་མ་གསུམ་འཇོག་སྟེ་དེ་ཡང་འདོད་པའི་སྒོམ་སྤང་སྤངས་པ་ལས་འབྲས་བུ་གཉིས་འཇོག་སྟེ་དྲུག་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་འོང་དང་། དགུ་པ་སྤངས་པས་ཕྱིར་མི་འོང་དུ་འཇོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁམས་གོང་མའི་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པས་ནི་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུར་འཇོག་གོ །དེ་ལྟར་ན་དེ་དག་གིས་ནི་ཞུགས་པ་དང་གནས་པའི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་རྣམས་དབྱེས་ཕྱེ་བར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

དེ་ལྟར་ན། ཁོ་བོས་ཞུགས་གནས་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་རྣམས་ལས་བརྩམས་ཏེ་བཤད་པ་དང་ལན་གྱིས་སྤྱིས་ན་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་དང་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཕལ་མོ་ཆེ་བཤད་པར་ནུས་མོད། འོན་ཀྱང་བློ་དམན་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་མི་ནུས་པས་བཞག་གོ །འཕགས་པ་འདི་དག་གི་རྣམ་གཞག་ལ་ཚིག་སྐྱོན་ཆོད་པ་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ་མཚན་ཉིད་ཙུང་ཟད་རེ་དང་དེའིཤེས་བྱེད་དུ་ལུང་ཙུང་ཟད་དྲངས་ཏེ། ཚེ་ཡོང་ཙམ་ཞིག་བརྩམས་ན་རྫོངས་པ་ཚིག་ལ་རྟོན་པ་དག་མགུ་མོད། ཤེས་རབ་ཅན་དོན་ལ་རྟོན་པ་དག་ནི་མཐའ་དཔྱད་དེ་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ཤེས་པར་འདོད་པས་དེ་དག་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་བདག་གིས་རྒྱས་པར་བཀྲལ་ལོ། །གང་

ཞིག་བརྟེན་ན་ཐར་ལམ་བགྲི་བའི་གྲོགས། །གྲོགས་ཀྱི་མཆོག་གྱུར་ཞུགས་གནས་འཕགས་པའི་ཚོགས། །ཚོགས་མཆོག་དམ་པ་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ། །ཚུལ་བཞིན་མ་ནོར་གསལ་བར་བདག་གིས་བཤད། །རྒྱ་ཆེན་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ཤེས་བྱའི་གནས། །ཇི་སྙེད་ཇི་བཞིན་སྟོན་པ་མངོན་པའི་ཆོས། །མ་ནོར་མ་འདྲེས་འབྱེད་པར་བྱེད་པ་ལ། །བློ་བཟང་བློ་ལ་གཞན་གྱིས”བསྒྱུར་བར[༡])དཀའ། །གང་གསུངས་ལེགས་བཤད་རྒྱ་སྐར་ཐེང་བ་ཡིས། །བདག་བློའི་བྱ་ལམ་ཡངས་པ་མཛེས་བྱེད་པའི། །མཁས་མཆོག་ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་ལྡན་རེད་མདའ་བ། །གཞོན་ནུའི་མཚན་ཅན་གང་དེ་རྟག་ཏུ་རྒྱལ། །གོང་འོག་མངོན་པའི་གཞུང་དང་འགྲེལ་བཤད་ལ། །རིང་དུ་འདྲིས་ནས་མི་འཇིགས་ཐོབ་པའི་ཚེ། །གཞན་གྱིས་བསྐུལ་ཕྱིར་རང་བློ་འཕེལ་བའི་ཕྱིར། །བློ་གསལ་འཇུག་པའི་ཐེམ་སྐས་འདི་བྱས་སོ། །མི་བརྟན་ཚེ་འདིའི་བདེ་ཙམ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས། །ཟང་ཟིང་རྙས་ལའང་ཆོག་ཤེས་མེད་གྱུར་ན། །གཏན་བདེ་སྒྲུབ་བྱེད་ནོར་མཆོག་ཐོས་པའི་ནོར། །དེ་ལ་ཆོག་པར་འཛིན་རྣམས་བདུད་ཀྱིས་ཐེབས། །ཤེས་ཀྱི་ཁེ་དང་སྙེད་བཀུར་འདོད་པ་རིང་དུ་དོར། །མཁས་མཁས་གམ་དུ་ཧྲོམ་པ་སྤངས་ཏེ་དོན་ལ་སྤྱངས། །ལུང་བསྟན་བརྙེས་པའི་མཁས་རྣམས་དགོངས་པ་རིང་ནས་རྙེད། །ཨེ་མའོ་དེ་ནི་ཐོས་ལ་བརྩོན་བྱས་དགོས་པ་གྲུབ། །རྙེད་བཀུར་ཕྱིར་དུ་གཞན་ངོར་ཚིག་བརྒྱུད་ཙམ་ཞིག་འཛིན། །འཁོར་ལ་སྲིད་ནས་སྦྱུར་བར་སློབ་མའི་ཚོགས་མང་སྡུད། །ཡིད་བརྟན་མེད་པར་ཁ་ཚོན་བཅད་དེ་ངན་རྟོག་འདོམས། །དེ་དག་མཐོང་ཚེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ་ཞིན་ཏུ་སྐྱོ། །དེ་ལྟར་བདག་གིས་འབད་ལ་མ་བཤད་མིན་པར་བཤད་ལ་སོགས། །ཉེས་ཚོགས་མཆིས་ན་རྟུལ་བྲལ་རྣམས་དང་འཛམ་གླིང་མཁས་པའི་མཆོག །སྐྱུ་མཆེད་གཉིས་དང་མཁས་པའི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་པོའི་སྲས། །གྲགས་པའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ལ་ནོངས་པ་འཆགས་སོ་བཟོད་པར་གསོལ། །བདག་གིས་ལྷག་བསམ་དག་པས་འབད་པ་བགྱིས་ལས་བསྒྲུན་པའི་བསོད་ནམས་གང་ཞིག་ཐོབ་པ་དེས། །སྲིད་ནས་སྲིད་དུ་རྒྱལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་འཛིན་མཁས་མཆོག་རྣམས་ལ་མི་ངོམས་པའི། །མང་དུ་ཐོས་

[༡]) ཅ། ༤༥་ན་༦་ བསྒྱུར་བར།

པར་བྱེད་ཅིང་མཁས་རློམ་དོར་ཏེ་གཞན་གྱི་ལེགས་བཤད་ལྟ་བ་ལའང་། །ཐག་དོག་ནུག་རྟུས་བློ་གྲོས་མིག་ནི་ནམ་ཡང་སྒྲིབ་པར་མ་གྱུར་ཅིག །ཞུགས་པ་དང་གནས་པའི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བློ་གསལ་བགྲོད་པའི་ཐེམ་སྐས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུངས་རབ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་ལྡན་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱའི་པཎྜི་ཏ་རེད་མདའ་བ་གཞོན་ནུ་བློ་གྲོས་ཀྱི་དྲིན་ལས། ཆོས་མངོན་པའི་གཞུང་གོང་འོག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ལ། བློའི་སྣང་བ་ཐོབ་ཅིང་མདོ་སྡེ་དང་འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་དང་། གཏན་ཚིགས་རིག་པའི་ཚུལ་ལ་ཡང་སྦྱོང་བས་པ་དགེ་བས་རིགས་པ་དང་། མི་རིགས་པ་རྣམ་པར་དབྱེད་པར་ནུས་པ་ཤར་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པས་བློ་གསལ་དོན་གཉེར་དང་ལྡན་པ་འགས་བསྐུལ་བའི་ངོར་ཆོས་གྲྭ་ཆེན་པོ་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྦྱར་བའོ།། །།མནྒལཾ།།

༄༅། །གཞི་གནས་འབྱུང་བའི་བསླབ་བྱའི་ཟིན་བྲིས་བཞུགས་སོ།།

༄༅༅། །གཉིས་པ་གཞི་ནས་འབྱུང་བ་ལ། གཞི་བཅུ་བདུན་གྱི་གླང་དོར་རགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བརྗོད་ན། སྡོམ་པ་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་སྲུང་བར་བྱེད་པ་དང་། ཉམས་ན་ཕྱིར་བཅོས་པ་དང་གསུམ་མོ། །དང་པོ་གང་གིས་སྒྲུབ་པ་དང་། གང་ལ་སྒྲུབ་པ་དང་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་གང་གིས་སྒྲུབ་པ་ནི། མཁན་པོ། སློབ་དཔོན། གསང་སྟེ་སྟོན་པ། ཞུ་བའི་དགེ་འདུན། ཞུ་བའི་དགེ་སློང་དང་ལྔ་ལས། དང་པོ་མཁན་པོ་ནི། བརྟན་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་རྒ་བའི་ལྟུང་བས་མ་བགོས་ཤིང་རང་བཞིན་གྱིས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལ་འཛེམ་པ། བརྟན་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བསྙེན་པར་རྫོགས་ནས་བར་མ་ཆད་དུ་ལོ་བཅུ་ལོན་པ། མཁས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་འདུལ་བ་ཤེས་པ། ཕན་འདོགས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་མཚན་མཐུན་པ། ཐ་སྙད་གསུམ་དང་ལྡན་པ། ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ། ས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ། སྙིང་རྗེ་དང་ལྡན་པ། བཟོད་པ་དང་ལྡན་པ། ནང་འཁོར་དག་པ། །ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་ཕན་འདོགས་ལ་བརྩོན་པ། དུས་སུ་འདོམས་པ་ཏེ་ཆོས་བཅུ་དང་ལྡན་པ། སློབ་དཔོན་ནི་བསྙེན་པར་རྫོགས་པའི་སྡོམ་པ་དག་པ། ལྟ་བ་དང་མཚན་མཐུན་པ༑ ཐ་སྙད་གསུམ་དང་ལྡན་པ། ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ། ས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ། མཁན་པོ་ལས་གཞན་ཡིན་པ། དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་འབོགས་པ་དང་། བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་ཡིན་ན། ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་ལ་མཁས་པ་སྟེ་ཆོས་བརྒྱད་དང་ལྡན་པ། གསང་སྟོན་ནི་ས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་བར་ཡན་ཆད་སྔ་མ་དང་འདྲ་ལ། དེའི་སྟེང་དུ་བར་ཆད་དྲི་བའི་ཆོ་ག་ལ་མཁས་པ། བསྐོ་བའི་དུས་སུ་འདུན་པ། ཞེ་སྡང་། འཇིགས་པ། རྨོངས་པས་མི་འགྲོ་བ། ཚོགས་སུ་མ་ལོངས་པ། སྦྲོ་བ་དྲིས་པ་ན་སྦྲོ་བ། སྡར་མ་བསྐོས་པ་སྟེ་ཆོས་བཅུ་བཞི་དང་ལྡན་པའོ། །ཞུ་བའི་དགེ་འདུན་ཡུལ་དབུས་སུ་བཅུ་

དང་། མཐའ་འཁོབ་ཏུ་ལྷའི་སྒོ་ནས་གྲངས་ཚང་བ། མི་མཐུན་པ་གཉིས་དང་བྲལ་བ། ས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ། "ཐོབ་པའི་[༡]ཉེ་འཁོར་དང་། གནས་པས་ཆོས་བཅུ་བཞི་དང་ལྡན་པའོ། །ཞུ་བ་པོའི་དགེ་སློང་ནི། ས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ཡན་ཆད་གོང་དང་འདྲ་ལ། དེའི་སྟེང་དུ་མཚམས་ཀྱི་ནང་དུ་གནས་པ། ཞུ་བའི་ཚིག་ལ་མཁས་པ་སྟེ་ཆོས་དགུ་དང་ལྡན་པའོ། །གཉིས་པ་གང་ལ་སྒྲུབ་པའི་ཡུལ་གྱི་མཐུན་རྐྱེན་ནི། དགེ་ཚུལ་ཡིན་ན་ལོ་བདུན་ལོན་ཞིང་བྱ་རོག་སྐྲོད་ནུས་པ། བསྙེན་རྫོགས་ཡིན་ན་མངལ་ཤོལ་དང་"བཅས་པ་མ་ཡིན་པའི་ལོ་ཉི་ཤུ་[༢]ལོན་པ། བསམ་པ་ངེས་པ་ལྷ་དང་བྲལ་བ༔ ཐོབ་པར་ཤེས་པ། སྨྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བསམ་པ་དང་ལྡན་པའོ། །རྟགས་ནི། དགེ་ཚུལ་ཡིན་ན་བླ་གོས་མཐང་གོས་གདིང་བ་ཆུ་ཚགས་ལྷུང་བཟེད། བསྙེན་རྫོགས་ལ་དེའི་སྟེང་དུ་སྣམ་སྦྱར་རུང་བ་ཚད་ལྡན་བརྟན་པོ་ཡན་ཆད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཚང་བ། འགལ་རྐྱེན་ནི། མཚམས་མེད་ལ་སོགས་པ་བར་ཆད་བཞི་དང་བྲལ་བ། གསུམ་པ་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་ཚོ་ག་ནི། སྦྱོར་དངོས་མཇུག་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་གཞན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ཐོབ་ནས་མི་ཉམས་པར་བསྲུང་བའི་ཚུལ་ལ། བླ་མ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། བསླབ་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་དང་། བདེ་བར་གནས་པའི་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་མི་ཉམས་པར་བསྲུང་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་བླ་མ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚུལ་ནི། བླ་མའང་མཁན་པོའི་སྐབས་སུ་བཤད་པའི་ཆོས་བཅུ་གསུམ་དང་ལྡན། སློབ་མ་ནི་བླ་མ་ལ་གུས་པ་སྡེ་ལྡེའི་སྡོམ་པ་གསོར་རུང་བ་དང་ལྡན་པ། དགེ་བ་ལ་བརྩོན་པ། བླ་མའི་བྱ་བ་ལ་གྲིམས་པ། དུལ་བ་དང་ལྡན་པ། བཟོད་པ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། ཆོས་དྲུག་དང་ལྡན་པས་བླ་མའི་མཚན་ཉིད་བརྟགས་ལ། ཚིག་གིས་ཞུ་བས་ཏེ་གནས་པ་སློབ་དཔོན་དུ་བཅས་པ་ནི། རྐང་མཐིལ་གཉིས་ལ་ལག་མཐིལ་གཉིས་ཀྱིས་བཅངས་ལ། བཙུན་པ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་བཙུན་པ་ལ་གནས་བཅའ་བར་གསོལ་ན། བཙུན་པས་བདག་ལ་གནས་འཆའ་བ་སྩོལ་ཅིག །བདག་བཙུན་པ་ལ་གནས་འཆའ་ཞིང་མཆིའོ། །ཞེས་

༡) ཅ། ༢་བ་༡་ ཐོས་པའི།

༢) ཞ། ༢་ན་༥་ བཅས་པའི་ལོ་ཉི་ཤུ།

ལན་གསུམ་བརྗོད་པ་དང་ཐབས་ལེགས་བྱའོ། །བསྙེན་བཀུར་གྱི་རིམ་པ་ནི། མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་མ་ཡིན་པ་ལ་མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་ཞེས་མི་བརྗོད་པ་དང་། མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་ཞེས་མ་སྨྲར་བར་མཁན་སློབ་ཀྱི་མིང་མི་བཟུང་ཞིང་། ཁྱད་པར་དུ་དོན་གྱི་སླད་དུ་མཚན་ནས་སློས་ཏེ་ཞེས་མ་སྨྲར་བར་མཁན་པོའི་མིང་མི་བརྗོད་པ་དང་། རྒན་པ་ལའང་གནས་བརྟན་ཞེས་སོགས་ཉེ་བའི་ཚིག་མེད་པར་མིང་ནས་མི་བརྗོད་དོ། །རབ་བྱུང་དགོན་པ་པས་སྐྲ་སོར་གཉིས་ལས་ལྷག་པ་མི་བཞག་པ་དང་། གྲོང་འདབས་པས་སྐྲ་སོར་ཕྱེད་གཉིས་ལས་ལྷག་པ་མི་བཞག་པ་དང་། ལྷག་པ་ཞེས་པ་ནི་སོར་ཕྱེད་ཀྱིས་ལྷག་པ་ལ་འགྲེལ་པས་བཟུང་ངོ་། །ཟླ་གོས་གྱོན་བཞིན་དུ་སྐྲ་དང་ཁ་སྤུ་མི་འབྲེག་པ་དང་། དེའི་ཆེད་དུ་སྐྲ་བཟེད་སྲིད་དུ་ཁྲུ་གསུམ་དང་ཞེང་དུ་ཁྲུ་ཕྱེད་དང་དོ་པ་དེའང་སྟོད་ལ་བགོ་བར་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་གྱི་འདིང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཤམ་ཐབས་ཀྱི་མདུན་དང་རྒྱབ་ཀྱི་མཐའ་མ་མདུད་བར་འདོམས་སྣང་བའི་ཕྱོགས་སུ་མི་འཇོག་པ་དང་། རྐྱལ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཁ་མ་བཀབ་པར་མི་གདང་བ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གནང་ངམ་མ་བཀག་པའི་གོས་གཅིག་པས་ཁྱི་ཇོར་གྱི་ལས་མི་བྱ་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་པ་ལ་ཕྱག་ལ་སོགས་པའི་བསྙེན་བཀུར་མི་བྱ་བ་དང་། ལྷུང་བཟེད་མེད་པར་རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་། བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་མི་བྱ་བ་དང་། ལྷུང་བཟེད་ཡོད་ཀྱང་ཚད་ལས་ཆུང་བ་དང་། ཆེན་པོ་དང་། སྐྱ་བས་མི་བྱ་བ་དང་། ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་ཚད་ཀྱང་ཕུལ་བརྒྱད་དང་དགུ་དང་བཅུ་ལ་ཐ་ཚད། དེ་ཉིས་འགྱུར་ལ་ཆེ་ཚད་དུ་བྱས་པ་དང་། ཚོང་འདུས་མགུར་མོའི་བྲེ་བདུན་པ་ཐ་ཚད་དང་། དེ་ཉིས་འགྱུར་ལ་ཆེ་ཚད་དུ་བྱས་པ་སོགས་བཞེད་པ་མི་མཐུན་པ་དུ་མས་ཚུལ་ལྡན་དོན་གཉེར་ཅན་གྱི་བཅས་པའི་མཚམས་མི་ཟིན་པར་ངལ་ཞིང་བློ་འཁྲུལ་བའི་རྒྱུ་རུ་སྣང་ཞིང་། ཉམས་སུ་བླང་བའི་རང་ལུགས་ཚོད་བཟུང་ན། མཐེ་བོའི་ལྟོ་གང་ལྷག་མར་འགྱུར་སྲང་དྲུག་གི་ལྗིད་དང་མཉམ་པའི་ཚུལ་ལས་ཞུན་མར་བཞི་ཆ་ཚོད་མ་སྙེ་བྱ་ནཤོང་བ་ཐ་ཚད། ཡང་ན་འབྲས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྙིམ་པ་ཁ་བཅད་དོ་བཙོས་པ་དང་། བཞི་ཆ་ཚོད་མ་སྙེ་བྱ་ནཤོང་བ་ཐ་ཚད། དེ་ཉིས་འགྱུར་ལ་ཆེ་ཚད་དུ་བྱས་ན་དྲི་མ་མེད་པའི་འགྲེལ་བཤད་

ཀྱི་དགོངས་པར་མངོན། ལྷུང་བཟེད་འཁྲིང་བཞིན་དུ་དབྱུང་བ་དང་། གཞུག་པ་དང་། སྐམ་པར་མི་བྱ་བ་དང་། རན་པར་སྲུད་པ་སྟེ་གནང་བའི་བྱ་བས་ཡོངས་སྤྱོད་པ་དང་། སྣོད་གཞན་གྱིས་སྤྲངས་པའི་ལྷག་རོལ་ལྷུང་བཟེད་དུ་མི་བླུག་པ་དང་། ལྷུང་བཟེད་རྡོའི་སྟེང་དང་། མི་གཙང་བའི་ཕྱོགས་དང་། འོག་གཞི་མེད་པའི་ས་ཕྱོགས་སོགས་གར་བབ་བབ་ཏུ་མི་བཞག་པ་དང་། འཁྱེར་བའི་དུས་སུ་ལག་ཐོགས་མི་བྱེད་པ་དང་། ཀོ་ལྷགས"མ་ཡིན་པ་ལ་སོ་མ་[༡]སོགས་ཀྱི་ལུང་ཐག་བཏགས་ཏེ། མཆན་ཁུང་གིས་ཁུར་བར་བྱ་བ་དང་། དེ་མིག་བཞིན་དུ་བསྐྱུང་བ་དང་། ཟས་ལ་ནར་མར་སྤྱོད་ན་ཟླ་བ་དྲུག་གི་འོག་ཏུ་སྲེག་པ་ལ་སོགས་པའི་གྲུས་པ་བསྙེན་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་མཐོང་མ་ཐག་ཏུ་སྟན་ལས་ལང་བར་མི་བྱ་བ་དང་མ་དད་པ་དང་། ལེ་ལོ་ཅན་ལ་སོགས་ཆད་པས་བཅད་པར་འོས་པ་ཆད་པས་མ་བཅད་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་བྱི་དོར་གྱི་རིམ་པ་ནི། ནང་སོ་ལངས་པའི་ཚེ་ཁའི་གནས་དང་གདོང་ལ་སོགས་པ་བཀྲུ་བར་བྱ་བ་དང་། སོར་བརྒྱད་ཡན་ཆད་བཅུ་གཉིས་མན་ཆད་ཀྱི་སོ་ཤིང་འཆལ་བ་དང་། ལྕགས་ལས་བྱས་པའི་ལྕེ་བཞར་གྱིས་ལྕེ་བཞར་པ་དང་། དེ་དག་ལ་དྲི་མས་བགོས་པ་སམས་བཀྲུ་བ་དང་། དེ་ཉིད་དང་བཤང་བ་དང་གཅི་བ་དང་མཆིལ་མ་ལ་སོགས་པ་སྦྲ་མ་བྱས་པར་མི་འདོར་བ་དང་། ལུས་ཀྱི་ཀུན་སྤྱོད་བསླབས་མ་ཐག་ཏུ་དཀོན་མཆོག་གི་རྟེན་ལ་ཕྱག་བྱ་བ་དང་། དེ་ནས་ཕྱར་སོང་སྟེ་གནས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་ལ་ཕྱག་བྱས་ནས་བསྟུན་གསོལ་བ་དང་། འདི་གནས་ཀྱི་སློབ་དཔོན"སྦྲགས་པ་[༢]ལ་ཕྱག་བྱ་བའི་དམིགས་བསལ་དུ་སྟོན་པར་སྣང་ངོ་། །འདག་རྫས་དང་སོ་ཤིང་འབུལ་བ་དང་། ཟས་ཀྱི་སྔ་རོལ་ཏུ་ལྷུང་བཟེད་བཀྲུ་བར་བྱ་ཞིང་། གྲོགས་ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་ན་བ་ཡལ་བར་མི་འདོར་བ་དང་། གསར་བུ་རྣམས་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གཏམ་སྣ་ཚོགས་སྨྲ་བར་མི་བྱ་བ་དང་། གསར་བུ་དབང་པོ་མི་གྲོད་པ་ཉིད་དང་། ཁ་མ་ཁེངས་པ་ཉིད་ལ་གྲོད་པར་བྱ་བ་དང་། ཁྱིམ་པའི་གནས་དང་ཉེ་བ་ན་རབ་བྱུང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་

[༡] ཅོ། ༥་ན༣་ མ་ཡིན་པ་རས་མ།

[༢] ཞ། ༣་བ་༤་ སྦྲགས་པ།

ལྟར་བྱ་བ་དང་། ཕྱི་བཞིན་འབྲང་བའི་གནས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་གྱི་མདུན་དུ་མི་འགྲོ་བ་དང་། གྲལ་གོང་དུ་མི་འདུག་པ་དང་། གཏམ་གྱི་བར་ཆད་མི་བྱ་བ་དང་། ཁྱིམ་པའི་ཁྱིམ་དུ་གནས་པ་ན་དབང་པོ་མི་གཡེང་བ་དང་། མ་ཁེངས་པ་དང་། ཡུན་རིང་དུ་མི་གནས་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། མིག་སྣད་པ་དང་། ཆོས་ལྡན་གྱི་གཏམ་བྱ་བ་དང་། ལྟུང་བའི་སྒྲོའི་"གྲངས་སུ་[༡]འགྱུར་བའི་ལུས་ངག་གི་འཇུག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་གཉེན་པོ་དྲན་པ་ཤེས་བཞིན་འབད་པ་ལ་བརྟོན་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་གསོ་སྦྱོང་དབྱར་གནས་དགག་དབྱེ་གསུམ་ལས། དང་པོ་གསོ་སྦྱོང་ནི། བཅོ་ལྔ། བཅུ་བཞི། མཐུན་པ། བཀྲ་ཤིས། གནོད་པ་ཉེར་ཞི་གསོ་སྦྱོང་བྱེད་པའི་དུས་ལ་མ་བྱས་པ་དང་། གསོ་སྦྱོང་དང་ལས་ལ་འདུ་བའི་ཚེ་ལྟུང་བ་བྱུང་མ་བྱུང་མ་བརྟགས་པ་དང་། བྱུང་ན་བཤགས་པ་དང་། བྱིན་རླབས་གང་འོས་མ་བྱས་པ་དང་། འདུན་པ་དང་ཡོངས་དག་ལེན་དགོས་ལ་མ་ བླངས་པ་དང་། བླངས་ནས་མ་བརྗོད་པ་དང་། ཚོགས་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་ཚེ་དགེ་སློང་གཅིག་ལ་གསོ་སྦྱོང་བྱིན་གྱིས་མ་བརླབས་པ་དང་། གསོ་སྦྱོང་དང་། སྤྱོད་པ་བཟང་པོ་དང་། དགེ་སློང་དང་བཅས་པ་ནས་དེ་གསུམ་མེད་པའི་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་ཉེས་བྱས་སོ། །

གཉིས་པ་དབྱར་གྱི་སྔོ་ནས་སྦྱང་བ་ནི། རབ་བྱུང་རྣམས་ཀྱིས་དབྱར་སྟ་ཕྱི་གང་རུང་ལ་ཟླ་བ་གསུམ་དུ་གནས་པར་ཁས་བླངས་པ་དང་། བླངས་ནས་དགེ་འདུན་གྱི་ནང་དུ་འཁྲུག་ལོང་མི་བསྐྱེད་པ་དང་། ཚུལ་ཤིང་དང་པོ་སྟོན་པས་བླང་། གཞན་རྣམས་ཀྱིས་སྟན་ལས་ལུས་ཕྱེད་འཕགས་ཏེ་བླང་ཞིང་དལ་བུས་བཞག་པ་དང་། ཚུལ་ཤིང་བགྲངས་ནས་དགེ་སློང་དང་དགེ་ཚུལ་འདི་སྙེད་ཅིག་གིས་ཚུལ་ཤིང་བླངས་སོ། །ཞེས་བརྗོད་པ་དང་། ཐོག་མར་ཏུ་དགེ་སློང་གཅིག་གི་མདུན་དུ་ཁས་ལེན་ཚིག་དང་མཐུན་པར་བྱ་བ་དང་། ཆོས་ལྡན་གྱི་དོན་དུ་མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འགྲོ་བའི་ཚེ་ཞག་བདུན་ལ་སོགས་པར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་དང་། ཟས་ལ་སོགས་པའི་རྐྱེན་མེད་པར་དབྱར་དྲལ་ཡང་ཉེས་པ་མེད་ཅིང་། ཁས་མ་བླངས་ཀྱང་ཟླ་བ་གསུམ་དུ་ཡིད་ཀྱིས་དམ་བཅས་ནས་གནས་ན་དབྱར་གྱི་

[༡]) ཙོ། ༩་བ་༩་ སྒྲངས་སྒྲུ།

ཕན་ཡོན་འཐོབ་པོ། །གསུམ་པ་དགག་དབྱེའི་སྒོ་ནས་སྲུང་བ་ལ། དབྱར་ཐ་མའི་ཉི་མ་ལ་ལྷུང་བ་མཐོང་ཐོས་དོགས་གསུམ་གྱིས་དགེ་འདུན་ལ་དགག་དབྱེ་བྱ། དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་པོ་དགེ་སློང་གཅིག་ལ་སོགས་པ་བསྔོས་ཏེ། དེས་རྩྭ་དུར་བ་བྲིམས་པ་དང་། གྲལ་སྟོད་སྨད་བཅད་དེ་གསུམ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་དེ་ལ་དགག་དབྱེ་ལན་གསུམ་བྱ། ངལ་བ་སོགས་ཀྱི་རྐྱེན་ཡོད་ན་གཉིས་སམ་གཅིག་གིས་ཀྱང་འགྲུབ། དགག་དབྱེ་ལ་འདུས་པའི་ཚེ་དགེ་སློང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕྱག་བྱས་ཏེ་བཟོད་པར་གསོལ་བ་དང་། འཁྲུག་ལོང་སོགས་ཀྱིས་དབྱར་གནས་པར་མི་ནུས་ན་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དགེ་སློང་ལ་ཚོགས་ཀྱི་དགག་དབྱེ་བྱའོ། །

གསུམ་པ་བདེ་བར་གནས་པའི་རྐྱེན་ལ། གོས། སྨན། གནས་མལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི་ཁ་ཚར་མ་བཅད་པའི་གོས་ལོངས་མི་སྤྱད་པ་དང་། དགེ་འདུན་ནམ་གང་ཟག་གི་གནས་མལ་ཁྲ་བོ་མ་ཉམས་པ་ལ་གདིང་བ་མེད་པ་དང་། གདིང་བ་ངན་ངོན་དང་། དྲི་མ་ཅན་ལོངས་མི་སྤྱད། ཟས་ལ་བྱུ་ས་ལའི་འདབ་མ་ཙམ་དང་། གོས་མར་མེའི་སྙིང་པོ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་མ་ཉམས་པར་བགོ་བ་དང་། ལྷ་བ་ལ་སོགས་པ་མི་གཞིགས་པར་བཙོངས་ཏེ་རིན་བགོའོ། །རྙེད་པ་ལ་དབང་བ་གཞན་དུ་སོང་ཡང་སྐལ་བ་དབང་ཞིང་། འགྲོ་བས་ནོད་པ་བཙོལ་བ་དང་། ཁས་བླངས་པས་མ་བླངས་ན་སྐྱིན་པ་བསབ་པ་དང་། ནོད་པར་མ་བཙོལ་ན་མི་ནོད་པ་དང་། མཁན་སློབ་དང་ཡིད་གཙུགས་པས་ནི་མ་བཙོལ་ཡང་ནོད་དུ་རུང་བ་དང་། གཞན་གྱི་ཕྱིར་ནོད་པ་ན་གོ་བར་བྱ་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྙེད་པ་ཆོས་སྨྲ་བ་དང་། མཚན་མི་མཐུན་པ་ཞི་བའི་ཡོ་བྱད་མཐུན་པ་དང་རབ་བྱུང་ཞི་བའི་ཡོ་བྱད་རབ་བྱུང་ལས་གཞན་མི་དབང་བའོ། །ཆོས་གོས་འཆེམ་པའི་ཚེའང་ལྔི་བའི་བྱུག་པས་བསྐུས་པར་འཆེམ་པ་དང་། ཆོས་གོས་སོགས་ཁ་དོག་ཧ་ཅང་འཚེར་པར་མི་བགོ་ཞིང་། དུར་སྨྲིག་ནོག་བག་ཅན་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་པ་དང་། སྐྲ་རགས་ཁྲ་བོ་མི་འཆིང་བ་དང་། ས་སྨྲེ་པོ་དང་མི་གཙང་བའི་ཕྱོགས་སུ་ན་བ་གོས་མི་བཞག་ཅིང་། མི་གཙང་བའི་གནས་དང་བྱི་དོར་བྱེད་པ་དག་ཏུ་ན་བ་གོས་མི་བགོ་བ་དང་། ན་བ་གོས་ཁུར་གྱིས་མི་གནོན་པ་དང་། སྟོད་གཡོགས་དང་སྨད་གཡོགས་གོ་ལྡོག་ལོངས་མ་སྤྱོད། སྣམ་

སྦྱར་བགོ་བའི་གནས་བརྒྱད་ལས་གཞན་དུ་མི་བགོ་ཞིང་། དེའི་གྲྭ་ཙམ་གྱི་སྟེང་དུ་འདུག་པ་དང་། ཉལ་བ་དང་། དེའི་ནང་དུ་ཡོ་བྱད་འཇུག་པ་དང་། ཤ་རྗེན་པ་ལ་བགོ་བར་མི་བྱ། འགྲོ་བའི་ཚེ་བླ་མ་ལ་ཞུས་ནས་གནང་ན་འགྲོ་བ་དང་། འགྲོ་བ་ན་རང་གི་གནས་སུ་བྱེ་དོར་བྱས་ཤིང་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་གཏམ་མམ་འཕགས་པའི་མི་སྨྲ་བ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲོ་བར་བྱའོ། །ངལ་བསོ་བའི་གནས་དང་ཆུ་བཙུས་པ་ན་ཆུའི་བདག་པོ་དང་ཆུའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིར། གཙུག་ལག་གི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདོན་པ་དང་། གཉུག་མ་བས་གློ་བུར་བ་འོངས་པ་ལེགས་ཞེས་བསུས་ཏེ་ལྷུང་བཟེད་ཆོས་གོས་ལ་སོགས་བླང་ཞིང་སྟན་འདིང་བ་དང་རྒན་ན་ཕྱག་བྱ། སྤྱོད་པ་བདེའམ་ཞེས་དྲི་བ་དང་། གནས་མལ་སྦྱིན་པ་སོགས་ཅི་ནུས་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །རྫས་མི་ཉོ་བས་དེའི་རིན་བསྐྱེད་པར་མི་བྱ། དགེ་འདུན་གྱི་རྫས་ལ་རིན་མ་ཕུལ་བར་སྤྱད་པ་དང་བྱེ་དོར་མི་བྱ། མྱང་འདས་ཀྱི་བསམ་པས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ལ་ནི་གོས་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པ། ཁང་པ་བརྩེགས་པ་ལྔ་བརྒྱ་པ། ཁ་ཟས་རོ་བརྒྱ་པ། དགྲ་བཅོམ་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་རྫས་ཀྱང་ལོངས་སྤྱད་དུ་རུང་ཞིང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་ཀྱང་ལེ་ལོ་ཅན་ལ་ནི་སྦྱིན་བདག་ལ་བླངས་པ་དང་བདག་གིར་བྱས་པ་ནི་བུ་ལོན་དུ་འགྱུར་རོ། །སྤྱི་ཅན་ཆོས་གོས་གསུམ་དུ་བྱིན་གྱིས་མི་རློབ། དེ་མལ་ཆ་འབའ་ཞིག་ཏུ་བྱ་བ་དང་། གནོད་པ་བྱུང་ཡང་སྤྱི་ཕྱིར་བསྟན་ཏེ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་བགོ་བར་མི་བྱ། རུང་བའི་རྣམ་བརྟག་བྱེད་པ་ན། སེམས་མི་བསྟེན་པ༑ བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ། ཡུལ་གྱི་མངོན་སུམ་དུ་མི་བྱ། སྤང་བ་ཕྱིར་བཅོས་པ་ལ་མཚན་ཉིད་མི་ཤེས་པའི་གང་ཟག་ལ་སྤང་བར་མི་བྱ་བ་དང་། ཐུན་མོང་དུ་རྫས་འཚོལ་བའི་ཚེ་ལྷག་པ་ཉིད་ཅེས་མ་བསྒྲོས་པས་ན་གཅིག་གིས་ལེན་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་ཅིང་། དབྱར་རྙེད་དགེ་ཚུལ་ལ་སུམ་ཆ་བྲིམས་པ་དང་། ཟས་མཉམ་པར་བསྟེན་པར་རྫོགས་འདོད་དང་དགེ་སློབ་མ་གཉིས་ཟས་གོས་མཉམ་པར་བྱིན་པ་དང་། ཟས་བྲིམ་པའི་ཚེ་གནས་བརྟན་གྱིས་སྐོམས་པར་བྲིམས་ཤིག་ཅེས་བསྒོ་བ་དང་། རྒན་པ་ལ་ཟས་བྲིམ་པ་ན་སམ་བྲ་བ་ཐ་ཞེས་མ་བརྗོད་པར་ཟས་མི་བླང་། ཆོས་གོས་གསུམ་སྦྱིན་པར་མི་བྱ་ཞིང་། དགེ་འདུན་ལ་སྦྱིན་པ་ན་ནད་གསོ་བ་དང་ཕྱིར་སྦྱིན་པའི་བསམ་པ་ལས་གཞན་པའི་བླང་

བར་མི་བྱ། ཀོ་ལྤགས་ཀྱི་ལས་རྡུང་བ་མ་བྱས་པའི་མཆིལ་ལྷམ་རིམ་པ་གཉིས་དང་ཁྲ་བོ་སེར་ལྷམ་ལྷ་བུ་དང་། ལུག་རྡུ་ལྷ་བུའི་གཉེར་མ་ཡོད་པ་དང་། རིན་པོ་ཆེས་སྤྲས་པ་སྦྲ་དང་བཅས་པ་སྙེག་རྫས་སུ་འགྱུར་བའི་མཆིལ་ལྷམ་མི་བཅང་བ་དང་། ཟླ་མའི་མདུན་དུ་མཆིལ་ལྷམ་བགོ་བ་བསྟེན་པ་དང་བརྟབ་པར་མི་བྱ། ནད་པ་མ་ཡིན་པ་ཀོ་ལྤགས་ལ་ལོངས་མི་སྤྱད་ཅིང་མིག་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་དོམ་ལྤགས་རྐང་པའི་གནས་སུ་གདིང་བ་དང་། མཆིལ་ལྷམ་གྱི་ནང་དུ་བགོ་བ་དང་། རླུང་ནད་ཅན་གྱིས་འདུག་པ་དང་ཉལ་བར་ཡང་བྱ།

གཉིས་པ་སྨན་གྱི་གཞི་ལས། སྨན་ཕྱི་མ་གསུམ་ནད་པ་ལས་གཞན་པས་བྱིན་གྱིས་མི་རློབ། ལོངས་སྤྱོད་པ་ན་ནད་པ་དང་། ཞག་བདུན་པ་ལ་དགེ་སློང་། ལམ་དུ་ཞུགས་པ། ཟན་ཆད་པ་ལས་གཞན་པས་ལོངས་སྤྱོད་པར་མི་བྱ། སྨན་གྱི་ཕྱིར་ནད་པས་མི་ཤ་མ་ཡིན་པའི་ཤ་ཟློན་པ་བསྟེན་དུ་རུང་ཞིང་སྤྱད་པ་དང་། བསྔོས་པའི་ཤ་རྨིག་པ་གཅིག་པ། སྡེར་ཅན་གྱི་ཤ་རྣམས་སྤྱད་པར་མི་བྱ། ཤའི་སྦྱིན་ལེན་སྟོབས་པ་ན་བཅད་པ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཡང་ན་འདི་ཅིའི་ཤ་ཞེས་དུ་མ་ཡིན་ན་དང་པོ། ཉམས་ན་འོག་མས་མ་དྲིས་པར་མི་བཟའ། དགེ་བསྙེན་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ཆང་ནི་རྩྭ་མཆོག་གིས་ཀྱང་མི་བཏུང་གཞན་ལ་མི་བླུད། ནད་པ་ལས་གཞན་པས་སྒོག་པ་བཟའ་བར་མི་བྱ། བཤང་བ་དང་གཅི་བ་དང་ཆང་གི་བུམ་པ་མི་གཟུང་། ཟན་ལ་འགྲོ་བའི་ཚེ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྒྲ་སྐྱུང་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྟོམ་པ་དང་། སྤྱོད་ལམ་མཛེས་པས་བྱ་ཞིང་འདུག་པར་བྱ། ཟས་དང་ལྟུང་བཟེད་ཀྱི་གཞི་ལ་རྐང་པས་རེག་པ་དང་བརྫི་བ་དང་། སེམས་གཡེངས་པས་བསོད་སྙོམས་བླང་བ་སོགས་མི་བྱ། ལྷ་བ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལས་བླངས་ནས་ལྷ་བ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པ་ལ་མི་སྦྱིན་པ་དང་། རང་འཚོ་བ་ལས་ཁམ་གཅིག་ཡན་ཆད་ཟ་བ་དང་ལེན་པར་བྱེད་ན་དང་པས་སྦྱིན་པ་ཚུད་ཟ་བ་ཁམ་ཆངས་གཅིག་ཟ་བ་པོས་རྣམ་པར་མ་བཅད་པར་མ་བཞག་པ་དང་། ཟས་ཀྱི་བྱ་བ་མ་ཚར་བར་དུད་འགྲོ་ལ་སོགས་པའི་ལྷག་རོལ་ཟ་བ་ལ་མི་སྦྱིན་པ་དང་། ཤིང་ཐོག་རྡུང་བ་བཅག་པ་དང་། ལྟུང་བཤམ་ཐང་མ་ཕྱེ་བ་ལོངས་མི་སྤྱད་པ་དང་། མཆིལ་ལྷམ་དང་བཅས་བཞིན་པ

དང༌། སྨྲིན་མོ་གོས་གཅིག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཟས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པར་མི་བྱ། ཟས་ཕྱིར་འདུག་པས་བདུད་རྩི་འདི་ནས་བྱིན་ཅིག་ཅེས་ནད་པ་ལས་གཞན་པས་འབྲིམ་མཁན་ལ་བསྒོ་བར་མི་བྱ༑ བདག་ཉིད་ལ་ནད་པའི་འདུ་ཤེས། ཟས་ལ་སྨན་གྱི་འདུ་ཤེས་ཉེ་བར་བཞག་སྟེ་ཟ་བ་དང༌། ཟས་ཟ་བའི་ཚེ་དྲན་པ་བཅུ་བསྟེན་པ་ནི། མི་གཙང་བ་ལས་བྱུང་བ་དང༌། འབྲས་ཚན་སྲིན་བུ་དང་འདྲ་བ་དང༌། བད་ཀན་སོགས་སུ་འགྱུར་བ་དང༌། ཟས་ཀྱི་ཕྱིར་ཕ་བུ་སོགས་ཕྱིར་རྒོལ་བ་དང༌། བཤང་གཅི་དང་རྒྱུ་མཐུན་པ་དང༌། ཞིང་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་དགོས་པ་དང༌། ཚིག་གིས་བསྒྲུབ་དགོས་པས་བཙལ་བ་དང༌། བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ལྟ་བུ་གཞན་ལ་རག་ལས་པ་དང༌། ལོག་པར་ཞུགས་པ་ནད་དང་བཅས་པ་དང༌། ཟས་ཆ་བཞིར་འགྱུར་ཞིང་སོ་སོར་འགྲོ་བས་མི་མཐུན་པ་ཉིད་དོ། །ཟས་ཟ་བའི་ཚེ་རྐང་ལག་སོགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་བྱ། ཁྲུམ་ཁྲུམ་མི་བྱ། སྒྲ་ཕྱུང་བ་ཆུ་ལ་སོགས་པས་བསྒྲིལ་བར་བྱ། བཟའ་བའི་དོན་དུ་རོལ་མོ་བྱེད་དུ་མི་གཞུག །ཆོས་བཤད་པ་དང་ཡོན་བཤད་པའི་ཚེ་ཟས་མི་བཟའ། ཡོན་བཤད་པ་ན་དགའ་བོ་ཉེར་དགའ་གཉིས་ཀྱིས་མིང་སྨོ་བ་དང༌། བྱི་དོར་བགྱིས་པའི་ཕྱོགས་སུ་སོས་ལྷེ་བཅིར་ཏེ་མཆིལ་མ་མི་དོར། ཏག་ཐེག་ཅེས་བྱ་བ་དེའི་སྒྲ་དཀོན་མཆོག་དང་བླ་མ་དང་ཟས་བཟའ་བ་དང་གཞན་གྱི་དྲུང་དུ་མི་བྱ། དེ་དག་གི་སྒྲ་བཅད་པ་མ་ནུས་ན་གཞན་དུ་འགྲོ་བར་བྱ། སྤུར་སྒྲ་ཅན་གྱིས་ཉལ་བར་མི་བྱ། ཕྱོགས་མ་ཡིན་པར་བཤང་གཅི་མི་བྱ་ཞིང༌། བཤང་གཅིའི་སར་སྐྱབས་བྱའོ། །

གསུམ་པ་གནས་མལ་ནི། དགེ་སློང་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕྱག་བྱ། སྡོམ་པ་མ་ཉམས་ན་ཐན་ན་ཕྱག་བྱ། ས་གཞན་ན་གནས་པ་དང༌། ཉམས་པ་དང༌། ཉལ་བ་དང༌། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་དང༌། སེམས་གཞན་དུ་སོང་བ་དང༌། རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པ་དང༌། ཁྱིམ་གཞན་དུ་འདུག་པ་དང༌། ཟས་ཀྱི་གྲལ་ན་འདུག་པ་དང༌། སྦགས་པ་རྣམས་ལ་ཕྱག་མི་བྱ། སྦགས་པ་དང་གཅེར་བུ་དང༌། གོས་གཅིག་པས་ཕྱག་མི་བྱ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱག་བདག་གིར་མི་བྱ། སྔུན་ཁྲིད་དུ་ཕྱག་འཚལ་ལོ་ཞེས་པའི་ཚིག་བརྗོད་པ་དང༌། ཚངས་པའི་ཕྱག་གིས་ཕྱག་བྱས་པར་འགྱུར་བ་དང༌། ཕྱག་འཚལ་བ་ན་ཨ་རོ་གྱ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ། ལས་སུ་གཉེན་རིམ་ནས་བསྐོ་བ་དང༌། གསར་བུ་ལ་

སྲིད་པ་བྱུང་ན་ཨ་རོ་ཀྰ་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་། རྒན་པོ་ལ་སྲིད་པ་བྱུང་ན་གསར་བུས་ཕྱག་བྱ། མཆོད་རྟེན་དང་སྐུ་གཟུགས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རམ། རྙིང་པ་འཚོས་པའི་ཕྱིར་བཤིག་ན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད། གཙུག་ལག་ཁང་དུ་མེ་དུ་བ་ཅན་འབུད་པ་དང་བཅང་བར་མི་བྱ། མཆོད་རྟེན་གྱི་གྲིབ་མར་འགོམ་དགོས་པའི་ཚེ། གཙུག་ལག་གི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བགླག་པ་དང་། རྒྱེན་མེད་པར་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་གཞན་དང་སྟན་གཅིག་ལ་འདུག་པར་མི་བྱ། རོལ་མོ་མཁན་དང་། སྨད་འཚོང་བ་དང་། ཆང་འཚོང་བ་དང་། རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་དང་། རྡོལ་པའི་ཁྱིམ་རྣམས་ཉེ་བར་བསྟེན་པར་མི་བྱ། ཐུན་མོང་བ་ལས་ཀྱི་གཞི་ལས། ཐོབ་བྱ་མ་ཡིན་པ་ཐོབ་པ་དང་། མི་འཆག་པ་དང་། ཆོས་མ་ཡིན་པ་དང་། མི་མཐུན་པ་དང་། ཡུལ་ཚིགས་ཡོངས་དང་། ཁ་སྐོང་དུ་མི་འོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལས་མི་བྱ། ལྷག་པོར་མ་གཏོགས་པ་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་དུ་སྟུགས་ཚིག་ལན་གསུམ་བརྗོད་པ་དང་། ལས་ལ་འདུ་བ་ལ་བླ་གོས་ཐྲག་པ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། གནས་མལ་སོགས་ཐ་ན་ངལ་བསོ་བའི་ནེའུ་གསིང་ཡན་ཆོད་ལ་རྒན་རིམ་གྱིས་བྲིམ་པར་བྱ།

གསུམ་པ་ཉམས་ན་ཕྱིར་བཅོས་པའི་གཞི་ལ་བདུན་ལས། ཕྱིར་བཅོས་དངོས་ནི་ནན་ཐུར་གྱི་རྒྱུ་དང་ལྡན་པ་ལ་ནན་ཐུར་བྱ་བ་དང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ལྟུང་བ་མི་འཆབ་པར་དགེ་སློང་ས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ལྟ་བ་དང་མཚན་མཐུན་པ་རྣམས་ལ་མཐོལ་བ་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་ལྟུང་བ་ནང་མི་མཐུན་པ་ལ་མིང་རིགས་བརྗོད་དེ་བཤགས་ཤིང་སྡོམ་པར་བྱ། ལྷག་མའི་སྦོམ་པོ་ཕྱི་བ་དགེ་སློང་ལྔ་ལ་སོགས་པ་ལ་མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་བཤགས་པ་དང་། ཐམ་པའི་སྦོམ་པོ་ལྕི་བ་དགེ་སློང་དྲུག་ཡན་ཆད་མཚམས་ནང་གི་དགེ་སློང་ཐམས་ཅད་ལ་མཚམས་ནང་དུ་བཤགས་པ་དང་། སྤངས་པ་མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་དགེ་སློང་བཞི་ལ་བཤགས་པ་དང་། སྲོག་ལ་ཐུག་གི་བར་དུ་བཤགས་ཡུལ་བཙལ་ཀྱང་མ་རྙེད་ན་ལས་བྱས་པ་དང་འདྲ་བས་ལྟུང་བ་འདག་པ་དང་། ཐམ་ལྷག་སོགས་ཀྱིས་དགེ་སློང་ལ་གཡེ་བའི་ཁྲིམ་པ་ལ་ལྟུང་བཟེད་ཁ་སྦུབ་བྱ། འཆབ་པའི་སེམས་མ་བསྐྱེད་པ་ལ་བསླབ་པ་སྟེར་བ་དང་། ལྟུང་བ་ཕྱིར་བཅོས་པ་ན་སྡོམ་ལ་འགྱོད་ཅིང་ཕྱིན་ཆད་སྲོག་ལ་བབ་ཀྱང་མི་བྱེད་པའི་བསམ་པ་ནན་ཏན་དུ་བྱའོ། །

གཉིས་པ་བསྡུས་པ་འབྱུང་བའི་གཞི་ལས། དགེ་འདུན་ལྷག་མ་སོགས་ལྟུང་བའི་མཚན་ཉིད་མི་ཤེས་པ་ལ་འཆབ་པ་མི་འབྱུང་ཞིང་ལྟུང་བ་མི་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །སྤོ་མགུ་ལ་སོགས་པའི་ཆད་ལས་མ་གྲུབ་པའི་བསམ་པས་འགྲོ་གཏོང་ན་ཉེས་བྱས་སོ། །སྤོ་མགུ་སྤྱོད་པའི་ཚེ་ལྷག་མ་དང་། དེར་གཏོགས་ཀྱིས་ཉེས་བྱས་ཡན་ཆད་ལ་ཞུགས་ན་ལྟུང་བ་ཉིད་དང་། སྔེ་ལྷག་པར་སྤྲུད་པའི་ལྟུང་བར་ཡང་འགྱུར་རོ། །བཤགས་ཡུལ་ཡོད་པའི་སར་མི་མཐོལ་ན། ཡོད་ལ་ཕྱིར་མི་འཆོས་ཀྱི་ཉེས་བྱས་སྐྱེ་རེངས་རེ་རེ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་དང་། བཤགས་ཡུལ་ཡོད་པ་ནས་མེད་པར་འགྱོལ་བ་དང་། འཆབ་སེམས་མངོན་གྱུར་བ་མེད་ཀྱང་འཐོབ་པའི་བསམ་པ་མེད་པ་རྣམས་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ས་གཞན་ན་གནས་པའི་གཞི་ལ་སྤོ་བ་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་ས་གཞན་ན་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས། ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ་ལྔ་སྤང་ཞིང་དམན་སྤྱོད་དང་དུ་བླང་བ་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །

བཞི་པ་ཡོངས་སྤྱོང་གི་གཞི་ལ། ལྷའི་མིག་ལ་སོགས་པས་ལྟུང་བ་མི་གླེང་བ་དང་། ནད་པ་ལ་སོགས་པས་གླེངས་ཀྱང་མི་འཆགས་པ་དང་། དབྱར་ནང་དུ་ལྟུང་བ་མི་གླེང་བ་དང་། སྐབས་འབྱེད་དུ་མི་འཇུག་པར་གླེང་བར་མི་བྱ། སྐབས་འབྱེད་པར་མི་བྱེད་ན་བརྗོད་བཅས་སོགས་བྱ་ཞིང་། གཞི་ལེགས་པ་མ་ཡིན་པར་གླེང་བར་མི་བྱའོ། །ལྡོ་བ་ལས་བྱེ་བའི་གཞི་ལས། དགེ་འདུན་ཐ་དད་དུ་འདུས་པ་ལ་མི་འདོད་པར་གླེང་བ་སོགས་མི་བྱ། འདལ་བར་བྱ་བ་གང་ན་མི་མཐུན་པ་ཡོད་པ་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འཕོད་བར་མི་བྱའོ། །

དྲུག་པ་འཁོར་ལོ་དབྱེ་བའི་གཞི་ལས་དབྱེན་ལ་སོགས་པ་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཆོས་སུ་ཤེས་ནས་བྱས་ན་ཉེས་བྱས་སོ། །བདུན་པ་བསྟོད་པའི་གཞི་ལས། མངོན་སུམ་དྲན་པ་མ་སྨྲོས་དང་། །དེ་བཞིན་གང་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད། །རྩྭ་རྣམས་བཀྲམ་པ་ལྟ་བུ་དང་། །ཁས་བླང་བར་ཡང་བྱ་བ་འོ། །ཞེས་སོགས་ཞི་བྱེད་དེ་རྣམས་ཀྱིས་རྩོད་པ་ཞི་བར་མི་བྱེད་ན་ཉེས་བྱས་སོ། །དགེ་དེས་སངས་རྒྱས་སྒྱུར་ཐོབ་ཤོག །འདི་ཡང་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཟིན་བྲིས་ཡིན་ཟེར།། །།ཨོཾ་ཡེ་དྷརྨཱ་ཧེ་ཏུ་པྲ་བྷ་ཝཱ་ཧེ་ཏུནྟེཥཱནྟ་ཐཱ་ག་ཏོ་ཧྱ་བ་དཏ། ཏེ་ཥཱཉྩ་ཡོ་ནི་རོ་དྷ་ཨེ་ཝཾ་བཱ་དི་མ་ཧཱ་ཤྲ་མ་ཎ་ཡེ་སྭཱཧཱ། །སརྦ་མངྒ་ལཾ།

སྤྱིར་ཐུབ་བསྟན་ཡུན་རིང་གནས་པ་དང་། །
སྒོས་ཞྭ་སེར་ཅོད་པན་འཆང་བ་ཡི། །
དཔལ་མཉམ་མེད་རི་བོ་དགའ་ལྡན་པ། །
ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་དར་ཞིང་རྒྱས་གྱུར་ཅིག །

སྨད་བྱུང་རྣམ་ཐར་གཙང་མའི་ཁྲིམས་དང་ལྡན། །
རླབས་ཆེན་རྒྱལ་སྲས་སྤྱོད་པའི་སྙིང་སྟོབས་ཅན། །
བདེ་སྟོང་མཆོག་གི་རིམ་གཉིས་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད། །
བློ་བཟང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་དང་མཇལ་བར་ཤོག །

ཚུལ་ཁྲིམས་གཙང་ཞིང་མང་དུ་ཐོས་པ་དང་། །
བྱང་སེམས་འབྱོངས་ཤིང་ལྟ་སྤྱོད་གཙང་བ་སོགས། །
བློ་བཟང་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་བསྟན་པ་ལ། །
བསྲེས་ལྷད་མེད་པའི་རྣམ་ཐར་འཕྱོངས་པར་ཤོག །

དཔར་བྱང་སྨོན་ཚིག

༄༅། །རྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ། །གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དལ་འབབ་ཀླུང་། །ཚིག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི། །དྲི་མ་ཡོངས་འཁྲུད་ལེགས་བཤད་བདུད་རྩི་འདི། །དཔར་དུ་བསྒྲུབ་པའི་རྣམ་དཀར་ཕུང་པོའི་མཐུས། །ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ། །གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ལྡེའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ། །ངེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག ། ཅེས་པ་འདི་ཡང་དེང་དུས་ཡིད་སྨུབ་ཀྱིས་རྒྱུད་བསྒོམས་པའི་བློ་སྒོའི་སྡིག་སྒྲིབ་མི་བཟད་པས་གངས་ལྗོངས་ཆོས་ལྡན་གྱི་ཞིང་དུ་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིན་མོའི་སྣང་བ་ལྟར་འབར་བ་དེ་ནི་མིང་གི་ལྷག་མ་ཙམ་དུ་ཉམ་ཉེས་པར་གྱུར། ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་ན་རྡུལ་ཕྲན་མཚོན་ཆ་སོགས་གདུག་པའི་གནོད་འཚེ་གྲ་གྲུའི་སྦྱོར་བ་ནི་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་དར་བ་སོགས་སྒོ་ཀུན་ནས་ལྟ་བདེའི་རྒྱུད་ཚོགས་མཚོ་ལྟར་བརྡོལ་བ་འདི་དག་ལྷག་མེད་དུ་ཞི་ཞིང་། བྱང་ཕྱོགས་བོད་ཁ་བ་ཅན་དུ་བསྟན་པའི་མེ་རོ་སླར་ཡང་སྦར་བཞིན་གསོས་ཏེ་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་འདི་ཡང་ཐུབ་པའི་བཞེད་དགོངས་དྲི་མ་མེད་པ་དར་རྒྱས་སུ་འཕེལ་བ་དང་། འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་འགྲོ་བ་ཁྲོན་ཡོངས་ལ་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན། རྣམ་འདྲེན་ཤཱཀྱ་སེངྒེའི་རིང་ལུགས་སྒོ་ཀུན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འཕྲལ་ཡུན་ལེགས་ཚོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། ནང་བསྟན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དཔར་དུ་བསྒྲུབ་དང་བསྒྲུབ་འགྱུར་གང་ལའང་སྦྱར་ཚོག་པའི་དགེ་བསྔོའི་སྨོན་ཚིག་ཏུ་ཤཱཀྱའི་དགེ་སློང་ཆོས་སྨྲ་བ་ངག་དབང་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྦྱར་བའོ། །དགེའོ།། །།

༄༅། །ནམཿ སམནྟབུདྡྷཱནཾ། ཨཙིནྟྱཱདྦྷུཏརཱུཔིཎཾ། ཨོཾཧཱརེསྭཱཧཱ། །
ཡི་གེ་ཉི་ཤུ་རྩ་དྲུག་པོ་འདི་ཕྱག་དཔེའི་ནང་དུ་བཞུགས་ན་དཔེ་ཆ་དེ་བགོམས་ཀྱང་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བར་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་སོ།།